

به نام خدای رحمتگر بر آفریدگان، رحمتگر بر ویژگان

۱ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هر ستایش ویژه‌ی خدا –پروردگار جهانیان– است.

۲ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

(خدای) رحمتگر بر آفریدگان، رحمتگر بر ویژگان.

۳ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مالک روز بُروزِ طاعت.

۴ مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ

تنها تو را می‌پرستیم، و تنها تو را (به) کمک می‌طلبیم

۵ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

ما را (به) راه راست هدایت فرما

۶ أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

راه کسانی که بر (سر و سامان)شان نعمت فروریختی، نه
(راه) غضب‌شدگان، و نه (راه) گمراهان.

۷ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا
الضَّالِّينَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْم

الم.

ذَٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ

این همان کتاب است (که) در (حقانیت) آن هیچ شکّ مستندی نیست، (و) رهنمودی است برای تقوایندگان.

الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ

کسانی که به غیب (وحیانی) ایمان می‌آورند و نماز را بر پا می‌دارند و از آنچه روزیشان داده‌ایم انفاق می‌کنند.

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ

و کسانی که به آنچه سوی تو فرود آمده، و آنچه پیش از تو فرود آمده، ایمان می‌آورند. و (هم) آنان (اند که) به آخرت یقین می‌آورند.

أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

ایشان بر هدایتی از (سوی) پروردگارشان (استوار)ند، و ایشان، (هم) اینان رستگارکنندگان (خود و دیگران)اند

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

۷

خَتَمَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَعَلَىٰ سَمْعِهِمْ وَعَلَىٰ أَبْصَرِهِمْ غِشْوَةٌ

وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

۸
۳۳

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ

۹

يُخَدِّعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَمَا يُخَدِّعُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ

۱۰

فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ

۱۱

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ

۱۲

أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَكِن لَّا يَشْعُرُونَ

۱۳

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَامِنُوا كَمَا ءَامَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنُؤْمِنُ كَمَا ءَامَنَ السُّفَهَاءُ ۖ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ وَلَكِن لَّا يَعْلَمُونَ

۱۴

وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا قَالُوا ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوْا إِلَىٰ شَيَاطِينِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزَءُونَ

۱۵

اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ

۱۶

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالَةَ بِالْهَدَىٰ فَمَا رَبِحَت تِّجَرَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ

بی‌گمان کسانی که کافر شدند [حق را پوشاندند] –چه هشدارشان دهی یا هشدارشان ندهی– برایشان یکسان است. (اینان) ایمان نمی‌آورند.

خدا بر دل‌هاشان و بر گوش‌هایشان مُهر (پایانی) زده و بر چشم‌هایشان پرده‌ای (پوشانده) و برایشان عذابی بزرگ است.

و از مردمان، کسانی (هستند که به زبان) می‌گویند: «ما به

خدا و به روز واپسین ایمان آورده‌ایم.» حال آن که اینان (از) ایمان‌آوردگان نیستند.

و از مردمان، کسانی (هستند که به زبان) می‌گویند: «ما به

خدا و به روز واپسین ایمان آورده‌ایم.» حال آن که اینان (از) ایمان‌آوردگان نیستند.

و از مردمان، کسانی (هستند که به زبان) می‌گویند: «ما به

خدا و به روز واپسین ایمان آورده‌ایم.» حال آن که اینان (از) ایمان‌آوردگان نیستند.

و از مردمان، کسانی (هستند که به زبان) می‌گویند: «ما به

خدا و به روز واپسین ایمان آورده‌ایم.» حال آن که اینان (از) ایمان‌آوردگان نیستند.

و از مردمان، کسانی (هستند که به زبان) می‌گویند: «ما به

خدا و به روز واپسین ایمان آورده‌ایم.» حال آن که اینان (از) ایمان‌آوردگان نیستند.

و از مردمان، کسانی (هستند که به زبان) می‌گویند: «ما به

خدا و به روز واپسین ایمان آورده‌ایم.» حال آن که اینان (از) ایمان‌آوردگان نیستند.

و از مردمان، کسانی (هستند که به زبان) می‌گویند: «ما به

خدا و به روز واپسین ایمان آورده‌ایم.» حال آن که اینان (از) ایمان‌آوردگان نیستند.

و از مردمان، کسانی (هستند که به زبان) می‌گویند: «ما به

خدا و به روز واپسین ایمان آورده‌ایم.» حال آن که اینان (از) ایمان‌آوردگان نیستند.

و از مردمان، کسانی (هستند که به زبان) می‌گویند: «ما به

خدا و به روز واپسین ایمان آورده‌ایم.» حال آن که اینان (از) ایمان‌آوردگان نیستند.

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ
ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ

صُمُّ بُكْمٌ عُمِّي فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ

أَوْ كَصَيِّبٍ مِّنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ وَبَرْقٌ يَجْعَلُونَ
أَصْبَعَهُمْ فِيْءَآذَانِهِمْ مِّنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ وَاللَّهُ
مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ

يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ أَبْصَرَهُمْ كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُمْ مَّشَوْا فِيهِ
وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ
وَأَبْصَرِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ
قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ
السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ فَلَا
تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَى عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّنْ
مِّثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا
النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ

مَثَلِ آنان، همانند مَثَلِ کسی است که آتشی افروخته، پس
هنگامی که پیرامونش را روشنایی داد، خدا نورشان را برد
و در میان تاریکی‌هایی (که در آنها هیچ) نمی‌بینند رهانشان
کرد.

(اینان) کران، لالان، (و) کوراندند، پس اینان (به سوی حق)
برنمی‌گردند.

یا چون (کسانی که در معرض) رگباری از آسمان، که در آن
تاریکی‌ها و رعد و برقی است، (قرار گرفته‌اند) از (نهیب)
آذرخش‌ها (و) بیم مرگ، سرانگشتانشان را در
گوش‌هایشان می‌نهند، حال آنکه خدا بر کافران احاطه دارد.

نزدیک است برق، چشمانشان را برباید، هرگاه (آن برق)
برایشان روشنی بخشد؛ در آن گام زنند، و هنگامی که بر
(سر و سامان)شان تاریکی نهد (بر جای خود) بایستند. و اگر
خدا می‌خواست شنوایی‌ها و بینایی‌هایشان را حتماً
می‌گرفت. به‌راستی خدا بر هر چیزی (بسی) تواناست.

هان ای مردمان! پروردگارتان را، که شما و کسانی پیش از
شما را آفرید، بپرستید؛ شاید شما تقوا پیشه کنید.

کسی که زمین را برای شما بستری (راهوار و گسترده)
گردانید، و آسمان را بنایی (افراشته) قرار داد، و از آسمان
آبی فرود آورد، پس با آن رزقی از میوه‌ها برایتان برون
آورد. پس برای خدا همتیانی قرار ندهید، حال آنکه شما
می‌دانید (که خدا همتاندارد).

و اگر از آنچه بر بنده‌ی (ویژه)مان به تدریج نازل کردیم در
(ژرفای) شکی مستند بوده‌اید پس – اگر (از) راستان (در)
گفتار و کردار) بوده‌اید – سوره‌ای از (شخصی) همانندش
[این بنده‌ی ما] و از (کتابی) همانندش [این کتاب] بیاورید؛
و گواهان خود را (هم) – از غیر خدا – فراخوانید.

پس اگر (چنان) نکردید – و هرگز (هم) نتوانید (چنان) کرد
– از آن آتشی که گیرانه و سوختش مردم و سنگ است (و)
برای کافران آماده شده، بپرهیزید.

وَبَشِّرِ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقًا
قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأُتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ
فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَا
فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَأَمَّا الَّذِينَ
كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا يُضِلُّ بِهِ
كَثِيرًا وَيَهْدِي بِهِ كَثِيرًا وَمَا يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ

الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا
أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ هُمُ
الْخَاسِرُونَ

كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَمْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ ثُمَّ
يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ أَسْتَوَىٰ إِلَى
السَّمَاءِ فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

و کسانی را که ایمان آوردند و کارهای شایسته (ی ایمان) کردند، مژده ده که ایشان را بیگمان باغهایی است که از زیر (درختان سر در هم) شان نهرهایی روان است. هرگاه ثمره‌ای از آن روزیشان شود، گویند: «این همان است که پیش از این (نیز) به ما روزی داده شد.» و آنجا رزقی همانند به آنان (از هم اکنون) داده شد، و در آنجا برایشان [مردان و زنان] همسرانی پاکیزه است، و اینان در آن جاودانه‌اند.

همانا خدا از اینکه به پشه‌ای - چه فروتر، چه فراتر- از آن مثلی زند، شرم نمی‌کند؛ پس اما کسانی که ایمان آوردند می‌دانند که آن (مثل) به‌راستی از (جانب) پروردگارشان کاملاً بجاست؛ ولی کسانی که به کفر گراییدند گویند: «خدا با (بیان) این مثل چه چیزی را خواسته است؟» بسیاری را با آن گمراه می‌کند و بسیاری را (هم) با آن به راه می‌آورد. و (اما) جز خلفاکران را با آن گمراه نمی‌کند.

کسانی که پیمان خدا را پس از بستنش می‌شکنند و آنچه را خدا به پیوندش امر فرموده، می‌گسلند، و در زمین افساد می‌کنند؛ اینان همان زیانکارانند.

چگونه به خدا کفر می‌ورزید؟ حال آنکه مردگانی بودید پس شما را زنده کرد؛ سپس شما را می‌میراند، پس از آن شما را زنده می‌کند؛ پس آن‌گاه به سوی او بازگردانده می‌شوید.

او کسی است که آنچه در زمین است، همه را برای (همه‌ی) شما آفرید؛ سپس به (آفرینش) آسمان پرداخت، پس آسمان‌ها را (به صورت) هفت آسمان سازماندهی کرد. و او به هر چیزی بسیار داناست.

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً ۖ قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَن يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَآءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ ۗ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ

وَعَلَّمَ ءَادَمَ الْأَسْمَآءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلٰٓئِكَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمَآءِ هٰٓؤُلَآءِ إِن كُنْتُمْ صٰدِقِينَ

قَالُوا سُبْحٰنَكَ لَا عِلْمَ لَنَا بِهٰذَا مَا عَلَّمْتَنَا ۖ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

قَالَ يٰٓءَادَمُ أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَآئِهِمْ ۖ فَلَمَّآ أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَآئِهِمْ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِءَادَمَ فَسَجَدُوا ۖ اِلَّآ اِبْلِيسَ اَبٰى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكٰفِرِيْنَ

وَقُلْنَا يٰٓءَادَمُ اَسْكُنْ اَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّٰلِمِيْنَ

فَازْلَهُمَا الشَّيْطٰنُ عَنْهَا فَاَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيْهِ ۖ وَقُلْنَا اٰهْبِطُوْا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْاَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَعٌ اِلٰى حِيْنٍ

فَتَلَقٰى ءَادَمُ مِنْ رَّبِّهٖٓ ءَكْلِمَتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ ۚ اِنَّهٗ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيْمُ

و چون پروردگارت به فرشتگان گفت: «همانا من قرار دهندهٔ جانشینی (از گذشتگان) در زمین می‌باشم»، گفتند: «آیا در آن کسی را (جانشین) قرار می‌دهی که در آن افساد کند و خون‌ها بریزد؟ حال آنکه ما به وسیلهٔ ستایش (تو را از کلّ نقایص) تنزیه می‌کنیم، و برایت تقدیس می‌نماییم.» (خدا) فرمود: «به‌راستی من چیزی می‌دانم که شما نمی‌دانید.»

و (خدا) همه‌ی اسم‌ها را به آدم آموخت. سپس ایشان را برای فرشتگان به نمایش گذاشت. پس فرمود: «اگر از راستان بوده‌اید، از نام‌های ایشان به من خبری مهم دهید.»

گفتند: «منزه‌ی تو! ما را دانشی نیست جز آنچه خود به ما آموخته‌ای. به‌راستی تویی، تو، بسیار دانای حکیم.»

فرمود: «ای آدم! ایشان را از اسامی آنان خبری مهم ده.» پس چون (آدم) ایشان را از اسامی آنان خبری مهم داد، (خدا) فرمود: «آیا برای شما نگفتم که به‌راستی من غیب (ویژه‌ی) آسمان‌ها و زمین را می‌دانم؛ و آنچه را آشکار می‌کنید و آنچه را پنهان داشته‌اید، می‌دانم؟»

و چون به فرشتگان فرمودیم: «به خاطر (شکرانهٔ تعلیم گرفتن از) آدم (برای خدا) سجده کنید»، پس (همه) به سجده در افتادند، مگر ابلیس که سر باز زد و کبر ورزید و (هماره) از کافران بود.

و گفتیم: «ای آدم! تو و همسرت در (این) باغ، آرام و قرارگیر، و از هر کجای آن هر چه (خوردنی) خواهید پاکیزه و فراوان بخورید و به این درخت نزدیک نشوید، که از ستمکاران خواهید بود.»

پس شیطان هر دو را از آن بلغزانید، تا از آنچه در آن بودند ایشان را به درآورد. و فرمودیم: «(به این زمین) فرود آیید حال آنکه دشمنان همدیگرید و برای شما در زمین قرارگاهی است، و تا چندی – از نعمت‌ها – برخوردارید.»

پس آدم از پروردگارش کلماتی را (با کوشش و کاوش) دریافت تا خدا به او برگشت؛ بی‌گمان اوست بسیار برگشت‌کننده (بر بندگان) و (اوست) پذیرنده‌ی برگشت (شان) و رحمتگر بر ویژگان.

قُلْنَا أَهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا ۖ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

يَبْنَیْ إِسْرَءِیْلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا بِعَهْدِي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ وَإِيَّيَ فَارْهَبُونِ

وَعَامِنُوا بِمَا أَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ ۚ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَإِيَّيَ فَاتَّقُونِ

وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

وَأَقِمْوُا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ

أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

وَأَسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ

الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَقُّوٓا رَبِّهِمْ ۖ وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

يَبْنَیْ إِسْرَءِیْلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ

وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ

فرمودیم: «جملگی از آن (باغ آسمانی به این زمین) فرود آیید. پس اگر به‌راستی از (جانب) من شما را رهنمایی در رسد، آنان که هدایت‌م را پیروی کنند نه بیمی بر آنهاست و نه ایشان غمگین می‌شوند.»

و کسانی که کفر ورزیدند و با نشانه‌های ما (همان‌ها و ما را) تکذیب کردند، اینانند همراهان آتش، (و هم)ایشان در آن ماندگارانند.

ای فرزندان اسرائیل! نعمت (ویژه)ام را که بر شما ارزانی داشتم به یاد آرید و به پیمانم وفا کنید، تا به پیمانتان وفا کنم، و تنها از من، با پرهیز و اضطراب به‌راسید.

و بدانچه نازل کرده‌ام – حال آنکه مؤید همان چیزی است که با شماست – ایمان آرید؛ و نخستین کافر (نسبت) به آن باشید، و آیات مرا با بهایی اندک «نخرید»: معاوضه نکنید، و تنها از من پروا کنید.

و حق را با باطل مَپوشانید، و حق را کتمان نکنید در حالی که خودتان (هم) می‌دانید.

و نماز را بر پا دارید و زکات را بدهید و با رکوع‌کنندگان رکوع کنید.

آیا مردمان را به نیکی فرمان می‌دهید و خودتان را فراموش می‌کنید، حال آنکه شما کتاب (خدا) را می‌خوانید؟ پس آیا خردورزی نمی‌کنید؟

و با شکیبایی و نماز (در راه خدا) یاری جویید و به‌راستی این (کار) بی‌گمان (باری) بزرگ است، مگر بر دلباختگان (به خدا).

(اینانند) کسانی که (در دل‌هاشان) گمان دارند به‌راستی ملاقات کنندگان پروردگارشانند؛ و (اینکه) به‌درستی تنها سوی او بازگردنده‌اند.

ای فرزندان اسرائیل! نعمت (ویژه)ام را که بر شما ارزانی داشتم، و اینکه به‌راستی من شما را بر جهانیان (زلماتان) برتری دادم، به یاد آرید.

و پروا کنید از روزی که هیچ کس چیزی (از عذاب خدا) را از کسی کفایت نمی‌کند؛ و نه از او شفاعتی پذیرفته گردد و نه به جای وی بدلی گرفته شود؛ و نه ایشان یاری خواهند شد.

وَإِذْ نَجَّيْنَاكُمْ مِّنْ ءَالِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ

وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمْ الْبَحْرَ فَأَنْجَيْنَاكُمْ وَأَغْرَقْنَا ءَالَ فِرْعَوْنَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ

وَإِذْ وَعَدْنَا مُوسَىٰ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ

ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

وَإِذْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يَقُومُ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ فَتُوبُوا إِلَىٰ بَارِيكُمْ فَاقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ عِنْدَ بَارِيكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

وَإِذْ قُلْتُمْ يَمُوسَىٰ لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ نَرَىٰ اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ

ثُمَّ بَعَثْنَاكُمْ مِّنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

وَوَهَبْنَا عَلَىٰكُمْ الْأَعْمَامَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَالسَّلَوىَ كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِن كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

و چون شما را از (چنگ) فرعونیان رهانیدیم؛ حال آنکه شما را شکنجه‌ای بد می‌کردند: پسرانتان را سر می‌بریدند و زنانتان را زنده می‌گذاشتند و از آنان سلب حیا می‌کردند. و این برای شما بلا و آزمایشی بزرگ از جانب پروردگارتان (بوده) است.

و چون دریا را برایتان شکافتیم، پس شما را نجات دادیم، و فرعونیان را – در حالی که شما نظاره می‌کردید – غرق کردیم.

و چون با موسی چهل شب وعده گذاشتیم، سپس شما بعد از (رفتن) وی، گوساله را (به پرستش) گرفتید. حال آنکه شما ستمکارانید.

سپس بعد از آن از (گناه) شما چشم‌پوشی کردیم، شاید شما شکرگزاری کنید.

و چون موسی را کتاب و فرقان [جدا کننده‌ی حق از باطل] دادیم، شاید شما راه یابید.

و چون موسی برای قومش گفت: «ای قوم من! همانا شما با (به پرستش) گرفتن گوساله، بر خودتان ستم کردید، پس به درگاه آفریدگارِ سازمان‌دهنده‌ی خود بازگردید؛ پس خودهاتان (یکدیگر) را بکشید. این کار بزرگ نزد (خدای) سازمان‌دهنده‌تان برای شما نیک است.» پس (خدا نیز) بر شما بازگشت، (که) او، بی‌گمان همو بسیار برگشت‌کننده‌ی رحمتگر بر ویژگیان است.

و چون گفتید: «ای موسی! «هرگز برایت ایمان نمی‌آوریم تا خدا را آشکارا بنگریم.» پس در حالی که می‌نگریستید، آذرخش آتشین شما را در بر گرفت.

سپس شما را بعد از مرگتان برانگیختیم؛ شاید شکرگزاری کنید.

و بر (سر و سامان)تان ابر را سایه‌گستر کردیم، و بر شما «آرامش» و «ترنجبین» را فرو فرستادیم (و گفتیم:) «از خوراکی‌های پاکیزه‌ای که به شما روزی دادیم، بخورید.» و (آنان) بر ما ستم نکردند، بلکه بر خودهاشان ستم می‌کرده‌اند.

وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا
وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ
خَطَايَكُمْ وَسَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى
الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

وَإِذْ أَسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ
فَانفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ
مَّشْرَبَهُمْ كُلُوا وَاشْرَبُوا مِن رِّزْقِ اللَّهِ وَلَا تَعَثُّوا فِي الْأَرْضِ
مُفْسِدِينَ

وَإِذْ قُلْتُمْ يَمُوسَىٰ لَن نَّصْبِرَ عَلَىٰ طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا
رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُثْبِتُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَقِثَّائِهَا
وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَا قَالَ أَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ أَدْنَىٰ
بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ أَهْبِطُوا مِصْرًا فَإِنَّ لَكُمْ مَّا سَأَلْتُمْ
وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَاءُوا بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ
ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيَّ
بِغَيْرِ الْحَقِّ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ

و چون گفتیم: «بدین شهر در آیید، پس از (نعمت‌های) آن
– هر گونه و هر کجا خواستید – پاکیزه و فراوان بخورید و
سجده‌کنان از درش داخل شوید و بگویید «(ما خواهان)
ریزش [بخشایش] گناهانمان(ایم)»، تا خطاهایتان را
بخشاییم. و (پاداش) نیکوکاران را به زودی می‌افزاییم.»

پس کسانی که ستم کردند، (و آن) سخن را به (سخنی
دیگر) غیر از آنچه به ایشان گفته شده بود تبدیل کردند؛
پس ما (نیز) بر آنان که ستم کردند، – به پیامد آنچه
سریچی می‌کرده‌اند – عذابی پراضطراب از آسمان فرو
فرستادیم

و چون موسی برای قومش در پی آبی برآمد، پس (بدو)
گفتیم: «با عصایت (برآن) تخته سنگ بزن.» پس دوازده
چشمه از آن جوشیدن گرفت؛ (به گونه‌ای که) هر قبیله‌ای
آبشخورشان را همی‌دانستند (و گفتیم): «از روزی خدا
بخورید و بیاشامید و در زمین به افسادگری نکوشید.»

و چون گفتید: «ای موسی! ما هرگز بر یک (نوع) خوراکی
شکیب (و تاب) نیاوریم، پس پروردگارت را برایمان بخوان
تا از آنچه زمین می‌رویانَد – از (قییل) سبزی و خیار و سیر و
عدس و پیاز – برایمان برون آورد!» (موسی) گفت: «آیا به
جای چیزی بهتر [من و سلوی]، چیزی فروتر (از آن)
می‌طلبید؟ پس به شهری فرود آیید که آنچه خواسته‌اید
برای شما همانا در آنجاست.» و (داغ) خواری و ناداری بر
آنان زده شد، و به (سوی) خشمی از خدا برگشتند. این
بدین سبب بود که آنان همانا به نشانه‌های خدا کفر
می‌ورزیده‌اند، و پیامبران را به ناحق می‌کشته‌اند؛ این بدان
روی بود که سرکشی نموده و تجاوز می‌کرده‌اند.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّٰعِرِينَ مَنَ ءَامَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

بی‌گمان، کسانی که ایمان آوردند و کسانی که یهودی شدند، و نصرانیان و صابئان [؛التقاطیان] – هر کس (از آنان و سایر موحدان) به خدا و روز بازپسین ایمان آورد و کار شایسته (ی ایمان) کند، – پس برایشان اجرشان نزد پروردگارشان است و نه بیمی بر آنهاست و نه آنان اندوهناک خواهند شد.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا ءَاتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَّادْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

و چون پیماتنان را (از شما) گرفتیم، و (کوه) طور را بر فرازتان افراشتیم (فرمودیم:) «آنچه را به شما داده‌ایم به نیرویی (شایسته همچون کوه بر فرازتان) بگیرید و آنچه را در آن است به یاد آرید، شاید شما (از گناهان) پرهیز کنید.»

ثُمَّ تَوَلَّيْتُم مِّنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ ۖ فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ

سپس (شما) بعد از آن (پیمان) رویگردانید، پس اگر فضل خدا و رحمتش بر شما نبود، همانا از زیانکاران می‌بودید.

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدَوْا مِنكُمْ فِي السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ

و به‌راستی کسانی از شما را – که در روز شنبه (از فرمان خدا) تجاوز کردند – به خوبی شناختید. پس بدیشان گفتیم: «بوزینگانی رانده‌شده باشید.»

فَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ

پس ما آن‌ها [بوزینگان] را برای حاضران و (نسل‌های) پس از آنان، بازدارنده (از نافرمانی) و برای پرهیزگاران، پندی قرار دادیم.

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ ۖ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذَبْحُوا بَقَرَةً ۖ قَالُوا أَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا ۖ قَالَ أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ

و چون موسی به قومش گفت: «خدا به‌راستی شما را فرمان می‌دهد که ماده گاوی را سر ببرید»، گفتند: «آیا ما را همواره به مسخره می‌گیری؟» گفت: «پناه می‌برم به خدا که از جاهلان باشم.»

قَالُوا أَدْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ ۚ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِضٌ وَلَا بِكْرٌ عَوَانُ بَيْنَ ذَٰلِكَ ۖ فَافْعَلُوا مَا تُؤْمَرُونَ

گفتند: «پروردگارت را برای ما بخوان، (تا) برایمان روشن سازد که آن (گاو) چگونه است؟» گفت: «به‌راستی او [خدا] می‌فرماید “بی‌گمان آن ماده گاوی است نه پیر و نه خردسال؛ میانگینی است بین این دو؛ پس آنچه را (بدان) امر می‌شوید به جای آرید.”»

قَالُوا أَدْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا لَوْهَاهَا ۚ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَاءُ فَاقِعٌ لَّوْنُهَا تَسُرُّ النَّظْرِينَ

گفتند: «پروردگارت را برایمان بخوان، (تا) برای ما روشن کند رنگش چگونه است؟» گفت: «به‌راستی وی می‌فرماید “بی‌گمان آن ماده گاوی است (که) رنگش زرد یکدست و خالص است و (این گاو) بینندگان را شاد می‌کند.”»

قَالُوا اُدْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ إِنَّ الْبَقَرَ تَشَبَهَ عَلَيْنَا وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ

۷۱

قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا ذَلُولَ تُثِيرُ الْأَرْضَ وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ مُسَلَّمَةٌ لَا شِيَةَ فِيهَا قَالُوا الْأَنْ جِئْتَ بِالْحَقِّ فَذَبَحُوهَا وَمَا كَادُوا يَفْعَلُونَ

۷۲
۱۰۲

وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادَرَأْتُمْ فِيهَا وَاللَّهُ مُخْرِجُ مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ

۷۳

فَقُلْنَا أَضْرِبُوهُ بَعْضُهَا كَذَلِكَ يُحْيِي اللَّهُ الْمَوْتَى وَيُرِيكُمْ ءَايَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

۷۴

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشَقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

۷۵
حزب
۵

أَفَتَطْمَعُونَ أَن يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ مِن بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

۷۶

وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا قَالُوا ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَا بِعَضُحُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ قَالُوا أَتُحَدِّثُونَهُم بِمَا فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ لِيُحَاجُّوكُم بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

گفتند: «پروردگارت را برایمان بخوان، (تا) برای ما روشن گرداند که آن چگونه (گاوی) است؟ (زیرا ویژگی‌های) این ماده گاو، به‌راستی بر ما (با گاوهایی دیگر) مشتبه شده، و (با توضیحاتی بیشتر) بی‌گمان اگر خدا بخواهد ما به‌راستی هدایت‌یافتگانیم.»

گفت: «به‌راستی خدا می‌فرماید بی‌چون، آن ماده گاوی است که نه رام است تا زمین را شخم زند، و نه کشتزار را آبیاری می‌کند؛ بسی سالم است (و) هیچ لکه‌ای (هم) در آن نیست.» گفتند: «اینک (سخنی) کاملاً درست آوردی.» پس آن را سر بردند، و (هرگز) نزدیک [مایل] به انجام این کار (هم) نبوده‌اند.

و چون شخصی را کشتید، سپس درباره‌ی (قاتل) او با یکدیگر به ستیزه برخاستید، و حال آنکه خدا آنچه را کتمان می‌کرده‌اید، برون‌آورنده است.

پس فرمودیم: «(جسد) آن مقتول را به پاره‌ای از آن (گاو) سر بریده (بزنیید (تا زنده شود).» بدین‌سان خدا مردگان را زنده می‌کند و آیات خود را به شما می‌نماید، شاید شما بیندیشید.

سپس دل‌هایتان پس از این (واقعه) سخت گردید، پس آنها همانند سنگ، یا سخت‌تر از آنند؛ حال آنکه بی‌چون از برخی سنگ‌ها همانا از (فوران آب نهفته در) آن، نهرهای بسیاری به شدت روان می‌گردد؛ و به‌راستی برخی از آنها می‌شکافند؛ پس از آن آب خارج می‌شود؛ و بی‌چون برخی از آنها از بیم خدا فرو می‌ریزند. و خدا از آنچه می‌کنید غافل نیست.

پس آیا طمع دارید که (اینان) برایتان [به سودتان] ایمان بیاورند؟ حال آنکه گروهی از آنان بی‌گمان سخنان خدا را می‌شنیده‌اند، سپس آن را بعد از دریافتنش تحریف می‌کنند، حال آنکه خودشان (هم) می‌دانند.

و (همین یهودیان) هنگامی که با کسانی که ایمان آورده‌اند برخورد کنند، گویند: «(ما) ایمان آوردیم.» و هنگامی که با همدیگر خلوت کنند، گویند: «آیا از آنچه خدا بر شما گشوده است، برای آنان بازگو می‌کنید تا آنان با (استناد به) آن، نزد پروردگارتان بر (ضد) شما استدلال کنند؟ پس آیا خردورزی نمی‌کنید؟»

أَوْ لَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ

۷۸

وَمِنْهُمْ أُمِّيُونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانِي وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ

۷۹

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا^ط فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ

۸۰

وَقَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَةً قُلْ أَتَّخَذْتُمْ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا فَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ^ط أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

۸۱

بَلَىٰ مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

۸۲

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

۸۳
۱۱۲

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ وَأَنْتُمْ مُّعْرِضُونَ

آیا و نمی‌دانند که خدا آنچه را پوشیده می‌دارند و آنچه را آشکار می‌کنند، همی می‌داند؟

و (بعضی) از آنان بی‌سوادانی هستند که (معنای درست) کتاب (تورات) را بجز آرزوهای بی‌پایه نمی‌دانند، و فقط (به) آن گمان می‌برند.

پس وای بر کسانی که کتاب را با دست‌هایشان می‌نویسند، سپس می‌گویند: «این از جانب خداست» تا بدان (وسیله) بهای ناچیزی به دست آورند؛ پس وای بر ایشان از آنچه دست‌هایشان نوشته، و وای بر ایشان از آنچه (از این راه) به دست می‌آورند.

و گفتند: «جز روزهایی چند، هرگز آتش به ما نخواهد رسید.» بگو: «آیا نزد خدا پیمانی (محکم) گرفتید؟ پس خدا پیمان خود را هرگز خلاف نخواهد کرد. یا آنچه را نمی‌دانید به خدا نسبت می‌دهید؟»

آری، کسی که بدی‌ای را به دست آورد و خطایش او را در برگرفت، اینان همراهان آتشند، (و) ایشان در آن ماندگارند.

و کسانی که ایمان آوردند، و کارهای شایسته‌ی (ایمان) کردند، اینان بهشتیانند؛ ایشان در آن جاودانند.

و چون از فرزندان اسراییل پیمان گرفتیم (که) : «جز خدا را نپرستید، و به پدر و مادر و نزدیکترین خویشان و یتیمان و مستمندان احسان کنید، و برای مردمان با (زبان) خوشی سخن بگویید و نماز را به پا دارید و زکات بدهید.» سپس - بجز اندکی از شما - (همگی) به حالت اعراض کنندگان (از پیمان الهی) روی برتافتید

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ وَلَا تَخْرِجُونَ
أَنفُسَكُمْ مِّن دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ

ثُمَّ أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا
مِّنكُمْ مِّن دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِم بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَإِن
يَأْتَوْكُمْ أَسْرَىٰ تَفْلُدُوهُمْ وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ
أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ
مَن يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ
الْقِيَمَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا
تَعْمَلُونَ

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ فَلَا يَخَفُفُ
عَنَّهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ
وَءَاتَيْنَا عِيسَىٰ ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ
أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنفُسُكُمْ اسْتَكْبَرْتُمْ
فَفَرِّقَهَا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ

وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَل لَّعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَّا
يُؤْمِنُونَ

و چون (از شما) پیمانتان را گرفتیم (که) : «خون یکدیگر را
مریزید، و همدیگر را از خانه‌هایتان بیرون نکنید.» سپس
(به این پیمان) اقرار کردید، حال آنکه (خودتان) گواهیید.

سپس شما همان‌هایی که همدیگر را می‌کشید، و گروهی از
خودتان را از خانه‌هایشان بیرون می‌رانید، در حالی که به گناه
و تجاوز، بر ضد آنان یکدیگر را پشتیبانی می‌کنید، و اگر به
اسارت نزدتان آیند، به (دادن) فدیة، آنان را آزاد می‌کنید،
حال آنکه همان (بیرون راندنشان) بر شما حرام شده است؛
پس آیا به پاره‌ای از کتاب [تورات] ایمان می‌آورید، و به
پاره‌ای (هم) کفر می‌ورزید؟ پس چیست کیفر کسی از شما
که چنان کند؟ جز خواری (و بی‌مقداری) در زندگی دنیا؛ و
روز رستخیز ایشان به سخت‌ترین عذاب‌ها بازگردانده
می‌شوند، و خدا از آنچه می‌کنید غافل نیست.

اینانند کسانی که زندگی (ناچیز) دنیا را به (بهای) آخرت
خریدند، (که به همان بسنده کردند) پس نه عذاب از آنان
تخفیف داده می‌شود، و نه ایشان یاری می‌شوند.

و همانا به موسی کتاب [تورات] را به‌راستی دادیم، و پس
از او پیامبرانی (از اسرائیلیان) را پشت سر هم فرستادیم،
و به عیسی پسر مریم نشانه‌های آشکار دادیم، و او را با
«روح‌القدس» تأیید کردیم؛ پس چرا هر گاه پیامبری چیزی
را که خوشایندتان نیست برایتان آورد، کبر ورزیدید؟ پس
گروهی را تکذیب کردید، و گروهی را هم می‌کشید.

و گفتند: «دل‌های ما را پوششی (فراگرفته) است.» (چنان
نیست بلکه آنان به خوبی می‌فهمند؛) بلکه خدا به سزای
کفرشان لعنتشان کرده است. پس چه اندک ایمان می‌آورند.

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِّنْ عِندِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا
مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا
عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ

بِئْسَمَا اشْتَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ أَنْ يَكْفُرُوا بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ بَغْيًا
أَنْ يُنَزَّلَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ فَبَاءُوا
بِغَضَبٍ عَلَى غَضَبٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَامِنُوا بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ قَالُوا نُوْمِنُ بِمَا أَنزَلَ
عَلَيْنَا وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَاءَهُ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ
قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ
بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا
ءَاتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَأَسْمِعُوا قَالُوا سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأُشْرِبُوا فِي
قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ قُلْ بِئْسَمَا يَأْمُرُكُمْ بِهِ
إِيمَانُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

و هنگامی که از طرف خداوند، کتابی برای آنها آمد که موافق
نشانه‌هایی بود که با خود داشتند، و پیش از این، به خود
نوید پیروزی بر کافران می‌دادند (که با کمک آن، بر دشمنان
پیروز گردند). با این همه، هنگامی که این کتاب، و پیامبری
را که از قبل شناخته بودند نزد آنها آمد، به او کافر شدند؛
لعنت خدا بر کافران باد!

بدا (به) آنچه خود (آلوده به شهوات)شان را با آن خریدند.
همانا به آنچه خدا نازل کرد از سر ستم و تجاوز، کفر
می‌ورزند که (چرا) خدا از فضل خویش بر هر کس از
بندگان بخاهد کتابی و حیانی فرو می‌فرستد؛ پس به
خشمی (افزون) بر خشمی دیگر بازگشتند. و برای کافران
عذابی خوارکننده است.

و هنگامی که به آنان گفته شود: «به آنچه خدا نازل کرده
ایمان بیاورید،» گویند: «ما به آنچه بر (پیامبران)مان نازل
شده ایمان می‌آوریم.» در حالی که به غیر آن [قرآن] کفر
می‌ورزند، حال آنکه همان تمام حق است و تصدیق‌کننده‌ی
همان چیزی است که با آنان است. بگو: «اگر مؤمن بوده‌اید،
پس چرا از پیش، پیامبران خدا را (و اینک رسالتش را)
می‌کشید؟»

و همانا موسی برای شما به‌راستی نشانه‌های آشکار آورد،
سپس گوساله را پس از (رفتن) وی (با خدا شریک)
گرفتید، در حالی که شما ستمکارانید.

و چون پیماتان را گرفتیم و (کوه) طور را بر فرازتان
برافراشتیم (و گفتیم): «آنچه را به شما داده‌ایم با نیرویی
(فزاینده) در بگیرید و (به دستورهای آن) گوش فرا
دهید»، گفتند: «شنیدیم و نافرمانی کردیم.» و بر اثر
کفرشان، (مهر) گوساله در دل‌هاشان سرشته شد. بگو:
«اگر مؤمن بوده‌اید، بدا (به) آنچه ایماتان شما را بدان
فرمان می‌دهد.»

قُلْ إِنْ كَانَتْ لَكُمْ الدَّارُ الْآخِرَةُ عِنْدَ اللَّهِ خَالِصَةً مِّنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۹۵

وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ

۹۶

وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَوَةٍ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا يَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرَ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمُزَحِّزٍهُ مِنَ الْعَذَابِ أَنْ يُعَمَّرَ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ

۹۷
۱۳۳

قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ

۹۸

مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ

۹۹

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ

۱۰۰

أَوْ كَلَّمَا عَاهَدُوا عَهْدًا نَّبَذَهُ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

۱۰۱

وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ كِتَابَ اللَّهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ كَأَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

بگو: «اگر نزد خدا، سرای آخرت یکسره برای شما اختصاص داشته است (و) نه دیگر مردم، پس اگر (از) راستان بوده‌اید، آرزوی مرگ کنید.»

ولی به سبب آنچه با دست‌های [نیروهای] خود از پیش فرستاده‌اند، هرگز آن را هیچ‌گاه آرزو نخواهند کرد. و خدا به (حال) ستمکاران بسی داناست.

و همواره آنان را بی‌گمان آزمندترین مردم به زندگی‌ای (دنیوی) – و (حتی) حریص‌تر از کسانی که شرک می‌ورزند – خواهی یافت. هر یک از ایشان آرزو دارد که کاش هزار سال عمر کند، حال آنکه اگر چنین عمری (هم به او) داده شود، دور کننده‌ی او از عذاب نیست؛ و خدا به آنچه می‌کنند بسی بیناست.

(به یهودیان) بگو: «کسی که دشمن جبرئیل بوده است (دشمن خداست). به‌راستی او [جبرئیل]، به فرمان خدا، آن [قرآن] را بر قلبت نازل کرده، در حالی که تصدیق‌کننده‌ی آنچه [از کتاب‌های آسمانی] پیش روی اوست، و هدایت و بشارتی برای مؤمنان است.»

هر کس دشمن خدا و فرشتگان و فرستادگانش و جبرئیل و میکائیل بوده است (کافر است)؛ پس خدا بی‌گمان دشمنی برای کافران است.

و همانا به‌راستی بر تو آیاتی روشن فرو فرستادیم، و جز فاسقان (کسانی) به آنها کافر نمی‌شوند.

آیا و هر گاه (یهودیان) پیمانی محکم بستند، گروهی از ایشان آن را به دور افکندند؟ (آری چنان است) بلکه بیشترشان ایمان نمی‌آورند.

و هنگامی که فرستاده‌ای از جانب خدا برایشان آمد – که آنچه را با آنان است تصدیق‌کننده است – گروهی از کسانی که کتاب (وحیانی) داده شده‌اند، کتاب (ویژه‌ی) خدا را پشت سرشان افکندند، چنان که گویی ایشان (اصلاً) نمی‌دانند.

وَاتَّبِعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيْطَانُ عَلَىٰ مُلْكٍ سُلَيْمَنَ ۖ وَمَا كَفَرَ
 سُلَيْمَنُ وَلَكِنَّ الشَّيْطَانِ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ
 السِّحْرَ وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَرْوَتَ ۚ
 وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا
 تَكْفُرْ ۖ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ
 وَزَوْجِهِ ۚ وَمَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۚ
 وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ
 اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ
 أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

۲۰
 بقره
 ۱۰۲
 ۲۸۶

وَلَوْ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ لَّوْ كَانُوا
 يَعْلَمُونَ

۱۰۳

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا انْظُرْنَا
 وَاسْمِعُوا ۚ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۱۰۴
 ۱۴۰

مَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ
 أَنْ يُنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِّنْ خَيْرٍ مِّن رَّبِّكُمْ ۚ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ
 بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

۱۰۵

و آنچه را که شیطان‌ها بر سلطنت سلیمان می‌خوانند، پیروی کردند؛ و سلیمان (بر خلاف گمان آنان هرگز) کافر نشد، لیکن (همان) شیطان‌ها (پند که) به کفر گراییدند؛ حال آنکه به مردم سحر می‌آموزند. و (نیز از) آنچه بر آن دو فرشته – هاروت و ماروت – در بابل فروفرستاده شده بود (می‌آموختند)؛ در حالی که آن دو (فرشته) هیچ کس را تعلیم (سحر) نمی‌کردند، مگر آنکه (قبلاً به او) می‌گفتند: «ما تنها (وسیله‌ی) آزمایشی (برای شما) هستیم، پس (زنهار که) کافر نشوی.» پس، از آن دو (فرشته) چیزهایی می‌آموختند (که) به وسیله‌ی آن میان مرد و همسرش جدایی بیفکنند، در حالی که بدون اذن خدا نمی‌توانستند به وسیله‌ی آن به احدی زیان‌رسان باشند. و (خلاصه) چیزی می‌آموزند که آنان را زیان دارد و سودی برایشان ندارد. و بی‌گمان (یهودیان) بی‌چون دریافته بودند که هر کس این متاع را خرید، هرگز در آخرت بهره‌ای ندارد. (وای که) چه بد بود آنچه بدان خودفروشی کردند؛ اگر می‌دانسته‌اند.

و اگر آنها به‌درستی گرویده و پرهیزگاری کرده بودند، بی‌چون پاداشی (که) از جانب خدا (می‌یافتند) بهتر بود؛ اگر می‌دانسته‌اند.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! نگویید «راعنّا» و بگویید «انظرنا» و (سخنان پیامبر را) بشنوید. و کافران را عذابی دردناک است.

نه کسانی از اهل کتاب که کافر شدند و نه مشرکان (هیچ کدام) دوست نمی‌دارند هیچ خیری از جانب پروردگارتان برایتان فرود آید. حال آنکه خدا هر که را خواهد به رحمت خود اختصاص می‌دهد. و خدا دارای فزون‌بخشی بزرگ است.

مَا نَنْسَخْ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِنْهَا أَوْ مِثْلَهَا ۗ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

هر آیت و نشانه‌ای (عینی یا لفظی) را (که) از میان برداریم، یا آن را از یاد(تان) ببریم، بهتر از آن یا مانند آن را می‌آوریم؛ مگر ندانستی که خدا همواره بر هر کاری بسیار تواناست؟

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

مگر ندانستی که سلطنت آسمان‌ها و زمین به‌راستی تنها از آنِ خداست و شما جز خدا هیچ سرور و یآوری ندارید؟

أَمْ تُرِيدُونَ أَن تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ كَمَا سُئِلَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ ۗ وَمَن يَتَّبِعِ الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ

یا می‌خواهید از پیامبر خود همان را بخواهید که از پیش، از موسی خواسته شده بود؟ و هرکس کفر را جایگزین ایمان کند، به‌راستی راه راهوارِ راست را گم کرده است.

وَدَّ كَثِيرٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَرُدُّونَكُمْ مِّنْ بَعْدِ إِيمَانِكُمْ كُفَّارًا حَسَدًا مِّنْ عِندِ أَنْفُسِهِم مِّنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ ۖ فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا ۚ حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

بسیاری از اهل کتاب از روی حسدی که از نزد خودشان بود، دوست داشتند که شما را بعد از ایمانتان –پس از اینکه تمام حق برایشان به خوبی آشکار گردید– کافر گردانند. پس چشم ببوشید و چهره بگردانید تا خدا فرمان خویش را صادر کند. همواره خدا بر هر کاری بسیار تواناست.

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِندَ اللَّهِ ۖ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

و نماز را به پا دارید و زکات بدهید و هر نیکی که برای خویش از پیش می‌فرستید، آن را نزد خدا باز خواهید یافت. بی‌گمان، خدا به آنچه می‌کنید بیناست.

وَقَالُوا لَن يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَن كَانَ هُودًا أَوْ نَصْرَىٰ ۚ تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ ۚ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

و گفتند: «هرگز کسی به بهشت در نیاید، مگر کسی که (از) یهودیان یا نصرانیان بوده است.» اینها آرزوهای (واهی) ایشان است. بگو: «اگر (از) راستان بوده‌اید برهاتان را بیاورید.»

بَلَىٰ ۚ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرُهُ ۖ عِندَ رَبِّهِ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

آری، هر کس –در حالی که نیکوکار است– چهره‌ی خود را به خدا تسلیم کند، پاداش وی نزد پروردگار اوست و بیمی بر آنان نیست و غمگین (هم) نخواهند شد.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتْ التَّصْرَىٰ عَلَىٰ شَيْءٍ وَقَالَتِ
التَّصْرَىٰ لَيْسَتْ الْيَهُودُ عَلَىٰ شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ
كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ فَاللَّهُ يَحْكُمُ
بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ
وَسَعَىٰ فِي خَرَابِهَا أُولَٰئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا
خَافِينَ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ
عَظِيمٌ

وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُولَّوْا فَثَمَّ وَجْهُ اللَّهِ إِنَّ
اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَنَهُ بَلْ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ كُلُّ لَّهُ قَنِيتُونَ

بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ
كُنْ فَيَكُونُ

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللَّهُ أَوْ تَأْتِينَا آيَةٌ
كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ تَشَبَّهَتْ قُلُوبُهُمْ
قَدْ بَيَّنَّا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَا تُسْأَلُ عَنْ
أَصْحَابِ الْجَحِيمِ

و یهودیان گفتند: «نصرانیان بر هیچ (حق) نیستند.» و نصرانیان (هم) گفتند: «یهودیان بر هیچ (حق) نیستند.» حال آنکه آنان هر دو کتاب (وحیانی) را می‌خوانند. و کسانی که نمی‌دانند (و از کتاب‌های وحیانی آگاهی ندارند) نیز (سخنی) همانند گفته‌ی ایشان گفتند. پس خدا روز رستاخیز در آنچه با هم اختلاف می‌کرده‌اند، میان آنان داوری خواهد کرد.

و کیست بیدادگرت‌تر از آن کس که نگذاشته در مساجد خدا، نام خدا یاد شود و در ویرانی آنها کوشیده است؟ برای آنان نبوده است جز اینکه اینان ترسان (و لرزان) در آن مسجدها درآیند؛ در دنیا ایشان را خواری و برایشان در آخرت عذابی بزرگ است.

و مشرق و مغرب تنها از آن خداست؛ پس به هر سو رو کنید، آنجا روی (سوی) خداست. بی‌گمان، خدا گشایگری بسیار داناست.

و گفتند: «خدا فرزندی (برای خود) بر گرفته.» (او) منزّه است. بلکه هر چه در آسمان‌ها و زمین است، تنها از آن اوست (و) همه‌ی آفریدگان) برای او (بندگان و) خاضعانند.

(او) پدیدآورنده‌ی آغازین آسمان‌ها و زمین بدون هیچ سابقه‌ای است و هنگامی که (تکوین) چیزی را اراده فرماید، پس تنها برای آن می‌گوید: «شو»، پس می‌شود.

و کسانی (همچون مشرکان) که (از نظر وحیانی) نمی‌دانند، گفتند: «چرا خدا با ما سخن نمی‌گوید؟ یا برای ما نشانه‌ای نمی‌آید؟» این‌گونه، کسانی که پیش از اینان بودند (نیز) مثل همین گفته‌ی ایشان را گفتند، (و) دل‌ها (و افکار)شان همانند یکدیگر بوده است. ما بی‌چون نشانه‌ها (ی خود) را برای گروهی که یقین می‌آورند، نیک روشن گردانیده‌ایم.

ما همواره تو را به تمامی حق فرستادیم، حال آنکه بشارتگر و هشداردهنده‌ای، و درباره‌ی دوزخیان تو مسئول نیستی.

وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ ۖ قُلْ إِنَّ هُدَى اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ ۗ وَلَئِنْ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

الَّذِينَ ءَاتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ ۖ أُولَٰئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ ۗ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ ۖ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

يَبْنِي إِسْرَءِيلَ أَذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ

وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنْفَعُهَا شَفْعَةٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ

وَإِذْ أَبَتَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَتٍ فَأَتَمَّهُنَّ ۖ قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا ۖ قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي ۖ قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ

وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمْنًا وَاتَّخِذُوا مِن مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى وَعَهِدْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ أَنَّ طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْعَاكِفِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا وَارْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ ۖ مَنْ ءَامَنَ مِنْهُمْ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَأُمَتِّعُهُ قَلِيلًا ثُمَّ أَضْطَرُّهُ إِلَىٰ عَذَابِ النَّارِ ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

و هرگز یهودیان و نصرانیان از تو راضی نمی‌شوند، تا آنکه از کیش آنان پیروی کنی. بگو: «در حقیقت، هدایت، تنها، هدایتِ خداست.» و اگر بی‌گمان پس از آن علم (وحیانی) که تو را حاصل آمد، از هوس‌های آنان پیروی کنی، از خدا برای تو هیچ سرپرست و هیچ یآوری نیست.

کسانی که کتاب (وحیانی) به آنان دادیم، حال آنکه آن را با دیده‌ی حق (نگر) می‌خوانند (و پیروی می‌کنند)، ایشان بدان [قرآن] ایمان می‌آورند، و کسانی که بدان کفر ورزند، همانا زیان‌کارانند.

ای فرزندان اسرائیل! نعمتِ ویژه‌ام را – که بر شما ارزانی داشتم، و اینکه شما را بر جهانیان بی‌گمان برتری دادم – یاد کنید.

از روزی بترسید که هیچ کس از دیگری دفاع نمی‌کند؛ و هیچ‌گونه عوضی از او قبول نمی‌شود؛ و شفاعت، او را سود نمی‌دهد؛ و (از هیچ سوئی) یاری نمی‌شوند!

و چون ابراهیم را پروردگارش با کلماتی (نشانگر اخلاصی ویژه) آزمونی آتشین کرد، پس وی همه‌ی آنها را به اتمام رسانید. (خدا به او) فرمود: «من تو را پیشوای مردمان (و کلّ مکلفان) قراردهنده‌ام.» (ابراهیم) گفت: «و از دودمانم (نیز)؟» فرمود: «این پیمان (ویژه‌ی) من به بیدادگران (شان) در نرسد.»

و چون خانه [کعبه] را برای مردم جایگاه و پناهگاه امنی قرار دادیم (و فرمودیم): «از مقام ابراهیم، جایگاه نمازی برای خود اختیار کنید.» و به ابراهیم و اسماعیل فرمان دادیم که: «خانه‌ی مرا برای طواف‌کنندگان و معتکفان و رکوع‌کنندگان و سجودکنندگان پاکیزه گردانید.»

و چون ابراهیم گفت: «پروردگارم! این (سرزمین) را شهری امین و با امان گردان و مردمش را – هر کس از آنان که به خدا و روز بازپسین ایمان بیاورد – از همه‌ی ثمرات و فرآورده‌های (جهان) روزی بخش»، (خدا) فرمود: «و هر کس (هم) کفر بورزد، پس اندکی برخوردارش می‌کنم، سپس او را با اضطرار [به ناچار] سوی عذاب آتش (دوزخ) می‌کشانم، و چه بد سرانجامی است.»

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُّسْلِمَةً لَّكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

رَبَّنَا وَأَبْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

وَمَنْ يَرْغَبْ عَن مِّلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مَن سَفِهَ نَفْسَهُ وَلَقَدْ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ

إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمْ قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ

وَوَصَّىٰ بِهَا إِبْرَاهِيمُ بَنِيهِ وَيَعْقُوبُ يَبْنِي إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ لَكُمُ الدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُّسْلِمُونَ

أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِن بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَإِلَهَ آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِلَهًا وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ مُّسْلِمُونَ

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ

و چون ابراهیم و اسماعیل پایه‌های خانه [کعبه] را بالا می‌برند (می‌گفتند): «پروردگاران! از ما بپذیر. بی‌گمان تو همان شنوای دانایی.»

«پروردگاران! ما را در (انحصار) تسلیمی برای خود قرار ده؛ و از نسل ما (هم) ، امتی تسلیم برای خود پدید آر و آداب دینی (حج) ما را به ما نشان ده؛ و بر ما بازگشت فرمای، همواره تویی تو، بس بازگردنده‌ی (بر بندگان و) رحمتگر بر ویژگیان.»

«پروردگاران! و در میان آنان، فرستاده‌ای از خودشان برانگیز حال آنکه آیات تو را بر آنان می‌خواند و کتاب و حکمت به آنان می‌آموزد و پاکیزه‌شان می‌کند. بی‌گمان تو خود، (همان) عزیز حکیمی.»

و چه کسی – جز آن کس که خویشتن را سبک داشته – از آیین ابراهیم روی بر می‌تابد؟ مگر کسی که خود را سبک [سفیه] داشته. و به‌راستی ما او را در این دنیا بی‌چون برگزیدیم و به‌درستی همو در آخرت بی‌گمان از شایستگان است.

چون پروردگارش به او فرمود: «تسلیم (من) شو»، گفت: «تنها برای پروردگار جهانیان تسلیم شدم.»

و ابراهیم و یعقوب، پسران خود را به همان (توحید ابراهیمی) سفارش کردند (و هر دو در وصیتشان چنین گفتند): «ای پسران من! خدا برای شما (این) دین را برگزید؛ پس، به‌راستی هرگز نباید جز با تسلیم کامل بمیرید.»

یا چون یعقوب را مرگ فرا رسید، حاضر بودید؟ چون به پسران خود گفت: «پس از من، چه چیز را خواهید پرستید؟» گفتند: «معبود تو را، و معبود پدرانت، ابراهیم و اسماعیل و اسحاق را. معبودی یگانه را می‌پرستیم؛ و ما تنها برای حضرتش تسلیم‌کنندگان (خود و دیگران) ایم.»

آنان گروهی هستند که روزگارشان به سر آمده؛ دستاوردهایشان برای خودشان و دستاوردتان برای خودتان است؛ و شما از آنچه می‌کرده‌اند بازخواست نخواهید شد.

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

و (اهل کتاب) گفتند: « (از) یهودیان یا نصرانیان باشید، تا هدایت یابید.» بگو: « (نه)، بلکه باید در روش (توحیدی) ابراهیم (باشیم)، در حالی که (او) رویگردان از باطل بود و از مشرکان نبود.»

۱۳۶

قُولُوا ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ

بگویید: «ما به خدا و به آنچه سوی ما فرود آمده و به آنچه سوی ابراهیم و اسحاق و یعقوب و فرزندان و نوادگان (شان) نازل شده، و به آنچه به موسی و عیسی داده شده و به آنچه به همهی پیامبران از سوی پروردگارشان داده شده، ایمان آورده‌ایم؛ میان هیچ یک از ایشان جدایی نمی‌اندازیم؛ و ما تنها برای او تسلیم‌کنندگان (خود و دیگران) ایم.»

۱۳۷

فَإِنْ ءَامَنُوا بِمِثْلِ مَا ءَامَنْتُمْ بِهِ ۖ فَقَدْ اهْتَدَوْا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ ۖ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ ۚ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

پس اگر (آنان هم) به مانند آنچه شما بدان ایمان آوردید، ایمان آوردند، بی‌گمان هدایت یافته‌اند و اگر روی برتافتند، جز این نیست که سر ستیز و جدایی دارند. پس به زودی خدا تو را (از شرّ آنان) کفایت خواهد کرد، حال آنکه او بسی شنوا و داناست.

۱۳۸

صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً ۖ وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ

(نگارگری و) رنگ‌آمیزی خدایی [درونی عقل و فطرت و برونی شریعت] را (نگهبان باشید)؛ و کیست خوش‌نگارتر از خدا؟ «و ما تنها او را پرستندگانیم.»

۱۳۹

قُلْ أَتُحَاجُّونَنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ وَلَنَا أَعْمَلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَلُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ

بگو: «آیا در(بارهی) خدا با ما بحث و گفتگو و ستیز می‌کنید؛ حال آنکه او پروردگار ما و پروردگار شماست؟ و اعمال ما از آن ما، و اعمال شما از آن شماست و ما تنها برای او اخلاص داریم.»

۱۴۰

أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى قُلْ ءَأَنْتُمْ أَعْلَمُ أَمِ اللَّهُ ۚ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

یا می‌گویید: «همانا ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و فرزندان و نوادگان(شان) یهودیان یا نصرانیان بوده‌اند؟» بگو: «آیا شما بهتر می‌دانید یا خدا؟» و کیست ستمکارتر از کسی که شهادتی از خدا را در نزد خویش پوشیده بدارد؟ و خدا از آنچه می‌کنید غافل نیست.

۱۴۱

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ

آن گروه را بی‌گمان روزگاران سپری شد؛ تنها برای ایشان است آنچه به دست آوردند و تنها برای شماست آنچه به دست آوردید؛ و از آنچه آنان می‌کرده‌اند، شما بازخواست نمی‌شوید.

سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَّيْنَاهُمْ عَنْ قِبَلَتِهِمْ الَّتِي
كَانُوا عَلَيْهَا قُلٌ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى
النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا وَمَا جَعَلْنَا
الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعُ الرَّسُولَ مِمَّنْ
يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ وَإِنْ كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى الَّذِينَ
هَدَى اللَّهُ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ إِيْمَانَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ
لَرَّءُوفٌ رَحِيمٌ

قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً
تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا
كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَإِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ غَمَّا
يَعْمَلُونَ

وَلَيْنَ أَتَيْتَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ بِكُلِّ آيَةٍ مَا تَبِعُوا
قِبْلَتَكَ وَمَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قِبَلَتَهُمْ وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ
بَعْضٍ وَلَيْنَ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ
الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ

به زودی مردم سبک‌مغز خواهند گفت: «چه چیز آنان را از
قبله‌ی خودشان که بر آن بوده‌اند رویگردان کرد؟» بگو:
«مشرق و مغرب تنها از خداست؛ هر که را بخواهد به راهی
راست هدایت می‌کند.»

و بدین گونه ما شما [معمومان محمدی (ص)] را امتی
واسطه (میان رسول و امت) قرار دادیم تا بر مردمان گواه
باشید، و پیامبر (نیز) بر شما گواه باشد. و قبله‌ای را که
(چندی) بر آن بودی، ننهادیم جز برای آنکه کسی را که از
پیامبر پیروی می‌کند، از آن کس که به عقبش بازگشت
می‌کند، نشانه نهمیم؛ هر چند (این کار) جز بر کسانی که خدا
هدایت(شان) کرده، سخت گران بود و خدا بر آن نبوده
است تا ایمان شما را ضایع گرداند، (زیرا) خدا به مردمان
بی‌گمان مهربان و رحمتگر بر ویژگان است.

ما همواره نگرانی صورتت را در آسمان می‌نگریم، پس تو را
بهراستی و درستی به قبله‌ای که بدان خشنودی
بازمی‌گردانیم. پس روی خود را سوی مسجدالحرام کن؛ و
هر جا بودید، روی خود را سوی آن بگردانید. و بی‌گمان،
کتاب‌داده‌شدگان نیک می‌دانند که این (تغییر قبله)
بهراستی از جانب پروردگارشان حق است. و خدا از آنچه
می‌کنند غافل نیست.

و اگر بهدرستی هر (گونه) نشانه‌ای برای اهل کتاب بیاوری
(باز) قبله‌ی تو را پیروی نمی‌کنند و تو (نیز) پیرو قبله‌ی
آنان نیستی. و خود آنان پیروی‌کنندگان قبله‌ی یکدیگر
نیستند. و پس از علم (وحی) که تو را (حاصل) آمده، اگر
همواره از هواهای (غیر وحیانی) ایشان پیروی کنی، همانا در
آن صورت بی‌گمان از ستمکارانی.

الَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ ۖ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ^ط
وَإِنَّ فَرِيقًا مِّنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

کسانی که ایشان را کتاب (وحیانی) دادیم، همان گونه که پسران خود را می‌شناسند، او [محمد و قرآن] را (هم) می‌شناسند؛ و همواره گروهی از ایشان حقیقت را بی‌گمان پنهان می‌دارند، در حالی که خودشان (هم) می‌دانند.

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ

(کل) حق از جانب پروردگار توست. پس مبدا از دودلان باشی.

وَلِكُلِّ وِجْهَةً هُوَ مُوَلِّيَهَا^ط فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمُ اللَّهُ جَمِيعًا ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

برای هر امتی وجهه‌ای [جهت و شریعتی] است (که) او (به) همان وجهه) توجه‌شان می‌دهد. پس در کارهای نیک بر یکدیگر پیشی گیرید. هر کجا باشید، خدا همه‌ی شما را (بی‌استثنا) می‌آورد. همانا خدا بر همه چیز تواناست.

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ^ط
وَإِنَّهُ لَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ ۚ وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

و از هر کجا بیرون آمدی، روی خود را سوی مسجدالحرام گردان و البته این به‌راستی حقی از جانب پروردگار تو است. و خدا از آنچه می‌کنید غافل نیست.

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ^ط
وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ ۚ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي ۚ وَلَا تُمَنِّعْتَنِي عَلَيْكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

و از هر کجا بیرون آمدی (به هنگام نماز) روی خود را سوی مسجدالحرام بگردان و هر کجا بودید روی‌های خود را سوی آن (سامان) بگردانید، تا برای مردمان – بجز کسانی از آنان (که) ستم کردند – بر شما حجتی نباشد. پس از آنان نهراسید و از من بهراسید و تا نعمت خود را بر شما کامل گردانم و شاید شما هدایت شوید.

كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِّنكُمْ يَتْلُوا عَلَيْكُمْ ءَايَاتِنَا
وَيُزَكِّيْكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ

چنان که در میان شما، فرستاده‌ای از خودتان روانه کردیم، در حالی که آیات ما را بر شما می‌خواند و پاکتان می‌گرداند و شما را کتاب و حکمت می‌آموزد و آنچه توان یادگیریش را نداشته‌اید به شما یاد می‌دهد.

فَاذْكُرُونِيْٓ اَذْ كُرْتُمْ وَاَشْكُرُوا لِيْ وَلَا تَكْفُرُوْا

پس مرا یاد کنید تا شما را یاد کنم؛ و سپاسم را به جای آرید و کفر و کفران نورزید.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ ۚ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ

هان ای کسانی که ایمان آوردید! از شکیبایی و نماز یاری جوئید (که) خدا بی‌گمان(همواره) با شکیبایان است.

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمُوتَ بَلْ أَحْيَاءُ
وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ

۱۵۵

وَلَتَبْلُوتَنَّهُمْ مِمَّا بُشِّرُ مِنْ أَلْعَابِكُمْ وَمِمَّا يُغْنِي عَنْهُمْ
أَمْوَالُهُمْ الْأَمْوَالُ الَّتِي نَكَسِبُوا بِهَا هُمْ وَمِمَّا يَنْهَوْنَهُمْ

۱۵۶

الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

۱۵۷

أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُهْتَدُونَ

۱۵۸
حزب
۱۰

إِنَّ الْأَصْفَاءَ وَالْمُرُوءَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ
أَعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ
خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ

۱۵۹

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَىٰ مِنْ
بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ أُولَئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ
وَيَلْعَنُهُمُ اللَّعِينُونَ

۱۶۰

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنُّوا فَأُولَئِكَ أَثُوبٌ عَلَيْهِمْ
وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

۱۶۱

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ
اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ

۱۶۲

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ

۱۶۳

وَاللَّهُكُمْ إِلَهٌُ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

و درباره‌ی کسانی که در راه خدا کشته می‌شوند، نگویید
مرده‌هایند؛ بلکه زندگانند، ولی شما باریک‌بینی نمی‌کنید.

و بی‌چون و بی‌گمان شما را به چیزی از ترس و گرسنگی و
کاهش از اموال و جان‌ها و محصولات(تان) می‌آزماییم؛ و
شکیبایان را مؤذنه ده؛

(همان) کسانی که زمانی (که) مصیبتی به آنان در رسد،
گویند: «ما بی‌گمان از آنِ خداییم و ما بی‌چون تنها سوی او
بازگردندگانیم.»

ایشان بر (سر و سامان)شان درودها و رحمتی (سرشار) از
پروردگارشان است و تنها ایشان، هم‌اینان، راه‌یافتگانند.

«صفا» و «مروه» همواره از شعائر [نشانگرهای دقیق]
خدایند؛ پس هر که خانه‌ی خدا را زیارت کند یا عمره گزارد
(در این دو صورت) بر او گناهی نیست که میان آن دو
بسیار بگردد [سعی به جای آورد]. و هر کس کار نیکی را به
سختی انجام دهد، همواره خدا بسی شکرگزار داناست.

بی‌گمان کسانی که نشانه‌های روشن و رهنمودی را که فرو
فرستاده‌ایم – بعد از آنکه آنها را برای مردم در کتاب
[قرآن] توضیح داده‌ایم – پنهان می‌دارند، خدا ایشان را
لعنت می‌کند و لعنت‌کنندگان (نیز) لعنتشان می‌کنند.

مگر کسانی که توبه کردند و (فسادکاریشان را) اصلاح
نمودند و (حقیقت را) آشکار کردند. پس بر ایشان برگشت
می‌کنم و منم بسیار برگشت‌کننده‌ی رحمتگر بر ویژگان.

بی‌گمان کسانی که کافر شدند و در حال کفر مردند، لعنت
خدا و فرشتگان و تمام مردمان، همگی، بر آنان است.

حال آنکه در آن (لعنت) جاودانه‌اند؛ نه عذابشان کاسته
گردد و نه ایشان مهلت یابند.

و معبود شما، معبودی یگانه است. جز او هیچ معبودی
نیست. او رحمتگر بر همگان، (و) رحمتگر بر ویژگان است.

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ
اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَّاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيْحِ وَالسَّحَابِ
الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

بهراستی در آفرینش آسمان‌ها و زمین و پی‌درپی آمدن
شب و روز و کشتی‌هایی که در دریا روانند - با آنچه به
مردم سود می‌رساند- و از آبی که خدا از آسمان فرو
فرستاده، پس با آن زمین را بعد از مردنش زنده گردانید و
در آن از هر گونه جنبنده‌ای پراکنده کرده و (نیز در) جابه‌جا
کردن باده‌ها و ابری که میان آسمان و زمین مسخر است،
برای گروهی که خردورزی می‌کنند همواره نشانه‌هایی (گویا)
وجود دارد.

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ
كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ
ظَلَمُوا إِذْ يَرُونَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا وَأَنَّ اللَّهَ
شَدِيدُ الْعَذَابِ

و برخی از مردمان، کسانی‌اند که بجز خدا شریکانی (در
خدایی) برمی‌گزینند، (و) آنها را همچون دوستی با خدا
دوست می‌دارند. و کسانی که ایمان آوردند، برای خدا (در
دل‌هاشان) محبت بیشتری دارند. کسانی که (با برگزیدن
بت‌ها، به خود) ستم نموده‌اند، کاش می‌دانستند چون عذاب
را مشاهده کنند؛ تمام نیرو(ها) از آن خداست و اینکه همانا
خدا سخت‌کیفر است.

إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَرَأَوْا الْعَذَابَ
وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ

چون پیشوایان از پیروانشان بیزاری جستند و عذاب(شان)
را مشاهده کردند و توسط خودشان تمامی اسباب
(برگزیده‌شان از ایشان) گسیخته گشت.

وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَتَبَرَّأَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوا
مِنَّا كَذَلِكَ يُلْهِمُهُمُ اللَّهُ أَعْمَلَهُمْ حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ
بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ

و کسانی که پیروی(شان) کردند، گفتند: «کاش برای ما
بازگشتی بود، پس همان گونه که (آنان) از ما بیزاری
جستند (ما نیز) از آنان بیزاری می‌جستیم.» این گونه خدا
کارهایشان را - که بر آنان (مایه‌ی) حسرت‌هاست - به
ایشان نشان می‌دهد و از آتش (هم) بیرون‌شدنی نیستند.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَلًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا
خُطَوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ

هان ای مردمان! از آنچه در زمین است حلالی پاکیزه را
بخورید و گام‌های شیطان را پیروی نکنید، (که) همواره او
برای شما دشمنی آشکارگر است.

إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا
لَا تَعْلَمُونَ

(او) شما را فقط به بدی و زشتی تجاوزگر وامی‌دارد و اینکه
علیه خدا چیزی را که نمی‌دانید، بگویید.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ ءَابَاءَنَا أُولَٰوْكَ كَانَ ءَابَاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ

۱۷۱

وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءً وَنِدَاءً صُمُّ بُكْمٌ عُمْىٰ فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ

۱۷۲

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ

۱۷۳

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا أَهْلَ بِهِ لغيرِ اللَّهِ فَمَنِ اضْطَرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

۱۷۴

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيَشْتَرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۱۷۵

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالََةَ بِالْهُدَىٰ وَالْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِ فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ

۱۷۶

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ نَزَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ

و هنگامی که برایشان گفته شود: «آنچه را خدا نازل کرده است پیروی کنید» گویند: «(نه)، بلکه از چیزی که پدرانمان را بر آن یافتیم، پیروی می‌کنیم.» آیا و اگر هم پدرانشان هرگز چیزی را -با خردورزی- در نمی‌یافته‌اند و هدایت شده نبوده‌اند(باز هم در خور پیروی هستند)؟

و مثل کسانی که کافر شدند، همچون مثل کسی است که حیوانی را -که جز صدا و ندایی (میهم، چیزی) نمی‌شنود- بانگ می‌زند. (آری) کرانند، لالانند، کورانند. پس هم‌آنان خردورزی نمی‌کنند.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! از پاکیزه‌های آنچه روزیتان داده‌ایم، بخورید، و اگر تنها خدا را می‌پرستید فقط او را سپاس گزارید.

(خدا) تنها مردار و خون و گوشت خوک و آنچه را که (هنگام کشتنش) برای غیر خدا به آن ندا داده شده، بر شما حرام گردانیده است. پس هرکس بی‌اختیار ناچار شود، حال آنکه ظالمانه گردش نپوید، بر او گناهی نیست. همانا خدا بسی پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگان است.

بی‌گمان کسانی که آنچه را خدا از کتاب (وحی) نازل کرده، پنهان می‌دارند و در عوض آن، بهای اندکی را خریداری می‌کنند، (هم) آنان جز آتش در درونشان نمی‌خورند و خدا به روز قیامت با ایشان سخن نخواهد گفت و پاکشان نخواهد کرد و برایشان عذابی دردناک است.

اینان کسانی‌اند که گمراهی را به بهای هدایت، و عذاب را به بهای مغفرت خریدند؛ پس (شگفتا!) چه چیز آنان را بر آتش شکیبا کرده است؟

آن بی‌گمان بدان جهت است (که) خدا این کتاب (وحی) را به تمامی حقانیت نازل کرده است، و بی‌چون کسانی که در (بارهی این) کتاب (با یکدیگر) به اختلاف پرداختند، همانا در ژرفای جداسازی‌ای (و خودخواهی) دور و درازی فرو رفته‌اند

لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ وَءَاتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَءَاتَى الزَّكَاةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا وَالصَّادِقِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ ۗ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ

۱۷۸

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلِ ۖ الْحُرُّ بِالْحُرِّ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ ۖ وَالْأُنثَىٰ بِالْأُنثَىٰ ۖ فَمَنْ عُفِيَ لَهُ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ فَاتِّبَاعُ بِالْمَعْرُوفِ وَأَدَاءٌ إِلَيْهِ بِإِحْسَنٍ ۗ ذَٰلِكَ تَخْفِيفٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ ۖ فَمَنِ اعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۱۷۹

وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَوةٌ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

۱۸۰

كُتِبَ عَلَيْكُمُ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ إِنْ تَرَكَ خَيْرًا الْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ ۚ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ

۱۸۱

فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

نیکی (تنها، همه) این نیست که چهره‌های خود را سوی مشرق و مغرب بگردانید ولی (همه‌ی) برّ و طاعت شایسته، کسی است که به خدا و روز بازپسین و فرشتگان و کتاب (وحیانی) و پیامبران برجسته ایمان آورده و مال (خود) را - با وجود دوست داشتنش و بر پایه‌ی دوستی خدا- به نزدیکترین خویشان و (به) یتیمان و بینوایان و در راه ماندگان و درخواست‌کنندگان و در (راه آزاد کردن) گرفتارانی در بند بدهد و نماز را بر پای دارد و زکات را بپردازد و (نیز) وفا کنندگان به پیمان‌شان هنگامی که (با یکدیگر) هم‌پیمان شدند و (به ویژه) شکیبایان در سختی و زیان و به هنگام جنگ؛ اینانند کسانی که راست رفتند و اینان همان پرهیزگاراند.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! درباره‌ی کشتگانتان بر شما (حق) پیگیری مقرر شده: آزاد به آزاد و بنده به بنده و مؤنث به مؤنث. پس هر کس که از جانب برادر (دینی)اش [ولی مقتول] چیزی (از حق قصاص یا خون‌بها) به او بخشیده شود (باید از گذشت ولی مقتول) به طور پسندیده پیروی گردد و با (رعایت) احسان، (خون‌بها) به او پرداخت شود. این (حکم)، تخفیف و رحمتی از پروردگار شماست؛ پس هر کس، بعد از این (بخشش)، تجاوز کند، (سرانجام) برای او عذابی دردناک است.

و ای خردمندان! برای شما در پیگیری (جانیان)، زندگانی‌ای است؛ شاید (از تجاوز به جان‌های محترم دیگران) بپرهیزید.

بر شما نوشته شد که چون یکی از شما را مرگ در رسد، اگر خیری [مالی شایسته و افزون بر نیاز وارثان] بر جای گذارد، برای پدر و مادر و نزدیکتران (خود) به گونه‌ای پسندیده وصیت کند؛ (حال آنکه) حق است بر (عهده‌ی) پرهیزگاران.

پس هر کس این (وصیت واجب) را -پس از (اینکه) آن را شنید- تغییر دهد، گناهش تنها بر (کردن) کسانی است که آن را تغییر می‌دهند. خدا همواره بسیار شنوا و داناست.

۲۰
بقره
۱۸۲
۲۸۶

فَمَنْ خَافَ مِنْ مُوسٍ جَنَفًا أَوْ إِثْمًا فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَا
إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

۱۸۳
۲۴۲

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ
عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

۱۸۴

أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ
فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ
مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَأَنْ تَصُومُوا
خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

۱۸۵

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْءَانُ هُدًى لِّلنَّاسِ
وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ
فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ
أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ
وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَيْتُكُمْ
وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

۱۸۶

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ
إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ

پس هر کس از انحراف (و تمایل بیجای) وصیت‌کننده‌ای یا
از گناه تأخیرکننده‌ی خیر (در وصیت بر خلاف مصلحت) بیم
داشته باشد، پس میانشان را سازش دهد، بر او هیچ گناهی
نیست. همانا خدا پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگیان است.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! روزه بر شما نوشته شده
است، همان گونه که بر کسانی پیش از شما نیز نوشته شده
بود. شاید پرهیزگاری کنید.

(روزی واجب تنها در) روزه‌های معدودی (است). پس هر
کس از شما بیمار یا در سفر(عذرآور) بوده است (به همان
شماره) تعدادی از روزه‌های دیگر را (روزه بدارد) و بر
کسانی که (روزه) طاقت‌فرساست، کفاره‌ای است: خوراک
دادن (به) بینوایی. و هر کس به طاقت‌فرسایی روزه را
تحمل کند، همان برای او بهتر است. و اگر بدانید، (این)
روزه گرفتن برای شما (بی‌طاقتان) بهتر است.

ماه رمضان (همان ماه) است که در آن، قرآن (به گونه‌ای
فشرده، شب‌قدر) فروفرستاده شده است؛ حال آنکه برای
مردم راهبرد، و (متضمن) دلایلی آشکار از هدایت و
(میزان) تشخیص حق از باطل است. پس هر کس از شما
این ماه را (در وطنش) درک کند، باید آن را روزه بدارد و
کسی که بیمار یا در سفر بوده است (باید به شماره‌ی آن)
تعدادی از روزه‌های دیگر را (روزه بدارد). خدا برای شما
آسانی را می‌خواهد و برای شما دشواری زیان‌آور را
نمی‌خواهد. و باید همان شماره‌ی (مقرر) را تکمیل کنید و
خدا را به (پاس) آنچه رهنماییتان کرده است بس بزرگ
دارید. و شاید شکر گزایید.

و هر گاه (از) بندگان من، (کسی) از تو درباره‌ی من پرسید،
(بگو) من بی‌گمان (به آنان) نزدیکم، و دعای دعا کننده را –
هنگامی که مرا بخواند – اجابت می‌کنم. پس (آنان) باید
فرمان مرا گردن نهند و به من ایمان آورند، شاید رشد
یابند.

أَحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَانُونَ أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ فَالْآنَ بَاشِرُوهُنَّ وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتُمُوا الصِّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ وَلَا تُبَشِّرُوهُنَّ وَأَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَجِدِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرُبُوهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ ءَايَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ

۲۰
بقره
۱۸۷
/۲۸۶

وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ وَتُدْلُوا بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا مِّنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

۱۸۸

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَهْلِ قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقَى وَأَتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

۱۸۹
حزب
۱۲
۲۵۹

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يُقْتُلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ

۱۹۰

(در) شب روزه، هم خوابگی با زنانتان حلال گردیده است. آنان برای شما پوششی هستند و شما (هم) برای آنان پوششی هستید. خدا (می)داندست که شما به خودتان خیانت می‌کرده‌اید، پس بر شما برگشت و از شما درگذشت؛ پس اکنون (در شب‌های ماه رمضان می‌توانید) با آنان هم خوابگی کنید و آنچه را خدا برای شما (از فرزندان) مقرر داشته طلب کنید و بخورید و بیاشامید تا خط سفید (فجر) از خط سیاه (شب) برایتان نمایان گردد؛ سپس روزه را تا (فرا رسیدن) شب به اتمام رسانید. و در حالی که در مساجد معتکف هستید با آنان [زنان] در نیامیزید. اینها حدود خداست. پس بدان‌ها (در تجاوز از آن‌ها) نزدیک نشوید. این گونه خدا آیات خود را برای مردمان بیان می‌کند. شاید پروا کنند.

و اموالتان را میان خودتان به ناروا مخورید، حال آنکه (به) عنوان رشوه قسمتی از آنها را سوی حاکمان می‌افکنید، تا بخشی از اموال مردمان را به گناه -تأخیرکننده‌ی خیر- بخورید، در حالی که خودتان (هم خوب) می‌دانید.

در باره‌ی (حکمت) هلال‌ها(ی ماه‌ها) از تو می‌پرسند. بگو: «آنها (شاخص‌های) گاه‌شماری برای مردم و (موسم) حج‌اند.» و نیکی آن نیست که از پشت خانه‌ها درآیید، بلکه نیکی کسی است که تقوا پیشه کرده است. و به خانه‌ها از درهای (ورودی) آنها درآیید. و از خدا بهراسید، شاید (خود و دیگران را) رستگار کنید.

و در راه خدا، با کسانی که با شما کشتار می‌کنند کشتار کنید و (از عدالت) تجاوز نکنید؛ بی‌گمان خدا تجاوزکاران را دوست نمی‌دارد.

وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِّنْ حَيْثُ
أَخْرَجُوكُمْ وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا تَقْتُلُوهُمْ عِنْدَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى يُقْتَلُوا فِيهِ ۖ فَإِنْ قَتَلُوكُمْ
فَأَقْتُلُوهُمْ كَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ

فَإِنْ أَنْتَهُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

وَقَتِّلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ ۖ فَإِنْ
أَنْتَهُوا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ

الشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَتُ قِصَاصٌ فَمَنْ
أَعْتَدَى عَلَيْكُمْ فَأَعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا أَعْتَدَى
عَلَيْكُمْ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ

وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ
وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

وَاتِمُوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ أُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ
الْهَدْيِ وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحَلَّهُ ۚ
فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَّرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِّن رَّأْسِهِ ۖ فَفِدْيَةٌ
مِّن صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسْكَ ۚ فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَمَنْ تَمَتَّعَ
بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ ۚ فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ
فَصِيَامٌ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ ۚ تِلْكَ عَشْرَةٌ
كَامِلَةٌ ۚ ذَٰلِكَ لِمَنْ لَّمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

و هر کجا بر ایشان - با پیجویی و کاردانی دقیق - دست
یافتید، آنان را (از آن جا) بکشید و همان گونه که شما را
(از مسجدالحرام ...) بیرون راندند، آنان را بیرون برانید.
و فتنه از قتل شدیدتر است. (با این همه) در کنار
مسجدالحرام با آنان کشتار نکنید تا (هنگامی که) با شما در
آن جا کشتار کنند؛ پس اگر با شما (در آن جا) کشتار کردند،
آنان را بکشید (که) کیفر کافران چنان است.

پس اگر باز ایستادند، در نتیجه خدا پوشنده‌ی رحمتگر بر
ویژگان است.

با آنان کشتار کنید، تا دیگر هیچ فتنه‌ای (در سراسر جهان و
زمان اسلام) نباشد و طاعت مخصوص خدا باشد؛ پس اگر
دست (از فتنه) برداشتند، (در این صورت) جز بر
ستمکاران هیچ گونه تجاوزی روا نیست.

ماه حرام در برابر ماه حرام است و (هتک) حرمت‌ها (مورد)
پیگیری است. پس هر کس بر شما تعدی کرد، همان گونه
که بر شما تعدی کرده (همسان) بر او تعدی کنید و از خدا
پروا بدارید و بدانید که خدا بی‌گمان با تقوایپیشگان است.

و در راه خدا انفاق کنید و با دست خود (خود یا دیگران را)
به هلاکت میفکنید و نیکی کنید (که) خدا به‌راستی
نیکوکاران را دوست می‌دارد.

و برای خدا حج و عمره را به اتمام برسانید. پس اگر (به)
علت موانعی از آن بازداشته شدید، آنچه از قربانی میسر
است (قربانی کنید) و تا قربانی به قربانگاه نرسیده سر
خود را متراشید؛ پس هر کس از شما بیمار بوده یا در
سرش ناراحتی باشد (و ناچار شود در احرام سر تراشد) در
این صورت (به جای آن)، باید (به عنوان) فدیّه، روزه‌ای
بدارد یا صدقه‌ای بدهد یا عبادتی (دیگر، مناسب با حج،
همچون قربانی انجام دهد). پس هنگامی که ایمنی یافتید،
(پس) هر کس با عمره‌ی تمتع سوی حج رهسپار شد اینجا
آنچه از قربانی میسر است (قربانی کند) و آن کس که
(قربانی) نیافت (باید) در (ضمن) حج، سه روز روزه بدارد و
چون برگشتید هفت روز دیگر (روزه بدارید). این ده،
(روزه‌هایی) کامل است (و) این (حج تمتع) برای کسی است
که اهلس [خود و کسانش] ساکن در مسجدالحرام [مکه]
نباشند. و از خدا بترسید و بدانید که خدا سخت‌کیفر است.

الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَةٌ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ
وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَمَا تَفَعَّلُوا مِنْ خَيْرٍ
يَعْلَمُهُ اللَّهُ وَتَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَىٰ وَاتَّقُونِ
يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ فَإِذَا
أَفْضَيْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ
وَأَذْكُرُوهُ كَمَا هَدَيْتُمْ وَإِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمَنِ
الضَّالِّينَ

ثُمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

فَإِذَا قَضَيْتُمْ مَنَاسِكَكُمْ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ
ءَابَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا ءَاتِنَا
فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا ءَاتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ
حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

أُولَٰئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ

حجّ (در) ماه‌های معلوم است؛ پس هر کس حج را در آن‌ها
(برخود) واجب گرداند (که مُحَرَّم شود، بداند که) در اثنای
حج، هرگز هیچ گونه کارهای شهوانی جنسی و نه هیچ فسقی
و نه هیچ جدالی نیست. و هر کار نیکی انجام می‌دهید، خدا
آن را می‌داند. و برای خود توشه بگیرید که در حقیقت
بهترین توشه، پرهیزگاری است. و ای خردمندان! از من
پروا کنید.

بر شما گناهی نیست که (در سفر حج) از فضل پروردگارتان
بجویند. پس چون از عرفات کوچ نمودید، خدا را نزد
مشعرالحرام یاد کنید و یادش کنید چنان که شما را هدایت
کرد و گرچه پیش از آن بی‌گمان از گمراهان بوده‌اید.

سپس، از همان جا که (انبوه) مردمان روانه می‌شوند، شما
نیز روانه شوید و از خدا پوشش بخواهید که خدا همواره
بسی پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگیان است.

پس چون آداب ویژه‌ی حجّ خود را به جای آوردید، همان
گونه که یادآور پدرانتانید -یا با یادی بیشتر- خدا را به یاد
آورید. پس از مردمان کسی (است که) می‌گوید:
«پروردگاران! به ما در (همین) دنیا (نعمت و برکت) عطا
کن.» حال آنکه برای او در آخرت هرگز بهره‌ای نیست.

و از آنان کسی می‌گوید: «پروردگاران! در این دنیا ما را
(زندگی) نیکی بده، و در آخرت (نیز زندگی) نیکی ده و ما را
از عذاب آتش (دور) نگه دار.»

ایشانند که از آنچه به دست آوردند، آنچه بهره‌ای بزرگ
خواهند داشت. و خدا زودشمار است.

وَأَذْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ اتَّقَىٰ وَآتَقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

و خدا را در روزهایی برشمرده [مُنَى] یاد کنید؛ پس هر کس در دو روز شتاب کند، (و اعمال مُنی را در آن دو روز انجام دهد) هیچ گناهی بر او نیست، و (نیز) هر که تأخیر کند (و اعمال مُنی را در سه روز انجام دهد) هیچ گناهی بر او نیست (و این اختیار) برای کسی (است) که (از محرّمات در حال احرام حج تا کنون) پرهیز کرده باشد (وگرنه سه روز باید در منی بماند). و از خدا پروا کنید و بدانید که شما تنها سوی او گردآورده خواهید شد.

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشْهَدُ اللَّهَ عَلَىٰ مَا فِي قَلْبِهِ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ

و از مردم کسی است که در زندگی (این) دنیا سخنش تو را به شگفتی می‌آورد و خدا را بر آنچه در دل دارد گواه می‌گیرد؛ و حال آنکه او سخت‌ترین دشمنان (خدا و مردم) است.

وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفُسَادَ

و چون روی گرداند و یا سلطه‌ای به دست آورد، در زمین همی‌کوشد که افساد کند و کِشت و نسل را نابود سازد. و خدا فساد را دوست نمی‌دارد.

وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ فَحَسْبُهُ ۗ جَهَنَّمُ وَلَبِئْسَ الْمِهَادُ

و هنگامی که به او گفته شود: «از خدا پروا کن»، نخوت، وی را به گناه – تاخیرکننده‌ی خیر – می‌کشاند. پس جهنّم برای او بس است، و (این) همواره چه بد آرامگاهی است.

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ

و از مردمان کسی است که جان خود را برای طلب خشنودی خدا می‌فروشد. و خدا نسبت به بندگان بسی مهربان است.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَآفَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ ۚ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

هان ای کسانی که ایمان آوردید! در سلم و سلامتی درآیید، در حالی که (این سلم) نگهبان شماست؛ و گام‌های شیطان را دنبال مکنید، (که) همواره او برای شما دشمنی آشکارگر است.

فَإِنْ زَلَلْتُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْكُمْ الْبَيِّنَاتُ فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

پس اگر– بعد از آنکه برای شما دلایل آشکار آمد – دچار لغزشی شدید، بدانید که خدا همواره بسیار با عزت و حکمت است.

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِّنَ الْعَمَامِ وَالْمَلَائِكَةِ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

آیا انتظار و نگرش اینان جز این است که خدا در (زیر) سایبان‌هایی از ابر سویشان بیاید، و فرشتگان هم (بیایند)؛ و کار (داوری) یکسره تمام شد؟ و همی کارها، فرمان‌ها و چیزها سوی خدا باز می‌گردند.

سَلِّ بَنِي إِسْرَءِيلَ كَمَا عَاتَيْنَهُمْ مِّنْ ءَايَةٍ بَيِّنَةٍ وَمَنْ يُبَدِّلْ نِعْمَةَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

از فرزندان اسرائیل بپرس (که) چه بسیار از نشانه‌های روشنی (که) به آنان دادیم. و هر کس نعمت خدا را - پس از آنکه برایش آمد - (به کفر یا کفران) تبدیل کند، پس خدا همواره سخت‌گیر است.

زَيْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۗ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

زندگی دنیا در چشم کافران آراسته شده، در حالی که مؤمنان را مسخره می‌کنند؛ و کسانی که تقوای پیشه بوده‌اند در روز رستخیز بالادست آنانند. و خدا هر که را خواهد، بی‌شمار روزی می‌دهد.

كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّنَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِي مَا اخْتَلَفُوا فِيهِ وَمَا اخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ ۚ فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا لِمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِهِ ۗ وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

مردمان (در گمراهی) امتی یگانه بودند؛ پس خدا پیامبران برجسته را نویدآورنده و هشداردهنده برانگیخت، و با آنان کتاب (خود) را با تمامی حقانیت فرو فرستاد، تا میان مردمان در آنچه با هم اختلاف داشته‌اند حکم و پیوند دهد. و جز کسانی که (کتاب) به آنان داده شد - پس از آنکه دلایل روشن برایشان آمد - به خاطر ستم (و حسدی) که میانشان بود- هیچ کس در آن اختلاف نکرد. پس خدا آنان را که ایمان آوردند، به اذن خود به حقیقت آنچه (دیگران) در آن اختلاف داشتند، هدایت کرد. و خدا هر که را بخواهد سوی راهی راست (و راهوار) هدایت می‌کند.

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ ۖ مَسْتَهْمُ الْبَاسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَزُلْزَلُوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصْرُ اللَّهِ ۗ أَلَا إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ

یا پنداشتید که داخل بهشت می‌شوید و حال آنکه هنوز مانند آنچه بر (سر) پیشینیان‌تان آمده، بر (سر) شما نیامده است؟ آنان دچار بسی سختی و زیان شدند، و به (هول و) تکان در آمدند، تا (جایی) که پیامبر (خدا) و کسانی که با وی ایمان آوردند گفتند: «پیروزی خدا کی خواهد بود؟» هشدار (که) بی‌گمان یاری خدا نزدیک است.

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلْ مَا أَنْفَقْتُ مِنْ خَيْرٍ فَلِللَّوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ وَالْيَتَامَى وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ ۗ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ

از تو می‌پرسند چه چیزی انفاق کنند؟ بگو: «هر خیری انفاق کردید، برای پدر و مادر و نزدیکتران و یتیمان و مسکینان و در راه ماندگان است، و از هر خیری (که) انجام دهید همواره خدا به آن داناست.»

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهُ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ
تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَعَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا
وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ
كَبِيرٌ وَصَدٌّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَكُفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ
الْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ حَتَّى يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ
إِنْ أَسْتَطَاعُوا وَمَنْ يَرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ
كَافِرٌ فَأُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَلُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
أُولَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ
وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا وَيَسْأَلُونَكَ
مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ
لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ

کشتار (با مهاجمان) بر شما نوشته شده، در حالی که آن
برایتان بسی ناگوار است. و چه بسا چیزی را خوش
نمی‌دارید حال آنکه برایتان خوب است، و چه بسا چیزی را
دوست می‌دارید در حالی که برایتان شر است. و خدا
می‌داند و شما نمی‌دانید.

از تو درباره‌ی ماهی که کشتار در آن حرام است می‌پرسند.
بگو: «کشتار در آن (گناهی) بزرگ و بازداشتن از راه خدا و
کفر ورزیدن به او و مسجدالحرام [حج یا عمره] است؛ و
بیرون راندن اهل آن از آنجا، نزد خدا (گناهی) بزرگتر، و
(این گونه) فتنه، از کشتار بزرگتر است. و آنان پیوسته با
شما کشتار می‌کنند تا - اگر بتوانند - شما را از دیتان
برگردانند. و کسی از شما که از دین خود برگردد و در حال
کفر بمیرد، (ایشان) کردارهایشان در دنیا و آخرت تباہ
است، و (هم)اینان اهل آتشند، (و) ایشان در آن
ماندگارند.»

بی‌گمان کسانی که ایمان آوردند، و کسانی که مهاجرت
کردند، و در راه خدا جهاد نمودند، (هم)ایشان به رحمت
خدا امیدوارند. و خدا بسی پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگیان
است.

از شراب و آسان‌کننده‌ی گناه (همچون قمار) از تو
می‌پرسند. بگو: «در آن دو گناه، بازدارنده‌ای بزرگ از خیر،
و سودهایی (هم) برای مردمان است، و (اما) گناهشان از
سودشان بزرگتر است.» و از تو می‌پرسند: «چه چیزی
انفاق کنند؟» بگو: «عفو [بخشش] را.» این گونه خدا آیات
(خود) را برایتان روشن می‌گرداند، شاید شما بیندیشید؛

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الَّتِي مَنَعَتْ قُلَّ إِصْلَاحٍ
لَّهُمْ خَيْرٌ وَإِنْ تُخَالِطُوهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ
مِنَ الْمُصْلِحِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَعْنَتَكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ

(اندیشه‌ای) در(باره‌ی) دنیا و آخرت. و درباره‌ی یتیمان از تو می‌پرسند. بگو: «اصلاح‌کردنی (درست) برایشان خیر است (و غیر از آن شر است) و اگر با آنان همزیستی کنید، پس اینان برادران شمايند. و خدا افسادکننده را از اصلاح‌کننده باز می‌شناسد.» و اگر خدا بخواهد (در این باره) شما را به دشمنی هلاکت‌باری می‌اندازد. به‌راستی خدا عزیزی با حکمت است.

وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَةَ حَتَّىٰ يُؤْمِنَ وَلَا أَمَةٌ مُّؤْمِنَةٌ خَيْرٌ
مِّنْ مُّشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ وَلَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ
يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ
أُولَٰئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ
بِإِذْنِهِ وَيُبَيِّنُ ءَايَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

و با زنان مشرک ازدواج مکنید تا (هنگامی که) ایمان بیاورند. بی‌گمان کنیز باایمان بهتر از زن مشرک است، هر چند او شما را به شگفت آورد. و مردان مشرک را زن (باایمان) مدهید، تا (هنگامی که) ایمان بیاورند؛ و بی‌گمان برده‌ی باایمان بهتر از مرد آزاد مشرک است، هر چند شما را به شگفت آورد. آنان (شما را) سوی آتش می‌خوانند، و خدا به اذن خودش، (شما را) سوی بهشت و پوشش فرا می‌خواند؛ و آیات خود را برای مردم روشن می‌گرداند، شاید متذکر شوند.

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذَىٰ فَأَعْتَزِلُوا النِّسَاءَ
فِي الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطْهُرْنَ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ
فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ
وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ

و از تو درباره‌ی عادت ماهانه(ی زنان) می‌پرسند. بگو: «آن، رنجی است (برای آنان و شوهرانشان). پس هنگام عادت ماهانه، از (این) زنان کناره‌گیری کنید و به آنان نزدیک نشوید تا پاک شوند. پس چون خود را پاک (و غسل) کردند، از همان جا و همان گونه که خدا به شما اجازه داده است، با آنان درآمیزید.» خدا همواره توبه‌کاران و پاکیزگان را دوست می‌دارد.

نِسَاؤُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ فَأَتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّىٰ شِئْتُمْ وَقَدِّمُوا
لِأَنفُسِكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُّلَقَوهُ وَبَشِّرِ
الْمُؤْمِنِينَ

(فرمان خدا درباره‌ی آمیزش جنسی با زنان این گونه است:) زناتان کشتزار(ان) شمايند؛ پس هر گاه و هر گونه که خواهید به کشتزار خود درآیید، و (از این کشتزار) حاصلی برای خود پیش فرستید. و از خدا پروا کنید و بدانید که او را ملاقات‌کننده‌اید. و مؤمنان را (به این ملاقات و دیگر نعمت‌های خدا) مژده ده.

وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً لِأَيْمَانِكُمْ أَنْ تَبَرُّوا وَتَتَّقُوا
وَتُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

و خدا را در معرض سوگندهای خود قرار مدهید، (به این منظور) که نیکوکاری و پرهیزگاری کنید. و میان مردمان سازش دهید. حال آنکه خدا بس شنوای بسیار داناست.

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ

لِّلَّذِينَ يُؤُولُونَ مِنْ نِّسَابِهِمْ تَرَبُّصُ أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ ۖ فَإِنْ فَاءُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ ۚ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَرْحَامِهِنَّ إِنْ كُنَّ يُؤْمِنَنَّ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي ذَلِكَ إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ ۚ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

الطَّلَاقُ مَرَّتَانٍ ۖ فَإِمْسَاكٌ بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِيحٌ بِإِحْسَانٍ ۚ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَأْخُذُوا مِمَّا ءَاتَيْتُمُوهُنَّ شَيْئًا إِلَّا أَنْ يَخَافَا أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ ۚ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ ۚ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ ۚ فَلَا تَعْتَدُوهَا ۚ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدُ حَتَّىٰ تَنْكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ ۚ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يَتَرَاجَعَا إِنْ ظَنَّا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ ۚ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

خدا شما را به لغو در سوگندهایتان مؤاخذه (ی اصلی) نمی‌کند، ولی شما را به آنچه دل‌هایتان (با این لغو) فراهم آورده، مؤاخذه می‌کند؛ و خدا پوشنده‌ای بردبار است.

برای کسانی که به ترک همخوابگی با زنانشان سوگند می‌خورند [ایلا؛] چهار ماه انتظار (و مهلت) است؛ پس اگر (به آشتی) باز آمدند، خدا پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگیان است؛

و اگر آهنگ طلاق کردند، خدا همواره شنوای داناست.

و (گروهی از) زنان طلاق داده شده [آمیزش دیده] باید مدت سه پاکی و سه حیض انتظار کشند، و اگر به خدا و روز بازپسین ایمان دارند، برای آنان حلال نیست که آنچه را خدا در رحم‌هاشان آفریده پنهان دارند؛ و شوهرانشان -اگر سر اصلاح دارند- به باز آوردن آنان در این (مدت) سزاوارتر (از این همسرانشان و دیگران) اند، و مانند همان (وظیفی) که بر عهده‌ی زنان است، به طور شایسته، برای [بر عهده‌ی] آنان [مردان] است، و برای مردان بر آنان درجه‌ای برتری است (مانند طلاق و حق رجوع به شرط اصلاح). و خدا توانای حکیم است.

طلاق دو بار است؛ پس (از آن) یا به خوبی نگاه داشتن (زن) یا به شایستگی آزاد کردن اوست. و برایتان حلال نیست که از آنچه به آنان داده‌اید، چیزی بازستانید، مگر آنکه طرفین بترسند که حقوق خدا را (در استمرار زناشویی) به‌پا ندارند. پس اگر بیم دارید که آن دو، حدود خدا را بر پا نمی‌دارند، در آنچه (زن برای آزاد کردن خود، از آنچه گرفته) فدیة دهد، گناهی بر این دو نیست. این‌ها حدود الهی است، پس از آن تجاوز مکنید. و کسانی که از حدود الهی تجاوز کنند، اینان، (هم) ایشان ستمکارانند.

پس اگر (شوهر برای بار سوم) او را طلاق گفت، پس از آن دیگر (آن زن) برای او (به هیچ وجه) حلال نیست، تا اینکه با شوهری غیر از او همخوابگی نماید. پس چنانچه (شوهر دوم) وی را طلاق گفت، اگر آن دو گمان دارند که حدود خدا را بر پا می‌دارند، گناهی بر آن دو نیست که به یکدیگر باز گردند. و اینها حدود الهی است (که) آنها را برای گروهی که می‌دانند، بیان می‌کند.

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ
أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِّتَعْتَدُوا
وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا تَتَّخِذُوا عَآيَتِ
اللَّهِ هُزُوعًا وَادْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلَ
عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُمْ بِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَنْ
يَنْكِحْنَ أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَاضُوا بَيْنَهُم بِالْمَعْرُوفِ ذَلِكَ
يُوعِظُ بِهِ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
ذَلِكَ أَرْكَى لَكُمْ وَأَظْهَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَدَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ
يُتِمَّ الرَّضَاعَةَ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ
بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا لَا تُضَارَّ وَالِدَةٌ
بِوَلَدِهَا وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ بِوَلَدِهِ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ فَإِنْ
أَرَادَا فِصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْهِمَا وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَنْ تَسْتَرْضِعُوا أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ مَا آتَيْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

و هنگامی که زنان را طلاق گفتید، و عده‌ی خود را به پایان رساندند، (در این صورت) به شایستگی نگاهشان دارید یا به شایستگی آزادشان کنید و آنان را برای زیان‌رسانی طرفینی نگاه مدارید، تا (به حقوقشان) تعدی کنید؛ و هر کس چنان کند، بی‌چون بر خود ستم کرده است. و آیات خدا را به مسخره مگیرید و نعمت خدا را بر خود و آنچه را که از کتاب و حکمت بر شما نازل کرده و به (وسیله‌ی) آن اندرزتان می‌دهد، به یاد آورید. و از خدا پروا کنید، و بدانید که خدا به هر چیزی داناست.

و چون زنان را طلاق گفتید، و عده‌ی خود را به پایان رساندند، آنان را از ازدواج با همسران (پیشین یا کنونی) شان، چنانچه به شایستگی با یکدیگر تراضی نمایند، جلوگیری نکنید. هر کس از شما به خدا و روز بازپسین ایمان دارد، به این (دستورها) پند داده می‌شود؛ (مراعات) این برای شما پاکیزه‌تر و پاک‌تر است. و خدا می‌داند و شما نمی‌دانید.

و مادران، فرزندان خود را دو سال تمام باید شیر دهند. (این حکم) برای مردی است که بخواهد دوران شیرخوارگی را تکمیل کند، و روزی و پوشاک آنان [مادران] به شایستگی، بر (عهده‌ی) پدران است. هیچ کس جز به اندازه‌ی وسعش مکلف نمی‌شود. هیچ مادری نباید به سبب فرزندش زیان طرفینی ببیند و نه هیچ پدری به خاطر فرزندش (زیان طرفینی ببیند). و مانند همین (احکام) بر (عهده‌ی) وارث (نیز) هست. پس اگر (پدر و مادر) بخواهند با رضایت و مشورت یکدیگر کودک را (از شیر) بازگیرند، گناهی بر آن دو نیست و اگر خواستید مادران به فرزندانشان شیر دهند بر شما گناهی نیست؛ هنگامی که چیزی را که (به آنان) پرداخت می‌کنید، به شایستگی بپردازید. و از خدا پروا بدارید و بدانید که همواره خدا به آنچه انجام می‌دهید بیناست.

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا يَتَرَبَّصْنَ
بِأَنْفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا ۖ فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا
جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ ۗ وَاللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

و کسانی از شما که مرگ گریبانگیرشان می‌شود و همسرانی
بر جای می‌گذارند، (این همسران بایستی) چهار ماه و ده
شب انتظار برند؛ پس هنگامی که به زمان پایانیشان
رسیدند، در آنچه آنان به گونه‌ای پسندیده درباره‌ی خود
انجام دهند، هرگز گناهی بر شما نیست. و خدا به آنچه
انجام می‌دهید آگاه است.

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُمْ بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ
أَوْ أَكَنَنْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ ۚ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ سَتَذْكُرُونَهُنَّ
وَلَكِنْ لَا تُوعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا ۚ
وَلَا تَعْزِمُوا عُقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّى يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ ۚ
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ ۚ وَأَعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ

و در(باره‌ی) آنچه شما از زنان (در عده‌ی وفات) خواستگاری
کردید، یا (آن را) در دل پوشیده داشتید، بر شما گناهی
نیست. خدا می‌داندست که بی‌گمان (شما) به زودی به یاد
آنان خواهید افتاد. ولی با آنان قول و قرار پنهانی مگذارید،
مگر آنکه (با آنان) سخنی پسندیده بگویید؛ و به عقد
زناشویی تصمیم مگیرید تا زمان مقرر حتمی (آنها) سر آید.
و بدانید که خدا آنچه را در دروتتان (پنهان) است همی
می‌داند. پس از او پروا کنید، و بدانید خدا همواره
پوشنده‌ای بردبار است.

لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ مَا لَمْ تَمْسُوهُنَّ أَوْ
تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً ۚ وَمَتَّعُوهُنَّ عَلَى الْمَوْسِعِ قَدَرُهُ ۚ وَعَلَى
الْمُقْتَرِ قَدَرُهُ مَتَّعًا بِالْمَعْرُوفِ ۚ حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ

اگر زنان را – مادامی که با آنان نزدیکی نکرده، یا برایشان
مهری معین نکرده‌اید – طلاق گویید، بر شما هرگز گناهی
نیست و آنان را به شایستگی به مالی(افزون بر مهریه)
بهره‌مند کنید – توانگر به اندازه‌ی گشایشش، و تنگدست
به اندازه‌ی تنگنایش– حال آنکه (این) حق است بر
عهده‌ی نیکوکاران.

وَإِنْ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ
فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَنْ يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوا الَّذِي
بِيَدِهِ عَقْدَةُ النِّكَاحِ ۚ وَأَنْ تَعْفُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَلَا تَنْسُوا
الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

و اگر پیش از آنکه با آنان نزدیکی کنید، طلاقشان دادید،
حال آنکه برایشان مهری معین کرده‌اید، نصف آنچه را تعیین
نموده‌اید (به آنان بدهید) مگر اینکه خودشان آن را (هم)
ببخشند؛ یا کسی که پیوند نکاح (و طلاق) تنها به دست
اوست (که همان شوهر است) ببخشد (که تمامی مهر مقرر
را بپردازد) و گذشت کردن شما شوهران (از گذشت زنان)
به تقوا نزدیکتر است. و در میان یکدیگر (بزرگواری و)
فضیلت را فراموش نکنید. همواره خدا به آنچه انجام
می‌دهید بیناست.

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَىٰ وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ

بر نمازها و نماز میانه (مانند نماز صبح) محافظت و نگهداری کنید و خاضعانه برای خدا به‌پا خیزید.

۲۳۹

فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا أَوْ رُكْبَانًا فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ

پس اگر بیم داشتید، پیاده یا سواره (نماز را به جای آورید). پس هنگامی که ایمن شدید خدا را یاد کنید؛ همان‌گونه که آنچه نمی‌توانستید بدانید به شما آموخت.

۲۴۰

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا وَصِيَّةً لِأَزْوَاجِهِمْ مَتَّعًا إِلَى الْحَوْلِ غَيْرَ إِخْرَاجٍ فَإِنْ خَرَجْنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُم فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ مِنْ مَّعْرُوفٍ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

و کسانی از شما که مرگشان در می‌رسد و همسرانی بر جای می‌گذارند، سفارشی است برای همسرانشان (که وارثان)، آنان را تا یک سال (در نیازهای زندگیشان) بهره‌مند سازند و (از خانه‌ی شوهرانشان) بیرونشان نکنند. پس اگر (زودتر) بیرون بروند، در آنچه آنان به شایستگی درباره‌ی خودشان انجام دهند، هرگز گناهی بر شما نیست. و خدا عزیز حکیم است.

۲۴۱

وَالْمُطَلَّقَاتِ مَتَّعٌ بِالْمَعْرُوفِ ۚ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ

و برای زنان طلاق داده شده (بر عهده‌ی شوهرانشان) هدیه‌ای است شایسته (که اضافه بر مهریه‌هایشان به آنان بدهند). حال آنکه (این خود) حقی است بر (عهده‌ی) پرهیزگاران.

۲۴۲

كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ ءَايَاتِهِ ۚ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

بدین گونه، خدا آیات خود را برایتان بیان می‌کند، شاید شما خردورزی کنید.

۲۴۳

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ

آیا سوی کسانی که ترسان از خانه‌هایشان برون رفتند، حال آنکه هزاران تن بودند ننگریستی؟ پس خدا به آنان گفت: «میرید.» سپس آنان را زنده کرد. بی‌گمان خدا نسبت به مردم به‌راستی صاحب فضیلت است، ولی بیشتر مردمان سپاس نمی‌گذارند.

۲۴۴

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

و در راه خدا کشتار کنید و بدانید که خدا همواره بس شنوایی بسیار داناست.

۲۴۵

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضْعِفُهُ لَهُ وَأَضعَافًا كَثِيرَةً ۚ وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُطُ ۚ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

کیست آن کس که به (بندگان) خدا وام نیکویی دهد، پس خدا آن را برای او چندان برابر بیفزاید؟ و خدا(ست که در معیشت بندگان) تنگی و گشایش پدید می‌آورد؛ و تنها سوی او بازگردانده می‌شوید.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلَأِ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى إِذْ قَالُوا لِنَبِيِّ لَهُمْ أُبْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَّا تُقَاتِلُوا قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ أُخْرِجْنَا مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَائِنَا فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا قَالُوا أَأَتَى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِّنَ الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ أُصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ وَاللَّهُ يُؤْتِي مُلْكَهُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا تَرَكَ ءَالُ مُوسَى وَعَالُ هَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

آیا سوی گروهی چشمگیر از بنی اسرائیل پس از موسی ننگریستی؟ چون به پیامبر برجسته‌شان گفتند: «فرماندهی جنگی برایمان برگمار تا در راه خدا کشتار کنیم.» (آن پیامبر) گفت: «اگر کشتار بر شما مقرر گردد، شاید شما کشتار نکنید.» گفتند: «چرا در راه خدا کشتار نکنیم با آنکه ما بی‌گمان از دیارمان و از (نزد) فرزندانمان بیرون رانده شدیم؟» پس هنگامی که کشتار بر آنان مقرر شد، جز اندکی از آنان، (همگی) پشت کردند. و خدا به (حال) ستمگران بسی داناست.

و پیامبر برجسته‌شان به آنان گفت: «به‌راستی، خدا طالوت را بر شما همواره به فرماندهی جنگ برگماشته است.» گفتند: «چگونه او را بر ما فرماندهی است با آنکه ما به فرماندهی از وی سزاوارتریم، در حالی که به او گشایشی مالی داده نشده است؟» پیامبر برجسته‌شان گفت: «به‌درستی، خدا او را بر شما برگزیده و (هم) او را در دانش و بینش و جسم(اش) بر شما گشایشی داده است. و خدا فرماندهیش را به هر کس که بخواهد می‌دهد و خدا گشایشگری داناست.»

و پیامبر برجسته‌شان برایشان گفت: «در حقیقت، نشانه‌ی فرماندهی او این است که آن صندوق (عهد) که در آن آرامش خاطر از جانب پروردگارتان و بازمانده‌ای است از آنچه خاندان موسی و خاندان هارون (در آن) بر جای نهاندند – در حالی که فرشتگان آن را حمل می‌کنند – برایتان خواهد آمد. اگر مؤمن بوده‌اید، برایتان به‌راستی در این (رویداد) نشانه‌ای بزرگ است.»

۲۰
بقره
۲۴۹
۲۸۶/
۳۴ ر

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ
فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي
إِلَّا مَنْ أَغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ فَشَرِبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ
فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا
الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُّلْقُوا
اللَّهِ كَم مِّن فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَت فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ
وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ

۲۵۰

وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالُوا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا
وَتَبَّتْ أَقْدَامُنَا وَأَنْصَرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

۲۵۱

فَهَزَمُوهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ وَءَاتَاهُ اللَّهُ
الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ
النَّاسَ بَعْضُهُمْ بِبَعْضٍ لَّفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ ذُو
فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ

۲۵۲

تِلْكَ ءَايَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّكَ لَمِنَ
الرُّسُلِينَ

پس چون طالوت با لشکریان (خود از آنان) جدا شد، گفت: «خدا همانا شما را به وسیله‌ی نه‌ری آزماینده است. پس هر کس از آن بنوشد، از (پیروان) من نیست، و هر کس از آن نچشد، به‌راستی او از من است.» مگر کسی که با دستش کفی برگرفت، پس (همگی) جز اندکی از آنان، از آن (نهر) نوشیدند. پس هنگامی که (طالوت) با کسانی که همراه وی ایمان آورده بودند، از آن (نهر) گذشتند، گفتند: «امروز ما را یارای (مقابله) با جالوت و سپاهیان‌ش نیست.» کسانی که به ملاقات خدا گمان (شایسته) دارند، گفتند: «بسا گروهی اندک که بر گروهی بسیار، به اذن پروردگار پیروز شدند و خدا با شکیبیان است.»

و هنگامی که با جالوت و سپاهیان‌اش روبه‌رو شدند، گفتند: «پروردگاران! بر (سراپای) مان سیل شکیبایی فرو ریز و گام‌هایمان را (در کارزار) استوار بدار و ما را بر گروه کافران پیروز فرما.»

پس آنان را به اذن خدا شکست دادند و داوود، جالوت را کشت و خدا به او فرماندهی رسالت و حکومت و حکمت داد، و از آنچه می‌خواست به او آموخت. و اگر جلوگیری خدا برخی از مردم را به وسیله‌ی برخی دیگر نبود، زمین (و زمینه‌ی تکلیف) همواره تباه می‌گردید، لیکن خدا نسبت به جهانیان کانون فضیلت است.

این‌ها آیات خداست، (که) ما آنها را به تمامی حق بر تو می‌خوانیم و به‌راستی تو بی‌گمان از پیامبرانی.

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ مِّنْهُمْ مَّنْ كَلَّمَ اللَّهُ^ط
وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ وَعَاتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ
وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ^ط وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَقْتَتَلَ الَّذِينَ مِنْ
بَعْدِهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنْ اخْتَلَفُوا
فَمِنْهُمْ مَّنْ ءَامَنَ وَمِنْهُمْ مَّنْ كَفَرَ^ج وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا
أَقْتَتَلُوا وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِّنْ قَبْلِ أَنْ
يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعُ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفْعَةٌ^ط وَالْكَافِرُونَ هُمُ
الظَّالِمُونَ

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ^ج
لَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ^ط مَن ذَا الَّذِي يَشْفَعُ
عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ^ج يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ^ط وَلَا
يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ^ط وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ
الْعَظِيمُ

لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ^ط قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ^ج فَمَن يَكْفُرْ
بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنِ بِاللَّهِ فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى لَا
انْفِصَامَ لَهَا^ط وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

اینان تمامی پیامبرانند؛ برخی از آنان را بر برخی (دیگر) از ایشان (در جهت یا جهاتی رسالتی) برتری دادیم. از آنان کسی است (که) خدا با او سخن گفت، و بعضی را (به) درجاتی (بر دیگران) بالا برد. و به عیسی پسر مریم دلایل آشکار دادیم و او را به وسیله روح القدس تأیید کردیم. و اگر خدا می‌خواست، کسانی که پس از آنان بودند - بعد از آن همه دلایل روشن که برایشان آمد- به کشتار یکدیگر نمی‌پرداختند؛ ولی (با هم) اختلاف کردند. پس بعضی از آنان کسانی (بودند که) ایمان آوردند و بعضی از آنان کسانی (بودند که) کافر شدند؛ و اگر خدا می‌خواست (با یکدیگر) کشتار نمی‌کردند، ولی خدا آنچه را می‌خواهد انجام می‌دهد.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! از آنچه به شما روزی داده‌ایم انفاق کنید، پیش از آنکه روزی فرا رسد که در آن نه داد و ستدی است و نه دوستی و نه شفاعتی. و کافران خودشان ستمکارانند.

خدا(ست که) معبودی جز او نیست؛ زنده و بسی پاینده و بر پا دارنده است؛ نه هیچ چرتی او را فرو می‌گیرد، و نه هیچ خوابی؛ آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است، تنها از آن اوست؛ کیست آن کس که جز به اذن او در پیشگاهش شفاعت کند؟ آنچه را در پیش روی آنان و آنچه را در پشت سرشان است می‌داند و به چیزی از علم او، جز به آنچه (خود) خواست، احاطه نمی‌یابد؛ کرسی (علم و قدرت و رحمت) او آسمان‌ها و زمین را به وسعت (بی‌کران) در بر گرفته و نگهداری آنها بر او دشوار نیست. و اوست والای با عظمت.

در دین هیچ (گونه) اجباری نیست، (زیرا) راه از بیراه به‌درستی آشکار شده؛ پس هر کس به طاغوت کفر ورزد و به خدا ایمان آورد، به یقین به دستاویزی استوار - که آن را هرگز گسستی نیست - چنگ زده است. و خدا بس شنوایی بسیار داناست.

اللَّهُ وَلِیُّ الَّذِينَ ءَامَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَائُهُمُ الظَّالِمُونَ يُخْرِجُونَهُم مِّنَ النُّورِ
إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ أَنْ ءَاتَاهُ اللَّهُ
الْمُلْكَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا
أُحْيِي وَأُمِيتُ قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي بِالشَّمْسِ مِنَ
الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ وَاللَّهُ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَىٰ قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّى
يُحْيِي هَذِهِ اللَّهُ بَعَدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ
بَعَثَهُ قَالَ كَمْ لَبِثْتَ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ
بَلْ لَبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانْظُرْ إِلَىٰ طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ
يَتَسَنَّهْ وَانْظُرْ إِلَىٰ حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ ءَايَةً لِلنَّاسِ وَانْظُرْ
إِلَىٰ الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا فَلَمَّا تَبَيَّنَ
لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

خدا (تنها) ولی [کارگزار و پشتوانه‌ی] کسانی است که ایمان آوردند؛ آنان را از تاریکی‌ها سوی روشنایی برون می‌برد. و (اما) کسانی که کفر ورزیدند، سرپرستانشان طغیان‌گرانند، که آنان را از روشنایی سوی تاریکی‌ها به در می‌برند. آنان همراهان آتشند، (و) ایشان در آن جاودانند.

آیا سوی آن کس که از آن رو که خدا به او پادشاهی داده بود (و بدان می‌نازید، و) درباره‌ی پروردگار خود با ابراهیم محاجه کرد، ننگریسته‌ای؟ چون ابراهیم گفت: «پروردگارم همان کس است که زنده می‌کند و می‌میراند.» (او) گفت: «من (هم) زنده می‌کنم و می‌میرانم.» ابراهیم گفت: «خدا به‌راستی خورشید را از خاور بر می‌آورد، تو آن را از باختر بر آر.» پس آن کس که کفر ورزیده بود مبهوت شد. و خدا گروه ستمکاران را هدایت نمی‌کند.

یا همانند آن کس را که به مجتمعی که بلندها و ساختمان‌هایش یکسره فرو ریخته بود، عبور کرد (و با خود می‌گفت: «کی خدا (اهل) این (ویرانکده)‌ها را پس از مرگشان زنده می‌کند؟» پس خدا، او را (مدت) صد سال میراند؛ سپس او را برانگیخت (و به او) گفت: «چقدر درنگ کردی؟» گفت: «یک روز یا پاره‌ای از روز را درنگ کرده‌ام.» گفت: « (نه)، بلکه صد سال درنگ کرده‌ای، پس به خوراکی و نوشیدنی خود بنگر (که هرگز طعم و رنگشان) تغییر نکرده است و به درازگوش خود بنگر (که چگونه متلاشی شده است). و برای اینکه تو را نشانه‌ای برای مردم (بر معاد) قرار دهیم، و به (این) استخوان‌ها(ی درازگوش هم) بنگر، (که) چگونه آنها را برداشته (و) به هم پیوند می‌دهیم؛ سپس گوشت بر آنها می‌پوشانیم.» پس هنگامی که (چگونگی زنده ساختن مردگان) برای او آشکار شد، گفت: «می‌دانم که خدا بر هر چیزی بسی تواناست.»

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ ارْنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَىٰ قَالَ أَوْ لَمْ تُؤْمِنْ قَالَ بَلَىٰ وَلَٰكِن لِّيَظْمِنَ قَلْبِي قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِّنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ أَجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا وَاعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

و چون ابراهیم گفت: «پروردگارم! مرا نشان ده، چگونه مردگان را زنده می‌کنی؟» فرمود: «مگر ایمان نیاوردی؟» گفت: «چرا! ولی تا دلم (با دیدن این کیفیت ملکوتی بیشتر) آرامش یابد.» فرمود: «پس چهار پرنده بگیر؛ پس آنها را با خود بس مانوس گردان؛ سپس بر هر کوهی پاره‌ای از آنها را قرار ده؛ آن‌گاه آنها را فراخوان، (و بین که) شتابان سوی تو می‌آیند. و بدان که همواره خدا عزیزی است حکیم.»

مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنبُلَةٍ مِّائَةٌ حَبَّةٌ وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

مَثَل کسانی که اموال خود را در راه خدا انفاق می‌کنند، همانند دانه‌ای است که هفت خوشه رویانید، (که) در هر خوشه صد دانه است؛ و خدا برای هر کس که بخواهد (آن را) چند برابر می‌کند. و خدا گشایشگری داناست.

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا يُتَّبَعُونَ مِمَّا انْفَقَوْا مَنًّا وَلَا أَذَىٰ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

کسانی که اموالشان را در راه خدا انفاق می‌کنند، سپس در پی آنچه انفاق کرده‌اند، منت و آزاری روا نمی‌دارند، پاداش آنان برایشان تنها نزد پروردگارشان است، و هرگز بیمی بر آنان نیست، و نه ایشان اندوهگین می‌شوند.

قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّنْ صَدَقَةٍ يَتَّبِعُهَا أَذَىٰ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ

گفتاری پسندیده (در برابر نیازمندان) و گذشتی (از تندی به آنان و یا تنديشان) بهتر از صدقه‌ای است که آزاری به دنبال دارد. و خدا بی‌نیازی بردبار است.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تُبْطِلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَىٰ كَالَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ رِثَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ

هان ای کسانی که ایمان آوردید! صدقه‌های خود را با منت و آزار، باطل نکنید؛ مانند کسی که مالش را برای ریا و خودنمایی به مردم انفاق می‌کند و به خدا و روز بازپسین ایمان نمی‌آورد. پس مثل او همچون مثل سنگ خارایی است که روی آن خاکی (نشسته) است، و رگباری به آن رسیده، و آن (سنگ) را سخت و صاف (و بی‌غبار) بر جای نهاده است. آنان [ریاکاران نیز] بدانچه به دست آوردند، دست نمی‌یابند. و خدا گروه کافران را هدایت نمی‌کند.

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ آتِبْعَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَتَثْبِيتًا
مِّنْ أَنفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا وَابِلٌ فَآتَتْ
أَكْلَهَا ضِعْفَيْنِ فَإِن لَّمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطُلٌّ ۖ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

و مثل کسانی که اموالشان را برای طلب خشنودی خدا و استواری خودشان انفاق می‌کنند، همچون مثل باغی است که بر فراز تپه‌ای قرار دارد (و) رگباری به آن رسیده، پس دو چندان خوردنیش را برآورد، پس اگر رگباری (هم) به آن نرسد، بارانی کم (همچون نم به آن رسیده). و خدا به آنچه می‌کنید بیناست.

أَيُّودُ أَحَدُكُمْ أَن تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ مِّن نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُ فِيهَا مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَأَصَابَهُ
الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَّةٌ ضِعْفَاءُ فَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ
فَأَحْتَرَقَتْ ۚ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ
تَتَفَكَّرُونَ

آیا یکی از شما دوست دارد که باغی سر در هم از درختان خرما و انگور داشته باشد که از زیر (درختان)شان نهرها روان است (و) برای او در آن (باغ) از هر گونه میوه‌ای (فراهم) است و در حالی که او را پیری در رسیده و فرزندان خردسال دارد (ناگهان) بادی آتشین با تندی در آن (باغ) بوزد و (باغ یکسره) بسوزد؟ این گونه، خدا نشانه‌ها(ی خود) را برای شما روشن می‌گرداند، شاید شما بیندیشید.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْفِقُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا
أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ ۖ وَلَا تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ
تُنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ بِآخِذِيهِ إِلَّا أَن تُغْمِضُوا فِيهِ ۚ وَاعْلَمُوا أَنَّ
اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ

هان ای کسانی که ایمان آوردید! از چیزهای پاکیزه‌ای که به دست آوردید و از آنچه برای شما از زمین بر آورده‌ایم، انفاق کنید؛ و آنچه را خود ناخوش دارید هرگز مجوید (که از آن) انفاق کنید، در حالی که (اگر آن را به خودتان بدهند) جز با چشم‌پوشی (و بی‌میلی) گیرنده‌ی آن نیستید. و بدانید که خدا بی‌نیازی ستوده است.

الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُم بِالْفَحْشَاءِ ۗ وَاللَّهُ
يَعِدُكُم مَّغْفِرَةً مِّنْهُ وَفَضْلًا ۗ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

شیطان شما را به تهی‌دستی وعده می‌دهد و شما را به زشتی متجاوز از حد فرمان می‌دهد. و (اما) خدا شما را از جانب خود وعده‌ی پوشش و فضیلت و بخشش می‌دهد. و خدا گشایشگری داناست.

يُوتِي الْحِكْمَةَ مَن يَشَاءُ ۚ وَمَن يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ
خَيْرًا كَثِيرًا ۚ وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ

(خدا) به هر کس بخواهد حکمت می‌دهد و به هر کس حکمت داده شود، بی‌گمان، خیری فراوان داده شده است. و جز خردمندان ژرف‌نگر کسی پند نمی‌گیرد.

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِّنْ نَّفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِّنْ نَّذْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهُ^ط
وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ

و هر نقفه‌ای را که انفاق کردید، یا هر نذری که کردید، به‌راستی خدا آن را می‌داند. و برای ستمکاران هرگز یارانی نیست.

۲۷۱

إِنْ تُبْدُوا الصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِيَ^ط وَإِنْ تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا
الْفُقَرَاءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ^ج وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ مِّنْ
سَيِّئَاتِكُمْ^ط وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

اگر صدقه‌ها را آشکار کنید، این (برای تشویق دیگران هم) کار خوبی است، و اگر آن را پنهان دارید و به مستمندان بدهید، این برای شخص شما بهتر (که از ریا دورتر) است، و بخشی از گناهاتان را می‌زداید. و خدا به آنچه می‌کنید آگاه است.

۲۷۲
حزب
۱۹

لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَن يَشَاءُ^ط وَمَا
تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَأَنْفُسِكُمْ^ج وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ
اللَّهِ^ج وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُؤَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ

هدایت (اثربخش حتمی) آنان بر عهده‌ی تو نیست، بلکه خدا هر که را بخواهد (این گونه) هدایت می‌کند. و هر چه انفاق کنید برای خود شماست، و (اما) جز برای طلب وجهی خدایی انفاق نمی‌کنید و هر چه انفاق کنید به طور کامل به شما داده خواهد شد، حال آنکه ستمی بر شما نخواهد رفت.

۲۷۳

لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُحْصِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ
ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ
تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِحْكَافًا^ط وَمَا تُنْفِقُوا
مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ^ج عَلِيمٌ

(تمامی این انفاق‌ها) برای نیازمندی کمرشکسته است که در راه خدا فرومانده‌اند و نمی‌توانند (برای تأمین هزینه‌ی زندگی) در زمین پا بزنند [؛کوشش کنند و] از شدت خویشنداری، فرد بی‌اطلاع، آنان را توانگر می‌پندارد؛ آنها را از چهره و سیمایشان می‌شناسی، در حال پنهان کردن نیازشان (چیزی) از مردم نمی‌خواهند، و هر خیری (به آنان) انفاق کنید بی‌گمان خدا از آن آگاه است.

۲۷۴
۳۹

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ
أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

کسانی که اموال خود را در شب و روز و نهان و آشکار انفاق می‌کنند، پاداش آنان نزد پروردگارشان تنها برای خودشان است، و نه بیمی بر آنان است و نه آنان اندوهگین می‌شوند.

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي
يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ
مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَهُ
مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ
وَمَنْ عَادَ فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

يَمَحَقُ اللَّهُ الرِّبَا وَيُرِي الصَّدَقَتِ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ
كَفَّارٍ أَثِيمٍ

۲۷۶

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَأَتَوْا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

۲۷۷

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن
كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

۲۷۸

فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِنْ تُبْتُمْ
فَلََكُمْ رُءُوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ

۲۷۹

وَإِنْ كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرَةٍ وَأَنْ تَصَدَّقُوا خَيْرٌ
لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

۲۸۰

وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَا
كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

۲۸۱

کسانی که ربا می‌خورند، (در زندگی‌هاشان) بر نمی‌خیزند مگر
برخاستن کسی که شیطان بر اثر تماس، دیوانه و پریشان
می‌کند. این بدین سبب است که آنان گفتند: «داد و ستد
(بیربا) صرفاً مانند رباست» و حال آنکه خدا (این) داد و
ستد را حلال و ربا (و مفتخواری) را حرام گردانیده است.
پس هر کس اندرزی از جانب پروردگارش بدو در رسد،
آن‌گاه (از رباخواری) باز ایستاد، آنچه گذشته، از آن اوست
و کارش سوی خداست. و کسانی که (به رباخواری)
بازگردند، آنان اهل آتشند و همانان در آن ماندگارند.

خدا ربا را محو می‌سازد و صدقات را پر بار می‌سازد و خدا
هیچ ناسپاس کافر (گناه‌پیشه‌ی) بس واپس‌زننده‌ی خیر را
دوست نمی‌دارد.

بی‌گمان کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته‌ی
ایمان کرده و نماز بر پا داشته و زکات داده‌اند، پاداش آنان
نزد پروردگارشان تنها برای خودشان خواهد بود. و نه بیمی
بر آنان است و نه اندوهگین می‌شوند.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! از خدا پروا کنید، و اگر
مؤمن بوده‌اید آنچه را از ربا باقی مانده است واگذارید.

و اگر (چنین) نکردید، پس اعلام به جنگی از طرف خدا و
فرستاده‌ی وی کنید و اگر توبه کنید، سرمایه‌های شما برای
خودتان است؛ نه ستمی می‌کنید و نه ستم می‌بینید.

و اگر (بدهکاری) تنگدست باشد، تا (هنگام) گشایشی،
مهلتی (برایش مقرر) است. و اگر دانسته بودید، بخشیدن
آن برایتان بهتر است.

و بپرهیزید از روزی که در آن، سوی خدا باز گردانده
می‌شوید، سپس هر کس آنچه به دست آورده، تماماً به او
داده شود و آنان مورد ستم (هم) قرار نمی‌گیرند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدَيْنٍ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى فَاكْتُبُوهُ وَلْيَكْتُب بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَلَا يَأْب كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ فَلْيَكْتُبْ وَلْيُمْلِلِ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْئًا فَإِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يُمِلَّ هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُ بِالْعَدْلِ وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ مِنْ رِجَالِكُمْ فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ مِمَّنْ تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَاءِ أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكِّرَ إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَىٰ وَلَا يَأْب الشُّهَدَاءُ إِذَا مَا دُعُوا وَلَا تَسْمُوا أَنْ تَكْتُبُوهُ صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَىٰ أَجَلٍ ۚ ذَٰلِكُمْ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَأَدْنَىٰ أَلَّا تَرْتَابُوا ۖ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُبُوهَا ۖ وَأَشْهِدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلَا يُضَارَّ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ وَإِنْ تَفَعَّلُوا فَإِنَّهُ فُسُوقٌ بِكُمْ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۖ وَيعَلِّمُكُمُ اللَّهُ ۖ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

هان ای کسانی که ایمان آوردید! هر گاه به وامی تا سررسیدی معین با یکدیگر معامله کردید، آن را بنویسید؛ و باید نویسنده‌ای (صورت معامله را) بر اساس عدالت میاتان بنویسد و هیچ نویسنده‌ای نباید (در حد امکان) از نوشتن آن، بدان گونه که خدا تعلیمش داده خودداری کند؛ و کسی که (این) حق بر عهده‌ی اوست باید املا کند [بگوید] و او [نویسنده] (همان را) بنویسد و از خدا - پروردگارش - پروا نماید و از آن چیزی نکاهد؛ پس اگر کسی که حق بر ذمه‌ی اوست، سفیه یا ناتوان است یا خود نمی‌تواند املا کند، ولی او باید با (رعایت) عدالت املا نماید و دو گواه از مردانتان را به گواهی بطلبید؛ پس اگر دو مرد نبودند، مردی را با دو زن، از میان گواهانی که (از آنان) رضایت دارید (گواه بگیرید) که (اگر) یکی از آن دو (زن از خاطرش) گم گشت، زن دیگر وی را یادآوری کند . و چون گواهان احضار شوند، نباید (از گواهی‌شان) خودداری کنند. و از نوشتن (بدهیتان) چه خرد و چه کلان - تا پایان زمان (مقرر)ش- نگران نباشید؛ این خود برای شهادت، عادلانه‌تر و استوارتر و برای اینکه دچار شک نشوید (به احتیاط) نزدیکتر است ، مگر آنکه تجارتی حاضر باشد که در میان خودتان انجام می‌دهید، پس بر شما گناهی نیست که آن را ننویسید. و (در هر حال) هر گاه داد و ستدی کردید گواه بگیرید و هیچ نویسنده و نه گواهی نباید زیان‌کاری طرفینی کند؛ و اگر چنین کنید، همواره این (خود) فسقی است به وسیله‌ی شما (به زیان خودتان و دیگران). و از خدا پروا کنید و خدا (بدین‌گونه) به شما آموزش می‌دهد و خدا به هر چیزی بسی داناست.

وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهْنُمْ مَقْبُوضَةً فَإِنْ
أَمِنْ بَعْضُكُمْ بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ الَّذِي أُوتِيَ مِنْ أَمْنَتِهِ وَلْيَتَّقِ
اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ عِشْمٌ
فَلْبُهُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنْ تُبْذَرُوا مَا فِي
أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخْفَوْهُ يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ فَيَعْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ
وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

عَمَّنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ
عَمَّنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ
أَحَدٍ مِّنْ رُّسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا
وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ

لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا
مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا
وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إَصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِنَا
رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ
لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

و اگر بر حال سفری بوده‌اید و گواهی نیافتید، پس گروگانی دریافت‌شده، (بایسته است). پس اگر بعضی بعض دیگر را امین دانست آن‌که را امین دانسته، باید امانتش را (به او) بازپس دهد و از خدا -پروردگارش- به‌راستی بپرهیزد. و گواهی را کتمان نکنید و هر که آن را کتمان کند او بی‌گمان قلبش گناهکار است. و خدا به آنچه می‌کنید داناست.

آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است تنها از خداست و اگر آنچه در دل‌های خود دارید، آشکار یا پنهان کنید، خدا شما را به آن محاسبه می‌کند؛ پس هر کس را بخواهد می‌بخشد و هر که را بخواهد عذاب می‌کند. و خدا بر هر چیزی بسی تواناست.

پیامبر بدانچه از جانب پروردگارش بر او نازل شده ایمان آورده است و مؤمنان همگی به خدا و فرشتگان، و کتاب‌های (وحیانی) و فرستادگانش ایمان آورده‌اند (و گویند) : «میان هیچ یک از فرستادگانش جدایی نمی‌افکنیم.» و گفتند: «شنیدیم و اطاعت کردیم، پروردگارمان! پوشش تو را (خواستاریم)، و بازگشت همگان سوی تو است.»

خدا هیچ کس را جز به اندازه‌ی توانش تکلیف نمی‌کند؛ آنچه (از خوبی با روشی درست و راهوار) به دست آورده به سود اوست و آنچه (از بدی بر خلاف روش فطری، عقلانی و شرعی) به دست آورده به زیان اوست. «پروردگارمان! اگر فراموش کردیم یا به خطا رفتیم بر ما مگیر. پروردگارمان! بار گرانی بر (دوش) ما مگذار، همچنان که بر (دوش) کسانی که پیش از ما بودند (به تنگنایی) نهادی. پروردگارمان! و آنچه هرگز تاب و توانش را نداریم بر ما تحمیل مکن و از ما درگذر و برایمان ببوشان و بر ما رحم کن. سرور ما تنها تویی، پس ما را بر گروه کافران پیروز گردان.»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْم

الم.

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ

خدا، (که) هیچ خدایی جز او نیست، زنده و بسی پاینده و نگهدارنده و ارزنده است.

نَزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنجِيلَ

کتاب [قرآن] را در تأیید آنچه (از کتاب‌های آسمانی) برابش می‌باشد، به تمامی حق و به تدریج بر تو نازل کرد. و (نیز هر یک از) تورات و انجیل را یکجا نازل فرمود،

مِن قَبْلُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَأَنزَلَ الْفُرْقَانَ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ

از پیش، برای رهنمود مردمان. و فرقان [قرآن، جدا کننده‌ی حق از باطل] را نازل کرد. همانا کسانی که به آیات خدا کفر ورزیدند، برایشان عذابی سخت است. و خدا عزیزی صاحب انتقام است.

إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَىٰ عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ

همواره هیچ چیزی (نه) در زمین و نه در آسمان بر خدا پنهان نیست.

هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

اوست کسی که شما را آن‌گونه که می‌خواهد در رحم‌ها صورت‌گیری می‌کند. هیچ معبودی جز او –کانون عزت و حکمت – نیست.

هُوَ الَّذِي أَنزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَبَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ ءَامَنَّا بِهِ كُلٌّ مِّنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ

اوست کسی که این کتاب [قرآن] را بر تو فرو فرستاد. پاره‌ای از آن، آیات محکم [صریح و روشن] است (که) آنها مادر (و مرجع تفسیر و فهم) کتابند؛ و (پاره‌ای) دیگر (از نظر لفظی با آیاتی دیگر) همانندند. پس اما کسانی که در دل‌هایشان انحراف است، (روی این اصل نااصل) برای فتنه‌جویی و طلب تأویل آن (به دلخواه خود)، از متشابه آن پیروی می‌کنند (حال آنکه از نظر معنوی با هم متفاوتند). در حالی‌که تأویل قرآن را جز خدا (کسی) نمی‌داند و (هم‌چنین) پای برجایان در علم (ایمانی). می‌گویند: «ما بدان ایمان آورده‌ایم. همی قرآن (چه محکم و چه متشابه‌اش) از جانب پروردگار ماست و جز خردمندان عمیق کسی متذکر نمی‌شود.»

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِن لَّدُنكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ

(می‌گویند): «پروردگاران! پس از آنکه ما را هدایت کردی دل‌هایمان را منحرف مگردان، و از جانب ویژه‌ی خود برایمان رحمتی ببخشی، همانا تویی تو بسی بخشایشگر.»

رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ

«پروردگاران! به یقین تو در روزی که هیچ شک مستندی در آن نیست، گردآورنده‌ی (هممی) مردمان (و کل مکلفان) هستی.» همواره خدا بی‌چون وعده‌ی (خود) را خلاف نمی‌کند.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ
مِّنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَٰئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ

۱۱

كَذَّابٍ ءَالٍ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ^ط وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ

۱۲

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا سَتُغْلَبُونَ وَتُحْشَرُونَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ^ط
وَبِئْسَ الْمِهَادُ

۱۳

قَدْ كَانَ لَكُمْ ءَايَةٌ فِي فِئَتَيْنِ اللَّتَقَتَا فِئَةٌ تُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ وَأُخْرَىٰ كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُم مِّثْلِهِمْ رَأَىٰ الْعَيْنُ وَاللَّهُ
يُؤَيِّدُ بِنَصَرِهِ مَن يَشَاءُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ^ط

۱۴

زَيْنَ النَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ
وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ
الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْحَرْثِ^ط ذَٰلِكَ مَتَّعَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا^ط
وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَآبِ

قُلْ أُؤْنِبُكُمْ بِحَيْرٍ مِّنْ ذَٰلِكُمْ^ط لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ
جَنَّاتٌ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ
مُّطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ^ط وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ

بی‌گمان کسانی که کافر شدند، هرگز نه اموالشان و نه اولادشان، چیزی (از عذاب خدا) را از آنان بی‌نیاز نخواهد کرد و آنان خودشان گیرانه‌ی آتشند.

(شیوه‌ی آنان) همچون شیوه‌ی فرعونیان و پیشینیانشان است (که) با آیاتمان (همان و ما را) تکذیب کردند؛ پس خدا به (سزای) گناهانشان آنان را برگرفت. و خدا سخت‌گیر است.

به کسانی که کفر ورزیدند بگو: «به زودی مغلوب خواهید شد و سوی جهنم گرد آورده می‌شوید. و چه بد آرامگاهی است.

بی‌گمان در برخورد میان دو گروه، برای شما نشانه‌ای (و درس عبرتی) بود. گروهی در راه خدا کشتار می‌کنند و (گروه) دیگر کافراند؛ حال آنکه آنان مؤمنان را – به چشم – خود دو برابر می‌بینند. و خدا هر که را بخواهد به یاری خود تأیید می‌کند. بی‌گمان در این (جریان) بی‌آمان برای صاحبان بینش، عبرتی است.

دوستی [خواستنی]های شهوانی (گوناگون، اعم) از زنان و پسران و اموال فراوان، از زر و سیم و اسب‌های نشان‌دار و دام‌ها و کشتزار(ان)، برای مردمان آراسته شده؛ (لیکن) این‌ها بهره و سرمایه‌ی زندگی دنیاست. و بازگشتگاه نیکو تنها نزد خداست.

بگو: «آیا شما را به بهتر از این‌ها خبری مهم دهم؟ برای کسانی که تقوا پیشه کردند، نزد پروردگارشان باغستان‌هایی سر در هم است، که از زیر (درختان)شان نهرها روان است؛ حال آنکه در آنها جاودانه‌اند و (نیز) برایشان) همسرانی پاکیزه و خشنودی‌ای از خداست.» و خدا به بندگان بسی بیناست.

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنَا عَامِنَا فَأَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَنَنَا
عَذَابَ النَّارِ

۱۷

الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْفَنِتِينَ وَالْمُنْفِقِينَ
وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ

۱۸

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ
قَابِئًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۱۹

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَمَنْ
يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

۲۰

فَإِنْ حَاجُّوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ وَمَنِ اتَّبَعْتُ وَقُلْ
لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْأُمِّيِّينَ أَسْلَمْتُمْ فَإِنْ أَسْلَمُوا
فَقَدْ أَهْتَدَوْا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ وَاللَّهُ بَصِيرٌ
بِالْعِبَادِ

۲۱
۳۴

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيَّاتِ بَغْيٍ
حَقٍّ وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ
فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

۲۲

أُولَئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَلُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا
لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ

کسانی که می‌گویند: «پروردگاران! ما بی‌گمان ایمان
آوردیم، پس گناهانمان را برایمان بپوشان و ما را از عذاب
آتش نگهدار.»

(به ویژه) شکیبایان و راستان و خاشعان و انفاق‌کنندگان، و
پوشش‌خواهان در سحرگاهان را.

خدا -که همواره به فضیلت قیام دارد- (خود) گواهی داده
است که جز او هیچ خدایی نیست و فرشتگان و دانشمندان
(نیز گواهی می‌دهند) جز او که توانای با عزت و حکمت
است، هیچ خدایی نیست.

بی‌گمان، دین [اطاعت راستین] نزد خدا همان اسلام
[تسلیم شایسته و بایسته در برابر او] است. و کسانی که
کتاب (آسمانی) به آنان داده شده، با یکدیگر اختلاف
نکردند، مگر پس از آنکه علم (وحیانی) برایشان آمد؛ در
حال تجاوز ظالمانه‌ای که میانشان بود. و هر کس به آیات
خدا کافر شود، همواره خدا زودشمار است.

پس اگر با تو به محاجّه برخاستند، بگو: «من (تمام) چهره‌ی
(هستی) خود را برای خدا تسلیم نمودم و (نیز) هر که مرا
پیروی کرد و برای کسانی که به آنان کتاب (وحیانی) داده
شده.» و (نیز) به ناآگاهان (از کتاب‌های وحیانی) بگو: آیا
(در برابر خدا) تسلیم شدید؟ پس اگر تسلیم شدند،
به‌راستی هدایت یافته‌اند و اگر روی برتافتند، تنها رساندن
پیام (ربانی) بر (عهده‌ی) تو است. و خدا به (امور) بندگان
بسی بیناست.

بی‌گمان کسانی که به آیات خدا کفر می‌ورزند، و پیامبران
برجسته را به ناحق می‌کشند و مردمانی را (هم) که به
فضیلت فرمان می‌دهند می‌کشند، آنان را از عذابی دردناک
نویسد.

ایشان کسانی‌اند که در دنیا و آخرت، اعمالشان به هدر
رفته و برایشان هیچ یاورانی نیست.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ إِلَى
كِتَابِ اللَّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِّنْهُمْ وَهُمْ
مُّعْرِضُونَ

۲۴

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَن تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ
وَّغَرَّهُمْ فِي دِينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

۲۵

فَكَيْفَ إِذَا جُمِعَهُمْ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ
مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

۲۶

قُلِ اللَّهُمَّ مَلِكُ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَن تَشَاءُ وَتَنزِعُ
الْمُلْكَ مِمَّن تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَن تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَن تَشَاءُ بِيَدِكَ
الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۲۷

تُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَتُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ
مِنَ الْمَمِيتِ وَتُخْرِجُ الْمَمِيتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرْزُقُ مَن تَشَاءُ
بِغَيْرِ حِسَابٍ

۲۸

لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ الْمُؤْمِنِينَ
وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَن تَتَّقُوا
مِنْهُمْ ثَقَلَةٌ وَيُحْذِرْكُمْ اللَّهُ نَفْسَهُ ۖ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ

۲۹

قُلْ إِن تُخَفُوا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْذَرُوا يَعْلَمُهُ اللَّهُ وَيَعْلَمُ
مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۖ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

آیا فراسوی کسانی که بهره‌ای از کتاب (وحیانی) یافته‌اند
ننگریسته‌ای؟ حال آنکه سوی کتاب خدا فراخوانده می‌شوند
تا میانشان حکم کند، سپس گروهی از آنان به حال اعراض،
روی بر می‌تابند.

همانا این از آن‌رو بود که آنان (به پندار خود) گفتند:
«هرگز آتش جز چند روزی ما را لمس نخواهد کرد.» و آنچه
که بر خدا افترا می‌بسته‌اند آنان را در دینشان فریفته و
مغرور کرده است.»

پس چگونه خواهد بود آن هنگام (و هنگامه) که آنان را –
برای روزی که هرگز شکی مستند در آن نیست – گرد
آوریم! به هر کس دستاوردش به تمام (و کمال) داده شود،
در حالی که به آنان ستمی نرسد.

بگو: «بار خدایا! ای مالک فرمانفرمایی! هر آن کس را که
خواهی فرمان‌روایی بخشی و از هر که خواهی، فرمان‌روایی
را بازستانی و هر که را خواهی، عزت می‌بخشی و هر که را
خواهی، خوار می‌گردانی. همه‌ی خوبی‌ها تنها به دست تو
است، تو به‌درستی بر هر چیزی توانایی.»

«شب را در روز فرو می‌بری و روز را در شب فرو می‌بری، و
زنده را از مرده بیرون می‌آوری، و مرده را از زنده بیرون
می‌آوری، و هر که را خواهی بی‌حساب روزی می‌دهی.»

مؤمنان هرگز نباید کافران را – به جای مؤمنان – (به عنوان
اولیاء) سرپرستان و دوستانی بگیرند، و هر که چنان کند،
در هیچ چیزی او را از (ولایت) خدا (بهره‌ای) نیست، مگر
اینکه از آنان به گونه‌ای (شایسته) تقیه (و خودنگهبانی)
کنید. خدا شما را از خود بر حذر می‌دارد. و بازگشت (همه)
تنها سوی خداست.

بگو: «اگر آنچه در سینه‌هایتان نهان دارید یا آشکار کنید،
خدا آن را می‌داند و (نیز) آنچه را در آسمان‌ها و آنچه را در
زمین است می‌داند و خدا بر هر چیزی تواناست.

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُّحْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ

إِنَّ اللَّهَ أَصْطَفَىٰ ءَادَمَ وَنُوحًا وَءَالَ إِبْرَاهِيمَ وَءَالَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ

ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

إِذْ قَالَتِ امْرَأَتُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعْتَ وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنْثَىٰ وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا قَالَ يَمْرِئُمَ أَنَّىٰ لَكَ هَذَا قَالَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

روزی که هر کس آنچه (کار) نیک به جای آورده حاضر شده می‌یابد، دوست دارد کاش میان او و کارهای بدش، به‌راستی فاصله‌ای دور باشد. و خدا شما را از خود بر حذر می‌دارد. و خدا به بندگان(اش) بسی مهربان است.

بگو: «اگر شما خدا را دوست داشته‌اید، از من پیروی کنید، تا خدا دوستتان بدارد، و تا گناهان دنباله‌دارتان را برایتان پوشیده بدارد. و خدا بسی پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگان است.»

بگو: «خدا و پیامبر(ش) را اطاعت کنید.» پس اگر رویگردانند، خدا هرگز کافران را دوست نمی‌دارد.

بی‌گمان، خدا، آدم و نوح و خاندان ویژه‌ی ابراهیم و خاندان ویژه‌ی عمران را بر جهانیان برگزیده است؛

فرزندانی را که بعضی از آنان از (نسل) بعضی دیگرند. و خدا بس شنوایی بسیار داناست.

چون زن عمران گفت: «پروردگارم! آنچه در شکم دارم به‌راستی برایت نذر کردم تا (از غیر تو) آزاد شده باشد، پس از من به شایستگی بپذیر، که همواره تویی تو بسیار شنوای دانا.»

پس چون او را فرونهاد گفت: «پروردگارم! من او را به‌راستی دختر زادم» – در حالی‌که خدا به آنچه او زاییده داناتر است– «و پسر چون دختر نیست، و من نامش را مریم نهادم و به‌راستی او و فرزندانش را از شیطان رانده‌شده به تو پناه می‌دهم.»

پس پروردگارش وی [مریم] را با حُسن قبول پذیرا شد و او را نیکو به بار آورد و زکریا را سرپرست وی قرار داد. زکریا هر بار که در محراب بر او وارد می‌شد، نزد او خوراکی‌ای (بی‌مانند) می‌یافت (و) می‌گفت: «مریم! این کی و از کجا (برایت آمده) است؟» (او در پاسخ) گفت: «این از جانب خداست، همواره خدا به هر کس بخواهد، بی‌حساب روزی می‌دهد.»

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ ۖ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً ۚ إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ

۳۹

فَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَىٰ مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ

۴۰

قَالَ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَامْرَأَتِي عَاقِرٌ ۖ قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ

۴۱

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً ۚ قَالَ ءَايَتُكَ إِلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمَزًا ۖ وَادْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَرِ

۴۲
۴۶ر

وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَمْرِيْمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ عَلَىٰ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ

۴۳

يَمْرِيْمُ أَقْنَتِي لِرَبِّكِ وَاسْجُدِي وَارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ

۴۴

ذَٰلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ ۚ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْقُونَ أَقْلَامَهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ

۴۵

إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَمْرِيْمُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيْحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ

اینجا (بود که) زکریا پروردگارش را خواند (و) گفت: «پروردگارم! از جانب ویژه‌ی خود، فرزندی پاک و پسندیده به من عطا فرمای. همواره تو بس شنونده‌ی درخواستی.»

پس در حالی که وی ایستاده در محراب نماز می‌خواند، فرشتگان او را ندا در دادند: «خدا تو را به یحیی مژده می‌دهد؛ حال آنکه تصدیق‌کننده‌ی (حقانیت) کلمه‌ای از خداست و بزرگوار و خویشتندار (از تمامی گناهان) و پیامبری از شایستگان است.»

گفت: «پروردگارم! کی مرا فرزندی خواهد بود؟ در حالی که همواره مرا پیری در رسیده و زخم نازاست!» (فرشته) گفت: «(کار پروردگار) همین‌گونه (بزرگ و فرزانه) است. خدا هر چه بخواهد انجام می‌دهد.»

گفت: «پروردگارم! برایم (بر این اعجاز) نشانه‌ای قرار ده.» فرمود: «نشانه‌ات این است که سه روز با مردم – جز به اشاره – سخن نگویی و پروردگارت را بسیار یاد کن و شامگاهان و بامدادان (او را) تسبیح گوی.»

و چون فرشتگان گفتند: «مریم! خدا تو را به‌درستی برگزیده و تو را پاک ساخته، و تو را بر زنان جهانیان برتری داده است.»

«مریم! برای پروردگارت دل‌باخته (و فرمانبر) باش و (برایش) سجده کن و با رکوع‌کنندگان رکوع نمای.»

این (خود) از اخبار مهم غیب است (که) فراسویت وحی می‌کنیم و چون آنان قلم‌های خود را (برای قرعه‌کشی به آب) می‌افکندند –تا کدامیک سرپرستی مریم را به عهده گیرد– نزد آنان نبود و (نیز) وقتی با یکدیگر کشمکش می‌کردند، نزدشان نبود.

چون فرشتگان گفتند: «مریم! بهر استی خدا تو را به کلمه‌ای از جانب خود –که نامش مسیح عیسی‌بن‌مریم است– مژده می‌دهد. در حالی که در دنیا و آخرت آبرومند و از مقربان (درگاه خدا) است.»

وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ

«و در گهواره و میان سالی با مردمان سخنی (وحیانی) گوید و از شایستگان (ویژه) است.»

قَالَتْ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمَسِّنِي بَشَرٌ قَالَ
كَذَلِكَ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ
كُنْ فَيَكُونُ

۴۷

(مریم) گفت: «پروردگارم! کی مرا فرزندی خواهد بود، حال آنکه بشری با من هم‌بستر نشده است؟» گفت: «چنین است (کار پروردگار). هر چه خواهد می‌آفریند، هنگامی که به کاری فرمان دهد، فقط به آن می‌گوید: "شو." پس می‌شود.»

وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ

۴۸

«و خدا او را کتاب و حکمت و تورات و انجیل می‌آموزد.»

وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِّن
رَّبِّكُمْ أَنِّي أَخْلَقُ لَكُمْ مِّنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنفُخُ
فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ
وَأُحْيِي الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُنَبِّئُكُم بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا
تَدْخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لَّكُمْ إِن كُنتُمْ
مُؤْمِنِينَ

۴۹

و حال آنکه پیامبری است سوی بنی‌اسرائیل. (به آنان می‌گوید:) «بی‌گمان من از جانب پروردگارتان برایتان نشانه‌ای (ربانی) آورده‌ام؛ که من به‌راستی از گل برای شما (چیزی) به شکل پرنده می‌سازم، آن‌گاه در آن می‌دمم، پس به اذن خدا پرنده‌ای می‌شود؛ و به اذن خدا نابینایان مادرزاد و پیرس را بهبود می‌بخشم، و مردگان را به اذن خدا زنده می‌گردانم، و شما را از آنچه می‌خورید و در خانه‌هایتان ذخیره می‌کنید، خبری مهم می‌دهم. به‌راستی در این کارهای بزرگ، برایتان - اگر مؤمن بوده‌اید- بی‌گمان نشانه‌ای (ربانی) است.»

وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْ مِنَ التَّوْرَةِ وَلَأُحِلَّ لَكُمْ بَعْضُ
الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَاتَّقُوا
اللَّهَ وَأَطِيعُوا

۵۰

«و آنچه از تورات را که پیش روی من است تصدیق‌کننده‌ام. و تا پاره‌ای از آنچه را که بر شما حرام گردیده، برایتان حلال کنم. و از جانب پروردگارتان برایتان نشانه‌ای آورده‌ام، پس از خدا پروا بدارید و مرا اطاعت کنید.»

إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ

۵۱

«همواره، خدا پروردگار من و پروردگار شماست، پس او را بپرستید؛ این است راهی بس راهوار و راست.»

فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى
اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَأَشْهَدُ
بِأَنَّا مُسْلِمُونَ

۵۲
حزب ۲۳

پس چون عیسی از آنان احساس کفر کرد، گفت: «یاران من سوی خدا کیانند؟» حواریان گفتند: «ما یاران (تو به سوی) خداییم، به خدا ایمان آوردیم و گواه باش که ما بی‌گمان تسلیم (او) هستیم.»

رَبَّنَا ءَامَنَّا بِمَا أُنزِلَتْ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ

۵۴

وَمَكْرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَكِرِينَ

۵۵

۴۷ر

إِذْ قَالَ اللَّهُ يٰعِيسَىٰ إِنِّي مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ إِلَيَّ وَمُطَهِّرُكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَمَةِ ۖ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

۵۶

فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَأَعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِّن نَّاصِرِينَ

۵۷

وَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ ۖ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ

۵۸

ذَٰلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ

۵۹

إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ ءَادَمَ ۖ خَلَقَهُ مِن تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ ۖ كُنْ فَيَكُونُ

۶۰

الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُن مِّنَ الْمُمْتَرِينَ

۶۱

فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِن بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنفُسَنَا وَأَنفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَل لَّعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ

«پروردگاران! (ما) به آنچه تو نازل کردی ایمان آوردیم و فرستاده(ات) را پیروی کردیم، پس ما را با (زمره‌ی) گواهان (در این سامان) ثبت فرمای.»

و (دشمنان) مکر کردند و خدا (هم در پاسخشان) مکر کرد، و خدا بهترین مکرکنندگان است.

چون خدا گفت: «عیسی! من تو را به تمامی برگیرنده و سوی (آسمان) خویش بالابرنده‌ام. و تو را از (آلایش) کسانی که کفر ورزیده‌اند پاک‌کننده‌ام، و تا روز رستاخیز، کسانی را که از تو پیروی کردند، برتر از کسانی که کافر شدند قراردهنده‌ام. سپس بازگشت شما تنها سوی من است. پس در آنچه در(باره‌ی) آن اختلاف می‌کرده‌اید، میان شما داوری خواهم کرد.»

«پس اما کسانی که کفر ورزیدند، در دنیا و آخرت به سختی عذابشان کنم، و هیچ(گونه) یاورانی ندارند.»

«و اما کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته(ی ایمان) کرده‌اند، (خدا) مزدهاشان را تماماً بدیشان می‌دهد. و خدا بیدادگران را دوست نمی‌دارد.»

این از آیات (با عظمت قرآنی) و یادواری پر حکمت است (که) ما آن را بر تو می‌خوانیم.

همواره، مثل (آفرینش) عیسی نزد خدا همچون مثل (آفرینش) آدم است: او را از خاک آفرید، سپس بدو گفت: «شو.» پس می‌شود.

تمامی حق (تنها) از پروردگار تو است، پس از تردیدکنندگان مباش.

پس هر کس در این (حقیقت) بعد از علم وحیانی که تو را (حاصل) آمده، با تو محاجه کند، بگو: «بیایید پسرانمان و پسرانمان را و زنانمان و زنانتان را و خودهامان و خودهاتان را فراخوانیم، سپس مباحله (و تقاضای لعنت) کنیم، پس لعنت خدا را بر دروغگویان قرار دهیم.»

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ وَإِنَّ اللَّهَ

لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۶۳

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ

۶۴

۴۸ ر

قُلْ يَٰأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ تَعَالَوْاْ إِلَىٰ كَلِمَةٍ سَوَآءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ
أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِٗ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا
بَعْضًا أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْاْ فَقُولُواْ ٱشْهَدُواْ بِأَنَّا
مُسْلِمُونَ

۶۵

يَٰأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لِمَ تُحَٰجُّونَ فِىٓ إِبرَهِيمَ وَمَآ أُنزِلَتْ
ٱلتَّوْرَةُ وَٱلْإِنْجِيلُ إِلَّا مِّن بَعْدِهِٗ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

۶۶

هَآأَنْتُمْ هَآؤَٰلَآءِ حَٰجَجْتُمْ فِيمَا لَكُمْ بِهِٗ عِلْمٌ فَلِمَ
تُحَٰجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِٗ عِلْمٌ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا
تَعْلَمُونَ

۶۷

مَا كَانَ إِبرَهِيمُ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَكِن كَانَ حَنِيفًا
مُّسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ

۶۸

إِنَّ أَوَّلَى ٱلَّذِينَ بَآبرَهِيمَ لِلَّذِينَ ٱتَّبَعُوهُ وَهَٰذَا ٱلنَّبِيُّ
وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَٱللَّهُ وَلِى ٱلْمُؤْمِنِينَ

۶۹

وَدَّتْ ظَٰلِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ لَوْ يُضِلُّونَكُمْ وَمَا
يُضِلُّونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ

۷۰

يَٰأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَٰتِ اللَّهِ وَأَنْتُمْ
تَشْهَدُونَ

بی‌گمان این به‌راستی همان تمام حقیقت داستان گلچین
شده و پیگیر گشته (ی مسیح) است؛ و هیچ معبودی جز خدا
نیست و خدا همواره به‌درستی همان عزیز فرزانه است.

پس اگر (از آن) رویگردانند، بی‌گمان خدا به (حال)
مفسدان بسی داناست.

بگو: «هان ای اهل کتاب! فرا سوی سخنی –که میان ما و
شما یکسان است– در آیید که: جز خدا را نپرستیم و چیزی
را شریک او نپنداریم و بعضی از ما بعضی دیگر را به جای
خدا (به عنوان) پروردگاری برنگیریم.» پس اگر (از این
پیشنهاد) رویگردان شدند، بگویید: «شما شاهد باشید که
ما بی‌چون و چرا تسلیم (خدا) هستیم.»

هان ای اهل کتاب! چرا درباره‌ی ابراهیم مجابه می‌کنید،
حال آنکه تورات و انجیل جز بعد از او نازل نشده؟ پس آیا
خردورزی نمی‌کنید؟

هان شما (ای اهل کتاب!) همانان هستید (که) درباره‌ی آنچه
نسبت به آن (بینش و) دانشی داشتید مجابه کردید، پس
چرا درباره‌ی چیزی که هرگز بدان دانشی ندارید مجابه
می‌کنید؟ حال آنکه خدا می‌داند و شما نمی‌دانید.

ابراهیم نه یهودی بود و نه نصرانی، لیکن از باطل
رویگردان و تسلیم (حق) بود، و از مشرکان نبود.

بی‌گمان نزدیکترین مردمان به ابراهیم، همواره همان
کسانی هستند که او را پیروی کردند؛ و (به ویژه) این
پیامبر برجسته و کسانی که (به آیین او) ایمان آوردند. و
خدا ولیّ مؤمنان است.

گروهی از اهل کتاب دوست داشتند (که) ای کاش شما را
گمراه می‌کردند، حال آنکه جز خودشان (کسی) را گمراه
نمی‌کنند و باریک‌بینی نمی‌نمایند.

هان ای اهل کتاب! چرا به آیات خدا کفر می‌ورزید؟ حال
آنکه خود (به‌درستی آنها) گواهید؟

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْبِسُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُونَ
الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

هان ای اهل کتاب! چرا حق را به باطل می‌پوشانید؟
حال آنکه حقیقت را کتمان می‌کنید؟ و خود (هم) می‌دانید.

۷۲
۴۹

وَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ ءَامِنُوا بِالَّذِي أُنْزِلَ عَلَى
الَّذِينَ ءَامَنُوا وَجَهَ النَّهَارِ وَكُفِّرُوا ءَاخِرَهُ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ

و گروهی از اهل کتاب گفتند: «در آغاز روز به آنچه بر
مؤمنان نازل شده، ایمان بیاورید و در پایان آن (همان را)
انکار کنید؛ شاید آنان (از این ایمان) برگردند.»

۷۳

وَلَا تُؤْمِنُوا إِلَّا لِمَن تَبَعَ دِينَكُمْ قُلْ إِنَّ الْهُدَىٰ هُدَىٰ
اللَّهِ أَنْ يُؤْتَىٰ أَحَدٌ مِّثْلَ مَا أُوتِيتُمْ أَوْ يُحَاجُّوكُمْ عِنْدَ
رَبِّكُمْ قُلْ إِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ ۖ وَاللَّهُ
وَاسِعٌ عَلِيمٌ

و (گفتند:) «جز برای کسی که دین شما را پیروی کند، ایمان
(و اطمینان) نیاورید.» بگو: «هدایت، به‌راستی، هدایت
خداست. (اینان چنان می‌کنند که) مبادا به کسی نظیر آنچه
به شما داده شده، داده شود، یا در پیشگاه پروردگارتان با
شما محاجه کنند.» بگو: «فضیلت به دست خداست؛ آن را
به هر کس بخواهد می‌دهد. و خدا گشایشگری بسیار
دانا است.»

۷۴

يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

«رحمت خود را به هر کس بخواهد اختصاص می‌دهد. و خدا
دارای فضیلت بزرگ است.»

۷۵
حزب ۲۴

وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنُ إِذَا تَأَمَّنْهُ بِقِنْطَارٍ يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ
وَمِنْهُمْ مَّنُ إِذَا تَأَمَّنْهُ بِدِينَارٍ لَا يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمْتَ
عَلَيْهِ قَائِمًا ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمِّيَّاتِ
سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

و برخی از اهل کتاب، کسانی‌اند که اگر ایشان را بر قطار
شتری از طلا امین شمری، آن را به تو (بدون کم و کاستی)
برمی‌گردانند، و از آنان کسی است که اگر ایشان را بر
دیناری امین شمری، آن را به تو بر نمی‌گردانند، مگر تا
هنگامی که بر آن ایستاده باشی. این همانا بدین سبب است
که آنان (به پندار خود) گفتند: «در مورد مادر زادگان
[بومیان بی‌سواد و بی‌کتاب] بر زیان ما (اهل کتاب) راهی
نیست.» و بر خدا دروغ می‌بندند، حال آنکه خودشان (هم)
می‌دانند.

۷۶

بَلَىٰ مَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ وَاتَّقَىٰ فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ

آری، هر که به پیمان خود وفا کرد و پرهیزگاری نمود،
بی‌گمان خدا پرهیزگاران را دوست می‌دارد.

۷۷

إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا
أُولَٰئِكَ لَا خَلْقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا
يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

کسانی که با پیمان خدا و سوگندهایشان بهایی ناچیز را
خریداری می‌کنند، آنان را بی‌چون در آخرت هیچ بهره‌ای
نیست و خدا روز قیامت با آنان سخن (محبت‌آمیز) نمی‌گوید
و به ایشان (از روی محبت) نمی‌گرد و پاکشان نمی‌گرداند و
برای آنان عذابی دردناک است.

وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلُونِ السِّنْتَهِمْ بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ مِنْ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ كُونُوا رَبَّيْنَ بِمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ

وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّينَ أَرْبَابًا ۚ أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ ۖ وَلَتَنْصُرُنَّهُ ۚ قَالَ أَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِي ۖ قَالُوا أَقْرَرْنَا قَالَ فَاشْهَدُوا ۚ وَأَنَا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ

فَمَنْ تَوَلَّىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ

و بی‌گمان از (میان) آنان همواره گروهی هستند (که) زبان خود را به (خواندن) کتاب (وحی به گونه‌ای وحیانی) می‌پیچانند، تا (شما) آن (بر یافته) را از (مطالب) کتاب (وحی) پندارید، با اینکه آن از (این) کتاب نیست. و می‌گویند: «آن از جانب خداست.» حال آنکه آن از جانب خدا نیست و بر خدا دروغ می‌بندند، حال آنکه خودشان (هم) می‌دانند (چیست).

هرگز برای هیچ بشری چنان نبوده است که خدا به او کتاب و حکم و پیامبری برجسته دهد، سپس او به مردم بگوید: «بدون خدا، بندگان من باشید.» بلکه (همی گوید): «به سبب آنکه کتاب (آسمانی) را تعلیم می‌دادید و از آن رو که از دانش‌پژوهان و دانشوران ربانی (بوده‌اید) و درس (وحیانی) می‌خوانده‌اید (مؤمنانی) ربانی باشید.»

و (نیز) شما را فرمان نمی‌دهد که فرشتگان و پیامبران را به خدایی بگیرید. آیا پس از آنکه سر به فرمان (خدا) هستید (باز) شما را به کفر فرمان می‌دهد؟

و چون خدا از تمامی پیامبران برجسته (ی صاحب کتاب) پیمان گرفت، که هرگاه به شما کتاب و حکمتی دادم، سپس شما را فرستاده‌ای آمد در حالی که آنچه را با شماست تصدیق‌کننده است، بی‌چون و بی‌گمان به او ایمان بیاورید، و به راستی و درستی یاریش کنید. (آن‌گاه) فرمود: «آیا اقرار کردید و بر این (جریان پیمان) بار گرانم را برگرفتید؟» گفتند: «(آری)، اقرار (پایدار) کردیم.» فرمود: «پس گواه باشید و من با شما از گواهانم.»

پس، کسانی که بعد از آن (پیمان) روی برتابند، آنان (تنها) خودهاشان نافرمانانند.

آیا پس دین غیر خدا را می‌جویند؟ حال آنکه هر که در آسمان و زمین است – خواه و ناخواه – سر به فرمان او نهاده‌اند و تنها سوی او باز گردانیده می‌شوند.

قُلْ ءَامَنَّا بِاللّٰهِ وَمَا أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ
وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ
وَعِيسَىٰ وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ
وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ

۸۵

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي
الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ

۸۶

كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ وَشَهِدُوا أَنَّ
الرَّسُولَ حَقٌّ وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ

۸۷

أُولَٰئِكَ جَزَاءُهُمْ أَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ
أَجْمَعِينَ

۸۸

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ

۸۹

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ

۹۰

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ أَزْدَادُوا كُفْرًا لَّنْ
تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الضَّالُّونَ

۹۱

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ
أَحَدِهِمْ مِّلٌّ أَلَّا تَرْضَىٰ ذَهَبًا وَلَوْ افْتَدَىٰ بِهِ ۚ أُولَٰئِكَ لَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَا لَهُمْ مِّن نَّاصِرِينَ

بگو: «به خدا و آنچه بر ما نازل شده و آنچه بر ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسباط نازل گردیده و آنچه موسی و عیسی و (دیگر) انبیا از جانب پروردگارشان داده شدند، ایمان آوردیم و میان هیچ یک از آنان (با خدا و میان خودهایشان) تفرقه و جدایی نمی‌اندازیم و ما تنها او را فرمانبرداریم.»

و هر که جز تسلیم (در برابر خدا) دین و طاعتی دیگر برجوید، هرگز از او پذیرفته نشود و وی در آخرت از زیانکاران است.

چگونه خدا گروهی را –که پس از ایمانشان کافر شدند– هدایت می‌کند؟ حال آنکه مشاهده کردند (این) رسول به راستی حق است و برایشان دلایل روشن آمد. و خدا گروه بیدادگر را هدایت نمی‌کند.

ایشان، سزایشان این است که بی‌گمان لعنت خدا و فرشتگان و مردمان بر ایشان است.

در آن (لعنت) جاودانه‌اند؛ نه عذاب از ایشان کاسته گردد و نه مهلت یابند.

مگر کسانی که پس از آن توبه کردند و (گذشته‌ی فاسدشان را) اصلاح نمودند. پس خدا بسی پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگیان است.

بی‌گمان کسانی که پس از ایمانشان کافر شدند، سپس بر کفر(شان) افزودند، هرگز توبه‌ی آنان پذیرفته نخواهد شد و ایشان، (هم)اینان گمراه‌اند.

به‌راستی، کسانی که کافر شدند و در حال کفر مردند، گر چه (فراخ‌ای) زمین پر از طلا باشد و آن را (برای رهایی خود) فدیة دهند، هرگز از هیچ یک از آنان پذیرفته نگردد. ایشان را عذابی دردناک است و هیچ یاورانی برایشان نیست.

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ

كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حِلاًّ لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَءِيلُ عَلَى نَفْسِهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرَةُ قُلْ فَأْتُوا بِالتَّوْرَةِ فَاتْلُوهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

فَمَنْ أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

قُلْ صَدَقَ اللَّهُ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ

فِيهِ ءَايَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَّقَامُ إِبْرَاهِيمَ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ ءَامِنًا وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ

قُلْ يَٰأَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا تَعْمَلُونَ

قُلْ يَٰأَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ ءَامَنَ تَبِعُونَهَا عِوَجًا وَأَنْتُمْ شُهَدَاءُ وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

يَٰأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنْ تُطِيعُوا فَرِيقًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ

هرگز به نیکی [؛احسان ربانی] نخواهید رسید، تا از آنچه دوست دارید (در راهش) انفاق کنید، و از هر چه انفاق کنید بی‌گمان خدا بدان بسی داناست.

همه‌ی خوراکی(ها) بر فرزندان اسرائیل حلال بود، جز آنچه پیش از نزول تورات، اسرائیل [؛یعقوب] بر خویشتن حرام کرد. بگو: «اگر (جز این است و) راستگو بوده‌اید، پس تورات را بیاورید. پس آن را بخوانید.»

پس هر کس بعد از این، بر خدا دروغ بندد، ایشان خودشان ستمکارانند.

بگو: «خدا راست گفت؛ پس از آیین [؛روش] توحیدی ابراهیم – در حالی‌که از باطل رویگردان بود و از مشرکان نبود – پیروی کنید.»

بی‌گمان، نخستین خانه‌ای که برای مردمان، نهاده شده، همواره همان است که در بَکّه [؛مکه] است (که کاملاً) در حال برکت و هدایت برای کل جهانیان است.

در آن، نشانه‌هایی روشن –(از جمله) مقام [؛جایگاه] ابراهیم– است و هر که بدان درآید در امان است و برای خدا، حجّ آن خانه، بر (عهده‌ی) مردمان است؛ (البته بر) کسی که بتواند سوی آن راهی (درست و راهوار) بیابد. و هر که کفر ورزد (یا کفران کند، بداند) بی‌گمان خدا از جهانیان بی‌نیاز است.

بگو: «هان ای اهل کتاب! چرا به آیات خدا کفر می‌ورزید؟ حال آنکه خدا بر آنچه می‌کنید گواه است.»

بگو: «هان ای اهل کتاب! چرا کسی را که ایمان آورده است، از راه خدا باز می‌دارید، (و) آن (راه) را به کجی (و) نابسامانی) می‌جوئید، با آنکه خود (بهراستی آن) گواهید؟» و خدا از آنچه می‌کنید غافل نیست.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! اگر (از) فرقه‌ای از کسانی که به آنها کتاب وحی داده شد فرمان برید، شما را پس از ایمااتن به حال کفر بر می‌گردانند.

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ ءَايَاتُ اللَّهِ
وَفِيكُمْ رَسُولُهُ ۚ وَمَنْ يَعْتَصِم بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَىٰ
صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ ۚ وَلَا تَمُوتُنَّ
إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ

وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا ۚ وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ
اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءَ فَأَلَّفَ بَيْنَ فُلُوبِكُمْ
فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرَةٍ مِّنَ
النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِّنْهَا ۚ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ ءَايَاتِهِ ۚ
لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

وَلَتَكُن مِّنكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنكَرِ ۚ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِن بَعْدِ مَا
جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ ۚ وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ أُسَوِّدَتْ
وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا
كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ

وَأَمَّا الَّذِينَ أَبْيَضَتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ اللَّهِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ

تِلْكَ ءَايَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ ۖ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ
ظُلْمًا لِّلْعَالَمِينَ

و چگونه کافر می‌شوید؟ حال آنکه آیات خدا بر شما خوانده
می‌شود، و پیامبرش (هم) میان شماست؟ و هر کس به
(وسیله‌ی) خدا (از هر گونه خطا) عصمت و بازدارى جوید، و
راه خدا را پوید، بی‌چون به راهی راست هدایت شده است.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! از خدا –آن گونه که حق
پروا کردن از اوست– پروا کنید و زهار، جز به حالت تسلیم
نمیرید.

و همگی با هم از تمامی ریسمان خدا عصمت بطلبید، و
پراکنده نشوید و نعمت خدا را بر خود یاد کنید: آن‌گاه که
دشمنان (یکدیگر) بودید، پس میان دلهاتان الفت
انداخت، تا به نعمت (و لطف) او برادران (یکدیگر) شدید؛ و
بر کناره‌ی پرتگاه آتش بودید، پس شما را از آن برهانید.
این گونه، خدا نشانه‌های خود را برایتان روشن می‌کند،
شاید شما راه یابید.

و باید از میان شما، گروهی (مردمان را) سوی نیکی دعوت
کنند و به کار معروف [؛شایسته] وادارند، و از منکر
[؛ناشایست]، بازدارند و آنان همان رستگارکنندگانند.

و مانند کسانی مباشید که پس از آنکه دلایل آشکار
برایشان آمد، پراکنده شدند و با هم اختلاف کردند. و
ایشان برایشان عذابی بس بزرگ است.

روزی که چهره‌هایی بس سپید و چهره‌هایی بس سیاه
گردند؛ پس اما کسانی که چهره‌هایشان سیاه شد (به آنان
گفته شود): «آیا بعد از ایمانتان کافر شدید؟ پس به
(نتیجه‌ی) آنکه کافر شدید عذاب را بچشید.»

و اما آنان که چهره‌هایشان بس سپید شد، پس (ایشان
همچنان) در ژرفای رحمت خدا جاویدانند.

اینهاست آیات خدا، (که) آنها را به تمامی حق بر تو
می‌خوانیم. و خدا هیچ ستمی برای جهانیان نمی‌خواهد.

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَوْ ءَامَنَ أَهْلُ الْأَكْتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ مِّنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ

لَنْ يَضُرَّوْكُمْ إِلَّا أَذًى ۖ وَإِنْ يُقْتَلُوا يُوَلَّوْكُمْ الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يُنْصَرُونَ

ضَرَبْتُ عَلَيْهِمُ الدِّلَّةَ أَيُّنَ مَا تُقِفُوا إِلَّا بِحَبْلٍ مِّنَ اللَّهِ وَحَبْلٍ مِّنَ النَّاسِ وَبَاءُوا بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَضَرَبْتُ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةَ ۚ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ ۚ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ

لَيْسُوا سَوَاءً ۚ مِّنْ أَهْلِ الْأَكْتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ ءَايَاتِ اللَّهِ ءَانَاءَ اللَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ

يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَأُولَٰئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ

وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوهُ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ

و آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است تنها از خداست، و همه‌ی چیزها و کارها و فرمان‌ها تنها سوی خدا بازگردانده می‌شوند.

شما بهترین امتی بودید که برای مردمان برون آمدید. به کار معروف [پسندیده] فرمان می‌دهید، و از کار منکر [ناپسند] باز می‌دارید، و به خدا ایمان می‌آورید. و اگر اهل کتاب ایمان آورده بودند، بی‌گمان برایشان بهتر بود. برخی از آنان مؤمنانند و بیشترشان فاسقانند.

(شما مؤمنانی که شروط گذشته را انجام داده‌اید) کافران جز آزاری اندک، هرگز به شما زیانی نتوانند رسانید، و اگر با شما بجنگند، (پس) به شما پشت کنند، سپس یاری (هم) نیابند.

هر کجا - با پیگیری(تان)- یافت شوند، مهر خواری و بی‌مقداری بر (سر و سامان)شان زده شده، مگر به وسیله‌ی ریسمانی از خدا و ریسمانی از مردم. و مهر (و مهار) گداصفتی بر آنان زده شد، (و) این بدین سبب بود که به آیات خدا همی کفر می‌ورزیده‌اند و پیامبران را به ناحق می‌کشته‌اند. (نیز) این (عقوبت) به سزای آن بود که نافرمانی و تجاوز می‌کرده‌اند.

(آنان) یکسان نیستند؛ از (میان) اهل کتاب، گروهی، ایستا و راستایند (که) آیات الهی را در دل شب می‌خوانند، در حالی که سر به سجده می‌نهند.

به خدا و روز پایانی ایمان می‌آورند و به کار معروف [پسندیده] فرمان می‌دهند و از کار منکر [ناپسند] باز می‌دارند، و در کارهای نیک شتاب می‌کنند و آنان از شایستگانند.

و هر کار نیکی انجام دهند، هرگز درباره‌ی آن ناسپاسی نبینند. و خدا به (حال) تقواییشان داناست.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ
مِّنَ اللَّهِ شَيْئًا ۖ وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ

۱۱۷

مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا
صِرٌّ أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ فَأَهْلَكَتُهُ ۖ وَمَا
ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَٰكِن أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

۱۱۸

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بَطَانَةً مِّن دُونِكُمْ لَا
يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ
أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ
الْآيَاتِ إِن كُنتُمْ تَعْقِلُونَ

۱۱۹

هَٰئَنتُمْ أَوْلَآءَ تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ
بِالْكِتَابِ كُلِّهِ ۚ وَإِذَا لِقَاكُمْ قَالُوا ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوْا عَضُّوا
عَلَيْكُمْ الْأَنَامِلَ مِنَ الْغَيْظِ قُلْ مُوتُوا بِغَيْظِكُمْ ۖ إِنَّ
اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

۱۲۰

إِن تَمَسَّسْكُمُ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَإِن تُصِْبْكُمُ سَيِّئَةٌ
يَفْرَحُوا بِهَا ۖ وَإِن تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ
شَيْئًا ۖ إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ

۱۲۱
۵۴ر

وَإِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوِّئُ الْمُؤْمِنِينَ مَقْعِدَ لِلْقِتَالِ
وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

بی‌گمان کسانی که کافر شدند، هرگز اموالشان و اولادشان چیزی (از عذاب خدا) را از آنان بی‌نیاز نمی‌کند [نمی‌زداید] و آنان همدمان آتشند، حال آنکه ایشان در آن جاودانه‌اند.

مثل آنچه آنان در این زندگی دنیا (بی‌مهابا) خرج می‌کنند، همانند بادی است که در آن سرمای سختی است (که) به کشتزار قومی که بر خود ستم نموده‌اند برخورد کرده، پس آن را تباه ساخته است. و خدا به آنان ستم نکرده، بلکه آنان خود بر خویشتن ستم می‌کنند.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! از غیر خودهاتان همرازی برگیرید. (آنان) از هیچ (کار) نابکار آشوبگری، در حق شما کوتاهی نمی‌نمایند، (و) آرزو دارند که در رنج بیفتید. بی‌گمان دشمنی از لحن و سخنان آشکار است، و آنچه سینه‌هایشان نهان می‌دارد (از این دشمنی) بزرگ‌تر است. بهر استی ما همدی نشانه‌ها (ی ربانی) را برایتان بیان کردیم، اگر خردورزی می‌کرده‌اید.

هان! شما همان کسانی هستید که آنان را دوست دارید، حال آنکه آنان شما را دوست ندارند و شما به همدی کتاب‌ها (ی وحیانی) ایمان دارید. و هنگامی که با شما برخورد کنند گویند: «ایمان آوردیم» و هنگامی که (با یکدیگر) خلوت کنند، از خشم (شان) بر شما، سر انگشتان‌شان را می‌گزند. بگو: «با خشم‌تان بمیرید، بی‌گمان خدا به راز درون سینه‌ها (تان) بسی داناست.»

اگر به شما خوشی در رسد، آنان را ناخوش آید، و اگر به شما گزندی در رسد، بدان شاد شوند و اگر صبر کنید و پرهیزگاری نمایید، نیرنگشان هیچ زبانی به شما نمی‌رساند؛ همانا خدا به آنچه می‌کنند محیط است.

و چون (در جنگ احد) بامدادان از نزد کسانت بیرون آمدی، حال آنکه برای مؤمنان پناهگاه‌هایی را فراهم می‌سازی. و خدا بس شنوای بسیار داناست.

إِذْ هَمَّتْ طَّائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلَا وَاللَّهُ وَلِيُهُمَا وَعَلَىٰ
اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

۱۲۳

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ

۱۲۴

إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ يُمِدَّكُمْ رَبُّكُمْ
بِثَلَاثَةِ آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُنْزَلِينَ

۱۲۵

بَلَىٰ إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُم مِّنْ فَوْرِهِمْ هَذَا
يُمِدِّدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ
مُسَوِّمِينَ

۱۲۶

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُمْ بِهِ
وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

۱۲۷

لَيَقْطَعَ طَرَفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْبِتَهُمْ فَيَنْقَلِبُوا
خَآئِبِينَ

۱۲۸

لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ
فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ

۱۲۹

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ
وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

۱۳۰
ره

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ مَصَافَةً
وَأَتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

۱۳۱

وَأَتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ

۱۳۲

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

چون دو گروه از شما همت گماردند که سستی کنند، حال آنکه خدا ولیّ هر دو است. و مؤمنان باید تنها بر خدا توکل کنند.

و بی‌گمان خدا همواره شما را در (جنگ) بدر –با آنکه ناتوان و بی‌امان بودید– یاری کرد. پس از خدا پروا کنید، شاید سپاسگزاری نمایید.

چون برای مؤمنان می‌گویی: «آیا هرگز برایتان کافی نیست که پروردگارتان، شما را با سه هزار فرشته‌ی فرو فرستاده شده، یاری می‌کند؟»

«آری، اگر صبر کنید و پرهیزگاری نمایید و (با همین جوش و خروش) بر شما بتازند، (همان‌گاه) پروردگارتان شما را با پنج‌هزار فرشته‌ی نشان گذارنده یاری خواهد کرد.»

و خدا آن [فروود آمدن فرشتگان] را جز مژده‌ای برایتان قرار نداد، و تا دل‌هاتان بدان آرامش یابد. و پیروزی جز از جانب خدای عزیز فرزانه نیست.

تا برخی از کسانی را که کافر شدند (جان یا توانشان) را قطع و بریده کند یا آنان را خوار و بی‌مقدار سازد؛ پس نومید (و زیان‌بار) بازگردند.

هیچ یک از کارها(ی خدا) برای تو نیست. یا (خدا) بر آنان ببخشاید، یا عذابشان کند؛ بی‌گمان آنان ستمکارانند..

و آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است تنها از آن خداست. برای هر که بخواهد پوشش می‌نهد، و هرکه را بخواهد عذاب می‌کند. و خدا پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگان است..

هان ای کسانی که ایمان آوردید! ربا را (با سود) چندین برابر (اصل مالتان) مخورید، و از خدا پروا کنید، شاید (خود و دیگران را) رستگار کنید.

و از آتشی که برای کافران آماده شده است بپرهیزید.

خدا و رسول را فرمان برید، شاید رحمت خدا فراگیرتان گردد.

وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَوَاتُ
وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ

و رو به مغفرت و پوششی از پروردگارتان و بهشتی که
وسعتش آسمانها و زمین است (و) برای پرهیزگاران آماده
شده، شتابان از یکدیگر پیشی جوید.

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكُظُمِينَ الْغَيْظِ
وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ ۗ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

۱۳۴

کسانی که در گشایش و تنگی زیانبار انفاق میکنند، و فرو
برندگان خشمشان و درگذرندگان از مردمان و آنان که از
(خشم بر) مردم درگذرنده‌اند و خدا نیکوکاران را دوست
دارد.

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ
فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ
يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ

۱۳۵

و کسانی که چون کار زشتی کنند، یا بر خودهایشان ستم روا
دارند، خدا را یاد کنند، پس برای گناهانشان همی پوشش
خواهند. و چه کسی جز خدا گناهان دنباله‌دار را می‌پوشد؟ و
(نیز) بر آنچه مرتکب شده‌اند، از آنجا که (به حرمت فحشا و
ظلم به خود و عاقبت وخیم) آگاهند، بر هر کار زشتی که
کرده‌اند پافشاری نمی‌کنند.

أُولَٰئِكَ جَزَاؤُهُمْ مَّغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَجَنَّاتُ تَجْرِي مِن
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَنِعْمَ أَجْرُ الْعَمِلِينَ

۱۳۶

ایشان، پاداششان پوششی از جانب پروردگارشان است و
بوستان‌هایی که از زیر (درختان)شان نهرها روان است. و
چه خوب است اجر عمل‌کنندگان (به خوبی‌ها).

قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا
كَيْفَ كَانَ عَقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ

۱۳۷

همواره پیش از شما سنت‌هایی سپری شده است. پس در
زمین بگردید (و) سپس بنگرید که فرجام تکذیب‌کنندگان
چگونه بوده است.

هَذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ

۱۳۸

این (قرآن) بیانی است (وحیانی) برای مردمان و رهنمون و
اندرزی است برای پرهیزگاران.

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِن كُنْتُم مُّؤْمِنِينَ

۱۳۹

و سستی مکنید و غمگین مشوید، حال آنکه شما (از
دیگران) برترید اگر مؤمن بوده‌اید.

إِن يَمَسُّكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهُ ۚ وَتِلْكَ
الْآيَاتُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا
وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ

۱۴۰

اگر به شما جراحی در رسد، آن قوم را نیز بی‌گمان جراحی
نظیر آن رسیده. و ما این روزها (ی شکست و پیروزی) را
میان مردمان به نوبت می‌گردانیم (تا آنان پند گیرند) و
برای اینکه خدا کسانی را که ایمان آورده‌اند نشانه‌ای
بگذارد و از (میان) شما گواهانی بگیرد. و خدا ستمکاران
را دوست نمی‌دارد.

وَلِيُمَحِّصَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَيَمْحَقَ الْكَافِرِينَ

و برای اینکه خدا کسانی را که ایمان آورده‌اند خالص و پیراسته گرداند و کافران را محو و نابود سازد.

۱۴۲

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصَّابِرِينَ

یا پنداشتید که داخل بهشت می‌شوید، حال آنکه هنوز خدا کسانی را از شما که جهاد کردند و (نیز) شکیبایان شما را نشان نگذارده است.

۱۴۳

وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ

و شما بی‌چون و بی‌گمان مرگ را – پیش از آنکه با آن روبه‌رو شوید – سخت آرزو می‌کرده‌اید، پس همانا آن را دیدید، حال آنکه می‌نگرید.

۱۴۴
۵۶ ر

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَىٰ عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ

و محمد، جز فرستاده‌ای (ربانی) – که پیش از او (هم) فرستادگانی آمده‌اند– نیست. پس آیا اگر او بمیرد یا کشته شود، بر گذشته‌هایتان باز می‌گردید؟ و هر کس بر گذشته‌ی (نابسامان) خود باز گردد، هرگز هیچ زبانی به خدا نمی‌رساند، و به زودی خدا سپاسگزاران را پاداش می‌دهد.

۱۴۵

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كِتَابًا مُؤَجَّلًا^ط وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا وَسَنَجْزِي الشَّاكِرِينَ

و هیچ نفسی [کسی] را هرگز نبوده است که جز به اذن خدا بمیرد؛ (حال آنکه) ثبت‌گشته‌ای است زمان‌بندی شده. و هر که پاداش دنیا را بخواهد به او برخی از آن را می‌دهیم و هر که پاداش سرای پایانی را بخواهد از آن به او می‌دهیم. و به زودی سپاسگزاران را پاداش خواهیم داد.

۱۴۶

وَكَايْنٍ مِّنْ نَّبِيٍّ قَتَلَ مَعَهُ رِبِّيُّونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا أَسْتَكَانُوا^ط وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ

و چه بسیار از پیامبرانی که بسیاری (از) دست‌پروردگان (خدا) همراهشان کشتار کردند؛ پس برای آنچه در راه خدا بدیشان رسید ناتوانی ننموده و (در برابر دشمن،) جویای سکون و بی‌تفاوتی و خواری نشدند. و خدا شکیبایان را دوست می‌دارد.

۱۴۷

وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

و سخن آنان جز این نبوده که گفتند: «پروردگارانمان! گناهانمان را، و زیاده‌روییمان را در کارمان ببوشان و گام‌های ما را استوار بدار و ما را بر گروه کافران یاری فرما.»

۱۴۸

فَعَاتِلَهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الْآخِرَةِ^ط وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

پس خدا، پاداش دنیا و پاداش نیک آخرت را به آنان عطا کرد. و خدا نیکوکاران را دوست می‌دارد.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا يَرُدُّوكُمْ
عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ

۱۵۰

بَلِ اللّٰهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ

۱۵۱

سَنُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ بِمَا أَشْرَكُوا بِاللّٰهِ
مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَأْوَهُمُ النَّارُ وَبِئْسَ مَثْوَى
الظَّالِمِينَ

۱۵۲

وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللّٰهُ وَعْدَهُ إِذْ تَحُسُّونَهُم بِإِذْنِهِ ۚ حَتَّىٰ
إِذَا فَشِلْتُمْ وَتَنَزَّعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا
أَرْسَلَكُمْ مَّا تُحِبُّونَ مِّنْكُمْ مَّن يُرِيدُ الدُّنْيَا وَمِنْكُمْ مَّن
يُرِيدُ الْآخِرَةَ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ لِيَبْتَلِيَكُمْ ۚ وَلَقَدْ عَفَا
عَنكُمْ ۖ وَاللّٰهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ

۱۵۳
حزب ۲۸

إِذْ تُصْعِدُونَ وَلَا تَلَوْنَهَا عَلَىٰ أَحَدٍ ۚ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِي
أُخْرَىٰكُمْ فَأَتْبَبَكُمْ غَمًّا بِغَمٍّ لِّكَيْلَا تَحْزَنُوا عَلَىٰ مَا
فَاتَكُمْ وَلَا مَا أَصَابَكُمْ ۚ وَاللّٰهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

هان ای کسانی که ایمان آوردید! اگر کسانی را که کافر شدند پیروی کنید، شما را به گذشته‌ها (ی کفرآمیز) تان برگشت می‌دهند، پس بازگشتی زیان‌بار خواهید داشت.

بلکه خدا (تنها) مولای شماست و او بهترین یاری‌دهندگان است.

به زودی در دل‌های کسانی که کفر ورزیده‌اند بیم خواهیم افکند، به سبب آنکه چیزی را با خدا شریک گردانیده‌اند که خدا بر (حقانیت) آن، هیچ دلیل قاطعی نازل نکرده است و پناهگاهشان آتش است. و پایگاه ستمگران چه بد است.

و (در نبرد احد) خدا همواره وعده‌ی خود را به‌راستی با شما راست آورد؛ چون با اذن او، با آنان برخوردی حساس و مرگ‌بار کردید؛ تا هنگامی که سست شدید و در کار (جنگ و بر سر تقسیم غنائم) با یکدیگر به نزاع پرداختید. و پس از آنکه آنچه را دوست دارید (از غنیمت و پیروزی) به شما نشان داد نافرمانی نمودید. برخی از شما دنیا را و برخی از شما آخرت را می‌خواهد. سپس برای آنکه شما را بیازماید، از (تعقیب) آنان بازتان داشت، و از شما در گذشت. و خدا برای مؤمنان، کانون فضلی (بزرگ) است.

(خدا وعده‌اش را به شما راست آورد) چون در حال گریز (از کوه، خودتان و نیروهاتان را) بالا می‌بردید و بر هیچ کس روی نمی‌آوردید؛ در حالی که پیامبر، شما را - دورادور از پشت سرتان - فرا می‌خواند. پس خدا به پاداشتان اندوهی برابر اندوهشان رسانید، تا (سرانجام) - (نه) بر آنچه از کف داده‌اید و نه آنچه به شما رسیده است- اندوهگین نشوید. و خدا به آنچه می‌کنید آگاه است.

ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُم مِّن بَعْدِ الْغَمِّ أَمَنَةً نُّعَاسًا يَغْشَى طَآئِفَةً مِّنكُمْ وَطَآئِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هَل لَّنَا مِنَ الْأَمْرِ مِن شَيْءٍ قُلْ إِنَّ الْأَمْرَ كُلَّهُ لِلَّهِ يُخْفُونَ فِي أَنفُسِهِم مَّا لَا يُبْدُونَ لَكَ يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ مَّا قُتِلْنَا هَاهُنَا قُل لَّو كُنْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ إِلَى مَضَاجِعِهِمْ وَلِيَبْتَلِيَ اللَّهُ مَا فِي صُدُورِكُمْ وَلِيُمَحِّصَ مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا مِّنكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ عَنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا وَقَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ أَوْ كَانُوا غُزًى لَّوْ كَانُوا عِندَنَا مَا مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَٰلِكَ حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

وَلَمَّا قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مُتْتَمِلَةً لِّمَغْفِرَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَرَحْمَةٍ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ

سپس (خدا) پس از آن اندوه، آرامشی (به صورت) خوابی کم و سبک، بر شما فرو فرستاد، (که) گروهی از شما را فرا گرفت. و گروهی (که) همتشان (تنها) درباره‌ی خودشان بود، درباره‌ی خدا، گمان‌های ناروا، همچون گمان‌های (دوران) جاهلیت می‌برند (و) گویند: «آیا ما را در این کار اختیاری هست؟» بگو: «(سررشته‌ی) کارها به‌راستی یکسره برای خداست.» آنان چیزی را در خودهایشان نهان می‌دارند که برای تو آشکار نمی‌دارند. گویند: «اگر ما را در این کار اختیاری بود (و وعده‌ی پیامبر واقعیت داشت) در اینجا کشته نمی‌شدیم.» بگو: «اگر شما در خانه‌های خود (هم) بودید، کسانی که کشته شدن بر آنان نوشته شده، بی‌گمان (با پای خودشان) سوی بسترها (ی مرگ) شان می‌رفتند؛ و برای اینکه خدا آنچه را در سینه‌هایتان (پنهان) است بیازماید، و برای آنکه آنچه در دل‌هایتان (پنهان) می‌دارید، پاک و خالص گرداند. و خدا راز درون سینه‌ها را بسی می‌داند.»

به‌راستی روزی که دو گروه (در احد) رویارو شدند، کسانی که از میان شما (به دشمن) پشت کردند، همواره جز این نبود که به سبب پاره‌ای از آنچه (از گناه) حاصل کرده بودند، شیطان آنان را بلغزانید. و همانا خدا از ایشان بی‌گمان در گذشت، زیرا خدا همواره پوشنده‌ای بردبار است.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! مانند کسانی نباشید که کافر شدند و برای برادرانشان - هنگامی که (به سختی پای) در زمین زدند (که راهی سخت پیمودند) و یا جهادگر شدند (و کشته شدند) - گفتند: «اگر نزد ما (مانده) بودند، نمی‌مردند و کشته نمی‌شدند.» تا خدا آن را در دل‌هایشان حسرتی قرار دهد. و خدا (ست که) زنده می‌کند و (هم) اوست که) می‌میراند و خدا (ست که) به آنچه می‌کنید بسی بیناست.

و به‌راستی اگر در راه خدا کشته شوید یا بمیرید، بی‌گمان پوششی از خدا (پتان) و رحمتی از او (برای شماست که) از (همه‌ی) آنچه آنان گرد هم می‌آورند بهتر است.

وَلَيْنَ مُتَمِّمٌ أَوْ قُتِلْتُمْ لَإِلَى اللَّهِ تُحْشَرُونَ

و بی‌چون اگر بمیرید یا کشته شوید، همانا تنها سوی خدا گرد آورده خواهید شد.

۱۵۹

فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ
الْقَلْبِ لَآنْفَضُوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ
وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ

پس (ای پیامبر!) به (برکت) رحمتی از خدا برایشان نرم‌خو (و پر مهر) شدی، و اگر تندخو و سخت‌دل بودی همواره از پیرامونت پراکنده می‌شدند. پس از آنان در گذر و برایشان پوشش بخواه و در کار (جنگ) با آنان مشورت کن و چون تصمیم گرفتی بر خدا توکل کن، زیرا خدا توکل‌کنندگان را به راستی دوست می‌دارد.

۱۶۰

إِن يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِن يَخْذُلْكُمْ فَمَن
ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُم مِّن بَعْدِهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ

اگر خدا شما را یاری کند، هیچ کس برایتان غالب نخواهد بود و اگر خوارتان کند (و دست از یا©ن بردارد) پس چه کسی بعد از او یا©ن خواهد کرد؟ پس مؤمنان باید تنها بر خدا توکل کنند.

۱۶۱

وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَغُلَّ وَمَن يَغُلْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ
الْقِيَمَةِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

و برای هیچ پیامبر برجسته‌ای شایسته نبوده است که خیانت ورزد. و هر کس خیانت ورزد، روز قیامت با آنچه در آن خیانت کرده، بیاید. سپس به هر کس (پاداش) آنچه کسب کرده به تمامی داده شود و بر آنان ستم نرود.

۱۶۲

أَفَمَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَ اللَّهِ كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَا وَهْ
جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

پس آیا کسی که خشنودی خدا را پی می‌گیرد، همچون کسی است که به خشمی از خدا دچار گردیده و پناهگاهش جهنم است؟ و چه بد بازگشتگاهی است.

۱۶۳

هُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ بِصِيرٍ بِمَا يَعْمَلُونَ

ایشان نزد خدا درجاتی هستند، و خدا به آنچه می‌کنند بیناست.

۱۶۴

لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ
أَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ ءَايَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ
الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِن قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

بی‌گمان، خدا بر مؤمنان همی منت نهاد؛ چون پیامبری از خودشان در میانشان برانگیخت که آیات خدا را برایشان می‌خواند، و پاکشان می‌گرداند و کتاب و حکمت به آنان می‌آموزد، گرچه پیش از آن در ژرفای گمراهی آشکارگری بوده‌اند.

۱۶۵

أَوَلَمْآ أَصَبْتُكُمْ مُّصِيبَةً قَدْ أَصَبْتُمْ مِثْلَهَا قُلْتُمْ أَلَنَّا
هَذَا قُلْ هُوَ مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ

آیا و هنگامی که به شما (در نبرد احد) مصیبتی در رسید - که همواره دو برابرش را (به دشمنان خود) رساندید - گفتید: «(این) از کجاست؟» بگو: «آن از خود شما (و ناشی از نافرمانی خودتان) است.» به‌راستی خدا به هر چیزی تواناست.

وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ فَيَاذَنْ اللَّهُ وَلِيَعْلَمَ
الْمُؤْمِنِينَ

۱۶۷

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ
اللَّهِ أَوْ ادْفَعُوا قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَّاتَّبَعْنَاكُمْ هُمْ
لِلْكَفْرِ يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا
لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ

۱۶۸

الَّذِينَ قَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا لَوْ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا قُلْ
فَادْرَعُوا عَنْ أَنْفُسِكُمُ الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۱۶۹

وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءُ
عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرَزَقُونَ

۱۷۰

فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ
لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِّنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ

۱۷۱
حزب ۲۹

يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ
أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ

۱۷۲
۵۹ر

الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ
لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرٌ عَظِيمٌ

۱۷۳

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ
فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

و روزی که (در احد) آن دو گروه به هم برخوردند، آنچه به
شما رسید به اذن خدا بود (تا شما را بیازماید) و مؤمنان را
نشانه‌ای نهد.

و (همچنین برای اینکه) کسانی را که دورویی نمودند (نیز)
نشانه‌ای نهد و به ایشان گفته شد: «بیایید در راه خدا
کشتار یا دفاع کنید.» گفتند: «اگر کشتاری می‌دانستیم،
به‌راستی از شما پیروی می‌کردیم.» آن روز، آنان در آن
هنگام (و هنگامه) به کفر نزدیک‌ترند تا به ایمان. با
دهان‌هاشان چیزی می‌گویند که در دل‌هاشان نیست. و خدا
به آنچه پنهان می‌کنند داناتر است.

(همان) کسانی که درباره‌ی برادرانشان [هم مسلکانشان]
– حال آنکه در خانه‌هاشان نشسته بودند – گفتند: «اگر از
ما پیروی می‌کردند کشته نمی‌شدند.» بگو: «اگر (از)راستان
بوده‌اید مرگ را از خودتان دور کنید.»

هرگز کسانی را که در راه خدا کشته شده‌اند، مردگان
مپندار، بلکه زندگانی هستند (که) نزد پروردگارشان روزی
داده می‌شوند؛

حال آنکه به آنچه خدا از فضل خود به آنان داده است
شادمانند و برای کسانی که (هنوز) به آنان – از پی ایشان–
نیپیوسته‌اند طلب بشارت و نوید می‌کنند که نه بیمی بر
ایشان است و نه ایشان اندوهگین می‌شوند.

به نعمت و فضیلتی از خدا – و اینکه خدا پاداش مؤمنان را
تباہ نمی‌گرداند– بشارت می‌خواهند؛

کسانی که (در نبرد احد) – پس از آنکه زخم برداشتند –
دعوت خدا و پیامبر(ش) را اجابت کردند. برای کسانی از
آنان که نیکی و پرهیزکاری کردند پاداشی بزرگ است.

(همان) کسانی که مردمی به ایشان گفتند: «مردمان برای
(جنگ با) شما (نیرو) گرد آورده‌اند، پس از آنان بترسید.»
پس (این سخن) بر ایمانشان افزود و گفتند: «خدا ما را
بس است و چه کارگزار نیکی است.»

فَأَنْقَلِبُوا بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ لَّمْ يَمَسَّ لَهُمْ سُوءٌ
وَاتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللَّهِ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ

۱۷۵

إِنَّمَا ذَلِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَآءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ
وَخَافُونِ إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ

۱۷۶

وَلَا يَحْزُنكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَن يَضُرُّوْا
اللَّهَ شَيْئًا يُرِيدُ اللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حَظًّا فِي الْآخِرَةِ وَلَهُمْ
عَذَابٌ عَظِيمٌ

۱۷۷

إِنَّ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ لَن يَضُرُّوْا اللَّهَ شَيْئًا
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۱۷۸

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمِّلِي لَهُمْ خَيْرٌ لِّأَنفُسِهِمْ
إِنَّمَا نُمِّلِي لَهُمْ لِيَزْدَادُوا إِثْمًا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ

۱۷۹

مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتَّىٰ يَمِيزَ
الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُطْلِعَكُمْ عَلَى
الْغَيْبِ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِيٰ مِن رُّسُلِهِ مَن يَشَاءُ فَعَامِنُوا
بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَإِن تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ

۱۸۰

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا ءَاتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
هُوَ خَيْرٌ لَّهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخِلُوا بِهِ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَلِلَّهِ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

پس با نعمت و فضیلتی از جانب خدا، (از میدان نبرد) بازگشتند، در حالی که هیچ آسیبی به آنان نرسیده بود و خشنودی خدا را پیروی کردند. و خدا دارای فضیلتی بزرگ است.

تنها، این شیطان است که دوستان و پیروانش را (از ایمان) می‌ترساند. پس اگر مؤمنید از آنان مترسید، و از من بهراسید.

و کسانی که در کفر شتاب می‌کنند، تو را اندوهگین نسازند. آنان، بی‌امان، هرگز به خدا هیچ زبانی نمی‌توانند برسانند. خدا می‌خواهد در آخرت برای آنان بهره‌ای قرار ندهد و برایشان عذابی بزرگ است.

بی‌چون کسانی که کفر را به (بهای) ایمان خریدند هرگز به خدا هیچ زبانی نتوانند رسانید و برایشان عذابی دردناک است.

و هرگز نباید کسانی که کافر شده‌اند بپندارند اینکه به ایشان همواره مهلت می‌دهیم به‌راستی برای آنان نیکوست. ما فقط به ایشان مهلت می‌دهیم، تا بر گناهشان بیفزایند و (آن‌گاه) عذابی خفت‌آور خواهند داشت.

خدا بر آن نبوده است تا مؤمنان را به این (حالی) که شما بر آن هستید، واگذارد، تا آنکه پلید را از پاک جدا کند. و خدا بر آن نبوده است که شما را بر پنهان آگاه گرداند، ولی خدا از میان فرستادگانش هر که را بخواهد بر می‌گزیند. پس به خدا و پیامبرانش ایمان بیاورید و اگر بگروید و پرهیزگاری کنید، برایتان پاداشی بزرگ است.

و کسانی که – به آنچه خدا از فضل خود به آنان عطا کرده – بخل می‌ورزند، هرگز مپندارند (که) آن (بخل) برایشان خوب است؛ بلکه همان برایشان بد است، (و) به زودی آنچه که بدان بخل ورزیده‌اند، روز قیامت طوق گردنشان می‌گردد. میراث آسمان‌ها و زمین از آن خداست و خدا به آنچه می‌کنید آگاه است.

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَنَقُولُ ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ

۱۸۲

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ

۱۸۳

الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ عَهِدَ إِلَيْنَا أَلاَّ نُؤْمِنَ لِرَسُولٍ حَتَّىٰ يَأْتِيَنَا بِقُرْبَانٍ تَأْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّن قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالَّذِي قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۱۸۴

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ رَسُولٌ مِّن قَبْلِكَ جَاءُوا بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ

۱۸۵

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّقُونَ أُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ

۱۸۶
حزب ۳۰

لَتَبْلَوُنَّ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذَىٰ كَثِيرًا وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِن عَزْمِ الْأُمُورِ

همواره خدا، سخن کسانی (از یهودیان) را که گفتند: «خدا نیازمند است و ما بی‌نیازیم»، به‌درستی شنید. آنچه را گفتند و (نیز) به‌ناحق کشتن پیامبران را، ثبت و ضبط خواهیم کرد، و خواهیم گفت: «بچشید عذاب بس سوزان را.»

این (عقوبت) پیش‌فرستاده‌ی دستاورد شماست، و خدا بی‌گمان برای بندگان (خود) زیاد بیدادگر نیست.

کسانی گفتند: «خدا با ما پیمان بسته که به هیچ پیامبری ایمان نیاوریم، تا برای ما قربانی‌ای بیاورد که آتش آن را (به نشانه‌ی قبول) بخورد.» بگو: «همواره پیش از من (هم) پیامبرانی آمدند که دلایل آشکار را – با آنچه گفتید – برایتان آوردند. اگر راست می‌گویید، پس چرا آنان را کشتید؟»

پس اگر تو را تکذیب کردند، بی‌گمان پیامبرانی (هم) پیش از تو، (که با) دلایل روشن و نوشته‌ها و کتاب روشن آورده بودند، تکذیب شدند.

هر کسی چشنده‌ی (طعم) مرگ است و تنها روز رستاخیز پادشاهیتان به طور کامل به شما داده می‌شود؛ پس هر کس از آتش نجات یابد و به بهشت در آید، همواره کامیاب شده است. و زندگی دنیا جز مایه‌ی فریب نیست.

به‌راستی در مال‌هایتان و جان‌هایتان بی‌گمان آزموده خواهید شد، و از کسانی که پیش از شما به آنان کتاب داده شده، و (نیز) از کسانی که به شرک گراییده‌اند (سخنان دل‌آزار بسیاری خواهید شنید؛ و اگر صبر و پرهیزگاری کنید، این (خود) به‌راستی (نشانی) از عزم استوار (شما) در کارهاست.

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُونَهُ فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَأَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَبُئْسَ مَا يَشْتَرُونَ

۱۸۸

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا أَتَوْا وَيُحِبُّونَ أَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۱۸۹

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۱۹۰
۶۱ر

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِأُولِي الْأَلْبَابِ

۱۹۱

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَطْلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

۱۹۲

رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ

۱۹۳

رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ ءَامِنُوا بِرَبِّكُمْ فَءَامَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ

۱۹۴

رَبَّنَا وَعَايِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ

و چون خدا از کسانی که به آنان کتاب داده شده، پیمان گرفت که باید آن را برای مردمان بی‌گمان بیان کنید، و کتمان‌ش نکنید. پس آن (عهد) را پشت (سر)شان انداختند، و با آن، بهایی ناچیز دریافتند. پس چه بد چیزی را خریداری می‌کنند.

هرگز گمان مبر کسانی را که بدانچه آورده‌اند شادمانی کنند، و دوست دارند به آنچه نکرده‌اند مورد ستایش قرار گیرند. پس هرگز گمان مدار که آنان را نجاتی از عذاب است، در حالی که برایشان عذابی دردناک است.

و فرمانروایی آسمان‌ها و زمین تنها برای خداست. و خدا بر هر چیزی تواناست.

بی‌گمان در آفرینش آسمان‌ها و زمین، و در پی هم آمدن شب و روز، برای خردمندان نشانه‌هایی (قانع کننده) است.

کسانی که خدا را (در همی احوالشان)، ایستادگان و نشستگان و به پهلوارمیدگان یاد می‌کنند، و در آفرینش آسمان‌ها و زمین می‌اندیشند (و گویند): «پروردگاران! این‌ها را بیهوده نیافریده‌ای. تو منزّه‌ای! پس ما را از عذاب آتش دوزخ نگهدار.»

«پروردگاران! هر که را تو بی‌چون به آتش در آوری، همواره خوار و بی‌مقدارش کرده‌ای. و برای ستمکاران هیچ یاورانی نیستند.»

«پروردگاران! ما شنیدیم دعوت‌گری (ما را) به ایمان فرا می‌خواند که: “به پروردگارتان ایمان آورید.” پس ایمان آوردیم. پروردگاران! گناهانمان را برایمان بیوشان و بدی‌هامان را جبران فرما و ما را با نیکان بمیران.»

«پروردگاران! و آنچه را بر (عهده‌ی) فرستادگانت برایمان وعده داده‌ای به ما بده و ما را روز رستاخیز رسوا مگردان. همانا تو وعده(ات) را خلاف نمی‌کنی.»

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَمَلٍ مِّنْكُمْ
مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْتُمْ بِبَعْضِكُمْ مِّنْ بَعْضٍ ۖ فَأَلْزِمْنَا هَاجِرُوا
وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُودُوا فِي سَبِيلِي وَقَتَلُوا وَقَتِلُوا
لَا كُفْرَانَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَا دُخْلَنَّهُمْ جَنَّتِ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ
الْثَوَابِ

۱۹۶

لَا يَغُرَّتْكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبَلَدِ

۱۹۷

مَتَعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ

۱۹۸

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ
خَيْرٌ لِّلْأَبْرَارِ

۱۹۹

وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ
وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ خَشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتَرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا
قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ
الْحِسَابِ

۲۰۰

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا
اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

پس پروردگارشان (دعای آنان را) برایشان اجابت کرد (و فرمود): «من همواره عمل هیچ صاحب عملی از شما را، از مرد یا زنی - حال آنکه برخی از برخی دیگری - تباه نمی‌کنم. پس کسانی که هجرت کرده و از خانه‌های خود رانده شده و در راه من آزار دیده و جنگیده و کشته شده‌اند، بی‌گمان گناهانشان را به‌راستی از ایشان می‌زدایم و آنان را همواره در باغ‌هایی که از زیر (درختان) شان نهرها روان است، به‌درستی، در می‌آورم. حال آنکه (این) پاداشی است از جانب خدا، و پاداش نیکو تنها نزد خداست.»

هرگز مباد (که) رفت و آمد با جنب‌وجوش کافران در شهرها تو را فریب دهد.

(این) کالایی ناچیز (و برخورداری اندکی) است. سپس پناهگاهشان دوزخ است و چه بد آرامگاهی است.

ولی کسانی که از پروردگارشان پروا دارند، برایشان باغ‌هایی است که از زیر (درختان) شان نهرها روان است، (که) در آن جاودانه‌اند. حال آنکه (این) مهمان‌سرایي از جانب خداست و آنچه نزد خداست برای نیکان بهتر است.

و بی‌گمان از میان اهل کتاب کسانی هستند که به خدا - و بدانچه سوی شما نازل شده و به آنچه سوی خودشان فرود آمده - ایمان می‌آورند، در حالی که برای خدا خاشعند، و با آیات خدا (چیزی را به) بهایی ناچیز نمی‌خرند. ایشانند که نزد پروردگارشان پاداش خود را خواهند داشت. همواره، خدا زودشمار است.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! صبر کنید، و (هم) در صبر هماهنگی نمایید، و با یکدیگر رابطه و پیوند داشته باشید، و مرزها را نگهبانی نمایید، و از خدا پروا نمایید. شاید (خود و دیگران را) رستگار کنید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَأْتِيهَا النَّاسُ أَتَقُؤُا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ
وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً
وَأَتَقُؤُا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَلَيْكُمْ رَقِيبًا

۱
حزب
۳۱
۶۲ ر

وَعَاثُوا آلِيَتَمَىٰ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَتَبَدَّلُوا الْخَبِيثَ بِالطَّيِّبِ وَلَا
تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَىٰ أَمْوَالِكُمْ إِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا

۲

وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي آلِيَتَمَىٰ فَاَنْكِحُوا مَا طَابَ
لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَثْنَىٰ وَثُلَاثَ وَرُبْعَ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا
تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَنُكُمْ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَلَّا
تَعُولُوا

۳

وَعَاثُوا النِّسَاءَ صَدُقَتِهِنَّ نِحْلَةً فَإِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ
مِّنْهُ نَفْسًا فَكُلُوْهُ هَنِيئًا مَّرِيَّتًا

۴

وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ قِيَمًا
وَأَرْزُقُوهُمْ فِيهَا وَاكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا

۵

وَابْتَلُوا آلِيَتَمَىٰ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ آنَسْتُمْ مِنْهُمْ
رُشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا
أَنْ يَكْبَرُوا وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا
فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهَدُوا
عَلَيْهِمْ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا

۶

هان ای مردمان! از پروردگارتان پروا کنید: کسی که همه‌ی شما را از یک تن آفرید و همسرش را (نیز) از او پدید آورد، و از این دو، مردان و زنانی بسیار پراکند. و خدا را پروا بدارید که به (وسیله‌ی) او (از یکدیگر) درخواست (و) با هم همکاری می‌کنید و (نیز) ارحامتان را (پروا بدارید). همواره خدا بر (سر و سامان)تان بسی نگهبان بوده است.

و اموال یتیمان را به آنان بازپس دهید و مال پاکیزه و مرغوب آنان را با (مال) ناپاکیزه (ی خودتان) هرگز جایگزین نکنید و اموال آنان را در شمار اموال خودتان مخورید (که) بی‌گمان این گناهی بزرگ بوده است.

و اگر در (اجرای) قسط [فوق عدالت] میان یتیمان بی‌مناکید (دست کم) هر چه از زنان که شما را پسند افتاد – دو دو، سه سه و چهار چهار – به همسری برگزینید. پس اگر بیم دارید (که نسبت به آنان یا خودتان از نظر اجتماعی، اقتصادی، دینی و سایر جهات) به عدالت رفتار نکنید، به یک زن (آزاد) یا به آنچه دسترس دارید (مانند متعه یا کنیز یا عزوبت) اکتفا کنید (که) این (خودداری) نزدیکتر است به اینکه سنگین‌بار و زبان‌کار نشوید.

و مهریه‌ی زنان را به عنوان هدیه‌ی زناشویی بدون متنی به شیرینی به ایشان بدهید. پس اگر به میل خودشان چیزی از آن را به شما واگذاشتند، آن را گوارا بخورید.

و اموالتان را – که آنها را خدا (وسیله‌ی) قوام و به پا داشتن (زندگی) شما قرار داده – به سفیهان بدهید، و در آن نیازهایشان را تأمین کنید و آنان را پوشاک دهید، و با آنان سخنی پسندیده بگویید.

و یتیمان را بیازمایید تا هنگامی که به (سن) زناشویی برسند؛ پس اگر در ایشان رشدی (اقتصادی) یافتید، اموالشان را به آنان واگذارید، و اموال آنها را از (بیم) آنکه مبادا به (این) رشد رسند به اسراف و شتاب مخورید. و آن کس که توانگر بوده باید (از گرفتن مزد سرپرستی)، عفاف و خودداری جوید و هر کس تهی‌دست بوده است می‌تواند مطابق عرف شرعی (و به اندازه‌ی ضرورت و تحمل مال یتیم از آن) بخورد. پس هرگاه اموالشان را به آنان رد کردید برایشان گواه بگیرید. و خدا برای حسابگری کافی است.

لِّلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ
نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ
نَصِيبًا مَّفْرُوضًا

وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينُ
فَارْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَّعْرُوفًا

وَلِيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكُوا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةَ ضِعْفًا خَافُوا
عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا

إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي
بُطُونِهِمْ نَارًا ۖ وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا

يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثِيَيْنِ فَإِنْ
كَانَ نِسَاءً فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ ۖ وَإِنْ كَانَتْ
وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ ۚ وَلِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ
مِمَّا تَرَكَ إِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ ۚ فَإِنْ لَّمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَهُ
أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ الثُّلُثُ ۚ فَإِنْ كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِأُمِّهِ السُّدُسُ ۚ مِنْ
بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا أَوْ دَيْنٍ ۖ لِأَبَائِكُمْ وَلِأُمَّاتِكُمْ لَا
تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ نَفْعًا فَرِيضَةٌ مِّنَ اللَّهِ ۖ إِنَّ اللَّهَ
كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا

برای مردان، (و کل ذکور) از (تمامی) آنچه پدران و مادران
و خویشاوندان نزدیکترشان بر جای گذاشته‌اند سهمی است
و برای زنان (و کل نسوان نیز) از (تمامی) آنچه پدران و
مادران و خویشاوندان نزدیکترشان بر جای گذاشته‌اند
سهمی است - خواه آن (مال) کم باشد یا زیاد - در حالیکه
(برای هر دو) نصیبی مفروض [قطعاً] است.

و هنگامی که خویشاوندان نزدیکتر(تان) که ارث نمی‌برند -
(نیز) یتیمان و مستمندان- در تقسیم حاضر شدند،
(چیزی) از آن به ایشان ارزانی دارید و با آنان سخنی
پسندیده گویند.

و آنان که اگر فرزندان ناتوان (و محروم از ارث همچون
این محرومان) از خود بر جای بگذارند، (که) بر (آینده‌ی)
آنان بیم دارند، باید (از ستم بر این محرومان نیز) بترسند.
پس باید از خدا پروا بدارند و سخنی نگهبان [بازدارنده از
پریشانیشان] برایشان بگویند.

بی‌گمان کسانی که اموال یتیمان را به ستم می‌خورند، جز
این نیست که (آنها) آتشی (است که) در شکم‌هاشان
می‌خورند، و به زودی آتشی سخت شعله‌ور را فروزان کنند.

خدا به شما درباره‌ی فرزندان(تان) (در زندگی و مرگتان)
سفارش می‌کند: سهم پسر، چون سهم دو دختر است و اگر
همه‌ی وارثان، دخترند (و) از دو تن بیشترند، سهم آنان دو
سوم ماترک است و اگر تنها یکی باشد، نیمی از میراث از آن
اوست، و برای هر یک از پدر و مادرش یک‌ششم از ماترک
است، اگر فرزندی داشته باشد. پس اگر فرزندی نداشته و
پدر و مادرش از او ارث بردند، برای مادرش یک‌سوم (و
برای پدرش همان یک‌ششم) است. پس اگر (مورث)
برادران یا خواهرانی داشته باشد، مادرش یک‌ششم
می‌برد. (البته) همه‌ی اینها پس از انجام وصیتی است - که
او بدان سفارش می‌کند- یا دینی (که هر دو باید استثنا
شود). شما نمی‌دانید کدام‌یک از پدران و فرزندان(تان)
برایتان سودمندترند، حال آنکه (این) فریضه‌ای است از
جانب خدا. همواره خدا بسی دانای حکیم بوده است.

وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَدٌ
فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمْ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَنَّ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةِ
يُوصِينَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ وَلَهُنَّ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَتُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ
لَكُمْ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّمُنُ مِمَّا تَرَكَتُمْ مِّنْ
بَعْدِ وَصِيَّةِ تُوَصُّونَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ وَإِنْ كَانَ رَجُلٌ يُورَثُ
كَلَلَةً أَوْ امْرَأَةً وَلَهُ أَخٌ أَوْ أُخْتُ فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا
السُّدُسُ فَإِنْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ فَهُمْ شُرَكَاءُ فِي الثُّلُثِ
مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصَى بِهَا أَوْ دَيْنٍ غَيْرَ مُضَارٍّ وَصِيَّةً مِّنَ
اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَلِيمٌ

تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ
تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

وَمَنْ يَعِصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا
خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُّهِينٌ

و نیمی از (کل) میراث همسران از آن شما (مردان) است، اگر آنان فرزندی نداشته باشند؛ و اگر فرزندی داشته باشند؛ یک‌چهارم (کل) آن از آن شماست، (البته) پس از انجام وصیتی که بدان سفارش می‌کنند یا دینی. و یک چهارم از (کل) میراث شما (مردان) برای زنان است اگر شما فرزندی نداشته باشید و اگر فرزندی داشته باشید، یک‌هشتم (کل) آن برای آنان است، (البته) پس از (انجام) وصیتی که بدان سفارش می‌کنید یا دینی. و اگر مرد یا زنی که (دیگران) از او ارث می‌برند (که نه پدران و مادران و نه فرزندان) باشند و برای او برادر یا خواهری باشد، برای هر یک از آن دو (که ابوینی نیستند) یک‌ششم (ماترک) است و اگر آنان بیش از این باشند، در یک‌سوم (ماترک) سهم دارند، (البته) پس از انجام وصیتی که به آن سفارش می‌شود یا دینی؛ حال آنکه در وصیتش زبانی (به وارثان) نرساند. این است سفارش خدا و خداست که دانا و بردبار است.

اینها حدود الهی است و هر کس از خدا و پیامبرش اطاعت کند، (خدا) او را به باغ‌هایی در آورد که از زیر (درختان) شان نهرها روان است، حال آنکه در آنها جاودانه‌اند و این (همان) کامیابی بزرگ است.

و هر کس خدا و پیامبرش را نافرمانی کند و از حدود مقرر او تجاوز نماید، وی را به آتشی در آورد که در آن خواهد بود، و برای او عذابی اهانت‌بار است.

وَالَّتِي يَأْتِيَنَّ الْفَحِشَةَ مِنْ نِّسَائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَّ
أَرْبَعَةً مِّنْكُمْ فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ حَتَّى
يَتَوَفَّيَهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا

و از زنان، کسانی که مرتکب فحشا (ی جنسی آشکارا) می‌شوند، چهار مرد از میان خودتان بر آنان گواه گیرید. پس اگر شهادت دادند، آن زنان را در خانه‌ها (تان) بازداشت کنید، تا مرگشان فرا رسد، یا خدا برای آنان راهی (دیگر) نهد.

وَالَّذَانِ يَأْتِيَنِهَا مِنْكُمْ فَأَازِوهُمَا فَإِنْ تَابَا وَأَصْلَحَا
فَاعْرِضُوا عَنْهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا رَّحِيمًا

و از میان شما، آن دو تن را که مرتکب زشتکاری (جنسی) می‌شوند، آزارشان دهید؛ پس اگر توبه نمودند و اصلاح کردند از آنان صرف نظر کنید. بی‌گمان خدا بسی برگشت‌کننده‌ی رحمتگر بر ویژگان بوده است.

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهْلَةٍ ثُمَّ
يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَٰئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ
عَلِيمًا حَكِيمًا

توبه (و برگشت) بر (عهده‌ی) خدا، تنها برای کسانی است که از روی نادانی مرتکب گناهی شوند، سپس به زودی توبه کنند؛ پس اینانند که خدا به آنان برگشت می‌کند. و خدا بس دانایی فرزانه بوده است.

وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّىٰ إِذَا حَضَرَ
أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْإِسْلَامَ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ
كُفَّارٌ أُولَٰئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

و (این) توبه برای کسانی که گناه می‌کنند (و) تا هنگامی که مرگ یکی از ایشان در رسد، می‌گوید: «اکنون توبه کردم» (پذیرفته) نیست و (نیز توبه‌ی) کسانی که در حال کفر می‌میرند؛ اینانند که برایشان عذابی دردناک آماده کرده‌ایم.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرِهًا
وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا ءَاتَيْتُمُوهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ
بِفَحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ
فَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا

هان ای کسانی که ایمان آوردید! برای شما حلال نیست که (خود) زنان (یا اموالشان) را ارث برید و آنان را زیر فشار مگذارید تا بخشی از آنچه را به آنان داده‌اید از ایشان به در آرید، مگر آنکه مرتکب زشتکاری آشکارگری شوند. و با آنان به شایستگی رفتار کنید و (حتی) اگر از آنان خوشتان نیامد، شاید چیزی را خوش نمی‌دارید و خدا در آن خیری فراوان قرار می‌دهد.

وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَسْتَبْدَالَ زَوْجَ مَكَانَ زَوْجٍ وَعَاتَيْتُمْ إِحْدَهُنَّ
قِنْطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا أَتَأْخُذُونَهُ بِهْتِنَا وَإِنَّمَا
مُؤْمِنًا

وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَى بَعْضُكُمْ إِلَى بَعْضٍ وَأَخَذْنَ
مِنْكُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا

وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا قَدْ
سَلَفَ إِنَّهُ كَانَ فَحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ سَبِيلًا

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ
وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأُخْتِ
وَأُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُمُ مِنَ الرَّضْعَةِ
وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ وَرَبَّائِبُكُمُ اللَّاتِي فِي حُجُورِكُمْ مِّنْ
نِّسَائِكُمُ اللَّاتِي دَخَلْتُم بِهِنَّ فَإِنْ لَّمْ تَكُونُوا دَخَلْتُم بِهِنَّ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ
أَصْلَابِكُمْ وَأَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّ
اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا

و اگر خواستید همسری (دیگر) به جای همسر (پیشین خود) برگزینید و به یکی از آنان بار شتری طلا داده‌اید، پس چیزی از او باز پس مگیرید. آیا می‌خواهید آن (مال) را به بهتان و گناهی پیگیر و آشکارگر (از آنان) باز پس گیرید؟

و چگونه آن مال را (از آنان) باز می‌ستانید با آنکه همواره با یکدیگر خلوت کرده‌اید (تنگاتنگ بهره‌ی زناشویی و کام گرفته‌اید و (آنان هم) از شما پیمانی استوار گرفته‌اند؟

و با زنانی که پدراتان به ازدواج خود در آورده (و یا آمیزشی به حرام کرده) اند نکاح مکنید؛ مگر آنچه پیشتر رخ داده. این همواره زشتکاری و (مایه‌ی) دشمنی و بد راهی بوده است.

(این زنان در همه‌ی ابعاد زنانگی) بر شما حرام شده‌اند: مادران، دختران، خواهران، عمه‌هایتان، خاله‌هایتان، دختران برادر، دختران خواهر، مادرهایتان که به شما شیر داده‌اند، خواهران رضاعی شما، مادران زنان، و دختران همسران که در دامن شما پرورش یافته‌اند و با آن همسران همبستر شده‌اید؛ پس اگر با آنها همبستر نشده‌اید بر شما گناهی نیست (که دختران یا مادرانشان را نکاح کنید) و زنان پسرای که از مصلب‌های خودتان هستند و جمع میان دو خواهر با همدیگر؛ مگر آنچه که در گذشته رخ داده (که اکنون حرامند) خدا بی‌گمان پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگیان بوده است.

۴:
نساء،
۲۴
/۱۷۶
جزء ۵،
حزب
۳۳

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ كِتَابَ
اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَأُحِلَّ لَكُمْ مَّا وَرَاءَ ذَلِكَ أَن تَبْتَغُوا
بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسْفِحِينَ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ
مِنْهُنَّ فَعَاتُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ فَرِيضَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا
تَرَاضَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
حَكِيمًا

۲۵

وَمَن لَّمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَن يَنْكِحَ الْمُحْصَنَاتِ
الْمُؤْمِنَاتِ فَمِن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ فَمَن فَتَيْتِكُمُ
الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِكُمْ بَعْضُكُم مِّن بَعْضٍ
فَانْكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ وَءَاتُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ
مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسْفِحَاتٍ وَلَا مُتَّخِذَاتِ أَخْدَانٍ فَإِذَا
أُحْصِنَ فَإِنَّ أَتَيْنَ بِفَحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى
الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ ذَلِكَ لِمَن خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ
وَأَن تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَّكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

۲۶
۶۶

يُرِيدُ اللَّهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ الَّذِينَ مِن
قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

و زنان شوهردار (نیز بر شما حرام شده‌اند) به استثنای
زنانی که مالک آنان شده‌اید (و شوهرانشان همچنان در حال
کفرند). (این) فریضه‌ی الهی است که بر شما مقرر گردیده
و غیر از این (زنان) برای شما حلالند که با اموال خود جویا
شوید، در حالی که نگهدارنده‌ی پاک‌ی بوده و زناکار نباشید.
پس از زنانی (موقت) که از آنان بهره‌ای شهوانی برده‌اید
مهرشان را به عنوان فریضه‌ای به آنان بدهید و بر شما
گناهی نیست که پس از تعیین مبلغ مقرر، با یکدیگر توافق
کنید (که مدت عقد موقت یا مهرشان را کم یا زیاد کنید).
همواره خدا بسی دانای حکیم بوده است.

و هر کس از شما، از نظر مالی (یا حالی) نمی‌تواند زنان
(آزاد) پاکدامن باایمان را به همسری (خود) در آورد، پس با
دخترانی باایمان که مالک آنان هستید (ازدواج کنید). و خدا
به ایمان شما داناتر است. همه‌ی آزادانتان و زرخیدانتان
از (جنس و پیوند) یکدیگرید؛ پس آنان را با اجازه‌ی مالکان
و خانواده‌شان به همسری (خود) در آورید و مهریه‌هاشان را
به طور پسندیده به آنان بدهید در حالی‌که پاکدامن باشند
نه زناکاران و نه دوست‌گیران پنهانی. پس چون به ازدواج
(شما) در آمدند، اگر مرتکب فحشایی شدند، در این صورت
بر آنان نیمی از عذاب [مجازات] زنان آزاد است. این
(پیشنهاد زناشویی با کنیزان) برای کسی از شماست که از
تعجب عزوبت بیم دارد و صبر کردن برای شما بهتر است. و
خدا پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگان است.

خدا می‌خواهد (حقایق را) برای شما روشن کند و سنت‌های
کسانی را که پیش از شما بوده‌اند به شما بنمایاند و بر شما
برگردد. و خدا بسی دانای حکیم است.

وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
الشَّهَوَاتِ أَنْ تَمِيلُوا مِيلًا عَظِيمًا

يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ وَخُلِقَ الْإِنْسُ ضَعِيفًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ
بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِّنْكُمْ وَلَا
تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا

وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عُدْوَانًا وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصْلِيهِ نَارًا وَكَانَ
ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا

إِنْ تَجْتَنِبُوا كَبَائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ عَنْكُمْ
سَيِّئَاتِكُمْ وَنُدْخِلَكُمْ مُدْخَلًا كَرِيمًا

وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ لِّلرِّجَالِ
نَصِيبٌ مِّمَّا اكْتَسَبُوا وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا اكْتَسَبْنَ
وَسَأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا

وَلِكُلِّ جَعَلْنَا مَوْلَىٰ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلَّذِينَ
عَقَدْتَ أَيْمَانُكُمْ فَعَاثُوهُمْ نَصِيبُهُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ شَهِيدًا

و خدا می‌خواهد بر شما بازگردد و کسانی که از خواسته‌ها
(ی شهوانیشان) پیروی می‌کنند می‌خواهند شما دستخوش
انحرافی بزرگ شوید.

خدا می‌خواهد (تا بارتان را) از شما سبک گرداند. و انسان
ناتوان آفریده شده است.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! اموال همدیگر را به ناروا
مخورید مگر آنکه داد و ستدی با تراضی یکدیگر (بر مبنای
عقل و شرع)، از شما (انجام) بشود؛ و خودهاتان (و دیگران)
را مکشید، زیرا همواره خدا نسبت به شما رحمتگری ویژه
بوده است.

و هر کس از روی تجاوز و ستم چنین کند، به زودی وی را
گیراندی آتشی کنیم، و این کار بر خدا آسان بوده است.

اگر از گناهان بزرگی که از آنها نهی می‌شوید دوری گزینید،
گناهان کوچکتان را از شما می‌زداییم و شما را در جایگاهی
ارجمند و پرکرامت در می‌آوریم.

و (زنهار) آنچه را خدا بعضی از شما را بر بعضی (دیگر) به
آن برتری داده آرزو مکنید. برای مردان از آنچه کسب
کرده‌اند بهره‌ای و برای زنان (نیز) از آنچه کسب کرده‌اند
بهره‌ای است. و از فضل خدا درخواست کنید که خدا به هر
چیزی بسی دانا بوده است.

و از آنچه پدر و مادر و خویشاوندان نزدیکتر(تان) و کسانی
که شما (با آنان) پیمان بسته‌اید بر جای گذاشته‌اند برای هر
یک (از مردان و زنان) وارثانی قرار داده‌ایم؛ پس نصیبشان
را بدیشان بدهید. همواره خدا بر هر چیزی گواه بوده
است.

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ ۚ فَالْصَّالِحَاتُ قَنَتٌ ۚ حَافِظَاتٌ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ ۚ وَالَّتِي تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَأَهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ وَأَضْرِبُوهُنَّ ۖ فَإِن أَطَعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا كَبِيرًا

وَإِن خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَأَبْعَثُوا حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِّنْ أَهْلِهَا إِن يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا

وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا ۚ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَنًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَلًا فَخُورًا

الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا

مردان بسی پاسداران زنان(شان)اند ، بدین سبب که خدا برخی از ایشان را بر برخی (دیگر) برتری داده و (نیز) به جهت آنکه مردان از اموالشان به زنانشان پرداختند. پس زنان شایسته، فرمانبردارند (و) به پاس آنچه خدا (برای آنان) حفظ کرده، در پنهان نگهبان (حقوق شوهرانشان)اند. و زنانی را که از سرپیچی آنان (در واجبات زناشویشان) بیم دارید (نخست) پندشان دهید و (سپس) در خوابگاهتان از ایشان دوری گزینید و (اگر تأثیر نکرد) آنان را (از باب نهی از منکر) بزنید، پس اگر از (نهی) شما اطاعت کردند (دیگر) بر آنها هیچ راهی (برای سرزنش) مجوید، که خدا بهراستی والا و بزرگ بوده است.

و اگر (شما حاکمان شرع و مانندتان) از جدایی میان آن دو (همسر) بیم دارید، داوری از خانواده‌ی شوهر و داوری از خانواده‌ی زن برانگیزید؛ اگر سر سازگاری دارند، خدا میان آن دو سازش خواهد داد. خدا بهراستی بسی دانا و آگاه بوده است.

و خدا را بپرستید و چیزی را با او شریک مگردانید. و به پدر و مادران احسان کنید و (نیز) درباره‌ی خویشاوندان نزدیکتر و یتیمان و مستمندان و همسایه‌ی نزدیکتر و همسایه‌ی دور و همنشین نزدیک و در راه مانده و آنان که تحت سرپرستی شمایند (و عهده‌دار زندگیشان هستید احسان کنید). بیگمان خدا کسی را که متکبری فخر فروش بوده است دوست نمی‌دارد:

(همان) کسانی که بخل می‌ورزند و مردمان را به بخل فرمان می‌دهند و آنچه را خدا از فضل خویش بدان‌ها ارزانی داشته پوشیده می‌دارند. و برای کافران عذابی خوارکننده آماده کرده‌ایم.

وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا
بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا

وَمَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَنْفَقُوا مِمَّا
رَزَقَهُمُ اللَّهُ وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكَ حَسَنَةً يُّضَعِفْهَا
وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا

فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلَى
هَؤُلَاءِ شَهِيدًا

يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصَوُا الرَّسُولَ لَوْ تُسَوَّى بِهِمُ
الْأَرْضُ وَلَا يَكْتُمُونَ اللَّهَ حَدِيثًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَرَى حَتَّى
تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ حَتَّى
تَغْتَسِلُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَوْ عَلَى سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ
مِنْكُمْ مِنَ الْغَايِطِ أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً
فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوْهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ إِنَّ
اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يَشْتَرُونَ
الضَّلَالََةَ وَيُرِيدُونَ أَنْ تَضِلُّوا السَّبِيلَ

و (نیز) کسانی (هم) که اموالشان را برای خودنمایی برابر
دیدگانِ مردمان انفاق می‌کنند و به خدا ایمان نمی‌آورند و
نه به روز بازپسین. و هر کس شیطان همدمش باشد، چه بد
همدمی است.

و اگر به خدا و روز بازپسین ایمان می‌آوردند و از آنچه خدا
به آنان روزی داده، انفاق می‌کردند، چه (زیانی) بر ایشان
داشت؟ و خدا به آنان بسی دانا بوده است.

خدا همواره، (حتی) هم‌وزن ذره‌ای (بر هیچ کس و ناکس)
ستم نمی‌کند، و اگر (آن ذره، کار) نیکی باشد افزونش
می‌کند و از نزد خویش پاداشی بزرگ (به نیکوکاران)
می‌بخشد.

پس چگونه است (حالشان) آن هنگام (و هنگامه‌ای) که از
هر امتی گواهی آوریم و تو را بر همگی آنان [امت‌ها
و گواهانشان] گواه آوریم؟

چنان روزی کسانی که کافر شدند و پیامبر (خدا) را نافرمانی
کردند، آرزو می‌کنند که ای کاش با زمین یکسان می‌شدند؛
در حالی که از خدا هیچ پدیده‌ای را پوشیده نمی‌دارند.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! در حال مستی به نماز
نزدیک مشوید تا زمانی که بدانید چه می‌گویید و (نیز) در
حال جنابت (وارد نماز یا مسجد نشوید) – مگر اینکه رهگذر
(مسجد) باشید – تا غسل کنید و اگر بیمار یا در سفرید یا
یکی از شما از قضای حاجت آمد، یا با زنان آمیزش (جنسی)
کرده‌اید، پس آبی نیافتید، بلندایی پاکیزه را جستجو کنید و
بخشی از صورت‌ها و دست‌هایتان را (با آن) مسح نمایید.
خدا بی‌گمان بخشنده و پوشنده بوده است.

آیا سوی کسانی که بهره‌ای از کتاب یافته‌اند ننگریستی؟
گمراهی را می‌خرند و می‌خواهند شما (نیز) گمراه شوید.

وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِاَعْدَائِكُمْ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَلِيًّا وَكَفٰى بِاللّٰهِ نَصِيرًا

و خدا به (حال) دشمنانتان داناتر است. و کافی است که خدا سرپرست (شما) باشد و کافی است که خدا یاور (شما) باشد.

مِّنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَن مَّوَاضِعِهِۦ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَاسْمَعَ غَيْرَ مُسْمِعٍ وَرَاعِنَا لَيًّا بِالسِّنَتِهِمْ وَطَعْنًا فِي الدِّينِ وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاسْمَعَ وَأَنْظَرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَقْوَمَ وَلَٰكِن لَّعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا

برخی از آنان که یهودی شدند، کلمات (وحی) را از جاهای خود بر می‌گردانند، و با گرداندن زبان‌هاشان و به قصد طعنه زدن در دین (اسلام، با در آمیختن عبری به عربی، به جای اینکه بگویند شنیدیم و اطاعت کردیم) می‌گویند: «شنیدیم و نافرمانی کردیم و (از ما) بشنو بدون شنواییمان.» و (نیز از روی استهزا می‌گویند: «راعنا.» و اگر آنان می‌گفتند: «شنیدیم و فرمان بردیم و بشنو و به ما بنگر.» بی‌گمان برای آنان بهتر و پایدارتر بود، ولی خدا آنان را به علت کفرشان لعنت کرد و در نتیجه جز اندکی ایمان نمی‌آورند.

يٰۤاَيُّهَا الَّذِينَ اٰثَرُوا الْكِتٰبَ ءَامِنُوْا بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ مِّنۢ قَبْلِ اَنْ نَّطْمِسَ وُجُوْهَا فَنُرَدَّهَا عَلٰى اَدْبَارِهَا اَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا اَصْحٰبَ السَّبْتِ وَكَانَ اَمْرُ اللّٰهِ مَفْعُوْلًا

هان ای کسانی که کتاب داده شدید! به آنچه فرو فرستادیم – حال آنکه تصدیق‌کننده‌ی همان چیزی است که با شماست – ایمان بیاورید، پیش از آنکه چهره‌هایی را محو کنیم و در نتیجه آنها را به قهقرا بازگردانیم، یا همچنان که اصحاب سبت [شنبه] را لعنت کردیم، آنان را (نیز) لعنت کنیم. و فرمان خدا همواره تحقق یافته بوده است.

اِنَّ اللّٰهَ لَا يَغْفِرُ اَنْ يُشْرَكَ بِهِۦ وَيَغْفِرُ مَا دُوْنَ ذٰلِكَ لِمَنْ يَّشَآءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدْ افْتَرٰى اِثْمًا عَظِيْمًا

خدا، این (انحراف) را – که به او شرک ورزیده شود – هرگز نمی‌پوشاند و غیر از آن را برای هر که بخواهد می‌پوشاند و هر کس به خدا شرک ورزد، همواره گناهی با پی‌آمدی بزرگ (نسبت به خدا) بر بافته است.

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ يُزَكُّوْنَ اَنْفُسَهُمْ بَلِ اللّٰهُ يُزَكِّيۡ مَنْ يَّشَآءُ وَلَا يُظْلَمُوْنَ فَتِيْلًا

آیا سوی کسانی که خویشتن را پاک می‌شمارند ننگریسته‌ای؟ (چنین نیست)، بلکه خداست که هر که را بخواهد پاک می‌گرداند و به قدر نَخک روی هسته‌ی خرمایی هم (به کس و ناکس) ستم نمی‌بینند.

اَنْظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُوْنَ عَلٰى اللّٰهِ الْكَذِبَ وَكَفٰى بِهِۦٓ اِثْمًا مُّبِيْنًا

بنگر چگونه بر خدا دروغ می‌بندند و این (خود) بس است که گناهی بدعاقبت (و) آشکارگر است.

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ اٰثَرُوا نَصِيْبًا مِّنَ الْكِتٰبِ يُؤْمِنُوْنَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ وَيَقُولُوْنَ لِلَّذِيْنَ كَفَرُوْا هٰٓؤُلَآءِ اَهْدٰى مِنَ الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا سَبِيْلًا

آیا سوی کسانی که از کتاب (آسمانی) نصیبی یافته‌اند ننگریسته‌ای؟ که به (دو بُت) «جِبْت» و «طاغوت» ایمان می‌آورند و درباره‌ی کسانی که کفر ورزیده‌اند می‌گویند: «اینان از کسانی که ایمان آورده‌اند راه‌یافته‌ترند.»

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَمَن يَلْعَنِ اللَّهَ فَلَن تَجِدَ لَهُ
نَصِيرًا

أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّنَ الْمُلْكِ فَإِذَا لَا يُؤْتُونَ النَّاسَ نَقِيرًا

أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَىٰ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۖ فَقَدْ
آتَيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَءَاتَيْنَاهُم مُّلْكًا
عَظِيمًا

فَمِنْهُمْ مَّنْ ءَامَنَ بِهِ ۚ وَمِنْهُمْ مَّنْ صَدَّ عَنْهُ وَكَفَىٰ بِجَهَنَّمَ
سَعِيرًا

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا كَلَّمًا
نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ بِدَلْنِهِمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرَىٰ مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ
مُّطَهَّرَةٌ وَنُدْخِلُهُمْ ظِلًّا ظَلِيلًا

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا
حَكَمْتُم بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا
يَعِظُكُمْ بِهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي
الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِن تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ
وَالرَّسُولِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۖ ذَٰلِكَ خَيْرٌ
وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا

اینانند که خدا لعنتشان کرده و هر که را خدا لعنت کند،
هرگز برای او یآوری نخواهی یافت.

یا اینان را نصیبی از حکومت (ربانی) است؟ پس در این
هنگام به قدر نقطه‌ی پشت هسته‌ی خرمایی (هم از آن) به
مردمان نمی‌دهند.

یا به مردمان بر آنچه خدا از فضل خویش به آنان عطا کرده،
رشک می‌برند؟ پس ما به‌راستی به خاندان ویژه‌ی ابراهیم،
کتاب و حکمت دادیم و به آنان ملکی بزرگ دادیم.

پس برخی از ایشان کسانی‌اند که به وی ایمان آوردند و
برخی از آنان کسانی‌اند که (بر ضد ایمان قیام و) از آن
جلوگیری کردند و (برای آنان) دوزخ پرشراره بس است.

به زودی کسانی که به آیات ما کفر ورزیدند، آنان را
گیرانه‌ی آتشی خواهیم کرد (که) هر چه پوست‌هاشان
[:بدن‌هاشان] بریان گردد، تبدیل به پوست‌های [:بدن‌های]
دیگرشان می‌کنیم، تا عذاب را بچشند. آری، خدا عزیز حکیم
بوده است.

و کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده‌اند، به
زودی در باغ‌هایی در می‌آوریم که (از) زیر (درختان)‌شان
نهرها روان است، حال آنکه در آنها جاودانند و برایشان
همسرانی بس پاک است و آنان را در سایه‌ای بس پوشا
درآوریم.

خدا به‌راستی شما را فرمان می‌دهد که امانت‌ها را به
صاحبانشان بازگردانید. و هنگامی که میان مردم داوری
می‌کنید، به عدالت داوری کنید. همواره چه نیکوست چیزی
که خدا به آن پند می‌دهد. به‌راستی خدا بسی شنوای بینا
بوده است.

هان ای کسانی‌که ایمان آوردید! خدا را اطاعت کنید، و
پیامبر و اولیای امر (رسالت) را –که از خودتان می‌باشند–
(نیز) اطاعت کنید. پس اگر در امری (دینی) اختلاف کردید،
اگر به خدا و روز پایانی ایمان دارید، آن را به (کتاب) خدا و
(سنت) پیامبرش عرضه بدارید، این بهتر و بازتابش نیکوتر
است.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا
أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ
أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ ۚ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا
بَعِيدًا

آیا نظر نیفکنده‌ای سوی کسانی که می‌پندارند به آنچه سوی
تو نازل شده و (به) آنچه پیش از تو نازل گردیده ایمان
آورنده‌اند (و با این همه) می‌خواهند داوری میان خود را
سوی طاغوت ببرند، حال آنکه بی‌چون فرمان یافته‌اند که
بدان کفر ورزند؟ و (اما) شیطان همی خواهد آنان را به
گمراهی دوری در اندازد.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ
الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا

و هنگامی که به ایشان گفته شود: «سوی آنچه خدا نازل
کرده [قرآن] و سوی پیامبرش [سنت و حیانیش] بیایید»،
منافقان را می‌بینی که (مکلفان را) از (راه و روش) تو
واژگونه باز می‌دارند.

فَكَيْفَ إِذَا أَصَبَتْهُمْ مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ثُمَّ
جَاءُوكَ يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا إِحْسَنًا وَتَوْفِيقًا

پس چگونه است هنگامی که به (سزای) دستاوردهایشان –
که از پیش فرستادند – مصیبتی به آنان در رسد، نزد تو
می‌آیند و به خدا سوگند یاد می‌کنند که: «ما جز نیکویی و
کارسازی قصدی نداشتیم»؟

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ
وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيعًا

ایشان همان کسانی که خدا می‌داند چه در دل‌هاشان
دارند؛ پس از آنان روی برگردان و پندشان ده و برایشان
سخنی در (ژرفای) جان‌هاشان برگوی.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ ۚ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ
ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ
الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا

و ما هیچ پیامبری را نفرستادیم مگر برای آنکه به اذن خدا
از او اطاعت شود. و اگر آنان چون به خود ستم کردند، پیش
تو آیند، پس از خدا پوشش و آمرزش بخواهند و پیامبر
(نیز) برای آنان (از خدا) پوشش بخواهد، همواره خدا را
بسی برگشت‌کننده‌ی (بر خودهاشان و) رحمتگر بر ویژگیان
می‌یافتند.

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ
لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا

پس نه، (چنان نیست.) به پروردگارت قسم که ایمان
نمی‌آورند، تا آنکه تو را در آنچه میانشان مایه‌ی مشاجره
است به داوری برگمارند؛ سپس از حکمی که کرده‌ای در
دل‌هاشان احساس تنگی (و تردید) نکنند و کاملاً سر تسلیم
فروآوردند.

وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنْ اقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ أَوْ أَخْرِجُوا مِنْ دِيرِكُمْ مَا فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ مِّنْهُمْ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَشَدَّ ثَبَاتًا

وَإِذَا لَأَتَيْنَهُمْ مِّن لَّدُنَّا أَجْرًا عَظِيمًا

وَلَهَدَيْنَهُمْ صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَٰئِكَ رَفِيقًا

ذَٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ عَلِيمًا

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا خُذُوا حِذْرَكُمْ فَانفِرُوا ثُبَاتٍ أَوْ انفِرُوا جَمِيعًا

وَإِنَّ مِنْكُمْ لَمَنْ لَّيَبْطِئَنَّ فَإِنْ أَصَابَتْكُمْ مُّصِيبَةٌ قَالْ قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيَّ إِذْ لَمْ أَكُن مَّعَهُمْ شَهِيدًا

وَلَيْنَ أَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِّنَ اللَّهِ لَيَقُولَنَّ كَأَنْ لَّمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَلَيْتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا

فَلْيُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ وَمَنْ يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيَهُ أَجْرًا عَظِيمًا

و اگر بر آنان می‌نوشتیم که خودکشان (همدیگر) را بکشید، یا از خانه‌هاتان به درآیید، جز اندکی از ایشان آن را به کار نمی‌بستند و اگر آنان آنچه را بدان پند داده می‌شوند به کار می‌بستند، بی‌گمان برایشان بهتر و در ثبات (قدم)‌شان مؤثرتر بود.

و در آن هنگام (ما هم) از نزد خویش، بی‌چون پاداشی بزرگ به آنان می‌دادیم،

و به‌راستی آنان را به راهی راست هدایت می‌کردیم.

و کسانی که از خدا و پیامبرش اطاعت کنند، ایشان با کسانی هستند که خدا بر (سر و سامان)‌شان نعمت فرود آورده؛ از پیامبران بزرگ و راستان و شهیدان و شایستگان. و آنان چه نیکو همدمانند.

این فضیلت از خداست و خدا در دانایی بسنده است.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! وسایل دفاعی خود را (برابر دشمنانتان) بگیرید (و آماده‌ی دفاع باشید). پس گروه گروه بر دشمن هجوم کنید یا یکجا بر آنها هجوم آورید.

و بی‌گمان از میان شما کسی است که بی‌امان بسی‌کندی و لالایی‌گری می‌کند. پس اگر آسیبی به شما در رسد گوید: «به‌راستی خدا بر من نعمت بخشید، چون با آنان حاضر (در معرکه‌ی جنگ) نبودم.»

و اگر به‌راستی فضیلتی [؛ غنیمت یا غلبه‌ای] از خدا به شما در رسد – چنان که گویی میان شما و میان او دوستی نبوده – همانا بی‌گمان خواهند گفت: «کاش من با آنان بودم و بی هیچ زبانی به نوای بزرگی می‌رسیدم!»

پس باید کسانی که زندگی دنیا را به (زندگی) آخرت سودا می‌کنند در راه خدا کشتار کنند و هر کس در راه خدا کشتار کند، پس کشته یا پیروز شود، در آینده پاداشی بزرگ به او خواهیم داد.

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا وَاجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ وَلِيًّا وَاجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ نَصِيرًا

الَّذِينَ ءَامَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا الْقِتَالَ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّمَنِ اتَّقَىٰ وَلَا تُظْلَمُونَ فَتِيلًا

أَيُّنَمَا تَكُونُوا يُدْرِكَكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُّشِيدَةٍ وَإِنْ تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِندِ اللَّهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِندِكَ قُلْ كُلُّ مِّنْ عِندِ اللَّهِ فَمَالِ هَؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا

مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنَ نَّفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا

و چیست شما را (که) در راه خدا و (در راه نجات) مستضعفان (اعم) از زنان و مردان و فرزندان کوچکتان، کشتار نمی‌کنید؟ همانان که می‌گویند: «پروردگاران! ما را از این شهری که مردمش ستم‌پیشه‌اند، بیرون بر و از جانب خود برایمان سرپرستی قرار ده و از نزد خویش یآوری برایمان تعیین فرما.»

کسانی که ایمان آوردند، در راه خدا کشتار می‌کنند و کسانی که کافر شدند، در راه طغیانگران کشتار می‌کنند. پس با یاران و پیروان شیطان کشتار کنید (که) نیرنگ شیطان بی‌گمان ضعیف بوده است.

آیا ندیدی کسانی را که به آنان گفته شد: «دست (از جنگ) بدارید و نماز را بر پا دارید و زکات را بدهید.» پس چون کشتار بر آنان نوشته شد، ناگاه گروهی از آنان از مردمان می‌ترسند - مانند ترس از خدا یا ترسی سخت‌تر - و گفتند: «پروردگاران! چرا بر ما آن کشتار را برنбشتی؟ چرا تا مدتی کوتاه مهلتمان ندادی؟» بگو: «برخورداری (تان از) دنیا کم (است)، و برای کسی که تقوا پیشه کرده، آخرت بهتر است و (در آنجا) به قدر نَخک هسته‌ی خرمایی (هم) بر شما ستم نخواهد رفت.»

هر کجا باشید، شما را مرگ در می‌یابد، هر چند در برج‌های استواری باشید. و اگر (پیشامد) خوبی به آنان در رسد، گویند: «این از جانب خداست» و چون صدمه‌ای به ایشان رسد، گویند: «این از جانب تو است.» بگو: «همه از جانب خداست.» (آخر) این گروه را چه شده است که نزدیک (به این حقیقت) نیستند، (که) سخنی یا هر حادثه‌ای را با دقت بررسند؟

هر چه از خوبی به تو رسد از خداست و آنچه از بدی به تو رسد، از تو است. و تو [محمد] را به پیامبری، برای مردم فرستادیم و گواه بودن خدا کافی است.

مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا

هر که از پیامبر فرمان برد، بی‌گمان، از خدا فرمان برده و هر کس (از او) رویگردان شود، ما تو را بر ایشان به نگهبانی نفرستاده‌ایم.

۸۱

وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَزُوا مِنْ عِنْدِكَ بَيَّتَ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّتُونَ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا

و می‌گویند: «اطاعت (می‌کنیم)». سپس هنگامی که از نزد تو بیرون می‌روند، گروهی از آنان شبانه و پنهانی، غیر از آنچه تو می‌گویی برنامه‌ریزی می‌کنند، و خدا آنچه را که پنهانی در شب برنامه‌ریزی می‌کنند ثبت می‌کند. پس از ایشان روی برتاب و بر خدا توکل کن و کارسازی خدا بس است.

۸۲

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْفُرْعَانُ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا

پس آیا در قرآن تدبیر نمی‌کنند و اگر (بر فرض محال، قرآن) از نزد غیر خدا بود همواره در آن اختلاف بسیاری می‌یافتند.

۸۳

وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِّنَ الْأَمْنِ أَوْ الْخَوْفِ أَذَاعُوا بِهِ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا

و هنگامی که خبری (حاکمی) از ایمنی یا ترس، آنان را در رسد، (آشکارا و بلندگویان) انتشارش دهند و اگر آن را به پیامبر و به فرماندهان جنگی از خودشان ارجاع کنند، همانا آن (امر) را کسانی از میانشان در می‌یابند که آن را عالمانه ژرف‌کاوی می‌کنند. و اگر فضل و رحمت خدا بر شما نبود، همواره جز اندکی، (همگی) از شیطان پیروی می‌کردید.

۸۴

فَقَتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا تُكَلَّفُ إِلَّا نَفْسَكَ وَحَرِّضَ الْمُؤْمِنِينَ عَسَى اللَّهُ أَن يَكُفَّ بَأْسَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَاللَّهُ أَشَدُّ بَأْسًا وَأَشَدُّ تَنكِيلًا

پس در راه خدا کشته‌ار کن -تو جز شخص خود را مکلف نیستی- و مؤمنان را (به مبارزه) برانگیز. امید که خدا آسیب کسانی را که کفر ورزیدند (از شما مؤمنان) باز دارد و خداست که برخوردش شدیدتر و کیفرش سخت‌تر است.

۸۵

مَنْ يَشْفَعْ شَفْعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِّنْهَا وَمَنْ يَشْفَعْ شَفْعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِّنْهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُّقِيتًا

هر کس میانجیگری پسندیده‌ای کند، برای وی از آن نصیبی خواهد بود و هر کس میانجیگری ناپسندی کند، برای او از آن (بخشی) خواهد بود. و خدا همواره بر هر چیزی توانا و گواه و نگهبان بوده است.

۸۶

وَإِذَا حُيِّيتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِأَحْسَنَ مِنْهَا أَوْ رُدُّوهَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا

و چون به شما زنده‌باد داده شد [گفته شد]، شما (هم) بهتر از آن یا (مانند) همان را پاسخ دهید. خدا همواره بر (ای) هر چیزی بسی حسابرس بوده است.

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا

فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِتْنَةٍ وَاللَّهُ أَرَكْسَهُمْ بِمَا كَسَبُوا أَتُرِيدُونَ أَنْ تَهْدُوا مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ وَمَنْ يُضِلِّ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا

وَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَاءً فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ حَتَّى يُهَاجِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَخُذُوهُمْ وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا

إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ أَوْ جَاءُوكُمْ حَصِرَتْ صُدُورُهُمْ أَنْ يَقْتُلُوكُمْ أَوْ يُقَاتِلُوا قَوْمَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقَاتِلُوكُمْ فَإِنْ اعْتَزَلُوكُمْ فَلَمْ يُقَاتِلُوكُمْ وَالْقُوا إِلَيْكُمُ السَّلَامَ فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا

سَتَجِدُونَ عَآخِرِينَ يُرِيدُونَ أَنْ يَأْمَنُوكُمْ وَيَأْمَنُوا قَوْمَهُمْ كُلٌّ مَا رُدُّوا إِلَى الْفِتْنَةِ أُرْكِسُوا فِيهَا فَإِنْ لَمْ يَعْتَزِلُوكُمْ وَيُلْقُوا إِلَيْكُمُ السَّلَامَ وَيَكْفُرُوا أَيْدِيَهُمْ فَخُذُوهُمْ وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأُولَئِكَ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا مُبِينًا

خدا، (که) هیچ معبودی جز او نیست، همواره در روز رستاخیز - که هیچ شک مستندی در آن نیست - همانا شما را گرد خواهد آورد. و کیست راست‌تر از خدا در هر گفتاری.

پس چیست شما را در حال دودستگی منافقان، حال آنکه خدا آنان را در گمراهی وانهاد. آیا می‌خواهید کسی را که خدا(یش) گمراه کرده به راه آورید؟ و هر که را خدا در گمراهیش وانهد هرگز راهی (راهوار) برایش نخواهی یافت.

همان‌گونه که خودشان کافر شدند، دوست داشتند (که) ای کاش (شما نیز) کافر شوید، تا با هم برابر باشید. پس از میان ایشان برای خودتان، (نه) دوستان و (نه) یارانی اختیار نکنید، تا آنکه در راه خدا هجرت کنند. پس اگر (باز هم) روی بر تافتند، هر کجا آنان را یافتید بگیریدشان و بکشیدشان و از آنها نه دوستی و نه یاری برای خود مگیرید.

مگر کسانی را که با گروهی که میان شما و آنان پیمانی است، به ایشان برسند، یا نزد شما بیایند، در حالی که سینه‌هاشان از کشتار با شما یا کشتار با قومشان به تنگ آمده و اگر خدا می‌خواست، همانا آنان را بر شما چیره می‌کرد، (و آنان) حتماً با شما کشتار می‌کردند. پس اگر از (برخورد با) شما کناره‌گیری کردند و با شما کشتار نکردند و سوی شما (طرح) تسلیم افکندند، (دیگر) خدا برای شما هیچ راهی (برای تجاوز) بر آنان قرار نداده است.

به زودی، گروهی دیگر را خواهید یافت که می‌خواهند شما را آسوده خاطر کنند و قوم خود را (نیز) امنیت دهند. هر بار که به فتنه بازگردانده شوند، در (ژرفای) آن سرنگون می‌گردند. پس اگر از شما کناره‌گیری نکردند و سویتان تسلیم(شان) را نیفکندند و از شما دست بر نداشتند، هر کجا با پی‌جویی آنان را یافتید، دستگیرشان کرده و بکشیدشان و اینانند که ما برای شما بر ایشان تسلطی روشن‌گر قرار داده‌ایم.

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَاً وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَاً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَّةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَى أَهْلِهِ إِلَّا أَنْ يَصَّدَّقُوا فَإِنْ كَانَ مِنَ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَإِنْ كَانَ مِنَ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ فَدِيَّةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَى أَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِّنَ اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا

نساء: ۹۲ / ۱۷۶ ج ۷۴

وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُّتَعَمِّدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا

۹۳

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ أَلْفَىٰ إِلَيْكُمْ أَلْسَلَمَ لَسْتَ مُؤْمِنًا تَبْتَغُونَ عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَانِمُ كَثِيرَةٌ كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِّن قَبْلُ فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَتَبَيَّنُوا إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا

۹۴

و برای هیچ مؤمنی هرگز (شایسته) نبوده است که مؤمنی را – جز به اشتباه (مطلق ناخودآگاه)– بکشد و هر کس مؤمنی را به اشتباه کشت، باید مؤمن (گرفتار و) دربندی را آزاد کرده و به خانواده اش خون‌بهای را (هم) پرداخت کند، مگر اینکه آنان (خون‌بهایش را) صدقه دهند [بخشند]. پس اگر (مقتول) از گروهی است که دشمنان شمایند و خود وی مؤمن است، (قاتل) باید به خانواده‌ی وی خون‌بهای تسلیم کند و مؤمنی دربند را (هم) آزاد نماید و هر کس از اینها چیزی نیافت، باید دو ماه پیاپی – به عنوان بازگشتی از جانب خدا – روزه بدارد. و خدا همواره دانای سنجیده‌کار بوده است.

و هر کس به‌عمد مؤمنی را بکشد، کیفرش دوزخ است حال آنکه در آن ماندگار خواهد بود و خدا بر او خشم می‌گیرد و لعنتش می‌کند و عذابی بزرگ برایش آماده ساخته است.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! چون در راه خدا به دشواری رهسپار شوید، کوشش و کاوش کنید و به کسی که (سویتان) تسلیم افکند [ادعای تسلیم و یا اسلام کرد] مگویید: «تو مؤمن نیستی» در حالی که متاع زندگی دنیا را می‌جویید. چرا که غنیمت‌های فراوان نزد خداست. قبلاً خودتان (نیز) همین‌گونه بودید، تا خدا بر شما منت نهاد. پس خوب بررسی کنید، که خدا همواره به آنچه انجام می‌دهید آگاه بوده است.

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِيَ الضَّرَرِ
وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللَّهُ
الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَكُلًّا
وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ
أَجْرًا عَظِيمًا

۹۶

دَرَجَاتٍ مِّنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً ۖ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا

۹۷
۷۵

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْتُمُ الْمُلَكِيَّةَ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ
كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ
أَرْضَ اللَّهِ وَسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَٰئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ
وَسَاءَتْ مَصِيرًا

۹۸

إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ لَا
يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا

۹۹

فَأُولَٰئِكَ عَسَى اللَّهُ أَن يَعْفُوَ عَنْهُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا
غَفُورًا

۱۰۰
حزب
۳۸

وَمَن يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَاعًا كَثِيرًا
وَسَعَةً ۚ وَمَن يَخْرُجْ مِن بَيْتِهِ ۖ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ۖ ثُمَّ
يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ ۖ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا
رَّحِيمًا

۱۰۱
۷۶

وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن
تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنَّ خِفَتُمْ أَن يُفْتِنَكُمْ الَّذِينَ
كَفَرُوا ۚ إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُّبِينًا

مؤمنان خانه‌نشین که با ترک جبهه‌ی جنگ زیانی وارد
نمی‌کنند و عذری هم ندارند، با مجاهدانی که با مال و
جانشان در راه خدا جهاد می‌کنند برابر نیستند. خدا کسانی
را که با مال و جانشان جهاد می‌کنند به درجه‌ای بر (این)
خانه‌نشینان مزیت‌ی بخشیده و هر دو (گروه) را وعده‌ی
نیکوترین (پاداش) داده و خدا مجاهدان را بر خانه‌نشینان
به پاداشی بزرگ برتری داده است.

حال آنکه (این درجه‌ی جهاد بر حسب درجات مجاهدان به
عنوان) درجات و پوشش و رحمتی از جانب اوست (و نصیب
آنان می‌شود). و خدا پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگیان بوده
است.

بی‌گمان کسانی که بر خود ستمکارند (هنگامی که) فرشتگان
جانشان را گرفتند (به آنان) گفتند: «در چه (حال) بودید؟»
پاسخ دادند: «ما در زمین از مستضعفان بودیم.» گفتند:
«مگر زمین خدا وسیع نبود تا در آن مهاجرت کنید؟» پس
آنان جایگاهشان دوزخ است و (دوزخ) چه بد بازگشتگاهی
است.

مگر مستضعفان از مردان و زنان و کودکانی که چاره‌جویی
توانند و راهی (نیز) نیابند.

پس ایشان، امید است خدا از آنان درگذرد و خدا همواره
خطا بخش و پوشنده بوده است.

و هر که در راه خدا هجرت کند، در زمین (و زمینه‌ی
هجرتش) جایگاهی آرام و بی‌خطر (و فراوانی و گشایشی
خواهد یافت و هر کس به حالت مهاجرت در راه خدا و
پیامبرش از خانه‌اش به درآید، سپس مرگش در رسد،
همانا پاداش او همواره بر خداست. و خدا بسی پوشنده‌ی
رحمتگر بر ویژگیان بوده است.

و چون در زمین (به زحمت پای) زدید [رهسپار جهاد
شدید]، اگر بیم داشتید آنان که کافر شدند بر شما فتنه‌ای
آتشین (بر پا) کنند (که بر شما هجوم آورند)، پس گناهی بر
شما نیست که از (کیفیت) نماز بکاهید. کافران بی‌گمان
پیوسته برای شما دشمنانی آشکارگر بوده‌اند.

وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلْتَقُمْ طَافِيَةً مِنْهُمْ مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا مِنْ وَرَائِكُمْ وَلْتَأْتِ طَافِيَةٌ أُخْرَى لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ وَدَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ مَيْلَةً وَاحِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ بِكُمْ أَذًى مِنْ مَطَرٍ أَوْ كُنْتُمْ مَرَضَى أَنْ تَضَعُوا أَسْلِحَتَكُمْ وَخُذُوا حِذْرَكُمْ إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا

۴:
نساء
۱۰۲
۱۷۶

فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا اللَّهَ قِيَمًا وَقُعودًا وَعَلَى جُنُوبِكُمْ فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا

۱۰۳

وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا تَأْلُمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلُمُونَ كَمَا تَأْلُمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَاللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا

۱۰۴

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرْنَاكَ اللَّهُ وَلَا تَكُنَ لِلْخَائِنِينَ خَصِيمًا

۱۰۵
۷۷ج

و هنگامی که در میانشان [این مجاهدان] بودی پس برایشان نماز برپا داشتی، باید گروهی از آنان با تو (به نماز) بایستند و باید جنگافزارهای خود را در بر گیرند. پس چون به سجده (ی نخستین) رفتند (برای اتمام نمازشان و مراقبت) باید پشت سر شما قرار گیرند و گروهی دیگر که هنوز نماز نگزارده‌اند باید بیایند و با تو (در ادامه‌ی جماعت) نماز گزارند و باید (حالت) بیمشان و جنگافزارهایشان را (با خود) بگیرند. کسانی که کافر شدند دوست داشتند که ای کاش شما از جنگافزارهایتان و (از) متاع‌هایتان غافل شوید، پس یکجا بر شما هجوم آورند. و هیچ گناهی بر شما نیست (که) اگر آزاری از بارانی شما را در رسید یا بیمار بودید، جنگافزارهایتان را واگذارید و (همواره از ایشان) بر حذر باشید. بی‌گمان، خدا برای کافران عذابی خفت‌بار آماده کرده است.

پس چون نماز را (این‌گونه) به جای آوردید، خدا را (در همه حال) ایستاده و نشسته و بر پهلو آرمیده، یاد کنید. پس چون آرام شدید، نماز را (به طور کامل و بدون کم و کاست) به پا دارید، زیرا نماز بر مؤمنان، در اوقات معین مقرر بوده است.

و در پی‌جویی مجادله‌ی این دشمنان سستی نورزید. اگر شما درد می‌کشید، آنان (نیز) همان گونه که شما درد می‌کشید، درد می‌کشند؛ حال آنکه شما چیزی از خدا امید دارید که آنها امید ندارند. و خدا همواره بس دانای فرزانه بوده است.

ما به‌راستی این کتاب را به کل حق (و حقانیت) بر تو نازل کردیم، تا میان مردمان به (موجب) آنچه خدا به تو نشان داده داورى کنی و زنده‌ار که برای خیانتکاران جانب‌دار مباش.

وَأَسْتَغْفِرِ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا

و از خدا پوشش بخواه، (که) همواره خدا بسی پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگان بوده است.

۱۰۷

وَلَا تُجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَانُونَ أَنْفُسَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
مَنْ كَانَ خَوَّانًا أَثِيمًا

و از کسانی که به خودشان خیانت می‌کنند دفاع مکن. بی‌گمان خدا هر که را که خیانتکار و گناه‌پیشه بوده دوست نمی‌دارد.

۱۰۸

يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ
إِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرْضَىٰ مِنَ الْقَوْلِ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ
مُحِيطًا

(کار و اسرار خود را) از مردم بسی پنهان می‌دارند و از خدا هیچ پنهان نمی‌دارند. و چون شبان‌گاه به چاره‌اندیشی می‌پردازند سخنانی می‌گویند که خدا (بدان‌ها) خشنود نیست. حال آنکه خدا (همچنان) با آنان است (و) خدا به آنچه انجام می‌دهند همواره احاطه داشته است.

۱۰۹

هَآأَنْتُمْ هَآؤُلَآءِ جَدَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيَوةِ الدُّنْيَا فَمَنْ
يُجَادِلُ اللَّهَ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَمْ مَنْ يَكُونُ عَلَيْهِمْ
وَكِيلًا

هان! شما همانان هستید که در زندگی دنیا(تان) از اینان جانبداری کردید. پس چه کس به روز رستاخیز از آنان در برابر خدا جانبداری خواهد کرد؟ یا چه کسی حمایتگر و کارگزار آنان خواهد بود؟

۱۱۰

وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ
اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

و هر کس بدی‌ای کند، یا بر خویشتن ستمی روا دارد، سپس از خدا پوشش بخواهد، خدا را پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگان خواهد یافت.

۱۱۱

وَمَنْ يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهِ عَلَىٰ نَفْسِهِ وَكَانَ
اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا

و هر کس خطایی مرتکب شود، آن را به زیان خود مرتکب شده و خدا همواره بس دانای فرزانه بوده است.

۱۱۲

وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهِ بَرِيئًا فَقَدْ
أَحْتَمَلَ بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا

و هر کس خطا یا گناهی –مانع از خیری– به دست آرد، سپس آن را به بی‌گناهی نسبت دهد، پس بی‌گمان بهتان و گناه دنباله‌دار آشکارگری بر دوش کشیده است.

۱۱۳
۷۸ر

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ لَهَمَّتْ طَآئِفَةٌ مِّنْهُمْ أَنْ
يُضِلُّوكَ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَضُرُّونَكَ مِنْ شَيْءٍ
وَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ
تَكُن تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا

و اگر فضل و رحمت خدا بر (سر و سامان) تو نبود، گروهی از آنان همت می‌گماردند تا گمراهت کنند و بجز خودشان را گمراه نمی‌کنند و به تو هیچ زیانی نمی‌رسانند. و خدا بر تو کتاب و حکمت فرو فرستاد و آنچه نمی‌توانسته‌ای بدانی به تو آموخت و فزون‌بخشی خدا بر تو، با عظمت (و بزرگواری) بوده است.

لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّنْ نَّجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا

115

وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ
غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ
وَسَاءَتْ مَصِيرًا

۱۱۶
۷۹۲

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ ۖ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ ۚ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا

117

إِنْ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا إِنْشَاءً وَإِنْ يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطَانًا مَّرِيدًا

118

لَعَنَهُ اللَّهُ وَقَالَ لَأَتَّخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيبًا مَفْرُوضًا

119

وَلَا ضَلَّٰلَتَهُمْ وَلَا أُمِّيَّةٌ لَهُمْ وَلَا يُرْجَىٰ لَكُمُ الْيَوْمَ الْعَذَابُ أَلَدًا ۚ
أَلَا تَتَذَكَّرُونَ ۚ وَاللَّهُ يَتَّخِذُ الْوَحْيَ الْغَيْبَ وَالْجَهَنَّمَ الْآثِنَةَ ۚ أَلَا تُحْشَرُونَ ۚ

۱۲۰

يَعِدُّهُمْ وَيُمْنِيهِمْ^ص وَمَا يَعِدُّهُمْ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا

۱۲۱

أُولَئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا

آنان بِنَاهَاگَه‌شان جَهَنم است و از آن راه گریزی نایند.

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا
وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا

لَيْسَ بِأَمَانِيِّكُمْ وَلَا أَمَانِي أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ يَعْمَلْ
سُوءًا يُجْزَ بِهِ وَلَا يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا

وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ
وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ
شَيْءٍ مُّحِيطًا

وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُتْلَىٰ
عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي يَتْلَىٰ النِّسَاءِ الَّتِي لَا تُوْتُونَهُنَّ
مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ
مِنَ الْوِلْدَانِ وَأَنْ تَقُومُوا لِلْيَتَامَىٰ بِالْقِسْطِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ
خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ عَلِيمًا

و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته (ی ایمان) کردند، در آینده ای نزدیک، آنان را در بوستان هایی که از زیر (درختان) شان، نهرها روان است در می آوریم، حال آنکه در آن جاودانه اند. وعده ی حقانی خدا را بپذیرید و چه کسی در سخن، از خدا راستگوتر است؟

(پاداش و کیفر، هرگز) به دلخواه و آرزوی شما و نه به دلخواه و آرزوی اهل کتاب نیست. هر کس بدی کند، در برابر آن کیفر بیند و جز خدا برای خود نه سرپرستی و نه مددکاری نمی یابد.

هر کس که کارهایی شایسته کند - مرد باشد یا زن - در حالی که مؤمن است، ایشان داخل بهشت می شوند و به اندازه ی گودی پشت هسته ی خرمایی (هم) ستم نمی شوند.

و دین چه کسی بهتر است از آن کس که خود را تسلیم خدا کرده، در حالی که نیکوکار است و از آیین ابراهیم (که) از هر باطلی رویگردان بوده پیروی نموده است؟ و خدا ابراهیم را دوستی بس تنگاتنگ گرفت (که گویی سراسر وجودش در خدا ادغام گردیده است).

و آنچه در آسمان و آنچه در زمین است تنها از خداست و خدا همواره بر هر چیزی احاطه داشته است.

و درباره ی زنان، رأی تازه ی تو را می پرسند. بگو: «خدا درباره ی آنان به شما فتوا می دهد و (نیز) درباره ی آنچه در کتاب [قرآن] بر شما تلاوت می شود؛ در مورد زنان یتیمی که حق مکتوب و نگاشته شده برایشان را به ایشان نمی دهید و تمایل به ازدواج با آنان دارید و (نیز درباره ی) کودکان ناتوان و اینکه با یتیمان (باید) به فضیلتی برتر از عدالت قیام کنید. و هر کار نیکی (را که) انجام دهید همواره خدا به آن بسی دانا بوده است.

وَإِنْ أَمْرًا خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَأُحْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ وَإِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا

و اگر زنی از ناسازگاری همسرش یا از روی گردانیدنش (از زندگی زناشویی) بیم داشت، بر آن دو هرگز گناهی نیست که از راه صلح با یکدیگر (در آیند و) به آشتی گرایند و (این) سازش خیر (و استمرار ناسازگاری، شر) است. و بخل (و بی‌گذشت بودن) در نفوس، حضور (و غلبه) یافته و اگر نیکی کنید و پرهیزگاری پیشه نمایید، همواره خدا به آنچه انجام می‌دهید بسی آگاه بوده است.

وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمِيلِ فَتَدْرُوا كَالْمُعَلَّقَةِ وَإِنْ تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا

و شما هرگز نمی‌توانید میان زنان عدالت (همه‌جانبه) برقرار کنید، هر چند (بر این عدالت) حریص (هم) باشید! پس (از آنان) یکسره تمایل (و تغافل) نورزید، تا آنان را همچون آویزان در این میان [بلا تکلیف و سرگشته] رها کنید و اگر سازش نمایید (و از این تمایل ناروا) بپرهیزید، (بدانید که) همواره خدا پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگان بوده است.

وَإِنْ يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللَّهُ كُلًّا مِّن سَعَتِهِ وَكَانَ اللَّهُ وَاسِعًا حَكِيمًا

و اگر آن دو همسر، از یکدیگر جدا شوند، خدا هر یک را از گشایش خویش بی‌نیاز می‌گرداند. و خدا همواره گشایشگر حکیم بوده است.

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنْ اتَّقُوا اللَّهَ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا

و آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است تنها از خداست و ما همواره به کسانی که پیش از شما (به آنها) کتاب داده شده و (نیز) به شما به‌راستی سفارش کردیم که از خدا پروا کنید و اگر کفر ورزید (چه باک؟) آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است از خداست و خدا بی‌نیاز ستوده بوده است.

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا

و آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است از خداست و وکالت [کارسازی] خدا کافی است.

إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ وَيَأْتِ بِآخَرِينَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى ذَلِكَ قَدِيرًا

(ای مردمان!) اگر (خدا) بخواهد، شما را (از میان) می‌برد و دیگرانی را به جای شما (پدید) می‌آورد و خدا بر این (کار) توانا بوده است.

مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا

هر کس پاداش دنیا می‌خواسته، پاداش دنیا و آخرت تنها نزد خداست. و خدا بس شنوایی بسیار بینا بوده است.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ
وَلَوْ عَلَىٰ أَنفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ إِن يَكُنْ غَنِيًّا
أَوْ فَقِيرًا فَاللَّهُ أَوْلَىٰ بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَن تَعْدِلُوا
وَإِن تَلَوْا أَوْ تَعْرِضُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ
الَّذِي نَزَّلَ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي أَنْزَلَ مِن قَبْلُ
وَمَن يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ
أَزْدَادُوا كُفْرًا لَّمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرْ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ
سَبِيلًا

بَشِّرِ الْمُنَافِقِينَ بِأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ الْمُؤْمِنِينَ
أَيَّبَتُّغُونَ عِنْدَهُمُ الْعِزَّةَ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَن إِذَا سَمِعْتُمْ ءَايَتِ اللَّهِ
يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا مَعَهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا
فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ إِنَّكُمْ إِذَا مِثْلُهُمْ^ط إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ
الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا

هان ای کسانی که ایمان آوردید! پیوسته –و بسی شایسته
و بایسته– در قسط [تقسیم عادلانه] بسیار پایدار باشید و
برای خدا گواهی دهید، هر چند به زیان خودتان یا (به
زیان) پدر و مادر(تان) و خویشاوندان نزدیکتر(تان) باشد.
اگر (یکی از دو طرف دعوا) توانگر یا نیازمند باشد، خدا به
آن دو (از شما) سزاوارتر است. پس از هوس پیروی نکنید،
که (در نتیجه از حق) عدول کنید و اگر به انحراف گرایید یا
(از حق) اعراض کنید، خدا همواره به آنچه انجام می‌دهید
آگاه بوده است.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! به خدا و پیامبرش و کتابی
که بر پیامبرش به تدریج فرو فرستاد و کتاب‌هایی که قبلاً
نازل کرده، بگروید و هر کس به خدا و فرشتگانش و
کتاب‌ها و پیامبران‌ش و روز بازپسین کافر شود، در حقیقت
دچار گمراهی دور و درازی شده است.

بی‌گمان کسانی که ایمان آوردند، سپس کافر شدند، سپس
ایمان آوردند، سپس کافر شدند، پس آن‌گاه به کفر خود
افزودند، هرگز خدا بر آن نبوده است که آنان را ببخشد و
نه به راهی راهوار هدایتشان کند.

منافقان را نوید ده که برایشان عذابی دردناک است.

همانان که غیر از مؤمنان، کافران را اولیای خود می‌گیرند.
آیا سربلندی را نزد آنان همی جویند؟ (این خیالی خام
است.) پس همواره عزّت، همه از آن خداست.

و همانا (خدا) در (آن) کتاب [قرآن] بر شما نازل کرد که:
هرگاه شنیدید آیات خدا مورد کفر (و انکار) و مسخره قرار
می‌گیرد، با آنان منشینید، تا به سخنی غیر از آن فرو روند
(و در صورت تخلف شما بی‌گمان مانند آنان خواهید بود. خدا
بی‌چون همگی منافقان و کافران را در دوزخ گرد آورنده
است.

الَّذِينَ يَتَرَبَّصُونَ بِكُمْ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِّنَ اللَّهِ قَالُوا
أَلَمْ نَكُنْ مَّعَكُمْ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا أَلَمْ
نَسْتَحِذْكُمْ عَلَيْهِمْ وَنَمْنَعَكُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فَاللَّهُ
يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ
عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَدِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَدِيعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا
إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كُسَالَى يُرَآءُونَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ
اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا

مُذَبِّبِينَ بَيْنَ ذَلِكَ لَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَلَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَمَنْ
يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ
دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَتُرِيدُونَ أَنْ تَجْعَلُوا لِلَّهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا
مُّبِينًا

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ
نَصِيرًا

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا بِاللَّهِ وَأَخْلَصُوا
دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ يُؤْتِ اللَّهُ
الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا

مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَذَابِكُمْ إِنْ شَكَرْتُمْ وَعَٰمَنْتُمْ وَكَانَ اللَّهُ
شَاكِرًا عَلِيمًا

آنان که در انتظاری (ناروا و بی‌پروا) بر (زیان) شمایند؛ پس
اگر از جانب خدا به شما فت‌ی در رسد، گویند: «مگر ما با
شما نبودیم؟» و اگر برای کافران نصیبی باشد، گویند: «مگر
ما بر (سروسامانتان) نگهبانی نمی‌کردیم و از تهاجم مؤمنان
بر شما جلوگیری نمی‌نمودیم؟» پس خدا، روز قیامت میاتتان
داوری می‌کند و خدا هرگز بر (زیان) مؤمنان، برای (سود)
کافران راهی راهوار قرار نداده است.

منافقان همواره به خدا نیرنگ می‌زنند، حال آنکه او (هم) به
آنان نیرنگ‌زننده است. و چون به نماز ایستند با کسالت
برخیزند، در حالی‌که برابر مردم ریا می‌کنند و خدا را جز
اندکی یاد نمی‌کنند.

میان آن دو گروه نگران و دو دلند؛ نه سوی آنانند و نه
سوی اینان. و هر که را خدا گمراه کند، هرگز راهی راهوار
برای (نجات) او نخواهی یافت.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! به جای مؤمنان، کافران را
اولیای خود مگیرید. آیا می‌خواهید برای خدا بر ضد خودتان
سلطه‌ای آشکارگر قرار دهید؟

منافقان بی‌گمان در (ژرفای) فروترین بخش از درکات
(هفتگانه‌ی) آتشند و هرگز برایشان یآوری نخواهی یافت.

مگر کسانی که توبه کردند و (خود و دیگران را) اصلاح
نمودند و به (یاری) خدا با کوشش و کاوش، نگهبان
(خودشان و دیگران) شدند و طاعت خود را برای خدا خالص
گردانیدند. پس هم‌اینان با آن مؤمنان (راستین) همراهند
و در آینده خدا این مؤمنان را پاداشی بزرگ خواهد داد.

اگر سپاس بدارید و ایمان آرید، خدا با عذاب شما چه کاری
خواهد داشت؟ و خدا همواره سپاس‌گزار [حق‌شناس]
بسیار دانا بوده است.

لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوِّءِ مِنَ الْقَوْلِ إِلَّا مَنْ ظَلِمَ وَكَانَ
اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا

خدا، افشاگری به بد زبانی را دوست نمی‌دارد، مگر (از) کسی که بر او ستم رفته باشد. و خدا بس شنوایی بسیار داناست.

۱۴۹

إِنْ تُبْدُوا خَيْرًا أَوْ تُخَفُّوهُ أَوْ تَعْفُوا عَنْ سُوءٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَفُوًّا قَدِيرًا

اگر خیری را آشکار کنید یا پنهانش دارید، یا از بدی درگذرید، خدا (هم) درگذرنده‌ای توانا بوده است.

۱۵۰

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا
بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ
وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا

همواره کسانی که به خدا و پیامبران کفر می‌ورزند و می‌خواهند میان خدا و پیامبران جدایی اندازند و می‌گویند: «ما به بخشی ایمان داریم و به بخشی کفر می‌ورزیم» و می‌خواهند میان آن (دو) راهی راهوار برای خود اختیار کنند،

۱۵۱

أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا
مُّهِينًا

همانان حقاً کافرانند (که گویی کافران دیگر کافر نیستند) و ما برای کافران عذابی خفت‌آور آماده کرده‌ایم.

۱۵۲

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ
أُولَٰئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أَجُورُهُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا

و کسانی که به خدا و پیامبران ایمان آورده و میان احدی از آنان جدایی نیفکندند، در آینده (خدا) پاداششان می‌دهد و خدا پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگیان بوده است.

۱۵۳
۸۳ر

يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَنْ تُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ كِتَابًا مِّنَ السَّمَاءِ
فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَىٰ أَكْبَرَ مِنْ ذَلِكَ فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهَ جَهْرَةً
فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِ
مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا عَنْ ذَلِكَ وَعَاتَيْنَا مُوسَىٰ
سُلْطَانًا مُّبِينًا

اهل کتاب از تو می‌خواهند که کتابی از آسمان بر ایشان فرود آوری. پس بی‌چون از موسی بزرگتر از این را خواستند و گفتند: «خدا را آشکارا به ما بنمای.» پس به سزای ظلمشان (آذرخش) صاعقه آنان را فرو گرفت. سپس، بعد از آنکه دلایل آشکار برایشان آمد، گوساله را (به پرستش) گرفتند. پس ما از آن (هم) چشم‌پوشی نمودیم و به موسی برهانی روشنگر دادیم.

۱۵۴

وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّورَ بِمِيثَاقِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمْ ادْخُلُوا الْبَابَ
سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ
مِيثَاقًا غَلِيظًا

و (کوه) طور را به سبب (نقض) پیمانشان بالای سرشان برافراشتیم و به آنان گفتیم: «سجدهکنان از درب (بیت‌المقدس) در آیید.» و (نیز) به آنان گفتیم: «در روز شنبه تجاوز مکنید.» و از ایشان پیمانی سخت بی‌امان بر گرفتیم.

فَمَا نَقْضِهِمْ مِّيثَقَهُمْ وَكُفْرِهِمْ بِآيَاتِ اللَّهِ وَقَتْلِهِمُ
الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ طَبَعَ اللَّهُ
عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا

وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَى مَرْيَمَ بُهْتَنًا عَظِيمًا

وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ
وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ
أَخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا
اتِّبَاعَ الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا

بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا

وَإِنَّ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ وَيَوْمَ
الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِدًا

فَيُظْلَمُ مِّنَ الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَاتٍ أُحِلَّتْ
لَهُمْ وَبَصَدَّتْهُمْ عَن سَبِيلِ اللَّهِ كَثِيرًا

وَأَخَذَهُمُ الرَّبُّوْا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَأَكْلِهِمْ أَمْوَالَ النَّاسِ
بِالْبَاطِلِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

لَٰكِنِ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا
أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْمُقِيمِينَ الصَّلَاةَ
وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أُولَٰئِكَ
سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا

پس به (سزای) پیمان‌شکنی‌شان و کفرشان (نسبت) به
آیات خدا و کشتار ناحقشان پیمبران را و گفتارشان که:
«دل‌هایمان در بسته است» (لعتشان کردیم)؛ بلکه خدا به
خاطر کفرشان بر دل‌هایشان مهر زده. پس جز اندکی ایمان
نمی‌آورند.

و (نیز) به سزای کفرشان و آن تهمت بزرگی که به مریم
زدند،

و گفته‌ی ایشان که: «ما بی‌چون مسیح، عیسی‌بن مریم،
پیامبر خدا را کشتیم.» حال آنکه آنان او را نکشتند و به
دارش (هم) نیاویختند؛ لیکن امر بر آنان مشتبه شد و
کسانی که بی‌چون دربارهی او اختلاف کردند، بی‌گمان در
مورد آن در (ژرفای) شکی غرق شده و هیچ علمی بر آن
ندارند، جز پیروی از گمان. و به یقین او را نکشتند؛

بلکه خدا او را سوی خود بالا برد. و خدا عزیز بوده است.

و هیچ کس از اهل کتاب، نیست مگر آنکه بی‌چون پیش از
مرگش [:مرگ مسیح] بی‌گمان به او ایمان می‌آورد و روز
قیامت (عیسی نیز) بر آنان گواه است.

پس به سزای ستمی که از یهودیان سر زد و به سبب آنکه
(مردمان را) بسیار از راه خدا بازداشتند، چیزهای پاکیزه‌ای
را که برایشان حلال شده بود بر آنان حرام کردیم.

و (نیز به سبب) ربا گرفتنشان – حال آنکه از آن نهی شده
بودند– و (به جهت) مفتخواری اموال مردمان. و ما برای
کافرانشان عذابی دردناک آماده کردیم.

لیکن پای‌برجایان استوارشان در علم [:معرفت الهی] و
مؤمنان، به آنچه بر تو نازل شده و آنچه پیش از تو نازل
گشته ایمان می‌آورند و به ویژه بر پا دارندگان نماز و (نیز)
زکات‌دهندگان و مؤمنان به خدا و روز واپسین. زودا (که)
به آنان پاداشی بزرگ خواهیم داد.

إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ
بَعْدِهِ وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَى وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ
وَعَاتَيْنَا دَاوُودَ زَبُورًا

۱۶۴

وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا لَمْ
نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا

۱۶۵

رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ
حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا

۱۶۶

لَٰكِنِ اللَّهُ يَشْهَدُ بِمَا أَنزَلَ إِلَيْكَ أَنزَلَهُ بِعِلْمِهِ
وَالْمَلَائِكَةُ يَشْهَدُونَ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا

۱۶۷

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا
ضَلَالًا بَعِيدًا

۱۶۸

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا
لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا

۱۶۹

إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ
يَسِيرًا

۱۷۰

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ
فَآمِنُوا خَيْرًا لَّكُمْ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا

ما بی‌گمان – همچنان که به نوح و پیامبران پس از او، وحی
کردیم – به تو (نیز) وحی کردیم و به ابراهیم و اسماعیل و
اسحاق و یعقوب و فرزندان(او) و عیسی و ایوب و یونس و
هارون و سلیمان (نیز) وحی کردیم و به داوود زبور دادیم.

و پیامبرانی (را فرستادیم) که در حقیقت (ماجرای) آنان را
از پیش بر تو حکایت کردیم و پیامبرانی (را نیز برانگیختیم)
که (سرگذشت) ایشان را بر تو بازگو نکرده‌ایم و خدا با
موسی سخنی (وحیانی) گفت.

پیامبرانی را که بشارتگر و هشداردهنده بودند، تا برای
مردمان پس از پیامبران، در برابر خدا (بهاغه و) حجتی (در
کار) نباشد. و خدا عزیز حکیم بوده است.

اما خدا به (حقانیت) آنچه بر تو نازل کرده است گواهی
می‌دهد. او آن را به علم (مطلق) خویش نازل کرده و
فرشتگان (نیز به آن) گواهی می‌دهند و گواهی خدا کافی
است.

بی‌گمان، کسانی که کفر ورزیدند و (خود و مردم را) از راه
خدا بازداشتند، بی‌چون به گمراهی دور و درازی افتادند.

همواره کسانی که کفر ورزیدند و ستم کردند، خدا بر آن
نبوده است که برایشان (گناهانشان را) بیوشد و به راهی
(راست) هدایتشان کند:

مگر راه جهنم، حال آنکه در آن جاودانند و این (کار) برای
خدا آسان بوده است.

هان ای مردمان! (آن) پیامبر (یگانه‌ی موعود)، تمامی حق را
از سوی پروردگارتان به‌راستی برایتان آورده است. پس
(به او) ایمان بیاورید که برای شما خیر است و اگر کافر
شوید (بدانید که) آنچه در آسمان‌ها و زمین است از
خداست و خدا پس دانایی حکیم بوده است.

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ
إِلَّا الْحَقَّ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ
وَكَلِمَتُهُ أَلْقَاهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِّنْهُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ
وَرُسُلِهِ وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةٌ انْتَهُوا خَيْرًا لَّكُمْ إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهُ
وَاحِدٌ سُبْحَانَهُ أَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا

۴۴
نساء
۱۷۱
/۱۷۶

لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ وَلَا
الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ
وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمْ إِلَيْهِ جَمِيعًا

۱۷۲
۸۵ر

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ
وَيَزِيدُهُمْ مِّنْ فَضْلِهِ وَأَمَّا الَّذِينَ اسْتَنَكَفُوا فَاسْتَكَبرُوا
فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا
وَلَا نَصِيرًا

۱۷۳

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا
إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا

۱۷۴

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي
رَحْمَةٍ مِّنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمًا

۱۷۵

هان ای اهل کتاب! در دین خود غلو [زیاده‌روی] نکنید و
درباره‌ی خدا جز (سخن) حق مگویید. مسیح، عیسی‌بن‌مریم،
تنها پیامبر خدا و کلمه [نشانه‌ی] اوست (که) آن را سوی
مریم افکنده و روحی (بزرگ و آفریده‌ای ممتاز) از جانب
اوست. پس به خدا و پیامبرانش ایمان بیاورید و نگویند
(خدا اقنوم‌های) سه‌گانه است. (از این کفر) فراسوی خیری
برای خودتان باز ایستید. خدا فقط معبودی یگانه، و منزّه از
آن است که برای او فرزندی باشد. آنچه در آسمان‌ها و آنچه
در زمین است از اوست و کارسازی خدا کافی است.

مسیح از اینکه بنده‌ی خدا باشد هرگز خودداری نمی‌کند و
نه فرشتگان مقرب (نیز). و هر کس از پرستش او خودداری
و تکبر کند (بداند که) زودا (که) خدا همه‌ی آنان را سوی
خود گرد می‌آورد.

پس اما کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته‌ی (ایمان)
کرده‌اند، پادشاهشان را به تمام (و کمال) خواهد داد و از
فزون‌بخشی خود به ایشان افزون می‌بخشد. و اما کسانی که
امتناع ورزیده و تکبر کردند، پس آنان را به عذابی دردناک
دچار می‌سازد و بجز خدا برای خود (نه) سرپرست و نه
یابوری نخواهند یافت.

هان ای مردمان! شما را از جانب پروردگارتان برهانی (بس
درخشان) آمده و فراسوی شما نوری روشنگر فرو
فرستادیم.

پس اما کسانی که به خدا گرویدند و به (یاری) او با کوشش
و کاوش، نگهبانی (برای خود و دیگران) یافتند، به زودی
خدا آنان را در جوار رحمت و فضلی از جانب خویش در آورد
و ایشان را سوی خود، به راهی راست هدایت کند.

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلَالَةِ إِنْ أُمِرُوا هَلَكَ
لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ وَلَهُ أُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ وَهُوَ يَرِثُهَا
إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهَا وَلَدٌ فَإِنْ كَانَتَا أُثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الشُّلْثَانِ مِمَّا
تَرَكَ وَإِنْ كَانُوا إِخْوَةً رِجَالًا وَنِسَاءً فَلِلَّذَكَرِ مِثْلُ حِظِّ
الْأُنثَيَيْنِ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ أَنْ تَضِلُّوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمٌ

۵. مائده المائدة: سفره غذا مدنی

۱۲۰ آیه

۲۲ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ أُحِلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَةُ
الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ غَيْرَ مُحِلِّي الصَّيْدِ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ
إِنَّ اللَّهَ يُحْكُمُ مَا يُرِيدُ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَحِلُّوا شَعِيرَ اللَّهِ وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ
وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَئِدَ وَلَا ءَامِينَ الْبَيْتِ الْحَرَامِ يَبْتَغُونَ
فَضْلًا مِّن رَّبِّهِمْ وَرِضْوَانًا وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا وَلَا
يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ أَن صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
أَن تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى
الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

از تو فتوا می‌طلبند. بگو: «خدا درباره‌ی کلاله [برادران و خواهران ابوینی] فتوا می‌دهد (که) : اگر مردی بمیرد و فرزندی ندارد و خواهری دارد، پس نصف آنچه واگذاشته از آن اوست و آن (مرد نیز) از خواهرش تمامی ارث را می‌برد، (البته) اگر برای او [خواهر] فرزندی نباشد. پس اگر (ورثه فقط) دو خواهر (یا بیشتر) باشند، دو سوم میراث برای آنهاست. اگر چند خواهر و برادرند، نصیب مذکر، مانند نصیب دو مؤنث است. خدا برای شما (حقیقت را) بیان می‌کند که گمراه نشوید و خدا به هر چیزی داناست.»

هان ای کسانی که ایمان آوردید! به تمام قراردادهای خود و دیگران وفا کنید. برای شما تمامی حیوانات زبان‌بسته‌ی نعمت‌وار حلال گردیده، جز آنچه (حکمش) بر شما خوانده می‌شود؛ حال آنکه شکار را در حال احرام یا حرم حلال نشمرید. خدا هر چه را بخواهد حکم می‌دهد.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! حرمت شعائر خدا و ماه حرام و قربانی (بی‌نشان) و قربانی‌های نشانه‌دار و راهیان بیت‌الحرام را – در حالی که فضل و خشنودی پروردگار خود را می‌طلبند – نگه دارید. و چون از احرام و یا حرم بیرون آمدید (می‌توانید) شکار کنید. و هرگز مبدا کینه‌توزی گروهی که شما را از مسجدالحرام بازداشتند، به تجاوزتان وادارد. و در نیکوکاری و پرهیزگاری با یکدیگر همکاری کنید و در گناه –تأخیراندازنده از خیر– و در دشمنی، همکاری نکنید. و از (خشم) خدا پروا نمایید که خدا همواره سخت‌کیفر است.

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أَلْمَيْتَةُ وَالْدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَمَا أَهَلَ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصَبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْلَمِ ذَلِكُمْ فِسْقٌ الْيَوْمَ يَيسُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنَ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا فَمَنِ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ غَيْرِ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أَحَلَّ لَهُمْ قُلْ أَحَلَّ لَكُمْ أَطْيَبْتُ وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

الْيَوْمَ أَحَلَّ لَكُمْ أَطْيَبْتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابِ حِلٌّ لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابِ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسْلِفِينَ وَلَا مُتَّخِذِي أَخْدَانٍ وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِرِينَ

(اینها) بر شما حرام شده است: مردار و خون (ریخته شده) و گوشت خوک و آنچه به نام غیر خدا فروافکنده و کشته شده و (حیوان) خفه شده و چوبخورده و از بلندی افتاده و شاخ خورده و آنچه درنده (از آن) خورده - مگر آنچه را (از اینها) زنده دریافته، سر ببرید - و (همچنین) آنچه روی پت‌ها سر بریده شده و (نیز) اینکه با تیرهای قرعه (حیوانی را، میان خود) بخش کنید؛ اینها فسق و نافرمانی (خدا)ست. امروز کسانی که کافر شدند از (کارشکنی در) دین شما نوید گردیدند، پس از اینان مترسید و از من بهراسید. امروز دین شما را برایتان کامل و نعمت خود را بر شما تمام گردانیدم و این (اسلام) را برای شما (به عنوان) طاعتی (شایسته و بایسته و پیوسته) پسندیدم؛ پس هرکس (در این جریان و مانند آن) دچار تنگی و تنگنایی شود، بی آنکه به گناهی متمایل باشد، (اگر آنچه را منع شده است انجام دهد) خدا همواره پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگیان است.

از تو می‌پرسند چه چیز برایشان حلال شده؟ بگو: «چیزهای پاکیزه برایتان حلال گشته و (نیز) صید به وسیله‌ی حیوانات درنده (زمینی، دریایی و هوایی) که شما (مربیان شایسته‌ی حیوانات شکاری) از آنچه خدایتان به شما آموخته، به آنها تعلیم داده‌اید (برایتان حلال شده). پس از آنچه آنها برای شما گرفته و نگاه داشته‌اند بخورید و نام خدا را (در حال صید) بر آنها ببرید و خدای را پروا بدارید (که) خدا همواره زودشمار است.»

امروز چیزهای پاکیزه برایتان حلال شده و طعام کسانی که کتاب (وحیانی) داده شدند، برایتان حلال و طعام شما (هم) برای آنان حلال است و (نیز ازدواج با) زنان پاکدامن باایمان و زنان پاکدامن از کسانی که پیش از شما کتاب (آسمانی) به آنان داده شده (حلال است)، هنگامی‌که مهریه‌هایشان را به ایشان بدهید و (خودتان و آنان) پاکدامن و نگاهدار (خود و همسرانتان) باشید. نه زنانکاران و نه زنانی را (از روی شهوت) به دوستی بگیرید. و هرکس به ایمان کافر شود، بی‌گمان عملش تباه شده و او در آخرت از زیانکاران است.

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا
وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ
وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا وَإِنْ
كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِّنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ
أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا
فَأَمْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِّنْهُ مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ
عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَٰكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ
وَعَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

۵:
مانده
۶
۱۳۰/
۸۷ر

وَأَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّذِي وَاثَقَكُمْ بِهِ
إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الصُّدُورِ

۷

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ
وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَلَّا تَعْدِلُوا أَعْدِلُوا هُوَ
أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

۸

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَأَجْرٌ عَظِيمٌ

۹

هان ای کسانی که ایمان آوردید! چون به نماز برخاستید، صورت و دست‌هایتان را تا آرنج‌هاتان بشویید و بخشی از سرهایتان و (تمام روی) پاهایتان را تا دو برآمدگی (نخستین) مسح کنید. و اگر جُنُب بودید، خود را (سر تا پا هرگونه بخواهید) پاک نمایید [غسل کنید] و اگر بیمار یا در سفری بودید یا یکی از شما از موضع قضای حاجت آمد یا با زنان نزدیکی کردید، پس آبی نیافتید، در این صورت بلندای پاکیزه‌ای را بجویید و از آن به بخشی از صورت و (بخشی از) دست‌هایتان بکشید. خدا نمی‌خواهد بر شما هیچ تنگی بگیرد، ولی می‌خواهد شما را پاک کند و نعمتش را بر شما تمام گرداند، شاید سپاس گزارید.

و نعمتی را که خدا بر شما (ارزانی) داشته و (نیز) پیوندش را -که با شما پیوندی پایدار بسته- به یادآورید، چون گفتید: «شنیدیم و اطاعت کردیم.» و خدای را پروا بدارید که خدا به (راز) ذاتی سینه‌ها بسی داناست.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! برای خدا بسیار به فضیلت پایدار، ارج‌گذار و استوار باشید، در حالی‌که به تقسیم کردن (عادلانه) شهادت‌دهنده‌اید و هرگز نباید دشمنی گروهی شما را بر آن وادارد که عدالت نکنید. عدالت کنید (که) آن به تقوا نزدیکتر است و خدا را پروا بدارید. به‌راستی خدا به‌آنچه انجام می‌دهید بسی آگاه است.

خدا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته‌ی (ایمان) کردند، برایشان پوشش و پاداشی بزرگ وعده داده است.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ

۱۱

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ أَن يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

۱۲
حزب
۴۴
۸۸ر

وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا ۖ وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ ۖ لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ وَءَاتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَءَامَنْتُمْ بِرُسُلِي وَعَزَّرْتُمُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۚ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ

۱۳

فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ ۚ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ ۚ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا ۖ مِنْهُمْ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

و کسانی که کافر شدند و با آیات ما (همان‌ها و ما را) دروغ انگاشتند، اینان دوزخیانند.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! نعمت خدا را بر (سر و سامان) خودتان یاد کنید. چون قومی آهنگ (آن) نمودند (که) سويتان دست یازند، پس (خدا) دستشان را از شما بازداشت و خدا را پروا بدارید. و مؤمنان باید بی‌گمان تنها بر خدا توکل کنند.

و خدا از فرزندان اسرائیل همواره پیمان گرفت و از آنان دوازده (سر کرده‌ی) پیگیر کارگشا (درباره‌ی آنان) برانگیختیم و خدا فرمود: «من حتماً با شما هستم، اگر نماز را بر پا بدارید و زکات را بدهید و به فرستادگانم ایمان بیاورید. و بر گرامی‌داشتنشان یاریشان کنید و وام نیکویی به خدا دهید. بی‌گمان گناهانتان را از شما می‌زدایم و شما را همواره به‌راستی در باغ‌هایی که از زیر (درختان)شان نهرها روان است در می‌آورم. پس هر کس از شما بعد از این کافر شود، به‌راستی راه راست را گم کرده است.»

پس به (سزای) پیمان شکستنشان لعنتشان کردیم و دل‌هایشان را سخت گردانیدیم، در حالی‌که کلمات (وحیانی) را از جایشان جابه‌جا می‌کنند (و) بخشی از آنچه را بدان یادآور شده بودند به فراموشی سپردند. و تو بی‌وقفه بر خیانتی بزرگ از آنان آگاه می‌شوی؛ مگر اندکی از ایشان (که) خیانتکار نیستند). پس از آنان درگذر و روی بگردان که خدا نیکوکاران را همی دوست می‌دارد.

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِي أَخَذْنَا مِيثَقَهُمْ فَنَسُوا حَظًّا
مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ
الْقِيَمَةِ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا
مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ قَدْ
جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ

يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُمُ
مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ قُلْ
فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحُ ابْنُ
مَرْيَمَ وَأُمُّهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ

و برخی از کسانی که گفتند: «ما نصرانیانیم» از ایشان (نیز)
پیمانشان را گرفتیم. پس بهره‌ای بس شایسته از آنچه را
بدان یادآوری شده بودند به فراموشی سپردند. پس ما
(هم) تا روز قیامت میانشان دشمنی و کینه‌توزی را
درآمیختیم و به زودی خدا آنان را از آنچه می‌ساخته‌اند
خبری بزرگ خواهد داد.

هان ای اهل کتاب! پیامبر (بسیار برجسته‌ی) ما به‌راستی
سوی شما آمده است که بسیاری از چیزهایی از کتاب
(آسمانی خود) را که پوشیده می‌داشته‌اید، برای شما بیان
می‌کند و از بسیاری (هم در بیان وحیانی ویژه‌اش)
چشم‌پوشی می‌نماید. بی‌گمان برایتان از جانب پروردگار
(تان) نور و کتابی روشنگر آمده است.

خدا هر کس را که خشودیش را پیروی کند، به وسیله‌ی آن
(کتاب) به راه‌های سلامت رهنمون می‌شود و به اذن خویش،
آنان را از تاریکی‌ها سوی روشنایی برون می‌برد و به راهی
راست رهبریشان می‌کند.

بی‌گمان کسانی که گفتند: «خدا، همو مسیح پسر مریم
است» (که توحیدشان در خدایی مسیح است) بی‌چون کافر
شدند. بگو: «اگر (خدا) اراده کند که مسیح پسر مریم و
مادرش و هر که در زمین است جملگی را به هلاکت رساند،
پس چه‌کس از سوی خدا اختیاری دارد؟ حال آنکه
فرمانروایی آسمان‌ها و زمین و آنچه میان آن دو است تنها
از آن خداست؛ هر چه بخواهد می‌آفریند و خدا بر هر چیزی
بسی تواناست.»

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصْرَىٰ نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ وَأَحِبَّاهُ قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُم بِذُنُوبِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ مِّمَّنْ خَلَقَ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ

۵:
مانده
۱۸
/۱۲۰

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَىٰ فَتْرَةٍ مِّنَ الرُّسُلِ أَن تَقُولُوا مَا جَاءَنَا مِن بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ ۖ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۱۹

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ ۖ يَقَوْمِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ مُلُوكًا وَعَاقَبَكُمْ ۖ مَا لَمْ يُوْتِ أَحَدًا مِّنَ الْعَالَمِينَ

۲۰
۸۹

يَقَوْمِ ادْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ

۲۱

قَالُوا يَمُوسَىٰ إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ وَإِنَّا لَن نَّدْخُلَهَا حَتَّىٰ يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِن يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِنَّا دَاخِلُونَ

۲۲

قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ اللَّهَ عَلَيْنِهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَإِنَّكُم غَالِبُونَ وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

۲۳

و یهودیان و نصرانیان گفتند: «ما پسران و خداییم.» بگو: «پس چرا خدا شما را به (کیفر) گناهاتتان عذابتان می‌کند؟ (نه)، بلکه شما (هم) بشری هستید از جمله آفریدگان.» (خدا) برای هر که بخواهد می‌پوشاند و هر که را بخواهد عذاب می‌کند و فرمانروایی آسمان‌ها و زمین و آنچه میان آن دو است تنها از خداست و بازگشت (همه) تنها سوی اوست.

هان ای اهل کتاب! بی‌گمان پیامبران سویتان آمده که در حالت فترت رسولان (تمام حقایق را) برای شما بیان می‌کند تا مبدا بگویید: «برای ما هیچ بشارتگر و هشداردهنده‌ای نیامد.» پس همانا برای شما بشارتگر و هشداردهنده‌ای آمده و خدا بر هر چیزی تواناست.

و چون موسی به قوم خود گفت: «ای قوم من! نعمت خدا را بر خودتان یاد کنید، آن‌گاه که در میان شما پیامبرانی برجسته قرارداد و شما را مالکان خود ساخت (و از بندگی فرعون نجاتتان داد) و آنچه را که به هیچ‌کس از جهانیان نداده بود به شما داد.»

«ای قوم من! به سرزمین مقدسی که خدا برایتان مقرر داشته درآیید و بر گذشته‌هاتان بازنگردید که (این خود) بازگشتی زیان‌بار است.»

گفتند: «ای موسی! در آنجا مردمی زورمند ستم‌پیشه‌اند و تا آنان از آنجا بیرون نروند ما هرگز داخل آن نمی‌شویم. پس اگر آنان از آنجا بیرون روند ما (هم) بی‌چون (به آنجا) وارد می‌شویم.»

دو مرد از (زمره‌ی) کسانی که (از خدا) می‌هراسیدند (و) خدا به آنان نعمت داده بود گفتند: «از آن دروازه (ناگهان) بر ایشان درآیید که اگر از آن داخل شدید، بی‌گمان پیروزمند خواهید شد. و اگر مؤمن بوده‌اید پس بر خدا توکل کنید.»

قَالُوا يَمُوسَىٰ إِنَّا لَن نَّدْخُلَهَا أَبَدًا مَّا دَامُوا فِيهَا فَاذْهَبْ
أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَتِلَا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ

قَالَ رَبِّ إِنِّي لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخِي ۖ فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ
الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ

قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً يَتِيهُونَ فِي الْأَرْضِ ۚ
فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنَيْ آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ
مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ ۖ قَالَ إِنَّمَا
يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ

لَئِنْ بَسَطْتَ إِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِي مَّا أَنَا بِبَاسِطٍ يَدِيَ إِلَيْكَ
لَأَقْتُلَنَّكَ ۖ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ

إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبُوءَ بِإِثْمِي وَإِثْمِكَ فَتَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ
وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ

فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ ۖ فَأَصْبَحَ مِنَ
الْخَاسِرِينَ

فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُورِي
سَوْءَةَ أَخِيهِ ۖ قَالَ يُوَيَّلَتْنِي أَعَجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا
الْغُرَابِ فَأُورِيَ سَوْءَةَ أَخِي ۖ فَأَصْبَحَ مِنَ النَّادِمِينَ

گفتند: «ای موسی! تا هنگامی که آنان در آن (شهر) هستند
ما بی‌گمان هرگز پای در آن ننهیم، پس تو برو و (با)
پروردگارت با آنها جنگ کنید، ما همواره همین‌جا
نشستگانییم.»

(موسی) گفت: «پروردگارم! من جز اختیار شخص خود و
برادرم را (در رسالت) ندارم، پس میان ما و میان این قوم
نافرمان جدایی بیفکن.»

(خدا به موسی) فرمود: «پس (ورود به) آن سرزمین
بی‌گمان چهل سال بر ایشان حرام گشت (و) از آن محرومند
حال آنکه در زمین(شان) سرگردان خواهند بود. پس تو بر
گروه نافرمانان اندوه مخور.»

و خبر دو پسر آدم را به تمامی حقیقت بر ایشان بخوان.
چون (هر یک از آن دو) قربانی‌ای پیش‌کش داشتند، پس از
یکی از آن دو پذیرفته شد و از دیگری پذیرفته نشد.
(قابیل) گفت: «بی‌چون و بی‌امان تو را خواهم
کشت.» (هابیل) گفت: «خدا بی‌گمان تنها از تقوایپیشگان
می‌پذیرد؛»

«اگر ناگزیر دستت را سوی من دراز کنی – تا مرا بکشی –
من دستم را سوی تو درازکننده نیستم تا تو را بکشم. من
بهراستی از خدا – پروردگار جهانیان – می‌ترسم.»

«من همی خواهم که تو با گناه من و گناه خودت (سوی خدا)
بازگردی؛ پس از همدمان آتش باشی و همین است سزای
ستمگران.»

پس نفس (آماره) اش برایش قتل برادرش را هموار و
راهوار و (او را) وادار کرد؛ پس او را کشت و در نتیجه از
زیانکاران شد.

پس خدا زاغی را برانگیخت که زمین را می‌کاوید تا به او
نشان دهد چگونه جسد برادرش را پنهان کند. (قابیل)
گفت: «وای بر من! آیا عاجز بودم که مثل این زاغ باشم تا
جسد برادرم را پنهان کنم؟» پس از (زمره‌ی) پشیمانان
گردید.

مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنَّهُ مَن قَتَلَ نَفْسًا
بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا
وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ
رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ بَعَدَ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ
لَمُسْرِفُونَ

إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي
الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ
وَأَرْجُلُهُمْ مِّنْ خَلْفٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ذَلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ
فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن قَبْلِ أَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ فَاعْلَمُوا أَنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ
وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ
مَعَهُ لَيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَمَةِ مَا تُقْبَلُ مِنْهُمْ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

برای همین (هم) بر فرزندان اسرائیل نبشتیم که هر کس
کسی را- جز به (جزای کشتن) کسی، یا فساد در زمین -
بکشد، چنان است که گویی همه‌ی مردم را کشته و هر کس
کسی را زنده بدارد، چنان است که گویی تمامی مردمان را
زنده کرده. و همواره پیامبران ما تمامی روشنایی‌ها را
برایشان آوردند، سپس بسیاری از ایشان همواره در زمین
بی‌گمان زیاده‌رو می‌باشند.

سزای کسانی که با (ربانیت) خدا و (با رسالت) پیامبرش
می‌جنگند و در زمین به افساد می‌کوشند، جز این نیست که
پیای کشته شوند یا بر دار آویخته گردند یا دست‌ها و
پاهایشان در خلاف جهت یکدیگر بریده شود یا از سرزمین
(شان به‌گونه‌ای متناسب با گناهشان) رانده شوند. این
رسوایی برایشان در دنیاست و برایشان در آخرت عذابی
بزرگ است.

مگر کسانی که پیش از آنکه بتوانید بر ایشان دست یابید
توبه کرده باشند. پس بدانید که (در این صورت) خدا
پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگیان است.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! از خدا پروا کنید و سوی او
از (آن) وسیله (ای که خشنود است) جستجو کنید و در
راهش جهاد نمایید، شاید رستگار کنید.

بی‌گمان کسانی که کفر ورزیدند، اگر تمامی آنچه در زمین
است برای آنان باشد و مثل آن را (نیز) با آن (داشته
باشند) تا بدان وسیله خود را از عذاب روز رستاخیز
بازخرید کنند از ایشان پذیرفته نشود و برایشان عذابی
پر درد است.

يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ

وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

يَأْتِيهَا الرُّسُولُ لَا يَحْزُنكَ الَّذِينَ يُسْرِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا سَمَّعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَّعُونَ لِقَوْمٍ ءَاخِرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَذَا فَخُذُوهُ وَإِنْ لَمْ تُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُوا وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا أُولَئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرَ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ

می‌خواهند که از آتش برون آیند، در حالی‌که از آن بیرون‌آمدنی نیستند و برای آنان عذابی پایدار است.

و مرد و زن دزد را - به (سزای) آنچه به دست آورده‌اند - دست‌هایشان را به کیفری از جانب خدا قطع کنید. و خدا عزیز حکیم است.

پس هر کس پس از ستمش توبه و اصلاح کند، خدا به‌راستی بر او بازگشت می‌کند. خدا بس پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگان است.

آیا ندانستی که فرمانروایی آسمان‌ها و زمین از آن خداست؛ هر که را بخواهد عذاب می‌کند و برای هر که بخواهد (گناهش را) می‌پوشد و خدا بر هر چیزی بسی تواناست.

هان ای پیامبر! کسانی که در کفر(شان) شتاب می‌ورزند، تو را غمگین نسازند؛ آنان که با زبان خود گفتند: «ایمان آوردیم» و حال آنکه دل‌هایشان ایمان نیاورده. و برخی از یهودیان بسیار به سخنان گزاف گوش می‌سپارند و برای گروهی دیگر که (خود) نزد تو نیامده‌اند، گوش فرا می‌دارند و کلمات را از جاهای خود دگرگون می‌گردانند (و) می‌گویند: «اگر این (حکم) به شما داده شد، آن را بپذیرید و اگر آن به شما داده نشد، (از آن) دوری کنید.» و هر که را خدا بخواهد به آزمونی آتشین درافکند، هرگز در برابر خدا برای او از دست تو چیزی بر نمی‌آید. اینانند که خدا نخواستہ دل‌هایشان را پاک گرداند. در دنیا برایشان رسوایی و در آخرت عذابی بزرگ است.

سَمَّعُونَ لِلْكَذِبِ أَكْثَلُونَ لِلْحَقِّ فَإِنْ جَاءُوكَ فَاحْكُم بَيْنَهُمْ أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ ۖ وَإِنْ تُعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَنْ يَضُرُّوكَ شَيْئًا ۖ وَإِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ

۵:
مانده
۴۲
/۱۲۰

وَكَيفَ يُحْكِمُونَكَ وَعِنْدَهُمُ التَّوْرَةُ فِيهَا حُكْمُ اللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ

۴۳

إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ ۚ فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ وَاخْشَوْا اللَّهَ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا ۚ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ

۴۴
۹۲

وَكُتِبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنْ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ وَالْأُذُنَ بِالْأُذُنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ ۚ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ ۖ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ ۚ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

۴۵

بسی شنواییانی پذیرای دروغند (و) بسیار حرام‌خوارند. پس اگر نزد تو آیند میانشان داوری کن یا از ایشان روی بگردان و اگر از آنان روی برتابی هرگز زبانی به تو نتوانند رسانید و اگر داوری کنی، به عدالت در میانشان داوری کن (که) خدا دادگران را همی دوست می‌دارد.

و چگونه تو را داور قرار می‌دهند حال آنکه نزدشان تورات است (که) در آن حکم خداست؟ سپس بعد از این (طلب داوری)، پشت می‌کنند و ایشان (از) مؤمنان نیستند.

ما تورات را -که در آن رهنمود و نوری است- به‌راستی نازل کردیم (و) پیامبرانی برجسته که تسلیم (فرمان خدا) بودند به موجب آن برای یهود داوری می‌کردند؛ و (همچنین) دانشمندان ربانی یهود و دانشمندان نصرانی با آنچه از کتاب خدا بدان نگاهیانی شایسته شدند، حال آنکه بر آن گواه بودند. پس از مردم تترسید و از من به‌راسید و با آیات من بهای ناچیزی را خرید [؛معامله نکنید]. و کسانی که به آنچه خدا نازل کرده داوری نکنند، آنان خودشان کافرانند.

و در آن [تورات] بر آنان نبشتیم که بی‌امان جان در برابر جان و چشم در برابر چشم و گوش در برابر گوش و دندان در برابر دندان است و زخم‌ها (نیز به همان ترتیب) قصاص [؛پیگیری] دارند. پس هر کس از آن (قصاص در صورت مصلحت) درگذرد کفاره‌ای برای اوست و کسانی که به آنچه خدا نازل کرده داوری نکرده‌اند، آنان خود ستمگرانند.

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَرِهِم بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ ۖ وَعَاتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ ۖ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ

۵۰
مانده
۴۶
/۱۲۰

وَلِيَحْكُمَ أَهْلَ الْإِنْجِيلِ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فِيهِ ۖ وَمَن لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

۴۷

وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيِّمًا عَلَيْهِ ۖ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ ۚ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ ۚ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا ۚ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً ۚ وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا ءَاتَاكُمْ ۖ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ ۚ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

۴۸

وَأَن اُحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ ۚ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ ۖ وَاحْذَرْهُمْ أَن يَفْتِنُوكَ عَنْ بَعْضِ مَا أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ ۚ فَإِن تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَن يُصِيبَهُم بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ ۗ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ

۴۹

أَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ ۚ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ

۵۰

و عیسی پسر مریم را به دنبال آنان [پیامبران اسرائیلی] آوردیم، در حالیکه تورات را - که در برابرش بود - تصدیق کرد و انجیل را بدو دادیم، حال آنکه در آن هدایتی و نوری و تصدیق‌کننده‌ی تورات است (که) پیش روی خود اوست و برای پرهیزگاران رهنمود و اندرزی است.

و انجیلیان باید به آنچه خدا در آن نازل کرده داوری کنند و کسانی که به آنچه خدا نازل کرده حکم نکنند، آنان خودشان فاسق‌اند.

و ما این کتاب [قرآن] را به تمامی حقّ سوی تو فروفرستادیم، حال آنکه تصدیق‌کننده‌ی کتاب‌های پیشین برابرش و حاکم و محیط و نگهبان بر آنهاست. پس میان آنان بر آنچه خدا نازل کرده حکم کن و هواهایشان را - با تجاوز از حقّی که سوی تو آمده - پیروی مکن. برای هر یک از شما (امت‌های ولایت عزم) شریعت و راهی روشنگر قرار داده‌ایم. و اگر خدا می‌خواست شما را (در تکوین و دین) همواره امتّ واحدی قرار می‌داد، ولی همی‌خواهد شما را در آنچه به شما داده است بیازماید. پس در کارهای نیک بر یکدیگر سبقت بجوئید. بازگشت همه‌ی شما سوی خداست؛ پس درباره‌ی آنچه در آن اختلاف می‌کرده‌اید به خوبی خبری مهم خواهد داد.

و (دیگر) اینکه میان اینان به (موجب) آنچه خدا نازل کرده داوری کن و از هواهای‌شان پیروی مکن و از آنان برحذر باش، مبادا تو را در بخشی از آنچه خدا بر تو نازل کرده به فتنه در اندازند. پس اگر پشت کردند، بدان که خدا می‌خواهد فقط با پاره‌ای از گناهان‌شان گزندگی بدیشان رساند. و بی‌گمان بسیاری از مردمان بسی نافرمان‌اند.

پس آیا حکم جاهلیت را می‌جویند (که بپویند) ؟ و برای مردمی که یقین می‌آورند، داوری چه کسی از خدا بهتر است؟

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَرَىٰ أَوْلِيَاءَ
بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ مِّنكُمْ فَإِنَّهُ مِنَّهُمْ إِنَّ
اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

۵۲

فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ يُسْرِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ
نَحْشَىٰ أَن تُصِيبَنَا دَآئِرَةٌ فَعَسَىٰ اللَّهُ أَن يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ
مِّنْ عِنْدِهِ فَيُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا أَسْرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ نَادِمِينَ

۵۳

وَيَقُولُ الَّذِينَ ءَامَنُوا أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ
أَيْمَانِهِمْ إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَأَصْبَحُوا
خَاسِرِينَ

۵۴

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مَن يَرْتَدَّ مِنكُمْ عَن دِينِهِ فَسَوْفَ
يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ
عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ
لَا يَمِ ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

۵۵

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ
الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ

۵۶

وَمَن يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ
الْغَالِبُونَ

۵۷
۹۴ ر

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ
هُزُوءًا وَلَعِبًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ وَالْكَفَّارَ
أَوْلِيَاءَ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ كُنتُم مُّؤْمِنِينَ

هان ای کسانی که ایمان آوردید! یهودیان و نصرانیان را
اولیاء [دوستان و سرپرستان](خود) مگیرید. بعضی از آنان
اولیاء بعضی دیگرند (و) هرکس از شما آنان را به ولایت
برگیرد، بی‌گمان (خود) از آنان است. خدا بی‌چون گروه
ستمگران را هدایت نمی‌کند.

پس می‌بینی کسانی که در دل‌هایشان بیماری‌ای است، در
(رابطه‌ی با) آنان شتاب می‌ورزند.گویند: «می‌ترسیم (در
غیر این صورت) حادثه‌ی ناگواری گریبان‌گیرمان شود.» امید
است خدا فتح یا امر دیگری را (به ویژگی) از جانب خویش
پیش آورد، پس (در نتیجه آنان) از آنچه در (دل‌های)
خودشان پنهان داشته‌اند پشیمان باشند.

و کسانی که ایمان آوردند گویند: «آیا ایشان کسانی‌اند که
به خدا سوگندهای سختشان را می‌خورند (که) بی‌گمان با
شمايند؟» اعمالشان تباه شد؛ پس ناگهان زیانکار گردیدند.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! هرکس از شما از دین خود
برگردد خدا – در آینده – گروهی (دیگر) را می‌آورد که آنان
را دوست می‌دارد و آنان (نیز) او را دوست دارند. (اینان)
بر مؤمنان، فروتن (و) بر کافران، سرفراز و فراتراند (و) در
راه خدا جهاد می‌کنند و از ملامت هیچ ملامتگری نمی‌ترسند؛
این فضل خداست، آن را به هر که بخواهد می‌دهد و خدا
گشایشگری بسیار داناست.

ولی شما تنها خدا و پیامبرش و کسانی‌اند که ایمان آوردند؛
(همان) کسانی که نماز را بر پا می‌دارند و در حال رکوع
زکات می‌دهند.

و هر کس خدا و پیامبرش و کسانی را که ایمان آوردند ولی
خود بگیرد (پیروزمند است). پس حزب خدا بی‌گمان همانا
پیروزمندانند.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! کسانی را که دین شما را
به مسخره و بازی گرفته‌اند (چه) از کسانی که پیش از شما
به آنان کتاب داده شده و (چه از) کافران (دیگر، اینان را)
اولیائی (برای خودتان) مگیرید و اگر مؤمن بوده‌اید از خدا
پروا بدارید.

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوهَا هُزُوءًا وَلَعِبًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ

۵۹

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَنْقِمُونَ مِنَّا إِلَّا أَنْ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلُ وَأَنْ أَكْثَرُكُمْ فَاسِقُونَ

۶۰

قُلْ هَلْ أَنْبِئُكُمْ بِشَرٍّ مِّنْ ذَلِكَ مَثُوبَةً عِنْدَ اللَّهِ مَنْ لَعَنَهُ اللَّهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمْ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتِ أُولَئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضَلُّ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ

۶۱

وَإِذَا جَاءُوكُمْ قَالُوا ءَامَنَّا وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكَفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ ؕ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ

۶۲

وَتَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يُسْرِعُونَ فِي الْأَثِمِ وَالْعُدْوَانِ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتِ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۶۳

لَوْلَا يَنْهَاهُمُ الرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ عَنْ قَوْلِهِمُ الْأَثِمَ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتِ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ

۶۴

وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا وَالْقَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ

و هنگامی که (با اذان و اقامه مردمان را) به نماز می خوانید آن را به مسخره و بازی می گیرند، از آن روی که آنان بی گمان گروهی هستند (که) خردورزی نمی کنند.

بگو: «هان ای اهل کتاب! آیا جز برای این از ما انکار و انکار و پیگیری دارید که ما به خدا و آنچه سوی ما نازل شده و به آنچه پیش از این فرود آمده است، ایمان آوردیم و اینکه بی گمان بیشترتان فاسقانیده؟»

بگو: «آیا شما را به بدتر از (گرفتاران به) این کیفر در پیشگاه خدا خبری مهم از جهت ثوابشان نزد خدا بدهم؟ کسانی که خدا لعنتشان کرده و بر آنان خشم گرفته و از آنان بوزینگان و خوکان قرار داده. و آنان که طاغوت را پرستش کردند اینانند که از نظر جایگاه، بدتر و از راه راست (از همگان) گمراه ترند.»

و هنگامی که نزد شما آیند گویند: «ایمان آوردیم.» در حالی که بی چون با کفر وارد شده و بی گمان با (آن) بیرون رفتند و خدا به آنچه پنهان می داشته اند دانایتر است.

و بسیاری از آنان را می بینی که در گناه پیگیر و دشمنی و حرام خواری هلاکت بارشان شتاب می کنند؛ همواره چه کارهای بدی انجام می داده اند.

چرا ربّانیان آنان را از گفتار گناه آلودشان و (از) حرام خواری هلاکت بارشان باز نمی دارند؟ به راستی چه بد است آنچه می ساخته اند.

و یهودیان گفتند: «دست خدا بسته است.» دست های خودشان بسته است و به سبب آنچه گفتند از رحمت خدا دورند. بلکه (خدا) هر دو دستش گشاده است، هرگونه خواهد می بخشد و همانا آنچه از جانب پروردگارت سوی تو فرود آمده، بی گمان بر طغیان و کفر بسیاری از ایشان خواهد افزود و تا روز قیامت میانشان دشمنی و کینه افکندیم. هر بار که آتشی برای پیکار برافروختند، خدا آن را خاموش کرد و (آنان) در زمین به افساد می کوشند و خدا مفسدان را دوست نمی دارد.

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ وَلَادْخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ

و اگر اهل کتاب ایمان آورند و پرهیزگاری کنند، از ایشان گناهانشان را بی‌گمان می‌زداییم و به‌راستی آنان را به بوستان‌های پر نعمت درمی‌آوریم.

وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكْلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ مِنْهُمْ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ سَاءَ مَا يَعْمَلُونَ

و اگر آنان تورات و انجیل و آنچه را از جانب پروردگارشان سوبیشان نازل شده‌است بر پا دارند، بی‌چون از بالای سرشان (از برکات آسمانی) و از زیر پاهایشان (از برکات زمینی) خورده و برخوردار می‌شوند (تا چه رسد به مسلمانان!)؛ از میان آنان گروهی میانه‌رو هستند و بسیاری از ایشان چه بد عمل می‌کنند.

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ

هان ای پیامبر! آنچه را از جانب پروردگارت سوی تو نازل شده، ابلاغ کن و اگر (ابلاغ) نکنی پیام (سرنوشت‌ساز) رسالتش را نرسانده‌ای و خدا تو را از (گزند) مردمان نگاه می‌دارد. خدا گروه کافران را بی‌گمان هدایت نمی‌کند.

قُلْ يَٰ أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ حَتَّىٰ تُقِيمُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

بگو: «هان ای اهل کتاب! بر هیچ (آیین حق) نیستید تا (هنگامی‌که) تورات و انجیل و آنچه [قرآن] را از جانب پروردگارتان سوبیتان نازل شده‌است بر پا دارید.» و همواره آنچه از جانب پروردگارت سوی تو نازل شده، همانا بر طغیان و کفر بسیاری از آنان خواهد افزود. پس بر گروه کافران اندوه مدار.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئُونَ وَالنَّصَارَىٰ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

بی‌گمان کسانی که ایمان آورده و کسانی (هم) که یهودی شده و (یا) صابئی [التقاطی] و (یا) نصرانی‌اند، هر کس به خدا و روز بازپسین ایمان آورد و کار نیکو کند، نه بیمی بر ایشان است و نه ایشان اندوهگین می‌شوند.

لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَارْسَلْنَا إِلَيْهِمْ رَسُولًا كُلَّمَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنْفُسُهُمْ فَرِيقًا كَذَّبُوا وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ

ما به‌راستی از فرزندان اسرائیل پیمانی سخت گرفتیم و سوبیشان پیامبرانی روانه کردیم. هر بار پیامبری چیزی برخلاف هواهایشان برایشان آورد، گروهی را تکذیب کردند و گروهی را می‌کشند.

وَحَسِبُوا أَلَّا تَكُونَ فِتْنَةٌ فَعَمُوا وَصَمُوا ثُمَّ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَمُوا كَثِيرٌ مِنْهُمْ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ

و پنداشتند که آزمایشی آتشین در کار نیست. پس کور و کر شدند. سپس خدا بر ایشان بازگشت (تا سایش بازگردند). سپس بسیاری از ایشان کور و کر شدند و خدا به آنچه انجام می‌دهند بسی بیناست.

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ ۖ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَبْنِي إِسْرَءِيلَ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ ۚ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ

کسانی که گفتند: «خدا همان مسیح پسر مریم است» بی‌چون و بی‌امان کافر شدند. حال آنکه مسیح گفت: «ای فرزندان اسرائیل! خدا را، (که) پروردگار من و پروردگار خودتان (است) بپرستید. بیشک هرکس به خدا شرک آورد، همانا خدا بهشت را همواره بر او حرام ساخته و جایگاهش آتش است و برای ستمکاران هیچ یاورانی نیستند.»

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَالِثُ ثَلَاثَةٍ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا إِلَهُ وَاحِدٌ وَإِن لَّمْ يَنْتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

کسانی که (به تثلیث قایل شده و) گفتند: «خدا سومین (شخص از) سه (شخص یا سه اقنوم) است» بیشک و بی‌چون کافر شدند. حال آنکه هیچ معبودی جز خدای یکتا نیست و اگر از آنچه می‌گویند باز نایستند، به کسانی از ایشان که کافر شدند بی‌چون و بی‌امان عذابی دردناک خواهد رسید.

أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُ ۚ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

پس آیا (از این گناه) سوی خدا برگشت نمی‌کنند، و پوشش نمی‌خواهند؟ و خدا بسی پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگیان است.

مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ وَأُمُّهُ صِدِّيقَةٌ ۖ كَانَا يَأْكُلَانِ الطَّعَامَ ۗ أَنْظِرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ أَنْظِرْ أَتَى يُؤْفَكُونَ

مسیح پسر مریم جز پیامبری نیست که پیش از او (نیز) پیامبرانی گذشتند و مادرش زنی بسیار راست بود. هر دو غذا می‌خوردند. بنگر چگونه آیات (خود) را برای آنان به روشنی جداسازی می‌کنیم؛ سپس بنگر کجا و کی به دروغ (از حقیقت) دور افکنده می‌شوند.

قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ۚ وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

بگو: «آیا غیر از خدا –چیزی را که اختیار زیان و سودتان را ندارد– می‌پرستید؟ حال آنکه خدا –(هم) او– بسیار شنوای بس داناست.»

قُلْ يَٰ أَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لَا تَغْلُواْ فِى دِينِكُمْ غَيْرَ ٱلْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُواْ أَهْوَآءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّواْ مِنْ قَبْلُ وَأَضَلُّواْ كَثِيرًا وَضَلُّواْ عَنْ سَوَآءِ ٱلسَّبِيلِ

لَعَنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِنْ بَنَىٰ إِسْرَءِيلَ عَلَىٰ لِسَانِ دَاوُدَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ

كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ

تَرَىٰ كَثِيرًا مِّنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ أَنفُسُهُمْ أَن سَخِطَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِى ٱلْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ

وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلنَّبِىِّ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوهُمْ أَوْلِيَآءَ وَلَٰكِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ فَسِقُونَ

لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ ٱلنَّاسِ عَدَاوَةً لِّلَّذِينَ ءَامَنُوا ٱلْيَهُودَ وَٱلَّذِينَ أَشْرَكُواْ وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُم مَّوَدَّةً لِّلَّذِينَ ءَامَنُوا ٱلَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِيْكَ ذَٰلِكَ بِأَنَّ مِنْهُمْ قِسِيَسِينَ وَرَهْبَانًا وَآنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ

بگو: «ای اهل کتاب! در دین خود، غلو (و زیاده روی) نکنید! و غیر از حق نگویید! و از هوسهای جمعیتی که پیشتر گمراه شدند و دیگران را گمراه کردند و از راه راست منحرف گشتند، پیروی ننمایید!»

از میان فرزندان اسرائیل، آنان که کفر ورزیدند، به زبان داوود و عیسی پسر مریم لعنت شدند. این (کیفر) به خاطر آن بود که عصیان ورزیده و (از فرمان خدا) تجاوز می‌کردند.

از کار زشتی که آن را مرتکب می‌شدند، یکدیگر را باز نمی‌داشتند. راستی چه بد بود آنچه می‌کرده‌اند.

بسیاری از آنان را می‌بینی که با کسانی که کفر ورزیدند پیوند تنگاتنگ ولایت دارند. راستی چه زشت است آنچه ایشان برای خودشان پیش فرستادند که (در نتیجه) خدا بر ایشان خشم گرفت و هم ایشان در عذاب ماندگار اند.

و اگر به خدا و پیامبر برجسته و آنچه که سوی او فرود آمده ایمان می‌آوردند، آنان را به ولایت نمی‌گرفتند. لیکن بسیاری از ایشان فاسقانند.

همواره یهودیان و کسانی را که شرک آورده‌اند، بی‌گمان دشمن‌ترین مردمان نسبت به مؤمنان می‌یابی، و کسانی را که گفتند: «ما نصرانی هستیم»، همواره به‌راستی نزدیکترین مردم در دوستی با مؤمنان می‌یابی، زیرا برخی از آنان کشیشان و تارکان دنیا می‌باشند و به‌راستی آنان تکبر نمی‌ورزند.

وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَىٰ أَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا ءَمَّاذَا فَاكْتُتِبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ

۸۴

وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبَّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ

۸۵

فَأَثْبَهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ

۸۶

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ

۸۷
۹۷ ر

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتٍ مَّا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ

۸۸

وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ ءُمُومُونَ

۸۹

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَّدْتُمُ الْأَيْمَانَ ۖ فَكَفَرْتُمْ ۖ وَاطْعَامُ عَشْرَةِ مَسْكِينٍ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ ۖ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ۚ ذَٰلِكَ كَفَرَةٌ ۚ أَيْمَانُكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ ۚ وَاحْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ ءَايَاتِهِ ۚ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

و هنگامی که آنچه را سوی این پیامبر نازل شده، بشنوند، می‌بینی بر اثر آن حقیقتی که شناخته‌اند، اشک از چشم‌هایشان می‌جوشد (و) گویند: «پروردگاران! ما ایمان آوردیم، پس ما را در زمره‌ی گواهان بنویس.»

«و برای ما چیست [چه عذری است] که به خدا و آنچه از حقّ به ما رسیده ایمان نیاوریم و با این حال چشم داریم پروردگاران ما را با گروه شایستگان درآورد.»

پس به (پاس) آنچه گفتند، خدا به آنان باغستان‌هایی پاداش داد که از زیر (درختان) شان نهرها روان است، حال آنکه در آنها جاوداند و این پاداش نیکوکاران است.

و کسانی که کفر ورزیدند و با آیات ما (همان‌ها و ما را) تکذیب کردند، آنان همدمان آتشند.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! چیزهای پاکیزه‌ای را که خدا برای (استفاده‌ی) شما حلال کرده، حرام شمارید (و از حکم خدا) تجاوز نکنید که خدا تجاوزکنندگان را بی‌گمان دوست نمی‌دارد.

و از آنچه خدا روزیتان گردانیده، حلالی پاکیزه را بخورید و خدایی را که شما به او ایمان دارید پروا ندارید.

خدا شما را به سوگندهای بیهوده‌تان (بدون پیمان در آن) مؤاخذه نمی‌کند، ولی به سوگندهایی که از روی پیمان می‌خورید (و می‌شکنید) شما را مؤاخذه می‌کند. پس کفاره‌اش خوراک دادن به ده بینواست - از غذاهای متوسطی که به کسان خود می‌خورانید- یا پوشانیدن آنان یا آزاد کردن در بندی. پس کسی که (هیچیک از این‌ها را) نیابد (باید) سه روز روزه بدارد. این است کفاره‌ی سوگندهای شما که از روی پیمان خوردید. و نگهبان سوگندهای خود باشید. این‌گونه خدا آیات خود را برای شما بیان می‌کند، شاید شما سپاسگزاری کنید.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ
وَالْأَزْلَمُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ

هان ای کسانی که ایمان آوردید! شراب و کار آسانگر گناه
[محرمانی مانند قمار] و بتها و تیرهای قرعه، پلیدی
(هایی) از عمل شیطانند پس از آنها دوری گزینید؛ شاید
(خود و دیگران را) رستگار کنید.

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقَعَ بَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي
الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ
فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ

۹۱

جز این نیست (که) شیطان همی خواهد با شراب و کار
آسانگر گناه، میان شما دشمنی و کینه‌توزی افکند و شما را
از یاد خدا و از نماز بازدارد. پس آیا شما (از این‌ها) دست
برمی‌دارید؟

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأَحْذَرُوا فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ
فَاعْلَمُوا أَنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلْغُ الْمُبِينُ

۹۲

و خدا را اطاعت کنید و پیامبر را (نیز) اطاعت کنید و (از
مخالفت با آنان) برحذر باشید. پس اگر روی گردانید،
بدانید که برعهده‌ی پیامبرمان فقط پیام‌رسانی روشنگر
(ربانی) است.

لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا
طَعَمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ثُمَّ اتَّقَوْا
وَءَامَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَأَحْسَنُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

۹۳

بر کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده‌اند گناهی
در آنچه خورده‌اند نیست، در حالی که تقوا پیشه کردند و
ایمان آوردند و کارهای شایسته (ی ایمان) نمودند؛ سپس
تقوا پیشه کردند و ایمان آوردند؛ پس آن‌گاه تقوا پیشه
کردند و (در تقوا و ایمان و عمل صالح) بهترین راه را
انتخاب کردند. خدا نیکوکاران را دوست می‌دارد.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَيَبْلُوَنَّكُمُ اللَّهُ بِشَيْءٍ مِّنَ الصَّيْدِ
تَنَالُهُ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَخَافُهُ
وَالَّذِينَ يَخَافُونَ اللَّهَ هُمْ يُبَدِّلُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ ۚ وَالَّذِينَ لَا
يَخَافُونَ اللَّهَ هُمْ يُبَدِّلُ حَسَنَاتِهِمْ سَيِّئَاتٍ ۚ وَمَن يَكْفُرْ
بِآيَاتِ اللَّهِ عَظِيمًا ۚ

۹۴
۹۸ر

هان ای کسانی که ایمان آوردید! خدا همواره شما را به
چیزی از شکار – که در دسترس شما و نیزه‌هایتان باشد–
بی‌چون می‌آزماید تا نشانه گذارد کسی را که در نهان از او
می‌هراسد؛ پس هرکس پس (از آن) تجاوز کند برایش
عذابی دردناک است.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ وَمَن
قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَمِّدًا فَجَزَاءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ
يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنْكُمْ هَدْيًا بَالِغَ الْكَعْبَةِ أَوْ كَفَرَةٌ
طَعَامُ مَسْكِينٍ أَوْ عَدْلٌ ذَلِكِ صِيَامًا لِّيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِهٖ
عَفَا اللَّهُ عَمَّا سَلَفَ وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمُ اللَّهُ مِنْهُ ۚ وَاللَّهُ
عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ

۹۵

هان ای کسانی که ایمان آوردید! در حالی که مُحَرَّم (یا
داخل حَرَمید)، صید را مکشید و هرکس از شما عمداً آن را
بکشد، باید نظیر آنچه کشته است کفاره‌ای از انعام
[نعمت‌های حیوانی] بدهد (که) بر آن دو تن عادل از میان
شما حکم کنند – در حالی‌که (این) هدیه‌ای است که به کعبه
می‌رسد– یا به کفاره‌ای مستمندانی را خوراک بدهد یا
معادلش روزه بدار تا سزای زشتکاری خود را بچشد. خدا از
آنچه گذشته، عفو کرده است و هرکس (آن را) تکرار کند،
خدا از او انتقام می‌گیرد. خدا عزیزی صاحب‌انتقام است.

أُحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَاعًا لَّكُمْ وَلِلْغِيَّارِ
وَحُرِّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا وَاتَّقُوا اللَّهَ
الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْكُبَىٰ حَرَمًا قِيَمًا لِلنَّاسِ وَالشَّهْرَ
الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَلْبَدِ ذَٰلِكَ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا
فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

أَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا
تَكْتُمُونَ

قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ
الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَأُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءَ إِنْ تُبَدَ لَكُمْ
تَسْؤُكُمْ وَإِنْ تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنَزَّلُ الْقُرْءَانُ تُبَدَ
لَكُمْ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ

قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِّن قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ

مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بَحِيرَةٍ وَلَا سَائِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ
وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
وَأَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ

صید دریا و خوراکیش برای شما حلال گشته، حال آنکه
برایتان و برای راهیان بهره‌ای است، و صید بیابان – مادامی
که مُحَرَّم (یا در حرم) می‌باشید– بر شما حرام گردیده است.
از خدایی که سوبیش محشور می‌شوید پروا بدارید.

خدا کعبه –بیت‌الحرام– را وسیله‌ی قیام [به پاخاستن]
مردمان قرار داده و ماه حرام و قربانی‌های نشان‌دار را (نیز
به همین منظور مقرر فرموده). این برای آن است تا بدانید
خدا بی‌گمان آنچه را در آسمان‌ها و آنچه را در زمین است
می‌داند و همواره خدا بر هر چیزی بسیار داناست.

بدانید خدا سخت‌کیفر است و خدا بی‌گمان بسی پوشنده‌ای
رحمتگر بر ویژگان است.

بر پیامبر (خدا وظیفه‌ای) جز ابلاغ رسا(ی رسالت) نیست. و
خدا آنچه را آشکار و آنچه را پنهان می‌کنید می‌داند.

بگو: «پاک و پلید یکسان نیستند، هرچند کثرتِ پلید، تو را
به شگفت آورد. پس ای اندیشمندان از خدا پروا کنید،
شاید (خود و دیگران را) رستگار کنید.»

هان ای کسانی که ایمان آوردید! از چیزهایی می‌پرسید که
اگر برای شما آشکار شود، بدآیندتان است و اگر هنگامی‌که
قرآن نازل می‌شود درباره‌ی آنها بپرسید برایتان آشکار
می‌شود. خدا از آنها [پرسش‌های بیجا] در گذشت. و خدا
بسی پوشنده‌ی بردبار است.

گروهی پیش از شما (نیز) بی‌چون از این (گونه) پرسش‌ها
کردند، سپس به سبب آنها (از) کافران یا کفران‌کنندگان
شدند.

خدا (چیزهای ممنوعی از قبیل) بحیره و سائبه و وصیله و حام
را (حرام) قرار نداده است، ولی کسانی که کفر ورزیدند، بر
خدا دروغ می‌بندند و بیشترشان خردورزی نمی‌کنند.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَىٰ مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا
حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ عَابَاءَنَا أُولَٰئِكَ عَابَهُمُ لَا
يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا عَلَيْكُمْ أَنفُسُكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مِّنْ
ضَلَّ إِذَا أَهْتَدَيْتُمْ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

۱۰۵

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا شَهَادَةُ بَيْنَكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمْ
الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنْكُمْ أَوْ ءَاخِرَانِ
مِّنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَأَصَبْتَكُمْ
مُصِيبَةُ الْمَوْتِ تَحْسُبُونَهُمَا مِّنْ بَعْدِ الصَّلَاةِ فَيُقْسِمَانِ
بِاللَّهِ إِنْ أُرْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرِي بِهِ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَلَا
نَكْتُمُ شَهَادَةَ اللَّهِ إِنَّا إِذَا لَمِنَ الْآثِمِينَ

۱۰۶

فَإِنْ عَثَرَ عَلَىٰ أَنَّهُمَا اُتَّحَقَّا إِثْمًا فَءَاخِرَانِ يَقُومَانِ
مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأُولَيْنِ فَيُقْسِمَانِ
بِاللَّهِ لَشَهَدَتُنَا أَحَقُّ مِنْ شَهَدَتَيْهِمَا وَمَا اُعْتَدَيْنَا إِنَّا إِذَا
لَمِنَ الظَّالِمِينَ

۱۰۷

ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ أَن يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَىٰ وَجْهِهَا أَوْ يَخَافُوا أَن تُرَدَّ
أَيْمَنُ بَعْدَ أَيْمَنِهِمْ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَسْمِعُوا ۚ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

۱۰۸

و هنگامی که به آنان گفته شود: «سوی آنچه خدا نازل کرده
و سوی پیامبر(ش) بیایید» گویند: «آنچه پدرانمان را بر آن
یافته‌ایم ما را بس است.» آیا و هرچند (که) پدرانشان
چیزی نمی‌دانند و راهی نمی‌یابند؟

هان ای کسانی که ایمان آوردید! بر (عهده‌ی) شماست (که)
به خودتان بپردازید؛ هرگاه هدایت یافتید آن کس که
گمراه شده است به شما زبانی نمی‌رساند. بازگشت همه‌ی
شما سوی خداست، پس شما را از آنچه انجام می‌داده‌اید
آگاهی مهمی می‌دهد.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! گواهی می‌توان در وقت
وصیت، هنگامی‌که یکی از شما را (نشانه‌های) مرگ در رسد،
دو مرد عادل از شماست. یا اگر راهی دشوار شوید و
مصیبت مرگ، شما را فرا رسید (و شاهد مسلمانی هم نبود)
دو تن از غیر (همکیشان) خود را (به شهادت بطلبید) و اگر
(در صداقت آنان) شک کردید، پس از نماز(شان) آن دو را
نگهدارید، آن گاه به خدا سوگند یاد کنند که: «ما این (حق)
را به هیچ قیمتی نمی‌فروشیم، هرچند (پای) خویشاوند
نزدیک‌ترمان (در کار) باشد و شهادت الهی را کتمان نمی‌کنیم
و بی‌گمان (اگر حق را کتمان کنیم) در این صورت از
گناهکاران خواهیم بود.»

و اگر دریافته شد که آن دو دستخوش گناهی پیگیر شدند،
پس دو تن دیگر که بر آنان ستم رفته است و هر دو (به
میت) سزاوارترند به جای آن دو (شاهد پیشین) قیام کنند.
پس به خدا سوگند یاد می‌کنند که: «گواهی ما همواره از
گواهی آن دو شایسته‌تر است و (از حق) تجاوز نکرده‌ایم،
اگر چنان کنیم از ستمکاران خواهیم بود.»

این (روش) -برای اینکه شهادت را به صورت درستش ادا
کنند یا بترسند که بعد از سوگند خوردنشان، سوگندهایی
(به وارثان میت) برگردانده شود- (به صواب) نزدیک‌تر
است. و از خدا پروا بدارید و (این پندها را) بشنوید. و
خدا گروه فاسقان را هدایت نمی‌کند.

يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمْ قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا
إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّمُ الْغُيُوبِ

روزی که خدا پیامبران را گرد آورد، پس فرماید: «چه پاسخی به شما داده شد؟» گویند: «ما هیچ نمی‌دانیم، همواره این تویی تو بسیار دانای رازهای نهان.»

إِذْ قَالَ اللَّهُ يٰعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَىٰ
وَالِدَتِكَ إِذْ أَيَّدْتُكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ
وَكَهْلًا وَإِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ
وَالْإِنْجِيلَ وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي
فَتَنْفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي وَتُبْرِئُ الْأَكْمَةَ
وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِي وَإِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِي وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي
إِسْرَءِيلَ عَنْكَ إِذْ جِئْتَهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
مِنْهُمْ إِنَّا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ

«و چون فراسوی حواریون وحی (غیررسالتی) کردم که به من و فرستاده‌ام ایمان آورید، گفتند: ایمان آوردیم، گواه باش به اینکه ما به راستی تسلیم شدگانیم.»

وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ ءَامِنُوا بِي وَبِرُّسُولِي قَالُوا
ءَامَنَّا وَأَشْهَدُ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ

چون حواریون گفتند: «ای عیسی پسر مریم! آیا پروردگارت می‌تواند از آسمان، خوانی بر ما فرود آورد؟» (عیسی) گفت: «اگر مؤمن بوده‌اید از خدا پروا دارید.»

إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ يٰعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ
أَنْ يُنْزِلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنْ
كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

گفتند: «می‌خواهیم از آن بخوریم و دل‌هایمان (بدان) آرامش یابد و بدانیم که به ما راست گفته‌ای و بر آن از گواهان باشیم.»

قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ أَنْ قَدْ
صَدَقْتَنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِّنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِّنكَ ۖ وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنَزِّلُهَا عَلَيْكُمْ ۖ فَمَن يَكْفُرْ بَعْدُ مِنْكُمْ فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ عَذَابًا لَا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِّنَ الْعَالَمِينَ

وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَعْيسَى ابْنُ مَرْيَمَ ءَأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّي إِلَهَيْنِ مِن دُونِ اللَّهِ ۖ قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ ۚ إِن كُنتَ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ ۖ تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ ۚ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ

مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ ۚ أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ ۚ وَكُنتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَّا دُمْتُ فِيهِمْ ۖ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنتَ أَنتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

إِن تُعَذِّبْهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ ۖ وَإِن تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ ۚ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ۚ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ ۚ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

عیسی پسر مریم گفت: «بار خدایا! پروردگارمان! از آسمان، خوانی برایمان فرو فرست تا عیدی برای اوّل و آخرمان باشد و (نیز) نشانه‌ای از جانب تو (برای حواریان) و ما را روزی ده، حال آنکه تو بهترین روزی‌دهندگان.»

خدا فرمود: «من آن را بر شما فرو فرستنده‌ام، پس هرکس از شما بعد (از آن) انکار ورزد، بی‌گمان وی را (چنان) عذابی کنم که هیچ‌یک از جهانیان را (آن چنان) عذاب نکنم.»

و چون خدا فرمود: «ای عیسی پسر مریم! آیا تو به مردم گفتی: “من و مادرم را (همچون) دو خدا به جای خدا(ی یکتا) بپرستید؟” گفت: «منزهی تو، مرا نسزد که (درباره‌ی خویشتن) چیزی را که حقّ من نیست بگویم. اگر آن را گفته بودم بی‌گمان همان را می‌دانستی. آنچه در ذات من است تو می‌دانی و آنچه در ذات توست من نمی‌دانم. به‌راستی تو خود بس دانای رازهای نهان هستی.»

«جز آنچه مرا بدان فرمان دادی (چیزی) به آنان نگفتم که: “خدا پروردگار من و پروردگار خودتان را عبادت کنید.” و تا هنگامی که در میانشان بودم بر آنان گواه بودم. پس چون مرا برگرفتی، تو خود بر آنان دیده‌بان بودی و تو بر هر چیزی گواهی.»

«اگر عذابشان کنی، پس آنان بندگان تو هستند و اگر برایشان پیوشانی، پس همواره تو خود توانای حکیم هستی.»

خدا فرمود: «این روزی است که راستان را راستیشان سود بخشد؛ برایشان باغ‌هایی است که از زیر (درختان)شان نهرها روان است، حال آنکه در آن جاودانند. خدا از آنان خشنود است و آنان (نیز) از او خشنودند. این است رستگاری بی‌رنج بزرگ.»

فرمانروایی آسمان‌ها و زمین و آنچه در آنهاست تنها از آن خداست و او بر هر چیزی تواناست.

۱
۱۰۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ
وَالنُّورَ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ

۲

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَىٰ أَجَلًا وَأَجَلٌ مُّسَمًّى
عِنْدَهُ ثُمَّ أَنْتُمْ تَمْتَرُونَ

۳

وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ
وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ

۴

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا
مُعْرِضِينَ

۵

فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا
كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

۶

أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَكَّنَّاهُمْ فِي
الْأَرْضِ مَا لَمْ نُمَكِّنْ لَكُمْ وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ
مِدْرَارًا وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ
بِذُنُوبِهِمْ وَأَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ

۷

وَلَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ كِتَابًا فِي قِرْطَاسٍ فَلَمَسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ لَقَالَ
الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ

۸

وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ وَلَوْ أَنْزَلْنَا مَلَكًا لَقُضِيَ الْأَمْرُ
ثُمَّ لَا يُنْظَرُونَ

(تمامی) ستایش‌ها خدایی را سزااست که آسمان‌ها و زمین
را آفرید و تاریکی‌ها و روشنایی را نهاد. سپس کسانی که به
پروردگارشان کفر ورزیدند، (غیر او را) با او برابر
می‌شمرند.

اوست کسی که شما را (در آغاز) از گل آفرید، سپس مدتی
را مقرر داشت و اجلّی (حتمی) نامیده شده نزد اوست.
سپس (همین) شما (در ربوبیت او) شکی دارید.

و اوست خدا در آسمان‌ها و در زمین. نهاستان و آشکارتان را
می‌داند. و آنچه را به دست می‌آورد می‌داند.

و هیچ نشانه‌ای از نشانه‌های پروردگارشان برایشان
نمی‌آید، مگر آنکه (آنان) اعراض‌کنندگان از آن بوده‌اند.

پس همانا هنگامی که (حق) سوبشان آمد با حق (همان را)
تکذیب کردند. پس در آینده (حقیقت) خبرهای مهم آنچه را
که به مسخره می‌گرفته‌اند، به آنان خواهد رسید.

آیا ندیدند -در روزگاری پیش از آنان- چه بسیار
نسل‌هایی (از مردمان) را هلاک کردیم؟ در حالی‌که آنان را
(به گونه‌ای) در زمین تمکن و امکاناتی دادیم که برای شما
آن تمکن و امکانات را ندادیم و (باران‌ها و برف‌ها و
بادهای) آسمان را پی‌درپی بر آنان فرو فرستادیم و
رودبارها را از زیر جایگاهشان روان ساختیم. پس ایشان را
به (همان) گناهانشان هلاک کردیم و پس از آنان نسل‌های
دیگری پدید آوردیم.

و اگر نوشته‌ای در کاغذی بر تو نازل می‌کردیم، پس آنان
(هم) آن را با دست‌های خود لمس می‌کردند، کسانی که کفر
ورزیدند همانا می‌گفتند: «این جز سحری آشکارگر نیست.»

و گفتند: «چرا فرشته‌ای بر او نازل نشده؟» و اگر فرشته‌ای
فرود می‌آوردیم، همواره کار(شان) تمام می‌شد؛ و پس از
آن مهلت داده نمی‌شوند.

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا لَّجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِم مَّا يَلِبْسُونَ

۱۰

وَلَقَدْ أَسْتَهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

۱۱
۱۰۳۲

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ أَنْظِرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ

۱۲

قُلْ لِّمَن مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ لِلَّهِ كَتَبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةُ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

۱۳
حزب
۵۲

وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

۱۴

قُلْ أَغَيَّرَ اللَّهُ أَتَّخِذُ وَلِيًّا فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُ وَلَا يُطْعَمُ قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

۱۵

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

۱۶

مَّن يُصْرِفْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُ وَذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ

۱۷

وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يَمْسَسْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۱۸

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ

و اگر او را فرشته‌ای قرار می‌دادیم، بی‌گمان وی را (به صورت) مردی در می‌آوردیم و (همانا او را) بر آنان مشتبه می‌ساختیم، چنان که (خودشان هم) آن را مشتبه می‌دارند.

و بی‌گمان پیش از تو همانا پیامبرانی به مسخره گرفته شدند. پس آنچه را مسخره می‌کردند، همان، گریبان‌گیر کسانی شد که آنان را استهزا می‌کرده‌اند.

بگو: «در زمین بگردید، سپس بنگرید (که) فرجام تکذیب‌کنندگان چگونه بوده است.»

بگو: «آنچه در آسمان‌ها و زمین است از آن کیست؟» بگو: «از آن خداست.» رحمت را بر خودش مقرر گردانیده است، (که) بی‌گمان شما را فراسوی روز قیامت – که در آن هیچ شک مستندی نیست– به‌راستی، بدون برگشت گرد خواهد آورد. کسانی که خودشان را باخته (و) زیان کرده‌اند، (هم) آنان ایمان نمی‌آورند.

و آنچه در شب و روز سکنی و سکونت دارد، تنها از آن اوست. و او بس شنوای بسیار داناست.

بگو: «آیا جز خدا را– (که) پدید آورنده‌ی آسمان‌ها و زمین بر مبنای فطرت توحیدی است– به سرپرستی برگزینم؟ حال آنکه او خوراک می‌دهد و خوراک داده نمی‌شود.» بگو: «من به‌راستی مأمور شدم نخستین کسی باشم که تسلیم خدا شده و (نیز به من فرمان داده شده که:) “هرگز از مشرکان مباش.”»

بگو: «اگر به پروردگارم عصیان ورزم ، بی‌گمان از عذاب روزی بزرگ هراسانم.»

در چنان روزی، کسی که عذاب از او برگردانده شود، همانا خدا به او رحم کرده و این همان رستگاری بی‌زیان روشنگر است.

و اگر خدا به تو زبانی رساند، پس هیچ کس جز او برطرف‌کننده‌ی آن (زیان) نیست و اگر خیری به تو رساند (نیز همین‌گونه است). پس او بر هر چیزی بسیار تواناست.

و اوست که بر (سر و سامان) بندگان‌ش چیره است و اوست بسی فرزانه‌ی آگاه.

قُلْ أَىُّ شَىْءٍ أَكْبَرُ شَهَدَةً ۖ قُلِ ٱللَّهُ شَهِيدٌۢ بَيْنِى وَبَيْنَكُمْ ۖ وَأُوحِىَ ۤإِلَىٰ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانُ لِأُنذِرْكُمْ بِهِۦ ۖ وَمَنْ بَلَغَ ۤأَيْنَكُمْ لَتَشْهَدُونَ أَنَّ مَعَ ٱللَّهِ َءَالِهَةً أُخْرَىٰ ۚ قُلْ لَّا أَشْهَدُ قُلْ إِنَّمَا هُوَ ٱللَّهُ وَاحِدٌ وَإِنِّى بَرِىءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ

ٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَهُمُ ٱلْكِتَٰبَ يَعْرِفُونَهُۥ ۖ كَمَا يَعْرِفُونَ آبْنَآءَهُمُ ٱلَّذِينَ خَسِرُوا۟ أَنفُسَهُمۡ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِۦ ۚ إِنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ ٱلظَّٰلِمُونَ

وَيَوْمَ نَخْشِرُهُمۡ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا۟ آئِنَ شُرَكَآؤُكُمُ ٱلَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ

ثُمَّ لَمْ تَكُن فِتْنَتُهُمْ إِلَّا أَن قَالُوا۟ وَٱللَّهُ رَبِّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ

أَنظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا۟ عَلَىٰ أَنفُسِهِمۡ ۖ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا۟ يَفْتَرُونَ

وَمِنْهُمْ مَّن يَسْتَمِعُ ۤإِلَيْكَ ۖ وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمۡ أَكِنَّةً ۖ أَن يَفْقَهُوهُ وَفِىٓ ءَاذَانِهِمۡ وَقْرًا ۚ وَإِن يَرَوْا۟ كُلَّ ءَايَةٍ لَّا يُؤْمِنُوا۟ بِهِآ ۖ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءُوكَ يُجَادِلُونَكَ يَقُولُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ إِنَّ هَٰذَا إِلَّا أَسْطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ

وَهُمۡ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْعَوْنَ عَنْهُ ۚ وَإِن يُهْلِكُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمۡ وَمَا يَشْعُرُونَ

وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذِ ٱُوقِفُوا۟ عَلَى ٱلنَّارِ فَقَالُوا۟ يَلَيْتَنآ نُرَدُّ وَلَا نُكَذِّبَ بِآيَاتِ رَبِّنَا وَنَكُونَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ

بگو: « گواهی چه چیزی (از همه) بزرگ‌تر است؟» بگو: «خدا میان من و شما گواهی است. و این قرآن فراسوی من وحی شد تا به وسیله‌ی آن، شما و هر کس را که بالغ شد و (قرآن) به او رسیده هشدار دهم؛ آیا به‌درستی و بی‌گمان شما گواهی می‌دهید که با خدا، خدایان دیگری هستند؟» بگو: «من گواهی نمی‌دهم.» بگو: «تنها او خدایی یگانه است و من همانا از آنچه (به او) شرک می‌ورزید بیزارم.»

کسانی که کتاب (وحیانی) به آنان داده‌ایم، همان‌گونه که پسران خود را می‌شناسند او [پیامبر و کتابش] را (هم) می‌شناسند. پس کسانی که خودشان را (باخته و) زیان کرده‌اند، (هم)آنان ایمان نمی‌آورند.

و کیست ستمکارتر از کسی که بر خدا دروغی بست، یا با نشانه‌های(ربانی) او (همو و فرستادگانش را) تکذیب کرد؟ بی‌گمان، ستمکاران (خودشان و دیگران را) رستگار نمی‌کنند.

و روزی همه‌ی آنان را گرد (هم) می‌آوریم؛ سپس به کسانی که شرک آوردند می‌گوییم: «کجایند شریکاتتان که می‌پنداشته‌اید (شریکان خدایند)؟»

سپس آشوب آتشبارشان (آشوبگریشان) جز این نبوده است که گفتند: «به خدا –پروردگارمان– سوگند که ما مشرک نبوده‌ایم.»

بنگر، چگونه بر زیان خودهاشان دروغ گفتند و آنچه به گزاف (به خدا) نسبت می‌داده‌اند از ایشان گم شد.

و برخی از آنان سوی تو گوش فرا می‌دارند، در حالی‌که ما بر دل‌هایشان پرده‌هایی افکندیم، تا آن را نفهمند و در گوش‌هایشان سنگینی (قرار داده‌ایم) و اگر هر (گونه) نشانه‌ای را ببینند به آن ایمان نمی‌آورند، تا هنگامی که نزد تو می‌آیند (و) با تو جدال می‌کنند. کسانی که کفر ورزیدند، گویند: «این (کتاب) چیزی جز افسانه‌ها، نوشته‌ها و بافته‌های پیشینیان نیست.»

حال آنکه آنان (مکلفان را) از آن باز می‌دارند و (خود نیز) از آن دوری می‌کنند و جز خویشتن را به هلاکت نمی‌افکنند و باریک‌بینی نمی‌کنند.

و کاش اینان را – هنگامی که بر آتش بازداشت شدند – ببینی. پس گویند: «کاش ما باز گردانده می‌شدیم و (تا دیگر) با آیات پروردگارمان (همان‌ها و او را) تکذیب نکنیم و از مؤمنان باشیم.»

بَلْ بَدَا لَهُمْ مَا كَانُوا يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا
نُهُوا عَنْهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

۲۹

وَقَالُوا إِن هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ

۳۰

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ قَالَ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا
بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ

۳۱
۱۰۵

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَتْهُمْ
السَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُوا يَحْسِرْتَنَّا عَلَىٰ مَا فَرَطْنَا فِيهَا وَهُمْ
يَحْمِلُونَ أَوْزَارَهُمْ عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ أَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ

۳۲

وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهُمْ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ
يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

۳۳

قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزَنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا
يُكَذِّبُونَكَ وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ

۳۴

وَلَقَدْ كَذَّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلَىٰ مَا كُذِّبُوا
وَأُودُوا حَتَّىٰ أَتَاهُمْ نَصْرُنَا وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ وَلَقَدْ
جَاءَكَ مِنْ نَبَائِ الْمُرْسَلِينَ

۳۵

وَإِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنْ أُسْطِطِعْتَ أَنْ تَبْتَغِيَ
نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلَّمًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بِآيَةٍ وَلَوْ شَاءَ
اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهَدْيِ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ

بلکه آنچه را پیش از آن نهان می‌داشته‌اند، برایشان آشکار
شد و اگر (هم) بازگردانده شوند، حتماً به آنچه از آن منع
شده بودند بر می‌گردند و بی‌گمان آنان همان دروغگویانند.

و گفتند: «(زندگی) جز زندگی دنیای ما نیست و ما (از)
برانگیخته شوندگان نیستیم.»

و کاش بنگری چون برابر پروردگارشان بازداشت شدند و
(خدا) فرمود: «آیا این حق نیست؟» گفتند: «آری، سوگند به
پروردگارمان.» گفت: «پس به (سزای) آنچه کفر
می‌ورزیدید، (این) عذاب را بچشید.»

کسانی که به لقای الهی تکذیب کردند، همواره زیان دیدند،
تا آن‌گاه که ساعت [قیامت] به ناگاه آنان را در رسد،
گویند: «دریغ بر ما، بر آنچه (درباره‌اش) کوتاهی کردیم.»
حال آنکه آنان بار سنگین گناهانشان را بر پشت‌هایشان
می‌کشند؛ هان! چه بد است باری که می‌کشند.

و (این) پست‌ترین و نزدیکترین زندگی [دنیا] جز بازیچه و
بازدارنده‌ای (از حق) نیست و سرای واپسین همواره برای
کسانی که پرهیزکاری می‌کنند بهتر است. آیا پس خردورزی
نمی‌کنید؟

به‌راستی، می‌دانیم که آنچه می‌گویند همانا تو را بسی سخت
غمگین می‌کند. پس در واقع آنان تو را تکذیب نمی‌کنند،
ولی (این) ستمکاران با آیات خدا (همان‌ها و او را) انکار
می‌کنند.

و بی‌گمان پیش از تو نیز پیامبرانی بسی تکذیب شدند، پس
بر آنچه تکذیب شدند و آزار دیدند شکیبایی کردند، تا یاری
ما به آنان در رسید. و برای کلمات خدا هیچ تبدیل‌کننده‌ای
نیست و همانا برخی از اخبار مهم پیامبران به‌راستی به تو
رسیده است.

و گر چه اعراض کردن آنان بر تو گران است، پس اگر
بتوانی رخنه‌ای در زمین یا نردبانی در آسمان بجویی، تا
نشانه‌ای برایشان بیآوری (پس چنان کن). و اگر خدا
می‌خواست حتماً آنان را بر هدایت گرد می‌آورد؛ پس هرگز
از نادانان مباش.

إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَالْمَوْتَى يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ

۳۷

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُنْزِلَ آيَةً وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

۳۸

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَالُكُمْ مَا فَرَّطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ

۳۹

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُمُّ وَبُكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ مَنْ يَشَأِ اللَّهُ يُضِلِّلهُ وَمَنْ يَشَأْ يُجْعَلْهُ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

۴۰

قُلْ أَرَأَيْتَكُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ أَوْ أَتَتْكُمُ السَّاعَةُ أَغَيْرَ اللَّهِ تَدْعُونَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۴۱

بَلْ إِلَٰهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ وَتَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ

۴۲

۱۰۶۲

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَخَذْنَاهُم بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ

۴۳

فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَٰكِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۴۴

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمُ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّىٰ إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ

تنها کسانی (دعوت تو را) اجابت می‌کنند، که (سخن حق را) می‌شنوند. و (اما) مردگان را خدا (در قیامت) بر خواهد انگيخت، سپس تنها سوی او باز گردانیده می‌شوند.

و گفتند: «چرا نشانه‌ای از جانب پروردگارش بر او نازل نشده است؟» بگو: «بی‌تردید، خدا تواناست بر اینکه نشانه‌ای فرو فرستد.» ولی بیشترشان نمی‌دانند.

و هیچ جنبنده‌ای در زمین نیست و نه هیچ پرنده‌ای که با دو بال خود پرواز می‌کند، مگر آنکه (آنها نیز) امت‌هایی مانند شمايند. ما هیچ چیزی را در کتاب (تکوین و تشریع) فروگذار نکردیم. سپس (همه‌ی این جنبندگان) سوی پروردگارشان ناگريز و ناگزير گردآورده خواهند شد.

و کسانی که با آیات ما (همان‌ها و ما را) دروغ پنداشتند، در تاریکی‌ها(ی کفر) کران و لالانند. هر که را خدا بخواهد گمراهش می‌کند و هر که را بخواهد بر راهی راست قرارش می‌دهد.

بگو: «آیا خودتان را دیدید، اگر عذاب خدا شما را در رسد، یا ساعت [قیامت] شما را فرا رسد؟ در آن هنگام اگر (از) راستان بوده‌اید، آیا (باز هم) غیر خدا را می‌خوانید؟»

(نه!) بلکه تنها او را می‌خوانید. پس اگر بخواهد (بطلان) آنچه (خود و مردمان را) به سوی آن فرا می‌خواندید آشکار می‌سازد. حال آنکه آنچه را شریک (او) می‌گردانید فراموش می‌کنید.

و ما به‌راستی سوی امت‌هایی که پیش از تو بودند همواره (پیامبرانی) فرستادیم. پس آنان را به تنگنایی و زیان‌باری دچار ساختیم، شاید ایشان به (خاکساری و) زاری در آیند.

پس چرا هنگامی که عذاب ما به آنان رسید تضرع نکردند؟ ولی (حقیقت این است که) دل‌هایشان سخت شده و شیطان آنچه را انجام می‌داده‌اند برایشان آراسته است

پس چون آنچه را که بدان تذکر داده شده بودند فراموش کردند، درهای هر چیزی (از نعمت‌های ظاهری) را بر آنان گشودیم، تا هنگامی که به آنچه داده شدند شاد گردیدند. ناگهان (گریبان) آنان را گرفتیم، پس آن‌گاه آنان (از شدت گرفتاری) غم‌زدگان و نومیدانند.

فَقُطِعَ دَابِرُ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

۴۶

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَارَكُمْ وَخَتَمَ عَلَى قُلُوبِكُمْ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ أَنْظِرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ ثُمَّ هُمْ يَصْدِفُونَ

۴۷

قُلْ أَرَأَيْتَكُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الظَّالِمُونَ

۴۸

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ ۖ فَمَنْ ءَامَنَ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

۴۹

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَمَسُّهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

۵۰

قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ ۖ إِنِّي أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ

۵۱
۱۰۷۲

وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ يُحْشَرُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ

۵۲

وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْعَدْوَةِ وَالْعَشيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ ۖ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ

پس ریشمی آن گروهی که ستم کردند برکنده شد. و هر ستایشی برای خدا –پروردگار جهانیان– است.

بگو: «آیا دیدید، اگر خدا شنوایی‌تان و دیدگانتان را بگیرد و بر دل‌هایتان مهر نهد، آیا غیر از خدا کدام معبودی است که آنها را برایتان باز آورد؟» بنگر چگونه آیات (خود) را گوناگون (بیان) می‌کنیم، سپس همانان به شدت رویگردانند.

بگو: «آیا خود را دیدید (که) اگر عذاب خدا ناگهان یا آشکارا به شما در رسد، آیا جز گروه ستمگران (کسی) هلاک خواهد شد؟»

و ما پیامبران (خود) را جز بشارتگر و هشداردهنده نمی‌فرستیم. پس هر کس که ایمان آورد و اصلاح کند بیمی بر آنان نیست و نه ایشان اندوهگین می‌شوند.

و کسانی که با آیاتمان (همان‌ها و ما را) تکذیب کردند، به (سبب) آنکه نافرمانی می‌کرده‌اند، عذاب به آنان خواهد رسید.

بگو: «به شما نمی‌گویم گنجینه‌های خدا نزد من است و غیب (هم) نمی‌دانم و به شما نمی‌گویم من به‌راستی فرشته‌ام. (من) جز آنچه را که به سویم وحی می‌شود پیروی نمی‌کنم.» بگو: «آیا نابینا و بینا یکسانند؟ پس آیا تفکر نمی‌کنید؟»

و با این (قرآن) – کسانی را که بیم دارند سوی پروردگارشان محشور شوند – هشدار ده (چرا که) غیر از او برای آنها ولی و شفיעی نیست؛ شاید پروا کنند.

و کسانی را که پروردگار خود را بامدادان و شامگاهان می‌خوانند – در حالی‌که چهره‌ی (خشنودی و شناخت) او را می‌خواهند – (از خود) مران. از حساب آنان چیزی بر عهده‌ی تو نیست و از حساب تو (نیز) چیزی بر عهده‌ی آنان نیست تا ایشان را برانی؛ پس از ستمکاران باشی.

وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لِّيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ

۵۴

وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَمٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ أَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهْلَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

۵۵

وَكَذَلِكَ نَفْصَلُ الْآيَاتِ وَلِتَسْتَبِينَ سَبِيلُ الْمُجْرِمِينَ

۵۶
۱۰۸۸

قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قُلْ لَا أَتَّبِعُ أَهْوَاءَكُمْ قَدْ ضَلَلْتُ إِذًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِينَ

۵۷

قُلْ إِنِّي عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَكَذَّبْتُمْ بِهِ مَا عِندِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ يَقْضُ الْحَقُّ وَهُوَ خَيْرُ الْفَاصِلِينَ

۵۸

قُلْ لَوْ أَنَّ عِندِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ لَقُضِيَ الْأَمْرُ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ

۵۹
حزب
۵۴

وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ فِي ظُلْمَتٍ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ

و بدین‌گونه ما برخی از آنان را با برخی دیگر آزمونی آتشین کردیم تا گویند: «آیا (هم) اینانند از میان ما (که) خدا بر ایشان مَنّت نهاده است؟» آیا خدا به (حال) شاکران داناتر (از دیگران) نیست؟

و هنگامی‌که کسانی به آیات ما ایمان می‌آورند نزدت آیند، بگو: «درود بر شما؛ پروردگارتان رحمت را بر خود همی نبشته، که هر کس از شما همانا به نادانی کار بدی کند، سپس به توبه و اصلاح گراید، پس (از آن) خدا بی‌گمان بسی پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگیان است.»

و این‌گونه، آیات (خود) را بیان می‌کنیم و برای اینکه راه و رسم مجرمان به خوبی روشن شود.

بگو: «من همواره نهی شده‌ام کسانی را که شما غیر از خدا می‌خوانید بپرستم!» بگو: «من هوس‌هایتان را پیروی نمی‌کنم. (زیرا اگر چنین کنم) در این هنگام (و هنگامه) همواره گمراه شده‌ام و از راه‌یافتگان نیستم.»

بگو: «من به‌راستی از جانب پروردگارم (مسلط) بر دلیلی آشکار هستم، در حالی‌که شما با آن (همان و او را) تکذیب کردید. آنچه را (شما) به شتاب خواستارید نزد من نیست. فرمان جز برای خدا نیست (که او) حق را بازگو می‌کند. و او بهترین فیصله‌دهندگان است.»

بگو: «اگر آنچه را با شتاب خواستارید نزد من بود، بی‌گمان میان من و شما کار به پایان رسیده بود و خدا به (حال) ستمکاران داناتر (از دیگران) است.»

و درب‌های غیب، تنها نزد اوست، (و) جز او (کسی) آنها را نمی‌داند و آنچه در خشکی و دریاست می‌داند و هیچ برگی فرو نمی‌افتد مگر (اینکه) آن را می‌داند و هیچ دانه‌ای (نهفته) در تاریکی‌های زمین و هیچ تر و خشکی نیست، مگر اینکه در کتابی روشنگر (ثبت) است.

وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُم بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِؕ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمْ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفْرِطُونَ

ثُمَّ رُدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ أَلا لَهُ الْحُكْمُ وَهُوَ أَسْرَعُ الْحَاسِبِينَ

قُلْ مَنْ يُنَجِّيكُمْ مِّنْ ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ تَدْعُونَهُ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لَّئِنْ أَنجَلْنَا مِنْ هَذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ

قُلِ اللَّهُ يُنَجِّيكُمْ مِّنْهَا وَمِنْ كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ أَنْتُمْ تُشْرِكُونَ

قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَىٰ أَن يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِّنْ فَوْقِكُمْ أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ أَوْ يَلْبَسَكُمْ شِيعًا وَيُذِيقَ بَعْضَكُمْ بَأْسَ بَعْضٍ ۚ أَنْظِرْ كَيْفَ نَصْرُ الْآيَةِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ

وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ ۚ قُلْ لَّسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ

لِكُلِّ نَبِيٍّ مُّسْتَقَرٌّ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي ءَايَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِؕ وَإِمَّا يُنسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرَىٰ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

و اوست کسی که شبانگاه، (روح انسانی) شما را (به هنگام خواب) برمی‌گیرد، حال آنکه آنچه را در روز (از بد و خوب) انجام داده‌اید می‌داند. سپس شما را در آن برمی‌انگیزد، تا مدتی مشخص به سرآید. پس (آن‌گاه) بازگشت شما تنها سوی اوست. سپس شما را به آنچه می‌کرده‌اید آگاهی بزرگ خواهد داد.

و تنها اوست که بر (سر و سامان) بندگانش قاهر (و غالب) است و نگهبانانی بر شما می‌فرستد، تا هنگامی که یکی از شما را مرگ فرا رسد؛ (آن‌گاه) فرشتگان ما او را (از این جهان) کامل و بی‌کم و کاست بستانند، در حالی که کوتاهی نمی‌کنند.

سپس سوی خدا – مولای بحق‌شان – برگردانیده شوند. حال آنکه حکم (تکوین و تشریع) تنها برای اوست و او سریع‌ترین حسابگران است.

بگو: «چه کسی شما را از تاریکی‌های خشکی و دریا می‌رهاند؟ در حالی‌که او را به زاری و در نهان می‌خوانید: “اگر به‌راستی ما را از این (مهلکه) برهاند، بی‌چون (و) بی‌گمان از سپاسگزاران خواهیم بود.”»

بگو: «خداست که شما را از آن (تاریکی‌ها) و از هر نگرانی و نابسامانی می‌رهاند، سپس (همین) شما (باز هم) شرک می‌ورزید.»

بگو: «همو تواناست بر اینکه از بالای (سر)تان، یا از زیر پاهایتان عذابی بر شما بفرستد، یا شما را لباس تفرقه ببوشاند (و گروه گروه به جان هم اندازد) و گرفتاری بعضی از شما را به بعضی (دیگر) بپشاند.» بنگر (که) چگونه آیات (خود) را گوناگون باز (و ممتاز) بیان می‌کنیم، شاید آنان دریابند.

و قوم تو با آن [قرآن] (همان را) تکذیب کردند، در حالی‌که آن تمامی حق است. بگو: «من بر شما نگهبان نیستم.»

برای هر خبری مهم قرارگاهی است و در آینده‌ای دور خواهید دانست.

و هنگامی که ببینی کسانی (به قصد تخطئه) در ژرفای مشکلاتی در آیات ما غرقه می‌شوند، از ایشان روی برتاب، تا در سخنی دیگر فرو روند. و اگر شیطان پس از یادواره(ات) تو را (در این باره) بی‌چون به فراموشی اندازد، (دیگر) با ستمکاران منشین.

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَلَكِنْ ذِكْرِي لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ

۷۰

وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا وَلَهْوًا وَغَرَّتْهُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَذَكِّرْ بِهِ أَنْ تُبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ وَإِنْ تَعْدِلْ كُلُّ عَدْلٍ لَا يُؤْخَذُ مِنْهَا^۱ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا^۲ لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ

۷۱
۱۱۰

قُلْ أَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلَىٰ أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْنَا اللَّهَ كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ فِي الْأَرْضِ حَيْرَانًا لَهُوَ أَصْحَبُ يَدْعُونَهُوَ إِلَى الْهُدَىٰ اثْنَانَا^۱ قُلْ إِنَّ هُدَى اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ^۲ وَأْمُرْنَا لِنُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ

۷۲

وَأَنْ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا زَكَاةَ وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

۷۳

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ فَيَكُونُ قَوْلُهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنفَخُ فِي الصُّورِ عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ

و چیزی از حساب آنان [ستمکاران] بر عهده‌ی کسانی که (از خدا) پروا دارند نیست، لیکن یادواره‌ای است، شاید (از این هم‌نشینان بپرهیزند و) پروا بدارند.

و کسانی را که دین خود را به بازی و انحراف گرفتند و (این) پست‌ترین زندگی آنان را فریفته است، رها کن و (مردم را) با این (قرآن) اندرز ده، مبدا کسی با دستاوردش به هلاکت افتد، در حالی که برای او از غیر خدا سرپرستی نباشد و نه شفاعتگری. و اگر (برای رهایی خود) هرگونه جایگزینی (همسنگ خود) دهد، از او گرفته نشود. اینانند که با آنچه به دست آورده‌اند به هلاکت افتادند و به (سبب) آنچه کفر می‌ورزیدند، آشامیدنی‌ای از آب جوشان و عذابی پر درد خواهند داشت.

بگو: «آیا پس از خدا چیزی را (به خدایی) بخوانیم که نه سودی به ما می‌رساند و نه زیانی می‌دهد و پس از اینکه خدا ما را هدایت کرده از عقیده‌ی خود به گذشته‌ها (تاریک) مان باز گردیم؟ مانند کسی که شیطان‌ها او را در زمین از راه به در بردند، حال آنکه حیران (بر جای مانده) است؟» برای او یارانی است که وی را سوی راه راست می‌خوانند (که): «سوی ما بیا.» بگو: «هدایت خداست که بهر‌استی هدایت (راستین) است و (ما) دستور یافته‌ایم که تسلیم پروردگار جهانیان باشیم.»

و اینکه نماز بر پا دارید و از او بهراسید و (هم) اوست که تنها به سویش ناگزیر گرد آورده خواهید شد.

و اوست کسی که آسمان‌ها و زمین را به حق آفرید و روزی که (به چیزی) گوید «شو» پس می‌شود. سخنش (تمامی) حق است. روزی که در صور (با صدایی جانکاه و جان افزا) دمیده شود، فرمانروایی تنها از آن اوست. داننده‌ی غیب و شهود است و او حکیم بسیار آگاه است.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ عَازَرَ اتَّخِذْ أُصْنَامًا ۖ إِنَّي
أَرَاكَ وَقَوْمَكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

۷۵

وَكَذَلِكَ نُرِي إِبْرَاهِيمَ مَلَكُوتَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلِيَكُونَ
مِنَ الْمُوقِنِينَ

۷۶

فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَى كَوْكَبًا ۖ قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ
قَالَ لَا أُحِبُّ الْآفِلِينَ

۷۷

فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِعًا قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَئِنْ لَمْ
يَهْدِنِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ الضَّالِّينَ

۷۸

فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسَ بَازِعَةً قَالَ هَذَا رَبِّي هَذَا أَكْبَرُ ۖ فَلَمَّا
أَفَلَتْ قَالَ يَقَوْمِ إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ

۷۹

إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا
وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

۸۰

وَحَاجَّهُ قَوْمُهُ ۚ قَالَ أَتُحَاجُّونِي فِي اللَّهِ وَقَدْ هَدَانِ ۚ وَلَا
أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ ۚ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ رَبِّي شَيْئًا ۚ وَسِعَ رَبِّي
كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ۚ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ

۸۱

وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُمُ
بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنْزَلْ بِهِ ۚ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا فَأَيُّ الْفَرِيقَيْنِ
أَحَقُّ بِالْأَمْنِ ۖ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

و چون ابراهیم به پدر (تربیتی) خود –آزر– گفت: «آیا بتان
را معبودان (خود و دیگران) می‌گیری؟ من همانا تو و
گروهت را در (ژرفای) گمراهی آشکارگری می‌بینم.»

و بدین‌سان، ملکوت و حقیقت آسمان‌ها و زمین را به
ابراهیم (در حد توانش) می‌نمایانیم و برای اینکه از
یقین‌کنندگان (به حقیقت ملکوتی از جریان زنده کردن
مردگان) باشد.

پس چون شب بر او پرده افکند، ستاره‌ای دید (و) گفت:
«این پروردگار من است!» آن‌گاه که غروب کرد، گفت:
«غروب‌کنندگان را دوست نمی‌دارم.»

پس چون ماه را در حال برآمدنی فراگیر دید، گفت: «این
پروردگار من است!» پس چون ناپدید شد گفت: «اگر
پروردگارم مرا هدایت نکند بی‌گمان همواره از گروه
گمراهان خواهم بود.»

پس چون خورشید را بر آمده و فراگیر دید، گفت: «این
پروردگار من است! این بزرگ‌تر است!» و هنگامی که (آن
هم) پنهان شد، گفت: «ای گروه من! من از آنچه (برای خدا)
شریک می‌سازید بسی بیزارم.»

«من از روی اخلاص، پاکدلانه روی خود را سوی کسی
گردانیده‌ام که آسمان‌ها و زمین را به فطرت توحیدی پدید
آورد و (من) از مشرکان نیستم.»

و (چون) گروهش با او به ستیزه پرداختند، گفت: «آیا با من
درباره‌ی خدا محاجه می‌کنید؟ حال آنکه همواره او مرا
راهنمایی کرده است. و من از آنچه شریک او می‌سازید
بیمی ندارم، مگر آنکه پروردگارم چیزی بخواهد. علم
پروردگارم بر هر چیزی فراگیر است. آیا پس (از این همه
برهان) متذکر نمی‌شوید؟»

«و چگونه از آنچه شریک (خدا) پنداشته‌اید بترسم، حال
آنکه شما خود از اینکه چیزی را شریک خدا ساخته‌اید – که
(خدا) دلیلی سلطه‌جو درباره‌ی آن بر شما فرو نفرستاده
است – نمی‌هراسید؟ پس اگر می‌دانسته‌اید، کدام یک از
(ما) دو دسته به ایمنی سزاوارتر است؟»

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَٰئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُّهْتَدُونَ

وَتِلْكَ حُجَّتُنَا ءَاتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَىٰ قَوْمِهِۦ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مِّنْ نَّشَأُۖ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ

وَوَهَبْنَا لَهُۥٓ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ ۚ كُلًّا هَدَيْنَا وَنُوحًا هَدَيْنَا مِن قَبْلُ ۖ وَمِن ذُرِّيَّتِهِۦ دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَىٰ وَهَارُونَ ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِلْيَاسَ ۚ كُلٌّ مِّنَ الصَّٰلِحِينَ

وَإِسْمَاعِيلَ ۚ وَالْيَسَعَ وَيُونُسَ وَلُوطًا ۚ وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَىٰ الْعَالَمِينَ

وَمِنَ ءَابَائِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمْ ۖ وَاجْتَبَيْنَاهُمْ وَهَدَيْنَاهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

ذَٰلِكَ هُدَىٰ ٱللَّهِ يَهْدِي بِهِۦ مَن يَشَآءُ ۚ مِّنْ عِبَادِهِۦٓ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحُكْمَ وَٱلنُّبُوَّةَ ۚ فَإِن يَكْفُرْ بِهَا هَٰؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوا بِهَا بِكَفِرِينَ

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَىٰ ٱللَّهُ فَبِهُدَاهُمُ اقْتَدِهٖ ۚ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا ۚ إِن هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ

کسانی‌که ایمان آورده و ایمان خود را به ستم نیالودند، ایشان برایشان آرامش است و (هم)اینان راه یافتگانند.

و آن حجت ماست که به ابراهیم علیه قومش دادیم. (و ما) هر کس را بخواهیم (به) درجاتی فرامی‌بریم. همواره پروردگارت حکیمی بس داناست.

و برای او اسحاق و یعقوب را بخشیدیم (و) همه را (به راه راست و حیانی) هدایت کردیم و نوح را از پیش راه نمودیم و از فرزندان‌ش، داوود و سلیمان و ایوب و یوسف و موسی و هارون را (نیز). و این‌گونه، نیکوکاران را پاداش می‌دهیم.

و زکریّا و یحیی و عیسی و الیاس را (که) هممی آنان از شایستگانند.

و اسماعیل و یسَعَ و یونس و لوط و همگی را بر جهانیان برتری دادیم.

و از پدران و فرزندان و نوادگان و برادرانشان (برخی را بر جهانیان برتری دادیم) و آنان را برگزیدیم و به راهی راست راهنماییشان کردیم.

این هدایت خداست که هر کس از بندگان‌ش را بخواهد، بدان هدایت می‌کند و اگر آنان (بر فرض محال) شرک آورده بودند، همواره آنچه به دست آورده بودند از دستشان می‌رفت.

اینانند کسانی که کتاب و حاکمیت و نبوتشان دادیم. پس اگر آنان [مشرکان] بدان کفر ورزند، بی‌گمان، گروهی (دیگر) را عهده‌دار کرده‌ایم که به آن کافر نیستند.

اینانند کسانی که خدا هدایت(شان) کرده. پس به راه راهوارشان اقتدا کن. بگو: «من از شما هیچ مزدی بر این (رسالت قرآنی) نمی‌طلبم. این جز یادواره‌ای برای جهانیان نیست.»

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ عَلَى بَشَرٍ مِّن شَيْءٍ ۚ قُلْ مَنْ أَنزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَىٰ نُورًا وَهُدًى لِّلنَّاسِ ۖ تَجْعَلُونَهُ قَرَاطِيسَ تُبْدُونَهَا وَتُخْفُونَ كَثِيرًا وَعِلَّمْتُمْ مَا لَمْ تَعْلَمُوا أَنَّكُمْ وَلَا آبَاؤُكُمْ ۚ قُلِ اللَّهُ ثُمَّ ذَرْهُمْ فِي خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ

وَهَذَا كِتَابٌ أَنزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ مُّصَدِّقُ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا ۚ وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ ۖ وَهُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَنْ قَالَ سَأُنزِلُ مِثْلَ مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُو أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوا أَنفُسَكُمُ ۚ الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنْتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ

وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فُرَادَىٰ كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُمْ مَا خَوَّلْنَاكُمْ وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ وَمَا نَرَىٰ مَعَكُمْ شُفَعَاءَكُمُ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَاءُ ۚ لَقَدْ تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ

و چون (یهودیان) گفتند: «خدا چیزی (وحیانی) بر بشری نازل نکرده»، قدر (الوهیت و ربوبیت) خدا را چنانکه شایسته‌ی اوست نشناختند. بگو: «چه کسی آن کتابی را که موسی با آن (سوی شما) آمد نازل کرد؛ حال آنکه برای مردمان نور و رهنمودی است (و) شما آن را به صورت کاغذهایی (بی‌محتوا) نهاده و آشکار می‌کنید و بسیاری (از آن) را (هم) پنهان می‌دارید، در صورتی که چیزی که نه شما می‌دانستید و نه پدران‌تان، به شما به خوبی آموخته شد؟» بگو: «خدا (و بس)». سپس آنها را (به حالشان) واگذار تا در فرورفتگی‌ای فراگیر (باطل) بازی کنند.

و این خجسته کتابی است (که) ما آن را فرو فرستادیم حال آنکه کتاب‌هایی را که پیشاپیش آن است، تصدیق‌کننده است و برای اینکه (مردم) ام‌القری [مکه] و کسانی را که در (سراسر جهان تکلیف) پیرامون آنند هشدار دهی. و کسانی که به آخرت ایمان می‌آورند، به آن (قرآن) ایمان می‌آورند، حال آنکه آنان بر نمازشان نهبانی می‌کنند.

و کیست ستمکارتر از کسی که بر خدا به گزافی افترا بسته، یا بگوید: «به من وحی شده» در حالی که چیزی به او وحی نشده؟ و (نیز) آن کس که گفت: «به زودی همانند آنچه را خدا نازل کرده نازل می‌کنم»؟ و کاش ستمکاران را در گرداب‌های مرگ بنگری، حال آنکه فرشتگان (به سوی آنان) دست‌هایشان را گشوده‌اند (و نهیب می‌زنند): «جان‌هایتان را بیرون دهید. امروز به آنچه بناحق بر خدا دروغ می‌بسته‌اید و از آیات او تکبر می‌کرده‌اید، به عذاب خوارکننده کیفر می‌یابید.»

«و همان‌گونه که شما را نخستین بار آفریدیم، بی‌چون (اکنون نیز) تنها همواره سوی ما آمدید و آنچه را به شما با مسئولیت دادیم پشت سر خود نهادید و شفیعاتان را که در (میان) خودتان، شریکان (خدا) می‌پنداشتید، با شما نمی‌بینیم. همانا پیوند شما (از اینان) بس بریده شده و آنچه را که می‌پنداشتید از شما گم گشته است.»

إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالْتَّوَىٰ ۖ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ
وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ ۚ ذَٰلِكُمْ اللَّهُ ۖ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ

۹۶

فَالِقُ الْإِصْبَاحِ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا ۚ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ
حُسْبَانًا ۚ ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

۹۷

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ التَّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ
الْبَرِّ وَالْبَحْرِ ۚ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

۹۸

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِّن نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ
وَمُسْتَوْدَعٌ ۚ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ

۹۹

وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ
شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُّخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُّتَرَاكِبًا وَمِنَ
النَّخْلِ مِن طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِّنْ أَعْنَابٍ
وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَبِهٍ ۚ أَنْظِرُوا إِلَىٰ
ثَمَرِهِ ۚ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكُمْ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ

۱۰۰

وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ ۖ وَخَرَقُوا لَهُ بَنِينَ
وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۚ سُبْحَنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُصِفُونَ

۱۰۱

بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ أَنَّىٰ يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ وَلَمْ تَكُنْ
لَهُ صَاحِبَةٌ ۖ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ ۖ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

۱۱۴

«خدا همواره شکافنده‌ی هر دانه و هسته است. زنده را از مرده بیرون می‌آورد و مرده را از زنده بیرون آورنده است. این است خدا(یتان). پس کجا به گزاف رانده (و پراکنده) می‌شوید؟»

(هموست که) شکافنده‌ی صبحدم است و شب را برای آرامش و خورشید و ماه را معیار حساب قرار داد. این اندازه‌گیری (همان) عزیز بس داناست.

و اوست کسی که ستارگان درخشان را برایتان نهاد، تا با آنها در تاریکی‌های خشکی و دریا راه یابید. ما همواره، این نشانه‌ها را برای گروهی که می‌دانند (به روشنی) گونه‌گون، جداسازی (و بیان) کرده‌ایم.

و او کسی است که شما را (در آغاز) از یک تن پدیدآورد، پس (برای شما) قرارگاه و جایگاه امانتی (مقرر کرد). بی‌تردید، ما آیات (خود) را برای مردمی که با بررسی درست می‌فهمند (به روشنی بیان و) جداسازی کردیم.

و اوست کسی که از آسمان آبی فرود آورد؛ پس با آن هرگونه روییدنی را (از زمین) برون آوردیم؛ پس (از آن گیاه) جوانه‌ی سبزی خارج ساختیم (که) از آن، دانه‌های متراکم روی هم چیده‌شده، برمی‌آوریم و از شکوفه‌ی درخت خرما خوشه‌هایی نزدیک به هم و (نیز) باغ‌هایی از انگور و زیتون و انار- همانند و ناهمانند- (برون آوردیم). هنگامی که ثمر دهد، به میوه‌اش و به رسیدنش بنگرید. همواره در این‌ها به‌راستی برای مردمی که ایمان می‌آورند نشانه‌هاست.

و برای خدا، جنیان را شریکانی قرار دادند، حال آنکه خدا آنان را خلق کرده است. و برای او به نادانی، پسران و دخترانی تراشیدند. او از آنچه وصف می‌کنند پاک و برتر است.

پدید آورنده‌ی آغازین آسمان‌ها و زمین بدون هیچ‌گونه نمونه و سابقه‌ای، کی برایش فرزندی است، حال آنکه برای او همسری نبوده‌است و هر چیزی را آفرید و او به هر چیزی بسیار داناست.

ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ
فَاعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ

لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَرَ وَهُوَ اللَّطِيفُ
الْخَبِيرُ

قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِّن رَّبِّكُمْ فَمَن أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ
وَمَن عَمِيَٰ فَعَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ

وَكَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ الْأَيَّاتِ وَلِيَقُولُوا دَرَسْتَ وَلِنُبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ
يَعْلَمُونَ

اتَّبِعْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِّن رَّبِّكَ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ وَأَعْرِضْ عَنِ
الْمُشْرِكِينَ

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا وَمَا
أَنتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ

وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدُوًّا
بَغِيْرٍ عِلْمٍ كَذَٰلِكَ زَيْنًا لِّكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلُهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ
مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَنِهِمْ لَئِن جَاءَتْهُمْ ءَايَةٌ لَّيُؤْمِنُنَّ
بِهَا قُلْ إِنَّمَا الْأَيَّاتُ عِندَ اللَّهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْ أَنَّهَا إِذَا
جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ

وَنُقَلِّبُ أَفْعَدَتَهُمْ وَأَبْصَرَهُمْ كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ أَوَّلَ مَرَّةٍ
وَنَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ

این خداست، پروردگار شما (که) هیچ معبودی جز او نیست
(و) آفریننده‌ی هر چیزی است. پس او را بپرستید، حال
آنکه او بر(سروسامان) هر چیزی کارساز است.

دیده‌ها(ی سر، سرِ) او را نمی‌یابند، حال آنکه او (کل)
دیدگان را درمی‌یابد و او همان نادیدنی باریک‌بین (و) بسی
آگاه است.

به‌راستی بینش‌ها و دیدگاه‌هایی از جانب پروردگارتان
برایتان آمد. پس هر کس به دیده‌ی بصیرت بنگرد، به سود
خود اوست و هر کس از سر بصیرت ننگرد به زیان خود
اوست و من بر شما نگهبانی نیستم.

و این‌گونه آیات (خود) را گوناگون بیان می‌کنیم و (بگذار) تا
بگویند تو (نزد دگران) درس خوانده‌ای؛ و تا اینکه آن را
برای گروهی که می‌دانند روشن سازیم.

از آنچه از پروردگارت به تو وحی شده پیروی کن (که) هیچ
معبودی جز او نیست و از مشرکان روی بگردان.

و اگر خدا می‌خواست، آنان شرک نمی‌آوردند و ما تو را بر
ایشان نگهبانی ننهادیم و تو وکیل (ما) بر آنان نیستی.

و آنهایی را که جز خدا را می‌خوانند دشنام مدهید تا (مبادا)
آنان (هم) از روی دشمنی، به نادانی، خدا را دشنام دهند.
این‌گونه برای هر گروهی کردارشان را آراستیم. سپس
بازگشتشان –بدون برگشت– سوی پروردگارشان خواهد
بود، پس (خدا) ایشان را از آنچه کرده‌اند آگاهی بزرگی
خواهد داد.

و با سوگندهای سختشان به خدا سوگند خوردند (که) اگر
به‌راستی نشانه‌ای برای آنان بیاید، همواره بی‌گمان به آنها
ایمان می‌آورند. بگو: «نشانه‌ها تنها نزد خداست.» و چه
(چیزی) شما را می‌فهماند؟ اگر نشانه‌هایی– که می‌خواهند–
(برایشان) بیاید، باز (هم) ایمان نمی‌آورند.

و دل‌ها و دیدگان‌شان را واژگون کنیم – چنان‌که نخستین بار
(هم) به آن (نشانه)‌ها ایمان نیاوردند– و رهایشان می‌کنیم
تا در ژرفای طغیانشان سرگردان بمانند.

وَلَوْ أَنَّنَا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلَكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتَى وَحَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبُلًا مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ

وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيْطِينَ الْإِنسِ وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ زُخْرَفَ الْقَوْلِ غُرُورًا وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ ۖ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ

وَلِتَصْغَىٰ إِلَيْهِ أَفْعَدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَلِيَرْضَوْهُ وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُّقْتَرِفُونَ

أَفَغَيْرَ اللَّهِ أَبْتَغِي حَكَمًا وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا وَالَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِّن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ ۖ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ

وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا ۚ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ ۚ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

وَإِنْ تُطِيعْ أَكْثَرَ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ۚ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَبِيلِهِ ۚ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ

فَكُلُوا مِمَّا ذُكِّرَ أَسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ بِآيَاتِهِ ۚ مُؤْمِنِينَ

و اگر بی‌گمان فرشتگان را پیاپی سویشان فرو فرستیم و مردگان با آنان سخن گویند و همه چیز را (به عنوان گواه بدون برگشت) دسته دسته در برابر آنان گرد آوریم، باز هم چنان نبوده‌اند که ایمان آورند- جز آنکه خدا بخواهد- ولی بیشترشان نادانی می‌کنند.

و این‌گونه برای هر پیامبری برجسته، دشمنانی- شیطان‌های انس و جنّ - را نهادیم (که) بعضی از آنها به بعضی برای فریب (یکدیگر) گفتار آراسته را رمز می‌دهند و اگر پروردگارت بخواهد، چنان نمی‌کنند. پس آنان را با آنچه (به خدا) افترا می‌بندند واگذار.

و (چنان مقرر شده است) تا کسانی که به آخرت ایمان نمی‌آورند، به آن (سخن باطل،گوش) دلشان را فرادارند و برای اینکه آن را بیسندند و تا اینکه آنچه را بی مهابا به دشواری به دست آورنده‌اند، به دست آورند.

پس آیا داوری جز خدا برجویم؟ حال آنکه اوست که این کتاب را به تفصیل سویتان نازل کرده و کسانی که کتاب (آسمانی) بدیشان دادیم، می‌دانند که آن از جانب پروردگارت (تمامی) حق (و) به تدریج فرو فرستاده شده‌است. پس تو هرگز از تردیدکنندگان مباش.

و سخن پروردگارت [قرآن] در حال راستی و عدالت تمام شده است و هیچ تغییر دهنده‌ای (حتی خدا) برای کلمات او نیست و او بسی شنوای بسیار داناست.

و اگر از بیشتر کسانی که در زمین (تکلیف)‌اند پیروی کنی، تو را از راه خدا به بیراهه می‌برند. آنان جز از گمان پیروی نمی‌کنند و جز به حدس و گمان (بیجا) نمی‌پردازند.

همواره پروردگارت، (هم)‌او به (حال) کسی که از راهش منحرف می‌شود داناتر است و او به (حال) راه‌یافتگان (نیز) داناتر است.

پس، اگر به آیات او ایمان داشته‌اید، از آنچه نام خدا (به هنگام کشتن) بر آن برده شده است، بخورید.

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَقَدْ
فَصَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ وَإِنَّ
كَثِيرًا لَيُضِلُّونَ بِأَهْوَائِهِمْ بَغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ
بِالْمُعْتَدِينَ

وَذَرُوا ظَهْرَ الْأِثْمِ وَبَاطِنَهُ إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْأِثْمَ
سَيَجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ
وَإِنَّ الشَّيْطَانَ لِيُوحِيَ إِلَىٰ أُولِيَائِهِمْ لِيُجْدِلُوكُمْ وَإِنْ
أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ

أَوْ مَنْ كَانَ مِيَّتًا فَأَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي
النَّاسِ كَمَنْ مَثَلُهُ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِّنْهَا
كَذَلِكَ زَيْنٌ لِّلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكْبَرًا مُّجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا فِيهَا
وَمَا يَمْكُرُونَ إِلَّا بِأَنفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ

وَإِذَا جَاءَتْهُمْ آيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّىٰ نُؤْتَىٰ مِثْلَ مَا أُوتِيَ
رُسُلُ اللَّهِ اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ سَيُصِيبُ
الَّذِينَ أَجْرُمُوا صَغَارٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا
يَمْكُرُونَ

و شما را چه شده که از آنچه نام خدا بر آن برده شده
نمی‌خورید؟ حال آنکه همواره خدا، آنچه را بر شما حرام
کرده، به تفصیل (در قرآن) بیان کرده است، جز آنچه (از
محرمات) که بدون اختیار به آن ناچار شده‌اید (که به
اندازه‌ی ضرورت بر شما حلال است). و بی‌چون بسیاری (از
مردمان، دیگران را) از روی نادانی، با هوس‌های خود گمراه
می‌کنند. بی‌امان پروردگارت، (هم) او به (حال) تجاوزکاران
داناتر است.

و آشکار و پنهان گناه— دورکننده‌ی از خیرات— را رها کنید،
زیرا کسانی که به (این) گناه آلوده می‌شوند، به زودی — در
برابر آنچه ناپسامان با کاوش به دست می‌آورده‌اند — کیفر
خواهند یافت.

و از آنچه نام خدا بر آن برده نشده است مخورید، و
(خوردن) آن بی‌گمان سرپیچی سختی (از فرمان خدا) است
و همانا شیطان‌ها به دوستان خود همواره وسوسه می‌کنند،
تا با شما ستیزه نمایند و اگر اطاعتشان کنید، بی‌گمان شما
(هم) بی‌چون (به گونه‌ای) مشرکانید.

آیا و کسی که مرده (دل) بوده، پس زنده (دل)‌اش
گردانیدیم و برای او نوری نهادیم تا در پرتو آن در میان
مردمان راه برود، همچون کسی است که نمود و نمادش در
تاریکی‌هاست (که) از آن‌ها بیرون آمدنی نیست؟ این‌گونه
برای کافران آنچه را انجام می‌داده‌اند زینت داده شده
است.

و بدین‌گونه، در هر مجتمعی بزرگان‌شان را (از) مجرمان
نهادیم، تا در آن به نیرنگ پردازند و آنان جز به خودشان
نیرنگ نمی‌زنند و باریک‌بینی نمی‌کنند.

و چون نشانه‌ای (ربانی) برایشان بیاید گویند: «هرگز ایمان
نمی‌آوریم تا آنکه نظیر آنچه به فرستادگان خدا داده شده
است به ما (نیز) داده شود.» خدا بهتر می‌داند رسالتش را
کجا و چگونه قرار دهد. زودا کسانی را که مرتکب جرم
شدند — به (سزای) آنچه نیرنگ می‌کردند — در پیشگاه خدا
خواری و بی‌مقداری و شکنجه‌ای سخت خواهد رسید.

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ ۖ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي السَّمَاءِ ۚ كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ

وَهَذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا ۖ قَدْ فَضَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ

لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۖ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَيَوْمَ يُخْشَرُهُمْ جَمِيعًا يَمْعَشَرُ الْجِنِّ قَدْ أَسْتَكْثَرْتُمْ مِنَ الْإِنْسِ ۖ وَقَالَ أَوْلِيَاؤُهُمْ مِنَ الْإِنْسِ رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَبَلَّغْنَا أَجَلَنَا الَّذِي أَجَلْتَ لَنَا ۚ قَالَ النَّارُ مَثْوًى لَكُمْ خَالِدِينَ فِيهَا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ ۚ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ

وَكَذَلِكَ نُؤَلِّي بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

يَمْعَشَرُ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ ءَايَاتِي وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا ۚ قَالُوا شَهِدْنَا عَلَىٰ أَنْفُسِنَا ۖ وَغَرَّتْهُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ

ذَٰلِكَ أَنْ لَّمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا غَافِلُونَ

پس کسی را که خدا بخواهد هدایتش کند، سینه‌اش را برای اسلام می‌گشاید و هر کس را که بخواهد گمراهش کند، سینه‌اش را سخت تنگ می‌گرداند، (چنان‌که) گویی به زحمت در آسمان بالا می‌رود. این‌گونه خدا پلیدی را بر کسانی که ایمان نمی‌آورند می‌نهد.

و این راه راست پروردگار تو است. ما آیات (خود) را برای گروهی که (حقیقت را) به خوبی به یاد می‌آورند جداسازی (و بیان) نموده‌ایم.

برایشان، نزد پروردگارشان سرای سلامت است و به سبب آنچه انجام می‌داده‌اند، (هم) او سرورشان است.

و روزی که همه‌ی آنان را گرد می‌آورد (فرماید:) «ای گروه جنیان، از آدمیان (پیروان) فراوان سویتان کشانیدید.» و سرپرستان انسانیشان گفتند: «پروردگاران! برخی از ما از بعضی دیگر بسی بهره‌برداری کردیم و به زمان پایانیمان که برایمان معین کردی رسیدیم.» (خدا) فرمود: «آتش پایگاهتان است، در آن ماندگارید، مگر آنچه را خدا خواست (که خود تخفیف دهد). به‌راستی، پروردگارت فرزانه‌ای بسیار داناست.»

و این‌گونه برخی از ستمکاران را به آنچه به دست می‌آورده‌اند، در پی برخی دیگرشان می‌گردانیم.

ای گروه جنیان و انسان! آیا از میان شما فرستادگانی برایتان نیامدند، در حالی که آیات مرا بر شما می‌خوانند و از دیدار این روزتان شما را هشدار می‌دهند؟ گفتند: «ما بر (زیان) خود گواهی دادیم.» (آری، آمدند) و زندگی دنیا فریبشان داد و بر ضدّ خود گواهی دادند که همواره ایشان کافران بوده‌اند.

این (هشدار) بدین سبب است، که پروردگارت هیچ گاه مجتمعات را به ستم هلاک‌کننده نبوده، در حالی که مردمشان ناآگاهند.

وَلِكُلِّ دَرَجَتٌ مِّمَّا عَمِلُوا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ

و برای هر یک (از مکلفان) از آنچه انجام داده‌اند، درجاتی است و پروردگارت از آنچه می‌کنند غافل نیست.

وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفَ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ كَمَا أَنْشَأَكُمْ مِنْ ذُرِّيَةِ قَوْمٍ ءَاخِرِينَ

و پروردگارت (تنها) بی‌نیازِ کانونِ رحمت است. اگر بخواهد شما را می‌برد و پس از شما، هر چه را بخواهد جانشین (شما) می‌آورد؛ چنان که شما را از نسل گروهی دیگر پدید آورده است.

إِنَّ مَا تُوْعَدُونَ لَأَتِيٌ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ

همواره آنچه به شما وعده داده می‌شود به‌راستی آمدنی است و شما درمانده‌کنندگان (خدا) نیستید.

قُلْ يَتَقَوْمِ اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ تَكُونُ لَهُ عَقِيبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ

بگو: «ای قوم من! هر چه در توانتان است انجام دهید، من (هم) همواره (در خور توانم) انجام‌دهنده‌ام. پس دیرا که خواهید دانست زندگی پایانی این خانه (ی دنیا) از آن کیست. بی‌گمان، ستمکاران رستگار نمی‌کنند.»

وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ بِزَعْمِهِمْ وَهَذَا لِشُرَكَائِنَا فَمَا كَانَ لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَىٰ شُرَكَائِهِمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ

و (مشرکان) برای خدا - از آنچه از کشت و دام‌ها که پدید آورده است - سهمی گذاشتند، و به پندار خودشان گفتند: «این ویژه‌ی خداست و این ویژه‌ی شریکانمان.» پس آنچه ویژه‌ی شریکانشان بود به خدا نرسد و آنچه در اختصاص خدا بود به شریکانشان رسد. چه بد داوری می‌کنند!

وَكَذَٰلِكَ زَيْنَ لِكَثِيرٍ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ قَتَلَ أَوْلَادِهِمْ شُرَكَائُهُمْ لِيَرُدُّوهُمْ وَلِيلْبِسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ

و این‌گونه برای بسیاری از مشرکان، شریکانشان، کشتن فرزندان‌شان را آراستند، تا (در پایان) هلاکشان کنند و دینشان را بر آنان مشتبّه سازند و اگر خدا می‌خواست چنان نمی‌کردند. پس ایشان را با آنچه (به خدا) افترا می‌زنند واگذار.

وَقَالُوا هَذِهِ أَنْعَمُ وَحَرْتُ حِجْرًا لَا يَطْعُمُهَا إِلَّا مَنْ نَشَاءُ
بِزَعْمِهِمْ وَأَنْعَمُ حَرَمَتٌ ظُهُورُهَا وَأَنْعَمُ لَا يَذْكُرُونَ أَسْمَ
اللَّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءً عَلَيْهِ سَيَجْزِيهِمْ بِمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

و گفتند: «این‌ها دام‌ها و کشتزارهایی است ممنوع (و) جز
کسی که ما بخواهیم» - به گمانشان- «آنها را نمی‌خورد» و
دام‌هایی است که (سوار شدن بر) پشت آنها حرام شده
است و دام‌هایی که (هنگام ذبح) از روی افترا بر خدا نام
خدا را بر آنها نمی‌برند. به زودی خدا آنان را به خاطر آنچه
افترا می‌بسته‌اند کیفر می‌دهد.

وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَمِ خَالِصَةً لِّذُكُورِنَا وَمُحَرَّمٌ
عَلَىٰ أَزْوَاجِنَا وَإِنْ يَكُن مَّيْتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ سَيَجْزِيهِمْ
وَصَفَهُمْ إِنَّهُ وَحَكِيمٌ عَلِيمٌ

و گفتند: «آنچه در شکم‌های این چهارپایان است، اختصاص
به مردان ما دارد و بر همسرانمان حرام است و اگر (آن
جنین) مرده باشد، همه‌ی آنان (از زنان و مردان) در آن
شریکند.» به زودی او [خدا] توصیف آنان را جزا خواهد
داد (و) همواره او حکیمی بسیار داناست.

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا
مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ افْتِرَاءً عَلَى اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا
مُهْتَدِينَ

بی‌گمان کسانی که از روی سبک‌مغزی و نادانی، فرزندان
خود را کشتند و آنچه را خدا روزیشان کرده بود - از روی
افترای به خدا - حرام شمردند، سخت زیان کرده‌اند (و)
آنان همواره گمراه شدند و (از) هدایت‌یافتگان نبوده‌اند.

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَّعْرُوشَاتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ
وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا أَكْلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ
مُتَشَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَبِهٍ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَعَاتُوا
حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ

و اوست کسی که باغ‌هایی با داربست‌ها و بدون داربست‌ها
و خرما‌بن و کشتزار با خوراک گوناگون آن و زیتون و انار را-
همانند و ناهمانند- پدید آورد و سازمان داد. از میوه‌ی آن
- چون ثمر داد - بخورید و حق [زکات بینوایان] را از آن
به روز بهره‌برداری بدهید، و زیاده‌روی نکنید (که) همواره
خدا اسرافکاران را دوست نمی‌دارد.

وَمِنَ الْأَنْعَمِ حَمُولَةٌ وَفَرَشَ كُلُّوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ وَلَا
تَتَّبِعُوا خُطَوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

و (نیز) از دام‌ها، حیوانات باربر و سواری را (پدید آورد). از
آنچه خدا روزیتان کرده است بخورید، و گام‌های شیطان را
پیروی نکنید (که) همانا او برای شما دشمنی آشکارگر
است.

ثَمَنِيَّةَ أَزْوَاجٍ مِّنَ الضَّأْنِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعَزِ اثْنَيْنِ قُلْ
ءَالَّذِكْرَيْنِ حَرَّمَ أُمُّ الْأُنثَيَيْنِ أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ
الْأُنثَيَيْنِ نَبِّئُونِي بِعِلْمٍ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

وَمِنَ الْإِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلْ ءَالَّذِكْرَيْنِ حَرَّمَ أُمُّ
الْأُنثَيَيْنِ أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنثَيَيْنِ أَمْ كُنْتُمْ
شُهَدَاءَ إِذْ وَصَّيْتُكُمْ اللَّهُ بِهِذَا فَمَن ظَلَمَ مِمَّنِ افْتَرَى
عَلَى اللَّهِ كَذِبًا لِّيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

قُلْ لَا أَجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ إِلَّا
أَن يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا مَّسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خِنزِيرٍ فَإِنَّهُ
رِجْسٌ أَوْ فِسْقًا أُهْلًا لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ فَمَن اضْطَرَّ غَيْرَ بَاغٍ
وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا كُلَّ ذِي ظُفْرٍ وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ
حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شُحُومَهُمَا إِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُرُهُمَا أَوْ
الْحَوَايَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ ذَلِكَ جَزَيْنَهُمْ بِبَغْيِهِمْ وَإِنَّا
لَصَادِقُونَ

(انعامی را که) هشت زوج [فرد قرین]، مشابه (آفرید و بر شما حلال کرد) : از گوسفند دو تا، از بز دو تا. بگو: «آیا خدا نرهای آن دو را حرام کرده یا ماده‌های آن دو را؟ یا آنچه را که رحم‌های آن دو ماده در بر گرفته است؟ اگر راستگو بوده‌اید- از روی علم (وحیانی)- این خبر مهم را به من گزارش دهید.»

و از شتر دو و از گاو دو (نر و ماده را). بگو: «آیا (خدا) نرهای آن دو را حرام کرده یا ماده‌های آن دو را؟ یا آنچه را که رحم آن دو ماده در بر گرفته است؟ یا چون خدا شما را به این (تحریم) سفارش کرد گواه بودید؟ پس کیست ستمکارتر از آن کس که بر خدا دروغ بندد، تا از روی نادانی، مردم را گمراه کند؟ بی‌گمان، خدا گروه ستمکاران را راهنمایی نمی‌کند.»

بگو: «در آنچه به من (درباره‌ی انعام) وحی شده - بر خورنده‌ای که آن را می‌خورد - هیچ حرامی نمی‌یابم، مگر مردار یا خون ریخته شده (پس از کشتن یا پیش از آن) یا گوشت خوک را، پس این همواره پلید است؛ یا (قربانی که) از روی نافرمانی (به هنگام ذبح) نام غیر خدا بر آن برده شده. پس کسی که بدون سرکشی و (یا) بازگشت (به خوردن آنها) بی‌اختیار ناچار گردد (بر او گناهی نیست).» به‌راستی پروردگار تو بسی پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگیان است.

و بر یهودیان، هر (حیوان حلال) چنگال‌داری را حرام کردیم و از گاو و گوسفند، چربی‌های آن دو را بر آنان حرام کردیم، به استثنای آن (چربی)‌هایی که بر پشت آن دو است یا در امعایشان یا آنچه با استخوان در آمیخته است. این (تحریم) را به سزای تجاوزشان، به آنان کیفر دادیم و ما به‌راستی بس (در گفتار و کردار) راستایییم.

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُهُ
عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ

(ای پیامبر!) پس اگر تو را تکذیب کردند، بگو: «پروردگار شما دارای رحمتی گسترده است و (با این حال) سختگیریش از گروه مجرمان باز گردانده نمی‌شود.»

سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا
وَلَا حَرَمْنَا مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
حَتَّى ذَاقُوا بَأْسَنَا قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ
لَنَا إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ

زودا کسانی که شرک آوردند گویند: «اگر خدا می‌خواست، نه ما و نه پدرانمان شرک نمی‌آوردیم و چیزی را (خودسرانه) تحریم نمی‌کردیم.» کسانی هم که پیش از آنان بودند، همین گونه (پیامبران خود را) تکذیب کردند، تا برخورد شدید ما را چشیدند. بگو: «آیا نزد شما علمی (وحیانی) است، تا آن را برایمان برون آورید؟ شما جز از گمان پیروی نمی‌کنید و جز به گراف تیری به تاریکی نمی‌افکنید.»

قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَلِغَةُ ۖ فَلَوْ شَاءَ لَهَدَيْكُمْ أَجْمَعِينَ

بگو: «پس برهان رسا ویژه‌ی خداست و اگر خدا می‌خواست همواره همه‌ی شما را هدایت می‌کرد.»

قُلْ هَلُمْ شُهَدَاءُ كُمُ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا
فَإِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدْ مَعَهُمْ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَبُوا
بِأَيَّتِنَا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَهُمْ بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ

بگو: «گواهان خود را که گواهی می‌دهند خدا این(ها) را بی‌چون حرام کرده، بیاورید.» پس اگر (هم) شهادت دادند تو با آنان شهادت مده و هوس‌های کسانی را که به (وسیله‌ی) آیات ما (همان‌ها را) تکذیب کردند و کسانی که به آخرت ایمان نمی‌آورند و (معبودان دروغین را) با پروردگارشان همتا و همسان قرار می‌دهند، پیروی مکن.

قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ ۖ أَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ
شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا ۖ وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِمَّنْ إِمْلَاقِ
نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ ۖ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ
مِنْهَا وَمَا بَطْنٌ ۖ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا
بِالْحَقِّ ذَالِكُمْ وَصَدِّكُمْ بِهِ ۖ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

بگو: «بیایید تا آنچه را پروردگارتان بر شما حرام کرده (برایتان) بخوانم: اینکه چیزی را با او شریک قرار مدهید و به پدران و مادران(تان) احسان کنید و فرزندان(تان) را از (بیم) تنگدستی مکشید، (زیرا) تنها ما (هستیم که) شما و آنان را روزی می‌دهیم. و به کارهای زشت تجاوزگر – چه آشکار و چه پنهان – نزدیک نشوید و کسی را که خدا محترم داشته – جز بحق – مکشید. این است که خدا شما را به آن سفارش کرده، شاید خردورزی کنید.»

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْكَيْلِ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ ۖ وَبِعَهْدِ اللَّهِ أَوْفُوا ذَٰلِكُمْ وَصَّكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

و به مال یتیم – جز بحق به گونه‌ای هر چه نیکوتر – نزدیک مشوید، تا به (حد) رشدهایش برسد. و پیمانه و ترازو را با تقسیم کردن (عادلانه) تمام انجام دهید. هیچ کس را جز به اندازه‌ی توانش تکلیف نمی‌کنیم. و هنگامی که (سخنی) گویند عادلانه سخن بگویید، هر چند (درباره‌ی) نزدیکترین خویشاوند(تان) باشد. و به پیمان خدا وفا کنید. این است که (خدا) شما را به آن سفارش کرده، شاید به شایستگی، (او و احکامش را) یاد کنید.

وَأَنَّ هَٰذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَن سَبِيلِهِ ذَٰلِكُمْ وَصَّكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

و اینکه به راستی این راه بس راست من است. پس آن را پیروی کنید و راه‌ها(ی دیگر) را – که شما را از راه وی پراکنده می‌سازد – پیروی نکنید. این است که (خدا) شما را به آن سفارش کرده، شاید به تقوا گرایید.

ثُمَّ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى الَّذِي أَحْسَنَ وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُم بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ

سپس به موسی کتاب (وحی) را دادیم، برای اینکه (هدایت را) بر کسی که نیکی کرده تمام کنیم؛ و برای اینکه هر چیزی را به گونه‌ای روشن جداسازی نماییم و (نیز) هدایت و رحمتی باشد، شاید به لقای پروردگارشان ایمان بیاورند.

وَهَٰذَا كِتَابٌ أَنزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

و این خجسته و فراگیر کتابی است که ما آن را نازل کردیم. پس، از آن پیروی کنید و (از خدا) پروا بدارید، شاید مورد رحمت (او) قرار گیرید.

أَن تَقُولُوا إِنَّمَا أُنزِلَ الْكِتَابُ عَلَى طَائِفَتَيْنِ مِن قَبْلِنَا وَإِن كُنَّا عَن دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ

تا نگویید: «کتاب (وحیانی) تنها بر دو طایفه‌ی پیش از ما نازل شده و ما بی‌گمان از آموزششان بی‌خبر بوده‌ایم.»

أَوْ تَقُولُوا لَوْ أَنَّا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا أَهْدَىٰ مِنْهُمْ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن كَذَّبَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَصَدَفَ عَنْهَا سَنَجْزِي الَّذِينَ يَصْدِفُونَ عَن ءَايَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ

یا گویند: «اگر کتاب (وحیانی) بر ما نازل می‌شد، به راستی از آنان هدایت‌یافته‌تر بودیم.» پس (اکنون) بی‌گمان بیانی بس روشن از پروردگارتان برایتان آمده و (نیز) رهنمود و رحمتی (شایسته). پس کیست ستمکارتر از آن کس که آیات خدا (و او) را (با همان‌ها) تکذیب کرده و از آنها (خود) و دیگران را (روگردان کند؟ به زودی کسانی را که (مکلفان را) از آیات ما روگردان می‌کنند، به (خاطر) اینکه روگردانی می‌کرده‌اند، به عذابی بد مجازات خواهیم کرد.

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا لَمْ تَكُنْ ءَامَنَتْ مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيْمَانِهَا خَيْرًا قُلِ انْتَضِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ

إِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيعًا لَسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

قُلْ إِنِّي هَدَيْتَنِي رَبِّيَ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قِيَمًا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ

قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ أَبْغَى رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ الْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا ءَاتَاكُمْ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ

آیا جز این نگرش و انتظار را دارند، که فرشتگان سوبشان بیايند، يا پروردگارت (سوبشان) آيد، يا پاره‌ای از نشانه‌های پروردگارت بيايد؟ روزی که پاره‌ای از نشانه‌های پروردگارت آيد، کسی که قبلأ ايمان نياورده يا خیری در ايمانش به دست نياورده، ايمان آوردنش سودی نمی‌بخشد. بگو: «منتظر باشيد (که) همواره ما (هم) منتظرانيم.»

بی‌گمان کسانی که دینشان را پراکندند و پیروانی پراکنده بودند، تو با آنها هیچ کاری نداری. کارشان تنها سوی خداست، سپس (خدا) به آنچه می‌کرده‌اند آگاهی مهمشان خواهد داد.

هر کس به نیکی بیايد، برایش ده برابر (پاداش) است و هر کس به بدی آيد، جز مانند آن جزا نیابد، حال آنکه بر آنان ستم (هم) نرود.

بگو: «پروردگارم مرا همواره به راهی راست هدایت کرده: دینی پایدار و بهادر و پای بر جا کننده، آیین ابراهیم: حال آنکه (او) رویگردان از باطل بوده و از مشرکان نبوده است.»

بگو: «به‌راستی، نمازم و سایر عباداتم و زندگی و مرگم، (همه و همه) تنها برای خدا- پروردگار جهانیان- است.»

او را هرگز شریکی نیست و بدین (دین پایدار) دستور یافته‌ام و من (در مرتبه‌ی) نخستین تسلیم‌شدگانم.»

بگو: «آیا جز خدا(ی یکتا) پروردگاری بجویم، حال آنکه او پروردگار همه چیز است، و هیچ کس بجز آنچه (خود) به دست آورده بر عهده‌اش نیست، و هیچ باربرداری بار دیگران را بر نمی‌دارد. سپس شما بازگشتان سوی پروردگارتان است؛ پس (شما را) به آنچه در آن اختلاف می‌کرده‌اید آگاهی بزرگی خواهد داد.»

و اوست کسی که شما را در زمین جانشینان (یکدیگر و گذشتگانی دیگر) نهاد و بعضی از شما را بر برخی دیگر به درجاتی (در این جهان) برتری داد، تا شما را - در آنچه به شما داده است - بیازماید. همواره، پروردگارت پیگیر سریع (در کیفر) است و به‌راستی (هم) او بس پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگان است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْمَصِّ

المص

۲

كِتَبُ أَنْزَلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِّنْهُ لِيُنْذِرَ
بِهِٗ وَذِكْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ

۳

اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مَن دُونِهِٗ
أُولَآئِكَ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ

۴

وَكَمْ مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا فَجَاءَهَا بَأْسُنَا بَيِّنًا أَوْ هُمْ قَائِلُونَ

۵

فَمَا كَانَ دَعْوَاهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا إِلَّا أَن قَالُوا إِنَّا كُنَّا
ظَالِمِينَ

۶

فَلَنَسْأَلَنَّ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْأَلَنَّ الْمُرْسَلِينَ

۷

فَلَنَقْصَنَّ عَلَيْهِم بِعِلْمٍ وَمَا كُنَّا غَائِبِينَ

۸

وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ فَمَن ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُۥ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ

۹

وَمَن خَفَّتْ مَوَازِينُهُۥ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُم بِمَا
كَانُوا بِآيَاتِنَا يَظْلِمُونَ

۱۰

وَلَقَدْ مَكَنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمُ فِيهَا مَعِيشَ
قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ

۱۱
۱۲۳

وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَكِ
أَسْجُدُوا لِلْآدَمِ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ لَمْ يَكُن مِّنَ
السَّاجِدِينَ

کتابی است (که) بر تو نازل شده– پس نباید در سینه‌ات از آن تنگنایی باشد– برای اینکه با آن (مکلفان را) بیم دهی. و (این) یادواره‌ای است برای مؤمنان.

آنچه را از پروردگارتان برایتان نازل گشته پیروی کنید و از اولیائی دیگر پیروی نکنید. بسی اندک است آنچه را متذکر می‌شوید.

و چه بسیار گروهی را هلاکشان کردیم که برخورد سختمان برایشان به هنگام خواب(شان) یا در میان روز فرا رسید.

پس چون ناگواری سختمان آنان را فرا رسید، خواسته‌ای نداشتند جز اینکه گفتند: «ما همانا (از) ستمکاران بوده‌ایم.»

پس بی‌گمان از کسانی که (پیامبران) سوی آنان فرستاده شد(ه‌اند)، بی‌چون خواهیم پرسید و همانا از (خود) آن فرستادگان (نیز) همواره خواهیم پرسید.

پس به‌راستی از روی علم بر آنان گزارش خواهیم داد، حال آنکه ما (از احوال آنان) غایب نبوده‌ایم.

و در آن روز، میزان و سنجش اعمال، (خود، تمامی) حق است. پس آنان که میزان‌های سنجش اعمالشان سنگین باشد همانان خودشان رستگارکنندگانند.

و آنان که میزان‌های اعمالشان سبک باشد، آنانند که خودهاشان را زیان کرده‌اند، (چرا) که به آیات ما ستم می‌کرده‌اند.

و به‌راستی ما شما را در زمین همواره تمکین (در حد امکان و توانتان) دادیم و برای شما در آن وسایلی برای معیشت نهادیم؛ (اما) چه‌کم سپاسگزاری می‌کنید.

و به‌راستی شما را به‌درستی خلق کردیم. سپس به صورتگری شما پرداختیم. پس از آن به فرشتگان گفتیم: «برای (شکرانه‌ی تعلیم) آدم (برای من) سجده کنید.» پس (همه) سجده کردند، جز ابلیس (که) از سجده‌کنندگان نبود.

قَالَ مَا مَنَعَكَ أَلَّا تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ ۚ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ

قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا فَاخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرِينَ

قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ

قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ

قَالَ فَبِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ

ثُمَّ لَآتِيَنَّهُمْ مِّنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَنِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ ۖ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ

قَالَ اخْرُجْ مِنْهَا مَذْءُومًا مَّدْحُورًا ۚ لَّمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ أَجْمَعِينَ

وَيَعَادُكُمْ أَسْكُنُ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ

فَوَسَّوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْءَاتِهِمَا وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَيْنِ أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ

وَقَاسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ

فَدَلَّلَهُمَا بِغُرُورٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْءَاتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ ۖ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكُمَا الشَّجَرَةِ وَأَقُلْ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُّبِينٌ

(خدا) فرمود: «چون تو را به سجده امر کردم چه چیز تو را بازداشت از اینکه (برای من) سجده کنی؟» گفت: «من از او بهترم، مرا از آتشی و او را از گلی آفریدی.»

فرمود: «پس از این جایگاه فرو شو. پس تو را نرسد که در آن تکبر نمایی. پس برون شو که تو بی‌گمان از خواران و بی‌مقدارانی.»

گفت: «مرا تا روزی که (مکلفان) برانگیخته خواهند شد مهلت ده.»

فرمود: «همانا تو از مهلت‌یافتگانی.»

گفت: «پس از آن رو که مرا به بی‌راهه افکندی من نیز همواره برای (گمراه کردن)شان بر سر راه راستت همی‌می‌نشینم.»

.« سپس بی‌گمان از پیش رویشان [:آخرت] و از پشت سرشان [:دنیا] و از طرف راستشان [:دینشان] و از طرف چپشان [:شهواتشان] همواره بر آنها می‌تازم و بیشترشان را شکرگزار نخواهی یافت.»

فرمود: «از این بهشت در حالی‌که مذمت شده (و) رانده گشته‌ای برون شو. بی‌گمان کسی از آنان که از تو پیروی کند، همانا جهنم را از همدی شما (ابلیسیان) همواره پرخواهم کرد.»

.« و ای آدم! تو با همسر خویش در (این) باغ سردرهم سکونت گیر، پس از هر جا و هرگونه که بخواهید (از خوردنی‌هایش) بخورید، و به این درخت نزدیک مشوید که (در این صورت) از ستمکاران می‌شوید.»

پس شیطان، برای آن دو وسوسه کرد تا آنچه را از عورت‌هایشان از ایشان پوشیده مانده بود برایشان نمایان گرداند و گفت: «پروردگارتان شما را از این درخت منع نکرد، جز برای آنکه (مبادا) دو فرشته گردید، یا از (زمره‌ی) جاودانان باشید.»

و برای آن دو سوگند یاد کرد که: «من به‌راستی همواره از خیرخواهان شمایم.»

پس آن دو را با دلو فریب (به چاه سقوط) افکند. پس چون آن دو از آن درخت (ممنوع) چشیدند، زشتی‌هایشان برایشان آشکار شد و به چسباندن برگ آن باغ بر خود نزدیک شدند و پروردگارشان آن دو را بانگ زد: «مگر شما را از این درخت منع نکردم و به شما نگفتم (که) شیطان بی‌گمان برای شما دشمنی آشکارگر است؟»

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ
مِنَ الْخَاسِرِينَ

قَالَ أَهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ
مُسْتَقَرٌّ وَمَتَعٌ إِلَىٰ حِينٍ

قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ

يَبْنِيٰ ۖ ءَادَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُم لِبَاسًا يُورِي سَوَآتِكُمْ
وَرِيشًا وَلِبَاسُ التَّقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ ذَٰلِكَ مِنْ ءَايَاتِ اللَّهِ
لَعَلَّكُمْ يَذَكَّرُونَ

يَبْنِيٰ ۖ ءَادَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُم
مِّنَ الْجَنَّةِ يَنزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوَآتِهِمَا إِنَّهُ
يَرِيكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِّنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ إِنَّا جَعَلْنَا
الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ

وَإِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آبَاءَنَا وَاللَّهُ أَمَرَنَا
بِهَآءِ ۚ قُلْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَآءِ أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا
تَعْلَمُونَ

قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ ۚ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ
وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ۚ كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ

فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ ۚ إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا
الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُّهْتَدُونَ

گفتند: «پروردگار ما! ما بر خویشتن ستم کردیم و اگر بر ما
(گناهمان را) نپوشانی و به ما رحم نکنی، بی‌گمان (و) بی‌امان
از زیانکاران خواهیم بود.»

فرمود: « (هرسه) فرود آیید، حال آنکه بعضی از شما
دشمن بعضی دیگرید و برای شما در زمین تا هنگامی
(معین) قرارگاه و برخورداری است.»

فرمود: «در آن زندگی می‌کنید و در آن می‌میرید و از آن
بیرون برده می‌شوید.»

ای فرزندان آدم! ما همواره برای شما لباسی فروفرستادیم
که عورت‌هایتان را بپوشاند، (این پوشش زیرین شماسـت) و
(نیز پوشش) زینتی (برایتان فرستادیم)؛ و (اما) بهترین
جامه‌ی زیرین و رویین) لباس تقوی است. این از نشانه‌های
خداست، شاید به خوبی یاد آورند.

ای فرزندان آدم! زنهـار تا شیطان هرگز شما را به فتنه
[آزمایشی آتشبار] نیندازد، چنان که پدر و مادران را از
بهشت بیرون راند، حال آنکه لباسشان را (هم) از ایشان
می‌گـذد تا عورت‌هایشان را برایشان نمایان کند. او و
همانندانش بی‌گمان شما را می‌بیند، بدان‌گونه که شما آنان
را نمی‌بینید. ما بی‌چون شیطان‌ها را سرپرستان و دوستان
کسانی نهادیم که ایمان نمی‌آورند.

و چون کار زشت تجاوزگرانه‌ای کنند، گویند: «پدران خود را
بر آن یافتیم و خدا بدان فرمانمان داد.» بگو: «خدا بی‌گمان
به کار زشت تجاوزگرانه فرمان نمی‌دهد. آیا چیزی را که
نمی‌دانید به خدا نسبت می‌دهید؟»

بگو: «پروردگارم به قسط [تقسیم عادلانه] فرمان داده
است و (اینکه) در هر مسجدی [سجده‌گاهی] روی‌های خود
را (با استقامت برای خدا) به پا دارید و در حالی‌که طاعت
خود را برای او خالص گردانیده‌اید وی را بخوانید. همان
گونه که آفرینش شما را آغاز کرد (سرانجام) به سوی او باز
می‌گردید.»

گروهی را هدایت کرد و گروهی (دیگر) گمراهی بر آنان حق
(و ثابت) است، زیرا آنان شیاطین را به جای خدا، اولیا‌ی
(خود) گرفته‌اند و می‌پندارند که همواره راه‌یافتگانند.

يَبْنِيْ عَادَمَ خُذُوْا زِيْنَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوْا وَاشْرَبُوْا
وَلَا تُسْرِفُوْا اِنَّهٗ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِيْنَ

قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِيْنَةَ اللّٰهِ الَّتِي اُخْرِجَ لِعِبَادِهٖۤهٗ وَالطَّيِّبَاتِ مِنْ
الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِيْنَ ءَامَنُوْا فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَّوْمَ
الْقِيَمَةِ ۗ كَذٰلِكَ نَفْصِلُ الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُوْنَ

قُلْ اِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ
وَالْاِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَاَنْ تُشْرِكُوْا بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ
بِهٖۤهٗ سُلْطٰنًا وَاَنْ تَقُوْلُوْا عَلٰى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ

وَلِكُلِّ اُمَّةٍ اَجَلٌ ۖ فَاِذَا جَآءَ اَجَلُهُمْ لَا يَسْتَاْخِرُوْنَ سَاعَةً وَلَا
يَسْتَقْدِمُوْنَ

يَبْنِيْ عَادَمَ اِمَّا يٰٓتِيْنَكُمْ رُّسُلٌ مِّنْكُمْ يَقْضُوْنَ عَلَيْكُمْ
ءَاٰیٰتِيْ فَمَنْ اَنْتَقٰی وَاَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُوْنَ

وَالَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِءَاٰیٰتِنَا وَاسْتَكْبَرُوْا عَنْهَا اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ
النَّارِ ۖ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ

فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰی عَلٰى اللّٰهِ كَذْبًا اَوْ كَذَّبَ بِءَاٰیٰتِهٖۤهٗ
اُولٰٓئِكَ يَنْاَلُهُمْ نَصِيْبُهُمْ مِّنَ الْكِتٰبِ ۖ حَتّٰیۤ اِذَا جَآءَتْهُمْ
رُسُلُنَا يَتَوَقَّوْنَهُمْ قَالُوْا اٰیْنَمَا كُنْتُمْ تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ ۖ
قَالُوْا ضَلُّوْا عَنَّا وَشَهِدُوْا عَلٰی اَنْفُسِهِمْ اَنَّهُمْ كَاْنُوْا كٰفِرِيْنَ

ای فرزندان آدم! زینت خود را در نزد هر سجده‌گاهی
برگیرید. و بخورید و بیاشامید و (اما) زیاده‌روی نکنید که او
بی‌گمان اسرافکاران را دوست نمی‌دارد.

(ای پیامبر!) بگو: «زیورهای خدایی را که برای بندگانش
پدید آورده – و (نیز) روزی‌های پاکیزه را – چه کسی حرام
گردانیده؟» بگو: «این (نعمت)‌ها در زندگی دنیا برای کسانی
است که ایمان آورده‌اند، در حالی که روز قیامت ویژه‌ی آنان
می‌باشد.» این‌گونه آیات (خود) را برای گروهی که می‌دانند
جداسازی و روشن می‌کنیم.

بگو: «پروردگار من فقط زشتکاری‌های متجاوز – چه
آشکارش و چه پنهانش – را و گناه دنباله‌دار را و تجاوز بنا
حق را حرام گردانیده است و (نیز) اینکه چیزی را شریک
خدا پندارید که دلیلی بر (حقانیت) آن نازل نکرده و اینکه
چیزی را که نمی‌دانید به خدا نسبت دهید.»

و برای هر امتی زمانی پایانی [اجلی] است؛ پس چون
اجلشان فرا رسد نه (می‌توانند) لحظه‌ای (از آن) تأخیر
بخواهند و نه (بر آن) پیشی جویند.

ای فرزندان آدم! اگر به‌راستی پیامبرانی از خودتان برایتان
بیایند حال آنکه آیات مرا بر شما می‌خوانند، پس هر کس
پرهیزگاری و اصلاح کند، نه بیمی بر آنان خواهد بود و نه
ایشان اندوهگین می‌شوند.

و کسانی که با آیات ما (همان‌ها و ما را) تکذیب کردند و از
(پذیرش) آنها تکبر ورزیدند، ایشان همدمان آتشند (و)
آنان در آن جاودانند.

پس کیست ستمکارتر از کسی که بر خدا افتراقی دروغین
زند، یا با آیات او (همان‌ها و او را) تکذیب کند؟ اینان
کسانی‌اند که نصیبشان از آنچه نبشته شده به ایشان
خواهد رسید تا آن‌گاه که فرشتگان ما به سراغشان بیایند.
درحالی‌که جان‌هاشان را به کلی می‌ستانند (فرشتگان)
گویند: «آنچه غیر از خدا می‌خوانده‌اید کجاست؟» گویند:
«از (چشم) ما گم گشتند.» و علیه خود گواهی می‌دهند که
بی‌گمان (آنان) کافران بوده‌اند!

قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعْنَتْ أُخْتَهَا حَتَّى إِذَا آدَرَكُوا فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ أُخْرَاهُمْ لِأُولِهِمْ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ أَضَلُّونَا فَآتَاهُمُ عَذَابًا ضِعْفًا مِنَ النَّارِ قَالَ لِكُلِّ ضِعْفٍ وَلَكِنْ لَا تَعْلَمُونَ

وَقَالَتْ أُولَهُمْ لِأُخْرَاهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ فذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ

إِنَّ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحْ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ

لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍّ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ وَنُودُوا أَنْ تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

فرمود: «در میان امت‌هایی از جن و انس - که پیش از شما بوده‌اند - داخل آتش شوید.» هر بار امتی (به آتش) در آید، همگان خود را لعنت کند تا هنگامی که همگان در آن آماده شوند. (آن‌گاه) آخرینشان درباره‌ی اولینشان گوید: «پروردگاران! اینان ما را گمراه کردند، پس عذابی از آتشی افزون به آنان بده.» (خدا) فرمود: «برای هر کدام (آتشی) افزون است، ولی شما نمی‌دانید.»

و اولینشان به آخرینشان گفت: «شما را بر ما هیچ برتری نبوده، پس به سزای آنچه به دست می‌آوردید عذاب را بچشید.»

بی‌گمان کسانی که با آیات ما (همان‌ها و ما را) تکذیب کردند و از (پذیرفتن) آن‌ها تکبر ورزیدند، درهای آسمان برایشان هرگز گشوده نشود و به بهشت در نیابند، تا آنکه طناب شتر در سوراخ سوزن داخل شود. و بدین‌سان مجرمان را کیفر می‌دهیم.

برایشان از جهنم بسترهایی و از بالایشان سرپوش‌هایی است و بدین‌گونه بیدادگران را سزا می‌دهیم.

و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته‌ی (ایمان) کرده‌اند- هیچ کسی را جز به اندازه‌ی گشایشش تکلیف نمی‌کنیم - آنان همدان بهشتند. ایشان در آن جاودانند.

و هرگونه کینه‌ای را از سینه‌هایشان زدودیم. حال آنکه از زیر (قصرها و باغ‌های)شان نهرها روان است و گفتند: «ستایش خدای را که ما را به این (راه) هدایت نمود و اگر خدا ما را رهبری نمی‌نمود ما خود هرگز راه نمی‌یافتیم. بی‌گمان فرستادگان پروردگاران به‌راستی (تمامی) حق را آوردند.» و ندا داده شدند که: «این همان بهشت است که آن را به (سبب) آنچه انجام می‌داده‌اید به میراث یافته‌اید.»

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَن قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُوا نَعَمْ فَإِنَّهُمْ أَن لَّعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ

وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمَاهُمْ وَنَادَوْا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَن سَلِّمُوا عَلَيْنَا لَمْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ يَطْمَعُونَ

وَإِذَا صُرِفَتْ أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ قَالُوا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ رِجَالًا يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمَاهُمْ قَالُوا مَا أَغْنَىٰ عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ

أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ أَفِيضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى الْكَافِرِينَ

الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَّتُهُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ نَنسِلُهُمْ كَمَا نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا وَمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ

و بهشتیان، دوزخیان را ندا در دادند که: «ما آنچه را پروردگارمان به ما وعده داده بود راستی بحق یافتیم، آیا شما (نیز) آنچه را پروردگارتان وعده داده بود درست یافتید؟» گفتند: «آری.» پس ندا دهنده‌ای میانشان ندا در داد که: «لعنت خدا بر ستمکاران باد!»

(آنان) کسانی (هستند) که (خود و مردمان را) از راه خدا باز می‌دارند و آن را به کژی می‌طلبند و همانان به (زندگی) آخرین کافرنند.

و میان آن دو (گروه) پرده‌ای است و بر فراز اعراف [بلندی‌های میان بهشت و جهنم] رادمردانی هستند، که هر یک (از آن دو دسته) را از چهره‌هایشان می‌شناسند و بهشتیان را- که هنوز وارد آن نشده در حالی‌که (بدان) امید دارند- آواز می‌دهند که: «سلام بر شما!» داخل آن نشده‌اند، حال آنکه طمع (داخل شدن) دارند.

و هنگامی که چشمانشان سوی دوزخیان گردانیده شود گویند: «پروردگارمان! ما را با گروه ستمکاران قرار مده.»

و اهل اعراف مردانی را که از سیمایشان می‌شناسند ندا در دادند (و) گفتند: «گردآوری شما (گردآوری خودهاتان و اموالتان) و آنچه تکبر و گردنکشی می‌کرده‌اید، (این‌ها) شما را (هرگز در این جهان پُرنیاز) بی‌نیاز نکرد.»

«آیا اینان همان کسانی بودند که سوگند یاد می‌کردید خدا آنان را به رحمتی نخواهد رسانید؟ (اینک) به بهشت در آیید، نه بیمی بر شماست و نه اندوهگین می‌شوید.»

و دوزخیان بهشتیان را ندا در دادند که: «از آب یا از آنچه خدا روزیتان کرده، بر (سر و سامان)مان بهره و فیضی دهید.» گفتند: «بی‌گمان خدا آنها را بر کافران حرام کرده است.»

(همان) کسانی که دین خود را (تنها) بازداری از حق و به بازی گرفتند و زندگی دنیا مغرورشان کرد. پس همان‌گونه که آنان دیدار امروز خود را از یاد بردند و آیات ما را انکار (و انکار) می‌کردند، ما (هم) امروز آنان را از یاد می‌بریم.

وَلَقَدْ جِئْتَهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلَىٰ عِلْمٍ هُدًى وَرَحْمَةً
لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

۵۳

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُ يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلُهُ يَقُولُ الَّذِينَ
نَسُوهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ فَهَلْ لَنَا مِنْ
شُفَعَاءَ فَيَشْفَعُوا لَنَا أَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلْ غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ
قَدْ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

۵۴
۱۲۸

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ
أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ
حَثِيثًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ ۗ أَلَا لَهُ
الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ

۵۵

ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ

۵۶

وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا
وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ

۵۷

وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَّحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ ۗ حَتَّىٰ إِذَا
أَقَلَّتْ سَحَابًا ثِقَالًا سُقْنَاهُ لِبَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ
فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ ۚ كَذَٰلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ
لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

و بهر راستی و درستی ما با کتابی آمدیمشان (که) از روی علم
جداسازیش کردیم، حال آنکه برای گروهی که ایمان
می‌آورند هدایت و رحمتی است.

آیا (آنان) جز نظر و انتظار تأویل آن را دارند؟ روزی که
تأویلش فرا رسد، کسانی که آن را پیش از آن به فراموشی
سپرده‌اند گویند: «حقا (که) فرستادگان پروردگاران
(تمامی) حق را آوردند. پس آیا (امروز) ما را شفاعتگرانی
هستند که برای ما شفاعت کنند یا (به دنیا) باز گردانیده
شویم، تا غیر از آنچه انجام می‌داده‌ایم انجام دهیم؟»
به‌راستی آنان خود را باخته و زیان کرده‌اند و آنچه را که
افترا می‌زده‌اند از آنان گم گشته است.

بی‌گمان پروردگارتان خدایی است که آسمان‌ها و زمین را
در شش زمان آفرید، سپس بر عرش (جهان‌داری) استیلا
یافت. روز را به شب - حال آنکه شتابان آن را می‌طلبد -
می‌پوشاند، حال آنکه خورشید و ماه و ستارگان به فرمان او
رامند. هان (که عالم) خلق و امر (خلقت) از آن اوست.
فرخنده است خدا، پروردگار جهانیان.

پروردگارتان را در حال زاری و نهانی بخوانید؛ بی‌گمان او از
حد گذرندگان را دوست نمی‌دارد.

و در زمین پس از اصلاح آن افساد مکنید و با بیم و امید او
را بخوانید. همواره رحمت خدا به نیکوکاران نزدیک است.

و اوست کسی که بادهای را پیشاپیش (باران) رحمتش
مژده‌رسان می‌فرستد، تا آن‌گاه که ابرهایی (برخاسته از
بخار) گران‌بار را (سبکبار) بر کنند. آن را برای (زنده
ساختن) سرزمینی مرده برانیم، پس با آن، باران فرود
آوریم؛ در نتیجه از هر گونه ثمره‌ای (از خاک و آب) بر
آوریم. بدین‌سان مردگان را (نیز از قبرهاشان) بیرون
آوریم؛ شاید شما به‌درستی یاد آورید.

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرِجُ نَبَاتَهُۥ بِإِذْنِ رَبِّهِۦ ۖ وَالَّذِي خَبُثَ لَا يَخْرِجُ إِلَّا نَكِدًا كَذَلِكَ نُصَرِّفُ الْأَيَّاتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦ فَقَالَ يَتَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُۥ ۖ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِۦ إِنَّا لَنَرَكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

قَالَ يَتَقَوْمِ لَيْسَ بِي ضَلَالَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنْصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

أَوْعَجِبْتُمْ أَن جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّنْ رَبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

فَكَذَّبُوهُ فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُۥ فِي الْفُلْكِ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَمِينَ

وَإِلَىٰ عَادِ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَتَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُۥ ۖ أَفَلَا تَتَّقُونَ

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِۦ إِنَّا لَنَرَكَ فِي سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكَذِبِينَ

قَالَ يَتَقَوْمِ لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ

و روییدنی زمین پاکیزه، به اذن پروردگارش برون می‌آید و آن (زمینی) که ناپاکیزه شد (گیاهش) جز به سختی و نکبت‌باری برون نمی‌آید. این‌گونه، آیات (خود) را برای گروهی که شکر می‌گذارند، گونه‌گون (بیان) می‌کنیم.

همانا نوح را به‌راستی سوی قومش فرستادیم. پس گفت: «ای قوم من! خدا را بپرستید، برای شما هیچ معبودی جز او نیست، به‌راستی من از عذاب روزی بزرگ بر شما بیمناکم.»

سرشناسان قومش گفتند: «بی‌چون ما تو را بس در ژرفای گمراهی آشکارگری می‌بینیم.»

گفت: «ای قوم من! هیچ‌گونه گمراهی در من نیست، بلکه من فرستاده‌ای از جانب پروردگار جهانیانم.»

«رسالت‌های پروردگارم را به شما مکرر (و پیگیر) می‌رسانم و اندرزتان می‌دهم و چیزهایی از خدا می‌دانم که (شما) نمی‌دانید.»

«آیا و تعجب کردید که بر مردی از خودتان، یادواره‌ای از جانب پروردگارتان برایتان آمد، تا شما را هشدار دهد و تا شما پرهیزکاری کنید و شاید مورد رحمت قرار گیرید؟»

پس او را تکذیب کردند. در نتیجه ما او و کسانی را که با وی در کشتی بودند نجات دادیم و کسانی را که آیات ما را تکذیب نمودند غرق کردیم. بی‌گمان آنان گروهی کور(دل) بوده‌اند.»

و سوی عادیان، برادرشان هود را (فرستادیم). گفت: «ای قوم من! خدا را بپرستید (که) برای شما معبودی جز او نیست. پس آیا پرهیز نمی‌کنید؟»

سرشناسان قومش – که کافر بودند – گفتند: «بی‌چون ما تو را بی‌گمان غرق در (ژرفای) سفاهت می‌بینیم و بی‌تردید تو را از دروغگویان گمان می‌کنیم.»

گفت: «ای قوم من! در من هیچ سفاهتی نیست، ولی من فرستاده‌ای از جانب پروردگار جهانیانم.»

أَبْلَغُكُمْ رَسُولَ رَبِّي وَأَنَا لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ

«به خوبی و رسایی رسالت‌های پروردگارم را به شما می‌رسانم و من برای شما نصیحت‌کننده‌ای امینم.»

۶۹

أَوْعَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَى رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ وَزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَصْطَةً ۖ فَادْكُرُوا ءَالَاءَ اللَّهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

«آیا و تعجب کردید که بر مردی از خودتان، یادواره‌ای از پروردگارتان، برایتان آمد تا شما را بیم دهد؟ و به یاد آرید چون (خدا) شما را پس از قوم نوح، جانشین (آنان) قرار داد و در آفرینش (و) آفریدگان بر نیرویتان گشایشی افزودن داد. پس نعمت‌های خدا را به یاد آرید، شاید شما رستگار کنید.»

۷۰

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

گفتند: «آیا سویمان آمدی که تنها خدا را بپرستیم و آنچه را که پدرانمان می‌پرستیدند رها کنیم؟ اگر از راستان بوده‌ای، آنچه را به ما وعده می‌دهی بر ایمان بیاور.»

۷۱

قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِّن رَّبِّكُمْ رِجْسٌ وَغَضَبٌ ۖ أَتُجَادِلُونَنِي فِي أَسْمَاءٍ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَءَابَاؤُكُمْ مَّا نَزَّلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ ۖ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ

گفت: «به‌راستی پلیدی و خشمی (سخت) از پروردگارتان بر سر (و سامان)تان واقع شده. آیا درباره‌ی نام‌هایی که خودتان و پدرانتان (با آنها بت‌هایتان را) نامیده‌اید، (و) خدا بر (حقانیت) آنها هیچ سلطه‌ای فرو نفرستاده، با من مجادله می‌کنید؟ پس منتظر باشید که بی‌گمان من (هم) با شما از منتظرانم.»

۷۲

فَأَنجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا وَمَا كَانُوا مُؤْمِنِينَ

پس او و کسانی را که با او بودند با رحمتی (بزرگ) از جانب خود رهانیدیم و دنباله‌ی [اصل و نسل] کسانی را که با آیات ما (همان‌ها و ما را) تکذیب کردند و مؤمن نبوده‌اند برافکندیم.

۷۳
۱۳۱

وَإِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَاقَوْمُ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ ۖ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ ۖ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ ءَايَةٌ ۖ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ ۖ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ أَلِيمٍ

و سوی ثمودیان برادرشان، صالح را (فرستادیم). گفت: «ای قوم من! خدا را بپرستید، برای شما هیچ معبودی جز او نیست. بی‌گمان برای شما از جانب پروردگارتان دلیلی آشکار آمده. این ماده شتر خدا برای شما نشانه‌ای (شگرف) است. پس آن را واگذارید تا در زمین خدا بخورد (و بچرد) و گزندى به او نرسانید، تا (مبادا) شما را عذابی دردناک در بر گیرد.»

وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ فِي الْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ الْجِبَالَ بُيُوتًا فَاذْكُرُوا آيَاتَ اللَّهِ وَلَا تَعْتَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ

«و به یاد آورید، چون خدا شما را پس از عادیان جانشینان (آنان) گردانید و در زمین به شما جایگاه گشاده (و پاکیزه) داد حال آنکه در دشت‌های آن (برای خودتان) کاخ‌هایی اختیار می‌کنید و از کوه‌ها خانه‌هایی می‌تراشید. پس نعمت‌های خدا را به یاد آورید و در زمین سر به افساد بر مدارید.»

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِلَّذِينَ اسْتَضَعُّوْا لِمَنْ ءَامَنَ مِنْهُمْ أَتَعْلَمُونَ أَنَّ صَالِحًا مُّرْسَلٌ مِّن رَّبِّهِ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِء مُؤْمِنُونَ

۷۵

از (میان) قومش، (آن) سرشناسان که استکبار ورزیدند، به مستضعفانی که ایمان آورده بودند، گفتند: «آیا می‌دانید به‌راستی صالح از طرف پروردگارش فرستاده شده است؟» گفتند: «بی‌گمان ما به آنچه وی بدان رسالت یافته است ایمان داریم.»

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا بِالَّذِي ءَامَنْتُمْ بِهِء كَافِرُونَ

۷۶

کسانی که استکبار کردند، گفتند: «ما به راستی به آنچه شما بدان ایمان آوردید کافریم.»

فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يُصْلِحُ أُنْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِن كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ

۷۷

پس (آن) ماده شتر را پی کردند و از فرمان پروردگارشان سر پیچیدند و گفتند: «ای صالح! اگر تو از پیامبرانی، آنچه را به ما وعده می‌دهی برایمان بیاور.»

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جِثِيمِينَ

۷۸

پس زمین‌لرزه آنان را فرو گرفت؛ در نتیجه در خانه‌شان از پا در آمده (و) زمین‌گیر شدند.

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَاقَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَةَ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّصِيحِينَ

۷۹

پس (صالح) از ایشان رویگردان شد و گفت: «ای قوم من! به‌راستی، من پیام پروردگارم را به شما به شایستگی و رسایی رساندم و برایتان نصیحت کردم، ولی شما نصیحتگران را دوست نمی‌دارید.»

وَلَوْطَا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ

۸۰

و لوط را (فرستادیم) هنگامی که به قوم خود گفت: «آیا (آن) کار زشت تجاوزگرانه را مرتکب می‌شوید، (در حالی که) هیچ کسی از جهانیان در آن بر شما پیشی نگرفته؟»

إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّن دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ

۸۱

«شما بی‌گمان از روی شهوت، همواره به جای زنان با مردان در می‌آمیزید. بلکه شما گروهی (از) اسرافکارانید.»

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ^ط إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَّتَطَهَّرُونَ

۸۳

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا أُمَّرَأَتَهُ وَكَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ

۸۴

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَّطَرًا^ط فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ

۸۵
۱۳۲

وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَبْنَؤُا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ^ط قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ^ط فَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

۸۶

وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ مَن ءَامَنَ بِهِ^ط وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا^ج وَأَذْكُرُوا^ط إِذْ كُنْتُمْ قَلِيلًا فَكَثَرْتُكُمْ^ط وَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ

۸۷

وَإِنْ كَانَ طَآئِفَةٌ مِّنْكُمْ ءَامَنُوا بِأَلَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ^ط وَطَآئِفَةٌ لَّمْ يُؤْمِنُوا فَاصْبِرُوا حَتَّىٰ يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ

و پاسخ قومش جز این نبود که گفتند: «آنان را از شهرتان بیرون برانید، بی‌گمان آنان انسان‌هایی‌اند که به پاکی تظاهر می‌کنند.»

پس او و خانواده‌اش را – غیر از زنش که از (غبار آلوده‌های) گذشتگان (و باقی‌مانده در ژرفای گمراهی) بوده است – نجات دادیم.

و بر سر (و سامان)‌شان بارشی (از سنگ‌گل) بارانیدیم. پس بنگر فرجام مجرمان چگونه بود.

و سوی (مردم) مدّین، برادرشان –شعیب– را (فرستادیم). گفت: «ای قوم من! خدا را پرستید (که) برای شما هیچ معبودی جز او نیست. بی‌گمان، شما را از جانب پروردگارتان برهانی روشن آمده. پس پیمانه و ترازو را تمام نهید و چیزهای مردمان را زیان‌بار و بی‌مقدار نگردانید و در زمین – پس از اصلاح آن – افساد مکنید. این (رهنمودها) اگر مؤمن بوده‌اید برای شما خوب است.»

«و به هر راهی منشینید –حال آنکه مردمان را می‌ترسانید– و کسی را که به خدا ایمان آورده از راه خدا باز می‌دارید و راه او را کج می‌خواهید. و به یاد آورید، چون اندک بودید، پس (خدا) شما را بسیار گردانید. و بنگرید فرجام افسادکاران چگونه بوده است.»

«و اگر گروهی از شما – به آنچه من بدان فرستاده شده‌ام – ایمان آورده بودند و گروهی (هم) ایمان نیاوردند، پس صبر کنید تا خدا میان ما داوری کند و او بهترین داوران است.»

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ
يَشْعِيبُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَكَ مِنْ قَرْيَتِنَا أَوْ لَتَعُودَنَّ فِي
مِلَّتِنَا قَالَ أُولَٰؤُ كُنَّا كَرِهِينَ

۸۹

قَدْ أَفْتَرَيْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنْ عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ بَعْدَ إِذْ
نَجَّيْنَا اللَّهُ مِنْهَا وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ فِيهَا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ
اللَّهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا
أَفْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ

۹۰

وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَئِنْ أَتَبَعْتُمْ شُعَيْبًا
إِنَّا لَنَكُونُ أَذًا لَّخَسِرُونَ

۹۱

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاشِمِينَ

۹۲

الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا الَّذِينَ كَذَّبُوا
شُعَيْبًا كَانُوا هُمُ الْخَاسِرِينَ

۹۳

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَاقَوْمُ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَتِ رَبِّي
وَنَصَحْتُ لَكُمُ فَكَيْفَ ءَاسَىٰ عَلَىٰ قَوْمٍ كَافِرِينَ

۹۴

۱۳۳

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا أَخَذْنَا أَهْلَهَا بِالْبَأْسَاءِ
وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَضَّرَّعُونَ

۹۵

ثُمَّ بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّىٰ عَفَوْا وَقَالُوا قَدْ مَسَّ
ءَابَاءَنَا الضَّرَّاءُ وَالسَّرَّاءُ فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

کسانی از سرکردگان قومش –که تکبر ورزیدند– گفتند: «ای شعیب! تو و کسانی را که با تو ایمان آورده‌اند، از شهر خودمان بی‌چون و بی‌گمان بیرون خواهیم راند، یا (آنکه) به‌راستی همواره به ملتمان برگردید.» گفت: «آیا و هر چند از کراحت‌کنندگان بوده‌ایم؟»

«اگر بعد از هنگامی‌که خدا ما را از ملتتان نجات بخشید (باز) به کیش شما برگردیم، همانا به خدا دروغ بسته‌ایم و برای ما (سزاوار) نیست که به آن بازگردیم، مگر آنکه خدا، پروردگارمان، بخواهد. علم پروردگار ما هر چیزی را در بر دارد (و ما) بر خدا توکل کردیم. پروردگارمان! میان ما و قوم ما به (تمامی) حق فیصله و گشایشی ده، حال آنکه تو بهترین گشایش‌دهندگانی.»

و کسانی از سرکردگان قومش که کافر شدند گفتند: «اگر از شعیب پیروی کنید، همانا شما در این هنگام بی‌گمان زیان‌کارید.»

پس زمین‌لرزه‌ی شدید آنان را فرو گرفت؛ سپس در خانه‌هایشان از پا در آمده (و) زمین‌گیر شدند.

کسانی که شعیب را تکذیب کردند، گویی خود در آن (دیوار) مدتی در آن با نیازی (مبرم) سکونت نداشتند. کسانی که شعیب را تکذیب کردند، ایشان زیان‌کاران بوده‌اند.

پس (شعیب) از ایشان روی برتافت و گفت: «ای قوم من! به‌راستی من همی رسالت‌های پروردگارم را به گونه‌ای رسا به شما رسانیدم و پندتان دادم. پس دیگر چگونه بر گروهی (از) کافران تأسف بخورم؟»

و در هیچ شهری، هیچ پیامبر بزرگی نفرستادیم، مگر آنکه مردمش را به سختی و رنج و زیان دچار کردیم، تا شاید بسی زاری کنند.

سپس به جای بدی، نیکی قرار دادیم، تا انبوه شدند و گفتند: «پدران ما را (هم به حکم طبیعت) بی‌چون بسی رنج‌ها و راحتی‌ها می‌رسیده است.» پس در حالی که باریک‌بینی نمی‌کردند (ناگاه) آنان را (در) گرفتیم.

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ
مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَٰكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَهُم بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ

۹۷

أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيِّنًا وَهُمْ نَائِمُونَ

۹۸

أَوْ آمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا ضُحًى وَهُمْ يُلْعَبُونَ

۹۹

أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ
الْخَاسِرُونَ

۱۰۰
۱۳۴

أَوْ لَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ أَهْلِهَا أَن لَّوْ
نَشَاءُ أَصَبْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَنَطْبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا
يَسْمَعُونَ

۱۰۱

تِلْكَ الْقُرَىٰ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنبَاءِهَا ۖ وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ
رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِنْ قَبْلُ
كَذَٰلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ الْكَافِرِينَ

۱۰۲

وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِمْ مِّنْ عَهْدٍ ۖ وَإِن وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ
لَفَاسِقِينَ

۱۰۳

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ
فَظَلَمُوا بِهَا ۖ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ

۱۰۴

وَقَالَ مُوسَىٰ يَافِرْعَوْنُ إِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ

و اگر اهل شهرها و آبادی‌ها ایمان آورده و به تقوا گراییده
بودند (ما هم) بی‌گمان برکاتی از آسمان و زمین بر ایشان
می‌گشودیم. ولی تکذیب کردند؛ پس آنان را به آنچه به
دست آورده بوده‌اند برگزفتیم.

آیا پس (از این) ساکنان شهرها و آبادی‌ها ایمن شدند، (از
این) که عذاب ما شامگاهان – در حالی که خوابند – به آنان
در رسد؟

آیا و ساکنان شهرها و آبادی‌ها ایمن شده‌اند، (از این) که
مکر ما نیمروز – در حالی که به بازی سرگرمند – به ایشان
در رسد؟

آیا پس مگر خود را از مکر خدا ایمن داشتند؟ ولی جز مردم
زیان‌کار (کسی) خود را از مکر خدا ایمن نمی‌دارد.

و آیا برای کسانی که زمین را پس از ساکنان پیشینش به
ارث می‌برند، رهنمون نشده است که اگر می‌خواستیم آنان
را به (کیفر) گناهانشان آسیبی می‌رساندیم و بر دل‌هایشان
مهر می‌نهادیم؛ پس ایشان نمی‌شنوند.

این‌ها مجتمعات انسانی است که برخی از خبرهای مهم آن را
بر تو حکایت می‌کنیم. و پیامبرانشان بی‌گمان برایشان
به‌راستی دلایل روشن آوردند. پس آنان – به آنچه قبلاً
تکذیب کرده بودند – هرگز ایمان نمی‌آورند. این‌گونه خدا
بر دل‌های کافران مهر می‌نهد.

و برای بیشتر آنان هیچ عهدهی (استوار) نیافتیم (و)
بیشترشان را همواره نافرمانان یافتیم.

سپس، بعد از آنان، موسی را با آیات خود سوی فرعون و
سران قومش فرستادیم. پس آنها به آن (آیات) ستم
ورزیدند. پس ببین فرجام مفسدان چگونه بوده است.

و موسی گفت: «ای فرعون! به‌راستی من فرستاده‌ای از
سوی پروردگار جهانیانم.»

حَقِيقٌ عَلَىٰ أَن لَّا أَقُولَ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقُّ قَدْ جِئْتُكُمْ
بَبَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَءِيلَ

قَالَ إِن كُنتَ جِئْتَ بِآيَةٍ فَأْتِ بِهَا إِن كُنتَ مِنَ
الصَّادِقِينَ

فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ

وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّاظِرِينَ

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ

يُرِيدُ أَن يُخْرِجَكُمْ مِّنْ أَرْضِكُمْ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ

قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ

يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ

وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوا إِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِن كُنَّا نَحْنُ
الْغَالِبِينَ

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ

قَالُوا يَمُوسَىٰ إِمَّا أَن تُلْقَىٰ وَإِمَّا أَن نَّكُونَ نَحْنُ الْمُلْقِينَ

قَالَ أَلْقُوا فَلَمَّا أَلْقَوْا سَحَرُوا أَعْيُنَ النَّاسِ وَاسْتَزْهَبُوهُمْ
وَجَاءُوا بِسِحْرِ عَظِيمٍ

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَن أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا
يَأْفِكُونَ

فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

فَغُلِبُوا هُنَالِكَ وَانْقَلَبُوا صَغِيرِينَ

وَأَلْقَى السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ

«شایسته و بایسته است که بر خدا جز (سخن) حق نگوییم.
من بی‌گمان (دلیل) روشنی از سوی پروردگارتان برایتان
آورده‌ام، پس فرزندان اسرائیل را با من بفرست.»

(فرعون) گفت: «اگر تو نشانه‌ای آورده بوده‌ای – اگر از
راستان بوده‌ای – پس آن را (با خود) بیاور.»

پس (موسی) عصایش را افکند. سپس به‌ناگاه اژدری
آشکارگر است.

و دستش را (از گریبانش بیرون) کشید، پس ناگهان برای
تماشاگران سپید و درخشان است.

سران قوم فرعون گفتند: «بی‌شک این (مرد) ساحری بس
دانااست.»

«می‌خواهد شما را از سرزمیتان بیرون کند. پس چه
دستور می‌دهید؟»

گفتند: «او و برادرش را بازداشت کن و گردآورندگانی را به
شهرها بفرست.»

«تا هر ساحر بسیار دانایی را نزدت بیاورند.»

و ساحران نزد فرعون آمدند (و) گفتند: «اگر ما، (همین) ما
پیروز شوندگان بوده‌ایم، به‌راستی برایمان پاداشی بس
بزرگ خواهد بود؟»

گفت: «آری! و بی‌گمان شما به‌راستی از مقربان (دربار من)
می‌باشید.»

گفتند: «ای موسی! آیا تو می‌افکنی و یا اینکه (همین) ما
خودمان افکنندگانیم!»

گفت: « (همین) شما بیفکنید.» پس چون افکندند، دیدگان
مردم را افسون کردند و آنان را به ترس انداختند و سحری
بزرگ (به میان) آوردند.

و سوی موسی وحی کردیم که: «عصایت را بیفکن.» پس
(انداخت، ناگهان اژدری شد و) آنچه را به دروغ می‌ساختند
فرو می‌بلعد.»

پس حقیقت پای‌برجا گردید و کارهایی که می‌کردند باطل
گشت.

پس در آن‌جا مغلوب گشته و به خواری و بی‌مقداری
برگشتند.

و ساحران (بی‌اختیار) به سجده افکنده شدند.

قَالُوا ءَامَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ

گفتند: «به پروردگار جهانیان ایمان آوردیم؛»

رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ

«پروردگار موسی و هارون.»

قَالَ فِرْعَوْنُ ءَامَنْتُمْ بِهِۦ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ ۖ إِنَّ هَٰذَا لَمَكْرٌ مَّكَّرْتُمُوهُ فِي الْمَدِينَةِ لِتُخْرِجُوا مِنْهَا أَهْلَهَا ۖ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

۱۲۳

لَأَقْطَعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِّنْ خَلْفٍ ثُمَّ لَأَضَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ

۱۲۴

قَالُوا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ

۱۲۵

وَمَا تَنْقِمُ مِنَّا إِلَّا أَنْ ءَامَنَّا بِآيَاتِ رَبِّنَا لَمَّا جَاءَتْنَا ۚ رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَقَّفْنَا مُسْلِمِينَ

۱۲۶

وَقَالَ الْمَلَأُ مِن قَوْمِ فِرْعَوْنَ أَتَدْرُ مُوسَىٰ وَقَوْمَهُۥ لِيُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَيَذَرَكَ وَءَالِهَتَكَ ۚ قَالَ سَنُقَتِّلُ أَبْنَاءَهُمْ وَنَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ قَاهِرُونَ

۱۲۷
۱۳۶ر

قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَأَصْبِرُوا ۖ إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۖ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ

۱۲۸

قَالُوا أُوذِينَا مِن قَبْلِ أَنْ تَأْتِيَنَا وَمِن بَعْدِ مَا جِئْتَنَا ۚ قَالَ عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَنْ يُهْلِكَ عَدُوَّكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ

۱۲۹

وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ بِالسِّنِينَ وَنَقْصِ مِّنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ

۱۳۰
۱۳۷ر

فرعون گفت: «آیا پیش از آنکه به شما رخصت دهم به او ایمان آوردید؟ بی‌چون این (خود) نیرنگی است که همواره در شهر به راه انداخته‌اید تا مردمش را از آن بیرون کنید، پس در آینده‌ای دور خواهید دانست.»

«دستها و پاهایتان را بی‌گمان برخلاف یکدیگر بی‌امان خواهم برید، سپس بی‌چون همه‌ی شما را همواره به دار خواهم آویخت.»

گفتند: «به‌راستی سوی پروردگاران بازگشت‌کنندگانیم.»

«و تو از ما انتقام نمی‌گیری، مگر برای اینکه ما به نشانه‌های پروردگاران – هنگامی‌که برایمان آمد – ایمان آوردیم. پروردگاران! بر (سر و سامان)مان شکیبایی فرو ریز و ما را در حال تسلیم بمیران.»

و سران چشمگیر قوم فرعون گفتند: «آیا موسی و قومش را رها می‌کنی تا در (این) سرزمین افساد کنند، و تو و خدایانت را رها کند؟» (فرعون) گفت: «به‌زودی پسرانشان را پیایی همی می‌کشیم و زنانشان را زنده و بی‌حیا نگه می‌داریم و ما در بلند(ای قدرت) بر (سر و سامان) آنان چیره‌ایم.»

موسی به قوم خود گفت: «از خدا یاری جویید و (پایداری و) شکیبایی ورزید. بی‌گمان زمین از آن خداست؛ آن را به هر کس از بندگان‌ش که بخواهد به ارث (از دیگران) می‌دهد و (آن بزرگ زندگی و) فرجام (نیک) برای پرهیزگاران است.»

(قوم موسی) گفتند: «پیش از آنکه تو نزد ما بیایی و بعد از این (هم) که سوی‌مان آمدی آزار شدیم.» گفت: «امید است پروردگارتان دشمن‌تان را هلاک کند و شما را روی زمین جانشین (آنان) سازد، پس بنگرد چگونه عمل می‌کنید.»

و بی‌گمان ما فرعونیان را بی‌چون به خشکسالی و کمبودی از محصولات دچار کردیم، شاید به خوبی (حقیقت را) یاد کنند.

فَإِذَا جَاءَتْهُمْ الْحُسْنَةُ قَالُوا لَنَا هَذِهِ وَإِنْ تُصِيبُهُمْ سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُوا بِمُوسَىٰ وَمَنْ مَّعَهُٗ ۖ إِلَّا إِنَّمَا طَّيَّرُهُمْ عِنْدَ اللَّهِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

پس هنگامی که (حالت) نیکی (به دلخواهشان) به آنان روی آورد گویند: «این برای (شایستگی) خود ماست و چون گزندی به آنان در رسد به موسی و همراهانش شگون بد می‌زنند. هان (که سرچشمه‌ی) شگونشان نزد خداست، لیکن بیشترشان نمی‌دانند.

۱۳۲

وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ مِنْ ءَايَةٍ لِّتَسْحَرَنَا بِهَا فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ

و گفتند: «هر (زمان) و هرگونه نشانه‌ی ربانی – که به وسیله‌ی آن ما را افسون کنی – برایمان بیاوری، ما برایت ایمان‌آوردندگان نیستیم.»

۱۳۳

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجُرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالْذَّمَ عَآيَتٍ مُّفَصَّلَاتٍ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ

پس بر آنان طوفان و ملخ و شپش و قورباغه‌ها و خون را – حال آنکه نشانه‌های جداسازی شده بود– فرستادیم. پس سرکشی کردند و گروهی مجرم بودند.

۱۳۴

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا يَمُوسَىٰ أَدْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ لَئِنْ كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَءِيلَ

و هنگامی که اضطراب و نکت بر آنان فرود آمد گفتند: «ای موسی! پروردگارت را به عهده‌ی که نزد تو کرده برایمان بخوان، اگر این اضطراب را از ما بگشایی بی‌گمان برایت به‌راستی ایمان خواهیم آورد و بنی‌اسرائیل را بی‌چون با تو به‌درستی روانه خواهیم ساخت.»

۱۳۵

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الرِّجْزَ إِلَىٰ أَجَلٍ هُمْ بَلِغُوهُ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ

پس چون اضطراب نکبت‌بار را – تا سر رسیدی که آنان بدان رسنده‌اند – از آنها برگشودیم، ناگهان ایشان پیمان می‌شکنند.

۱۳۶

فَأَنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ

پس (سرانجام) از آنان انتقام گرفتیم، آن‌گاه در دریا غرقشان ساختیم، به سزای آنکه با آیات ما (همان‌ها و ما را) تکذیب کردند و از آنها غافل بوده‌اند.

۱۳۷

وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضْعَفُونَ مَشْرِقَ الْأَرْضِ وَمَغْرِبَهَا الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا ۖ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنَىٰ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ بِمَا صَبَرُوا ۖ وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ ۖ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ

و به آن گروهی که مستضعف بوده‌اند (بخش‌های) باختر و خاور سرزمین (فلسطین) را – که در آن، برکت نهاده بودیم برایشان به میراث (از فرعونیان) عطا کردیم و به پاس آنکه صبر کردند نیکوترین کلمه‌ی پروردگارت به فرزندان اسرائیل تحقق یافت و آنچه را که فرعون و قومش می‌ساخته و می‌افراشته‌اند ویران کردیم.

وَجَوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ
عَلَى أَصْنَامٍ لَهُمْ قَالُوا يَمُوسَى اجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ
ءَالِهَةٌ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ

۱۳۹

إِنَّ هَؤُلَاءِ مُتَّبَرُّوْنَ مَا هُمْ فِيهِ وَبَاطِلٌ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۱۴۰

قَالَ أَغَيْرَ اللَّهِ أَبْغِيكُمْ إِلَهًا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ

۱۴۱

وَإِذْ أَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ عَالٍ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ
الْعَذَابِ يُقْتِلُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي
ذَلِكَ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ

۱۴۲

حزب
۶۷
۱۳۸ر

وَوَاعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً وَأَتَمَمْنَاهَا بِعَشْرِ فِتْنَةٍ مِيقَاتُ
رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَقَالَ مُوسَى لِأَخِيهِ هَارُونَ اخْلُفْنِي فِي
قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ

۱۴۳

وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ قَالَ رَبِّ أَرِنِي أَنْظُرْ
إِلَيْكَ قَالَ لَنْ نَرْنِي وَلَكِنْ أَنْظُرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ
مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرَانِي فَلَمَّا تَجَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ
دَكًّا وَخَرَّ مُوسَى صَعِقًا فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ
إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ

و فرزندان اسرائیل را از دریا گذراندیم. پس بر (سر و سامان) قومی (بر) آمدند دیدند بر (پرستش) بت‌هایی که برای خودشان بود همچنان پایدار و برقرارند. گفتند: «ای موسی! همان گونه که برای آنان خدایانی است، برای ما (نیز) خدایی قرار ده.» گفت: «بهراستی شما گروهی هستید که نادانی می‌کنید.»

بی‌گمان آنچه ایشان در آنند نابود و بریده شده است و آنچه انجام می‌داده‌اند باطل است.

گفت: «آیا غیر از خدا معبودی برایتان بجویم، حال آنکه او شما را بر جهانیان برتری داده است؟»

و چون شما را از فرعونیان نجات دادیم، در حالی که شما را سخت شکنجه می‌کردند، پسرانتان را می‌کشتند و زناتان را زنده و بی‌حیا باقی می‌گذاشتند. حال آنکه در این (عذاب بزرگ) برای شما بلایی بزرگ از جانب پروردگارتان است.

و با موسی، سی شب وعده گذاشتیم و آنها را با ده شب دیگر به اتمام رساندیم؛ پس وقت (معین) پروردگارش در چهل شب به سر آمد و موسی (هنگام رفتن به کوه طور) به برادرش هارون گفت: «در میان قومم جانشینم باش و (کار آنان را) اصلاح کن، و راه افسادگران را پیروی مکن.»

و هنگامی‌که موسی به میعادگاه ما آمد و پروردگارش با او سخن گفت، عرض کرد: «پروردگارم! خود را به من بنمای تا سویت بنگرم.» فرمود: «هرگز مرا نتوانی نگریم. لیکن به کوه بنگر، پس اگر بر جای خود قرار گرفت، دیرا (که) مرا خواهی دید.» پس چون پروردگارش بر کوه جلوه (ی قدرتی برتر از توانش) نمود، آن را خرد کرد و موسی بیهوش بر زمین افتاد و چون به خود آمد، گفت: «تو منزهی. سویت بازگشتم و من نخستین مؤمنانم.»

قَالَ يَمُوسَىٰ إِنِّي أَصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَتِي
وَبِكَأَمَلِي فَخُذْ مَا آتَيْتُكَ وَكُن مِّنَ الشَّاكِرِينَ

فرمود: «ای موسی! من تو را بهر راستی با رسالت‌هایم و با
سخنم بر مردمان (در دوران رسالت) برگزیدم. پس آنچه
را به تو دادم برگیر و از سپاسگزاران باش.»

۱۴۵

وَكَتَبْنَا لَهُ فِي الْأَلْوَاحِ مِن كُلِّ شَيْءٍ مَّوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا
لِّكُلِّ شَيْءٍ فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأْمُرْ قَوْمَكَ يَأْخُذُوا بِأَحْسَنِهَا
سَأُورِيكُمْ دَارَ الْفَاسِقِينَ

و در الواح [تورات] برای او از هر چیزی پندی و تفصیلی
نگاشتیم. پس: «آن را به جد و جهدی کامل برگیر و قوم
خود را فرمان ده با بهترین روش [کاوش و کوشش] آن را
فراگیرند. به زودی سرای نافرمانان را به شما می‌نمایانم.»

۱۴۶

سَأَصْرِفُ عَنْ آيَاتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ
الْحَقِّ وَإِنْ يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ
الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ
سَبِيلًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ

زودا کسانی را که در زمین به ناحق تکبر می‌ورزند، از آیاتم
رویگردان سازم. (به طوری که) اگر هر نشانه‌ای (ربانی) را
بنگرند، بدان ایمان نیاورند و اگر راه سراشیب رشد را
ببینند، آن را راهی (درست) برنمی‌گیرند و اگر راه
سراشیب گمراهی را ببینند آن را راهی (درست برای خود)
برمی‌گیرند. این بدین سبب است که آنان با آیات ما
(همان‌ها و ما را) تکذیب کردند و (از) غافلان بوده‌اند.

۱۴۷

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ هَلْ
يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

و کسانی که با آیات ما (همان‌ها و ما) و دیدار آخرت را
تکذیب کردند اعمالشان تباه شده است. آیا جز آنچه
می‌کردند کیفر می‌بینند؟

۱۴۸
۱۳۹

وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِن بَعْدِهِ مِن حُلِيِّهِمْ عِجْلًا جَسَدًا
لَّهُمْ خُورٌ أَلَمْ يَرَوْا أَنَّهُ لَا يُكَلِّمُهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا
اتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَالِمِينَ

قوم موسی پس از (رهسپار شدن) او (به میعادگاهش) از
زیورهای خود مجسمه‌ی گوساله‌ای برای خود برگرفتند که
(صدایی) همچون صدای گوساله داشت. آیا ندیدند که آن
مجسمه‌(ی گوساله) هرگز با ایشان سخن نمی‌گوید و راهی
راهوار به آنها نمی‌نماید؟ آن را (به پرستش) گرفتند حال
آنکه ستمکار بوده‌اند.

۱۴۹

وَلَمَّا سَقَطَ فِي أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا قَالُوا لَئِنْ لَّمْ
يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ

و چون (جریان شومشان) در برابرشان آشکارا سقوط داده
شد و دیدند که واقعاً گمراه شده‌اند، گفتند: «اگر
پروردگارمان به ما همواره رحم نکند و برایمان نبخشد،
همانا بی‌گمان از زیانکاران خواهیم بود.»

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَنَ أَسَفًا قَالَ بِئْسَمَا خَلَفْتُمُونِي مِنْ بَعْدِي ۖ أَعْجَلْتُمُ أَمْرَ رَبِّكُمْ ۖ وَأَلْقَى الْأُلُوحَ وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَجُرُّهُ إِلَيْهِ ۚ قَالَ ابْنُ أُمِّ إِيَّانَ الْقَوْمَ اسْتَضَعِفُونِي وَكَادُوا يَقْتُلُونِي فَلَا تُشْمِتْ بِيَ الْأَعْدَاءَ وَلَا تَجْعَلْنِي مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِأَخِي وَأَدْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكَ ۖ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ

إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَذَلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُفْتِرِينَ

وَالَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِن بَعْدِهَا وَعَٰمَنُوا ۖ إِنَّ رَبَّكَ مِن بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ

وَلَمَّا سَكَتَ عَن مُّوسَى الْغَضَبُ أَخَذَ الْأُلُوحَ ۖ وَفِي نُسُخَتِهَا هُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْتَبُونَ

وَاخْتَارَ مُوسَىٰ قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا لِّمِيقَتِنَا ۖ فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ أَهْلَكْتَهُم مِّن قَبْلُ وَإِيَّيَّ أَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ السُّفَهَاءُ مِنَّا ۖ إِنَّ هِيَ إِلَّا فِتْنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَن تَشَاءُ وَتَهْدِي مَن تَشَاءُ ۖ أَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا ۖ وَأَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ

و هنگامی که موسی، خشمگین و اندوهگین سوی قوم خود بازگشت، گفت: «پس از من، چه بدچیزی وانهادید. آیا فرمان [عذاب] پروردگارتان را شتاب کردید؟» و الواح را افکند و سر برادرش را بر گرفت حال آنکه او را به طرف خود می کشید. (هارون) گفت: «ای پسر مادرم! این قوم بی گمان مرا ناتوان یافتند و چیزی نمانده بود مرا بکشند. پس دشمن شادم مکن و در شمار گروه ستمکارانم قرار مده.»

(موسی) گفت: «پروردگارم! برای من و برادرم پوشش بده و ما را در (پناه) رحمت خود در آور، حال آنکه تو رحم کننده ترین رحم کنندگانی.»

بی گمان، کسانی که گوساله را (به پرستش) گرفتند، به زودی خشمی از پروردگارشان و ذلتی در زندگی دنیاشان به ایشان خواهد رسید و ما این گونه افترازنندگان را کیفر می دهیم.

و کسانی که مرتکب گناهان شدند، سپس بعد از آن توبه کردند و ایمان آوردند، همواره پروردگارت پس از آن بسی پوشنده ی رحمتگر بر ویژگیان است.

و چون خشم از موسی فرو نشست، الواح را برگرفت، حال آنکه در نوشته ی آن – برای کسانی که برای پروردگارشان با اضطراب هراسانند– هدایت و رحمتی بود.

و موسی از گروه خود هفتاد مرد برای میقات ما برگزید. پس چون آن زلزله (ی جان فرسا) آنان را در گرفت، گفت: «پروردگارم! اگر می خواستی، آنان را پیش از این و مرا (نیز) هلاک می ساختی. آیا ما را به آنچه کم خردان ما کرده اند هلاک می کنی؟ این جز آزمایش آتشین تو نیست. هر که را بخواهی با آن همراه می کنی و هر که را بخواهی هدایت می فرمایی. تو سرور مایی، پس برایمان بیوشان و به ما رحم کن و تو بهترین پوشندگانی.»

وَكَتُبْنَا لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ إِنَّا هُدْنَا
إِلَيْكَ قَالَ عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ وَرَحْمَتِي وَسَّعَتْ
كُلَّ شَيْءٍ فَسَأَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ
وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ
مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ
وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ
الْحَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ
عَلَيْهِمْ فَاَلَّذِينَ ءَامَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ
الَّذِي أُنْزِلَ مَعَهُ أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ
مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ
فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
وَكَلِمَتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

وَمِنْ قَوْمِ مُوسَى أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ

«و برایمان در این (زندگی) دنیا نیکی ثبت و ضبط فرمای و
در آخرت (نیز)؛ ما همواره به سوی تو رهنمون شدیم.»
فرمود: «عذاب خود را به هر کس بخواهم می‌رسانم و
رحمتم همه چیز را فرا گرفته است. پس به زودی آن را
برای کسانی که پرهیزگاری می‌کنند و زکات می‌دهند و آنان
که به آیات ما ایمان می‌آورند، می‌نویسم.»

کسانی که فرستاده‌ی برجسته، پیامبر درس نخوانده را – که
(نام) او را نزد خود، در تورات و انجیل نوشته می‌یابند –
پیروی می‌کنند، حال آنکه آنان را به کار پسندیده فرمان
می‌دهد و از کار ناپسند باز می‌دارد و برایشان چیزهای
پاکیزه را حلال و ناپاکیزه‌ها را برایشان حرام می‌گرداند و بار
گرانیشان را و غلهایی که بر (سر و سامان)شان بود از
ایشان بر می‌دارد، پس کسانی که بدو ایمان آوردند و
بزرگش داشتند و یاریش کردند و نوری را که با او نازل
شده است پیروی کردند، ایشان همان رستگارکنندگان
(خود و دیگران) اند.

بگو: «هان ای مردمان! من به‌راستی پیامبر خدا سوی همه‌ی
شمایم. کسی که فرمانروایی آسمان‌ها و زمین تنها از آن
اوست. هیچ معبودی جز او نیست. زنده می‌کند و می‌میراند.
پس به خدا و فرستاده‌ی او– پیامبر برجسته و درس
ناخوانده‌ای که به خدا و کلمات او ایمان دارد– بگروید و او
را پیروی کنید، شاید شما هدایت شوید.»

و از (میان) قوم موسی گروهی هستند که به حق (مردمان
را) راهنمایی می‌کنند و به عدالت، داوری می‌نمایند.

وَقَطَّعْنَاهُمْ أَثْنَتَيْ عَشْرَةَ أَسْبَاطًا أُمَمًا ۚ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ
إِذِ اسْتَسْقَاهُ قَوْمُهُ ۚ أَنْ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ ۖ
فَانْبَجَسَتْ مِنْهُ أَثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا ۖ قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ
مَّشْرَبَهُمْ ۖ وَظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَمَ ۖ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّ
وَالسَّلْوَىٰ ۖ كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ ۚ وَمَا ظَلَمُونَا
وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

۷۰
اعراف
۱۶۰
/۲۵۶

وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ اسْكُنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ
وَقُولُوا حِطَّةٌ ۖ وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا نَّغْفِرْ لَكُمْ
خَطِيئَتَكُمْ ۚ سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ

۱۶۱

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ
فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَظْلِمُونَ

۱۶۲

وَسَأَلَهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةَ الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ
فِي السَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَيَوْمَ لَا
يَسْبِتُونَ لَا تَأْتِيهِمْ ۚ كَذَلِكَ نَبْلُوهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

۱۶۳
۱۴۲ ر

و آنان را به دوازده نواده - که هر یک امتی بودند - از
یکدیگر جدا ساختیم و به موسی - چون قومش از او آب
خواستند - وحی کردیم که: «با عصایت به سنگ بزن.» پس،
از آن دوازده چشمه جستن گرفت (و) هر گروهی آبشخور
خود را همی شناخت. و ابر را بر فرازشان سایبان کردیم و
گزانگبین و آرامش را برایشان فروفرستادیم (و گفتیم):
«از چیزهای پاکیزه‌ای که روزیتان کرده‌ایم بخورید.» و بر ما
ستم نکردند، ولی بر خودهایشان ستم می‌کرده‌اند.

و چون بدیشان گفته شد: «در این مجتمع سکونت گزینید و
از آن - هرگونه و (از) هرجا خواستید - بخورید و بگویید
[پروردگاران! گناهان ما را فرو ریز،] و سجده‌کنان از
دروازه(ی شهر) در آید، تا گناهاتان را برایتان ببوشانیم.
به زودی نیکوکاران را (پاداشی) افزون می‌دهیم.»

پس، کسانی از آنان که ستم کردند، سخنی را که به ایشان
گفته شده بود به سخنی مغایر با آن تبدیل کردند. پس به
سزای آنکه ستم می‌نموده‌اند، عذابی اضطراب‌آمیز از آسمان
بر آنان فرو فرستادیم.

و درباره‌ی اهالی مجتمعی که کنار دریا بودند، از ایشان
پرس چون در روز شنبه تجاوز می‌کردند؛ آن‌گاه که روز
شنبه‌ی آنان، ماهیان‌شان بسیار و نمایان روی آب می‌آمدند، و
روزهای غیر شنبه سوبیشان نمی‌آمدند. این‌گونه ما آنان را
به سبب آنکه نافرمانی می‌کرده‌اند، می‌آزمودیم.

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِّنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْمًا اللَّهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ
مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا قَالُوا مَعَذَرَةٌ إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ
يَتَّقُونَ

و چون امتی از اینان گفتند: «چرا گروهی را که خدا
هلاک‌کننده‌ی ایشان، یا شدیداً عذاب‌کننده‌ی ایشان است
پند می‌دهید؟» گفتند: «تا پوزشی سوی پروردگارتان باشد
و (تا) شاید آنان پرهیزگاری کنند.»

۱۶۵

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِۦٓ أَنجَيْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ
وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَذَابٍۭ بَّئِيسٍۭ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

پس هنگامی که آنچه را بدان یادآوری شده بودند، فراموش
کردند، کسانی را که از این (کار) بد باز می‌داشتند نجات
دادیم و کسانی را (هم) که ستم کردند، به سزای آنکه
نافرمانی می‌نمودند، به عذابی بس ناخوشایند گرفتار
کردیم.

۱۶۶

فَلَمَّا عَتَوْا عَن مَّا نُهَوُّوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ

پس هنگامی که از آنچه از آن نهی شده بودند سرپیچی
کردند [حیله زدند] به آنان گفتیم: «بوزینگانی رانده شده
باشید.»

۱۶۷

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَمَةِ مَن
يَسُومُهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ ۚ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ
لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ

و چون پروردگارت اعلام داشت همانا تا روز قیامت بر آنان
[بیهودیان] کسانی را بی‌گمان خواهد گماشت که ایشان را
به عذابی بد گرفتار کنند. به‌راستی پروردگارت همانا
زودکیفر است و بی‌چون او همواره بسی پوشنده‌ی رحمتگر
بر ویژگیان است.

۱۶۸

وَقَطَّعْنَهُمْ فِي الْأَرْضِ أُمَمًا مِّنْهُمْ الصَّالِحُونَ وَمِنْهُمْ دُونَ
ذَٰلِكَ وَبَلَّوْنَهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

و آنان را در زمین (به صورت) گروه‌هایی پراکنده ساختیم:
برخی از آنان درستکارند و برخی از آنان بجز اینانند. و آنها
را به نیکی‌ها و بدی‌ها آزمودیم، شاید ایشان (سوی خدا)
بازگردند.

۱۶۹

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ
عَرَضَ هَٰذَا الْأَدْنَىٰ وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِن يَأْتِهِمْ عَرَضٌ
مِّثْلُهُ يَأْخُذُوهُ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِّيثَقُ الْكِتَابِ أَنَّ لَا
يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا فِيهِ ۚ وَالْدَّارُ الْآخِرَةُ
خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

پس بعد از آنان جانشینانی ناخلف وارث کتاب (آسمانی)
شدند در حالی‌که متاع این دنیای پست را می‌گیرند و
می‌گویند: «به زودی بخشوده خواهیم شد.» و اگر متاعی
مانند آن به ایشان در رسد (باز) آن را می‌ستانند. آیا از
آنان پیمان کتاب (وحیانی) گرفته نشده که جز حق نسبت به
خدا سخنی نگویند، حال آنکه آنچه در آن (کتاب) است
آموختند؟ و سرای آخرت برای کسانی که پروا می‌کنند بهتر
است. آیا پس خردورزی نمی‌کنید؟

۱۷۰

وَالَّذِينَ يُمَسِّكُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ إِنَّا لَا نُضِيعُ
أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ

و کسانی که به وسیله‌ی کتاب (وحیانی، خودهایشان و دیگران
را) نگهداری می‌کنند و نماز بر پا داشتند (بدانند که) ما
بی‌گمان اجر اصلاح‌کنندگان را تباہ نخواهیم ساخت.

وَإِذْ نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ ظُلَّةٌ وَظَنُّوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَى شَهِدْنَا أَن تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غْفِلِينَ

أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِّنْ بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ

وَكَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي ءَاتَيْنَاهُ ءَايَاتِنَا فَانْسَلَخَ مِنْهَا فَاتَّبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْعَاوِينَ

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِن تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ أَوْ تَتْرَكْهُ يَلْهَثْ ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصِصْ الْقِصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ

سَاءَ مَثَلًا الْقَوْمُ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا وَأَنْفُسَهُمْ كَانُوا يَظْلِمُونَ

مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِىٰ وَمَنْ يُضِلِّ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

و چون (کوه) طور را (بر) فرازشان همچون سایبانی برکنديم (و برافراشتم) و چنان پنداشتند که (کوه) به‌راستى بر (سر)شان فرود آينده است. (و گفتيم:) «آنچه را که به شما داده‌ايم به جد و جهدى شديد برگيريد و آنچه را در آن است به ياد آريد. شايد شما (از اين گناهان) پرهيز کنيد.»

و چون پروردگارت از پشت فرزندان آدم، ذریه‌ی آنان [فطرتهاشان را در بلندای دیدگان تکوین] برگرفت و ایشان را بر خودهاشان به گواهی گرفت (و گفت:) «آیا پروردگار شما نيستم؟» (در بعد تکوينشان با زبان حالشان) گفتند: «چرا، گواهی داديم.» تا مبدا روز قیامت بگوييد ما از اين (امر) غافل بوده‌ايم.

يا بگوييد: «تنها پدران ما از پيش مشرک بودند و ما فرزندان و نوادگانی ناچيز (و گوش به فرمان) پس از ایشان بوديم. آیا پس ما را به خاطر آنچه باطل‌کنندگان (حکم فطرت و عقل و شريعت) انجام داده‌اند هلاک می‌کنی؟»

و اين گونه آیات (خود) را جداسازی می‌کنيم و شايد آنان (سوی حق) بازگردند.

و خبر مهم آن کس که آیاتی از خود را به او داديم بر ایشان بخوان. پس از آنها جدایی گزید. آن‌گاه شیطان او را بی‌امان دنبال کرد. و (او) از گمراهان بود.

و اگر بخواهيم (قدر) او را به وسیله‌ی آنها بالا می‌بريم؛ اما او به زمین (و زمینه‌ای) گراييد و از هوای نفس خود پیروی کرد. پس داستانش چون داستان سگ است (که) اگر بر آن حمله‌ور شوی به لاله زبان از کام بر آرد و اگر رهایش کنی (باز هم) زبان از کام به لاله بر آرد. اين نمايه‌ی آن گروهی است که با آیات ما (همان‌ها و ما را) تکذيب کردند. پس اين داستان‌ها را (برایشان) برخوان، شايد آنان بينديشند.

چه زشت است داستان گروهی که با آیات ما (همان‌ها و ما را) تکذيب و به خود ستم می‌نموده‌اند.

هر کسی را خدا هدایت کند، هم(او) به خوبی راه یافته است و کسانی را که گمراه کند، آنان خودهاشان زیان‌کارانند.

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَّا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَّا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَّا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَٰئِكَ كَآلَا نَعِمٍ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ

وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا ۖ وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۱۸۰

وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ

۱۸۱

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُم مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ

۱۸۲
۱۴۴

وَأْمُرِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ

۱۸۳

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِم مِّنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ

۱۸۴

أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ وَأَنْ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجْلُهُمْ ۖ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ

۱۸۵

مَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ ۚ وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ

۱۸۶

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا ۖ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي ۖ لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ۚ ثَقُلَتْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ لَا تَأْتِيكُمُ إِلَّا بَغْةً ۖ يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا ۖ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

۱۸۷

بی‌گمان بسیاری از جنیان و آدمیان را بی‌چون برای دوزخ (در اثر اعمالشان) نمایان ساخته‌ایم (چرا که) دل‌هایی دارند که با آنها (حقایق را) دریافت نمی‌کنند و چشمانی دارند که با آنها نمی‌بینند و گوش‌هایی دارند که با آنها نمی‌شنوند. آنان همانند چهارپایان بلکه گمراه‌ترند. (آری،) ایشان (هم) اینان غافلانند.

و نیکوترین نام‌ها ویژه‌ی خداست. پس او را با آنها بخوانید و کسانی را که در مورد نام‌های او به ژرفای کژی می‌گیرند رها کنید. زودا (که) به (سزای) آنچه انجام می‌داده‌اند کیفر خواهند یافت.

و از (میان) کسانی که آفریدیم، گروهی هستند که با حق (وحیانی) هدایت می‌کنند و با آن عدالت و تعادل برقرار می‌سازند.

و کسانی که به وسیله‌ی آیات ما (همان‌ها و ما را) تکذیب کردند، به‌گونه‌ای که نمی‌دانند غفلت‌زده آنان را در ژرفای گمراهی می‌نهیم،

و برایشان مهلت می‌دهم. به‌راستی مکر من پایدار و استوار است.

آیا و نیندیشیدند (که) همنشین آنان [رسول گرامی] هیچ جنونی ندارد؟ او جز هشداردهنده‌ای روشنگر نیست.

آیا و در ملکوت و حقیقت آسمان‌ها و زمین – و هر چیزی که خدا آفریده است – ننگریسته‌اند، و اینکه شاید اجلشان نزدیک شده باشد؟ پس به کدامین حدیثی بعد از آن [خدا: و قرآن و رسول قرآن] ایمان می‌آورند؟

هر که (را) خدا همراه کند، برای او هیچ راهبری نیست و (خدا) آنان را در ژرفای طغیانشان سرگردان وامی‌گذارد.

از تو درباره‌ی ساعت [قیامت] می‌پرسند، که وقفه‌اش [تحویل ساعت دنیا به ساعت آخرت] چه وقت است؟ بگو: «علم آن، تنها نزد پروردگار من است. جز او (هیچ کس) آن را به موقع خود آشکار نمی‌گرداند. (این حادثه) بر آسمان‌ها و زمین گران است (و) جز (به) ناگهان شما را در نرسد.» از تو (به گونه‌ای) می‌پرسند (که) گویا تو از (زمان وقوع) آن آگاهی. بگو: «علم آن تنها نزد خداست، ولی بیشتر مردمان نمی‌دانند.»

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتَ أَعْلَمُ الْغَيْبَ لَأَسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

بگو: «برای خودم سود و زیانی در توان ندارم، جز آنچه خدا خواسته، و اگر غیب می‌دانستم، به راستی از خیر فزونی بر می‌گرفتم و بدی به من نمی‌رسید. من جز هشداردهنده و بشارت‌دهنده‌ای - برای گروهی که ایمان می‌آورند - نیستم.»

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا تَغَشَّاهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيفًا فَمَرَّتْ بِهِ فَلَمَّا أَثْقَلَتْ دَعَوَا اللَّهَ رَبَّهُمَا لَئِنْ ءَاتَيْتَنَا صَالِحًا لَّنُكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ

اوست کسی که شما را از نفس واحدی آفرید و جفت وی را (نیز) از آن پدید آورد تا بدان آرام گیرد. پس چون (نسل وی) زنانی را باردار کردند، خدا، پروردگار خود را خواندند که: «اگر به ما (فرزندی) شایسته عطا کنی بی‌گمان از سپاسگزاران خواهیم بود.»

فَلَمَّا ءَاتَاهُمَا صَالِحًا جَعَلَا لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا ءَاتَاهُمَا فَتَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ

پس چون به آن دو، فرزندی شایسته داد، در آنچه (خدا) به ایشان داده بود، برای او شریکانی قرار دادند. پس خدا از آنچه (با او) شریک می‌گردانند برتر است.

أَيُّشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ

آیا چیزی را (با او) شریک می‌کنند که چیزی را نمی‌آفریند، حال آنکه خودشان (هم) آفریده می‌شوند؟

وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنْفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ

و نمی‌توانند آنان را یاری کنند و نه خویشان را یاری دهند.

وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ لَا يَتَّبِعُوكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ أَدَعَوْتُمُوهُمْ أَمْ أَنْتُمْ صَالِتُونَ

و اگر آنها را به راه (راست) فراخوانید، از شما پیروی نمی‌کنند؛ چه آنها را بخوانید یا خاموش بمانید، بر شما یکسان است.

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَلُكُمْ فَأَدْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

کسانی را که به جای خدا می‌خوانید، بی‌گمان بندگانی همانند شمایند. پس آنها را (در بد و خوب) بخوانید. اگر راست می‌گویید باید شما را اجابت کنند.

أَلَهُمْ أَرْجُلٌ يَمْشُونَ بِهَا ۖ أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ يَبِطْشُونَ بِهَا ۖ أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ بِهَا ۖ أَمْ لَهُمْ ءَاذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا ۚ قُلِ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ كِيدُوا فَلَا تُنْظَرُونَ

آیا برایشان پاهایی است که با آنها راه می‌روند، یا دست‌هایی دارند که با آنها حمله‌ور می‌شوند، یا چشم‌هایی دارند که با آنها می‌نگرند، یا گوش‌هایی دارند که با آنها می‌شنوند؟ بگو: «شریکاتان را بخوانید، سپس درباره‌ی من حيله‌ای (ناروا) کنید. پس مرا مهلت ندهید.»

إِنَّ وَلِيََّ اللَّهِ الَّذِي نَزَلَ الْكِتَابُ ۖ وَهُوَ يَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ

۱۹۷

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَظِيعُونَ نَصْرَكُمْ وَلَا أَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ

۱۹۸

وَأِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ لَا يَسْمَعُوا وَتَرَاهُمْ يَنْظُرُونَ

إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ

۱۹۹

خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ

۲۰۰

وَأَمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ ۚ إِنَّهُ

سَمِيعٌ عَلِيمٌ

۲۰۱

إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَافٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا

فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ

۲۰۲

وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّونَهُمْ فِي الْغِيِّ ثُمَّ لَا يُقْصِرُونَ

۲۰۳

وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بَأْيَةٌ قَالُوا لَوْلَا جُتِبِيتَهَا فُلْ إِنَّمَا أَتَّبِعُ مَا

يُوحَىٰ إِلَيَّ مِنْ رَبِّيٰ هَذَا بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ

لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

۲۰۴

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ

تُرْحَمُونَ

۲۰۵

وَاذْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرَّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ

الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ

۲۰۶

إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ

وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يُسْجُدُونَ ۝

«بی‌گمان سرور من خدایی است که قرآن را فرستاد و او شایستگان را سروری و پشتیبانی می‌کند.»

«و کسانی را که بجز او می‌خوانید، نتوانند شما را کمک کنند و نه خودشان را کمک می‌کنند.»

«و اگر آنها را به راه راست فرا خوانید، نمی‌شنوند و آنها را می‌بینی که سوی تو می‌نگرند در حالی که نمی‌بینند.»

«گذشت را (پیش) بگیر و به (کار) شناخته شده [پسندیده] فرمان ده و از نادانان روی بگردان.»

«و اگر بی‌گمان از شیطان وسوسه‌ای افسادگر به تو در رسد (که تو را به کاری افسادگر با حيله برگمارد) پس به خدا پناه بر. به‌راستی او بسیار شنوای بس داناست.»

بی‌گمان کسانی که (از خدا) پروا کرده‌اند، چون وسوسه‌ای مماس، از گردشگری شیطان بدیشان در رسد (خدای را) بسی به یاد آورند؛ پس به ناگاه بینایند.

و برادرانشان (در شیطنت) آنان را در (ژرفای) گمراهی همی کشانند؛ سپس کوتاهی (هم) نمی‌کنند.

و هنگامی که برای آنان نشانه‌ای (ربانی، موافق میلشان) نیاوری، گویند: «چرا آن را برنگزیدی؟» بگو: «من فقط آنچه را که از پروردگارم به من وحی می‌شود پیروی می‌کنم. این (قرآن) دیدگاه‌هایی است از جانب پروردگارتان، و برای گروهی که ایمان می‌آورند هدایت و رحمتی (بزرگ) است.»

و هنگامی که قرآن خوانده شود، گوش بدان فرا دارید و (خود و دیگران را) خاموش کنید ، شاید مورد رحمت قرار گیرید.

و در خودت [جانت] پروردگارت را – بامدادان و شامگاهان – با تضرّع و ترس – بی‌صدای بلند – یاد کن و از غافلان مباش.

کسانی که نزد [قرب معرفتی] پروردگارت هستند، از پرستش او تکبر نمی‌ورزند و او را به پاکی می‌ستایند و تنها برای او سجده می‌کنند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ ۖ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ ۖ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۚ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ

أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَاذِبُونَ

يُجَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ ۚ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظُرُونَ

وَإِذْ يَعِدُكُمُ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ أَنَّهَا لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُحِقَّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ

لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ

(ای پیامبر!) تو را از انفال [اموال همگانی افزون بر کوشش‌هاشان] می‌پرسند. بگو: «این اموال اختصاص به خدا و فرستاده (ی او) دارد. پس از خدا پروا بدارید و میان یکدیگر سازش دهید و اگر ایمان داشته‌اید از خدا و پیامبرش اطاعت کنید.»

مؤمنان، تنها همان کسانی‌اند که هنگامی که خدا یاد شود دل‌هایشان (از عظمتش) بهراسد و چون آیات او بر آنان خوانده شود بر ایمانشان بیفزاید، و بر پروردگارشان توکل می‌کنند.

کسانی که نماز را بر پا می‌دارند و از آنچه به ایشان روزی داده‌ایم انفاق می‌کنند.

برایشان نزد پروردگارشان درجات و پوشش و روزی‌ای گرامی و پرکرامت است.

همان‌گونه که پروردگارت تو را از خانه‌ات بحق بیرون آورد و (حال آنکه) دسته‌ای از مؤمنان بی‌گمان ناخوشایندشان است.

با تو درباره‌ی حق – بعد از آنکه روشن گردید – مجادله می‌کنند؛ گویی بی‌چون به سوی مرگ رانده می‌شوند، در حالی که آنان (با چشمان باز) می‌نگرند.

و چون خدا یکی از دو دسته (ی کاروان تجارتی قریش یا سپاه ابوسفیان) را به شما وعده داد که بی‌گمان از آن شما باشند و شما دوست داشتید که دسته‌ی بی‌سازوبرگ برای شما باشد حال آنکه خدا می‌خواهد حق [اسلام] را با کلمات خود ثابت و کافران را ریشه‌کن کند،

تا حق را ثابت و باطل را نابود گرداند؛ هر چند بزهکاران را هرگز خوش نیاید.

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ
بِأَلْفٍ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُرْدِفِينَ

چون پروردگارتان را با ناله به پناه جستید، پس دعای شما را برایتان اجابت کرد که: «من همانا شما را با هزار فرشته‌ی جلودار، صف‌اندر صف یاری خواهم کرد.»

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ وَمَا
النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

و خدا این (وعده) را جز نویدی (برای شما) قرار نداد و برای آنکه دل‌هایتان بدان آرامش یابد. و پیروزی جز از نزد خدا نیست. خدا همواره کانون عزت و حکمت است.

إِذْ يُغَشِّيكُمُ اللَّعَاسُ أَمَنَةً مِّنْهُ وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُمْ مِّنَ
السَّمَاءِ مَاءً لِّيُطَهِّرَكُم بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُم رِجْزَ الشَّيْطَانِ
وَلِيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ

چون (خدا) خواب سبک آرامش‌بخش را، از سوی خود بر (سراسر وجود)تان فراگیر می‌کند و از آسمان بارانی بر شما فرو می‌ریزد، تا شما را با آن پاک گرداند و وسوسه‌ی شیطان را از شما بزدايد و دل‌هایتان را محکم سازد و گام‌ها(یتان) را بدان استوار دارد.

إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذِينَ
ءَامَنُوا سَأُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا
فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ

چون پروردگارت به فرشتگان وحی می‌کند (که): «من بی‌گمان با شمایم، پس کسانی را که ایمان آورده‌اند ثابت (قدم) بدارید. به زودی در دل کافران وحشت می‌افکنم، پس بالای گردن‌ها [سرها]ی‌شان را بزنید و همه‌ی انگشتانشان را قلم کنید.»

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

این (کیفر) بدین سبب است که آنان بی‌چون با خدا و پیامبرش به جدایی و سرپیچی برخاستند و هر کس با خدا و پیامبرش به جدایی (و دوگانگی) برخیزد، خدا بی‌گمان سخت‌کیفر است.

ذَٰلِكُمْ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ

این (عذاب دنیای شماست)؛ پس آن را بچشید و (بدانید) برای کافران بی‌چون عذاب آتش است.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحَفًا فَلَا
تُولُوهُمْ الْأَدْبَارَ

هان ای کسانی که ایمان آوردید! هر گاه با کافران روبه‌رو شدید، پشت‌ها(تان) را به آنان مکنید.

وَمَنْ يُؤْلِهِم يَوْمَئِذٍ دُبرُهُ إِلَّا مَن تَحَرَّفًا لِّقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّزًا إِلَىٰ
فِئَةٍ فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ
الْمَصِيرُ

و هر کس در آن هنگام (و هنگامه) به آنان پشت کند – مگر آنکه (هدفش) کناره‌گیری برای جنگی یا پیوستن به جمعی (دیگر از هم‌زمانش) باشد – همواره به خشم خدا برگشته (و گرفتار شده) و چه بد سرانجامی است.

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى وَلِيبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءٌ حَسَنًا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

ذَٰلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنٌ كَيْدِ الْكَافِرِينَ

إِنْ تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمْ الْفَتْحُ وَإِنْ تَنْتَهُوا فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِنْ تَعُودُوا نَعُدْ وَلَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ فِئَتُكُمْ شَيْئًا وَلَوْ كَثُرَتْ وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنْهُ وَأَنْتُمْ تَسْمَعُونَ

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ

وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَّأَسْمَعَهُمْ وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُّعْرِضُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ ۚ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً ۖ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

پس شما آنان را نکشتید، ولی خدا آنان را کشت و چون (ریگ به طرف آنان) افکندی، تو (خود) نیفکندی، بلکه خدا افکند (تا کافران را مغلوب کند) و تا بدین وسیله مؤمنان را از آن (کشتار) با آزمایشی نیکو بیازماید. به‌راستی خدا بسیار شنوای بس داناست.

(ماجرایتان) این (بزرگ‌جریان) بود و (بدانید که) خدا بی‌گمان سست‌کننده‌ی نیرنگ کافران است.

اگر (شما) پیروزی را می‌طلبید، اینک پیروزی به سراغتان آمد و اگر باز ایستید، آن برایتان بهتر است و اگر (به جنگ) برگردید ما هم بر (علیه شما) می‌گردیم و (بدانید که) گروه شما هر چند زیاد باشد، هرگز از شما چیزی را دفع نتوانند کرد. و بی‌گمان خدا با مؤمنان است.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! خدا و فرستاده‌اش را فرمان برید و از وی روی بر متابید، حال آنکه (سخنان او را) می‌شنوید.

و مانند کسانی مباشید که گفتند: «شنیدیم.» حال آنکه نمی‌شنوند.

بی‌چون بدترین جنبنندگان نزد خدا کرها و گنگ‌هایی‌اند که خردورزی نمی‌کنند.

و اگر خدا در آنان خیری می‌دانست بی‌گمان (حق را) به آنان می‌شنوانید، و اگر به آنان می‌شنوانید، همانا (باز) در حال اعراض، روی بر می‌تافتند.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! چون خدا و پیامبر(ش) شما را برای چیزی فراخواند که به شما حیات می‌بخشد، آنان را اجابت کنید و بدانید که خدا بی‌گمان بین انسان و دلش حایل می‌گردد. و بی‌چون تنها سوی او محشور خواهید شد.

و از فتنه‌ای که بی‌امان تنها به ستمکاراتان نمی‌رسد، بپرهیزید و بدانید که خدا سخت‌کیفر است.

وَأَذْكُرُوا إِذْ أَنْتُمْ قَلِيلٌ مُسْتَضْعَفُونَ فِي الْأَرْضِ تَخَافُونَ أَنْ يَتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ فَآوَاكُمْ وَأَيَّدَكُمْ بِنَصْرِهِ
وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا
أَمْنَتَكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

وَأَعْلَمُوا أَنَّ مَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ
أَجْرٌ عَظِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا
وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ ذُو
الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ
يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَكْرِينَ

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَاتُنَا قَالُوا قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَاءُ لَقُلْنَا
مِثْلَ هَذَا إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

وَإِذْ قَالُوا اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ هَذَا هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ
عَلَيْنَا حِجَابًا مِنَ السَّمَاءِ أَوْ ائْتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ
وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ

و به یاد آورید چون شما در زمین، گروهی اندک و مستضعف بودید، می‌ترسیدید مردم شما را بربایند. پس (خدا) به شما پناه داد و به یاری خود شما را تأیید کرد و از چیزهای پاکیزه به شما روزی داد. شاید سپاسگزاری کنید.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! به خدا و پیامبرش خیانت مکنید و (نیز) در امانت‌های خود خیانت نورزید، حال آنکه (خود) می‌دانید (خیانت است).

و بدانید به‌درستی اموال و فرزندان‌تان همواره برای‌تان آرمایشی آتشین‌اند؛ و اینکه به راستی نزد خدا پاداشی بزرگ است.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! اگر از خدا پروا بدارید برای شما (نیروی در) جداسازی (حق از باطل) قرار می‌دهد و گناهات‌تان را از شما جبران می‌کند و برای شما پوشش می‌نهد، و خدا دارنده‌ی فضل بزرگ است.

و چون کافران درباره‌ی تو نیرنگ می‌کنند تا تو را در بند کشند یا بکشند یا (از مکه) اخراج کنند و نیرنگ می‌زنند و خدا (نیز به آنان) نیرنگ می‌زند و خدا بهترین نیرنگ‌زنندگان است.

و هنگامی که آیات ما بر آنان خوانده شود گویند: «به‌راستی شنیدیم. اگر بخواهیم همانا ما نیز همانند این را می‌گوییم. این جز افسانه‌ها و گردآورده‌های پیشینیان نیست.»

و چون گفتند: «خدایا! اگر این (کتاب، هم) آن (کل) حق از جانب تو است، پس بر ما از آسمان سنگ‌هایی بباران یا عذابی دردناک بر (سرو سامان)مان بیاور.»

و تا تو در میان آنان هستی خدا بر آن نبوده است که ایشان را (در دنیا) عذاب کند و خدا عذاب‌کننده‌ی ایشان نبوده است، حال آنکه آنان پوشش (و پوزش) همی‌خواهند.

وَمَا لَهُمْ إِلَّا يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ إِنْ أُولِيَاؤُهُ إِلَّا الْمُتَّقُونَ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مُكَاءً وَتَصَدِيَةً فَذُوقُوا
الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
فَسَيُنْفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ وَالَّذِينَ
كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ

لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضُهُ
عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكُمَهُ جَمِيعًا فَيَجْعَلُهُ فِي جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ هُمُ
الْخَاسِرُونَ

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ وَإِنْ
يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ

وَقَتِّلُوهُمْ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ
فَإِنْ أَنْتَهُوا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

وَإِنْ تَوَلَّوْا فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلَاكُمْ نِعَمَ الْمَوْلَىٰ وَنِعَمَ
النَّصِيرِ

و برایشان چیست [چه حقی است] که خدا عذابشان نکند،
حال آنکه آنان [مردمان] را از (زیارت) مسجدالحرام باز
می‌دارند، درحالی‌که ایشان دوستان (خدا) و سرپرستان آن
[مسجدالحرام] نبوده‌اند؟ دوستان (خدا) و سرپرستان آن
[مسجدالحرام] جز پرهیزگاران نیستند، ولی بیشترشان
نمی‌دانند.

و نمازشان نزد خانه (ی خدا) جز سوت کشیدن و کف زدن
نبود: «پس به آن چه کفر می‌ورزیده‌اید، این عذاب را
بچشید.»

بی‌گمان کسانی که کفر ورزیدند اموال خود را انفاق می‌کنند
تا (خود و دیگران را) از راه خدا باز دارند. پس به زودی آن
اموال را انفاق می‌کنند؛ سپس بر آنان حسرتی خواهد بود.
سپس مغلوب می‌شوند و کسانی که کفر ورزیدند، سوی
دوزخ گرد آورده می‌شوند.

تا خدا ناپاک را از پاک جدا (سازی) کند و ناپاک (ها) را روی
یکدیگر نهد تا همه (ی این‌ها) را انباشته سازد؛ پس آنها را
در جهنم نهد. اینان، (هم) ایشان زیان‌کارانند.

به کسانی که کافر شدند بگو: «اگر (از تعدی بر مسلمانان یا
از کفرشان) باز ایستند، آنچه (از تعدی یا کفرشان) گذشته
است برایشان پوشیده می‌شود و اگر (بدان) باز گردند،
بی‌گمان سنت (خدا در مورد) پیشینیان، گذشته است.»

و با آنان کشتار کنید تا فتنه‌ای (بر جای) نماند و دین یکسره
از آن خدا باشد. پس اگر باز ایستند، همواره خدا به آنچه
انجام می‌دهند بیناست.

و اگر روی برتافتند، بدانید (که) خدا به راستی سرور
شماست (و) چه نیکو سرور و چه نیکو یاور است.

وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِّن شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ
وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ إِن كُنْتُمْ
ءَامَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ يَوْمَ التَّقَىٰ
الْجُمُعَانِ ۖ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدُوَّةِ الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدُوَّةِ الْقُصُوى وَالرَّكْبِ
أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ لِاخْتَلَفْتُمْ فِي الْمِيعَدِ وَلَكِنَّ
لِّيَقْضَىٰ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِّيَهْلِكَ مَن هَلَكَ عَن بَيْنَةٍ
وَيَحْيَىٰ مَن حَىٰ عَن بَيْنَةٍ ۖ وَإِنَّ اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ

إِذْ يُرِيكَهُمُ اللَّهُ فِي مَنَامِكَ قَلِيلًا ۖ وَلَوْ أَرَأَيْكَهُمْ كَثِيرًا
لَّفَشِلْتُمْ وَلَتَنزَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَلَكِنَّ اللَّهَ سَلَّمَ إِنَّهُ وَعَلِيمٌ
بِذَاتِ الصُّدُورِ

وَإِذْ يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ الْتَقَيْتُمْ فِي أَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا
وَيُقَلِّلُكُمْ فِي أَعْيُنِهِمْ لِيَقْضَىٰ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا ۖ وَإِلَىٰ
اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا وَاذْكُرُوا اللَّهَ
كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

و بدانید که هر چیزی را به‌راستی به غنیمت گرفتید،
یک‌پنجم آن برای خدا و برای پیامبر خدا و برای نزدیکترین
نزدیکان (پیامبر) و (نیز برای) (کل) یتیمان و بینوایان و در
راه مانده(ها)ست؛ اگر به خدا و (نیز) آنچه بر بنده‌ی خود
در آن روز جدایی (حق از باطل) نازل کردیم ایمان آوردید؛
روزی که آن دو گروه با هم روبه‌رو شدند. و خدا بر هر
چیزی تواناست.

چون شما بر دامنه‌ی نزدیکتر (کوه) بودید و آنان در دامنه‌ی
دورتر (کوه) و سواران (دشمن) پایین‌تر از شما (موضع
گرفته) بودند و اگر با یکدیگر وعده گذارده بودید، همانا در
وعده‌گاه خود اختلاف می‌کردید. ولی (چنین شد) تا خدا کاری
را که انجام‌شدنی بود به انجام رساند تا کسی که هلاک شد
با دلیلی روشن هلاک گردد و کسی که زنده گشت، با دلیلی
روشن زنده گردد. و خداست که به‌راستی بسیار شنوای
بس داناست.

چون خدا آنان [سپاه دشمنان] را در خواب به تو اندک
نشان می‌دهد و اگر ایشان را به تو زیاد نشان می‌داد
همواره سست می‌شدید و بی‌چون در کار (جهاد) منازعه
می‌کردید. ولی خدا (شما را به حال خود) واگذاشت.
به‌راستی او به (راز) ذاتی سینه‌ها بسی داناست.

و چون با هم برخورد کردید، آن هنگام آنان را در دیدگانتان
اندک جلوه می‌دهد و شما را (نیز) در دیدگان آنان کم
نمودار می‌کند تا خدا کاری را که انجام‌شدنی بوده تحقق
بخشد. و تمامی امور تنها سوی او باز می‌گردد.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! چون با گروهی برخورد
کردید، پایداری ورزید و خدا را بسیار یاد کنید. شاید (خود
و دیگران را) رستگار کنید.

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطَرًا وَرِئَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ

وَإِذْ زَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَلَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمْ الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌ لَّكُمْ فَلَمَّا تَرَأَتِ الْفِئَتَانِ نَكَصَ عَلَى عَقَبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكُمْ إِنِّي أَرَىٰ مَا لَا تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ

إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ غَرَّ هَؤُلَاءِ دِينُهُمْ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَرَهُمْ وَذُفُّوا عَذَابَ الْحَرِيقِ

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَمٍ لِلْعَبِيدِ

كَذَّابٍ ءَالٍ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ

و خدا و پیامبرش را اطاعت کنید و با هم نزاع نکنید، که سست می‌شوید و آبرو (و چیرگی)تان (از میان) می‌رود. و صبر کنید (که) خدا بی‌گمان با صابران است.

و مانند کسانی می‌باشید که از خانه‌هایشان – با حالت سرمستی و برای نمایش به مردم – خارج شدند، در حالی که (مردم را) از راه خدا باز می‌دارند. و خدا به آنچه می‌کنند احاطه دارد.

و چون شیطان اعمالشان را برایشان بیاراست و گفت: «امروز هیچ کس از مردمان بر شما پیروز نیست و من همواره همسایه‌ای برای شما هستم.» پس هنگامی که دو گروه، یکدیگر را دیدند (شیطان) کلاً پشت کرد و گفت: «من از شما بیزارم، من همواره چیزی را می‌بینم که شما نمی‌بینید. من بسی از خدا بیمناکم.» و خدا سخت‌کیفر است.

چون منافقان و کسانی که در دل‌هایشان بیماری بود می‌گویند: «این مؤمنان را دینشان فریفته است.» و هر کس بر خدا توکل کند (بداند که) خدا همواره با عزت و حکمت است.

و کاش ببینی چون فرشتگان جان کافران را می‌ستانند، بر چهره‌هایشان و پشت‌هایشان می‌زنند و (می‌گویند): «عذاب سوزان را بچشید.»

«این (کیفر) به سبب دستاوردهای شماست که از پیش فرستادید و اینکه خدا هرگز برای بندگان (خود) بسیار ستمکار نیست.»

(رفتارشان) مانند رفتار خاَصانِ فرعون و کسانی است که پیش از آنان بودند؛ به آیات خدا کفر ورزیدند، پس خدا به گناهان و خیمشان گرفتارشان کرد. بی‌گمان خدا توانمندی سخت‌پیگیر است.

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِّعَمَةً أَنْعَمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

كَذَّابٍ ءَالٍ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَغْرَقْنَا ءَالَ فِرْعَوْنَ وَكُلُّ كَاثِبٍ ظَالِمِينَ

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

الَّذِينَ عَاهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ عَهْدَهُمْ فِي كُلِّ مَرَّةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ

فَإِمَّا تَثْقَفَنَّهُمْ فِي الْحَرْبِ فَشَرِدْ بِهِمْ مِّنْ خَلْفِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَدْكُرُونَ

وَإِمَّا تَخَافَنَّ مِنْ قَوْمٍ خِيَانَةً فَانْبِذْ إِلَيْهِمْ عَلَىٰ سَوَاءٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْخَائِنِينَ

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَبَقُوا إِنَّهُمْ لَا يُعْجِزُونَ

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِّنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِّبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَءَاخِرِينَ مِّنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ

وَإِنْ جَنَحُوا لِلسَّلَامِ فَاجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

این (کیفر) همواره بدین سبب است، که خدا نعمتی را که بر قومی ارزانی داشته تغییر دهنده نبوده تا آنکه آنچه را در خودهاشان است تغییر دهند. و بی‌گمان خدا بسیار شنوای بس داناست.

(این شیوه) چون شیوه فرعونیان و پیشینیانشان است (که) با آیات پروردگارشان (همان‌ها و پروردگارشان را) تکذیب کردند. پس ما آنان را به گناهانشان هلاک نمودیم و فرعونیان را غرق کردیم؛ حال آنکه همه‌ی آنان ستمکار بوده‌اند.

بی‌گمان، بدترین جنبندگان نزد خدا کسانی هستند که کفر ورزیدند، پس اینان ایمان نمی‌آورند.

کسانی‌که از ایشان پیمان گرفتی، سپس در هر بار پیمان خود را می‌شکنند، حال آنکه ایشان پروا نمی‌دارند.

پس اگر همواره – با کوشش و کاوش– در جنگ بر آنان دست می‌یابی، پس به وسیله‌ی آنان، کسانی که در پی آنانند تار و مار کن؛ شاید آنان متذکر شوند.

و اگر به‌راستی از گروهی بیم خیانت داری (پیمانشان را) به گونه‌ای برابر (چنانچه آنان هم پیمان شکستند) سوبیشان بیفکن. بی‌گمان خدا خائنان را دوست نمی‌دارد.

و کسانی که کافر شدند هرگز گمان نکنند (که بر ما) پیشی بسته‌اند. آنان بی‌گمان نمی‌توانند (ما را) درمانده کنند.

و هر چه در توان و امکان دارید، از نیروها و اسب‌های جنگی آماده و بسیج کنید تا با این (تدارکات) دشمن خدا و دشمن خودتان و دیگرانی را بجز ایشان – که شما نمی‌شناسیدشان و خدا آنان را می‌شناسد – بترسانید. و هر چه در راه خدا اتفاق کنید پاداشش به خود شما به شایستگی باز گردانیده می‌شود، حال آنکه بر شما ستم نرود.

و اگر برای صلح (و تسلیم، به سوی تو) بال گشودند [پیش آمدند]، تو نیز برای آن بال بگشا [؛ بپذیر] و بر خدا توکل نمای. همواره او، (هم)او بسیار شنوای بس داناست.

وَإِنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللَّهُ هُوَ الَّذِي أَيْدَكَ
بِنَصْرِهِ وَبِالْمُؤْمِنِينَ

وَأَلَفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنْفَقْتَ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مَّا
أَلَفْتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ أَلَفَ بَيْنَهُمْ إِنَّهُ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ إِنْ يَكُنْ
مِّنْكُمْ عَشْرُونَ صَابِرُونَ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَإِنْ يَكُنْ
مِّنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا أَلْفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا
يَفْقَهُونَ

أَلَكُنْ خَفَّفَ اللَّهُ عَنْكُمْ وَعَلِمَ أَنَّ فِيكُمْ ضَعْفًا فَإِنْ
يَكُنْ مِّنْكُمْ مِائَةٌ صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَإِنْ يَكُنْ
مِّنْكُمْ أَلْفٌ يَغْلِبُوا أَلْفَيْنِ بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ

مَا كَانَ لِنَبِيِّ أَنْ يَكُونَ لَهُوَ اسْرًى حَتَّى يُثْخِنَ فِي الْأَرْضِ
تُرِيدُونَ عَرَضَ الدُّنْيَا وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ وَاللَّهُ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ

لَوْلَا كِتَابٌ مِّنَ اللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِيمَا أَخَذْتُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ

فَكُلُوا مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ

و اگر بخواهند تو را بفریبند، به‌راستی خدا تو را بس است.
اوست که تو را با یاری خود و با (یاری) مؤمنان تأیید کرد.

و میان دل‌هایشان الفت انداخت. اگر آنچه در زمین است
همه را انفاق می‌کردی، بین دل‌هایشان الفت برقرار
نمی‌کردی، ولی خدا میان آنان الفت انداخت. به‌راستی او
توانایی حکیم است.

هان ای پیامبر برجسته! خدا تو را بس است و (نیز) کسانی
از مؤمنان که پیرو تو هستند.

هان ای پیامبر برجسته! مؤمنان را بر کشتار (کافران)
برانگیز. اگر از شما بیست تن، شکيبا باشند بر دويست تن
(از آنان) بايد چيره شوند و اگر از شما يکصد تن باشند بر
هزار تن از کسانی که کافر شدند بايد پيروز شوند، زيرا
آنان قومی هستند که (در دريافت حقايق) بررسی نمی‌کنند.

اکنون خدا از (این بازدهی) به شما تخفیف داد و حال آنکه
میدانست همواره در شما ضعفی هست. پس اگر از (میان)
شما یکصد تن شکيبا باشند بر دويست تن (از آنان) بايد
پيروز گردند، و اگر از شما هزار تن باشند، به اذن الهی بر
دو هزار تن بايد غلبه کنند و خدا با شکيبايان است.

برای هیچ پیامبر برجسته‌ای (چنین) نبوده است که برایش
اسیرانی باشند تا در زمین (و زمینه‌ی) جبهه‌ی جنگ پیروزی
کامل بیاید. شما متاع زودگذر دنیا را می‌خواهید و خدا
آخرت را (برایتان) می‌خواهد. و خدا عزیز حکیم است.

اگر در آنچه (از غنیمت) گرفتید، از جانب خدا نیشته‌ای
نبود، همانا به شما عذابی بزرگ می‌رسید.

پس از آنچه به غنیمت برده‌اید، حلال پاکیزه‌ای را بخورید و
از خدا پروا بدارید. خدا بسی پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگان
است.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِمَنْ فِي أَيْدِيكُمْ مِنَ الْأَسْرَىٰ إِن يَعْلَمِ
اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُؤْتِكُمْ خَيْرًا مِّمَّا أَخَذَ مِنْكُمْ
وَيَغْفِرَ لَكُمْ ۖ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

۷۱

وَإِنْ يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ فَأَمْكَنَ
مِنْهُمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

۷۲

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَاوُوا وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ
بَعْضٍ ۗ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلَدَتِهِمْ
مِنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ يُهَاجِرُوا ۚ وَإِنِ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدِّينِ
فَعَلَيْكُمْ النَّصْرُ إِلَّا عَلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ ۗ وَاللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

۷۳

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ
فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ

۷۴

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ
ءَاوُوا وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

۷۵

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْ بَعْدِ وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا مَعَكُمْ
فَأُولَٰئِكَ مِنْكُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي
كِتَابِ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

هان ای پیامبر برجسته! به کسانی که در دست‌های شما
اسیرند بگو: «اگر خدا در دل‌های شما خیری بداند، بهتر از
آنچه از شما گرفته شده به شما می‌دهد و برایتان پوشش
می‌نهد. و خدا بس پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگیان است.»

و اگر برای‌ت خیانت بخواهند (بدان که) همواره پیش از این
(هم) به خدا خیانت کردند. پس خدا تو را بر آنان مسلط
ساخت. و خدا بس دانایی حکیم است.

بی‌گمان کسانی که ایمان آوردند و (در راه ایمان، از جایگاه
بی‌ایمانی) هجرت کردند و با اموال و جان‌هایشان در راه خدا
جهاد کردند، و کسانی که (آنان را) پناه دادند و کمک(شان)
نمودند، ایشان بعضیشان اولیای بعضی (دیگر)ند و
کسانی‌که ایمان آوردند و هجرت نکردند، برایتان از
ولایتشان چیزی نیست تا هجرت کنند و اگر (هم) از شما
(علیه دشمنانتان) یاری طلبیدند، یاریشان بر (عهده‌ی)
شماست؛ مگر بر گروهی که میان شما و ایشان پیمانی است.
و خدا به آنچه می‌کنید بسی بیناست.

و کسانی که کافر شدند اولیای یکدیگرند. اگر (به مسلمانانی
که از شما یاری می‌طلبند) کمک نکنید، در زمین فتنه و
فسادی بزرگ خواهد بود.

و کسانی که ایمان آوردند و مهاجرت کردند و در راه خدا
جهاد نمودند و کسانی (هم) که (آنان را) پناه دادند و کمک
کردند، اینان، به‌راستی (هم)ایشان مؤمناند. برایشان
پوشش و روزی‌ای با کرامت و وسعت است.

و کسانی که پس از آن ایمان آوردند و به معیت شما جهاد
کردند، ایشان از شمايند و ارحام، بعضی به بعضی دیگر در
کتاب خدا برترند. به‌راستی خدا به هر چیزی بسی داناست.

بَرَاءَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ

فَسِيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ مُخْزِي الْكَافِرِينَ

وَأَذِّنْ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ فَإِنْ تُبْتُمْ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَبَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوكُمْ شَيْئًا وَلَمْ يُظَاهِرُوا عَلَيْكُمْ أَحَدًا فَأَتِمُّوا إِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ إِلَىٰ مُدَّتِهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ

فَإِذَا أُنْسِلَخَ الْأَشْهُرُ الْحُرُمُ فَاقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ وَأَحْصُرُوهُمْ وَأَقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍ فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوْا الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

وَإِنْ أَحَدٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّىٰ يَسْمَعَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ

بیزاری ای است (از سوی) خدا و پیامبرش فرا سوی آن مشرکانی که با ایشان پیمان بسته‌اید.

پس (ای مشرکان!) چهار ماه (دیگر با امنیت) در زمین (حرم) بگردید و بدانید که شما نمی‌توانید بی‌امان خدا را به ستوه آورید. و بی‌گمان خداست که رسوا کننده‌ی کافران است.

و (این) اعلامی است از جانب خدا و پیامبرش در روز حج اکبر [حج مقابل عمره] فراسوی مردم که خدا به‌راستی از مشرکان بیزار است و (نیز) پیامبرش (هم) از مشرکان بیزار است. پس اگر (از کفر) توبه کنید، (هم) آن برای شما خوب است، و اگر روی برگردانید بدانید که شما هرگز درمانده‌کنندگان خدا نیستید. و کسانی را که کفر ورزیدند از عذابی دردناک نوید ده.

مگر کسانی از مشرکان که با آنان پیمان بسته‌اید، سپس چیزی از (تعهدات خود نسبت به) شما فروگذار نکردند، و کسی را بر ضد شما پشتیبانی ننمودند. پس پیمانشان را فرا سویشان تا مدت (مقرر)شان به اتمام رسانید. بی‌گمان خدا پرهیزگاران را دوست دارد.

پس چون ماه‌های حرام سپری شد، مشرکان را هر کجا یافتید بکشید و دستگیرشان کنید و به محاصره در آورید و در هر کمینگاهی به کمین آنان بنشینید. پس اگر توبه کردند و نماز بر پاداشتند و زکات دادند، رهاشان کنید. خدا بی‌گمان پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگیان است.

و اگر یکی از مشرکان از تو پناه خواست، پناهش ده، تا سخن خدا را بشنود، سپس او را به مکان امنش برسان. این تأمین برای آن است که آنان بی‌گمان گروهی نادانند.

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ
إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا اسْتَقَمُوا
لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ

كَيْفَ وَإِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلَّا وَلَا
ذِمَّةً يُرْضُونَكُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبَىٰ قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ
فَلْسِقُونَ

أَشْتَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدَّوْا عَنْ سَبِيلِهِ إِنَّهُمْ
سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

لَا يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنٍ إِلَّا وَلَا ذِمَّةً وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ

فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَإِخْوَانُكُمْ فِي
الدِّينِ وَنُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

وَإِنْ نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ مِّنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا فِي دِينِكُمْ
فَقَتِّلُوا أَيْمَةَ الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ

أَلَا تَقْتُلُونَ قَوْمًا نَّكَثُوا أَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ
وَهُمْ بَدَءُوكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ أَتَخْشَوْنَهُمْ فَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُ إِنْ
كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

۸

۹

۱۰

۱۱

۱۲

۱۳

چگونه مشرکان را نزد خدا و نزد فرستاده‌اش پیمانی است؟
مگر کسانی که کنار مسجدالحرام با هم پیمان بسته‌اید. پس
تا برایتان (بر این پیمان) پایداری بخواهند، بر پیمانشان
پایداری بخواهید. خدا بی‌گمان پرهیزگاران را دوست
می‌دارد.

چگونه (برای آنان پیمانی است) با آنکه اگر بر شما دست
یابند، درباره‌ی شما هیچ گونه رابطه‌ای و هیچ گونه پیمانی را
مراعات نمی‌کنند. شما را با دهانشان راضی می‌کنند حال
آنکه دل‌هایشان امتناع می‌ورزد. و بیشترشان فاسقانند.

با آیات خدا بهای اندکی را خریدند، پس (خودشان و دیگران
را) از راه خدا بازداشتند. به راستی آنان چه بد اعمالی انجام
می‌داده‌اند.

درباره‌ی هیچ مؤمنی هیچ‌گونه رابطه و پیمانی را مراعات
نمی‌کنند. و ایشان، (هم)اینان تجاوزکارانند.

پس اگر توبه کنند و نماز بر پادارند و زکات بدهند،
(هم‌اینان) برادران دینی شمايند. و ما آیات (خود) را برای
گروهی که می‌دانند جداسازی (و تبیین) می‌کنیم.

و اگر سوگندهای خود را پس از پیمانشان شکستند و در
دیتان طعنه زدند، (شما هم) با پیشوایان کفر بجنگید -
ایشان بی‌گمان پایبند (به هیچ سوگندی) نیستند - شاید
(از پیمان‌شکنی و یا کفرشان) باز ایستند.

چرا با گروهی که سوگندهای خود را شکستند و برای بیرون
راندن رسول همت گماشتند - و (هم)آنان نخستین بار
(جنگ را) با شما آغاز کردند - کشتار نمی‌کنید؟ آیا از آنان
می‌ترسید؟ پس اگر مؤمن بوده‌اید، خدا سزاوارتر است که
از او بهراسید.

قَتَلُوهُمْ يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْزِيهِمْ وَيَنْصُرْكُمْ
عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ

وَيُذْهِبْ غَيْظَ قُلُوبِهِمْ وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ حَكِيمٌ

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا
مِنْكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَلَا
الْمُؤْمِنِينَ وَلِجَنَّةٍ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْمُرُوا مَسْجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَى
أَنْفُسِهِم بِالْكَفْرِ أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي النَّارِ هُمْ
خَالِدُونَ

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ
الصَّلَاةَ وَءَاتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَىٰ أُولَئِكَ أَنْ
يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ

أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ ءَامَنَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَجَاهِدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ
اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ أَعْظَمَ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ

با آنان کشتار کنید (تا) خدا آنان را به دست شما عذاب
نماید و خوارشان کند و شما را بر ایشان پیروز گرداند و
سینه‌های (جریحه‌دار) گروه مؤمنان را شفا بخشد،

و خشم دل‌هایشان را بزداید. و خدا به هر که بخواهد
برگشت می‌کند. و خدا بس دانایی حکیم است.

یا پنداشتید که (از آرمون خدا) رها می‌شوید، حال آنکه خدا
کسانی را از میان شما که جهاد کرده و غیر از خدا و
فرستاده‌ی او و مؤمنان، محرم درونی اسرارشان نگرفته‌اند،
هنوز نشانه‌ای نگذارده؟ و خدا به آنچه انجام می‌دهید آگاه
است.

هرگز بتپرستان را (چنان حقی) نبوده‌است که مساجد خدا
را آباد کنند، در حالی که گواهانی بر کفر خودهایشان
می‌باشند. آنانند که اعمالشان به هدر رفته و ایشان در
آتش جاودانند.

مساجد خدا را تنها کسی آباد می‌کند که به خدا و روز
بازپسین ایمان آورده و نماز بر پا داشته و زکات داده و بجز
خدا (از احدی) نهراسیده. پس امید است ایشان از
راه‌یافتگان باشند.

آیا سیراب ساختن حاجیان و آباد کردن مسجدالحرام را
همانند کسی پنداشته‌اید که به خدا و روز بازپسین ایمان
آورده و در راه خدا جهاد کرده؟ (اینان) نزد خدا یکسان
نیستند. و خدا بپیدادگران را هدایت نمی‌کند.

کسانی که ایمان آورده و هجرت کرده و در راه خدا با مال و
جانشان به جهاد پرداخته‌اند، درجه‌ی آنان نزد خدا بزرگتر
است و اینان، (هم) ایشان، به سلامت رستگار اندند.

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِّنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّتِ لَهُمْ فِيهَا نَعِيمٌ مُّقِيمٌ

۲۲

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ

۲۳

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عِبَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنكُمْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

۲۴

قُلْ إِن كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِينُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرٍ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

۲۵
۱۵۹

لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا وَضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُم مُّدْبِرِينَ

۲۶

ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنْزَلَ جُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ

پروردگارشان آنان را از (جانب ویژه‌ی) خود، به رحمت و خشنودی و باغ‌هایی (در بهشت) که در آنها نعمت‌هایی پایدار دارند، مژده می‌دهد.

در آن باغ‌ها جاودانه‌اند. تنها خداست که همواره نزد او پاداشی بس بزرگ است.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! اگر پدران و برادران و برادران‌تان کفر را علیه ایمان به دوستی برگزیدند (آنان را) به سرپرستی و دوستی مگیرید، و هر کس از میان شما آنان را سرپرست (خود) گیرد، اینان، (هم) ایشان ستمکارانند.

بگو: «اگر پدران و برادران و زنان و خاندان شما و اموالی که گرد آوردید و تجارتی را که از کساده‌ی بیمناکید و جایگاه‌هایی را که (آنها را) خوش می‌دارید، نزد شما از خدا و پیامبرش و جهاد در راهش محبوب‌ترند، پس منتظر باشید تا خدا فرمانش را فرود آورد.» و خدا گروه فاسقان را راهنمایی نمی‌کند.

خدا همواره شما را در جایگاه‌های بسیاری، به‌راستی یاری کرده است؛ و (نیز) در روز حنین، آن هنگام که شمار زیادتان شما را به شگفت آورده (و مغرور) و خوشحالتان کرده بود. پس (اینها) به هیچ وجه از شما دفع (خطر) نکرد و زمین با همه‌ی فراخیش بر شما تنگ گردیده بود. سپس شما پشت‌کنان (به دشمن) بودید، در حالی که فرار کردید.

سپس خدا آرامش (ویژه‌ای از) خود بر فرستاده‌اش و بر مؤمنان فرستاد و سپاه‌یانی (هم) فروفرستاد (که) آنها را نمی‌دیدید و کسانی را که کفر ورزیدند عذاب کرد و این (همان) سزای کافران بود.

ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

سپس خدا پس از این (واقعه) به هرکس بخواهد بازگشت می‌کند. و خدا بسی پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگان است.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا ۖ وَإِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۖ إِنْ شَاءَ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

هان ای کسانی که ایمان آوردید! بت‌پرستان تنها (از نظر عقیده و اعمالشان) ناپاکند، پس نباید از سال آینده به مسجدالحرام نزدیک شوند و اگر (در این قطع رابطه) از فقر بیمناکید، اگر خدا بخواهد در آینده‌ای شما را به فضل خویش بی‌نیاز می‌گرداند. خدا همواره بسی دانای حکیم است.

قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّىٰ يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ

با کسانی از اهل کتاب که به خدا و روز بازپسین ایمان نمی‌آورند و آنچه را خدا و فرستاده‌اش حرام کرده حرام نمی‌دارند و به دین حق نمی‌گروند، کشتار کنید، تا به دست خود در حال کوچک‌منشی جزیه دهند.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ ۚ ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ ۖ يُضْلِهِمُ اللَّهُ ۖ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ قَتَلَهُمُ اللَّهُ ۖ أَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ

و یهودیان گفتند: «عزیر، پسر خداست.» و نصرانیان گفتند: «مسیح پسر خداست.» (در این گفتارشان (که) به دهانهایشان (می‌آورند)، با گفتار کسانی که پیش از این کافر شده‌اند همانندی و هماهنگی دارند. خدا با آنان کشتارکرده. (و) کجا و چگونه (از حق) بازگردانده می‌شوند؟

اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهَبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَٰهًا وَاحِدًا ۖ لَّا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۚ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ

(آنان) دانشمندان یهودیشان و دانشمندان مسیحیشان و (نیز) مسیح پسر مریم را خدایانی غیر از خدا گرفتند، با آنکه امر نشده بودند جز (به اینکه) خدایی یگانه را پرستند که هیچ معبودی جز او نیست (و) منزّه است از آنچه (با وی) شریک می‌گردانند.

يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَنْ يُتِمَّ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْأَحْبَارِ وَالرُّهْبَانِ لِيَأْكُلُونَ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يُنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

يَوْمَ يُحْمَىٰ عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ هَذَا مَا كَنْزْتُمْ لِأَنفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْنِزُونَ

إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِنَّ أَنفُسَكُمْ وَقَتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَآفَّةً كَمَا يُقَتِّلُونَكُم كَآفَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ

می‌خواهند نور خدا را با دهان‌هاشان خاموش کنند، و خدا ابا دارد بجز اینکه نورش را به اتمام رساند، هر چند کافران را بسی ناخوش آید.

اوست کسی که پیامبرش را با هدایت و طاعت پای برجا فرستاد، تا دینش را بر هر چه دین است پیروز گرداند، هر چند مشرکان را بسی ناخوش آید.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! بسیاری از دانشمندان یهودیان و راهبان نصرانیان همواره اموال مردمان را به ناروا می‌خورند و (خود و دیگران را) از راه خدا باز می‌دارند و کسانی که زر و سیم می‌اندوزند و آنها را در راه خدا انفاق نمی‌کنند، ایشان را به عذابی دردناک نوید ده.

روزی که آن اندوخته‌ها در آتش دوزخ بسی داغ شوند، پس پیشانی و پهلو و پشت آنان با آنها تافته گردد (به آنها گویند): «این است آنچه برای خود اندوختید، پس آنچه را می‌اندوختید بچشید.»

همواره، شماره‌ی ماه‌ها نزد خدا- از روزی که آسمان‌ها و زمین را آفرید- در کتاب (علم) خدا دوازده ماه است؛ از این‌ها، چهار ماه، حرام [محترم] است. این است (همان) دین قیام و پابرجای پر بها. پس در این چهار ماه بر خود ستم مکنید و با مشرکان در حال بازدارندگی کامل (از گزندشان) کشتار کنید، چنان‌که آنان به حال بازدارندگی از گزندتان با شما کشتار می‌کنند. و بدانید (که) خدا همواره با پرهیزگاران است.

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُحِلُّونَهُ عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا لِّيُوَاطِئُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيُحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ زَيْنَ لَهُمْ سُوءَ أَعْمَالِهِمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ أَنْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَتَأْتِلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ أَرْضَيْتُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ

إِلَّا تَنْفِرُوا يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَيَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّهُ شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيًا أَتَنْبِئِينَ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ لَّمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَىٰ وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

جز این نیست (که) تأخیر انداختن (ماه‌های حرام) فزونی در کفر است که کافران بدان سبب گمراه می‌شوند؛ آن را یک سال حلال می‌شمارند و یک سال (دیگر) آن را حرام می‌کنند تا با شماری ماه‌هایی که خدا حرام کرده است هماهنگ سازند. پس آنچه را خدا حرام کرده (بر خود) حلال گردانند (و) زشتی اعمالشان برایشان آراسته شده است. و خدا گروه کافران را هدایت نمی‌کند.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! شما را چه شده؟ هنگامی که به شما گفته شود: «با کوشش در راه خدا (به جنگ) رهسپار شوید» سخت زمین‌گیر می‌شوید. آیا به جای آخرت به زندگی دنیا خشنود شده‌اید؟ پس متاع زندگی دنیا، در (برابر) آخرت جز اندکی نیست.

اگر (برای نبرد) کوچ نکنید خدا شما را به عذابی دردناک عذابتان می‌کند و گروهی دیگر به جای شما بر می‌گمارد. به خدا هرگز زبانی نتوانید رسانید. و خدا بر هر چیزی تواناست.

اگر او [پیامبر] را یاری نکنید همواره خدا (بیش) به‌راستی یاریش کرده، چون او را کسانی که کفر ورزیدند (از مکه) برون رانند. وی نفر دوم از دو تن بود، آن‌گاه که این دو در غار (ثور) بودند. وقتی (حضرتش) به همراهش می‌گفت: «اندوه مدار که خدا به‌راستی با ماست.» پس خدا آرامش خود را بر او [پیامبر و نه بر نفر دیگر] فرو فرستاد و او را با سپاه‌یانی که آنها را نمی‌دیدید تأیید کرد و کلمه‌ی کسانی را که کفر ورزیدند پست‌ترین (کلمه) گردانید. و کلمه‌ی خداست که (هم) او برترین (کلمه) است و خدا عزیزی حکیم است.

أَنْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

سبکباران و گرانباران (به سوی دشمنانتان) کوچ کنید و با مال و جانتان در راه خدا جهاد نمایید. اگر می‌دانسته‌اید، این برای شما خوب (و خوب‌تر) است.

لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَاتَّبَعُوكَ وَلَٰكِنْ بَعَدَتْ عَلَيْهِمُ السُّجَّةُ وَسَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَوِ اسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

اگر حال و مالی (در دسترسشان) و سفری راهور موافق میلشان بود، بی‌چون از پی تو می‌آمدند، ولی آن راه پر مشقت بر آنان دور نمود و به زودی به خدا سوگند خواهند خورد: «اگر می‌توانستیم به‌راستی با شما بیرون می‌آمدیم.» اینان خودهایشان را به هلاکت می‌کشاند و خدا می‌داند که بی‌گمان آنان سخت دروغگویانند.

عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذْنَتْ لَهُمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَتَعْلَمَ الْكَاذِبِينَ

خدا از تو درگذشت؛ چرا پیش از آنکه (حال) راستگویان بر تو روشن شود، و دروغگویان را بازشناسی، به آنان اجازه دادی (که به جنگ نروند)؟

لَا يَسْتَعِذُّكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ ۖ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ

کسانی که به خدا و روز پایانی ایمان می‌آورند، در جهاد با مال و جانشان از تو اجازه نمی‌خواهند. و خدا به (حال) تقواییشان داناست.

إِنَّمَا يَسْتَعِذُّكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۖ وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ

تنها کسانی از تو اجازه می‌خواهند (به جهاد نروند) که به خدا و روز واپسین ایمان نمی‌آورند و دل‌هایشان بدون هیچ مستندی به شک افتاده؛ پس همانان در (ژرفای) شکشان سرگردانند.

وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً وَلَٰكِنْ كَرِهَ اللَّهُ انْبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ

و اگر (برای جهاد) اراده‌ی بیرون رفتن داشتند، بی‌گمان برای آن ساز و برگی تدارک می‌دیدند، ولی خدا (این) انگیزششان را بسی ناپسند داشت. پس ایشان را زمین‌گیر کرد و (به آنان) گفته شد: «با درماندگان و ناتوانان (همچنان) بمانید.»

لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا وَلَا وُضْعُوا خِلَالَكُمْ يَبْغُونَكُمُ الْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ سَمَّعُونَ لَهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ

اگر با شما بیرون آمده بودند، جز فساد و دگرگونی و نابسامانی را برای شما نمی‌افزودند و به سرعت (افساد جنگی) خود را میان شما می‌انداختند، که شما را به فتنه‌ی (جنگی) می‌طلبیدند و حال آنکه در میاتتان جاسوسانی بس شنوای فتنه دارند (که به نفع آنان اقدام می‌کنند). و خدا به (حال) ستمکاران داناست.

لَقَدْ أَبْتَغُوا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَبُوا لَكَ الْأُمُورَ حَتَّى جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَارِهُونَ

همواره، پیش از این (نیز) همانا در صدد فتنه‌جویی برآمدند و کارها را برای تو دگرگون ساختند؛ تا (اینکه) حق (به تمام و کمال) آمد، و امر خدا آشکار شد، حال آنکه آنان بسی ناخشنودند.

وَمِنْهُمْ مَّنْ يَقُولُ أُنْذِنَ لِي وَلَا تَفْتِنِي ۚ أَلَا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا ۚ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ

و برخی از آنان کسی است که می‌گوید: «مرا (در ماندن) اجازه ده و به فتنه‌ام مینداز.» هان! که آنان خود در ژرفای فتنه سقوط کردند. و به‌راستی جهنم بی‌گمان بر کافران احاطه دارد.

إِنْ تُصِْبَكَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ ۖ وَإِنْ تُصِْبَكَ مُصِيبَةٌ يَقُولُوا قَدْ أَخَذْنَا أَمْرَنَا مِنْ قَبْلُ وَيَتَوَلَّوْا وَهُمْ فَرِحُونَ

اگر حالت نیکی‌ای تو را در رسد، آنان را بدحال می‌سازد و اگر پیشامد ناگواری تو را در رسد گویند: «ما پیش از این، تصمیم خود را به‌راستی گرفته‌ایم.» و شادمان روی بر می‌تابند.

قُلْ لَّنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

بگو: «جز آنچه خدا برایمان مقرر داشته هرگز (آسیبی) به ما نرسد. او سرپرست ماست و مؤمنان باید تنها بر خدا توکل کنند.»

قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَا إِلَّا إِحْدَى الْحُسَيْنَيْنِ ۖ وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَنْ يُصِيبَكُمْ اللَّهُ بِعَذَابٍ مِّنْ عِنْدِهِ ۚ أَوْ بِأَيْدِينَا ۖ فَتَرَبَّصُوا إِنَّا مَعَكُمْ مُتَرَبِّصُونَ

بگو: «آیا شما جز یکی از این دو نیک‌ترین (زندگی) را برای ما انتظار دارید؟ در حالی که ما انتظار می‌کشیم خدا از جانب خود یا به دست ما عذابی به شما برساند. پس انتظار بکشید، که ما هم بی‌چون با شما (از) منتظرانیم.»

قُلْ أَنْفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَّنْ يَتَقَبَّلَ مِنْكُمْ إِنَّكُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا فَاسِقِينَ

بگو: «چه با طاعت (و) چه با کراهت انفاق کنید، هرگز از شما پذیرفته نخواهد شد. بی‌گمان شما گروهی فاسقان بوده‌اید.»

وَمَا مَنَعَهُمْ أَنْ تُقَبَّلَ مِنْهُمْ نَفَقَتُهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ كُسَالَىٰ وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كَارِهُونَ

و هیچ چیزی از پذیرفته شدن انفاق‌هایشان جلوگیری نکرد، جز آنکه همواره به خدا و به پیامبرش کفر ورزیدند و جز با (حالت) کسالت به نماز نمی‌آیند و ایشان جز در حالی بس ناخوشایند انفاق نمی‌کنند.

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ
بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ

وَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ وَمَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَكِنَّهُمْ
قَوْمٌ يَفْرُقُونَ

لَوْ يَجِدُونَ مَلَجًا أَوْ مَعْرَتًا أَوْ مَدَّخَلًا لَوَلَّوْا إِلَيْهِ وَهُمْ
يَجْمَحُونَ

وَمِنْهُمْ مَن يَلْمِزُكَ فِي الصَّدَقَاتِ فَإِنْ أُعْطُوا مِنْهَا رَضُوا
وَإِنْ لَّمْ يُعْطُوا مِنْهَا إِذَا هُمْ يَسَخَطُونَ

وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ
سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ

إِنَّمَا الصَّدَقَتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَمِلِينَ عَلَيْهَا
وَالْمَوْلَافَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ وَالْغَرَمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَأَبْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

وَمِنْهُمْ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أُذُنٌ قُلْ أُذُنٌ خَيْرٌ
لَّكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا
مِنْكُمْ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

پس (نه) اموال و نه فرزندانشان تو را به شگفتی نیاورد.
جز این نیست که خدا می‌خواهد در زندگی دنیا با آنها
عذابشان کند و جانشان در حال کفر بر کنده شود.

به خدا سوگند یاد می‌کنند (که) آنان بی‌گمان به‌راستی از
شما نیستند، در حالی که آنان از شما نیستند، لیکن گروهی
هستند که (مؤمنان را از یکدیگر) جدا می‌کنند.

اگر پناهگاه یا غارها یا فرارگاهی می‌یافتند، بی‌گمان بس
شتابزده سویس روان می‌شدند.

و برخی از آنان در (تقسیم) صدقات بر تو خرده می‌گیرند.
پس اگر از آن (اموال) به ایشان داده شود، خشنود
می‌گردند و اگر از آن به آنان داده نشود ناگهان به خشم
می‌آیند.

و اگر آنان بدانچه خدا و پیامبرش به ایشان داده خشنود
می‌گشتند و می‌گفتند: «خدا ما را بس است، به زودی خدا
از فضل خود به ما می‌دهد و (نیز) پیامبرش (به ما
می‌بخشد) ، ما همانا تنها سوی خدا راغبانیم» (این خود
برایشان شایسته بود).

صدقات، تنها به کمرشکستگان (زمین‌گیر) و تهی‌دستان
(خاک‌نشین) و متصدیان (گردآوری و پخش) آن و کسانی که
دلشان (برای رغبت بیشتر به ایمان) به دست آورده شده و
در (راه آزادی) گرفتاران در بند و وامداران و در راه خدا
اختصاص دارد. حال آنکه (این) فریضه‌ای است از جانب
خدا و خدا بس دانای حکیم است.

و از ایشان کسانی هستند که پیامبر را آزار می‌دهند و
می‌گویند: «او گوش است (و زود باور می‌کند). « بگو: » (او)
به سود شما گوش است؛ به خدا ایمان می‌آورد و به سود
مؤمنان امانشان می‌دهد و برای کسانی از شما که ایمان
آورده‌اند رحمتی بزرگ است.» و کسانی که پیامبر خدا را
آزار می‌رسانند، برایشان عذابی است پر درد.

يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِيُرْضَوْكُمْ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَقُّ أَنْ يُرْضَوْهُ إِنْ كَانُوا مُؤْمِنِينَ

۶۳

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَنْ يُحَادِدِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ

۶۴

يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ تُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلِ اسْتَهِزَّؤْا إِنَّ اللَّهَ مُخْرِجٌ مَا تَحْذَرُونَ

۶۵

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ قُلْ أَبِاللَّهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِءُونَ

۶۶

لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِنْ نَعْفُ عَنْ طَآئِفَةٍ مِّنْكُمْ نُعَذِّبُ طَآئِفَةً بِأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ

۶۷
۱۶۴

الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِّنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

۶۸

وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ حَسْبُهُمْ وَلَعَنَهُمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ

برای (اغفال) شما به خدا سوگند یاد می‌کنند تا شما را خشنود گردانند. حال آنکه اگر مؤمن بودند سزاوارتر است که خدا و فرستاده‌ی او را خشنود سازند.

آیا ندانستند هر که میان خود و خدا و پیامبرش حدی [فاصله‌ای] اندازد، بی‌گمان برای او آتش جهنم است، حال آنکه در آن جاودانه خواهد بود. این همان خواری و بی‌مقداری بزرگ است.

منافقان بیم دارند از اینکه (مبادا) سوره‌ای بر آنان نازل شود که ایشان را از آنچه در دل‌هایشان هست خبری مهم دهد. بگو: «مسخره کنید. بی‌تردید خدا آنچه را که (از آن) می‌ترسید برون آورنده است.»

و بی‌گمان اگر از ایشان بررسی، بی‌آمان همی خواهند گفت: «ما فقط (در کار ناپسامانمان) فرو رفته و بازی می‌کرده‌ایم.» بگو: «آیا خدا و آیات او و پیامبرش را مسخره می‌کرده‌اید؟»

عذر نیاورید. بی‌چون شما بعد از ایمانتان کافر شدید. اگر از گروهی از شما (به‌خاطر پوزششان) درگذریم، گروهی (دیگر) را به علت اینکه همواره تبهکار بوده‌اند عذاب خواهیم کرد.

مردان و زنان منافق همانند یکدیگرند؛ (دیگران و خودشان را) به کار ناشناخته [ناپسند] وا می‌دارند و از کار شناخته شده [پسندیده] باز می‌دارند، و دست‌های خود را (از خوبی‌ها) فرو می‌بندند. خدا را فراموش کردند، پس او (هم) فراموششان کرد. منافقان، بی‌گمان (هم) اینان فاسق‌اند.

خدا به مردان و زنان منافق و کافران، آتش جهنم را وعده داده است، (که) در آن جاودانه‌اند. همان (آتش) برایشان کافی است و خدا لعنتشان کرده، و برایشان عذابی پایدار کننده است.

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً وَأَكْثَرَ أَمْوَالًا
وَأُولَادًا فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلْقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِخَلْقِكُمْ كَمَا
اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلْقِهِمْ وَخُضْتُمْ كَالَّذِي
خَاضُوا أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَلُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
وَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَقَوْمِ
إِبْرَاهِيمَ وَأَصْحَابِ مَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكَاتِ أَتَتْهُمُ رُسُلُهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ
يَظْلِمُونَ

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ
الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرُسُلَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ
اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ
وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

(حال شما منافقان) همچون (حال) کسانی است که پیش از شما بودند. آنان از شما نیرومندتر و دارای اموال و فرزندی بیشتر بوده‌اند. پس بر حسب خوی (ناپسند) خودشان از نصیب خودشان برخوردار شدند. و شما (هم) به خوی (بد) خود بهره (ها) بردید، چنان که پیشینیان به خوی (بد)شان بهره (ها) بردند. و شما (در باطل) فرو رفتید، همان گونه که آنان (در باطل) فرو رفتند. آنان اعمالشان در دنیا و آخرت به هدر رفت و اینان، (هم) ایشان زیان‌کارانند.

آیا گزارش مهم کسانی که پیش از آنان بودند - قوم نوح و عاد و ثمود و قوم ابراهیم و اصحاب مدین و شهرهای زیر و رو شده - به ایشان نرسیده است؟ پیامبران‌شان دلایل آشکار برایشان آوردند. پس خدا هرگز بر آن نبوده تا به آنان ستم کند، ولی آنان بر خود ستم روا می‌داشته‌اند.

و مردان و زنان باایمان، دوستدار، نگهدار و پشتیبانی یکدیگرند. همدیگر را به کارهای شناخته شده [پسندیده] وامی‌دارند و از کارهای ناشناخته [ناپسند] باز می‌دارند و نماز را بر پا می‌دارند و زکات را می‌دهند و خدا و پیامبرش را فرمان می‌برند. اینانند که خدا به زودی مشمول رحمتشان قرار خواهد داد. به‌راستی خدا عزیزی حکیم است.

خدا به مردان و زنان باایمان باغ‌هایی وعده داده است که از زیر (درختان)شان نهرها روان است (و اینان) در آنها جاودانه‌اند؛ و (نیز) سراهایی پاکیزه در باغ‌های جاودان (به آنان وعده داده است) و خشنودی‌ای از (سوی) خدا بزرگ‌تر (از این باغ‌ها و سراها) است. این است همان کامیابی و سعادت با سلامت و عظمت.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ
وَمَا لَهُمْ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

هان ای پیامبر برجسته! با کافران و منافقان جهاد کن و بر آنان سخت بگیر. و پناهگاهشان دوزخ است و چه بد سرانجامی است.

۷۴

يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا
بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ وَهُمْ بِمَا لَمْ يَنَالُوا وَمَا نَقَمُوا إِلَّا أَنْ أَغْنَاهُمُ
اللَّهُ وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ فَإِنْ يَتُوبُوا يَكُ خَيْرًا لَهُمْ وَإِنْ
يَتَوَلَّوْا يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ عَذَابًا أَلِيمًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ
فِي الْأَرْضِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

به خدا سوگند می‌خورند که (سخن ناروا) نگفته‌اند، در حالی که همواره همانا سخن کفر گفته‌اند و پس از اسلام آوردنشان کفر ورزیده‌اند و به آنچه به آن دست نیافتند همت گماشتند و به انکار (و انگارتان) به پیگیری انتقام‌آمیز (تان) بر نخاستند مگر (برای) آنکه خدا و پیامبرش از فضل خود آنان را بی‌نیاز گردانید. پس اگر توبه کنند برای آنان خوب است (و) اگر روی برتابند، خدا آنان را در دنیا و آخرت عذابی دردناک می‌کند و در روی زمین پشتوانه و یآوری برایشان نیست.

۷۵
حزب
۸۰

وَمِنْهُمْ مَنْ عَاهَدَ اللَّهُ لَيْنَ عَاتِنَا مِنْ فَضْلِهِ لَنَصَّدَّقَنَّ
وَلَنَكُونَنَّ مِنَ الصَّالِحِينَ

و از آنان کسانی(اند که) با خدا عهد کردند: «اگر همواره از کرم خویش به ما عطا کند، به‌راستی همواره از تصدیق‌کنندگان باشیم و بی‌چون همچنان از شایستگان خواهیم بود.»

۷۶

فَلَمَّا آتَاهُم مِّن فَضْلِهِ بَخِلُوا بِهِ وَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُّعْرِضُونَ

پس چون (خدا) از فضل خویش به آنان داد، بدان بخل ورزیدند و به حال اعراض روی برتافتند.

۷۷

فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ
مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ

پس به سزای آنکه با خدا خُلف وعده کردند و از آن روی که دروغ می‌گفتند، در دل‌هایشان - تا روزی که او را دیدار کنند - نفاق پدیدار قرار داد.

۷۸

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّامُ
الْغُيُوبِ

آیا ندانسته‌اند که خدا بی‌گمان رازشان و نجوایشان را می‌داند و اینکه خدا همواره بس دانای رازهای نهان است؟

۷۹

الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ
وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللَّهُ
مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

کسانی که از مؤمنان - که از روی میل صدقات می‌دهند - در پنهانی عیب می‌گیرند. و (همچنین) از کسانی که (در انفاق) جز به اندازه‌ی توان رنج‌آمیزشان نمی‌یابند، (عیب‌جویی می‌کنند) پس آنان را به مسخره می‌گیرند، (بدانند که) خدا آنان را به مسخره گرفته و برایشان عذابی پردرد است.

أَسْتَغْفِرُ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرُ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلَافَ رَسُولِ اللَّهِ وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ

فَلْيُضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ فَاسْتَعْذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ أَبَدًا وَلَنْ تُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا مَعَ الْخَالِفِينَ

وَلَا تُصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلَى قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَاتُوا وَهُمْ فَسِقُونَ

وَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ

وَإِذَا أَنْزَلَتْ سُورَةٌ أَنْ ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَعْذَنَكَ أُولُوا الطَّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا نَكُنْ مَعَ الْقَاعِدِينَ

برایشان پوشش بخواهی یا برایشان پوشش نخواهی - (حتی) اگر هفتاد بار (هم) برایشان پوشش بخواهی- هرگز خدا (گناهان) آنان را نخواهد پوشید، (چرا) که آنان بی‌گمان به خدا و فرستاده‌اش کفر ورزیدند. و خدا گروه فاسقان را هدایت نمی‌کند.

تخلف یافتگان، با زمین‌گیر شدنشان بر خلاف رسول خدا شادمان شدند و از اینکه با مال‌ها و جان‌هاشان در راه خدا جهاد کنند بسی ناخوش گشتند و گفتند: «در (این) گرما (برای جنگ) کوچ نکنید!» بگو: «اگر دریافته بودند آتش جهنم سوزان‌تر (از سوز جنگ) است.»

(از این) پس به سزای آنچه به دست می‌آورده‌اند باید کم بخندند و بسیار بگریند.

پس اگر خدا تو را سوی طایفه‌ای از آنان بازگردانید (و) در نتیجه برای بیرون آمدن (به جنگ دیگری) از تو اجازه خواستند، بگو: «شما هیچ‌گاه با من خارج نخواهید شد و هیچ‌گاه همراه من با هیچ دشمنی کشتار نخواهید کرد. شما نخستین بار بی‌گمان با معذوران و خانه‌نشینان به قعودتان خشنود شدید، پس (اکنون نیز) با (هم)آنان بنشینید.»

و هیچ‌گاه بر هیچ مرده‌ای از آنان نماز مگزار و بر سر قبرش نایست. اینان بی‌چون به خدا و پیامبرش کافر شدند و در حال فسق مردند.

و اموال و فرزندان‌شان، تو را به شگفتی نیندازد. خدا تنها همی خواهد ایشان را در دنیا بدان‌ها عذاب کند، و جان‌هاشان در حال کفرشان برکنده شود.

و هنگامی که سوره‌ای نازل شود که: «به خدا ایمان آورید و همراه پیامبرش جهاد کنید»، توانمندانشان از تو اجازه می‌خواهند و می‌گویند: «بگذار ما با (باز)نشستگان باشیم.»

رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ

لَكِنَّ الرُّسُولَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يُنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا لِلَّهِ وَرَسُولِهِ مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لَا أَجِدُ مَا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا وَأَعْيَيْنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ حَزَنًا أَلَّا يَجِدُوا مَا يُنْفِقُونَ

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَسْتَعِذُّونَكَ وَهُمْ أَغْنِيَاءُ رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

راضی شدند که با بازنشستگان [معذوران] باشند. و حال آنکه بر دل‌هایشان مهر نهاده شده است، پس دریافتی (درست از حقایق) ندارند.

ولی پیامبر و کسانی که با او ایمان آورده‌اند، با اموال و جان‌هایشان جهاد کردند. و اینانند که همگی خوبی‌ها برایشان است و ایشان، (هم) اینان رستگار کنندگانند.

خدا برای آنان باغ‌هایی آماده ساخته، که از زیر (درختان) شان نهرها روان است، (و) در آنها جاودانه‌اند. این (همان) بهره‌ی (سالم و) بزرگ است.

و عذرخواهان بادیه‌نشین آمدند تا به آنان اجازه (ی ترک جهاد) داده شود و کسانی که به خدا و فرستاده‌اش دروغ گفتند نیز (در خانه‌هایشان) نشستند. به زودی به کسانی از آنان که کفر ورزیدند عذابی دردناک خواهد رسید.

بر ناتوانان و بیماران و بر کسانی که چیزی نمی‌یابند (تا در راه جهاد) خرج کنند – در صورتی که برای خدا و پیامبرش خیرخواهی کنند – حرجی نیست. هنگامی که برای خدا و فرستاده‌اش (کسانی را) نصیحت کنند، علیه احسان‌کنندگان هیچ راهی (بر مذمت یا عقوبت‌شان) نیست. و خدا بسی پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگیان است.

و همچنین بر کسانی که چون پیش تو آمدند تا راهی (جهادشان) کنی (زیانی) نیست. (چون) گفتی: «چیزی نمی‌یابم تا بر آن راهیتان کنم»، برگشتند؛ حال آنکه در اثر اندوه از چشمانشان اشک فرو می‌ریزد که (چرا) چیزی نمی‌یابند تا (در راه جهاد) خرج کنند.

همانا راه علیه کسانی است که در حال توانگریشان از تو اجازه‌ی (ترک جهاد) می‌خواهند (و به این) راضی شده‌اند که با خانه‌نشینان (همانند زنان و سالخوردگان و بیماران) باشند. و خدا بر دل‌هایشان مهر نهاد؛ پس آنان نادانی می‌کنند.

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ قُلْ لَا تَعْتَذِرُوا لَنْ
تُؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَّأَنَا اللَّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ وَسَيَرَى اللَّهُ
عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلِّمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

هنگامی که سوی آنان باز گردید، به سویتان عذر می‌آورند.
بگو: «عذر نیاورید. هرگز برای شما ایمنی نداریم (و) خدا
همواره ما را از خبرهای مهم شما آگاه گردانیده و به‌زودی
خدا و رسولش عمل شما را خواهد دید. سپس سوی دانای
نهان و آشکار بازگردانیده می‌شوید. پس به آنچه انجام
می‌دادید به شما خبری مهم می‌دهد.»

سَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لَكُمْ إِذَا أُنْقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ لَتُعَرِّضُوا عَنْهُمْ
فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ إِنَّهُمْ رِجْسٌ وَمَا وَلَهُمْ جَهَنَّمَ جَزَاءٌ بِمَا
كَانُوا يَكْسِبُونَ

هنگامی که سوی آنان بازگشتید، به‌زودی برایتان به خدا
سوگند یاد می‌کنند تا از ایشان چشم‌پوشی کنید. پس از
آنان روی برتابید (که) آنان بی‌گمان پلیدند و به (سزای)
آنچه به دست می‌آورده‌اند پناهگاهشان دوزخ است.

يَحْلِفُونَ لَكُمْ لَتَرْضُوا عَنْهُمْ فَإِنْ تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ
لَا يَرْضَىٰ عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ

برایتان سوگند یاد می‌کنند تا از آنان خشنود گردید. پس
اگر شما (هم) از ایشان خشنود شوید، خدا از گروه فاسقان
هرگز خشنود نخواهد شد.

الْأَعْرَابُ أَشَدَّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَأَجْدَرُ أَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا
أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

بادیه‌نشینان در کفر و نفاق (از دیگران) سخت‌ترند و به
اینکه حدود آنچه را خدا بر فرستاده‌اش نازل کرده، ندانند
سزاوارترند. و خدا بس دانای حکیم است.

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُّ بِكُمْ
الدَّوَائِرَ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

و برخی از بادیه‌نشینان کسانی‌اند که آنچه را (در راه خدا)
انفاق می‌کنند خسارتی (برای خود) می‌گیرند و منتظرند که
تمامی دگرگونی‌ها سراپایان را فراگیرد؛ دگرگونی‌های بد بر
خودشان است. و خدا بسیار شنوای بس داناست.

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا
يُنْفِقُ قُرْبَتٍ عِنْدَ اللَّهِ وَصَلَوَاتِ الرَّسُولِ ۚ أَلَا إِنَّهَا قُرْبَةٌ لَهُمْ ۖ
سَيَدْخِلُهمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ ۖ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

و برخی (دیگر) از بادیه‌نشینان کسانی‌اند که به خدا و روز
بازپسین ایمان می‌آورند و آنچه را انفاق می‌کنند مایه‌ی
تقرب‌هایی نزد خدا و رحمت‌های پیامبر می‌گیرند. هان! که
انفاقشان برایشان مایه‌ی تقرب است (و) به‌زودی خدا
ایشان را در رحمت خویش می‌آورد. خدا بی‌گمان بسی
پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگیان است.

وَالسَّابِقُونَ الْأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ
اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ
جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتَهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ

وَمِمَّنْ حَوْلَكُم مِّنَ الْأَعْرَابِ مُنْفِقُونَ وَمِنْ أَهْلِ
الْمَدِينَةِ مَرَدُوا عَلَى النِّفَاقِ لَا تَعْلَمُهُمْ نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ
سَنُعَذِّبُهُمْ مَّرَّتَيْنِ ثُمَّ يَرُدُّونَ إِلَىٰ عَذَابٍ عَظِيمٍ

وَعَاخِرُونَ اعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا عَمَلًا صَالِحًا وَعَاخِرَ
سَيِّئًا عَسَىٰ اللَّهُ أَن يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلِّ
عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ
الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

وَقُلِ اعْمَلُوا فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ
وَسُرُّدُونَ إِلَىٰ عَلِيمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ

وَعَاخِرُونَ مُرْجُونَ لَأَمْرِ اللَّهِ إِمَّا يُعَذِّبُهُمْ وَإِمَّا يَتُوبُ
عَلَيْهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

و پیشگامان نخستین، از مهاجران و انصار [یارانشان] و کسانی که با نیکوکاری از آنان پیروی کردند، خدا از ایشان خشنود است و آنان (نیز) از او خشنودند. و برایشان باغ‌هایی آماده کرده که از زیر (درختان) شان نهرها روان است (و) در آنها جاودانه‌اند؛ این است همان کامیابی راحت با عظمت.

و برخی از بادیه‌نشینانی که پیرامون شمایند منافقند. و از ساکنان مدینه نیز گروهی بر (مبنای) نفاق (از تمامی ایمان) عریان شدند. تو آنها را نشانه نمی‌زنی بلکه ما آنها را نشانه می‌زنیم. ما به‌زودی دو بار عذابشان می‌کنیم؛ سپس به عذابی بزرگ بازگردانیده می‌شوند.

و دیگرانی هستند که به گناهان خود اعتراف کردند (که) کاری شایسته را با کار بد دیگری درآمیخته‌اند. امید است خدا بر آنان بازگشت کند (و) خدا بی‌گمان بسی پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگیان است.

از اموال آنان صدقه‌ای بگیر تا بدان پاک و پاکیزه‌شان سازی، و برایشان (از خدا) طلب رحمت کن (که) به‌راستی درخواست رحمت تو برای آنان رامش و آرامشی است. و خدا بسیار شنوای داناست.

آیا ندانستند (که) خدا به‌درستی (هم) او از بندگان توبه را می‌پذیرد و صدقات را (از ایشان) می‌گیرد و خداست که خود به‌راستی بسی توبه‌پذیر رحمتگر بر ویژگیان است؟

و (به این نابکاران) بگو: «(هر کاری می‌خواهید) انجام دهید، پس به‌زودی خدا کردارتان را (می‌نگارد و) می‌نگرد و پیامبرش و مؤمنان نیز (کردارتان را خواهند نگرید). و به‌زودی سوی (خدا) دانای نهان و آشکار باز گردانیده می‌شوید. پس شما را به آنچه انجام می‌داده‌اید آگاهی مهمی خواهد داد.»

و عده‌ای دیگر امید یافتگان برای فرمان خدایند: یا آنان را عذاب می‌نماید و یا به آنان برگشت می‌کند. و خدا بس دانایی حکیم است.

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ
الْمُؤْمِنِينَ وَإِرْصَادًا لِّمَنْ حَارَبَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ مِنْ قَبْلُ
وَلِيَحْلِفُنَّ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ
لَكَاذِبُونَ

۹:
توبه
۱۰۷
۱۲۹

لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا لَّمَسْجِدٌ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَىٰ مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ
أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا وَاللَّهُ
يُحِبُّ الْمُطَهَّرِينَ

۱۰۸

أَفَمَنْ أُسِّسَ بُنْيَانُهُ عَلَى تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمْ
مَنْ أُسِّسَ بُنْيَانُهُ عَلَى شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ
جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

۱۰۹

لَا يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً فِي قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَنْ تَقَطَّعَ
قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

۱۱۰

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمْ
الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعَدًا
عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَىٰ
بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بَبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ
وَذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

۱۱۱
حزب
۸۲
۱۶۹

و کسانی که مسجدی را بر گرفتند در حالی که (این مسجد
ضرار) زیان بار و کفر(آمیز) و (برای) جدایی افکندن میان
مؤمنان است و (نیز) کمین‌نهادنی است برای کسی که قبلاً با
خدا و پیامبرش به جنگ برخاسته بود و بسی سخت سوگند
یاد می‌کنند که ما بجز نیکوترین (زندگی اسلامی) قصدی
نداشتیم، در حالی‌که خدا گواهی می‌دهد که آنان بی‌گمان
دروغگویانند.

هرگز در آن‌جا (به نماز و طاعت) نایست. به‌راستی مسجدی
که از روز نخستین بر پایه‌ی تقوا بنا شده، سزاوارتر است
که در آن بایستی. در آن مردانی‌اند که دوست دارند
بی‌شائبه و پاک شوند. و خدا کسانی را که خواهان پاکی‌اند
دوست می‌دارد.

آیا پس کسی که بنیان(مسجد)ش را بر تقوا و خشنودی خدا
نهاد، بهتر است یا کسی که بنیانش را مشرف بر لب
پرتگاهی نهاد؟ پس با آن در آتش دوزخ سقوط کرد. و خدا
گروه بیدادگران را هدایت نمی‌کند.

پیوسته بنیانشان را که بنا کرده‌اند، در دل‌هایشان مایه‌ی
شک مستندی (باطل) است، جز آنکه دل‌هایشان به سختی
پاره‌پاره شود. و خدا دانای بس حکیم است.

بی‌گمان، خدا از مؤمنان، جان‌ها و اموالشان را به (بهای)
اینکه بهشت به‌راستی برایشان است خریده؛ حال آنکه در
راه خدا کشتار می‌کنند، پس می‌کشند و کشته می‌شوند؛
و عده‌ی حقّی است در تورات و انجیل و قرآن که بر عهده‌ی
اوست. و چه کسی از خدا به عهد خویش وفادارتر است؟
پس به این معامله‌ای که با او کرده‌اید نوید همی بخواهید و
این همان کامیابی بزرگ سالم (و سودمند) است.

التَّائِبُونَ الْعَبِيدُونَ الْحَمِيدُونَ السَّابِحُونَ الرَّكِعُونَ
السَّجِدُونَ الْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ

(آن مؤمنان، همان) توبه‌کنندگان، پرستندگان(خدا)،
سپاسگزاران، سیر کنندگان (در راه خدا)، رکوع‌کنندگان،
سجده‌کنندگان (برای خدا)، وادارندگان به کارهای
پسندیده، بازدارندگان از کارهای ناپسند، و پاسداران
مقررات خدایند. و مؤمنان را بشارت ده.

۱۱۳

مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ
كَانُوا أُولَىٰ قُرْبَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ
الْجَحِيمِ

برای پیامبر برجسته و کسانی که ایمان آورده‌اند هرگز
سزاوار نبوده است که برای مشرکان – پس از آنکه
برایشان آشکار گردید که آنان بی‌گمان اهل دوزخند –
پوشش بخواهند؛ هر چند نزدیکترین خویشاوندانشان
باشند.

۱۱۴

وَمَا كَانَ أَسْتَغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَنْ مَّوْعِدَةٍ وَعَدَهَا
إِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ
لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ

و پوشش خواستن ابراهیم برای پدرش جز برای وعده‌ای که
به او داده بود، نبود. پس هنگامی که برایش به خوبی
روشن شد که وی دشمن خداست، از او بی‌زاری جست.
به‌راستی، ابراهیم بسی دلسوز و بردبار است.

۱۱۵

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ هَدَاهُمْ حَتَّىٰ يُبَيِّنَ لَهُمْ
مَا يَتَّقُونَ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

و خدا بر آن نبوده است که گروهی را پس از آنکه به
راهشان آورد بیراهشان کند، تا آنکه چیزی را که باید از
آن پروا کنند برایشان بیان کرده باشد (و به آن کفر
ورزند). همواره، خدا به هر چیزی بسی داناست.

۱۱۶

إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَمَا
لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

بی‌گمان، فرمانروایی آسمان‌ها و زمین تنها از آن خداست.
زنده می‌کند و می‌میراند و برای شما جز خدا هیچ سرور و نه
یابوری نیست.

۱۱۷

لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ
اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ
فَرِيقٍ مِّنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ بِهِمْ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ

به‌راستی، خدا بر پیامبر و مهاجران و انصار – که در آن
ساعت دشوار از او پیروی کردند – به‌درستی برگشت نمود؛
پس از آنکه چیزی نمانده بود دل‌های دسته‌ای از آنان
منحرف شود. سپس بر ایشان برگشت نمود. همواره او
نسبت به آنان بسی مهربان رحمتگر بر ویژگیان است.

وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خُلِفُوا حَتَّىٰ إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ
بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوا أَن لَّا مَلْجَأَ
مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ

مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ أَن
يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ وَلَا يَرْغَبُوا بِأَنْفُسِهِمْ عَنْ
نَفْسِهِ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلَا نَصَبٌ وَلَا
مَخْمَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَطْئُونَ مَوْطِئًا يَغِيظُ الْكُفَّارَ
وَلَا يَنَالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نَّيْلًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ
إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ

وَلَا يُنْفِقُونَ نَفَقَةً صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِيًا
إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرْقَةٍ
مِّنْهُمْ طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا
رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ

و (نیز) بر آن سه تن که (با اغوای شیطانی) تخلف یافتند تا
آن هنگام (و هنگامه‌ای) که زمین با (همه‌ی) فراخیش بر
آنان تنگ گردید و خودشان از خودشان به تنگ آمدند و
گمان داشتند که پناهی از خدا جز به سوی (خود) او نیست.
(خدا) بر آنان برگشت تا به او برگردند. بی‌گمان خدا، (هم)
او بسی برگشت‌کننده‌ی (بر گنه‌کاران و) رحمتگر بر ویژگیان
است.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! از خدا پروا کنید و با
راستان باشید.

مردم مدینه و بادیه‌نشینان اطرافشان را چنان نبوده است
که از (فرمان) پیامبر خدا سر باز زنند و نه اینکه خودهاشان
از حضرتش رویگردانی کنند. این بدین جهت است که
همواره هیچ تشنگی شدیدی و نه زحمتی و نه گرسنگی و
تنگی‌ای در راه خدا به آنان نمی‌رسد و در هیچ جایگاهی که
کافران را به خشم آورد گام نمی‌نهند، جز اینکه (همین‌ها)
برایشان کاری شایسته نوشته شده. بی‌گمان خدا اجر
نیکوکاران را ضایع نمی‌کند.

و هیچ (حال و مال) کوچک و بزرگی را انفاق نمی‌کنند و هیچ
گودالی را به سختی نمی‌پیمایند، مگر اینکه به سود آنان
نوشته شده، تا خدا به آنان بهترین اعمالی را که می‌کرده‌اند
پاداش دهد.

هرگز چنان نبوده است که همگی مؤمنان به (اندازه‌ی)
کفایت جنگی (از دشمنان) کوچ کنند. پس چرا از هر
فرقه‌ای از آنان، دسته‌ای کوچ نمی‌کنند، (که دسته‌ای
بمانند) تا (اینان) در دین آگاهی پیدا کنند و قوم (مجاهد)
خود را -وقتی سوی آنان بازگشتند هشدار دهند - شاید
که آنان (از کیفر ربانی) بهراسند؟

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قَتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ
وَلِيَجِدُوا فِيكُمْ غِلْظَةً وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ

هان ای کسانی که ایمان آوردید! با کسانی از کافران – که مجاوران شمایند – کشتار کنید. و (آنان) باید در شما خشونت و صلابت بیابند. و بدانید که خدا بی‌گمان با تقوایپیشگان است.

۱۲۴

وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُمْ مَّن يَقُولُ أَيُّكُمْ زَادَتْهُ
هَذِهِ ءِيمَنًا فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا فَزَادَتْهُمْ إِيمَنًا وَهُمْ
يَسْتَبْشِرُونَ

و هنگامی‌که سوره‌ای نازل شود، از میان آنان کسی است که می‌گوید: «این (سوره) ایمان کدام یک از شما را افزوده؟» پس اما کسانی که ایمان آوردند بر ایمانشان افزود، حال آنکه (هم)آنان نوید می‌خواهند.

۱۲۵

وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَتْهُمْ رِجْسًا إِلَىٰ رِجْسِهِمْ
وَمَاتُوا وَهُمْ كَافِرُونَ

و اما کسانی که در دل‌هایشان بیماری‌ای است، پلیدی بر پلیدیشان افزود و در حال کفر درگذشتند.

۱۲۶

أَوَلَا يَرَوْنَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَّرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا
يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُونَ

آیا و نمی‌بینند که آنان در هر سال، یک یا دو بار به سختی آزمودنی آتشین می‌شوند؛ سپس نه توبه می‌کنند و نه آنها متذکر می‌شوند.

۱۲۷

وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ نَّظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ هَلْ يَرَيْنَا
مِنْ أَحَدٍ ثُمَّ انْصَرَفُوا صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا
يَفْقَهُونَ

و هنگامی‌که سوره‌ای نازل شود، برخی از آنان به برخی دیگر می‌نگرند (و می‌گویند): «آیا هرگز کسی شما را می‌بیند؟» سپس (از حضور پیامبر) باز می‌گردند. خدا دل‌هایشان را (از حق) برگردانده، زیرا آنان گروهی هستند که هرگز نمی‌فهمند [نادانی می‌نمایند].

۱۲۸

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ
حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ

بی‌گمان، برایتان پیامبری از (میان) خودتان به‌راستی آمد (که) رنج‌هایتان بر او بسی ناگوار و گران است. بر (هدایت) شما حریص، و نسبت به مؤمنان، دلسوز و رحمتگر بر ویژگان است.

۱۲۹

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ
وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

پس اگر روی برتافتند، بگو: «خدا مرا بس است. هیچ معبودی جز او نیست. تنها بر او توکل کردم و تنها او پروردگار عرش با عظمت است.»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الرَّ تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ

الر. این است آیات کتاب پر حکمت.

أَكَاَنَّ لِلنَّاسِ عَجَبًا أَنْ أَوْحَيْنَا إِلَى رَجُلٍ مِّنْهُمْ أَنْ أَنْذِرِ
النَّاسَ وَبَشِّرِ الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنَّ لَهُمْ قَدَمَ صِدْقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْ
قَالَ الْكَافِرُونَ إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ مُّبِينٌ

۲

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ
أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُدِيرُ الْأَمْرَ مَا مِنْ شَفِيعٍ إِلَّا
مِنْ بَعْدِ إِذْنِهِ ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ أَفَلَا
تَذَكَّرُونَ

۳

إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا إِنَّهُ يَبْدُوُ الْخَلْقَ ثُمَّ
يُعِيدُهُ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ بِالْقِسْطِ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا
كَانُوا يَكْفُرُونَ

۴

هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسُ ضِيَاءً وَالْقَمَرَ نُورًا وَقَدَّرَهُ مَنَازِلَ
لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ مَا خَلَقَ اللَّهُ ذَلِكَ إِلَّا
بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

۵

إِنَّ فِي اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَّقُونَ

۶

آیا برای مردم شگفت آور بوده که به مردی از خودشان وحی کردیم که: «مردمان را هشدار ده، و به کسانی که ایمان آوردند مژده ده که برای آنان نزد پروردگارشان بهراستی قدمی (و اقدامی) راست (و پای برجا) است؟» کافران گفتند: «این (مرد) بیگمان افسونگری آشکارگر است.»

بهراستی پروردگارتان خدایی است که آسمانها و زمین را در شش زمان آفرید. سپس بر عرش (تدبیر) چیره شد، حال آنکه کار (آفرینش) را تدبیر می‌کند. هیچ شفاعتگری جز او - مگر پس از اذنش - نیست. این خدا پروردگار شماست. پس او را بپرستید. آیا پس (از این هم) متذکر نمی‌شوید؟

بازگشت همه‌ی شما تنها سوی اوست. وعده‌ی حقانی خدا را (پاس بدارید)؛ هموست که آفرینش را همواره آغاز می‌کند، سپس آن را باز می‌گرداند، تا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته‌ی (ایمان) کرده‌اند، افزون (از حقیقت) پاداش دهد. و کسانی که کافر شدند به سزای کفرشان آشامیدنی‌ای از مایعی جوشان و عذابی پردرد خواهند داشت.

او کسی است که خورشید را روشنایی‌ای و ماه را نوری نهاد و آن (ماه) را (در) جایگاه‌هایی (پیایی) اندازه گرفت، تا شماری سال‌ها و حساب را بداند. خدا آنها را جز به (تمامی) حق، نیافرید (و) نشانه‌ها (ی خود) را برای گروهی که می‌دانند، (به روشنی) جداسازی می‌کند.

بهراستی، پیایی یکدیگر آمدن شب و روز و آنچه خدا در آسمانها و زمین آفرید، برای مردمی که پروا دارند همواره نشانه‌هایی (آشکار) است.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاطْمَأَنَّنُوا
بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ ءَايَاتِنَا غَافِلُونَ

أُولَٰئِكَ مَا لَهُمْ أَلَنَارٌ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ
بِأَيْمَانِهِمْ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ

دَعَوْنَهُمْ فِيهَا سُبْحَنَكَ اللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَءَاخِرُ
دَعَوْنَهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

وَلَوْ يُعَجِّلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتِعْجَالَهُمْ بِأَخَيْرٍ لَقُضِيَ
إِلَيْهِمْ أَجَلُهُمْ فَنَذَرَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا فِي طُغْيَانِهِمْ
يَعْمَهُونَ

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنبِهِ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَائِمًا
فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّ كَأَن لَّمْ يَدْعُنَا إِلَىٰ ضُرِّ مَسَّهُ
كَذَٰلِكَ زَيْنَ لِلْمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَاءَتْهُمْ
رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ
الْمُجْرِمِينَ

ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ
كَيْفَ تَعْمَلُونَ

بی‌گمان کسانی که امید (به) لقای [شناخت و جزای] ما
ندارند و به زندگی دنیا دل خوش کرده و بدان اطمینان
یافته‌اند، و کسانی هم که ایشان از آیات ما غافلانند،

ایشان به (کیفر) آنچه به دست می‌آورده‌اند، پناهگاهشان
(همان) آتش است.

کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته‌ی (ایمان)
کرده‌اند، بی‌گمان پروردگارشان به (پاس) ایمانشان آنان را
هدایت می‌کند؛ حال آنکه در باغ‌های پر نعمت، از زیر
(پاهای)شان نهرها روان است.

نیایش آنان در آن جا (این) است که: «خدایا! تو پاک و
منزه‌ی.» و درودشان در آنجا سلام است و پایان‌بخش
نیایش آنان این است که: «ستایش ویژه‌ی پروردگار جهانیان
است.»

و اگر خدا برای مردمان –به همان شتابی که آنان در کار خیر
می‌طلبند– در زیانشان شتاب کند، اجلشان فرا سوبیشان
بی‌چون در رسد. پس کسانی را که امید لقای ما را نمی‌دارند
در طغیانشان (همچنان فرو) می‌نهمیم حال آنکه سرگردان
بمانند.

و چون انسان را آسیب فرا رسد، ما را – به پهلوی خوابیده، یا
ایستاده – می‌خواند. پس چون گرفتاریش را بر طرف
سازیم، چنان (بی‌تفاوت از آن) می‌گذرد، که گویی ما را برای
زیانی که به او رسیده، نخوانده است. این‌گونه برای
اسرافکاران آنچه انجام می‌داده‌اند زینت داده شده است.

و بی‌چون ما نسل‌های پیش از شما را – هنگامی که ستم
کردند – بی‌امان به هلاکت رساندیم، حال آنکه پیامبران‌شان
دلایل آشکار برایشان آوردند و (هرگز) بر آن نبوده‌اند که
ایمان بیاورند. این‌گونه مردمان بزهکار را جزا می‌دهیم.

سپس شما را پس از آنان در زمین جانشین(شان) قرار
دادیم، تا (از روی آزمون) بنگریم چگونه رفتار می‌کنید.

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا أَتُتَىٰ بِقُرْءَانٍ غَيْرِ هَذَا أَوْ بَدِّلَهُ قُلْ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أُبَدِّلَهُ مِنْ تِلْقَآئِ نَفْسِي ۚ إِنَّ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ ۖ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

قُلْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمْ وَلَا أَدْرَاكُمْ بِهِ ۖ فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُرًا مِّن قَبْلِهِ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ ۚ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْمُجْرِمُونَ

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتُنَبِّئُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ ۚ سُبْحَنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ

وَمَا كَانَ النَّاسُ إِلَّا أُمَّةً وَاحِدَةً فَاخْتَلَفُوا وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ فِيمَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

وَيَقُولُونَ لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ ءَايَةٌ مِّن رَّبِّهِ فَقُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ لِلَّهِ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ

و هنگامی که آیاتمان به روشنی بر ایشان خوانده شود، آنان که لقای ما را امید ندارند گویند: «قرآن دیگری جز این (قرآن برایمان) بیاور، یا آن را تبدیل (به قرآنی دگر) کن.» بگو: «مرا نرسد که آن را از پیش خود تبدیل کنم (و) جز آنچه را که به من وحی می‌شود پیروی نمی‌کنم. اگر پروردگارم را نافرمانی کنم همواره از عذاب روزی بزرگ می‌ترسم.»

بگو: «اگر خدا می‌خواست آن [قرآن] را بر شما نمی‌خواندم و (خدا) شما را بدان آگاه نمی‌گردانید. پس به راستی (به گونه‌ای راستین) پیش از (آوردن) آن، عمری در میاتتان به سر برده‌ام. پس آیا خردورزی نمی‌کنید؟»

پس کیست ستمکارتر از آن کس که دروغی بر خدا باند، یا با آیات او (همان‌ها و خدا را) تکذیب کند؟ بی‌گمان (حقیقت) چنان است که مجرمان (خود و دیگران را) رستگار نمی‌کنند.

و بجز خدا، چیزی را می‌پرستند که نه زیانشان می‌رساند و نه سودشان می‌دهد و می‌گویند: «اینان نزد خدا شفاعتگران مایند.» بگو: «آیا خدا را به چیزی که در آسمان‌ها و در زمین نمی‌داند، آگاهی بزرگی می‌دهید؟» او پاک و برتر است از آنچه (با وی) شریک می‌سازند.

و مردم جز یک امت نبوده‌اند. پس اختلاف کردند و اگر سخنی (در تأخیر عذابشان) از جانب پروردگارت در گذشته مقرر نگشته بود، بی‌گمان در آنچه بر سر آن با هم اختلاف می‌کنند، میانشان داوری می‌شد.

و می‌گویند: «چرا نشانه‌ای (رسالتی) از جانب پروردگارش بر او نازل نشده؟» بگو: «غیب فقط برای خداست، پس انتظار بکشید (که) همواره من (هم) با شما از منتظرانم.»

وَإِذَا أَدْفَنَّا النَّاسَ رَحْمَةً مِّنْ بَعْدِ ضَرَاءَ مَسْتَهُمْ إِذَا لَهُمْ
مَكْرٌ فِيْ ءَايَاتِنَا قُلِ اللّٰهُ أَسْرَعُ مَكْرًا إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ
مَا تَمْكُرُونَ

هُوَ الَّذِي يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّى إِذَا كُنْتُمْ فِي
الْفُلِكِ وَجَرَيْنَ بِهِمْ بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ وَفَرِحُوا بِهَا جَاءَتْهَا رِيحٌ
عَاصِفٌ وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ
بِهِمْ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ لَئِنْ أَنْجَيْتَنَا مِنْ هَذِهِ
لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ

فَلَمَّا أَنْجَاهُمْ إِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ يَأْتِيهَا
النَّاسُ إِنَّمَا بَغْيُكُمْ عَلَى أَنْفُسِكُمْ مَتَّعَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ثُمَّ
إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

إِنَّمَا مَثَلُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ
بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْأَنْعَامُ حَتَّى إِذَا
أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازَّيَّنَتْ وَظَنَّ أَهْلُهَا أَنَّهُمْ قَدِرُونَ
عَلَيْهَا أَتَاهَا أَمْرُنَا لَيْلًا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا كَأَن
لَّمْ تَعْنِ بِالْأَمْسِ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

وَاللّٰهُ يَدْعُوْا اِلَى دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِيْ مَنْ يَشَآءُ اِلَى صِرَاطٍ
مُّسْتَقِيْمٍ

۲۲

۲۳

۲۴

۲۵

و هنگامی که مردم را - پس از آسیبی که بدیشان رسیده
است - رحمتی بچشانیم، ناگهان آنان را در آیات ما نیرنگی
است. بگو: «نیرنگ خدا سریع‌تر است.» بی‌امان،
فرستادگان (ناطق و صامت) مان. آنچه نیرنگ می‌کنید ثبت و
ضبط می‌کنند.

او کسی است که شما را در خشکی و دریا همی می‌گرداند:
تا هنگامی که در کشتی‌ها باشید و آنها با بادی پاکیزه و
خوش آنان را ببرند و ایشان بدان شاد(کام) شوند. (به
ناگاه) بادی سخت و هولناک بر آنان وزد و موج از هر سو بر
ایشان بتازد و گمان کنند که در محاصره(ی آن) افتاده‌اند.
(پس) خدا را پاکدلانه در طاعتشان می‌خوانند: «اگر ما را از
این (ورطه) برهانی، همانا به‌راستی از سپاسگزاران خواهیم
بود.»

پس چون آنان را رها کنید، ناگهان در زمین به ناحق سرکشی
می‌کنند. هان ای مردمان! سرکشی شما فقط به زیان خودتان
است (که) بهره‌ی زندگی دنیا را (می‌جویید). سپس بازگشت
شما تنها سوی ما خواهد بود. پس شما را از آنچه انجام
می‌داده‌اید خبری مهم خواهیم داد.

مثل زندگی دنیا تنها بسان آبی است که آن را از آسمان فرو
ریختیم. پس گیاه زمین - از آنچه مردمان و دام‌ها می‌خورند
- با آن در آمیخت؛ تا آن‌گاه که زمین پیرایه‌ی خود را بر
گرفت و بس آراسته گردید. و اهل آن پنداشتند که آنان
بر آن توانایند. شبی یا روزی فرمان (ویرانی) ما آمد. پس
آن را آن‌چنان درویده کردیم که گویی دیروز (هرگز) به
آرامش وجود نداشته. این‌گونه نشانه‌ها(ی خود) را برای
مردمی که اندیشه می‌کنند به روشنی جداسازی می‌کنیم.

و خدا به خانه‌ی (پایانی) سلامتی می‌خواند و هر کس را
بخواهد فراسوی راهی راست هدایت می‌کند.

لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ ۖ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ ۚ وَلَا ذِلَّةٌ ۚ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ۖ مَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ ۖ كَأَنَّمَا أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطْعًا مِّنَ اللَّيْلِ مُظْلِمًا ۚ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا مَكَانَكُمْ أَنتُمْ وَشُرَكَائُكُمْ فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ ۖ وَقَالَ شُرَكَائُهُمْ مَا كُنْتُمْ إِيَّانَا تَعْبُدُونَ

فَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِن كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ لَغْفِيلِينَ

هُنَالِكَ تَبْلُغُوا كُلُّ نَفْسٍ مَّا أَسْلَفَتْ ۖ وَرُدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ ۖ وَصَلَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّن يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ ۚ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ

فَذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّ ۖ فَمَاذَا بَعَدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ ۚ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ

كَذَٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

۲۷

۲۸

۲۹

۳۰

۳۱
۱۷۵ر

۳۲

۳۳

برای کسانی که نیکی کرده‌اند، (پاداش) نیکوتر و فزون‌تر (از آن) است و چهره‌هایشان را نقصان و کدورت و ذلتی نمی‌پوشاند. اینان همدمان بهشتند و در آن جاودانه‌اند.

و کسانی که دستاوردهشان بدی‌ها بوده، جزای بدی‌ای (دست بالا) مانند همان است، و خواری آنان را به‌ناچار فراگیرد (و) از سوی خدا هیچ نگرهبانی برایشان نیست؛ گویی چهره‌هاشان با پاره‌هایی از شبِ بس تاریک‌کننده پوشیده شده است. آنان همدمان آتشند، (و هم)ایشان در آن جاودانه‌اند.

و (یاد کن) روزی را که همی آنان را گرد (هم) آوریم، سپس به کسانی که شرک ورزیده‌اند گوییم: «شما و شریکانتان بر جایگهتان هم‌چنان باشید.» پس میانشان جدایی افکندیم و شریکانشان گفتند: «شما تنها ما را نمی‌پرستیدید.»

«پس گواهی خدا میان ما و میان شما بس است، اگر ما از عبادتتان همی غافل بوده‌ایم.»

آنجاست که هر کس آنچه را (از گناهان) واپس نهاده است به حقیقت دریابد و سوی خدا – مولای حقشان – بازگردانیده شدند. و آنچه افترا می‌زده‌اند از نظرشان گم گشت.

بگو: «کیست که از آسمان و زمین شما را روزی می‌دهد؟ یا کیست که مالک گوش‌ها و دیدگان(تان) است؟ و کیست که زنده را از مرده بیرون می‌آورد و مرده را از زنده بیرون می‌آورد؟ و کیست که کار (خلقت) را تدبیر می‌کند؟» پس خواهند گفت: «خداست.» پس بگو: «آیا پروا نمی‌کنید؟»

پس این خدا پروردگار شما، تمامی حق است و بعد از حق (مطلق) جز گمراهی چیست؟ پس چگونه و به‌کجا و چه زمانی (از حق) باز گردانیده می‌شوید؟

این گونه سخن پروردگارت بر (سر و سامان) کسانی که نافرمانی (عمدی و مدام) کردند تحقق یافت، که آنان بی‌گمان ایمان نمی‌آورند (زیرا دل‌هاشان سراسر سیاه گشته).

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَن يَبْدُوُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ۖ قُلِ
اللَّهُ يَبْدُوُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ۖ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ

۳۵

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَن يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ قُلِ اللَّهُ
يَهْدِي لِلْحَقِّ أَفَمَن يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَن يُتَّبَعَ أَمَّن لَا
يَهْدِي إِلَّا أَن يُهْدَىٰ ۖ فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ

۳۶

وَمَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظَنًّا إِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ
شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ

۳۷

وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْءَانُ أَن يُفْتَرَىٰ مِن دُونِ اللَّهِ وَلَٰكِن
تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ
مِن رَّبِّ الْعَالَمِينَ

۳۸

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّثْلِهِ ۚ وَادْعُوا مَن
أَسْتَطَعْتُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۳۹

بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِيطُوا بِعِلْمِهِ ۚ وَلَمَّا يَأْتِهِم تَأْوِيلُهُ
كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۖ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الظَّالِمِينَ

۴۰

وَمِنْهُمْ مَّن يُّؤْمِنُ بِهِ ۚ وَمِنْهُمْ مَّن لَا يُؤْمِنُ بِهِ ۚ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ
بِالْمُفْسِدِينَ

۴۱

۱۷۶۲

وَإِن كَذَّبُوكَ فَقُلْ لِي عَمَلٍ وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ ۖ أَنْتُمْ بَرِيءُونَ
مِمَّا أَعْمَلُ وَأَنَا بَرِيءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ

۴۲

وَمِنْهُمْ مَّن يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ ۖ أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ وَلَوْ كَانُوا
لَا يَعْقِلُونَ

بگو: «آیا از شریکانتان کسی هست که آفرینش را آغاز کند، سپس آن را برگرداند؟» بگو: «خداست که آفرینش را آغاز می‌کند، و سپس آن را باز پس می‌گرداند. پس کی و کجا (از حق) به گراف بازگردانیده می‌شوید؟»

بگو: «آیا از شریکان شما کسی هست که سوی حق رهنمون کند؟» بگو: «خداست که – پایاپا – به حق رهبری می‌کند.» پس آیا کسی که به سوی حق رهبری می‌کند سزاوارتر است پیروی شود یا کسی که راه نمی‌یابد مگر آنکه (خود) راهنمایی شود؟ پس شما را چه شده (و) چگونه داوری می‌کنید؟

و بیشترشان جز از گمانی (بی‌مستند) پیروی نمی‌کنند (ولی کلاً) گمان، همانا به هیچ وجه (کسی را) از حقیقت بی‌نیاز نمی‌گرداند. خدا همواره به آنچه می‌کنند بسی داناست.

و این قرآن چنان نبوده است که از جانب غیر خدا به دروغ ساخته شده باشد، بلکه تصدیق‌کننده آن چه هست که برابزش (نمودار) است و (خود) جداسازی کتاب (ربانی) است (که) در آن شک مستندی نیست (و) از سوی پروردگار جهانیان است.

یا می‌گویند: «آن را (به خدا) افترا زده است!» بگو: «اگر راستگو بوده‌اید، سوره‌ای همانند آن بیاورید و هر که را دون خدا می‌توانید، فراخوانید.»

بلکه چیزی را دروغ شمردند که به علم آن احاطه نداشته و هنوز هم تأویل (و بازگردان حقیقی) آن برایشان نیامده. کسانی هم که پیش از آنان بودند، همین گونه (کتاب‌های وحیانی را) تکذیب کردند. پس بنگر پیامد ستمگران چه سان بوده است.

و از آنان کسی است که بدان ایمان می‌آورد و از آنان کسی است که بدان ایمان نمی‌آورد. و پروردگارت به (حال) افسادگران داناتر است.

و اگر تو را تکذیب کردند، بگو: «عمل من تنها برای من است و عمل شما تنها برای شماست. شما از آنچه من انجام می‌دهم بیزارید و من (هم) از آنچه شما انجام می‌دهید بیزارم.»

و برخی از آنان کسانی‌اند که فراسوی تو گوش فرا می‌دارند. آیا پس تو(یی‌که) کران را – هر چند خردورزی نمی‌کنند – می‌شنوانی؟

وَمِنْهُمْ مَّن يَنْظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَهْدِي الْعُمْى وَلَوْ كَانُوا لَا يُبْصِرُونَ

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَكِنَّ النَّاسَ أَنْفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ كَأَن لَّمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنَ النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ

وَأَمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولٌ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَفْعًا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ ۖ إِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَلَا يَسْتَعْجِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنِ اتَّكُمُ عَذَابُهُ بَيِّنًا أَوْ نَهَارًا مَّاذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ

أَنتُمْ إِذَا مَا وَقَعَ ءَامَنْتُمْ بِهِ ؕ ءَاَلَكُنَّ وَقَدْ كُنْتُمْ بِهِ ؕ تَسْتَعْجِلُونَ

ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ

وَيَسْتَنْبِئُونَكَ أَحَقُّ هُوَ قُلْ إِي وَرَبِّي إِنَّهُوَ أَحَقُّ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ

و برخی از آنان کسانی‌اند که سویت (کوردلانه، در ظاهر) می‌نگرند. آیا پس تو(یی که) نابینایان را هر چند نمی‌نگرند رهنمون می‌شوی؟

بی‌گمان خدا هرگز به مردمان ستم نمی‌کند، لیکن (این) مردمند (که) خود بر خویشتن ستم می‌کنند.

و روزی که آنان را گرد هم می‌آورد –گویی جز ساعتی از روز درنگ نکرده‌اند – یکدیگر را بازشناسی می‌کنند (و) کسانی که لقاءالله را دروغ شمردند بی‌گمان زیان کرده‌اند و راه‌یافته نبوده‌اند.

و اگر ما بی‌گمان پاره‌ای از آنچه را که به آنان وعده می‌دهیم، به تو می‌نمایانیم، یا تو را بی‌چون بمیرانیم، (در هر دو صورت) بازگشتشان تنها سوی ماست. سپس خدا بر آنچه می‌کنند گواه است.

و برای هر امتی پیامبری است. پس چون پیامبرشان بیاید، میانشان به قسط [:فضیلت] داوری شود حال آنکه بر ایشان ستم نرود.

و می‌گویند: «اگر (از) راستان بوده‌اید، (تحقق) این وعده کی است؟»

بگو: «من برای خود زیان و سودی (در اختیار) ندارم، مگر آنچه را که خدا خواست. برای هر امتی سررسیدی است (و) هنگامی که آن زمان فرا رسد، نه (می‌توانند) لحظه‌ای از آن تأخیری بخواهند و نه (می‌توانند) پیشی جویند.»

بگو: «آیا دیدید، اگر عذاب او شب یا روز به شما در رسد، بزهکاران چه چیزی از آن را به شتاب می‌خواهند؟»

«سپس، آیا هنگامی که (عذاب بر شما) واقع شد، اکنون به آن ایمان آوردید، در حالی‌که به (آمدن) آن بسی شتاب می‌نموده‌اید؟»

سپس به کسانی که ستم کردند گفته شد: «عذاب جاوید را بچشید. آیا جز به آنچه به دست می‌آوردید، جزا داده می‌شوید؟»

و از تو خبری مهم درخواست می‌کنند (که) : «آیا این (وعده) راست و پای‌برجاست؟» بگو: «آری! سوگند به پروردگارم که آن به‌راستی همواره راست است و شما درمانده‌کنندگان (خدا و خداییان) نیستید.»

وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْأَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهِ ۖ
وَأَسْرَوْا التَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ ۖ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ أَلَا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ
وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

هُوَ يُحْيِي ۖ وَيُمِيتُ ۖ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَتْكُمْ مَوْعِظَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَشِفَاءٌ
لِّمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ

قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ ۖ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا
يَجْمَعُونَ

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِّن رِّزْقٍ فَجَعَلْتُم مِّنْهُ
حَرَامًا وَحَلَلًا قُلْ ءَاللهُ أَذِنَ لَكُمْ ۖ أَمْ عَلَى اللَّهِ تَفْتَرُونَ

وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۖ إِنَّ
اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ

وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ
مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ ۚ وَمَا
يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِّثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ
وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ

و اگر همواره برای هر کس که ستم کرده، آنچه در زمین
است باشد، ناگزیر آن را برای (خلاصی و) باز خرید خود
فدیه می‌دهد. و چون عذاب را دیدند پشیمانی خود را
پنهان داشتند. و میان آنان به قسط [فضیلت] داوری شود
و ستم (هم) نشوند.

هان! (که) به‌راستی آنچه در آسمان‌ها و زمین است از آن
خداست. هان! بی‌گمان وعده‌ی خدا حق است ولی
بیشترشان نمی‌دانند.

او زنده می‌کند و می‌میراند و به‌سویش باز گردانیده
می‌شوید.

هان ای مردمان! به راستی برای شما از جانب پروردگارتان
اندرزی و درمانی برای آنچه (بیماری) در سینه‌ها(تان)
دارید و رهنمود و رحمتی بزرگ برای مؤمنان آمده است.

بگو: «فقط به فضل و رحمت خدا، پس تنها به همین
(بزرگ‌فضیلت رحمت ربانی) باید مؤمنان شادمان
شوند.» (هم) او از هر چه گرد می‌آورند بهتر است.

بگو: «آیا دیدید، آنچه از روزی که خدا برایتان فرود آورده
پس بخشی از آن را حرام و (بخشی را) حلال گردانیده‌اید؟»
بگو: «آیا خدا به شما اجازه داده یا بر خدا افترا می‌بندید؟»

و کسانی که بر خدا افترا می‌بندند، به روز رستاخیز چه
گمانی دارند؟ بی‌گمان، خدا بر مردمان، کانون بخشش است
ولی بیشترشان سپاس نمی‌گذارند.

و در هیچ حال و کاری نباشی و از او [خدا] هیچ (آیه‌ای) از
قرآن نخوانی. و هیچ کاری نمی‌کنید، مگر اینکه ما بر شما
گواه بوده‌ایم، آن‌گاه که بی‌امان در ژرفای آن غوطه‌ورید. و
هم‌وزن ذره‌ای – نه در زمین و نه در آسمان – از
پروردگارت پنهان نیست. و نه کوچک‌تر از آن و نه بزرگ‌تر،
(چیزی) نیست، مگر (اینکه) در کتابی روشن‌گر است.

أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

هان! بی‌گمان بر دوستان (و پیروان) خدا نه هرگز بیمی است و نه آنان اندوهگین می‌شوند.

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ

کسانی که ایمان آورده و پرهیزگاری می‌ورزیده‌اند،

لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

در زندگی دنیا و در آخرت برترین مژده تنها برای آنان است. کلمات خدا هرگز تبدیل‌پذیر نیست. این همان کامیابی بی‌رنج بزرگ است.

وَلَا يَحْزَنكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

و سخن (ناهنجار) آنان تو را غمگین نکند. به‌راستی تمامی عزت تنها از آن خداست (و) او بسیار شنوای بس داناست.

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَتَّبِعُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءَ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ

هان! هر که (و هر چه) در آسمان‌ها و هر که (و هر چه) در زمین است تنها از آن خداست و کسانی که غیر از خدا شریکانی را می‌خوانند (اینان) از آنان پیروی نمی‌کنند. اینان جز از گمان پیروی نمی‌نمایند و جز دروغ‌پردازی – بر مبنای گمان (بی‌پایه) – ندارند.

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ

او کسی است که برای شما شب را قرار داد تا در آن آرامش گیرید، و روز را دیده‌بان (گردانید). بی‌گمان، در این (امر) برای گروهی که می‌شنوند نشانه‌هایی است.

قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَنَهُ هُوَ الْغَنِيُّ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ إِنَّ عِنْدَكُمْ مِّنْ سُلْطٰنٍ بِهَٰذَا أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

گفتند: «خدا فرزندی برای خود برگرفته.» او منزّه (و) بی‌نیاز است. آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است از آن اوست. بر این (ادعا) نزد شما هیچ گونه (برهان و) سلطه‌ای نیست. آیا چیزی را که نمی‌دانید، به دروغ بر خدا می‌بندید؟

قُلْ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ

بگو: «کسانی که بر خدا همواره دروغ می‌بندند، رستگارکنندگان نیستند.»

مَتَّعُ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نَذِيقُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ

(این) بهره‌ای است اندک در دنیا؛ سپس بازگشتشان تنها به سوی ماست. پس آن‌گاه به (سزای) آنچه کفر می‌ورزیده‌اند، عذابی سخت به آنان می‌چشانیم.

وَأْتَلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ نُوحٍ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِۦ يَتَقَوْمِۥ إِن كَانِ كَبُرَ عَلَيْكُمْ مَقَامِي وَتَذِكْرِي بِآيَاتِ اللَّهِ فَعَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْتُ فَأَجْمِعُوا أَمْرَكُمْ وَشُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ أَقْضُوا إِلَيَّ وَلَا تُنظِرُونِ

فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍۭ إِن أَجْرِي إِلَّا عَلَى اللَّهِ ۖ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ

فَكَذَّبُوهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَمَنْ مَّعَهُۥ فِي الْفُلِكِ وَجَعَلْنَاهُمْ خَلِيفَۖ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا ۖ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِۦ رَسُولًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا بِهِۦ مِنْ قَبْلُ ۚ كَذَٰلِكَ نَطْبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِ الْمُعْتَدِينَ

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ وَهَارُونَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَٰٓئِهِۦ بِآيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا إِنَّ هَٰذَا لَسِحْرٌ مُّبِينٌ

قَالَ مُوسَىٰ أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَكُمْ ۖ أَسِحْرٌ هَٰذَا وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُونَ

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَلْفِتَنَّا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِۖ عَابَاءَنَا وَتَكُونا لَكُمْ الْكِبْرِيَاءُ فِي الْأَرْضِ وَمَا نَحْنُ لَكُمْ بِمُؤْمِنِينَ

و خبر بزرگ نوح را بر آنان بخوان، چون به قوم خود گفت: «ای قوم من! اگر جایگاه (رسالتی) من (در میان شما) و یادآوردنم با آیات خدا، بر شما گران آمده است، من تنها بر خدا توکل کرده‌ام. پس کارتان را و (کار) شریکان (ساخته‌ی) خودتان را در جمع همدست (و همداستان) کنید، سپس کارتان بر شما پوشیده، مجهول و تحیربار نماند. پس آن‌گاه درباره‌ی من تصمیم بگیرید و مهلتم (هم) ندهید.»

«در نتیجه اگر روی گردانیدید، من مزدی از شما نخواستم. پاداش من جز بر خدا نیست. و مأمور شده‌ام که از تسلیم‌شدگان (در برابر خدا) باشم.»

پس او را تکذیب کردند. آن‌گاه وی را با کسانی که در کشتی همراه او بودند نجات دادیم و اینان را جانشینان (آنان) ساختیم و کسانی را که با آیات ما (همان‌ها و ما را) تکذیب کردند غرق کردیم. پس بنگر فرجام هشدار داده‌شدگان چگونه بود.

سپس، بعد از وی رسولانی را به سوی قومشان برانگیختیم. پس آنان با دلایل آشکار فراسویشان آمدند، ولی ایشان بر آن نبودند به چیزی که پیشتر با آن (همان را) تکذیب کرده بودند ایمان بیاورند. این‌گونه ما بر دل‌های تجاوزکاران مهر می‌نهم.

سپس، بعد از آنان موسی و هارون را با آیات خود، سوی فرعون و سرانش فرستادیم. پس گردنکشی کردند و گروهی تبهکار بوده‌اند.

پس چون حق از نزد ما سویشان آمد گفتند: «بی‌گمان این سحری آشکارگر است.»

موسی گفت: «آیا هنگامی که حق سوی شما آمد، می‌گویید آیا این سحری است؟ حال آنکه جادوگران رستگار نمی‌کنند.»

گفتند: «آیا سوی ما آمده‌ای تا ما را از شیوه‌ای که پدرانمان را بر آن یافته‌ایم رویگردان کنی و بزرگواری در این سرزمین تنها برای شما دو تن باشد؟ در حالی که ما برای شما دو تن ایمان (و اطمینان) آورنده نیستیم.»

وَقَالَ فِرْعَوْنُ أَتُتُونِي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ

۸۰

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُم مُّوسَىٰ أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُّلقُونَ

۸۱

فَلَمَّا أَلْقَوْا قَالَ مُوسَىٰ مَا جِئْتُمْ بِهِ السَّحَرُ إِنَّ اللَّهَ

سَيُبْطِلُهُ إِنَّ اللَّهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ

۸۲

وَيُحِقُّ اللَّهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ

۸۳
۱۸۰۹

فَمَا ءَامَنَ لِمُوسَىٰ إِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِّن قَوْمِهِ عَلَىٰ خَوْفٍ مِّن فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَن يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الْمُسْرِفِينَ

۸۴

وَقَالَ مُوسَىٰ يَقَوْمِ إِن كُنْتُمْ ءَامَنْتُمْ بِاللَّهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُّسْلِمِينَ

۸۵

فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

۸۶

وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

۸۷

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ وَأَخِيهِ أَن تَبَوَّءَا لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ بُيُوتًا وَاجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ

۸۸

وَقَالَ مُوسَىٰ رَبَّنَا إِنَّكَ ءَاتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَئَهُ زِينَةً وَأَمْوَالًا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضِلُّوا عَن سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَىٰ أَمْوَالِهِمْ وَاشْدُدْ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّىٰ يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ

و فرعون (به کارگردانانش) گفت: «هر جادوگر دانایی را پیش من آورید.»

پس چون جادوگران آمدند، موسی به آنان گفت: «آنچه را شما اندازنده‌اید بیندازید.»

پس چون افکندند، موسی گفت: «آنچه را شما (به میان) آوردید سحر است. زودا (که) خدا آن را همواره باطل کند. بی‌گمان خدا کار مفسدان را اصلاح نمی‌کند.»

و خدا با کلمات خود، حق را پای‌برجا و راست می‌آورد؛ هر چند بزهکاران را هرگز خوش نیاید.

پس (سرانجام) کسانی برای موسی ایمان نیاوردند مگر گروهی اندک از قوم وی [فرعون]، در حالی که بیم داشتند از آنکه مبدا فرعون و سرانشان ایشان را عذابی آتش‌بار رسانند. حال آنکه فرعون در آن سرزمین بی‌چون بسی زبردست و (هم) او بی‌گمان از اسرافکاران است.

و موسی گفت: «ای قوم من! اگر به خدا ایمان آورده بوده‌اید (و) اگر (در برابرش) مسلم بوده‌اید پس بر او توکل کنید.»

پس گفتند: «تنها بر خدا توکل کردیم. پروردگارمان! ما را برای گروه ستمگران (مورد) آزمایشی آتش‌بار قرار مده.»

«و ما را به رحمت خویش، از گروه کافران نجات‌بخش.»

و فراسوی موسی و برادرش وحی کردیم که: «شما دو تن برای قوم خود در مصر خانه‌هایی آماده کنید و سراهیتان را رویارویتان و هم قبله‌گاه (و ملجأ و پیشوای) مردمان قرار دهید و نماز را بر پا بدارید.» و مؤمنان را بشارت ده.

و موسی گفت: «پروردگارمان! تو به فرعون و اشرافش در زندگی دنیا زیوری و اموالی بسیار داده‌ای – پروردگارمان!– تا (دیگران را) از راه تو به بیراهه کشند. پروردگارمان! اموالشان را محو و نابود کن و آنان را سخت‌دل گردان (چنان)که ایمان نیاورند، تا (هنگامی که) آن عذاب دردناک را ببینند.»

قَالَ قَدْ أُجِيبَت دَعْوَتُكُمَا فَاسْتَقِيمَا وَلَا تَتَّبِعَانِ سَبِيلَ
الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

وَجَوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ
بَغْيًا وَعَدُوًّا حَتَّى إِذَا أَدْرَكَهُ الْغَرَقُ قَالَ ءَامَنْتُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ
إِلَّا الَّذِي ءَامَنْتُ بِهِۦ بَنُو إِسْرَءِيلَ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ

ءَالْتَنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ

فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلَفَكَ ءَايَةً وَإِنَّ
كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ عَنِ ءَايَتِنَا لَغَافِلُونَ

وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ مَبَوءًا صِدْقٍ وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ
الطَّيِّبَاتِ فَمَا اخْتَلَفُوا حَتَّى جَاءَهُمُ الْعِلْمُ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي
بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

فَإِنْ كُنْتَ فِي شَكٍّ مِّمَّا أَنزَلْنَا إِلَيْكَ فَسْأَلِ الَّذِينَ يَقْرَأُونَ
الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكَ لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا
تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ

وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَتَكُونُوا مِنَ
الْخَاسِرِينَ

إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ

وَلَوْ جَاءَتْهُمْ كُلُّ ءَايَةٍ حَتَّى يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ

(پروردگار) فرمود: «درخواست شما هر دو پذیرفته شد. پس همواره پایداری جویید و راه کسانی را که نمی‌دانند هرگز پیروی نکنید.»

و فرزندان اسرائیل را از دریا گذرانیدیم. پس فرعون و سپاهیان‌ش –از روی ستم و تجاوز– به سرعت آنان را دنبال کردند. تا آن هنگام (و هنگامه‌ای) که غرق گریبان‌ش را فرو گرفت. گفت: « (اکنون) ایمان آوردم که هیچ معبودی – جز آنکه فرزندان اسرائیل به او گرویده‌اند – نیست و من از تسلیم‌شوندگانم.»

(بدو گفته شد): «اکنون (ایمان می‌آوری)؟! در حالی که پیش از این همواره نافرمانی می‌کردی و از افسادگران بوده‌ای؟»

«پس امروز جسدت را (از این غرقاب) نجات می‌دهیم تا برای کسانی که از پی تو می‌آیند نشانه‌ای باشی و بی‌گمان، بسیاری از مردمان از نشانه‌های ما بسی غافلاند.»

و به‌راستی و درستی ما فرزندان اسرائیل را در جایگاه، پایگاه و آرامگاه نیکو پناهگاه و مأوای راست و درستی دادیم و از چیزهای پاکیزه به آنان روزی بخشیدیم. پس اختلاف نکردند مگر پس از آنکه علم برایشان آمد. بی‌گمان پروردگارت روز قیامت درباره‌ی آنچه بر سر آن اختلاف می‌کرده‌اند میان‌شان داوری خواهد کرد.

پس اگر از آنچه سوی تو نازل کرده‌ایم در شکی بوده‌ای، از کسانی که پیش از تو کتاب (آسمانی) می‌خوانند بپرس. به‌راستی تمامی حق به‌درستی از جانب پروردگارت سوی تو آمده. پس زنه‌ار از تردیدکنندگان مباش.

و هرگز از کسانی مباش که با آیات ما (همان‌ها و ما را) تکذیب کردند، که از زیانکاران خواهی بود.

بی‌گمان، کسانی که سخن پروردگارت (در عذابشان) بر آنان تحقق یافته ایمان نمی‌آورند،

و هر چند تمامی نشانه‌ها(ی ربانی) برایشان بیاید؛ تا (هنگامه‌ای که) آن عذاب دردناک را ببینند.

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرِيَّةٌ ءَامَنْتَ فَنَفَعَهَا إِيْمَنُهَا إِلَّا قَوْمَ يُونُسَ
لَمَّا ءَامَنُوا كَشَفْنَا عَنْهُمْ ءَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَوةِ الدُّنْيَا
وَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَآمَنَ مَن فِي الْأَرْضِ كُلُّهُم جَمِيعًا أَفَأَنْتَ
تُكْرِهُ النَّاسَ حَتَّىٰ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَن تُؤْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَجْعَلُ الرَّجْسَ
عَلَىٰ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ

قُلْ أَنْظِرُوا مَاذَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا تُغْنِي الْآيَاتُ
وَالنَّذْرُ عَن قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ

فَهَلْ يَنْتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ أَيَّامِ الَّذِينَ خَلَوْا مِن قَبْلِهِمْ قُلْ
فَأَنْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ

ثُمَّ نُنَجِّي رُسُلَنَا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا كَذَلِكَ حَقًّا عَلَيْنَا نُنَاجِ
الْمُؤْمِنِينَ

قُلْ يَٰأَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنتُمْ فِي شَكٍّ مِّن دِينِي فَلَا أَعْبُدُ
الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ وَلَكِن أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي
يَتَوَفَّكُم وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

وَأَنْ أَقِمَّ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

وَلَا تَدْعُ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِن
فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِّنَ الظَّالِمِينَ

پس چرا هرگز هیچ گروهی نبوده است که (به هنگام عذاب) ایمان بیاورد، پس ایمانشان به حالشان سودی بخشد؟ مگر قوم یونس که وقتی (در آخرین لحظات) ایمان آوردند، عذاب رسوایی را در زندگی دنیا از آنان بر طرف کردیم و تا چندی آنان را برخوردار ساختیم (چندان که توبه خود را نشکنند).

و اگر پروردگارت می‌خواست همواره هر که در زمین است، همگان یکسره ایمان می‌آوردند. آیا پس تو (هستی که) مردم را ناگزیر می‌کنی (از) ایمان آوردگان باشند؟

و هیچ کس را چنان نبوده است که جز به اذن خدا ایمان بیاورد. و خدا بر (سر و سامان) کسانی که خردورزی نمی‌کنند، پلیدی قرار می‌دهد.

بگو: «بنگرید در آسمان‌ها و زمین چیست؟» و (اما) نشانه‌ها و هشداردهندگان گروهی را که ایمان نمی‌آورند بی‌نیاز نمی‌کنند.

پس آیا جز مانند روزهای کسانی را که پیش از آنان در گذشتند، انتظار می‌برند؟ بگو: «انتظار برید که من (نیز) با شما از منتظرانم.»

سپس فرستادگان خود را –و کسانی را که گرویدند– (از شکنجه) می‌رهانیم. این‌گونه حق است بر عهده‌ی ما که مؤمنان را نجات دهیم.

بگو: «هان ای مردمان! اگر در دین من تردید داشته‌اید، پس من کسانی را که بجز خدا می‌پرستید نمی‌پرستم. بلکه خدایی را می‌پرستم که شما را می‌میراند و دستور یافته‌ام که از مؤمنان باشم.»

و اینکه چهره(ی فطرت)ات را برای دین – در حال رویگردانی از هر باطلی – برآور و زهار از مشرکان مباح.

و پس از خدا، چیزی را که سود و زبانی به تو نمی‌رساند مخوان. پس اگر چنان کنی، در آن صورت بی‌گمان از ستمکارانی.

وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنِ اهْتَدَى فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَأَصْبِرْ حَتَّىٰ يَخُصَّكَ اللَّهُ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الرَّ كِتَبٌ أَحْكَمْتُ ءَايَتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ

أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي لَكُمْ مِّنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ

وَأَنْ أَسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُمَتِّعْكُمْ مَتَاعًا حَسَنًا إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَيُؤْتِ كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيرٍ

إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

أَلَا إِنَّهُمْ يَثْنُونَ صُدُورَهُمْ لِيَسْتَخْفُوا مِنْهُ أَلَا حِينَ يَسْتَغْشُونَ ثِيَابَهُمْ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

و اگر خدا به تو زبانی رساند هیچ رهننده‌ای (از این زیان) جز او نیست و اگر برای تو خیری بخواهد بخشش او را هیچ ردّ کننده‌ای نیست. آن را به هر کس از بندگان بخواهد می‌رساند و تنها او بسی پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگان است.

بگو: «هان ای مردمان! بی‌گمان تمامی حق از (جانب) پروردگارتان برایتان آمده است. پس هر کس هدایت یابد تنها به سود خویش هدایت می‌یابد و هر کس گمراه گردد، تنها به زیان خود گمراه می‌گردد و من بر (سر و سامان)تان کارسازی نیستم.»

و آنچه را فراسوی تو وحی می‌شود پیروی کن و شکیبایی نمای، تا خدا (میان تو و آنان) حکم کند. و او بهترین حاکمان است.

الر. (بگو:): «(این) کتابی است که آیات آن استحکام یافته، سپس از جانب حکیمی آگاه، مفصل و جداسازی شده است (تا)»

«که جز خدا را نپرستید. به‌راستی من از جانب او برای شما هشداردهنده و بشارتگری (شایسته) هستم.»

«و اینکه از پروردگارتان پوشش بخواهید (و) سپس به او بازگشت کنید تا شما را با بهره‌ای نیکو تا فرصتی معین بهره‌مند سازد، و به هر صاحب فضیلتی، فضیلتش را بدهد. و اگر رویگردان شوید من به‌راستی از عذاب روزی بزرگ بر شما بیمناکم.»

«بازگشت شما تنها سوی خداست و او بر هر چیزی تواناست.»

هان! آنان همواره سینه‌هاشان را دو تَه و پنهان می‌گردانند (و می‌کوشند) تا (رازهای خود را) با کوشش از او نهفته دارند. هان! آگاه باشید آن‌گاه که آنان جامه‌هایشان را بر سر می‌کشند، خدا آنچه را نهفته و آنچه را آشکار می‌دارند می‌داند. همانا او به ذات (و درون) سینه‌ها بسی داناست.

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ
مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ

۷

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ
عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَلَئِنْ
قُلْتُمْ إِنَّكُمْ مَبْعُوثُونَ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ
كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ

۸

وَلَئِنْ أَخَّرْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِلَى أُمَّةٍ مَعْدُودَةٍ لَيَقُولَنَّ مَا
يَحْبِسُهُ إِلَّا يَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ
مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

۹
۱۸۴

وَلَئِنْ أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ إِنَّهُ
لَيَكْفُرُ

۱۰

وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ نِعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَاءٍ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ
السَّيِّئَاتُ عَنِّي إِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ

۱۱

إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَأَجْرٌ كَبِيرٌ

۱۲

فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضُ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَضَائِقٌ بِهِ صَدْرُكَ أَنْ
يَقُولُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ كُتُبٌ أَوْ جَاءَ مَعَهُ مَلَكٌ إِنَّمَا أَنْتَ
نَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ

و هیچ جنبنده‌ای در زمین نیست مگر (اینکه) روزیش تنها
بر عهده‌ی خداست و (همو) قرارگاه و تهی‌گاهشان را (در
زمان و مکان) می‌داند. همه‌ی این‌ها در کتابی روشنگر
است.

و اوست کسی که آسمان‌ها و زمین را در شش هنگام آفرید
– حال آنکه عرش (آفرینش) او (پیش از این) بر آب
[ماده‌ی نخستین] بود– تا شما را بیازماید (که) کدام یک
نیکوکارترید. و اگر بگویی: «شما پس از مرگ بی‌چون
برانگیختگانید»، همواره کسانی که کافر شدند همی خواهند
گفت: «این (انگیختگی و باز گردانیدن) جز سحری آشکارگر
نیست.»

و اگر همواره عذاب را تا زمانی چند از آنان به تأخیر
اندازیم، بی‌چون همی خواهند گفت: «چه چیزی آن را (از ما)
باز می‌دارد؟» هان! روزی که (عذاب) به آنان در رسد، آن را
بازگشتی نیست و آنچه را که مسخره می‌کرده‌اند (همان)
آنان را فراخواهد گرفت.

و اگر همواره از خود رحمتی به انسان بچشانیم، سپس آن
را از او باز ستانیم، بی‌گمان بسی نومید و ناسپاس است.

و همانا اگر – پس از زبانی که به او رسیده – نعمتی به او
بچشانیم، بی‌چون همی خواهد گفت: «گرفتاری‌ها از من دور
شد!» بی‌گمان او بسی شادمان و فخرکننده است.

مگر کسانی که شکیبایی ورزیده و کارهای شایسته‌ی (ایمان)
کردند (که) برایشان پوشش و پاداشی بزرگ است.

پس شاید تو برخی از آنچه را که فراسویت وحی می‌شود
ترک‌کننده‌ای و سینه‌ات بدان تنگ است (از آن رو) که
می‌گویند: «چرا گنجی بر او فرو فرستاده نشده، یا فرشته‌ای
با او نیامده؟» تو فقط هشداردهنده‌ای. و خدا بر هر چیزی
وکیل (و) کارساز است.

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ سُوْرٍ مِّثْلِهِ مُفْتَرِيَاتٍ
وَادْعُوا مَنْ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

فَالَمْ يَسْتَجِيبُوا لَكُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّمَا أُنْزِلَ بِعِلْمِ اللَّهِ وَأَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَلَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبِطُلَّ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِّنْهُ وَمِنْ قَبْلِهِ كَتَبَ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ مِنَ الْأَحْزَابِ فَالْئَارُ مَوْعِدُهُ فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّنْهُ إِنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أُولَئِكَ يُعْرَضُونَ عَلَىٰ رَبِّهِمْ وَيَقُولُ الْأَشْهَادُ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ

یا می‌گویند: «آن [قرآن] را به دروغ به خدا نسبت داده.» بگو: «اگر راستگو بوده‌اید، پس ده سوره‌ی افترا بسته همچون قرآن بیاورید و غیر از خدا هر که را توانستید (در این فراگیری مقایسه‌ای) فرا خوانید.»

«پس اگر [به سود] شما اجابت نکردند، بدانید که قرآن بی‌گمان تنها به علم خدا نازل شده و اینکه معبودی جز او نیست. پس آیا شما (در برابر حق) تسلیمید؟»

کسانی که زندگی دنیا و زیور آن را می‌خواسته‌اند (جزای) کارهایشان را در (همین) دنیا بی‌کم و کاست به آنان می‌دهیم؛ حال آنکه آنان در آن زیان‌بار نخواهند بود.

اینان همانانند که در آخرت جز آتش برایشان نخواهد بود و آنچه در دنیا ساخته‌اند به هدر رفته و آنچه انجام می‌داده‌اند باطل است.

آیا پس کسی که از جانب پروردگارش بر حجتی روشن استوار بوده، و شاهدهی (هم) از خودش در پیاپی می‌آید و پیش از وی (نیز) کتاب موسی راهبر (موسویان به این حقیقت) و مایه‌ی رحمت است، آنان به او ایمان می‌آورند؟ و هر کس از گروه‌ها (ی مخالف) به او کفر ورزد، آتش، وعده‌گاه اوست. پس از آن هرگز در تردیدی مباش. همان بهر استی از جانب پروردگارت حق است ولی بیشتر مردمان ایمان نمی‌آورند.

و چه کسی ستمکارتر از آن (نا)کس است که بر خدا دروغی را افترا بدهد؟ ایشان بر پروردگارشان نمایش داده می‌شوند و گواهان خواهند گفت: «اینان بودند که بر پروردگارشان دروغ بستند. هان! لعنت خدا بر ستمگران.»

«کسانی که (مردمان را) از راه خدا باز می‌دارند و آن را به کثی می‌خواهند و آنان، (هم) آنان به آخرت کافرانند.»

أُولَئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَآءَ يُضَعِّفُ لَهُمُ الْعَذَابَ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ السَّمْعَ وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ

۲۱

أُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

۲۲

لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْأَخْسَرُونَ

۲۳

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَخْبَتُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

۲۴
حزب
۹۰

مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَعْمَىٰ وَالْأَصْمَىٰ وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

۲۵
۱۸۵ر

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦٓ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ

۲۶

أَن لَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمِ الْأَلَمِ

۲۷

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَوْمِهِۦ مَا نَرَاكَ إِلَّا بَشَرًا مِّثْلَنَا وَمَا نَرَاكَ أَتْبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَادُوا بِادِّىَ الرَّأْيِ وَمَا نَرَىٰ لَكُمْ عَلَيْنَا مِن فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ

۲۸

قَالَ يَقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِن كُنتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَعَآتَنِي رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِهِۦ فَعَمِيتَ عَلَيْكُمْ أَنْزِلْهُمْ هَا وَانْتُمْ لَهَا كَاِرُهُونَ

اینان در زمین درمانده‌کنندگان (خدا) نبوده‌اند، و پس از خدا هرگز اولیائی برای آنان نبوده است. عذاب برایشان چندان می‌شود، زیرا آنان توان شنیدن (حق را) نداشته‌اند و (حق را) هرگز –به‌درستی– نمی‌دیده‌اند.

اینانند که خویشان را زیان کرده‌اند، و آنچه را به دروغ بر ساخته بودند از آنان گم گشته است.

به ناچار آنان در آخرت، (هم)آنان زیانکارترین (مکلفان)‌اند.

بی‌گمان کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته(ی ایمان) کرده‌اند و سوی پروردگارشان بینی‌شان را به خاک ساییده‌اند (هم)آنان –جاودانه– همدمان بهشتند.

مَثَل (این) دو گروه، چون نابینا و کر و (در مقایسه‌ی با) بینا و شنواست. آیا در مَثَل یکسانند؟ پس آیا متذکر نمی‌شوید؟

و به‌راستی نوح را همی سوی قومش فرستادیم. (گفت): «من همواره برای شما هشداردهنده‌ای آشکارکننده‌ام،»

«که جز خدا را نپرستید؛ همانا من از عذاب روزی دردناک بر شما بیمناکم.»

پس، سران قومش –که کافر شدند– گفتند: «ما تو را جز بشری همانند خود نمی‌بینیم و در نگرش آغازین نمی‌بینیم (که) کسی تو را پیروی کرده باشد جز (جماعتی از) فرومایگان ما، و برایتان بر خودمان امتیازی نمی‌بینیم، بلکه شما را دروغگویان می‌انگاریم.»

گفت: «ای قوم من! آیا دیدید (که) اگر من از طرف پروردگارم بر حجتی روشن استوار بوده‌ام و مرا از نزد خود رحمتی داده، پس این بر شما (با کو©ن) بسی کور (و مهجور) خوانده شده است. آیا ما شما را – در حالی‌که برای (پذیرش) آن کراهت (و نفرت) دارید – به آن وادار کنیم؟»

وَيَقَوْمٌ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَالًا إِنْ أَجَرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّهُمْ مُلَقَوُا رَبِّهِمْ وَلَكِنِّي أَرْبُكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ

وَيَقَوْمٌ مَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ طَرَدْتُهُمْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِيَ خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ وَلَا أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِي أَعْيُنُكُمْ لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي أَنْفُسِهِمْ إِنِّي إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ

قَالُوا يَنْوُحُ قَدْ جَدَلْتَنَا فَأَكْثَرْتَ جِدَلَنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيَكُمْ بِهِ اللَّهُ إِنْ شَاءَ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ

وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْحِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أَنْصَحَ لَكُمْ إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنْ افْتَرَيْتُهُو فَعَلَىٰ إِجْرَامِي وَأَنَا بَرِيءٌ مِّمَّا تُجْرِمُونَ

وَأَوْحَىٰ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ إِلَّا مَنْ قَدْ ءَامَنَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ

وَأَصْنَعِ الْفُلَكَ بِأَعْيُنِنَا وَوْحِينَا وَلَا تَخْطِبْنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّغْرَقُونَ

«و ای قوم من! بر این (رسالت) هرگز مالی از شما درخواست نمی‌کنم. مزد من جز بر خدا نیست و من کسانی را که ایمان آورده‌اند طردکننده نیستم. بی‌گمان آنان پروردگارشان را (با معرفت و پاداشش) دیدارکننده‌اند. ولی شما را قومی می‌بینم که نادانی می‌کنید.»

«و ای قوم من! اگر آنان را برانم، چه کسی مرا از (روی آوردن عذاب) خدا (بر این تخلف رسالتی) یاری خواهد کرد؟ آیا پس متذکر نمی‌شوید؟»

« و برای شما نمی‌گویم گنجینه‌های خدا نزد من است و نه غیب می‌دانم و (نیز) نمی‌گویم (که) من همانا فرشته‌ام، و درباره‌ی کسانی که دیدگان شما به خواری و نقصان در آنان می‌نگرد، نمی‌گویم خدا هرگز خیرشان نمی‌دهد. خدا به آنچه در جان‌های آنان است داناتر است. (اگر جز این بگویم) من در این هنگام(و هنگامه)، بی‌گمان از ستمکاران خواهم بود.»

گفتند: «ای نوح! بی‌چون با ما جدل کردی، بسیار (هم) با ما جدل نمودی. پس اگر از راستان بوده‌ای آنچه را (از عذاب خدا) به ما وعده می‌دهی بر ایمان بیاور.»

گفت: « (این) تنها خداست که اگر بخواهد، آن را برایتان می‌آورد و شما ناتوان‌کننده(ی او) نیستید.»

«و اگر بخواهم شما را اندرز دهم – در صورتی که خدا خواسته باشد که شما را گمراه گذارد – اندرز من شما را سودی نمی‌بخشد. او پروردگار شماست و تنها سوی او بازگردانیده می‌شوید.»

یا (درباره‌ی قرآن) می‌گویند: «آن را (بر خدا) افترا زده است.» بگو: «اگر آن را افترا زده‌ام جرمم بر عهده‌ی خود من است و من از آنچه شما جرم می‌کنید، (برکنار و) بیزارم.»

و سوی نوح وحی شد: «از قوم تو بی‌چون، جز کسانی که (تاکنون) ایمان آورده‌اند هرگز (کسی) ایمان نخواهد آورد، پس به آنچه می‌کرده‌اند بد حال مباش.»

« و با نظرات ما و به وحی ما کشتی را بساز، و در (باره‌ی) کسانی که ستم کرده‌اند با من هم‌سخن مشو؛ بی‌گمان آنان غرق‌شدگانند.»

وَيَصْنَعُ الْفُلْكَ وَكَلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ قَالَ إِنْ تَسْخَرُوا مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ

فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ وَمَنْ ءَامَنَ وَمَا ءَامَنَ مَعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ

وَقَالَ ارْكَبُوا فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ مَجْرِبَهَا وَمُرسِلُهَا إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ

وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادَىٰ نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ فِي مَعْزِلٍ يَبْنَىٰ أَرْكَبَ مَعَنَا وَلَا تَكُن مَعَ الْكَافِرِينَ

قَالَ سَآوِيَ إِلَىٰ جِبَلٍ يَْعَصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَحِمَ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ

وَقِيلَ يَنَارُضْ أَبْلَعِي مَاءَكَ وَيَسْمَاءُ أَقْلَعِي وَغِيضَ الْمَاءِ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَىٰ الْجُودِيِّ وَقِيلَ بُعْدًا لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

وَنَادَىٰ نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ أَهْلِي وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنْتَ أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ

و [نوح] کشتی را (بدین گونه) می‌سازد و هر بار که گروهی چشمگیر [اشرافی] از قومش بر او می‌گذشتند، او را مسخره می‌کردند. گفت: «اگر ما را مسخره کنید، همان‌گونه که مسخره‌مان می‌کنید ما (هم) بی‌گمان (در امواج خروشان) مسخره‌تان خواهیم کرد.»

«پس در آینده‌ای دور خواهید دانست چه کسی را عذابی که خوار(ش) کند در می‌رسد، و بر [سر وسامان]ش عذابی پایدار حلول می‌کند.»

تا هنگامی که فرمان ما در رسید و تنور (نار یا تنور نور یا تنور غضب الهی) فوران کرد، فرمودیم: «در آن کشتی از هر حیوانی (که نیاز به خشکی دارد) دو زوج، [بیک نر و یک ماده] با کسانت – مگر کسی که قبلاً درباره‌ی او سخن رفته است– و کسانی (از غیر کسانت) که ایمان آورده‌اند – برگیر.» و جز (عده‌ی) اندکی با او ایمان نیاوردند.

و (نوح) گفت: «در آن (کشتی) سوار شوید، به نام خداست روان شدنش و (به نام خداست) لنگر انداختنش. بی‌گمان پروردگارم بسی پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگان است.»

حال آنکه آن (کشتی) ایشان را در میان موجی همانند کوه‌ها می‌برد و نوح پسرش را – که در کناری جدا بود – بانگ در داد: «ای پسرک من! با ما سوار شو و با کافران مباش.»

گفت: «به زودی به کوهی پناه می‌جویم که مرا از (سیل) آب نگه می‌دارد.» (نوح) گفت: «امروز نگهدارنده‌ای از امر خدا نیست. جز هر که خدا (بر او) رحم کند.» و موج میان آن دو حایل شد. پس (این پسر) از غرق‌شدگان بود.

و گفته شد: «ای زمین! آب خود را فرو بر؛ و ای آسمان! آبت را (از بیخ و بن) بر کن.» و آب فرو کاست و فرمان (خدا) انجام شد و کشتی بر (کوه) جودی قرار گرفت. و گفته شد: «دورباشی برای گروه ستمکاران!»

و نوح پروردگار خود را ندا در داد. پس گفت: «پروردگارم! پسرم همانا از کسان من است. و به‌راستی وعده‌ی تو راست و پای‌برجاست. و تو حکیم‌ترین حکم‌کنندگانی.»

قَالَ يَنْوُحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ
فَلَا تَسْأَلِنِ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّيْ أَعْظُكَ أَنْ تَكُونَ
مِنَ الْجَاهِلِينَ

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ
وَالَا تَغْفِرْ لِي وَتَرْحَمْنِي أَكُن مِّنَ الْخَسِرِينَ

قِيلَ يَنْوُحُ أَهْبِطْ بِسَلَامٍ مِّنَّا وَبَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَعَلَى أُمَمٍ
مِّمَّن مَّعَكَ وَأُمَمٌ سَنُمَتِّعُهُمْ ثُمَّ يَمَسُّهُمْ مِنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ

تِلْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا إِلَيْكَ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ
وَلَا قَوْمُكَ مِن قَبْلِ هَذَا فَاصْبِرْ إِنَّ الْعَقِيبَةَ لِلْمُتَّقِينَ

وَإِلَى عَادِ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَقَوْمِ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِّنْ
إِلَهِ غَيْرُهُوَ إِن أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ

يَقَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِن أَجْرِي إِلَّا عَلَى الَّذِي
فَطَرَنِي أَفَلَا تَعْقِلُونَ

وَيَقَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ
عَلَيْكُمْ مِّدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَى قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا
مُجْرِمِينَ

قَالُوا يَهُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ بِتَارِكِي آلِهَتِنَا عَنْ
قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ

فرمود: «ای نوح! او (در حقیقت) از کسان تو نیست. او
کرداری ناشایسته (و از ناکسان) است. پس چیزی را که
بدان علم نداری از من خواه. من به تو بسی اندرز می‌دهم
که مبادا از نادانان باشی.»

گفت: «پروردگarem! من به‌راستی به تو پناه می‌برم (از این)
که از تو چیزی از روی نادانی بخواهم و اگر برایم پوشش
نهی و به من رحم نکنی بی‌گمان از زیانکاران هستم.»

گفته شد: «ای نوح! با درودی از ما و برکت‌هایی بر تو و بر
گروه‌هایی از کسانی که با تو هستند، فرود آی. و گروه‌هایی
(هم هستند) که از نعمت‌ها برخوردارشان خواهیم کرد،
سپس از جانب ما عذابی دردناک به آنان خواهد رسید.»

«این‌ها از خبرهای مهم غیبند که آنها را به تو وحی می‌کنیم.
تو چنان نبودی که از پیش آنها را بدانی و نه قومت (چنان
بودند که آن را بدانند). پس شکیبایی کن (که) بی‌گمان
فرجام (نیک) از آن تقواییشان است.»

و به سوی عادیان، برادرشان هود را (فرستادیم که) گفت:
«ای قوم من! خدا را بپرستید (که) جز او هیچ معبودی برای
شما نیست (و) شما (کسانی) بجز افترازندگان نیستید.»

«ای قوم من! بر این (رسالت) هرگز پاداشی از شما
درخواست نمی‌کنم. پاداش من جز بر عهده‌ی کسی نیست
که مرا بر فطرت (توحید) آفریده. پس آیا خردورزی
نمی‌کنید؟»

«و ای قوم من! از پروردگارتان پوشش بخواهید و سپس به
او برگردید تا از آسمان بر (سر و سامان)تان باران فراوان
فرو فرستد و نیرویی بر نیرویتان بیفزاید. و مجرمانه (از
خدا) روی مگردانید.»

گفتند: «ای هود! برای ما (دلیل) روشنی نیاوردی و ما برای
سخن تو از خدایانمان دست‌بردار نیستیم، و هرگز برایت
ایمان آورنده‌ی (به خدایت) نیستیم.»

إِن نَّقُولُ إِلَّا أَعْتَرَكَ بَعْضُ ءَالِهَتِنَا بِسُوِّ ۖ قَالَ إِنِّي أُشْهِدُ
اللَّهَ وَأَشْهَدُوا أَنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ

۵۵

مِن دُونِهِ ۚ فَكِيدُونِي جَمِيعًا ثُمَّ لَا تُنْظِرُونِ

۵۶

إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَّا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ
ءَاخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

۵۷

فَإِن تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَّا أُرْسِلْتُ بِهِ ۚ إِلَيْكُمْ
وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّونَهُ ۚ شَيْئًا إِنَّ رَبِّي
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ

۵۸

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَحْنُ خَاسِرُونَ ۚ هُوَدًا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ وَرَحِمَةٍ مِّنَّا
وَنَجَّيْنَاهُمْ مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ

۵۹

وَتِلْكَ ءَادٌ جَحَدُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَعَصَوْا رُسُلَهُ ۚ وَاتَّبَعُوا
أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ

۶۰

وَاتَّبَعُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ ۚ أَلَا إِنَّ ءَادًا
كَفَرُوا رَبَّهُمْ ۚ أَلَا بُعْدًا لِّءَادٍ قَوْمِ هُودٍ

۶۱
حزب
۹۲
۱۸۸۸

وَإِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَاقَوْمُ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ
مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ ۚ هُوَ أَنشَأَكُمْ مِّنَ الْأَرْضِ وَأَسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا
فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُّجِيبٌ

۶۲

قَالُوا يَصْلِحْ قَدْ كُنْتَ فِينَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هَذَا ۚ أَتَنْهَانَا أَنْ
تَعْبُدَ مَا يَعْبُدُ ءَابَاؤُنَا وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ
مُرِيبٍ

». (با تو چیزی) نمی‌گوییم، جز اینکه بعضی از خدایان ما تو را به (گونه‌ای) بد (و ناروا از خرد) عریان کرده‌اند.» گفت: «به‌راستی من خدا را گواه می‌گیرم و (شما هم) شاهد باشید که من از آنچه (با او) شریک می‌گیرید به راستی بیزارم؛»

«بجز او(خدایی نیست). پس همگان در کار من نیرنگ کنید، و سپس مرا مهلت (هم) مدهید.»

«من همواره بر خدا – پروردگار خودم و پروردگار شما – توکل کردم. هیچ جنبه‌ای نیست مگر اینکه خدا گیرنده‌ی پیشانی (هستی) اوست. به‌راستی پروردگارم بر راهی بس راست (و راهوار) محیط و استوار است.»

«پس اگر روی برگردانند، به راستی آنچه را که (برای آن) به سوی شما فرستاده شده بودم همواره به شما ابلاغ کردم، و پروردگارم قومی جز شما را جانشین(تان) خواهد کرد. حال آنکه به او هیچ زبانی نمی‌رسانید. به‌راستی، پروردگارم بر هر چیزی نگهبان است.»

و هنگامی که فرمان ما در رسید، هود و کسانی را که با او (به خدا) گرویده بودند، به رحمتی (بزرگ) از خود، نجات بخشیدیم و آنان را از عذابی پرفشار (و خشونت‌بار) رهانیدیم.

آنان عادیانند (که) آیات پروردگارشان را انکار (و انکار) کردند و فرستادگانش را نافرمانی نمودند و به دنبال فرمان هر زورگوی ستیزه‌جویی رفتند.

و (سرانجام) در این دنیا و روز قیامت، لعنت، بدرقه‌ی (راه) آنان گردید. هان! عادیان به پروردگارشان کفر ورزیدند. هان! (که) عادیان – قوم هود – از رحمت خدا دورند.

و سوی ثمودیان، برادرشان صالح را (فرستادیم). گفت: «ای قوم من! خدا را بپرستید. برای شما هیچ معبودی جز او نیست. او شما را از زمین نشأت داد و در آن شما را به آبادانی برگماشت. پس از او پوشش بخواهید، سپس به او باز گردید. پروردگارم همواره اجابت‌کننده‌ای نزدیک است.»

گفتند: «ای صالح! به‌راستی تو پیش از این، میان ما مورد امیدی بودی. آیا ما را از پرستش آنچه پدرانمان می‌پرستیدند باز می‌داری؟ و بی‌چون، ما از آنچه تو ما را بدان می‌خوانی سخت در (ژرفای) شکی مستندیم!»

قَالَ يَقَوْمُ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيْنَةٍ مِّن رَّبِّي وَعَآتَنِي مِنْهُ رَحْمَةً فَمَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ عَصَيْتُهُ ۖ فَمَا تَزِيدُونَنِي غَيْرَ تَخْسِيرٍ

وَيَقَوْمُ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ ۖ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ

فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ ۖ ذَٰلِكَ وَعْدٌ غَيْرُ مَكْذُوبٍ

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا صَالِحًا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَمِنْ خِزْيِ يَوْمِئِذٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ

وَأَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيرِهِمْ جَاثِمِينَ

كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا ۚ آلَا إِنَّ ثَمُودًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ ۗ أَلَا بُعْدًا لِثَمُودَ

وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ قَالُوا سَلَامًا ۖ قَالَ سَلَامٌ ۖ فَمَا لَبِثَ أَنْ جَاءَ بِعِجْلٍ حَنِيذٍ

فَلَمَّا رَآهُمُ أُيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ نَكِرَهُمْ وَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً ۚ قَالُوا لَا تَخَفْ إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ لُّوطٍ

وَأَمْرَأَتُهُ قَائِمَةٌ فَضَحِكَتْ فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَاقَ وَمِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ

گفت: «ای قوم من! آیا دیدید، اگر (در این دعوا) بر حجتی روشن از پروردگارم استوار بوده‌ام، و او از جانب خود رحمتی به من داده باشد، پس اگر او را نافرمانی کنم، چه کس از (عذاب) خدا مرا یاری می‌کند؟ در نتیجه شما مرا جز زیانباری نمی‌افزایید.»

«و ای قوم من! این ماده شتر خداست، حال آنکه برای شما نشانه‌ای (شگرف) است. پس واگذاریدش (تا) در زمین خدا(یش) بخورد و با او به بدی‌ای برخورد مکنید، که (در نتیجه) عذابی نزدیک گریبانگیرتان شود.»

پس آن (ماده شتر) را پی کردند. آن‌گاه (صالح) گفت: «سه روز در خانه‌هایتان برخوردار شوید، این (هشدار عذاب)، وعده‌ای دروغین نیست.»

پس چون فرمان ما در رسید، صالح و کسانی را که با او (به خدا) ایمان آورده بودند، به رحمتی (ویژه) از خود، رهانیدیم و (هم) از رسوایی آن روزگار (دشوار، نجاتشان دادیم). بی‌گمان پروردگار تو همان پرتوان با عزت است.

و کسانی که ستم کردند، (آن) بانگ (مرگبار) فرو گرفت. پس در خانه‌هایشان زمین‌گیر شده (و) از پا در آمدند.

گویا هرگز در آن خانه‌ها با اقامتی آرامش‌بخش سکونت نداشته‌اند. هان! که ثمودیان پروردگارشان را (از خود و دیگران) پنهان داشتند. هان! دوربازی سخت برای (سر و سامان) ثمودیان است.

و به‌راستی، فرستادگانمان بی‌گمان برای ابراهیم مژده آوردند (و) سلام گفتند. گفت: «سلام.» پس دیری نپایید که گوساله‌ی بریان شده‌ای را (پیش) آورد.

پس چون دست‌هایشان را دید (که) بدان نمی‌رسد، انکار (و) انکار(شان کرد و از ایشان ترسی (به دل) برگرفت. گفتند: «مترس، ما به‌راستی سوی قوم لوط فرستاده شده‌ایم.»

در حالی‌که زن او ایستاده بود، خندید. پس وی را به اسحاق و بعد از اسحاق به یعقوب مژده دادیم.

قَالَتْ يَوۡلَتٰی ءَالِیْذٰ وَاَنَا عَجُوۡزٌ وَهٰذَا بَعۡلِیْ شَیۡخًا ۚ اِنَّ هٰذَا لَشَیۡءٌ عَجِیۡبٌۙ

۷۳

قَالُوۡا اَتَعۡجِبِیۡنَ مِنْ اَمْرِ ٱللّٰهِ ۖ رَحِمۡتُ ٱللّٰهَ وَبَرَکَتُهُۥ عَلَیۡکُمۡ اَهۡلَ ٱلْبَیۡتِ ۚ اِنَّهٗ حَمِیۡدٌ مَّجِیۡدٌۙ

۷۴

فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ اِبۡرَهِیۡمَ الرُّوۡعُ وَجَآءَتُهٗ ٱلْبُشۡرٰی یُجَدِّلُنَا فِی قَوۡمِ لُوۡطٍۙ

۷۵

اِنَّ اِبۡرَهِیۡمَ لَحَلِیۡمٌۙ اَوَّهٌ مُّنِیۡبٌۙ

۷۶

یٰۤاِبۡرَهِیۡمُ اَعۡرِضْ عَنۡ هٰذَا ۚ اِنَّهٗ قَدْ جَآءَ اَمۡرُ رَبِّکَ ۖ وَاِنَّهٗمۡ ءَاتِیۡهِمۡ عَذَابٌ غَیۡرُ مَرۡدُوۡدٍۙ

۷۷

وَلَمَّا جَآءَتۡ رُسُلُنَا لُوۡطًا سِیۡءَ بِهِمۡ وَضَاقَ بِهِمۡ ذَرَعًا وَّقَالَ هٰذَا یَوۡمُ عَصِیۡبٍۙ

۷۸

وَجَآءَهُۥ قَوۡمُهُۥ یُهَرَّعُوۡنَ اِلَیۡهِ وَمِنْ قَبۡلُ کَانُوۡا یَعۡمَلُوۡنَ ٱلسَّیِّۤاَتِۙ قَالَ یَقَوۡمُ هَٰؤُلَآءِ بَنَاتِیۡ هُنَّ اَظۡهَرُ لَکُمۡ فَاتَّقُوا ٱللّٰهَ وَلَا تُخۡزَوۡنَ فِی ضِیۡفِیۡ ۚ ٱلۡیَسَ مِنْکُمۡ رَجُلٌ رَّشِیۡدٌۙ

۷۹

قَالُوۡا لَقَدْ عَلِمۡتۡ مَا لَنَا فِیۡ بَنَاتِکَ مِنْ حَقٍّ وَاِنَّکَ لَتَعۡلَمُ مَا نُرِیۡدُۙ

۸۰

قَالَ لَوۡ اَنَّ لِیۡ بِکُمۡ قُوَّةٌ اَوْ ءَاوِیۡ اِلَیۡ رُکۡنٍ شَدِیۡدٍۙ

۸۱

قَالُوۡا یٰلُوطُ اِنَّا رُسُلُ رَبِّکَ لَنَ یَصِلُوۡا اِلَیۡکَ ۖ فَاسۡرِ بِاَهۡلِکَ بِقِطۡعٍ مِّنَ ٱلَّیۡلِ وَلَا یَلۡتَفِتۡ مِنْکُمۡ اَحَدٌ ۚ اِلَّا اَمۡرَاتُکَ ۖ اِنَّهٗ مُصِیۡبُهَا مَا اَصَابَهُمۡ ۚ اِنَّ مَوۡعِدَهُمۡ ٱلصُّبۡحُ ۚ ٱلۡیَسَ ٱلصُّبۡحُ بِقَرِیۡبٍۙ

(همسر ابراهیم) گفت: «ای وای بر من! آیا فرزند آورم، با آنکه من پیرزنی بس عاجزم و این شوهرم در حالت پیری (و سالخوردگی) است؟ به‌راستی این چیزی بس شگفت‌انگیز است.»

گفتند: «آیا از کار خدا تعجب می‌کنی؟ رحمت خدا و برکات او بر شما خاندان (رسالت) است. بی‌گمان او ستوده‌ای بزرگوار [بزرگ‌منش و بزرگ‌بینش] است.»

پس هنگامی که (هنگامه‌ی) ترس از ابراهیم برفت و مژده (ی فرزندان شدن) برایش آمد، درباره‌ی قوم لوط با ما (به قصد شفاعت به امید بازگشتشان سوی خدا) در حال چون و چرا بود.

همواره ابراهیم، بسی بردبار و آه کننده‌ای گریان و بازگشت‌کننده‌ای (سوی خدا) است.

(گفتیم:) «ای ابراهیم! از این (چون و چرا) روی برتاب. بی‌گمان فرمان پروردگارت به‌راستی آمده، و بی‌چون عذابی بازناگشتنی بر آنان آمدنی است.»

و چون فرستادگان ما نزد لوط آمدند، آمدنشان برای او بدآمد شد، و توانش از حمایت ایشان (در برابر لوطیان) به تنگ آمد و گفت: «امروز، روزی سخت (و) پرماجراست.»

و قوم او ناگزیر شتابان و ترسان سویی‌ش روانه شدند و پیش از آن همه‌گونه کارهای زشت را مرتکب می‌شده‌اند. (لوط) گفت: «ای قوم من! اینان دختران من‌اند. ایشان برایتان پاکیزه‌ترند. پس از خدا پروا کنید و مرا نزد میهمانانم خوار و بی‌مقدار مکنید. آیا از (میان) شما رادمردی رشید نیست؟»

گفتند: «تو بی‌چون همی دانسته‌ای که ما را در دخترانت هیچ حقی نیست، و بی‌گمان هم‌چنان می‌دانی که ما چه می‌خواهیم.»

(لوط) گفت: «کاش برای مقابله‌ی با شما قدرتی می‌داشتم، یا به تکیه‌گاهی استوار [خدا] پناه می‌بردم.»

(فرشتگان) گفتند: «ای لوط! ما فرستادگان پروردگار توایم. (اینان) هرگز به تو دست نخواهند یافت. پس در پاسی از شب خانواده‌ات را حرکت ده –و هیچ کس از شما مبادا (که) واپس بنگرد – مگر زنت، که آنچه بدیشان رسید به او (نیز) رسنده است. بی‌گمان، وعده‌گاه‌شان صبح است. آیا صبح نزدیک نیست؟»

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَلَيَّهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا
حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ مَّنْضُودٍ

مُسَوَّمَةً عِندَ رَبِّكَ وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بِبَعِيدٍ

وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَبْنَؤُا لَّيْسَ لَكُم مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ وَلَا تَتَّقُوا الْمَكِّيَالَ وَالْمِيزَانَ إِنِّي أَرَبُكُمْ
بِخَيْرٍ وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ مُحِيطٍ

وَيَقَوْمُ أَوْفُوا الْمَكِّيَالَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْخَسُوا
النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ

بَقِيَّتُ اللَّهِ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ
بِخَفِيضٍ

قَالُوا يَشْعِيبُ أَصْلَوْتُكَ تَأْمُرُكَ أَنْ تَتْرَكَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا
أَوْ أَنْ نَفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَؤُا إِنَّكَ لَأَنْتَ الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ

قَالَ يَقَوْمُ أَرَأَيْتُمْ إِن كُنتُ عَلَىٰ بَيْتَةٍ مِّن رَّبِّي وَرَزَقَنِي مِنْهُ
رِزْقًا حَسَنًا وَمَا أُرِيدُ أَنْ أُخَالِفَكُمْ إِلَىٰ مَا أَنْتُمْ عَنْهُ
إِنْ أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ
عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ

پس چون فرمان ما در رسید، بلندایش را (به) زیرینش
نهادیم و باران سنگ‌پاره‌هایی از (نوع) سنگ گلی لایه لایه و
منظم بر آن باریدیم.

(حال آنکه آن سنگ‌ها) نزد پروردگارت نشان زده بودند، و
آن از ستمگران دور نیست.

و به سوی (اهل) مَدْيَن، برادرشان - شعیب - را
فرستادیم. گفت: «ای قوم من! خدا را بپرستید (که) برای
شما جز او معبودی نیست و پیمان و ترازو (ی حال و مالتان)
را کم نکنید. به راستی شما را در خیری می‌بینم و همواره از
عذاب روزی فراگیر بر شما بیمناکم.»

«و ای قوم من! پیمان و ترازو را به‌گونه‌ی وافى و همسان
بدهید، و به (حقوق) مردمان (در جان و مالشان) زیان
نرسانید، و تبهکارانه در زمین سرکشی نکنید.»

«اگر مؤمن بوده‌اید، باقیمانده‌ی (حجت) خدا برای شما بهتر
است و من بر شما نگاهبان نیستم.»

گفتند: «ای شعیب! آیا نمازت به تو فرمان می‌دهد که آنچه
را پدرانمان می‌پرستند رها کنیم، یا در اموال خود آنچه
می‌خواهیم انجام دهیم؟ به راستی تو، بی‌چون (همین) تو،
بردبار رشدیافته‌ای!»

گفت: «ای قوم من! آیا دیدید [اندیشیدید] اگر از جانب
پروردگارم بر (دلیل) روشنی استوار باشم و او از سوی خود
روزی (معنوی) نیکویی به من داده باشد (آیا باز هم از
پرستش او دست‌بردارم)؟ و من نمی‌خواهم فراسوی آنچه
شما را از آن باز می‌دارم با شما مخالفت کنم. من قصدی جز
اصلاح (شما) - تا آنجا که توانستم - ندارم. و توفیق من جز
به (یاری) خدا نیست. تنها بر او توکل کرده‌ام، و تنها سوی
او پیاپی باز می‌گردم.»

وَيَقَوْمٌ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِي أَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلُ مَا أَصَابَ
قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِّنْكُمْ
بَبَعِيدٍ

۹۰

وَأَسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ وَدُودٌ

۹۱

قَالُوا يَشْعِيبُ مَا نَفَقَهُ كَثِيرًا مِّمَّا تَقُولُ وَإِنَّا لَنَرُّكَ فِينَا
ضَعِيفًا وَلَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنَاكَ وَمَا أَنتَ عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ

۹۲

قَالَ يَقَوْمُ أَرْهَطِي أَعَزُّ عَلَيْكُم مِّنَ اللَّهِ وَاتَّخَذْتُمُوهُ
وَرَاءَكُمْ ظَهْرِيًّا إِنَّ رَبِّي بِمَا تَعْمَلُونَ مُحِيطٌ

۹۳

وَيَقَوْمُ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَمِلٌ سَوْفَ تَعْلَمُونَ
مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَاذِبٌ وَارْتَقِبُوا إِنِّي
مَعَكُمْ رَقِيبٌ

۹۴

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَحْيِنَا شُعَيْبًا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ
مِّنَّا وَأَخَذَتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيرِهِمْ
جَاثِمِينَ

۹۵

كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا ۚ أَلَا بُعْدًا لِّمَدْيَنَ كَمَا بَعَدَتْ ثَمُودُ

۹۶
۱۹۱

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُّبِينٍ

۹۷

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ ۚ فَاتَّبَعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ
بِرَشِيدٍ

« و ای قوم من! زندها را جدایی (از) من، شما را مجرمانه بدانجا کشاند که (بلایی) مانند آنچه به قوم نوح یا قوم هود یا قوم صالح رسید، به شما (نیز) در رسد. و قوم لوط (هم) از شما دور نیستند.»

« و از پروردگار خود پوشش بخواهید. سپس سوی او بازگردید (که) بی‌گمان پروردگارم رحمتگر بر ویژگیان و بسی دوستدار (آنان) است.»

گفتند: «ای شعیب! ما بسیاری از آنچه را که می‌گویی نمی‌توانیم بفهمیم، و همواره ما تو را در میان خودمان بس ناتوان می‌بینیم، و اگر کسانت نبودند بی‌چون سنگسارت می‌کردیم، و تو بر (سر و سامان)مان عزتی (و موقعیتی) نداری.»

گفت: «ای قوم من! آیا کسان من نزدیکان از خدا عزیزترند، حال آنکه او را پشت سر خود برگرفته‌اید (و فراموشش کرده‌اید) ؟ به‌راستی، پروردگارم به آنچه انجام می‌دهید محیط است.»

«و ای قوم من! شما بر حسب امکان و توانتان عمل کنید، من (نیز) همانا (همان طور) عمل می‌کنم. در آینده‌ای دور خواهید دانست که عذاب رسواکننده چه کسی را در می‌رسد، و چه کسی (هم) او دروغ‌گوست. و بسیار دیده‌بانی (و نظاره) کنید که من (هم) با شما بی‌گمان بس نظاره‌گرم.»

و چون فرمان ما آمد، شعیب و کسانی را که با او ایمان آورده بودند، به رحمتی ویژه از جانب خویش نجات دادیم و کسانی را که ستم کرده بودند، فریاد (مرگبار) فرو گرفت. پس در خانه‌هایشان زمین‌گیر شده از پای در آمدند.

گویی در آن (خانه) هرگز اقامتی گوارا (و خوشایند) و دیرپا نداشته‌اند. هان! که مردمان مَدَّیْن از رحمت خدا دورند؛ همان‌گونه که ثمود(یان) دور شدند.

و به‌راستی، موسی را با آیات خود و حجتی روشنگر، همی فرستادیم:

به سوی فرعون و سران چشمگیر قومش. پس (این سران) از کار و فرمان فرعون پیروی کردند، حال آنکه فرمان و کار فرعون هرگز راهواری‌ای ندارد.

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ وَبِئْسَ الْوَرْدُ الْمَوْرُودُ

۹۹

وَاتَّبِعُوا فِي هَذِهِ لَعْنَةُ يَوْمِ الْقِيَمَةِ بئسَ الرِّفْدُ الْمَرْفُودُ

۱۰۰

ذَٰلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْفَرَىٰ نَفْصُهُ عَلَيكَ مِنْهَا قَائِمٌ وَحَصِيدٌ

۱۰۱

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ ءَالِهِتُهُمُ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ لَّمَّا جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتْبِيبٍ

۱۰۲

وَكَذَٰلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْفَرَىٰ وَهِيَ ظَلِمَةٌ إِنَّ أَخْذَهُ أَلِيمٌ شَدِيدٌ

۱۰۳

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّمَنْ خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ ذَٰلِكَ يَوْمٌ مَّجْمُوعٌ لَهُ النَّاسُ وَذَٰلِكَ يَوْمٌ مَّشْهُودٌ

۱۰۴

وَمَا نُؤَخِّرُهُ إِلَّا لِأَجَلٍ مَّعْدُودٍ

۱۰۵

يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ إِلَّا بِإِذْنِهِ فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَسَعِيدٌ

۱۰۶

فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فَفِي النَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ

۱۰۷

خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ

۱۰۸
حزب
۹۴

وَأَمَّا الَّذِينَ سَعِدُوا فَفِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ عَطَاءٌ غَيْرَ مَجْذُودٍ

(فرعون) روز قیامت پیشاپیش قومش می‌آید، پس آنان را (از پیش) به آتش در آورده (بود) و (دوزخ) چه بد ورودگاه و آبشخور (داغی) است برای واردان.

و در این دنیا و روز قیامت به لعنت بدرقه شدند (و) چه بد (خیر مقدم و) کمک و بخشوده‌ای نصیب آنان است.

این، از خبرهای بزرگ مجتمع‌هاست. آن را بر تو برگزیده (و روایت می‌کنیم) و پیایی گزارش می‌دهیم. بعضی از آنها (هنوز) بر سر پا هستند، و (بعضی هم) درو شده‌اند (و از پا درآمده‌اند).

و ما به آنان ستم نکردیم، ولی آنان به خودشان ستم کردند. پس چون فرمان پروردگارت آمد، خدایانی که به جای خدا(ی حقیقی) می‌خواندند هرگز بی‌نیازشان نکردند، و ایشان را جز هلاکت و دور کردن (از خدا) نیفزودند.

و این‌گونه است برگرفتن پروردگارت، وقتی جمعیت‌ها را در حالی که ستمگرند برگیرد. آری، (به قهر) گرفتن او بسی دردناک و سخت است.

به‌راستی در این (یادآوری‌ها) برای کسی که از عذاب آخرت هراسید نشانه‌ای است (و) این، روزی است که مردمان برای آن گرد آورده می‌شوند و همین (روز) مشهود (همگان) است.

و ما آن را جز تا زمانی شمارش‌یافته واپس نمی‌اندازیم.

روزی (که)، هیچ کس جز به اذن خدا سخن نگوید، پس بعضی از آنان شقاوتمند و (برخی هم) سعادت‌مندند.

پس اما کسانی که شقاوت کرده‌اند، برایشان در آتش، فریادی نفس‌گیرِ مرگبار و ناله‌ای بس سهمگین و پربار است.

تا آسمان‌ها و زمین بر جاست در آن ماندگارند؛ مگر آنچه پروردگارت خواسته. بی‌گمان پروردگارت همان را که خواهد، بی‌چون انجام‌دهنده است.

و اما کسانی که سعادت‌مند شدند، تا آسمان‌ها و زمین بر جاست، جاودانه در بهشتند؛ مگر آنچه پروردگارت خواسته. حال آنکه (این) بخشی است ناگسستنی.

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هَؤُلَاءِ مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا
يَعْبُدُ ءَابَاؤُهُمْ مِّن قَبْلُ وَإِنَّا لَمُوفُّوهُمْ نَصِيبُهُمْ غَيْرَ
مَنْقُوصٍ

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ
سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكِّ مِّنْهُ
مُريبٍ

وَإِنَّ كُلًّا لَّمَّا لَيُوفِّيَنَّهُمْ رَبُّكَ أَعْمَلَهُمْ إِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ
خَبِيرٌ

فَأَسْتَقِمْ كَمَا أَمَرْتُ وَمَن تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا إِنَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

وَلَا تَرْكَنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم
مِّن دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ

وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي الْتَهَارِ وَزُلْفًا مِّنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ
يُذْهِبْنَ أَلْسِيَّاتٍ ذَلِكَ ذِكْرِي لِلذَّاكِرِينَ

وَأَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ

فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِن قَبْلِكُمْ أُولُوا بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ
عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّنْ أَنْجَيْنَا مِنْهُمْ وَاتَّبَعَ
الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أَتَرَفُوا فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ

وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا مُصْلِحُونَ

پس در(باره‌ی) آنچه آنان [مشرکان] می‌پرستند، غرق در
ژرفای (شک و) تردید مباش. آنان جز همان گونه که از
پیش، پدرانشان پرستیدند، نمی‌پرستند. و ما بی‌گمان
بهره‌ی ایشان را به‌راستی ناکاسته خواهیم داد.

به‌درستی، ما به موسی همانا کتاب (آسمانی) دادیم. پس در
آن اختلاف شد، و اگر از جانب پروردگارت کلمه‌ای پیشی
نگرفته بود، بی‌گمان میان آنان داوری شده بود. و همواره
آنان درباره‌ی آن بی‌چون در شکّی (با) مستند(ی باطل)
می‌باشند.

همانا پروردگارت (نتیجه‌ی) اعمال هر یک را به‌راستی بی‌کم
و کاست در آن هنگام (و هنگامه) به آنان خواهد داد.
به‌راستی او به آنچه انجام می‌دهند بسی آگاه است.

پس، همان‌گونه که دستور یافته‌ای ایستادگی کن و (نیز) هر
که با تو سوی خدا بازگشته استقامت کند. و طغیان مکنید.
او به‌راستی به آنچه عمل می‌کنید بسی بیناست.

و فراسوی کسانی که ستم کرده‌اند تکیه زنید، تا (مبادا)
آتش به شما (در پی آنان) در رسد، و از غیر خدا برای شما
اولیائی نباشد، (که) سپس یاری (هم) نشوید.

و در دو طرف روز [؛اول و آخرش] و بخش‌هایی از شب نماز
را بر پا بدار. بی‌گمان (این‌گونه) خوبی‌ها، بدی‌ها را از میان
می‌برد. این برای یادکنندگان یادواره‌ای است.

و شکیبایی کن. پس خدا بی‌چون پاداش نیکوکاران را ضایع
نمی‌گرداند.

پس چرا از نسل‌های پیش از شما نگهبانانی نبودند که
(مکلفان را) از فساد در زمین باز دارند؟ جز اندکی از
کسانی از میان آنان که نجاتشان دادیم. و کسانی که ستم
کردند از آنچه ناز و نعمت – که در ژرفای آن غرق بودند –
پیروی کردند، در حالی‌که (از) بزهکاران بوده‌اند.

و پروردگارت (هرگز) بر آن نبوده است که مجتمع‌ها را که
مردمش اصلاح‌گرانند، به اندک ستمی هلاک (شان) کند.

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً ۖ وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ

۱۱۹

إِلَّا مَنْ رَحِمَ رَبُّكَ وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ
لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ

۱۲۰

وَكَلَّا تَقْصُ عَلَيكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نُنَبِّئُ بِهِ ۖ فُؤَادَكَ
وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ

۱۲۱

وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنَّا عَمِلُونَ

۱۲۲

وَأَنْتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ

۱۲۳

وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ
فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ ۚ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

۱۲۰ . یوسف

یُوسُفُ: یوسف

مکی

۱۱۱ آیه

۱۴ صفحه

۱
۱۹۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الرَّ تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ

۲

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

۳

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا
الْقُرْءَانَ وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمَنِ الْغَافِلِينَ

۴

إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا
وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ

و اگر پروردگارت می‌خواست، همه‌ی مردمان را همواره امت یگانه‌ای، یکسان (در تشریع و تکوین و عقاید و اعمالشان) قرار می‌داد؛ حال آنکه پیوسته در اختلافند.

مگر کسانی که پروردگارت به آنان رحم کرده و برای همین (رحم هم) آنان را آفریده. و کلمه‌ی پروردگارت (این‌گونه) تمامیت یافته است (که): «همواره جهنم را از همه‌ی جن و انس بی‌چون پر خواهیم کرد.»

و از هر یک، از اخبار مهم پیامبران (خود) را بر تو حکایت می‌کنیم— آنچه که دل فروزانت را بدان استوار می‌گردانیم – و در این(جهان همه‌ی) حقیقت برای تو آمده، و برای مؤمنان اندرز و یادواره‌ای بزرگ است.

و به کسانی که ایمان نمی‌آورند بگو: «بر حسب امکان و توانتان عمل کنید، که ما (هم بر حسب امکان و توانمان) بی‌گمان عمل‌کننده‌ایم.»

« و منتظر باشید که ما (نیز) حتماً منتظرانیم.»

و نهان آسمان‌ها و زمین تنها از آن خداست و همه چیز و همه کار و هر فرمان تنها سوی او باز گردانده می‌شود؛ پس او را پرستش کن و بر او توکل نمای. و پروردگارت از آنچه می‌کنید غافل نیست.

الر. این‌ها آیات (آن) کتاب روشنگر است.

ما بی‌گمان آن را قرآنی روشن‌بین نازل کردیم، شاید شما (آن را) دریابید.

ما نیکوترین برش‌های پیگیر تاریخی را به موجب این قرآن –که به تو وحی کردیم– بر تو حکایت می‌کنیم؛ و گرچه پیش از آن همانا از غافلان بوده‌ای.

هنگامی که یوسف به پدرش گفت: «پدرم! (در خواب) یازده ستاره را با خورشید و ماه دیدم. آنان را دیدم (که) برای من (به محضر خدا) در حال سجده‌اند.»

قَالَ يَبْنَى لَا تَقْصُصْ رُءْيَاكَ عَلَىٰ إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَنِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

وَكَذَٰلِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِن تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ ءَالٍ يَعْقُوبَ كَمَا أَتَمَّهَا عَلَىٰ أَبَوَيْكَ مِن قَبْلُ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ ءَايَاتٌ لِّلسَّالِينَ

إِذْ قَالُوا لِيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَيْنَا مِمَّا نَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ أَبَانَا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

أَقْتُلُوا يُوسُفَ أَوْ اطْرَحُوهُ أَرْضًا يَخْلُ لَكُمْ وَجْهُ أَبِيكُمْ وَتَكُونُوا مِن بَعْدِهِ قَوْمًا صَالِحِينَ

قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَأَلْقُوهُ فِي غَيَابَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِطْهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ إِن كُنتُمْ فَاعِلِينَ

قَالُوا يَتَّابَانَا مَالِكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَىٰ يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُو لَنَصِحُونَ

أَرْسَلَهُ مَعَنَا غَدًا يَرْتَع وَيَلْعَبُ وَإِنَّا لَهُو لَحَافِظُونَ

قَالَ إِنِّي لَيَحْزُنُنِي أَنَّ تَذْهَبُوا بِهِ وَأَخَافُ أَن يَأْكُلَهُ الدِّيبُ وَأَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ

قَالُوا لَيْنَ أَكَلَهُ الدِّيبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّا إِذًا لَّخَسِرُونَ

(يعقوب) گفت: «ای پسرک من! خوابت را برای برادرانت حکایت مکن تا برای تو نیرنگی اندیشند. شیطان بی‌امان برای انسان دشمنی آشکارگر است.»

«و این چنین، پروردگارت تو را بر می‌گزیند و برخی از تعبیر حوادث و خواب‌ها را به تو می‌آموزد، و نعمتش را بر تو و بر خاندان یعقوب به اتمام می‌رساند، همان‌گونه که از پیش بر پدرانت، ابراهیم و اسحاق، به اتمام رسانید. به‌راستی، پروردگارت بس دانایی حکیم است.»

به‌راستی و درستی در (سرگذشت) یوسف و برادرانش برای پرسندگان نشانه‌هایی بوده‌است.

چون (برادران او) گفتند: «همواره یوسف و برادرش نزد پدرمان از ما – که جمعی نیرومندیم –دوست‌داشتنی‌ترند. بی‌امان پدرمان غرق در (ژرفای) گمراهی آشکارگری است.»

(گفتند:) «یوسف را بکشید یا او را به سرزمینی بیندازید، تا توجه پدرتان تنها برایتان گردد، و تا پس از او گروهی شایسته باشید.»

گوینده‌ای از میان آنان گفت: «یوسف را مکشید و اگر انجام‌دهنده‌ی کاری هستید، او را در نهان‌خانه‌ی (آن) چاه بیفکنید، تا برخی از مسافران او را دریابند.»

گفتند: «ای پدر! تو را چه شده که ما را بر یوسف امین نمی‌داری، حال آنکه ما به‌درستی به سود او به‌راستی نصیحت‌گرانیم.»

«فردا او را با ما بفرست تا در چمنزارها بگردد و بازی کند، و ما به‌راستی نگهبان ویژه‌ی (بایسته و شایسته‌ی) اویمیم.»

گفت: «اینکه او را ببرید همواره سخت مرا اندوهگین می‌کند، و می‌ترسم –در حالی که از او در غفلتید– گرگ او را بخورد.»

گفتند: «اگر به‌راستی گرگ او را بخورد – حال آنکه ما گروهی نیرومند و متحدیم – در آن صورت ما بی‌چون گروهی بس زیانکار (و بی‌بندوبار) خواهیم بود.»

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَأَجْمَعُوا أَنْ يَجْعَلُوهُ فِي غَيَّبَتِ الْجُبِّ
وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِأَمْرِهِمْ هَذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

۱۶

وَجَاءُوا أَبَاهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ

۱۷

قَالُوا يَتَابَنَا إِنَّا زَهَبْنَا نَسْتَبِقُ وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتَعِنَا
فَاكْغَلَهُ الدِّثْبُ وَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَّنَا وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ

۱۸

وَجَاءُوا عَلَى قَمِيصِهِ بِدَمٍ كَذِبٍ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ
أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ جَمِيلٌ وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا
تَصِفُونَ

۱۹

وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَأَدْلَى دَلْوَهُ قَالَ يَبُشْرَى
هَذَا غُلْمٌ وَاسْرُوهُ بِضَعَّةٍ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ

۲۰

وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا فِيهِ مِنَ
الزَّاهِدِينَ

۲۱
۱۹۵

وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِصْرَ لِامْرَأَتِهِ أَكْرِمِي مَثْوَاهُ
عَسَى أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ
فِي الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَاللَّهُ غَالِبٌ
عَلَى أَمْرِهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

۲۲

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ ءَاتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ نَجْزِي
الْمُحْسِنِينَ

پس هنگامی‌که او را بردند و همداستان شدند تا او را در
نهان‌خانه‌ی (آن) چاه بیفکنند، و سوی او وحی کردیم که
به‌راستی آنان را همانا از این کارشان – در حالی‌که
باریک‌بینی نمی‌کنند – با خبری مهم آگاه خواهی‌کرد.

و شامگاهان، گریان نزد پدرشان (باز) آمدند.

گفتند: «ای پدر! به‌راستی ما رفتیم مسابقه بدهیم، و
یوسف را پیش کالای خود نهادیم، پس گرگ او را خورد، ولی
تو ما را – هر چند راستگو (هم) باشیم – باورکننده نیستی.»

و (پرچم‌وار) با پیراهنش که آغشته به خونی دروغین بود
آمدند. (یعقوب) گفت: «(نه!) بلکه نفوس اماره‌ی شما کاری
(دروغین) را برایتان آراسته است. پس (اینک جای) صبری
زیباست. و بر آنچه توصیف می‌کنید، تنها یاری (از)
خداست.»

و کاروانی رهسپار آمد. پس (کارگر) آب‌آور خود را فرو
فرستادند (و) او دلوش را (به آن چاه) انداخت. گفت:
«مژده! این یک پسری است!» و او را چون کالایی پنهان
داشتند، حال آنکه خدا به آنچه می‌کردند بسی داناست.

و او را به بهایی ناچیز – چند درهم کم‌شمار – فروختند، و در
آن از زاهدان [بی‌اعتنایان و کم‌جویان] بودند.

و آن کس از مصریان که او را خریده به همسرش گفت:
«جایگاه و آرامشگاهش را نیکو بدار، شاید به حال ما سود
بخشد یا او را به فرزندی بگیریم.» و بدین‌گونه ما یوسف
را در آن سرزمین مکانت بخشیدیم و برای اینکه به او
تأویل حوادث و خواب‌ها را بیاموزیم. و خدا بر کار خویش
چیره است ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

و چون به رشدهایش رسید، او را حاکمیتی و علمی (بسیار)
دادیم. و نیکوکاران را این چنین پاداش می‌دهیم.

وَرَاوَدَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَن نَّفْسِهِ ۚ وَغَلَقَتِ الْأَبْوَابَ
وَقَالَتْ هَيْت لَكَ ۚ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ
إِنَّهُ لَا يَفْلِحُ الظَّالِمُونَ

وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِ ۚ وَهَمَّ بِهَا لَوْلَا أَن رَّعَا بُرْهَنَ رَبِّهِ ۚ كَذَلِكَ
لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ ۚ إِنَّهُ مِن عِبَادِنَا
الْمُخْلِصِينَ

وَأَسْتَبَقَا الْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيصُهُ مِن دُبُرٍ ۖ وَالْفَيَّا سَيِّدَهَا لَدَا
الْبَابِ ۚ قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَن يُسْجَنَ
أَوْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

قَالَ هِيَ رَاوَدَتْنِي عَن نَّفْسِي ۚ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ أَهْلِهَا إِن
كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِن قُبُلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ الْكَاذِبِينَ

وَإِن كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِن دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ مِنَ
الصَّادِقِينَ

فَلَمَّا رَعَا قَمِيصُهُ قُدَّ مِن دُبُرٍ ۖ قَالَ إِنَّهُ مِن كَيْدِكُنَّ ۚ إِن
كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ

يُوسُفُ أَعْرِضْ عَن هَذَا ۖ وَاسْتَغْفِرِي لِذَنْبِكِ ۖ إِنَّكِ كُنْتِ
مِنَ الْخَاطِئِينَ

وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ تُرَاوِدُ فَتَاهَا عَن
نَفْسِهِ ۚ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا ۚ إِنَّا لَنَرُلُهَا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

و آن (بانو) که یوسف در خانه‌اش بود با او (برای کام‌گیری از او) رفت و آمدهایی (شهوت‌زا و محبت‌افزا) کرد و همهی درها(ی عذر و بهانه) را به رویش بست و گفت: «وای بر تو (که به من تن نمی‌دهی)!» (یوسف) گفت: «پناه بر خدا! او پروردگار من است که به من جایگاهی نیکو داده است. بی‌گمان ستمکاران رستگار نمی‌کنند.»

(این زن) با اصرار و تکرار، همواره آهنگ وی کرد و (یوسف نیز) – اگر برهان پروردگارش را ندیده بود – آهنگ او می‌کرد. چنین (کردیم) تا بدی و زشتکاری تجاوزگر را از او بازگردانیم. به‌راستی او از بندگان پاک‌شده‌ی (ویژه‌ی) ماست.

و آن دو، سوی در بر یکدیگر سبقت گرفتند و آن زن پیراهن او را از پشت بدرید. و در آستانه‌ی در ناگهان سرور زن را یافتند. زن گفت: «کیفر کسی که قصد بدی به خانواده‌ی تو کرده چیست؟جز اینکه زندانی شود یا (مبتلا به) عذابی دردناک (گردد).»

(یوسف) گفت: «او با من (برای کام‌گیری) مراوده‌ای (شهوت‌انگیز) داشت.» و شاهدی از خانواده‌ی آن زن شهادت داد: «اگر پیراهن او از جلو چاک خورده، زن راست گفته، و او از دروغ‌گویان است.»

«و اگر پیراهن او از پشت دریده شده، پس زن دروغ گفته و او از راستان است.»

پس چون (شوهرش) دید پیراهنش از پشت چاک خورده گفت: «بی‌گمان، این همواره از نیرنگ شما (زنان) است، بی‌چون نیرنگ شما (زنان) بزرگ است.»

«یوسف! از این (جریان) روی گردان، و تو (ای زن) برای این گناه بدپایانت پوششی بخواه که بی‌گمان تو از خطاکاران بوده‌ای.»

و زنانی در شهر گفتند: «زنِ عزیز با (غلام) جوان خود مراوده‌هایی شهوت‌زا می‌کند [از او کام می‌خواهد] و سخت دلباخته‌ی او شده. به‌راستی ما او را همواره در گمراهی آشکارگری می‌بینیم.»

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكِنًا وَهَاتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِّنْهُنَّ سِكِّينًا وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا رَأَيْنَهُ أَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ

قَالَتْ فَذَلِكُنَّ الَّذِي لُمْتُنَنِي فِيهِ وَلَقَدْ رَاودْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِن لَّمْ يَفْعَلْ مَا ءَامُرُهُ لَيُسْجَنَ وَلَيَكُونَا مِنَ الصَّغِيرِينَ

قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُن مِّنَ الْجَاهِلِينَ

فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

ثُمَّ بَدَأَ لَهُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا رَأَوْا الْأَيَّاتِ لَيَسْجُنُنَّهُ حَتَّىٰ حِينٍ

وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانٍ قَالَ أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرَانِي أَعْصِرُ خَمْرًا وَقَالَ الْآخَرُ إِنِّي أَرَانِي أَحْمِلُ فَوْقَ رَأْسِي خُبْرًا تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ نَبَأْتُ بِنَاوِيلَهُ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ

قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ إِلَّا نَبَأُكُمَا بِتَأْوِيلِهِ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا ذَلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ

پس چون (همسر عزیز) مکر زنان را شنید، نزد آنان (کسی را) فرستاد و محفلی با تکیه‌گاهی (فرح‌بخش) برایشان آماده ساخت و به هریک از آنان کاردی داد و (به یوسف) گفت: «بر (دیدار) آنان (از نهان‌گاهت) برون آی.» پس چون (زنان) او را دیدند، وی را پس شگرف یافتند و (از شدت هیجان) دست‌های خود را (به جای میوه‌ها) همی بریدند و گفتند: «منزه است خدا! این بشر نیست! این جز فرشته‌ای بزرگوار نیست!»

(زلیخا) گفت: «این همان (فرشته‌ی بزرگوار) است که درباره‌ی او سرزنشم می‌کردید. بی‌چون، من همواره با او رفت و آمدهایی شهوت‌زا (برای کام‌گیری از او) داشتم، ولی او بسی جویا و پویای نگهبانی خود بود. و اگر آنچه را که به آن دستورش می‌دهم عمل نکند به‌راستی زندانی شود و بی‌چون و بی‌امان از خوارشدگان گردد.»

(یوسف) گفت: «پروردگarem! زندان (تن) برای من از آنچه مرا به آن می‌خوانند دوست‌داشتنی‌تر است، و اگر نیرنگ آنان را از من بازگردانی، کودکانه سوی آنان خواهم گرایید و از (جمله‌ی) نادانان خواهم بود.»

پس، پروردگارش خواسته‌اش را برایش اجابت کرد و نیرنگ زنان را از او بازگردانید. بی‌گمان او، (هم) او بسیار شنوای بس داناست.

سپس پس از دیدن آن نشانه‌ها، به نظرشان آمد که او را بی‌چون تا چندی بی‌امان به زندان افکنند.

و دو جوان با او به زندان در آمدند. یکی از آن دو گفت: «من خویشتن را (به خواب) دیدم که (انگور برای) شرابی می‌فشارم.» و دیگری گفت: «من خود را (به خواب) دیدم که بر روی سرم نانی می‌برم و پرندگان از آن می‌خورند. ما را از تعبیرش خبری مهم ده، که ما تو را به‌راستی از نیکوکاران می‌بینیم.»

گفت: «غذایی را که روزی شما می‌گردد برای شما نمی‌آید مگر آنکه من از واقعیت و پیامدش به شما خبری مهم می‌دهم. پیش از آنکه آن غذا برایتان بیاید، این برای شما دو تن از همان چیزهایی است که پروردگarem به من آموخته. من آیین قومی را که به خدا اعتقاد ندارند – و همانند که به روز بازپسین کافرانند – رها کردم»

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ لَنَا
أَنْ نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى
النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ

يَصْلَحِي السَّجْنَ ءَأَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمْ اللَّهُ الْوَاحِدُ
الْقَهَّارُ

مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءَ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ
وَعِبَادُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا
لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

يَصْلَحِي السَّجْنَ أَمَّا أَحَدُكُمَا فَيَسْقِي رَبَّهُ خَمْرًا وَأَمَّا
الْآخَرُ فَيُصَلِّبُ فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ فَضَى الْأَمْرُ
الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ

وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِّنْهُمَا اذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ
فَأَنسَلَهُ الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّهِ فَلَبِثَ فِي السَّجَنِ بِضْعَ سِنِينَ

وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعُ
عِجَافٍ وَسَبْعَ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ
أَقْتُونِي فِي رُءْيَايَ إِنْ كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا تَعْبُرُونَ

«و آیین پدرانم -ابراهیم و اسحاق و یعقوب- را پیروی نمودم. برای ما هرگز سزاوار نبوده که هیچ چیزی را شریک خدا کنیم. این (فضیلت) از فضل خداست بر ما و بر مردم؛ ولی بیشتر مردم سپاسگزاری نمی‌کنند.»

«ای دو همراه زندانیم! آیا خدایان پراکنده بهترند یا خدای یگانه‌ی بسی برومند و چیره؟»

«شما بجز او، جز نام‌هایی (بی‌نشان) را نمی‌پرستید که شما و پدراتان آنها را نامگذاری کرده‌اید (و) خدا دلیلی سلطه‌گر بر (حقانیت) آنها نازل نکرده است. فرمان جز برای خدا نیست (که) فرمان داده جز او را نپرستید. این است دین درست پای‌برجا و راستا و پر بها؛ ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.»

«ای دو همراه زندانیم! اما یکی از شما به سرور خود باده می‌نوشاند، (و) اما دیگری به دار آویخته می‌شود، سپس پرندگان از سرش می‌خورند. امری که شما دو تن از من جویا می‌شوید تحقق یافته است.»

و (یوسف) به آن کس از آن دو که گمان می‌کرد نجات‌یافتنی است، گفت: «مرا نزد آقای خود به یاد آور.» و (اما) شیطان، یادآوری به آقایش را از یادش برد (و) در نتیجه (یوسف) چند سالی در زندان بماند.

و پادشاه (مصر) گفت: «من (در خواب) می‌بینم هفت گاو فریه را که هفت (گاو) لاغر آنها را می‌خوردند، و هفت خوشه‌ی سبز و (نیز) هفت خوشه‌ی دیگر خشکیده را. ای سران قوم! اگر خواب تعبیر می‌کرده‌اید، درباره‌ی خواب من، به من رأی تازه‌ای بدهید.»

قَالُوا أَضْغَتْ أَحْلَمٌ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَمِ بِعَلَمِينَ

۴۵

وَقَالَ الَّذِي نَجَا مِنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ أَنَا أُنَبِّئُكُمْ بِتَأْوِيلِهِ فَأَرْسِلُونِ

۴۶

يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعِ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَتٍ لَّعَلِّي أَرْجِعُ إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ

۴۷

قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأَبًا فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُوهُ فِي سُنبُلِهِ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا تَأْكُلُونَ

۴۸

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ يَأْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا تُخْصِنُونَ

۴۹

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ يَعَصِرُونَ

۵۰
۱۹۹ ر

وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ قَالَ ارْجِعْ إِلَى رَبِّكَ فَسْأَلْهُ مَا بَالُ النِّسْوَةِ الَّتِي قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ إِنَّ رَبِّي بِكَافٍ عَلِيمٌ

۵۱

قَالَ مَا خَطْبُكُنَّ إِذْ رَاودْتُنَّ يُوسُفَ عَن نَّفْسِهِ قُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوءٍ قَالَتِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ الْأَنْ حَصْحَصَ الْحَقُّ أَنَا رَاودْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ

۵۲

ذَلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي كَيْدَ الْخَائِنِينَ

گفتند: « (این‌ها) پاره‌هایی است پراکنده از خواب‌هایی پریشان، و ما به تعبیر خواب‌های آشفته دانا نیستیم.»

و آن کس از آن دو (به زندانی) که نجات یافته و پس از چندی (سخن یوسف را) به یاد آورده بود گفت: «مرا (به زندان) بفرستید تا شما را از تعبیر این (خواب) خبری مهم بدهم.»

«یوسف! ای مرد بسی راستگوی راست‌کردار! درباره‌ی (این خواب که) هفت گاو فربه، هفت گاو لاغر آنها را می‌خورند، و هفت خوشه‌ی سبز و هفت (خوشه‌ی) دیگر خشکیده، به ما نظری نو بده. شاید فراسوی مردم برگردم (و) شاید آنان (تعبیر آنها را و صداقت تو را) بدانند.»

یوسف گفت: «هفت سال پی‌درپی پویا و کوشا با رنجی مداوم می‌کارید، پس آنچه را درویدید – جز اندکی را که می‌خورید – در خوشه‌اش واگذارید.»

«سپس بعد از آن، هفت سال سخت در می‌رسد (که) آنچه در آن سال‌(های سبز) از پیش نهاده‌اید – جز اندکی را که می‌اندوزید– (آن سال‌ها) همه را خواهند خورد.»

«سپس، سالی در می‌رسد که مردم در آن (سال) از بی‌آبی نجات یافته (و) با باران کمک می‌شوند و در آن (میوه) می‌فشارند.»

و پادشاه گفت: «او را نزد من آورید.» پس هنگامی که آن فرستاده نزد وی آمد (یوسف) گفت: «نزد آقای خویش برگرد و از او بپرس که حالت مهم آن زنانی که دست‌های خود را به شدت بریدند چگونه (بوده) است؟ بی‌گمان پروردگار من به نیرنگ آنان بسی آگاه است.»

(پادشاه به آن زنان) گفت: « چون از یوسف کام خواستید شما را چه مهمی روی داده بود؟» (زنان) گفتند: «منزه است خدا! ما هیچ بدی بر یوسف ندانستیم.» همسر عزیز گفت: «اکنون حقیقت به روشنی آشکار شد. من بودم که با او مراوده‌ی شهوت‌زا کردم (و از او کام خواستم) و بی‌گمان او به‌راستی از راستان است.»

(یوسف گفت:) «این (درخواست اعاده‌ی حیثیت) برای آن بود تا (عزیز) بداند که من بی‌گمان در نهان به او خیانت نکردم. و خدا بی‌امان نیرنگ خائنان را راهنمایی نمی‌کند.»

وَمَا أُبْرِئُ نَفْسِيَّ إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي إِنَّ رَبِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ

وَقَالَ الْمَلِكُ أَتُتُونِي بِهِۦٓ أَسْتَخْلِصُهُ لِنَفْسِي فَلَمَّا كَلَّمَهُۥ قَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ أَمِينٌ

قَالَ أَجْعَلْنِي عَلَىٰ خَزَائِنِ الْأَرْضِ ۚ إِنِّي حَفِيظٌ عَلِيمٌ

وَكَذَٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ يَتَّبَوُّوا مِنْهَا حَيْثُ يَشَآءُ ۖ نُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَن نَّشَآءُ وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ

وَلَا جُرْ الْأُخْرَةَ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ

وَجَاءَ إِخْوَةُ يُوسُفَ فَدَخَلُوا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُۥ مُنْكَرُونَ

وَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَازِهِمْ قَالَ أَتُتُونِي بِأَخٍ لَّكُمْ مِّنْ أَبِيكُمْٓ أَلَا تَرَوْنَ أَنِّي أُوفِي الْكَيْلَ وَأَنَا خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ

فَإِن لَّمْ تَأْتُونِي بِهِۦٓ فَلَا كَيْلَ لَكُمْ عِنْدِي وَلَا تَقْرَبُونِ

قَالُوا سُرُودٌ عَنْهُ أَبَاهُ وَإِنَّا لَفَاعِلُونَ

وَقَالَ لِفَتْيَانِهِ أَجْعَلُوا بِضَعَتَهُمْ فِي رِحَالِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُونَهَا إِذَا أُنْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ لَعَلَّهم يَرْجِعُونَ

فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَىٰ أَبِيهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا مُنِعَ مِنَّا الْكَيْلُ فَأَرْسِلْ مَعَنَا آخَانَا نَكْتَلْ وَإِنَّا لَهُۥ لَحَافِظُونَ

«و من نفس خود را تبرئه نمی‌کنم (که) همواره نفس (اماره) همی امرکننده به بدی است، مگر آنچه را که خدای من رحم کند. به‌راستی پروردگار من پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگان است.»

و پادشاه گفت: «او را نزد من آورید، تا وی را برای خود برگزینم.» پس چون با او سخن به میان آورد گفت: «تو امروز به‌درستی نزد ما دارای منزلت و مکانت و امانتی بزرگ هستی.»

(یوسف) گفت: «مرا به خزانه‌داری (این) سرزمین برگمار. بی‌گمان من نگهبانی بسی نیرومند و دانا هستم.»

و بدین‌گونه یوسف را در سرزمین (مصر) مقام و منزلت دادیم، که از آن – هر جا که بخواهد – سکوتی هموار و راهوار می‌کرد. (این‌گونه) هر که را بخواهیم رحمت خود را به او می‌رسانیم و اجر نیکوکاران را تباه نمی‌سازیم.

و به راستی اجر آخرت – برای کسانی که ایمان آورده و پرهیزگاری می‌نموده‌اند – بهتر است.

و برادران یوسف آمدند و بر او وارد شدند. پس آنان را شناخت حال آنکه آنان انکار (و انگار)کننده‌ی اویند.

و چون آنان را به خواروبار (دلخواه زندگی‌ساز)شان مجهز کرد گفت: «برادر پدری خود را نزد من آرید، مگر نمی‌بینید که من پیمانه را تمام می‌دهم و من بهترین میزبانانم؟»

«پس اگر او را نزد من نیاوردید، برای شما نزد من هرگز پیمانه‌ای نیست، و به من نزدیک (هم) نشوید.»

گفتند: «او را با نیرنگ و رفت و آمدی مکرر از پدرش خواهیم ربود، و به‌راستی ما همی کننده‌ی (این کار) می‌باشیم.»

و (یوسف) به جوانان خود گفت: «سرمایه‌های آنان را در بارهایشان بگذارید، شاید هنگامی که سوی خانواده‌ی خود برگشتند آن را بازیابند، شاید بازگردند.»

پس هنگامی که سوی پدرشان بازگشتند، گفتند: «ای پدرمان! پیمانه (ی گندم) از ما منع شد، پس برادرمان را با ما بفرست تا پیمانه برگیریم، و ما بی‌گمان برای او نگهبانان ویژه‌ایم.»

قَالَ هَلْ ءَامَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا أَمِنْتُكُمْ عَلَىٰ أَخِيهِ مِنْ قَبْلُ فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ

۶۵

وَلَمَّا فَتَحُوا مَتْعَهُمْ وَجَدُوا بِضَلْعَتِهِمْ رُذَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُوا يَٰأَبَانَا مَا نَبْغِي هَذِهِ بِضَلْعَتِنَا رُذَّتْ إِلَيْنَا وَنَمِيرُ أَهْلَنَا وَنَحْفَظُ أَخَانَا وَنَزِدَادُ كَيْلَ بَعِيرٍ ذَٰلِكَ كَيْلٌ يَسِيرٌ

۶۶

قَالَ لَنْ أُرْسِلَهُ مَعَكُمْ حَتَّىٰ تُؤْتُونِ مَوْثِقًا مِّنَ اللَّهِ لَتَأْتُنَّنِي بِهِ إِلَّا أَن يُحَاطَ بِكُمْ فَلَمَّا ءَاتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ

۶۷

وَقَالَ يَبْنَئِي لَا تَدْخُلُوا مِن بَابٍ وَاحِدٍ وَادْخُلُوا مِنْ أَبْوَابٍ مُّتَفَرِّقَةٍ وَمَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ

۶۸

وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُمْ مَا كَانَ يُغْنِي عَنْهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا حَاجَةً فِي نَفْسِ يَعْقُوبَ قَضَاهَا وَإِنَّهُ لَذُو عِلْمٍ لِّمَا عَلَّمْنَاهُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

۶۹
۲۰۱۲

وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَىٰ يُوسُفَ ءَاوَىٰ إِلَيْهِ أَخَاهُ قَالَ إِنِّي أَنَا أَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

(یعقوب) گفت: «آیا جز همان‌گونه که شما را پیش از این بر برادرش امیتان داشتم، بر او (نیز اکنون هم) امیتان ندارم؟! پس خدا بهترین نگهبان است، و اوست رحم‌کننده‌ترین رحم‌کنندگان.»

و هنگامی که بار خود را گشودند، دریافتند که سرمایه‌شان بدان‌ها بازگردانیده شده.گفتند: «ای پدرمان! ما (دیگر) چه می‌گوییم؟ این سرمایه‌ی ماست که به ما بازگردانیده شده و قوت خانواده‌ی خود را (هم) می‌افزاییم و برادرمان را (هم) حفظ می‌کنیم و پیمانه‌ی شتری (هم) می‌افزاییم؛ این (پیمانه‌ی گذشته‌ی عزیز) پیمانه‌ای ناچیز است.»

گفت: «هرگز او را با شما نخواهم فرستاد تا پیمانی از خدایم بیاورید که به‌راستی او را بی‌چون نزد من باز آورید، مگر آنکه ناخودآگاه گرفتار شوید.» پس چون پیمان خود را برای او آوردند (یعقوب) گفت: «خدا بر آنچه می‌گوییم وکیل است.»

و گفت: «ای پسران من! (همه) از یک در و راه در نیایید و از راه‌ها و درهای جداگانه درآیید و من (با این سفارش) چیزی از (قضای) خدا را از شما دور نمی‌توانم داشت. فرمان جز برای خدا نیست. تنها بر او توکل کردم، پس توکل‌کنندگان باید تنها بر او توکل کنند.»

و چون – همان‌گونه که پدرشان به آنان امر کرده بود – وارد شدند (این کار) چیزی را در برابر خدا از آنان بی‌نیاز نکرده بود؛ جز اینکه یعقوب نیازی را که در دلش بود، بر آورد. و بی‌گمان، او به آنچه بدو آموخته بودیم به‌راستی دارای دانشی (فراوان) بود؛ ولی بیشتر مردمان نمی‌دانند.

و هنگامی که بر یوسف وارد شدند، برادرش [بنیامین] را سوی خود جای داد و گفت: «به‌راستی من، همین من، برادر تو هستم. پس، از آنچه (برادران) می‌کرده‌اند، غمگین مباش.»

فَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَّازِهِمْ جَعَلَ السَّقَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَتَيْتُهَا الْعَيْرُ إِنَّكُمْ لَسَرِقُونَ

۷۱ قَالُوا وَأَقْبِلُوا عَلَيْهِمْ مَّاذَا تَفْقِدُونَ

۷۲ قَالُوا نَفَقِدُ صُوعَ الْمَلِكِ وَلِمَن جَاءَ بِهِ حِمْلُ بَعِيرٍ وَأَنَا بِهِ زَعِيمٌ

۷۳ قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَّا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَرِقِينَ

۷۴ قَالُوا فَمَا جَزَاؤُهُ إِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ

۷۵ قَالُوا جَزَاؤُهُ مَن وُجِدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزَاؤُهُ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ

فَبَدَأَ بِأَوْعِيَّتِهِمْ قَبْلَ وِعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا مِنْ وِعَاءِ أَخِيهِ كَذَلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ ۖ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَّن نَّشَاءُ ۖ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ

۷۷ قَالُوا إِنْ يَسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَهُ مِنْ قَبْلُ فَأَسْرَهَا يُّوسُفُ فِي نَفْسِهِ ۖ وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ ۚ قَالَ أَنْتُمْ شَرُّ مَكَانًا ۖ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ

۷۸ قَالُوا يٰأَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُوَ أَبًا شَيْخًا كَبِيرًا فَخُذْ أَحَدَنَا مَكَانَهُ ۖ إِنَّا نَرْنَكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ

پس هنگامی که آنان را به خواروبارشان مجهز کرد، پیمانه(ی زرینِ شاه) را در بارِ برادرش نهاد. سپس (به دستور او) ندا کننده‌ای ندا در داد: «بی‌گمان شما همانا دزدانید.»

(برادران) در حالی که به آنان روی کردند، گفتند: «در پی چه‌اید؟»

گفتند: «در پی پیمانه‌ی شاهیم، و برای هر که آن را بیاورد یک بار شتر است.» و (ندا کننده‌ای گفت:) «و من سخت ضامن آنم.»

گفتند: «به خدا سوگند، شما به‌راستی و درستی دانستید که ما نیامده‌ایم تا در این سرزمین افساد کنیم و ما هیچ‌گاه دزد نبوده‌ایم.»

گفتند: «پس، اگر دروغگو بوده‌اید کیفرش چیست؟»

گفتند: «کیفرش کسی است که پیمانه در بارش پیدا شود، پس کیفرش خود اوست. ما ستمکاران را این‌گونه کیفر می‌دهیم.»

پس (یوسف) به (بازرسی) بارهای آنان – پیش از بار برادرش – آغاز کرد. سپس (در پایان کار) آن را از بار برادرش [بنیامین] به پویایی (ظاهری) در آورد. این‌گونه به یوسف شیوه(ای شرعی) آموختیم (چرا که) او در آیین پادشاه نمی‌توانست برادرش را بگیرد؛ مگر اینکه خدا بخواهد (و چنین راهی بدو بنماید). کسانی را که بخواهیم به درجاتی بالا می‌بریم و برتر از هر صاحب دانشی، دانشوری است.

گفتند: «اگر او دزدی می‌کند، همانا پیش از این برادرش (یوسف هم) دزدی کرده است.» پس یوسف این (سخن) را در دل خود پنهان داشت و آن را برایشان آشکار نکرد (ولی) گفت: «موقعیت شما بدتر (از او) است، و خدا به آنچه وصف می‌کنید داناتر است.»

گفتند: «هان ای عزیز! او را به‌راستی پدری پیر (و) سالخورده است؛ پس یکی از ما را به جای او برگیر. بی‌گمان ما تو را از نیکوکاران می‌بینیم.»

قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ نَأْخُذَ إِلَّا مَنْ وَجَدْنَا مَتَاعَنَا عِنْدَهُ وَإِنَّا إِذَا لَظَلِمُونَ

فَلَمَّا أَسْتَيْسُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا قَالَ كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ أَبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَ فَلَنْ أَبْرَحَ الْأَرْضَ حَتَّى يَأْذَنَ لِىَ أَبِى أَوْ يَحْكُمَ اللَّهُ لى وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ

أَرْجِعُوا إِلَى آبَائِكُمْ فَقُولُوا يَبْأَبَانَا إِنَّ أَبْنَكَ سَرَقَ وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلِمْنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَافِظِينَ

وَسَأَلَ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْعِيرَ الَّتِي أَقْبَلْنَا فِيهَا وَإِنَّا لَصَادِقُونَ

قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ جَمِيلٌ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

وَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَأْسَفَى عَلَى يُونُسَ وَأُبَيَضَّتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ كَظِيمٌ

قَالُوا تَاللَّهِ تَفْتَوْا تَذْكُرُ يُونُسَ حَتَّى تَكُونَ حَرَضًا أَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ

قَالَ إِنَّمَا أَشْكُوا بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

گفت: «پناه بر خدا که جز آن کس را که کالای خود را نزد وی یافته‌ایم برگیریم، زیرا در آن صورت بی‌امان ما ستمکارانیم.»

پس هنگامی که از او نومید شدند، رازگویان (هم‌چون فراریان خستند و) رستند. بزرگشان گفت: «مگر نمی‌دانید که پدرتان بر شما پیمانی استوار از خدا بر گرفت؟ و از پیش (هم) درباره‌ی یوسف آنچه تفریط و کوتاهی کردید (یاد کنید). پس هرگز از این سرزمین بر نخواهم خاست تا پدرم برایم اجازه دهد یا خدا در حق من داوری کند و او بهترین داوران است.»

«سوی پدرتان بازگردید. پس (به او) بگویید: پدرمان! پسر دزدی کرده و ما جز به آنچه می‌دانستیم گواهی نمی‌دهیم. و ما نگهبان غیب (هم) نبوده‌ایم.»

«و از (مردم) مجتمعی که در آن بودیم و (از) کاروانی که از میانشان آمدیم جویا شو و ما به‌راستی راستگویانیم.»

(یعیقوب) گفت: « (چنین نیست!) بلکه نفس‌های (اماره‌ی) شما کاری (نادرست) را برایتان آراسته است. پس صبری زیبا و دل‌ریا (باید). امید که خدا همه‌ی آنان را سوی من (باز) آورد، که او، (هم) او بس دانای حکیم است.»

و از آنان روی گردانید و گفت: «اسفا بر یوسف!» و دو چشمانش از اندوه سپید شد. پس او بس فرو نشاننده‌ی خشم است.

(پسران) گفتند: «به خدا سوگند که پیوسته یوسف را یاد می‌کنی تا به پرتگاه هلاکت افتی یا (در پایان) از هلاک‌شدگان باشی.»

گفت: «من شکایت غم و اندوه خود را تنها سوی خدا می‌برم، و از خدا چیزی می‌دانم که شما نمی‌دانید.»

يَبْنِيْ اَذْهَبُوْا فَتَحَسَّسُوْا مِنْ يُوسُفَ وَآخِيْهِ وَلَا تَأْيَسُّوْا
مِنْ رَّوْحِ اللّٰهِ ۚ اِنَّهُ لَا يَأْيِسُ مِنْ رَّوْحِ اللّٰهِ اِلَّا الْقَوْمُ
الْكَافِرُوْنَ

فَلَمَّا دَخَلُوْا عَلَيْهِ قَالُوْا يٰٓاَيُّهَا الْعَزِيْزُ مَسَّنَا وَاهْلُنَا الضُّرُّ
وَجِئْنَا بِبِضْعَةٍ مُّزَجَلَةٍ فَاَوْفِ لَنَا الْكِیْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا ۖ
اِنَّ اللّٰهَ یَجْزِی الْمُتَصَدِّقِيْنَ

قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ بِیُوسُفَ وَآخِيْهِ اِذْ اَنْتُمْ جَاهِلُوْنَ

قَالُوْا اَءَنْتَ یُوسُفُ ۖ قَالَ اَنَا یُوسُفُ وَهٰذَا اَخِیْ ۖ قَدْ
مَنَّ اللّٰهُ عَلَيْنَا ۚ اِنَّهُ مَن یَّتَّقِ وَیَصْبِرْ فَاِنَّ اللّٰهَ لَا یُضِیْعُ
اَجْرَ الْمُحْسِنِيْنَ

قَالُوْا تَاللّٰهِ لَقَدْ ءَاثَرَكَ اللّٰهُ عَلَيْنَا وَاِنْ كُنَّا لَخٰطِئِيْنَ

قَالَ لَا تَثْرِیْبَ عَلَیْكُمْ الْیَوْمَ ۖ یَغْفِرُ اللّٰهُ لَكُمْ وَهُوَ اَرْحَمُ
الرَّحِیْمِیْنَ

اَذْهَبُوْا بِقَمِیصِیْ هٰذَا فَاَلْقُوْهُ عَلٰی وَجْهِ اَبِیْ یَٔتِ بِصِیْرًا
وَاُتُوْنِ بِاَهْلِكُمْ اَجْمَعِیْنَ

وَلَمَّا فَصَلَتِ الْعِیْرُ قَالَ اَبُوْهُمْ اِنِّیْ لَاجِدُ رِیْحِ یُوسُفَ ۖ لَوْلَا
اَنْ تُفَنِّدُوْنَ

قَالُوْا تَاللّٰهِ اِنَّكَ لَفِی ضَلٰلِكَ الْقَدِیْمِ

«ای پسران من! بروید و از یوسف و برادرش با احساسی
اکید کاوش و پویش کنید. و از آسایش روح‌افزا و نسیم
فریادرسی و شادی و مهربانی و بخشایش ربانی نومید
نشوید. بی‌گمان جز گروه کافران (کسانی) از رحمت خدا
نومید نشوند.»

پس هنگامی که (برادران) بر یوسف وارد شدند، گفتند:
«ای عزیز! به ما و خانواده‌ی ما زیان (مرگبار) رسیده و
(اکنون) با سرمایه‌ای کم (نزد تو) آمده‌ایم. پس برای ما
پیمانه را وافی و کامل گردان و بر ما تصدّق فرمای.
بهراستی خدا صدقه‌دهندگان را پاداش می‌دهد.»

گفت: «آیا دانستید با یوسف و برادرش به هنگام (و
هنگامه‌ی) نادانی، چه(ها) کردید؟»

گفتند: «آیا تو بی‌گمان خودت، به‌راستی یوسفی؟»گفت:
« (آری) من، (همین) من یوسفم، و این برادر من است.
بهراستی خدا بر ما مَنّت نهاده است. هر که همواره تقوا و
صبر پیشه کند بی‌گمان خدا پاداش نیکوکاران را تباه
نمی‌کند.»

گفتند: «به خدا سوگند، (که) بی‌چون خدا تو را به‌راستی بر
ما برتری داده است و گر چه ما بی‌شک خطاکار بوده‌ایم.»

(یوسف) گفت: «امروز بر شما سرزنش و رسوایی نیست.
خدا برای شما گناهتان را می‌پوشد و او رحم‌کننده‌ترین
رحم‌کنندگان است.»

«این پیراهن مرا ببرید. پس آن را بر چهره‌ی پدرم بیفکنید
تا بینا بیاید و همه‌ی کسان خود را نزد من آورید.»

و هنگامی که کاروان جدا شد، پدرشان گفت: «اگر مرا به
کم فهمی نسبت ندهید من به‌راستی بوی یوسف را
می‌یابم.»

گفتند: «به خدا سوگند تو بی‌گمان (هم‌چنان) فرو رفته‌ی در
ژرفای گمراهی دیرینت هستی.»

فَلَمَّا أَنْ جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْقَاهُ عَلَى وَجْهِهِ فَارْتَدَّ بَصِيرًا ۖ قَالَ
أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

۹۷

قَالُوا يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ

۹۸

قَالَ سَوْفَ أُسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي ۖ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

۹۹

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ عَاوَى إِلَيْهِ أَبْوِيهِ وَقَالَ ادْخُلُوا
مِصْرَ إِن شَاءَ اللَّهُ ءَامِنِينَ

۱۰۰

وَرَفَعَ أَبْوِيهِ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا لَهُ سُجَّدًا وَقَالَ يَأْتِبِ
هَذَا تَأْوِيلُ رُءُوسِي مِنْ قَبْلُ ۖ قَدْ جَعَلَهَا رَبِّي حَقًّا وَقَدْ
أَحْسَنَ بِي إِذْ أَخْرَجَنِي مِنَ السِّجْنِ وَجَاءَ بِكُم مِّنَ الْبَدْوِ
مِنْ بَعْدِ ۚ أَنْ تَزْعَ الشَّيْطَانُ بَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَتِي ۚ إِنَّ رَبِّي
لَطِيفٌ لِّمَا يَشَاءُ ۚ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

۱۰۱
حزب
۹۹

رَبِّ قَدْ ءَاتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِي مِنْ تَأْوِيلِ
الْأَحَادِيثِ ۖ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنْتَ وَلِيِّ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ ۖ تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ

۱۰۲

ذَٰلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ ۚ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ
اجْتَمَعُوا أَمْرَهُمْ وَهُمْ يَمْكُرُونَ

۱۰۳

وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ

پس هنگامی که مژده‌رسان آمد، آن (پیراهن) را بر
چهره‌اش انداخت (و یعقوب) به بینابیش برگشت. گفت:
«آیا به شما نگفتم (که) بی‌شک من از (عنایت) خدا چیزهایی
می‌دانم که شما نمی‌دانید؟»

گفتند: «پدرمان! برای گناهانمان (از خدا) پوشش (و
پوشش) بخواه (که) ما بی‌گمان خطاکاران بوده‌ایم.»

گفت: «در آینده‌ای دور از پروردگارم برای شما پوشش
می‌خواهم. او، همانا (هم) او بسی پوشنده‌ی رحمتگر بر
ویژگان است.»

پس هنگامی که (برادران) بر یوسف وارد شدند، پدر و مادر
خود را در کنار خویش جای داد و گفت: «ان شاء الله، با امن و
امان داخل مصر شوید.»

و پدر و مادرش را بر تخت به بالا (و بلندا) برد، و برای او
(به شکرانه‌ی این نعمت برای خدا) به سجده در افتادند و
گفت: «پدرم! (هم) این است تعبیر خواب پیشینم به‌راستی
پروردگارم آن را راست و پای‌برجا گردانید، و بی‌گمان به من
احسان کرد، چون مرا از زندان خارج ساخت و شما را از
بیابان (کنعان به مصر) باز آورد، پس از آنکه شیطان میان
من و برادرانم دخالتی افسادگر نمود. بی‌چون، پروردگارم
نسبت به آنچه بخواهد دقیق و ریزه‌کار است. به‌راستی او
بس دانای حکیم است.»

«پروردگارم! تو به‌راستی بخشی از پادشاهی را به من
دادی. و برخی از تعبیر حوادث و خواب‌ها را به من آموختی.
ای پدیدآورنده‌ی آسمان‌ها و زمین بر فطرت توحید! تنها تو
در دنیا و آخرت مولای منی. مرا به حالت تسلیم بمیران، و
مرا به شایستگیان ملحق فرمای.»

این (ماجرا) از خبرهای مهم غیب است. آن را به تو وحی
می‌کنیم و تو – چون آنان در کارشان هم‌داستان شدند در
حالی که مکر می‌کردند – نزدشان نبودی.

و بیشتر مردمان – هر چند (برای ایمان آوردنشان) حرص
ورزی – (از) ایمان‌آوردندگان نیستند.

وَمَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ

و تو بر این (کار) پاداشی از آنان نخواهی. این (قرآن و پیامبران) جز یادواره‌ای برای جهانیان نیست.

وَكَايْنِ مِّنْ ءَايَةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ

و چه بسیار از نشانه‌هایی در آسمان‌ها و زمین است که بر آنها می‌گذرند، در حالی که از آنها رویگردانند.

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ

و بیشترشان به خدا ایمان نمی‌آورند مگر آنکه هم‌چنان مشرکانند.

أَفَأَمِنُوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ غَشِيَةٌ مِّنْ عَذَابِ اللَّهِ أَوْ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

پس آیا از اینکه عذابی فراگیر از خدا آنان را در رسد در امانند؟ یا (از) ساعت [قیامت] – درحالی که بی‌خبرند – ناگهان آنان را فرا رسد (ایمنند)؟

قُلْ هَذِهِ سَبِيلُ أَدْعُوا إِلَى اللَّهِ عَلَىٰ بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي ۖ وَسُبْحَنَ اللَّهُ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

بگو: «این راه (راهوار) من است و هر کس را (که) پیروی‌ام کرد از روی بصیرتی (شایسته) به راه خدا دعوت می‌کنم. و منزّه است خدا. و من از مشرکان نیستم.»

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِي إِلَيْهِمْ مِّنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ ۚ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۖ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا أَفَلَا تَعْقِلُونَ

و پیش از تو (نیز) بجز مردانی از اهل مجتمع‌ها – که به آنان وحی می‌کردیم – (برای مکلفان) نفرستادیم. آیا پس (از این وحی) در زمین نگردیدند تا فرجام کسانی را که پیش از آنان بوده‌اند بنگرند؟ و به درستی سرای آخرت – برای کسانی که پرهیزگاری کرده‌اند– بهتر است. پس آیا خردورزی نمی‌کنید؟

حَتَّىٰ إِذَا اسْتَيْسَسَ الرُّسُلُ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوا جَاءَهُمْ نَصْرُنَا فَنُجِّيَ مَنْ نَّشَاءُ ۖ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُنَا عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ

تا هنگامی که فرستادگان (ما از ایمان کافران) نومید شدند و پنداشتند که به آنان (از جانب مردمان) بی‌گمان دروغ گفته شده، یاریمان آنان را در رسید. پس کسانی را که می‌خواستیم، نجات یافتند. و برخورد شدیدمان از گروه مجرمان برگشت ندارد.

لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِأُولِي الْأَلْبَابِ ۚ مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَىٰ وَلَٰكِن تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

بی‌گمان در سرگذشت آنان، برای خردمندان همواره عبرتی بوده است. این سخنی نبوده که به دروغ ساخته شده باشد، بلکه تصدیق‌کننده‌ی آنچه از کتاب‌هایی بوده که در برابرش بوده (و پیش از آن گذشته) و جداسازی همه چیز است و گروهی را که ایمان می‌آورند رهنمودی و رحمتی (بزرگ) است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْمَرَّةَ تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ وَالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ
الْحَقُّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ

۱
۲۰۵۵

اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ أَسْتَوَىٰ
عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ
مُّسَمًّى يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقَاءِ رَبِّكُمْ
تُوقِنُونَ

۲

وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَواسِيَ وَأَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ
الْثَمَرَاتِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشَى اللَّيْلُ النَّهَارَ إِنَّ
فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

۳

وَفِي الْأَرْضِ قِطْعٌ مُتَجَاوِرَاتٌ وَجَنَّاتٌ مِّنْ أَعْنَابٍ وَزُرْعٌ
وَنَخِيلٌ صِنْوَانٌ وَغَيْرُ صِنْوَانٍ يُسْقَى بِمَاءٍ وَاحِدٍ وَنُفِصِّلُ
بَعْضَهَا عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الْأَكْلِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ

۴

وَإِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ أَإِذَا كُنَّا تُرَابًا لَّفِي خَلْقٍ
جَدِيدٍ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ الْأَغْلُلُ فِي
أَعْنَاقِهِمْ وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

۵
حزب
۱۰۰

المر اینهاست آیات کتاب [قرآن]، و آنچه از جانب پروردگارت سوی تو نازل شده، تمامی حق است ولی بیشتر مردمان ایمان نمی‌آورند.

خدا کسی است که آسمان‌ها را بدون ستون‌هایی که آنها را ببینید برافراشت. سپس بر عرش (تدبیر) چیره شد و خورشید و ماه را رام (و راهوار) گردانید. هر کدام برای مدتی به سیر خود روانند، حال آنکه (خدا) امر [کار، فرمان و هر چیز آفریدگان] را تدبیر می‌کند. و آیات (خود) را به روشنی جداسازی و بیان می‌نماید، شاید شما به لقای پروردگارتان یقین آورید.

و اوست کسی که زمین را گسترانید و در آن کوه‌های بلند فرو رفته در زمین (و) سر در آسمان و رودهایی نهاد و از هر گونه میوه‌ای در آن نر و ماده قرار داد، حال آنکه روز را به شب می‌پوشاند. به‌راستی در این (امور) برای مردمی که تفکر می‌کنند نشانه‌هایی است.

و در زمین قطعاتی است کنار یکدیگر و باغ‌هایی از انگور و کشتزارها و درختان خرما - (چه) همانند و (چه) ناهمانند - (که) با یک آب سیراب می‌گردند؛ و برخی از آنها را (از نظر مزه و کیفیت) بر برخی دیگر در خوراک برتری می‌دهیم. به‌راستی در این (امر) برای مردمی که خردورزی می‌کنند همواره نشانه‌هایی است.

و اگر شگفتی داری، پس شگفت از سخن آنان [کافران] دار که: «آیا وقتی خاک شدیم، آیا به‌راستی بی‌چون در آفرینش جدیدی خواهیم بود؟» همان کسانی‌اند که به پروردگارشان کفر ورزیدند و (هم) اینان در گردن‌هایشان زنجیرهاست، و آنان همدمان آتشند، و در آن (به) اندازهی کفرشان و کمتر از آن ماندگارند.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِنْ
قَبْلِهِمُ الْمَثَلَتُ^ق وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ عَلَى ظُلْمِهِمْ^ص
وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ^ق إِنَّمَا
أَنْتَ مُنْذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ

اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَىٰ وَمَا تَغِيضُ الْأَرْحَامُ وَمَا تَزْدَادُ^ج
وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ

عَلِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرِ الْمُتَعَالِ

سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَنْ أَسَرَّ الْقَوْلَ وَمَنْ جَهَرَ بِهِ^ه وَمَنْ هُوَ
مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَسَارِبٌ بِالنَّهَارِ

لَهُو مُعَقِّبَتٌ مِّنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ^ه يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ^ر
اللَّهِ^ق إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ^ق
وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ^ج وَمَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ^ه
مِنْ وَّالٍ

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنْشِئُ السَّحَابَ
الثِّقَالَ

وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ^ه وَالْمَلَكُوتُ مِنْ خِفَتِهِ^ه وَيُرْسِلُ
الْصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ
وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ

و پیش از خوبی، با شتاب از تو بدی می‌خواهند، حال آنکه
بی‌گمان پیش از آنان (بر کافران) عقوبت‌هایی پندآور و
هشیارگر می‌رفته است. و به‌راستی پروردگارت نسبت به
مردمان – با وجود ستمشان – بی‌گمان پوشاننده است، و
همانا پروردگار تو بی‌چون به‌راستی سخت‌کیفر است.

و آنان که کافر شدند گویند: «چرا نشانه‌ای (آشکار) از طرف
پروردگارش بر او نازل نشده است؟» (ای پیامبر!) تو فقط
هشداردهنده‌ای. و برای هر گروهی رهبری است.

خدا می‌داند آنچه را که هر مادینه‌ای (در رَحِمَش) بر
می‌گیرد و (نیز) آنچه را که (این) رحم‌ها می‌کاهند، و آنچه را
فزونی می‌یابند. و هر چیزی را نزد او اندازه‌ای است.

دانای نهان و آشکار، همان بزرگ بلندمرتبه است.

(برای او) یکسان است (که) کسی از شما سخن (خود) را
پنهان کند، و کسی آن را فاش گرداند، و کسی که در شب
خویشن را پنهان دارد و روز آشکارا گرداند.

برای او (نسبت به آنان) دنبال‌کنندگان و پیگیرانی است
(که) پیایی یکدیگر او را به فرمان خدا از پیش رو و از
پشت سر پاسداری می‌کنند. به‌راستی خدا حال و مالی قومی
را تغییر نمی‌دهد، تا آنان خود آن (جان و جانان) را تغییر
دهند. و هنگامی که خدا برای قومی بدی بخواهد، پس هیچ
برگشتی برای آن نمی‌باشد و غیر از او سرپرستی (هم)
برایشان نیست.

اوست کسی که برق را برای بیم و امید به شما می‌نماید، و
ابرهای گران‌بار را به وجود می‌آورد.

رعد، به حمد او تنزیه(اش) می‌کند، و فرشتگان جملگی از
بیمش تسبیح گویند. و صاعقه‌ها را فرو می‌فرستد و با آنها
هر که را بخواهد، مورد اصابت قرار می‌دهد؛ در حالی که
آنان درباره‌ی خدا مجادله می‌کنند. و او در کیفرهایش (در
عین علم و قدرت‌ش) بسی پیگیر (گناهان) است.

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ إِلَّا كَبْسِطٍ كَفَّيْهِ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلَالُهُم بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ۝

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ أَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَبَّهُهُ خَلَقُوا عَلَيْهِ قُلِ اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ

أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًا وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ حِلْيَةٍ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلُهُ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي الْأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ

لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ الْحُسْنَىٰ وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُ لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ ۚ أُولَٰئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَمَأْوَهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ

دعوت حق تنها برای اوست و کسانی که جز او را می‌خوانند، آنان هیچ گونه اجابتی برایشان نمی‌کنند؛ مگر مانند کسی که دو دستش را به سوی آب گشاینده است تا (آب) به دهانش برسد، در حالی که (به آب) هرگز رسیده نیست. و درخواست کافران جز در (ژرفای) گمراهی نیست.

و هر که در آسمان‌ها و زمین است - خواه‌وناخواه - با سایه‌هایشان، بامدادان و شامگاهان، تنها برای خدا سجده (و خضوع) می‌کنند.

بگو: «پروردگار آسمان‌ها و زمین کیست؟» بگو: «خداست!» بگو: «پس آیا جز او سرپرستانی گرفته‌اید، حال آنکه اختیار سود و زیان خودشان را (هم) ندارند؟» بگو: «آیا نابینا و بینا یکسانند؟ یا تاریکی‌ها و روشنائی همانندند؟ یا برای خدا شریکانی نهاده‌اند (که) همانند آفرینش او آفریده‌اند، پس (در نتیجه، این دو) آفرینش بر آنان مشتبّه شده‌اند؟» بگو: «خدا آفریننده‌ی هر چیزی است و اوست یگانه‌ی قهار.»

(همو) از آسمان، آبی فرود آورد. پس (به طرف) گودی‌هایی به اندازه‌ی گنجایش‌شان روان شد و پس سیل، کفی برخاسته بر خود بس بار کرد. و از آنچه برای به دست آوردن زینتی یا کالایی، در آتش می‌گذارند، همانند آن، کفی بر می‌آید. خدا حق و باطل را چنین مثل می‌زند. و اما کف، پس بی‌مهابا به هدر می‌رود، ولی آنچه به مردم سود می‌رساند، در زمین هم‌چنان (باقی) می‌ماند. خدا مثل‌ها را چنین می‌زند.

برای کسانی که پروردگارشان را اجابت کردند، نیکوترین پاداش است، و کسانی که برایش اجابت نکرده‌اند، اگر سراسر آنچه در زمین است و مانند آن را با آن داشته باشند، همواره آن را برای بازخريد خود خواهند داد. آنان به سختی بازخواست‌شونده‌اند، و پناهگاهشان دوزخ است، و چه بد پناهگاهی است.

أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَىٰ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ

الَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَنْقُضُونَ الْمِيثَاقَ

وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ ۚ أَنْ يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ

وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآَنَفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرَءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ

جَنَّتٍ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ ءَابَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ ۖ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ

سَلَّمَ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ ۖ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ

وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ ۚ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ ۚ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ ۚ وَفَرِحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مَتَعٌ

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ ءَايَةٌ مِّن رَّبِّهِ ۚ قُلْ إِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أَنَابَ

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ ۗ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ

آیا پس،کسی که می‌داند آنچه از جانب پروردگارت، سویت نازل شده است (تنها همان تمامی) حقیقت است، مانند کسی است که کور دل است؟ تنها خردمندانند که (حق را) به خوبی یاد می‌کنند؛

کسانی که به پیمان خدا وفادارند و عهد(شان) را نمی‌شکنند؛

و کسانی که آنچه را خدا به پیوستنش فرمان داده می‌پیوندند و از پروردگارشان می‌هراسند و از بدی [سختی] حساب بیم دارند.

و کسانی که برای طلب خشنودی پروردگارشان شکیبایی کردند، و نماز را بر پا داشتند و از آنچه روزیشان دادیم، نهان و آشکارا انفاق کردند، و بدی را با نیکی می‌زدایند، برایشان عاقبت (خودش در) سرای آینده است.

باغ‌های جاودان که آنان با شایستگیان – از پدرانشان و همسرانشان – در آنها داخل می‌شوند و فرشتگان از هر دری بر آنان در می‌آیند،

(و به آنان می‌گویند:) «درود بر شما، به (پاداش) آنچه صبر کردید.» پس چه نکوست عاقبت (آن) سرای.

و کسانی که پیمان خدا را پس از بستن آن می‌شکنند، و آنچه را خدا به پیوستن آن فرمان داده می‌گسلند و در زمین افساد می‌کنند، برایشان لعنت بزرگ است، و بدی (عادلانه‌ی) آن سرا ایشان را (سزا)ست.

خدا روزی را برای هر که بخواهد گشاده و (یا) تنگ می‌گرداند. و (اما) آنان به زندگی دنیا شاد شدند، و زندگی دنیا در (برابر) آخرت جز بهره‌گیری و متاعی در آخرت نیست.

و کسانی که کفر ورزیدند گویند: «چرا از جانب پروردگارش (هیچ) نشانه‌ای بر او نازل نشده است؟» بگو: «در حقیقت خداست که هر کس را بخواهد بی‌راه می‌گذارد. و آن کس را که پیایی فرا رویش روان بوده، سوی خود راه می‌نماید.»

(همان) کسانی که ایمان آورده‌اند و دل‌هایشان به یاد خدا آرام می‌گیرد. هشدار که با یاد خدا دل‌ها آرامش می‌یابد.

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبَىٰ لَهُمْ وَحُسْنُ مَتَابٍ

۳۰

كَذَٰلِكَ أَرْسَلْنَاكَ فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهَا أُمَمٌ لِّتَتْلُوَ عَلَيْهِمُ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَنِ قُلْ هُوَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ مَتَابٍ

۳۱

وَلَوْ أَنَّ قُرْعَانَا سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ أَوْ قُطِعَتْ بِهِ الْأَرْضُ أَوْ كَلِمَ بِهِ الْمَوْتَىٰ بَل لِّلَّهِ الْأَمْرُ جَمِيعًا أَفَلَمْ يَأْتِئْسَ الَّذِينَ ءَامَنُوا أَن لَّو يَشَاءُ اللَّهُ لَهْدَى النَّاسَ جَمِيعًا وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا تُصِيبُهُم بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةٌ أَوْ تَحُلُّ قَرِيبًا مِّن دَارِهِمْ حَتَّىٰ يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ

۳۲

۲۰۹ ر

وَلَقَدْ أَسْتَهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَمَلَيْتُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا ثُمَّ أَخَذْنَاهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ

۳۳

أَفَمَن هُوَ قَائِمٌ عَلَىٰ كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ قُلْ سَمُّوهُمْ أَمْ تُنَبِّئُونَهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي الْأَرْضِ أَمْ بَظَاهِرٍ مِّنَ الْقَوْلِ بَل زَيْنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَكْرَهُمْ وَصُدُّوا عَنِ السَّبِيلِ وَمَن يُضِلِّ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن هَادٍ

۳۴

لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَقُّ وَمَا لَهُم مِّنَ اللَّهِ مِن وَاقٍ

کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته (ی ایمان) کرده‌اند، شادکامی و سرانجام خوشی برای آنان است.

این‌گونه تو را در میان امتی – که پیش از آن، امت‌هایی همواره روزگارانی به سر بردند – فرستادیم، تا آنچه را به تو وحی کردیم بر آنان بخوانی، در حالی که ایشان به (خدای) رحمان کفر می‌ورزند. بگو: «اوست پروردگارم (و) معبودی جز او نیست. تنها بر او توکل می‌کنم و بازگشتم تنها سوی اوست.»

و اگر به راستی قرآنی بود که کوه‌ها بدان بس روان می‌شدند، یا زمین بدان همی قطعه قطعه می‌گردید، یا مردگان بدان به سخن در می‌آمدند (باز هم در آنان اثر نمی‌کرد). بلکه همه‌ی امور تنها برای خداست. پس آیا کسانی که ایمان آوردند، مأیوس نشدند که اگر خدا می‌خواست همواره همه‌ی مردمان را به راه می‌آورد؟ و کسانی که کافر شدند پیوسته به (سزای) آنچه کردند (مصیبت) کوبنده‌ای آنان را دررسد، یا نزدیک خانه‌هایشان نفوذ کند، تا وعده‌ی خدا فرارسد. خدا هرگز وعده‌(ی خود) را خلاف نمی‌کند.

و بی‌گمان، فرستادگانی پیش از تو بی‌امان مسخره شدند. پس برای کسانی که کافر شدند مهلت دادم. سپس آنان را (به کفرشان) برگرفتم. پس چگونه بود پیگیری‌ام؟

آیا پس کسی که بر (سروسامان) هر شخصی – بدانچه کرده است – ایستا و مراقب است (مانند کسی است که از همه جا بی‌خبر است)؟ حال آنکه برای خدا شریکانی قرار دادند، بگو: «نامشان را ببرید. یا او را به آنچه در زمین نمی‌داند خبری مهم دهید، یا با سخنی سطحی (این خبر مهم را می‌دهید)؟» بلکه برای کسانی که کافر شده‌اند نیرنگشان آراسته شده و از راه (حق) باز داشته شده‌اند. و خدا هر که را بیراه واگذارد، راهبری نخواهد داشت.

برای آنان در زندگی دنیا عذابی است و عذاب آخرت بی‌گمان دشوارتر است و برای ایشان از (سوی) خدا هیچ نگرهبانی نیست.

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
أُكُلُهَا دَائِمٌ وَظُلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا وَعُقْبَى
الْكَافِرِينَ النَّارُ

وَالَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَفْرَحُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمِنْ
الْأَحْزَابِ مَنْ يُنْكِرُ بَعْضَهُ قُلْ إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ
وَلَا أُشْرِكَ بِهِ إِلَيْهِ أَدْعُوا وَإِلَيْهِ مَعَابِدُ

وَكَذَلِكَ أُنزِلْنَاهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا وَلَئِنْ أَتَبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ
مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً
وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ لِكُلِّ أَجَلٍ
كِتَابٌ

يَمْحُوا اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثَبِّتُ ۖ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ

وَإِنْ مَا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِنَّمَا
عَلَيْكَ الْبَلَّغُ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا ۚ وَاللَّهُ
يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ ۚ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَمِيعًا يَعْلَمُ مَا
تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ ۚ وَسَيَعْلَمُ الْكُفْرُ لِمَنْ عُقْبَى الدَّارِ

نماد و نمایانگر بهشتی که پرهیزگاران (به آن) وعده داده شدند (این است که) از زیر (درختان)شان نهرها روان است، خوردنیش پیوسته و سایه‌اش پایدار است؛ این (بزرگ)پاداش، فرجام کسانی است که پرهیزگاری کردند، و فرجام کافران آتش است.

و کسانی که بهایشان کتاب (وحیانی) دادیم، به آنچه فراسویت نازل شده شاد می‌شوند و برخی از احزاب کسانی هستند که بخشی از آن را انکار می‌کنند. بگو: «جز این نیست که من مأمورم خدای را بپرستم و به او شرک نورزم. تنها به سوی او می‌خوانم و بازگشتم (هم) تنها سوی اوست.»

و بدین‌سان آن [قرآن] را فرمانی روشن نازل کردیم. و اگر به‌راستی پس از دانشی (وحیانی) که تو را آمده است هوس‌هایشان را پیروی کنی از (جانب) خدا هیچ سرپرست و حمایتگری نخواهی داشت.

و همواره پیش از تو (نیز) پیام‌آورانی فرستادیم و برای آنان زنان و فرزندان نهادیم. و هیچ پیامبری را هرگز (چنان) نبوده است که جز به اذن خدا نشانه‌ای (رسالتی) بیاورد. برای هر سررسیدی (معین) نبشته‌ای (در تقدیر ربانی) است.

خدا آنچه را بخواهد محو یا اثبات می‌کند و اصل (و همهی) کتاب تنها نزد اوست.

و اگر به‌راستی پاره‌ای از آنچه را که به آنان وعده می‌دهیم به تو بنمایانیم، یا تو را بی‌امان می‌میرانیم. پس جز این نیست که بر تو تنها رساندن پیام است، و حساب (آنان) تنها بر ماست.

آیا و ندیدند که ما همواره (با علم و قدرت و حکمت) به زمین توجه (ویژه‌ای) می‌کنیم، حال آنکه از اطراف آن می‌کاهیم؟ و تنها خداست که حکم می‌کند. هرگز برای حکم او تعقیب‌کننده (یا دیرکننده‌ای) نیست و او زودشمار است.

و بی‌گمان، کسانی که پیش از آنان بودند نیرنگ (ظالمانه) زدند. پس همهی نیرنگ‌ها(ی عادلانه) نزد خداست. آنچه را که هر کسی به دست می‌آورد می‌داند و به زودی کافران خواهند دانست، که فرجام آن سرا از آن کیست.

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا
بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ

صفحه ۷

۵۲ آیه

مکی

ابراهیم: ابراهیم

۱۴. ابراهیم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّ كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى
النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ

۱
۲۱۱ ر

اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۖ وَوَيْلٌ
لِّلْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ

۲

الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَن
سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا ۖ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ

۳

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا بِلِسَانٍ قَوْمِهِ ۚ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلُّ
اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۴

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ
إِلَى النُّورِ وَذَكِّرْهُمْ بِآيَاتِنَا ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ
صَبَّارٍ شَكُورٍ

۵

و کسانی که کافر شدند گویند: «تو فرستاده‌ای (از سوی خدا) نیستی.» بگو: «خدا کافی است که میان من و شما گواه باشد، و نیز کسی که نزد او علم کتاب (وحی) است.»

الر. کتابی است که آن را سوی تو فرود آوردیم تا مردمان را – به اذن پروردگارشان – از تاریکی‌ها سوی روشنایی بیرون آوری؛ سوی راه راستای (آن) عزیز ارجمند ستوده.

خدایی که آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است از اوست. و وای بر کافران از عذابی سخت؛

کسانی که جویای دوستی این زندگی پست نزدیکتر بر زندگی آخرینند و (خود و دیگران را) از راه خدا باز می‌دارند، و آن را به گری می‌جویند. اینانند که در (ثرهای) گمراهی دور و درازی هستند.

و ما هیچ پیامبری را جز به زبان (مفهوم برای) قومش نفرستادیم تا (حقایق را) برایشان بیان کند. پس خدا هر که را بخواهد از راه به در می‌برد، و هر که را بخواهد به راه می‌آورد. و اوست عزیز حکیم.

و ما همانا موسی را به راستی با نشانه‌های خود فرستادیم (و به او فرمودیم) که: «قوم خود را از تاریکی‌ها سوی روشنایی بیرون آور و روزهای (ویژه‌ی) خدا را به آنان یادآوری کن. بی‌چون در این (یادآوری) برای هر شکیبایی بسیار سپاسگزار، نشانه‌هایی است.»

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ
أَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ عَالٍ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ
وَيُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكُمْ
بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ
كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ

وَقَالَ مُوسَىٰ إِنَّ تَكْفُرُوا أَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا فَإِنَّ
اللَّهَ لَغَنِيٌّ حَمِيدٌ

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُؤُا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ
وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَعْيُنَهُمْ فِيْ أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا
أُرْسِلْتُمْ بِهِ وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ

قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَفِي اللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرَكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ
مُّسَمًّى قَالُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا تُرِيدُونَ أَنْ تَصُدُّونَا
عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَأْتُونَا بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ

و چون موسی به قوم خود گفت: «نعمت خدا را بر خودتان به یاد آورید، چون شما را از فرعونیان رهانید؛ حال آنکه با اجبار و بهناچار شما را عذابی بس نکوهیده می‌کردند، و پسرانتان را سر می‌بریدند و زناتان را زنده و بی‌حیا وامی‌گذاشتند. در حالی که در این (امر) برای شما از پروردگارتان آزمایشی بزرگ است.»

و چون پروردگارتان اعلام کرد: «اگر به‌راستی سپاسگزاری کنید بی‌چون(جمعیت و نعمت) شما را به‌درستی افزون می‌کنم و اگر ناسپاسی نمایید، بی‌گمان(و) بی‌امان عذاب من بسی سخت است.»

و موسی گفت: «اگر شما و هر که در روی زمین است، همگان کافر شوید، به‌راستی، خدا بی‌نیاز ستوده (در کل جهان) است.»

آیا خبر مهم کسانی که پیش از شما بودند – (یعنی) قوم نوح و عاد و ثمود و آنانی که بعد از ایشان بودند (و) کسی جز خدا از آنان آگاهی ندارد – شما را نیامده است؟ فرستادگانش دلایل آشکار برایشان آوردند، پس آنان دست‌هایشان را (به نشانه‌ی اعتراض) بر دهان‌هایشان نهادند و گفتند: «ما به آنچه شما بدان مأموریت دارید همواره کفر ورزیدیم و بی‌گمان از آنچه ما را بدان می‌خوانید در (ژرفای) شکی مستند سخت غرقه‌ایم.»

پیامبران‌شان گفتند: « مگر درباره‌ی خدا – پدیدآورنده‌ی آسمان‌ها و زمین – شکی است؟ او شما را دعوت می‌کند تا پاره‌ای از گناهاتان را برایتان بپوشاند، و سوی زمان معینی شما را واپس اندازد.» گفتند: «شما جز بشری مانند ما نیستید. می‌خواهید ما را از آنچه پدرانمان می‌پرستیده‌اند باز دارید. پس ما را سلطه‌ای آشکارگر بیاورید.»

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنْ نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ
يَمُنُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۖ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ
بِسُلْطَانٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَانَا سُبُلَنَا وَلَنْصَبِرَنَّ
عَلَىٰ مَا آذَيْتُمُونَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِّنْ أَرْضِنَا أَوْ
لَتَعُوذُنَّ فِي مِلَّتِنَا فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ

وَلَنُسَكِّنَنَّكُمْ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ ذَٰلِكَ لِمَنْ خَافَ
مَقَامِي وَخَافَ وَعِيدِ

وَأَسْتَفْتَحُوا وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ

مِّنْ وَرَآيِهِ ۖ جَهَنَّمُ وَيُسْقَىٰ مِنْ مَّاءٍ صَدِيدٍ

يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُ وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ
مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ ۖ وَمِنْ وَرَآيِهِ عَذَابٌ غَلِيظٌ

مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ
الرَّيْحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ ۖ لَا يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلَىٰ شَيْءٍ ۚ
ذَٰلِكَ هُوَ الصَّلَالُ الْبَعِيدُ

۱۲

۱۳
۲۱۳ر

۱۴

۱۵

۱۶

۱۷

۱۸

پیامبرانشان برایشان گفتند: «ما جز بشری همانند شما نیستیم، ولی خدا بر هر یک از بندگان که بخواهد منت می‌نهد. و ما را هیچ‌گاه نبوده است که جز به اذن خدا برای شما حتی سلطه‌گر بیاوریم. و مؤمنان باید تنها بر خدا توکل کنند.»

«و ما را چیست که بر خدا توکل نکنیم، حال آنکه به راستی ما را به راه‌های راهوارمان رهبری کرده است؟ و البته ما بر آزاری که به ما رساندید باید شکیبایی کنیم، و توکل‌کنندگان باید تنها بر خدا توکل کنند.»

و (تمامی) کسانی که (در تاریخ رسالت‌ها) کافر شدند، به (تمامی) پیامبرانشان گفتند: «شما را از سرزمین خودمان بی‌چون (و) بی‌گمان بیرون می‌کنیم، یا (اینکه) به‌راستی و یقین به کیش ما باز گردید.» پس پروردگارشان به آنان وحی کرد: «بی‌امان ستمگران را بس هلاک خواهیم کرد.»

«و به‌راستی و درستی شما را پس از ایشان (به جایشان) در (این) سرزمین سکونت خواهیم داد. این برای کسی است که از پایگاه (ربانی) و شأن من بهراسد، و از تهدیدیم بیم داشته باشد.»

و (پیامبران و کافران توأمان) از خدا گشایش خواستند و (سرانجام) هر زورگوی لجوجی نومید شد.

(آن کس که) دوزخ از پی اوست و به او آبی مرگبار نوشانده می‌شود،

آن را جرعه جرعه می‌نوشد و نتواند آن را به آسانی و خوشی فرو برد و مرگ از هر جانبی سوبیش می‌آید – حال آنکه مرده نیست – و عذابی سنگین را به دنبال دارد.

مثل کسانی که به پروردگارشان کافر شدند؛ کردارهایشان به خاکستری می‌ماند که بادی تند در روزی طوفانی بر آن وزید. از آنچه به دست آورده‌اند هیچ (بهره‌ای) نمی‌توانند برد. این است همان گمراهی دور و دراز.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ يَاشَأُ
يُذْهِبُكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ

وَبَرَزُوا لِلَّهِ جَمِيعًا فَقَالَ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا
كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُّعْنُونَ عَلَيْنَا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ
مِنْ شَيْءٍ قَالُوا لَوْ هَدَّيْنَا اللَّهُ لَهَدَيْنَاكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا
أَجَزَعْنَا أَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنْ مَّحِيصٍ

وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ
الْحَقِّ وَوَعَدْتُكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ
سُلْطَانٍ إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلَا تَلُمُونِي
وَلُمُوا أَنْفُسَكُمْ مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِيَّ
إِنِّي كَفَرْتُ بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ مِنْ قَبْلُ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ

وَأَدْخِلَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ تَحِيَّتُهُمْ فِيهَا
سَلَامٌ

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ
أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ

آیا ندیدی [در نیافتی] که خدا به راستی آسمان‌ها و زمین را
به حق آفرید؟ اگر بخواهد شما را می‌برد و خلق تازه‌ای (به
جایتان) می‌آورد.

و این کار بزرگ بر خدا (ی بزرگ) دشوار نیست.

و همگان به پیشگاه خدای (شان) عیان شدند. پس ناتوانان
به مستکبران گفتند: «ما بی‌گمان پیروان شما بوده‌ایم، پس
آیا چیزی از عذاب خدا را از ما کفایت و جبران می‌کنید؟»
گفتند: «اگر خدا ما را هدایت کرده بود، به راستی شما را
هدایت می‌کردیم. چه بی‌تابی کنیم و چه تاب آوریم بر ما
یکسان است. ما را راه هیچ‌گونه گریزی (از عذاب خدا)
نیست.»

و هنگامی که کار از کار گذشت (و داوری صورت گرفت)
شیطان (از دستگاه فرستنده‌ی شیطانیش) گفت: «به راستی
خدا به شما وعده داد، وعده‌ای (به پاداشی) درست و پای
برجا. و من به شما وعده (ی گزاف و ناجا) دادم. پس با شما
(در آن) خلاف کردم و مرا بر شما هیچ سلطه‌ای نبوده است،
جز اینکه شما را دعوت کردم، پس (بی‌درنگ) اجابت‌م
نمودید. پس مرا ملامت نکنید و خود را ملامت کنید. من
فریادرس شما نیستم و شما (هم) فریادرس من نیستید.
من به آنچه پیش از این مرا (با خدا) شریک می‌دانستید
بی‌چون کفر ورزیدم.» بی‌گمان برای ستمکاران عذابی پردرد
است.

و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کردند، به
باغ‌هایی در آورده شدند، که از زیر (درختان) شان نهرها
روان است؛ حال آنکه به اذن پروردگارشان در آن
جاودانه‌اند (و) درودشان در آنجا سلام است.

آیا ندیدی خدا چگونه مثلی زد: سخنی پاکیزه را مانند
درختی پاکیزه، که ریشه‌اش استوار و شاخ‌هایش در آسمان
است؟

تُوْتِي أَكْلَهَا كُلَّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ
لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

۲۶

وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ
الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ

۲۷

يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ

۲۸
حزب
۱۰۴
۲۱۵ر

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا وَأَحَلُّوا قَوْمَهُمْ
دَارَ الْبَوَارِ

۲۹

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا وَبِئْسَ الْقَرَارُ

۳۰

وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ ۚ قُلْ تَمَتَّعُوا فَإِنَّ
مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ

۳۱

قُلْ لِّعِبَادِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُنْفِقُوا مِمَّا
رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِّنْ قَبْلِ أَن يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعُ فِيهِ
وَلَا خِالٌ

۳۲

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ ۖ وَسَخَّرَ لَكُمُ
الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ ۚ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ

۳۳

وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَآبِّينَ ۖ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ
وَالنَّهَارَ

(آن درخت) خوردنیش را هر دم به اذن پروردگارش
می‌دهد. و خدا مَثَل‌ها(ی شایسته) را برای مردم می‌زند،
شاید آنان به خوبی یاد کنند.

و مثل سخنی ناپاکیزه هم‌چون درختی ناپاکیزه است (که) از
روی زمین کنده شده (و) هیچ پایداری ندارد.

خدا کسانی را که ایمان آوردند، در زندگی دنیا و در آخرت
با سخن استوار (توحید) پایدار می‌گرداند. و خدا ستمگران
را بی‌راه می‌گذارد. و خدا هر کاری بخواهد انجام می‌دهد.

آیا سوی کسانی که (شکر) نعمت خدا را به کفر تبدیل
کردند و قوم خود را به سرای هلاکت فرو آوردند،
نگریستی؟

جهنم را گیرانه‌اند و (آنجا) چه بد قرارگاهی است.

و برای خدا همانندهایی قرار دادند، تا (خود و دیگران را)
از راه او گمراه کنند. بگو: «(از بهره‌های حیوانی) برخوردار
شوید. پس (از آن) بی‌چون بازگشت شما سوی آتش است.»

به [آن] بندگانم که ایمان آورده‌اند بگو (که) نماز را بر پا
دارند و از آنچه به ایشان روزی دادیم، پنهان و آشکارا
انفاق کنند، پیش از آنکه روزی فرا رسد که در آن نه داد و
ستدی باشد و نه دوستی‌ها و همبستگی‌هایی.

خدا کسی است (که) آسمان‌ها و زمین را آفرید. و از آسمان
آبی فرو فرستاد؛ پس با آن (بخشی) از ثمرات را برایتان
رزقی برون آورد. و کشتی‌ها را برایتان رام گردانید، تا به
فرمان او در دریا روان شوند. و نهرها را برایتان مسخر کرد.

و خورشید و ماه را پیوسته برای شما رام گردانید، و شب و
روز را (نیز) مسخر شما ساخت.

وَعَاتِلْكُمْ مِّنْ كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِن تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ ءَامِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ

رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضْلَلْنَ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ ۖ فَمَنْ تَبِعَنِ فَإِنَّهُ وِ مَنِيَّ ۖ وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِّنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِّنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ

رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ ۖ وَمَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ ۚ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ

رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي ۚ رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ

وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ غَفِلًا ۚ عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ ۚ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ الْأَبْصَارُ

و برخی از همهی آنچه از او خواستید به شما داد و اگر نعمت خدا را شماره کنید، نمی‌توانید آن را به شمار آورید. بی‌گمان انسان، بی‌امان ستم‌پیشه‌ای بس کفران‌کننده است.

و چون ابراهیم گفت: «پروردگارم! این شهر را ایمن گردان و مرا و فرزندانم را از پرستیدن بتان دور بدار.»

«پروردگارم! آنان بسیاری از مردمان را بی‌چون گمراه کردند. پس هر کس از من پیروی کند بی‌گمان او از من است، و هر که مرا نافرمانی کند همواره تو بسی پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگیانی.»

«پروردگاران! من برخی از ذریه‌ام را در گودالی تهی از کشت سکونت دادم، نزد خانه‌ی محترمت – پروردگاران! – برای آنکه نماز را به پا دارند. پس دل‌هایی از مردمان را مقرر فرمای که سوی آنان روان گردند و آنان را از همهی ثمرات (مورد نیازشان) روزی ده، شاید سپاسگزاری کنند.»

«پروردگاران! بی‌گمان تو آنچه را که پنهان می‌داریم و آنچه را که آشکار می‌سازیم می‌دانی.» و هیچ چیزی در زمین و نه در آسمان بر خدا پوشیده نیست.

«تمامی سپاس‌ها خدای راست که با وجود سالخوردگی(ام) اسماعیل و اسحاق را به من بخشود. به‌راستی پروردگارم همواره بسی شنونده‌ی درخواست است.»

«پروردگارم! مرا بر پا دارنده‌ی نماز قرار ده و (نیز) برخی از فرزندانم را. پروردگاران! و درخواست مرا بپذیر.»

«پروردگاران! روزی که حساب بر پا می‌شود، برای من و پدر و مادرم و برای مؤمنان بی‌وشان.»

و خدا را از آنچه ستمکاران می‌کنند هرگز غافل مپندار. جز این نیست که (کیفر) آنان را برای روزی واپس می‌اندازد که چشم‌ها در آن (روز) خیره می‌شوند.

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ وَأَفْئِدَتُهُمْ هَوَاءٌ

۴۴

وَأَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا أَخْرِنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ نُحِبِّ دَعْوَتَكَ وَنَتَّبِعُ الرَّسُولَ^ك أَوْ لَمْ تَكُونُوا أَقْسَمْتُمْ مِّنْ قَبْلِ مَا لَكُم مِّنْ زَوَالٍ

۴۵

وَسَكَنتُمْ فِي مَسَاكِنِ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُم كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمُ الْأَمْثَالَ

۴۶

وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ الْجِبَالُ

۴۷

فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ مُخْلِفَ وَعْدِهِ رُسُلَهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ

۴۸

يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتُ^ص وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ

۴۹

وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُّقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ

۵۰

سَرَابِيلُهُمْ مِّنْ قَطِرَانٍ وَتَغْشَىٰ وُجُوهَهُمُ النَّارُ

۵۱

لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

۵۲

هَذَا بَلَاغٌ لِّلنَّاسِ وَلِيُنْذَرُوا بِهِ ۚ وَلِيَعْلَمُوا أَنَّمَا هُوَ إِلَهُ وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ أُولُوا الْأَلْبَابِ

بهت‌زدگان و سرافکندگان، چشمانشان راست و خیره، سویی‌شان برگشتی ندارد و (از وحشت) دل‌هایشان بی‌دل و پریشان است.

و مردمان را از روزی که عذاب بر آنان می‌آید هشدار ده. پس آنان که ستم کرده‌اند گویند: «پروردگاران! ما را تا اندکی مهلت بخش تا دعوتت را پاسخ گوییم و از فرستادگانت پیروی کنیم.» (به آنان گفته می‌شود:) «ومگر شما نبودید (که) پیش از این سوگند می‌خوردید که شما را فنايي هرگز نیست؟»

«و در جایگاه‌های کسانی که بر خود ستم روا داشتند جای گرفتید، [در آنها آرمیدید] و برایتان به خوبی آشکار شد (که) با آنان چگونه معامله کردیم و برایتان مثل‌ها زدیم.»

و بی‌گمان نیرنگشان را به کار بردند و نیرنگشان تنها نزد خداست؛ هر چند از مکرشان کوه‌ها از جای برکنده می‌شده است.

پس هرگز مپندار که خدا وعده‌ی خود را به پیامبرانش خلاف‌کننده است. همواره خدا عزیز و صاحب انتقام است.

روزی که زمین به غیر (این) زمین و آسمان‌ها به غیر (آن) آسمان‌ها مبدل گردند و (مکلفان) برای خدای یگانه‌ی قهار آشکار شوند؛

و گناهکاران را در آن روز چنان بینی که قرین هم در زنجیرها به سختی بسته شده‌اند.

تن‌پوش‌هایشان از ماده‌ای آتشین است و چهره‌هایشان را آتش می‌پوشاند.

برای اینکه خدا به هر کس هر چه را به دست آورده است، پاداش دهد. به‌راستی خدا زودشمار است.

این (قرآن) برای مردمان بلاغ و رسایی‌ای (وحیانی) است و تا بدان هشدار داده شوند و بدانند که خدا بی‌گمان معبودی یگانه است و تا اندیشمندان پندی بزرگ گیرند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الرَّ تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْءَانٍ مُبِينٍ	
رُبَّمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ	۲
ذَرَهُمْ يَأْكُلُوا وَيَتَمَتَّعُوا وَيُلْهِهِمُ الْأَمَلُ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ	۳
وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَّعْلُومٌ	۴
مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَخِرُونَ	۵
وَقَالُوا يَأْتِيهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ	۶
لَوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلَكَةِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ	۷
مَا نُنْزِلُ الْمَلَكَةَ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا إِذَا مُنْظَرِينَ	۸
إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ	۹
وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شِيعِ الْأَوَّلِينَ	۱۰
وَمَا يَأْتِيهِمْ مِّن رَّسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ	۱۱
كَذَٰلِكَ نَسْلُكُهُۥ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ	۱۲
لَا يُؤْمِنُونَ بِهِۦ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ	۱۳
وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا مِّنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ	۱۴
لَقَالُوا إِنَّمَا سُكِّرَتْ أَبْصَرُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَّسْحُورُونَ	۱۵

الر. آنهاست (تمامی) آیات کتاب (وحیانی) و قرآنی روشنگر.

چه بسا کسانی که کافر شدند آرزو کنند کاش مسلمان بودند.

واگذارشان (تا) بخورند و برخوردار شوند و آرزو(ی شیطانی) سرگرمشان کند. پس در آینده‌ای دور خواهند دانست.

و هیچ گروهی را هلاک نکردیم مگر اینکه برایشان (سرنوشت و) نوشته‌ای معلوم است.

هیچ امتی ازسرنوشت خویش نه پیشی می‌گیرد ونه (از آن) تأخیر می‌جوید.

و گفتند: «ای کسی که قرآن بر او نازل شده است! همانا تو بی‌گمان دیوانه‌ای!»

«اگر از راستان بوده‌ای چرا فرشته‌ها را پیش ما نمی‌آوری؟»

فرشتگان را جز به حق فرو نفرستیم، و در آن هنگام (و هنگامه) مهلت‌یافته نبوده‌اند.

ما بی‌گمان، (همین) ما (این) یادواره [قرآن] را به تدریج نازل کردیم و بی‌چون ما برای آن –به‌راستی– نگهبانانیم.

و به‌راستی و درستی، ما پیش از تو (نیز پیامبرانی) فرستادیم.

و هیچ پیامبری ایشان را نیاید جز آنکه او را به مسخره می‌گرفته‌اند.

این گونه آن (استهزا) را در دل بزهداران بسی نفوذ می‌دهیم (که خلامی از آن ندارند).

بدان ایمان نمی‌آورند، و راه و رسم پیشینیان پیوسته چنان بوده است.

و اگر دری از آسمان بر آنان برگشاییم پس همواره در آن بالا روند.

بی‌گمان گویند: «در حقیقت، ما چشم‌بندی شده‌ایم، بلکه ما گروهی افسون‌شده‌ایم!»

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ

وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ

إِلَّا مَنْ أَسْتَرَقَ السَّمْعَ فَاتَّبَعَهُ وَشِهَابٌ مُبِينٌ

وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَّوْزُونٍ

وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعِيشَ وَمَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنْزِلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ

وَأَرْسَلْنَا الرِّيْحَ لَوَفِحٍ فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا أَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ

وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِءُ وَنُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ

وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ

وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ

وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَّارِ السَّمُومِ

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَلِيقٌ بَشَرًا مِّنْ صَلْصَلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُّوحِي فَقَعُوا لَهُ وَسَجِدِينَ

فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ

إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ

و بهراستی بی‌گمان ما در آسمان کاخ‌هایی (وحیانی) قرار دادیم و آنها را برای تماشاگران (زمین و آسمان) آراستیم.

و (هم) آن‌ها را از هر شیطان رانده‌شده‌ای نگه داشتیم.

مگر کسی که دزدانه گوش فرا دهد، پس نیزه‌ی آتشینِ آشکارگری او را دنبال کند.

و زمین را گستراندیم، و در آن کوه‌هایی پابرجا (و بلند بالا) فرو افکندیم و از هر چیز سنجیده شده‌ای، به اندازه در آن رویاندیم.

و برای شما و هر کس که شما روزی‌دهنده‌اش نیستید، در آن وسایل زندگی قرار دادیم.

و هیچ چیزی نیست مگر آنکه گنجینه‌های آن نزد ماست، و ما آن را جز به اندازه‌ای معلوم فرو نمی‌فرستیم.

و بادها را باردارکننده فرستادیم. پس آبی از آسمان نازل کردیم، پس شما را بدان سیراب نمودیم، حال آنکه شما نگهدارنده‌ی آن نیستید.

و بی‌گمان، این ماییم که زنده می‌کنیم و (این ماییم که) می‌میرانیم، و (هم) ماییم که بهراستی وارثانیم.

و ما همانا بی‌چون خواستاران پیشبردتان را شناختیم. و همانا بهراستی خواستاران تأخیرتان را (نیز) شناختیم.

و بی‌گمان پروردگار تو است که آنان را محشور خواهد کرد. بهراستی او حکیمی بس داناست.

و بهدرستی انسان را از گلی خشک، از گلی سیاه و تغییریافته و دیرپا آفریدیم.

و پیش از آن، جنیان را از آتشی مسموم [زهرآکین] آفریدیم.

و چون پروردگارت به فرشتگان گفت: «من همانا بشری را از گلی خشک (و) سیاه [لجن] و تغییریافته و دیرپا آفریننده‌ام.»

«پس هنگامی که آن را درست کردم، و از روح ممتاز (آفریده‌ی) خود در آن دمیدم، برای او به سجده درافتید.»

پس فرشتگان همگان به سجده فرو افتادند،

جز ابلیس (که) خودداری کرد که با سجده‌کنندگان باشد.

قَالَ يٰٓإِبْلِيسُ مَا لَكَ اَلَّا تَكُوْنَ مَعَ السَّٰجِدِيْنَ

۳۳

قَالَ لَمْ اَكُنْ لِلسُّجْدِ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلَٰصِلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُوْنَ

۳۴

قَالَ فَاخْرِجْ مِنْهَا فَاِنَّكَ رَجِيْمٌ

۳۵

وَإِنَّ عَلَيْكَ اَلْلَعْنَۃَ اِلَى يَوْمِ الدِّينِ

۳۶

قَالَ رَبِّ فَاَنْظِرْنِيْ اِلَى يَوْمٍ يُبْعَثُوْنَ

۳۷

قَالَ فَاِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِيْنَ

۳۸

اِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُوْمِ

۳۹

قَالَ رَبِّ بِمَا اَغْوَيْتَنِيْ لَآ زَيِّنَنَّ لَهُمْ فِى الْاَرْضِ وَلَا اُغْوِيَنَّهُمْ اَجْمَعِيْنَ

۴۰

اِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِيْنَ

۴۱

قَالَ هٰذَا صِرَاطٌ عَلٰى مُسْتَقِيْمٍ

۴۲

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطٰنٌ اِلَّا مَن اَتَّبَعَكَ مِّنَ الْغَاوِيْنَ

۴۳

وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ اَجْمَعِيْنَ

۴۴

لَهَا سَبْعَةُ اَبْوَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِّنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُوْمٌ

۴۵
۲۲۱۲

إِنَّ الْمُتَّقِيْنَ فِى جَنَّتٍ وَعُيُوْنٍ

۴۶

اَدْخُلُوْهَا بِسَلٰمٍ ءَامِنِيْنَ

۴۷

وَنَزَعْنَا مَا فِى صُدُوْرِهِمْ مِّنْ غِلٍّ اِِخْوَانًا عَلٰى سُرُرٍ مُّتَقَابِلِيْنَ

۴۸

لَا يَمَسُّهُمْ فِیْهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرَجِيْنَ

۴۹

نَبِیُّ عِبَادِیْ اَنِّیْ اَنَا الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ

۵۰
حزب ۱۰۶

وَأَنَّ عَذَابِیْ هُوَ الْعَذَابُ الْاَلِيْمُ

۵۱

وَنَبِّئُهُمْ عَن ضِیْفٍ اِبْرٰهِيْمَ

فرمود: «ابلیس! تو را چه شده که با سجده‌کنندگان نیستی؟»

گفت: «من (آن کسی) نبوده‌ام که برای بشری که او را از گلی خشک (و) سیاه [لجن] و تغییریافته و دیرپا آفریده‌ای، سجده کنم.»

فرمود: «پس از این (باغ) برون شو. بی‌چون سنگ‌باران (و) رانده‌شده‌ای.»

«و بی‌گمان تا روز(بُروز) طاعت، لعنت (خدا و خدائیان)بر تواست .»

گفت: «پروردگارم! پس مرا تا روزی که برانگیخته خواهند شد مهلت ده.»

فرمود: «پس بی‌چون تو از مهلت‌یافتگانی،»

«تا روز وقت معلوم .»

گفت: «پروردگارم! به این که مرا گمراه ساختی، من (هم) بی‌چون و بی‌گمان در زمین (همه چیز را) برایشان می‌آرایم، و همانا همواره گمراه(شان) خواهم ساخت.»

«مگر خالص‌شدگان (ربانی) از بندگانت را.»

فرمود: «این راهی است راست برعهده‌ی من.»

«بی‌گمان، تو را بر بندگان من هیچ سلطه‌ای نیست، مگر کسانی از گمراهان که تو را پیروی کردند،»

«و همواره وعده‌گاه همگی آنان بی‌چون دوزخ است.»

«برای آن هفت در است و از هر دری بخشی معین از آن آنان است.»

همواره، پرهیزگاران در باغ‌هایی سر در هم و چشمه‌سارانی‌می‌باشند.

(به آنان گویند:) «با سلامت و ایمنی داخل آنها شوید.»

و آنچه کینه (و شائبه‌های نفسانی) در سینه‌هاشان است برکنندیم، (و) برادرانه بر تخت‌هایی رویاروی یکدیگرند.

نه رنجی در آنها به آنان در رسد و نه از آنجا بیرون شوندگانند.

بندگانم را خبری مهم ده که همانا من خود بس پوشنده‌ای رحمتگر بر ویژگانم.

و اینکه بی‌گمان عذاب من، آن عذاب دردناک است.

و از میهمانان ابراهیم به آنان خبری مهم بده.

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَمًا قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ وَجِلُونَ

۵۳

قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَليِمٍ

۵۴

قَالَ أَبَشَّرْتُمُونِي عَلَى أَنْ مَسَّنِيَ الْكِبَرُ فِيمَ يُبَشِّرُونِ

۵۵

قَالُوا بِشَرِّكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُن مِّنَ الْقَانِطِينَ

۵۶

قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِن رَّحْمَةِ رَبِّهِ ۖ إِلَّا الضَّالُّونَ

۵۷

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ

۵۸

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ

۵۹

إِلَّا عَالِ لُوطٍ إِنَّا لَمُنَجُّوهُمْ أَجْمَعِينَ

۶۰

إِلَّا أَمْرَاتَهُۥ قَدَرْنَا ۖ إِنَّهَا لَمِنَ الْغَابِرِينَ

۶۱

۲۲۲ر

فَلَمَّا جَاءَ عَالِ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ

۶۲

قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّنْكَرُونَ

۶۳

قَالُوا بَلْ جِئْنَاكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ يَمْتَرُونَ

۶۴

وَأَتَيْنَكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ

۶۵

فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ اللَّيْلِ وَاتَّبِعْ أَدْبَرَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ

مِنْكُمْ أَحَدٌ وَأَمْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ

۶۶

وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَٰلِكَ الْأَمْرَ أَنَّ دَابِرَ هَٰؤُلَاءِ مَقْطُوعٌ

مُّصْبِحِينَ

۶۷

وَجَاءَ أَهْلَ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ

۶۸

قَالَ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ ضَيْفِي فَلَا تَفْضَحُونِ

۶۹

وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ

۷۰

قَالُوا أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعُلَمِينَ

چون بر او وارد شدند پس (بدو) سلام گفتند. (ابراهیم) گفت: «ما از شما بیمناکیم.»

گفتند: «مترس، که ما تو را به پسری بس دانا مژده می‌دهیم.»

گفت: «آیا بر حال سالخوردگی‌ام بشارت دادید؟ پس به چه مرا بشارت می‌دهید؟»

گفتند: «ما تو را به حق بشارت دادیم. پس از نومیدان مباش.»

گفت: «و چه کسانی – جز گمراهان– از رحمت پروردگارشان نومید می‌شوند؟»

گفت: «ای فرستادگان، پس جریان مهم‌تان چیست؟»

گفتند: «ما بی‌گمان سوی گروهی مجرمان فرستاده شده‌ایم.»

«مگر خانواده‌ی لوط (که) ما به‌راستی همگی آنان را بی‌چون نجات‌دهنده‌ایم.»

«جز زنش را که مقدر کردیم او همانا از بازماندگان (در عذاب) است.»

پس هنگامی که (آن) فرستادگان نزد خاندان لوط آمدند،

(لوط) گفت: «همانا شما گروهی ناشناخته‌اید.»

گفتند: « (نه)، بلکه برای تو چیزی آورده‌ایم که در آن تردید می‌کرده‌اند.»

«ما (در حقیقت) با حق نزدت آمده‌ایم و ما بی‌گمان راستانیم.»

«پس پاسی از شب خانواده‌ات را حرکت ده و (خودت) درپی‌شان برو و هیچ یک از شما نباید به عقب توجه کند، و هر جا به شما دستور داده می‌شود به سرعت روان شوید.»

و برایش آن جریان را آگاهی حتمی دادیم که ریشه‌ی آن گروه (و آنچه را تدبیر کرده‌اند) بی‌گمان صبحگاهان بریده شده است.

و مردم شهردرحال نوید خواستن، (شادی‌کنان) روی آوردند.

(لوط) گفت: «اینان مهمانان منند. پس مرا رسوا مکنید.»

«و از خدا پروا بدارید و مرا خوار نسازید.»

گفتند: «آیا و تو را از (دخالت در کار این) مردمان منع نکردیم؟»

قَالَ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ

لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ

فَجَعَلْنَا عَلَيْهِمَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْمُتَوَسِّمِينَ

وَإِنَّهَا لِبِسْبِيلٍ مُّقِيمٍ

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ

وَإِنْ كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ لظَالِمِينَ

فَأَتَتْقُمْنا مِنْهُمْ وَإِنَّهُمَا لَبِإِمَامٍ مُّبِينٍ

وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسِلِينَ

وَعَاتَيْنَاهُمْ ءَايَاتِنَا فَكَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ

وَكَانُوا يَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا ءَامِنِينَ

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ

فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ ۖ وَإِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ ۖ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَثَانِي وَالْقُرْءَانَ الْعَظِيمَ

لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِٓ أَزْوَاجًا مِّنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ ۚ وَخَفِضْ جَنَاحَكَ لِمُؤْمِنِينَ

وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ

كَمَا أَنزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ

گفت: «اگر انجام‌دهنده‌ی کاری بوده‌اید اینان دختران منند (با آنان ازدواج کنید).»

به‌راستی به جانت سوگند که بی‌گمان آنان در ژرفای مستی خود، سرگردان و حیرت‌زدگانند.

پس مباحگاهان، فریاد (مرگبار) آنان را فرا گرفت.

پس بلندای آن (شهر) را پست (و آن را زیروزبر) کردیم و بر آنان سنگی از سنگ گل باراندیم.

بی‌گمان در این (کیفر) برای پذیرندگان (حق) نشانه‌هایی است.

و به‌راستی (آثار) آن (شهر هنوز) بر سر راهی به‌درستی پای‌برجاست.

بی‌گمان در این (جریان) همانا برای مؤمنان نشانه‌ای است.

و بی‌چون اهل «ایکه» بی‌گمان از ظالمان بوده‌اند.

پس، از آنان انتقام گرفتیم، و آن دو همانا بر (فراز) امام و پیشوایی (نمایان) آشکارگرند.

و همانا به تحقیق اهل «حجر» پیامبران را تکذیب کردند.

و تمام آیات [جسمانی و ...] خود را به آنان دادیم. پس از آنها رویگردان بوده‌اند.

و (برای خود) از [جای جای] کوه‌ها خانه‌هایی در حال آرامش می‌تراشیده‌اند.

پس مباحگاهانشان، فریاد (مرگبار) آنان را فرا گرفت.

پس آنچه به دست می‌آورده‌اند از گزندشان بی‌نیازشان نکرد.

و ما آسمان‌ها و زمین و آنچه را که میان آن دو است جز به حقیقت نیافریده‌ایم. و بی‌چون ساعت: (قیامت) بی‌گمان آمدنی است. پس (از آنان) روی گردان، رویگرداندنی زیبا.

بی‌گمان پروردگارت، (هم)او بس آفریننده‌ی بسیار داناست.

و به‌راستی و درستی، تو را به تأکید، هفت (آیه) از مثانی [سوره‌ی فاتحه] و (نیز) قرآن بزرگ را دادیم.

فراسوی آنچه (از) همسرانی از آنان [کافران] را بدان برخوردار ساخته‌ایم هرگز چشمانت را مدوز و برایشان اندوه مخور. و بال خویش را برای مؤمنان فروگستر.

و بگو: «بی‌گمان من، (همین) من ترساننده‌ی روشن‌گرم.»

چنان که (عذاب را) بر تقسیم‌کنندگان ناهنجار (قرآن) نازل کردیم؛

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ

۹۲

فَوَرَبِّكَ لَنَسْأَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ

۹۳

عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۹۴

فَأُصْدِعْ بِمَا تُمَمَّرُ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ

۹۵

إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ

۹۶

الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

۹۷

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ

۹۸

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُن مِّنَ السَّاجِدِينَ

۹۹

وَأَعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ

۱۶. نحل	التَّحَلُّ: زنبور عسل	مکی	۱۲۸ آیه	۱۵ صفحه
---------	-----------------------	-----	---------	---------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَتَىٰ أَمْرُ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ سُبْحَنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ

۲

يُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ

۳

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ تَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ

۴

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ

۵

وَالْأَنْعَمَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنْفَعٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ

۶

وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ

کسانی که قرآن را پاره پاره کردند.

پس سوگند به پروردگارت از همه‌ی آنان بی‌گمان بازخواست می‌کنیم؛

از آنچه انجام می‌داده‌اند.

پس به آنچه (بدان) مأمور می‌شوی روی آور و از مشرکان روی بگردان.

بی‌چون ما (شرّ) مسخره‌کنندگان را از تو کفایت کردیم [؛باز داشتیم].

کسانی که با خدا معبودی دیگر می‌نهند. پس در آینده‌ای دور (حقیقت را ناخواسته و نادانسته) خواهند دانست.

و به‌راستی همواره می‌دانیم که سینه‌ی تو از آنچه می‌گویند بسی تنگ می‌شود.

پس با ستایش پروردگارت (او را) تقدیس کن، و از سجده‌کنندگان باش.

و پروردگارت را پرستش کن تا تو را یقین (پیابی و بی‌پایان) فرا رسد.

فرشتگان را – با «روح» (صادر) از فرمان خود – بر هر کس از بندگان ش که بخواهد (با پیامی) فرو می‌فرستد که: «بیم دهید که همانا معبودی جز من نیست، پس از من پروا کنید.»				
آسمان‌ها و زمین را به حق (ربانی) آفرید. (او) فراتر است از آنچه (با وی) شریک می‌دارند.				
انسان را از نطفه‌ای آفرید. پس آن‌گاه او ستیزه‌جویی آشکارگر است.				
و دام‌ها را برایتان آفرید (که) در آنها برای شما (وسیله‌ی) گرمی و سودهایی است و از آنها می‌خورید؛				
و در آنها برای شما زیبایی‌ای است؛ آن‌گاه که (آنها را) از چراگاه برمی‌گردانید و هنگامی که آزاد (شان) می‌کنید.				

وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَلَدٍ لَّمْ تَكُونُوا بَلِغِيهِ إِلَّا بِشِقِّ
الْأَنْفُسِ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرَعُوفٌ رَّحِيمٌ

و بارهایتان را به شهری می‌برند که جز با مشقت جانانه
بدان‌ها نمی‌توانستید برسید. بی‌گمان پروردگارتان
بهراستی مهربانِ رحمتگر بر ویژگان است.

وَالْخَيْلِ وَالْبِغَالِ وَالْحَمِيرِ لَتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً وَيَخْلُقُ مَا لَا
تَعْلَمُونَ

و اسبان و استران و خران را (آفرید) تا بر آنها سوار شوید
و (برایتان) زینتی است. و آنچه را نمی‌دانید می‌آفریند.

وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَائِرٌ وَلَوْ شَاءَ لَهَدَنَكُمْ
أَجْمَعِينَ

و نمودن راه راست [تنها] بر عهده‌ی خداست. و برخی از
راه‌ها بیراهه است. و اگر (خدا) بخواهد بی‌گمان همگی‌تان
را هدایت می‌کند.

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَّكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ
شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ

اوست کسی که از آسمان، آبی فرود آورد که برایتان از آن
آشامیدنی و روییدنی(هایی) است (که رمه‌های خود را) در
آن می‌چرانید.

يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَبَ وَمِنْ
كُلِّ الثَّمَرَاتِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

به وسیله‌ی آن، کشت و زیتون و درختان خرما و انگور و از
هر (گونه) محصولات (دیگر) برایتان می‌رویاند. همواره در
اینها برای گروهی که اندیشه می‌کنند نشانه‌ای است.

وَسَخَّرَ لَكُمْ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومُ
مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

و شب و روز و خورشید و ماه را برایتان رام گردانید، و
ستارگان به فرمانش مسخرند. بی‌گمان در این (کارها) برای
مردمی که خردورزی می‌کنند به‌راستی نشانه‌هایی است.

وَمَا ذَرَأَّا لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا أَلْوَنُهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً
لِّقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ

و (همچنین) آنچه را در زمین به رنگ‌های گوناگون برای شما
پدید آورد [مسخر شما ساخت]. بی‌گمان، در این (کارها)
برای مردمی که (حقایق را) با کوشش و کاوش به یاد
می‌آورند نشانه‌ای است.

وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا
وَتَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ مَوَاجِرَ
فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلِعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

و اوست کسی که دریا را (برایتان) مسخر گردانید تا از آن
گوشت تازه بخورید؛ و پیرایه‌ای که آن را می‌پوشید، از آن با
کوشش بیرون آورید. و کشتی‌ها را در آن، شکافنده(ی آب)
می‌بینی. و تا از فضل او بجویند و شاید شما شکر گزاریید.

وَأَلْقَىٰ فِي الْأَرْضِ رَوْسِي أَن تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَرََا سُبُلًا
لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

وَعَلَّمَتْ بِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ

أَفَمَن يَخْلُقُ كَمَن لَّا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

وَإِن تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ

وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ

وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ

أَمْوَاتٌ غَيْرُ أَحْيَاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ

إِلَهُكُمْ إِلَهٌُ وَاحِدٌ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُم مُّنْكَرَةٌ وَهُمْ مُّسْتَكْبِرُونَ

لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الْمُسْتَكْبِرِينَ

وَإِذَا قِيلَ لَهُم مَّاذَا أَنزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ
يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ أَلا سَاءَ مَا يَزِرُونَ

قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَاتَىٰ اللَّهُ بُنْيَانَهُم مِّنَ الْقَوَاعِدِ
فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِن فَوْقِهِمْ وَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ
حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ

و در زمین کوه‌هایی استوار و پایدار افکند، تا (زمین متحرک)، شما را پرتاب نکند و رودها و راه‌هایی را (پدید آورد) تا شاید شما (به مقاصدتان) راه یابید.

و نشانه‌هایی (دیگر را نیز) و آنان به وسیله‌ی ستارگان درخشان راه‌یابی می‌کنند.

پس آیا کسی که می‌آفریند چون کسی است که نمی‌آفریند؟
آیا پس (از این نشانه‌ها حقایقی را) به یاد نمی‌آورید؟

و اگر نعمت(های) خدا را بشمارید آنها را به شماره نیاورید.
همانا خدا به‌راستی بس پوشنده‌ای رحمتگر بر ویژگان است.

و خدا آنچه پنهان می‌سازید و آنچه را که آشکار می‌دارید می‌داند.

و کسانی را که دون خدا را می‌خوانند (اینان) چیزی نمی‌آفرینند و خود آفریده می‌شوند.

مردگانی‌اند نه زندگان، و درک نمی‌کنند کی برانگیخته می‌شوند.

معبود شما معبودی است یگانه. پس کسانی که به آخرت ایمان نمی‌آورند دل‌هایشان انکارکننده(ی حق) است و اینان کبرجویانند.

ناگزیر (و) بی‌گمان خدا آنچه را پنهان می‌دارند و (یا) آشکار می‌سازند می‌داند. به‌راستی او گردنکشان را دوست نمی‌دارد.

و هنگامی که به آنان گفته شود: «پروردگارتان چه چیز نازل کرده است؟» گویند: «افسانه‌های پیشینیان را.»

تا (آنکه) روز قیامت بار گناهان خود را کاملاً بردارند. و (نیز بخشی) از بار گناهان کسانی را که –بدون دانش (و بینش) – آنان را گمراه می‌کنند. هان! چه بد باری را می‌کشند.

پیش از آنان بی‌گمان کسانی مکر کردند. پس خدا بنیان آنان را از ریشه‌ها برکند. پس از بالای سرشان سقف بر آنان فرو ریخت. و در حالی که دقت (و بررسی) نمی‌کردند عذاب به سراغشان آمد.

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تُشَاقُّونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ إِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالسُّوءَ عَلَى الْكَافِرِينَ

الَّذِينَ تَتَوَفَّيْهُمْ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ فَأَلْقَوْا السَّلَمَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُوءٍ بَلَىٰ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَلَئْسَ مَثْوًى الْمُتَكَبِّرِينَ

وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا خَيْرًا لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ

جَنَّتْ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ كَذَٰلِكَ يَجْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ

الَّذِينَ تَتَوَفَّيْهُمْ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ أَمْرُ رَبِّكَ كَذَٰلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

سپس روز قیامت رسواشان می‌کند و می‌گوید: «کجایند شریکان من، کسانی که در(بارهی) آنان (با پیامبران) جدایی (و مخالفت) می‌داشته‌اید؟»کسانی که به آنان علم داده شده گفتند: «در حقیقت امروز رسوایی و خواری بر (سر و سامان) کافران است.»

کسانی که فرشتگان جان‌هاشان را بر می‌گیرند، حال آنکه که به خودشان ستمکار بودند، پس سر تسلیم فرود آوردند (و گویند): «اما هیچ کار بدی نمی‌کرده‌ایم.» آری خدا به آنچه می‌کرده‌اید همواره بسی داناست.

پس از درب‌های دوزخ وارد شوید حال آنکه در آن‌ها ماندنی هستید. پس به‌راستی چه بد است جایگاه متکبران.

و به کسانی که تقوا پیشه کردند گفته شد: «پروردگارتان چه نازل کرد؟» گفتند: «خوبی‌ای.» برای کسانی که در این دنیا نیکی‌ای کردند (زندگی) نیکویی است و بی‌گمان سرای آخرت بهتر است. و به‌راستی چه نیکوست سرای (پایانی) پرهیزگاران،

باغ‌های جاودانه (که) در آنها داخل می‌شوند، حال آنکه رودها از زیر (درختان)شان روانند. در آنجا هر چه بخواهند برایشان (فراهم) است. خدا پرهیزگاران را این‌گونه پاداش می‌دهد.

(همان) کسانی که فرشتگان جان‌هاشان را بدون کاستی – در حالی که پاکیزه‌اند– می‌گیرند (و) می‌گویند: «درودی بر شما! به (پاداش) آنچه انجام می‌داده‌اید به بهشت در آیید.»

آیا (کافران) جز اینکه فرشتگان سوبشان آیند، یا فرمان پروردگارت (بر عذابشان) در رسد، انتظاری دارند؟ کسانی که پیش از آنان بودند (نیز) این‌گونه (رفتار) کردند، و خدا به ایشان ستم نکرد، بلکه آنان به خودهاشان ستم می‌کرده‌اند.

پس کارهای بدشان به آنان در رسید و آنچه مسخره‌اش می‌کرده‌اند آنان را فرا (و فرو) گرفت.

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا ءَابَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ

۱۶
نحل
۳۵
۱۲۸/
۲۲۸

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ

۳۶

إِنْ تَحَرَّصَ عَلَى هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ

۳۷

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ بَلَى وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

۳۸

لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي يُخْتَلِفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا كَاذِبِينَ

۳۹

إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ لَهُ وَكُنْ فَيَكُونُ

۴۰

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَا جُزْءَ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

۴۱
۲۲۹

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

۴۲

و کسانی که مشرک شدند گفتند: «اگر خدا می‌خواست – نه ما و نه پدرانمان – هیچ چیزی را غیر از او نمی‌پرستیدیم، و بدون (حکم) او چیزی را حرام نمی‌شمردیم.» پیشینیانشان (نیز) چنان رفتار کردند. پس آیا جز ابلاغ آشکارگر بر پیامبران (وظیفه‌ای) است؟

و بی‌چون و بی‌گمان در میان هر امتی فرستاده‌ای برانگیختیم که: «خدا را پرستید، و از طغیانگران بپرهیزید.» پس برخی از ایشان را خدا هدایت کرد، و برخی از ایشان کسی است که گمراهی بر او به حق ثابت شد. پس در زمین بگردید پس ببینید فرجام تکذیب‌کنندگان چگونه بوده است.

اگر بر هدایتشان حرص می‌ورزی، پس بی‌گمان خدا کسی را که فرو می‌گذارد هدایت نمی‌کند، و برایشان هیچ یاری‌کنندگانی نیستند.

و با پربارترین سوگندهایشان به خدا سوگند یاد کردند که «خدا کسی را که می‌میرد بر نخواهد انگيخت.» آری، این وعده‌ی انگيختن بر او حقی است (ربانی)، ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

تا (خدا) آنچه را در آن اختلاف می‌کنند، برایشان توضیح دهد و تا کسانی که کافر شدند، بدانند که آنان بی‌گمان دروغگویان بوده‌اند.

ما وقتی چیزی را اراده کنیم تنها بدان می‌گوییم: «شو»، پس (بی‌درنگ) می‌شود.

و کسانی که پس از ستم‌دیدگی‌شان در (راه) خدا هجرت کردند، همواره در این دنیا جای نیکویی به آنان می‌دهیم، و اگر می‌دانسته‌اند پاداش آخرت بس بزرگ‌تر است؛

کسانی که صبر کردند و تنها بر پروردگارشان توکل می‌کنند.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحِيَ إِلَيْهِمْ فَسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

۴۴

بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ

۴۵

أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ

۴۶

أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقْلُبِهِمْ فَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ

۴۷

أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى تَخَوُّفٍ فَإِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ

۴۸

أَوْ لَمْ يَرَوْا إِلَى مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ يَتَفَيَّؤُا ظِلَالُهُ عَنِ الْيَمِينِ وَالْشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ وَهُمْ دَاخِرُونَ

۴۹

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةِ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ

۵۰
سجده
مستحب

يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِّنْ فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٥٠﴾

۵۱
حزب
۱۰۹
ره ۲۳۰

وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلَهَيْنِ اثْنَيْنِ إِنَّمَا هُوَ إِلَهُ وَاحِدٌ فَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ

۵۲

وَلَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَهُ الدِّينُ وَاصِبًا أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَتَّقُونَ

۵۳

وَمَا بِكُمْ مِّنْ نِّعْمَةٍ فَمِنَ اللَّهِ ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَإِلَيْهِ تَجْأَرُونَ

۵۴

ثُمَّ إِذَا كُشِفَ الضُّرُّ عَنْكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ

و(اما) پیش از تو جز مردانی که بدیشان وحی می‌کنیم گسیل نداشتیم. پس اگر دانسته‌اید، از یادآوردگان [پژوهندگان کتاب‌های آسمانی] جویا شوید.

(و این جویایی) با نشانه‌های آشکار و نوشته‌ها(ی وحیانی است) ، و این ذکر [؛قرآن] را فرا سویت فرود آوردیم تا برای مردمان آنچه را سوبیشان نازل شده است تبیین کنی. و شاید آنان بیندیشند.

پس آیا کسانی که بدی‌ها را دسیسه کردند ایمن شدند از اینکه خدا به سبب نافرمانیشان) زمین را بشکافد، یا از جایی که حدس نمی‌زنند عذاب برایشان بیاید؟

یا در حال جابه‌جا شدنشان (گریبان) آنان را بگیرد. پس آنان ناتوان کنندگان (خدا) نیستند.

یا آنان را در حالی که بس وحشت‌زده‌اند فرو گیرد؟ پس همانا پروردگارتان مهربانِ رحمتگر بر ویژگان است.

آیا و فراسوی چیزهایی که خدا آفریده است، ننگریسته‌اند که (چگونه) سایه‌هایشان از (جانب) راست و (از جوانب) چپ‌ها(شان) خوار و بی‌مقدار برای خدا سجده‌کنانند ؟

و آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین از جنبنندگان و فرشتگان است، برای خدا سجده می‌کنند حال آنکه تکبر نمی‌ورزند.

از پروردگارشان – که (به گونه‌ای مطلق) فوق آنهاست– می‌هراسند و آنچه را مأمورند انجام می‌دهند.

و خدا فرمود: «دو معبود (برای خود) بر مگیرید» – تنها او خدایی یگانه است – «پس تنها از من، (همین) من بهراسید.»

و آنچه در آسمان‌ها و زمین است از اوست، و طاعت پایدار خالصانه (نیز) از آن اوست. پس آیا از غیر خدا پروا می‌دارید؟

و هر نعمتی که دارید از خداست. سپس چون آسیبی شما را در رسد سوی او زاری‌کنان همچون وحشیان روی می‌آورید.

سپس هنگامی که آن زبان را از شما برگرفت، ناگهان گروهی از شما به پروردگارشان شرک می‌ورزند.

لِيَكْفُرُوا بِمَا ءَاتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

۵۶

وَيَجْعَلُونَ لِمَا لَا يَعْلَمُونَ نَصِيبًا مِّمَّا رَزَقْنَاهُمْ ۖ تَاللَّهِ
لَتُسْأَلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَفْتَرُونَ

۵۷

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتِ سُبْحَنَهُ وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ

۵۸

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِالْأُنثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ

۵۹

يَتَوَارَىٰ مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَ بِهِ ۚ أَيُمْسِكُهُ عَلَىٰ
هُونٍ أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ ۗ أَلَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ

۶۰

لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ مَثَلُ السَّوْءِ ۚ وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۶۱

۲۳۱ر

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِم مَّا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَابَّةٍ
وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۖ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا
يَسْتَخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ

۶۲

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ وَتَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ أَنَّ
لَهُمُ الْحُسْنَىٰ لَا جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ النَّارَ وَأَنَّهُمْ مُّفْرَطُونَ

۶۳

تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ
أَعْمَالَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمُ الْيَوْمَ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۶۴

وَمَا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي اخْتَلَفُوا
فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

(بگذار) تا آنچه را به ایشان داده‌ایم کفر یا کفران کنند:
«اکنون(از نعمت‌هایم) برخوردار شوید، پس در آینده‌ای
دور خواهید دانست.»

و از آنچه روزیشان دادیم نصیبی برای آن چه (از بتان و
طاغوتان) نمی‌دانند می‌نهند. به خدا سوگند بی‌چون از آنچه
به دروغ بر می‌بافتید، بی‌امان بازخواست می‌شوید.

و برای خدا دخترانی بر می‌گیرند. منزه است او. حال آنکه
برای خودشان است آنچه دلخواهشان است.

و هنگامی که یکی از آنان را به دختر مژده آورند، چهره‌اش
سیاه می‌گردد در حالی که خشم (و اندوه) خود را فرو برنده
است.

از بدی آنچه بدو بشارت داده شده، از قبیله(ی خود) بسی
پنهان می‌شود. آیا او را با خواری نگه دارد یا در خاک
پنهانش کند؟ وه چه بد داوری می‌کنند.

نماد زشت برای کسانی است که به آخرت ایمان ندارند. و
برترین نماینده از آن خداست و او است عزیز حکیم.

و اگر خدا مردم را به (سزای) ستمشان بازخواست کند،
هیچ جنبنده‌ای بر روی زمین باقی نگذارد ولی (کیفر) آنان را
تا وقتی معین واپس نهد. پس هنگامی که اجلشان در رسد،
ساعتی [زمانی] نه (می‌توانند از آن) تأخیر بخواهند و نه
(می‌توانند از آن) پیشی جویند.

و چیزی را که هرگز خوش نمی‌دارند، برای خدا می‌نهند، و
زبانشان دروغ‌پردازی می‌کند که :بی‌گمان نیکوترین(زندگی)
از آن ایشان است. بی‌گمان آتش برای آنان است، و همانان
بهراستی از حد در گذشتگانند.

به خدا سوگند، بهراستی سوی امت‌های پیش از تو
(رسولانی) بهدرستی فرستادیم. پس شیطان اعمالشان را
برایشان آراست. پس امروز (هم) سرپرستان (هم)
اوست و برایشان عذابی دردناک است.

و ما (این) کتاب را بر تو نازل نکردیم، مگر برای اینکه آنچه
را در آن اختلاف کرده‌اند، برایشان توضیح دهی. حال آنکه
برای مردمی که ایمان می‌آورند، هدایت و رحمتی (جاودانه)
است.

وَاللَّهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ

وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً ۚ نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهِ مِنْ
بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَبَنًا خَالِصًا سَائِغًا لِلشَّارِبِينَ

وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا
وَرِزْقًا حَسَنًا ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنْ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ
الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ

ثُمَّ كُلِي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلًّا يَخْرُجُ مِنْ
بُطُونِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلَفٌ أَلْوَنُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ ۚ إِنَّ فِي
ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّاكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْدَلِ
الْعُمْرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ

وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ فَمَا الَّذِينَ
فُضِّلُوا بِرَادِّي رِزْقِهِمْ عَلَىٰ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيهِ
سَوَاءٌ أَفَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ
أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ
أَقْبَالُ الْبَطْلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ

و خدا از آسمان آبی فرود آورد. پس با آن زمین را بعد از
مرگش زنده کرد. قطعاً در این (رحمت بزرگ) برای مردمی
که (حق را) می‌شنوند به‌راستی نشانه‌ای (بزرگ برای
حق‌شناسی) است.

و بی‌گمان در چهارپایان برایتان همانا عبرتی است، از آنچه
در شکم‌هایشان است از میان سرگین و خونی، شیرینی ناب
به شما می‌نوشانیم (که) برای نوشندگان گوار است.

و از میوه‌های درختان خرما و انگور، باده‌ای مستی‌بخش، و
خوراکی نیکو برای خود بر می‌گیرید. بی‌گمان در این برای
مردمانی که خردورزی می‌کنند نشانه‌ای بس بزرگ است.

و پروردگارت به سوی زنبور عسل وحی [؛الهام‌گریزی] کرد
که: «از کوه‌ها و از درختان و از آنچه داربست (و
چفته‌سازی) می‌کنند، خانه‌هایی برای خود بگیر.»

«سپس از همه‌ی میوه‌ها بخور. پس راه‌های پروردگارت را
(در این راه) ناگزیر فرمانبردارانه، بی‌پوی.» (آن‌گاه) از درون
شکم‌هایشان، آشامیدنی‌ای که به رنگ‌های گوناگون است
بیرون می‌آید (و) در آن برای مردمان درمانی (فراوان)
است. در این (جریان زنبوران) برای گروهی که اندیشه
می‌کنند بی‌گمان نشانه‌ای همواره بزرگ است.

و خدا شما را آفرید؛ سپس (جانه‌ای) شما را می‌گیرد. و
بعضی از شما تا خوارترین (دوره‌ی) سال‌های زندگی
[؛فرتوتی] باز گردانده می‌شود، تا پس از دانستنی اندک،
(دیگر) چیزی نداند. بی‌گمان خدا بس دانایی بسیار
تواناست.

و خدا بعضی از شما را در روزی بر بعضی دیگر فزونی داد.
پس کسانی که (در روزیشان) فزونی یافته‌اند، روزی خود را
به زرخیزان خود نمی‌دهند تا در آن با هم برابر باشند.
پس آیا با نعمت خدا (او را) انکار (و انکار) می‌کنند؟

و خدا برایتان از خودهاتان همسرانی نهاد و از همسرانتان
برایتان فرزندان و نوادگانی قرار داد و از پاکیزه‌ها(ی مواد
زندگی) روزیتان داد. پس آیا به باطل ایمان می‌آورند و
(هم) ایشان به نعمت خدا(شان) کفر می‌ورزند؟

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِّنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ شَيْئًا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ

۷۴

فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

۷۵
حزب
۱۱۰

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَّمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَمَن رَّزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوُونَ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

۷۶

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَّجُلَيْنِ أَحَدُهُمَا أَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَى مَوْلَاهُ أَيْنَمَا يُوَجِّههُ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَن يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

۷۷
۲۳۴

وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۷۸

وَاللَّهُ أَخْرَجَكُم مِّن بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

۷۹

أَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِي جَوْ السَّمَاءِ مَا يُمَسِّكُهُنَّ إِلَّا اللَّهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

و از مادون خدا چیزهایی را می‌پرستند که از آسمان‌ها و زمین به هیچ وجه اختیار روزی‌ای برایشان و (نیز) توان آن را (هم) ندارند.

پس برای خدا مثل‌هایی (ناروا) ننزید، که خدا به‌راستی می‌داند و شما نمی‌دانید.

خدا مثلی زده است: «بنده‌ای مملوک را که هیچ کاری از او بر نمی‌آید، آیا (او) با کسی که به وی از جانب خود روزی نیکو داده‌ایم و او از آن در نهان و آشکار انفاق می‌کند یکسانند؟» سپاس خدای راست. (نه) بلکه بیشترشان نادانی می‌کنند.

و خدا مثلی (دیگر) زد: «دو مرد هستند که یکی از آنها لال است (که) کاری از او بر نمی‌آید حال آنکه سربرار سرپرستش (نیز) می‌باشد. به هر جا که او را می‌فرستد هیچ خیری (به همراه) نمی‌آورد. آیا او با کسی که به عدالت فرمان می‌دهد و بر راهی بس راست است یکسان است؟»

و نهان آسمان‌ها و زمین تنها از خداست. و کار ساعت [قیامت] جز مانند یک چشم برهم‌زدن یا او نزدیکتر (از آن) نیست. به‌راستی خدا بر هر چیزی بسی تواناست.

و خدا شما را از شکم‌های مادرانتان – در حالی که چیزی نمی‌دانید – بیرون آورد، و برای شما گوش‌ها و چشم‌ها و دل‌های فروزان نهاد؛ شاید سپاسگزاری کنید.

آیا سوی پرندگانی که در فضای آسمان رام شده‌اند ننگریسته‌اند؟ جز خدا کسی آنها را (از سقوط) نگه نمی‌دارد. به راستی در این (قدرت‌نمایی) برای مردمی که ایمان می‌آورند همانا نشانه‌هایی است.

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّن بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُم مِّن
جُلُودِ الْأَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ
إِقَامَتِكُمْ وَمِنْ أَصْوَابِهَا وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَا أَثْنَا وَمِثْلًا
إِلَى حِينٍ

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُم مِّن
الْجِبَالِ أَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُم سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ الْحَرَّ
وَسَرَابِيلَ تَقِيكُمُ بَأْسَكُمْ كَذَلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ
لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ الْمُبِينُ

يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَأَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ

وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا
وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ

وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ
يُنْظَرُونَ

وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ أَشْرَكُوا شُرَكَاءَهُمْ قَالُوا رَبَّنَا هَؤُلَاءِ شُرَكَاؤُنَا
الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُو مِنْ دُونِكَ ۖ فَأَلْقُوا إِلَيْهِمُ الْقَوْلَ إِنَّكُمْ
لَكَاذِبُونَ

وَأَلْقُوا إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَامَ ۖ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

و خدا برایتان از خانه‌هایتان آرامشگاهی قرار داد. و از پوست‌های حیوانات نعمت‌وار برایتان خانه‌هایی نهاد (که) با آن‌ها هنگام جابه‌جا شدتان و هنگام ماندتان سبک‌بار باشید، و از پشم‌ها و کرک‌ها و موهای آنها وسایل زندگی و بهره‌ای تا زمانی (معین قرار داد).

و خدا از آنچه آفریده برای شما سایه‌بان‌هایی قرار داد. و از کوه‌ها برایتان پناهگاه‌هایی نهاد. و (نیز) برای شما تن‌پوش‌هایی مقرر کرد (که) شما را از گرما حفظ می‌کند، و تن‌پوش‌هایی که شما را از ناراحتی‌ها و برخوردها (ی سرما یا گرما و برخوردهای جنگی و غیر آن) ننگه می‌دارد. این گونه (خدا) نعمتش را بر (سروسامان)تان تمام می‌گرداند، شاید شما (به فرمانش) گردن نهید.

پس اگر (از حق) رویگردان شوند، بر تو فقط ابلاغ روشنگر است.

نعمت خدا را می‌شناسند، سپس منکر آن می‌شوند و بیشترشان کافرند.

و روزی از هر امتی گواهی بر می‌انگیزیم. سپس به کسانی که کافر شدند رخصت (سخنی) داده نمی‌شود و ایشان مورد سرزنش هم قرار نمی‌گیرند (که این شایستگی را هم ندارند).

و کسانی که ستم کردند هنگامی که عذاب را ببینند (از عذابشان) کاسته نمی‌گردد و نه ایشان مهلت می‌یابند.

و هنگامی که کسانی که شرک ورزیدند شریکان خود را ببینند گویند: «پروردگارمان! این‌ها ایند شریکان ما که (آن‌ها را) مادون تو می‌خوانده‌ایم.» پس (شریکان) گفته‌ی آنان را به سویشان می‌افکنند که: «شما دروغ‌گویانید.»

و آن روز سوی خدا سر تسلیم (شان) را فرود می‌آورند، و آنچه را که به دروغ بر می‌بافته‌اند از نظرشان ناپدید گردد.

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ زِدْنَاهُمْ عَذَابًا فَوْقَ
الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِّنْ أَنْفُسِهِمْ وَجِئْنَا
بِكَ شَهِيدًا عَلَىٰ هَؤُلَاءِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِّكُلِّ
شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَايَ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ
عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُونَ

وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَنْقُضُوا الْأَيْمَانَ بَعْدَ
تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ
مَا تَفْعَلُونَ

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِي نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنْكَا
تَتَّخِذُونَ أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ
أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ اللَّهُ بِهِ ۚ وَلَيُبَيِّنَنَّ لَكُمْ يَوْمَ
الْقِيَمَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِنْ يُضِلُّ مَنْ
يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَلَتُسْأَلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

کسانی که کافر شدند و (دیگران را هم) از راه خدا بازداشتند، به سبب آنچه افساد می‌کرده‌اند عذابی بر عذابشان افزودیم.

و (یادآور) روزی که در هر امتی گواهی بر ایشان از خودشان برانگیزیم و تو را (هم) بر (همه‌ی) اینان گواه آوریم. و این کتاب را به تدریج بر تو فرو فرستادیم در حالی که برای هر چیزی روشنگر است و (نیز) هدایت و رحمت و بشارت برای اسلام آورندگان است.

محققاً خدا به دادگری و نیکوکاری و بخشش به خویشان نزدیکتر فرمان می‌دهد و از زشتکاری آشکار و (کار) ناپسند و ستم باز می‌دارد (و) شما را اندرز می‌دهد، شاید شما (حقایق) را به خوبی یاد آورید.

و هنگامی که با خدا پیمان بستید به پیمانتان وفا کنید، و سوگندها (خودی) را پس از استوار کردنشان شکنید؛ حال آنکه محققاً خدا را بر خود ضامن (و گواه) قرار دادید. به راستی خدا آنچه را انجام می‌دهید می‌داند.

و مانند آن زنی نباشید - که رشته‌ی تابیده‌ی خود را پس از محکم کردن از هم گسست - که سوگندهای خود را میان خویش وسیله‌ی (فریب و) تقلب سازید (به خیال این) که گروهی از گروه دیگر (در داشتن امکانات) افزون باشند. فقط خدا شما را بدین وسیله می‌آزماید و (نیز) برای اینکه روز قیامت در آنچه اختلاف می‌کرده‌اید برای شما آشکار سازد.

و اگر خدا بخواهد بی‌چون شما را امتی یگانه می‌کند. ولی هر که را بخواهد بیراه می‌کند و هر که را بخواهد به راه می‌آورد. و به راستی از آنچه انجام می‌داده‌اید بی‌گمان پرسیده خواهید شد.

وَلَا تَتَّخِذُوا أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌ بَعْدَ ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُوا أَلْسُوءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

۹۵

وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا إِنَّمَا عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

۹۶

مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۹۷

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أَنَّىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيَوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۹۸

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

۹۹

إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

۱۰۰

إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ

۱۰۱
۲۳۷

وَإِذَا بَدَّلْنَا آيَةً مَّكَانَ آيَةٍ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُنْزِلُ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفْتَرٍ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

۱۰۲

قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ

و سوگندهای خودتان را دستاویز تقلب میان خودتان قرار مدهید تا گامی بعد از استواریش بلغزد و شما به (سزای) آنچه (مردم را) از راه خدا بازداشته‌اید بدی را بپشید. و (اگر چنان کنید) برای شما عذابی بزرگ است.

و با پیمان خدا بهایی ناچیز را نخرید. تنها آنچه نزد خداست – اگر می‌دانسته‌اید – همان برایتان نیکی‌ای است.

آنچه نزد شماست نابود می‌شود و آنچه نزد خداست پایدار است. و همواره کسانی را که شکیبایی کردند به بهتر از آنچه عمل می‌کردند، همانا پاداش خواهیم داد.

هر کس – از مرد یا زن – در حال ایمانش (کار) شایسته‌ای انجام دهد همواره او را به‌راستی زندگی‌ای پاکیزه می‌بخشیم و به‌درستی به آنان بهتر از آنچه انجام می‌دادند بس پاداش خواهیم داد.

پس چون قرآن بخوانی، از (شر) شیطان مطرود، از خدا همی پناه بخواه.

بی‌گمان او را بر کسانی که ایمان آوردند و بر پروردگارشان توکل می‌کنند سلطه‌ای نیست.

سلطه‌ی او [شیطان] تنها بر کسانی است که وی را به سرپرستی بر می‌گیرند و (بر) کسانی که به وسیله‌ی او [شیطان] مشرکانند.

و چون (نشانه و) آیتی را به جای آیتی دیگر بیاوریم – و حال آنکه خدا به آنچه به تدریج نازل می‌کند داناتر است – گویند: «تو فقط دروغ بافی.» (نه) بلکه بیشتر آنان نادانی می‌کنند.

بگو: «آن را روح‌القدس از طرف پروردگارت به تدریج به حق فرود آورده تا کسانی را که ایمان آورده‌اند استوار گرداند و برای کسانی که (در برابر خدا) تسلیمند هدایت و بشارتی بزرگ است.»

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِّسَانُ الَّذِي
يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَمِي وَهَذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُّبِينٌ

و به راستی و درستی می‌دانیم که آنان بی‌چون می‌گویند: «جز این نیست که بشری به او (قرآن) می‌آموزد.» (چنان نیست زیرا) زبان کسی که (این) نسبت (دروغین) را به او می‌دهید غیر عربی است و این (قرآن) عربی‌ای روشن‌گر است.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَلَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ

بی‌گمان کسانی که به آیات خدا ایمان نمی‌آورند خدا آنان را هدایت نمی‌کند و برایشان عذابی درناک است.

إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ
وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَاذِبُونَ

تنها کسانی دروغ‌پردازی می‌کنند که به آیات خدا ایمان نمی‌آورند و ایشان خودشان دروغ‌گویانند.

مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أُكْرِهَ وَقَلْبُهُ
مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا
فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

(دروغ زن) کسی است که پس از ایمانش به خدا کفر ورزد مگر آن کس که مجبور شده و قلبش به ایمان اطمینان دارد. لیکن کسانی که سینه‌هاشان را به کفر گشاده کرده، پس خشم خدا بر آنان است و برایشان عذابی بزرگ است.

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ أُسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَأَنَّ اللَّهَ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ

این بدین سبب است که اینان، بی‌گمان، زندگی دنیا را بر آخرت - از روی محبت - برگزیدند، و اینکه خدا گروه کافران را هرگز هدایت نمی‌کند.

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَسَمِعِهِمْ وَأَبْصَرِهِمْ
وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَفْلُونَ

اینانند کسانی که خدا بر دل‌ها و گوش‌ها و دیدگان‌شان مهر نهاده و ایشان (هم) اینان غافلانند.

لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْخَاسِرُونَ

ناگزیر اینان در آخرت، (هم) ایشان همواره زیان‌کارانند.

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فُتِنُوا ثُمَّ جَاهَدُوا
وَصَبَرُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ

سپس پروردگارت برای کسانی که پس از آزمونی آتشین (از محیطی گمراه کننده) هجرت کرده (و) سپس جهاد نموده و شکیبایی کردند، به راستی پروردگارت (نسبت به آنان) بعد از آن (همه مصایب) به راستی بسی پوشنده‌ی رحمت‌گر بر ویژگیان است.

يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تُجَدِلُ عَنْ نَفْسِهَا وَتُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ
مَا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

روزی (که) هر کسی می‌آید در حالی که از خود دفاع می‌کند؛
و هر کسی به آنچه کرده بی‌کم‌وکاست پاداش می‌یابد در
حالی که بر آنان ستم نرود.

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ ءَامِنَةً مُّطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا
رِزْقُهَا رَغَدًا مِّنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا
اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ

و خدا (برای ناسپاسان) گروهی را مَثَل زده است که غرق در
امن و امان بودند، در حالی که روزیشان از هر سو برایشان
به گونه‌ای فراوان می‌رسید. پس نعمت‌های خدا را کفران
کردند و خدا (هم) به سزای آنچه بر می‌ساخته‌اند، لباس
گرسنگی و هراس را به آنان چشانید.

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ
وَهُمْ ظَالِمُونَ

و به‌راستی و درستی فرستاده‌ای از خودشان برایشان آمد،
پس او را تکذیب کردند. پس در حالی که ظالم بودند آنان
را عذاب فرو گرفت.

فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَلًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ
إِن كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ

پس از آنچه خدا شما را روزی داده است حلال و پاکیزه‌ای
بخورید و نعمت خدا را – اگر تنها او را می‌پرستید – شکر
گزارید.

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا أَهْلٌ
لِّغَيْرِ اللَّهِ بِهِ ۖ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ اللَّهَ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ

(خدا) تنها مردار و خون (ریخته شده) و گوشت خوک و آنچه
را (به هنگام ذبح) نام غیر خدا بر آن برده شده حرام
گردانیده است. (با این همه) هرکس (که به خوردن آنها)
ناگزیر شود، در حالی که ستمکار و جویای اضطرار و (نیز)
برگشت‌کننده (ی به این) حرام نباشد؛ خدا بی‌گمان بسی
پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگان است.

وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ هَذَا حَلَلٌ
وَهَذَا حَرَامٌ لِّتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ ۚ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ
عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ

و به آنچه زبان شما به دروغ می‌پردازد، مگویید: «این حلال
است و این حرام.» تا بر خدا افترای دروغین بزنید.
به‌راستی کسانی که بر خدا افترای دروغ می‌بندند (خود و
دیگران را) رستگار نمی‌کنند.

مَتَّعٌ قَلِيلٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

این (بهره‌ی دنیوی) متاعی است اندک و برایشان عذابی
است پر درد.

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ ۖ وَمَا
ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِن كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

و بر کسانی که یهودی شدند، آنچه را قبلاً بر تو حکایت
کردیم حرام گردانیدیم. و ما به آنان ستم نکردیم، بلکه
آنان (خود) به خودشان ستم می‌کرده‌اند.

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا السُّوءَ بِجَهْلَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

شَاكِرًا لِلنَّعْمَةِ اجْتَبَاهُ وَهَدَاهُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

وَعَاتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ

ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَدِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ

وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ

وَأَصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ

سپس پروردگارت به راستی برای کسانی که به نادانی مرتکب گناه شدند، سپس بعد از آن توبه نموده و (گناهشان را جبران و) اصلاح کردند، البته پروردگارت پس از آن بسی پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگیان است.

به‌راستی ابراهیم (به تنهایی) امتی بود، خاضع و فرمان‌بردار خدا (و) از هر باطلی رویگردان بود و از مشرکان نبود.

حال آنکه نعمت‌هایش را شکرگزار بود، (خدا) او را برگزید و به راهی راست هدایتش فرمود.

و در دنیا به او (زندگی) نیکی دادیم و به‌راستی او در آخرت بی‌گمان از شایستگان (ویژه) است.

سپس فراسوی تو وحی کردیم که: « از آیین ابراهیم – در حالی که رویگردان از باطل بود – پیروی کن حال آنکه از مشرکان نبود.»

(جریان) شنبه، تنها بر کسانی – که درباره‌ی آن اختلاف کردند – مقرر گردید. و به راستی پروردگارت روز رستاخیز میان آنان درباره‌ی چیزی که در مورد آن اختلاف می‌کرده‌اند به درستی داوری خواهد کرد.

با فرزاندگی و اندرز نیکو (مکلفان را) به راه (راهوار) پروردگارت دعوت کن و با آنان با نیکوترین شیوه مجادله نمای. به‌راستی پروردگارت به (حال) کسی که از راه او منحرف شده داناتر و(هم) او به (حال) راه‌یافتگان (نیز) داناتر است.

اگر پیگیری کنی، همان گونه که مورد عقوبت قرار گرفته‌اید (متجاوز را) به عقوبت رسانید، و اگر به‌درستی صبر کنید البته آن برای شکیبایان بهتر است.

و صبر کن و صبر تو جز به (توفیق) خدا نیست. و بر آنان اندوه مخور و از آنچه نیرنگ می‌کنند در تنگی مباش.

بی‌گمان، خدا با کسانی است که پرهیز داشتند و (با) کسانی (است) که (هم)آنان نیکوکارند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَنَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى
الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ وَمِنَ عَائِيتِنَا
إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

۱
جزء ۱۵۰
حزب
۱۱۳
ر ۲۴۰
منزل
۴

وَعَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ أَلاَّ
تَتَّخِذُوا مِن دُونِي وَكِيلًا

۲

ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا

۳

وَقَضَيْنَا إِلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ فِي الْكِتَابِ لُتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ
مَرَّتَيْنِ وَلِتَعْلُنَّ عُلُوقًا كَبِيرًا

۴

فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَّنَا أُولِي
بَأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا خِلَالَ الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا مَّفْعُولًا

۵

ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكَرَّةَ عَلَيْهِمْ وَأَمْدَدْنَاكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ
وَجَعَلْنَاكُمْ أَكْثَرَ نَفِيرًا

۶

إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا فَإِذَا
جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيَسْتَوْا وَجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ
كَمَا دَخَلُوا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبِّرُوا مَا عَلَوْا تَتْبِيرًا

۷

منزه است کسی که بنده (ی ویژه) اش را شبانگاهی از مسجدالحرام به سوی دورترین مسجد (آسمانی) - که پیرامونش را برکت دادیم - به وسیله بندگی ممتازش سیر داد، برای آنکه برخی از نشانه‌هایمان را به او نشان دهیم، بی‌گمان او همان (خدای) بس شنوای بیناست.

و کتاب (وحيانی تورات) را به موسی دادیم و آن را برای فرزندان اسرائیل رهنمودی گردانیدیم که: «(زنهار)، غیر از من کاردانِ کارسازی برنگیرید.»

فرزندان (همان) کسانی که با نوح (در کشتی) حمل کردیم؛ به‌راستی که او بنده‌ای بسیار سپاسگزار بود.

و به فرزندان اسرائیل در کتاب (آسمانی‌شان) خبری حتمی دادیم: «همانا دو بار در سراسر زمین همواره افساد خواهید کرد. و بی‌گمان (بار دوم) به سرکشی بزرگی بی‌امان بر خواهید خاست.»

پس آنگاه که (زمان تحقق) وعده‌ی نخستین آن دو (افساد) فرا رسد، بندگان (ویژه‌ی) خود را - که سخت نیرومندند - بر شما می‌گماریم. پس (در) میان خانه‌ها (برای سرکوبی شما) به جستجویی بی‌امان بپردازند، و این وعده‌ای انجام‌شدنی بوده است.

سپس دوباره شما (اسرائیلیان) را بر این بندگان ویژه چیره می‌کنیم و شما را با اموالی و پسرانی (یاری) و مدد می‌دهیم و شما را بیش از پیش (برای جنگ) بسیج می‌گردانیم.

اگر نیکی کنید، برای خودهاتان نیکی کرده‌اید و اگر (هم) بدی کنید، به زیان خودتان است. پس آنگاه، وعده‌ی پایانی فرا رسد باید (آن بندگان ما) چهره‌هایتان را زشت و تباه کنند. و باید در آن مسجد (الاقصای زمینی) در آیند چنان که نخستین بار وارد آن شدند و (نیز) باید (با غلبه بر اسرائیلیان) بی‌گمان چیرگی‌شان را یکسره برچینند (چه) برچیدنی.

عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يَرْحَمَكُمْ وَإِنْ عُدتُّمْ عُدْنَا وَجَعَلْنَا
جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ حَصِيرًا

۹

إِنَّ هَٰذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ
الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا

۱۰

وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

۱۱
۲۴۱ ر

وَيَدْعُ الْإِنْسَنُ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ^ط وَكَانَ الْإِنْسَنُ
عَجُولًا

۱۲

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَتَيْنِ^ط فَمَحَوْنَا آيَةَ اللَّيْلِ وَجَعَلْنَا
آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِّتَبْتَغُوا فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا
عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَّلْنَاهُ تَفْصِيلًا

۱۳

وَكُلَّ إِنْسَنٍ أَلَزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ^ط وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ
الْقِيَمَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنشُورًا

۱۴

أَقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا

۱۵

مِّنْ أَهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ^ط وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ
عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ^ط وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ
نَبْعَثَ رَسُولًا

۱۶

وَإِذَا أَرَدْنَا أَن نُّهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا
فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيرًا

۱۷

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِن بَعْدِ نُوحٍ^ط وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ
بَذُنُوبٍ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا

شاید پروردگارتان رحمتان کند. و (اما) اگر (به گناهتان) بازگردید (ما نیز به کیفرتان) باز می‌گردیم. و دوزخ را برای کافران زندانی سخت قرار دادیم.

به‌راستی این قرآن به هر آن چه (از راه‌ها) استوارتر، محکم‌تر و ارزشمندتر است هدایت می‌کند. و به آن مؤمنانی که کارهای شایسته می‌کنند، مژده می‌دهد که بی‌گمان برایشان پاداشی بزرگ است.

و بی‌تردید برای کسانی که به آخرت ایمان نمی‌آورند عذابی پر درد آماده کرده‌ایم.

و انسان (به جای درخواست) خواسته‌اش به وسیله‌ی خیر، (آن) را با شر درخواست می‌کند. و انسان بسی شتابان بوده است.

و شب و روز را دو نشانه قرار دادیم؛ پس نشانه‌ی شب را محو کردیم و نشانه‌ی روز را بینا کننده قراردادیم، تا (در آن) فضلی از پروردگارتان بجویند. و تا شماری سال‌ها و حساب (عمر و رویدادها) را بدانید. و هرچیزی (از احکام و غیره) را (به روشنی)توضیح دادیم (چه) توضیح دادنی.

و(برای) هر انسانی پرنده‌اش [صدا و سیمای عملش را که گویی پروازگر و رفتی است] در گردنش [عمق جانش] ضبط و ثبت کردیم و روز رستاخیز برای او برون می‌آوریم (همان) – کارنامه‌ای را که باز شده – دریافتش می‌کند.

(و به او می‌گوییم) : «کارنامه‌ات را بخوان؛۲ کافی است (که) امروز خودت حسابگر (خود) باشی.»

هر کس (به شایستگی) به راه آید، تنها به سود خود به راه آمده، و هر کس به بی‌راهه رود تنها بر زیان خود به بیراهه رفته. و هیچ بردارنده‌ی باری، بار (گناه) دگری را بر نمی‌دارد. و ما هرگز عذاب‌کننده نبوده‌ایم تا (آنگاه که) فرستاده‌ای (وحیانی) برانگیزانیم.

و هنگامی که بخواهیم قریه‌ای[مجتمعی انسانی] را هلاک کنیم، خودکامگان غرق شده در نعمتِ آن (قریه) را (به خیرات اجتماعی) امر می‌کنیم. پس در آن (قریه) سریچی می‌کنند؛ پس گفته [وَعده عذاب] بر آنان محقق می‌گردد؛ در نتیجه آن (قریه) را یکسره زیر و زبر کنیم (چه) زیر و زبر کردنی.

و چه بسیار از نسل‌ها را (که) ما پس از نوح به هلاکت رساندیم. و (همین) کمال آگاهی و بینایی پروردگارت به گناهان پیامدار بندگان‌ش کافی است.

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُّرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلَاهَا مَذْمُومًا مَّدْحُورًا

وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَّشْكُورًا

كَلَّا تُمِدُّ هَؤُلَاءِ وَهَؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا

أَنْظِرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ وَلِلْآخِرَةِ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَأَكْبَرُ تَفْضِيلًا

لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَّخْذُولًا

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَنًا إِمَّا يَبُلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٍّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا

وَأَخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِن تَكُونُوا صَالِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلْأَوَّابِينَ غَفُورًا

وَعَاتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا

إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ ۖ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِءَ كَفُورًا

هر کس خواهان (دنیای) زودگذر بوده است ما (نیز) با شتاب – برای کسی که اراده کنیم، آنچه از آن را بخواهیم – به او می‌دهیم، سپس جهنم را برایش قرار دهیم (که) آن را می‌افروزد، در حالی‌که سرزنش‌شده‌ی رانده‌شده است.

و هر کس خواهان آخرت است و (با) کوششی شایسته‌ی آن، در حال ایمان برای آن بکوشد؛ پس اینان کوشیدنشان سپاسگزاری شده است.

اینان و آنان همگی را از بخشش پروردگارت یاری می‌کنیم. و عطای پروردگارت هرگز (برای کسی) ممنوع نبوده است

بنگر چگونه (با عدل و فضل خود) بعضی از آنان را بر بعضی دیگر (در دنیا) (بسی) برتری دادیم، و بی‌گمان (در) آخرت درجاتی بزرگتر (از درجات دنیوی) و برتری دادنی بزرگتر (از برتری دادندهای دنیوی) است.

با خدا معبود دیگری (را شریک) قرار مده. پس (اگر چنان کنی) در حالی که نکوهیده و خوار شده‌ای، زمین‌گیر می‌شوی.

و پروردگارت مقرر کرد که جز او را می‌پرستید. و به پدر و مادر(تان) احسان کنید. همانا اگر یکی از آن دو یا هر دو، نزد تو به سالخوردگی رسیدند، به آنها (حتی) اَفَ [لفظی کراهت‌بار] مگو و بر سرشان بانگ مزن و بدیشان سخنی بس با کرامت بگوی.

و از سر رحمت، بال فروتنی بر (سر و سامان)شان بگستران و بگو: «پروردگارم! بر آن دو رحم کن، چنان‌که مرا در خردی پروردند.»

اگر (از) شایستگان باشید، پروردگارتان به آنچه در خودتان هست آگاه‌تر است. که او بی‌گمان برای زیاد رجوع‌کنندگان پیایی (به سوبیش) پوششگر بوده است.

و حق نزدیکترین خویشاوند را به او بده و (نیز حق) مستمند و وامانده در راه (حلال از تأمین معاش) را، و تبذیر مکن تبذیری (که مال – یا حالت – را پایمال کنی).

بی‌گمان تبذیرکنندگان برادران شیاطین بوده‌اند و شیطان همواره نسبت به پروردگارش بسی کافر (و) ناسپاس بوده است.

وَمَا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمْ أَبْتِغَاءَ رَحْمَةٍ مِّن رَّبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُلْ لَّهُمْ قَوْلًا مَّيْسُورًا

۲۹

وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسِطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَّحْسُورًا

۳۰

إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا

۳۱
۲۴۳

وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةً إِمَّا تَكُونُ نَرْزُقُهُمْ وَإِيَّاكُمْ إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ خِطْئًا كَبِيرًا

۳۲

وَلَا تَقْرَبُوا الزَّانِيَ إِنَّهُ كَانَ فَحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا

۳۳

وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَن قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيهِ سُلْطٰنًا فَلَا يُسْرِفُ فِي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا

۳۴

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا

۳۵

وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمُوزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ذٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا

۳۶

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا

۳۷

وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَن تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا

۳۸

كُلُّ ذٰلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِندَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا

و اگر به امید رحمتی که از پروردگارت (برایشان) جویای آنی، از ایشان به‌ناچار روی بر می‌گردانی، پس با آنان سخنی نرم و روان بگوی.

و دستت را به گردنت زنجیروار منه و به تمامی گشادگی (هم) گشاده دستی مکن. که در نتیجه ملامت‌شده و حسرت‌زده بر جای بمانی.

به‌راستی، پروردگارت برای هر که بخواهد، روزی را فراخ و تنگ می‌گرداند. بی‌گمان او به (حال) بندگانش بسی آگاه و بینا بوده است.

و از بیم تنگدستی، فرزندان‌تان را مکشید؛ ماییم که به آنها و شما روزی می‌دهیم. کشتن آنان همواره خطایی بزرگ بوده است.

و به زنا نزدیک مشوید، (که) آن همواره (گناهی) تجاوزگر و راهی بد (در زندگی بشر) بوده است.

و کسی را که خدا محترم داشته جز به حق مکشید. و هر کس مظلومانه کشته شود، بی‌چون برای خونخواهش سلطه‌ای (بر جان قاتل) قرار داده‌ایم. پس (او) نباید در کشتن زیاده‌روی کند (که) همانا او (از طرف خدا) مؤیّد بوده است.

و به مال یتیم – جز به بهترین وجه – نزدیک مشوید، تا به رشدهایش رسد. و به پیمان وفا کنید، که همواره پیمان مورد سؤال بوده است.

و هنگامی‌که پیمان‌ه کنید، پیمان‌ه را کامل نمایید، و با ترازوی راست بسنجید (که) این (کار) بهتر و خوش‌فرجام‌تر است.

و آنچه را که برایت بدان علمی نیست پیروی مکن ، همانا گوش و چشم و قلب فروزان، همگی اینها مورد پرسش و بازخواست بوده‌اند.

و در (روی) زمین به شادکامی، نخوت‌بار گام برمدار، (زیرا) تو بی‌چون زمین را هرگز نتوانی شکافت، و هرگز در بلند بالایی به کوه‌ها نتوانی رسید.

همه‌ی این (کارها) بدش نزد پروردگارت بسی ناپسند بوده است.

ذَٰلِكَ مِمَّا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ ۖ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ فَتُلْقَىٰ فِي جَهَنَّمَ مَلُومًا مَّدْحُورًا

۴۰

أَفَأَصْفَاكُمْ رَبُّكُم بِالْبَنِينَ وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ إِنثًا ۚ إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلًا عَظِيمًا

۴۱
۲۴۴۲

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ لِيَذَّكَّرُوا وَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا نُفُورًا

۴۲

قُلْ لَّوْ كَانَ مَعَهُ ءَالِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذَا لَّا بُتَغَوْا إِلَىٰ ذِي الْعَرْشِ سَبِيلًا

۴۳

سُبْحَنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا

۴۴

تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّ ۚ وَإِن مِّن شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ ۚ وَلَكِن لَّا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ ۚ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا

۴۵

وَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بَالَاخِرَةَ حِجَابًا مَّسْتُورًا

۴۶

وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَن يَفْقَهُوهُ وَفِي ءَاذَانِهِمْ وَقْرًا ۚ وَإِذَا ذَكَرْتَ رَبَّكَ فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ وَلَوَّا عَلَىٰ أَدْبَارِهِمْ نُفُورًا

۴۷

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهِ ۖ إِذْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ وَإِذْ هُمْ نَجْوَىٰ إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسْحُورًا

۴۸

أَنْظِرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا

۴۹

وَقَالُوا أَءِذَا كُنَّا عِظْمًا وَّرُفَاتًا أَعِنَّا لَمُبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا

این(ها) از آن حکمت‌هایی است که پروردگارت به سوی تو وحی کرد. و (تو هم) با خدا معبودی دیگر (را شریک) قرار مده، پس سرزنش‌شده و رانده‌شده در جهنم افکنده شوی.

پس آیا (پنداشتید) که پروردگارتان شما را به (داشتن) پسران برگزیده، و (خود) از فرشتگان دخترانی بر گرفته؟! بی‌تردید شما قطعاً سخنی بس ناروا می‌گویید.

و همانا به‌راستی، ما در این قرآن (حقایق را) گونه‌گون بیان کردیم تا به خوبی (آنها را) یاد کنند؛ و (اما) آنان را جز نفرت نمی‌افزاید.

بگو: «اگر – چنان‌که می‌گویند – با او خدایانی بودند، در آن هنگام (وهنگامه) بی‌چون راهی به سوی صاحب تخت فرماندهی جهانی [خدا] می‌جستند.»

او از آنچه (به ناروایی) می‌گویند منزّه و والاتر است (در) برتری و بزرگی.

آسمان‌های هفتگانه و زمین‌ها و هرکس که در آنهاست برای او تسبیح می‌نمایند و هیچ چیز نیست مگر اینکه (خدا را) با ستایش او تسبیح می‌نماید، ولی شما تسبیحشان را نمی‌توانید بفهمید. به‌راستی او بردباری پوششگر بوده است.

و هنگامی که قرآن بخوانی، میان تو و میان کسانی که به آخرت ایمان نمی‌آورند پرده‌ای پنهان (از آنان) قرار می‌دهیم.

و بر دل‌هاشان پوشش‌هایی می‌نهم که آن را نفهمند. و در گوش‌هایشان سنگینی(ها)یی (قرار می‌دهیم). و هنگامی که پروردگارت را در قرآن به یگانگی‌اش یاد کنی، در حال نفرت (از توحید) پشتشان را بر می‌گردانند.

چون به سوی تو گوش فرا می‌دارند، ما داناتریم (که) به چه (منظور) گوش فرا می‌دهند. و (نیز) چون ایشان نجوا (کنان) اند، در آن حال ستمکاران گویند: «جز مردی افسون شده را پیروی نمی‌کنید.»

بنگر چگونه برای تو مثَل‌ها زدند؛ تا گمراه شدند؛ پس توان (رفتن) راهی (به سوی حق) را ندارند.

و گفتند: «آیا هنگامی که استخوان‌ها و پوسیدگانی پراکنده بودیم، آیا به‌راستی ما (با) آفرینشی جدید، بی‌چون (از) برانگیخته‌شدگانیم؟»

قُلْ كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا

بگو: «سنگی یا آهنی باشید،»

«یا آفریده‌ای از آنچه در سینه‌های‌تان بزرگ می‌نماید.» پس خواهند گفت: «چه کسی ما را بر می‌گرداند؟» بگو: «همان کس که نخستین بار شما را (با فطرت توحیدی) آفرید.» باز سرهایشان را (مسخره کنان) به سویت تکان خواهند داد و می‌گویند: «آن (زمان) کی است؟» بگو: «شاید که نزدیک باشد.»

روزی که شما را فرا می‌خواند، پس او را با ستایشش اجابت خواهید کرد و می‌پندارید که جز اندکی (در گذشته) نمانده‌اید.

و برای بندگانم بگو: «آنچه را که بهتر است بگویند.» بی‌گمان شیطان میانشان را بر هم می‌زند؛ همواره شیطان برای انسان دشمنی آشکار کننده‌ی (دشمنی‌اش) بوده است.

پروردگارتان به (احوال) شما داناتر است؛ اگر بخواهد به شما رحم می‌کند، یا اگر بخواهد شما را عذاب می‌کند. و تو را بر ایشان (برای) کارسازی (تکوینی و تشریعی) نفرستادیم.

و پروردگارت به هر که در آسمانها و زمین است (از همگان) داناتر است. و به‌راستی بعضی از پیامبران بزرگ را بر بعضی (از ایشان) بی‌گمان برتری بخشیدیم، و داوود را زبور دادیم.

بگو: «کسانی را که بجز او (معبود خود) پنداشتید، بخوانید و (از آن‌ها) بخواهید؛ ولی آنها نه توانی دارند که از شما دفع زیان کنند و نه بلا گردانی (برای شما باشند).»

اینان (پیامبران و مؤمنان) کسانی‌اند که (پروردگارشان) را می‌خوانند و او را می‌خواهند در حالی‌که هر کدام از آنان (که به او) نزدیک‌ترند (نزدیک‌ترین) وسیله (های حرکت) به سوی پروردگارشان را می‌جویند و به رحمت او امیدوارند و از عذابش می‌ترسند. عذاب پروردگارت همواره ترسناک بوده است.

و هیچ قریه‌ای [مجمعی انسانی] نیست مگر اینکه ما آن را پیش از روز رستاخیز هلاک کننده‌ایم، یا آن را (در صورت استحقاق) به عذابی سخت دچار کننده‌ایم. این (جریان) در کتاب (علم و حکمت و قدرت الهی) ثبت شده بوده است.

أَوْ خَلَقًا مِّمَّا يَكْبُرُ فِي صُدُورِكُمْ فَسَيَقُولُونَ مَن يُعِيدُنَا قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَسَيُنْغِضُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ وَيَقُولُونَ مَتَى هُوَ قُلْ عَسَىٰ أَن يَكُونَ قَرِيبًا

يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِۦ وَتَظُنُّونَ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا

وَقُلْ لِّعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنزِعُ بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنسَنِ عَدُوًّا مُّبِينًا

رَّبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ إِنَّ يَشَأْ يَرْحَمْكُمْ أَوْ إِن يَشَأْ يُعَذِّبْكُمْ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا

وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَىٰ بَعْضٍ ۖ وَءَاتَيْنَا دَاوُودَ زَبُورًا

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِّنْ دُونِهِۦ ۚ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُۥ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُۥٓ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا

وَإِن مِّن قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَمَةِ أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا كَانَ ذَٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا

وَمَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَنْ كَذَّبَ بِهَا الْأَوَّلُونَ
وَعَاتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَا وَمَا نُرْسِلُ بِالْآيَاتِ
إِلَّا تَخْوِيفًا

۶۰

وَإِذْ قُلْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ وَمَا جَعَلْنَا الرُّءْيَا
الَّتِي أَرَيْنَاكَ إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ فِي
الْقُرْآنِ وَنُخَوِّفُهُمْ فَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا طُغْيَانًا كَبِيرًا

۶۱
۲۴۶۲

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ قَالَ
عَاسْجُدٌ لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا

۶۲

قَالَ أَرَأَيْتَكَ هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ لَئِنْ أَخَّرْتَنِ إِلَى يَوْمِ
الْقِيَمَةِ لَأَحْتَنِكَنَّ ذُرِّيَّتَهُ إِلَّا قَلِيلًا

۶۳

قَالَ أَذْهَبُ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَآؤُكُمْ جَزَاءً
مَوْفُورًا

۶۴

وَأَسْتَفْزِرُ مِنْ أَسْطَظَعَتْ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَأَجْلِبُ عَلَيْهِمْ
بِخَيْلِكَ وَرَجْلِكَ وَشَارِكُهُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ وَعِدهُمْ وَمَا
يَعِدُّهُمْ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا

۶۵

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ وَكَفَى بِرَبِّكَ وَكِيلًا

۶۶

رَبُّكُمْ الَّذِي يُزْجِي لَكُمْ الْفُلْكَ فِي الْبَحْرِ لِتَبْتَغُوا مِنْ
فَضْلِهِ إِنَّهُوَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا

و (چیزی) ما را از اینکه (خاتم پیامبران را) با نشانه‌ها (ی
بصری) بفرستیم باز نداشت، جز اینکه پیشینیان، با آنها
(همان) نشانه‌ها را تکذیب کردند. و به ثمود ماده شتر
دادیم، در حالی‌که (نشانه‌ای) بینا کننده بود. پس به آن
ستم کردند. و ما (پیامبران را) با (آن) نشانه‌ها جز برای
ترساندن (مردمان) نمی‌فرستیم.

و چون برایت گفتیم: «به‌راستی پروردگارت به مردم احاطه
داشت» و آن رؤیایی را که به تو نمایاندیم و (نیز) آن
درخت لعنت‌شده در قرآن را، جز آزمایشی آتشین برای
مردمان قرار ندادیم. و ما بیمشان می‌دهیم، پس ایشان را
بجز طغیانی بزرگ نمی‌افزاید.

و چون به فرشتگان گفتیم: برای (شکرانه یادگیری از) آدم
(خدا را) سجده کنید» پس (همه) سجده کردند، جز ابلیس
(که) گفت: «آیا برای کسی که در حال گل بودن (او را)
آفریدی سجده کنم؟»

(ابلیس) گفت: «آیا خود را (بخوبی) دیدی؟ این کس را
(نسبت) به من گرامی داشتی؟ اگر تا روز قیامت (عمر) مرا
تاخیر اندازی حتماً نسلش را – جز اندکی – همواره افسار
خواهم کرد.»

(خدا) فرمود: «برو، پس هر کس از آنان تو را پیروی کند،
بی‌گمان جهنم – که کیفری فراوان است – سزای شماست.»

«و از ایشان هر که را توانستی با آوای خود بیهوده تحریک
کن و با سوارگان و پیادگان بر آنان بتاز و در اموال و
اولادشان مشارکت کن و «به ایشان وعده بده.» و شیطان
جز فریبی به آنها وعده نمی‌دهد.

«بی‌گمان برای تو بر بندگان ویژه‌ی من (هیچ‌گونه) سلطه‌ای
نیست. و حمایت‌گری و کارسازی پروردگارت (برای آنان) بس
است.»

پروردگار شما کسی است که کشتی را در دریا (از امواج
سه‌مگینش) برای شما از جای بر می‌کند، تا از فضل او (برای
خود) بجویند. او (نسبت) به شما رحمت‌گری ویژه بوده است.

وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا إِلَٰهَ
فَلَمَّا نَجَّيْكُمْ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الْإِنْسُنُ كَفُورًا

أَفَأَمِنْتُمْ أَنْ يُخْسِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ
حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلًا

أَمْ أَمِنْتُمْ أَنْ يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً أُخْرَىٰ فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ
قَاصِبًا مِّنَ الرِّيحِ فَيُغْرِقَكُمْ بِمَا كَفَرْتُمْ ثُمَّ لَا تَجِدُوا
لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ تَبِيعًا

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي عَادَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ
مِّنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا

يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمْهَمٍّ فَمَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُۥ بِيَمِينِهِۦ
فَأُولَٰئِكَ يَقرءُونَ كِتَابَهُمْ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا

وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِۦ أَعْمَىٰ فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَىٰ وَأَضَلُّ
سَبِيلًا

وَإِنْ كَادُوا لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي أُوحِينَا إِلَيْكَ لَتَفْتَرِي
عَلَيْنَا غَيْرَهُۥ وَإِذَا لَا تَأْخُذُوكَ خَلِيلًا

وَلَوْلَا أَنْ ثَبَّتْنَاكَ لَقَدْ كِدْتَ تَرْكُنُ إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا

إِذَا لَأَذَقْنَاكَ ضِعْفَ الْحَيَاةِ وَضِعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ
لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا

و هنگامی که در دریا به شما زیان (فراگیر) در رسد، هر که
را جز او می‌خوانید و می‌خواهید ناپدید گردد. پس
هنگامی‌که (خدا) شما را فراسوی خشکی رهانید (از همو)
روگردان می‌شوید. و (نوع) انسان بسی کافر (یا)
کفران‌کننده بوده است.

پس آیا ایمن شدید (از این) که (خدا) به واسطه‌ی (شرک)
شما بخشی از خشکی (در زمین) را بشکافد، و (با فرو
بردتان در آن) چهره‌تان را بیوشاند یا بر شما طوفانی از
شن بفرستد، سپس برای خودتان نگهبان کارسازی نیابید؟

یا ایمن شدید (از این) که بار دیگر شما را به (آن) دریا
بازگرداند، پس تندبادی از جای کننده بر شما بفرستد. پس
به (سزای) آنچه کفر ورزیدید غرقتان کند، (و) آنگاه برای
خودتان در برابر ما (نسبت) به آن (عذاب، دادستان و)
پنجویی نیابید؟

و ما همواره فرزندان آدم را به‌راستی گرامی داشتیم. و
آنان را در خشکی و دریا (بر مرکب‌ها) حمل کردیم. و از
پاکیزه‌ها به ایشان روزی دادیم. و آنها را بر بسیاری از
کسانی که آفریدیم برتری دادیم (آن هم) برتری (ویژه)ای.

روزی که هر گروهی (از مکلفان) را با پیشوایشان فرا
می‌خوانیم، پس هر کس کارنامه‌اش به دست راستش داده
شود (نشانه‌ی نجات اوست)، پس ایشان کارنامه‌ی خودشان
را می‌خوانند. و به اندازهٔ نُخک هسته‌ی خرمایی (هم) به
آنان ستم نمی‌شود.

و هر کس در این (دنیا) کور (دل) بوده، پس او در آخرت
(چشم و دلش) کور و گمراه‌تر است.

چیزی نمانده بود (که) تو را ناگزیر و ناگزیر از آنچه به
سویت وحی کردیم با مکرشان (دچار) آزمایشی سخت کنند،
تا غیر آن را بر ما افترا ببندی. و آنگاه بی‌گمان تو را به
دوستی تنگاتنگ (خود) برگیرند.

و اگر تو را استوار نمی‌داشتیم، همانا بی‌چون نزدیک بود
کمی سوی آنان متمایل شوی.

در آن هنگام حتماً تو را چند برابر (در) زندگی و چند برابر
(در) مرگ (عذاب) می‌چشاندیم، سپس علیه ما برای یآوری
توانمند نمی‌یابی

وَإِنْ كَادُوا لَيَسْتَفِزُّوكَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا وَإِذَا لَا يَلْبُثُونَ خِلْفَكَ إِلَّا قَلِيلًا

۷۷

سُنَّةَ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا

تَحْوِيلًا

۷۸
۲۴۸۲

أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْآنَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا

۷۹

وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ عَسَى أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَحْمُودًا

۸۰

وَقُلْ رَبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَانًا نَصِيرًا

۸۱

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا

۸۲

وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا

۸۳

وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَنِ أَعْرَضَ وَنَا بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَئُوسًا

۸۴

قُلْ كُلُّ يَعْمَلْ عَلَى شَاكِلَتِهِ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَى سَبِيلًا

۸۵
۲۴۹۲

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُمْ مِّنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا

۸۶

وَلَيْنَ شِئْنَا لَنُدْهَبَنَّ بِالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهِ عَلَيْنَا وَكِيلًا

و چیزی نمانده بود (که) تو را همواره از این سرزمین (از بُن) بَر کنند، تا تو را از آنجا بیرون برانند. و در آن هنگام (آنان) جز (زمان و تعداد) اندکی در مخالفت با تو نمی‌مانند.

سنت کسانی از فرستادگمان را که همواره پیش از تو گسیل داشتیم (استوار بدار). و (بدان که) برای سنت ما (هرگز) جایگزینی نخواهی یافت.

نماز را – به‌هنگام زوال آفتاب تا تاریکترین وقتِ شب – و (به ویژه نماز) خواندنیِ صبح‌گاهان را به‌پادار. بی‌گمان، خواندنیِ صبحگاهان در دیدرسِ (فرشتگانِ شب و روز) بوده است.

و پاسی از شب را (به عبادت) زنده بدار، (که) برای تو واجبیِ فزون (بر دیگران) است. امید است که پروردگارت تو را به مقامی ستوده (تر) برانگیزد.

و بگو: «پروردگارم! مرا (در هر کاری) به گونه‌ای راست و درست داخل نما. و مرا (از هر کاری) به گونه‌ای راست و درست خارج ساز، و از جانب خود برای من سلطه‌ای پیروزمندانه قرار ده.»

و بگو: «کَل حق (در حد امکان) آمد و کل باطل نابود شد، (که) باطل همواره نابود شدنی بوده است.»

و ما از قرآن آنچه را (که هم) او برای مؤمنان (مایه‌ی) درمان و رحمتی است، به تدریج فرو می‌فرستیم (اما) ستمکاران را جز زبانی نمی‌افزاید.

و هنگامی که بر (سروسامان نوع) انسان نعمت دهیم، روی می‌گرداند و (از حق) کناره می‌گیرد و هنگامی که به وی بدی (در) رسد بسی نومید می‌شود.

بگو: «هر کس بر حسب ساختار (اختیاری) خود عمل می‌کند. پس پروردگارتان به هر که راه یافته‌تر باشد (از همگان) داناتر است.»

و درباره‌ی روح [قرآن و...] از تو می‌پرسند. بگو: «روح از کار (های) پروردگار من است و به شما از (کل) دانش جز اندکی داده نشده است.»

و همانا اگر بخواهیم، بی‌گمان آنچه را به سوی تو وحی کردیم بی‌چون (از یادت) می‌بریم، سپس برای (حفظ) آن، علیه ما، برای خود کارسازی نمی‌یابی،

إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا

۸۸

قُلْ لِّئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَيَّ أَن يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا

۸۹

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا

۹۰

وَقَالُوا لَنُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنْبُوعًا

۹۱

أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّنْ نَّحِيلٍ وَعِنَبٍ فَتُفَجَّرَ الْأَنْهَارُ خِلَالَهَا تَفْجِيرًا

۹۲

أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ كَمَا زَعَمَتْ عَلَيْنَا كِسَفًا أَوْ تَأْتِيَ بِاللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ قَبِيلًا

۹۳

أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّنْ زُخْرٍ أَوْ تَرْقَىٰ فِي السَّمَاءِ وَلَن نُؤْمِنَ لِرُقِيِّكَ حَتَّىٰ تُنَزَّلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَّقْرُؤُهُ قُلْ سُبْحَانَ رَبِّيَ هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا

۹۴
۲۵۰ر

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَن يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ إِلَّا أَن قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا

۹۵

قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَّمْشُونَ مُطْمَئِنِّينَ لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِم مِّنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا

۹۶

قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا

مگر رحمتی از (جانب) پروردگارت، (در رسد، که) فضل او بر تو همواره بزرگ بوده است.

بگو: «اگر همواره انس و جن با هم پیوسته و هماهنگ گردند بر اینکه مانند این قرآن را بیاورند (هرگز) مانند آن را نمی‌آورند و گر چه (بر فرض محال) آنان (در این جریان) پشتیبان یکدیگر باشند.

و بی‌گمان، ما در این قرآن به‌راستی از هر مثلی (نمونه‌های) گوناگون برای مردم آوردیم، پس بیشتر مردمان تنها از (روی) کفر و کفران (از آن) خودداری کردند.

و گفتند: « هرگز برای تو ایمان نیاوریم. تا از زمین چشمه‌ای به خاطر ما به شدت روان کنی.»

«یا (باید) برای تو باغی از درختان سر در هم خرما و انگور باشد، پس میان آنها با جوشاندن (آب)، نهرهای بسیاری را به شدت روان کنی،»

«یا چنان که گمان کردی، آسمان را پاره پاره بر (سروسامان) مان بیفکنی، یا خدا و فرشتگان را دسته دسته (نزدمان) بیاوری.»

«یا برای تو خانه‌ای(آراسته) از زینت‌هایی(گوناگون) باشد، یا در آسمان بالا روی، و به بالا رفتنت (هم) هرگز ایمان نخواهیم آورد تا بر ما کتابی نازل کنی (که) آن را بخوانیم.»
بگو: «(پاک و) منزه است پروردگارم، آیا من جز بشری فرستاده (ی خدا) بوده‌ام؟»

و (چیزی) مردم را از اینکه ایمان آورند باز نداشت، – چون هدایت برایشان آمد – جز اینکه گفتند: «آیا خدا بشری را به پیامبری برانگیخته است؟»

بگو: «اگر در روی زمین فرشتگانی بودند– که با آرامش و اطمینان راه می‌رفتند– بی‌گمان از آسمان بر آنان فرشته‌ای را به پیامبری فرو می‌فرستادیم.»

بگو: «بین من و شما، گواهی خدا(در کتابش و در فطرت و عقلانیت مکلفان) کافی است. به‌راستی او به (حال) بندگانش بسی آگاه و بینا بوده است.»

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ ۖ وَمَنْ يُضِلِّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ
أُولِيَاءَ مِنْ دُونِهِ ۗ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ
عُمِيًّا وَبُكْمًا وَصُمًّا مَّاوَنُهُمْ جَهَنَّمُ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ
سَعِيرًا

ذَٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا وَقَالُوا أَإِذَا كُنَّا
عِظَمًا وَرُفَّتْنَا أَعِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ قَادِرٌ
عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَلًا لَا رَيْبَ فِيهِ فَأَبَى
الظَّالِمُونَ إِلَّا كُفُورًا

قُلْ لَوْ أَنْتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَائِنَ رَحْمَةِ رَبِّي إِذَا لَا مُسَكَّتُمْ
خَشْيَةَ الْإِنْفَاقِ وَكَانَ الْإِنْسَنُ قَتُورًا

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ تِسْعَ ءَايَاتٍ بَيِّنَاتٍ فَسَّئَلْ بَنِي
إِسْرَءِيلَ إِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ إِنِّي لَأَظُنُّكَ يَمُوسَىٰ
مَسْحُورًا

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَنزَلَ هَٰؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ بَصَائِرَ وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ يَفِرْعَوْنُ مَثْبُورًا

فَأَرَادَ أَنْ يَسْتَفِزَّهُمْ مِنَ الْأَرْضِ فَأَغْرَقْنَاهُ وَمَنْ مَّعَهُ
جَمِيعًا

وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِهِ لِبَنِي إِسْرَءِيلَ اأَسْكُنُوا الْأَرْضَ فَإِذَا جَاءَ
وَعْدُ الْآخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَفِيفًا

و هر که را خدا راه نماید (هم) او ره‌یافته است و هر که را
گمراه سازد، جز او برای آنان هرگز رهبرانی نیابی. و روز
قیامت آنان را در حالی که کوران و لالان و کرانی هستند
(که) بر روی چهره‌هاشان در افتادند، ناگزیرگرد آوریم؛
پناهگاه‌شان دوزخ است، (و) هر بار آتش آن فرو نشیند،
شراره‌ای سوزان برآنان می‌افزاییم.

این (همان)کیفرشان است به سبب اینکه همواره آنان آیات
ما (یا با آیات ما همان‌ها) را انکار کردند و گفتند: «آیا آن
هنگام که ما استخوان‌ها و پوسیدگانی پراکنده باشیم، آیا
به‌راستی ما با آفرینشی نوین، بی‌گمان (از)
برانگیخته‌شدگانیم؟»

آیا (دلیل‌های دیگر را دریافتند) و ننگ‌ریستندکه خدایی که
به‌راستی آسمان‌ها و زمین را آفریده، تواناست بر این که
ماندشان را بیافریند؛ حال آنکه (همو) برایشان اجلی مقرر
فرموده، (که) در آن هیچ شک مستندی نیست؟ پس
ستمکاران تنها از روی کفر(یا) کفران(از آن) خودداری
کردند.

بگو: «اگر شما مالک گنجینه‌های رحمت پروردگارم باشید، در
این هنگام از ترس نابودی (آنها)، قطعاً امساک می‌ورزید و
(نوع)انسان همواره بخیل بوده است.»

و همانا ما به موسی به‌راستی نه نشانه‌ی آشکار دادیم –
پس از فرزندان اسرائیل بپرس – چون (موسی) نزد آنان
آمد، پس فرعون به او گفت: «موسی! همانا من جداً تو را
افسون‌شده‌ای می‌پندارم.»

گفت: «تو به‌راستی و درستی دانسته‌ای (که) این
(نشانه‌ها) را جز پروردگار آسمان‌ها و زمین (به عنوان)
دیده‌بان‌هایی نازل نکرده است، و من به‌راستی بی‌چون تو را
تباه‌شده و هلاکت‌یافته‌ای می‌پندارم.»

پس (فرعون) تصمیم گرفت که آنان را از سرزمین (مصر از
بُن) بر کند. پس او و هر که را با وی (همگام) بود، همگی را
غرق کردیم.

و بعد از او به فرزندان اسرائیل گفتیم: «در (این) سرزمین
ساکن شوید، پس هنگامی که وعده‌ی آخرت فرا رسد شما را
با هم (گرد)آوریم.»

وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا

وَقُرْءَانًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْثٍ وَنَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا

قُلْ ءَامِنُوا بِهِۦٓ أَوْ لَا تُؤْمِنُوْٓا۟ إِنَّ الَّذِيْنَ أُوتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِۦٓ إِذَا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ يَخِرُّوْنَ لِلْأَذْقَانِ سُجَّدًا

وَيَقُولُوْنَ سُبْحٰنَ رَبِّنَا۟ إِن كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُوْلًا

وَيَخِرُّوْنَ لِلْأَذْقَانِ يَبْكُوْنَ وَيَزِيْدُهُمْ خُشُوْعًا۝۱۰۹

قُلِ ادْعُوا اللَّهَ أَوْ ادْعُوا الرَّحْمٰنَ ۖ أَيًّا مَّا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَآءُ الْحُسْنَىٰ وَلَا تَجْهَرُ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافِتُ بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذَٰلِكَ سَبِيلًا

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُن لَّهُۥ شَرِيكٌ فِی الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُن لَّهُۥ وَلِيٌّ مِّنَ الدُّلٰلِ وَكَبِّرْهُ تَكْبِيرًا

۱۸. کهف	اَلْكَهْفُ: غار	مکی	۱۱۰ آیه	۱۲ صفحه
----------------	-----------------	-----	---------	---------

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ اَنْزَلَ عَلٰی عَبْدِهِ الْكِتٰبَ وَلَمْ یَجْعَلْ لَّهٗۤ عِوَجًا

قَیْمًا لِّیُنذِرَ بَآسًا شَدِیْدًا مِّنْ لَّدُنْهُ وَیُبَشِّرَ الْمُؤْمِنِیْنَ الَّذِیْنَ یَعْمَلُوْنَ الصّٰلِحٰتِ اَنَّ لَهُمْ اَجْرًا حَسَنًا

مَّكِثِیْنَ فِیْهِ اَبَدًا

وَيُنذِرَ الَّذِیْنَ قَالُوْا اَتَّخِذَ اللّٰهُ وَلَدًا

و آن (قرآن) را به تمامی حق نازل کردیم و به تمامی حق، فرود آمد، و تو را جز بشارت‌دهنده و هشداردهنده‌ای نفرستادیم.

و قرآنی (باعظمت را) بخش‌بخش نمودیم، تا آن را به آرامی بر مردمان بخوانی، و آن را به تدریج فرو فرستادیم فرو فرستادنی(ویژه).

بگو: « (چه) به آن ایمان بیاورید یا ایمان نیاورید، بی‌گمان کسانی که پیش از (نزول) قرآن (نسبت به آن) علم داده‌شده‌اند، هنگامی که(این کتاب) بر آنان خوانده‌شود سجده‌کنان بر(روی) چانه‌هاشان فرو می‌افتند؛

و می‌گویند: «منزه است پروردگاران، که وعده‌ی پروردگار ما حتماً انجام شدنی بوده‌است.»

و بر (روی) چانه‌هاشان گریان (بر خاک) فرو می‌افتند، در حالی‌که (این عمل) فروتنی آنان را افزون می‌کند.

بگو: «الله را بخوانید یا رحمان را بخوانید، هرکدام را (خواهید) بخوانید و بخواهید، برای او نیکوترین نام‌هاست. و نمازت را به آواز بلند بخوان و آنرا بسیار آهسته (هم) بخوان و در این میان راهی (میانه) برگزین.»

و بگو: « هرستایش (شایسته) برای خداست که نه فرزندی برگرفته و نه برای او در جهان‌داری شریکی بوده و نه برایش سرپرستی از (روی) خواری بوده است.» و او را بزرگ بدار، بزرگ‌داشتنی (شایسته).

هر ستایش(شایسته) خدا را سزااست که (این) کتاب [:قرآن] را بر بنده (ی ویژه)اش فرو فرستاد و برایش (هیچ گونه) کژی نهداد.

حال آنکه (این کتاب) پربها، محکم و استوار است، تا (خدا به وسیله‌ی قرآن) برخوردی شدید را از جانب خود (به کفار) هشدار دهد، و مؤمنان را که کارهای شایسته (ی ایمان) می‌کنند بسی‌نویدبخشد،که براستی برایشان پاداشی نیکوست.

حال آنکه در آن (پاداش نیکو) همیشه ماندگارند.

و (همچنین) کسانی را که گفتند: «خدا فرزندی (برای خود) برگرفته» هشدار دهد.

مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِآبَائِهِمْ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ إِنَّ يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا

۶

فَلَعَلَّكَ بَخِيعُ نَفْسِكَ عَلَىٰ عَآثِرِهِمْ إِن لَّمْ يُؤْمِنُوا بِهَٰذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا

۷

إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَّهَا لِنَبْلُوهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا

۸

وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا

۹

أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ ءَايَاتِنَا عَجَبًا

۱۰

إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا ءَاتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا

۱۱

فَضْرَبْنَا عَلَىٰ ءَادَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا

۱۲

ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ أَيُّ الْحِزْبَيْنِ أَحْصَىٰ لِمَا لَبِثُوا أَمَدًا

۱۳
۲۵۳

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِالْحَقِّ إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ ءَامَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى

۱۴

وَرَبَطْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَن نَّدْعُوهُ مِنْ دُونِهِ ۚ إِلَهًا لَّقَدْ قُلْنَا إِذَا شَطَطًا

۱۵

هَٰؤُلَاءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ ۚ ءَالِهَةً ۖ لَوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِم بِسُلْطَانٍ بَيِّنٍ ۖ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا

نه برای آنان و نه برای پدرانشان بر این (ادعا) هیچ گونه دانشی (و بینشی) نیست. سخنی بس گران (و گزاف) است که از دهانشان(و نه از فطرت‌ها و عقلانیتشان) برون می‌آید (و آنان) جز دروغ نمی‌گویند.

پس شاید اگر به این سخن ایمان نیاورند، در حال تأسف بر پیامد کارشان خود را هلاک می‌کنی.

در حقیقت، ما آنچه را که روی زمین است، زیوری برای آن قرار دادیم، تا آنان را بیازماییم، (که) کدام یک از ایشان نیکوکارترند.

و ما همانا آنچه را که برزمین (استوار) است بی‌گمان تپه‌ای بی‌گیاه خواهیم کرد.

یا پنداشتی اصحاب کَهِف و رَقیم [خفتگان غار لوحه‌دار] از آیات شگفت‌انگیز ما بوده‌اند؟

چون آن جوانمردان سوی آن غار پناه جستند، پس گفتند: «پروردگاران! از جانب خود به ما رحمتی (بزرگ) بده، و از کارمان برایمان سامانی برسان.»

پس (در آن غار) سالیانی چند بر گوش‌هایشان پرده‌ی خواب زدیم.

سپس آنان را (از این خواب مرگبار) برانگیختیم، تا نشانه نهیم (که) کدام یک از آن دو دسته، زمان درنگشان را بهتر حساب کرده‌اند.

ما خبر مهمشان را به (کمال) حقیقت بر تو حکایت می‌کنیم؛ آنان رادمردانی هستند که به پروردگارشان ایمان آوردند و ما بر هدایتشان افزودیم.

و بر دل‌هایشان پیوند نهادیم (و استوارشان کردیم). چون (به قصد مخالفت با شرک) به پا خاستند، پس گفتند: «پروردگاران، پروردگار آسمان‌ها و زمین است. جز او هرگز معبودی را نخواهیم خواند که در این صورت قطعاً ناصواب و پراکنده گفته‌ایم.»

اینان [؛ مشرکان] گروه مایند (که) جز او معبودانی اختیار کردند. چرا بر (حقانیت) آنها برهانی آشکار نمی‌آورند؟ پس کیست ستمکارتر از آن کس که بر خدا دروغ بسته است؟

وَإِذْ أَعْتَزَلْتُمُوهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَأَوْرَأَ إِلَى الْكَهْفِ
يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَهَيِّئْ لَكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ
مَرَّفَقًا

۱۸
کهف
۱۶
/۱۱۰

وَتَرَى الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ تَزَّوَّرُ عَنْ كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ
وَإِذَا غَرَبَتْ تَقَرَّبُضُهُمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ مِنْهُ
ذَلِكَ مِنْ ءَايَاتِ اللَّهِ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ
يُضِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا

۱۷
حزب
۱۱۸

وَتَحْسَبُهُمْ أَيْقَاظًا وَهُمْ رُقُودٌ وَنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ
الشِّمَالِ وَكَلْبُهُمْ بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ
عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا وَلَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُغْبًا

۱۸
۲۵۴ر

وَكَذَلِكَ بَعَثْنَاهُمْ لِيَتَسَاءَلُوا بَيْنَهُمْ قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ كَمْ
لَبِثْتُمْ قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا
لَبِثْتُمْ فَابْعَثُوا أَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هَذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ
فَلْيَنْظُرْ أَيُّهَا أَزْكَى طَعَامًا فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ
وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا

۱۹

إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ
وَلَنْ تُمْسِكُوا بِعِصَمِ الْكَافِرِينَ

۲۰

«و چون از آنها و از آنچه که جز خدا می‌پرستند کناره
گرفتید، پس سوی غار پناه گیرید تا پروردگارتان از رحمت
(ویژه‌ی) خود بر (سرو سامان)تان بگسترانند و برایتان از
کارتان (گشایش و) تکیه‌گاهی فراهم سازد.»

و آفتاب را می‌بینی که چون بر می‌آید، از غارشان به سمت
راست متمایل است. و چون فرو می‌شود از سمت چپشان
(دامن) بر می‌چیند، حال آنکه آنان در جایی فراخ از آن غار
قرار گرفته‌اند. این از نشانه‌های (قدرت و حکمت و رحمت)
خداست. خدا هر که را راهنمایی کند (هم) او راه یافته
است. و هر که را بیراه واگذارد، هرگز برای او سرپرستی
راهبر نخواهی یافت.

و (تو) پنداری ایشان بیدارند، حال آنکه خفته‌اند. و آنان را
به پهلوی راست و چپ می‌گردانیم، حال آنکه سگشان سر بر
آستانه‌ی (غار) دو دست خود را باز کرده. اگر بر (حال) آنان
آگاه شوی، بی‌گمان گریزان روی از آنان بر می‌تاختی، و
به‌راستی از (مشاهده‌ی) آنان آکنده از بیم می‌شوی.

و این‌چنین آنها را (از این خواب مرگبار) برانگیختیم. تا در
میان خود از یکدیگر پرسش کنند. گوینده‌ای از آنان گفت:
«چقدر مانده‌اید؟» گفتند: «روزی یا پاره‌ای از روز (را
مانده‌ایم).» (گروهی دیگر از ایشان) گفتند: «پروردگارتان
به آنچه مانده‌اید داناتر است. پس یکی از خودتان را با
(این) پولتان به شهر بفرستید. پس باید بنگرد کجای شهر
طعامش پاکیزه‌تر است، تا غذایی برایتان بیاورد. و باید
نرمی و زیرکی به خرج دهد و هرگز هیچ کس را بر (حال)
شما آگاه نگرداند.»

«بی‌گمان اگر آنان بر شما دست یابند، سنگسارتان می‌کنند،
یا شما را به کیش خویش باز می‌گردانند، و در آن هنگام (و
هنگامه) هرگز (خود و دیگران را) رستگار نتوانید کرد.»

وَكَذَلِكَ أَغَثَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ يَتَنَزَّعُونَ بَيْنَهُمْ أَمْرُهُمْ^ط فَقَالُوا أَبْنُؤُا عَلَيْهِمْ بُنْيَانًا^ط رَبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِمْ مَسْجِدًا

سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَّابِعُهُمْ^ط كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ^ط كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِالْغَيْبِ^ط وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ^ط كَلْبُهُمْ قُل رَّبِّي أَعْلَمُ بِعَدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ^ق فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءَ ظَهَرٍ وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا

وَلَا تَقُولَنَّ لِشَايٍ^ط إِنِّي فَاعِلٌ ذَٰلِكَ غَدًا

إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ^ط وَادْكُرْ رَبَّكَ إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَىٰ أَنْ يَهْدِيَنِي رَّبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَٰذَا رَشَدًا

وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا

قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا^ط لَهُ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ^ط أَبْصِرْ بِهِ وَأَسْمِعْ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا

وَأْتِلْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ^ط لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَلَنْ تَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا

و بدین سان (مردمان آن دیار را) بر حالشان آگاه ساختیم، تا بدانند (که) همانا وعدهی خدا حق است و (اینکه) به راستی در (فرا رسیدن) ساعت (قیامت) هیچ شک مستندی نیست. چون میان خود در کارشان با یکدیگر نزاع می کنند، پس (اینان) گفتند: «بر روی آنها ساختمانی بنا کنید، پروردگارشان به (حال) آنان دانتر است.» (سرانجام) کسانی که بر جریانشان آگاه شدند گفتند: «به راستی حتماً فرارویشان مسجدی بر خواهیم گرفت.»

خواهند گفت: «سه تن اند، چهارمین شان سگشان.» و می گویند: «پنج تن اند، ششمین شان سگشان.» (این دو گفته) تیری در تاریکی انداختن است؛ و (عده ای هم) می گویند: «هفت تن بودند و هشتمین شان سگشان.» بگو: «پروردگارم به شمارشان آگاه تر است. جز اندکی (کسی شمار) آنان را نمی داند.» پس درباره ی ایشان جز به صورت ظاهر جدال مکن و در مورد آنان از هیچ کس فتوایی مجوی.

و زنهار در مورد چیزی مگوی که من آن را محققاً فردا انجام خواهم داد.

مگر آنکه خدا بخواهد. و چون فراموش کردی، پروردگارت را یاد کن و بگو: «امید که پروردگارم مرا به راهی که نزدیکتر از این به صواب است، رهنمون گردد.»

و سیصد سال در غارشان درنگ کردند. و نه سال (نیز) بر آن افزون خواستند.

بگو: «خدا به آنچه درنگ کردند دانتر است. (علم و قدرت بر) نهان آسمان ها و زمین به او اختصاص دارد. وه! چه بینا و شنواست! برای آنان سروری جز او نیست و هیچ کس را در (هیچ گونه) حکمش (در تکوین و تشریع) هرگز شریک نمی کند.»

و آنچه را که از کتاب پروردگارت سویت وحی شده است (برایشان) بخوان و پیروی کن. کلمات او [خدا و قرآن] را هیچ گاه تبدیل کننده ای نیست. جز او [خدا و کتابش] هرگز پایگاه و پناهگاهی (وحیانی) نتوانی یافت.

وَأَصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدْوَةِ وَالْعَشيِّ
يُرِيدُونَ وَجْهَهُ^ط وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنِ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ
وَكَانَ أَمْرُهُ فُرْطًا

وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ^ط فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ
فَلْيُكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا^ج
وَإِنْ يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ^ج بِئْسَ
الْشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ
أَحْسَنَ عَمَلًا

أُولَئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ
فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِّنْ
سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُّتَّكِعِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ نِعَمٌ أَثْوَابُ
وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا

وَأَضْرَبُ لَهُمْ مَّثَلًا رَّجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِّنْ
أَعْنَبٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زُرْعًا

كِلْتَا الْجَنَّتَيْنِ ءَاتَتْ أُكُلَهَا وَلَمْ تَظْلِم مِّنْهُ شَيْئًا^ج وَفَجَّرْنَا
خِلَالَهُمَا نَهْرًا

وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ
مِنْكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا

و با کسانی که پروردگارشان را صبح و شام می‌خوانند (و همواره) خشنودی او را می‌خواهند، خود را شکیبیا کن، و هرگز دو دیده‌ات از آنان (سوی دیگران) بر نگردد، حال آنکه زیور زندگی دنیا را بخواهی. و از آن کس که قلبش را از یاد خود غافل ساخته‌ایم و از هوس خود پیروی کرده و (اساس) کارش بر زیاده‌روی بوده است، اطاعت مکن.

و بگو: «(تمامی) حق از پروردگار شماست. پس هر کس (حق را) بخواهد باید (به پروردگارش) ایمان آورد و هر که (ناحق را) بخواهد (همو) کافر شود. بی‌گمان ما برای ستمگران آتشی آماده کرده‌ایم که سراپرده‌هایش آنان را در بر گرفته و اگر فریادرسی جویند به آبی، چون تهمانده‌ی روغن زیتون جوشان – که چهره‌ها را بریان می‌کند – فریادرسی می‌شوند. چه بد آشامیدنی و چه زشت تکیه‌گاه و آرامش‌گاهی است.»

بی‌گمان کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته‌ی (ایمان) کرده‌اند، ما به‌راستی پاداش کسی را که کاری را به نیکی انجام داده است تباه نمی‌کنیم.

آنانند که باغ‌های ماندگار ویژه‌ی ایشان است، (که) از زیر (درختان)شان نهرها روان است. در آنجا با دستبندهایی از طلا بسی آراسته می‌شوند و جامه‌هایی سبز از حریر نازک و حریر ستبر می‌پوشند و در آن بر تخت‌ها تکیه می‌زنند. چه خوش پاداش و نیکوتکیه‌گاهی است.

و برای آنان، دو مرد را مثل بز، که به یکی از آنها دو باغ انگور دادیم و پیرامون آن دو (باغ) را با درختان خرما پوشاندیم، و میان آن دو کشتزاری قرار دادیم؛

هر دو باغ خوراکی خود را (به شایستگی) آوردند و از آن چیزی را نکاستند. و میان آن دو باغ نهری شکافتیم.

و برای آن ثمری فراوان بود. پس به همراهش – در حالی که با او گفت‌وگو می‌کرد – گفت: «مال من از مال تو بیشتر است و از حیث افراد توانمند (هم) از تو نیرومندترم.»

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ ۚ قَالَ مَا أَظُنُّ أَن تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا

۳۶

وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِن رُّدِدْتُ إِلَىٰ رَبِّي لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِّنَهَا مُنْقَلَبًا

۳۷

قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّكَ رَجُلًا

۳۸

لَكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا

۳۹

وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ ۚ إِن تَرَنِ أَنَا أَقَلَّ مِنكَ مَالًا وَوَلَدًا

۴۰

فَعَسَىٰ رَبِّي أَن يُؤْتِيَنِي خَيْرًا مِّنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِّنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحَ صَعِيدًا زَلَقًا

۴۱

أَوْ يُصْبِحَ مَأْوَهَا غُورًا فَلَن تَسْتَطِيعَ لَهُوَ طَلَبًا

۴۲

وَأَحِيطَ بِثَمَرِهِ ۚ فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلَىٰ مَا أَنفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَلَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا

۴۳

وَلَمْ تَكُن لَّهُوَ فِئَةً يَنْصُرُونَهُ مِن دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مُنتَصِرًا

۴۴

هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا

۴۵
۲۵۷۲

وَأَضْرَبَ لَهُم مَّثَلَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاۤءٍ أَنزَلْنَاهُ مِن السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيحُ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا

و داخل باغش شد در حالی که بر خویشتن ستمکار بود، (و) گفت: «گمان نمی‌برم این (باغ) هرگز زوال پذیرد.»

«و گمان (هم) نمی‌کنم که ساعت (قیامت) بر پا باشد و اگر (هم) سوی پروردگارم بازگردانده شوم، همانا بی‌چون جایگاهی نوین (و) بهتر (از این) خواهم یافت.»

همراهش – در حالی‌که با او گفت‌وگو می‌کرد – به او گفت: «آیا به آن کس که تو را از خاک (و) سپس از نطفه آفرید (و) آن‌گاه تو را مردی بساخت، کافر شدی؟»

لیکن ما (می‌گوییم) : «اوست خدا، پروردگار من و هیچ کس را با پروردگارم شریک نمی‌سازم.»

و چون داخل باغت شدی، چرا نگفتی: «(تنها) آنچه خدا خواسته (شدنی است). هرگز نیرویی جز به (وسیله‌ی) خدا نیست. اگر مرا از حیث مال و فرزند کمتر از خود می‌بینی،»

«پس امید است که پروردگارم بهتر از باغ تو به من بدهد و بر باغ تو آفتی از آسمان فرو فرستد، تا به تپه‌ای بی‌گیاه تبدیل گردد.»

«یا آتش فروکش کند، پس هرگز نتوانی آن را بجویی.»

(تا به او رسید آنچه باید برسد) و ثمره‌اش فرو گرفته شد، پس برای (از کف دادن) آنچه در آن باغ هزینه کرده بود، دست‌هایش را زیر و رو می‌کرد و برهم می‌زد –در حالی که داربست‌های آن فرو ریخته بود– و (با حسرت) می‌گفت: «ای کاش هیچ کس را شریک پروردگارم نمی‌ساختم.»

و او را پس از خدا هیچ گروهی نبود تا یاریش کنند و توانی (هم) نداشت تا از کسی یاری گیرنده باشد.

(سرانجام) در آنجا (همه‌ی) ولایت(ها) در انحصار خدای تمام حق است. اوست بهترین پاداش‌دهنده و (اوست) بهترین فرجام (کار).

و برای آنان زندگی دنیا را مَثَل بزن: مانند آبی است که آن را از آسمان فرو فرستادیم؛ پس روییدنی زمین با آن درآمیخت. پس (از آن، چنان) خشک گردید که باده‌ا پراکنده‌اش می‌کنند. و خدا همواره بر همه چیزی توانا بوده است.

الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا

وَيَوْمَ نُسَيِّرُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا

وَعَرِضْهُ عَلَىٰ رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ أَلَّن نَجْعَلَ لَكُم مَّوْعِدًا

وَوُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يُوَيْلَتَنَا مَا لِ هَذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا

مَا أَشْهَدْتُهُمْ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَا خَلْقَ أَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتَ مَتَّخِذَ الْمُضِلِّينَ عَضُدًا

وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُم مَّوْبِقًا

وَرَعَا الْمُجْرِمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُم مُّوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا

مال و فرزندان، زیور زندگی دنیایند و نیکی‌های ماندگار از نظر پاداش نزد پروردگارت بهتر و از نظر آرزومندی (نیز) بهتر است.

و روزی را یاد کن که کوه‌ها را به شدت روان سازیم و زمین را آشکارا (و صاف) ببینی و آنان را گرد (هم) آورديم، پس هیچ یک را فروگذار نکردیم.

و (در آن روز که) ایشان به صف بر پروردگارت عرضه شدند (به آنها می‌فرماید): «به‌راستی همان گونه که نخستین بار شما را آفریدیم سوی ما آمدید، بلکه پنداشتید هرگز برای شما وعده‌گاهی مقرر نکردیم.»

و کتاب (اعمال) گزارده شد. آن‌گاه بزه‌کاران را از آنچه در آن است با بزرگداشتش بیمناک می‌بینی، و (همی) گویند: «ای وای بر ما! این نامه را چه برنامه‌ای است که هیچ کوچک و بزرگی را فرو نمی‌گذارد جز اینکه همه را بر شمرده است! «و آنچه را انجام دادند حاضر یافتند و پروردگار تو به هیچ کس ستم روا نمی‌دارد.

و چون به فرشتگان گفتیم: «برای (شکر دربارهی) آدم (برای‌خدا) سجده کنید.» پس (همه) سجده کردند، جز ابلیس (که) از (گروه) جنیان [پنهان‌گران] بود. پس، از فرمان پروردگارش سرپیچید. آیا پس (از این) او و نسلش را به جای من اولیای خود بر می‌گیرید؟ حال آنکه آنان دشمنان شمايند. شیطان چه بد بدلی (از رحمان بی‌بدیل) برای ستمگران است.

من نه آفرینش آسمان‌ها و زمین را بدیشان نشان دادم و نه آفرینش خودهاشان را. و من (آن) نبوده‌ام که کمک گیرنده از گمراه‌کنندگان باشم.

و روزی را که (خدا) می‌گوید: «آنهايي را که شریکان من پنداشتید، بخوانید». پس آنان را خواندند، و (لی) اجابتشان نکردند، و ما میانشان جایگاه تباهی قرار دادیم.

و مجرمان آتش (دوزخ) را دیدند. پس گمان بردند که برخوردکنندگان آنند، و از آن گریزگاهی نیافتند.

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَكَانَ الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا

۵۵

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمْ الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةٌ الْأَوَّلِينَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ فُبُلًا

۵۶

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَيُجَدِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَمَا أُنذِرُوا هُزُوًا

۵۷

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا ۖ وَإِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ فَلَنْ يَهْتَدُوا إِلَّا أَبَدًا

۵۸

وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ ۖ لَوْ يُؤَاخِذُهُمْ بِمَا كَسَبُوا لَعَجَلَسَ لَهُمُ الْعَذَابَ ۚ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ لَّنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ مَوْيلًا

۵۹

وَتِلْكَ الْقُرَىٰ أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا لِمَهْلِكِهِم مَّوْعِدًا

۶۰
۲۶۰ ر

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِفَتَاهُ لَا أَبْرَحُ حَتَّىٰ أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا

۶۱

فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنِهِمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا

و به راستی در این قرآن، برای مردمان بی‌گمان از هر (گونه) مثلی آوردیم، و (اما) انسان بیش از هر چیز (سر) جدال داشته است.

و چیزی مانع مردم نشد از اینکه – چون هدایت سوی‌شان آمد – ایمان بیاورند، و از پروردگارشان پوشش بخواهند، بجز اینکه سنت (خدا در مورد عذاب) پیشینیان، درباره‌ی آنان (نیز) به کار رود، یا عذاب رویارویشان بیاید.

و (ما) پیامبران (خود) را جز بشارت‌دهندگان و بیم‌دهندگان گسیل نمی‌داریم. و کسانی که کافر شدند، به باطل مجادله می‌کنند، تا به (وسیله‌ی) آن، حق را پایمال نمایند. و نشانه‌های مرا و آنچه را (بدان) بیم داده شده‌اند به ریشخند گرفتند.

و کیست ستمکارتر از آن کس که به آیات پروردگارش تذکر داده شده، پس از آن روی برتافته و دستاورد پیشینه‌ی خود را که از پیش فرستاده فراموش کند؟ ما بر دل‌هایشان پوشش‌هایی سخت قرار دادیم، تا آن را در نیابند و در گوش‌هایشان سنگینی (نهادیم). و اگر آنها را سوی هدایت فراخوانی هرگز راه نیابند.

و پروردگارت بسی پوشاننده‌ی کانون رحمت است. اگر به (جرم) دستاوردهاشان، آنان را مؤاخذه کند، بی‌گمان در عذابشان تعجیل می‌نماید. (ولی چنین نمی‌کند) بلکه برای آنها سررسیدی است که هرگز پس از آن راه گریزی نمی‌یابند.

و چون آن گروه‌ها بیدادگری کردند، هلاکشان کردیم، و برای هلاکشان موعدی مقرر داشتیم.

و چون موسی به جوان [دستیار] خود گفت: «از این جا دست‌بردار نیستم تا به محل برخورد دو دریا برسم یا زمان‌هایی سیر کنم.»

پس چون به محل برخورد دو (دریا) رسیدند، ماهیشان را فراموش کردند. پس ماهی راه راهوارش را به سراشیبی دریا پیش گرفت .

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتْنِهِ ءَاتِنَا غَدَاءَنَا لَقَدْ لَقِينَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا

قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أَوَيْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ الْحُوتَ وَمَا أَنسَنِيهِ إِلَّا الشَّيْطَانُ أَنْ أَذْكُرَهُ وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا

قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ فَأَرْتَدَّا عَلَىٰ ءِثَارِهِمَا قَصَصًا

فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا ءَاتِيْنَهُ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَهُ مِنَ لَّدُنَّا عِلْمًا

قَالَ لَهُ مُوسَىٰ هَلْ أَتَّبِعُكَ عَلَىٰ أَنْ تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا

قَالَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا

وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ ۗ خُبْرًا

قَالَ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا

قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ أُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا

فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا ۖ قَالَ أَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا

قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا

فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا لَقِيَا غُلَامًا فَقَتَلَهُ ۖ قَالَ أَقْتَلْتَنَفْسًا زَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍ لَّقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُكْرًا

و هنگامی که (از آنجا) گذشتند (موسی) به جوان [دستیار] خود گفت: «غذایمان را بیاور، به‌راستی ما از این سفر به رنجی بسیار دچار شدیم.»

گفت: «آیا دیدی؟ چون سوی آن صخره پناه جستیم، من بی‌گمان آن ماهی را فراموش کردم و جز شیطان (کسی) آن را از یادم نبرد، که به یادش باشم، و به گونه‌ای شگفت‌انگیز خود راه راهوارش در دریا را پیش گرفت.»

گفت: «این (جریان) همان بود که ما آن را می‌جسته‌ایم.» پس جستجوکنان برگشته(و) دنبال ردّ پاهایشان را گرفتند.

پس بنده‌ای از بندگان ما را یافتند که رحمتی (ویژه) از خود به او دادیم، و از نزد خود بدو دانشی (ویژه) آموختیم.

موسی بدو گفت: «آیا تو را بر این مبنا که از دانشی (شایسته) که آموخته شده‌ای به من رشیدانه یاد دهی پیروی کنم؟»

گفت: «تو هرگز نتوانی همپای من (در این راه) صبر کنی.»

«و چگونه می‌توانی بر چیزی که به شناخت آن احاطه‌ای نداری صبر کنی؟»

گفت: «اگر خدا خواهد مرا شکبیا خواهی یافت، و (در) هیچ کاری (که انجام می‌دهی) تو را نافرمانی نخواهم کرد.»

گفت: «اگر مرا پیروی می‌کنی، از چیزی مرا می‌پرس تا (خود) از آن برایت یادی آغاز کنم.»

پس (از آنجا خستند و) رستند تا وقتی که سوار (آن) کشتی شدند. (وی) آن را درید. (موسی) گفت: «آیا کشتی را دریدی تا سرنشینانش را غرق کنی؟ بی‌گمان کاری منکر [نابسامان و ناروا] به بار آوردی.»

گفت: «آیا نگفتم تو هرگز نتوانی همپای من صبر کنی؟»

(موسی) گفت: «به (سبب) آنچه فراموش کردم، مرا مواخذه مکن، و از (این) کارم، مرا به سختی مینداز.»

پس (همچنان خستند و) رستند، تا هنگامی که به نوجوانی برخورد کردند. پس وی او را کشت. (موسی بدو) گفت: «آیا شخص پاکی را– بدون اینکه کسی را به (ناپاکی) کشته باشد– کشتی؟ بی‌چون همواره منکری (به بار) آوردی.»

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَّكَ إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا

۷۶

قَالَ إِنْ سَأَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَحِّبْنِي ۖ قَدْ بَلَغْتَ مِن لَّدُنِّي عُذْرًا

۷۷

فَأَنْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا أَتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطْعَمَا أَهْلَهَا فَأَبَوْا أَن يُضَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَن يَنْقَضَ فَأَقَامَهُ ۚ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا

۷۸

قَالَ هَذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ ۚ سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا

۷۹

أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسْكِينٍ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرْدَتْ أَنْ أَعْيِبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا

۸۰

وَأَمَّا الْغُلَامُ فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا أَن يُرْهِقَهُمَا طُغْيَانًا وَكُفْرًا

۸۱

فَأَرَدْنَا أَن يُبَدِّلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِّنْهُ زَكَاةً وَأَقْرَبَ رُحْمًا

۸۲

وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَن يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ ۚ وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي ۚ ذَٰلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا

۸۳

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ ذِي الْقُرْنَيْنِ ۖ قُلْ سَأَتْلُوا عَلَيْكُم مِّنْهُ ذِكْرًا

گفت: «آیا به تو نگفتم هرگز نتوانی –همواره– پایاپای من صبری کنی؟»

(موسی) گفت: «اگر از این پس چیزی (درباره‌ی آنچه کردی) از تو بپرسم، دیگر با من همراهی مکن. از سوی من بی‌چون به عذری رسیده‌ای.»

پس (از اینجا هم خستند و) رستند تا هنگامی که به اهل قریه‌ای رسیدند. از مردم با اهلیتش خوراکی خواستند (ولی) آنها از مهمان نمودن آن دو خودداری کردند. پس در آن‌جا دیواری یافتند که می‌خواست فرو ریزد. آن را استوار کرد. (موسی) گفت: «اگر می‌خواستی بی‌چون بر (کارکرد) آن مزدی می‌گرفتی.»

گفت: «این (بار، دیگر وقت) جدایی میان من و تو است. تو را از تأویل [دست‌آورد حقیقی و پنهان] آنچه که نتوانستی بر آن صبری کنی آگاهی مهمی خواهم داد.»

«اما کشتی؛ از بینوایانی بود که در دریا کار می‌کردند، پس خواستم آن را معیوب کنم. حال آنکه از پشت آنان پادشاهی بود که هر کشتی (سالمی) را به زور می‌گرفت.»

«و اما (آن) نوجوان؛ پدر و مادرش مؤمن بودند، پس ترسیدیم (مبادا) آن دو را ناخواسته و به‌ناچار به طغیان و کفر بکشد. »

«پس خواستیم که پروردگارشان آن دو را به پاکیزه‌تر و رحمت‌وارتر از او عوض دهد.»

«و اما دیوار؛ پس از آن دو پسر (بچه‌ی) یتیم در آن شهر بود و زیر آن، گنجی متعلق به آن دو بود و پدرشان (مردی) شایسته بود. پس پروردگارت خواست آن دو (یتیم) به حدّ رشد‌هاشان رسند و گنجینه‌ی خود را – به رحمت پروردگارت – با کاوش بیرون آورند. و این (کارها) را من خودسرانه انجام نادم. این بود تأویل آنچه که نتوانستی بر آن شکیبایی ورزی.»

و از تو درباره‌ی ذوالقرنین می‌پرسند. بگو: «از او برای شما یادی خواهم نمود.»

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُۥ فِي الْأَرْضِ وَعَآتَيْنَهُۥ مِن كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا

۸۵ فَاتَّبَعَ سَبَبًا

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ

وَوَجَدَ عِندَهَا قَوْمًا ۖ قُلْنَا يَبْذَا الْقَرْنَيْنِ إِنَّمَا أَن تُعَذِّبَ وَإِنَّمَا

أَن تَتَّخِذَ فِيهِمْ حُسْنًا

قَالَ أَمَّا مَن ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِۦٓ فَيُعَذِّبُهُۥ

عَذَابًا نُّكَرًا

وَأَمَّا مَن ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُۥ جَزَآءٌ الْحُسْنَىٰ ۖ وَسَنَقُولُ

لَهُۥ مِن أَمْرِنَا يُسْرًا

۸۹ ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَبًا

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَىٰ قَوْمٍ لَّمْ

نَجْعَلْ لَهُم مِّن دُونِهَا سِتْرًا

كَذَٰلِكَ ۖ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا

۹۲ ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَبًا

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِن دُونِهِمَا قَوْمًا لَّا

يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا

قَالُوا يَبْذَا الْقَرْنَيْنِ إِنَّا يَا جُوجَ وَمَأْجُوجَ مُفْسِدُونَ فِي

الْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَىٰ أَن تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُم

سَدًّا

قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ

وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا

ءَاثُونِي زُبَرَ الْحَدِيدِ ۖ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ

أَنْفِخُوا ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ ءَاثُونِي أُفْرِغْ عَلَيْهِ قِطْرًا

فَمَا اسْطَٰعُوا أَن يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَطَاعُوا لَهُۥ نَقْبًا

ما بی‌گمان در زمین برایش امکان [نتوان] نهادیم، و از هر چیزی وسیله‌ای به او دادیم

تا وسیله‌ای (ربانی) را [از:] پی [خود] آورد.

تا آن‌گاه که به غروب‌گاه خورشید رسید (و) آن را (چنان) یافت که در چشمه‌ای گل‌آلود و سیاه غروب می‌کند. و نزد

آن طایفه‌ای را یافت. گفتیم: «ذوالقرنین! (اختیار با توست) یا عذاب(شان) کنی، یا در میانشان (روش) نیکویی پیش

گیری.»

گفت: «اما هر کس ستم کرده، در آینده‌ای دور عذابش خواهیم کرد. سپس سوی پروردگارش بازگردانیده می‌شود.

آن‌گاه او را عذابی منکرخواهد کرد.»

«و اما هر کس ایمان آورد و کار شایسته‌ای کرد، پس برایش پاداشی نیکوتر است، و زودا (که) از کارمان برایش

(جریان) آسانی خواهیم گفت.»

سپس وسیله‌ای (دیگر) را از پی خود در آورد

تا آن‌گاه که به جایگاه بر آمدن خورشید رسید (و) آن را (چنان) یافت که بر قومی طلوع می‌کرد، که برایشان در برابر

آن پوششی قرار ندادیم.

این چنین (میرفت) در حالی‌که به آنچه نزد او بود همانا احاطه‌ی علمی داشتیم.

سپس وسیله‌ای (دیگر) را [از:] پی [خود] آورد.

تا وقتی به میان آن دو سدّ رسید (و) در برابر آن دو، طایفه‌ای را یافت که نزدیک نیستند (تا) هیچ سخنی

(شایسته‌ی تفکر) را بفهمند.

گفتند: «ذوالقرنین! یاجوج و ماجوج سخت در زمین افساد کننده‌اند. پس آیا خرجی‌ای در اختیار تو قرار دهیم تا میان

ما و آنان سدّی قرار دهی؟»

گفت: «آنچه پروردگارم به من در آن تمکّن داده (از کمک مالی شما) بهتر است. (تنها) مرا با نیرویی (جسمانی) یاری

کنید تا میان شما و آنان سدی آهنین قرار دهم.»

«برایم قطعات بزرگ آهن بیاورید.» (آوردند) تا آن‌گاه که میان دو قله‌ی کوه برابر شد. گفت: «بدمید تا وقتی که آن

قطعات را آتش گردانید.» (پس) گفت: «مس گداخته برایم بیاورید تا روی آن بریزم.»

پس [یاجوج و ماجوج] نتوانستند از آن بالا بروند و (هم) نتوانستند آن را سوراخی کنند.

قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِّن رَّبِّي فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ ۚ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا

وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ ۚ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ۚ فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا

وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِّلْكَافِرِينَ عَرْضًا

الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَن ذِكْرِي وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا

أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَن يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِّن دُونِ أَوْلِيَآءَ إِنَّا أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِّلْكَافِرِينَ نَزُلًا

قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُم بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا

الَّذِينَ ضَلَّ سَعِيَّهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ ۖ فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَزَنًا

ذَٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ جَهَنَّمَ بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا ءَايَتِي وَرُسُلِي هُزُؤًا

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا

قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِّكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَن تَنفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ ۚ مَدَدًا

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهٌُ وَاحِدٌ ۖ فَمَن كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ ۖ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ ۚ أَحَدًا

(ذوالقرنین) گفت: «این رحمتی بزرگ از (جانب) پروردگار من است. پس هنگامی‌که وعده‌ی پروردگارم فرا رسد، آن سَدّ را از هم فرو پاشد. و وعده‌ی هراسناک پروردگارم حق بوده است.»

و (در آن روز) آنان را رها کنیم، تا موج‌آسا بعضی با بعضی دیگر درآمیزند، و در صور [بوق جان‌افزا] دمیده شود. پس همه‌ی آنها را گرد (هم) آوریم.

و آن روز، جهنم را آشکارا به کافران بنمایانیم.

(به) همانان که چشمان (بصیرت)شان از یاد من غرق در پرده‌ای (ضخیم) بود، و هرگز توان شنیدن (حق) را نداشتند.

آیا پس کسانی که کفر ورزیدند، پنداشتند که به جای من، بندگانم را سرپرست بگیرند؟ ما بی‌گمان جهنم را برای کافران آماده کرده‌ایم.

بگو: «آیا شما را از زیانکارترین مردم آگاه گردانیم؟»

کسانی که کوشش‌شان در (ثرفای) زندگی دنیا گم گشته، حال آنکه می‌پندارند کاری خوب انجام می‌دهند.

ایشان کسانی‌اند که آیات پروردگارشان و لقای او را انکار کردند؛ در نتیجه اعمالشان تباه گردید. پس روز قیامت برایشان هیچ وزنی (میزانی) به پا نخواهیم داشت.

این (جهنم) سزای آنان است، در پیامد (اینکه) کافر شدند، و آیات من و پیامبرانم را به مسخره گرفتند.

بی‌گمان کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته‌(ی ایمان) کردند، باغ‌های سردرهم فردوس جایگاه پذیرایی آنان بوده است.

جاودانه در آن خواهند بود (و) از آنجا درخواست انتقال و تحولی (به جایی دیگر) نکنند.

بگو: «اگر دریا برای نبشتن کلمات پروردگارم مرکّب بود، پیش از آنکه کلمات پروردگارم پایان پذیرد، بی‌گمان دریا پایان می‌یافت هر چند نظیرش را به مدد(ش) بیاوریم.»

بگو: «من تنها بشری همانند شمایم. (اما) به من وحی می‌شود که خدای شما خدایی یگانه است. پس هر کس به لقای پروردگار خود امید دارد، باید کاری شایسته کند و هیچ کس را، در پرستش پروردگارش (با او) شریک نسازد.»

کهیعص

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
كهيعص

۱
۲۶۴

ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكِرِيَّا

۲

إِذْ نَادَى رَبَّهُ وَنِدَاءً خَفِيًّا

۳

قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَاشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ
أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا

۴

وَإِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَائِي وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا فَهَبْ
لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا

۵

يَرِثُنِي وَيَرِثْ مِنْ عَالِ يَعْقُوبَ ۖ وَأَجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا

۶

يَزَكِّرِيَّا إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ أَسمُهُ يَحْيَى لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ
قَبْلُ سَمِيًّا

۷

قَالَ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا وَقَدْ
بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا

۸

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَى هَيْنٍ وَقَدْ خَلَقْتُكَ مِنْ قَبْلُ
وَلَمْ تَكُ شَيْئًا

۹

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً ۖ قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ
ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا

۱۰

فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ أَنْ سَبِّحُوا
بُكْرَةً وَعَشِيًّا

۱۱

(این) یادی است از رحمت پروردگارت، بنده‌اش زکریا را.

چون پروردگارش را ندا (و آوا) بی پنهانی در داد.

گفت: «پروردگارم! من استخوانم به‌راستی سست گردیده و
(موی) سرم از پیری شعله‌ور (و سپید) شده. پروردگارم!
من هرگز به درخواست (از) تو سنگدل نبوده‌ام.»

«و بی‌گمان من از پی‌آمدگان پس از خودم بیم داشتم و زخم
نازا بوده است. پس از جانب خودت ولیّ و دنباله‌روی (از
رسالتم) بنه.»

«(که) از من ارث برد و از خاندان یعقوب (نیز) ارث برد. و
پروردگارم! او را پسندیده‌(ی خود) گردان. «

(خدا فرمود:) «زکریا! ما همانا به پسری – که نامش یحیی
است – مژده‌ات می‌دهیم (که) از پیش همانمی برایش قرار
ندادیم.»

گفت: «پروردگارم! چه زمانی (و چگونه) مرا پسری خواهد
بود؟ حال آنکه زخم نازا بوده، و من از سالخوردگی به‌راستی
به ناتوانی و ناچاری رسیده‌ام؟»

(خدا) فرمود: « (فرمان) چنان است. پروردگارت گفت که
این (کار) بر من آسان است. و همانا تو را از پیش آفریدم
حال آنکه چیزی نبودی.»

گفت: «پروردگارم! نشانه‌ای برایم بنه.» فرمود: «نشانه‌ی تو
این است که سه شب –حال آنکه سلامتی– با مردم سخن
نگویی.»

پس، از محراب بر قوم خویش در آمد، و ایشان را رمز داد
که: «صبح و شام به نیایش (خدا) بپردازید.»

فَكُلِيْ وَاشْرَبِيْ وَقَرِّيْ عَيْنًا ۖ فَإِمَّا تَرَيِنَّ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِيْ إِنَّيْ نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا

فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ ۚ قَالُوا يَمْرَيْمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا

يَأْتُحَت هَرُونَ مَا كَانَ أَبُوكِ أَمْرًا سَوِيًّا وَمَا كَانَتْ أُمُّكَ بَغِيًّا

فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ ۖ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي الْأَمْهِدِ صَبِيًّا

قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ ءَاتَنِي الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا

وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا

وَبَرًّا بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا

وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا

ذَٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ ۖ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ

مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ ۚ سُبْحَنَهُ ۚ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ

وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ ۖ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ مَّشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ

أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونَنَا لَٰكِنَ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

«پس بخور و بنوش و دیده‌ای روشن دار. پس اگر به‌راستی کسی از آدمیان را دیدی بگوی ٔمن بی‌گمان برای (خدای) رحمان روزه‌ای نذر کرده‌ام، پس امروز هرگز با هیچ انسانی سخن نخواهم گفت.»

«پس (مریم) در حالی که او را می‌برد نزد قومش آورد. گفتند: «مریم! همانا به‌راستی چیزی افتراانگیز آورده‌ای.»

«ای خواهر هارون! پدرت مرد بدی نبوده و مادرت (نیز) بدکاره نبوده است.»

پس (مریم) سوی عیسی اشاره کرد. گفتند: «چگونه با کسی که در گهواره، کودک بوده سخن بگوییم؟»

(کودک) گفت: «همانا من بنده‌ی خدایم، به من کتاب داد و مرا پیامبری برجسته نهاد. »

«و هر جا که بوده‌ام مرا برکت‌یافته ساخت و تا زنده‌ام به نماز و زکات سفارشم کرد.»

«و (مرا) نسبت به مادرم نیکوکار نمود. و زورگو و سخت‌دلم نگردانید.»

«و سلام (و سلامتی) بر من، روزی که زاده شدم، و روزی که می‌میرم، و روزی (هم) –در حالی‌که (در برزخ) زنده‌ام– برانگیخته می‌شوم.»

این است عیسی پسر مریم؛ گفته‌ی حقّی که در آن دو دلی می‌کنند.

برای خدا هرگز (شایسته) نبوده است که هیچ فرزندی برگزیند. (او) بسی منزّه است. چون چیزی را اراده کند، تنها به آن می‌گوید: «شو»، پس (بی‌درنگ) می‌شود.

و به‌راستی، خدا پروردگار من و پروردگار شماست، پس او را بپرستید (که) این راهی است راست.

پس آن گروه‌ها(ی گوناگون) از میانشان به اختلاف پرداختند. پس وای برای کسانی که کافر شدند از حضور (در) دیدگاه روزی بزرگ.

(ببین) چه شنوا و بینابند روزی که سوی ما می‌آیند! ولی ستمگران امروز در گمراهی آشکارگرند.

وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

۴۰

إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ

۴۱
۲۶۶ر

وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا

۴۲

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا

۴۳

يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا

۴۴

يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا

۴۵

يَا أَبَتِ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِّنَ الرَّحْمَنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا

۴۶

قَالَ أَرَاغِبٌ أَنْتَ عَنْ ءَالِهَتِي يَا إِبْرَاهِيمُ لَئِنْ لَّمْ تَنْتَهِ لَأَرْجُمَنَّكَ وَاهْجُرْنِي مَلِيًّا

۴۷

قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا

۴۸

وَأَعْتَزِلُكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُوا رَبِّي عَسَىٰ أَلَّا أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَقِيًّا

۴۹

فَلَمَّا أَعْتَزَلَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ وهَبْنَا لَهُوَ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ ۖ كُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا

۵۰

وَوَهَبْنَا لَهُم مِّن رَّحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُم لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا

۵۱
۲۶۷ر

وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَىٰ إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا

و آنان را (از) آن روز حسرت بيم ده، چون داوری انجام گرفت. حال آنکه آنان در (ژرفای) غفلتند و آنان ایمان نمی‌آورند.

بی‌گمان ما ،(همین) ما زمین را –با هر که بر آن است– به میراث می‌بریم، و تنها سوی ما بازگردانیده می‌شوند.

و در (این) کتاب ابراهیم را یاد کن. به‌راستی او بسی راست (و) پیامبری برجسته بود.

چون به پدرش گفت: «پدرم! چرا چیزی را که نمی‌شنود و نمی‌بیند و تو را از چیزی بی‌نیاز نمی‌کند می‌پرستی؟»

«پدرم! به‌راستی مرا به‌درستی از دانش وحی، حقایقی آمده که تو را نیامده. پس مرا پیروی کن، تا تو را به راهی راست (بدون افراط و تفریط) هدایت کنم.»

«پدرم! شیطان را نپرست. شیطان بی‌گمان بر (خدای) رحمتگر بر آفریدگان عصیانگر بوده است.»

«پدرم! من بسی می‌ترسم که از جانب (خدای) رحمان عذابی به تو در رسد، پس تو دنباله‌رو شیطان باشی.»

(آزر) گفت: «ابراهیم! آیا تو از خدایان من رویگردانی؟ هر آینه اگر (به این رویگردانی) پایان ندهی، بی‌چون تو را به‌راستی سنگسار خواهم کرد. (برو) و مدتی طولانی از من دور شو.»

(ابراهیم) گفت: «دروود بر تو! به زودی از پروردگارم برایت پوشش می‌خواهم، او همواره نسبت به من پُر مهر و لطف بوده است.»

«و از شما و (از) آنچه غیر از خدا می‌پرستید کناره می‌گیرم، و خدایم را می‌خوانم، و از او درخواست کنم؛ امید که به خواندن و درخواست از پروردگارم سختدل نباشم.»

پس هنگامی که از آنها و (از) آنچه به جای خدا می‌پرستیدند کناره گرفت، اسحاق و یعقوب را به او بخشیدیم، و هر یک را پیامبری برجسته گردانیدیم.

و برخی از رحمت خویش را به آنان بخشیدیم، و زبانی راستین (و) بلندمرتبه برایشان قرار دادیم.

و در کتاب، موسی را یاد کن (که) همواره او پاک‌شده‌ای (ربانی) و (نیز) فرستاده‌ای برجسته بود.

وَنَدَيْتَهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا

۵۳

وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا

۵۴

وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا

۵۵

وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا

۵۶

وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا

۵۷

وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا

۵۸

سجده
مستحب

أُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ ذُرِّيَةِ آدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِنْ ذُرِّيَةِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَءِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَبُكِيًّا

۵۹

حزب
۱۲۴

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ فَسُوفَ يَلْقَوْنَ غِيًّا

۶۰

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا

۶۱

جَنَّتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا

۶۲

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًّا

۶۳

تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيًّا

۶۴

وَمَا نَنْزِلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا

و از پربرکت‌ترین جانب (کوه) طور، او را ندا در دادیم. و در حالی‌که با وی راز می‌گفتیم، او را نجات‌یافته(به خود) نزدیک ساختیم.

و به رحمت خویش برادرش هارون – پیامبری برجسته– را به او بخشیدیم.

و در کتاب، اسماعیل را یاد کن، همانا او راست‌وَعده و فرستاده‌ای برجسته بود

و خاندان خود را به نماز و زکات فرمان می‌داد. و نزد پروردگارش پسندیده بود.

و در کتاب، ادريس را یاد کن. او بسی راست(کار و) پیامبری برجسته بود

و (ما) او را به جایی بلند [؛معراج] بالا بردیم.

ایشان کسانی از پیامبران برجسته‌اند–که خدا بر ایشان نعمت ارزانی داشت– از دودمان آدم و از کسانی که با نوح (در کشتی) سوار(شان) کردیم و (نیز) از دودمان ابراهیم و اسرائیل و از کسانی که (آنان را) هدایت نمودیم و برگزیدیم؛ هنگامی که آیات (خدای) رحمان بر ایشان خوانده شود، سجده‌کنان و گریان به خاک فرو افتند.

پس بعد از آنان جانشینانی ناپسند بر جای ماندند (که) نماز را ضایع ساخته و از هوس‌ها پیروی کردند. پس در آینده‌ای دور گمراهی را (از روی اعتقاد فاسد) خواهند یافت.

مگر کسانی که توبه کرده و ایمان آورده و کاری شایسته(ی ایمان) انجام دادند. پس به بهشت در آیند و هیچ ستمی نخواهند دید:

باغ‌های جاودانه که (خدای) رحمان بندگانش را (به آن‌ها) در غیب وعده داده است. بی‌گمان وعده‌ی او آمدنی بوده است.

در آنجا سخن بیهوده‌ای نمی‌شنوند، جز سلامی، و روزیشان برایشان صبح و شام در آنجا (آماده) است.

آن (بزرگْ مکان) همان بهشتی است که هر یک از بندگانمان را که پرهیزگار بوده‌اند به میراث می‌دهیم.

و (ما فرشتگان) جز به امر پروردگارت نازل نمی‌شویم. آنچه پیش روی ما و آنچه پشت سر ما و آنچه میان این دو است (همه) تنها برای اوست و پروردگارت هرگز فراموشکار نبوده است.

رَّبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ
لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا

وَيَقُولُ الْإِنْسَنُ أَإِذَا مَا مِتُّ لَسَوْفَ أُخْرَجُ حَيًّا

أَوْ لَا يَذْكُرُ الْإِنْسَنُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ يَكُ شَيْئًا

فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ
جَهَنَّمَ جِثِيًّا

ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ عِتِيًّا

ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أُولَىٰ بِهَا صِلِيًّا

وَإِنْ مِّنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا مَّقْضِيًّا

ثُمَّ نُنجِي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا جِثِيًّا

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ
ءَامَنُوا أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَّقَامًا وَأَحْسَنُ نَدِيًّا

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّن قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أَثْنًا وَرِعِيًّا

قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمَنُ مَدًّا حَتَّىٰ إِذَا
رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ وَإِمَّا السَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ
هُوَ شَرُّ مَكَانًا وَأَضْعَفُ جُنْدًا

وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى وَالْبَاقِيَتُ الصَّلِحَتُ
خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَّرَدًّا

پروردگار آسمان‌ها و زمین و آنچه میان آن دو است. پس او
را بپرست و برای پرستش او بسی شکيبا باش. آيا برای او
(همتا و) همنامي می‌شناسی؟

و انسان می‌گوید: «آيا هنگامی‌که بمیرم، به‌راستی در
آینده‌ای دور زنده (از قبر) بیرون آورده می‌شوم؟»

آيا و (این) انسان به یاد نمی‌آورد (که) ما او را به‌درستی از
پیش آفریدیم. حال آنکه (هرگز) چیزی نبوده است؟

پس، به پروردگارت سوگند (که) همانا آنان را بی‌گمان با
شیطان‌ها–بدون برگشت– گردهم می‌آوریم؛ سپس در حالی
که به زانو در آمده‌اند، بی‌گمان آنان را بی‌چون گرداگرد
دوزخ – به پای در افتاده – حاضر خواهیم کرد.

سپس از هر دسته‌ای، کسانی از آنان را که بر (خدای)
رحمان سرکش‌ترند همانا به‌راستی بیرون خواهیم کشید.

سپس به کسانی که برای آتش‌افروزی جهنم سزاوارترند،
همانا خود داناتریم.

و هیچ کس از شما نیست مگر (اینکه) در آن وارد است.
(این) بر عهده‌ی پروردگارت حکمی قطعی بوده است.

سپس کسانی را که پرهیزگاری می‌کرده‌اند می‌رهانیم، و
ستمگران را در حالی که به زانو در افتاده‌اند در دوزخ وا
می‌گذاریم.

و هنگامی که آیات ما –روشنگرانه– بر آنان خوانده شود،
کسانی که کفر ورزیده‌اند، به آنان که ایمان آورده‌اند گویند:
«کدام یک از (ما) دو گروه جایگاهش بهتر و جلسه‌ی اُنسش
نیکوتر است؟»

و چه بسیار نسل‌ها را پیش از آنان نابود کردیم، (که) آنها
اثاثی نیکوتر و ظاهری فریب‌اتر داشتند.

بگو: «هر کس در (ژرفای) گمراهی بوده است، پس باید
(خدای) رحمان به او تا زمانی مهلت دهد، تا هنگامی‌که آنچه
به آنان وعده داده می‌شود ببینند، یا عذاب را، یا ساعت
[:قیامت] را. پس به زودی خواهند دانست جایگاه چه کسی
بدتر و سپاهش ناتوان‌تر است.»

و خدا کسانی را که هدایت‌یافته‌اند بر هدایتشان
می‌افزاید. و ماندنی‌های شایسته(ی ایمان)، نزد پروردگارت
از حیث پاداش بهتر و بازگشتشان خوبتر است.

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتِيَنَّ مَالًا وَوَلَدًا

أَطَّلَعَ الْغَيْبَ أَمِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا

كَلَّا سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا

وَنُرِثُهُ مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ ءَالِهَةً لِّيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا

كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا

أَلَمْ تَرَ أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَؤُزُّهُمْ أَزًّا

فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ ^ط إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّا

يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفْدًا

وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَى جَهَنَّمَ وِرْدًا

لَا يَمْلِكُونَ الشَّفْعَةَ إِلَّا مَنْ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا

لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِدًّا

تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ
الْجِبَالُ هَدًّا

أَنْ دَعَوْا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا

وَمَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمَنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا

إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا ءَاتِيَ الرَّحْمَنِ عَبْدًا

لَقَدْ أَحْصَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا

وَكُلُّهُمْ ءَاتِيهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَرْدًا

پس آیا دیدی کسی را که به آیات ما کفر ورزید؟ و گفت: «هر آینه بی‌گمان به من مال و فرزندی (بسیار) داده خواهد شد.»

آیا بر غیب آگاه شده، یا نزد (خدای) رحمان پیمانی بر گرفته است؟

هرگز! (چنان نیست). به زودی آنچه را می‌گوید، ثبت و ضبط می‌کنیم. و برخی از عذاب را برای او امتدادی مستمر خواهیم داد.

و آنچه را می‌گوید، از او به ارث می‌بریم، و سوی ما به تنهایی خواهد آمد.

و بجز خدا، معبودانی برگرفتند، تا برای آنان (مایه‌ی) عزت باشند.

هرگز نه چنان است. به زودی (آن معبودان) عبادت ایشان را انکار (وانگار) می‌کنند، و بر ضدّشان خواهند بود.

آیا ندیدی که همواره ما شیطان‌ها را بر (سر و سامان) کافران فرستادیم، حال آنکه آنان را به جنبش و جوشش می‌آوردند؟

پس بر ضد آنان شتاب مکن، (که) فقط برایشان (روز) شماری بس دقیق می‌کنیم.

روزی که پرهیزگاران را سوی (خدای) رحمان (به صورت) گروهی جمع می‌کنیم

و مجرمان را با تشنگی سوزان (و) سرگردانی سوی دوزخ می‌رانیم.

آنان دارای شفاعت نیستند، جز آن کس که نزد (خدای) رحمان پیمانی برگرفته است.

و گفتند: « (خدای) رحمان فرزندی بر گرفته.»

بی‌گمان چیز زشتی را همانا (بر زبان) آوردید.

نزدیک است آسمان‌ها از آن (سخن) بی‌مهابا بشکافند، و زمین چاک خورد و کوه‌ها به سختی با صدایی جانکاه فرو ریزند،

(از) اینکه برای (خدای) رحمان فرزندی (را) خواندند.

و (خدای) رحمان را هرگز نسزد که فرزندی برگیرد.

هیچ کس در آسمان‌ها و زمین نیست جز اینکه در حالت بندگی نزد (خدای) رحمان آینده است.

همواره بی‌گمان آنان را احاطه و شماره‌ای ممتاز کرده است.

و روز قیامت همه‌ی آنها تنها، سوی او آینده‌اند.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّٰلِحٰتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا

فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لِئُبَشِّرَ بِهِ الْمُتَّقِينَ وَنُنذِرَ بِهِ قَوْمًا لَّدُنَّا

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّن قَرْنٍ هَلْ نُحِشُ مِنْهُمْ مِّنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزًا

۲۰. طه	طه: طه	مکی	۱۳۵ آیه	۱۰ صفحه
--------	--------	-----	---------	---------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طه

مَا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَىٰ

إِلَّا تَذْكِرَةً لِّمَن يَخْشَىٰ

تَنزِيلًا مِّمَّنْ خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَوَاتِ الْعُلَىٰ

الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ أُسْتَوَىٰ

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَىٰ

وَإِنْ تَجَهَّرَ بِأَلْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَأَخْفَىٰ

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۖ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ

وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ

إِذْ رَأَىٰ نَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّي آتِيكُم مِّنْهَا بِقَبَسٍ أَوْ أَجْدٍ عَلَى النَّارِ هُدًى

فَلَمَّا أَتَتْهَا نُودِيَ يَمُوسَىٰ

إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى

بی‌گمان کسانی که ایمان آورده و عمل شایسته(ی ایمان) کرده‌اند، (خدای) رحمان به زودی برایشان دوستی‌ای خواهد نهاد.

پس تنها ما این قرآن را به زبان تو آسان(فهم) کردیم، تا پرهیزگاران را نوید، و گروهی سخت‌دل را هشدار دهی.

و چه بسیار از نسل‌هایی پیش از اینان را هلاک کردیم. آیا احدی از ایشان را (اکنون) احساس می‌کنی، و یا صدا و آوایی از آنان می‌شنوی؟

طه [ای طاهر هادی!].

ما قرآن را بر تو نازل نکردیم تا به رنج افتی،

جز اینکه برای هر که (از خدا) می‌هراسد یادواره‌ای (بزرگ) باشد.

در حالی که فرود آمده‌ای است به تدریج از جانب کسی که زمین و آسمان‌های بلند را آفریده است.

(خدای) رحمتگر بر آفریدگان بر عرش (ربوبیت) چیره شده است.

آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین و آنچه میان آن دو و آنچه زیر خاک است از اوست.

و اگر سخن آشکار گویی پس او نهان و نهان‌تر را می‌داند.

خدایی که جز او معبودی نیست (و) نیکوترین نام‌ها (ونشانه‌ها) ویژه‌ی اوست.

و آیا گزارش (وحیانی) موسی تو را رسید؟

چون آتشی دید، پس به خانواده‌ی خود گفت: «درنگ کنید، همانا من با آتشی مأنوس شدم. امید که شعله‌ای از آن برایتان بیاورم یا در پرتو آتش راهی بیابم.»

پس چون بدان رسید ندا داده شد: «موسی!»

«بی‌گمان منم، من، پروردگارت، پس دو پای‌پوشت را برکن، که در حقیقت تو پیچیده در پوشش وادی مقدسی.»

إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّكَ مَا يُوحَىٰ

أَنِ اقْذِفِيهِ فِي التَّابُوتِ فَاقْذِفِيهِ فِي الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ لِّي وَعَدُوٌّ لَهُ ۚ وَأَلْقَيْتُ عَلَيْكَ حَبَابًا مِّنِّي وَلَتُصْنَعَ عَلَىٰ عَيْنِي

إِذْ تَمْشِي أُخْتُكَ فَتَقُولُ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ مَن يَكْفُلُهُ ۖ فَرَجَعْنَاكَ إِلَىٰ أُمِّكَ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ۚ وَقَتَلْتَ نَفْسًا فَنَجَّيْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ وَفَتَنَّاكَ فُتُونًا ۚ فَلَبِثْتَ سِنِينَ فِي أَهْلِ مَدْيَنَ ثُمَّ جِئْتَ عَلَىٰ قَدَرٍ يَمْوَسَىٰ

وَأَصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِي

أَذْهَبُ أَنتَ وَأَخُوكَ بِأَيَّتِي وَلَا تَنِيَا فِي ذِكْرِي

أَذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ

فَقُولَا لَهُ ۖ قَوْلًا لَّيِّنًا لَّعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَىٰ

قَالَا رَبَّنَا إِنَّنَا نَخَافُ أَن يُفْرِطَ عَلَيْنَا أَوْ أَن يَطْعَىٰ

قَالَ لَا تَخَافَا إِنَّنِي مَعَكُمَا أَسْمَعُ ۖ وَأَرَىٰ

فَأَتِيَاهُ فَقُولَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ وَلَا تُعَذِّبْهُمْ ۖ قَدْ جِئْنَاكَ بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكَ ۖ وَالسَّلَامُ عَلَىٰ مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَىٰ

إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَىٰ مَن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ

قَالَ فَمَنْ رَّبُّكُمْ يَا مُوسَىٰ

قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَىٰ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ۖ ثُمَّ هَدَىٰ

قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْأُولَىٰ

«چون به مادرت آنچه را که وحی می‌شود وحی کردیم:»

«که او را در صندوق بیفکن، پس در دریایش بینداز. پس (آنگاه) دریا بایستی او را به کرانه و کناره افکند تا دشمنی برای من و دشمنی برای وی، او را برگیرد. و مهری (بزرگ) از خودم بر تو افکندم. و تا زیر نظر من سازمان (و سامان) یابی.»

«چون خواهرت می‌رود پس می‌گوید: آیا شما را بر کسی که او را کفالت کند دلالت کنم؟ پس تو را سوی مادرت بازگردانیدیم تا دیده‌اش (با دیدار تو) روشن شود و غم نخورد. و شخصی را گُشتی. پس (ما) تو را از اندوه رهانیدیم، و تو را بارها (به) آزمایش‌هایی آتشبار آزمودیم. پس سالیانی چند در میان اهل مَدَیْن ماندی. سپس، موسی! بر (زمانی) مقدر (و مقتضی برای رسالت) آمدی.»

«و تو را برای خود به شایستگی همی ساختم.»

«تو و برادرت با نشانه‌های (رسالتی) من برو، و در یاد کردن من سستی مکنید.»

«سوی فرعون بروید که او همواره به سرکشی برخاسته.»

«پس برایش سخنی نرم بگویید، شاید تذکر یابد یا بهراسد.»

(آن دو) گفتند: «پروردگاران! ما بی‌گمان می‌ترسیم که (او) در زیان رساندن بر ما زیاده‌روی کند یا که سرکشی نماید.»

فرمود: «مترسید. من همواره با شمایم، می‌شنوم و می‌بینم.»

«پس سوی او بروید و بگویید: “ما به‌راستی دو فرستاده‌ی پروردگار توایم. پس فرزندان اسرائیل را با ما بفرست و عذابشان مکن. به‌راستی ما برای تو از جانب پروردگارت نشانه‌ای (رسالتی)آورده‌ایم، و سلام (و سلامتی) بر کسی است که هدایت را پیروی کند.”»

«به‌راستی سوی ما وحی شده که عذاب محققاً بر کسی است که (حق را) تکذیب کرد و (از آن) روی گردانید.»

(فرعون) گفت: «موسی! پس پروردگار شما دوتن کیست؟»

گفت: «پروردگار ما کسی است که آفرینش هر چیزی را بدو بخشود؛ سپس (آن را) هدایت فرمود. «

گفت: «پس نسل‌های گذشته را چه خاطره‌ی مهمی بود (که) کافر بوده‌اند؟»

قَالَ عَلِمَهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنْسَى

۵۳

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَسَلَكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا
وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِّن نَّبَاتٍ
شَتَّى

۵۴

كُلُوا وَارْعَوْا أَنْعَمَكُمُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي النُّهَى

۵۵

حزب
۱۲۶
۲۷۲ر

مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً
أُخْرَى

۵۶

وَلَقَدْ أَرَيْنَاهُ ءَايَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَى

۵۷

قَالَ أَجِئْتَنَا لِنُخْرِجَنَّكَ مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَمُوسَى

۵۸

فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِّثْلِهِ ۚ فَاجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَا
تُخْلِفُهُ وَنَحْنُ وَلَا أَنْتَ مَكَانًا سَوَى

۵۹

قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الزَّيْنَةِ وَأَن يُحْشَرَ النَّاسُ ضُحَى

۶۰

فَتَوَلَّى فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَى

۶۱

قَالَ لَهُم مُّوسَى وَيَلَكُمْ لَا تَقْتَرُوا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
فَيُسْحِتَكُم بِعَذَابٍ ۖ وَقَدْ خَابَ مَنِ افْتَرَى

۶۲

فَتَنَزَّعُوا أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ وَأَسْرُوا النَّجْوَى

۶۳

قَالُوا إِن هَٰذَانِ لَسَاحِرَانِ يُرِيدَانِ أَن يُخْرِجَاكُم مِّنْ
أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثْلَى

۶۴

فَاجْمِعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ أَتُوا صَفًّا وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنِ
اسْتَعْلَى

گفت: «علمش در کتابی (ربانی) نزد پروردگار من است.
پروردگارم نه گمراه می‌شود و نه فراموش می‌کند.»

(همان) کسی که زمین را برایتان گهواره‌ای ساخت و برای
شما در آن راه‌هایی (راهوار) گشود و از آسمان آبی فرود
آورد. پس با آن رستنی‌های گوناگون، بیرون آورديم.

بخورید و دام‌هایتان را بچرانید. بی‌گمان در اینها برای
بازدارندگان عاقلانه از زشتی‌ها، نشانه‌هایی است.

از این (زمین) شما را آفریدیم و در آن شما را باز
می‌گردانیم و بار دیگر شما را از آن بیرون می‌آوریم.

و بی‌چون به‌راستی (ما) همه‌ی آیات (متناسب)مان را به او
[:فرعون] نشان دادیم، پس (آنها را) تکذیب نمود و (از
پذیرفتنشان) خودداری کرد.

گفت: «موسی! آیا نزد ما آمده‌ای تا با سحرت ما را از
سرزمینمان بیرون برانی؟»

پس ما همانا برای تو به‌راستی سحری همانند آن خواهیم
آورد. پس میان ما و خودت موعدی بگذار که نه ما از آن
تخلف کنیم، و نه تو: در مکانی برابر و یکسان.»

(موسی) گفت: «موعد شما روز آرایش (و جشن) عمومی
است، و اینکه مردم در روشنایی روز گردآورده شوند.»

پس فرعون پشت کرد. پس نیرنگ خود را گرد آورد. سپس
(باز) آمد.

موسی به آنان گفت: «وای بر شما! به خدا دروغ نبندید که
شما را به عذابی سخت از بن برمی‌کند. و هر که (به خدا)
افترا زد بی‌گمان زیان کرده است.»

پس ساحران میان خود، درباره‌ی کارشان به تبادل رأی
برخاستند و نجوا(شان) را پنهان کردند.

(فرعونیان) گفتند: «قطعاً این دو تن ساحرند، (و)
می‌خواهند شما را با سحرشان از سرزمیتان بیرون برانند و
والاترین راهتان را (از میانتان) بردارند.»

«پس نیرنگتان را گرد آورید، سپس در صفی (پیراسته و
آراسته) پیش آیید. حال آنکه به‌راستی امروز هر کس
پیروزی جست (همو) رستگار کرده است.»

قَالُوا يَمُوسَىٰ إِنَّمَا أَنْ تُلْقِيَ وَإِنَّمَا أَنْ تَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَلْقَىٰ

۶۶

قَالَ بَلْ أَلْقُوا ۖ فَإِذَا حِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِن سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعَىٰ

۶۷

فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُّوسَىٰ

۶۸

قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَىٰ

۶۹

وَأَلْقِ مَا فِي يَمِينِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوا ۖ إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدُ سَاحِرٍ ۖ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَىٰ

۷۰

فَأَلْقَى السَّحَرَةُ سُجَّدًا قَالُوا ءَامَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ وَمُوسَىٰ

۷۱

قَالَ ءَامَنْتُمْ لَهُو قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ ۖ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ ۖ فَلَأَقْطِعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِّنْ خَلْفٍ وَلَأُصَلِّبَنَّكُمْ فِي جُذُوعِ النَّخْلِ وَلَتَعْلَمَنَّ أَنِنَا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْقَىٰ

۷۲

قَالُوا لَنْ نُؤْثِرَكَ عَلَىٰ مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالَّذِي فَطَرَنَا ۖ فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ ۖ إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا

۷۳

إِنَّا ءَامَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغْفِرَ لَنَا خَطِئِينَآ وَمَا أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ ۗ وَاللَّهُ خَبِيرٌ وَأَبْقَىٰ

۷۴

إِنَّهُو مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ

۷۵

وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَأُولَٰئِكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَىٰ

۷۶

جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ وَذَٰلِكَ جَزَاءُ مَنْ تَزَكَّىٰ

(ساحران) گفتند: «موسی! یا اینکه تو می‌افکنی یا (ما) نخستین کس باشیم که افکنده است؟»

گفت: « (نه)، بلکه شما بیفکنید.» پس ناگهان ریسمان‌ها و چوب‌دستی‌هایشان از (اثر) سحرشان، در خیال او (چنان) می‌نمود که به‌راستی آنها می‌شتابند.

پس موسی در درونش بیمی احساس کرد .

گفتیم: «مترس، تو بی‌گمان خود (از اینان) برتری.»

«و آنچه در دست راستت داری بیفکن تا هر چه را ساختند با چالاکي ببلعد. آنچه ساختند تنها مکر افسونگر است، و افسونگر هر جا (و هرگونه) آید رستگار نمی‌کند.»

پس ساحران (بی‌اختیار و بی‌قرار) به سجده افکنده شدند.گفتند: «به پروردگار هارون و موسی ایمان آوردیم.»

(فرعون) گفت: «آیا پیش از آنکه برایتان اجازه دهم به او ایمان آوردید؟ به‌راستی او بزرگِ شماست که به شما سحر آموخته. پس بی‌مهابا دست‌هایتان و پاهایتان را –بی‌چون– بر خلاف (یکدیگر) قطع می‌کنم، و شما را بی‌امان همچنان در شاخسارهای درختان خرما به دار می‌آویزم و همواره به راستی خواهید دانست کدامین (از) ما عذابش سخت‌تر و پایدارتر است.»

گفتند: «ما هرگز تو را بر نشانه‌های روشنی که سویمان آمده و (بر) آن کس که ما را (با فطرت توحیدی) پدید آورده است، ترجیح نخواهیم داد. پس تو هر حکمی (که) می‌خواهی بکن؛ تنها (در این) زندگی دنیاست که (در آن) حکم می‌رانی.»

«ما به‌راستی به پروردگارمان ایمان آوردیم تا خطاهایمان را – و آن سحری که ما را بدان واداشتی– بر ما بپوشاند. و خدا بهتر و پاینده‌تر است.»

حال چنان است (که) بی‌چون هر کس نزد پروردگارش گنهار آید، بی‌گمان جهنم برای اوست. در آن نه می‌میرد و نه زندگی می‌کند.

و هر کس به حال ایمان نزدش آید که به‌راستی کارهای شایسته(ی ایمان) انجام داده باشد، ایشان برایشان عالی‌ترین درجات است.

باغ‌های پای‌برجا که از زیر (درختان)شان نهرها روان است، (جایی است که) جاودانه در آن می‌مانند، و این پاداش کسی است که به پاکی گراید.

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي فَاصْرِبْ لَهُمْ
طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا لَا تَخَفْ دَرَكًا وَلَا تَخْشَىٰ

۷۸

فَاتَّبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُودِهِۦ فَغَشِيَهُمْ مِّنَ اللَّيْلِ مَا عَشِيَهُمْ

۷۹

وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُۥ وَمَا هَدَىٰ

۸۰

يَبْنَیٰٓ إِسْرَءِیْلَ قَدْ أُنْجِیْنَکُمْ مِّنْ عَذُوْبِكُمْ وَوَعَدْنَاکُمْ
جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَنَزَّلْنَا عَلَیْکُمُ الْمَنَّٰ وَالسَّلْوٰی

۸۱

کُلُوا مِنْ طَیِّبٰتِ مَا رَزَقْنَاکُمْ وَلَا تَطْغَوْا فِیْهِ فِیَحِلَّ
عَلَیْکُمْ غَضَبِیْ ۖ وَمَنْ یَحِلِّلْ عَلَیْهِ غَضَبِیْ فَقَدْ هَوٰی

۸۲

وَإِنِّی لَغَفَّارٌ لِّمَنْ تَابَ وَعَٰمَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحًا ثُمَّ أَهْتَدٰی

۸۳

حزب
۱۲۷

وَمَا أَعْجَلَکَ عَنْ قَوْمِکَ یٰمُوسٰی

۸۴

قَالَ هُمْ أَوْلَآءِ عَلَیٰٓ أَثَرِیْ وَعَجِلْتُ إِلَیْکَ رَبِّ لِتَرْضٰی

۸۵

قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَکَ مِنْۢ بَعْدِکَ وَأَضَلَّهُمُ السَّٰمِرِیُّ

۸۶

فَرَجَعَ مُوسٰی إِلَىٰ قَوْمِہٖ غَضِبْنَ أَسْفَآ قَالَ یَقَوْمِ اَلَمْ
یَعِدْکُمْ رَبُّکُمْ وَعَدًا حَسَنًا اَفْطَالَ عَلَیْکُمْ اَلْعَهْدُ اَمْ
اَرَدْتُمْ اَنْ یَّحِلَّ عَلَیْکُمْ غَضَبٌ مِّنْ رَبِّکُمْ فَاُخْلَفْتُمْ
مَّوْعِدِی

۸۷

قَالُوا مَا اَخْلَفْنَا مَوْعِدَکَ بِمَلٰکِنَا وَلٰکِنَّا حُمِلْنَا اَوْزَارًا مِّنْ
زِیْنَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنٰهَا فَاَکَذٰلِکَ اَلْقٰی السَّٰمِرِیُّ

و به راستی و درستی سوی موسی وحی کردیم که: « بندگانم
را شبانه کوچ ده، پس راهی خشک در دریا برایشان (با
عصایت) برزن (حال آنکه) نه از فرا رسیدن (دشمن)
بترسی و نه از غرق شدن، و نه بیمی داشته باشی.»

پس فرعون با لشکریانش آنها را پی گرفت. پس، از دریا
آنچه آنان را فرو پوشانید، فرو پوشانیدشان.

و فرعون قوم خود را گمراه کرد و هدایت نکرد.

«فرزندان اسرائیل! ما بی‌گمان شما را از (دست) دشمنان
رهانیدیم. و در پربرکت‌ترین جانب (کوه) طور با شما وعده
نهادیم. و بر شما ترنجبین و امنیت فرو فرستادیم.»

«(و گفتیم) از خوراکی‌های پاکیزه‌ای که روزیتان دادیم
بخورید، و در آن طغیان نکنید که خشم من بر شما فرود
آید. و هرکس خشم من بر او فرود آید بی‌چون سقوط کرده
است.»

و من بی‌گمان برای کسی که توبه کرده و ایمان آورده و کاری
شایسته(ی‌ایمان) انجام داده، سپس راه یافته؛ به‌درستی
بسی پوشاننده‌ام.

«موسی! چه چیز تورا از (برابر) قومت (سوی طور) شتابان
کرد؟»

گفت: «هم اینان بر پی من‌اند، و – پروردگارم!– سویت
شتافتم تا (از من) خشنود شوی.»

فرمود: «پس ما به‌راستی و درستی قوم تو را پس از
(عزیمت) تو آزمایشی آتشبار کردیم، و سامری آنها را گمراه
ساخت.»

پس موسی خشمگین (و) اندوهناک سوی قومش بازگشت
(و) گفت: «ای قوم من! آیا پروردگارتان به شما وعده‌ای
نیکو نداد؟ آیا پس این مدت بر شما طولانی بود، یا خواستید
خشمی از پروردگارتان بر شما درآید، پس با وعده‌ی من
مخالفت کردید؟»

گفتند: «ما به اختیار خود از وعده‌ات تخلف نکردیم، ولی از
زینت‌آلات قوم، بارهایی سنگین همواره بر دشمنان نهاده
شد. پس آنها را افکندیم. پس سامری (هم زینت‌آلاتش را)
همین گونه بیفکند.»

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُورٌ فَقَالُوا هَذَا إِلَهُكُم
وَإِلَهُ مُوسَىٰ فَنَسِيَ

۸۹

أَفَلَا يَرَوْنَ أَلَّا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا
نَفْعًا

۹۰
۲۷۴ر

وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِنْ قَبْلُ يَقَوْمُ إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهِ ^طوَإِنَّ
رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي

۹۱

قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَىٰ

۹۲

قَالَ يَهْرُونُ مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا

۹۳

أَلَّا تَتَّبِعَنِ ^طأَفْعَصَيْتَ أَمْرِي

۹۴

قَالَ يَبْنَؤُمَّ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي ^طإِنِّي خَشِيتُ أَنْ
تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي

۹۵

قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يَسْمِرِي

۹۶

قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ ^طفَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ أَثَرِ
الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَلِكَ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي

۹۷

قَالَ فَأَذْهَبُ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَوةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ ^طوَإِنَّ
لَكَ مَوْعِدًا لَّن تُخْلَفُهُ ^طوَأَنْظُرْ إِلَىٰ إِلَهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ
عَاكِفًا ^طلَنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا

۹۸

إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا

پس برایشان پیکر گوساله‌ای که صدای گوساله داشت
بیرون آورد. پس (او و پیروانش) گفتند: «این خدای شما و
خدای موسی است.» پس (خدا را) فراموش کرد.

پس مگر نمی‌بینند که (گوساله) سخنی فرا سوییشان بر
نمی‌گرداند، و برایشان سود و زیانی ندارد؟

و به‌راستی بی‌گمان هارون از پیش به آنان گفت: «ای قوم
من! جز این نیست (که) شما به وسیله‌ی این (گوساله) مورد
آزمایشی آتشین قرار گرفته‌اید، و پروردگارتان به‌راستی
خدای رحمتگر بر آفریدگان است، پس از پی من آیید و
فرمانم را پیروی کنید.

گفتند: «ما هرگز در پرستشی ماندگار از آن دست
برنخواهیم داشت، تا موسی سوی ما بازگردد.»

(موسی) گفت: «هارون! چون دیدی آنها گمراه شدند چه چیز
مانع تو شد،»

«که از من پیروی نکنی؟ آیا از فرمانم سر باز زدی؟»

گفت: «پسر مادرم! نه ریش مرا بگیر و نه سرم را، من
به‌راستی ترسیدم که بگویی میان بنی‌اسرائیل تفرقه
انداختی، و سخنم را مراقبت نکردی.»

(موسی) گفت: «سامری! پس هدف مهم تو (از این کار) چه
بود؟»

گفت: «به چیزی که آنان به آن پی نبردند پی بردم، پس
مشتی از اثر (رسالتی آن) رسول [موسی] برگرفتم، سپس
آن را فرو انداختم (که حق را به چهره‌ی باطل نمودم و با
این آنان را از توحید به شرک افکندم) و نفس اماره‌ام
برایم اینچنین فریبکاری کرد.»

گفت: «پس برو که بهره‌ی تو بی‌گمان در زندگی این باشد
که (به هر که نزدیک تو آمد) بگویی (با من) هیچ‌گونه
تماسی نیست.» و بی‌گمان برایت وعده‌گاهی است که هرگز
از آن بازداشته نخواهی شد. و (اینک) به آن خدایی که
پیوسته برایش سر فرود آوردی بنگر. همانا آن را به شدت
همی سوزانیم، سپس همانا به خاکسترش همواره تبدیل
می‌کنیم، پس آن‌گاه در دریا غباروار فرو می‌پاشیم، فرو
پاشیدنی (چشمگیر)

«معبود شما تنها (آن) خدایی است که جز او هرگز معبودی
نیست. و علمش همه چیز را در برگرفته است.»

كَذَٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ ۚ وَقَدْ ءَاتَيْنَاكَ مِنْ لَدُنَّا ذِكْرًا

۱۰۰

مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وِزْرًا

۱۰۱

خَالِدِينَ فِيهِ ۖ وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ حِمْلًا

۱۰۲

يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ زُرْقًا

۱۰۳

يَتَخَفَتُونَ بَيْنَهُمْ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا عَشْرًا

۱۰۴

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْثَلُهُمْ طَرِيقَةً إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا يَوْمًا

۱۰۵
۲۷۵ج

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا

۱۰۶

فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا

۱۰۷

لَا تَرَىٰ فِيهَا عِوَجًا وَلَا أَمْتًا

۱۰۸

يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ لَا عِوَجَ لَهُ ۖ وَخَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا

۱۰۹

يَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَرَضِيَ لَهُ قَوْلًا

۱۱۰

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ ۚ عِلْمًا

۱۱۱
حزب
۱۲۸

وَعَنَتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ ۚ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا

۱۱۲

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا

۱۱۳

وَكَذَٰلِكَ أَنْزَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا

این گونه (ما) از اخبار مهم گذشته، بر تو گزینش می‌کنیم، و بی‌گمان تو را از جانب خودمان یادواره‌ای (روشنگر) دادیم.

هر کس از (پیروی) آن روی گرداند، او بی‌گمان روز قیامت باری گران بر دوش می‌گیرد.

حال آنکه در آن ماندگارانند و روز رستاخیز چه بد باری است برایشان.

(همان) روزی که در صور [بوق جان‌افزا] دمیده می‌شود و در آن روز مجرمان را کیودچشم – بدون برگشت– گردآوری می‌کنیم.

میان خود، پنهانی با یکدیگر می‌گویند: «پیش از این (در برزخ) بیش از ده روز نمانده‌اید.»

ما به آنچه می‌گویند داناتریم. چون شایسته‌ترین (و) راهوارترینشان می‌گوید: «بیش از یک روز نمانده‌اید.»

و از تو درباره‌ی کوه‌ها می‌پرسند. پس بگو: «پروردگارم آنها را (در قیامت) غباری سخت پراکنده خواهد ساخت،»

«پس آنها را پهن و هموار و تهی از گیاه (و تباه) خواهد کرد،»

«نه در آن کژی می‌بینی و نه ناهمواری.»

در چنان روزی (هممی مردم) داعی (حق) را – که هیچ انحرافی برایش نیست – (خواه ناخواه) پیروی می‌کنند. و کل صداها برای (خدای) رحمان فرو کاسته بوده. پس هرگز جز صدایی آهسته نمی‌شنوی.

در آن هنگام (و هنگامه)، هیچ‌گونه شفاعتی سود نبخشد، مگر کسی را که (خدای) رحمان اجازه داده و سخنش خدا را پسند آمده.

آنچه را که آنان در پیش دارند و آنچه را در پشت (سر) شان دارند می‌دانند، و(آنان) هیچ‌گونه احاطه‌ی علمی به او ندارند.

و هممی چهره‌ها برای آن (خدای) زنده‌ی پاینده‌ی نگهدارنده توجه کردند، حال آنکه بی‌چون آن کس که ظلمی بر دوش داشته زیان کرده است.

و هر کس در حال ایمان کارهای شایسته کند از هیچ ستمی و نه از هیچ کم و کاستی نمی‌هراسد.

و این‌گونه آن را (به صورت) قرآنی (بس) روشن نازل کردیم، و در آن از انواع هشدارها (سخن) آوردیم (تا) شاید آنان تقوا پیشه کنند یا (این کتاب) یاد تازه‌ای برایشان ایجاد کند.

فَتَعَلَىٰ ٱللَّهُ ٱلْمَلِكُ ٱلْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِٱلْقُرْءَانِ مِن قَبْلِ
أَن يُقْضَىٰ إِلَيْكَ وَحْيُهُۥ وَقُل رَّبِّ زِدْنِي عِلْمًا

۱۱۵

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ
أَبَىٰ

۱۱۶

۲۷۶ج

فَقُلْنَا يٰۤأَدَمُ إِنَّ هَٰذَا عَدُوُّكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكَمَا
مِنَ ٱلْجَنَّةِ فَتَشْقَىٰ

۱۱۸

إِنَّ لَكَ أَلًا تَجُوعُ فِيهَا وَلَا تَعْرِىٰ

۱۱۹

وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَصْحَىٰ

۱۲۰

فَوَسَّوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يٰۤأَدَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَىٰ شَجَرَةٍ
ٱلْحُلْدِ وَمُلْكٍ لَّا يَبْلَىٰ

۱۲۱

فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْءَاتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ
عَلَيْهِمَا مِن وَّرَقٍ ٱلْجَنَّةِ وَعَصَىٰ ءَادَمُ رَبَّهُۥ فَغَوَىٰ

۱۲۲

ثُمَّ أَجْتَبَهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَىٰ

۱۲۳

قَالَ أَهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُم لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فِيمَا
يَأْتِيَنَّكُم مِّنْى هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَاى فَلَا يَضِلُّ وَلَا
يَشْقَىٰ

۱۲۴

وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِى فَإِنَّ لَهُۥ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُۥ
يَوْمَ ٱلْقِيَمَةِ أَعْمَىٰ

۱۲۵

قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِىْ أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا

پس بسی بلندمرتبه است خدا، (آن) فرمانروای (تمام) حق
(و حقیقت). و در (خواندن) قرآن– پیش از آنکه وحی آن
فراسویت حکم شود (و در رسد)– شتاب مکن، و بگو:
«پروردگارم! بر دانشم بیفزای.»

و همانا به‌راستی پیش از این سوی آدم پیمان بستیم. پس
(آن را) فراموش کرد، و برای او عزمی (استوار) نیافتیم.

و چون به فرشتگان گفتیم: «برای آدم سجده کنید.» پس
(همه) سجده کردند جز ابلیس (که) سر باز زد.

پس گفتیم: «آدم! بی‌چون این (ابلیس) برای تو و همسرت
دشمنی (خطرناک) است. زنهار تا شما را از (این) باغ بی‌چون
به در نکند، پس به زحمت افتی.»

«به‌راستی برای تو در آنجا این (امتیاز) است که نه گرسنه
می‌شوی و نه برهنه می‌مانی.»

«و (هم) اینکه به‌راستی در آن‌جا نه تشنه می‌گرددی و نه
آفتاب‌زده می‌شوی.»

پس شیطان سویش وسوسه افکند. گفت: «آدم! آیا تو را بر
درخت جاودانگی و مُلکی که‌نه‌ناشدنی راه بنمایم؟»

پس از آن (درخت ممنوع) خوردند. در نتیجه عورت‌هاشان
برایشان نمایان شد و شروع کردند به چسباندن برگ‌های
بهشتی بر خودشان. و (این گونه) آدم پروردگارش را
عصیان کرد، پس گمراه شد.

سپس پروردگارش او را برگزید. پس بر او برگشت و (وی
را به رسالت) هدایت کرد.

فرمود: «هر دو از این (باغ) فرود آیدید، در حالی که بعضی از
شما دشمن بعضی دیگرید، تا اگر برای شما از جانب من حتماً
رهنمودی در رسد، پس هر کس از هدایت‌م پیروی کند نه
گمراه می‌شود و نه به رنج می‌افتد.»

«و هر کس از یاد من (دل) بگرداند، در حقیقت برایش
زندگی‌ای تنگ (و سخت) است و روز رستاخیز او را نابینا
محشور می‌کنیم.»

گفت: « پروردگارم! چرا مرا نابینا محشور کردی حال آنکه
به‌راستی بینا بوده‌ام؟»

قَالَ كَذٰلِكَ اَتَتْكَ ءَايٰتُنَا فَنَسِيْتَهَا ۖ وَكَذٰلِكَ الْيَوْمَ تُنْسٰى

۱۲۷

وَكَذٰلِكَ نَجْزِي مَنْ اَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِءَايٰتِ رَبِّهٖ ۚ
وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَشَدُّ وَاَبْقٰى

۱۲۸

اَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمَ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنَ الْاَقْرَوٰنِ يَمْشُوْنَ
فِي مَسٰكِنِهِمْ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَآيٰتٍ لِّاُوْلِي الْاَلْبَاصِ

۱۲۹
۲۷۷ج

وَلَوْ لَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِّنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا وَّاجِلٌ مِّسَمٰى

۱۳۰

فَاَصْبِرْ عَلٰى مَا يَقُوْلُوْنَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوْعِ
الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوْبِهَا ۖ وَمِنْ ءَاثَاِ الْاَيْلِ فَسَبِّحْ وَاَطْرَافَ
النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضٰى

۱۳۱

وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ اِلٰى مَا مَتَّعْنَا بِهِۦٓ اَزْوَاجًا مِّنْهُمْ زَهْرَةَ
الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا لِنَفْتِنَهُمْ فِيْهِ ۚ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَّاَبْقٰى

۱۳۲

وَأْمُرْ اَهْلَكَ بِالصَّلٰوةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا ۖ لَا نَسْأَلُكَ رِزْقًا
نَّحْنُ نَرْزُقُكَ ۗ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوٰى

۱۳۳

وَقَالُوْا لَوْلَا يٰٓاٰتِيْنَا بِآيَةٍ مِّنْ رَبِّهٖٓ ۚ اَوْ لَمْ تَأْتِهِم بَيِّنَةٌ مَّا فِي
الصُّحُفِ الْاَوَّلٰى

۱۳۴

وَلَوْ اَنَّآ اَهْلَكْنَاهُمْ بِعَذَابٍ مِّنْ قَبْلِهٖ لَقَالُوْا رَبَّنَا لَوْلَا
اَرْسَلْتَ اِلَيْنَا رَسُوْلًا فَنَتَّبِعَ ءَايٰتِكَ مِّنْ قَبْلِ اَنْ نَّذِلَّ
وَنُخْرِىَ

۱۳۵

قُلْ كُلُّ مُتَرَبِّصٍ فَتَرَبُّوْا ۖ فَسَتَعْلَمُوْنَ مَنْ اَصْحَابُ
الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنْ اُهْتَدٰى

(خدا) فرمود: «همان‌گونه که نشانه‌های ما برایت آمد پس
آن‌ها را فراموش کردی، و امروز (هم) همان گونه فراموش
می‌شوی.»

و بدین‌سان هر که را به اسراف [زیاده‌روی] گراییده و به
نشانه‌های پروردگارش نگرویده سزا می‌دهیم. و بی‌چون
عذاب آخرت سخت‌تر و پایدارتر است.

آیا پس برای هدایتشان کافی نبود که (ببینند) چه اندازه
سده‌ها [نسل‌ها] را پیش از آنان نابود کردیم که (اینان)
در جایگاه‌هایشان راه می‌روند؟ به‌راستی برای بازدارندگان
عاقلانه از زشتی‌ها در این (امر) نشانه‌هایی (عبرت‌انگیز)
است.

و اگر سخنی از پروردگارت (برای عذابشان) پیشی نگرفته
بود ناگزیر (و ناگزیز هلاکت و) سررسیدی یادشده لازمی
آنها بود.

پس بر آنچه می‌گویند شکیبایی کن و پیش از برآمدن آفتاب
و پیش از فرو شدن آن با ستایش پروردگارت (او را)
تسبیح گوی و برخی از ساعات شب و کناره‌های روز را (هم)
به نیایش بپرداز، شاید خوشنود گردی.

و زنهار سوی آنچه همسرانی از ایشان را از آن برخوردار
کردیم –(و فقط) زیور زندگی دنیاست تا ایشان را در آن
ببازماییم– هرگز دیدگان خود را مدوز– و روزی پروردگارت
بهتر و پایدارتر است

و کسان خود را به نماز وادار و خود بر آن شکیبا باش. ما از
تو جویای (هیچ‌گونه) روزی نیستیم. ما به تو روزی می‌دهیم.
و فرجام (نیک) برای پرهیزکاری است.

و گفتند: «چرا از جانب پروردگارش نشانه‌ای برای ما
نمی‌آورد؟ آیا و روشنای آنچه در صحیفه‌های نخستین است
برایشان نیامده است؟

و اگر ما آنان را قبل از آن (رسولان) به عذابی هلاک
می‌کردیم بی‌گمان می‌گفتند: «پروردگارمان! چرا پیامبری
سویمان نفرستادی تا پیش از آنکه خوار و بی‌مقدار و رسوا
شویم از آیات تو پیروی کنیم؟»

بگو: «همگان در انتظارند. پس (شما هم) در انتظار باشید.
زودا (که) بدانید صاحبان راه راست کیانند و چه کسی (به)
آن) راه یافته است.»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ

۲

مَا يَأْتِيهِمْ مِّنْ ذِكْرٍ مِّن رَّبِّهِمْ مُّحَدَّثٍ إِلَّا اسْتَمَعُوهُ وَهُمْ
يَلْعَبُونَ

۳

لَاهِيَةً قُلُوبُهُمْ وَأَسْرَأُ التَّجْوَى الَّذِينَ ظَلَمُوا هَلْ هَذَا إِلَّا
بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ أَفَتَأْتُونَ السَّحَرَ وَأَنْتُمْ تَبْصُرُونَ

۴

قَالَ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ

۵

بَلْ قَالُوا أَضْغَتْ أَحْلِمٌ بَلِ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا
بَيَّاتَةٍ كَمَا أُرْسِلَ الْأَوَّلُونَ

۶

مَا ءَامَنْتُ قَبْلَهُمْ مِّنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ

۷

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِي إِلَيْهِمْ فَسْأَلُوا أَهْلَ
الدِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

۸

وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا
خَالِدِينَ

۹

ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَّشَاءُ وَأَهْلَكْنَا
الْمُسْرِفِينَ

۱۰

لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

برای مردمان، (زمان) حسابشان نزدیک شد، حال آنکه آنان
در (ژرفای) غفلتی رویگردانند.

هیچ‌گونه یادآوری تازه‌ای از پروردگارشان برایشان
نمی‌آید، مگر اینکه آن را به‌خوبی شنیدند، در حالی‌که
ایشان بازی می‌کنند.

حال آنکه دل‌هایشان (از یاد خدا) رویگردان است. و آنان
که ستم کردند پنهانی به نجوا برخاستند: «آیا این (مرد) جز
بشری مانند شماست؟ آیا پس سوی سحر می‌روید در
حالی‌که شما می‌بینید؟»

(پیامبر) گفت: «پروردگارم (همه‌گونه) گفتار را در آسمان و
زمین می‌داند و اوست بس شنوای بسیار دانا.»

بلکه گفتند: « (این‌ها) پاره‌هایی پراکنده از خیالاتی
(شوریده) است، بلکه آن را برافته، بلکه او شاعری است.
پس همان‌گونه که پیشینیان [پیامبران پیشین] (با
نشانه‌ای ربّانی) فرستاده شدند، باید برای ما (همانند آنها)
نشانه‌ای بیاورد.»

پیش از آنان هیچ مجتمعی – که آن را نابود کردیم – (به
آیات ما) ایمان نیاوردند. پس آیا اینان (به نشانه‌ای ربّانی)
ایمان می‌آورند؟

و پیش از تو جز مردانی را که به آنان وحی کنیم گسیل
نداشتیم و اگر نمی‌دانسته‌اید (و نتوانید هم بدانید) پس
از یادآوران (کتاب‌های آسمانی) بپرسید.

و ایشان را جسد‌هایی که غذا نخورند قرار ندادیم و (در
زندگی دنیا هم) جاودان نبوده‌اند.

سپس وعده‌ی (خود) را به آنان راست آوردیم، پس آنها و
هر که را خواستیم نجات دادیم و افراطکاران را به هلاکت
رساندیم.

همانا به راستی کتابی سویتان نازل کردیم که یادِ شما در آن
است. آیا پس (از این هم) نمی‌اندیشید؟

وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا
ءَاخِرِينَ

فَلَمَّا أَحَسُّوا بَأْسَنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْكُضُونَ

لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا إِلَى مَا أُتْرِفْتُمْ فِيهِ وَمَسْكِنِكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَسْأَلُونَ

قَالُوا يَوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ

فَمَا زَالَتْ تِلْكَ دَعْوُهُمْ حَتَّىٰ جَعَلْنَهُمْ حَصِيدًا خَلِيدِينَ

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِعِيبِنِ

لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ لَهَوًا لَا نَتَّخِذَنَّهُ مِنْ لَدُنَّا إِنْ كُنَّا فَلَعِيبِينَ

بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ^ج
وَلَكُمْ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ

وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ^ج
عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ

يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ

أَمْ اتَّخَذُوا ءَالِهَةً مِّنَ الْأَرْضِ هُمْ يُنْشِرُونَ

لَوْ كَانَ فِيهِمَا ءَالِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ
الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ

لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ ءَالِهَةً^ط قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ هَذَا ذِكْرُ
مَنْ مَعِيَ وَذِكْرُ مَنْ قَبْلِيَ^ط بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ^ط
فَهُمْ مُّعْرِضُونَ

و چه بسیار مجتمعاتی را که ستمکار بودند در هم شکستیم
و پس از آنها گروهی دیگر پدید آوردیم.

پس چون برخورد شدیدمان را احساس کردند ناگهان از آن
می‌گریزند.

(هان! از آن برخورد) مگریزید و سوی آنچه در آن متنعم
شدید و (سوی) مسکن‌هایتان بازگردید، شاید شما مورد
پرسش قرار گیرید.

گفتند: «ای وای بر ما! ما بی‌گمان ستمگر بوده‌ایم.»

پس خواستشان پیوسته همان بود، تا آنان را دروشدگانی
(بی‌جان و) خاموشان گردانیدیم.

و ما آسمان و زمین و آنچه را میان آن دو است بازی‌کنان
نیافریدیم.

اگر بخواهیم بازیچه‌ای برگیریم، به‌راستی آن را از پیش
خود اختیار می‌کنیم؛ اگر کننده‌(ی این کار) بوده‌ایم.

بلکه با (نیروی) حق بر باطل می‌افکنیم، پس بینی‌اش را به
خاک می‌کشاند، پس ناگهان (هم) آن نابود است. و وای بر
شما از آنچه توصیف می‌کنید.

و هر که در آسمان‌ها و زمین است تنها برای اوست و
کسانی‌که نزد اویند [به او نزدیکند] از پرستش وی تکبر
نمی‌ورزند و (هرگز) از آن حسرت بار (خسته و رنجور)
نمی‌گردند.

شباروز، بی‌آنکه سستی ورزند (تنها او را) تنزیه می‌کنند.

یا برای خود خدایانی از زمین اختیار کرده‌اند (که) همانان
(مردگان را) زنده می‌کنند؟

اگر در آن دو [زمین و آسمان] جز خدا، خدایانی (دیگر)
بودند ، ناگزیر (این خدایان و زمین و آسمان) تباه می‌شدند.
پس منزّه است خدا، پروردگار عرشِ (فرماندهی) از آنچه
توصیف می‌کنند.

(خدا) از آنچه می‌کند بازخواست نمی‌شود و (حال آنکه) آنان
بازخواست می‌شوند.

یا غیر از او خدایانی برای خود برگرفته‌اند؟ بگو: «برهاتتان
را بیاورید.» این است یادآوری هر که با من است و
یادآوری هر که پیش از من بوده‌است. (نه!) بلکه
بیشترشان حق را نمی‌دانند، پس از آن رویگردانند.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا نُوحِيْٓ إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ

۲۶

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا سُبْحٰنَهُۥٓ بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ

۲۷

لَا يَسْبِقُونَهُۥ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهٖ يَعْمَلُونَ

۲۸

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنْ أَرْتَضَىٰ وَهُمْ مِنَ خَشِيَّتِهٖ مُشْفِقُونَ

۲۹

حزب
۱۳۰

وَمَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلَٰهٌ مِّنْ دُونِهٖ فَلَا يَكْفُرْهُ خِزْيًا جَهَنَّمَ كَذٰلِكَ نَجْزِي الظَّٰلِمِيْنَ

۳۰

ر۲۸۰

أَوَلَمْ يَرِ الْذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا ۖ وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَآءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ

۳۱

وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيًّٓ أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سُبُلًا لَّعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ

۳۲

وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَّحْفُوظًا ۖ وَهُمْ عَنْ ءَايَاتِهَا مُعْرِضُونَ

۳۳

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۚ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ

۳۴

وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِّن قَبْلِكَ الْخُلْدَ ۖ أَفَإِن مِّتَّ فَهُمُ الْخَالِدُونَ

۳۵

كُلُّ نَفْسٍ ذَآئِقَةُ الْمَوْتِ ۖ وَنَبْلُوكُم بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً ۖ وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ

و ما پیش از تو هیچ رسولی نفرستادیم، جز (آنکه) سوبیش وحی می‌کنیم: «به‌راستی هیچ معبودی جز من نیست، پس تنها مرا بپرستید.»

و گفتند: « (خدای) رحمان فرزندی برگرفته.» او منزّه است، بلکه (آنان) بندگانِ گرامی شده‌اند.

در سخن بر او پیشی نمی‌گیرند، حال آنکه تنها به دستور او کار می‌کنند .

آنچه پیش رویشان و آنچه پشت (سر)شان است می‌داند، و جز برای کسی که (او) رضایت دهد شفاعت نمی‌کنند، حال آنکه از بیم او با تعظیم (وی) هراسانند.

و هرکس از آنان بگوید: «بی‌گمان من خدایی غیر از او هستم» پس آن گمراه دور را در دوزخ، کیفر می‌کنیم. (آری،) سزای ستمکاران را این گونه می‌دهیم.

آیا و کسانی که کافر شدند ندانستند که آسمان‌ها و زمین هر دو به هم پیوسته بوده‌اند، پس ما آن دو را از هم جدا ساختیم، و هر چیز زنده‌ای را از آب نهادیم؟ آیا پس (از این هم) ایمان نمی‌آورند؟

و در زمین کوه‌هایی استوار نهادیم تا مبدا (زمین) آنان [مردمان] را سرنگون سازد، و در آن راه‌های سراشیب فراخ پدید آوردیم، شاید راه یابند.

و آسمان را سقفی محفوظ (از سقوط و دستبرد شیطان‌ها) قرار دادیم، در حالی‌که آنان از نشانه‌های آن رویگردانند.

و اوست آن کس که شب و روز و خورشید و ماه را پدید آورده است، هر یک در جاده‌ای (فضایی) شناورند.

و پیش از تو برای هیچ بشری جاودانگی (در دنیا) قرار ندادیم. آیا اگر تو از دنیا بروی پس (از تو) آنان جاودانانند؟

هر نفسی[کسی] چشنده‌ی مرگ است. و شما را در حال آزمون با بد و نیک بسی گیرودار می‌کنیم، و تنها سوی ما بازگردانیده می‌شوید.

وَإِذَا رَأٰكَ الَّذِينَ كَفَرُوا۟ اِنْ يَتَّخِذُوۡنَكَ اِلَّا هُزُوًا اٰهٰذَا الَّذِیْ یَذْكُرُ ءَالِهَتَکُمْ وَهُمْ بِذِکْرِ الرَّحْمٰنِ هُمْ کٰفِرُوۡنَ

۳۷

خُلِقَ الْاِنْسٰنُ مِنْ عَجَلٍ سَاۡوِرِیْکُمْ ءَاٰیَتِیْ فَلَآ تَسْتَعْجِلُوۡنَ

۳۸

وَيَقُوۡلُوۡنَ مَتٰی هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ کُنْتُمْ صٰدِقِیۡنَ

۳۹

لَوْ یَعْلَمُ الَّذِیۡنَ کَفَرُوۡا حِیۡنَ لَا یَكْفُوۡنَ عَنْ وُجُوۡهِهِمُ النَّارَ وَلَا عَنْ ظُھُوۡرِهِمۡ وَلَا هُمْ یُنۡصَرُوۡنَ

۴۰

بَلْ تَأْتِیْهِمۡ بَغَۡتَةً فَبَثَّہُمۡ فَلَا یَسْتَطِیْعُوۡنَ رَدَّہَا وَلَا هُمْ یُنۡظَرُوۡنَ

۴۱

وَلَقَدْ اَسْتَهْزِیۡ بِرُسُلٍ مِّنۡ قَبْلِکَ فَحَاقَ بِالَّذِیۡنَ سَخِرُوۡا مِنْہُمۡ مَا کَانُوۡا بِہٖ یَسْتَهْزِءُوۡنَ

۴۲
۲۸۱۲

قُلْ مَن یَّکَلُوۡکُمۡ بِاللَّیْلِ وَالنَّہَارِ مِنَ الرَّحْمٰنِۢ بَلْ هُمْ عَنْ ذِکْرِ رَبِّہِمۡ مُّعْرِضُوۡنَ

۴۳

اَمْ لَہُمۡ ءَالِهَۃٌ تَمْنَعُہُمۡ مِّنۡ دُوۡنِنَاۤ ا لَا یَسْتَطِیْعُوۡنَ نَصْرَۤ اَنْفُسِہِمۡ وَلَا هُمْ مِّنَّا یُصْحَبُوۡنَ

۴۴

بَلْ مَتَّعْنَا هَۡٓؤُلَآءِ وَاَبَآءَہُمۡ حَتّٰی طَالَ عَلَیْہُمُ الْعُمُرُۭ۟۟۟ اَفَلَا یَرُوۡنَ اَنَّا نَاتِیۡ الْاَرْضَ نَنْقُصُہَا مِنْۢ اَطْرَافِہَا۟۟۟ اَفَہُمُ الْغٰلِبُوۡنَ

و هنگامی‌که تو را – کسانی که کافر شدند – بنگرند، جز (به) مسخره‌ات نمی‌گیرند. (گویند:) «آیا این همان کس است که خدایاتان را (به بدی) یاد می‌کند؟» حال آنکه آنان خودشان، به خدای رحمان کافرنند.

انسان از شتابی آفریده شده است. به زودی آیاتم را به شما نشان می‌دهم، پس بر من (در نشانگری این آیات و عذاب) شتاب نمی‌کنید.

و می‌گویند: «اگر راست می‌گویید، این وعده‌ی قیامت) کی خواهد بود؟»

کاش آنان که کافر شده‌اند آن هنگام (و هنگامه) را می‌دانستند که ایشان آتش را نه از چهره‌هاشان و نه از پشت‌هاشان باز نمی‌دارند و نه ایشانی یاری می‌شوند.

بلکه (آتش) ناگهان به آنان در می‌رسد؛ پس ایشان را بهت‌زده می‌کند؛ پس نه می‌توانند آن را از خود برگردانند و نه آنان مهلت داده می‌شوند.

و بی‌گمان پیامبرانی پس از تو (نیز) همانا ریشخند شدند. پس کسانی که آنان را مسخره می‌کردند، آنچه که آن را به ریشخند می‌گرفتند. بحق گریبان‌شان را گرفت.

بگو: «چه کسی شما را در شب و روز از (عذاب خدای) رحمان نگهبانی پایدار می‌کند؟» بلکه آنان از یاد پروردگارشان رویگردانانند.

یا برای آنان خدایانی (غیر از ما) هستند که ایشان را از گزندمان حمایت می‌کنند؟ (آنان) نه توان یاری خودشان را دارند و نه از جانب ما همراهی می‌شوند.

بلکه اینان و پدرانشان را (از نعمت‌هایی) برخوردار کردیم، تا عمرشان آنان به درازا کشید. پس آیا نمی‌بینند که ما زمین را می‌آیم [درمی‌گیریم،] در حالی‌که آن را از اطرافش فرومی‌کاهیم؟ پس آیا آنان پیروزمندانند؟

قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُم بِالْوَحْيِ وَلَا يَسْمَعُ الصُّمُّ الدُّعَاءَ إِذَا مَا يُنذِرُونَ

۴۶

وَلَيْنَ مَسَّتْهُمُ نَفْحَةٌ مِّنْ عَذَابِ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ يَوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ

۴۷

وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَمَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَىٰ بِنَا حَاسِبِينَ

۴۸

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَآءَ وَذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ

۴۹

الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِّنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ

۵۰

وَهَذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنزَلْنَاهُ أَفَأَنْتُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ

۵۱
حزب
۱۳۱
۲۸۲۲

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا إِبْرَهِيمَ رُشْدَهُ مِن قَبْلُ وَكُنَّا بِهِ عَلِيمِينَ

۵۲

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ ۖ مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا عَاقِفُونَ

۵۳

قَالُوا وَجَدْنَا ءَابَاءَنَا لَهَا عِبْدِينَ

۵۴

قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ وَعَآبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

۵۵

قَالُوا أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ مِنَ اللَّعِينِينَ

۵۶

قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي فَطَرَهُنَّ وَأَنَا عَلَىٰ ذَٰلِكُم مِّنَ الشَّاهِدِينَ

۵۷

وَتَاللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَمَكُمْ بَعْدَ أَن تُوَلُّوا مُدْبِرِينَ

بگو: «من شما را فقط به وسیله‌ی (این) وحی هشدار می‌دهم.» و کران –هنگامی که هشدار داده شوند– نمی‌شنوند.

و اگر وزشی از (باد) عذاب پروردگارت به آنان در رسد، آنان بی‌چون و بی‌گمان گویند: «ای وای بر ما! (که) همواره ستمکاران بوده‌ایم.»

و ترازوهای قسط (فاضلانه) را، در روز رستاخیز می‌نهییم. پس هیچ کس (هرگز) چیزی ستم نبیند و اگر (هم کار و کرداری) هم‌وزن دانه‌ی خردلی باشد (هم)آن را می‌آوریم. و در حسابگری ما کفایت است.

به‌راستی و درستی، ما به موسی و هارون فرقان [؛جداسازی حق را از باطل] و روشنایی و یادواره‌ای برای پرهیزگاران دادیم.

(همان) کسانی که از پروردگارشان در نهان می‌هراسند، حال آنکه از (آن) ساعت – از روی عظمتش – هراسناکند.

و این (کتاب) یادواره‌ای مبارک است (که) آن را نازل کردیم. آیا پس (همین) شما، همان را انکار می‌کنید؟

و به‌راستی و درستی، از پیش به ابراهیم رشدش (و) رشادتش) را دادیم، حال آنکه ما به (شایستگی) او بسی دانا بوده‌ایم.

چون که به پدرش و قومش گفت: «این مجسمه‌هایی که شما با تعظیم دل داده و ملازم آنها شده‌اید چیستند؟»

گفتند: «پدران خود را پرستندگان آنها یافتیم.»

گفت: «همواره شما و پدرانتان –بی‌گمان– در گمراهی آشکارگری بوده‌اید.»

گفتند: «آیا حق را برای ما آورده‌ای. یا تو از بازی‌کنندگانی؟»

گفت: « (نه)، بلکه پروردگارتان، پروردگار آسمان‌ها و زمین است. (همان) کسی که آنها را با فطرت توحیدی پدید آورده و من بر این (حقیقت) از گواهانم.»

«و سوگند به خدا، پس از آنکه در حال پشت نمودن برفتید، همانا بی‌گمان در کار بتانتان کید و مکرى (بحق) خواهم کرد.»

فَجَعَلَهُمْ جُودًا إِلَّا كَبِيرًا لَهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ

۵۹ قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذَا بِآلِهَتِنَا إِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ

۶۰ قَالُوا سَمِعْنَا فَتًى يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُوَ إِبْرَاهِيمُ

۶۱ قَالُوا فَأْتُوا بِهِ عَلَى أَعْيُنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ

۶۲ قَالُوا عَأْنَتَ فَعَلْتَ هَذَا بِآلِهَتِنَا يَا إِبْرَاهِيمُ

۶۳ قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا فَسْأَلُوهُمْ إِنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ

۶۴ فَرَجَعُوا إِلَى أَنْفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمُ الظَّالِمُونَ

۶۵ ثُمَّ نَكِسُوا عَلَى رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هَؤُلَاءِ يَنْطِقُونَ

۶۶ قَالَ أَفَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ

۶۷ أَفِ لَكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

۶۸ قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ

۶۹ قُلْنَا يَنَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ

۷۰ وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ

۷۱ وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ

۷۲ وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً ۖ وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ

پس آنان را – جز بزرگشان را – شکسته و تکه تکه کرد، شاید ایشان سوی آن [بزرگ] برگردند.

گفتند: «کسی که با خدایان ما چنان کرده، او بی‌چون و بی‌گمان از ستمکاران است.»

گفتند: « جوانی را شنیدیم (که) آنها را (به بدی) یاد می‌کرد (و) به او ابراهیم گفته می‌شود.»

گفتند: «پس او را برابر دیدگان مردمان بیاورید، شاید آنان (او را) بنگرند.»

گفتند: «ابراهیم! آیا تو با خدایان ما این(چنین) کردی؟»

گفت: «بلکه بزرگشان چنان کرده است. پس از آنان بپرسید؛» اگر سخن می‌گفته‌اند.

پس به (فطرت و عقل) خود باز گشتند. آن‌گاه (به یکدیگر) گفتند: «در حقیقت، شما (همین) شما، ستمکارانید.»

سپس سرافکنده شدند (و گفتند:) «به‌راستی و درستی دانسته‌ای که این‌ها سخن نمی‌گویند.»

گفت: «پس آیا مادون خدا چیزی را می‌پرستید، که نه سودی به شما می‌رساند و نه زیانی؟»

«آف برای شما و برای آنچه غیر از خدا می‌پرستید. آیا پس خردورزی نمی‌کنید؟»

(به یکدیگر) گفتند: «اگر کننده‌ی کاری بوده‌اید، او را بسوزانید و خدایاتان را یاری دهید.»

گفتیم: «آتش! برای ابراهیم سردی و سلامتی‌ای باش.»

و خواستند به او نیرنگی (بزرگ) زنند، پس آنان را زیانکارترین (جهانیان) قرار دادیم.

و او و لوط را فراسوی آن سرزمینی که برای عالمیان (آن سامان) در آن برکت نهاده بودیم، رهانیدیم.

و اسحاق و یعقوب را– افزون– بدو بخشودیم، و همه‌ی اینان را از شایستگان نهادیم.

وَجَعَلْنَاهُمْ أُمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ
الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَكَانُوا لَنَا عَبِيدِينَ

۷۴

وَلَوْ طَاغَتْ عَلَيْهِمُ أُمَّةٌ مِّنْ قَوْمٍ عَصَيْنَاهُ لَأَخَذْنَا مِنْهُمُ اثْقَالًا مِّنْ عَمَلِهِمْ لَقَدْ جَعَلْنَا فِيكُمْ كُرْسِيًّا ذُرِّيَّتًا نَحْنُ وَكُنُوزًا وَزَكَاةً يُذْفَرُ بِهَا
رُءُوسُهُمْ يَوْمَ السَّعْيِ وَأَنقَضْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا هُمْ يَعْمَلُونَ

۷۵

وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِّنَ الصَّالِحِينَ

۷۶
۲۸۳۲

وَنُوحًا إِذْ نَادَىٰ مِن قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَفَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ
مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ

۷۷

وَنَصْرَنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ
سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ

۷۸

وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَخْكُمَانِ فِي الْحَرْثِ إِذْ نَفَشَتْ فِيهِ
غَنَمَ الْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ

۷۹

فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ وَكُلًّا ءَاتَيْنَا حُكْمًا وَعِلْمًا وَسَخَرْنَا مَعَ
دَاوُدَ الْجَبَالَ يُسَبِّحُونَ وَالطَّيْرُ وَكُنَّا فَاعِلِينَ

۸۰

وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَّكُمْ لَتُحَصِّنَكُمْ مِنَ بَأْسِكُمْ
فَهَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ

۸۱

وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِهِ إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي
بَارَكْنَا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمِينَ

و آنان را پیشوایانی نهادیم (که) به امران (مکلفان را) رهبری می‌کنند و کار خیرات را و بر پاداشتن نماز را و دادن زکات را فراسویشان وحی کردیم ، حال آنکه آنان پرستندگان ما بوده‌اند.

و لوط را حکمت و دانشی دادیم و او را از آن گروهی که کارهای (جنسی) بس پلید می‌کرده‌اند نجات دادیم. آنان بی‌گمان گروهی بد و فاسق بوده‌اند.

و او را در رحمت خویش داخل کردیم. به‌راستی او از شایستگان است.

و نوح را (نیز در رحمتان داخل کردیم) چون از پیش (ما) ندا کرد و ما او را اجابت کردیم و وی را با خانواده‌اش از (آن) بلای بزرگ رهانیدیم.

و او را از (شر) مردمی که با نشانه‌های ما (همان‌ها و ما را) به دروغ گرفته بودند، پیروزی بخشیدیم؛ آنان بی‌چون مردم بدی بودند؛ پس همه‌ی ایشان را غرق کردیم.

و داوود و سلیمان را (نیز) چون درباره‌ی آن کشتزار – گوسفندان قوم، شب‌هنگام در آن همچنان پراکنده شدند – داوری می‌کردند؛ و ما شاهد داوری آنان بوده‌ایم.

پس آن (داوری) را به سلیمان فهماندیم و به هر یک (از آن دو) حکم [سلطه] و دانشی دادیم، و کوه‌ها را با داوود تسبیح‌گویان مسخر کردیم و (نیز) پرندگان را. و ما کننده‌ی (این کارها) بوده‌ایم.

و برای شما به او [داوود] فن زره(سازی) را آموختیم، تا شما را از درگیری‌ها و خطراتان نهبانی کند. پس آیا شما سپاسگزارید؟

و برای سلیمان، بادِ وزان را – در حالی‌که به فرمان او سوی سرزمینی که در آن برکت نهاده بودیم جریان می‌یافت – مسخر کردیم. و ما به هر چیزی دانا بوده‌ایم.

وَمِنَ الشَّيْطَانِ مَنْ يَغُوصُونَ لَهُ وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ ذَلِكَ^ط وَكُنَّا لَهُمْ حَافِظِينَ

وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ^ط أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ

فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ^ط وَفَكَشَفْنَا مَا بِهِ^ط مِنْ ضُرٍّ^ط وَآتَيْنَاهُ أَهْلَهُ^ط وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً^ط مِّنْ عِنْدِنَا^ط وَذِكْرًا^ط لِلْعَبِيدِينَ

وَإِسْمَاعِيلَ^ط وَإِدْرِيسَ^ط وَذَا الْكِفْلِ^ط كُلٌّ مِّنَ الصَّابِرِينَ

وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا^ط إِنَّهُمْ مِّنَ الصَّالِحِينَ

وَذَا التُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغْضِبًا^ط فَظَنَّ أَنْ لَّنْ نَّقْدِرَ عَلَيْهِ^ط فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ^ط سُبْحَانَكَ^ط إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ

فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ^ط وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ^ط وَكَذَلِكَ^ط نُنَجِّي الْمُؤْمِنِينَ

وَزَكَرِيَّا إِذْ نَادَى رَبَّهُ^ط رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ

فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ^ط وَوَهَبْنَا لَهُ^ط يَحْيَى^ط وَأَصْلَحْنَا لَهُ^ط زَوْجَهُ^ط إِنَّهُمْ كَانُوا يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ^ط وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا^ط وَرَهَبًا^ط وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ

و برخی از شیاطین کسانی (بودند که) برایش غواصی می‌کردند و عملی (هم) جز این انجام می‌دادند، و برایشان نگهبان بوده‌ایم.

و ایوب را (نیز) چون پروردگارش را ندا در داد که: «همواره به من زیان رسیده و تویی رحم‌کننده‌ترین رحم‌کنندگان.»

پس (دعای) او را اجابت نمودیم؛ پس زیان‌هایش را برطرف کردیم. و کسان او و همانندشان را با ایشان به او دادیم، حال آنکه رحمتی از جانب ما و یادواره‌ای برای عبادت‌کنندگان بود.

و (نیز) اسماعیل و ادريس و ذوالکفل را (که) همه از شکیبایانند.

و آنان را در رحمت خود داخل نمودیم (و) به‌راستی ایشان از شایستگان (رسالتی)‌اند.

و «ذالنون» [؛یونس] را چون خشمگین (از نزد قومش) برفت، پس گمان (شایسته‌ای) برد که ما بر او هرگز تنگ نمی‌گیریم. پس در (دل) تاریکی‌ها (ی دریا و شکم ماهی) ندا در داد: «معبودی جز تو نیست، تو منزهی، من بی‌گمان از ستمکاران (به خود) بوده‌ام.»

پس درخواستش را برایش بر آورده کردیم، و او را از آن اندوه رهایی‌بخشیم. و مؤمنان را این‌گونه نجات می‌دهیم.

و زکریا را چون پروردگار خود را خواند: «پروردگارم! مرا تنها وامگذار، حال آنکه تو بهترین وارثانی.»

پس (دعای) او را برایش اجابت نمودیم و یحیی را بدو بخشیدیم و همسرش را برایش شایسته (و آماده‌ی حمل) کردیم. آنان به‌راستی در نیکی‌ها همگام با یکدیگر شتاب می‌نموده‌اند و ما را از روی رغبت و بیم می‌خوانده‌اند، و تنها برای ما فروتن بوده‌اند.

وَالَّتِي أَحْصَنْتَ فَرَجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُوحِنَا وَجَعَلْنَهَا
وَأَبْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ

إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ

وَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ كُلُّ إِلَيْنَا رَاجِعُونَ

فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ
لِسَعْيِهِؓ وَإِنَّا لَهُ وَكِيلُونَ

وَحَرَّمْ عَلَى قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَنَّهُمْ لَا يَرْجِعُونَ

حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُمْ مِّنْ كُلِّ حَدَبٍ
يَنْسِلُونَ

وَأَقْرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصَرُ الَّذِينَ
كَفَرُوا يَوِيلَنا قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا بَلْ كُنَّا
ظَالِمِينَ

إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ حَصْبُ جَهَنَّمَ أَنْتُمْ لَهَا
وَارِدُونَ

لَوْ كَانَ هَؤُلَاءِ ءَالِهَةً مَّا وَرَدُّوْهَا كُلُّ فِيهَا خَلِدُونَ

لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ

إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُم مِّنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ

و آن زنی[:مریم] را که عورتش را نگهداشت، پس در او از
روح (برجسته‌ای از آفریدگان) خود دمیدیم و او و پسرش
را برای جهانیان آیتی قرار دادیم.

(ای پیامبران!) اینان بی‌گمان امت شمايند؛ امتی يگانه. و
منم پروردگارتان، (پروردگاری يگانه). پس تنها مرا
بپرستيد.

و (اما) کارشان را میان خودشان پاره پاره کردند. همگان
تنها سوی ما برگشت‌کنندگانند.

پس هر کس در حال ایمان کارهایی شایسته انجام دهد،
برای تلاش او هرگز ناسپاسی‌ای نیست، و همواره ماییم که
(اعمالش را) برایش ثبت‌کنندگانیم.

و بر گروهی که هلاکشان کردیم، بی‌چون عدم بازگشتشان
(در رجعت به دنیا) حرام است (که ناگزیر و ناگزیر رجعت
خواهند کرد).

تا هنگامی‌که یاجوج و ماجوج گشایش یابند در حالی‌که آنان
از هر بلندیایی فرو می‌گسلند.

و وعده‌ی حق نزدیک شد. پس ناگهان دیدگان کسانی که کفر
ورزیده‌اند در آن (هنگامه) خیره است (و می‌گویند:) «ای
وای بر ما! از این (روز) بی‌گمان در (ژرفای) غفلت بوده‌ایم،
بلکه ما ستمگران بوده‌ایم.»

همواره شما و آنچه غیر از خدا می‌پرستید، گیرانه‌ی
دوزخید. شما برای آن (در همان،) داخل شدگانید.

اگر اینان خدایانی (حقیقی) بودند، در آن (برای عذابشان)
وارد نمی‌شدند، حال آنکه جملگی در آن ماندگارند.

برایشان در آنجا ناله‌ای پرهیجان است، و (هم)آنان در آنجا
(ندای یکدیگر را) نمی‌شنوند.

بی‌گمان کسانی که در گذشته از جانبمان به آنان نیکوترین
(وعده) گذشت، ایشان از آن (آتش) دورشدگانند.

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا ۖ وَهُمْ فِي مَا أُشْتَهَتْ أَنْفُسُهُمْ خَالِدُونَ

۱۰۳

لَا يَحْزَنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ هَذَا يَوْمُكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ

۱۰۴

يَوْمَ نَنْظُرُ السَّمَاءَ كَظَيِّ السَّجَلِ لِلْكِتَابِ كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ تُعِيدُهُ ۖ وَعَدًا عَلَيْنَا ۖ إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ

۱۰۵

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ

۱۰۶

إِنَّ فِي هَذَا لَبَلَاغًا لِقَوْمٍ عَبْدِينَ

۱۰۷

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

۱۰۸

قُلْ إِنَّمَا يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهُهُ وَاحِدٌ ۖ فَهَلْ أَنْتُمْ مُّسْلِمُونَ

۱۰۹

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ ءَاذَنْتُكُمْ عَلَىٰ سَوَاءٍ ۖ وَإِنْ أُدْرِيَ أَقْرَبُ أَمْ بَعِيدُ ۖ مَا تُوعَدُونَ

۱۱۰

إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ

۱۱۱

وَإِنْ أُدْرِيَ لَعَلَّهُ فَتَنَهُ لَكُمْ وَمَتَعَ إِلَىٰ حِينٍ

۱۱۲

قُلْ رَبِّ أَحْكُم بِالْحَقِّ ۚ وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ

صدای (آتش‌باران) محسوس آن را نمی‌شنوند، و (هم)آنان در میان آنچه دل‌هایشان خواسته، جاودانند.

بزرگ‌ترین دلهره و وحشت، آنان را غمگین نمی‌کند، و فرشتگان آنان را با کوششی تمام پیاپی در برمی‌گیرند (و به آنان می‌گویند:) «این همان روز شماس‌ت که (بدان) وعده داده می‌شده‌اید.»

روزی که آسمان را – همچون در پیچیدن صفحه‌ی سخت نامه‌ها– طوماروار درهم می‌پیچیم. همان گونه که بار نخست آفرینش را آغاز کردیم، دوباره آن را باز می‌گردانیم. حال آنکه (این) وعده‌ای است بر عهده‌ی ما که بی‌گمان انجام‌دهنده‌ی آن) بوده‌ایم.

و به‌راستی و درستی در زبور – پس از یادواره‌ی تورات و انجیل و ...) – نوشتیم: «زمین را بی‌چون بندگان شایسته‌ام به ارث خواهند برد.»

بی‌گمان در این جریان برای مردمان عبادت‌پیشه نویدی حتمی و رساست.

و ما تو را جز رحمتی برای تمام جهانیان (در مثلث زمان) نفرستادیم.

(به اینان) بگو: «تنها به من (درباره‌ی خدا) وحی می‌شود، که خدای شما خدایی است یگانه. پس آیا شما (در برابرش) تسلیم‌شونده‌اید؟»

پس اگر روی برتافتند بگو: «به همه‌ی شما – به گونه‌ای یکسان– (رستاخیز جهان را) اعلام کردم و نمی‌دانم آنچه وعده داده شده‌اید آیا نزدیک است یا دور.»

«همواره او سخن آشکار را می‌داند و آنچه را (هم) پوشیده می‌دارید می‌داند.»

«و نمی‌دانم؛ شاید آن برای شما آزمایشی آتشین، و تا چند گاهی (وسیله‌ی) برخورداری باشد.»

گفت: «پروردگارم! به حق داوری فرمای. و پروردگاران (همان) رحمتگر بر آفریدگان است، (که) بر آنچه (خلاف حقیقت) توصیف می‌کنید، مورد درخواستِ یاری (یاوران حق) است.»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ

يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَرَىٰ وَمَا هُمْ بِسُكَرَىٰ وَلَٰكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَّرِيدٍ

كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَن تَوَلَّاهُ فَأَنَّهُ يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِّن نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِّنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِّنْ مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُّخَلَّقَةٍ لِّبَيِّنَ لَكُمْ وَنُقِرُّ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ وَمِنْكُمْ مَّن يُتَوَفَّىٰ وَمِنْكُمْ مَّن يُرْدُّ إِلَىٰ أَرْدَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِن بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأَنْبَتَتْ مِن كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ

هان ای مردمان! پروردگارتان را پاس دارید، بی‌گمان زلزله‌ی (مرگبار) ساعت [قیامت] چیزی بس بزرگ است.

روزی که آن را ببینید، هر شیردهنده‌ای آن را که شیر می‌دهد (از شدت هراس) به فراموشی می‌سپارد و هر زن بارداری بار خود را فرو می‌نهد و مردم را مست می‌بینی، حال آنکه مست نیستند. ولی عذاب خدا شدید است.

و برخی از مردمان کسانی(اند که) درباره‌ی خدا بدون هیچ بینش و) دانشی مجادله (و ستیز) می‌کنند و از هر شیطان سرکشی پیروی می‌نمایند.

بر زیانش نبشته شده است که همانا هر کس او را به سرپرستی برگیرد، پس همواره او را گمراه می‌کند و سوی عذاب (آن) آتش زبانه‌دار رهنمونش می‌سازد.

هان ای مردمان! اگر درباره‌ی برانگیخته شدن (پس از مرگتان) در (ژرفای) شکی مستند بوده‌اید، پس همانا (بدانید که) ما شما را از خاک آفریدیم، سپس از نطفه، سپس از علقه [خونی آویزک]، سپس از مضغه [گوشتکی له شده] به بار آمده و به بار نیامده تا (حقایق ربّانی را) برای شما روشن گردانیم. و آنچه را می‌خواهیم تا مدتی معین در رحم‌ها پایدار می‌داریم، سپس شما را به حالت کودکی برون می‌آوریم، سپس (حیات شما را ادامه می‌دهیم) تا به حد رشداتان برسید و برخی از شما (پیش از پیری) مرگش در رسد، و برخی از شما (هم) به پست‌ترین زمان عمر(ش) برگردانده شود، به گونه‌ای که پس از دانستنی (اندک) آن را (هم) نداند. و زمین را پژمرده می‌بینی، پس هنگامی که آب (باران) بر آن فرود آوریم به جنبش درآید و نمو کند و از هر نوع (رستنی‌های) همسان (و) نیکوی فرخ‌بخشی برویاند.

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَأَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

وَأَنَّ السَّاعَةَ ءَاتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّنِيرٍ

ثَانِي عِطْفِهِۦ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ لَهُ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَنُذِيقُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَذَابَ الْحَرِيقِ

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتَ يَدَاكَ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَمٍ لِلْعَبِيدِ

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِۦ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فَتْنَةٌ أُنْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِۦ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ

يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُ وَمَا لَا نَبْفَعُهُۥ ذَٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ

يَدْعُوا لَمَن ضَرُّهُۥ أَقْرَبُ مِن نَّفْعِهِۦ لَبِئْسَ الْمَوْلَىٰ وَلِبِئْسَ الْعَشِيرُ

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرَىٰ مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ

مَنْ كَانَ يَظُنُّ أَن لَّن يَنْصُرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ كَيْدُهُۥ مَا يَغِيظُ

این برای آن است که به‌راستی خدا، (هم)او تمامی حق است و اینکه مردگان را – به‌درستی– زنده می‌کند و بر هر چیزی بسی تواناست.

و اینکه ساعت (مرگ و زندگی همگانی) همواره آمدنی است (و) هرگز شکی مستند (هم) در آن نیست و همانا خدا کسانی را که در گورهایند برمی‌انگیزد.

و از (میان) مردمان کسی است که درباره‌ی خدا – بدون هیچ دانایی و نه رهنمودی و نه کتاب روشنگری – به مجادله و ستیز می‌پردازد،

حال آنکه (از سرِ نخوت) پهلو در هم پیچنده [کمر بسته] است تا (مردم را) از راه خدا گمراه کند. و در این دنیا برای او رسوایی و خواری است و در روز رستاخیز عذاب آتش بس سوزان را به او می‌چشانیم.

این (کیفر بزرگ) به سزای (همان) چیزهایی است که دست‌هایت [نیروهایت] پیش فرستاده است. و اینکه خدا همواره به بندگان خود زیاد بیدادگر نیست.

و از میان مردم کسی است که خدا را فقط بر (مبنای) جانبی (و هوسی مصلحتی) می‌پرستد. پس اگر خبری به او رسد بدان اطمینان یابد و چون بلایی آتشین بدو رسد روی برتابد. (او) دنیا و آخرت را زیان کرده (و) این همان زیان آشکارگر است.

از غیر خدا همی خواند و می‌خواهد چیزی را که نه زیانش رساند و نه سودش دهد. این است همان گمراهی دور و دراز.

همواره کسی را می‌خواند و می‌خواهد که بی‌گمان زیانش از سودش نزدیکتر است. وه! به‌راستی چه بد سروری و چه بد دمسازی است!

بی‌گمان، خدا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته (ی‌ایمان) کرده‌اند، در باغ‌هایی سردرهم درمی‌آورد که از زیر (درختان)شان (؛نهرها و رودبارها) روان است. خدا همواره هر چه اراده کند انجام می‌دهد.

هر که می‌پنداشته است (که) خدا او را در دنیا و آخرت هرگز یاری نخواهد کرد، پس وسیله‌ای سوی آسمان در کشد (و خود را حلق‌آویز کند)؛ سپس (آن را) بی‌چون ببرد؛ آن‌گاه همی بنگرد (که) آیا نیرنگش چیزی را که مایه‌ی خشم اوست حتماً از میان خواهد برد؟

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يُرِيدُ

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئِينَ وَالنَّصَارَى
وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ
الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَمَن فِي
الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ
وَالْدَوَابُّ وَكَثِيرٌ مِّنَ النَّاسِ ۖ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ ۚ
وَمَن يُوْهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن مُّكْرِمٍ ۚ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ۖ

هَذَانِ خَصْمَانِ اخْتَصَمُوا فِي رَبِّهِمْ ۚ فَالَّذِينَ كَفَرُوا
قُطِعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ مِّن تَارٍ يُصَبُّ مِن فَوْقِ رُءُوسِهِمُ
الْحَمِيمُ

يُصْهَرُ بِهِ ۚ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ

وَلَهُمْ مَقْعٌ مِّنْ حَدِيدٍ

كَلَّمَآ أَرَادُوا أَن يَخْرُجُوا مِنْهَا مِّنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا
عَذَابَ الْحَرِيقِ

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ
تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ
وَلُؤْلُؤًا ۖ وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ

و این‌گونه قرآن را – حال آنکه آیاتی روشن است – فرو
فرستادیم و خدا به‌راستی هر که را اراده کند راه می‌نماید.

به‌راستی کسانی که ایمان آوردند و کسانی که یهودی شدند
و التقاتیان و نصرانیان و زرتشتیان و کسانی که شرک
ورزیدند ، بی‌گمان خدا روز قیامت میانشان را جدا خواهد
کرد، زیرا خدا همواره بر هر چیزی بس گواه است.

آیا ندیدی که خدا هر کس در آسمان‌ها و هر کس که در
زمین است– و خورشید و ماه و ستارگان و کوه‌ها و درختان
و جنبندگان– به‌راستی برایش (همگی) سجده می‌کنند و
(نیز) بسیاری از مردمان و (حتی) بسیاری از آنان هم که
عذاب بر آنان محقق شده است (برای او سجده می‌کنند)؟ و
هر که را خدا خوار کند، برایش هیچ گرامی‌دارنده‌ای
نیست. همواره خدا هر چه بخواهد انجام می‌دهد.

این دو (گروه با یکدیگر) دشمنانند (که) درباره‌ی
پروردگارشان با هم بسی دشمنی (و ستیزه) کردند. پس
کسانی که کفر ورزیدند، جامه‌هایی بسیار از آتش برایشان
بریده شده است (و) از بالای سرهاشان مایع جوشان ریخته
می‌شود.

در شکم‌های آنهاست با پوست‌ها [بدن‌ها]شان بدان
گداخته و ذوب می‌گردد.

و برای (وارد کردن ضربت بر سر) آنان گرزهایی از آهن
است.

هر بار خواستند از (شدت) اندوهی، از آن بیرون روند در
آن بازگردانیده می‌شوند و (به آنان گویند: «هان!») بچشید
عذاب آتش بس سوزان را.»

بی‌گمان خدا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته
(ی‌ایمان) کردند در باغ‌هایی سردرهم – که از زیر (درختان)
شان نهرها روان است – در می‌آورد؛ در آنجا با دستبندهایی
از طلا و مروارید آراسته می‌شوند و لباس‌هاشان در آنجا
حریر [پرنیان] است.

وَهْدُوا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَهْدُوا إِلَى صِرَاطِ الْحَمِيدِ

و راهنمایی شدند فراسوی گفتار پاکیزه، و راهنمایی شدند فراسوی راه (خدای) بس مورد سپاس.

۲۵

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً الْعَاكِفُ فِيهِ وَالْبَادِ وَمَنْ يُرِدْ فِيهِ بِالْحَادِ بِظُلْمٍ نُّذِقْهُ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ

بی‌گمان، کسانی که کافر شدند و از راه خدا و مسجدالحرام – که آن را برای مردمان اعم از اقامت‌گزیدگان و مسافران، یکسان قرار داده‌ایم – جلوگیری می‌کنند و هر که بخواهد در آنجا به (انحرافی) پوشاننده (ی حق) و ظالمانه درآید، او را از عذابی دردناک می‌چشانیم.

۲۶
۲۸۸۹

وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ أَنْ لَا تُشْرِكْ بِي شَيْئًا وَطَهِّرْ بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ

و چون برای ابراهیم جای آن خانه [کعبه] را آماده کردیم (بدو گفتیم:) «چیزی را با من شریک مگردان و خانه‌ام را – برای طواف‌کنندگان و قیام‌کنندگان و رکوع‌کنندگان سجده‌کننده – پاکیزه گردان.»

۲۷

وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ

«و در میان مردمان برای (ادای) حج اعلان کن (که) پیادگان سویت آیند و (نیز) سواران بر شترانی لاغر – از هر راهی دور – سویت [فرا سوی کعبه] روان شوند.»

۲۸

لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَعْلُومَاتٍ عَلَى مَا رَزَقَهُمْ مِّنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِيعُوا أَلْبَاسَ الْفَقِيرِ

«تا شاهدان (دیدار و برخورداری) منافعی برای خویش باشند و نام خدا را – در روزهای معلومی بر دام‌های زبان‌بسته‌ای که روزی آنان کرده است – ببرند؛ پس از آنها بخورید و بدحال کمرشکسته (ی فقیر) را (از آن) بخورانید.»

۲۹

ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلِيُوفُوا نُذُورَهُمْ وَلِيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ

سپس باید آلودگی خود را بزدایند و به نذرهای خود وفا کنند و بر گرد آن خانه‌ی کهن آزاد [کعبه] بسیار طواف کنند.

۳۰

ذَٰلِكَ وَمَنْ يُعِظْمْ حُرْمَتِ اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ ۖ وَأُحِلَّتْ لَكُمُ الْأَنْعَامُ إِلَّا مَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ ۖ فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ

این (کاری با کرامت) است. و هر کس احترامات (ربانی) خدا را بزرگ بدارد، پس (همان) برایش نزد پروردگارش پسندیده و بهتر است. و برای شما نعمت‌های حیوانی [حیوانات رام] حلال شده است، مگر آنچه (در قرآن) بر شما خوانده می‌شود. پس از پلیدی – همچون بتان – همواره دوری گزینید و از گفتار باطل (هم) اجتناب ورزید.

حُنَفَاءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِۦ. وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا
خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي
مَكَانٍ سَحِيقٍ

ذَٰلِكَ وَمَنْ يُعَظِّمْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ

لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَا إِلَى الْبَيْتِ
الْعَتِيقِ

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنَسَكًا لِّيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ
مِّنْ بَهِيمَةٍ الْأَنْعَامِ ۖ فَالْهَيْكُمُ إِلَٰهُ وَاحِدٌ فَلَهُۥ أَسْلِمُوا وَبَشِّرِ
الْمُحْبِتِينَ

الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِرِينَ عَلَىٰ مَا
أَصَابَهُمْ وَالْمُقِيمِي الصَّلَاةِ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ

وَالْبُدْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِّنْ شَعَائِرِ اللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ
فَازْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا صَوَافَّ ۖ فَإِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا
فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطْعِمُوا الْقَانِعَ وَالْمُعْتَرَّ ۚ كَذَٰلِكَ سَخَّرْنَاهَا
لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

لَنْ يَنَالَ اللَّهُ لُحُومُهَا وَلَا دِمَآؤُهَا وَلَكِنْ يَنَالُهُ التَّقْوَىٰ
مِنْكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَىٰ مَا
هَدَيْنَاكُمْ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ

إِنَّ اللَّهَ يُدَافِعُ عَنِ الَّذِينَ ءَامَنُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ
كُفُورٍ

در حالی که از غیر خدا رویگردان شده (و) به او شرک
نورزید. و کسی که به خدا شرک ورزد چنان است که گویی
از آسمان فرو افتاده، پس مرغان او را می‌ربایند، یا باد او را
به پرتگاهی دور – خردکننده– و نابسامان می‌افکند.

این است (فرمان بزرگ الهی) و هر کس شعائر خدا را بزرگ
بدارد، همانا، پس (هم) آنها (حاکمی) از پرهیزگاری
دل‌هاست.

برایتان در آن (قربانی)ها تا مدتی معین سودهایی است،
سپس جایگاه (قربانی کردن) آنها سوی خانه‌ی کهن [کعبه]
آزاد است.

و برای هر امتی روش ویژه‌ای (برای حج) نهادیم، تا نام خدا
را بر دام‌های زبان‌بسته‌ای که روزیشان گردانیده یاد کنند.
پس (بدانید که) معبود شما معبودی یگانه است، پس تنها
برای او گردن نهید. و خاکساران و بینی بر خاک نهندگان (در
برابر خدا) را بشارت ده.

کسانی (را) که چون خدا یاد شود، دل‌هایشان (از عظمتش)
هراس یابد، و (آنان که) برهر چه بر سرشان آید صبر
پیش‌کنند، و (نیز) کسانی (که) بر پا دارندگان نمازند و از
آنچه روزیشان داده‌ایم انفاق می‌کنند.

و شتران درشت اندام را برای شما از (جمله‌ی) شعائر
[بلندگوهای دین] خدا قرار دادیم– در آنها برای شما خیری
است– پس نام خدا را بر آنها – در حالی که صف اندر
صفاند – یاد کنید، و چون به پهلوهایشان فروافتادند از آنها
بخورید و به قناعت‌پیشه و (به) عابری بسیار مستمند (که
چشم‌داشت هم دارد) بخورانید. این‌گونه آنها را برای شما
رام کردیم، شاید شما شکرگزارید.

هرگز نه گوشت‌هایشان و نه خون‌هایشان به خدا نرسد ولی
(این) تقوای شماس‌ت که به او می‌رسد. این‌گونه (خدا) آنها
را برای شما رام کرد، تا خدا را به پاس آنکه شما را هدایت
نموده بزرگ دارید. و نیکوکاران را مژده ده.

همواره خدا از کسانی که ایمان آورده‌اند دفاع می‌کند، زیرا
خدا هیچ خیانت‌پیشه‌ای بس کافر (یا) کفران‌کننده‌ای بس
ناسپاس را دوست نمی‌دارد.

أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَتِّلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلَمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ

۴۰

الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَنْ يَقُولُوا رَبُّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَهَدِمَتْ صَوَامِعُ وَبِيعَ وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ

۴۱

الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ

۴۲

وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَثَمُودُ

۴۳

وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ

۴۴

وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ وَكَذَّبَ مُوسَىٰ فَأَمَلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ ثُمَّ أَخَذْتَهُمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ

۴۵

فَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَبِئْرٍ مُعَطَّلَةٍ وَقَصْرٍ مَشِيدٍ

۴۶

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ

برای کسانی که کشتار می‌شوند، اجازه‌(ی کشتار) داده شده، چه آنکه همواره ستم دیده‌اند و البته خدا بر یاری آنان بی‌گمان بس تواناست.

کسانی که به ناحق از خانه‌هایشان بیرون رانده شدند، و (گناهی نداشتند) جز اینکه گویند: «پروردگار ما خداست.» و اگر خدا (زیان) بعضی از مردم را به وسیله‌ی بعضی دیگر دفع نمی‌کرد، جایگاه عبادت مسیحیان و یهودیان و نمازها و نمازخانه‌ها(ی مسلمانان) که نام خدا در آنها بسیار برده می‌شود، سخت ویران می‌شد. و همواره خدا به کسی که (دین) او را یاری می‌کند بی‌گمان یاری می‌دهد. به‌راستی خدا بسی نیرومند و کانون عزّت است.

همان کسانی که چون در زمین به آنان توان و امکان دهیم، نماز را (به شایستگی) بر پا می‌دارند و زکات می‌دهند و (مکلفان را) به کارهای پسندیده وامی‌دارند و از کارهای ناپسند باز می‌دارند. و فرجام همه‌ی امور تنها از آن خداست.

و اگر تو را تکذیب می‌کنند، پس بی‌گمان پیش از آنان (نیز) قوم نوح و عاد و ثمود (هم پیامبران را) تکذیب کردند.

و (نیز) قوم ابراهیم و قوم لوط.

و (همچنین) اصحاب مَدَّیْن (تکذیب کردند) و موسی سخت تکذیب شد. پس برای کافران مهلت دادم، سپس (گریبان) آنان را بر گرفتم. پس (بنگر)، انکار (و انکار) ما چگونه بود؟

پس چه بسیار از مجتمعاتی را که در حال ستمکاریشان هلاکشان کردیم. در نتیجه سقف‌های جایگاه‌هایشان زیر و زبر شد و (بسا) چاهی متروک و قصری سخت‌بنیان و افراشته را (نیز ویران کردیم).

پس آیا در زمین گردش نکردند، تا برایشان دل‌هایی باشد که با آنها خردورزی کنند، یا گوش‌هایی که با آنها بشنوند؟ پس بی‌گمان، (این) چشم‌ها نابینا نیست ولی (چشم‌های) دل‌هایی که در سینه‌هاست کور است.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَإِنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ

وَكَايْنٍ مِّنْ قَرْيَةٍ أُمْلِيتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْتُهَا وَإِلَى الْمَصِيرِ

قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ

فَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي ءَايَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَّسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا إِذَا تَمَنَّى أَلْقَى الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنْسَخُ اللَّهُ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكِمُ اللَّهُ ءَايَتَهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِۦ فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِّنْهُ حَتَّىٰ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ يَوْمٍ عَقِيمٍ

و از تو عذاب(شان) را با شتاب می‌طلبند، حال آنکه خدا هرگز وعده‌ی (عذاب) خود را تخلف نمی‌کند. و یک روز (از قیامت) نزد پروردگارت مانند هزار سال است از آنچه بر می‌شمیرید.

و چه بسا از اجتماعاتی که در حال ستمکاریشان برایشان مهلت دادم، سپس (گریبان) ایشان را برگرفتم. و بازگشت (همگان) تنها سوی من است.

بگو: «هان ای مردمان! من برای شما تنها هشداردهنده‌ای روشن‌گرم.»

پس کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته(ی ایمانشان) انجام دادند، پوشش و روزی‌ای بس گسترده و با کرامت تنها برای ایشان خواهد بود.

و کسانی که در (خدشه‌دار کردن) آیات ما می‌کوشیدند حال آنکه (به گمانشان) با ما دست و پنجه نرم می‌کنند، آنان همراهان آتشی بس سوزانند.

و (ما) پیش از تو هیچ رسول و فرستاده‌ی برجسته‌ای را نفرستادیم جز اینکه هر گاه آرزو(ی هدایت مکلفان را) می‌کرد، شیطان در آرزویش القا(ی شبهه) می‌نمود. پس خدا آنچه را شیطان القا می‌نماید محو می‌کند، سپس خدا آیات خود را استوار می‌دارد. و خدا بس دانای حکیم است.

تا آنچه را شیطان القا می‌کند، برای کسانی که در دل‌هایشان بیماری است – و (نیز) برای سنگدلان– آزمایشی آتش‌بار گرداند. و بی‌گمان ستمگران همواره در (ژرفای) جدایی (از حق) و ستیزه‌ای بس دور و درازند.

و تا آنان که دانش (وحیانی) یافته‌اند بدانند همانا این (نسخ القائنات شیطانی و تحکیم آیات ربانی)، به تمامی حق از سوی پروردگار تو است، تا بدو ایمان آورند. پس دل‌هایشان برای او بسی خاکسار و خاضع گردد. و به‌راستی خدا کسانی را که ایمان آورده‌اند، همانا سوی راهی راست راهبر است.

و کسانی که کفر ورزیدند، همیشه از آن (راه راست) در تردیدی شدیدند، تا ناگهان ساعت (زندگی آخرین) برایشان فرا رسد، یا عذاب روزی نازا به سراغشان آید.

الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ

۵۷

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ

۵۸
۲۹۲۲

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

۵۹

لَيَدْخِلْنَهُمْ مُّدَخَلًا يَرْضَوْنَهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ

۶۰
حزب
۱۳۶

ذَٰلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ لَيَنْصُرَنَّهُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ

۶۱

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ

۶۲

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ

۶۳

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ

۶۴

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ

تمامی فرماندهی (حق) در چنان روزی از آن خداست، میانشان فرمان می‌دهد. پس کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته(ی ایمانشان) را انجام دادند در باغ‌های سردرهم و پر ناز و نعمتند.

و کسانی که کفر ورزیده و به وسیله‌ی نشانه‌های ما (همان‌ها و ما را) تکذیب کردند، برایشان عذابی توهین‌آمیز است.

و کسانی که در راه خدا مهاجرت کرده، سپس کشته شدند یا مردند، همانا خدا همواره به آنان روزی نیکویی می‌دهد. و به‌راستی خدا، (هم)او به‌درستی بهترین روزی‌دهندگان است.

بی‌گمان آنان را در جایگاهی که آن را می‌پسندند همی در خواهد آورد. و همانا خدا به‌راستی بسی دانای بردبار است.

چنین است و هرکس نظیر آنچه بر او عقوبت رفته است دست به عقوبتی همسان زند، سپس مورد ستم قرار گیرد، همواره خدا او را بی‌گمان یاری خواهد کرد. به‌راستی خدا همانا بخشایشگر پوشنده است.

این به‌راستی بدین سبب است که خدا شب را در روز فرو می‌برد و روز را در شب فرو می‌برد. و اینکه خدا همواره بسی شنوای بسیار بیناست.

(آری،) این بی‌گمان بدین سبب است که خدا خود تمامی حق است و آنچه به جای او می‌خوانند، (هم)او تمامی باطل است. و اینکه خدا بس والای بزرگ است.

آیا ندیدی که خدا از آسمان به‌راستی آبی فرو فرستاد؟ پس زمین (با آن) سرسبز می‌گردد. همانا خدا بسی دقیق، (و) ناپیدای بسیار آگاه است.

آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است تنها از اوست و همانا خدا، (هم)او، بی‌نیاز بسیار ستوده است.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي الْأَرْضِ وَالْفُلْكَ تَجْرِي
فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ ۖ وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا
بِإِذْنِهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرءُوفٌ رَحِيمٌ

وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ۚ إِنَّ
الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ

لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ ۖ فَلَا يُنْزِعُ عَنْكَ فِي
الْأَمْرِ ۖ وَاذْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ ۚ إِنَّكَ لَعَلَىٰ هُدًى مُسْتَقِيمٍ

وَإِنْ جَدَلُوكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ

اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۖ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ
كِتَابٌ ۖ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ ۖ سُلْطَنَا وَمَا لَيْسَ
لَهُمْ بِهِ ۖ عِلْمٌ ۖ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِن نَّصِيرٍ

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَاتُنَا بَيِّنَاتٍ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الَّذِينَ
كَفَرُوا الْمُنْكَرَ ۚ يَكَادُونَ يَسْطُونَ بِالَّذِينَ يَتُلُونَ عَلَيْهِمْ
ءَايَاتِنَا ۚ قُلْ أَفَأَنْبِئُكُمْ بِشَرٍّ مِّن ذَٰلِكُمُ النَّارُ وَعَدَهَا اللَّهُ
الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

آیا ندیدی که خدا به‌درستی آنچه را در زمین است برای
شما مسخر کرد. و (نیز) کشتی‌ها را در حالی‌که در دریا به
فرمان او روانند، و آسمان را نگه می‌دارد، تا مبدا بر زمین
فرو افتد، مگر به اذن او. به‌راستی خدا نسبت به مردمان
بسی مهربان و رحمتگر بر ویژگیان است.

و او کسی است که شما را زنده کرد. سپس شما را
می‌میراند. باز پس شما را زنده می‌کند. (اما) انسان بی‌گمان
سخت کافر (یا) ناسپاس است.

برای هر امتی رسم و جایگاهی برای عبادت و قربانی قرار
دادیم که آنها بدان سوی و روش روانند. پس نباید در این
امر با تو به ستیزه برخیزند. و سوی پروردگارت دعوت کن.
همانا تو همواره بر راهی راست، چیره‌ای.

و اگر با تو مجادله کردند، بگو: «خدا به آنچه می‌کنید داناتر
است.»

(این تنها) خداست که روز قیامت در آنچه با یکدیگر در آن
اختلاف می‌کرده‌اید، داوری خواهد کرد.

آیا ندانستی که خدا همواره آنچه را در آسمان و زمین است
می‌داند؟ بی‌گمان این‌ها (همه) در کتاب (علم خدا) است.
همواره این بر خدا آسان است.

و (بعضی از آفریدگان)، از غیر خدا، چیزی را می‌پرستند که
(خدا) بر (تأیید) آن حجتی نازل نکرده و بدان (بینش و)
دانشی (هم) ندارند. و برای ستمکاران هیچ یآوری نیست.

و چون آیات ما با روشنایی (و روشنگری) بر آنان خوانده
شود، در چهره‌های کسانی که کافر شدند (اثر انگار و)
انکارشان را می‌شناسی؛ چیزی نمانده که بر کسانی که آیات
ما را بر ایشان تلاوت می‌کنند سخت حمله‌ور شوند. بگو: «آیا
پس شما را به بدتر از این خبری مهم دهم؟ (آن، همان)
آتش است که خدا آن را به کسانی که کفر ورزیده‌اند وعده
داده و چه بد سرانجامی است!»

يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضَرْبَ مَثَلٍ فَاسْتَمِعُوا لَهُ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ
مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ وَ إِنْ
يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ الطَّالِبُ
وَالْمَطْلُوبُ

۷۴

مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ

۷۵

اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ
سَمِيعٌ بَصِيرٌ

۷۶

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

۷۷

سجده
مستحب

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ
وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۷۷﴾

۷۸

وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ هُوَ اجْتَبَاكُمْ وَمَا جَعَلَ
عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مِّلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ هُوَ
سَمَّكُمْ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ وَفِي هَذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ
شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ فَأَقِيمُوا
الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ
فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ

هان ای مردمان! مثلی زده شد، پس آن را به گوش
برگیرید. بیگمان کسانی را که از (آفریدگان) غیر خدا
می‌خوانید، هرگز (حتی) مگسی هم نیافریدند، و گرچه برای
(آفریدن) آن اجتماع کنند. و اگر (هم) آن مگس چیزی از
آنان برباید، آن را با هیچ کوششی از او باز پس نگیرند؛
طالب [این جویندگان] و مطلوب [آن مگس] هر دو
ناتوانند.

قدر (و منزلت الوهیت و ربوبیت) خدا را چنان که سزاوار
اوست نشناختند. در حقیقت، خداست که همواره بسی
نیرومند عزیز است.

خدا از میان فرشتگان رسولانی برمی‌گزیند و (نیز) از میان
مردمان. بیگمان خدا بسی شنوای بسیار بیناست.

آنچه را پیش روی آنان و آنچه پشت(سر)شان است می‌داند
و همه‌ی امور [کارها، چیزها و فرمان‌ها] تنها به خدا
بازگردانیده می‌شوند.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! رکوع و سجود کنید و
پروردگارتان را بپرستید و کار خیر را انجام دهید، شاید
(خود و دیگران را) رستگار کنید.

و در راه خدا چنان که حقّ جهاد (در راه) اوست جهاد کنید.
اوست که شما را برگزید و در دین بر شما هیچ گونه حرج و
تنگنایی قرار نداد. (نگهبان) روش (ربانی) پدرتان ،
ابراهیم، باشید. او بود که از پیش شما را مسلمان نامید و
در این (قرآن نیز همان آمده است) تا پیامبر بر شما گواه
باشد و شما (هم) بر مردمان گواه باشید. پس نماز را بر پا
دارید و زکات را بدهید و به خدا پناه و عصمت بگیرید. او
مولای شماست؛ چه نیکو مولایی و چه نیکو یاورى.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	جزء: ۱۸ حزب: ۱۳۷ ر: ۲۹۵
۲	قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ	
۳	الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَشِعُونَ	
۴	وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ	
۵	وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ	
۶	إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ	مگر بر همسرانشان یا دستاوردشان (مانند کنیزان که) بی‌گمان بر آنان نکوهشی نیست.
۷	فَمَنِ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ	پس هر کس فراتر از این جوید، آنان، (هم) آنان متجاوزانند.
۸	وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ	و کسانی که برای امانت‌ها و پیمان‌هایشان رعایت‌کنندگانند.
۹	وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ	و کسانی که بر نمازهایشان نگهبانانند.
۱۰	أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ	ایشان خودشان وارثانند.
۱۱	الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ	کسانی که بهشت را به ارث می‌برند، و در آنجا ایشان جاودانانند
۱۲	وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ مِن سُلَالَةٍ مِّن طِينٍ	و بی‌گمان انسان را به‌راستی از عصاره‌ای، از گلی آفریدیم.
۱۳	ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ	سپس او را (به صورت) نطفه‌ای در جایگاهی استوار قرار دادیم.
۱۴	ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظًا فَكَسَوْنَا الْعِظَمَ لَحْمًا ثُمَّ أَنشَأْنَاهُ خَلْقًا ؕ	سپس نطفه را (به صورت) علقه‌ای [:-آویزکی] در آوردیم. پس علقه را (به صورت) گوشتکی لهیده آفریدیم و آن‌گاه (هم) آن گوشتک لهیده را استخوان‌هایی آفریدیم. پس (از آن)، استخوان‌ها را با گوشتی پوشاندیم (و) سپس جنین را آفریده‌ای دگر [:-روح] ایجاد نمودیم. پس خدا بسی مبارک (و) بهترین آفرینندگان است.
۱۵	ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَيِّتُونَ	سپس شما به‌راستی پس از این (مراحل) بی‌چون مردگانید.
۱۶	ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ تُبْعَثُونَ	سپس بی‌گمان شما در روز رستاخیز(تان) برانگیخته خواهید شد.
۱۷	وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِينَ	و به‌راستی بی‌چون ما بر سر (و سامان)تان هفت راه (راهوار) بیافریدیم. و از آفرینش و آفریدگان غافل نبوده‌ایم.

وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَهُ فِي الْأَرْضِ ط وَإِنَّا
عَلَىٰ ذَهَابٍ بِهِۦ لَقَدِيرُونَ

فَأَنْشَأْنَا لَكُمْ بِهِۦ جَنَّتٍ مِّنْ نَّحِيلٍ وَأَعْنَبٍ لَّكُمْ فِيهَا
فَوَاكِهُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ

وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَاءَ تَنْبُتُ بِالدُّهْنِ وَصِبْغٍ
لِّلْأَكْلِينَ

وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُّسْقِيكُم مِّمَّا فِي بُطُونِهَا
وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ

وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦ فَقَالَ يَتَقَوِّمُ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا
لَكُمْ مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُۥ أَفَلَا تَتَّقُونَ

فَقَالَ الْمَلَأُو۟ا الَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنْ قَوْمِهِۦ مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ
مِّثْلُكُمْ يُرِيدُ أَن يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنزَلَ
مَلَائِكَةً مَّا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ

إِنَّ هُوَ إِلَّا رَجُلٌۭ بِهِۦ جِنَّةٌۭ فَتَرَبَّصُوا بِهِۦ حَتَّىٰ حِينٍ

قَالَ رَبِّ اٰنصُرْنِي بِمَا كَذَّبُوْنِ

فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِۦ أَنِ اصْنَعِ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَوْحَيْنَا فَإِذَا جَاءَ
أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ فَاسْلُكْ فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ
وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْ ط وَلَا تُخَاطِبُنِي فِي
الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّعْرِقُونَ

و از آسمان آبی به اندازه‌ای (معین) فرود آوردیم. پس آن
را در زمین جای دادیم. و ما همچنان بر بازگردانیدن آن
بی‌گمان تواناییم.

پس برای شما با آن، باغ‌هایی از درختان خرما و انگور به
وجود آوردیم؛ (که) در آنها برایتان میوه‌های فراوان است و
از آنها می‌خورید.

و درختی را از طور سینا آفریدیم، که برای خورندگان، روغن
و خوراکی و رنگ و جلا(ی معده‌ها) است.

و به‌راستی برای شما در حیوانات نعمت‌وار همواره عبرتی
است؛ از آنچه که در شکم‌های آنهاست به شما می‌نشانیم،
و برایتان در آنها سودهای فراوان است و از آنها می‌خورید.

و بر آنها و بر کشتی‌ها (سوار و) بار می‌شوید.

و به‌راستی نوح را سوی قومش همی فرستادیم. پس (به
آنان) گفت: «ای قوم من! خدا را بپرستید، برایتان جز او
خدایی نیست. پس مگر پروا نمی‌دارید؟»

پس اشراف از (میان) قومش – که کافر شدند– گفتند:
«این جز بشری همچون شما نیست، می‌خواهد بر شما برتری
جوید و اگر خدا می‌خواست بی‌گمان فرشتگانی (برایتان)
می‌فرستاد. ما در میان پدران نخستینمان چنان (چیزی)
نشنیدیم.»

«او جز مردی نیست که در وی جنونی است، پس تا چندی
درباره‌اش به‌درستی انتظار کشید.»

(نوح) گفت: «پروردگارم! به (سزای) آنچه مرا تکذیب
کردند، یاریم ده.»

پس به او وحی کردیم که: «برابر چشم‌هایمان و وحی‌مان
کشتی (نجات) را بساز و چون فرمان ما در رسید و تنور به
فوران آمد، پس در آن از هر نوع حیوان (خشکی) دو تا (،
یکی نر و دیگری ماده)، با خانواده‌ات روان کن – بجز کسی از
آنان که کلمه(ی عذاب) بر او پیشی گرفته است – و
درباره‌ی کسانی که ظلم کرده‌اند با من هرگز سخن مگوی،
(زیرا) آنان بی‌گمان غرق‌شوندگانند.»

فَإِذَا أَسْتَوَيْتَ أُنْتَ وَمَنْ مَّعَكَ عَلَى الْفُلِكِ فَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي نَجَّيْنَا مِنْ أَلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

— ۲۹

وَقُلْ رَبِّ أَنْزِلْنِي مُنْزَلًا مُبَارَكًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ

— ۳۰

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ وَإِنْ كُنَّا لَمُبْتَلِينَ

— ۳۱

ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا ءَاخِرِينَ

— ۳۲

فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْهُمْ أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُۥ أَفَلَا تَتَّقُونَ

— ۳۳

وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِلِقَاءِ الْآخِرَةِ وَاتَّرفَنَّهُمْ فِي الْحَيَوةِ الدُّنْيَا مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ

— ۳۴

وَلَئِنْ أَطَعْتُمْ بَشَرًا مِّثْلَكُمْ إِنَّكُمْ إِذَا لَخَسِرُونَ

— ۳۵

أَيَعِدُكُمْ أَنَّكُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا وَعِظْمًا أَنَّكُمْ مُّخْرَجُونَ

— ۳۶

هِيَهَاتَ هِيَهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ

— ۳۷

إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ

— ۳۸

إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ لَهُۥ بِمُؤْمِنِينَ

— ۳۹

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونَ

— ۴۰

قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لِّیُصْبِحَنَّ نَدِمِینَ

— ۴۱

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ غُرَاءً فَبَعَدَا لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

— ۴۲

«پس هنگامی که تو با همراهانت بر کشتی آرمیدی، بگو ستایش خدایی را (سزا)ست که ما را از (چنگ) گروه ظالمان رهانید.»

— ۲۹

و بگو: «پروردگارم! مرا در فرودگاهی پر برکت فرود آر، حال آنکه تو نیک‌ترین فرودآورندگانی.»

— ۳۰

بهراستی در این (ماجرا) بی‌چون نشانه‌هایی است. ما بهراستی همواره آزماینده بوده‌ایم.

— ۳۱

سپس، از پی آنان نسلی دیگر پدید آوردیم.

— ۳۲

پس در میانشان پیامبری از خودشان فرستادیم که: «خدا را بپرستید، جز او برای شما هرگز معبودی دگر نیست، پس آیا سر پرهیزگاری ندارید؟»

— ۳۳

— ۳۴

و اشراف قومش – که کافر شدند و دیدار آخرت را تکذیب کردند و در زندگی دنیا آنان را مرفه ساخته بودیم – گفتند: «این (مرد) جز بشری همچون شما نیست؛ از آنچه می‌خورید می‌خورد و از آنچه می‌نوشید، می‌نوشد.»

— ۳۵

«و بی‌گمان اگر بشری همانند خودتان را اطاعت کنید، در آن هنگام (و هنگامه) بی‌چون زیانکارانید.»

— ۳۶

«آیا بهراستی شما را وعده می‌دهد که وقتی مردید و خاک و استخوان بودید (باز هم) شما هماره (از گور زنده) بیرون‌شوندگانید؟»

— ۳۷

— ۳۸

«وه! وه! چه دور است آنچه وعده می‌شوید.»

— ۳۹

«زندگی جز این زندگانی دنیای ما نیست (که) می‌میریم و زنده می‌شویم و (دیگر) ما از برانگیخته‌شدگان نیستیم.»

— ۴۰

— ۴۱

«او جز مردی که بر خدا دروغ بسته است نیست و ما (هرگز) برای او ایمان‌آورندگان نیستیم.»

— ۴۲

گفت: «پروردگارم! از آن روی که مرا تکذیب کردند یاریم ده.»

— ۴۳

— ۴۴

فرمود: «به زودی از آن (کارشان) بی‌گمان (و) بی‌امان (از) پشیمانانند.»

— ۴۵

پس فریاد (مرگبار) آنان را بحق فرو گرفت. پس آنها را (چون) خاشاکی گردانیدیم. پس دورباش بر گروه ستمکاران!

— ۴۶

سپس، از پی آنان نسل‌های دیگری پدید آوردیم.

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَعِزُّونَ

ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرًا كُلِّ مَا جَاءَ أُمَّةً رَّسُولُهَا كَذَّبُوهُ^ط فَاتَّبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا وَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ^ج فَبُعَدًا لِقَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ

ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ وَأَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا وَسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَإِيْهِٗ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا عَالِينَ

فَقَالُوا أَنُؤْمِنُ لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا وَقَوْمُهُمَا لَنَا عَبِيدُونَ

فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ

وَجَعَلْنَا آبَنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهٗوَ ءَايَةً وَعَاوَيْنَهُمَا إِلَىٰ رَبِّوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ

يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُّوْا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَأَعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ

وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِ

فَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ

فَذَرَهُمْ فِي غَمَرَتِهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ

أَيَحْسَبُونَ أَنَّمَا نُمِدُّهُمْ بِهِ مِنْ مَّالٍ وَبَنِينَ

نُسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ بَلْ لَا يَشْعُرُونَ

إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُّشْفِقُونَ

وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ

وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ

هیچ امتی نه از اجل خود پیشی می‌جوید و نه دیرکرد آن را می‌طلبد.

سپس فرستادگان خود را پیایی فرستادیم. هر بار برای (هدایت) امتی پیامبرش آمد، او را تکذیب کردند؛ پس ما بعضی (از آنان) را (از) پی بعضی دیگر آوردیم و آنها را زباززد (مردمان) گردانیدیم. پس دورباش برای گروهی که ایمان نمی‌آورند!

موسی و برادرش هارون را با آیات خودمان و حجتی با سلطه‌ای روشنگر فرستادیم،

سوی فرعون و ویژگیانش. پس تکبر نمودند و مردمی سلطه‌گر و بلندپرواز بودند.

پس گفتند: «آیا ما به دو بشر که مانند خودمانند – در حالی که طایفه‌ی آنها بندگان مایند – ایمان بیاوریم؟»

نتیجه، آن دو را تکذیب کردند، پس از زمره‌ی هلاک‌شدگان بودند.

و به‌راستی و درستی به موسی کتاب (وحیانی) دادیم، شاید آنان راه یابند.

و پسر مریم و مادرش را نشانه‌ای گردانیدیم و آن دو را سوی سرزمین بلندی که آسایشگاه و جایگاه آب زلال بود پناهگاه دادیم.

هان ای پیامبران! از چیزهای پاکیزه بخورید و کار شایسته (ی رسالت) کنید، من بی‌گمان به آنچه انجام می‌دهید بسی دانایم.

و این‌ها [جمع مکلفان] به‌راستی (همگان) امت شمايند، امتی یگانه (درجهت رسالت وحیانی) و من پروردگار (یگانه‌ی) شمايم؛ پس مرا پروا ندارید.

پس (آن‌گاه) کار (دین)شان را میان خودشان (با) نوشته‌هایی گوناگون قطعه قطعه کردند (و) هر دسته‌ای به آنچه نزدشان است، خوش(حال)‌اند.

پس در ورطه‌ی گمراهیشان تا چندی واگذارشان.

آیا (چنان) می‌پندارند که بی‌گمان (با) آنچه از مال و پسران بدیشان مدد می‌کنیم (و) یاریشان می‌رسانیم؟

(این از آن روست که) می‌خواهیم برایشان در خیرات شتاب ورزيم؟ (نه!) بلکه دقت و باریک‌بینی نمی‌کنند.

بی‌گمان کسانی که ایشان از خشیت پروردگارشان با بزرگداشت(اش) هراسانند؛

و کسانی که (هم)ایشان به نشانه‌های پروردگارشان ایمان می‌آورند؛

و کسانی که (هم)ایشان با پروردگارشان (کسی را) شریک نمی‌آورند؛

وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا ءَاتَوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ

أُولَٰئِكَ يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ

وَلَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَلَدَيْنَا كِتَابٌ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمْرَةٍ مِّنْ هَٰذَا وَلَهُمْ أَعْمَلٌ مِّنْ دُونِ ذَٰلِكَ هُمْ لَهَا عَمِلُونَ

حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِم بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ يَجْعَرُونَ

لَا تَجْعَرُوا أَلْيَوْمَ ۖ إِنَّكُمْ مِنَّا لَا تُنصَرُونَ

قَدْ كَانَتْ ءَايَتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ عَلَىٰٰٓ أَعْقَابِكُمْ تَنكِصُونَ

مُسْتَكْبِرِينَ بِهِۦ سَمِرًا تَهْجُرُونَ

أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ أَمْ جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ ءَابَاءَهُمْ الْأَوَّلِينَ

أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُۥ مُنْكَرُونَ

أَمْ يَقُولُونَ بِهِۦ جِنَّةٌ بَلْ جَاءَهُم بِالْحَقِّ وَأَكْثَرُهُم لِلْحَقِّ كَارِهُونَ

وَلَوْ أَتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّۚ بَلْ أَتَيْنَهُم بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ عَن ذِكْرِهِمْ مُّعْرِضُونَ

أَمْ تَسْأَلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَّاجُ رَبِّكَ خَيْرٌۭ ۖ وَهُوَ خَيْرُ الرَّزَاقِينَ

وَإِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنُكَيِّبُونَ

و کسانی که آنچه دادند (در راه خدا) می‌دهند، حال آنکه که دل‌هایشان هراسان است، که بی‌گمان سوی پروردگارشان بازگشت‌کنندگانند؛

اینان در کارهای نیک شتاب می‌ورزند، و در انجام آنها (از یکدیگر) پیشی گیرندگانند.

و ما هیچ کس را جز به اندازه‌ی توان و گشایشش تکلیف نمی‌کنیم و نزد ما کتابی است که به تمامی حق سخن می‌گوید، حال آنکه به آنان ستم نمی‌شود.

بلکه دل‌هایشان از این (حقیقت) در (غرقاب) غفلت است و برایشان بجز این (گناهان) کردارهایی (دیگر) است، که برای (رسیدن به) آنها کارزارند.

تا (هنگامی) که خوشگذران‌هایشان را به عذاب برگرفتیم، ناگاه – چون وحشیان – خشمناکان فریاد می‌زنند.

(به آنان گفته شود:) «امروز نعره‌ی وحشیانه زنید! بی‌چون شما از جانب ما یاری نخواهید شد.»

«به‌راستی آیات من بر شما خوانده می‌شد، پس شما بودید که همواره به عقب بر گذشته‌هاتان زیر و زبر می‌شوید.»

حال آنکه به (پذیرفتن) آن استکبار و برتری می‌جوئید و شب‌هنگام (در محافل خود) هذیان می‌گویید.»

آیا پس (از این) در این سخن نیندیشیدند، یا چیزی برای آنان آمده که برای پدران نخستینشان نیامده؟

یا پیامبر خود را نشناخته‌اند؟ پس انکار (و انکار)کنندگان اویند؟

یا می‌گویند در او جنونی است؟ (نه!) بلکه او تمامی حق را برای ایشان آورده حال آنکه بیشترشان حق را بسی ناپسند می‌دارند.

و اگر حق (بر فرض محال) از هوس‌های آنان پیروی می‌کرد، بی‌گمان آسمان‌ها و زمین و آنان که در آنهایند تباه می‌شدند. بلکه یادنامه‌شان را به ایشان دادیم. پس آنها از (پیروی) یادنامه‌ی خود رویگردانند.

آیا از ایشان هزینه‌ای مطالبه می‌کنی؟ پس خراج و رحمت پروردگارت بهتر است. و اوست که بهترین روزی‌دهندگان است.

و بی‌گمان تو اینان را به راهی بس راست می‌خوانی.

و بی‌چون کسانی که به آخرت ایمان ندارند، از (این) راه (راست) سخت منحرفند.

وَلَوْ رَحِمْنَاهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ لَلْجُؤُا۟ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ

وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ فَمَا اسْتَكَانُوا لِرَبِّهِمْ وَمَا يَتَضَرَّعُونَ

حَتَّىٰ إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ إِذَا هُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ

وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ

وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ وَلَهُ اخْتِلَافُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالَ الْأَوَّلُونَ

قَالُوا أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَءِنَّا لَمَبْعُوثُونَ

لَقَدْ وُعِدْنَا نَحْنُ وَعَآبَاؤُنَا هَٰذَا مِنْ قَبْلُ إِن هَٰذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

قُلْ لِّمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

سَيَقُولُونَ لِلّٰهِ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

سَيَقُولُونَ لِلّٰهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ

قُلْ مَنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

سَيَقُولُونَ لِلّٰهِ قُلْ فَأَنِّي تُسْحَرُونَ

و اگر ایشان را رحم کنیم و آنچه زیان در خود دارند (زدوده و) برگشاییم، بی‌گمان در طغیانشان در حال سرگردانی لجاجت می‌کنند.

و بی‌گمان ایشان را بی‌چون به عذاب گرفتار کردیم. پس نسبت به پروردگارشان فروتنی نکردند و همی زاری (و خاکساری) نمی‌کنند.

تا هنگامی که دری – دارای عذابی سخت – بر آنان گشودیم. ناگهان ایشان در آن (حال) نومید و بسی اندوه‌گینند.

و اوست کسی که برای شما گوش‌ها و چشم‌ها و دل‌های فروزان پدید آورد. (پس چه) اندکی سپاس می‌گذارید.

و اوست کسی که شما را در زمین نمایان کرد و تنها سوی اوست که گردآورده خواهید شد.

و اوست کسی که زنده می‌کند و می‌میراند و (توانایی ایجاد) اختلاف شب و روز تنها برای اوست. پس مگر خردورزی نمی‌کنید؟

بلکه آنان (نیز) همانند آنچه پیشینیان(شان) گفته بودند، گفتند.

گفتند: «آیا هنگامی که مردیم و خاک و استخوان بودیم، آیا بی‌چون، و بی‌گمان ما بازگشت‌شوندگانیم؟»

«درست همین را – از (زمانی) پیش – ما و پدرانمان همواره وعده داده شدیم. این جز افسانه‌ها و بافته‌های پیشینیان(شان چیزی) نیست.»

بگو: «اگر می‌دانسته‌اید، زمین و هر که در آن است برای کیست؟»

به زودی خواهند گفت: «برای خداست.» بگو: «پس آیا (او را) به خوبی یاد نمی‌کنید؟»

بگو: «پروردگار آسمان‌های هفت‌گانه و پروردگار عرش بزرگ کیست؟»

زودا (که) گویند: «(این‌ها) برای خداست.» بگو: «پس آیا (از گناهان) پرهیز نمی‌کنید؟»

بگو اگر می‌دانسته‌اید ملکوت و واقعیت هر چیزی به دست (علم و قدرت) کیست، در حالی که هم او پناه می‌دهد و بر زیانش (کسی) پناه داده نمی‌شود؟

زودا (که) خواهند گفت: «(ملکوت همه چیز) برای خداست.» بگو: «پس کجا و چه زمانی (و چرا) دچار افسون می‌شوید؟»

بَلْ أَتَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

مَا أَتَّخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَهٍ إِذَا لَذَهَبَ كُلُّ

إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَّا بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ سُبْحَنَ اللَّهُ عَمَّا يُصِفُونَ

عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ

قُلْ رَبِّ إِمَّا تُرِيئِي مَا يُوعَدُونَ

رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

وَإِنَّا عَلَىٰ أَنْ تُرِيكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقَدِيرُونَ

أَدْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ

وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيْطَانِ

وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ

لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا^ط وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَاءَلُونَ

فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ

تَلْفَحُ وُجُوهَهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ

(نه!) بلکه با تمامی حق نزدشان آمدیم و بی‌گمان آنان دروغ‌گویانند.

خدا هیچ فرزندی را بر نگرفت و با او هیچ معبودی (دیگر) نبود زیرا در این هنگام (و هنگامه) بی‌شک هر خدایی آنچه را آفریده (بود) با خود می‌برد و بی‌چون بعضی از آنان بر بعضی دیگر تفوق می‌جستند. منزّه است خدا از آنچه وصف (اش) می‌کنند.

دانای نهان و آشکار است، پس از آنچه (با او) شریک می‌گردانند بسی برتر است.

بگو: «پروردگارم! اگر آنچه را که به آنان وعده می‌شود، بی‌گمان به من نشان می‌دهی.»

پروردگارم! پس مرا در (این هنگامه، میان) ستمکاران قرار مده.»

و ما به‌راستی تواناییم که آنچه را به آنان وعده داده‌ایم به‌درستی بر تو بنمایانیم.

بدی را به نیکوترین (شیوه) دفع کن. ما به آنچه وصف می‌کنند داناتریم.

و بگو: «پروردگارم! از وسوسه‌های پنهانی فشارآور شیطان‌ها به تو پناه می‌برم.»

«و از اینکه (آنها) نزدم حاضر شوند، پروردگارم! به تو پناه می‌برم.»

تا آن‌هنگام که مرگِ یکی از ایشان را در رسد، گوید: «پروردگارم! مرا بازگردانید.»

«شاید من در آنچه وانهادم کار نیکی انجام دهم.» (بدو گفته شود:) «هرگز! این سخنی است که او (تنها) گوینده‌ی آن است، حال آنکه از دنبالشان (میانه‌ی دو زندگی دنیا و آخرت) برزخی است تا روزی که برانگیخته خواهند شد.»

پس آن‌گاه که در صور [بوق جان‌افزا] دمیده شود، پس هرگز میانشان نسبت‌های خویشاوندی وجود ندارد و از (حال) یکدیگر (هم) نمی‌پرسند.

پس کسانی که میزان‌هایشان سنگین است، در نتیجه ایشان همان رستگارکنندگانند.

و کسانی که میزان‌هایشان سبک است، ایشان خویشتن را زیان کرده (و) در جهنّم ماندگارانند.

آتش چهره‌ی آنها را دگرگون و تباه می‌سازد حال آنکه در آنجا شکافته‌لبان (و) گشاده‌دهان با لب‌های آویزان و دندان‌های نمایان و چهره‌هایی دگرگونند.

أَلَمْ تَكُنْ عَآيَتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ

۱۰۶

قَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَالِّينَ

۱۰۷

رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ

۱۰۸

قَالَ أَحْسَعُوا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونِ

۱۰۹

إِنَّهُوَ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا ءَامَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا
وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ

۱۱۰

فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ سِخْرِيًّا حَتَّىٰ أَنْسَوْكُمْ ذِكْرِي وَكُنْتُمْ مِّنْهُمْ
تَضْحَكُونَ

۱۱۱

إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا أَنَّهُمْ هُمُ الْفَآئِزُونَ

۱۱۲

قَلَّ كَمَ لَبِئْتُمْ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ

۱۱۳

قَالُوا لَبِئْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ فَسَلِّ الْعَادِّينَ

۱۱۴

قَلَّ إِن لَّبِئْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا لَّوْ أَنْتُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

۱۱۵

أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا
تُرْجَعُونَ

۱۱۶

فَتَعَلَىٰ اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ
الْكَرِيمِ

۱۱۷

وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا
حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ

۱۱۸

وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ

(خدا به آنان گوید:) «آیا آیات من بر شما خوانده نمی‌شده است. پس به وسیلهی آنها (همان‌ها و ما را) تکذیب می‌کرده‌اید!»

گفتند: «پروردگاران! شقاوتمان بر (سروسامان)مان چیره شد و ما گروهی گمراه بوده‌ایم.»

«پروردگاران! ما را از اینجا برون بر، پس اگر (بازهم به آنچه بودیم) برگشتیم، بی‌گمان ما ستمگرانیم.»

فرمود: «در آن (آتش همچو سگان)– خوار و بی‌مقدار– گم شوید و با من سخن مگویید.»

«به‌راستی، دسته‌ای از بندگان من بودند که می‌گفتند: “پروردگاران! ما ایمان آوردیم، بر ما بیوشان و به ما رحم کن حال آنکه تو بهترین رحم‌کنندگان.»

«پس شما آنان را به ریشخند برگرفتید، تا (با این کار) یاد مرا از خاطرتان بردند، حال آنکه شما از (ایمان) ایشان پوزخند می‌زده‌اید.»

«من به‌راستی امروز به (پاس) شکیبایی‌شان، به آنان پاداش دادم، زیرا هم‌ایشان به سلامتی دستیابندگان به خیرند.»

فرمود: «تعداد چند سال در زمین ماندید؟»

گفتند: «یک روز یا پاره‌ای از یک روز ماندیم، پس از شمارگران بپرس.»

فرمود: «جز اندکی درنگ نکردید، اگر شما به‌راستی می‌دانسته‌اید.»

«پس آیا پنداشتید همواره شما را بیهوده آفریدیم و اینکه بی‌چون شما سوی ما باز گردانیده نمی‌شوید؟»

پس والاترست خدا؛ فرمانروای تمام حق (و حقیقت). معبودی جز او نیست. اوست پروردگار عرش پرکرامت.

و هر کس با خدا معبود دیگری بخواند، برای او هرگز برهانی بر آن نیست و حسابش تنها نزد پروردگارش می‌باشد. و کافران بی‌گمان رستگار کنندگان نیستند.

و بگو: «پروردگارم! (بر من) بیوشان و رحم کن، حال آنکه تو بهترین رحم‌کنندگان.»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُورَةٌ أَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَّعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

۲

الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةً جَلْدَةً وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَيْشَهِدَ عَذَابُهُمَا طَآئِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ

۳

الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَحَرِّمَ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ

۴

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

۵

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

۶

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنْفُسُهُمْ فَشَهَدَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَدَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ

۷

وَالْخَمِيسَةُ أَنَّ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ

۸

وَيَذَرُوهَا عَنْهَا الْعَذَابَ أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعَ شَهَدَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ

۹

وَالْخَمِيسَةُ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ

۱۰

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ

(این) سوره‌ای است (که) آن را نازل و (بر مکلفان) حتمی گردانیدیم و در آن آیاتی روشن فرو فرستادیم، شاید شما به خوبی یاد آورید.

(هر) زن زناکار و مرد زناکار را صد تازیانه بزنید و اگر به خدا و روز بازپسین ایمان داشته‌اید، در دین خدا نسبت به آن دو هیچ دلسوزی شما را برنگیرد و باید گروهی از مؤمنان (دست‌کم دو نفر) در کیفر آن دو حضور یابند.

مرد زناکار، جز زن زناکار یا مشرک را به همسری نگیرد و زن زناکار، جز مرد زناکار یا مشرک را به همسری نگیرد و این‌گونه ازدواج بر مؤمنان حرام گردیده است.

و کسانی که به زنان پاکدامن نسبت زنا می‌دهند، سپس چهار گواه مرد (عادل بر این نسبت) نیاورده‌اند، آنان را هشتاد تازیانه بزنید و هیچ‌گاه شهادتی از آنها نپذیرید و اینان، (هم) ایشان فاسقانند.

مگر کسانی که بعد از آن (بهتان) توبه و (آن بهتان را) اصلاح کردند. پس خدا بی‌گمان پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگان است.

و مردانی که به همسران خود نسبت زنا می‌دهند و جز خودهانشان گواهانی (دیگر) ندارند، پس گواهی هر یک از آنان چهار بار سوگند به خداست، که او [شوهر] بی‌گمان همانا از راستگویان است.

و گواه پنجمین این است که (شوهر بگوید که) لعنت خدا بر او باد اگر از دروغگویان بوده است.

و عذابش را برطرف می‌سازد که (اگر) این زن چهار مرتبه خدا را گواه گیرد که همسرش بی‌گمان از دروغگویان بوده است.

و (نیزگواهی) پنجمین را – که همانا خشم خدا بر او باد – اگر (شوهرش) از راستگویان بوده است.

و اگر فضل خدا و رحمتش بر شما نبود و اینکه خدا بسی برگشت‌کننده(ی بر بندگان) و سنجیده کار است (رسوا می‌شدید).

إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنْكُمْ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُم بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ لِكُلِّ أُمَرٍ مِّنْهُمْ مَا أَكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ

لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بِأَنفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُّبِينٌ

لَوْلَا جَاءُوا عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشَّهَدَاءِ فَأُولَئِكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَذِبُونَ

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ

إِذْ تَلَقَّوْنَهُ بِأَلْسِنَتِكُمْ وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ مَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ

وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهَذَا سُبْحَانَكَ هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ

يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

وَيُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ ءَامَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ رَعُوفٌ رَّحِيمٌ

بی‌گمان کسانی که بهتان [؛داستان افک] را (به میان) آوردند، دسته‌ای متعصب از شمايند. اين (تهمت) را شری برای خود به‌حساب نياوريد، بلکه آن برای شما خیری است و هر مردی از آنان (که در اين کار دست داشته همان) گناه دنياهداری که مرتکب شده برای(خود) اوست و آن کس از ایشان که (قسمت) عمده‌ی آن را به گردن گرفته، برای او عذابی بزرگ است.

چرا چون آن (بهتان) را شنیدید، مردان و زنان مؤمن گمان نیک به خودشان نبردند و نگفتند: «اين بهتانی آشکارگر است»؟

چرا چهار گواه مرد (عادل) بر آن (بهتان) نياوردند؟ پس چون (اين) گواهان را نياوردند، اينان نزد خدا، (هم)اينان دروغ‌گويندند.

و اگر فضل خدا و رحمتش در دنيا و آخرت بر شما نبود، همواره – به (سزای) آنچه در آن غور کرده (و) اشاعه دادید – به شما عذابی بزرگ می‌رسید.

چون آن (بهتان) را با زبان‌هاتان بس می‌پذیرید و با دهان‌هاتان چیزی را که براي‌تان به آن علمی نیست، می‌گویند و گمان می‌کنید که آن (کاری) سهل و ساده است، حال اينکه آن (بهتان) نزد خدا بس بزرگ است.

و چرا وقتی آن را شنیدید نگفتید: «برای ما سزاوار نیست که در اين (بهتان) سخن گوئيم. خدايا تو منزّهی. اين بهتانی بزرگ است.»

خدا اندرزتان می‌دهد که (مبادا) هيچ‌گاه به همانند آن – اگر مؤمن بوده‌ايد – برگشت کنید.

و خدا برای شما نشانه‌ها(ی ربانی) را بيان می‌کند. و خدا بسی دانای سنجیده‌کار است.

بی‌گمان آنان که دوست دارند تا زشتکاری تجاوزگر در میان کسانی که ایمان آورده‌اند، فراگیر شود، براي‌شان در دنيا و آخرت عذابی پر درد است. و خدا می‌داند و شما نمی‌دانید.

و اگر فضل و رحمت خدا بر (سروسامان)تان نبود و اينکه خدا رؤوفِ رحمتگر بر ويژگان است (فضيحت و مجازات سختی در انتظارتان بود).

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطَوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ
خُطَوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَوْلَا
فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَّى مِنْكُمْ مِّنْ أَحَدٍ أَبَدًا
وَلَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

وَلَا يَأْتِلِ أُولُوا الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ أَن يُؤْتُوا أُولِي
الْقُرْبَى وَالْمَسْكِينِ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِيَعْفُوا
وَلِيَصْفَحُوا أَلَا تُحِبُّونَ أَن يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ

إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لَعُنُوا
فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ

يَوْمَئِذٍ يُوفِّيهِمُ اللَّهُ دِينَهُمُ الْحَقَّ وَيَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ
الْمُبِينُ

الْحَبِثْتُ لِلْخَبِيثِينَ وَالْخَبِيثُونَ لِلْخَبِيثَاتِ وَالطَّيِّبَاتُ
لِلطَّيِّبِينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ أُولَئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا
يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى
تَسْتَأْذِنُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَى أَهْلِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُونَ

هان ای کسانی که ایمان آوردید! گام‌های شیطان را پیروی
مکنید و هر کس گام‌های شیطان را پیروی کند همواره او
[شیطان] به زشتکاری متجاوز و کاری ناپسند وامی‌دارد. و
اگر فضل خدا و رحمتش بر شما نبود، هرگز هیچ کس از
شما پاک نمی‌شد. ولی خداست که هر کس را بخواهد پاک
می‌گرداند. و خدا بس شنوای بسیار داناست.

و صاحبان فضیلت از شما، نباید از دادن [بخشش مالی] به
نزدیکترین خویشاوندان و تهیدستان و مهاجران راه خدا
دریغ ورزند و باید عفو کنند و همواره گذشت نمایند. مگر
دوست ندارید که خدا برای شما بیپوشد؟ و خدا بسی
پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگان است.

بی‌گمان، کسانی که به زنان پاکدامن بی‌خبرِ غافلِ باایمان
نسبت (انحراف جنسی) می‌دهند، در دنیا و آخرت لعنت
شده‌اند و برای آنان عذابی سخت است.

روزی که زبان‌ها و دست‌ها و پاهایشان – بر ضد آنان –
بدانچه انجام می‌داده‌اند، گواهی می‌دهند.

در آن هنگام (و هنگامه)، خدا پاداش طاعت شایسته‌ی آنان
را به‌طور کامل به ایشان می‌دهد و (آنان) می‌دانند که خدا
همواره، (هم) او تمام حقیقتِ روشنگر است.

پلیدی‌ها برای پلیدان و پلیدان برای پلیدی‌ها و پاکیزه‌ها
برای پاکیزگان و پاکیزگان برای پاکیزه‌هایند. اینان از آنچه
(دیگران) درباره‌ی ایشان می‌گویند برکنارند و برای آنان
پوشش و روزی‌ای نیکو و باکرامت است.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! در خانه‌هایی غیر از
خانه‌های خودتان داخل نشوید، تا (با آنان) انس (و اجازه‌ای)
بگیرید. و بر اهل آن (خانه)‌ها سلام گویند. این (کارتان)
برایتان خوب است. شاید شما متذکر شوید.

فَإِنْ لَّمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّىٰ يُؤْذَنَ لَكُمْ
وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا هُوَ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ
فِيهَا مَتَعٌ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ
ذَٰلِكَ أَزْكَىٰ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ
فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ
بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ
ءَابَائِهِنَّ أَوْ ءَبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ
إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا
مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولِي الْأَرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ
أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَىٰ عَوْرَاتِ النِّسَاءِ وَلَا
يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا إِلَىٰ
اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

پس اگر کسی را در آن خانه‌ها نیافتید، داخل آنها نشوید تا
به شما اجازه داده شود و اگر به شما گفته شد «برگردید»،
برگردید، (که) آن (برگشتن) برای شما پاکیزه‌تر است. و
خدا به آنچه انجام می‌دهید بسی داناست.

بر شما گناهی نیست که به خانه‌هایی غیر مسکونی [عمومی]
– که در آنها برای شما متاعی است – در آیید. و خدا آنچه را
آشکار می‌کنید و آنچه را پنهان می‌دارید می‌داند.

به مردان بایمان بگو (که عورت‌های دیگران را) از
دیدگاهشان فرو نهند و عورت‌های خودشان را (از دیدگان
دیگران) نهبانی کنند. این برای آنان پاکیزه‌تر است.
به‌راستی خدا به آنچه می‌کنند بسی آگاه است.

و به زنان بایمان بگو (که) دیدگان خود را (از دیدن
عورت‌های دیگران) فرو نهند و عورت‌هایشان را (از هر
گونه نگرشی) حفظ کنند و زینت‌های خودشان را (برابر
مردان نامحرم) نمایان نگردانند – مگر آنچه (که طبعاً) از آنها
پیدا بود – و باید روسری‌های خود را (بر سینه‌هایشان)
فرو نهند و زینت‌های خود را (برای شوهرانشان، یا پدرانشان،
یا پدران شوهرانشان، یا پسرانشان، یا پسران
شوهرانشان، یا برادرانشان، یا پسران برادرانشان، یا
پسران خواهرانشان، یا زنان (خدمتگزار غیر مسلمان)‌شان،
یا زرخیده‌هایشان، یا مردانی که در زندگی تابع و در حاشیه‌ی
آنانند و نیاز جنسی (هم) ندارند، یا کودکانی که بر
عورت‌های زنان سلطه‌ای حاصل نکرده‌اند (زینت‌های خود را)
آشکار نکنند؛ و پاهای خود را (به گونه‌ای به زمین) نکوبند تا
آنچه از زینت‌هایشان نهفته می‌دارند آشکار گردد. ای مؤمنان!
همگان (از مردان و زنان) به خدا بازگشت کنید، شاید (خود
و دیگران را) رستگار کنید.

وَأَنْكِحُوا الْأَيْمَىٰ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ
وَأِمَّا بَكُمْ إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَاللَّهُ
وَاسِعٌ عَلِيمٌ

وَلَيْسَتَعْفِیَ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّىٰ يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ
مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَالَّذِينَ يَبْتِغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا ۚ وَءَاتُوهُمْ مِّنْ
مَّالِ اللَّهِ الَّذِي ءَاتَاكُمْ وَلَا تُكْرِهُوا فَتِيَّتَكُمْ عَلَى
الْبِغَاءِ إِنْ أَرَدْنَ تَحَصُّنًا لِّتَبْتَغُوا عَرَضَ الْحَيَوةِ الدُّنْيَا ۚ وَمَنْ
يُكْرِهَهُنَّ فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ إِكْرِهِنَّ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ ءَايَاتٍ مُّبَيِّنَاتٍ وَمَثَلًا مِّنَ الَّذِينَ خَلَوْا
مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ

اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ مَثَلُ نُورِهِ ۖ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا
مِصْبَاحٌ ۚ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ ۚ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ
دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِن شَجَرَةٍ مُّبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَّا شَرْقِيَّةٍ وَلَا
غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُّورٌ عَلَى
نُورٍ ۚ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَن يَشَاءُ ۚ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَلَ
لِلنَّاسِ ۗ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

فِي بُيُوتٍ أُذِنَ لِلَّهِ أَنْ تَرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا أَسْمُهُ ۚ يُسَبِّحُ لَهُ
فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ

و بی‌همسران از خود [آزادان] را و غلامان و کنیزان
شایسته‌تان را همسر دهید. اگر تنگدستند، خدا آنان را از
فضل خویش بی‌نیاز می‌کند. و خدا گشایشگری بس
دانااست.

و کسانی که (وسیله‌ی) زناشویی نمی‌یابند، باید پاکدامنی
ورزند، تا خدا آنان را از فضل خویش بی‌نیاز گرداند. و از
میان غلامانتان، کسانی که در صدقند با قرارداد کتبی، خود
را آزاد کنند، اگر در آنان خیری (از ایمان و آمال و مال)
یافتید، (قرار) بازخريد آنها را بنویسید و از آن مالی که خدا
به شما داده است به ایشان بدهید (تا خود را آزاد کنند) و
کنیزان خود را – در صورتی که تصمیم به پاکدامنی دارند –
برای اینکه متاع زندگی دنیا را بجویند، به زنا وادار مکنید،
و هر کس آنان را به اجبار (به زنا) وادار کند بی‌گمان خدا
پس از اجبار نمودنشان، پوشنده‌ی (گناه اجبارشدگان و)
رحمتگر بر ویژگان است.

و همانا به‌راستی سوی شما آیاتی روشنگر و نمادی افشاگر –
از کسانی که پیش از شما روزگاران را به سر بردند– و
موعظه‌ای برای پرهیزگاران فرود آورده‌ایم.

خدا نور آسمان‌ها و زمین است. نماینده‌ی نورش چون
چراغدانی است که در آن چراغی و آن چراغ درون شیشه‌ای
است؛ آن شیشه گویی اختری درخشان است که از درخت
خجسته‌ی زیتونی – که نه شرقی است و نه غربی–
برافروخته می‌شود؛ نزدیک است (که) روغنش – هر چند
بدان آتشی نرسیده باشد – روشنی بخشد؛ نوری است فرا
روی نوری (دگر). خدا هر که را بخواهد سوی خویش
هدایت می‌کند و خدا برای مردم مثل‌ها می‌زند و خدا به هر
چیزی بسی دانااست.

(این نماد نور) در خانه‌هایی است که خدا رخصت داده تا
رفعت یابند و نامش در آنها یاد شود. او را در آن خانه‌ها
صبحگاهان و شامگاهان (نیایش و) تنزیه می‌کنند.

رَجَالٌ لَا تُلِهِمُ تِجْرَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ
الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ
وَالْأَبْصَارُ

لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ
وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَن يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَلُهُمْ كَسَرَابٍ بِقِيعَةٍ يَحْسَبُهُ الظَّمْآنُ
مَاءً حَتَّى إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا وَوَجَدَ اللَّهَ عِنْدَهُ
فَوَقَّعَتْهُ حِسَابَهُ وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ

أَوْ كُظِّلَتْ فِي بَحْرِ لَيْجٍ يَغْشَاهُ مَوْجٌ مِّن فَوْقِهِ مَوْجٌ مِّن
فَوْقِهِ سَحَابٌ ظُلُمَتْ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ
لَمْ يَكَدْ يَرَاهَا وَمَن لَّمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِن
نُّورٍ

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرُ
صَفَّتْ كُلُّ قَدِّ عِلِمَ صَلَاتُهُ وَتَسْبِيحُهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا
يَفْعَلُونَ

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُرْجِي سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ ثُمَّ يَجْعَلُهُ
رُكَّامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِّن خِلَالِهِ وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ
مِن جِبَالٍ فِيهَا مِن بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَن يَشَاءُ وَيَصْرِفُهُ
عَن مَّن يَشَاءُ يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِ يَذْهَبُ بِالْأَبْصَرِ

(راد) مردانی که نه (هیچ) تجارت و نه (هیچ) داد و ستدی،
آنان را از یاد خدا و بر پا داشتن نماز و دادن زکات باز
نمی‌دارد، و از روزی که دل‌ها و دیده‌ها در آن دگرگون
می‌شوند می‌هراسند.

تا خدا بهترین اعمالی را که انجام داده‌اند به ایشان پاداش
دهد و از فضل خود برایشان بیفزاید. و خدا هر که را
بخواهد بی‌حساب روزی می‌دهد.

و کسانی که کافر شدند، کارهایشان چون سرابی در زمینی
هموار و بی‌برگ و بار است که تشنه آن را آبی می‌پندارد؛ تا
آن هنگام که بدان رسد آن را چیزی نیابد و خدا را نزد
خویش یابد، پس حسابش را به تمامی به او بدهد. و خدا
زودشمار است.

یا مانند تاریکی‌هایی در دریای طغیان‌گر ژرفی است، که
موجی بر رویش موجی دیگر، (و) بالای آن ابری است.
تاریکی‌هایی است که بعضی بر روی بعضی انباشته است. هر
گاه دستش را (از آن) بیرون آورد، هرگز آن را نبیند. و خدا
برای هر کس (که) نوری ننهاد، او را هیچ نوری نیست.

آیا ندیدی همانا خدا، هر که (و هر چه) در آسمان‌ها و زمین
است برای او همچنان تسبیح و تنزیه می‌کنند و پرندگان
(نیز) در حالی که (در آسمان) صفاندرصف به پروازند،
همه نماز و نیایش خود و تنزیهشان را همواره دانسته‌اند؟ و
خدا به آنچه می‌کنند بسی داناست.

و فرمانروایی آسمان‌ها و زمین تنها از خداست و بازگشت
(همه) تنها سوی خداست.

آیا ندیدی [ندانستی] که خدا ابر را (از بخار) می‌کند (و)
سپس میان (اجزای) آن پیوند می‌دهد. سپس آن را روی
هم انباشته و متراکم می‌سازد. پس قطره‌های نخستین
باران را می‌بینی که از خلال آن بیرون می‌آید. و از آسمان از
کوه‌هایی (از بخ) که در آنجاست تگرگی فرو می‌ریزد؛ پس
هر کس را بخواهد با آن گزند می‌رساند و آن را از هر که
بخواهد باز می‌دارد. نزدیک است روشنی آذرخش، بلندای
برقش دیدگان را ببرد.

يُقَلِّبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَرِ

وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِّن مَّاءٍ فَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَى بَطْنِهِۦ

وَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَى رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَى أَرْبَعٍ

يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

لَقَدْ أَنزَلْنَا ءَايَاتٍ مُّبَيِّنَاتٍ وَاللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَاءُ إِلَىٰ

صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

وَيَقُولُونَ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّىٰ فَرِيقٌ

مِّنْهُمْ مِّن بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَٰئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ

وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ

مِّنْهُمْ مُّعْرِضُونَ

وَإِن يَكُن لَّهُمُ الْحَقُّ يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ

أَفِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ أَمْ ارْتَابُوا أَمْ يَخَافُونَ أَن يَحِيفَ اللَّهُ

عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُۥٓ بَلْ أُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِۦ

لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَن يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأُولَٰئِكَ هُمُ

الْمُفْلِحُونَ

وَمَن يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَيَخْشَ اللَّهَ وَيَتَّقْهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ

الْفَائِزُونَ

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَنِهِمْ لَئِن أَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ قُل لَّا

تُقْسِمُوا طَاعَةٌ مَّعْرُوفَةٌ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

خدا شب و روز را زیر و زبر می‌کند (و بی‌گمان در این جریان) برای صاحبان بصیرت همچنان (درس) عبرتی است.

و خدا هر جنبنده‌ای را از آبی آفرید، پس پاره‌ای از آنان روی شکمش راه می‌رود و برخی از آنان روی دو پا(یش) و بعضی از آنها روی چهارپا(یش) روان است. خدا هر چه خواهد می‌آفریند. به‌راستی خدا بر هر چیزی بسیار تواناست.

همواره به‌درستی آیاتی روشنگر فرود آوردیم. و خدا هر که را بخواهد به راهی بس راست هدایت می‌کند.

و می‌گویند: «(ما) به خدا ایمان آوردیم و به پیامبر (او هم) گرویدیم و اطاعت(شان) کردیم.» سپس دسته‌ای از ایشان پس از این روی بر می‌گردانند و ایشان (از) مؤمنان نیستند.

و هنگامی که سوی خدا و پیامبرش خوانده شوند –تا میانشان داوری کند– به ناگاه گروهی از آنان رویگردانند.

و اگر (در این حکم) برایشان حق (دلخواهشان) باشد، اذعان‌کنندگان، سویش روانند.

آیا در دل‌هایشان بیماری‌ای است، یا شک مستندی داشتند، یا می‌ترسند که خدا بر آنان ستم روا دارد و فرستاده‌اش (نیز ستم کند)؟ (نه)، بلکه اینان خودشان ستمکارانند.

گفتار مؤمنان – هنگامی که سوی خدا و پیامبرش خوانده شوند تا میانشان داوری کند – تنها این بود که: «شنیدیم و اطاعت کردیم.» و اینانند، (هم)ایشان رستگارکنندگان (خود و دیگران).

و کسی که خدا و فرستاده‌ی او را فرمان برد و از خدا بهراسد و از او پروا کند، پس اینان، (هم)ایشان به‌سلامتی‌رسندگان به خیرند.

و با سوگندهای مؤکدشان به خدا سوگند یاد کردند (که) اگر فرمانشان دهی، بی‌گمان (برای جهاد) همواره بیرون خواهند آمد. بگو: «سوگند مخورید. (تنها) اطاعتی شناخته‌شده (باید و) خدا به‌درستی به آنچه می‌کنید بسی داناست.»

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ وَإِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا أُسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا أُولَٰئِكَ إِلَّا النَّارُ وََلِبَّئْسَ الْمَصِيرُ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لِيَسْتَخْلِفَنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مِّن قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِّنَ الظَّهِيرَةِ وَمِن بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ ثَلَاثُ عَوْرَاتٍ لَّكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدُهَا طَوْفُونَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

۵۵

۵۶

۵۷

۵۸
۳۰۸۲

بگو: «خدا را اطاعت کنید و از پیامبر(ش نیز) پیروی نمایید.» پس اگر پشت نمودند، (بدانید که) تنها بر عهده‌ی اوست آنچه (بدان) موظف شده و بر عهده‌ی شماست آنچه بدان موظف شدید. و اگر اطاعتش کنید راه خواهید یافت. و بر فرستاده(ی خدا) جز ابلاغ روشنگر (مأموریتی) نیست.

خدا - به کسانی از شما که ایمان آورده و کارهای شایسته (ی ایمان) کردند - وعده داده است که همواره (این کسان را) در زمین (و زمینه‌ی تکلیف) به‌راستی جانشین (ناکسان) کند؛ همان‌گونه که کسانی را که پیش از آنان بودند جانشین (ناکسانی) کرد و همواره دینشان را - که برایشان خشنود بود - همچنان برایشان پای‌برجا کند و همانا بیمشان را بی‌گمان به ایمنی (کامل) مبدل گرداند، در حالی‌که مرا عبادت کنند (و) چیزی را با من شریک نگردانند. و هر کس پس از آن به کفر گراید آنان، (هم) آنان فاسقانند.

و نماز را بر پا دارید و زکات را بدهید و پیامبر (خدا) را فرمان برید، شاید مورد رحمت قرار گیرید.

و هرگز مپندار کسانی که کافر شدند (ما را) در زمین درمانده‌کنندگان؛ حال آنکه پناهگاهشان آتش است و بی‌ایمان (چه) بد بازگشتگاهی است.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! غلامان و کنیزان شما و کسانی از شما که به (حال) ازدواج نرسیده‌اند باید بی‌چون سه‌بار در شب‌روز از شما اجازه بخواهند؛ پیش از نماز بامدادان و هنگامی‌که جامه‌های خود را پس از نماز ظهر (برای استراحت) بیرون می‌آورید و پس از نماز عشاء، (این‌ها) سه عورت (و برهنگی) شماست. نه بر شما و نه بر آنان گناهی نیست که غیر از این سه هنگام گرد یکدیگر در حال گردش باشید، بعضی از شما بر (گرد) بعضی دیگر (تان). خدا آیات (خود) را این‌گونه برایتان بیان می‌کند و خدا بس دانایی سنجیده‌کار است.

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمُ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَعِزُّوْا كَمَا
أَسْتَعِزُّ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ ءَايَاتِهِ ۚ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ الَّتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ
عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ
وَأَنْ يَسْتَغْفِنَ خَيْرٌ لَّهُنَّ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى
الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ
بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ آبَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ
إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ أَوْ
بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَالِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ
أَوْ مَا مَلَكَتُمْ مَفَاتِحَهُ أَوْ صَدِيقَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ
جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا
فَسَلِّمُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبَرَكَاةٌ طَيِّبَةٌ
كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

۶۰

۶۱

و چون کودکان به (حال) احتلام (و شهوت جنسی) رسیدند، پس باید از شما اجازه بخواهند؛ همانند آنان که پیش از اینان بودند (و) اجازه خواستند. خدا آیات خود را این گونه برایتان بیان می‌کند، و خدا بس دانایی سنجیده‌کار است.

و بر زنان بازنشسته (و از کار افتاده) ای که (دیگر) امید زناشویی (جنسی) ندارند، پس بر آنان گناهی نیست که لباس‌های (حجاب) خود را کنار نهند، حال آنکه زینتی جالب نظر و آشکارگر نکنند؛ و (اما همان) پوشش برایشان بهتر است. و خدا بس شنوای بسیار داناست.

نه بر نابینا و نه بر لنگ و نه بر بیمار و نه بر شما (سالم‌ها) تنگنایی نیست، که از (غذای) خانه‌های خودتان بخورید، یا از (غذای) خانه‌های پدرانتان، یا خانه‌های مادرانتان، یا خانه‌های برادرانتان، یا خانه‌های خواهرانتان، یا خانه‌های عموهایتان، یا خانه‌های عمه‌هایتان، یا خانه‌های دایی‌هایتان، یا خانه‌های خاله‌هایتان، یا آن (خانه‌ها) (بی) که درب‌هاشان را در اختیار دارید، یا (خانه‌ی) دوستان. (هم‌چنین) بر شما باکی نیست که با هم بخورید یا پراکنده. پس هنگامی که به خانه‌هایی در آمدید، بر خودهاتان [یکدیگر] سلام کنید: زنده‌بادی که نزد خدا مبارکی پاکیزه است. خدا آیات (خود) را این‌گونه برای شما بیان می‌کند، شاید خردورزی کنید.

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ وَإِذَا كَانُوا
مَعَهُ عَلَىٰ أَمْرٍ جَامِعٍ لَّمْ يَذْهَبُوا حَتَّىٰ يَسْتَأْذِنُوهُ ۚ إِنَّ الَّذِينَ
يَسْتَأْذِنُونَكَ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ فَإِذَا
أَسْتَأْذَنُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأُذِنَ لِمَن شِئْتَ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفِرُ
لَهُمُ اللَّهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا ۚ
قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُم لُوَاذًا فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ
يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ ۚ أَن تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۖ قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ
عَلَيْهِ وَيَوْمَ يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا ۗ وَاللَّهُ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيمٌ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَىٰ عَبْدِهِ ۚ لِيَكُونَ لِلْعٰلَمِیْنَ
نَذِيرًا

الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ
يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ
تَقْدِيرًا

مؤمنان تنها کسانی‌اند که به خدا و پیامبرش گرویده‌اند و
هنگامی که با او بر سر کاری اجتماعی بودند، تا از وی اجازه
نخواهند (از نزد حضرتش) به در نروند. بی‌گمان کسانی که
از تو اجازه خواهند، (هم) آنانند که به خدا و پیامبرش ایمان
دارند. پس چون برای برخی از کارهایشان از تو اجازه
خواستند، برای هر کس از آنان که (بنا بر مصلحت) خواستی
اجازه ده و برایشان پوشش بخواه، که خدا بی‌گمان
پوشنده‌ای رحمتگر بر ویژگیان است.

خطاب کردن پیامبر را در میان خود، مانند خطاب کردن بعضی
از خودتان به بعضی (دیگرتان) قرار مدهید. خدا به‌درستی
می‌داند (و نشانه می‌نهد) کسانی از شما را (که) دزدانه (از
نزد او) می‌گریزید. پس کسانی که از فرمان او تمرد می‌کنند
بپرهیزند؛ مبدا بلایی آتشین بدیشان در رسد، یا عذابی
درناک بدیشان رسد.

هان! آنچه در آسمان‌ها و زمین است، بی‌گمان تنها از
خداست. به‌درستی آنچه را که برآنید می‌داند (و نشانه
می‌نهد) و روزی که سوی او باز گردانیده می‌شوند آنان را به
(حقیقت) آنچه انجام داده‌اند، خبری مهم می‌دهد. و خدا به
هر چیزی بسی داناست.

مبارک (و خجسته) است خدایی که بر (قلب نورانی) بنده‌ی
ویژه‌ی خود، فرقان [کتاب جدا سازنده‌ی حق از باطل] را
فرو فرستاد، تا برای جهانیان هشداردهنده‌ای باشد.

کسی که فرمانروایی آسمان‌ها و زمین تنها از اوست، و
فرزندى برنگرفته و برای او شریکی در ملک [فرماندهی
ربانی] نبوده. و هر چیزی را آفرید، پس آن را اندازه‌گیری
فرمود.

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ ءَالِهَةً لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ
وَلَا يَمْلِكُونَ أَنْفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا
وَلَا حَيَوةً وَلَا نَشُورًا

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا إِفْكٌ إِفْكُ أَفْتَرْتَهُ وَآعَانَهُ
عَلَيْهِ قَوْمٌ ءَاخِرُونَ فَقَدْ جَاءُوا ظُلْمًا وَزُورًا

وَقَالُوا أَأَسْطِيرُ الْأُولِينَ أَكُتِّبَتْهَا فَهِيَ تُمَلَّى عَلَيْهِ بُكْرَةً
وَأَصِيلًا

قُلْ أَنْزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ
غَفُورًا رَحِيمًا

وَقَالُوا مَالِ هَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمَشِي فِي
الْأَسْوَاقِ لَوْلَا أَنْزَلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونُ مَعَهُ وَنَذِيرًا

أَوْ يُلْقَىٰ إِلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا وَقَالَ
الظَّالِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا

أَنْظِرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَلَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ
سَبِيلًا

تَبَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِّنْ ذَلِكَ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَيَجْعَلُ لَكَ فُصُورًا

بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ ۖ وَأَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا

و جز او خدایانی برای خود برگرفتند، که (آنان) چیزی
نمی‌آفرینند و خودشان آفریده می‌شوند و برای خود نه
زیانی را در اختیار دارند و نه سودی را و نه مرگی را در
اختیار دارند و نه حیاتی را و نه پراکنده شدنی (از
گورهایشان) را (در رستاخیز).

و کسانی که کافر شدند، گفتند: «این (کتاب) جز دروغی که
آن را برپافته (چیزی) نیست، حال آنکه گروهی دیگر او را
بر(جعل) آن یاری کردند.» پس همواره (با چنین نسبتی)
ظلم و گزافی (فراوان) آوردند.

و گفتند: «(این) افسانه‌های پیشینیانشان است. آنها را (از
ایشان) با تکلف نسخه‌برداری کرده، پس این (نوشتار)ها
صبح و شام بر او خوانده می‌شوند.»

بگو: «کسی آن را فرو فرستاده که راز نهان را در آسمان‌ها
و زمین می‌داند. او بی‌گمان بس پوشنده‌ای رحمتگر بر
ویژگان بوده است.»

و گفتند: «این فرستاده‌ی الهی را چه (شده) است (که) غذا
می‌خورد و در بازارها راه می‌رود؟ چرا فرشته‌ای سوبش
فرو د نیامده، تا همراهش هشداردهنده‌ای باشد؟»

«یا گنجی سوبش افکنده شود، یا باغی سردرهم داشته
باشد (که) از (میوه‌های) آن بخورد؟» و ستمکاران گفتند:
«جز مردی سحر شده را پیروی نمی‌کنید!»

بنگر چگونه برای تو مثل‌ها(ی باطلی) زدند، پس گمراه
شدند؛ در نتیجه نمی‌توانند راهی (راست) بیابند.

مبارک (و خجسته) است کسی که اگر بخواهد بهتر از این را
برایت می‌نهد. باغ‌هایی که نهرها از زیر (درختان)شان روان
است و برایت کاخ‌هایی قرار می‌دهد.

(نه!) بلکه آنها با ساعت [:قیامت] (همان را) تکذیب کردند
و برای هر کس که با ساعت (همان را) تکذیب کند آتشی
شعله‌ور و بسی سوزان آماده کرده‌ایم.

إِذَا رَأَتْهُمْ مِّن مَّكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغِيْظًا وَزَفِيرًا

چون (این آتش) آنان را از فاصله‌ای دور ببیند، خشم و خروشی شدید برایش می‌شنوند.

وَإِذَا أُلْقُوا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُّقَرَّنِينَ دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُورًا

و هنگامی‌که آنان در جایگاهی تنگ از آن فرو افتند، در حالی که بس نزدیک (به زنجیر) کشیده شده‌اند، آنجاست که فریادی مرگبار بر آرند.

لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا

امروز یک بار فریاد مرگبار برنکشید؛ بلکه فریادهای فسادانگیزِ مرگبار زیادی برآرید.

قُلْ أَذِلَّكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ ۚ كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً وَمَصِيرًا

بگو: «آیا این (عقوبت) بهتر است، یا بهشت جاویدان، که پرهیزگاران (به آن) وعده داده شده‌اند؛ (همان که) پاداشی و سرانجامی برایشان بوده است؟»

لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ ۚ كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ وَعْدًا مَّسْئُولًا

در آنجا برای آنان است (هر) آنچه می‌خواهند، حال آنکه در آن جاودانه‌اند. مسئولیت این وعده بر پروردگارت بوده است.

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ فَيَقُولُ ۖ أَأَنْتُمْ أَضَلَلْتُمْ عِبَادِي هَؤُلَاءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ

و روزی که آنان را – با آنچه پس از خدا می‌پرستند – گرد هم آورد، پس فرماید: «آیا شما این بندگان مرا به بیراهه کشانیدید، یا خودشان گمراه شدند؟»

قَالُوا سُبْحَانَكَ مَا كَانَ يَنْبَغِي لَنَا أَنْ نَتَّخِذَ مِن دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِن مَّتَّعْتَهُمْ وَعَابَاءَهُمْ حَتَّىٰ نَسُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا

گفتند: «تو منزّهی. برای ما هرگز شایسته نبوده که پس از تو هیچ اولیاء و سرپرستانی برای خود برگیریم. ولی تو آنان و پدرانشان را از نعمتهایی برخوردار کردی، تا (آنجا که) یادت را فراموش کردند و گروهی در ژرفای کساد (و فساد) بوده‌اند.»

فَقَدْ كَذَّبُوكُم بِمَا تَقُولُونَ فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا وَلَا نَصْرًا وَمَن يَظْلِم مِّنكُمْ نُدْفُةً عَذَابًا كَبِيرًا

پس همانا (معبودانتان) آنچه می‌گفتید، بی‌گمان شما را تکذیب کردند؛ در نتیجه نه می‌توانید (عذاب را از خود) دفع کنید و نه (از آن‌ها) یاری گیرید. و هر که از شما ستم کند او را عذابی بزرگ می‌چشانیم.

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ ۖ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ ۚ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا

و پیش از تو هیچ یک از پیامبران را نفرستادیم جز اینکه آنان (نیز) همواره غذا می‌خوردند و در بازارها راه می‌رفتند و برخی از شما را برای برخی دیگر وسیله‌ی آزمایشی آتشین نهادیم. آیا شکیبایی می‌کنید؟ حال آنکه پروردگارت همواره بسیار بینا بوده است.

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْمَلَكُۖةُٓ أَوْ نَرَىٰ رَبَّنَا لَقَدْ أُسْتَكْبِرُوا فِيٓ أَنْفُسِهِمْ وَעَتَوْا عُتُوًا كَبِيرًاۙ

يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَٰٓئِكَةَ لَا بُشْرَىٰ يَوْمَٓذٍ لِلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ حِجْرًا مَّحْجُورًاۙ

وَقَدِمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍۭ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَّنْثُورًاۙ

أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَٓذٍ خَيْرٌۭ مُّسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ مَقِيلًاۙ

وَيَوْمَ تَشْقَى السَّمَاءُ بِالْغَمِّۖ وَنُزِّلَ الْمَلَٰٓئِكَةُ تَنْزِيلًاۙ

الْمَلِكُ يَوْمَٓذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمَنِۚ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى الْكَافِرِينَ عَسِيرًاۙ

وَيَوْمَ يَعَضُّ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَلَيْتَنِي أُتَّخِذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًاۙ

يَوَيْلَٓتِي لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًاۙ

لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِيۚ وَكَانَ الشَّيْطٰنُ لِلْإِنسٰنِ خَدُوْلًاۙ

وَقَالَ الرَّسُولُ يَرَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هٰذَا الْقُرْءَانَ مَهْجُورًاۙ

وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِّنَ الْمُجْرِمِينَۚ وَكَفٰى بِرَبِّكَ هٰدِيًا وَنَصِيرًاۙ

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْءَانُ جُمْلَةً وَّاحِدَةًۚ كَذٰلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ ؕفُؤَادَكَۙ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيْلًاۙ

و کسانی که به لقای (معرفتی، وحیانی و پاداش) ما امید ندارند، گفتند: «چرا فرشتگان بر ما نازل نشدند، یا (چرا) پروردگارمان را نمی‌بینیم؟» بی‌گمان همواره در خودهایشان کبر و برتری جستند، و سرکشی بزرگی کردند.

روزی که فرشتگان را ببینند، در آن هنگام (و هنگامه) برای مجرمان هرگز بشارتی نیست، و (فرشتگان به آنان) گویند: «(از پروردگار و نعمت‌هایش) دورادور باشید.»

و به هر گونه کاری که کرده‌اند قدم (و اقدام قدرتمندانه) نهادیم. پس آن را (چون) گردی پراکنده ساختیم.

آن هنگام قرارگاه بهشتیان بهتر و استراحتگاهشان در نیمروز نیکوتر است.

و روزی که آسمان با (آن) ابر پوشنده(ی عذاب) از هم می‌شکافد و فرشتگان، شگفت‌انگیز، پیاپی یکدیگر فرود آورده شدند؛

در آن هنگام، حق فرماندهی کل ویژه‌ی (خدای) رحمتگر بر آفریدگان است. و این (خود) روزی بوده که بر کافران بسی دشوار بوده است.

و روزی که ستمکار بر دست‌هایش (با دندان‌ش) همی‌گزد (و) گوید: «ای کاش با پیامبر راهی (سوی خدا) بر می‌گرفتم.»

«ای وای بر من! کاش فلانی را دوست تنگاتنگ (خود)بر نگرفته بودم.»

«هم او (بود که) همواره مرا از یادواره(ی حق) بس گمراه کرد، پس از آنکه برایم آمده بود.» و شیطان همواره خوار و بی‌مقدارکننده‌ی انسان بوده است.

و پیامبر گفت: «پروردگارم! قوم من بی‌گمان این قرآن را بس دور و مهجور گرفتند.»

و این گونه برای هر پیامبری دشمنی از مجرمان نهادیم و همین بس که پروردگارت راهبر و یآوری (بس توانا) است.

و کسانی که کافر شدند، گفتند: «چرا قرآن یکجا بر او نازل نشده؟» این گونه (ما آن را به تدریج فرو فرستادیم) تا دل فروزانت را پای‌برجا نهیم و آن را بر تو به تدریج (به گونه‌ای دلربا) برخواندیم، خواندنی (زیبا).

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا

الَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضَلُّ سَبِيلًا

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُ أَخَاهُ هَارُونَ وَزِيرًا

فَقُلْنَا أَذْهَبَا إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا فَدَمَّرْنَاهُمْ تَدْمِيرًا

وَقَوْمَ نُوحٍ لَّمَّا كَذَبُوا الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ وَجَعَلْنَاهُمْ لِلنَّاسِ ءَايَةً ۖ وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا

وَعَادًا وَثَمُودًا وَأَصْحَابَ الرَّسِّ وَقُرُونًا بَيْنَ ذَلِكَ كَثِيرًا

وَكُلًّا ضَرَبْنَا لَهُ الْأَمْثَلَّ ۖ وَكُلًّا تَبَّرْنَا تَتْبِيرًا

وَلَقَدْ أَتَوْا عَلَى الْقَرْيَةِ الَّتِي أَمْطَرَتْ مَطَرَ السَّوْءِ ۚ أَفَلَمْ يَكُونُوا يَرُونَهَا بَلِّ كَانُوا لَا يَرْجُونَ نُشُورًا

وَإِذَا رَأَوْكَ إِن يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوءًا أَهَذَا الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا

إِن كَادَ لَيُضِلَّنَا عَنْ ءَالِهَتِنَا لَوْلَا أَن صَبَرْنَا عَلَيْهَا وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ حِينَ يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا

أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَٰهَهُ هَوَاهُ ۚ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا

و تو را مثلی نمی‌آورند، مگر آنکه ما حق را با نیکوترین تفسیر (و بیان) برایت آوردیم.

کسانی که – بر رویشان در افتاده – سوی جهنم گرد آورده می‌شوند، آنان جایگاهشان بدترین و (خودشان) گمراه‌ترینند.

و همانا (ما) به موسی به‌راستی کتاب وحیانی (تورات) را دادیم و برادرش هارون را با او [در پوشش رسالتش]، وزیری نهادیم.

پس گفتیم: «هر دو سوی قومی – که با نشانه‌های ما (همان‌ها و ما را) تکذیب کردند – بروید.» پس (ما) آنان [تکذیب‌کنندگان] را در هلاکتی بسیار سخت سرنگون کردیم سرنگون کردنی.

و گروه نوح را – آن هنگام (و هنگامه‌ای) که پیامبران (خدا) را تکذیب کردند – غرقشان نمودیم و آنان را برای مردمان نشانه‌ای نهادیم. و برای ستمکاران عذابی پر درد آماده کردیم.

و (نیز) عادیان و ثمودیان و اصحاب رَسْ [گودال] و نسل‌های بسیاری را در این میان (همان‌گونه هلاک کردیم).

و برای همهی آنان مثل‌هایی (روشنگر) زدیم و همه را هلاک نمودیم.

و (آنان) بی‌گمان – بر مجتمع و ساکنانش که باران بلا بر آنان بارانده شد – همواره آمدند؛ پس آیا چنان نبوده‌اند که آن را بنگرند؟ (چرا) ولی امید به (زنده و) پراکنده شدن نداشتند.

و هنگامی که تو را ببینند، جز به ریشخندت نگیرند (و گویند): «آیا این همان کسی است که خدا او را به رسالتی برانگیخته است؟»

«نزدیک بود که ما را بی‌گمان از خدایانمان – اگر بر (پرستش) آنان شکیبایی نمی‌کردیم – گمراه کند.» و هنگامی که عذاب را می‌بینند در آینده‌ای دور [رستاخیز] خواهند دانست چه کسی گمراه‌تر است.

آیا کسی را که معبودش را هوای نفسش بر گرفته است دیدی؟ آیا پس تو بر او کاردار (و نگهدار)ی؟

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَمِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا

أَلَمْ تَرَ إِلَى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا

ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا

وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا

لِنُحْيِيَ بِهِ بَلْدَةً مَّيِّتًا وَنُسْقِيَهُ مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَمًا وَنَاسِيًّا كَثِيرًا

وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ لِيَذَّكَّرُوا فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا

وَلَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ تَذِيرًا

فَلَا تُطِيعُ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا

وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَحْجُورًا

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا

الْكَافِرِ عَلَى رَبِّهِ ظَهِيرًا

یا گمان داری که بیشترشان می‌شنوند یا خردورزی می‌کنند؟ آنان جز مانند چهارپایان نیستند، بلکه اینان (از آنان هم) گمراه‌ترند.

آیا سوی پروردگارت (در ربوبیتش) ننگریسته‌ای (که) چگونه سایه‌ی ربانی) را گسترده؟ و اگر می‌خواست، همواره آن را ساکن می‌نهاد. آن‌گاه خورشید را بر آن دلیل گردانیدیم.

سپس آن (سایه) را به آسانی سوی خودمان باز گرفتیم.

و اوست کسی که شب را پوششی نهاد و خواب را (مایه‌ی) باز گرفتن از کار و آرامشی قرار داد، و روز را (برای) به‌پاخاستن و پراکنده شدن (برای دستیابی به نیازهای زندگی) نهاد.

و اوست کسی که باده‌ا را نوبدی پیشاپیش رحمت خویش (مانند باران و برف و تگرگ) فرستاد. و از آسمان آبی پاک‌کننده فرود آوردیم،

تا به (وسیله‌ی) آن شهری مرده (و مرگبار) را زنده کنیم و – در شمار آفریدگانمان – حیواناتی نعمت‌وار و انسان‌هایی بسیار را (از این آب) بنوشانیم.

ما بی‌گمان قرآن را به‌راستی میان آنان گوناگون بیان کردیم، تا به خوبی (حقایقی و حیانی را) یاد کنند ولی بیشتر مردمان – بجز از کفر و کفران– خودداری کردند.

و اگر می‌خواستیم همواره در هر مجتمعی هشداردهنده‌ای بر می‌انگیختیم (گرچه در مراکز مجتمعات همواره فرستاده‌ایم).

پس، کافران را پیروی مکن، و به وسیله‌ی قرآن با آنان به جهادی (پیگیر با این برهان و حیانی) بزرگ بپرداز.

و اوست کسی که دو دریا را با یکدیگر آمیخت: این (یکی) شیرین گوارا، و آن (یکی) شور تلخ (و ناگوار) است؛ و میان آن دو، فاصله‌ی پرده‌ای ناپیدا قرار داد.

و اوست کسی که از آب (منی) بشری آفرید. پس او را (دارای خویشاوندی) نسبی و دامادی نهاد. و پروردگارت بس توانا بوده است.

و غیر خدا چیزی را می‌پرستند که نه سودشان می‌دهد و نه زیانشان می‌رساند؛ و کافر همواره علیه پروردگار خود پشتیبان (کافران) بوده است.

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا

۵۷

رَبِّهِ سَبِيلًا

۵۸

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ وَكَفَى بِهِ
بِذُنُوبٍ عِبَادِهِ خَبِيرًا

۵۹

الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ
ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۚ الرَّحْمَنُ فَسَّـَّلُ بِهِ خَبِيرًا

۶۰

سجده
مستحب

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا الرَّحْمَنُ أَنَسْجُدُ
لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا ۝

۶۱

۳۱۵ر

تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا
وَقَمَرًا مُنِيرًا

۶۲

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِّمَنۢ أَرَادَ أَن يَذَّكَّرَ
أَوْ أَرَادَ شُكُورًا

۶۳

وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا
خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا

۶۴

وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَمًا

۶۵

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ ۚ إِنَّ
عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا

۶۶

إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا

۶۷

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ
قَوَامًا

و ما تو را جز بشارتگر و هشداردهنده‌ای نفرستادیم.

بگو: «بر این (رسالت) هیچ پاداشی از شما نمی‌طلبم، جز (از) کسی که بخواهد راهی سوی پروردگارش برگیرد.»

و بر (آن خدای) زنده‌ای – که نمی‌میرد – توکل کن و با ستایشش او را تسبیح نمای؛ و (هم) او بس است که به گناهان بندگانش بسی آگاه است.

کسی که آسمان‌ها و زمین و آنچه را که میان آن دو است، در شش روز [؛زمان] آفرید. سپس این رحمتگر بر آفریدگان بر عرش (ربوبیت) چیره شد. پس به‌وسیله‌ی او –حال آنکه بسی آگاه است– (آنچه خواهی) جویا و پُرسا شو.

و زمانی که بدیشان گفته شود: «برای (خدای) رحمان سجده کنید» گویند: «رحمان چیست؟ آیا برای چیزی که ما را (بدان) فرمان می‌دهی سجده کنیم؟» و (این) بر رمیدنشان می‌افزاید.

مبارک و بزرگوار است کسی که در آسمان برج‌هایی نهاد و در آن چراغی[؛خورشیدی] و ماهی نوربخش قرار داد.

و اوست کسی که – برای هر کس (که) بخواهد به‌خوبی تذکری یابد یا بخواهد به‌خوبی سپاسگزاری کند – شب و روز را از پی یکدیگر نهاد.

و بندگان خدای رحمان کسانی‌اند که روی زمین به فروتنی و آرامی گام بر می‌دارند؛ و چون نادانان با ایشان هم‌سخن شوند (به آنان) سلامی گویند (که خدا شما را از نادانی برهاند و سالم بدارد).

و آنان که سجده‌کنندگان و برپاخاستگان برای پروردگارشان شب‌زنده‌داری می‌کنند؛

و کسانی که می‌گویند: «پروردگاران! عذاب جهنم را از ما بازگردان (که) همانا عذابش بسی سخت و ناگوار بوده است.»

«همواره جهنم چه بدقرارگاه و پایگاهی است.»

و کسانی که چون انفاق کنند، نه زیاده‌روی می‌کنند و نه تنگ می‌گیرند و (انفاقشان) میان این دو راستا و میانگین بوده است.

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ
الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ
أَثَامًا

يُضَعَفُ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَيَخْلُدُ فِيهِۦ مُهَانًا

إِلَّا مَنْ تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يُبَدِّلُ
اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ ۖ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا

وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا
وَعُْمِيَانَا

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّتِنَا قُرَّةَ
أَعْيُنٍ وَاجْعَلْ لَنَا لِمَتَّقِينَ إِمَامًا

أُولَٰئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً
وَسَلَامًا

خَلَدِينَ فِيهَا حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا

قُلْ مَا يَعْبُؤُا بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ
فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا

۶۹

۷۰

۷۱

۷۲

۷۳

۷۴

۷۵

۷۶

۷۷

و کسانی که با خدا معبودی دیگر را نمی‌خوانند و کسی را که
خدا (خونش را) حرام کرده است جز به تمامی حق
نمی‌کشند، و زنا نمی‌کنند و هر کس این‌ها را انجام دهد
(عذاب مناسب و) اثر گناهش را دریافت خواهد کرد.

برای او در روز قیامت عذاب چند برابر می‌شود و پیوسته
در آن خوار (و بی‌مقدار) می‌ماند.

مگر کسی که توبه کند و ایمان آورد و کار شایسته‌ای انجام
دهد. پس ایشان، خدا بدی‌هایشان را به نیکی‌ها تبدیل
می‌کند و خدا همواره بسی پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگان
بوده است.

و هر کس توبه کند و کار شایسته انجام دهد، پس همانا
اوست که سوی خدا بازگشتی (شایسته) دارد.

و کسانی که گواهی دروغ نمی‌دهند؛ و چون بر لغو بگذرند با
بزرگواری می‌گذرند.

و کسانی که چون به آیات پروردگارشان تذکر داده شوند،
(همچون) کران و کوران فریادکنان بر آن‌ها فرود نمی‌آیند.

و کسانی که می‌گویند: «پروردگاران! برایمان از همسران،
همگنان و اطرافیان‌مان آن را ببخشای که مایه‌ی روشنی
چشمان(مان) باشد، و ما را پیشوای پرهیزگاران بگردان.»

اینانند که به پاس آنکه صبر کردند، استراحتگاه (روح و
بدن) را پاداش خواهند یافت و در آن‌جا با سلام و درود به
خوبی مواجه خواهند شد.

در آن‌جا، جاودانه خواهند ماند. چه خوش قرارگاه و جایگاهی
است!

بگو: «اگر درخواست و بندگی شما نباشد، پروردگارم (هیچ)
اعتنایی به شما نمی‌کند.(که) بی‌چون بسی (خدا را) تکذیب
کرده‌اید. پس در آینده (این تکذیب) گریبانگیر(تان)
خواهد بود.»

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	طسم	حزب ۱۴۷ ر ۳۱۶ منزل ۵
۲	تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ	آن‌هاست آیات کتاب روشنگر.	
۳	لَعَلَّكَ بَخِعٌ نَّفْسَكَ أَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ	شاید تو از اینکه (کافران) ایمان‌آوردگان نیستند جان خود را از روی اندوه تباه‌سازنده‌ای.	
۴	إِنْ نَشَأْ نُزِّلْ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ ءَايَةً فَظَلَّتْ أَعْنَاقُهُمْ لَهَا خَاضِعِينَ	اگر بخواهیم، آیتی از آسمان بر آنان فرود می‌آوریم، پس برای آن، گردن‌هایشان (و گردن کشانشان) خاضعانه دگرگون شوند.	
۵	وَمَا يَأْتِيهِمْ مِّنْ ذِكْرٍ مِّنَ الرَّحْمَنِ مُحَدَّثٍ إِلَّا كَانُوا عَنْهُ مُعْرِضِينَ	و هیچ یادواره‌ی جدیدی از سوی رحمان برایشان نیاید جز اینکه بی‌گمان از آن رویگردان بوده‌اند.	
۶	فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَيَاتِيهِمْ أَنْبَأُوا مَا كَانُوا بِهِ ۚ يَسْتَهْزِءُونَ	همواره بس به تکذیب پرداختند و به زودی خبرهای مهمی که بدان ریشخند می‌کرده‌اند، بدیشان خواهد رسید.	
۷	أَوْ لَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ كَمْ أَنْبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ	و آیا به زمین ننگریسته‌اند (که) چه اندازه در آن از هر گونه جفت‌های کرامت‌بار رویانیده‌ایم؟	
۸	إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ	همانا در این (هنرنمایی) همواره نشانه‌ای است. حال آنکه بیشترشان ایمان‌آوردگان نبوده‌اند.	
۹	وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ	و در حقیقت، پروردگارت (هم)او به‌درستی کانون عزت (و) رحمت است.	
۱۰	وَإِذْ نَادَىٰ رَبُّكَ مُوسَىٰ أَنِ أَنتِ الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ	و چون پروردگارت موسی را ندا در داد که : «نزد آن گروه ستمکار برو؛»	۱۰ ر ۳۱۷
۱۱	قَوْمَ فِرْعَوْنَ ۖ لَا يَتَّقُونَ	«گروه فرعون. آیا پروا ندارند؟!»	
۱۲	قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ	گفت: «پروردگارم! همواره من می‌ترسم که تکذیبیم کنند.»	
۱۳	وَيَضِيقُ صَدْرِي وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَانِي فَأَرْسِلْ إِلَىٰ هَارُونَ	«و سینه‌ام تنگ می‌گردد و زبانم نمی‌رهد، پس سوی هارون بفرست.»	
۱۴	وَلَهُمْ عَلَىٰ ذَنْبٍ فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ	«و (از طرفی دیگر) برای آنان بر گردن من (در کشتن شخصی فرعونی) پیامدی بد است، پس می‌ترسم مرا بکشند.»	
۱۵	قَالَ كَلَّا ۖ فَاذْهَبَا بِآيَاتِنَا ۖ إِنَّا مَعَكُمْ مُّسْتَمِعُونَ	فرمود: «هرگز (چنین نیست)! پس به (همراه) نشانه‌های ما (سوی آنان) بروید. همانا ما با شما شنوندگانیم.»	
۱۶	فَأْتِيَا فِرْعَوْنَ فَقُولَا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ	«پس نزد فرعون بروید (و) بگویید: “ما دو نفر به‌راستی پیامبر پروردگار جهانیانیم.”»	
۱۷	أَنْ أُرْسِلَ مَعَنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ	(و بگویید) که: « فرزندان اسرائیل را با ما بفرست.»	
۱۸	قَالَ أَلَمْ نُرَبِّكَ فِينَا وَلِيدًا وَلَبِثْتَ فِينَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِينَ	(فرعون) گفت: « آیا تو را به حال کودکی در (دامن) خودمان نپروراندیم؛ حال آنکه سالیانی چند از عمرت را در میان ما سپری کردی.»	
۱۹	وَفَعَلْتَ فَعَلَتَكَ الَّتِي فَعَلْتَ وَأَنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ	«و (سرانجام) کاری را که می‌خواستی انجام دادی، حال آنکه (نسبت به من) از ناسپاسانی.»	

قَالَ فَعَلْتُهَا إِذَا وَأَنَا مِنَ الضَّالِّينَ

گفت: «آن را هنگامی مرتکب شدم در حالی‌که من (در راه) از گمشدگانم.»

۲۱

فَفَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خِفْتُكُمْ فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا
وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ

«و در آن هنگامی که از شما ترسیدم، پس از شما گریختم، تا پروردگارم به من حکمت و حاکمیتی بخشید و مرا از فرستادگان (وحيانی) نهاد.»

۲۲

وَتِلْكَ نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا عَلَىٰ أَنْ عَبَّدَتْ بَنِي إِسْرَءِيلَ

«و (آیا) بر (اساس) اینکه فرزندان اسراییل را بنده و در بند (خود) ساخته‌ای، این خود نعمتی است که متّش را بر من می‌نهی؟»

۲۳

قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ

فرعون گفت: « و پروردگار جهانیان چیست؟»

۲۴

قَالَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۖ إِنْ كُنْتُمْ مُّوقِنِينَ

گفت: «پروردگار آسمان‌ها و زمین و آنچه میان آن دو است، اگر از یقین‌آوردندگان بوده‌اید.»

۲۵

قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ ۚ أَلَا تَسْتَمِعُونَ

(فرعون) به اطرافیان‌ش گفت: «آیا درست نمی‌شنوید؟»

۲۶

قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ

(موسی) گفت: «پروردگار شما و پروردگار پدران نخستین شما.»

۲۷

قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمْ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ

(فرعون) گفت: «به‌راستی این پیامبری که فراسوی شما فرستاده شده سخت دیوانه است!»

۲۸

قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۖ إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ

(موسی) گفت: «پروردگار خاور و باختر و آنچه میان آن دو است؛ اگر خردورزی می‌کرده‌اید.»

۲۹

قَالَ لَئِنْ أُتِّخِذَتْ إِلَٰهًا غَيْرِي لَأَجْعَلَنَّكَ مِنَ الْمَسْجُونِينَ

(فرعون) گفت: «اگر خدایی غیر از من برگزینی همانا تو را بی‌گمان از زندانیان قرار خواهم داد.»

۳۵

قَالَ أَوْلَوْ جِئْتُكَ بِشَيْءٍ مُّبِينٍ

(موسی) گفت: « و گرچه برایت چیزی روشنگر بیاورم؟»

۳۱

قَالَ فَأْتِ بِهِ ۖ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِينَ

(فرعون) گفت: «اگر از راستان بوده‌ای آن را بیاور.»

۳۲

فَأَلْقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ

پس (موسی) عصای خود را بیفکند پس (فرعون دید که) ناگهان (هم) آن اژدری نمایان است.

۳۳

وَنَزَعَ يَدَهُ ۖ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّظِيرِينَ

و دستش را (از گریبان‌ش) بیرون کشید، پس ناگهان (هم) آن برای تماشاگران سپید است.

۳۴

قَالَ لِلْمَلَإِ حَوْلَهُ ۚ إِنَّ هَٰذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ

(فرعون) به سران چشمگیر (از درباریان‌ش که) پیرامونش بودند گفت: «همانا این همواره ساحری بسیار داناست.»

۳۵

يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِّنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِ ۖ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ

«می‌خواهد با سحر خود، شما را از سرزمیتان بیرون کند. پس (اکنون) چه می‌فرمایید؟»

۳۶

قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ ۖ وَابْعَثْ فِي الْمَدَآئِنِ حَٰشِرِينَ

گفتند: «او و برادرش را مهلتی ده و گردآوردندگان [بسیج‌کنندگان] را به شهرها بفرست،»

۳۷

يَا تُؤْكُ بِكُلِّ سَحَارٍ عَلِيمٍ

«پس هر ساحر بسیار دانایی را نزدت آورند.»

۳۸

فَجُمِعَ السَّحَرَةُ لِمِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ

پس ساحران برای وعده‌گاه روزی معلوم گردآوری شدند.

۳۹

وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ مُّجْتَمِعُونَ

و به مردم گفته شد: «آیا شما هم جمع‌شوندگانید؟»

لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ السَّحَرَةَ إِن كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ

۴۱

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالُوا لِفِرْعَوْنَ أَإِنَّنَا لَنَاجِرًا إِن كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ

۴۲

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذَا لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ

۴۳

قَالَ لَهُم مُّوسَى الْقُوا مَا أَنْتُمْ مُّلقُونَ

۴۴

فَالْقُوا حِبَالَهُمْ وَعَصِيَّهُمْ وَقَالُوا بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ الْغَالِبُونَ

۴۵

فَالْقَىٰ مُوسَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ

۴۶

فَالْقَىٰ السَّحَرَةُ سَلَاجِدِينَ

۴۷

قَالُوا ءَامَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ

۴۸

رَبِّ مُوسَىٰ وَهَارُونَ

۴۹

قَالَ ءَامَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ لَا قِطْعَنَ أَيْدِيكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِّنْ خِلَافٍ وَلَا أَصْلَابَتَكُمْ أَجْمَعِينَ

۵۰

قَالُوا لَا ضَيْرَ إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ

۵۱

إِنَّا نَطْمَعُ أَن يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطِيئَاتِنَا أَن كُنَّا أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ

۵۲

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَن أَسْرِ بِعِبَادِي إِنَّكُمْ مُّتَّبِعُونَ

۵۳

فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ

۵۴

إِنَّ هَؤُلَاءِ لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ

۵۵

وَأِنَّهُمْ لَنَا لَغَائِظُونَ

۵۶

وَإِنَّا لَجَمِيعٌ حَاذِرُونَ

۵۷

فَأَخْرَجْنَاهُمْ مِّنْ جَنَّتٍ وَعُيُونٍ

۵۸

وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ

۵۹

كَذَٰلِكَ ۖ وَأَوْرَثْنَاهَا بِنِي إِسْرَءِيلَ

۶۰

فَاتَّبَعُوهُمْ مُّشْرِقِينَ

«شاید اگر ساحران همان پیروزمندان بوده‌اند ما (هم) از آنان پیروی کنیم!»

۴۱

پس چون ساحران آمدند، به فرعون گفتند: «آیا اگر ما همان پیروزمندان بوده‌ایم، به‌راستی برایمان مزدی خواهد بود؟»

گفت: «آری و (افزون بر آن) بی‌گمان شما در این هنگام به‌راستی از نزدیک‌شدگان (به دربار) هستید.»

۴۲

گفت: «آری و (افزون بر آن) بی‌گمان شما در این هنگام به‌راستی از نزدیک‌شدگان (به دربار) هستید.»

۴۳

موسی به آنان گفت: «آنچه را شما افکنندگانی‌د بیفکنید.»

پس ریسمان‌هاشان و عصاهاشان را افکندند و گفتند: «به عزّت فرعون بی‌گمان به‌راستی ما همان پیروزمندانی‌یم.»

۴۴

پس موسی عصایش را افکند که ناگهان همان (عصا) هر چه را به دروغ می‌ساختند با سرعتی حاذقانه می‌بلعد.

۴۵

پس ساحران (ناگهان و ناخودآگاه) به حالت سجده فرو افکنده شدند.

۴۶

گفتند: «به پروردگار جهانیان ایمان آوردیم،»

۴۷

«پروردگار موسی و هارون.»

۴۸

(فرعون) گفت: «آیا پیش از آنکه به شما اجازه دهم برای او ایمان آوردید؟ همواره او بی‌گمان همان بزرگ شماس‌ت که به شما سحر آموخته است. پس در آینده خواهید دانست (با شما چه خواهم کرد). حتماً دست‌ها و پاهایتان را از چپ و راست به سختی خواهم برید و همانا بی‌چون همه‌تان را به دار خواهم آویخت.»

گفتند: «هیچ زبانی (و باکی) نیست. ما همواره سوی پروردگارمان (روی‌آورندگان و) دگرگون‌شوندگانی‌یم.»

۴۹

«ما بی‌گمان امیدواریم که پروردگارمان گناهانمان را بر ما بپوشاند، (چرا) که (در جمع فرعونیان) نخستین ایمان‌آورندگان بوده‌ایم.»

۵۰

و سوی موسی وحی کردیم که: «بندگان مرا شبانه حرکت ده، زیرا همواره شما تعقیب‌شدگانی‌د.»

۵۱

پس فرعون مأمورانی برای جمع‌آوری (کسانی) به تمامی شهرها(ی مصر) فرستاد.

۵۲

(فرعون و فرعونیان گفتند:) «این گروهی –بی‌گمان و بی‌امان– اندکند.»

۵۳

«و به‌راستی آنان ما را بسی خشم‌آورندگانند.»

۵۴

«و محققاً ما نیروی مهم به هم پیوسته و وابسته‌ایم، (که) به حال آماده‌باش (درآمده‌ایم).

۵۵

پس آنان را از باغستان‌های سردرهم و چشمه‌سارانی بیرون راندیم؛

۵۶

و (نیز از) گنجینه‌ها و جایگاه‌هایی پر کرامت [ناز و نعمت].

۵۷

(اراده‌ی ما) چنین بود و آن (نعمت)‌ها را به فرزندان اسرائیل میراث دادیم.

۵۸

پس (فرعونیان) در حال برآمدن آفتاب، آنان را تعقیب کردند.

فَلَمَّا تَرَأَّا الْجُمُعَانِ قَالَ أَصْحَابُ مُوسَى إِنَّا لَمُدْرِكُونَ

۶۲ قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ

۶۳ فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى أَنْ أَضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ ۖ فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظِيمِ

۶۴ وَأَزْلَفْنَا ثَمَّ الْآخِرِينَ

۶۵ وَأُنْجَيْنَا مُوسَىٰ وَمَنْ مَّعَهُۥ أَجْمَعِينَ

۶۶ ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخِرِينَ

۶۷ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ

۶۸ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

۶۹ وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ

۷۰ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِۦ مَا تَعْبُدُونَ

۷۱ قَالُوا نَعْبُدُ أَصْنَامًا فَنَنْظِلُ لَهَا عَافِيَةً

۷۲ قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمُ إِذْ تَدْعُونَ

۷۳ أَوْ يَنْفَعُونَكُمُ أَوْ يَضُرُّونَ

۷۴ قَالُوا بَلْ وَجَدْنَا ءَابَاءَنَا كَذَٰلِكَ يَفْعَلُونَ

۷۵ قَالَ أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ

۷۶ أَنْتُمْ وَعَابَاؤُكُمْ أَتَقَدَّمُونَ

۷۷ فَإِنَّهُمْ عَدُوٌّ لِّي إِلَّا رَبَّ الْعَالَمِينَ

۷۸ الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ

۷۹ وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ

۸۰ وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ

۸۱ وَالَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ

۸۲ وَالَّذِي أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ

۸۳ رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ

پس چون دو گروه، همدیگر را دیدند، همراهان موسی گفتند: «بی‌گمان ما ناگزیر(و ناگزیر) مورد دستیابی هستیم.»

گفت: «هرگز چنان نیست؛ همواره پروردگارم با من است و به زودی مرا (معجزه آسا) راهنمایی خواهد کرد.»

پس سوی موسی وحی کردیم که: «با عصای خود بر (این) دریا بزن.» پس دریا از هم شکافت. پس هر پاره‌ای همچون کوهی سترگ بود.

و دیگران [؛فرعونیان] را بدانجا (با صفاآراییشان به غرق) نزدیک گردانیدیم.

و موسی را با همه‌ی کسانی که همراهش بودند نجات دادیم.

سپس دیگران را غرق کردیم.

بیشک در این (واقعه‌ی عبرت‌انگیز) همانا نشانه‌ی (ربانی) بزرگی است. حال آنکه بیشترشان (از) مؤمنان نبوده‌اند.

و بی‌گمان پروردگار تو، همواره او همان کانون عزت (و) رحمت است.

و بر آنان گزارش مهم ابراهیم را برخوان.

چون به پدر (تربیتی)اش و قومش گفت: «چه (چیزی را) می‌پرستید؟»

گفتند: «بتانی را می‌پرستیم. پس همواره بر درگاه آنان همچنان باشندگان و خاضعانیم.»

گفت: «آیا وقتی از آنها درخواستی می‌کنید، از شما می‌شنوند؟»

«یا شما را سود یا زیانی می‌رسانند؟»

گفتند: «(نه!) بلکه پدران خود را یافتیم که چنان می‌کردند.»

گفت: «آیا پس آنچه را می‌پرستیده‌اید نگریستید؟»

«شما و پدران پیشترین شما؟»

«پس بی‌گمان همه‌ی آنان – جز پروردگار جهانیان – دشمن من‌اند.»

«آن کس که مرا آفرید، پس همو راهنمایی‌ام می‌کند؛»

«و کسی (که) او به من خوردنی و آشامیدنی می‌دهد،»

«و چون بیمار شوم پس او درمانم می‌کند،»

«و آن کس که مرا می‌میراند سپس زنده‌ام می‌گرداند،»

«و کسی که امید دارم روز بُروز طاعت، خطایم را بر من ببوشاند.»

«پروردگارم! به من حاکمیت و حکمتی (وحیانی) عطا کن و مرا به (آن) صالحان [؛پیامبران] ملحق گردان؛»

وَأَجْعَلْ لِّي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ

۸۵

وَأَجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ

۸۶

وَأَغْفِرْ لَأَيِّبِي إِنَّهُ كَانَ مِنَ الصَّالِينَ

۸۷

وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ

۸۸

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ

۸۹

إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ

۹۰

وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ

۹۱

وَبُرِّرَتِ الْجَحِيمُ لِلْغَاوِينَ

۹۲

وَقِيلَ لَهُمْ أَيُّنَ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ

۹۳

مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ يَنْصُرُونَكُم أَوْ يَنْتَصِرُونَ

۹۴

فَكُذِّبُوا فِيهَا هُمْ وَالْغَاوُونَ

۹۵

وَجُنُودُ إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ

۹۶

قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ

۹۷

تَاللَّهِ إِنْ كُنَّا لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ

۹۸

إِذْ نُسَوِّيكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ

۹۹

وَمَا أَضَلَّنَا إِلَّا الْمُجْرِمُونَ

۱۰۰

فَمَا لَنَا مِنْ شَافِعِينَ

۱۰۱

وَلَا صَدِيقٍ حَمِيمٍ

۱۰۲

فَلَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

۱۰۳

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ

۱۰۴

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

۱۰۵

را ۳۲

كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ

۱۰۶

إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ

۱۰۷

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ

۱۰۸

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

۱۰۹

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ

۱۱۰

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

۱۱۱

حزب
۱۴۹

حزب
۱۴۹

«و برای من در (میان) آیندگان آخرین زبان [؛آوازه‌ای] راست‌واره قرار ده؛»

«و مرا از وارثان بهشت پر نعمت گردان؛»

«و پدرم را ببخشای که او بی‌گمان از گمراهان بوده است.»

«و روزی که (مکلفان) برانگیخته می‌شوند خوارم مکن.»

روزی که هیچ مال و فرزندانِ سودی نمی‌دهند؛

مگر کسی که با دلی پاک سوی خدا آمد.

و (آن روز) بهشت برای پرهیزگاران زینت‌یافته نزدیک شد.

و جهنّم برای فاسد نظران نادان بس نمودار گشت.

و به آنان گفته شد: «آنچه می‌پرستیده‌اید کجایند.»

«جز خدا؟ آیا یا©ن می‌کنند یا (از شما) یاری می‌خواهند؟»

پس آنان و (همه‌ی) گمراهان در آن آتش شعله‌ور به رو افکنده شدند.

و (نیز) همه‌ی سپاهیان ابلیس.

حال آنکه آنان در آتش شعله‌ور با یکدیگر نزاع می‌کنند، گفتند:

«سوگند به خدا که ما همواره در ژرفای گمراهی آشکارگری بوده‌ایم.»

«چون شماها را با پروردگار جهانیان برابر می‌نمودیم.»

و جز مجرمان ما را گمراه نکردند.»

«پس هیچ گونه شفاعتگرانی نداریم.»

«و نه دوستی خون‌گرم.»

«پس کاش (بر فرض محال،) بازگشتی برای ما بود تا بی‌گمان از مؤمنان باشیم؟!»

همانا در این (سرگذشت) همواره نشانه‌ای است و بیشترشان (از) مؤمنان نبوده‌اند (که یا کافر بودند، و یا قاصر که نه مؤمن و نه کافر بودند).

و به‌راستی، پروردگار تو همواره همان کانون عزت (و) رحمتگر بر ویژگیان است.

گروه نوح پیامبران را تکذیب کردند.

چون برادرشان نوح به آنان گفت: «آیا پروا نمی‌دارید؟»

«من برای شما همواره فرستاده‌ای در خور اعتمادم.»

پس از خدا پروا کنید و فرمانم ببرید.»

«و من از شما هیچ مزدی نمی‌خواهم، و اجر من جز بر (عهده‌ی) پروردگار جهانیان نیست.»

«پس، از خدا پروا کنید و فرمانم ببرید.»

گفتند: «آیا برایت (به خدا) ایمان بیاوریم حال آنکه پست‌ترین فرومایگان از تو پیروی کرده‌اند؟»

قَالَ وَمَا عَلَّمِي بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

إِنْ حِسَابُهُمْ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّي لَوْ تَشْعُرُونَ

وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ

إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ

قَالُوا لَيْنَ لَمْ تَنْتَهَ يَنْوُحْ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ

قَالَ رَبِّ إِنَّ قَوْمِي كَذَّبُونِ

فَأَفْتَحَ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتَحًا وَنَجْنِي وَمَنْ مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

فَأَنْجَيْنَاهُ وَمَنْ مَّعَهُ فِي الْفُلِّ الْمَشْحُونِ

ثُمَّ أَغْرَقْنَا بَعْدُ الْبَاقِينَ

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

كَذَّبَتْ عَادُ الْمُرْسَلِينَ

إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ هُودٌ آلَا تَتَّقُونَ

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ

أَتَبْنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ ءَايَةً تَعْبَثُونَ

وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ

وَإِذَا بَطِشْتُمْ بَطِشْتُمْ جَبَّارِينَ

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

وَاتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُونَ

أَمَدَّكُمْ بِأَنْعَمٍ وَبَنِينَ

وَجَنَّاتٍ وَعُيُونٍ

إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَضْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ

(نوح) گفت: «و من چه می‌دانم (که) به آن‌آنچه می‌کرده‌اند؟»

«اگر باریک‌بینی کنید، حسابشان جز بر پروردگارم نیست.»

«و من هرگز طردکننده‌ی مؤمنان نیستم.»

«من جز هشداردهنده‌ی آشکارگری (بیش) نیستم.»

گفتند: «ای نوح! همانا اگر (به دعوتت) پایان ندهی بی‌گمان و بی‌چون از سنگسارشدگان خواهی بود.»

گفت: «پروردگارم! قوم من همواره مرا تکذیب کردند.»

«پس میان من و آنان راهکاری [؛چاره‌ای] بگشای و من و هر آن کس از مؤمنان را که با من‌اند نجات بخش.»

پس او و هر که را در آن کشتی آکنده با او بودند، رهانیدیم.

سپس باقی‌ماندگان را غرق کردیم.

همانا در این (ماجرا) همواره نشانه‌ی بزرگی است، و بیشترشان ایمان‌آوردندگان نبوده‌اند.

و بی‌گمان پروردگارت به‌راستی همان کانون عزت (و) رحمتگر بر ویژگان است.

عادیان، پیامبران را تکذیب کردند.

چون برادرشان هود برایشان گفت: «آیا پروا نمی‌دارید؟»

«من به‌راستی برایتان فرستاده‌ای در خور اعتمادم.»

«پس از خدا پروا کنید و فرمانم ببرید.»

«و بر این (رسالت) هیچ اجری از شما نمی‌خواهم. اجر من جز بر (عهده‌ی) پروردگار جهانیان نیست.»

«آیا بر هر تپّه‌ای زیبا و رعنا نشانه‌ای (برای قدرت و رفاهیت) می‌سازید که (بر این سازمان و در آن) دست به بیهوده‌کاری و بازی بزنید؟»

«و سازمان‌هایی استوار بر می‌گیرید شاید (بیشتر) بمانید؟»

«و هنگامی که حمله‌ور می‌شوید در حال زورگویی حمله‌ور می‌شوید؟»

«پس، از خدا پروا بدارید و فرمانم ببرید.»

«و از کسی که شما را به آنچه می‌دانید مدد کرد پروا بدارید؟»

«(کسی را که) با دام‌ها و پسران، شما را مدد و گشایش داد،»

«و باغستان‌هایی سردرهم و چشمه‌سارانی (به شما داد).»

«من همواره از عذاب روزی بزرگ بر شما می‌ترسم.»

گفتند: «خواه اندرز(مان) دهی، خواه از اندرزدهندگان نباشی، برایمان یکسان است.»

إِنْ هَذَا إِلَّا خُلُقُ الْأَوَّلِينَ

«این جز شیوه و اخلاق پیشینیان نیست.»

۱۳۸ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذِّبِينَ

«و ما عذاب‌شوندگان نیستیم.»

فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ

۱۳۹

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

۱۴۰

كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ

۱۴۱

۳۲۳

إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ صَالِحٌ أَلا تَتَّقُونَ

۱۴۲

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ

۱۴۳

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

۱۴۴

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ

۱۴۵

أَتُتْرَكُونَ فِي مَا هَلَهْنَا ءَامِنِينَ

۱۴۶

فِي جَنَّتٍ وَعُيُونٍ

۱۴۷

وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلْعُهَا هَضِيمٌ

۱۴۸

وَتَنَحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا فَرِهِينَ

۱۴۹

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

۱۵۰

وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ الْمُسْرِفِينَ

۱۵۱

الَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ

۱۵۲

قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ

۱۵۳

مَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا فَأْتِ بَآيَةٍ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

۱۵۴

قَالَ هَذِهِ نَاقَةُ لَهَا شِرْبٌ وَلَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ

۱۵۵

وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ

۱۵۶

فَعَقَرُوهَا فَاصْبَحُوا نَدِمْينَ

۱۵۷

فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ ۖ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ

۱۵۸

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

۱۵۹

پس همواره تکذیبش کردند. پس هلاکشان کردیم. همانا در این (جریان) بی‌گمان نشانه‌ی بزرگی است و بیشترشان ایمان‌آوردنگان نبوده‌اند.

و به‌راستی، پروردگارت همواره (همان) کانون عزت (و) رحمتگر بر ویژگیان است.

ثمودیان، پیامبران را تکذیب کردند.

چون برادرشان صالح به آنان گفت: «آیا پروا نمی‌دارید؟»

«من همواره برای شما فرستاده‌ای در خور اعتمادم.»

«پس از خدا پروا بدارید و فرمانم ببرید.»

«و (من) بر این (رسالت) هیچ اجری از شما نمی‌خواهم. اجر من جز بر عهده‌ی پروردگار جهانیان نیست.»

«آیا شما در آنچه همین‌جاست به امن و امان رها می‌شوید؟»

«در باغ‌هایی سردرهم و چشمه‌سارهایی،»

«و کشتزارهایی و خرماهایی (که) دستاوردهایشان لطیف (و) زود هضم است؟»

«و در حال فرح و آسایش برای خود از کوه‌ها خانه‌هایی می‌تراشید.»

«پس از خدا پروا کنید و فرمانم ببرید.»

«و کار و فرمان افراطگران را پیروی مکنید.»

«آنان که در زمین افساد می‌کنند و اصلاح نمی‌کنند.»

گفتند: «جز این نیست که تو سخت از افسون‌شدگانی!»

«تو جز بشری مانند ما (بیش) نیستی. پس اگر از راستان بوده‌ای نشانه‌ای (ربانی برایمان) بیاور.»

گفت: «این ماده شتری است که برای او آشامیدنی‌ای و (نیز) روزی معین نوبت آب شماست.»

«و به آن گزندی نرسانید تا (مبادا) عذابِ روزی بزرگ شما را در بگیرد.»

پس آن شتر را پی کردند و (از) پشیمانان گشتند.

پس آنان را عذاب در برگرفت. بی‌گمان و بی‌چون در این (جریان) نشانه‌ای است و (اما) بیشترشان (از) مؤمنان نبوده‌اند.

و به‌راستی پروردگار تو همواره (همان) کانون عزت (و) رحمتگر بر ویژگیان است.

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ

گروه لوط فرستادگان(مان) را تکذیب کردند.

إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ لُوطُ أَلَا تَتَّقُونَ

چون برادرشان –لوط– بدیشان گفت: «آیا پروا نمی‌دارید؟»

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ

«من همواره برای شما فرستاده‌ای در خور اعتمادم.»

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

«پس خدا را پروا بدارید و فرمانم ببرید.»

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ

«و بر این (رسالت) هیچ اجری از شما نمی‌خواهم. اجر من جز بر عهده‌ی پروردگار جهانیان نیست.»

أَتَأْتُونَ الذُّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ

«آیا از (میان) مردمان جهان،(تنها) با مردان در می‌آمیزید؟»

وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ

«و آنچه را پروردگارتان از همسرانتان برایتان آفریده وا می‌گذارید؟ بلکه شما مردمی تجاوزکارید.»

قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَلُوطُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِينَ

گفتند: «ای لوط! بی‌گمان اگر (به کارت) پایان ندهی، به‌راستی همواره از اخراج‌شوندگانی.»

قَالَ إِنِّي لِعَمَلِكُمْ مِنَ الْقَالِينَ

گفت: «من همانا از خشمناکان سرسختِ کردار شمایم.»

رَبِّ نَجِّنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ

«پروردگارم! مرا و کسانم را از آنچه انجام می‌دهند رهایی بخش.»

فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ وَأَجْمَعِينَ

پس او و همگی کسانش را رهانیدیم.

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَيْرِينَ

جز پیرزنی که از باقی‌ماندگان در غبار (گمراهی) بود.

ثُمَّ دَمَرْنَا الْأَخْرِينَ

سپس دیگران را سخت هلاک (و) زیر و زبر کردیم.

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ

و بر (سروسامان)شان بارانی (از سنگ گل) فرو ریختیم؛ پس چه بد بود سنگ‌بارانِ بیم‌داده‌شدگان.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةًٌ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ

به‌راستی در این (عقوبت) همواره نشانه‌(ی بزرگی) است و (اما) بیشترشان ایمان آورنده نبوده‌اند.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

و بی‌گمان، پروردگارت همان کانون عزت (و) رحمتگر بر ویژگان است.

كَذَّبَ أَصْحَابُ لَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ

اصحاب آئیکه [درختان انبوه] فرستادگان (ما) را تکذیب کردند.

إِذْ قَالَ لَهُمُ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ

چون شعیب به آنان گفت: «آیا پروا نمی‌دارید؟»

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ

«من همواره برای شما فرستاده‌ای در خور اعتمادم.»

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

«از خدا پروا بدارید و فرمانم ببرید.»

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ

«و بر این (رسالت) هیچ اجری از شما نمی‌خواهم. اجر من جز بر عهده‌ی پروردگار جهانیان نیست.»

أَوْفُوا الْكَيْلَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ

«پیمانه را تمام دهید و از زیان‌رسانان مباشید.»

وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ

«و با ترازویِ استوار و راستا وزن کنید.»

وَلَا تَبْخُسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعَثُوا فِي الْأَرْضِ مُمْسِدِينَ

و چیزهای مردمان [جان و جانانشان] را زیان مرسانید، و افسادگرانه در زمین کوشش نکنید.»

وَأَتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِبِلَّةَ الْأُولَىٰ

قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ

وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنْ نَظُنُّكَ لَمِنَ الْكَذِبِينَ

فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسَفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

قَالَ رَبِّیْ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ عَذَابُ يَوْمِ الظُّلَّةِ إِنَّهُ كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

وَإِنَّهُ لَتَنْزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ

نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ

عَلَىٰ قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ

بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُّبِينٍ

وَإِنَّهُ لَفِي زُبْرِ الْأُولَىٰ

أَوْ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ ءَايَةٌ أَنْ يَعْلَمَهُ عُلَمَتُوْا بَنِي إِسْرَءِيلَ

وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَىٰ بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ

فَقَرَأَهُ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا بِهِ مُّؤْمِنِينَ

كَذَٰلِكَ سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ

لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ حَتَّىٰ يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ

فَيَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

فَيَقُولُوا هَلْ نَحْنُ مُنْظَرُونَ

أَفِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ

أَفَرَأَيْتَ إِنْ مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ

ثُمَّ جَاءَهُمْ مَا كَانُوا يُوعَدُونَ

«و از آن کسی که شما و گروه‌های نخستین را همچون کوه (با فطرت‌های توحیدی) آفریده است پروا کنید.»

گفتند: «تو فقط از افسون‌شدگانی.»

« و تو جز بشری مانند ما (بیش) نیستی و تو را بی‌گمان از دروغگویان گمان داریم.»

«پس اگر از راستان بوده‌ای، پاره‌ای از آسمان بر (سر و سامان)مان بیفکن.»

(شعیب) گفت: «پروردگارم به آنچه می‌کنید داناتر است.»

پس او را تکذیب کردند. پس عذاب روزِ ظلمت‌زا آنان را فرو گرفت. به‌راستی آن عذابِ روزی بزرگ بود.

همانا در این (جریان) بی‌گمان نشانه‌ای (بزرگ) است و (اما) بیشترشان ایمان‌آوردگان نبوده‌اند.

و به‌راستی، پروردگارت همواره همان عزیز رحیم است.

و بی‌گمان این (قرآن) همواره فرستاده‌ی تدریجی پروردگار جهانیان است.

روح‌الامین آن را فرود آورد،

بر دلت تا از (جمله‌ی) بیم‌دهندگان باشی؛

به زبانی آشکارای بیانگر.

و همانا (هم)آن همواره در کتاب‌های پیشینیان است.

آیا و برای آنان، (این خود) نشانه‌ای بزرگ نبوده است که علمای بنی‌اسرائیل بدان آگاهند؟

و اگر آن را بر برخی از عجم‌ها [غیرعرب‌زبانان] نازل می‌کردیم،

پس پیامبر آن را بر ایشان می‌خواند، به آن ایمان نمی‌آورده‌اند.

این گونه در دل‌های مجرمان، آن (قرآن) را راهی نفوذی دادیم.

تا عذاب پر دردشان را ننگرند، به آن نگروند.

پس (آن عذاب) ناگهان –در حالی که باریک‌بینی نمی‌کنند– بدیشان در رسد.

پس بگویند: «آیا ما مهلت داده شدگانیم؟»

پس آیا عذاب ما را بس شتابان می‌خواهند؟

پس مگر دیدی اگر سال‌ها آنان را برخوردار کنیم؛

(و) سپس آنچه (که) وعده داده شده‌اند به سراغشان آمد؛

مَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يُمَتَّعُونَ

۲۰۸

وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا لَهَا مُنْذِرُونَ

۲۰۹

ذِكْرَىٰ وَمَا كُنَّا ظَالِمِينَ

۲۱۰

وَمَا تَنْزَلَتْ بِهِ الشَّيَاطِينُ

۲۱۱

وَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيعُونَ

۲۱۲

إِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمْعَزُولُونَ

۲۱۳

فَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ فَتَكُونَ مِنَ الْمُعَذِّبِينَ

۲۱۴

وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ

۲۱۵

وَأَخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

۲۱۶

فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنِّي بَرِئٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ

۲۱۷

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ

۲۱۸

الَّذِي يَرِنُّكَ حِينَ تَقُومُ

۲۱۹

وَتَقَلَّبَكَ فِي السَّجْدِينَ

۲۲۰

إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

۲۲۱

هَلْ أَنْبِئُكُمْ عَلَىٰ مَنْ تَنْزَلُ الشَّيَاطِينُ

۲۲۲

تَنْزَلُ عَلَىٰ كُلِّ آفَاقٍ أَثِيمٍ

۲۲۳

يُلْقُونَ السَّمْعَ وَأَكْثُرُهُمْ كَاذِبُونَ

۲۲۴

وَالشُّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ

۲۲۵

أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ

۲۲۶

وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ

۲۲۷

إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللَّهَ كَثِيرًا

وَأَنْتَصَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا^ظ وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا^ظ أَيَّ

مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ

آنچه از آن برخوردار می‌شده‌اند، بی‌نیازشان نکرد (و عذاب را از آنان دفع ننمود).

و (ما) هیچ مجتمعی را هلاک نکردیم مگر آنکه برایشان بیم‌دهندگانی باشند،

(تا آنان را) یادواره‌ای (باشد). و ما ستمکار نبوده‌ایم.

و شیطان‌ها آن را فرود نیاورده‌اند.

و هرگز برایشان سزاوار (هم) نیست و (هم) نمی‌توانسته‌اند (آن را فرود آورند).

آنان بی‌گمان از شنیدن (آن وحی ربانی) همواره وازده‌شدگانند.

پس با خدا، معبودی دیگر مخوان. (مباد که) از عذاب‌شدگان باشی.

و نزدیکترین نزدیکانت را (از هنگامه‌ی رستاخیز) بیم ده.

و برای آن مؤمنانی که تو را پیروی کرده‌اند، بال خود را فرو گستر.

پس اگر (کافران) تو را نافرمانی کردند، (بدیشان) بگو: «من همواره از آنچه می‌کنید بیزارم.»

و بر (آن خدای) عزیزِ رحمتگر بر ویژگان توکل کن.

آن کس که چون بر پا می‌خیزی تو را می‌بیند،

و جابه‌جا شدنت را در میان سجده‌کنندگان می‌نگرد.

بی‌گمان او، (هم) او بسیار شنوای بس داناست.

آیا شما را خبر مهمی دهم (که) شیاطین بر چه کسانی دم به دم فرود می‌آیند؟

بر هر دروغ‌زن گناهکاری پیاپی فرود می‌آیند،

که (دزدانه) گوش‌هاشان را (برای شنیدن وحی) فرا می‌افکنند و بیشترشان دروغ‌گویانند.

و شاعران را نادانان فاسد پیروی می‌کنند.

آیا ندیده‌ای که آنان در هر وادی‌ای در مدح و ذم (این و آن) بسی دلباخته‌اند؟

و همانان چیزهایی می‌گویند که بی‌امان انجام نمی‌دهند.

مگر کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته‌ی (ایمان) کرده و خدا را بسیار به یاد آورده، و پس از آنکه مورد ستم قرار گرفته‌اند یاری خواسته‌اند. و کسانی که ستم کرده‌اند به زودی خواهند دانست (به) چه دگرگونی‌ای (در زمان و مکانی) دگرگون می‌گردند.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ طسّ تِلْكَ ءَايَاتُ الْقُرْءَانِ وَكِتَابٍ مُبِينٍ	حزب ۱۵۱ ۳۲۷ر
۲	هُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ	
۳	الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ	
۴	إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ أَعْمَلَهُمْ فَهُمْ يَعْمَهُونَ	
۵	أُولَئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ وَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْأَخْسَرُونَ	
۶	وَإِنَّكَ لَتَلْقَى الْقُرْءَانَ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ عَلِيمٍ	
۷	إِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِأَهْلِهِ ۖ إِنِّي ءَانَسْتُ نَارًا سَآتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ ءَاتِيكُمْ بِشَهَابٍ قَبَسٍ لَّعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ	
۸	فَلَمَّا جَاءَهَا نُودِيَ أَنْ بُورِكَ مَنْ فِي النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا وَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ	
۹	يَمُوسَىٰ إِنَّهُ أَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ	
۱۰	وَأَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَءَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَمُوسَىٰ لَا تَخَفْ إِنِّي لَا يَخَافُ لَدَى الْمُرْسَلُونَ	
۱۱	إِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسْنًا بَعْدَ سُوءٍ فَإِنِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ	
۱۲	وَأَدْخِلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ ۚ فِي تِسْعِ ءَايَاتٍ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهِ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ	
۱۳	فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ ءَايَتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ	

طس. این‌هاست آیات قرآن و کتابی روشنگر.

حال آنکه هدایت و بشارتی است برای مؤمنان.

کسانی که نماز را بر پا می‌دارند و زکات را می‌دهند و آنان، (هم)آنان به آخرت یقین می‌آورند.

بی‌گمان کسانی که به آخرت ایمان نمی‌آورند، کردارهایشان را برایشان بیاراستیم؛ پس ایشان سرگشته می‌گردند.

آنان کسانی‌اند که بدی عذاب برایشان است و آنان در آخرت، همانا زیانکارترین (مکلفان)‌اند.

و همواره تو قرآن را به‌راستی از نزد حکیمی بس دانا به‌درستی – به گونه‌ای مماس – دریافت می‌داری.

چون موسی به خانواده‌ی خود گفت: «من به‌راستی با آتشی انس گرفتم، به زودی برای شما خبری از آن خواهم آورد، یا شعله‌ی آتشی برای شما می‌آورم، شاید گیرانه‌ای (از آن) برگیرید.»

پس چون نزد آن آتش آمد، آوازی بلند در رسیدش: «مبارک گردید آن که در این آتش [نور وحی] و آن که پیرامون آن است و منزّه است خدا، پروردگار جهانیان.»

«ای موسی! همانا او، منم؛ خدای عزیز حکیم.»

«و اینکه عصایت را بیفکن.» پس چون آن را همچون ماری کوچک بدید که می‌جنبد، (بدان) پشت گردانید و به عقب (هم نگاه خود را) باز نگردانید: «ای موسی! مترس که فرستادگان (من) هرگز نزد من نمی‌ترسند؛»

«مگر کسی که ستم کرد. سپس – بعد از بدی – نیکی را جایگزین (آن) گردانید، پس من همواره بسی پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگیانم.»

«و دستت را در گریبانت ببر تا سپیدی بی‌عیب برون آید؛ در نشانه‌های نه‌گانه‌ای (که باید) سوی فرعون و قومش (ببری). آنان بی‌گمان مردمی نافرمان بوده‌اند.»

پس چون نشانه‌های ما –بینا کننده– برایشان آمد گفتند: «این سحری آشکارگر است.»

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنْتَهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانْظُرْ
كَيْفَ كَانَ عَقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا دَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا وَقَالَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
فَضَّلَنَا عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ

وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُودَ وَقَالَ يَأَيُّهَا النَّاسُ عُلِّمْنَا مَنطِقَ
الطَّيْرِ وَأُوتِينَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ ۚ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ

وَحُشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ
يُوزَعُونَ

حَتَّىٰ إِذَا أَتَوْا عَلَىٰ وَادِ التَّمَلِّ قَالَتْ نَمَلَةٌ يَأَيُّهَا التَّمَلُّ
أَدْخُلُوا مَسَكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُنُودُهُ وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ

فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِّن قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ
نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَلَدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا
تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ

وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَى الْهُدْهَدَ أَمْ كَانَ مِنَ
الْغَائِبِينَ

لَأُعَذِّبَنَّهُ عَذَابًا شَدِيدًا أَوْ لَأَذْبَحَنَّهُ أَوْ لَيَأْتِيَنِي بِسُلْطَنٍ
مُّبِينٍ

فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ أَحَطْتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِ ۚ وَجِئْتُكَ
مِنْ سَبَأٍ بِنَبَأٍ يَقِينٍ

و حال آنکه (از عمق) جان‌هایشان به آن (نشانه‌های ربانی) یقین داشتند، از روی ظلم و تکبر آنها را انکار (و انکار) کردند. پس بنگر (که) فرجام افسادگران چگونه بود.

و همواره به داوود و سلیمان به‌راستی علمی (وحیانی) دادیم، و آن دو گفتند: «تمام ستایش‌ها در انحصار خدایی است که ما را بر بسیاری از بندگانِ باایمانش برتری داده است.»

و سلیمان از داوود میراث یافت و گفت: «ای مردمان! ما زبان پرندگان را آموخته‌ایم و از هر چیزی (همانندش) داده شده‌ایم. به‌راستی این همانا فضیلت روشنگر است.»

و برای سلیمان، سپاهیان‌ش – از جنّ و انس و پرندگان– جمع‌آوری شدند، پس آنان (از پراکندگی) نگهبانی می‌شوند]: متفرق نمی‌شوند].

تا آن‌گاه که به مکان مورچگان رسیدند. مورچه‌ای (از فرماندهان مورچگان) گفت: «ای مورچگان! به جایگاه‌هایتان داخل شوید، مبدا سلیمان و سپاهیان‌ش – ندیده و ندانسته – به سختی شما را پایمال کنند.»

پس (سلیمان) از گفتارش– در حال خنده‌اش– تبسمی کرد و گفت: «پروردگارم! مرا از گسیختگی نگه‌دار تا نعمتی را که به من و پدر و مادرم داده‌ای سپاس بگذارم و به کار شایسته‌ای که آن را می‌پسندی بپردازم و مرا به رحمت خویش در میان شایستگان (از) بندگان‌ت داخل گردان.»

و در جستجوی پرندگان برآمد. پس گفت: «مرا چه شده که هدهد را نمی‌بینم؟ یا (اینکه) از غایبان بوده است؟»

«بی‌گمان او را به عذابی سخت همواره عذاب می‌کنم یا سرش را همی بی‌چون می‌برم، مگر آنکه به‌راستی دلیلی روشنگر به‌درستی (بر غیبت خود) برایم بیاورد.»

پس دیری نپایید (که هدهد آمد). پس گفت: «از چیزی آگاهی یافتم که (تو) بدان آگاهی نیافته‌ای و برایت از (کشور) سبأ گزارشی مهم (و) یقینی آورده‌ام.»

إِنِّي وَجَدْتُ أَمْرًا تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ

وَجَدْتُهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ

أَلَّا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبْءَ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ^{۱۱}

قَالَ سَنَنْظُرُ أَصَدَقْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ

أَذْهَبَ بِكِتَابِي هَذَا فَأَلْقَاهُ إِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّى عَنْهُمْ فَانْظُرْ

مَاذَا يَرْجِعُونَ

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْا إِنِّي أَتَىٰ إِلَيَّ كِتَابٌ كَرِيمٌ

إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَّا تَعْلَمُوا عَلَيَّ وَأُتُونِي مُسْلِمِينَ

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْا أَفْتُونِي فِي أَمْرِي مَا كُنْتُ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّىٰ تَشْهَدُونِ

قَالُوا نَحْنُ أَوْلُوا قُوَّةٍ وَأُولُوا بَأْسٍ شَدِيدٍ وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانْظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ

قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا أَعِزَّةَ أَهْلِهَا أَذِلَّةً وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ

وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَنَاظِرَةٌ بِمَ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ

«من به‌راستی زنی را یافتم که مالک (و اختیاردار) آنهاست و از هر چیزی (از مال و منال دنیا) به او داده شده، و برای او تخت (پادشاهی) بزرگی است.»

«او و قومش را چنان یافتم که به جای خدا برای خورشید سجده می‌کنند، حال آنکه شیطان اعمالشان را برایشان آراسته، در نتیجه آنان را از راه (راست) باز داشته، پس ایشان راه (حق) را نمی‌یابند.»

(آری، شیطان چنین کرده بود) تا برای خدایی که نهان را در آسمان‌ها و زمین بیرون می‌آورد و آنچه را پنهان می‌دارید و آنچه را آشکار می‌نمایید می‌داند، سجده نکنند.

خدا –هیچ معبودی جز او نیست– پروردگار عرشِ بزرگ است.

گفت: «خواهیم دید آیا راست گفتی یا از دروغگویان بوده‌ای.»

«این نامه‌ی مرا ببر. پس آن را سویشان بیفکن. سپس از ایشان روی بگردان، تا بنگری (که) چه بازگشتی (و پیامدی) دارند.»

(ملکه‌ی سبا) گفت: «هان ای سران چشمگیر (کشور)! بی‌گمان نامه‌ای ارجمند سویم افکنده شده است.»

«به‌راستی این نامه از طرف سلیمان است و به‌درستی (مضمونش این است): به نام خدای رحمتگر بر آفریدگان، رحمتگر بر ویژگان.»

«اینکه بر من برتری مجوید و با حالت تسلیم نزد من آیید.»

(ملکه‌ی سبا) گفت: «ای سران چشمگیر (کشورم)! مرا در کارم (با مشورت) رأیی تازه و شایسته دهید، بی‌گواهیتان به نزدم کاری را (هرگز) فیصله نمی‌داده‌ام.»

گفتند: «ما سخت نیرومند و دلاوریم و (اما) کل فرمان (تنها) سوی توست. پس بنگر چه فرمان می‌دهی؟»

(ملکه) گفت: «همواره پادشاهان چون به مجمعی درآیند، آن را تباه و بی‌مقدار و عزیزانش را خوار می‌گردانند و همین‌گونه (ویرانی) می‌کنند.»

«و من حتماً فرستنده‌ی هدیه‌ای سویشان هستم. پس نگرانم (که) فرستادگان با چه (حالی) باز می‌گردند.»

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَنَ قَالَ ائْتِدُونَنِي بِمَالٍ فَمَا ءَاتَيْنِيَ اللَّهُ خَيْرٌ مِّمَّا ءَاتَيْتُكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بِهَدِيَّتِكُمْ تَفْرَحُونَ

أَرْجِعْ إِلَيْهِمْ فَلَنَأْتِيَنَّهُمْ بِجُنُودٍ لَا قِبَلَ لَهُمْ بِهَا وَلَنُخْرِجَنَّهُمْ مِنْهَا أَذِلَّةً وَهُمْ صَاغِرُونَ

قَالَ يَأْتُيَهَا الْمَلَكُ أَيْكُم يَأْتِينِي بِعَرْشِهَا قَبْلَ أَنْ يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ

قَالَ عِفْرِيتٌ مِّنَ الْجِنِّ أَنَا ءَاتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ تَقُومَ مِن مَّقَامِكَ وَإِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٌ

قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتَابِ أَنَا ءَاتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ فَلَمَّا رَءَاهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ قَالَ هَذَا مِن فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي ءَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ وَمَن شَكَرَ فَإِنَّمَا يَـُٔشْكُرْ لِنَفْسِهِ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ

قَالَ نَكِّرُوا لَهَا عَرْشَهَا نَنظُرُ أَتَهْتَدِي أَمْ تَكُونُ مِنَ الَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ

فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ أَهَكَذَا عَرْشُكِ قَالَتْ كَأَنَّهُ هُوَ وَأُوتِينَا الْعِلْمَ مِن قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ

وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِن دُونِ اللَّهِ إِنَّهَا كَانَتْ مِن قَوْمٍ كَافِرِينَ

قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً وَكَشَفَتْ عَن سَاقِيهَا قَالَ إِنَّهُ صَرْحٌ مَُّرَدُّ مِّن قَوَارِيرٍ قَالَتْ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَنَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

پس هنگامی که (فرستاده‌اش) نزد سلیمان آمد، (سلیمان) گفت: «آیا مرا با مالی (سوی خود) می‌کشید و کمک می‌کنید؟ پس آنچه خدا به من داده، بهتر است از آنچه به شما داده. (نه)، بلکه به ارمغان خود شادمانی می‌کنید.»

«به سوبیشان بازگرد تا بی‌چون (و) بی‌گمان با سپاهیانی سوبیشان روان می‌شویم که در برابر آنان تاب ایستادگی نداشته باشند و بی‌امان از آن (دیار) همواره به خواری و بی‌مقداری بی‌رو نشان می‌کنیم.»

(سپس) گفت: «ای سران (کشور)! کدام یک از شما تخت او را – پیش از آنکه مطیعانه نزدم آیند – برایم می‌آورد؟»

بزرگواری از جنیان گفت: «من آن را پیش از آنکه از جایگاه خود برخیزی برایت می‌آورم. همانا من بر این(کار) سخت توانا و امانت‌دارم.»

کسی که نزد او دانشی از کتاب (ربانی) بود، گفت: «من آن را پیش از آنکه چشم خود را بر هم زنی برایت آورنده‌ام.» پس چون (سلیمان) آن (تخت) را نزد خود مستقر دید، گفت: «این از فضل پروردگار من است، تا مرا بیازماید (که) آیا شکر می‌گزارم یا کفران می‌ورزم. و هر که سپاس گزارد، تنها به سود خویش سپاس می‌گزارد و هر که ناسپاسی کند، پس همانا پروردگارم بسی بی‌نیاز کریم است.»

گفت: «تخت (ملکه) را برایش ناشناس گردانید تا ببینیم آیا (بدان) رهنمون می‌شود یا از کسانی است که (به آن) راه نمی‌یابند.»

پس چون (ملکه) آمد، (بدو) گفته شد: «آیا تخت تو همین‌گونه است؟» گفت: «گویا این همان است و پیش از این هم ما آگاه شده و از تسلیم‌شدگان بوده‌ایم.»

و آنچه را غیر از خدا می‌پرستید مانع (ایمان) او شده بود. همانا او از گروه کافران بود.

به او گفته شد: «وارد ساحت کاخ (پادشاهی) شو.» پس چون دیدش، آن را برکه‌ای پنداشت و ساق‌های پایش را برگشود. سلیمان گفت: «بی‌گمان این کاخی مفروش از آبگینه‌هایی است.» (بلقیس) گفت: «من بی‌گمان به خود ستم کردم، و با (همراهی) سلیمان به پروردگار جهانیان (ایمان و) اسلام آوردم.»

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ

۴۶

قَالَ يَاقَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

۴۷

قَالُوا أَطَّيَّرْنَا بِكَ وَبِمَن مَّعَكَ قَالَ طَيَّرَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ

۴۸

وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ

۴۹

قَالُوا تَقَاسَمُوا بِاللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ

۵۰

وَمَكْرُوا مَكْرًا وَمَكْرْنَا مَكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

۵۱

فَأَنْظِرْ كَيْفَ كَانَ عَقِبَةُ مَكْرِهِمْ أَنَا دَمَرْنَاهُمْ وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ

۵۲

فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةٌ بِمَا ظَلَمُوا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

۵۳

وَأَنْجَيْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ

۵۴

وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ

۵۵

أَيْنَكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ

و همانا سوی ثمود، برادرشان صالح را به‌راستی فرستادیم که: «خدا را بپرستید.» پس به ناگهان آنان دو دسته‌اند (که) با هم بسی دشمنی می‌کنند.

(صالح) گفت: «ای قوم من! چرا پیش از نیکی، به بدی شتاب می‌جویید؟ چرا از خدا پوشش نمی‌خواهید؟ شاید شما مورد رحمت قرار گیرید.»

گفتند: «ما به تو و به هر کس (که) با تو است شگون (بد) زده‌ایم». گفت: «شگوتان نزد خداست. بلکه شما مردمی هستید که مورد آزمایشی آتشبار [دشوار] قرار می‌گیرید.»

و در (آن) شهر نُه دسته بودند، که در آن سرزمین فساد می‌کردند و اصلاح نمی‌نمودند.

(با هم) گفتند: «با همدیگر به خدا سوگند یاد کنید که حتماً به او [صالح] و کسانش شیخون زنیم. سپس بی‌چون به ولیّ (دم و وارث) او همی خواهیم گفت: ما در محلّ هلاکت اهلس [صالحیان] حاضر نبودیم. و به‌راستی ما همواره راستگویانیم.»

و دست به نیرنگی (بزرگ) زدند و (ما نیز) دست به نیرنگی (بزرگ) زدیم در حالی‌که (آنان) باریک‌بینی نمی‌کنند.

و دست به نیرنگی (بزرگ) زدند و (ما نیز) دست به نیرنگی (بزرگ) زدیم در حالی‌که (آنان) باریک‌بینی نمی‌کنند.

و دست به نیرنگی (بزرگ) زدند و (ما نیز) دست به نیرنگی (بزرگ) زدیم در حالی‌که (آنان) باریک‌بینی نمی‌کنند.

پس بنگر فرجام نیرنگشان چگونه بود، که ما بی‌گمان آنان و قومشان، همگی را هلاک کردیم.

و دست به نیرنگی (بزرگ) زدند و (ما نیز) دست به نیرنگی (بزرگ) زدیم در حالی‌که (آنان) باریک‌بینی نمی‌کنند.

و دست به نیرنگی (بزرگ) زدند و (ما نیز) دست به نیرنگی (بزرگ) زدیم در حالی‌که (آنان) باریک‌بینی نمی‌کنند.

پس آنها (همان) خانه‌های آنان است که به (سزای) بیدادگیشان ویران است. به‌راستی در این (کیفر) برای مردمی که می‌دانند همواره نشانه‌ای است.

و کسانی را که ایمان آورده‌اند و پرهیزگاری می‌کرده‌اند رهانیدیم.

و کسانی را که ایمان آورده‌اند و پرهیزگاری می‌کرده‌اند رهانیدیم.

و کسانی را که ایمان آورده‌اند و پرهیزگاری می‌کرده‌اند رهانیدیم.

و کسانی را که ایمان آورده‌اند و پرهیزگاری می‌کرده‌اند رهانیدیم.

و کسانی را که ایمان آورده‌اند و پرهیزگاری می‌کرده‌اند رهانیدیم.

و کسانی را که ایمان آورده‌اند و پرهیزگاری می‌کرده‌اند رهانیدیم.

و کسانی را که ایمان آورده‌اند و پرهیزگاری می‌کرده‌اند رهانیدیم.

و کسانی را که ایمان آورده‌اند و پرهیزگاری می‌کرده‌اند رهانیدیم.

و کسانی را که ایمان آورده‌اند و پرهیزگاری می‌کرده‌اند رهانیدیم.

و کسانی را که ایمان آورده‌اند و پرهیزگاری می‌کرده‌اند رهانیدیم.

و کسانی را که ایمان آورده‌اند و پرهیزگاری می‌کرده‌اند رهانیدیم.

و کسانی را که ایمان آورده‌اند و پرهیزگاری می‌کرده‌اند رهانیدیم.

و کسانی را که ایمان آورده‌اند و پرهیزگاری می‌کرده‌اند رهانیدیم.

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِۦٓ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوا ءَالَ لُوطٍ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ ۖ إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَّتَطَهَّرُونَ

۵۷

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُۥٓ إِلَّا أَمْرَأَتَهُۥ قَدَّرْنَاهَا مِنَ الْغَابِرِينَ

۵۸

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَّطَرًا ۖ فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنذَرِينَ

۵۹

را ۳۳

قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَىٰ ۗ ءَآلَهُ خَيْرٌ ۖ أَمَّا يُشْرِكُونَ

۶۰

أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنزَلَ لَكُم مِّنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنبَتْنَا بِهِۦ حَدَاقٍۭ ذَاتَ بَهْجَةٍ ۖ مَا كَانَ لَكُم أَنْ تُنْبِتُوا شَجَرَهَا ۗ ءَآلَهُ مَعَ اللَّهِ ۚ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ

۶۱

أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗ ءَآلَهُ مَعَ اللَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

۶۲

أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ ۗ ءَآلَهُ مَعَ اللَّهِ ۚ قَلِيلًا ۖ مَا تَذَكَّرُونَ

۶۳

أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُرْسِلُ الرِّيَّحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِۦٓ ۗ ءَآلَهُ مَعَ اللَّهِ ۚ تَعَلَّىٰ اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ

پس پاسخ قومش غیر از این نبود که گفتند: «خاندان لوط را از مجتمعتان بیرون کنید. آنها مردمانی هستند که سخت به پاکیزگی تظاهر می‌نمایند.»

پس او و خانواده‌اش را نجات دادیم، جز زنش را که مقدر کردیم از بازماندگان در غبار کفر باشد.

و بارانی (شدید از سنگ گل) بر سر (و سامان)شان فرو بارانیدیم. پس باران هشدارداده‌شدگان چه بد بود.

بگو: «همهی سپاس‌ها برای خداست و درودی (فراوان) بر بندگان ویژه‌اش که آنان را به شایستگی برگزید.» آیا خدا بهتر است یا آنچه (با او) شریک می‌گردانند؟

(آیا آنچه شریک می‌پندارند بهتر است) یا کسی که آسمان‌ها و زمین را آفرید و برای شما آبی از آسمان فرود آورد؛ پس با آن بستان‌هایی فرح‌انگیز به بار آورد؟ برای شما (هرگز چنان) نبوده است که درختش را برویاند. آیا با خدا، خدایی است؟ بلکه اینان گروهی می‌باشند که برای خدا همتا برمی‌گزینند.

(آیا شریکانی که می‌پندارند بهترند) یا آن کس که زمین را قرارگاهی ساخت و در جایجایش رودهایی پدید آورد و برای آن (زمین کشتی‌وار) کوه‌هایی همچون میخ‌ها (مانند لنگرها) قرار داد و میان دو دریا پرده‌ای (ناپیدا) گذاشت؟ آیا معبودی با خداست؟ (نه) بلکه بیشترشان نمی‌دانند [نادانی می‌کنند].

آیا کیست (کسی) که درمانده را – چون وی را بخواند – (به خوبی) اجابت می‌کند و گرفتاری(اش) را برطرف می‌گرداند و شما را جانشینان (دیگران در) زمین قرار می‌دهد؟ آیا معبودی با خداست؟ چه کم است آنچه را یادآور می‌شوید.

یا کیست (آن‌که) شما را در (دل) تاریکی‌های خشکی و دریا راه می‌نماید و آن کس که بادهای (رحمت‌زا) را پیشاپیش رحمتش به بشارت‌گری می‌فرستد؟ آیا معبودی با خداست؟ خدا برتر (و بزرگ‌تر) است از آنچه (با او) شریک می‌گردانند.

أَمَّنْ يَبْدُوْا اَلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهُۥ وَمَنْ يَّرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَآءِ
وَالْأَرْضِۙ أَعِلَّهُۥ مَعَ اَللّٰهِ قُلْ هَاتُوا بُرْهٰنَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ
صٰدِقِيْنَ

قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ اِلَّا اَللّٰهُ وَمَا
يَشْعُرُوْنَ اَيَّٰنَ يُبْعَثُوْنَ

بَلِ اَدْرٰكَ عِلْمُهُمْ فِي الْاٰخِرَةِۙ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِّنْهَاۙ بَلْ هُمْ
مِّنْهَا عَمُوْنَ

وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا اَعِذَا كُنَّا تُرَابًا وَّءَابَاؤُنَاۤ اَبْنَاۤ اَلْمُخْرَجُوْنَ

لَقَدْ وُعِدْنَا هٰذَا نَحْنُ وَّءَابَاؤُنَاۤ مِنْ قَبْلُ اِنْ هٰذَا اِلَّا اَسْطِیْرُ
الْاَوَّلِيْنَ

قُلْ سِيرُوْا فِي الْاَرْضِ فَانظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَقِبَةُ الْمُجْرِمِيْنَ

وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُوْنَ

وَيَقُولُوْنَ مَتٰی هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ

قُلْ عَسٰی اَنْ يَكُوْنَ رَدْفٌ لَّكُمْ بَعْضُ الَّذِی
تَسْتَعْجِلُوْنَ

وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا
يَشْكُرُوْنَ

وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُوْنَ

وَمَا مِنْ غَآیِبَةٍ فِی السَّمَآءِ وَالْأَرْضِ اِلَّا فِی كِتٰبٍ مُّبِیْنٍ

إِنَّ هٰذَا الْقُرْءَانَ یُقِصُّ عَلَىٰ بَنِیْۤ اِسْرَءٰیْلَ اَكْثَرَ الَّذِی هُمْ
فِیْهِ یَخْتَلِفُوْنَ

یا کیست (که) آفرینش را آغاز می‌کند، سپس آن را باز
می‌گرداند؟ و کیست (که) از آسمان و زمین به شما روزی
می‌دهد؟ آیا معبودی با خداست؟ بگو: «اگر (از) راستان
بوده‌اید برهانتان را بیاورید.»

بگو: «هر (که) در آسمان‌ها و زمین است – جز خدا غیب
(ویژه‌ی خدا) را نمی‌داند و هرگز نمی‌فهمند کی برانگیخته
می‌شوند.»

(نه)، بلکه علم آنان در آخرت تدارک یافته ! (که در آن جهل
از روی عنادشان برطرف می‌شود)، بلکه ایشان در ژرفای
شکی از آیند. بلکه آنان در مورد آن کور(دلان)‌اند.

و کسانی که کافر شدند، گفتند: «آیا وقتی ما خاک باشیم و
پدرانمان (نیز خاک باشند) آیا به‌راستی همی (زنده از گور)
بیرون‌شوندگانیم؟»

بی‌گمان، ما و پدرانمان از پیش بی‌چون (به) این (رستاخیز)
وعدۀ داده شدیم. این جز افسانۀ و بافته‌های پیشینیان
نیست.»

بگو: «در زمین سیر (و نگرش) کنید؛ پس بنگرید فرجام
مجرمان چگونه بوده است.»

و بر آنان غم مخور و از آنچه مکر می‌کنند (هرگز) در تنگنایی
مباش.

و می‌گویند: «اگر (از) راستان بوده‌اید، این وعدۀ کی خواهد
بود؟»

بگو: «شاید برخی از آنچه را به شتاب همی خواهید، برایتان
ردیف (و) پیاپی بیاید.»

و به‌راستی پروردگارت بی‌گمان بر مردمان کانون فضیلت
است ولی بیشترشان سپاس نمی‌گزارند.

و همانا پروردگار تو آنچه را در سینه‌هایشان نهفته دارند و
آنچه را آشکار می‌دارند همواره می‌داند.

و هیچ (حالتی) پنهانی در آسمان و زمین نیست، مگر اینکه
در کتابی روشنگر است.

بی‌گمان، این قرآن بر فرزندان اسرائیل بیشتر آنچه را که
آنان درباره‌اش اختلاف دارند گزارش [و: برش تاریخی
پیگیر] می‌دهد.

وَإِنَّهُ لَهْدَىٰ وَرَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ

۷۸

إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُم بِحُكْمِهِ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ

۷۹

فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۖ إِنَّكَ عَلَىٰ الْحَقِّ الْمُبِينِ

۸۰

إِنَّكَ لَا تَسْمِعُ الْمَوْتَىٰ وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ

۸۱

وَمَا أَنْتَ بِهَادِي الْعُمَىٰ عَنْ ضَلَّاتِهِمْ ۚ إِنَّ تَسْمِعُ إِلَّا مَن يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُّسْلِمُونَ

۸۲
حزب
۱۵۴

وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ

۸۳
رسم

وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِن كُلِّ أُمَّةٍ فَوجًا مِّمَّن يُكَذِّبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ

۸۴

حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوا قَالَ أَكَذَّبْتُم بِآيَاتِي وَلَمْ تُحِطُوا بِهَا عِلْمًا أَمَّاذَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

۸۵

وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِم بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ لَا يَنْطِقُونَ

۸۶

أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا اللَّيْلَ لَيْسَكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

۸۷

وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَفَزِعَ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَن شَاءَ اللَّهُ ۚ وَكُلُّ أَتَوِّهٍ دَاخِرِينَ

۸۸

وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ ۚ صُنْعَ اللَّهِ الَّذِي أَتَقَنَ كُلُّ شَيْءٍ ۚ إِنَّهُ ۚ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ

و به‌راستی این (قرآن) برای مؤمنان همواره هدایت و رحمتی (کامل) است.

به‌درستی پروردگارت به حکم خود میان آنان داوری قطعی می‌کند. و اوست همان عزیز حکیم.

پس بر خدا توکّل کن که تو همواره بر(سرو سامان) تمامی حق آشکارگری.

البته تو مردگان را نمی‌شنوانی و خواسته‌ات را به کران – چون پشت گردانند – نمی‌شنوانی.

و تو راهبر کوردلان (و بازگرداننده‌ی آنان) از گمراهیشان نیستی. تو جز کسانی را که به نشانه‌های ما ایمان می‌آورند پس (برابر خدا) تسلیمند، نمی‌توانی بشنوانی.

و چون سخن (عذاب) بر ایشان فرود آید، جنبنده‌ای را از زمین برایشان بیرون می‌آوریم، در حالی‌که با ایشان (این‌گونه) سخن می‌گوید؛ مردمان بی‌گمان به نشانه‌های ما یقین نمی‌آورده‌اند.

و روزی از هر امتی گروهی شتابان (در تکذیب حق) از کسانی را که با نشانه‌های ما (همان‌ها و ما را) تکذیب می‌کنند محشور می‌گردانیم ، تا آنان، همگان، با نgebانی (ربانی) گردآوری شوند؛ پس پراکنده نگردند.

تا چون (آن تکذیب‌کنندگان) بیایند، فرماید: «آیا با نشانه‌هایم (همان‌ها و ما را) تکذیب کردید، در حالی که احاطه‌ی علمی به آنها نداشتید؟ یا چه می‌کرده‌اید؟»

و به (کیفر) آنچه ستم کردند، (آن) گفته و وعده(ی عذاب) بر آنان فرود آید. پس ایشان دم برنیاورند.

آیا ندیده‌اند که ما شب را قرار داده‌ایم تا در آن بیاسایند و روز را روشنی‌بخش (گردانیدیم)؟ همانا در آن (جریان) برای مردمی که ایمان می‌آورند بی‌گمان نشانه‌هایی (بزرگ) است.

و روزی که در صور [بوق جان‌فرسا] دمیده شود، پس هر کس در آسمان‌ها و زمین است (سخت) به هراس (و بی‌هوشی) افتد – مگر آن کس که خدا خواسته – و جملگی با زبونی رو سوی او آوردند.

و کوه‌ها را می‌بینی در حالی‌که آنها را بی‌حرکت می‌پنداری، حال آنکه آنها (همچون) مرور ابر حرکت می‌کنند. ساخته‌ی خدا را (بینید) که هر چیز را سازوار کرده. او بی‌گمان به آنچه انجام می‌دهید بسی آگاه است.

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِّنْهَا وَهُمْ مِّنْ فَزَعٍ يَوْمَئِذٍ
عَامِنُونَ

۹۰

وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ تُجْزَوْنَ
إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

۹۱

إِنَّمَا أَمِرتُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدَةِ الَّذِي حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ
شَيْءٍ ۖ وَأُمِرتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ

۹۲

وَأَنْ أَتْلُوا الْقُرْآنَ ۖ فَمَنْ أَهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ ۖ
وَمَنْ ضَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا مِنَ الْمُنْذِرِينَ

۹۳

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سَيَرْيَكُمُ ءَايَاتِهِ ۖ فَتَعْرِفُونَهَا وَمَا رَبُّكَ
بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

۲۸. قصص

القَصَص: داستان‌ها

مکی

۸۸ آیه

۱۲ صفحه

۱
ر۳۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
طسّم

۲

تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ

۳

نَتْلُوا عَلَيْكَ مِنْ نَّبَاٍ مُوسَىٰ وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

۴

إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضِعُّ
طَائِفَةً مِّنْهُمْ يُذَبِّحُ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِ ۖ نِسَاءَهُمْ إِنَّهُ كَانَ
مِنَ الْمُفْسِدِينَ

۵

وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ
أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ

کسانی که با نیکی ببایند، در نتیجه پاداشی بهتر از آن
برایشان است و حال آنکه آنان از هراسی بزرگ در چنان
روزی در امانند.

و کسانی که با بدی ببایند، در نتیجه به رو در آتش (دوزخ)
سرنگون شوند، (و به آنان گفته شود:) «آیا جز آنچه
می‌کرده‌اید سزا داده می‌شوید؟»

«جز این نیست که من مأمور شدم تنها پروردگار این مجتمع
را – که محرم و محترم و فرقوق‌گاه شمرده و هر چیزی از
اوست – بپرستم و فرمان یافتم (در برابرش) از
تسلیم‌کنندگان (خود و دیگران) باشم.»

«و اینکه قرآن را بخوانم و (آن را) پیروی کنم.» پس هر
کس راه یابد در نتیجه تنها به سود خود راه می‌یابد و هر
کس گمراه شود پس بگو: «من تنها از هشداردهندگانم.»

و بگو: «تمام ستایش‌ها برای خداست. به زودی آیاتش را به
شما نشان خواهد داد، پس آنها را خواهید شناخت.» و
پروردگارت از آنچه می‌کنید غافل نیست.

طسم.

آنها آیات آن کتاب روشنگر است.

بر تو برخی از خبر مهم موسی و فرعون را به تمامی حق برای
(راهنمایی) گروهی که ایمان می‌آورند می‌خوانیم.

فرعون همواره در زمین بلندپروازی کرد و اهل زمین
(مصر) را گونه‌گون گردانید؛ حال آنکه گروهی را به ضعف و
ناتوانی می‌کشاند، پسرانشان را می‌کشد و زنانشان را زنده
و بی‌حیا وا می‌گذارد. بی‌گمان او از مفسدان است.

و (ما) می‌خواهیم بر کسانی که در زمین ناتوان برگرفته
شده‌اند منت نهیم و آنان را پیشوایان (دیگران) کنیم، و
وارثان (فرعونیان) قرارشان دهیم.

وَنُمَكِّنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِيَ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ

و برایشان در زمین تمکین دهیم و (از طرفی هم) به فرعون و هامان و لشکریانشان آنچه را که از آن بیمناک بوده‌اند - از آنان [مستضعفان] - (علیه فرعونیان) بنمایانیم.

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيهِ ۖ فَإِذَا خِفَتْ عَلَيْهِ فَالْقِيهِ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي ۚ إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكَ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ

و به مادر موسی وحی کردیم که: «او را (همی) شیر ده. پس هنگامی که بر او (از فرعونیان) بیمناک شدی او را در دریا بیفکن و مترس و اندوه مدار. ما او را به تو، بی‌چون، بازگرداننده‌ایم و (بی‌گمان) از پیمبرانش قراردهنده‌ایم.»

فَالْتَقَطَهُ ءَالُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا ۚ إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ

پس خاندان فرعون، او را با کاوش و کوشش (از آب) یافتند، تا (ناخودآگاه و ناخواسته) سرانجام برایشان دشمنی و (مایه‌ی) اندوهی باشد. فرعون و هامان و لشکریانشان بی‌گمان خطاکاران بوده‌اند.

وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرْتُ عَيْنٍ لِّي وَلَكَ لَا تَقْتُلُوهُ عَسَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

و همسر فرعون گفت: «(این کودک) نور چشم من و توست. او را مکشید. شاید سودمان دهد یا او را به فرزندی بگیریم.» در حالی که اینان باریک‌بینی نمی‌کردند.

وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فَارِعًا ۚ إِن كَادَتْ لَتُبْدِيَ بِهِ لَوْ لَا أَنْ رَّبُّنَا عَلَىٰ قُلُوبِنَا لِتَكُونَ مِنَ الْآمُومِينَ

و دل مادر موسی (از هر چیزی، جز از فکر فرزندش) تهی گشت، (و) اگر قلبش را استوار نساخته بودیم، تا از ایمان‌آوردندگان (به آن وعده‌ی ربانی) باشد، چیزی نمانده بود که آن (راز) را به‌راستی آشکار کند.

وَقَالَتِ لَأُخْتِيهِ قُصِيهِ ۖ فَبَصَّرَتْ بِهِ عَنْ جُنْبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

و مادر موسی به خواهرش [خواهر موسی] گفت: «از پی او به جستجو برو.» پس او را با دقت، زیرچشمی، از دور بدید. حال آنکه آنان [فرعونیان] دقت نمی‌کنند.

وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَاصِحُونَ

و (ما) از پیش، شیر دایگان را بر او حرام گردانیدیم. پس (خواهرش آمد و) گفت: «آیا شما را بر (حالت) خانوداه‌ای راهنمایی کنم که برای شما او را کفالت [و سرپرستی] کنند، در حالی‌که نصیحت‌گراش باشند؟»

فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ أُمِّهِ ۚ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ۚ وَلِتَعْلَمَ أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

پس او را به مادرش باز گردانیدیم، تا چشمش (بدو) روشن شود و غم نخورد و تا بداند که وعده‌ی خدا بی‌گمان درست است؛ ولی بیشترشان نمی‌دانند.

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَىٰ ءَاتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَٰلِكَ
نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينٍ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيهَا
رَجُلَيْنِ يَفْتَتِلَانِ هَٰذَا مِنْ شِيعَتِهِ ۖ وَهَٰذَا مِنْ عَدُوِّهِ ۖ
فَاسْتَعَثَّهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ ۖ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ ۖ فَوَكَرَهُ
مُوسَىٰ فَقَضَىٰ عَلَيْهِ ۖ قَالَ هَٰذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ ۖ إِنَّهُ
عَدُوٌّ مُّضِلٌّ مُّبِينٌ

قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ ۖ إِنَّهُ هُوَ
الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَن أَكُونَ ظَهِيرًا لِّلْمُجْرِمِينَ

فَاصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا الَّذِي اُسْتَنْصَرُهُ
بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ ۖ قَالَ لَهُ مُوسَىٰ إِنَّكَ لَغَوِيٌّ مُّبِينٌ

فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَّهُمَا قَالَ يَمُوسَىٰ
أَتُرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْأَمْسِ ۖ إِنَّ تُرِيدُ إِلَّا
أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ
الْمُصْلِحِينَ

وَجَاءَ رَجُلٌ مِّنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعَىٰ قَالَ يَمُوسَىٰ إِنَّ الْمَلَأَ
يَأْتِمِرُونَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّي لَكَ مِنَ النَّاصِحِينَ

فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ ۖ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ

و هنگامی که به رشدهایش رسید و (به پای خود) ایستاد،
به او حاکمیت و دانشی (وحیانی) دادیم. و این‌گونه
نیکوکاران را پاداش می‌دهیم.

و داخل شهر شد، بر (آستانه‌ی) دمی از غفلت اهلش. پس
دو مرد را یافت (که) با هم کشتار می‌کنند؛ (یکی از) این
(دو مرد) از پیروانش و این (دیگری) از دشمنانش (بود).
پس آن کس که از پیروانش بود، بر (ضدّ) کسی که از
دشمنانش بود، از او یاری خواست. پس موسی مشتی پُر
[محکم] بدو نواخت. پس او را (ناخواسته) کشت (و) گفت:
«این (نزاع و کشتن ناخواسته) کار شیطان است، چرا که او
بی‌چون دشمنی گمراه‌کننده‌ی آشکارگر است.»

گفت: «پروردگارم! من بر خویشتن ستم کردم، پس برایم
پوششی (از این کشتن ناخواسته) بنه.» در نتیجه خدا (هم)
برای او (این جریان را) پوشید. او، بی‌گمان (هم) او، بسی
پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگان است.

(موسی) گفت: «پروردگارم! به پاس نعمتی که بر من ارزانی
داشتی هرگز پشتیبان مجرمان نخواهم بود.»

پس در شهر به حال بیم و هراس در انتظار (لطفی ربانی)
بود، که ناگهان (دید) همان کس که دیروز از وی یاری
خواسته بود (باز) فریادکنان از او یاری می‌خواهد. موسی
بدو گفت: «همانا تو بی چون نادانِ بس مفسده‌جوی
آشکارگری.»

پس چون خواست به آن‌که دشمن هر دوشان بود حمله برد،
(فرد فرعون‌ی) گفت: «موسی! آیا می‌خواهی مرا بکشی چنان
که دیروز شخصی را کشتی؟ تو نمی‌خواهی در این سرزمین
جز زورگویی بوده و نمی‌خواهی از اصلاحگران باشی.»

و از دور افتاده‌ترین نقطه‌ی شهر، مردی دوان دوان آمد (و)
گفت: «ای موسی! سران قوم درباره‌ی تو از یکدیگر
نظرخواهی می‌کنند تا تو را بکشند، پس (از شهر) برون شو.
همانا من برایت از نصیحت‌گرانم.»

پس (موسی) ترسان و نگران از آن جایگاه (بی‌سامان،
بی‌امان) به انتظار (نصرت ربانی) برون رفت (و) گفت:
«پروردگارم! مرا از گروه ستمکاران نجات بخش.»

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَىٰ رَبِّي أَن يَهْدِيَنِي سَوَاءَ
السَّبِيلِ

۲۳

وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِّنَ النَّاسِ يَسْقُونَ
وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمُ امْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ قَالَ مَا خَطْبُكُمَا قَالَتَا
لَا نَسْقِي حَتَّىٰ يُصْدِرَ الرِّعَاءُ وَأُبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ

۲۴

فَسَقَىٰ لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّىٰ إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنزَلْتَ إِلَيَّ
مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ

۲۵

فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَمْشِي عَلَىٰ اسْتِحْيَاءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي
يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ
عَلَيْهِ الْقِصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَجَوْتَ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

۲۶

قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَا أَبَتِ اسْتَجِرْهُ إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَجَرْتَ
أَلْقَوِي الْأَمِينَ

۲۷

قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ بِإِحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلَىٰ أَنْ
تَأْجُرَنِي ثَمَنِي حِجَجٍ فَإِنْ أَتَمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ وَمَا
أُرِيدُ أَنْ أَمْسُقَ عَلَيْكَ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ
الصَّالِحِينَ

۲۸

قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ أَيَّمَا الْأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَانَ
عَلَيَّ وَاللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ

و هنگامی که سوی (شهر) مَدْيَن روی نهاد (با خود) گفت: «امید است پروردگارم مرا به میانه‌ی راه راهوار هدایت کند.»

و چون به آبگاهِ مَدْيَن وارد شد، گروهی از مردم را بر آن یافت، (که دام‌های خود را) آب می‌دهند و پشت سرشان دو زن را یافت که (مردان را) از (اطراف) خود دور می‌کنند. (موسی به آنان) گفت: «کار مهمتان چیست؟» گفتند: «ما (به‌ناچار) به گوسفندان خود آب نمی‌دهیم تا شبانان (همه‌ی گوسفندانشان را) برگردانند. و پدرمان پیری سالخورده است.»

پس برای آن دو، (گوسفندانشان را) آب داد. سپس سوی سایه برگشت. پس گفت: «پروردگارم! به‌راستی من برای خیری که سویم فرستادی نیازمندم.»

پس یکی از آن دو زن – حال آنکه به آزرَم گام بر می‌داشت – نزد وی آمد (و) گفت: «پدرم تو را می‌طلبد تا تو را به پاداش آب دادن (گوسفندان) برایمان، مزد دهد.» پس چون (موسی) نزدش آمد و سرگذشت‌ها(ی خود) را بر او حکایت کرد، (وی) گفت: «مترس (که) از گروه ستمگران نجات یافتی.»

یکی از آن دو (زن) گفت: «پدرم! او را به کاری برگمار، که بی‌گمان بهترین کس را به کارگری گرفتی؛ (او) نیرومند (و) در خور اعتماد است.»

(شعیب) گفت: «من همی خواهم که تو را به نکاح یکی از این دو دختر خود در آورم، بر این (شرط) که هشت سال برایم اجیر شوی، پس اگر ده سال را تمام گردانی از نزد (خود) تو است و نمی‌خواهم بر تو سخت بگیرم. زودا (که) مرا – اگر خدا بخواهد – از شایستگان بیابی.»

(موسی) گفت: «این (قرار داد) میان من و تو است، (که) هر یک از دو مدت را به انجام رسانیدم، پس بر من هرگز تجاوزی نیست و خدا بر آنچه می‌گوییم وکیل است.»

فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ ۚ آنَسَ مِنْ جَانِبِ
الطُّورِ نَارًا ۖ قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّي
ءَاتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ

۳۰

فَلَمَّا أَتَتْهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ
الْمُبْرَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَنْ يَمُوسَىٰ إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ
الْعَالَمِينَ

۳۱

وَأَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَءَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا
وَلَمْ يُعَقِّبْ يَمُوسَى أَقْبَلَ وَلَا تَخَفْ ۚ إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ

۳۲

أَسْلُكَ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجُ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ
وَأَضْمُمُ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ ۖ فَذَلِكَ بِرَهْنَانٍ مِنَ
رَبِّكَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَسِقِينَ

۳۳

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ

۳۴

وَأَخِي هَارُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسَلْهُ مَعِيَ رِدْءًا
يُصَدِّقُنِي ۚ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ

۳۵

قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجْعَلُ لَكُمَا سُلْطَانًا فَلَا
يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِأَيِّتِنَا ۖ أَنْتُمَا وَمَنِ اتَّبَعُكُمَا الْغَالِبُونَ

پس چون موسی آن مدت را به پایان رسانید و خانواده‌اش را (همراهش به سفر) برد، با آتشی از جانب (کوه) طور انس گرفت. به خانواده‌ی خود گفت: «(اینجا) درنگ کنید، که من به‌راستی با آتشی (فراسوی طور) انس گرفتم، شاید خبری از آن، یا شعله‌ای آتش برایتان بیاورم، شاید گیرانه‌ای (از آن) بر گیرید.»

پس چون به آن (آتش) رسید، از سمت مبارک‌ترین جای آن وادی، در آن جایگاه مبارک، از آن درخت ندا آمد: «ای موسی! به‌راستی منم، خدا، پروردگار جهانیان.»

«و اینکه عصایت را بیفکن.» پس چون دید آن (عصا) مثل ماری می‌خزد، پشت کرد و هرگز برنگشت. (گفتیم): «موسی! پیش آی و مترس، تو بی‌گمان از آرامش‌یافتگانی.»

«دستت را به خوبی در گریبان‌ت ببر، تا (با) سپیدی بی‌گزندی برون آید و (برای رهایی) از این هراس بازویت را به پهلویت بچسبان. پس این دو (نشانه)، دو برهان از جانب پرودگار تو است سوی فرعون و ویژگان‌ش. آنان بی‌گمان قومی نافرمان بوده‌اند.»

گفت: «پروردگارم! من به‌راستی کسی از ایشان را کشته‌ام، پس می‌ترسم مرا بکشند.»

«و برادرم هارون، او از من روشن‌بین‌تر است. پس او را با من به دستیاری و بازدارگی گسیل دار تا مرا تصدیق کند. همواره من می‌ترسم تکذیبم کنند.»

خدا فرمود: «به زودی بازویت را با برادرت نیرومند خواهیم کرد و با آیاتمان برای هر دو سلطه‌ای خواهیم نهاد. پس با آیاتمان به شما دست نخواهند یافت. شما و هر که پیرویتان کند چیرگانی.»

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا بَيَّنَّتِ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّفْتَرًى وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ

۳۷

وَقَالَ مُوسَى رَبِّي أَعْلَمُ بِمَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ مِنْ عِنْدِهِ وَمَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ

۳۸

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَأْتِيهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ إِلَهِ غَيْرِي فَأَوْقِدْ لِي يَهْمَنُ عَلَى الطِّينِ فَاجْعَلْ لِي صَرْحًا لَّعَلِّي أَطَّلِعُ إِلَى إِلَهِ مُوسَى وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ مِنَ الْكَاذِبِينَ

۳۹

وَأَسْتَكْبَرَهُ وَهُوَ وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ إِلَيْنَا لَا يُرْجَعُونَ

۴۰

فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ

۴۱

وَجَعَلْنَاهُمْ أَيْمَةً يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ لَا يُنصَرُونَ

۴۲

وَاتَّبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحِينَ

۴۳
۳۳۸

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَىٰ بَصَائِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

پس هنگامی‌که موسی آیات روشن ما را برایشان آورد، گفتند: «این جز سحری افترا زده (بر خدا) نیست، و ما از پدارن نخستینمان چنان چیزی نشنیده‌ایم.»

و موسی گفت: «پروردگارم به (حال) کسی که از نزدش رهنمود آورده و کسی که فرجام (نیکوی) آن سرا برای اوست، داناتر است. ظالمان بی‌گمان رستگار نمی‌کنند.»

و فرعون گفت: «هان ای بزرگان (دربار)! من جز خویشتن برای شما خدایی ندانستم. پس ای هامان! برایم بر گل آتشی بیفروز. پس برجی (بلند) برایم بساز، شاید سوی خدای موسی اطلاع یابم. و من بی‌گمان او را به‌راستی از دروغگویان گمان دارم.»

و او و سپاهیانش در آن سرزمین به ناحق کبر جستند و پنداشتند که سوی ما هرگز بازگردانیده نمی‌شوند.

پس او و سپاهیانش را (فرو) گرفتیم و در پاش آنان را در دریا افکندیم. پس بنگر فرجام (کار) ستمکاران چگونه بود.

و آنان را پیشوایانی گردانیدیم که (خود و دیگران را) سوی آتش می‌خوانند و روز رستاخیز یاری نخواهند شد.

و در این دنیا لعنتی بدرقه‌ی آنان کردیم، و روز قیامت (نیز) ایشان از (جمله‌ی) زشت‌شدگانند.

و پس از آنکه نسل‌های نخستین را هلاک کردیم، به‌راستی همانا به موسی کتاب دادیم، حال آنکه دیدگاه‌ها و رهنمود و رحمتی برای مردمان بود. شاید آنان با کوشش و کاوش یاد کنند.

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ إِذْ قَضَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى الْأَمْرَ وَمَا
كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ

و چون فرمان (پیامبری) را به موسی واگذاشتم، تو در جانب
غربی (طور) نبودی و از گواهان حاضر (نیز) نبودی.

ولی ما نسل‌هایی پدیدآوردیم. پس عمرهاشان بر آنان به
درازا (و چیرگی و تکبر) کشید، و تو در میان ساکنان (شهر)
مَدَّین ساکنی پایدار نبودی، تا آیاتمان را برایشان بخوانی،
لیکن ما فرستندگان (پیامبران و نشانه‌های رسالت‌ها)
بوده‌ایم.

وَلَكِنَّا أَنْشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ وَمَا كُنْتَ
ثَاوِيًا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُوا عَلَيْهِمْ ءَايَاتِنَا وَلَكِنَّا كُنَّا
مُرْسِلِينَ

و چون (موسی را) ندا در دادیم، تو [محمد] درکنار طور
نبودی. ولی (با) رحمتی از پروردگارت (قرآن را بر تو وحی
کردیم) تا قومی را – که هیچ هشداردهنده‌ای پیش از تو
برایشان نیامده است – هشدار دهی. شاید آنان به‌خوبی به
خود آیند.

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَكِنْ رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ
لِنُنْذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَتْهُمْ مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ

و اگر (این‌گونه) نبود که به (سزای) پیش‌فرست دست‌ها و
نیروهایشان مصیبتی به ایشان در رسد، (بهاذه‌ای بود) تا
بگویند: «پروردگارمان! چرا پیامبری سویمان نفرستادی تا از
آیات تو پیروی کنیم و از مؤمنان باشیم؟»

وَلَوْلَا أَن تُصِيبَهُم مُّصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَيَقُولُوا رَبَّنَا
لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ ءَايَاتِكَ وَنَكُونَ مِّنَ
الْمُؤْمِنِينَ

پس چون حق از نزد ما برایشان آمد، گفتند: «چرا مانند
آنچه به موسی داده شده، به او داده نشد؟» آیا و مگر به
آنچه از پیش به موسی داده شد کفر نورزیدند؟ گفتند: «دو
ساحر (با هم در آمیخته و) پشت به هم داده و خودنمایی
کرده‌اند.» و گفتند: «همواره ما به همه‌ی این‌ها کافریم.»

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَا أُوتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ
مُوسَىٰ أَوْ لَمْ يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ قَالُوا
سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُلِّ كَافِرُونَ

بگو: «پس اگر (از) راستان بوده‌اید، کتابی از جانب خدا
بیاورید که از این دو هدایت‌کننده‌تر باشد، تا پیرویش
کنم.»

قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِّنْ عِندِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَا أَتَّبِعُهُ
إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

پس اگر برایت اجابت نکردند، بدان که تنها هوس‌های خود
را پیروی می‌کنند و کیست گمراه‌تر از آن کس (که) – به‌غیر
رهنمودی از خدا – هوسش را پیروی کند؟ بی‌گمان خدا
گروه ستمگران را راهنمایی نمی‌کند.

فَإِن لَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ وَمَنْ
أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ بِغَيْرِ هُدًى مِّنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا
يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

و به‌راستی، بی‌گمان گفتار (وحیانی) را برای آنان پی در پی و به هم پیوسته ساختیم، شاید آنان به‌درستی یاد کنند.

الَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ ۚ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ

کسانی که قبل از آن[:قرآن]، کتاب (آسمانی) بدیشان داده‌ایم، اینان به آن می‌گروند.

وَإِذَا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ قَالُوا ءَامَنَّا بِهِ ۚ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا ۖ إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ ۚ مُسْلِمِينَ

و هنگامی‌که بر ایشان فرو خوانده شود، گویند: «بدان ایمان آوردیم، همان بی‌گمان تمامی حق از طرف پروردگار ماست؛ ما پیش از آن (هم) بی‌چون از تسلیم‌شوندگان بوده‌ایم.»

أُولَٰئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَيَدْرَءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ ۚ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ

ایشان – به (پاس) آنکه صبر کردند و بدی را با نیکی دفع می‌نمایند و از آنچه روزیشان داده‌ایم انفاق می‌کنند – پاداششان دو چندان به آنان داده می‌شود.

وَإِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا أَعْمَلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَلُكُمْ ۖ سَلَمٌ عَلَيْكُمْ لَا نَبْتَغِي الْجَاهِلِينَ

و هنگامی که لغو بشنوند، از آن روی برتابند و گویند: «کردارهای ما از آنِ ما و کردارهای شما از آنِ شماست! سلام بر شما! (ما) جویای دستیابی به نادانان نیستیم.»

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَآءُ ۚ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ

به‌راستی تو هر که را دوست داری راهنمایی نکنی، لیکن خداست که هر که را بخواهد راهنمایی می‌کند و او به راه‌یافتگان (راستین، از دیگران) داناتر است.

وَقَالُوا إِن تَتَّبِعِ الْهُدَىٰ مَعَكَ نُتَخَطَّفُ مِنْ أَرْضِنَا ۖ أَوَلَمْ نُمَكِّنْ لَهُمْ حَرَمًا ءَامِنًا يُجَبِّئُ إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِّزْقًا مِّن لَّدُنَّا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

و گفتند: «اگر با تو از (این) رهنمون پیروی کنیم، از سرزمین خود بس روده خواهیم شد!» آیا و برایشان حرمی پر از آرامش را جایگاهی نداده‌ایم، که محصولات هر چیزی – که رزقی از جانب ماست – سوی آن گزینده و فراورده می‌شود؟ ولی بیشترشان نمی‌دانند.

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ بَطَرَتْ مَعِيشَتَهَا ۖ فَتِلْكَ مَسَكِنُهُمْ لَمْ تُسْكَنْ مِّنْ بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا ۖ وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ

و چه بسیار گروه‌هایی را – که زندگی خوش آنها را سرمست کرده بود – به هلاکت رسانیدیم. پس اینهاست سراهایشان که پس از آنان – جز اندکی– مورد سکونت قرار نگرفته و ماییم، ما که وارث آنان بوده‌ایم.

وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِي أُمِّهَا رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْهِمْ ءَايَتِنَا ۚ وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَىٰ إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَالِمُونَ

و پروردگارت (هرگز) هلاک‌کننده‌ی مجتمعات نبوده تا (مگر) اینکه) در مرکز آنها پیامبری بفرستد (که) آیاتمان را برایشان می‌خواند، و ما ویران‌کننده‌ی قریه‌ها نبوده‌ایم جز (در حالی که) اهلشان ستمکارانند.

وَمَا أُوتِيتُمْ مِّنْ شَيْءٍ فَمَتَّعَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزَيَّنَّتْهَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

أَفَمَن وَعَدْنَاهُ وَعْدًا حَسَنًا فَهُوَ لَاقِيهِ كَمَن مَّتَّعْنَاهُ مَتَّعَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ مِنَ الْمُحْضَرِينَ

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ

قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا أَغْوَيْنَهُمْ كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ^ط مَا كَانُوا إِيَّانَا يَعْبُدُونَ

وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ فَدَعَوْهُم فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأَوُا الْعَذَابَ^ج لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ

فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ^ج يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ

فَأَمَّا مَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا^ج فَعَسَىٰ أَن يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ^ط مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ^ج سُبْحَنَ اللَّهِ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ

وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ

وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ^ط لَهُ الْحَمْدُ فِي الْأُولَىٰ وَالْآخِرَةِ^ط وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

و (هر) آنچه به شما داده شده است، پس کالای زندگی دنیا و زیور آن است. و آنچه نزد خداست بهتر و پایدارتر است. پس مگر خردورزی نمی‌کنید؟

آیا پس کسی که وعده‌ی نیکو به او داده‌ایم (و) در نتیجه او بدان رسنده است، مانند کسی است که از کالای زندگی دنیا بهره‌مندش گردانیده‌ایم، سپس او روز قیامت از (جمله‌ی) احضار شدگان (برای حساب و جزا)ست؟

و روزی که (خدا) آنان را ندا در می‌دهد، پس فرماید: «شریکان من – که می‌پنداشته‌اید – کجایند؟»

آنان که قول (عذاب) بر ایشان حق و ثابت آمده، گفتند: «پروردگاران! اینانند کسانی که همراه کردیم، گمراهشان کردیم همچنان که خود گمراه شدیم. (از آنان) سوی تو بی‌زاری جستیم. (آنها) تنها ما را نمی‌پرستیدند (بلکه نخست هواهای نفسانی خود را می‌پرستیدند).»

و (به آنان) گفته شد: «شریکاتتان را بخوانید.» پس آنان را خواندند، در نتیجه پاسخشان ندادند و عذاب را دیدند (و آرزو کردند که) ای کاش هدایت‌یافته بودند.

و روزی را که (خدا) آنان را ندا در دهد، پس فرماید: «فرستادگان(مان) را چه پاسخ دادید؟»

در چنان روزی اخبار مهم بر ایشان بسی پوشیده گشت؛ پس از یکدیگر نمی‌پرسند.

پس اما کسی که توبه کرد و ایمان آورد و به کار شایسته پرداخت، شاید از رستگارکنندگان باشد.

و پروردگارت هر چه بخواهد می‌آفریند و بر می‌گزیند. برای آنان (هرگز) اختیار (آفرینش) نبوده است. منزّه است خدا و از آنچه (با او) شریک می‌گردانند برتر است.

و پروردگارت آنچه را سینه‌هایشان فرو می‌پوشاند یا آشکار می‌دارد، می‌داند.

و اوست خدا. جز او معبودی نیست. در دنیا و آخرت، تنها سپاس از آن اوست و فرمان تنها او راست و تنها سوی او باز گردانیده می‌شوید.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ
الْقِيَمَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِضِيَاءٍ أَوْ لَا تَسْمَعُونَ

بگو: «آیا (چنان) دیدید (که) اگر خدا تا روز رستاخیز شب
را بر شما جاودان بدارد، جز خدا کدامین معبود برای شما
روشنی می‌آورد؟ آیا پس (از این هم) نمی‌شنوید؟»

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ
الْقِيَمَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِلَيْلٍ تَسْكُنُونَ فِيهِ
أَوْ لَا تُبْصِرُونَ

۷۲

بگو: «آیا (چنان) دیدید (که) اگر خدا تا روز قیامت روز را
بر شما جاودان بدارد، جز خدا کدامین معبود برای شما شبی
می‌آورد که در آن آرام گیرید؟ آیا پس (از این هم) درست
نمی‌نگرید؟»

وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ
وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

۷۳

و از رحمتش شب و روز را برایتان قرار داد، تا در این
(یک) بیاورید و (در آن یک) از فزون‌بخشی او (روزی خود
را) بجوید و شاید شما سپاس گزاریید.

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ

۷۴

و روزی را که (خدا) ندایشان دهد، پس فرماید:
«شریکان من که می‌پنداشته‌اید کجایند؟»

وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا
أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

۷۵

و از میان هر امتی گواهی برون کشیدیم. پس (به مشرکان)
گفتیم: «برهان خود را بیاورید.» پس دانستند که تمامی
حق از خداست و آنچه بر می‌بافته‌اند از (دیدگان) آنان گم
گشت.

إِنَّ قُرُونًا كَانَتْ مِنْ قَوْمِ مُوسَىٰ فَبَغَىٰ عَلَيْهِمْ ۖ وَعَاتَيْنَاهُ مِنْ
الْكُنُوزِ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوءَ بِالْعُصْبَةِ أُولَى الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ
لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ ۖ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ

۷۶
حزب
۱۵۸
۳۴۱ ر

به‌راستی قارون از قوم موسی بود. پس بر آنان ستم کرد و
از گنجینه‌ها آن قدر به او داده بودیم که درب‌هایشان
به‌راستی با گروهی از نیرومندان به حرکت می‌آمد. چون
قوم وی بدو گفتند: «شادی (بی‌حساب) مکن که خدا
(این‌گونه) شادی‌کنندگان را هرگز دوست نمی‌دارد.»

وَأَتَّبَعْنَا فِيمَا ءَاتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ
مِنَ الدُّنْيَا ۖ وَأَحْسِنَ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ ۖ وَلَا تَبْغِ
الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ ۖ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ

۷۷

«و در آنچه خدایت داده سرای آخرت را بجوی و سهم خود
را از دنیا فراموش مکن و چنان که خدا به تو نیکی کرده (به
دیگران) نیکی کن و در زمین افساد مجوی که خدا
افسادگران را بی‌گمان دوست نمی‌دارد.»

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي ۖ أَوَلَمْ يَعْلَم أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِن قَبْلِهِ مِن الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعًا وَلَا يُسْأَلُ عَن ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ

فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ ۖ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا يَلِيتَ لَنَا مِثْلَ مَا أُوتِيَ قُرُونُ إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَيَلَكُمْ ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ لِّمَن ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا وَلَا يُلْقَاهَا إِلَّا الصَّابِرُونَ

فَخَسَفْنَا بِهِ وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِئَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنْتَصِرِينَ

وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَنَّوْا مَكَانَهُ بِالْأُمْسِ يَقُولُونَ وَيَكَآئِنَ اللَّهُ يُبْسِطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۖ وَيَقْدِرُ لَوْ لَا أَن مِّنَ اللَّهِ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بَنَّا وَيَكَآئِنَهُ لَا يَفْلِحُ الْكَافِرُونَ

تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا ۖ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ

مَن جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِّمَّا ۖ وَمَن جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۷۹

۸۰

۸۱

۸۲

۸۳

۸۴

(قارون) گفت: «من این‌ها را تنها بر (محور) بینش و دانشی از خودم یافته‌ام.» آیا و ندانست که خدا به‌راستی نسل‌هایی پیش از او را بی‌چون نابود کرد که از او نیرومندتر و جمع‌آوریشان و جمعیتشان بیشتر (بوده) است؟ و از گناهان مجرمان پرسش (هم) نمی‌شود.

پس (قارون) با آرایش و کوکبه‌ی خویش برابر (دیدگان) قومش برون شد. کسانی که همواره خواستار زندگی دنیایند گفتند: «ای کاش مثل آنچه به قارون داده شده به ما (هم) داده می‌شد. به‌راستی او همواره بس بهره‌ی بزرگی (از ثروت) دارد.»

و کسانی که علم و ایمان داده شده بودند، گفتند: «وای بر شما! برای کسی که گرویده و کار شایسته کرده پاداش خدا بهتر است و جز شکیبایان، ثواب (خدا) به شایستگی به آنان رسانده نشود.»

پس قارون را با خانه‌اش در زمین فرو بردیم. در نتیجه هیچ گروهی پس از خدا نداشت تا یاریش کنند و (خود نیز) از یاری‌جویندگان نبوده است.

و (همان) کسانی که دیروز آرزو داشتند جایگاهی همانند او می‌داشتند گفتند: «وای (بر ما)! گویی خدا روزی را برای هر کس از بندگانش بخواهد گشاده می‌کند. و (یا) تنگ می‌گرداند. و اگر خدا بر ما منت نهاده بود، ما را (هم به زمین) فرو برده بود. وای (بر ما)! گویی کافران بی‌گمان رستگار نمی‌کنند.»

آن است (همان) سرای آخرت؛ برای کسانی قرارش می‌دهیم که در زمین خواستار هیچ برتری و هیچ فسادى نیستند، و فرجام (خوش) تنها از آن پرهیزگاران است.

هر کس نیکی (به میان) آورد، برای او (پاداشی) بهتر از آن خواهد بود و هر کس بدی (به میان) آورد، کسانی که کارهای بد کرده‌اند جز (سزای) آنچه می‌کرده‌اند نخواهند یافت.

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَىٰ مَعَادٍ قُل رَّبِّي أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

وَمَا كُنْتَ تَرْجُو أَنْ يُلْقَىٰ إِلَيْكَ الْكِتَابُ إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِّلْكَافِرِينَ

وَلَا يَصُدُّكَ عَنْ ءَايَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أَنزَلْتُ إِلَيْكَ وَادِّعْ إِلَىٰ رَبِّكَ ^ط وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

۲۹. عنكبوت	العُنْكَبُوت: عنكبوت	مکی	۶۹ آیه	۹ صفحه
------------	----------------------	-----	--------	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الم

أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا ءَامَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ

وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ^ط فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَذِبِينَ

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَنْ يَسْبِقُونَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ

مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَآتٍ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

وَمَنْ جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ

بی‌گمان (همان) کس که قرآن را بر تو فرض و حتمی کرد، همانا تو را سوی وعده‌گاهی بازگرداننده است. بگو: «پروردگارم بهتر می‌داند چه کس با هدایت آمده و چه کس در گمراهی آشکارگری است.»

و تو امیدوار نبوده‌ای که (این) کتاب سویت افکنده گردد، جز رحمتی از پروردگارت. پس تو هرگز پشتیبان کافران مباش.

و هرگز تو را (چیزی) از آیات خدا – بعد از آنکه بر تو نازل شده است – باز ندارد و سوی پروردگارت دعوت کن، و زنده‌ار از مشرکان مباش.

و با خدا معبودی دیگر مخوان. خدایی جز او نیست، جز وجه [ذات و وجهه‌ی] او همه چیز نابودشونده است. فرمان از اوست و تنها سوی او بازگردانیده می‌شوید.

الم.

آیا مردمان پنداشتند که (تا) گفتند ایمان آوردیم، رها می‌شوند، حال آنکه مورد آزمایشی آتشین قرار نمی‌گیرند؟

و (ما) بی‌گمان، کسانی را که پیش از اینان بودند همی سخت آزمودیم. پس خدا به‌راستی آنان را که راست گفته‌اند همواره (با علامتی ویژه) نشانه‌ای گذارد و دروغگویان را (نیز) بی‌چون و بی‌امان نشانه می‌نهد.

یا کسانی که کارهای بد می‌کنند، می‌پندارند که بر ما پیشی می‌گیرند؟ بدا (بر) آنچه حکم می‌کنند.

هر که امید لقای خدا را داشته، پس زمان (ویژه‌ی) خدا بی‌گمان (و) به راستی آمدنی است. و اوست بسی شنوای بسیار دانا.

هر که جهاد کند، تنها برای خود جهاد می‌کند. خدا بی‌چون از جهانیان به‌راستی بی‌نیاز است.

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَوَصَّيْنَا الْإِنسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَإِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا ۖ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ ءَامَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةً لِلنَّاسِ كَعَذَابِ اللَّهِ وَلَئِنْ جَاءَ نَصْرٌ مِّن رَّبِّكَ لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ أَوْ لَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ

وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنَافِقِينَ

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا وَلَنَحْمِلْ خَطَايَكُمْ وَمَا هُمْ بِحَامِلِينَ مِنْ خَطَايَهُمْ مِّن شَيْءٍ ۖ إِنَّهُمْ لَكَذِبُونَ

وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَّعَ أَثْقَالِهِمْ ۖ وَلَيَسْئَلُنَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ ۖ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ

و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته(ی ایمان) کردند، به راستی گناهانشان را از آنان به‌درستی می‌زداییم، و بهترین کاری که انجامش می‌داده‌اند بی‌گمان همان را به گونه‌ای بهتر پاداششان می‌دهیم.

و انسان را سفارش کردیم که به پدر و مادر خود نیکی‌ای (شایسته) کند و اگر(هم) آنها علیه تو (همی) کوشند تا چیزی را که بدان علم نداری با من شریک گردانی، پس از ایشان اطاعت مکن. سرانجامتان تنها سوی من است. پس شما را از (صورت و سیرت) آنچه انجام می‌داده‌اید، خبری مهم خواهم داد.

و کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته(ی ایمان) کردند، بی‌گمان آنان را به‌راستی در (زمره‌ی) شایستگان در می‌آوریم.

و برخی از مردمان کسانی(اند که) گویند: «به خدا ایمان آوردیم.» پس چون در (راه) خدا آزار ببینند، فتنه‌ی مردمان را همانند عذاب خدا می‌نهند. و اگر به‌راستی از جانب پروردگارت یاری‌ای در رسد همواره بی‌چون خواهند گفت: «ما (همچنان) با شما بوده‌ایم.» آیا خدا به آنچه در سینه‌های جهانیان است داناتر (از کل آفریدگان) نیست؟

و خدا به‌راستی کسانی را که ایمان آورده‌اند به درستی نشانه می‌نهد و منافقان را نیز بی‌چون (و) بی‌امان نشانه می‌نهد.

و کسانی که کافر شدند، به کسانی که ایمان آوردند گفتند: «راه ما را پیروی کنید و ما باید گناهتان را بر عهده گیریم.» حال آنکه آنان عهده‌دار چیزی از گناهانشان نیستند(تا چه رسد به گناهان دیگران و) بی‌شک آنان دروغ‌گویانند.

و همواره بارهای گران خودشان و بارهای گران (از دیگران) را با بارهای گران خودشان بی‌گمان بر دوش خواهند گرفت. و روز قیامت بی‌چون از آنچه به دروغ بر می‌بستند به‌درستی پرسیده خواهند شد.

و به‌راستی و درستی، نوح را سوی قومش فرستادیم. پس در میان آنان نهمصدوپنجاه سال (در رسالتش) درنگ کرد. پس طوفان آنان را در حالی که (از) ستمکاران بودند فرو گرفت.

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَصْحَبَ السَّفِينَةَ وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ

۱۶

وَإِبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

۱۷

إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَنًا وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ وَاشْكُرُوا لَهُ ۚ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

۱۸

وَإِنْ تُكَذِّبُوا فَقَدْ كَذَّبَ أُمَمٌ مِّن قَبْلِكُمْ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلْغُ الْمُبِينُ

۱۹

أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ

۲۰

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ۚ ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۲۱

يُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَيَرْحَمُ مَن يَشَاءُ ۚ وَإِلَيْهِ تُقْلَبُونَ

۲۲

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ۚ وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

۲۳

۳۴۴

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ ۖ أُولَٰئِكَ يَسُوءُ مِنَ رَّحْمَتِي وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

پس او را و کشتی‌نشتگان را رها نمودیم و آن کشتی را برای جهانیان نشانه‌ای نهادیم.

و (نیز) ابراهیم را (فرستادیم) چون به قومش گفت: «خدا را بپرستید و از او پروا بدارید. اگر می‌دانسته‌اید این (کار) برای شما خوب است.»

«آنچه را که شما بجز خدا می‌پرستید تنها بتانی هستند و (شما) دروغی جعل می‌کنید. بی‌گمان کسانی را که جز خدا می‌پرستید اختیار هیچ‌گونه روزی را برای شما در دست ندارند. پس روزی را نزد خدا بجوید و (تنها) او را بپرستید و برایش سپاس گوید. تنها سوی او باز گردانیده می‌شوید.»

«و اگر تکذیب کنید همواره امت‌هایی پیش از شما (هم) تکذیب کردند و بر عهده‌ی پیامبر جز رساندن رسای وحی روشنگر (وظیفه‌ای) نیست.»

آیا و ندیدند که خدا چگونه آفرینش را آغاز می‌کند، سپس آن را باز می‌گرداند؟ بی‌گمان این کار بزرگ تنها بر خدا آسان است.

بگو: «در زمین بگردید. پس بنگرید چگونه خدا آفرینش را آغاز کرد؛ سپس (همان) خداست که نشأت بازپسین را پدید می‌آورد. به‌راستی خدا بر هر چیزی تواناست.»

«هر که را بخواهد عذاب می‌کند و هر که را بخواهد رحم می‌کند و تنها سوی او دگرگون می‌شوید.»

و شما – نه در زمین و نه در آسمان – درمانده‌کننده (ی ما) نیستید. و برای شما بجز خدا هیچ ولی و هیچ یابوری نیست.

و کسانی که به آیات خدا و لقای او کافر شدند (هم) آنانند که از رحمت من نومیدند و ایشان برایشان عذابی پردرد است.

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ
فَأَنْجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

پس پاسخ قومش جز این نبود که گفتند: «بکشیدش، یا بسوزانیدش.» پس خدا او را از آتش نجات بخشید. بی‌گمان در این (نجات‌بخشی خدا) – برای گروهی که ایمان می‌آورند – به‌راستی نشانه‌هایی است.

وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَنًا مَّوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ
وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّنْ
نَّاصِرِينَ

و (ابراهیم) گفت: «از غیر خدا، بت‌هایی را اختیار کرده‌اید برای دوستی (و پیوستگی) میان شما در زندگی دنیا. سپس روز قیامت بعضی از شما دیگری را انکار و برخی هم دیگری را لعنت می‌کنید و پناهگاهتان آتش است و برای شما هیچ یاورانی نیست.»

فَقَامَنَ لَهُ لُوطٌ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ

پس لوط برایش (به رسالتش) ایمان آورد و (ابراهیم) گفت: «من به‌راستی سوی پروردگارم هجرت‌کننده‌ام. اوست بی‌گمان، (هم) او ارجمند حکیم.»

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ
وَالْكِتَابَ وَعَاطَيْنَاهُ أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ
الصَّالِحِينَ

و اسحاق و یعقوب را به (سود) او بخشیدیم و در میان فرزنداناش پیامبری با عظمت و کتاب نهادیم، و در دنیا پاداشش را به او دادیم و او بی‌گمان در آخرت به‌راستی از شایستگان (ویژه) است.

وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا
سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ

و لوط را (گسیل داشتیم) به قوم خود گفت: «شما همواره به کاری زشت تجاوزگر می‌پردازید، (کاری که) هیچ گروهی از مردمان در آن (کار) بر شما پیشی نگرفته‌اند.»

أَيُّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ السَّبِيلَ وَتَأْتُونَ فِي
نَادِيَكُمُ الْمُنْكَرَ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا
أَتَيْنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

«آیا شما با مردان در می‌آمیزید و راه (خدا) را قطع می‌کنید و در محفل (انس) خود آن (کار) منکر را انجام می‌دهید؟» پس پاسخ قومش جز این نبود که گفتند: «اگر از راستان بوده‌ای عذاب خدا را برایمان بیاور.»

قَالَ رَبِّ أَنْصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ

(لوط) گفت: «پروردگارم! مرا بر قوم افسادگر یاری فرما.»

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ قَالُوا إِنَّا مُهْلِكُوا
أَهْلَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ ۖ إِنَّ أَهْلَهَا كَانُوا ظَالِمِينَ

و چون فرستادگان ما برای ابراهیم (آن) مژده را آوردند، گفتند: «ما بی‌چون هلاک‌کننده‌ی اهل این مجتمعیم (که) همواره مردمش ستمکار بوده‌اند.»

قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا لَنَنْجِيَنَّهٗ
وَأَهْلَهُ ۖ إِلَّا أَمْرًا تَهُوَ كَانَتْ مِنَ الْغَيْرِينَ

(ابراهیم) گفت: «همانا لوط در آنجاست.» گفتند: «ما بهتر می‌دانیم چه کسی در آنجاست؛ به‌راستی او و کسانی را – جز زنش که از بازماندگان در غبار کفر بوده است – بی‌گمان نجات خواهیم داد.»

وَلَمَّا أَن جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِئَاءَ بِهِمْ ۖ وَقَضَىٰ بِهِمْ ذَرْعًا
وَقَالُوا لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا مُنْجُوكَ ۚ وَأَهْلَكَ إِلَّا أَمْرًا تَكُ
كَانَتْ مِنَ الْغَيْرِينَ

و هنگامی که فرستادگان ما سوی لوط آمدند، به (علت حضور) ایشان برایش نگرانی رخ داد و دستش از (حمایت) آنان [بیهمانان] تنگ گردید. و (آنان) گفتند: «مترس و غم مدار. ما تو و خانواده‌ات را – جز زنت که از بازماندگان در غبار کفر بوده است – حتماً می‌رهانیم.»

إِنَّا مُنْزِلُونَ عَلَىٰ أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا
كَانُوا يَفْسُقُونَ

«ما بر مردم این قریه به (سزای) فسقی که می‌کرده‌اند، بی‌چون فرودآورنده‌ی عذابی پلید [سنگ‌گل] از آسمانیم.»

وَلَقَدْ تَرَكْنَا مِنْهَا آيَةً بَيِّنَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

و بی‌چون از آن (قریه‌ی ویران شده) – برای مردمی که خردورزی می‌کنند – به‌راستی نشانه‌ای روشن باز نهادیم.

وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يَقَوْمُ اعْبُدُوا اللَّهَ وَارْجُوا
الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَعْتَوُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ

و به سوی (مردم) مَدْيَن، برادرشان شعیب را (فرستادیم). پس (بدیشان) گفت: «ای قوم من! خدا را بپرستید و به روز بازپسین امیدوار باشید و در زمین سر به فسادکاری برمدارید.»

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جِثَمِينَ

پس او را تکذیب کردند. در نتیجه زلزله آنان را (فرو) گرفت؛ (پس) بامدادان در خانه‌شان زمین‌گیر شدند.

وَعَادَا وَثُمُودًا وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُم مِّن مَّسْكِنِهِمْ ۖ وَزَيْنَ لَهُمُ
الشَّيْطَانُ أَعْمَلَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ ۖ وَكَانُوا
مُسْتَبْصِرِينَ

و عاد و ثمود را (نیز هلاک نمودیم). حال آنکه بی‌گمان (فرجام آنان) از جایگاه‌ها(ی ویران)شان بر شما آشکار گردید، و شیطان کارهایشان را در نظرشان بیاراست؛ پس از راه (راست) بازشان داشت، در حالی که بینایی می‌جسته‌اند (ولی نایبایی می‌کرده‌اند).

وَقَرُّونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَمَانَ^ط وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ
فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا سَابِقِينَ

و قارون و فرعون و هامان را (هلاک کردیم). و بهراستی و درستی موسی برایشان دلایل آشکار آورد. پس در آن سرزمین سرکشی نمودند و (با این همه بر ما) پیشی‌گیرندگان (بر زیانمان) نبوده‌اند.

فَكُلًّا أَخَذْنَا بِذَنْبِهِ^ط فَمِنْهُمْ مَّنْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا
وَمِنْهُمْ مَّنْ أَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ وَمِنْهُمْ مَّنْ خَسَفْنَا بِهِ الْأَرْضَ
وَمِنْهُمْ مَّنْ أَغْرَقْنَا وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا
أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

پس هر گروه (از ایشان) را به گناهش گرفتار کردیم: از آنان کسانی بودند که بر (سر و سامان)شان سنگ گل فرو فرستادیم؛ و از آنان کسانی بودند که فریاد (مرگبار) آنها را فرو گرفت؛ و از آنان کسانی را در زمین فرو بردیم؛ و بعضی از آنان را غرق کردیم. و (این) خدا نبوده که بدیشان ستم کند، بلکه خودهاشان بر خود ستم می‌کرده‌اند.

مَثَلُ الَّذِينَ أَخَذُوا مِنَ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ
أَتَّخَذَتْ بَيْتًا^ط وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ لَوْ كَانُوا
يَعْلَمُونَ

مثل کسانی که غیر از خدا سرپرستان و دوستانی اختیار کردند، همچون عنکبوت است، (که با آب دهان خود) با کوشش، خانه‌ای (برای خویش) برگرفت. و در حقیقت – اگر می‌دانستند – سست‌ترین خانه‌ها همان خانه‌ی عنکبوت است.

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ^ج وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ

بهراستی خدا هر آنچه را که جز او می‌خوانند، می‌داند و (هم) اوست عزیز حکیم.

وَتِلْكَ الْأَمْثَلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ^ط وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ

و این‌ها مثل‌هاست (که) برای مردمان می‌زنیم و جز دانایان آنها را در نیابند.

خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً
لِّلْمُؤْمِنِينَ

خدا آسمان‌ها و زمین را به تمامی حق آفرید؛ بی‌گمان در این (آفرینش) برای ایمان‌آوردندگان نشانه‌ای است.

أَتْلُ مَا أُوْحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ^ط إِنَّ الصَّلَاةَ
تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ^ك وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ^ك وَاللَّهُ
يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ

آنچه از آن کتاب (وحیانی) سوی تو وحی شده است (بر مردمان) بخوان (و) آن را پیروی کن و نماز را بر پا بدار (که) بهراستی نماز از گناه تجاوزگر و منکر باز می‌دارد و بهدرستی یاد خدا (از هر یادی) بزرگ‌تر است. و خدا می‌داند چه می‌سازید.

وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا ءَامَنَّا بِالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَأُنْزِلَ إِلَيْكُمْ وَإِلَهُنَا وَإِلَهُكُمْ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ

و با اهل کتاب، جز با بهترین (شیوه)، مجادله مکنید. مگر (با) کسانی از آنان که ستم کردند. و بگویید: «به آنچه سوی ما نازل شده و (آنچه) سوی شما نازل گشته ایمان آوردیم؛ و خدای ما و خدای شما یکی است، و ما تنها برای او تسلیمیم.»

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ فَالَّذِينَ ءَاتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ بِهِ ۖ وَمِنْ هَؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ ۚ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ

و بدین‌سان (با بیان و برهان)، ما کتاب [قرآن] را بر تو نازل کردیم. پس آنان را که کتاب دادیم بدان (قرآن) ایمان می‌آورند. و از میان مشرکان (نیز) کسانی‌اند که به آن می‌گروند و جز کافران (و تاریک‌دلان کسی) آیات ما را (انگار و) انکار نمی‌کند.

وَمَا كُنْتَ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخْطُّهُ وَبِمِينِكَ إِذَا لَا رَتَابَ الْمُبْطِلُونَ

و تو هیچ کتابی را پیش از این نمی‌خوانده‌ای و با دست راست [نیروی نوشتار راستینت] (کتابی) نمی‌نوشته‌ای. (وگرنه) در این هنگام باطل‌اندیشان بی‌گمان به شک مستندی می‌افتادند.

بَلْ هُوَ ءَايَةٌ بَيِّنَةٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الظَّالِمُونَ

بلکه آن [قرآن] آیاتی روشن در سینه‌های کسانی است که علم یافته‌اند. و جز ستمگران منکر آیاتمان نمی‌شوند.

وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ ءَايَةٌ مِّن رَّبِّهِ قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِندَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ

و گفتند: «چرا بر او از جانب پروردگارش نشانه‌هایی (ربانی) نازل نشده؟» بگو: «نشانه‌های (ربانی) تنها نزد خداست، و من تنها هشداردهنده‌ای آشکارگرم.»

أَوْ لَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرَىٰ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

آیا و ایشان را بس نبود که این کتاب را (که) بر آنان خوانده می‌شود به‌راستی بر تو فرو فرستادیم؟ به‌درستی در این (کار پرمقدار) برای مردمانی که ایمان می‌آورند، به‌راستی رحمت و یادواره‌ای است.

قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ شَهِيدًا ۖ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا بِاللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

بگو: «کافی است (که) خدا میان من و شما گواهی باشد. آنچه را که در آسمان‌ها و زمین است می‌داند و آنان که به باطل ایمان آورده و خدا را انکار (و انگار) کرده‌اند، اینان (هم) ایشان زیانکارانند.»

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ مُّسَمًّى لَّجَاءَهُمُ الْعَذَابُ وَلَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْةٌ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

۵۴

يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ

۵۵

يَوْمَ يَغْشَاهُمْ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

۵۶

يَعْبَادِي الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِنِّي فَاعْبُدُونِ

۵۷

كُلُّ نَفْسٍ ذَاقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ

۵۸

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نِعَمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ

۵۹

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

۶۰

وَكَايْنٍ مِّنْ دَابَّةٍ لَا تَحْمِلُ رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

۶۱

وَلَيْنِ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ

۶۲

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُوَ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

۶۳

وَلَيْنِ سَأَلْتَهُمْ مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنَ بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ

و از تو با شتاب درخواست عذاب دارند و اگر اجل و سرآمد (ربانی) یاد شده‌ای نبود، به‌درستی عذاب به آنان می‌رسید و بی‌آنکه هشیار شوند، بی‌گمان و بی‌امان غافلگیرشان خواهد کرد.

و شتابزده از تو عذاب می‌خواهند، حال آنکه جهنّم بی‌گمان و بی‌امان بر کافران احاطه دارد.

روزی را که عذاب –از بالای (سر)شان و از زیر پاهایشان – آنها را فراگیرد و (خدا) فرماید: «(پیامد) آنچه را می‌کرده‌اید بچشید.»

«ای بندگان من که ایمان آوردید! زمین من بس فراخ است؛ پس تنها مرا بپرستید.»

هر کسی چشنده‌ی مرگ است، سپس سوی ما باز گردانیده می‌شوید.

و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته(ی ایمان) انجام داده‌اند، آنان را به‌راستی در غرفه‌هایی از بهشت پناه می‌دهیم، حال آنکه از زیر (درختان)شان نهرها روان است (و آنان) جاودانه در آنجا بمانند. چه نیکوست پاداش عمل‌کنندگان؛

(همان) کسانی که شکیبایی ورزیدند و تنها بر پروردگارشان توکل می‌کنند.

و چه بسیار از جاندارانی که نمی‌توانند روزی خود را بر دوش‌هاشان کشند. خداست که آنها و شما را روزی می‌دهد و اوست پس شنوای بسیار دانا.

و اگر از ایشان بپرسی: «چه کسی آسمان‌ها و زمین را آفرید و خورشید و ماه را رام کرد؟» به‌راستی همی گویند: «خدا.» پس چگونه به دروغ (از خدا) بازداشته می‌شوند؟

خدا برای هر کس از بندگانش که بخواهد روزی را گشاده می‌گرداند و (یا برایش) تنگ می‌سازد. به‌راستی خدا به هر چیزی بسی داناست.

و اگر از آنان بپرسی: «چه کسی از آسمان، آبی فرو فرستاد، پس زمین را بعد از مرگش بدین وسیله زنده گردانید؟» به‌راستی بی‌چون گویند «خدا.» بگو: «ستایش تنها برای خداست.» بلکه بیشترشان خردورزی نمی‌کنند.

وَمَا هَذِهِ الْحَيَوةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوٌّ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ
لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

۶۵

فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِكِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا
نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ

۶۶

لِيَكْفُرُوا بِمَا ءَاتَيْنَاهُمْ وَلِيَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

۶۷

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا ءَامِنًا وَيُتَخَطَّفُ النَّاسُ مِنْ
حَوْلِهِمْ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَكْفُرُونَ

۶۸

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ
لَمَّا جَاءَهُ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ

۶۹

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ
الْمُحْسِنِينَ

۳۰. روم

الرُّوم: روم

مکی

۶۰ آیه

۷ صفحه

۱
حزب
۱۶۲
ر۳۴۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْم

۲

غُلِبَتِ الرُّومُ

۳

فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِّنْ بَعْدِ غَلِبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ

۴

فِي بَضْعِ سِنِينَ ۖ لِلَّهِ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلُ وَمِنْ بَعْدُ وَيَوْمَئِذٍ
يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ

۵

بِنَصْرِ اللَّهِ يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

و این زندگی دنیا جز بازدارنده‌ای (از حق) و بازیچه‌ای بیش نیست و به‌راستی خانه‌ی آخرین – اگر می‌دانسته‌اند – بی‌گمان همان زندگی پرحرکت و پر برکت(حقیقی) است.

پس هنگامی که در کشتی سوار شوند، خدا را– با اخلاص دینی(شان) – پاکدلانه می‌خوانند. پس چون سوی خشکی نجاتشان داد، به ناگاه شرک می‌ورزند.

(این بدین مقصود است) تا به آنچه بدیشان داده‌ایم انکار (و انکار) آورند و تا (از دنیا) برخوردار شوند. پس در آینده‌ای دور خواهند دانست.

آیا و ندیده‌اند که ما به‌راستی (برای آنان) حرمی سرشار از امن قرار دادیم، حال آنکه مردمان از اطرافشان بس ربوده می‌شوند؟ پس آیا به باطل ایمان می‌آورند و به نعمت خدا کفر و کفران می‌ورزند؟

و کیست ستمکارتر از آن کس که بر خدا دروغی را افترا بدهد، یا هنگامی که حق سوی او آید آن را به همان وسیله تکذیب کند. آیا پناهگاه کافران در جهنّم نیست؟

و کسانی که در (راه) ما کوشیدند، به یقین راه‌های راهوار خود را همچنان برایشان رهبری می‌کنیم. بی‌گمان خدا به‌راستی با نیکوکاران است.

الم.

رومیان شکست خوردند:

در نزدیکترین سرزمین (به مکه). و (اما) بعد از شکستشان، به زودی پیروز خواهند گردید؛

در ظرف چند سالی. هر کار، فرمان و چیزی –از گذشته و آینده– تنها از خداست و در چنان روزی است که مؤمنان شاد می‌گردند،

به یاری خدا. (و او) کسی را که بخواهد یاری می‌کند و او عزیز رحمتگر بر ویژگان است.

وَعَدَ اللَّهُ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ

أَوْ لَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِهِمْ مَّا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ بِلِقَائِ رَبِّهِمْ لَكَافِرُونَ

أَوْ لَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا الْأَرْضَ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا السُّوْءَ إِن كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِءُونَ

اللَّهُ يَبَدِّئُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ

وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ مِّنْ شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاءُ وَكَانُوا بِشُرَكَائِهِمْ كَافِرِينَ

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُومِّدُ يَتَفَرَّقُونَ

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ

وعده‌ی (باری) خدا را (بپذیر). خدا وعده‌اش را خلاف نمی‌کند ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

از زندگی دنیا (تنها) ظاهری (ناچیز) را می‌دانند، حال آنکه ایشان از آخرت، (هم)اینان غافلانند.

آیا و در خودهایشان اندیشه‌نکرده‌اند؟ (که) خدا آسمان‌ها و زمین و آنچه را که میان آن دو است، جز به تمامی حق و برای سررسیدی یاد شده [معین] نیافریده است؟ و بی‌گمان بسیاری از مردمان به لقای پروردگارشان سخت کافرند.

آیا و در زمین نگردیده‌اند تا ببینند فرجام کسانی را که پیش از آنان بودند، چگونه بوده است؟ آنان بس نیرومندتر از اینان بودند و زمین را زیر و زبر کردند و بیش از آنچه آنها آبادش کردند آن را آباد ساختند و پیامبران‌شان دلایل آشکار را برایشان آوردند. پس خدا (هرگز و هیچ گاه) بر آن نبوده است که بدیشان ستم کند، لیکن ایشان بر خودهایشان ستم می‌کرده‌اند.

سپس فرجام کسانی که بد را بدترین کردند، این بود که با آیات خدا (همان‌ها و خدا را) تکذیب کردند، در حالی‌که آنها را همواره به مسخره می‌گرفته‌اند.

خدا آفرینش را آغاز و سپس آن را تجدید می‌کند. سپس تنها سوی او بازگردانیده می‌شوید.

و روزی که ساعت [قیامت] بر پا شود، مجرمان (از بد حادثه) بسی اندوهگین می‌گردند.

و برایشان از شریکانشان شفیعی نبوده و خودشان (نیز) به شریکانشان (در عمق فطری و عقلانی از) کافران بوده‌اند.

و روزی که رستاخیز بر پا گردد، در آن هنگام (و هنگامه) پراکنده می‌شوند.

پس اما کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده‌اند. در نتیجه آنان در باغستانی (فرح‌بخش) با پیامدی خوشایند خواهند بود.

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ
فَأُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ

فَسُبْحَنَّ اللَّهَ حِينَ تُمَسُّونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ

وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِي
الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ

وَمِنْ ءَايَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِّنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ
تَنْتَشِرُونَ

وَمِنْ ءَايَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِّنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا
لِّتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

وَمِنْ ءَايَاتِهِ خَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافُ
الْسِّنَتِكُمْ وَالْوَنَكُمُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْعَالَمِينَ

وَمِنْ ءَايَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاؤُكُمْ مِّنْ
فَضْلِهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ

وَمِنْ ءَايَاتِهِ يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنْزِلُ مِنَ
السَّمَاءِ مَاءً فَيُحْيِي بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

و اما کسانی که کافر شدند و آیاتمان و دیدار آخرت را
تکذیب کردند آنان در عذاب حاضرشدگاندند.

پس خدا را تسبیح (گویید)، آن‌گاه که به عصر در می‌آیید و
آن‌گاه که به بامداد در می‌شوید.

و هر ستایشی در آسمان‌ها و زمین برای اوست، و (نیز) در
شامگاهان و وقتی که به نیمروز می‌رسید (ستایش ویژه‌ی
اوست).

زنده را از مرده بیرون می‌آورد و مرده را از زنده بیرون
می‌آورد و زمین را پس از مرگش زنده می‌سازد. و بدین
گونه (از گورهایتان) بیرون آورده می‌شوید.

و از نشانه‌های اوست که شما را از خاک آفرید؛ سپس به
ناگاه شما بشری هستید که (به هر سویی) پراکنده
می‌شوید .

و از نشانه‌های اوست که از جنس خودتان همسرانی برایتان
آفرید، تا بدان‌ها آرام گیرید و میاتتان دوستی و رحمتی
نهاد. به‌راستی در این (رحمت‌ها) برای مردمی که
می‌اندیشند بی‌گمان نشانه‌هایی است.

و از نشانه‌های (قدرت و رحمت) او آفرینش آسمان‌ها و
زمین و اختلاف زبان‌ها و رنگ‌های شماست. بی‌گمان در این
(امر نیز) برای جهانیان همواره نشانه‌هایی است.

و از نشانه‌های او خواب شما در شب و روز و جستجوی شما
از افزون‌بخشی اوست. در این (رحمت‌ها) برای مردمی که
(با گوش دل سخنان حق را) می‌شنوند، نشانه‌هایی است.

و از نشانه‌های اوست (که) برق را برای شما بیم‌آور و
امیدبخش می‌نمایاند و از آسمان به‌تدریج آبی فرو
می‌فرستد. پس با آن، زمین را پس از مرگش زنده
می‌گرداند. به‌راستی در این (نعمت‌ها) برای مردمی که
خردورزی می‌کنند، به‌درستی نشانه‌هایی است.

وَمِنْ ءَايَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِّنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ

وَلَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ لَّهُ قَانُونٍ

وَهُوَ الَّذِي يَبْدُؤُاَ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ وَلَهُ الْأَمَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

ضَرَبَ لَكُم مَّثَلًا مِّنْ أَنْفُسِكُمْ ۖ هَلْ لَّكُمْ مِّن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِّنْ شُرَكَآءَ فِي مَا رَزَقْنَاكُمْ فَأَنْتُمْ فِيهِ سَوَاءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۖ فَمَنْ يَهْدِي مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ ۖ وَمَا لَهُمْ مِّن نَّاصِرِينَ

فَاقِمِ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ۚ ذَٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

مُتَّبِعِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

مِنَ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيعًا ۚ كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ

و از نشانه‌های اوست که آسمان و زمین به فرمانش بر پایند. پس چون شما را از زمین یکباره فراخواند، به ناگاه از (درون) زمین برون می‌شوید.

و هر که در آسمان‌ها و زمین است تنها برای اوست؛ همه برای او خاشع (و فرمانبردار)‌ند.

و اوست کسی که آفرینش را آغاز می‌کند و باز آن را تجدید می‌نماید؛ و این تجدید بر او آسان‌تر (از آغاز) است و در آسمان‌ها و زمین والاترین نماینده از اوست و (هم) اوست عزیز حکیم.

(خدا) برایتان از خودتان مثلی زده است: آیا در آنچه به شما روزی داده‌ایم هیچ شریک‌انی از بردگانتان دارید؟ پس (آیا) در آن با هم برابرید، حال آنکه همان‌گونه که شما از یکدیگر بیم دارید، از آنها (هم) هراسانید؟ این‌گونه آیات خود را برای گروهی که می‌اندیشند، جدا سازی می‌کنیم.

بلکه کسانی که ستم کردند، بدون هیچ‌گونه دانایی، هوس‌های خود را پیروی نمودند. پس آن کس را که خدا گمراه کرده، چه کسی هدایت می‌کند؟ و برای آنان هیچ یاورانی نخواهد بود.

پس چهره‌ی (انسانی) خود را به حالِ رویگردانی از هر باطلی برای دین به پادار؛ فطرت و سرشتِ خداساخته‌(ای) را که مردم را بر پایه‌ی آن (استوار) ساخت. هرگز تبدیلی برای (این) آفریده‌ی (ویژه‌ی) خدا نیست. این (همان) دین پر ارزشِ استوارِ پای‌برجاست ولی بیشتر مردمان نمی‌دانند.

(به پا داشتن چهره‌ی فطرت) در حالی (است) که مکرر سوبیش باز می‌گردید، و از او پروا کنید و نماز را بر پا دارید و از مشرکان مباشید؛

از کسانی که دین خود را گسیخته کردند و پیروانی گوناگون (از ناکسان) بوده‌اند. هر حزبی [گروه هماهنگی] بدانچه نزدشان هست دل‌خوشند.

وَإِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُمْ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا
أَذَقَهُمْ مِّنْهُ رَحْمَةً إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ

لِيَكْفُرُوا بِمَا ءَاتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

أَمْ أَنزَلْنَا عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا فَهُوَ يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُوا بِهِۦ يُشْرِكُونَ

وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا
قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ

أَو لَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي
ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

فَآتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ ذَٰلِكَ
خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

وَمَا ءَاتَيْتُم مِّن رَّبًّا لِّيرْبُؤَا فِي أَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا يَرْبُؤَا عِندَ
اللَّهِ وَمَا ءَاتَيْتُم مِّن زَكَاةٍ تُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُضْعِفُونَ

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ
يُحْيِيكُمْ هَلْ مِن شُرَكَائِكُم مَّن يَفْعَلُ مِن ذَٰلِكُم مِّن
شَيْءٍ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ
لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

و هنگامی که مردمان را زیانی در رسد، پروردگارشان را –
در حالی که به درگاه او برگشت می‌کنند – می‌خوانند. سپس
آن‌گاه که از خود رحمتی به آنان چشاند، به ناگاه دسته‌ای از
ایشان با پروردگارشان شریک برمی‌گیرند،

تا به آنچه به آنها عطا کرده‌ایم کافر شوند. (بگو: «پس (از
نعمت‌های خدا) برخوردار شوید؛ پس در آینده‌ای دور
خواهید دانست.»

یا بر آنان سلطه‌ای فرود آوردیم که به آنچه به آن (با خدا)
شرک می‌ورزیده‌اند سخن می‌گوید.

و هنگامی که مردم را رحمتی بچشانیم، بدان شاد(کام)
می‌گردند؛ و چون به (سزای) آنچه با دستاوردشان پیش
فرستاده‌اند، صدمه‌ای بدیشان در رسد، به ناگاه نومید
می‌شوند.

آیا و ندیدند که همواره خدا روزی را برای هر کس بخواهد
فراخ می‌گرداند و (یا) تنگ می‌کند؟ بی‌گمان در این (جریان)
برای گروهی که ایمان می‌آورند نشانه‌هاست.

پس حق خویشاوند نزدیکتر را و (حق) تنگدست و در راه
مانده را بده. این (انفاق) برای کسانی که خواهان خشنودی
خدایند خوب و خوبتر است و ایشان، (هم)اینان
رستگارکنندگانند.

و آنچه از ربا دادید تا در اموال مردمان (سود و) افزایشی
کند، نزد خدا فزونی ندارد و (اما) آنچه را از زکات – در
حالی که خشنودی خدا را خواستارید – دادید، ایشان، (هم)
اینان فزونی‌دهندگانند.

خدا که شما را آفرید، سپس به شما روزی داد، سپس شما
را می‌میراند، سپس شما را زنده می‌گرداند؛ آیا در میان
شریکانتان هرگز کسی هست که هیچ کاری از این (قبیل)
کند؟ او منزّه و برتر است از آنچه (با وی) شریک
می‌گردانند.

با دستاوردهای مردم، فساد در خشکی و دریا نمودار شد، تا
(خدا) بعضی از آنچه را که کرده‌اند به آنان بچشاند، شاید
باز گردند.

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلَ كَانَ أَكْثَرُهُم مُّشْرِكِينَ

فَاقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَیِّمِ مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَ یَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُو
مِنَ اللَّهِ یَوْمَئِذٍ یَصْدَعُونَ

مَن كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَمَن عَمِلَ صَالِحًا فَلِأَنفُسِهِمْ
یَمْهَدُونَ

لِیَجْزِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِن فَضْلِهِ ۚ إِنَّهُو
لَا یُحِبُّ الْكَافِرِينَ

وَمِنَ ءَايَاتِهِۦ أَن یُرْسِلَ الرِّیَاحَ مُبَشِّرَاتٍ وَلِیَذِیْقَكُم مِّن رَّحْمَتِهِۦ وَلِتَجْرِیَ الْفُلُکُ بِأَمْرِهِۦ وَلِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِۦ وَلَعَلَّکُمْ تَشْكُرُونَ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُم بِالْبَیِّنَاتِ فَانْتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرُمُوْا وَكَانَ حَقًّا عَلَیْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ

اللَّهُ الَّذِی یُرْسِلُ الرِّیَّحَ فَتُثْرِیْ سَحَابًا فِیَبْسُطُهُۥ فِی السَّمَآءِ کَیْفَ یَشَآءُ وَیَجْعَلُهُۥ کِسْفًا فَتَرَى الْوَدْقَ یَخْرُجُ مِّنْ خِلَالِهِۦ ۖ فَاِذَا أَصَابَ بِهِۦ مَن یَّشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ ۖ اِذَا هُمْ یَسْتَبْشِرُونَ

وَإِن كَانُوا مِن قَبْلِ أَن یُنَزَّلَ عَلَیْهِم مِّن قَبْلِهِۦ لَمُبْلِسِينَ

فَإَنْظُرْ إِلَىٰ ءَاثَرِ رَحْمَتِ اللَّهِ کَیْفَ یُحِی الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ إِنَّ دَٰلِكَ لَمُحِی الْمَوْتِ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ

بگو: «در زمین بگردید. پس بنگرید فرجام کسانی که از پیش بودند چگونه بوده است. (آنان) بیشترشان مشرکان بوده‌اند.»

پس برای دینِ پرارزشِ به‌پاخاسته‌ی پایدار، چهرهٔ (فطری و عقلانی)ات را به پادار؛ پیش از آنکه روزی فرا رسد که از جانب خدا هرگز برگشتی ندارد. در آن روز (مردم) از پیوندهای سختشان – و از یکدیگر– به سختی از هم گسسته می‌گردند.

هر کس کفر ورزد، کفرش به زیان خود اوست و کسانی که کار شایسته‌ای کنند، به سود خودهاشان (گهواره‌وار) آماده می‌سازند.

تا (خدا) کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته‌ی ایمانشان) کرده‌اند، از فضل خویش پاداش دهد. او بی‌گمان کافران را دوست نمی‌دارد.

و از نشانه‌های اوست که باده‌ها را – در حالی‌که بشارت‌آورند – می‌فرستد و تا بخشی از رحمتش را به شما بچشاند و تا کشتی به فرمانش روان گردد و تا از فضل او (روزی) بجویند و شاید شما سپاسگزاری کنید.

و به‌راستی، پیش از تو فرستادگانی را سوی قومشان به‌درستی گسیل داشتیم، پس دلایل آشکار برایشان آوردند. پس از کسانی که مرتکب جرم شدند انتقام گرفتیم. و یاری کردن مؤمنان بر عهده‌ی ما حقِ (ثابت) بوده است.

خداست که باده‌ها را می‌فرستد، پس ابری بر می‌انگیزد، پس آن را در آسمان – هر گونه بخواهد – می‌گستراند و انبوهش می‌گرداند. پس می‌بینی دانه‌های باران از لابه‌لای آن بیرون می‌آید. پس چون آن را به هر کس از بندگان‌ش که بخواهد، رسانید، به ناگاه آنان (از آن رحمت) نوید می‌طلبند؛

گر چه پیش از آنکه بر (سر و سامان)شان فرو ریزد، پیش از آن، ناامید و مأیوس بوده‌اند.

پس به پیامدهای رحمت خدا بنگر (که) چگونه زمین را پس از مرگش زنده می‌گرداند. این (خدای توانا) بی‌گمان مردگان را به‌راستی زنده می‌گرداند و او بر هر چیزی بسی تواناست.

وَلَيْنَ أَرْسَلْنَا رِيحًا فَرَأَوْهُ مُصْفَرًّا لَّظَلُّوا مِنْ بَعْدِهِۦ
يَكْفُرُونَ

فَإِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْمَوْتَىٰ وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا
مُدْبِرِينَ

وَمَا أَنْتَ بِهَادٍ الْعُمَىٰ عَنْ ضَلَّالَتِهِمْ ۖ إِنْ تُسْمِعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ
بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُّسْلِمُونَ

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ
قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ
وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ مَا لَبِثُوا غَيْرَ سَاعَةٍ
كَذَٰلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ فِي كِتَابِ اللَّهِ
إِلَىٰ يَوْمِ الْبَعْثِ ۖ فَهَٰذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا
تَعْلَمُونَ

فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَعَذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ
يُسْتَعْتَبُونَ

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَلَٰئِنْ
جِئْتَهُمْ بِآيَةٍ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُبْطِلُونَ

كَذَٰلِكَ يَظْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ ۖ وَلَا يَسْتَخِفُّكَ الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ

و اگر بی‌چون بادی (آفت‌زا) بفرستیم، پس آن را بسی زرد
بینند (مایوس شده)، پس از آن بی‌گمان کفران و کفر
می‌ورزند.

پس در حقیقت، تو نمی‌توانی صدای خود را به گوش
مردگان برسانی و نه (می‌توانی) صدایت را به گوش کران
برسانی، هنگامی‌که پشت‌کنان روی بر می‌گردانند.

و تو کوران را از گمراهیشان راهنما نیستی. تو سخت را
نمی‌رسانی مگر به گوش کسانی که به آیاتمان ایمان
می‌آورند، پس (در برابر حق) تسلیمند.

خدا کسی است که شما را از (حال) ناتوانایی(تان) آفرید.
سپس از ناتوانی، توانی (به شما) بخشید. سپس بعد از
توانایی، ناتوانی و پیری‌ای داد. (او) هر چه بخواهد
می‌آفریند و هم اوست بس دانای بسیار توانا.

و روزی که ساعت [قیامت] بر پا شود، مجرمان سوگند یاد
می‌کنند (که) جز ساعتی (بیش) درنگ نکرده‌اند. (در دنیا
هم) این گونه به دروغ کشانیده می‌شده‌اند.

و کسانی که دانش و ایمان داده شده‌اند، گفتند: «به‌راستی
شما (به موجب آنچه) در کتاب خدا(ست) تا روز رستاخیز
همچنان مانده‌اید. پس این، روز رستاخیز است ولی شما
نمی‌دانسته‌اید.»

پس در چنان روزی (دیگر) پوزش آنان که ستم کرده‌اند
سودی نمی‌بخشد و (حتی) سرزنش (هم) نمی‌شوند (که)
کارشان این‌گونه زار است).

و بی‌گمان در این قرآن برای مردمان به‌راستی از هر گونه
مثلی (بحق) آوردیم و اگر برایشان نشانه‌ای بیاوری، آنان که
کفر ورزیده‌اند بی‌چون و بی‌گمان خواهند گفت: «شما جز
باطل‌کننده(ی حق) نیستید.»

بدین‌سان، خدا بر دل‌های کسانی که نادانی می‌کنند مْهر
می‌نهد.

پس صبر کن (که) به‌راستی وعده‌ی خدا حق است و (زنهار)
هرگز کسانی که یقین نمی‌آورند، تو را خفیف و سبک
برنگیرند.

۱
۳۵۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْم

الم.

۲

تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ

آنها آیات کتاب لبریز از حکمت است.

۳

هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ

حال آنکه برای نیکوکاران رهنمودی (بزرگ) و رحمتی (سترگ) است.

۴

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ
يُوقِنُونَ

کسانی که نماز بر پا می‌دارند و زکات می‌دهند و اینان، (هم) ایشان به آخرت یقین می‌آورند.

۵

أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ ۖ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

اینانند که از جانب پروردگارشان بر هدایتی (ویژه) استوارند و (هم) ایشانند که رستگارکنندگانند.

۶

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ
اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا ۚ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ

و برخی از مردمان کسانی‌اند که گفتار منحرف‌کننده را خریداری می‌کنند، تا (مردم را) بی‌(هیچ) دانایی از راه خدا گمراه کنند و آن را به ریشخند گیرند؛ ایشان، برایشان عذابی خوارکننده (در پیش) است.

۷

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ءَايَاتُنَا وَلَّىٰ مُسْتَكْبِرًا ۚ كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا
كَأَنَّ فِي أُذُنَيْهِ وَقْرًا ۖ فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

و هنگامی که آیات ما بر او خوانده شود، با نخوت روی برمی‌گرداند، چونان که آنها را نشنیده، (یا) گویی در (هر) دو گوشش سنگینی‌ای است؛ پس او را به عذابی پردرد نوید ده.

۸

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ

بی‌گمان، کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته‌ی (ایمان) کردند، برایشان باغ‌های با درختان سردرهم پر نعمت است.

۹

خَالِدِينَ فِيهَا ۖ وَعْدَ اللَّهِ حَقًّا ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

حال آنکه در آنها جاودانند. وعده‌ی حقانی خدای را (منظور بدار) و او عزیز و حکیم است.

۱۰

خَلَقَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ۚ وَأَلْقَىٰ فِي الْأَرْضِ
رَوْسِيَ أَن تَمِيدَ بِكُمْ وَبَثَّ فِيهَا مِن كُلِّ دَابَّةٍ ۚ وَأَنزَلْنَا مِنَ
السَّمَاءِ مَاءً فَأَنبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ

آسمان را بی‌هیچ ستونی که آن را ببینید آفرید و در زمین کوه‌هایی استوار همچون میخ‌ها بیفکند تا مبادا زمین شما را بجنباند (و پرتاب کند) و در آن از هرگونه جنبنده‌ای پراکند. و از آسمان آبی فرو فرستادیم، پس از هر جفت گرامی (باکرامت) در آن رویانیدیم.

۱۱

هَٰذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأُرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِن دُونِهِ ۚ بَلِ
الظَّالِمُونَ فِي ضَلٰلٍ مُّبِينٍ

این، آفریده‌ی خداست. پس به من نشان دهید کسانی که غیر از اویند چه آفریده‌اند؟ (هیچ!) بلکه ستمگران در گمراهی‌ای آشکارگرند.

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنِ اشْكُرْ لِلَّهِ وَمَن يَشْكُرْ
فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ ۖ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ

۱۳

وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ ۖ وَهُوَ يَعِظُهُ ۖ يَبْنَىٰ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ
الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ

۱۴

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهْنًا عَلَىٰ وَهْنٍ
وَفِصْلُهُ ۖ فِي عَمَيْنِ أَنِ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ إِلَىٰ الْمَصِيرِ

۱۵

وَإِنْ جَاهَدَاكَ عَلَىٰ أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا
تُطِعْهُمَا ۖ وَصَاحِبُهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا ۖ وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ
أَنَابَ إِلَيَّ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ

۱۶

يَبْنَىٰ إِنَّهَا إِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِي
صَحْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَوَاتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ
لَطِيفٌ خَبِيرٌ

۱۷

يَبْنَىٰ أَقِمِ الصَّلَاةَ وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ ۖ إِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ

۱۸

وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا ۚ إِنَّ
اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ

۱۹

وَأَقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَاعْظُضْ مِنْ صَوْتِكَ ۚ إِنَّ أَنْكَرَ
الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ

بهراستی و درستی لقمان را حکمت دادیم که : «برای خدا
شکر کن و هر کس شکر گزارد، تنها به سود خود شکر
می‌گزارد؛ و هر کس کافر شود یا کفران کند، پس، خدا همانا
بی‌نیازی ستوده است.»

و چون لقمان به پسرش – در حالی که وی او را اندرز می‌داد
– گفت: «ای پسرکم! به خدا شرک می‌اور، به‌راستی شرک
همواره ستمی بزرگ است.»

و انسان را درباره‌ی پدر و مادرش سفارش کردیم؛ مادرش
به او باردار شد، در حال سستی بر سستی و از شیر باز
گرفتنش در دو سال است. (آری، به او سفارش کردیم) که
برای من و پدر و مادرت سپاس‌گزار. بازگشت (همه) تنها،
سوی من است.

و اگر همی بکوشند، تا درباره‌ی چیزی که تو را بدان دانشی
(در شرکت الوهیت) نیست به من شرک ورزی، از آنان
فرمان مبر (و) در دنیا به خوبی با آنان مصاحبتی شایسته
نمای و راه کسی را پیروی کن که سوی من پیایی بازگشته؛
سپس بازگشت شما تنها سوی من است، پس از (حقیقت)
آنچه انجام می‌داده‌اید شما را خبری بزرگ خواهم داد.

«ای پسرکم! اگر – بی‌چون – طاعتت در شرک هم‌وزن
دانه‌ی خردلی، پس درون تخته سنگی یا در (دل) آسمان‌ها
یا در ژرفای زمین باشد، خدا آن را (برون) می‌آورد. همواره
خدا بسی دقیق و آگاه است.»

«پسرکم! نماز را بر پا دار و به کار پسندیده وادار و از کار
ناپسند بازدار و بر آسیبی که (در راه امر و نهی) بر تو وارد
آمده شکیبایی کن. به‌راستی این (حاکمی) از عزم و اراده‌ی تو
در کارهاست.»

«و برای مردمان چهره‌ات را متکبرانه برمگردان
[بگردن‌فرازی مکن] و در زمین خرامان و خودخواهان راه
مرو. خدا بی‌چون هیچ خودپسند لافزنی را دوست
نمی‌دارد.»

«در (روش و) راهت میانه‌رو باش و از صدایت بکاه؛
بهراستی ناخوشایندترین صداها بی‌گمان صدای خران
است.»

أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَهِرَةً وَبَاطِنَةً وَمِنَ النَّاسِ
مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّنِيرٍ

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا
عَلَيْهِ ءَابَاءَنَا أُولَئِكَ كَانُوا لَشَيْطَانٍ يَدْعُوهُمْ إِلَىٰ عَذَابِ
السَّعِيرِ

وَمَنْ يُسْلِمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ
بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ وَإِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ

وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزُنكَ كُفْرُهُ ۚ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُمْ
بِمَا عَمِلُوا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ غَلِيظٍ

وَلَيْنَ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ
قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ

وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَمٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِنْ
بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ

مَا خَلَقَكُمْ وَلَا بَعَثَكُمْ إِلَّا كُنْفُسٍ وَاحِدَةً ۚ إِنَّ اللَّهَ
سَمِيعٌ بَصِيرٌ

آیا ندیدید [ندانستید] که خدا به‌راستی آنچه را که در
آسمان‌ها و آنچه را که در زمین است، برایتان مسخر کرده و
نعمت‌های آشکار و نهانش را بر (سر و سامان)تان تمام و
گشاده و ریزان نموده است؟ و برخی از مردمان درباره‌ی
خدا بدون هیچ دانش و بینشی، و رهنمود و کتابی روشنگر
به مجادله و ستیز برمی‌خیزند.

و هنگامی که به آنان گفته شود: «آنچه را که خدا نازل کرده
پیروی کنید.» گویند: « (نه!) بلکه آنچه که پدرانمان را بر
آن یافته‌ایم پیروی می‌کنیم.» آیا و هر چند شیطان آنان را
سوی عذاب شعله‌ور و سوزان فراخواند (باز هم از آنان
پیروی می‌کنند)؟

و هر کس (چهره‌ی خود را) – در حالی‌که نیکوکار باشد–
برای خدا تسلیم کند، همواره با پایدارترین چنگ‌آویز (خود)
را) نگهبانی کرده. و فرجام کارها تنها سوی خداست.

و هر کس کفر ورزد، نباید کفرش تو را غمگین سازد.
بازگشتشان تنها سوی ماست. پس به آنچه کرده‌اند به‌خوبی
آگاهی مهمشان خواهیم داد. به‌راستی خدا به ذات (و
درون) سینه‌ها بسی داناست.

(ما) آنان را (در دنیا) اندکی برخوردار می‌سازیم، سپس در
عذابی پرفشار ناگزیر و ناگزیز گرفتارشان می‌گردانیم.

و به‌راستی اگر از آنها بپرسی: «چه کسی آسمان‌ها و زمین
را آفریده است؟» همانا بی‌چون خواهند گفت: «خدا.» بگو:
«کل ستایش‌ها از آنِ خداست.» ولی بیشترشان نمی‌دانند.

آنچه در آسمان‌ها و زمین است، تنها از آنِ خداست. بی‌شک،
خدا، (هم)او بی‌نیاز ستوده است.

و اگر آنچه درخت در زمین است به‌راستی قلم‌هایی باشد و
دریا را هفت دریای دیگر پس از آن به یاری و مددکاری
کشد، (که کلمات خدا را با آنها بنویسند) کلمات خدا هرگز
پایان نپذیرد. همواره خدا عزیز و حکیم است.

آفرینش و برانگیختنتان (در نزد ما) جز مانند (آفرینش)
یک شخص نیست. به‌راستی خدا بس شنوایی بسیار
بیناست.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُوَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ
وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ
اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

آیا ندیدی که خدا همواره شب را در روز و روز را در شب
فرو می‌برد و خورشید و ماه را مسخر کرده است (که) هر
یک تا وقت معلومی روانند و اینکه خدا به‌راستی به آنچه
می‌کنید آگاه است؟

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِ الْبَطْلُ
وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ

این (همه قدرت‌نمایی‌ها) بدین جهت است، که خدا خود کلّ
حقّ است و بی‌چون غیر از او هر چه را (به خدایی)
می‌خوانند و می‌خواهند باطل است. و خدا بی‌گمان همان
بلندمرتبه‌ی بزرگ است.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ لِيُرِيَكُمْ
مِّنْ ءَايَاتِهِۦ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ

آیا ندیدی که کشتی‌ها به‌راستی به نعمت خدا در دریا روان
می‌گردند، تا (خدا) برخی از نشانه‌های خود را به شما
بنمایاند؟ همواره در این (قدرت‌نمایی) برای هر شکیبای
سپاسگزاری، بی‌چون نشانه‌هایی است.

وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَّوْجٌ كَالظُّلَلِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ
فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ فَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا
كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ

هنگامی که موجی کوه‌آسا همچون ابرهای سیاه آنان را
فراگیرد، خدا را بخوانند، در حالی‌که دین (و طاعت خود) را
برای او خالص گردانند. پس چون سوی بیابان نجاتشان داد
و به خشکی(شان) رساند، برخی از آنان میانه‌رو هستند. و
نشانه‌های ما را جز هر خائن ناسپاسی انکار (و انگار)
نمی‌کند.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ وَأَخْشَوْا يَوْمًا لَا يَجْزِي وَالِدٌ
عَن وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ عَن وَالِدِهِ شَيْئًا إِنَّ وَعْدَ
اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ
الْغُرُورُ

هان ای مردمان! پروردگارتان را پروا بدارید و بترسید از
روزی که هیچ پدری (هرگز) به کار فرزندش نیاید و هیچ
فرزندی (نیز) برای پدرش به کاری نیاید. به‌راستی وعده‌ی
خدا حقّ است. (زنهار) پس این زندگی دنیا، هرگز شما را
نفریبد و شیطان شما را هرگز گول نزند.

إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي
الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِي
نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ

همواره خدا(ست که) علم (به) قیامت تنها نزد اوست، و
باران را فرو می‌فرستد و آنچه را که در رحم‌هاست می‌داند
و کسی نمی‌داند فردا چه به دست می‌آورد و کسی نمی‌داند
در کدامین سرزمین می‌میرد. همواره خدا بسیار دانای آگاه
است.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	الم
۳۵۸ ر	الم	
۲	تَنْزِيلُ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ	
۳	أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ لِشِدَارِ قَوْمًا مَّا أَتَاهُمْ مِنْ نَذِيرٍ مِّنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ	
۴	اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۚ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ ۚ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ	
۵	يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ	
۶	ذَٰلِكَ عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ	
۷	الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ۖ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنسَنِ مِنْ طِينٍ	
۸	ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِّنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ	
۹	ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُّوحِهِ ۚ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ ۚ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ	
۱۰	وَقَالُوا أَإِذَا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ أَإِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ ۚ بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَافِرُونَ	
۱۱	قُلْ يَتَوَقَّعُكُمْ مَلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ	بگو: «فرشته‌ی مرگ که بر شما گمارده شده، تمامی وجود شما (تن و جاتنان) را به تمام و کمال برمی‌گیرد، سپس سوی پروردگارتان بازگشت می‌کنید.»

فرو فرستادن تدریجی این کتاب – که هیچ شکی مستند در آن نیست – تنها از طرف پروردگار جهانیان است.

یا می‌گویند: «آن را (به خدا) افترا بسته است؟» (چنان نیست.) بلکه آن تمامی حقّ است از جانب پروردگارت، تا مردمی را که پیش از تو هیچ هشداردهنده‌ای برایشان نیامده است، هشدار دهی؛ شاید راه یابند.

خدایی که آسمان‌ها و زمین و آنچه را که میان آن دو است، در شش هنگام آفرید. سپس بر عرش (آفرینش) چیره شد. حال آنکه برای شما غیر از او نه هیچ سرپرست و نه هیچ شفاعتگری نیست. آیا پس (باز هم) متذکر نمی‌شوید؟

همه چیز را از آسمان تا زمین (به اراده‌ی خود) اداره می‌کند؛ سپس در روزی که مقدارش – آن چنان که شما (آدمیان) برمی‌شمارید – هزار سال بوده است، سوی او بالا می‌رود.

اوست (همان) دانای نهان و آشکار، (آن) شکوهمند رحمتگر بر ویژگان.

کسی که همه چیز را نیکو آفرید و آفرینش انسان را از گل آغاز کرد؛

سپس (تداوم) نسل او را از خلاصه و برگزیده‌ای از آبی پست نهاد؛

سپس او را سامان و سازمان داد و از روح ویژه‌اش (از آفریدگانش) در او دمید. و برای شما گوش‌ها و چشم‌ها و دل‌های فروزان قرار داد. چه اندک سپاس می‌گزاری!

و گفتند: «آیا وقتی ما در (دل) زمین گم شدیم، آیا (باز هم همین) ما به‌راستی بی‌چون در آفرینش نوینی هستیم؟» بلکه آنان به لقای پروردگارشان کافرانند.

بگو: «فرشته‌ی مرگ که بر شما گمارده شده، تمامی وجود شما (تن و جاتنان) را به تمام و کمال برمی‌گیرد، سپس سوی پروردگارتان بازگشت می‌کنید.»

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُوا رُءُوسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا
أَبْصِرْنَا وَاسْمِعْنَا فَأَرْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ

وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدًى وَلَٰكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي
لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ

فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا إِنَّا نَسِينَاكُمْ
وَذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا
وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿١٥﴾

تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا
وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ

أَفَمَن كَانَ مُؤْمِنًا كَمَن كَانَ فَاسِقًا لَّا يَسْتَوُونَ

أَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَىٰ
نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ كُلَّمَا أَرَادُوا أَن يَخْرُجُوا
مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي
كُنْتُمْ بِهِ تَكْذِبُونَ

و ای کاش ببینی چون مجرمان، سرافکندگان نزد
پروردگارشانند (گویند): «پروردگاران! دیدیم و شنیدیم؛
پس ما را بازگردان تا کار شایسته‌ای کنیم. ما (اکنون)
همواره (از) یقین‌آورندگانیم.»

و اگر می‌خواستیم، همانا به هر کسی (ناگزیر) هدایتش را
می‌دادیم، لیکن این سخن از من محقق گردیده که: «هر
آینه به‌راستی جهنم را از همهی جنیان و آدمیان خواهم
آکند.»

«پس به (سزای) آنکه دیدار این روزتان را نادیده گرفتید
(عذاب را) بپشید؛ به‌راستی ما (نیز) فراموشتان کردیم و
به (سزای) آنچه انجام می‌داده‌اید عذاب جاودان را
بپشید.»

تنها کسانی به آیاتمان می‌گروند که اگر هنگامی آنها را به
ایشان یادآوری کنند، سجده‌کنان به روی درمی‌افتند و با
ستایش پروردگارشان، تسبیح می‌گویند، حال آنکه ایشان
کبرجو نیستند.

پهلوهایشان از خوابگاه‌ها(شان) جدا می‌گردد حال آنکه
پروردگارشان را از روی بیم و طمع می‌خوانند و از آنچه
روزیشان دادیم انفاق می‌کنند.

پس هیچ کسی نمی‌داند، چه چیزی از روشنی‌بخش دیدگان
– به (پاداش) آنچه انجام می‌دادند– برایشان پنهان شده
است.

آیا پس کسی که مؤمن بوده، چون کسی است که نافرمان
بوده؟ (نه! اینان) یکسان نیستند.

اما کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته(ی ایمان)
کرده‌اند، پس برایشان – به آنچه می‌کرده‌اند – باغ‌های با
درختانِ سردرهم، جایگاه‌هایی است مهمان‌سرا.

و اما کسانی که نافرمانی کردند، پس پناهگاهشان آتش
است. هربار که بخواهند از آن بیرون بیایند، در آن
بازگردانیده می‌شوند و به آنان گفته می‌شود: «عذاب آتش
را – که دروغش می‌پنداشتید– بپشید.»

وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِّنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَىٰ دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

۲۲

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ
الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ

۲۳
ره ۳۶

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا تَكُن فِي مِرْيَةٍ مِّنْ
لِّقَائِهِ ۖ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ

۲۴

وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أُمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا وَكَانُوا بِآيَاتِنَا
يُوقِنُونَ

۲۵

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُم يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ

۲۶

أَوْ لَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَبْلِهِم مِّنَ الْقُرُونِ
يَمْشُونَ فِي مَسْكِنِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً أَفَلَا يَسْمَعُونَ

۲۷

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِهِ
زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ أَفَلَا يُبْصِرُونَ

۲۸

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْفَتْحُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۲۹

قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيْمَانُهُمْ وَلَا هُمْ
يُنظَرُونَ

۳۵

فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَانْتَظِرِ إِنَّهُمْ مُنْتَضِرُونَ

و بی‌گمان (و) بی‌چون آنان را از عذاب کمتر (که) ناچیزتر از
عذاب بزرگتر است می‌چشانیم، شاید آنها (به خدا)
بازگردند.

و کیست بیدادگرت‌ر از آن کس که به آیات پروردگارش
یادآوری شده، پس آن‌گاه از آن روی بگرداند؟ ما بی‌گمان از
مجرمان انتقام‌کشنده‌ایم.

و به‌راستی ما به موسی کتاب (تورات) را به‌درستی دادیم:
«پس، از لقای با خدا تردید مکن.» و آن کتاب را برای
فرزندان اسرائیل رهنمودی قرار دادیم.

و هنگامی که شکیبایی کردند و به آیات ما یقین داشتند،
برخی از آنان را پیشوایانی قرار دادیم که به فرمان ما
(مردم را) هدایت کنند.

به‌راستی، پروردگارت، (هم)او روز قیامت در آنچه با
یکدیگر درباره‌ی آن اختلاف می‌کرده‌اند، میانشان جداسازی
خواهد کرد.

آیا و برای آنان رهنمون نشده است (که) چه بسیار نسل‌ها
را پیش از آنها نابود گردانیدیم، حال آنکه اینان در سراهای
آنان راه می‌روند؟ بی‌گمان در این (امر) نشانه‌هایی است.
پس مگر نمی‌شنوند؟

آیا و ننگ‌ریسته‌اند که ما همواره باران را سوی زمین بایر
می‌رانیم، پس به آن کِشته‌ای را برون می‌آوریم، که
دام‌هایشان و خودهایشان از آن می‌خورند؟ پس مگر
نمی‌نگرند؟

و می‌گویند: «اگر (از) راستان بوده‌اید، این گشایش (شما)
چه وقت است؟»

بگو: «روز گشایش، ایمان کسانی که کافر شده‌اند سودی
نمی‌بخشد و آنان مهلت (هم) نمی‌یابند.»

پس، از ایشان روی برتاب و منتظر باش. بی‌گمان آنان (نیز)
منتظرانند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا

وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا

مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِّنْ قَلْبَيْنِ فِيْ جَوْفِهِ ۖ وَمَا جَعَلَ
أَزْوَاجَكُمْ أَلْفَىٰ تُظَاهِرُونَ مِنْهُنَّ أُمَّهَاتِكُمْ ۚ وَمَا جَعَلَ
أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ ۚ ذَٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِأَفْوَاهِكُمْ ۖ وَاللَّهُ
يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ

أَدْعُوهُمْ لِأَبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ ۚ فَإِنْ لَّمْ تَعْلَمُوا
ءَابَاءَهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَمَوَالِيكُمْ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ
جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ ۚ وَلَكِنْ مَّا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ
وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا

النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ ۚ وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ
ۚ وَأُولَٰؤُا الْأَرْحَامُ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَنْ تَفْعَلُوا إِلَىٰ أَوْلِيَائِكُمْ
مَّعْرُوفًا كَانَ ذَٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا

هان ای پیامبر برجسته! از خدا پروا بدار و کافران و منافقان را فرمان مدار. خدا بس دانای حکیم بوده است.

و آنچه را که از پروردگارت سویت وحی می‌شود، پیروی کن. خدا همواره به آنچه می‌کنید بسی آگاه بوده است.

و بر خدا توکل کن. همین بس که وکیل (همان) خداست.

خدا برای هیچ مردی در درونش دو دل ننهاده است و آن همسرانتان را که مورد «ظهار» قرار می‌دهید، مادرانتان نگردانیده و پسرخواندگانتان را پسرانتان قرار نداده. این سخنان است با دهان‌هایتان (و نه از روی واقعیت)؛ و خدا تمامی حق را می‌گوید و او به راه راست رهبری می‌کند.

آنان را برای پدرانشان بخوانید (که) آن نزد خدا عادلانه‌تر است. پس اگر (هم) پدرانشان را نمی‌شناسید، برادرانتان در دین و پیروان و دوستان شما نیست. و گناهی بر شما نیست در آنچه خطا کردید ولی آنچه دل‌هاتان (بدان) تعمد کرده (گناه است). و خدا همواره پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگیان بوده است.

پیامبر بزرگ به مؤمنان از خودهاشان برتر (و نزدیکتر) است و همسرانش مادران ایشانند و خویشاوندان در کتاب خدا – بعضیشان (نسبت) به بعضی دیگر – از مؤمنان و مهاجران برترند؛ مگر آنکه بخواهید برای دوستان (باایمان) تان کاری [وصیت یا احسانی] به شایستگی کنید. و این در کتاب (وحیانی) نگاشته بوده است.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰ ابْنِ مَرْيَمَ ۚ وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَاقًا غَلِيظًا

لَيَسْئَلَنَّ الصَّادِقِينَ عَنْ صِدْقِهِمْ ۚ وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا ۚ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا

إِذْ جَاءُوكُم مِّن فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنكُمْ وَإِذْ زَاغَتِ الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونًا

هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زِلْزَالًا شَدِيدًا

وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ مَّا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُٓ إِلَّا غُرُورًا

وَإِذْ قَالَت طَّائِفَةٌ مِّنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوا ۚ وَيَسْتَعِذُّنَ فَرِيقٌ مِّنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ ۖ إِن يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا

وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِم مِّنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سُئِلُوا الْفِتْنَةَ لَآتَوَّهَا وَمَا تَلَبَّثُوا فِيهَا إِلَّا بَسِيرًا

وَلَقَدْ كَانُوا عَاهَدُوا اللَّهَ مِن قَبْلُ لَا يُؤْلُونُ إِلَّا دُبْرَ ۚ وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا

و چون از همه‌ی پیامبران برجسته پیمانشان را گرفتیم و (به ویژه) از تو و از نوح و ابراهیم و موسی و عیسی پسر مریم، و از همه‌ی آنان پیمانی سخت گرفتیم؛

تا راستان را از راستیشان باز پرسد. و برای کافران عذابی دردناک آماده کرده است.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! نعمت خدا را بر خودهاتان به یاد آورید، چون لشکریانی سویتان در آمدند. پس بر (سر و سامان)شان (تند)بادی فرستادیم و (نیز) لشکریانی (هم) که آنها را ندیدید. و خدا به آنچه می‌کنید بینا بوده است.

چون از بالای (سر)تان و از زیرترین (جایگاه)تان آمدند و چون چشم‌ها(یتان) خیره شد و دل‌ها(تان) به گلوگاه‌ها(تان) رسید، و به خدا آن گمان‌ها(ی نابجا) را می‌برید.

اینجا (بود که) مؤمنان در آزمونی بس دشوار گرفتار شدند و به سختی متزلزل گشتند.

و چون منافقان و کسانی که در دل‌هایشان بیماری است می‌گویند: «خدا و فرستاده‌اش وعده‌ای جز فریب به ما ندادند.»

و چون گروهی از آنان گفتند: «ای مردم مدینه! دیگر شما را (اینجا) هیچ جایگاهی (و درنگی) نیست. پس برگردید.» و گروهی از آنان از پیامبر برجسته اجازه می‌خواهند (و) می‌گویند: «خانه‌هایمان بی‌حفاظ است.» حال آنکه خانه‌هایشان بی‌حفاظ نیست (بلکه خودهашان بی‌حفاظند). آنان جز گریزی (از جهاد) چیزی نمی‌خواهند.

و اگر از اطراف اصلی مدینه (بر سروسامانشان) می‌گشتند، سپس آنان به آشوبگریِ دشوارِ آتشبار [جنگ] خوانده می‌شدند، همواره سوییш می‌آمدند و جز اندکی در مدینه درنگ نمی‌کردند؛

و همواره از پیش با خدا همی پیمان بسته بودند (که) پشت‌ها(شان را به دشمنانشان) نکنند. و پیمان خدا مورد بازخواست بوده است.

قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمْ الْفِرَارُ إِنْ فَرَرْتُمْ مِّنَ الْمَوْتِ أَوْ الْقَتْلِ
وَإِذَا لَا تُمْتَعُونَ إِلَّا قَلِيلًا

قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُم مِّنَ اللَّهِ إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سُوءًا
أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَلَا يَجِدُونَ لَهُم مِّن دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا
نَصِيرًا

قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعَوِّقِينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ
إِلَيْنَا وَلَا يَأْتُونَ الْبَاسَ إِلَّا قَلِيلًا

أَشِحَّةً عَلَيْكُمْ فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ
تَدَوُّرًا أَعْيُنُهُمْ كَالَّذِي يُغْشَىٰ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَإِذَا ذَهَبَ
الْخَوْفُ سَلَقُوكُمْ بِاللَّسِنَةِ حِدَادٍ أَشِحَّةً عَلَى الْخَيْرِ أُولَٰئِكَ
لَمْ يُؤْمِنُوا فَأَحْبَطَ اللَّهُ أَعْمَلَهُمْ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا

يَحْسَبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا وَإِنْ يَأْتِ الْأَحْزَابُ يَوَدُّوا لَوْ
أَنَّهُمْ بَادُونَ فِي الْأَعْرَابِ يَسْأَلُونَ عَنْ أَنْبَائِكُمْ وَلَوْ كَانُوا
فِيكُمْ مَا قَتَلُوا إِلَّا قَلِيلًا

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا
اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا

وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَٰذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ
وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا
وَتَسْلِيمًا

بگو: «اگر از مرگ یا کشته شدن فرار کنید هرگز فرار، شما را سودی نبخشد، و در این هنگام (و هنگامه) جز اندکی برخوردار نخواهید شد.»

بگو: «کیست آن کس (که) از (اراده‌ی) خدا شما را نهبانی کند، اگر او بخواهد برای شما بدی بیاورد، یا بخواهد شما را رحمتی کند؟» و غیر از خدا برای خود نه سرپرست و نه یآوری نخواهند یافت.

خدا واپس اندازندگان شما و آن کسانی را که به برادرانشان می‌گفتند: «نزد ما بیاوید» و جز اندکی روی به جنگ نمی‌آورند، می‌داند [می‌شناسد] (و) نشانه می‌نهد.

علیه شما بسی بخیلند. پس چون هنگام ترس فرا رسد، آنان را می‌بینی که مانند کسی که به سبب مرگ بی‌هوش می‌شود - درحالی که چشمانشان در حلقه می‌چرخد- سوی تو (با نگرانی) می‌نگرند؛ پس هنگامی که ترسشان برطرف شود، شما را با زبان‌هایی تند نیش می‌زنند. حال آنکه بر خیر [مال و منال] حریصند. آنان ایمان نیاورده‌اند. پس خدا اعمالشان را تباه گردانیده و این کار بر خدا آسان بوده‌است.

اینان (چنان) می‌پندارند که حزب‌های دشمن نرفته‌اند و اگر (این) احزاب برگردند دوست دارند (که) کاش میان اعراب - بادیه‌نشینان- بودند. حال آنکه از اخبار مهم (مربوط به) شما جویا می‌شوند، و اگر در میان شما بودند، جز اندکی جنگ نمی‌کردند.

به‌راستی همواره برای شما در (اقتدای به) رسول خدا سرمشقی نیکو بوده‌است؛ برای کسی که به خدا و روز بازپسین امید می‌داشته و خدا را زیاد یاد کرده است.

و هنگامی که مؤمنان حزب‌ها (ی دشمن) را دیدند، گفتند: «این همان است که خدا و فرستاده‌اش به ما وعده دادند و خدا و فرستاده‌اش راست گفتند.» و جز بر ایمان و تسلیمشان نیفزود.

مَنْ الْمُؤْمِنِينَ رَجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَلُوا تَبْدِيلًا

لَيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ إِنْ شَاءَ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا

وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيزًا

وَأَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوهُمْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ صَيَاصِيهِمْ وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا

وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَدِيَارَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْضًا لَمْ تَطَّوْهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ قُلٌ لِّأَزْوَاجِكَ إِنْ كُنْتُمْ تُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ أُمَتِّعْكِ وَأَسْرِحْكِ سَرَاحًا جَمِيلًا

وَإِنْ كُنْتُمْ تُرِيدُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنْكُنَّ أَجْرًا عَظِيمًا

يَنْسَاءَ النَّبِيُّ مَنْ يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفَحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ يُضْلَعُ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا

از مؤمنان رادمردانی هستند (که) آنچه را با خدا بر آن پیمان بسته‌اند راست آمدند. پس برخی از آنان به نیازشان رسیدند و برخی از آنان در (همین) انتظارند و هرگز (پیمان خود را) هیچ‌گونه تبدیلی نکردند.

تا خدا راستان را به‌راستی‌شان پاداش دهد. و منافقان را – اگر بخواهد – عذاب(شان) کند یا بر ایشان برگشت نماید. همواره خدا پوشنده‌ی بسی رحمتگر بر ویژگان بوده است.

و خدا آنان را که کفر ورزیدند، با غیظ (و حسرتشان) برگرداند؛ حال آنکه به هیچ خیری نرسیدند. و خدا (خطر) جنگ را از مؤمنان کفایت کرد و خدا همواره نیرومند عزیز بوده‌است.

و کسانی از اهل کتاب را که مشرکان پشتیبانی (و با آنان همکاری) کرده بودند، از دژهایشان به زیر آورد و در دل‌هایشان هراس افکند؛ حال آنکه گروهی را می‌کشید و گروهی را اسیر می‌کنید.

و زمینشان و خانه‌هایشان و اموالشان و سرزمینی را که در آن پا نهاده بودید، به شما میراث داد. و خدا بر هر چیزی بسیار توانا بوده است.

هان ای پیامبر برجسته! به همسرانت بگو: «اگر خواهان زندگی دنیا و زینت آن بوده‌اید، بیایید تا مهره‌اتان را – با فرونی بر آن – به شما ببخشایم و شما را زیبنده (خوش و خرم) رها و آزاد کنم.

و اگر خواستار خدا و فرستاده‌ی وی و سرای آخرت بوده‌اید، بی‌گمان خدا برای نیکوکارانتان پاداش بزرگی آماده کرده است.

ای زنان پیامبر برجسته! هر کس از شما مبادرت به کار زشت نمایندگی کند، عذابش دو چندان خواهد شد. و این بر خدا آسان بوده‌است.

وَمَنْ يَقْنُتْ مِنْكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعْمَلْ صَالِحًا نُؤْتِهَا
أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا

۳۲

يَنْسَاءَ الَّتِي لَسْتُ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ إِنْ اتَّقَيْتُنَّ فَلَا
تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا
مَعْرُوفًا

۳۳

وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَىٰ
وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّمَا
يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ
تَطْهِيرًا

۳۴

وَأَذْكُرَنَّ مَا يُتْلَىٰ فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا

۳۵
۳۶۵ر

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ
وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ
وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّامِتِينَ وَالصَّامِتَاتِ وَالْحَافِظِينَ
فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ
أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا

و هر کس از شما برای خدا و رسولش، (تداوم در) خشوع داشته باشد و عمل شایسته(ی خشوع) انجام دهد، اجرش را دو چندان می‌دهیم و برایش روزی فراوانی آماده می‌سازیم.

ای زنان پیامبر برجسته! اگر سرِ پروا دارید، شما مانند هیچ یک از زنان (دیگر) نیستید. پس به عشوه و ناز سخن مگویید، تا آنکه در دلش بیماری (شهوة) است طمع ورزد؛ و (با نامحرمان) گفتاری شناخته شده (در جو ایمان) بگویید.

و در خانه‌هایتان با وقار قرار گیرید و مانند روزگاران جاهلیت نخستین، زینت‌های خود را آشکارا مسازید و نماز بر پا دارید و زکات بدهید و خدا و فرستاده‌اش را فرمان برید. خدا فقط می‌خواهد هرگونه آلودگی را از شما (مردان) خاندان (رسالت) بزداید و شما را به گونه‌ای ویژه پاکیزه گرداند.

و آنچه را که از آیات خدا و (سخنان) حکمت (آمیز)ش در خانه‌های شما خوانده می‌شود، یاد کنید. همواره خدا دقیق بسیار آگاه بوده است.

به‌راستی مردان و زنان مسلمان و مردان و زنان باایمان و مردان و زنان خاضع و مردان و زنان راستین و مردان و زنان شکوبا و مردان و زنان خاشع و مردان و زنان صدقه‌دهنده(ی مال و جانشان) و مردان و زنان روزه‌دار و مردان و زنان پاکدامن و مردان و زنانی که خدا را فراوان یاد می‌کنند، خدا برای (همه‌ی) آنان پوشش و پاداشی بزرگ فراهم ساخته است.

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَىٰ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ ۗ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُّبِينًا

وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ ۖ فَلَمَّا قَضَىٰ زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا

۳۷

مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ ۖ سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ ۚ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَّقْدُورًا

۳۸

الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ ۚ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا

۳۹

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَٰكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ ۚ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا

۴۰

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا

۴۱
۳۶۶

وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا

۴۲

هُوَ الَّذِي يُصَلِّيٰ عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۚ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا

۴۳

و برای هیچ مرد مؤمن و نه زن مؤمنی (شایسته) نبوده است، هنگامی که خدا و رسولش امری حتمی (به ایشان) فرماید، برایشان از کار (پنهان و آشکار)شان اختیاری باشد؛ و هر کس خدا و فرستاده‌اش را نافرمانی کند، همواره دچار گمراهی آشکارگری گردیده است.

و چون به کسی که خدا بر (سروسامان) او نعمتی داده و تو (نیز) به او نعمتی دادی، می‌گویی: «همسرت را نزدت نگهدار و از خدا پروا بدار.» و آنچه را که خدا آشکارکننده‌ی آن است در دل خود نهان می‌کنی، و از مردم پروا می‌داری، با آنکه خدا سزاوارتر بود که از او پروا بداری. پس چون زید از آن زن کام برگرفت (و عده‌ی همسرش سر رسید) تو را به همسری او درآوردیم، تا بر مؤمنان در ازدواجشان با زنان پسرخواندگانشان – هرگاه از آنان کام برگرفتند و ترک گفتند– هرگز تنگنایی نباشد و فرمان خدا انجام شده بوده است.

بر پیامبر برجسته – در آنچه خدا برایش حتمی کرده است– هرگز (گیرودار) طاقت‌فرسایی نبوده است. سنت خدا را که در پیشینیان از دیرباز بوده (نگهدار). و امر خدا همواره به اندازه‌ی مقرر و در خور توان (مکلفان) بوده است.

(حاملان سنت ربّانی) کسانی هستند، که پیام‌های خدا را به خوبی ابلاغ می‌کنند و از سر تعظیم از او هراس دارند و از احدی جز خدا نمی‌هراسند. و خدا برای حسابرسی سریع و دقیق کافی است.

محمّد (هرگز) پدر هیچ یک از مردان شما نبوده ولی فرستاده‌ی خدا و خاتم پیامبران بوده است. و خدا همواره بر هر چیزی بسی دانا بوده است.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! خدا را یاد کنید، یادی بسیار.

و صبح و شام او را به پاکی تنزیه کنید.

اوست کسی که بر شما رحمت می‌فرستد و (نیز) فرشتگانش (برای شما از خدا رحمت می‌طلبند) تا شما را از تاریکی‌ها سوی روشنایی برون آورد و (نسبت) به مؤمنان همواره رحمتگر بوده است.

تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا

روزی که دیدارش کنند درودشان (نسبت به یکدیگر) سلام است و برای آنان پاداشی گرامی و نیکو آماده کرده است.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا

ای پیامبر برجسته! ما همواره تو را (به عنوان) گواه و بشارتگر و هشداردهنده‌ای فرستادیم؛

وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا

و دعوت‌کننده‌ای سوی خدا- به اجازه‌ی او- و چراغی نوربخش.

وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُم مِّنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا

و مؤمنان را مژده ده، به اینکه بی‌گمان برایشان از جانب خدا بخشایشی بزرگ است.

وَلَا تُطِيعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعْ أَذُنَهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا

و کافران و منافقان را فرمان مبر و از آزارشان بگذر و بر خدا اعتماد کن. و (تنها) کارسازی خدا کافی است.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَةٍ تَعْتَدُونَهَا فَمَتَّعُوهُنَّ وَسَرَّحُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا

هان ای کسانی که ایمان آوردید! هنگامی که زنان مؤمن را به نکاح خود در آوردید، سپس - پیش از آنکه با آنان همبستری کنید - طلاقشان دادید، دیگر بر عهده‌ی آنان برایتان عده‌ای - که آن را به شمار آرید - نیست؛ پس مهرشان را افزون بدهید و (خوش و خرم) به زیبایی و زیبایی آنان را رها کنید.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ الَّتِي ءَاتَيْتَ أَجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عَمِّكَ وَبَنَاتِ عَمَّتِكَ وَبَنَاتِ خَالَكَ وَبَنَاتِ خَالَتِكَ الَّتِي هَاجَرْنَ مَعَكَ وَامْرَأَةً مُّؤْمِنَةً إِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَّكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ ۖ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا

هان ای پیامبر برجسته! ما همواره برای تو (آن) همسرانت را که مهرشان را داده‌ای حلال کردیم و کنیزانی را که خدا از غنیمت بدون جنگ بر تو به شایستگی برگشت داده و دختران عمویت را، و دختران خاله‌هایت را، که (همگی) با تو مهاجرت کرده‌اند، و زن مؤمنی را که خود را (داوطلبانه) به پیامبر ببخشد، در صورتی که پیامبر بخواهد او را به همسری برگزیند، بدین‌حال ویژه‌ی توست و نه دیگر مؤمنان. ما نیک می‌دانیم که در مورد زنان و کنیزانشان چه بر آنان - به گونه‌ای حتمی - مقرر کرده‌ایم، تا برای تو تنگنایی پیش نیاید. و خدا بی‌گمان بسی پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگیان بوده است.

تُرْجَى مَنْ تَشَاءُ مِنْهُمْ وَتُتَوَى إِلَيْكَ مَنْ تَشَاءُ وَمَنْ
أَبْتَغَيْتَ مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ تَقَرَّ
أَعْيُنُهُمْ وَلَا يَحْزَنَ وَيَرْضَيْنَ بِمَا آتَيْتَهُنَّ كُلُّهُنَّ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا

لَا يَحِلُّ لَكَ النِّسَاءُ مِنْ بَعْدُ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ
وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ رَّقِيبًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ
لَكُمْ إِلَىٰ طَعَامٍ غَيْرَ نَبْظِرِينَ إِنَّهُ وَلَكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ
فَادْخُلُوا فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَعْسِنِينَ لِحَدِيثٍ
إِنَّ ذَٰلِكُمْ كَانَ يُؤْذَى النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِيهِ مِنْكُمْ وَاللَّهُ لَا
يَسْتَحْيِيهِ مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسْأَلُوهُنَّ مِنْ
وَرَاءِ حِجَابٍ ذَٰلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ وَمَا كَانَ
لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تَنْكِحُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ
بَعْدِهِ أَبَدًا إِنَّ ذَٰلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا

إِنْ تُبْدُوا شَيْئًا أَوْ تُخْفُوهُ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا

هر کدام از زنان را که می‌خواهی (از خود) دور می‌کنی، و
هر کدام را که می‌خواهی به پیش خود پناه و جای می‌دهی.
بر تو گناهی نیست که هر کدام را که ترک کرده‌ای (دوباره)
طلب کنی. این نزدیکتر است برای آنکه چشمانشان روشن
گردد و غمگین نشوند و همگی‌شان به آنچه به همی آنان
داده‌ای خشنود گردند. و آنچه در دل‌های شماست خدا
می‌داند و خدا (همواره) بس دانای بسیار بردبار بوده‌است.

از این پس، زناشویی با زانی دیگر و نیز اینکه به جای آنان،
زنان دیگری را جایگزین کنی، بر تو حلال نیست - هر چند
زیبایی آنها تو را به شگفتی آورد- به استثنای زانی (دیگر)
که دستاورندگان [کنیزان] تواند. و خدا (همواره) بر هر
چیزی مراقب بوده‌است.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! داخل خانه‌های پیامبر
نشوید - مگر آنکه برای (خوردن) طعامی به شما اجازه داده
شود- بی‌آنکه در انتظار آماده‌شدن آن (اجازه یا طعام)
باشید؛ ولی هنگامی که دعوت شدید داخل شوید، تا چون
غذا خوردید پراکنده گردید و (نیز) در حال انس به گفتاری
(در حضور حضرتش) نباشید. این (رفتار شما) پیامبر را
مرنجانیده؛ پس از شما شرم می‌داشته است و خدا از حق
شرم نمی‌دارد. و چون از زنانش چیزی خواستید، از پشت
پرده‌ای از آنان بخواهید؛ این برای دل‌های شما و دل‌های
آنان پاکیزه‌تر است و برای شما هرگز (حقی) نبوده که
رسول خدا را بیازارید و هرگز نباید پس از (طلاقشان یا
مرگ) وی با همسرانش ازدواج کنید(که) همواره این (کار)
نزد خدا (گناهی) بزرگ بوده‌است.

اگر چیزی را فاش کنید، یا آن را پنهان بدارید، (بدانید که)
همواره خدا به هر چیزی بسی دانا بوده است.

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِيْ ءَابَائِهِنَّ وَلَا أَبْنَائِهِنَّ وَلَا إِخْوَانِهِنَّ
وَلَا أَبْنَاءَ إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءَ أَخَوَاتِهِنَّ وَلَا نِسَائِهِنَّ وَلَا مَا
مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ ۚ وَاتَّقِينَ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدًا

۵۶

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتُهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا
صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا

۵۷

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُّهِينًا

۵۸

وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا
فَقَدْ أَحْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا

۵۹
۳۶۸۸

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ
يُذْنِبْنَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلْبَابٍ ۚ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا
يُؤْذِينَ ۚ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا

۶۰
حزب
۱۷۱

لَئِنْ لَّمْ يَنْتَهِ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ
وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ
فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا

۶۱

مَلْعُونِينَ ۖ أَيْنَمَا تُقِفُوا أَخَذُوا وَقَتِلُوا تَقْتِيلًا

۶۲

سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ ۖ وَلَن تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ
تَبْدِيلًا

بر ایشان [زنان پیامبر] در مورد پدرانشان و نه پسرانشان
و نه برادرانشان و نه پسران برادرانشان و نه پسران
خواهرانشان و نه زنان [همکیش]شان و نه بردگانشان هیچ
گناهی نیست (که دیده شوند) و باید از خدا پروا بدارید که
خدا همواره بر هر چیزی بسی گواه بوده است.

خدا و فرشتگانش به راستی بر پیامبر رحمت می فرستند.
هان ای کسانی که ایمان آوردید! بر او (از خدا) رحمت
خواهید و به فرمانش به خوبی گردن نهید.

بی گمان کسانی که خدا و پیامبر او را آزار می رسانند، خدا
آنان را در دنیا و آخرت لعنت کرده و برایشان عذابی
اهانت بار آماده ساخته است.

و کسانی که مردان و زنان مؤمن را – بی آنکه مرتکب عمل
ناهنجاری شده باشند – آزار می دهند، همواره بار تهمت و
گناهی دنباله دار (و) آشکارگر بر دوش گرفته اند.

هان ای پیامبر برجسته! به زنان و دخترانت و به زنان
مؤمنان بگو (که) برخی از پوشش های سرتاسری خود را بر
خود فرو گیرند. این (خود) به آن نزدیکتر است که (به
پاکدامنی) شناخته شوند؛ پس مورد آزار قرار نگیرند. و
خدا بسی پوشنده ی رحمتگر بر ویژگان بوده است.

به راستی اگر منافقان و کسانی که در دل هایشان مرضی
هست (و دگرگون کنندگان) و زلزله افکنان در مدینه (از
کارشان) باز نایستند، همواره تو را سخت بر آنان به گونه ای
تنگاننگ چیره می کنیم. سپس جز اندکی در جوار (و
همسایگی) تو نپایند.

حال آنکه اینان لعنت شدگانند و هر کجا – با پیگیری دقیق و
کارساز – یافته شدند دستگیر و کشته شوند، (چه) کشتاری!

روش کسانی را که پیشتر بوده اند (نگهدار و ارج بدار).
برای سنت خدا هرگز جایگزینی نخواهی یافت.

يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ ۖ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا

إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا

يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَلَيْتَنَّا أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ

وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا فَأَضَلُّونَا السَّبِيلَ

رَبَّنَا آتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنَهُمُ لَعْنًا كَبِيرًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ ءَادَوْا مُوسَىٰ فَبَرَّاهُ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجِيهًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا

يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا

إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَنُ ۚ إِنَّهُ ظُلُومًا جَهُولًا

لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

مردم از تو درباره‌ی ساعت (آخرت) می‌پرسند. بگو: «علم آن تنها نزد خداست.» و چه به تو می‌فهماند؟ شاید (این) ساعت نزدیک باشد.

خدا کافران را بی‌گمان لعنت نموده و برایشان آتشی بس (سوزان و) فروزان آماده کرده است.

جاودانه در آن می‌مانند، (حال آنکه) نه سرپرستی می‌یابند و نه یابوری.

روزی که چهره‌هایشان در آتش دگرگون شود، گویند: «ای کاش ما خدا را فرمان می‌بردیم و پیامبر را (نیز) اطاعت می‌کردیم.»

و گفتند: «پروردگاران! ما همواره سران و بزرگانمان را اطاعت کردیم، پس ما را از راه (راست) به بیراهه بردند.»

«پروردگاران! آنان را دو چندان عذاب بده و لعنتشان کن، لعنتی بزرگ.»

هان ای کسانی که ایمان آوردید! مانند کسانی مباشید که موسی را (با تهمتی) آزرדند، پس خدا او را از آنچه گفتند مبرا ساخت و نزد خدا آبرومند بود.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! از خدا پروا بدارید و سخنی خویشان‌دار و پاسدار بگویید؛

تا اعمالتان را به صلاح آورد و گناهان دنباله‌دارتان را بر شما بپوشاند. و هر کس خدا و پیامبرش را فرمان برد، همواره به رستگاری بی‌آزار (و) بزرگی دست یافته است.

ما همواره امانت (الهی و بار تکلیف) را بر آسمان‌ها و زمین و کوه‌ها نمایش دادیم، پس از خیانت در آن سر باز زدند و از آن با بزرگ داشتش هراسناک شدند، پس انسان به آن خیانت کرد؛ همواره او کانون ستم و نادانی بوده است.

(آری، چنان است) تا خدا مردان و زنان منافق و مردان و زنان مشرک را عذاب کند، و بر مردان و زنان با ایمان برگشت فرماید . و خدا همواره بسی پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگان بوده‌است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَهُ
الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ

۱
۳۷۵

يَعْلَمُ مَا يَلْجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ
السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ الرَّحِيمُ الْغَفُورُ

۲

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ ۚ قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي
لَتَأْتِيََنَّكُمْ عَلِيمٌ ۚ الْغَيْبُ لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي
السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَلَا أَصْغَرُ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرُ
إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ

۳

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ
مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

۴

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي ءَايَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن
رَّجْزٍ أَلِيمٌ

۵

وَيَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ الَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ هُوَ
الْحَقُّ وَيَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ

۶

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ يُنْبِئُكُمْ إِذَا
مُرِّقْتُمْ كُلَّ مُمْرَقٍ إِنَّكُمْ لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ

۷

همه‌ی سپاس‌ها ویژه‌ی خدایی است که آنچه در آسمان‌ها و
آنچه در زمین است تنها از اوست و در آخرت (نیز) هرگونه
سپاس برای اوست و (هم) اوست بسی دانای حکیم.

آنچه در زمین فرو می‌رود و آنچه از آن بر می‌آید و آنچه از
آسمان فرود می‌آید و آنچه در آن بالا می‌رود (همه را)
می‌داند و اوست رحمتگر بر ویژگیان (و)، بسی پوشنده‌ی
نقصان).

و کسانی که کافر شدند، گفتند: «ساعت (قیامت) برایمان
نخواهد آمد.» بگو: «چرا، سوگند به پروردگارم که همواره
برایتان بی‌گمان خواهد آمد. (همان) دانای نهان(ها) که وزن
ذره‌ای، نه در آسمان‌ها و نه در زمین، از وی پوشیده نیست
و نه کوچک‌تر از آن و نه بزرگ‌تر از آن است مگر اینکه در
کتابی روشنگر است.»

تا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته‌ی (ایمانشان)
کرده‌اند پاداش دهد؛ آنانند که پوشش و روزی گرامی و
فراخ برایشان خواهد بود.

و کسانی که در (ابطال) آیات ما در (خیال) درمانده کردن
(مان) کوشیدند، برایشان عذابی از اضطرابی بس دردناک
است.

و کسانی که بهره‌ی دانش (و بینش) یافته‌اند، می‌بینند آنچه
از جانب پروردگارت سویت نازل شده، تمامی حق است، و به
راه آن عزیز ستوده (در کل جهات) راهبری می‌کند.

و کسانی که کفر ورزیدند، گفتند: «آیا بر (سر و سامان)
مردی راهنماییتان کنیم که شما را خبر مهمی می‌دهد:
هنگامی که کاملاً متلاشی شدید، همواره در آفرینشی نوین
خواهید بود؟»

أَفْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ جِنَّةٌ بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ

«آیا (این مرد) بر خدا دروغ بسته یا جنونی در اوست؟» (نه!) بلکه آنان که به آخرت ایمان ندارند در ژرفای عذاب و گمراهی دور و درازند.

أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِّنَ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ إِن نَّشَأْ نُخَسِّفْ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ نُسْقِطَ عَلَيْهِمْ
كِسَفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ

پس آیا به آنچه از آسمان و زمین رو در رویشان و پشت (سر)شان است ننگریسته‌اند؟ اگر بخواهیم آنان را در زمین فرو می‌بریم، یا پاره‌سنگ‌هایی از آسمان بر سرشان می‌افکنیم. همواره در این (تهدید) برای هر بنده‌ی پیاپی بازگشت‌کننده (سوی خدا) نشانه‌ای است.

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا دَاوُودَ مِنَّا فَضْلًا يٰجِبَالُ أُوبِیْ مَعَهُ وَالطَّيْرُ
وَأَلَّنَا لَهُ الْأَحْدِيدَ

و همانا به داوود از جانب خویش همواره فضیلتی دادیم (و گفتیم): «ای کوه‌ها! با او سوی خدا بازگشتی پیاپی کنید.» و پرندگان را (گفتیم که با او هماهنگی نمایید). و آهن را برای او نرم گردانیدیم.

إِنِ اعْمَلْ سَبِغَتْ وَقَدِّرْ فِي السَّرْدِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

(و گفتیم) که: «زره‌هایی فراخ بساز و حلقه‌ها را درست اندازه‌گیری کن. و کار شایسته‌ای کنید، زیرا من به آنچه انجام می‌دهید بسی بینايم.»

وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ غُدُوها شَهْرٌ وَرَوَاحُها شَهْرٌ وَأَسَلْنَا لَهُ
عَيْنَ الْقَظِیْرِ وَمِنَ الْجِنِّ مَن يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِإِذْنِ رَبِّهٖ
وَمَن يَزِغْ مِنْهُمْ عَنَ أَمْرِنَا نُذِقْهُ مِّنْ عَذَابِ السَّعِيرِ

و باد را برای سلیمان (راهور کردیم). رفتن آن بامدادان، یک ماه و آمدنش عصرگاهان، یک ماه (راه) بود. و معدن مس را برای او روان گردانیدیم و برخی از جَنِّیان به فرمان پروردگارشان پیش او کار می‌کردند، در حالی‌که هر کس از آنان از دستورمان سر برتابد، از عذاب شعله‌ور سوزان به او می‌چشانیم.

يَعْمَلُونَ لَهُو مَا يَشَاءُ مِنْ مَّحْرِبٍ وَتَمَثِيلٍ وَجِفَانٍ
كَالْجُوابِ وَقُدُورٍ رَّاسِيَتٍ اَعْمَلُوا ءَالَ دَاوُودَ شُكْرًا وَقَلِيلٌ
مِّنْ عِبَادِيَ الشَّكُورُ

(آن جَنِّیان) برای او آنچه می‌خواست -از محراب‌ها و مجسمه‌ها و ظروف بزرگ مانند حوضچه‌ها و دیگ‌های فرورفته در زمین- می‌ساختند. ای خاندان داوود! شکری بزرگ انجام دهید. و اندکی از بندگانم بسیار سپاسگزارند.

فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَىٰ مَوْتِهٖٓ إِلَّا دَابَّةٌ
اَلْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنسَأَتَهُ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ الْجُنُّ أَن لَّو
كَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا لَبِثُوا فِي الْعَذَابِ الْمُهِينِ

پس چون مرگ را بر او مقرر داشتیم، جز جنبنده‌ای خاکی [موریانه]، حال آنکه عصای او را می‌خورد، جَنِّیان را از مرگ او آگاه نگردانید. پس چون سلیمان فرو افتاد برای جَنِّیان روشن گردید که اگر غیب می‌دانستند، در عذاب خفت‌بار (باقی) نمی‌ماندند.

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكِنِهِمْ ءَايَةٌ جَنَّتَانِ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ
كُلُوا مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُ ۖ بَلَدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبُّ غَفُورٌ

فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ
جَنَّتَيْنِ ذَوَاتِیْ أُكُلٍ خَمْطٍ وَأَثَلٍ وَشَيْءٍ مِّن سِدْرٍ قَلِيلٍ

ذَٰلِكَ جَزَیْنَاهُمْ بِمَا كَفَرُوا ۖ وَهَلْ نُجَازِیْ إِلَّا الْكَفُورَ

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا قُرًى ظَاهِرَةً
وَقَدَّرْنَا فِيهَا السَّيْرَ سِيرُوا فِيهَا لَيَالٍ وَأَيَّامًا ءَامِنِينَ

فَقَالُوا رَبَّنَا بَعْدَ بَيْنِ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ
أَحَادِيثَ وَمَزَّقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَرِّقٍ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ
صَبَّارٍ شَكُورٍ

وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ ۖ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا فَرِيقًا مِّنَ
الْمُؤْمِنِينَ

وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِّن سُلْطَانٍ إِلَّا لِنَعْلَمَ مَن يُّؤْمِنُ
بِالْآخِرَةِ ۚ مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ ۚ وَرَبُّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
حَفِیْظٌ

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ
ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِن شِرْكٍَ
وَمَا لَهُمْ مِنْهُمْ مِّنْ ظَهِيرٍ

همواره برای (مردمان) سبا در محلّ سکونتشان بس
نشانه‌ای (رحمت‌بار) بود؛ دو باغ از راست و چپ. (به آنان
گفتیم:) «از روزی پروردگارتان بخورید و برای او شکر
کنید. (این) شهری است پاکیزه و (آن) خدایی است بس
پوشاننده.»

پس روی گردانیدند، در نتیجه بر آنان سیل (سدّ) عَرم را
روانه کردیم و دو باغ آنها را به دو باغ که میوه‌های تلخ و
شوره‌گز و چیزی از اندکی سدر داشت تبدیل کردیم.

این (عقوبت) را به (سزای) آنچه کفر و کفران کردند به آنان
جزا دادیم. و آیا جز کافرِ بس ناسپاس را مجازات می‌کنیم؟

و میان آنان و میان آبادی‌های(شان) که در آنها برکت نهاده
بودیم، آبادی‌هایی آشکار متصل به هم قرار دادیم و در
میان آنها پیمایش را، به‌اندازه، مقرر داشتیم. (و گفتیم:)
«در این راه‌ها، شبها و روزها در امان بگردید.»

پس (از آن) گفتند: «پروردگاران! میان (جایگاه‌های)
سفرهایمان فاصله بینداز.» و بر خویشان ستم کردند. پس
آنها را (برای آیندگان، نمونه‌ی) حکایت‌هایی تازه گردانیدیم
و به کلی تار و مارشان کردیم. بی‌چون در این (ماجرا) برای
هر شکیبایی بس سپاسگزار نشانه‌هایی است.

و بی‌گمان شیطان گمان خود را در مورد آنان بی‌امان راست
آورد . پس جز گروهی از مؤمنان، (دیگران) از او پیروی
کردند.

و شیطان را بر آنان هیچ‌گونه تسلّی نبود، جز آنکه کسی را
که به آخرت ایمان دارد، از کسی که درباره‌ی آن در تردید
است نشانه گذاریم. و پروردگار تو بر هر چیزی بسی
نگاهبان است.

بگو: «کسانی را که جز خدا (معبود خود) پنداشته‌اید
بخوانید؛ هم‌وزن ذره‌ای را نه در آسمان‌ها و نه در زمین
مالک نیستند و در آن دو هیچ شرکتی (هم با خدا) ندارند و
برای آنان هیچ پشتیبانی (هم) نیست.»

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ حَتَّىٰ إِذَا فُزِعَ
عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقُّ وَهُوَ الْعَلِيُّ
الْكَبِيرُ

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ وَإِنَّا أَوْ
إِيَّاكُمْ لَعَلَىٰ هُدًى أَوْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

قُلْ لَا تَسْأَلُونَ عَمَّا أَجْرَمْنَا وَلَا نُسْأَلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ

قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَهُوَ الْفَتَّاحُ
الْعَلِيمُ

قُلْ أَرُونِي الَّذِينَ أَلْحَقْتُمْ بِهِ شُرَكَاءَ كَلَّا بَلْ هُوَ اللَّهُ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ

قُلْ لَّكُمْ مَّيْعَادُ يَوْمٍ لَا تَسْتَخِيرُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا
تَسْتَقْدِمُونَ

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنُؤْمِنَ بِهَذَا الْقُرْآنِ وَلَا بِالَّذِي
بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِندَ رَبِّهِمْ
يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ الْقَوْلَ يَقُولُ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا
لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لَوْلَا أَنْتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ

و شفاعتگری در پیشگاه او سودشان نمی‌دهد، مگر برای
کسی که خدا برایش اجازه داد. تا هنگامی‌که هراسی سخت
بر دل‌هایشان گرفته شد، گفتند: «پروردگارتان چه
فرمود؟» گفتند: «حقیقت را؛ و اوست بلندمرتبه‌ی بزرگ.»

بگو: «کیست (که) شما را از آسمان‌ها و زمین روزی
می‌دهد؟» بگو: «خداست؛ و در حقیقت یا ما یا شما بر راهی
راست یا گمراهی‌ای آشکارگریم.»

بگو: « (شما) از آنچه ما جرم کرده‌ایم بازخواست نمی‌شوید
و (ما نیز) از آنچه شما انجام می‌دهید بازخواست
نمی‌شویم.»

بگو: «پروردگاران میان ما و شما جمع خواهد کرد؛ سپس
میان ما به بحق جدایی می‌افکند و اوست بس کارگشای
بسیار دانا.»

بگو: «کسانی را که (به گماتنان به عنوان) شریکانی به او
ملحق گردانیده‌اید، به من نشان دهید.» چنان نیست؛ بلکه
اوست خدای عزیز حکیم.

و ما تو را جز (به عنوان) بشارتگر و هشداردهنده‌ای برای
نگهبانی کامل مردمان (از گزند این و آن) نفرستادیم؛ لیکن
بیشتر مردمان نمی‌دانند.

و می‌گویند: «اگر (از) راستان بوده‌اید، این وعده [:هنگامه]
چه هنگامی است؟»

بگو: « وعده‌گاه برای شما روزی است که نه ساعتی
[:لحظه‌ای] از آن درنگ توانید خواست و نه پیشی توانید
جُست.»

و کسانی که کافر شدند گفتند: «نه به این قرآن و نه به آن
کتاب‌هایی که روبه‌روی آن است هرگز ایمان نخواهیم
آورد.» و ای کاش بیدادگران را هنگامی که در پیشگاه
پروردگارشان بازداشت می‌باشند می‌دیدى (که چگونه)
برخی از آنان با برخی سخن رد و بدل می‌کنند؛ کسانی که
مستضعف و زیردست بودند به کسانی‌که مستکبر و
زبردست بودند، می‌گویند: «اگر شما نبودید بی‌گمان ما (از)
مؤمنان بودیم.»

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا أَنَحْنُ صَدَدْنَاكُمْ
عَنِ الْهُدَىٰ بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ بَلْ كُنْتُمْ مُجْرِمِينَ

کسانی که بزرگ‌خواهی و زبردستی کردند، به کسانی که
زبردست شدند، گفتند: «مگر ما بودیم که شما را از هدایت
– پس از آنکه سوی شما آمد – بازداشتیم؟ (نه)، بلکه
خودتان مجرمان بوده‌اید.»

وَقَالَ الَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرُ اللَّيْلِ
وَالنَّهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُؤُنَا آدَاءً
وَأَسْرُوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ وَجَعَلْنَا الْأَغْلَالَ فِي
أَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

و کسانی که زبردست شدند به کسانی که زبردستی کردند،
گفتند: « (نه)، بلکه نیرنگ شب و روز (شما بود) چون ما را
وادر می‌کردید که به خدا کافر شویم و برای او همتیانی
قرار دهیم.» و هنگامی که عذاب را دیدند پشیمانی خود را
پنهان کردند و در گردن‌های کسانی که کافر شده‌اند غل‌ها
نهادیم؛ آیا جز به آنچه انجام می‌داده‌اند پاداش داده
می‌شوند.

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا
أُرْسِلْتُمْ بِهِءٍ كَافِرُونَ

و (ما) در هیچ گروهی هشداردهنده‌ای نفرستادیم جز آنکه
فرو رفته‌گان (نادان) در نعمت‌ها(ی‌شان) گفتند: «ما همواره
به آنچه شما بدان فرستاده شده‌اید کافریم.»

وَقَالُوا نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَدًا وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ

و گفتند: «ما از حیث دارایی و فرزندان(مان از شما)
افزون‌تریم و ما (هرگز از) عذاب‌شوندگان نیستیم.»

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

بگو: «پروردگارم همواره روزی را برای هر کس بخواهد
گشاده یا تنگ می‌گرداند؛ ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.»

وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالَّتِي تُقَرِّبُكُمْ عِندَنَا زُلْفَىٰ
إِلَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ جَزَاءُ الضَّعْفِ
بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرَفَاتِ ءَامِنُونَ

و اموال و فرزندان‌تان چیزی نیستند که شما را به پیشگاه ما
نزدیک گردانند، مگر کسی که ایمان آورده و کار شایسته
کرده باشد. پس برای آنان چند برابر آنچه انجام داده‌اند
پاداشی است و حال آنکه آنان در غرفه‌ها(شان) در امانند.

وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي ءَايَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ
مُخْضَرُونَ

و کسانی که در (ژرفای) آیات و نشانه‌های ما (به حال نشیب
و فرازشان) برای به زانو درآوردن آنها شتابان می‌کوشند
(هم) آنانند احضارشندگان (برای حساب و عذاب).

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِۦ وَيَقْدِرُ لَهُۥ
وَمَا أَنفَقْتُمْ مِّنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُۥ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

بگو: «پروردگار من بی‌گمان، روزی را برای هر کس از
بندگان‌ش که بخواهد گشاده یا برای او تنگ می‌گرداند و هر
چه را انفاق کنید عوضش را (هم) او می‌دهد. حال آنکه او
بهترین روزی‌دهندگان است.»

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَكَةِ أَهْوُلَاءِ إِيَّاكُمْ كَانُوا يَعْبُدُونَ

قَالُوا سُبْحَانَكَ أَنْتَ وَلِيِّنَا مِنْ دُونِهِمْ بَلْ كَانُوا يَعْبُدُونَ الْجِنَّ أَكْثَرُهُمْ بِهِمْ مُؤْمِنُونَ

فَالْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ أَنْ يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُكُمْ وَقَالُوا مَا هَذَا إِلَّا إِفْكٌ مُّفْتَرًى وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ

وَمَا ءَاتَيْنَاهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ

وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَغُوا مِْعْشَارَ مَا ءَاتَيْنَاهُمْ فَاكْذَبُوا رُسُلِي فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ

قُلْ إِنَّمَا أَعِظُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلِيَ وَفُرَدَىٰ ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَّكُمْ بَيْنَ يَدَيِّ عَذَابِ شَدِيدٍ

قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

قُلْ إِنْ رَبِّي يَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَٰمُ الْغُيُوبِ

و (یاد کن) روزی را که (خدا) همه‌ی آنان را گرد هم می‌آورد، سپس به فرشتگان می‌فرماید: «آیا اینان بودند که تنها شما را می‌پرستیدند؟»

گفتند: «منزّهی تو، سرپرست ما تنها تویی (و) نه آنان! بلکه اینان جَنّیان را می‌پرستیده‌اند؛ حال آنکه بیشترشان به آنان ایمان دارند.»

پس امروز شما برای یکدیگر سود و زبانی ندارید، و به کسانی که ستم کرده‌اند می‌گوییم: «بچشید عذاب آتشی را که بدان (حق را) دروغ می‌شمرده‌اید.»

و هنگامی‌که آیاتمان به روشنایی بر آنان خوانده می‌شود گویند: «این جز مردی نیست که می‌خواهد شما را از آنچه پدراتان می‌پرستیدند باز دارد.» و (نیز) می‌گویند: «این جز دروغی بریافته نیست.» و کسانی که کافر شدند، درباره‌ی حقّ – چون فرا سوییشان آمد – گفتند: «این جز افسونی آشکارگر نیست.»

حال آنکه ما کتاب‌هایی به آنان نداده بودیم (تا) آن‌ها را یادگیرند و پیش از تو (هم) هشداردهنده‌ای سوییشان نفرستادیم.

و کسانی که پیش از اینان بودند، (نیز رسولان را) تکذیب کردند، در حالی که اینان به ده یک آنچه بدیشان داده بودیم نرسیدند، پس فرستادگان مرا دروغ شمردند؛ پس کیفر من چگونه بود؟

بگو: «من تنها شما را به یک چیز اندرز می‌دهم (که) دو دو و یک یک برای خدا به پاخیزید، سپس بیندیشید که (مصاحب و) همراه شما هیچگونه دیوانگی‌ای ندارد. او برای شما – برابر عذاب سختی که در پیش است – جز هشداردهنده‌ای بیش نیست.

بگو: «هر مزدی که از شما خواستم پس همان به سود خودتان است. مزد من جز بر خدا نیست و او بر هر چیزی بسی گواه است.»

بگو: «بی‌گمان، پروردگارم با تمامی حقیقت (بر باطل) فرو می‌افکند (و حق را فراتر می‌کند. او) بسی دانای پنهان‌هاست.»

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبْدِيُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ

۵۰

قُلْ إِنْ ضَلَلْتُ فَإِنَّمَا أَضِلُّ عَلَىٰ نَفْسِي ۖ وَإِنِ اهْتَدَيْتُ فِيمَا يُوحِي إِلَيَّ رَبِّي إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ

۵۱

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ فَزِعُوا فَلَا فَوْتَ وَأُخِذُوا مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ

۵۲

وَقَالُوا ءَامَنَّا بِهِ ۖ وَأَنَّىٰ لَهُمُ التَّنَاطُشُ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ

۵۳

وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ وَيَقْذِفُونَ بِالْغَيْبِ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ

۵۴

وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ بِأَشْيَاعِهِمْ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُّرِيبٍ

۳۵. فاطر

فَاطِرُ: فاطر

مکی

۴۵ آیه

۷ صفحه

۱
۳۷۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَكِةِ رُسُلًا أُولَىٰ أَجْنَحَةٍ مَّتَنَّى وَثَلَثَ وَرُبَعٌ يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۲

مَا يَفْتَحُ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَّحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا وَمَا يُمْسِكُ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۳

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَلْقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۖ فَآلَنَىٰ تُؤَفَّكَونَ

بگو: «تمامی حق آمد و (دیگر) هیچ باطلی سر نمی‌گیرد و (خود را) برگشت (هم) نمی‌دهد.»

بگو: «اگر گمراه شوم، تنها به زیان خود گمراه می‌شوم و اگر راه یابم (این) از (برکت) چیزی است که پروردگارم سویم وحی می‌کند. همانا او بسی شنوای نزدیک است.»

و ای کاش می‌دیدى چون (کافران) وحشت‌زده‌اند پس هرگز گریزی نمانده است و از جایی نزدیک برگرفته شدند.

و گفتند: «به او ایمان آوردیم.» و چه زمانی از جایی (چنان) دور، دست یافتن (به ایمان) برایشان (میسر) است؟

حال آنکه از پیش همواره منکر آن شدند و از جایی دور، به غیب (تیر تهمت به تاریکی) می‌افکنند.

و میان آنان و میان آنچه اشتها دارند فاصله‌ای قرار گرفت؛ همان گونه که از دیرباز با امثال ایشان چنان رفت. به‌راستی اینان در شکی (به گمانشان) مستند بوده‌اند.

کل ستایش‌ها خدای را سزااست (که) آفریدگار آسمان‌ها و زمین است با فطرت توحیدی. قرار دهنده‌ی فرشتگان رسولانی (که) دارای بال‌های دوگانه و سه‌گانه و چهارگانه‌اند. در آفرینش ، هر چه بخواهد می‌افزاید. همانا خدا بر هر چیزی تواناست.

هر رحمتی را که خدا برای مردمان برگشاید، هیچ بازدارنده‌ای برای آن نیست و آنچه را که باز بدارد، پس از بازگرفتن(اش) هیچ گشاینده‌ای ندارد و اوست بسی با عزت و سنجیده‌کار.

هان ای مردمان! نعمتِ خدا را بر خود یاد کنید، آیا غیر از خدا آفریدگاری هست (که) شما را از آسمان و زمین روزی دهد؟ هرگز خدایی جز او نیست. پس چه زمان و چگونه (از حق) به گزاف رانده می‌شوید؟!

وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

يَأْتِيهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ

الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ

أَفَمَن زُيِّنَ لَهُ سُوْءُ عَمَلِهِۦ فَرَءَاهُ حَسَنًا فَإِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ فَلَا تَذْهَبُ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسَرَاتٍ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ

وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَسُقْنَاهُ إِلَى بَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَحْيَيْنَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا كَذَلِكَ النُّشُورُ

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُ أُولَٰئِكَ هُوَ يُبُورُ

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِّن نُّطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِۦ وَمَا يُعَمَّرُ مِنْ مُّعَمَّرٍ وَلَا يُنْقِصُ مِنْ عُمرِهِۦ إِلَّا فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ

و اگر تو را تکذیب می‌کنند، پیش از تو (هم) همواره فرستادگانی تکذیب شده‌اند. و تمامی امور تنها سوی خدا بازگردانیده می‌شود.

هان ای مردمان! بی‌گمان وعده‌ی خدا حقّ است. پس زنهار تا (این) زندگی دنیا شما را فریب ندهد و زنهار (تا شیطان) بس فریبنده، شما را درباره‌ی خدا نفریبد.

شیطان بی‌چون برای شما دشمنی (بزرگ) است. پس شما (نیز) او را به دشمنی بگیرید. (او) فقط دار و دسته‌ی خود را می‌خواند تا آنان از یاران آتش سوزانِ زبانه‌دار باشند.

برای کسانی که کافر شدند، عذابی سخت است. و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده‌اند، برای آنان پوشش و پاداشی بزرگ است.

پس آیا کسی که زشتی کردارش برایش آراسته شده، سپس آن را زیبا دیده (مانند مؤمن نیکوکار است)؟ پس خدا همواره هر که را بخواهد گمراه می‌کند و هر که را بخواهد به راه می‌آورد. پس مبدا به حال حسرت‌هایی (گوناگون) بر آنان، جانت (از میان) برود. خدا همواره به آنچه می‌سازند بسی داناست.

و خدا کسی است که بادها را روانه کرد؛ پس (آنها) ابری را پراکنده می‌نمایند. و (ما) آن را سوی سرزمینی مرده راندیم. سپس آن زمین را بدان (وسیله) پس از مرگش زنده کردیم. رستاخیز(تان نیز) این چنین است.

هر کس عزت می‌خواسته است پس عزت یکسره از آن خداست. سخنان پاکیزه تنها سوی او بالا می‌رود و کار شایسته را (خدا) رفعت می‌بخشد. و کسانی که بدی‌ها را مکرآمیز انجام می‌دهند، برایشان عذابی سخت است و نیرنگشان همچنان تباه می‌گردد.

و خدا شما را از خاکی آفرید، سپس از نطفه‌ای. سپس شما را جفت جفت گردانید و هیچ مادینه‌ای باری بر نمی‌گیرد و باری نمی‌نهد مگر به علم او، و هیچ سالخورده‌ای عمری دراز نمی‌یابد و از عمرش کاسته نمی‌شود، مگر آنکه در کتاب (علم خدا) است. همواره، این (کارِ سخت) بر خدا آسان است!

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَائِغٌ شَرَابُهُ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَمِن كُلِّ تَاكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ حُلِيَّةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاحِرَ لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

۳۵: فاطر
۱۲
۴۵/

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ

۱۳

إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ يَكْفُرُونَ بِشْرِكِكُمْ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ

۱۴

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ

۱۵ حزب
۱۷۵
۳۷۸

إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ

۱۶

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بَعِزٍ

۱۷

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَإِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ حِمْلِهَا لَا يُحْمَلْ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ إِنَّمَا تُنذِرُ الَّذِينَ يُخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَمَنْ تَزَكَّىٰ فَإِنَّمَا يَتَزَكَّىٰ لِنَفْسِهِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ

۱۸

و آن دو دریا (با هم) یکسان نیستند؛ این یک، گوارای تشنگی‌زدا (و) نوشیدنش (نیز) گواراست؛ و آن یک، شور تلخ (و تشنگی‌زا). و از هر یک گوشتی تازه می‌خورید و زیوری که آن را می‌پوشید بیرون می‌آورید؛ و کشتی‌ها را در آن، موج‌شکنان می‌بینی تا از فضل او (روزی خود را) جستجو کنید. و شاید شما سپاس بگذارید.

شب را در روز فرو می‌برد و روز را در شب فرو می‌برد و آفتاب و ماه را تسخیر کرده است (که) هر یک تا هنگامی معین روانند؛ این است خدا، پروردگار شما؛ پادشاهی تنها از آن اوست. و کسانی را که بجز او می‌خوانید (و می‌خواهید) مالک سوراخی از هسته‌ی خرمایی (هم) نیستند.

اگر آنها را بخوانید، درخواست شما را نمی‌شنوند و اگر (هم) بشنوند برایتان اجابت نمی‌کنند و روز قیامت (این شریکان خدا)، شرکتان را (نسبت به خودشان) انکار (و انکار) می‌کنند. و هیچ کس چون او [خدای آگاه] تو را از مهمات آگاه نمی‌کند.

هان ای مردمان! شما همه به خدا نیازمندید و خداست (که) او بی‌نیاز ستوده است.

اگر بخواهد شما را می‌برد و خلقی نوین (بر سر کار) می‌آورد.

و این (امر مهم) برای خدا دشوار نیست.

و هیچ باربردارنده‌ای بار (گناه) دیگری را برنمی‌دارد و اگر گران‌باری (دیگری را به یاری) سوی (برداشتن) بارش فراخواند چیزی از آن برداشته نمی‌شود؛ هر چند نزدیکترین نزدیکان باشد. (تو) تنها کسانی را که از پروردگارشان در نهان می‌ترسند و نماز بر پا داشتند، هشدار می‌دهی؛ و هر کس پاکیزگی بگیرد تنها برای خود پاکیزگی می‌گیرد و فرجام، تنها، سوی خداست.

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ

۲۰

وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ

۲۱

وَلَا الظِّلُّ وَلَا الْحَرُورُ

۲۲

وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَن يَشَاءُ^ط
وَمَا أَنتَ بِمُسْمِعٍ مَّن فِي الْقُبُورِ

۲۳

إِن أَنْتَ إِلَّا نَذِيرٌ

۲۴

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَإِن مِّنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا^ط
فِيهَا نَذِيرٌ

۲۵

وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ جَاءَتْهُمْ^ط
رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ

۲۶

ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ^ط

۲۷
۳۷۹

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ^ط ثَمَرَاتٍ
مُّخْتَلِفًا أَلْوْنُهَا وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بِيضٌ وَحُمْرٌ مُّخْتَلِفٌ^ط
أَلْوْنُهَا وَغَرَابِيبُ سُودٌ

۲۸

وَمِنَ النَّاسِ وَالْدَّوَابِّ وَالْأَنْعَمِ^ط مُخْتَلِفٌ أَلْوَنُهُ كَذَلِكَ إِنَّمَا
يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ^ط إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ

۲۹

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا^ط
رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرِجُونَ تِجْرَةً لَّن تَبُورَ

۳۰

لِيُؤْفِقَهُمُ أَجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ^ط إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ

و نابینا و بینا یکسان نیستند،

و نه تاریکی‌ها و نه روشنایی،

و نه سایه و نه گرمای شدید.

و نه زندگان و نه مردگان، یکسان نیستند. همواره خداست که هر که را بخواهد شنوا می‌گرداند؛ و تو (هرگز) شنواکننده‌ی کسانی که در گورهایند نیستی.

تو جز هشداردهنده‌ای (بیش) نیستی.

همواره ما تو را به تمامی حق، در حال بشارتگری و هشدار دادن گسیل داشتیم، و هیچ امتی نبوده مگر اینکه در آن، هشداردهنده‌ای ماندگار بوده است.

و اگر تو را تکذیب می‌کنند، بی‌گمان کسانی که پیش از آنها]: کفار[(نیز) بودند (پیامبران ما را) تکذیب کردند. پیامبرانشان دلایل آشکار و نوشته‌ها و کتاب روشنگر برایشان آوردند.

سپس کسانی را که کافر شده بودند فروگرفتم؛ پس چگونه بود انکار (و انگار) من؟

آیا ندیدی که خدا از آسمان، آبی فرود آورد، پس به (وسیله‌ی) آن میوه‌هایی که رنگ‌هایشان گوناگون است بیرون آوردیم؟ و از برخی کوه‌ها، راه‌های]:رگه‌های[سپید و گلگون که رنگ‌هایشان مختلف و (همچون) کلاغ‌های سیاه است برون آوردیم.

و برخی از مردمان و جانوران و دام‌ها که رنگ‌هایشان گوناگون است (برون آوردیم). از بندگان خدا تنها دانایان (خداشناس) از او هراسانند. آری، همواره خدا بسی ارجمندِ پوشنده است.

بی‌گمان، کسانی که کتاب خدا را می‌خوانند و از آن پیروی می‌کنند و نماز بر پا داشتند و از آنچه بدیشان روزی داده‌ایم –نهان و آشکارا– انفاق کردند، (اینان) امید به تجارتی بسته‌اند که هرگز زوال نمی‌پذیرد.

تا پاداششان را به شایستگی بدیشان عطا کند و از فزون‌بخشی خود در حق آنان بیفزاید. همواره اوست بسی پوشنده‌ی بسیار شکرگزار.

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا
بَيْنَ يَدَيْهِ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ

و آنچه از کتاب [قرآن] سوی تو وحی کردیم، (هم)او تمام حق است حال آنکه تصدیق‌کننده است آنچه را در برابر اوست. همواره خدا نسبت به بندگانش بس آگاهی بسیار بیناست.

ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ أَصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ وَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ إِذِنَ اللَّهُ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ

سپس (این) کتاب را به (آن) کسان از بندگان خود که (آنان را) برگزیده بودیم، به میراث دادیم. پس برخی از بندگان ما بر خود ستمکارند و برخی از ایشان میانه‌رو و برخی (هم) از آنان در تمامی کارهای نیک به فرمان خدا (در میان همگان) پیشگامانند. و این خود همان فضیلت بزرگ است.

جَنَّتْ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُجَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ

(در) باغ‌های همیشگی (که) به آنها در خواهند آمد، در آنجا با دستبندهایی از زر و مروارید زیور یابند و در آنجا جامه‌هایشان پرنیان است.

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ

و گفتند: «تمامی سپاس تنها خدایی را سزااست که اندوه را از ما بزدود. بهر استی پروردگارمان، بی‌گمان بسی پوشنده‌ی شکرگزار است.»

الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِن فَضْلِهِ لَا يَمَسُّنَا فِيهَا نَصَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٌ

«کسی‌که ما را به فضل خویش در سرای اقامتگاه ابدی جای داد. در اینجا رنجی به ما نرسد، و در اینجا درماندگی و سختی به ما دست ندهد.»

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِّنْ عَذَابِهَا كَذَٰلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَفُورٍ

و (اما) کسانی که کافر شدند، آتش جهنم برایشان خواهد بود. در آن، حکم (به مرگ) بر ایشان (جاری) نمی‌شود تا بمیرند و نه از عذاب آن از آنان کاسته شود. (آری،) هر کافر سخت‌انکاری را چنان کیفر می‌دهیم.

وَهُمْ يَصْطَرِحُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ أَوْ لَمْ نُعَمِّرْكُم مَّا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَن تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِن نَّصِيرٍ

حال آنکه آنان در آنجا با هم سخت فریاد برمی‌آورند: «پروردگارمان! ما را (از این آتشبار) بیرون بیار تا غیر از آنچه می‌کردیم، کار شایسته کنیم.» آیا و مگر شما را آن قدر عمر ندادیم که هر کس باید در آن عبرت گیرد، عبرت گرفته؛ حال آنکه برای شما هشداردهنده آمد؟ پس بپشید که برای ستمگران هیچ یآوری نیست.

إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ غَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

بی‌گمان خدا(ست که) دانای نهای آسمان‌ها و زمین است. بهر استی اوست که به راز ذاتی سینه‌ها بسی داناست.

هُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ
كُفْرُهُ وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا مَقْتًا^ط
وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا خَسَارًا

قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَكُمُ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي
مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ أَمْ
ءَاتَيْنَهُمْ كِتَابًا فَهُمْ عَلَى بَيِّنَةٍ مِّنْهُ بَلْ إِن يَعِدُ الظَّالِمُونَ
بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا

۴۰

إِنَّ اللَّهَ يُمَسِّكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا وَلَئِنْ زَالَتَا إِنْ
أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا

۴۱
حزب
۱۷۶

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَهُمْ نَذِيرٌ لَّيَكُونُنَّ
أَهْدَىٰ مِنْ إِحْدَى الْأُمَمِ فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مَّا زَادَهُمْ إِلَّا
نُفُورًا

۴۲

أَسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرُ السَّيِّئِ وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ
إِلَّا بِأَهْلِيهِ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ فَلَن تَجِدَ
لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَن تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا

۴۳

أَوْ لَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ
شَيْءٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا

۴۴

اوست کسی که شما را در سرزمین جانشینان (گذشتگان و
یکدیگر) گردانید. پس هر کس کفر ورزد در نتیجه کفرش
به زیان خود اوست و کافران را کفرشان جز دشمنی‌ای نزد
پروردگارشان نمی‌افزاید و کافران را کفرشان غیر از زبانی
نمی‌افزاید.

بگو: «آیا شریکان خودتان را دیدید: کسانی را که به جای
خدا می‌خوانید؛ به من نشان دهید چه چیزی از زمین را
آفریدند؟ یا آنان در (سازمان) آسمان‌ها (با خدا) همکاری
داشته‌اند؟ یا به ایشان کتابی دادیم، پس آنان دلیلی روشن
بر (حقانیت) خود از آن دارند؟» (نه)، بلکه ستمکاران جز
فربیی به یکدیگر، وعده نمی‌دهند.

خدا همانا آسمان‌ها و زمین را (همی) نگاه می‌دارد تا (در)
فضا و بر یکدیگر) فرو نیفتند و اگر فرو افتند بعد از او
هیچ کس آنها را نگه نمی‌دارد. همانا او بسی بردبار بسیار
پوشنده (ی گناهان و ...) بوده است.

و با سوگندهای سخت خود به خدا سوگند یاد کردند: اگر
به‌راستی هشداردهنده‌ای برایشان بیاید، بی‌گمان از هر
یک از امت‌ها (ی دیگر) به‌درستی راه‌یافته‌تر شوند. پس
چون هشداردهنده‌ای برای ایشان آمد، جز بر نفرت
شدیدشان نیفزود.

(این) در حال استکبار و گردنکشی در زمین و نیرنگ
زشتشان بود، و نیرنگ زشت جز (دامن) صاحبش را
برنگیرد. پس آیا جز سنت (و سرنوشتِ شوم) پیشینیان را
می‌نگرند و انتظار می‌برند؟ پس هرگز برای سنت خدا
تبدیلی نتوانی یافت، و هرگز برای سنت خدا تحویلی نتوانی
یافت.

آیا و در زمین نگردیدند، تا فرجام (کار) کسانی را که پیش
از ایشان (زیسته) و نیرومندتر از ایشان (هم) بوده‌اند
بنگرند؟ و خدا (چنان) نبوده است که چیزی در آسمان‌ها و
زمین او را عاجز کند. همانا او بسی دانا و بسیار توانا بوده
است.

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى ظَهْرِهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۖ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا

یس. ۳۶.

یُسّ: یس

مکی

۸۳ آیه

۶ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

یس

۱
را ۳۸۱

وَالْقُرْءَانَ الْحَكِيمِ

۲

إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ

۳

عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

۴

تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ

۵

لِنُنْذِرَ قَوْمًا مَّا أُنْذِرَ آبَاؤَهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ

۶

لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَىٰ أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

۷

إِنَّا جَعَلْنَا فِيْٓ أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُّقْمَحُونَ

۸

وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ

۹

وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

۱۰

إِنَّمَا تُنْذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَيْبَ ۖ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ

۱۱

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَءَاثِرَهُمْ ۚ وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ

۱۲

و اگر خدا مردم را به (سزای) آنچه انجام داده‌اند (اینجا) مواخذه کند، هیچ جنبنده‌ای را بر پشت زمین باقی نگذارد؛ ولی تا مدّتی معین مهلتشان می‌دهد و چون اجلشان فرا رسد، همانا خدا به بندگانش بینا بوده است.

یس.

سوگند به قرآن سرشار از (هرگونه) حکمت [پیوند شایسته‌ی گسسته‌ها].

همانا تو همواره از (جمله‌ی) پیامبرانی؛

بر راهی راست چیره و استواری!

(قرآنی را که) فروفرستاده‌ای از جانب (آن) عزیزِ رحمتگر بر ویژگان است؛

تا قومی را هشدار دهی که پدرانشان هشدار داده نشدند. پس آنان (همچنان) در (ژرفای) غفلتند.

بی‌چون، گفته‌ی (خدا) بی‌گمان به زیان بیشترشان محقق گردیده است. پس ایشان ایمان نمی‌آورند.

ما همواره در گردن‌هایشان، (گردن‌گیرها و) غلّ‌هایی نهادیم. پس آنها تا چانه‌هایشان است. پس هم‌اینان (با چشم‌های بسته از روی شرمساری) گردن‌هاشان بسته و در بند و زنجیر بلند و راستاست.

و ما فرا روی آنان بی‌گمان سدّی و پشت (سر)شان سدّی نهادیم. در نتیجه پرده‌ای بر (سراسر وجود)شان فرو گسترده‌ایم. پس اینان (هرگز) نمی‌بینند.

و آنان را چه بیم دهی (و) چه بیم ندهی (زیانشان یکسان است): ایمان نخواهند آورد.

تو تنها کسی را هشدار می‌دهی که این یادواره را پیروی کرد و در پنهانی از خدای رحمان پنهان هراسید. پس او را به پوشش و اجری پرکرامت [بی‌شمار و پدیدار] نوید ده.

آری! همین ماییم که همواره مردگان را زنده می‌کنیم و آنچه را از پیش فرستاده‌اند و (نیز) آثارشان را ثبت و ضبط می‌کنیم و هر چیزی را در پیشوا و امامی روشنگر برشمرده‌ایم.

وَأَصْرِبُ لَهُمْ مَثَلًا أَصْحَبَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ

۱۴

إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُم مُّرْسَلُونَ

۱۵

قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ

۱۶

قَالُوا رَبُّنَا يَعْلَمُ إِنَّا إِلَيْكُم لَمُرْسَلُونَ

۱۷

وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ

۱۸

قَالُوا إِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ لَئِن لَّمْ تَنْتَهُوا لَنَرْجُمَنَّكُمْ وَلَيَمَسَّنَّكُم مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ

۱۹

قَالُوا طَئِيرُكُم مَّعَكُمْ أَئِن ذُكِّرْتُم بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ

۲۰

وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ يَاقَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ

۲۱

اتَّبِعُوا مَن لَّا يَسْأَلْكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُّهْتَدُونَ

۲۲

وَمَا لِي لَّا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

۲۳

ءَأَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ ءَالِهَةً إِن يُرِدْنِ الرَّحْمَنُ بِضُرٍّ لَّا تُغْنِ عَنِّي شَفَعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا يُنْقِذُونِ

۲۴

إِنِّي إِذَا لَفِيَ ضَلَالٍ مُّبِينٍ

۲۵

إِنِّي ءَامَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُونِ

۲۶

قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَلَيْتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ

۲۷

بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ

و (داستان) مردم مجتمعی را که (آن) رسولان بدانجا آمدند برایشان مثلی بزن.

چون دو تن از ایشان را سوی آنان فرستادیم، پس آن دو را دروغگو پنداشتند. پس با (فرستاده‌ی) سومین تأیید(شان) کردیم. پس (رسولان) گفتند: «ما همواره سوی شما فرستاده‌شدگانیم.»

(ناباوران آن دیار) گفتند: «شما جز بشری مانند ما نیستید و (خدای) رحمان چیزی نفرستاده و شما جز دروغ نمی‌پردازید.»

گفتند: «پروردگاران می‌داند که ما بی‌گمان به‌راستی سویتان فرستاده‌شدگانیم.»

و بر ما (کاری) جز رسانیدن رسای آشکارگر (پیام ربّانی) نیست.»

(گفتند:) «ما همانا شما را به شگون بد گرفته‌ایم. اگر دست برندارید، بی‌امان به سختی سنگ‌بارانتان می‌کنیم و همواره عذاب دردناکی از ما بی‌چون به شما خواهد رسید.»

(رسولان) گفتند: «شومی شما با خود شماست. آیا اگر تذکر داده شدید (باز به ما شگون بد می‌زنید؟ نه!) بلکه شما (در انکار حقیقت)، قومی اسرافکارید.»

و (در این میان) مردی از دورترین جای قریه دوان دوان آمد (و) گفت: «ای قوم من! از (این) فرستادگان پیروی کنید.»

«از کسانی پیروی کنید که پاداشی از شما نمی‌خواهند، حال آنکه خود (نیز) راه به‌خوبی یافته‌اند.»

«مرا چیست؛ کسی را نپرستم که به فطرت توحیدی‌ام آفرید و شما تنها سوی او بازگشت می‌یابید؟»

«آیا به جای او خدایانی را بگیرم، که اگر (خدای) رحمان بخواهد به من گزندى برساند، نه شفاعتشان هرگز به حالم سودی می‌بخشد و نه آنان مرا می‌رهانند؟»

«همواره در آن هنگام (و هنگامه) بی‌چون (غرق) در گمراهی آشکارگری هستم.»

«به‌راستی من به پروردگارتان ایمان آوردم. پس (اقرار) مرا بشنوید.»

(بدو) گفته شد: «به بهشت درآی.» گفت: «ای کاش گروهم (حقیقت را) می‌دانستند،»

«آنچه را پروردگارم برایم پوشش نهاد و در زمره‌ی گرامیانم قرارم داد.»

وَمَا أَنزَلْنَا عَلَىٰ قَوْمِهِۦ مِنۢ بَعْدِهِۦ مِن جُنْدٍ مِّنَ السَّمَآءِ وَمَا
كُنَّا مُنْزِلِينَ

إِن كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ خَمِدُونَ

يَحْسِرَةً عَلَىٰ الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِّن رَّسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِۦ
يَسْتَهْزِءُونَ

أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّنَ الْقُرُونِ أَنَّهُمْ إِلَيْهِمْ لَا
يَرْجِعُونَ

وَإِن كُلُّ لَمَّا جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ

وَعَايَةُ لَهُمُ الْأَرْضُ الْمَيِّتَةُ أَحْيَيْنَاهَا وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا
فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ

وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّتٍ مِّن تَحْيِلٍ وَأَعْنَبٍ وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ
الْعُيُونِ

لِيَأْكُلُوا مِن ثَمَرِهِۦ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْۚ أَفَلَا يَشْكُرُونَ

سُبْحَنَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُثْبِتُ الْأَرْضُ وَمِن
أَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ

وَعَايَةُ لَهُمُ اللَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ فَإِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ

وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَاۚ ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

وَالْقَمَرَ قَدَرْنَاهُ مَنَازِلَ حَتَّىٰ عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ

لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ
النَّهَارِۚ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ

پس از (شهادت) وی، هیچ سپاهی از آسمان بر قومش فرود
نیاوردیم و (پیش از این هم) فروفرستنده نبوده‌ایم.

تنها یک فریاد (مرگبار) بود و بس؛ ناگهان اینان
خاموش‌شدگانند.

دریغا بر (این) بندگان! هیچ فرستاده‌ای سوبیشان نمی‌آید
مگر آنکه او را مسخره می‌کرده‌اند.

آیا و ندیدند چه بسیار نسل‌ها را پیش از آنان هلاک کردیم،
که بی‌گمان آنان سوی ایشان باز نمی‌گردند؟

و همواره همه‌ی آنان در آن هنگام (و هنگامه) به
پیشگاهمان احضار شدگانند.

و در آن (زمین) باغ‌هایی از درختان سردرهم خرما و
انگورها قرار دادیم و چشمه‌هایی در آن بس روان کردیم؛

تا از میوه‌ی وبازده آن – و (از) کارکردِ دست‌هایِ خودشان و
یا آنچه خود به دست نیاورده‌اند– بخورند. آیا پس (باز هم)
سپاس نمی‌گذارند؟

منزه است کسی که از آنچه زمین می‌رویانَد و (نیز) از
خودهاشان و از آنچه نمی‌دانند، همه را جفت‌ها آفریده
است.

و نشانه‌ای (دیگر) برای آنها (افق) شب است که روز را
(مانند پوست) از آن برمی‌کنیم. پس به ناگاه آنان در
تاریکی فرو روندگانند.

و خورشید برای قرارگاهی (ویژه) روانه است (که) تقدیر
[:اندازه‌گیری]آن عزیز بس دانا همین است.

و ماه را (در) منزلگاه‌هایی به اندازه نهادیم، تا چون شاخکِ
خشکِ خوشه‌ی خرما برگشت.

نه خورشید را سِزَد که به ماه رسد و نه شب بر روز
پیشی‌گیرنده است و هر کدام (از زمین و ماه و خورشید)
در گردونه‌ای (فضایی) شناورند.

وَعَايَةُ لَهُمْ أَنَا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلِّ الْمَشْحُونِ

وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِّن مِّثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ

وَإِن نَّشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيخَ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنْقَذُونَ

إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِّنْ ءَايَةٍ مِّنْ ءَايَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْطَعِمُ مَنْ لَّوْ يَشَاءُ اللَّهُ أَطْعَمَهُۥٓ إِنَّ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ

فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُم مِّنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ

قَالُوا يَوَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِن مَّرْقَدِنَا^{٢٢} هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ

إِن كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ

فَالْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

و نشانه‌ای (دیگر) برایشان اینکه ما آنان را به‌درستی به حالت ذریه در کشتیِ انباشته (در صلب‌های پدران و سینه‌های مادران) سوار کردیم.

و (نیز) از مانند آن برایشان – آنچه بر آن سواری گیرند – آفریدیم.

و اگر بخواهیم غرقشان می‌کنیم، پس هیچ فریادرسی برایشان نیست و نه اینان نجات می‌یابند.

مگر (اینکه) تا چندی رحمتی و برخورداری‌ای از ما (برگیرند).

و هنگامی (که) به ایشان گفته شود: «آنچه را در پیش رو و پشت سر دارید (هراس و) پاس دارید، شاید مورد رحمت قرار گیرید» (نمی‌شنوند).

و هیچ نشانه‌ای از نشانه‌های پروردگارشان ایشان را نمی‌آید، جز اینکه از آن رویگردان بوده‌اند.

و چون به آنان گفته شود: «از آنچه خدا روزیتان داده انفاق کنید»، کسانی که کافر شدند، برای آنان که ایمان آوردند، گویند: «آیا کسی را بخورانیم که اگر خدا می‌خواست (خودش) وی را می‌خورانید؟ شما جز در گمراهی آشکارگری (بیش) نیستید.»

و می‌گویند: «اگر (از) راستان بوده‌اید، پس این وعده کی خواهد بود؟»

جز یک فریاد (مرگبار) را نظر و انتظار ندارند، (تا) هنگامی که سرگرم جدالند درگیردشان.

پس (آنگاه) نه می‌توانند سفارشی کنند و نه سوی کسان خود برگردند.

و در صور [بوق جان‌افزا] دمیده شد، پس به ناگاه از گورها (شان) شتابان سوی پروردگارشان جدا شوند.

گفتند: «ای وای بر ما! چه کسی ما را از خوابگاهمان برانگیخت؟» (به آنان گویند:) «این است همان وعده‌ی رحمان، و پیامبران راست گفتند.»

(این) بجز یک فریادی (جانخواه) نبود، پس ناگهان همگان در پیشگاه‌مان حاضرشدگانند.

پس امروز بر هیچ کسی هیچ ستمی نمی‌رود و جز آنچه می‌کرده‌اید پاداشی نخواهید یافت.

إِنَّ أَصْحَبَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ فَكِهِونَ

هُم وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلِّ عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَكِونَ

لَهُمْ فِيهَا فَكِهَةٌ وَلَهُم مَّا يَدَّعُونَ

سَلَّمَ قَوْلًا مِّن رَّبِّ رَحِيمٍ

وَأَمْتَرُوا الْيَوْمَ أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ

أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَبْنَىٰءَآدَمَ أَن لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطٰنَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

وَأَن أَعْبُدُونِىَ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ

وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِى كُنْتُمْ تُوعَدُونَ

أَصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ

الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَىٰ أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّى يُبْصِرُونَ

وَلَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَىٰ مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ

وَمَن تُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ أَفَلَا يَعْقِلُونَ

وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِ لَهُوَ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْءَانٌ مُّبِينٌ

لِيُنذِرَ مَن كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ

همانا امروز، بهشتیان کار و باری خوش در پیش دارند.

آنان با همگنانشان در (زیر) سایه‌هایی بر تخت‌ها تکیه‌کنندگانند.

در آنجا برای آنان میوه‌ای است و در آنجا هر چه بخواهند هست.

از جانب پروردگاری رحمان سخنی سلامت‌وار برایشان است.

و ای گناهکاران! امروز (از بی‌گناهان) جدا و نمایان شوید.

ای فرزندان آدم! مگر با شما عهد (فطری، عقلانی و وحیانی) نکردم که شیطان را نپرستید (که) بی‌گمان وی دشمنی آشکارگر برای شماست؟

و اینکه مرا پرستید (که) این راهی است بس راست!

و (شیطان) بی‌چون گروهی سخت و انبوه از میان شما را بی‌گمان گمراه کرد. آیا عقل‌های خود(تان) را نمی‌توانستید به کار بگیرید؟

این است جهنمی که به شما وعده داده می‌شده است!

به (جرم) آنکه کفر می‌ورزیدید، اکنون آن را بی‌فروزید!

امروز بر دهان‌هایشان مُهر می‌نهم، درحالی که دست‌هایشان با ما سخن می‌گویند و پاهایشان بدانچه فراهم می‌ساخته‌اند گواهی می‌دهند.

و اگر بخواهیم، همانا بر (چشم‌ها)شان مُهر (نابینایی) می‌زنیم. پس در آن راه راست (بهشت) بر هم پیشی جویند؛ پس (راه راست را) کی و کجا می‌توانند ببینند؟

و اگر بخواهیم، ایشان را بی‌گمان در عین توان و موقعیتشان مسخ می‌کنیم (به گونه‌ای) که نه بتوانند بروند و نه برگردند.

و هر که را عمر دراز دهیم، او را در آفرینش فروکاسته (و نگونسار) گردانیم. آیا پس خردورزی نمی‌کنید؟

و (ما) به او شعر نیاموختیم و شایسته‌ی او (هم) نیست. این (پیامبر، خود) جز یادواره و قرآنی روشنگر نیست.

تا هر که را (از نظر فطری، عقلانی و دانایی) زنده بوده است هشدار دهد و گفته‌ی(ی خدا) بر (علیه) کافران محقق گردد.

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ أَيْدِينَا أَنْعَمًا فَهُمْ لَهَا مَلَائِكُونَ

۷۲

وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ

۷۳

وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبٌ أَفَلَا يَشْكُرُونَ

۷۴

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ ءَالِهَةً لَّعَلَّهُمْ يُنصَرُونَ

۷۵

لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُنْدٌ مُّحْضَرُونَ

۷۶

فَلَا يَحْزُنكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ

۷۷

أَوْ لَمْ يَرَ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ

۷۸

وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ ۖ قَالَ مَنْ يُحْيِ الْعِظَمَ وَهِيَ رَمِيمٌ

۷۹

قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ ۖ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ

۸۰

الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ مِّنْهُ تُوقَدُونَ

۸۱

أَوْ لَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَن يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ

۸۲

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَن يَقُولَ لَهُ ۖ كُنْ فَيَكُونُ

۸۳

فَسُبْحَانَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ ۖ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

آیا و ندیدند که ما به دستاوردهای خویش برای ایشان نعمت‌هایی حیوانی آفریدیم؛ پس آنان مالک آنهايند؟

و آنها را برايشان رام گردانيديم، پس از آنها سواری می‌گیرند و از همان‌ها می‌خورند.

و برايشان در آن‌ها سودها و نوشيدنی‌هاست. پس آیا سپاس نمی‌گذارند؟

و غير از خدا(ی یگانه) خدایانی (به پرستش) برگرفتند، تا شاید (به وسیله‌ی آنان) یاری شوند.

(ولی آن بتان) نمی‌توانند آنان را یاری کنند، حال آنکه اینان (چون) سپاهی برايشان (در نگهبانیشان) احضارشده‌گاندند.

پس، گفتار آنان تو را غمگین نگرداند (زیرا) ما آنچه را پنهان می‌دارند و آنچه را آشکار می‌کنند، می‌دانیم.

آیا و مگر آدمی ندیده است که ما او را به‌راستی از نطفه‌ای آفریدیم. پس به ناگاه وی ستیزه‌گری آشکارگر است.

و برای ما مثلی زد– حال آنکه آفرینش خود را فراموش کرد. – گفت: «چه کسی این استخوان‌ها را در حالی‌که (پوسیده و) خاکستر شده‌اند زنده می‌کند؟»

بگو: « همان کس که نخستین بار آنها را – بدون سابقه– پدید آورد، آنها را زنده می‌کند و اوست که به هر (گونه) آفرینشی بسی داناست.»

کسی که برایتان از درخت سبزفام اخگری نهاد، که از آن ناگهان (آتشی) می‌افروزید.

آیا و کسی که آسمان‌ها و زمین را آفریده توانا نیست که (باز) مانند آنها را بیافریند؟ آری، اوست بسیار آفریننده‌ی بس دانا.

هنگامی که چیزی را اراده فرماید، کارش این بس که می‌گوید: «شو»، پس (بی‌درنگ) می‌شود.

پس منزّه است آن کسی که ملکوت (و واقعیت کلی) هر چیزی در دست (علم وقدرت و رحمت) اوست. و تنها سوی او بازگردانیده می‌شوید.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	سوگند به صف‌بستگان ، صف‌بستنی (زیبا).
۳۸۶ ر منزل ۶	وَالصّٰفّٰتِ صَفًّا	
۲	فَالزَّجَرَاتِ زَجْرًا	پس به زجرکنندگان، زجر کردنی (بی‌مهابا).
۳	فَالْتَلَّيْتِ ذِكْرًا	پس به خوانندگان و پیروان یادواره‌ای (وحيانی).
۴	إِنَّ إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ	(که) به‌راستی معبود شما به‌درستی یگانه است!
۵	رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ الْمَشْرِقِ	پروردگار آسمان‌ها و زمین و آنچه میان آن دو است و پروردگار خاورها!
۶	إِنَّا زَيْنًا السَّمَاءِ الدُّنْيَا بِزِينَةِ الْكَوَاكِبِ	ما نزدیکترین آسمان (به این زمین) را به زیوری آراستیم (که همان) کل ستارگان [درخشان و غیر درخشان] است!
۷	وَحِفظًا مِّنْ كُلِّ شَيْطٰنٍ مَّارِدٍ	و (آنها را) برای نگهبانی از هر شیطان سرکشی به پاسداری گماشتیم!
۸	لَّا يَسْمَعُونَ إِلَى الْمَلَأِ الْأَعْلَىٰ وَيُقَذَّفُونَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ	(بدان‌گونه که) نمی‌توانند به (سخنان) انبوه برتران (و) بالاتران [فرشتگان] در بالاترین جایگاهشان گوش فرا دهند و از هر سو با نیزه‌ها(ی آتشین) انداخته می‌شوند.
۹	دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ	حال آنکه رانده‌شدگانند، و برایشان عذابی دایم و خالص است.
۱۰	إِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ ثَاقِبٌ	مگر کسی که به شنودی دزدانه (و) سریع (سخنانی را) بدزدد، پس شهابی شکافنده از پی او می‌تازد!
۱۱	فَاسْتَفْتِهِمْ أَهُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ مِّنْ خَلْقِنَا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِّن طِينٍ لَا زِبٍ	پس، (از اینان) رأیی نوین بخواه؛ آیا ایشان در آفرینش سخت‌ترند یا کسانی (دیگر) که آفریدیم؟ ما آنان را از گِلی چسبنده آفریدیم.
۱۲	بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَ	بلکه عجب داشتی و (آنها) ریشخند می‌کنند!
۱۳	وَإِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ	و هنگامی که یادآوری شوند یاد نمی‌کنند.
۱۴	وَإِذَا رَأَوْاٰ ءَايَةً يَسْتَسْخِرُونَ	و هنگامی (هم که) آیتی ببینند در پی تمسخر آنند!
۱۵	وَقَالُوا إِن هٰذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ	و گویند: «این جز سحری آشکارگر نیست.»
۱۶	أَعِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَعِنَّا لَمَبْعُوثُونَ	«آیا چون مُردیم و خاک و استخوان‌هایی بودیم، آیا به‌راستی و بی‌چون برانگیخته می‌شویم؟»
۱۷	أَوْ عَابَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ	«آیا و پدران نخستینمان (نیز برانگیخته می‌گردند)؟!»
۱۸	قُلْ نَعَمْ وَأَنْتُمْ دَاخِرُونَ	بگو: «آری! و شما (نیز) خوار و بی‌مقدارید!»
۱۹	فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ	پس آن (فریاد جان‌افزا) تنها یک فریاد برگننده است (و بس!) پس ناگهان آنان می‌نگرند!
۲۰	وَقَالُوا يَوَيْلَنَا هٰذَا يَوْمُ الدِّينِ	و گویند: «ای وای بر ما! این روز بُروز طاعت است!»
۲۱	هٰذَا يَوْمُ الْفَصْلِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِء تَكْذِبُونَ	(گفته شود) «این است روز جدایی (کسان از ناکسان) که بدان تکذیب می‌کردید.»
۲۲ حزب ۱۷۹ ر ۳۸۷	أَحْشَرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ	«کسانی را که ستم کرده‌اند و همدیفاانشان و آنچه را می‌پرستیده‌اند.»
۲۳	مِنْ دُونِ اللَّهِ فَأَهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ الْجَحِيمِ	«غیر از خدا، گرد آورید و سوی راه مستقیم جهنّم رهبریشان کنید!»
۲۴	وَقَفُّهُمْ إِنَّهُمْ مَسْئُولُونَ	«و بازداشتشان نمایید، (که) آنان همواره مورد بازخواستند!»

مَا لَكُمْ لَا تَنَاصِرُونَ

بَلْ هُمْ الْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ

قَالُوا إِنَّكُمْ كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ

قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ

وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِّنْ سُلْطَانٍ بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا طَٰغِينَ

فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّا لَذَٰبِقُونَ

فَأَغْوَيْنَاكُمْ إِنَّا كُنَّا غٰوِينَ

فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ

إِنَّا كَذٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ

إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلٰهَ إِلَّا ٱللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ

وَيَقُولُونَ أَبِنَا لَتَارِكُوٓاْ ٱلْهَتِنَا لَشَاعِرٍۭ مُّجْنُونٍ

بَلْ جَآءَ بِٱلْحَقِّ وَصَدَقَ ٱلْمُرْسَلِينَ

إِنَّكُمْ لَذَٰبِقُونَ ٱلْعَذَابِ ٱلْأَلِيمِ

وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

إِلَّا عِبَادَ ٱللَّهِ ٱلْمُخْلِصِينَ

أُو۟لَٔئِكَ لَهُم رِزْقٌ مَّعْلُومٌ

فَوَٰكِهَ وَهُم مُّكْرَمُونَ

فِي جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ

عَلَىٰ سُرُرٍۭ مُّتَقَابِلِينَ

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍۭ مِّنْ مَّعِينٍ

بَيَظَاءَ لَذَّةٍۭ لِلشَّٰرِبِينَ

لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنْزَفُونَ

وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَتُ ٱلْظَّرْفِ عِزٌّ

كَأَنَّهُنَّ بَيَضٌ مَّكْنُودٌ

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ

قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ

«برایتان چیست [چه بیماری است] (که) همدیگر را یاری نمی‌کنید؟!»

بلکه امروز آنان به ناچار از دَر تسلیم درآمدگانند!

و بعضی روی به بعضی دیگر آوردند حال آنکه از یکدیگر می‌پرسند!

(و) گویند: «شما (با باطنی دروغین) از درِ راستی با ما در می‌آمده‌اید.»

گویند: « (نه!) بلکه خودتان باایمان نبوده‌اید.»

«و ما را بر شما هیچ سلطه‌ای نبود، بلکه خودتان سرکش بوده‌اید.»

«پس گفته‌ی پروردگارمان بر ما پابرجا و درست آمد؛ ما همواره بی‌چون چشنده‌ی عذابیم!»

«پس شما را گمراه کردیم، (زیرا) بی‌گمان خودمان (هم) گمراه بوده‌ایم!»

در نتیجه، آنان در آن روز بی‌چون در (ژرفای) عذاب شریک یکدیگرند!

(آری،) ما به‌راستی با مجرمان چنان می‌کنیم!

بی‌گمان همانان بودند (که) وقتی به ایشان گفته می‌شد: «خدایی جز خدای یگانه نیست» بزرگ‌خواهی می‌کردند (و سر باز می‌زدند).

و گویند: «آیا ما به‌راستی برای شاعری دیوانه دست از خدایانمان برداریم؟!»

بلکه تمامی حق (حقیقت) را آورده و فرستادگان (خدا) را تصدیق نموده است.

بی‌چون، شما همی چشنده‌ی عذابی پر درد هستید!

و جز آنچه می‌کرده‌اید جزا نمی‌یابید!

مگر بندگان پاک شده‌ی (از طرف) خدا!

ایشان برایشان روزی‌ای معلوم است؛

(از انواع) میوه‌ها! حال آنکه آنان گرامی‌شدگانند.

در باغ‌های (پر) نعمت!

(تکیه‌زنان) بر تخت‌هایی در حالی‌که برابر یکدیگرند.

با جامی از نوشابه‌ای روان (که) پیرامونشان به گردش می‌آید؛

(که) سپید است و نوشندگان را لذتی (خاص) می‌دهد.

نه در آن هلاکتی ناخودآگاه است و نه ایشان از آن (از عقل) تهی می‌گردند!

و در نزدشان (زنانی) با چشمان فروهشته‌ی درشتند!

گویی ایشان به‌راستی تخمی پنهانند،

پس برخیشان به برخی روی نموده، در حالی‌که از همدیگر پرس‌وجو می‌کنند.

گوینده‌ای از آنان گفت: «به‌راستی من (در دنیا) همنشینی داشتم،»

يَقُولُ أَعِنَّكَ لِمِنَ الْمُصَدِّقِينَ

أَعِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَعِنَّا لَمَدِينُونَ

قَالَ هَلْ أَنْتُمْ مُطَّلِعُونَ

فَاطَّلَعَ فَرَءَاهُ فِي سَوَاءِ الْجَحِيمِ

قَالَ تَأَلَّوْهُ إِنَّ كِدَتْ لَتُرْدِينَ

وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ

أَفَمَا نَحْنُ بِمَيِّتِينَ

إِلَّا مَوْتَتَنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

لِمِثْلِ هَذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَامِلُونَ

أَذَلِّكَ خَيْرٌ تَزْلًا أَمْ شَجَرَةُ الزُّرْقَوْمِ

إِنَّا جَعَلْنَهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ

إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ

طُلِعَهَا كَاثَّةٌ رُءُوسُ الشَّيَاطِينِ

فَإِنَّهُمْ لَا يَكُونُ مِنْهَا فَمَالِئُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ

ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِّنْ حَمِيمٍ

ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَإِلَى الْجَحِيمِ

إِنَّهُمْ أَلْفَوْا عِبَادَهُمْ ضَالِّينَ

فَهُمْ عَلَىٰ عَآثِرِهِمْ يُهْرَعُونَ

وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُّنْذِرِينَ

فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ

وَلَقَدْ نَادَيْنَا نُوحَٰ فَلَئِنَّمَا الْمُجِيبُونَ

وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ

«(که به من) می‌گوید: آیا واقعاً تو بی‌گمان از تصدیق‌کنندگان؟»

«آیا هنگامی (که) ما مردیم و خاک و استخوان‌هایی بودیم آیا بی‌چون ما به‌درستی جزا یافتگانیم؟»

گفت: «آیا شما سر بر (جهنم) آورندگانید؟»

پس سر بر آورد تا او را در وسط آتش فروزان دید!

گفت: «به خدا سوگند، چیزی نمانده بود که تو مرا بی‌چون به سقوط کشانی.»

«و اگر نعمت پروردگارم نبود، بی‌گمان من (نیز) از احضارشدگان (برای پرسش و در آن آتش) بودم.»

(و از روی شوق می‌گوید:) «آیا پس ما دیگر (از) میرندگان نیستیم؟»

«جز همان مرگ نخستینمان؟ و ما هرگز از معذبان نیستیم؟!»

«به‌راستی همواره این همان کامیابی سالم بزرگ است!»

پس برای همانند این (پاداش) باید عمل‌کنندگان عمل کنند.

آیا این (منزلگاه والا) برای پذیرایی واردان بهتر است، یا درخت زقوم؟!

همواره، ما آن را برای ستمگران مایه‌ی آزمایشی آتشین گردانیدیم.

آن بی‌گمان (همان) درختی است که در (ژرفای) آتش سوزان برون می‌تند.

ثمره‌ی آغازینش گویی – آن– همانا سرهای شیاطین است.

پس بی‌گمان آنان [؛دوزخیان] بی‌چون خورندگان از آن و پرکنندگان شکم‌هاشان از آنند.

سپس ایشان را (افزون) بر آن، بی‌چون آمیخته‌ای به‌راستی از مایعی بس جوشان است.

سپس همواره بازگشتشان بی‌امان سوی آتش بس زبانه‌دار سوزان است.

آنان همانا پدران خود را گمراهان یافتند.

پس (هم) ایشان بر پی‌شان با سرعتی برق‌آسا ترسان و شتاب‌زدگانند!

و بی‌گمان پیش از آنان بیشتر پیشینیان همی به گمراهی افتادند.

و همواره در میانشان بس هشداردهندگانی فرستادیم.

پس بنگر (که) فرجام هشدارشدگان چگونه بوده است؛

بجز بندگان پاک شده (ی از طرف) خدا.

و همانا نوح، ما را به‌درستی ندا در داد. پس به‌راستی چه نیک اجابت‌کنندگان بوده‌ایم.

و او و کسانش را از اندوه بس بزرگ رهانیدیم.

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ

سَلَّمَ عَلَى نُوحٍ فِي الْعِلْمِينَ

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ

ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخِرِينَ

وَإِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ لَإِبْرَاهِيمَ

۸۳
 حزب
 ۱۸۰

إِذْ جَاءَ رَبُّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ

أَيْفَكَآ إِلَهَةٌ دُونَ اللَّهِ تُرِيدُونَ

فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ

فَنَظَرَ نَظْرَةً فِي التُّجُومِ

فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ

فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ

فَرَاغَ إِلَىٰ آِلِهَتِهِمْ فَقَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ

مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ

فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًا بِالْيَمِينِ

فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَزْفُونَ

قَالَ أَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ

قَالُوا أَبْنِوْا لَهُو بُنْيَانًا فَاَلْقُوهُ فِي الْجَحِيمِ

فَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَسْفَلِينَ

وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّي سَيَهْدِينِ

رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ

فَبَشَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ

۱۰۲

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعَىٰ قَالَ يَبْنَئِي إِنِّي أَرَىٰ فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبُكَ فَانْظُرْ مَاذَا تَرَىٰ قَالَ يَنَابِتٍ أَفْعَلُ مَا تُؤْمَرُ^ط سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ

و تنها فرزندان (صالح) و پیروانش را باقی گذاشتیم.

و در میان آیندگان بر او (آوازه‌ی نیک) بر جای نهادیم.

سلامی (ربانی) بر نوح در (میان) جهانیان!

ما همانا این گونه نیکوکاران را پاداش (شایسته) می‌دهیم.

به‌راستی او از بندگان باایمان ماست.

سپس دیگران را غرق کردیم.

و بی‌گمان، ابراهیم به‌راستی از پیروان او بود.

چون با دلی بس سالم به (پیشگاه) پروردگارش آمد.

چون به پدر (تربیتی) خود و قوم خود گفت: «چه چیزی را می‌پرستید؟»

«آیا به گزاف و انحراف خدایانی (دروغین) را جز خدا(ی راستین) می‌خواهید؟!

«پس گماتنان به پروردگار جهانیان چیست؟»

پس (آن‌گاه) نظری (ظاهری) در ستارگان افکند.

پس گفت: «من به‌راستی بیمارم!»

پس پشت‌کنان از او روی برتافتند!

پس نهانی با حيله‌ای (ایمانی) به سوی خدایانشان تمایل کرد. پس گفت: «آیا (غذا) نمی‌خورید؟»

«شما را چه شده که سخن نمی‌گویید؟!»

پس با دست راست، به گونه‌ای پنهان و حيله‌گرانه بر (سرها)شان کوبید!

پس شتابان سویش روان شدند.

(ابراهیم) گفت: «آیا آنچه را (خود) می‌تراشید، می‌پرستید؟»

«حال آنکه خدا شما و آنچه را که می‌سازید آفریده است!»

گفتند: «برایش سازمانی (جهنمی) بسازید، پس او را در (آن) جهنم بیفکنید.»

پس خواستند به او نیرنگی زنند. پس ما آنان را پست‌ترین (آفریدگان) گردانیدیم.

و (ابراهیم) گفت: «من همواره سوی پروردگارم رهسپارم. زودا (که) مرا راه نماید!»

«پروردگارم! برایم (فرزندی) از شایستگان ببخش.»

پس او را به پسری بردبار مژده دادیم.

پس هنگامی که با او به سَعَى (میان صفا و مروه) رسید، گفت: «فرزندم! من بی‌گمان در خواب (چنان) می‌بینم که تو را بی‌چون سر می‌برَم. پس بنگر چه (در) نظر داری؟» گفت: «پدرم! آنچه را مأموری به انجام رسان! زودا اگر خدا بخواهد، مرا از شکیبایان خواهی یافت.»

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ

۱۰۴ وَنَدَيْتُهُ أَنْ يَتَابَرَهُيمُ

۱۰۵ قَدْ صَدَّقَتِ الرُّعْيَا إِنَّا كَذَلِكْ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

۱۰۶ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ

۱۰۷ وَفَدَيْنَهُ بِذَبِجٍ عَظِيمٍ

۱۰۸ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ

۱۰۹ سَلَّمَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ

۱۱۰ كَذَلِكْ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

۱۱۱ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ

۱۱۲ وَبَشَّرْنَاهُ بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ

۱۱۳ وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ إِسْحَاقَ وَمِن ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ ۚ مُبِينٌ

۱۱۴ وَلَقَدْ مَنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ

۳۸۹

۱۱۵ وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ

۱۱۶ وَنَصَرْنَاهُمْ فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ

۱۱۷ وَعَاتَيْنَاهُمَا أَلْكِتَبَ الْمُسْتَتِينَ

۱۱۸ وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

۱۱۹ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ

۱۲۰ سَلَّمَ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ

۱۲۱ إِنَّا كَذَلِكْ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

۱۲۲ إِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ

۱۲۳ وَإِنَّ إِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ

۱۲۴ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ ۖ أَلَا تَتَّقُونَ

۱۲۵ أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَلْقِينَ

۱۲۶ اللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبَّ عَابَائِكُمْ الْأُولِينَ

پس چون هر دو تن (در برابر امر خدا) سر تسلیم فرود آوردند و پسرک را به پیشانی (بر خاک) افکند،

و او را ندا در دادیم: «ای ابراهیم!»

«رؤیا(ی خود) را به‌راستی راست آوردی! ما بی‌گمان نیکوکاران را چنان پاداش می‌دهیم!»

به‌درستی این همانا آزمایش روشنگر است!

و او را در ازای کشتن [:قربانی] بزرگی رهانیدیم.

و در (میان) آیندگان بر او (آوازه‌ی نیک) بر جای گذاشتیم.

سلامی (ربانی) بر ابراهیم!

(ما) نیکوکاران را بدین‌سان پاداش می‌دهیم.

بی‌گمان، او از بندگان باایمان ماست.

و او را به (ولادت) اسحاق – حال آنکه پیامبری برجسته از (جمله‌ی) شایستگان است – مژده دادیم.

و بر (سر و سامان) او و اسحاق برکت فرو ریختیم. حال آنکه از نسل آن دو برخی نیکوکار و برخی به گونه‌ای آشکارگر، به خود ستمکار است.

و به‌راستی بر موسی و هارون بسی مَنّت نهادیم.

و آن دو و قومشان را از بلای بزرگ رهانیدیم.

و آنان را یاری دادیم، پس (هم)آنان چیرگان بودند.

و آن دو را کتاب روشنی‌خواه دادیم.

و هر دو را به راه راست – به‌گونه‌ای مماس – رهبری کردیم.

و بر آن دو در (میان) آیندگان (نام نیک) واگذاشتیم.

سلامی (ربانی) بر موسی و هارون!

بی‌گمان ما نیکوکاران را چنان پاداش می‌دهیم.

همانا آنان از بندگان باایمان مایند.

و به‌راستی الیاس به‌درستی از فرستادگان ماست.

چون به قوم خود گفت: «آیا پروا نمی‌دارید؟»

«آیا (بت) بعل را می‌خوانید (و می‌پرستید) و بهترین آفرینندگان را وامی‌گذارید؟!»

«خدا، پروردگارتان و پروردگار پدران نخستیتان را؟!»

فَكَذَّبُوهُ فَأَنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ

سَلَّمَ عَلَى آلِ يَاسِينَ

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ

وَإِنَّ لُوطًا لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ

إِذْ حَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ

ثُمَّ دَمَرْنَا الْأَخْرِينَ

وَأَنَّا لَمُتَرُونَ عَلَيْهِمْ مُّصْبِحِينَ

وَبِالْأَيْلِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

وَإِنَّ يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ

إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ

فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ

فَالْتَقَمَهُ الْخَوْتُ وَهُوَ مُلِيمٌ

فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ

لَلَبِثَ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ

فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ

وَأَتَيْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّنْ يَقْطِينٍ

وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَى مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ

فَعَامَتُوا فَمَنَعْنَاهُمُ إِلَى حِينٍ

فَاسْتَفْتِهِمُ الرِّبَّكَ الْبَنَاتُ وَلَهُمُ الْبَنُونَ

أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنثًا وَهُمْ شَاهِدُونَ

أَلَا إِنَّهُمْ مِّنْ إِفْكِهِمْ لَيَقُولُونَ

وَلَدَ اللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ

پس او را تکذیب کردند، پس (هم)ایشان همانا (برای حساب) احضار شدگانند.

مگر بندگان اخلاص یافته ی (از سوی) خدا (که بی حساب در رحمتند).

و بر (سر و سامان)ش در (میان) آیندگان (آوازه ی نیک) وا گذاشتیم.

درودی (ربانی) بر ال یاسین!

ما بی گمان نیکوکاران را اینگونه پاداش می دهیم.

به راستی او از بندگان باایمان ماست.

و به راستی، لوط همانا از زمره ی فرستادگان (ما) است.

چون او را و همه ی کسانش را رهانیدیم.

جز زنی سالخورده (و) ناتوان که در میان باقی ماندگان (از گمراهان) بود.

سپس دیگران را نابود کردیم.

و بی گمان، شما همواره بر آنان مباحگاهان

و شامگاهان می گذرید! آیا پس خردورزی نمی کنید؟!

و به راستی، یونس همانا از زمره ی فرستادگان (ما) است.

چون سوی آن کشتی پُر (از سرنشینان) بگریخت!

پس با آنان قرعه انداخت (و) در نتیجه از رانده شدگان (از آن) بود.

(او را به دریا افکندند.) پس (آن) ماهی بزرگ او را بلعید، در حالی که او نکوهش کننده ی (خود) بود!

پس اگر او از زمره ی تسبیح کنندگان نبود.

بی گمان تا روزی که برانگیخته می شوند، در شکم آن ماهی (همچنان) می ماند!

پس او را در حالی که ناخوش بود، به ساحل (عریان و بی سامان) افکندیم!

و بر (سر و سامان)ش درختی از کدو بن رویانیدیم.

و او را سوی یکصد هزار (نفر) یا بیشتر (به رسالت) فرستادیم.

پس ایمان آوردند. در نتیجه تا چندی برخوردارشان کردیم.

پس، از مشرکان جویای رأیی نوین شو. آیا پروردگارت را دختران و آنان را پسران است؟!

یا فرشتگان را مادینه آفریدیم، حال آنکه آنان شاهد بودند؟

هان! (که) آنان از (گزاف و) انحرافشان بی گمان گویند:

«خدا (فرزند) بزاد!» در حالی که آنان بی گمان دروغ گویند!

آیا (خدا) دختران را بر پسران برگزیده است؟

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ

۱۵۵ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

۱۵۶ أَمْ لَكُمْ سُلْطَنٌ مُّبِينٌ

۱۵۷ فَأْتُوا بِكِتَابِكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۱۵۸ وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجَنَّةِ نَسَبًا وَلَقَدْ عَلِمَتِ الْجِنَّةُ إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ

۱۵۹ سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ

۱۶۰ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ

۱۶۱ فَإِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ

۱۶۲ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ بِفَتِنِينَ

۱۶۳ إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ الْجَحِيمِ

۱۶۴ وَمَا مِثَّا إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَعْلُومٌ

۱۶۵ وَإِنَّا لَنَحْنُ الصَّافُونَ

۱۶۶ وَإِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ

۱۶۷ وَإِنْ كَانُوا لَيَقُولُونَ

۱۶۸ لَوْ أَنَّ عِنْدَنَا ذِكْرًا مِّنَ الْأَوَّلِينَ

۱۶۹ لَكُنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ

۱۷۰ فَكْفَرُوا بِهِ ۖ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

۱۷۱ وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ

۱۷۲ إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ

۱۷۳ وَإِنَّ جُنَدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ

۱۷۴ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّى حِينٍ

۱۷۵ وَأَبْصَرَهُمْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ

۱۷۶ أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ

۱۷۷ فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنْذَرِينَ

۱۷۸ وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّى حِينٍ

۱۷۹ وَأَبْصَرَ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ

۱۸۰ سُبْحَنَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ

۱۸۱ وَسَلَّمْ عَلَى الْمُرْسَلِينَ

۱۸۲ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

پس شما را چه شده؟ چگونه داوری می‌کنید؟

آیا پس (از این هم) متذکر نمی‌شوید؟!

یا برایتان (در دعوائتان) سلطه‌ای آشکارگر است؟

پس اگر (از) راستان بوده‌اید، کتاب (وحیانی)تان را بیاورید.

و بین خدا و جنّیان نسبی قرار دادند، حال آنکه به‌راستی جنّیان نیک دانسته‌اند (که برای حساب پس‌دادن) همواره خودشان بی‌چون احضارشدگانشند.

خدا منزّه است از آنچه (به غلط و نارسایی) توصیف می‌کنند.

بجز بندگان اخلاص‌شده (از سوی) خدا (که او را به حقیقت توصیف می‌کند).

پس همانا، شما و آنچه (که شما آن را) می‌پرستید،

بر ضدّ او [خدا] فتنه‌گر نتوانید بود.

مگر کسی که آتش‌افروز (دوزخ) پرسوز است!

و هیچ یک از ما (فرشتگان) نیست، مگر (اینکه) برای او مقام و مرتبه‌ای معلوم است.

و به‌راستی، ماییم که (برای انجام فرمان خدا) به‌درستی صف اندر صفیم.

و همانا ما، خودهامان همواره تسبیح‌گویانیم.

و گرچه آنان بی‌امان می‌گفته‌اند:

«اگر همواره یادواره‌ای از پیشینیان نزدمان بود،»

«بی‌چون بندگان خالص‌شده‌ی خدا بوده‌ایم!»

در نتیجه به آن کافر شدند، پس در آینده‌ای دور خواهند دانست!

و به‌راستی و درستی کلمه‌ی ما برای بندگان فرستاده‌شده‌ی ما از پیش (چنان) رفته است.

آنان به‌راستی (بر دشمنانشان) بی‌گمان یاری‌شدگاند.

و بی‌گمان سپاهمان همان پیروز‌مندانند.

پس تا مدّتی (معین) از آنان روی برتاب.

و آنان را بنگر. پس (همانان) در دور زمان خواهند نگریست.

پس آیا عذاب ما را شتابزده خواستارند؟

پس، آن‌گاه که (عذابمان) به جایگاه و پایگاه وسیعشان فرود آید، چه بد صبحگاهی برای هشدارشدگان است!

و از ایشان تا مدّتی روی برتاب.

و بنگر. پس در دُور زمان خواهند نگریست!

منزّه است پروردگار تو، پروردگار با عزت، از آنچه وصف می‌کنند.

و سلامی بر تمامی فرستادگان(مان)!

و تمامی ستایش ویژه‌ی خدای جهانیان است.

۱
۳۹۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
صَّ وَالْقُرْءَانِ ذِي الذِّكْرِ

۲

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزَّةٍ وَشِقَاقٍ

۳

كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِّنْ قَرْنٍ فَنَادَوا وَّلَاتِ حِينَ
مَنَاصٍ

۴

وَعَجِبُوا أَن جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِّنْهُمْ ^ط وَقَالَ الْكَاْفِرُونَ هَذَا
سَاحِرٌ كَذَّابٌ

۵

أَجْعَلِ الْآلِهَةَ إِلَهًا وَاحِدًا ^ط إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ

۶

وَأَنْطَلَقُ الْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنِ امْشُوا وَاصْبِرُوا عَلَىٰ ^ط ءَالِهَتِكُمْ إِنَّ
هَذَا لَشَيْءٌ يُرَادُ

۷

مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي الْمِلَّةِ الْآخِرَةِ إِنِ هَذَا إِلَّا اخْتِلَاقٌ

۸

أَنْزَلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِّنْ ذِكْرِي
بَلْ لَمَّا يَدُوقُوا عَذَابٍ

۹

أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ

۱۰

أَمْ لَهُمْ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ^ط فَلْيَرْتَقُوا فِي
الْأَسْبَابِ

۱۱

جُنْدٌ مَّا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِّنَ الْأَحْزَابِ

۱۲

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ ذُو الْأَوْتَادِ

۱۳

وَتَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَابُ لَئِيكَ ^ط أُولَئِكَ الْأَحْزَابُ

۱۴

إِن كُلُّ إِلَّا كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ عِقَابٍ

۱۵

۳۹۲

وَمَا يَنْظُرُ هَؤُلَاءِ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مَّا لَهَا مِنْ فَوَاقٍ

۱۶

وَقَالُوا رَبَّنَا عَجِّلْ لَنَا قِطَّنَا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ

ص. سوگند به قرآن دارای یادواره.

بلکه آنان که کفر ورزیدند در (ژرفای) بزرگ‌منشی،
(مخالفت) و جداسازی (از حق)‌اند.

چه بسیار از نسل‌ها (که) پیش از ایشان هلاک‌(شان)
کردیم. پس (ما را) به فریاد خواندند، حال آنکه دیگر مجال
گریزی نبود.

و از اینکه هشداردهنده‌ای از خودشان برایشان آمد در
شگفت شدند، و کافران گفتند: «این ساحری بس
دروغ‌پرداز است.»

«آیا خدایان (متعدّد) را خدایی یکتا قرار داده؟ این
به‌راستی چیزی بس شگفت‌انگیز است.»

و بزرگان‌شان (از این گیرودار خستند و) رستند (و گفتند:)
«بروید و بر خدایان خود شکیبایی کنید. این (انحصارطلبی)
همواره چیزی است (که بر ضد ما) اراده می‌شود.»

«ما این را در گروه دیگر نشنیدیم. این بجز (بافته‌ای) جعلی
نیست.»

«آیا از میان ما یادواره [قرآن] تنها بر او نازل شده؟» بلکه
آنان درباره‌ی یادواره‌ی من دودل‌اند. بلکه هنوز عذاب مرا
نچشیده‌اند.

(آیا اینان خود خدایانند؟) یا گنجینه‌های رحمت پروردگار
باعزت و عظمت بخشایش‌گرت نزد ایشان است؟

یا فرمانروایی آسمان‌ها و زمین و آنچه میان آن دو است از
آنان است؟ پس باید در اسباب (آسمانی و) بالا روند (تا هر
چه خواهند دریابند)!

(این) سپاهکی از دسته‌های دشمن در آنجا (اسباب) در هم
شکستنی‌اند.

پیش از ایشان (هم) قوم نوح و عاد و فرعونِ صاحب
بنیان‌ها و نیروها و میخ‌بن‌ها، (پیامبران را) تکذیب کردند.

و ثمودیان و لوطیان و اصحابِ اَیْکَه (نیز به تکذیب
پرداختند). اینان احزاب (تکذیب‌کننده)‌اند.

هیچ کدام نبودند جز اینکه پیامبران (ما) را تکذیب کردند.
پس عقوبت من (بر آنان) بجا و پای‌برجا آمد.

و اینان جز یک فریاد (مرگبار) را انتظار نمی‌برند و نمی‌نگرند
(که) هیچ راحت و برگشتی ندارد.

و گفتند: «پروردگاران! پیش از (رسیدن) روز حساب،
باشتاب بهره‌ی قطعی (از عذابمان) را برایمان برسان.»

أَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُودَ ذَا الْأَيْدِ ۖ إِنَّهُ
أَوَّابٌ

۱۸

إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعِشِيِّ وَالْإِشْرَاقِ

۱۹

وَالطَّيْرَ مَحْشُورَةً كُلٌّ لَهُ أَوَّابٌ

۲۰

وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ ۖ وَءَاتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ وَفَصَّلَ الْخِطَابِ

۲۱
حزب
۱۸۲

وَهَلْ أَتَاكَ نَبَأُ الْخَضَمِ إِذْ تَسَوَّرُوا الْمِحْرَابَ

۲۲

إِذْ دَخَلُوا عَلَىٰ دَاوُودَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ ۖ قَالُوا لَا تَخَفْ خَصْمَانِ
بَغَىٰ بَعْضُنَا عَلَىٰ بَعْضٍ فَأَحْكُم بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ
وَاهْدِنَا إِلَىٰ سَوَاءِ الصِّرَاطِ

۲۳

إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعَجَةً ۖ وَلِيَ نَعَجَةٌ وَاحِدَةٌ
فَقَالَ أَكْفَلْنِيهَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ

۲۴
سجده
مستحب

قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعَجَتِكَ إِلَىٰ نِعَاجِهِ ۖ وَإِنَّ كَثِيرًا
مِّنَ الْخُلَطَاءِ لَيَبْغِي بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَّا هُمْ ۖ وَظَنَّ دَاوُودُ أَنَّمَا فَتَنَّهٗ
فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ ۖ وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ ۝

۲۵

فَعَفَرْنَا لَهُ ۖ ذَٰلِكَ ۖ وَإِنَّ لَهُ عِندَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَّآبٍ

۲۶

يَا دَاوُودُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ
النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ۚ
إِنَّ الَّذِينَ يَظْلُمُونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۖ بِمَا
نَسُوا يَوْمَ الْحِسَابِ

بر آنچه می‌گویند شکیبایی کن و داوود، بنده‌ی ما را (که) دارای امکانات و نیروهای گوناگون بود به یاد آور؛ (آری) او بسیار بازگشت‌کننده (سوی خدا) بود.

ما همواره کوه‌ها را با او مسخّر ساختیم. حال آنکه شامگاهان و بامدادان خدا را نیایش می‌کنند.

و پرندگان را (نیز با او مسخّر کردیم) که بر گردش گردآورده شده‌اند (و) همگان برایش بسی بازگشت‌کنندگانند.

و پادشاهیش را استوار کردیم و او را حکمت و خطابه‌ی فیصله‌دهنده دادیم.

و آیا خبرِ مهم دشمنان، چون از محراب (داوود به سختی) بالا رفتند، به تو رسید؟

چون (ناگهان) بر داوود درآمدند، پس او از آنان به هراس افتاد. گفتند: «مترس (ما) دو دشمنیم؛ یکی از ما بر دیگری تجاوز کرده. پس میان ما به حقّ داوری کن و افراط و پراکنده‌گویی مکن و ما را به میانه‌ی راه راست رهبری کن.»

«به‌راستی این برادر من است. او را نودونُه میش و مرا یک میش است. پس (به من) گفت آن (یک) را (هم) به من واگذار و در سخن(اش) با من چیرگی و زورگویی کرد.»

(داوود) گفت: «همانا او در مطالبه‌ی میش تو – (اضافه) بر میش‌های خودش – بر تو همواره ستم کرده. و بی‌گمان بسیاری از شریکان به همدیگر بی‌چون ستم روا می‌دارند؛ جز کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده‌اند و اینان اندکند.» و داوود گمان (درستی) برد که ما او را بی‌گمان سخت آزمایش کرده‌ایم. پس از پروردگارش پوشش خواست و در حال رکوعش (به سجده) فرو افتاد و (سوی پروردگار) پیایی بازگشت.

پس برای او این (ماجرا) را پوشاندیم. و به‌راستی برای او پیش ما بسی تقرب و بازگشتی خوش است.

(به او گفتیم:) «داوود! ما تو را در زمین جانشینی (رسالتی از رسولان) گردانیدیم؛ پس میان مردمان بحقّ حکم کن و از هوا(ی نفس) پیروی مکن، که از راه خدا گمراهت کند.» بی‌گمان کسانی که از راه خدا به در می‌روند – به (سزای) آنکه روز حساب را فراموش کرده‌اند – برایشان عذابی سخت است!

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَطْلًا ۚ ذَٰلِكَ ظَنُّ
الَّذِينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ

أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي
الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفَجَّارِ

كِتَبَ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبْرَكٌ لِّيَدَّبَّرُوا ءَايَاتِهِ ۖ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو
الْأَلْبَابِ

وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمَنَ ۚ نِعَمَ الْعَبْدِ إِنَّهُ أَوَّابٌ

إِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصَّفِنتُ الْجِيَادُ

فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي حَتَّى تَوَارَتْ
بِالْحِجَابِ

رُدُّوهَا عَلَيَّ ۖ فَطَفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْأَعْنَاقِ

وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ ۖ وَالْقَيْنَا عَلَىٰ كُرْسِيِّهِ ۖ جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا ۖ لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِّنْ
بَعْدِي ۖ إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ

فَسَخَرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُخَاءً حَيْثُ أَصَابَ

وَالشَّيَاطِينَ كُلَّ بَنَّاءٍ وَغَوَّاصٍ

وَعَاخِرِينَ مُقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ

هَٰذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ

وَإِنَّ لَهُ عِندَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَّعَآبٍ

وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا أَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ ۖ أَنِّي مَسَّنِيَ الشَّيْطَانُ
بِنُصَبٍ وَعَذَابٍ

أَرْكُضْ بِرِجْلِكَ ۖ هَٰذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ

و ما آسمان و زمین و آنچه را که میان این دو است باطل
نیافریدیم. این گمان کسانی است که کافر شدند. پس وای
از آتش برای کسانی که کافر شدند!

یا (مگر) کسانی را که گرویده و کارهای شایسته کردند،
چون مفسدانِ در زمین می‌نهیم، یا پرهیزگاران را چون
فاجران قرار می‌دهیم؟

کتابی که آن را سوی تو نازل کردیم مبارک است، تا آیاتش
را بیندیشند، و برای اینکه خردمندان ویژه (بدان) پند
گیرند.

و سلیمان را به داوود بخشیدیم. چه نیکو بنده‌ای است.
به‌راستی او (سوی آفریدگار) بسی رهسپار است.

چون شباهنگام، اسب‌های اصیل صف‌اندرصف برایش به
نمایش گذارده شدند،

پس (سلیمان) گفت: «من به‌راستی دوستی آن خیر
[:اسب‌های جهاد] را دوست داشته‌ام [:برگزیده‌ام] (که)
نشأت‌گرفته و برخاسته از یاد پروردگار من است. تا اینکه
(آن اسبان) در پرده(ی شب) پنهان گشتند.»

(گفت:) «اسب‌ها را نزد من باز آورید.» پس شروع کرد به
دست کشیدن بر ساق‌ها و گردن‌هایشان.

و همواره سلیمان را بسی آزمودیم و بر تختش جسدی
بیفکن‌دیم ؛ سپس (به ما) پی‌درپی برگشت.

گفت: «پروردگارم! پوششی برایم بنه و ملکی به من ببخش
که هیچ کس را پس از من سزاوار نباشد. به‌درستی تو
(همین) تو بسی بخشنده‌ای.»

پس باد را در اختیار او قرار دادیم، حال آنکه هر جا
به‌درستی برفت به فرمان او به نرمی و راهواری روان
می‌شد.

و شیطان‌ها(ی رام) را (نیز که) هر یک را بنا و غواصند؛

و دیگرانی (از شیطان‌ها) را که با زنجیرها سخت بسته شده
بودند (تحت فرمانش درآوردیم).

(گفتیم:) «این بخشش ماست. پس (آن را) بی‌شمار منت
بگذار یا نگاه دار.»

و بی‌گمان برای او در پیشگاهمان به‌راستی تقرب و فرجامی
نیکوست.

و بنده‌ی ما ایوب را به یاد آر، چون پروردگارش را ندا در
داد: «شیطان همواره مرا به رنج‌ها و عذابی بزرگ مبتلا
کرده.»

(به او گفتیم:) «با پای خود روان شو (که) این، شستگاهی
سرد و آشامیدنی است.»

وَوَهَبْنَا لَهُٗٓ أَهْلَهُۥٓ وَمِثْلَهُم مَّعَهُمْ رَحْمَةً مِّنَّا وَذِكْرَىٰ لِّأُولِي
الْأَلْبَابِ

۴۴

وَحُذِّ بِيَدِكَ ضِغْتًا فَاُضْرَبِ بِهِ ۚ وَلَا تَحْنُثْ ۚ إِنَّا وَجَدْنَاهُ
صَابِرًا نِّعَمَ الْعَبْدُ إِنَّهُٗٓ أَوَّابٌ

۴۵

وَاذْكُرْ عَبْدَنَا إِبْرَاهِيمَ ۖ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ ۖ أُولَى الْأَيْدِي
وَالْأَبْصَرِ

۴۶

إِنَّا أَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى الدَّارِ

۴۷

وَإِنَّهُمْ عِندَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارِ

۴۸

وَاذْكُرْ إِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ ۖ وَكُلٌّ مِّنَ الْأَخْيَارِ

۴۹

هَٰذَا ذِكْرٌ وَإِنَّ لِلْمُتَّقِينَ لَحُسْنَ مَّآبٍ

۵۰

جَنَّتٍ عَدْنٍ مَّفْتَحَةٌ لَهُمْ ۖ الْأَبْوَابُ

۵۱

مُتَكِّينَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفَكَهَةٍ كَثِيرَةٍ وَشَرَابٍ

۵۲
حزب
۱۸۳

وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرَفِ ۖ أَثَرَابٌ

۵۳

هَٰذَا مَا تُوعَدُونَ لَيَوْمٍ ۖ الْحِسَابِ

۵۴

إِنَّ هَٰذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُۥ مِن نَّفَادٍ

۵۵

هَٰذَا وَإِنَّ لِلظَّالِمِينَ لَشَرَّ مَآبٍ

۵۶

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ الْمِهَادُ

۵۷

هَٰذَا فَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ وَغَسَّاقٌ

۵۸

وَعَاخِرُ مِن شَكْلِهِٗٓ أَزْوَاجٌ

۵۹

هَٰذَا فَوْجٌ مُّقْتَحِمٌ مَّعَكُمْ ۖ لَا مَرْحَبًا بِهِمْ ۚ إِنَّهُمْ صَالُوا النَّارِ

۶۰

قَالُوا بَلْ أَنْتُمْ لَا مَرْحَبًا بِكُمْ ۖ أَنْتُمْ قَدَّمْتُمُوهُ لَنَا فَبِئْسَ
الْقَرَارُ

۶۱

قَالُوا رَبَّنَا مَن قَدَّمَ لَنَا هَٰذَا فَرِذَّةُ عَذَابًا ضِعْفًا فِي النَّارِ

و (دوباره) کسانش و مانندشان را، همراهشان بدو
بخشیدیم، تا رحمتی از جانبمان و یادواره‌ای برای خردمندان
باشد.

و (به او گفتیم:) «یک بسته ترکیه‌ی نازک نرم به دستت
بگیر. پس (همسرت را) با آن (به نرمی) بزَن و سوگند(ت)
را مشکن.» ما همواره او را شکِیبا یافتیم. چه نیکو بنده‌ای!
به‌راستی او بسیار بازگشت‌کننده (سوی ما) است.

و بندگانمان ابراهیم و اسحاق و یعقوب را – که نیرومندان
و دیده‌وران بودند– به یاد آور.

ما همواره آنان را با پاک‌سازی ویژه‌ای – (که) یادآوریِ سرای
(دنیا و آخرت است) – خالص گردانیدیم.

و آنان به‌راستی در پیشگاهمان بی‌گمان از برگزیدگان (و)
نیکانند.

و اسماعیل و یَسَعَ و ذالکفل را به یاد آور و (اینان) همگان
از نیکانند.

این یادواره‌ای است (بزرگ) و همواره برای پرهیزگاران
بی‌گمان بازگشتی پیاپی و بس نیک است:

باغ‌های با درختان سردرهم جاودان، حال آنکه درب‌ها(شان)
برایشان بس گشوده‌است.

در آنجا تکیه‌زنان، میوه‌های فراوان و نوشیدنی(شان را)
بخواهند.

و در نزدشان (همسرانی) با چشمان فروهشته، همسال و
همسانند.

این است آنچه برای روز حساب وعده داده می‌شوید.

(می‌گویند:) «همواره، این به‌راستی روزی ماست. آن را هیچ
نابودی نیست.»

این است (حال بهشتیان) و (اما) برای طغیانگران بی‌گمان
بدترین بازگشتی است،

جهنم (که) می‌افروزندش. پس چه بد آرامگاهی است.

این جوشاب و چرکابی بس گلوگیر است. پس باید آن را
بچشند.

و از همین‌گونه، نوعی دیگر همانندهاست!

این گروهی است که با شما ناگزیر (در آتش) درمی‌آیند (و)
هیچ‌گونه شادباشی برایشان نیست. بی‌گمان آنان
آتش‌افروزانند.

گفتند: «بلکه شما هرگز شادباشی برایتان نیست، به سبب
آنچه پیش فرستادید. پس چه بد قرارگاهی است.»

گفتند: «پروردگاران! هر کس این (عذاب) را برای ما پیش
فرستاد، عذابش را در آتش چندان کن.»

وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرَى رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِّنَ الْأَشْرَارِ

أَتَخَذْنَاهُمْ سِخْرِيًّا أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمْ الْأَبْصَارُ

إِنَّ ذَلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ أَهْلِ النَّارِ

قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنذِرٌ وَمَا مِنِ إِلَهِ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ

۳۹۵ ر

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ

قُلْ هُوَ نَبَأٌ عَظِيمٌ

أَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ

مَا كَانَ لِي مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَإِ الْأَعْلَى إِذْ يَخْتَصِمُونَ

إِنْ يُوحَىٰ إِلَىٰ إِلَّا أَنْمَأَ أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ

إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَأِكَةِ إِنِّي خَلِيقٌ بَشَرًا مِّنْ طِينٍ

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُّوحِي فَقَعُوا لَهُو سَاجِدِينَ

فَسَجَدَ الْمَلَأِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ

إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ

قَالَ يَإِِبْلَيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِإِيدِيَّ
اسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْعَالِينَ

قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَّارٍ وَخَلَقْتَهُو مِنْ طِينٍ

قَالَ فَأَخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ

وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَى يَوْمِ الدِّينِ

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ

قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلَصِينَ

و گفتند: «ما را چه شده است، که مردانی را که ما آنان را از (زمره‌ی) اشرار برمی‌شمرده‌ایم (اینجا) نمی‌بینیم؟»

«آیا آنان را (در دنیا) به ریشخند می‌گرفتیم یا چشم‌ها (ی‌مان) از آنان منحرف و منصرف شده است؟»

این (ذلت) به‌راستی راست و بسی پای‌برجاست: مجادله‌ی اهل آتش.

بگو: «من تنها هشداردهنده‌ای هستم و جز خدای یگانه‌ی قهار معبودی دگر نیست.»

«پروردگار آسمان‌ها و زمین و آنچه میان آن دو است. (همان) عزیزِ بسی پوشنده.»

بگو: «آن خبری مهم (و) بزرگ است.»

«شما از آن روی برمی‌تابید.»

«مرا درباره‌ی ملاّ اعلی هیچ آگاهی نبوده است، چون با هم مجادله می‌کردند.»

«به من هیچ (چیز) وحی نمی‌شود، جز اینکه تنها من به‌راستی هشداردهنده‌ای روشن‌گرم.»

چون پروردگارت به فرشتگان گفت: «من بی‌گمان آفریننده‌ی بشری از گل هستم.»

«پس هنگامی‌که درستش کردم و از روح برگزیده(ی آفرینش)ام در او دمیدم، سجده‌کنان برای او (در برابر من) فرو افتید.»

پس فرشتگان همگان با هم سجده کردند.

مگر ابلیس (که) تکبّر جُست و از کافران بود.

فرمود: «ای ابلیس! چه چیز تو را مانع شد برای چیزی که به دو دست (قدرت) خویش آفریدم سجده آوری؟ آیا تکبّر نمودی یا از مهتران و برجستگان بوده‌ای؟»

گفت: «من از او بهترم؛ مرا از آتش آفریدی و او را از گل آفریدی.»

فرمود: «پس، از آن (باغ) برون شو، پس تو بی‌گمان رانده شده‌ای.»

«و تا روز بُروز طاعت [؛قیامت] همواره بر تو لعنت و دورباش من است.»

گفت: «پروردگارم! پس مرا تا روزی که برانگیخته می‌شوند مهلت ده.»

فرمود: «پس بی‌گمان، تو از مهلت‌یافتگانی»

«تا روز وقت معلوم» [؛قیامت مرگ].

گفت: «پس به عزّتت سوگند (که) همگان را بی‌گمان بس گمراه می‌کنم.»

«مگر بندگان اخلاص‌یافته‌ات را.»

قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقُّ أَقُولُ

فرمود: «پس (من تمامی) حق (هستم) و (همه‌ی) حق را می‌گویم (که)»

«همواره جهنّم را از تو و از هر کس از آنان که تو را پیروی کرد، از همگی‌شان، بی‌گمان خواهم انباشت.»

۸۵ لَا مَلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِمَّن تَبِعَكَ مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ

بگو: «(من) هیچ مزدی بر این (قرآن) از شما نمی‌خواهم. و من از کسانی نیستم که خود را (برای شما) به زحمت و رنج طاقت‌فرسا افکنم.»

۸۶ قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ

«این (قرآن) جز یادواره‌ای برای جهانیان نیست.»

۸۷ إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ

«و همواره پس از چندی خبر بزرگش را به‌راستی خواهید دانست.»

۸۸ وَلَتَعْلَمَنَّ نَبَأُهُ بَعْدَ حِينٍ

۳۹. زمر	الرّٰمِر: گروه‌ها	مکی	۷۵ آیه	۱۰ صفحه
---------	-------------------	-----	--------	---------

فرو فرستادن (این کتاب) از جانب خدای عزیز حکیم است.

۱ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ
۳۹۶ ر

ما (این) کتاب را به‌راستی با تمامی حق سوی تو فرود آوردیم. پس خدا را، در حالی که طاعت (خود) را برای او خالص‌کننده‌ای عبادت کن.

۲ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ بِالْحَقِّ فَاَعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ

هان (که) دین خالص تنها از آن خداست، و کسانی که به جای او اولیائی برای خود برگرفته‌اند (به بهانه‌ی اینکه) ما آنها را جز برای اینکه ما را هر چه بیشتر به خدا نزدیک گردانند نمی‌پرستیم، البته خدا میان آنان درباره‌ی آنچه که بر سر آن اختلاف دارند داوری می‌کند. به‌راستی خدا کسی را که دروغ‌پردازِ بسی ناسپاس است هدایت نمی‌کند.

۳ أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ

اگر خدا می‌خواست برای خود فرزندی برگیرد. هر آینه از (میان) آنچه می‌آفریند آنچه را می‌خواست برمی‌گزید. منزّه است او. اوست خدای یگانه‌ی بس چیره.

۴ لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَأَصْطَفَىٰ مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ سُبْحَانَهُ ۚ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ

آسمان‌ها و (زمین) را به (تمامی) حق آفرید. شب را بر روز در پیچد، و روز را بر شب در پیچد. و خورشید و ماه را تسخیر کرد، (چنان که) هر کدام تا زمانی معین روانند. هان (که) او همان عزیز بسی پوشنده است.

۵ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ ۖ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۖ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ

خَلَقَكُمْ مِّن نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَانزَلَ
لَكُمْ مِّنَ الْأَنْعَامِ ثَمَنِيَّةً أَزْوَاجًا يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ
أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِّن بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ ذَٰلِكُمْ
اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ

إِن تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ
الْكُفْرَ وَإِن تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ
أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

وَإِذَا مَسَّ الْإِنسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ
نِعْمَةً مِّنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ مِن قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ
أُنْدَادًا لِّيُضِلَّ عَن سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ
مِنَ أَصْحَابِ النَّارِ

أَمَّنْ هُوَ قَلِيتُ عِآءًا أَلِيلٍ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْآخِرَةَ
وَيَرْجُوا رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ
لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ

قُلْ يَٰعِبَادِ الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي
هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ
أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ

شما را از نفسی (شخصی) واحد آفرید سپس جفتش را از او قرار داد، و برای شما از دامها (ی نعمت‌وار) هشت جفت فرود آورد. شما را در شکم‌های مادرانتان آفرینشی پس از آفرینشی (دیگر) در تاریکی‌های سه‌گانه [مشیمه و رحم و شکم] می‌آفریند. این است خدا، پروردگارتان (که) فرمانروایی (و حکومت مطلق) تنها از اوست. معبودی جز او نیست. پس چگونه و کجا از حق برگردانیده می‌شوید؟

اگر کفر یا کفران می‌ورزید، پس خدا بی‌گمان از شما بی‌نیاز است. و برای بندگانش کفر و کفران را خوش نمی‌دارد و اگر سپاس دارید آن را برایتان می‌پسندد. و هیچ (بار) بردارنده‌ای بار (گناه) دیگری را بر نمی‌دارد. آن‌گاه بازگشت شما سوی پروردگارتان است. پس شما را به آنچه می‌کردید خبری مهم می‌دهد. همانا او به (راز) ذات سینه‌ها بسی داناست.

و چون به انسان آسیبی در رسد، پروردگارش را می‌خواند، درحالی که سوی او بازگشت‌کننده است. سپس چون او را از جانب خود نعمتی در اختیارش نهد آنچه را از خدا درخواست می‌کرده فراموش کند و برای خدا همتیانی قرار دهد تا (خود و دیگران را) از راه او سرگشته گرداند. بگو: «با کفرت اندکی برخوردار شو که همانا تو از همراهان آتشی.»

(آیا چنین کسی بهتر است) یا آن کسی که او در طول شب در سجده و قیام برای خدا خاشع است در حالی که از آخرت می‌هراسد و رحمت پروردگارش را امید دارد؟ بگو: «آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟» تنها خردمندان ژرف‌نگرند که به خوبی یاد می‌کنند.

بگو: «ای بندگان من که ایمان آوردید! پروردگارتان را پروا بدارید. برای کسانی که در این دنیا خوبی کرده‌اند نیکی است، و زمین خدا (برای تقوی) فراخ است. فقط شکیباییان پاداش خود را بی‌حساب خواهند یافت.»

قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ

وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

قُلِ اللَّهُ أَعْبُدْ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي

فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِّنْ دُونِهِۦ ۚ قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۗ أَلَا ذَٰلِكَ هُوَ الْحُسْرَانُ الْمُبِينُ

لَهُمْ مِّنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِّنَ النَّارِ وَمِن تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ۚ ذَٰلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِۦ عِبَادَهُۥ يَعْبَادِ فَاتَّقُوا

وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فَبَشِّرْ عِبَادِ

الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُۥ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَأُولَٰئِكَ هُمْ أُولُوا الْأَلْبَابِ

أَفَمَن حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَفَأَنْتَ تُنْقِذُ مَن فِي النَّارِ

لَٰكِنِ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرْفٌ مِّنْ فَوْقِهَا غُرْفٌ مَّبْنِيَّةٌ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعَدَ اللَّهُ لَا يَخْلِفُ اللَّهُ الْمِيعَادَ

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَنْبِيعَ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِۦ زَرْعًا مُّخْتَلِفًا أَلْوَنُهُۥ ثُمَّ يَهِيَجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهُ حُطَامًا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَذِكْرَىٰ لِأُولِي الْأَلْبَابِ

بگو: «من به‌راستی مأمور شدم که خدا را – در حالی که طاعتم را تنها برای او خالص گردانیده‌ام– بپرستم.»

«و مأمور شدم به آنکه (برابارش) نخستین تسلیم‌کنندگان خود باشم.»

بگو: «من اگر به پروردگارم عصیان ورزم، از عذاب روزی بزرگ بس می‌ترسم.»

بگو: «تنها خدا را می‌پرستم. در حالی که دینم [طاعتم] را برای او خالص و بی‌آلایش گرداننده‌ام.»

«پس هر چه را از مادونش می‌خواهید، بپرستید.»! (ولی به آنان) بگو: «زیانکاران در حقیقت کسانی‌اند که به خود و کسانی‌شان در روز قیامت زیان رسانده‌اند. هان! این همان خسران آشکارگر است.»

برایشان از بالای سر(ها)شان چترهایی از آتش است، و از زیر (پاها)شان (نیز) چترهایی آتشین است. این (کیفری) است که خدا بندگان‌ش را به آن بیم می‌دهد. ای بندگان من! پس مرا پرواکنید.

و کسانی که خود را از طغیانگران بس دور داشته‌اند، (که) ایشان را بپرستند، و سوی خدا بازگشته‌اند، آنان را مژده باد. پس بندگانم را بشارت ده،

کسانی که به سخن گوش فرا می‌دهند، پس بهترین‌ش را پیروی می‌کنند. اینانند که خدایشان راه نموده و ایشانند، (هم)اینان اندیشمندان خالص.

آیا پس کسی که فرمان عذاب بر او به حق و ثابت آمده (کجا روی رهایی دارد)؟ آیا تو کسی را که در آتش است می‌رهانی؟

لیکن کسانی که از پروردگارشان پروا داشتند برایشان غرفه‌هایی است که از بالای آنها غرفه‌هایی (دیگر) بنا شده (و) نهرها از زیر آنها روان است. وعده‌ی خدا را (بپذیر که) خدا خلاف وعده نمی‌کند.

آیا ندیدی که به‌راستی خدا از آسمان، آبی فرود آورد. پس آن را به چشمه‌هایی که در (طبقات زیرین) زمین است نفوذ داد؛ آن‌گاه با آن کشتزاری را که رنگ‌های آن گوناگون است بیرون می‌آورد. سپس (آن کشتزارها) به هیجان آمده. پس آن را بسی زرد می‌بینی، سپس خاشاکش می‌گرداند. بی‌گمان در این (دگرگونی‌ها) برای خردمندان یادواره‌ای است.

أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَىٰ نُورٍ مِّن رَّبِّهِ ۖ
فَوَيْلٌ لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُم مِّن ذِكْرِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ
مُّبِينٍ

اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَبِّهًا مِّثَانِي تَقْشَعِرُّ
مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ
إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُدَىٰ اللَّهِ يَهْدِي بِهِ ۚ مَن يَشَاءْ وَمَن
يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن هَادٍ

أَفَمَنْ يَتَّبِعِ بَوَاجِهِ ۖ سُوءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَقِيلَ
لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ

كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا
يَشْعُرُونَ

فَآذَقَهُمُ اللَّهُ الْحِزْيَ فِي الْحَيَوةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ
أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ مَثَلٍ لَّعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ

قُرْآنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِي عِوَجٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَّجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ مُتَشَكِّسُونَ وَرَجُلًا
سَلَمًا لِّرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا
يَعْلَمُونَ

إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَّيِّتُونَ

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عِندَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ

۲۲

۲۴

۲۵

۲۶

۲۷

۲۸

۲۹

۳۰

۳۱

پس آیا کسی که خدا سینه‌اش را برای (پذیرش) اسلام
گشوده، پس او (هم) بر نوری از پروردگارش سلطه و
سیطره دارد (همانند فرد تاریکدل است)؟ پس وای بر
سخت‌دلان از یاد خدا. اینانند که در ژرفای گمراهی
آشکارگرند.

خدا زیباترین حدیث (وحیانی) را (به صورت) کتابی متشابه
(که آیاتش همانند با یکدیگرند) نازل کرده. آنان که از
پروردگارشان می‌هراسند، پوست‌های بدنشان از آن
می‌لرزد و سخت می‌شود (و) سپس پوست‌هاشان و
دل‌هاشان سوی یاد خدا نرم می‌گردد. این است هدایت
خدا. هر که را بخواهد به آن (قرآن) راه نماید. و هر که را
خدا گمراه گذارد او را راهبری نیست.

پس آیا آن کس که (به جای دست‌ها) با چهره‌ی خود گزند
عذاب را (در) روز قیامت به سختی دفع می‌کند (مانند کسی
است که از عذاب ایمن است)؟ و به ستمگران گفته شد:
«آنچه را که دستاوردتان بوده است بچشید.»

کسانی (هم) که پیش از آنان بودند تکذیب کردند، و از آنجا
که دقت و گمان نمی‌کردند، (نابهنگام) عذاب برایشان آمد.

پس خدا در زندگی دنیا خواری (و رسوایی) را به آنان
چشانید. و اگر می‌دانسته‌اند به‌راستی عذاب آخرت بزرگ‌تر
است.

و بی‌گمان در این قرآن از هرگونه مثلی به‌راستی برای
مردمان آوردیم شاید آنان پند گیرند.

قرآنی روشن(بیان) را بی‌هیچ کژی (فرو فرستادیم). شاید
آنان پروا کنند.

خدا مثلی زده: مردی که چند (تن خواجه) با یکدیگر در
(مالکیت) او ناسازگارند. و مردی که تنها فرمانبر یک مرد
است؛ آیا این دو در مثل همانند یکدیگرند؟ سپاس خدای
را. (نه)، بلکه بیشترشان نمی‌دانند.

همانا تو مرده‌ای و آنان همواره مرده‌اند.

سپس شما روز قیامت پیش پروردگارتان مجادله خواهید
کرد.

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ وَكَذَبَ بِالصِّدْقِ إِذْ جَاءَهُۥٓ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ

۳۳

وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِۦٓ أُو۟لَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ

۳۴

لَهُمْ مَا يَشَآءُونَ عِندَ رَبِّهِمْ ۚ ذَٰلِكَ جَزَآءُ الْمُحْسِنِينَ

۳۵

لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ

۳۶

أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُۥ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ ۚ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ

۳۷

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُّضِلٍّ ۚ أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ

۳۸

وَلَٰئِن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ ۚ قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ ۚ أَوْ أَرَادَنِيَ بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَتُ رَحْمَتِهِ ۚ قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ

۳۹

قُلْ يَتَقَوِّمُ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَمِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

۴۰

مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ

پس کیست ستمگرتر از کسی که بر خدا دروغ بست، و حق را چون سویش آمد تکذیب کرد. آیا در جهنم جایگاه و پناهگاهی برای کافران نیست؟

و آن کس که با راستی آمد و بدان تصدیق نمود، همانانند که خود پرهیزگارانند.

تنها برایشان، هر چه بخواهند پیش پروردگارشان است. این پاداش نیکی‌کنندگان است.

تا خدا بدترین عملی را که کرده‌اند، از ایشان بزداید، و آنان را به بهترین کاری که می‌کرده‌اند، پاداش دهد.

آیا خدا برای بنده‌اش کافی نیست؟ حال آنکه (کافران) تو را از آنها که غیر اویند می‌ترسانند و هر که را خدا گمراه گرداند هرگز برایش هیچ راهبری نیست.

و هر که را خدا هدایت کند هرگز برایش گمراه‌کننده‌ای نیست. مگر خدا عزیز دارای انتقام نیست؟

و اگر از آنها بپرسی: «چه کسی آسمان‌ها و زمین را آفریده؟» بی‌چون به‌راستی گویند: «خدا..» بگو: «آیا پس دیدید اگر خدا بخواهد زیانی به من رساند، آنچه را به جای خدا می‌خوانید، آیا آنان برطرف‌کنندگان زیان‌شان هستند؟ یا (اگر) رحمتی برایم بخواهد آیا آنان بازدارندگان رحمتش می‌باشند؟» بگو: «خدا مرا بس است. توکل‌کنندگان تنها بر او توکل می‌کنند.»

بگو: «ای قوم من! شما بر (حسب) امکاتان (به کثری) عمل کنید، من (نیز) به راستی عمل‌کننده‌ام. پس در آینده‌ای دور خواهید دانست (که)»

«چه کسی را عذابی که رسوایش می‌کند خواهد آمد و عذابی پایدار بر او حلول می‌کند.»

إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ

اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْأُخْرَىٰ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

أَمْ أُتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ ۚ قُلْ أَوَلَوْ كَانُوا لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا وَلَا يَعْقِلُونَ

قُلْ لِلَّهِ الشَّفَعَةُ جَمِيعًا ۖ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ ۖ وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ

قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ عَلِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَا فُتَدُوا بِهِ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۚ وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ

ما همانا (این) کتاب را برای (هدایت) مردم به تمامی حق بر تو فرو فرستادیم. پس هرکس هدایت شود، به سود خود اوست، و هر کس گمراه شود به زیان خودش گمراه می‌شود. و تو بر آنها وکیل نیستی.

خدا جان‌های انسانی مردمان را هنگام مرگشان (به تمامی) همی می‌ستاند، و جان‌هایی را که در خوابشان نمرده‌اند (قبض می‌کند). پس جان‌های آنان را که مرگ را برشان حتمی کرده (برون بدن) نگاه می‌دارد، و آن دیگران را تا هنگامی معین (به زندگی دنیا) باز پس می‌فرستد. قطعاً در این (امر) برای مردمی که می‌اندیشند نشانه‌هایی (از قدرت و رحمت خدا) است.

غیر از خدا شفاعتگرانی (برای خودشان) گرفته‌اند؟ بگو: «آیا هر چند اختیار چیزی را ندارند. و خردورزی (هم) نمی‌کنند؟»

بگو: «شفاعت یکسره از آن خداست. فرمانروایی آسمان‌ها و زمین تنها برای اوست. سپس تنها سوی او بازگردانیده می‌شوید.»

هنگامی که خدا به تنهایی یاد شود دل‌های کسانی که به آخرت ایمان ندارند، منزجر می‌گردد، و چون کسانی که غیر از اویند یاد شوند، ناگهان ایشان از یکدیگر نوید می‌خواهند.

بگو: «بارالها! ای پدید آورنده‌ی آسمان‌ها و زمین! دانای نهان و آشکار! تو (خود) در میان بندگان بر سر آنچه اختلاف می‌کرده‌اند، داوری می‌کنی.»

و اگر آنچه در زمین است، (یکسره) برای کسانی که ظلم کرده‌اند و نظیرش (نیز) با آن باشد، قطعاً (همه‌ی) آن را برای رهایی خودشان از سختی عذاب روز قیامت فدیة خواهند داد، و آنچه حسابش را (هرگز) نمی‌کرده‌اند (و گمان هم نداشتند) از (جانب) خدا برایشان آشکار می‌گردد.

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِۦ
يَسْتَهْزِءُونَ

فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلْنَاهُ نِعْمَةً مِنَّا قَالَ
إِنَّمَا أُوتِيتُهُۥ عَلَىٰ عِلْمٍۭ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا
يَعْلَمُونَ

قَدْ قَالَهَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هَٰؤُلَاءِ
سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ

أَوْ لَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ
فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

قُلْ يَعِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ
رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ
الرَّحِيمُ

وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُۥ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ
الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصِرُونَ

وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ مِّن قَبْلِ أَنْ
يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ

أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يٰحَسْرَتَىٰ عَلَىٰ مَا فَرَطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ
وَإِنْ كُنْتُ لَمِنَ السَّخِرِينَ

و پیامدهای بد آنچه که مرتکب شدند، برایشان آشکار شد،
و آنچه را که بدان ریشخند زده‌اند آنان را فرو گرفت.

پس چون انسان را آسیبی در رسد ما را فرا می‌خواند.
سپس چون نعمتی از جانب خود به او عطا کنیم گوید: «تنها
آن را به دانش و بینش خویش یافته‌ام.» (نه چنان است)
بلکه آن آزمایشی آتشین است ولی بیشترشان نمی‌دانند.

بی‌گمان کسانی که پیش از آنان بودند (نیز) این (سخن) را
گفتند، پس آنچه به دست می‌آورده‌اند بی‌نیازشان نکرد.

پس بدی‌های آنچه مرتکب شده‌اند بدیشان در رسید. و
کسانی از این گروه که ستم کردند به زودی بدی‌های آنچه
مرتکب شده‌اند، بدیشان خواهد رسید، و آنان
درمانده‌کننده(ی ما) نیستند.

آیا و ندانستند که خدا بی‌چون روزی را برای هرکس که
بخواهد، گشاده یا تنگ می‌گرداند؟ قطعاً در این
(اندازه‌گیری) برای مردمی که ایمان می‌آورند نشانه‌هایی
(ربانی) است.

بگو: «ای بندگان من که بر زیان خودهاشان زیاده‌روی
کرده‌اند! از رحمت خدا نومید مشوید. بی‌گمان خدا همه‌ی
گناهان کوچک را می‌پوشاند. به‌راستی او، (هم) او پوشنده‌ی
رحمتگر بر ویژگان است.»

«و پیش از آنکه شما را عذاب در رسد و سپس یاری
نشوید، سوی پروردگارتان نوبه نوبه (خود و دیگران را از
گناه) باز گردانید، و برایش تسلیم شوید.»

«و پیش از آنکه (ناگهان) و در حالی که حدس نمی‌زنید شما
را عذاب در رسد، نیکوترین (کتابی) را که از جانب
پروردگارتان سویتان فرود آمده است پیروی کنید.»

تا آنکه (مبادا) کسی بگوید: «دریغا بر آنچه در حضور خدا
کوتاهی ورزیدم، و من بی‌گمان همواره از مسخره‌کنندگان
بوده‌ام.»

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ

۵۸

أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ
الْمُحْسِنِينَ

۵۹

بَلَىٰ قَدْ جَاءَتْكَ ءَايَاتِي فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ وَكُنْتَ مِنَ
الْكَافِرِينَ

۶۰

وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ وُجُوهُهُم مُّسْوَدَّةٌ
أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ

۶۱

وَيُنَجِّي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ السُّوءُ وَلَا
هُم يَحْزَنُونَ

۶۲

اللَّهُ خَلِقُ كُلِّ شَيْءٍ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ

۶۳

لَهُۥ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

۶۴

قُلْ أَغْيِرَ اللَّهُ تَأْمُرُوَنِي أَعْبُدُ أَيُّهَا الْجَاهِلُونَ

۶۵

وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ
لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ

۶۶

بَلِ اللَّهُ فَاعْبُدْ وَكُن مِّنَ الشَّاكِرِينَ

۶۷

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ ۚ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ
الْقِيَمَةِ ۚ وَالسَّمَوَاتُ مَطْوِيَّتٌ بِّيَمِينِهِ ۚ سُبْحَنَهُ وَتَعَالَىٰ
عَمَّا يُشْرِكُونَ

یا بگوید: «اگر خدا به‌راستی هدایت‌م می‌کرد، به‌درستی از
پرهیزگاران بودم.»

یا چون عذاب را ببیند، گوید: «کاش مرا برگشتی بود تا از
نیکوکاران باشم.»

آری، نشانه‌های من همواره برایت آمد. پس با آنها (حق را)
تکذیب کردی و تکبر ورزیدی و از کافران بوده‌ای.

و روز قیامت کسانی راکه بر خدا دروغ بستند روسیاه
می‌بینی. آیا برای سرکشان پناهگاه و پایگاهی در جهنم
نیست؟

و خدا کسانی را که تقوا پیشه کرده‌اند، نجات می‌دهد. بدی
به آنان نمی‌رسد و غمگین (هم) نخواهند گردید.

خدا آفریدگار هرچیزی است ، و او بر هر چیزی پاسدار (و)
کاردار است.

درب‌های بسته و پیوسته‌ی آسمان‌ها و زمین تنها از اوست.
و کسانی که به نشانه‌های خدا کفر ورزیدند ایشان خودشان
زیانکارانند.

بگو: «هان ای نادانان! آیا پس مرا وادار می‌کنید که جز خدا
را بپرستم؟»

و به‌راستی و درستی به تو و به کسانی که پیش از تو بودند
وحی شده است: «اگر شرک بورزی همانا کردارت به‌راستی
تباه است و بی‌امان و بی‌چون از زیانکاران خواهی بود.»

«بلکه تنها خدا را بپرست و از سپاسگزاران باش.»

و خدا را آنچنان که شایسته‌ی قدر و منزلتش می‌باشد قدر
ندانستند. حال آنکه روز قیامت زمین یکسره در قبضه‌ی
(علم و قدرت و حکمت) اوست، و آسمان‌ها در هم پیچیده
به دست توانای اوست. او منزّه و برتر است از آنچه (با وی)
شریک می‌گردانند.

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ

وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجِئَتْ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ

وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا فَتَحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا قَالُوا بَلَىٰ وَلَٰكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ

قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَلِيدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ

وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ نَتَبَوَّأُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ ۖ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ

و در صور [بوق جانکاه] دمیده شد. پس هر که در آسمان‌ها و هر که در زمین است بیهوش در افتاد مگر کسی که خدا خواسته. سپس بار دیگر در آن (بوق جان‌خواه) دمیده شد. پس به‌نگاه آنان (بر پای) ایستادگان می‌نگرند.

و زمین به نور پروردگارش روشن شد و کتاب (وحی و اعمال در میان) نهاده گشت و پیامبران و شاهدان آورده شدند و میانشان بحق داوری گشت، در حالی که ایشان مورد ستم قرار نگیرند.

و به هر کسی آنچه انجام داده است بی‌کم و کاست (و برتر از آن) داده شد. و او به آنچه می‌کنند دانتر است.

و کسانی که کافر شدند گروه گروه سوی جهنم رانده شدند، تا هنگامی که بدان درآمدند، درهای آن (به رویشان) گشوده شد، و نگهبانانش به آنان گفتند: «مگر فرستادگانی از خودتان برایتان نیامدند حال آنکه آیات پروردگارتان را بر شما می‌خوانند و به دیدار چنین روزی شما را هشدار می‌دهند؟» گفتند: «چرا.» ولی فرمان عذاب بر کافران بحق فرود آمد.

و گفته شد: «از درهای دوزخ درآیید، حال آنکه جاودانه در آن بمانید. پس چه بد (جایی) است پایگاه دائمی سرکشان!»

و کسانی که از پروردگارش پروا داشته‌اند، گروه گروه سوی بهشت سوق داده شدند، تا هنگامی که بدان رسند و درهای آن (به رویشان) گشوده گردد، و نگهبانان آن به ایشان گویند: «سلام بر شما، خوش آمدید، پس در آن جاودانه درآیید.»

و گویند: «سپاس خدایی را که وعده‌اش را برایمان راست گردانید. و سرزمین (بهشت) را به ما به میراث داد. از هر جای آن که خواهیم جای می‌گزینیم.» پس چه نیک است پاداش عمل‌کنندگان.

وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِّينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حم

حم.

۲

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

۳

غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي الطَّوْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ إِلَيْهِ الْمَصِيرُ

۴

مَا يُجَادِلُ فِي آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا يَغْرُرُكَ تَقْلُبُهُمْ فِي الْبَلَدِ

۵

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْأَحْزَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ وَجَدَلُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ

۶

وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ

۷

الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ

و فرشتگان را می‌بینی که پیرامون عرش در گردشند، و با سپاس پروردگارشان او را تنزیه می‌کنند، و در میانشان [مؤمنان] حکم به تمامی حق شده و گفته شود: «تمام سپاس برای خدا پروردگار جهانیان است.»

فرو فرستادن تدریجی این کتاب، از جانب خدای عزیز بسیار داناست،

(که) گناه‌بخش توبه‌پذیر سخت‌گیر فراخ‌نعمت است. خدایی جز او نیست (و) بازگشت تنها سوی اوست.

جز آنهایی که کفر ورزیدند، (کسی) در آیات خدا ستیزه نمی‌کند. پس جابه‌جا شدن و رفت و آمدشان در شهرها تو را هرگز نفریبند.

پیش از اینان قوم نوح و بعد از آنان حزب‌ها(ی کافر) به تکذیب پرداختند. و هر امتی آهنگ پیامبر خود را کردند، تا او را درگیرند. و به (وسیله‌ی) باطل جدال نمودند تا حقیقت را با آن پایمال کنند. پس آنان را فرو گرفتیم. پس آیا کیفر من چگونه بود؟

و بدین‌سان فرمان پروردگارت درباره‌ی کسانی که کفر ورزیده بودند، به حقیقت پیوست، که ایشان همواره همدمان آتشند.

کسانی که عرش (آفریده‌ی ربانی) را حمل می‌کنند و نیز آنها را که پیرامون آنند (هر دو گروه) با سپاس پروردگارشان (او را) تسبیح می‌گویند و به او ایمان می‌آورند و برای کسانی که گرویده‌اند پوشش می‌خواهند که: «پروردگارمان! تو از جهت علم و رحمت (خود) بر هر چیز احاطه داری، پس برای کسانی که بازگشته و راه تو را دنبال کرده‌اند پوشش بده و آنها را از عذاب آتش شعله‌ور نگهدار.»

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ
عِبَادِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ وَ
وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنَادُونَ لَمَقْتُ اللَّهِ أَكْبَرُ مِنْ مَقْتِكُمْ
أَنْفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى الْإِيمَانِ فَتَكْفُرُونَ

قَالُوا رَبَّنَا آمَنَّا أَفْتَنَّا أَفْتَنَيْنَا فَأَعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا
فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ مِّن سَبِيلٍ

ذَٰلِكُمْ بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ وَإِنْ يُشْرَكَ
بِهِ تُؤْمِنُوا فَالْحُكْمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمُ آيَاتِهِ وَيُنَزِّل لَكُم مِّنَ السَّمَاءِ رِزْقًا
وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَنْ يُنِيبُ

فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

رَفِيعَ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ
يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ لِيُنْذِرَ يَوْمَ التَّلَاقِ

يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ لَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ لِّمَنِ الْمُلْكُ
الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ

«پروردگاران! و آنان را در باغ‌هایی (با درختان) سر درهم
جاوید که وعده‌شان داده‌ای، با هر که از پدران و همسران و
فرزندان و پیروانشان که شایسته‌اند، داخل کن، زیرا تو
خود عزیز حکیمی.»

«و آنان را از بدی‌ها نگه‌دار، و هر که را در آن روز از بدی‌ها
نگه‌داری، همانا رحمتش کرده‌ای، و آن همان کامیابی بزرگ
است.»

همانا کسانی که کافر شدند صدا زده می‌شوند که:
«به‌راستی غضب شدید خدا از غضب شدید شما نسبت به
خودتان سخت‌تر است، چون سوی ایمان فرا خوانده
می‌شوید، پس کفر می‌ورزید.»

گفتند: «پروردگاران! دوبار ما را میراندی و دوبار ما را
زنده کردی، پس به گناهانمان اعتراف کردیم. پس آیا راه
بیرون شدنی (از آتش) هست؟»

این (کیفر از آن جهت است) که چون خدا به راستی به
تنهایی‌اش خوانده شود، کفر می‌ورزید؛ و چون به او شرک
آورده شود، ایمان می‌آورید. پس (امروز) فرمان از آن
خدای بسی والای بزرگ است.

او کسی است که نشانه‌های خود را به شما می‌نماید و برای
شما از آسمان روزی‌ای می‌فرستد و جز آن کس که همواره
سوی خدا رهسپار است (کسی) پند نمی‌گیرد.

پس خدا را برای طاعتش پاکدلانه فراخوانید، هر چند
کافران را بس ناخوش افتد!

(خدا) بالا برنده‌ی درجات، خدای عرش (فرماندهی)، به هر
کس از بندگان که خواهد روح (وحی) را، به فرمان خویش
می‌فرستد، تا (مردم را) از روز ملاقات (با خدا) هشدار
دهد.

آن روز که آنان آشکارند (و) چیزی از آنها بر خدا پوشیده
نیست. امروز فرمانروایی از آن کیست؟ از خدای یکتای
قهار.

الْيَوْمَ تُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

۱۸

وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْأَزْفَةِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَظْمِينَ
مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعَ يُطَاعُ

۱۹

يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ

۲۰

وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَقْضُونَ
بِشَيْءٍ إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

۲۱
حزب
۱۸۸
۴۰۶۲

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ
كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَءَانَارًا فِي الْأَرْضِ
فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ

۲۲

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَكَفَرُوا
فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ إِنَّهُ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ

۲۳

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ

۲۴

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَقُرُونِ فَقَالُوا سَحَرٌ كَذَّابٌ

۲۵

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا اقْتُلُوا أَبْنَاءَ الَّذِينَ
ءَامَنُوا مَعَهُ وَاسْتَحْيُوا نِسَاءَهُمْ وَمَا كَيْدُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي
ضَلَالٍ

امروز هر کسی به (موجب) آنچه به دست آورده است کیفر می‌یابد. امروز هرگز ستمی نیست. همانا خدا زودشمار است.

و آنان را از (آن) روز (رستاخیز) بس نزدیک بترسان. چون (که) جان‌ها(شان) نزدیک گلوگاه‌ها(شان) است، در حالی که اندوه خود را فرو می‌خورند، برای ستمگران نه هیچ یاری است و نه (هیچ) شفاعتگری که شفاعتش پذیرفته شود.

(خدا) نگاه‌های دزدانه و آنچه را که در سینه‌ها(شان) نهان می‌دارند، می‌داند.

و خدا به حق داوری می‌کند. و کسانی که فروتر از او را می‌خوانند (عاجزند و) به چیزی (درست) داوری نمی‌کنند. همانا خدا، (هم) او بسیار شنوای بس بیناست.

آیا و در زمین سیر (تاریخی و جغرافیایی) نکردند تا ببینند فرجام کسانی که پیش از آنها بودند چگونه بوده است؟ آنان از ایشان نیرومندتر (بوده) و آثاری (پایدارتر) در روی زمین از خود باقی گذاشتند. با این همه، خدا آنان را به کیفر گناهانشان گرفتار کرد و در برابر خدا هیچ نگهبانی نداشتند.

این (کفر) از آن روی بود، که پیامبران‌شان همواره دلایل آشکار برایشان می‌آورده‌اند ولی (آنها) انکار (و انکار) می‌کردند. پس خدا (گریبان) آنان را بر گرفت. همانا او نیرومند سخت‌پیگرد است.

و به‌راستی موسی را با آیات خود و سلطه‌ای آشکارگر فرستادیم،

سوی فرعون و هامان و قارون. پس گفتند: «افسونگری (شیاد و) بس دروغ‌گوست.»

پس چون حقیقت را از جانب ما برای آنان آورد، گفتند: «پسران کسانی را که با او ایمان آورده‌اند بکشید و زنان‌شان را زنده بگذارید و حیا را از آنان سلب کنید.» و (اما) نیرنگ کافران جز در (ثرقای) گمراهی نیست.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَى وَلْيَدْعُ رَبَّهُ إِنِّي أَخَافُ
أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ

وَقَالَ مُوسَى إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَا
يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ

وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَنَهُ أَتَقْتُلُونَ
رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ
رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكُ كَاذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ وَإِنْ يَكُ صَادِقًا
يُصِيبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ
مُسْرِفٌ كَذَّابٌ

يَقَوْمَ لَكُمْ الْمُلْكُ الْيَوْمَ ظَاهِرِينَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ يَنْصُرُنَا
مِنْ بَأْسِ اللَّهِ إِنْ جَاءَنَا قَالَ فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا
أَرَى وَمَا أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ

وَقَالَ الَّذِينَ ءَامَنَ يَقَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ مِثْلَ يَوْمِ
الْأَحْزَابِ

مِثْلَ ذَابِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ وَمَا
اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعِبَادِ

وَيَقَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ

يَوْمَ تُؤْلَوْنَ مُدْبِرِينَ مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ وَمَنْ
يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ

و فرعون گفت: «مرا واگذارید تا موسی را بکشم و (در این
حال) پروردگارش را باید بخواند. من به‌راستی می‌ترسم
آیین شما را تغییر دهد یا در (این) سرزمین فساد را آشکار
کند.»

و موسی گفت: «همانا من از هر متکبری که به روز حساب
ایمان نمی‌آورد به پروردگار خود و پروردگار شما پناه
برده‌ام.»

و مردی مؤمن از خاندان فرعون – در حالی که ایمان خود را
(از آنان) نهان می‌داشت– گفت: «آیا مردی را می‌کشید (تنها
به این جرم) که می‌گوید پروردگار من خداست؟ و به‌راستی
برایتان از جانب پروردگارتان دلایل آشکاری آورده و اگر
دروغو باشد دروغش به زیان خود اوست و اگر راستگو
باشد (دست کم) برخی از آنچه به شما وعده می‌دهد به شما
خواهد رسید. همانا خدا کسی را که زیاده‌رو بس دروغزن
است هدایت نمی‌کند.»

«ای قوم من! امروز فرمانروایی از شماست، حال آنکه در
(این) سرزمین چیره‌اید. پس چه کسی ما را از بلای خدا –
اگر ما را در رسد– حمایت خواهد کرد؟» فرعون گفت: «جز
آنچه می‌بینم، به شما نمی‌نمایانم و شما را جز به راه راستین
رهنمایی نمی‌کنم.»

و کسی که ایمان آورده بود گفت: «ای قوم من! همانا من از
(روزی) مانند روز احزاب (منکر خدا) بر شما می‌ترسم.»

«(از عادت دیرینه‌ای)) همانند قوم نوح و عاد و ثمود و
کسانی که پس از آنهایند. و (گره) خدا هرگز برای بندگان
(اش) ستمی نمی‌خواهد.»

«و ای قوم من! من همواره بر شما از روز ندا دادن به
یکدیگر بیم دارم (که میان خدا و دوزخیان و هم میان آنان
و بهشتیان سخنانی در پی است).»

«روزی که پشت‌کنان (به عنف) باز می‌گردید. برای شما در
برابر خدا هیچ نگهبانی نیست.» و هر که را خدا گمراه کند
او را هیچ راهبری نیست.

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلُ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا زِلْتُمْ فِي
شَكِّ مِمَّا جَاءَكُمْ بِهِ ۖ حَتَّىٰ إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَن يَبْعَثَ
اللَّهُ مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ
مُرْتَابٌ

۴۰
غافر
۳۴
/۸۵

الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَتْهُمْ كَبْرٌ
مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ ءَامَنُوا كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ
كُلِّ قَلْبٍ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ

۳۵

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَهْلِمُنِ ابْنِ لِي صَرْحًا لَعَلِّي أَبْلُغُ الْأَسْبَابَ

۳۶

أَسْبَابَ السَّمَوَاتِ فَأَطَّلَعَ إِلَىٰ إِلَهِ مُوسَىٰ وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ
كَذِبًا ۖ وَكَذَلِكَ زَيْنَ لِفِرْعَوْنَ سُوءَ عَمَلِهِ ۖ وَصَدَّ عَنِ
السَّبِيلِ ۖ وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ

۳۷

وَقَالَ الَّذِي ءَامَنَ يَقَوْمِ اتَّبِعُونِ أَهْدِكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ

۳۸
۴۰۸۰

يَقَوْمِ إِنَّمَا هَذِهِ الدُّنْيَا مَتَعٌ وَإِنَّ الْآخِرَةَ هِيَ دَارُ
الْقَرَارِ

۳۹

مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَىٰ إِلَّا مِثْلَهَا ۖ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا
مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ
يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ

۴۰

و به راستی و درستی، یوسف پیش از این نزد شما با دلایل
آشکار آمد. پس از آنچه برای شما آورد همواره (غرق) در
تردید بودید، تا وقتی که رحلت کرد. گفتید: «خدا بعد از او
هرگز فرستاده‌ای را بر نخواهد انگیخت.» این‌گونه، خدا هر
که را زیاده‌رو شکاک بی‌مستند است، بی‌راه می‌گذارد.

کسانی که درباره‌ی آیات خدا – بدون هیچ حجتی (روشنگر)
که برای آنان آمده باشد – مجادله می‌کنند (این ستیزه) در
نزد خدا و نزد کسانی که ایمان آورده‌اند (مایه‌ی خشمی
بس بزرگ است. این گونه، خدا بر تمامی دل (هر) متکبر
بس زورگویی مَهر می‌نهد.

و فرعون گفت: «ای هامان! برای من آسمان‌خراشی بلند
بساز، شاید من به وسیله‌ها برسم؛»

«وسایل (دستیابی به) آسمان‌ها، پس سوی خدای موسی
راه یابم و من او را سخت دروغ‌پرداز می‌پندارم.» و این
گونه برای فرعون، زشتی کارش آراسته گشت و از راه
(راست) بازمانده شد و نیرنگ فرعون جز در (ژرفای) تباهی
نیست.

و آن کس که ایمان آورد گفت: «ای قوم من! مرا پیروی
کنید تا شما را (از بی‌راهه) به راه راهوار شایسته هدایت
کنم.»

«ای قوم من! این زندگی دنیا تنها کالایی (ناچیز) است و
همانا آخرت است که سرای پُر قرار پایدار است.»

«هر که بدی کند، جز به مانند آن کیفر نیابد؛ و هر که کار
شایسته کند – مرد باشد یا زن – در حالی که ایمان داشته
باشد، پس ایشان داخل بهشت می‌گردند و در آنجا بی‌حساب
روزی داده می‌شوند.»

وَيَقُومَ مَا لِي أَدْعُوكُمْ إِلَى النَّجْوَةِ وَتَدْعُونِي إِلَى النَّارِ

«و ای قوم من! مرا چیست که شما را به نجات فرا می‌خوانم و (شما) مرا به آتش فرا می‌خوانید؟»

۴۲

تَدْعُونِي لَأَكْفُرَ بِاللَّهِ وَأُشْرِكَ بِهِ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَأَنَا أَدْعُوكُمْ إِلَى الْعَزِيزِ الْغَفَرِ

«مرا فرا می‌خوانید تا به خدا کافر شوم و چیزی را که بدان علمی ندارم با او شریک گردانم. و من شما را به سوی (آن) عزیز پوشنده(ی نقصان‌ها) دعوت می‌کنم.»

۴۳

لَا جَرَمَ أَنْمَا تَدْعُونِي إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ وَأَنْ مَرَدَّنَا إِلَى اللَّهِ وَأَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ

«آنچه مرا سوی آن دعوت می‌کنید، ناچار نه در دنیا و نه در آخرت هیچ‌گونه دعوتی (راستا برای الوهیت) ندارد و برگشت ما همانا سوی خداست. و زیاده‌روها، (هم)آنان همدمان آتشند.»

۴۴

فَسَتَذْكُرُونَ مَا أَقُولَ لَكُمْ وَأَفَوضُ أُمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ

«پس به زودی آنچه را به شما می‌گویم به یاد خواهید آورد و کارم را به خدا می‌سپارم؛ بی‌گمان خداست که به (حال) بندگان (خود) بسی بیناست.»

۴۵

فَوَقَّهَ اللَّهُ سَيِّئَاتِ مَا مَكُرُوا وَحَاقَ بِآلِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ

پس خدا او را از پیامدهای بد آنچه نیرنگ می‌کردند نگه‌داشت و فرعونیان را بدی عذاب فرو گرفت.

۴۶

النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ

(اینک هر) صبح و شام بر آتش نمایش داده می‌شوند و روزی که رستاخیز بر پا شود (فریاد می‌رسد که:) «فرعونیان را در سخت‌ترین (انواع) عذاب در آورید.»

۴۷

وَإِذْ يَتَحَاجُّونَ فِي النَّارِ فَيَقُولُ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُعْنُونَ عَنَّا نَصِيبًا مِّنَ النَّارِ

و آن‌گاه که در آتش با یکدیگر محاجه و نزاع می‌کنند، مستضعفان به مستکبران می‌گویند: «ما همواره پیرو شما بوده‌ایم، پس آیا می‌توانید بخشی از این آتش را از ما برگیرید؟»

۴۸

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ فِيهَا إِنَّ اللَّهَ قَدْ حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ

کسانی که گردنکشی کردند، گفتند: «(اکنون) همه‌ی ما در آن (آتش) می‌باشیم. خدا بی‌گمان میان بندگان (خود) داوری کرده است.»

۴۹

وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ ادْعُوا رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِّنَ الْعَذَابِ

و کسانی که در آتش‌اند، به نگهبانان جهنم گفتند: «پروردگارتان را بخوانید تا زمانی اندک از این عذاب را از ما تخفیف دهد.»

قَالُوا أَوْ لَمْ تَكُ تَأْتِيكُمُ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا بَلَىٰ قَالُوا
فَادْعُوا وَمَا دُعَاؤُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ

إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ
الْأَشْهَادُ

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعَذِرَتُهُمْ وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ
الدَّارِ

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْهُدَىٰ وَأَوْرَثْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ الْكِتَابَ

هُدًى وَذِكْرَىٰ لِأُولِي الْأَلْبَابِ

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ
رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَرِ

إِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي ءَايَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَتْهُمْ إِنْ
فِي صُدُورِهِمْ إِلَّا كِبْرٌ مَّا هُمْ بِبَالِغِيهِ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ
هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

لَخَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ خَلْقِ النَّاسِ وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُسِيءُ قَلِيلًا مَّا تَتَذَكَّرُونَ

گفتند: « و مگر پیامبرانتان با نشانه‌ها(ی روشن) فراسویتان
نمی‌آمدند؟» گفتند: «چرا.» گفتند: «پس بخواهید. و
درخواست کافران جز در (ژرفای) گمراهی نیست.»

همانا ما فرستادگان خود و کسانی را که گرویده‌اند، در
زندگی دنیا و روزی که گواهان بر پای می‌ایستند به‌راستی
یاری می‌کنیم.

(همان) روزی که ستمگران را پوزرشان سودی ندهد و
برای آنان تنها لعنت است و برایشان بدی آن سراسر است.

همانا موسی را هدایت دادیم و به فرزندان اسرائیل تورات
را به میراث نهادیم.

حال آنکه رهنمود و یادواره‌ای برای خردمندان ویژه است.

پس صبر کن که به‌راستی وعده‌ی خدا حق (و) پای برجا
است و برای کار دنباله‌دارت پوشش بخواه و به سپاس
پروردگارت، شامگاهان و بامدادان ستایشگر باش.

بی‌گمان آنان که درباره‌ی نشانه‌های خدا – بی آنکه حجتی
برایشان آمده باشد – به مجادله بر می‌خیزند، در
دل‌هایشان بجز خودبزرگ‌بینی (خیالی) چیزی نیست، که
هرگز به آن رسنده نیستند. پس به خدا پناه جوی (که)
همانا، (هم) او بس شنوای بسیار بیناست.

همواره آفرینش آسمان‌ها و زمین بزرگتر از آفرینش مردم
است، ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

و نابینایان و بینایان یکسان نیستند، و کسانی که ایمان
آورده و کارهای شایسته کرده‌اند (یکسان) نیستند و نه
بزه‌کاران. چه اندک یاد می‌کنید.

إِنَّ السَّاعَةَ لَأَتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ

ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَآذَنُوا تُؤَفَّكَونَ

كَذَٰلِكَ يُؤَفِّكُ الَّذِينَ كَانُوا بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ

هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِيَ الْبَيِّنَاتُ مِنْ رَبِّي وَأُمِرْتُ أَنْ أُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ

بی‌چون ساعت (رستاخیز) به‌راستی آمدنی است (و) در آن شکی مستند نیست، ولی بیشتر مردمان ایمان نمی‌آورند.

و پروردگارتان فرمود: «مرا بخوانید تا شما را اجابت کنم. در حقیقت، کسانی که از پرستش کبر می‌ورزند، به زودی در دوزخ به خواری در آیند.»

خداست که شب را برایتان پدید آورد، تا در آن آرام گیرید و روز را بینایی‌بخش (قرار داد). همانا خدا بر (سرو سامان) مردمان، بسیار صاحب فضیلت است ولی بیشتر مردم سپاس نمی‌دارند.

این است خدا، پروردگار شما (که) آفریننده‌ی هر چیزی است. خدایی جز او نیست. پس چگونه و چه زمانی (از او) به دروغ باز گردانیده می‌شوید؟

کسانی که نشانه‌های خدا را انکار (و انکار) می‌کرده‌اند این‌گونه (از خدا) رویگردان می‌شوند.

خدایی که زمین را برای ما قرارگاه (شایسته‌ی سکونت) نهاد و آسمان را (بر فرازش) بنیانی قرار داد و شما را صورتگری کرد و صورت‌های شما را نیکو نمود و از چیزهای پاکیزه به شما روزی داد. این است خدا پروردگارتان. پس (بلندمرتبه و بزرگ و) مبارک است خدا، پروردگار جهانیان.

اوست تنها زنده‌ی پاینده (و) خدایی جز او نیست. پس او را —در حالی‌که دین (خود) را برای وی بی‌آلایش گردانیده‌اید— بخوانید. سپاس (ها همه) ویژه‌ی خدا، پروردگار جهانیان است.

بگو: «من همواره نهی شده‌ام از اینکه جز خدا کسانی را که (شما) می‌خوانید پرستش کنم. هنگامی که از جانب پروردگارم مرا دلایل روشن رسیده، امر شده‌ام که تنها فرمانبردار پروردگار جهانیان باشم.»

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِّنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِّنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِّنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِّتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ ثُمَّ لِّتَكُونُوا شُيُوخًا وَمِنْكُمْ مَّنْ يُتَوَفَّىٰ مِن قَبْلٍ^ط وَلِّتَبْلُغُوا أَجَلًا مُّسَمًّى وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

۶۸

هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ^ط فَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ وَكُن فَيَكُونُ

۶۹
را ۴۱

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي ءَايَاتِ اللَّهِ أَنِّي يُصْرِفُونَ

۷۰

الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ^ط رُسُلَنَا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

۷۱

إِذِ الْأَغْلَالُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَالسَّلَاسِلُ يُسْحَبُونَ

۷۲

فِي الْحَمِيمِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ

۷۳

ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَيُّنَ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ

۷۴

مِن دُونِ اللَّهِ^ط قَالُوا صَلُّوا عَلَّنَا بَل لِّمَ نَكُن نَّدْعُوا مِن قَبْلُ شَيْئًا كَذَلِكَ يَضِلُّ اللَّهُ الْكَافِرِينَ

۷۵

ذَٰلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَمْرَحُونَ

۷۶

أَدْخُلُوا أَبْوََابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا^ط فَبئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ

۷۷

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ^ج فَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَقَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ

اوست کسی که شما را از خاکی آفرید، سپس از نطفه‌ای، آن‌گاه از علقه‌ای و بعد شما را (به صورت) کودکی برمی‌آورد و تا به نیروهایتان برسید (و) پس (از آن) سالخورده باشید. و از میان شما کسی است که مرگ پیش‌رس می‌یابد. و برای اینکه به مدتی که مقرر است برسید و شاید اندیشه کنید.

او همان کسی است که زنده می‌کند و می‌میراند. پس چون به چیزی حکم کند، همین قدر به آن می‌گوید: «شو» ، پس (بی‌درنگ) می‌شود.

آیا کسانی را که در (ابطال) آیات خدا مجادله می‌کنند ندیدی (که) تا کجا و تا کی (از حقیقت آیات الهی منحرف) می‌شوند.

کسانی که کتاب (خدا) و آنچه را که فرستادگان خود را بدان گسیل داشته‌ایم، تکذیب کردند. پس در آینده‌ای دور خواهند دانست؛

هنگامی که غل‌ها در گردن‌هایشان است و (نیز) زنجیرها، حال آنکه (با آن‌ها) کشانیده می‌شوند.

در میان جوشاب سپس در آتش (پرهیجان) بریان می‌گردند.

سپس به آنان گفته شد: «آنچه را در برابر خدا شریک می‌ساختید کجایند؟»

«بجز خدا؟!» گفتند: «گمشان کردیم، بلکه پیشتر (هم) ما چیزی را (جز خدا به خدایی) نمی‌خواندیم.» این‌گونه خدا کافران را ب‌راه می‌گذارد.

این (عقوبت) بدین جهت است که در زمین به ناروا شادی و سرمستی می‌کردید و اینکه در خوشحالی زیاد می‌نازیدید.

از درهای دوزخ جاودانه در آیید، پس چه بد است اقامتگاه سرکشان.

پس صبر کن که همانا وعده‌ی خدا حق است. پس اگر به‌راستی پاره‌ای از آنچه را که به آنان وعده داده‌ایم بی‌گمان به تو بنمایانیم و یا تو را از دنیا بی‌چون بیرون ببریم، در هر صورت آنان سوی ما بازگردانیده می‌شوند.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ
وَمِنْهُمْ مَّن لَّمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ
بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ فَإِذَا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ قُضِيَ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ
هُنَالِكَ الْمُبْطِلُونَ

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْعَمَ لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا
تَأْكُلُونَ

وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ
وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ

وَيُرِيكُمُ آيَاتِهِ فَأَيَّ آيَاتِ اللَّهِ تُنْكِرُونَ

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ
مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ قُوَّةً وَءَثَارًا فِي الْأَرْضِ
فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ مِّنَ
الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا قَالُوا ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَحَدُّهُ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا
بِهِ مُشْرِكِينَ

فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا سُنَّتَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ
خَلَتْ فِي عِبَادِهِ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ

و همانا به راستی پیش از تو فرستادگانی را فرستادیم (و
ماجرای) برخی از آنان را بر تو حکایت کردیم و برخی از
ایشان را بر تو حکایت نکردیم. و هیچ فرستاده‌ای را (چنان)
نبوده است که نشانه‌ای آورد جز به اذن خدا. پس هنگامی
که فرمان خدا در رسد بحق داوری شود و آنجاست که
باطل‌کنندگان (حق) زیان می‌کنند.

همان خدایی که چهارپایان نعمت‌وار را برایتان نهاد، تا از
برخی از آنها سواری گیرید و از برخی از آنها می‌خورید.

و در آنها برای شما سودهایی است. و برای اینکه بر آنها به
نیازی که در سینه‌هایتان است برسید، و بر آنها و بر
کشتی‌ها حمل می‌شوید.

و نشانه‌های خویش را به شما می‌نمایاند، پس کدام یک از
نشانه‌های خدا را انکار (و انکار) می‌کنید؟

آیا پس در (تاریخ و جغرافیای) زمین نگشته‌اند، تا ببینند
فرجام کسانی که پیش از آنان بودند چگونه بوده است؟
(آنان) بیشتر از اینان و در نیرویی و در آثاری در زمین،
استوارتر بودند و (اما) آنچه به دست می‌آورده‌اند، به
حالشان سودی نبخشید.

پس چون پیامبران‌شان دلایل آشکار برایشان آوردند، به آن
چیز (مختصری) از دانش که نزدشان بود خرسند شدند و
(سرانجام) آنچه به مسخره می‌گرفتند آنان را فرو گرفت.

پس چون سختی (عذاب) ما را دیدند گفتند: «فقط به خدا
ایمان آوردیم و بدانچه با او شریک می‌گردانیدیم کافریم.»

پس هنگامی که عذاب ما را مشاهده کردند، دیگر ایمانشان
برایشان سودی نداشت. سنت خدا را که از (دیر باز)
درباره‌ی بندگان‌ش چنین جاری شده (پروا بدار) و آنجاست
که کافران زیان کرده‌اند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حم

حم.

تَنْزِيلُ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كِتَبٌ فَصِّلْتُ ءَايَتُهُ، قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ

وَقَالُوا قُلُوبُنَا فِيْ أَكِنَّةٍ مِّمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ وَفِيْ ءَاذَانِنَا وَقْرٌ

وَمِنْ بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ حِجَابٌ فَأَعْمَلْ إِنَّا عَمِلُونَ

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهٌُ

وَاحِدٌ فَاسْتَقِيمُوا إِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوهُ ۗ وَوَيْلٌ لِّلْمُشْرِكِينَ

الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ

قُلْ أَتَيْنَكُم لَتَكْفُرُونَ بِالَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ فِيْ يَوْمَيْنِ

وَتَجْعَلُونَ لَهُۥٓ أَنْدَادًا ۚ ذَٰلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ

وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ مِّنْ فَوْقِهَا وَبَرَكَ فِيهَا وَقَدَّرَ فِيهَا

أَقْوَاتَهَا فِيْ أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءً لِّلسَّالِينَ

ثُمَّ أَسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ

أُتِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ

(این وحی) فروفرستاده‌ای است تدریجی از (جانب) خدای رحمتگر بر آفریدگان، رحمتگر بر ویژگان.

کتابی است (که) آیات آن، (با همه‌ی فشرده‌گیش) با کمال روشنی تبیین شده. قرآنی است روشن‌زبان برای مردمی که (زبان روشن را) می‌دانند.

حال آنکه بشارتگر و هشداردهنده است و (اما) بیشتر آنان (از آن) رویگرداندند. پس آنان (این شنیدنی‌ها را) نمی‌شنوند.

و گفتند: «دل‌های ما از آنچه ما را سوی آن می‌خوانی (و می‌خواهی) سخت در پوشش‌هایی است، و در گوشه‌ایمان سنگینی و میان ما و تو پرده‌ای است؛ پس تو کار خود را انجام بده، (که) ما (نیز) همواره (کار خود را) انجام دهنده‌ایم.»

بگو: «من تنها بشری چون شمایم (جز اینکه) به من وحی می‌شود که خدای شما خدایی است یگانه. پس (بعد از هر گونه کژی) فراسوی او پایداری پریها و راستا و پای برجا بجوید و از او پوشش بخواهید. و وای بر مشرکان!»

کسانی که زکات نمی‌دهند و ایشان به آخرت کافرانند.

کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته‌ی (ایمان) کرده‌اند، بی‌گمان برایشان پاداشی بی‌پایان و بی‌منت و ناگسستنی است.

بگو: «آیا (این) شمايید، که بی‌گمان به آن کسی که زمین را در دو روز [زمان] آفرید، همی کفر می‌ورزید و برای او همتیانی قرار می‌دهید؟ این (بزرگ)، پروردگار جهانیان است.»

و در (سفینه‌ی) زمین، از فراز آن (لنگر آسا) کوه‌ها(یی همچون میخ در بن زمین) و در آن برکتی فراوان پدید آورد و خوراکی‌های آن را در چهار روز [زمان] (دیگر) اندازه‌گیری کرد (که) برای خواهندگان (به گونه‌ای) برابر (با یکدیگر و با نیازشان) است.

سپس آهنگ (آفرینش) آسمان کرد، در حالی که بخاری (گازین) بود. پس به آن و به زمین (با سخنی تکوینی) فرمود: «خواه یا ناخواه بیايید.» آن دو گفتند: «فرمان‌پذیر آم‌دیم.»

فَقَضَلَهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا وَزَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصْبِيحٍ وَحِفْظًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

۱۳

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِثْلَ صَاعِقَةِ عَادٍ وَثُمُودَ

۱۴

إِذْ جَاءَتْهُمْ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ ۖ قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً فَإِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِءٍ كَافِرُونَ

۱۵

فَأَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً ۖ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ

۱۶

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ نَحْسَاتٍ لِنُذِيقَهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَخْزَىٰ وَهُمْ لَا يُنصَرُونَ

۱۷

وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَىٰ عَلَى الْهُدَىٰ ۖ فَأَخَذَتْهُمْ صَاعِقَةُ الْعَذَابِ الْهُونِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

۱۸

وَنَجَّيْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ

۱۹
۴۱۵ر

وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللَّهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ

۲۰

حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاءُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَأَبْصَرُهُمْ وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

پس آنها را (به صورت) هفت آسمان، در دو روز [زمان] مقرر داشت و در هر آسمان کار (مربوط به) آن را وحی فرمود. و آسمان نزدیکتر را به چراغ‌هایی (از ستارگان) بیاراستیم و (نیز) برای نگهبانی (از دزدان آسمانی). این است اندازه‌گیری آن عزیز بسیار دانا.

پس اگر روی برتافتند بگو: «شما را از خروشی آتشین، چون آذرخش عاد و ثمود بر حذر داشتم.»

چون فرستادگان (ما) از پیش رویشان و از پشت (سر)شان سوییشان آمدند (و گفتند: «جز خدا را نپرستید»، گفتند: «اگر پروردگار ما می‌خواست، همانا (برایمان) فرشتگانی فرو می‌فرستاد. پس بی‌گمان ما به آنچه بدان فرستاده شده‌اید کافریم.»

پس اما عادیان، بناحق در زمین سر تکبر برافراشتند و گفتند: «از ما نیرومندتر کیست؟» آیا و ندیدند که آن خدایی که خلقشان کرده، (هم) او از ایشان نیرومندتر است؟ حال آنکه آنان آیات ما را انکار (و انکار) می‌کرده‌اند.

پس بر آنان تندبادی توفنده و زیان‌بار و بسی سرد، در روزهایی شوم فرستادیم تا در زندگی دنیا عذاب رسوایی را بدانان بچشانیم و عذاب آخرت بی‌گمان رسواکننده‌تر است؛ حال آنکه آنان یاری نشوند.

و اما ثمودیان؛ پس آنان را راه نمودیم؛ پس کوردلی (و گمراهی) را بر هدایت ترجیح دادند. پس به (کیفر) آنچه مرتکب می‌شده‌اند، خروش آتش زبانه‌دار عذاب خفت‌بار آنان را بر گرفت.

و کسانی را که ایمان آوردند و پروا می‌داشته‌اند رهانیدیم.

و (یاد کن) روزی را که دشمنان خدا فراسوی آتش گرد آورده شده‌اند. پس ناگزیر و ناگزیز (در آن) جمع می‌گردند.

تا چون بدان رسند، گوش‌هاشان و دیدگان‌شان و پوست‌ها [بدن‌ها]شان به آنچه می‌کرده‌اند گواهی می‌دهند.

وَقَالُوا لَجُلُودِهِمْ لَمْ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَرُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ

وَذَالِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَرْدَبَكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ

فَإِنْ يَصِيرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ وَإِنْ يَسْتَعْتِبُوا فَمَا هُمْ مِنَ الْمُعْتَبِينَ

وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرَنَاءَ فَزَيَّنُوا لَهُمْ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ وَالْغَوْا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَغْلِبُونَ

فَلَنُذِيقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ

ذَٰلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ النَّارُ لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ جَزَاءً بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا الَّذِينَ أَضَلَّانَا مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ نَجْعَلُهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونَا مِنَ الْأَسْفَلِينَ

و به پوست‌ها [بدن‌ها]شان گفتند: «چرا بر ضدّ ما شهادت دادید؟» (در پاسخ) گفتند: «همان خدایی که هر چیزی را به زبان در آورده، ما را (نیز) گویا گردانیده است، حال آنکه او نخستین بار شما را آفرید و تنها سوی او برگردانیده می‌شوید.»

و (شما) از اینکه مبدا گوش‌هاتان و دیدگانتان و پوست‌هایتان بر ضدّ شما گواهی دهند تاب و توان پوششی (از آن‌ها) نمی‌داشتید. لیکن گمان داشتید که خدا بسیاری از آنچه را عمل می‌کنید نمی‌داند.

و همین است گماتان که دربارهی پروردگارتان بردید؛ شما را با نکوهش هلاک کرد و از زیانکاران شدید.

پس اگر شکیبایی نمایند، جایگاهشان (همان) آتش است و اگر (هم) از در سرزنش (خود) در آیند (این هم) از آنان پذیرفتنی نیست.

و برای آنان دمسازانی (همچون خودشان) برگماشتیم. پس آنچه را پیش رویشان و آنچه در پی آنان بود در نظرشان زیبا جلوه دادند، و فرمان (عذاب) در میان امت‌هایی از جن و انس که پیش از آنان همچنان درگذشتند برایشان واجب آمد؛ چرا که آنان بی‌امان (از) زیانکاران بوده‌اند.

و کسانی که کافر شدند گفتند: «برای این قرآن (و پیشبرد آن) گوش فرا دهید و در آن لغو و سخنان بیجا بیفکنید، شاید شما پیروز شوید.»

پس کسانی را که کافر شدند همانا بی‌گمان عذابی سخت می‌چشانیم و آنان را بی‌چون و بی‌امان به بدترین اعمالشان که می‌کرده‌اند جزا می‌دهیم.

این است سزای دشمنان خدا؛ آتش، که در آن برایشان خانه‌ی ماندنی است. حال آنکه جزایی به کیفر آن است که نشانه‌های ما را (دانسته) انکار (و انکار) می‌کرده‌اند.

و کسانی که کفر ورزیدند گفتند: «پروردگاران! آن دو –از جن و انس– که ما را همراه کردند به ما نشان ده، تا آنها را زیر قدم‌هایمان بگذاریم، تا از پست‌ترین (کسان) باشند.»

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ
الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ
تُوعَدُونَ

۳۱

نَحْنُ أَوْلِيَائُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا
مَا تَشْتَهُى أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدَّعُونَ

۳۲

نُزُلًا مِّنْ غَفُورٍ رَّحِيمٍ

۳۳
۴۱۷ر

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ
إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ

۳۴

وَلَا تَسْتَوِ الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ
فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ

۳۵

وَمَا يُلْقَاهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلْقَاهَا إِلَّا ذُو حَظٍّ
عَظِيمٍ

۳۶

وَأَمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

۳۷

وَمِنْ عَآيَتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا
لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنْتُمْ
إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ

۳۸
سجده
واجب

فَإِنْ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ
وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْأَمُونَ ۝

به راستی کسانی که گفتند: «پروردگار ما خداست» سپس
(در گفتارشان) ایستادگی کردند، فرشتگان دمامم بر آنان
فرود می‌آیند (و می‌گویند:) «بیم مدارید و غمین نباشید و
یکدیگر را به بهشتی که وعده یافته‌بودید شادباش‌گویید.»

«در زندگی دنیا و در آخرت ما دوستان و یاوران شماسیم و
در آن (بهشت) هر چه میل داشته باشید برای شماست و
هر چه خواستار باشید در آنجا خواهید داشت؛»

«میهمان‌سرای آماده‌ای که از سوی (خدای) پوشنده‌ی
رحمتگر بر ویژگان است.»

و کیست خوش‌گفتارتر از آن کس که سوی خدا دعوت کرد و
کاری شایسته نمود و گفت: «من همواره (در برابر خدا) از
تسلیم‌شدگانم.»

و (هرگز) نه نیکی و نه بدی (با یکدیگر) برابر نیستند. بدی
را بدان‌گونه که بهتر است دفع کن؛ آن‌گاه کسی که میان تو
و میان او دشمنی است، گویی دوستی بس (خون)‌گرم (و
هم جوش) است.

و این (خصلت) را جز کسانی که شکبیا بودند درنیابند و آن
را جز صاحب بهره‌ای بزرگ، در نخواهد یافت.

و اگر بی‌گمان کشتی (دمدمه‌ای) از شیطان تو را از جای
برگند، پس به خدا پناه ببر. همانا، همو بسیار شنوای بسی
دانااست.

و از نشانه‌های او شب و روز و خورشید و ماه است؛ نه برای
خورشید سجده کنید و نه برای ماه. و اگر تنها او را
می‌پرستید، تنها برای خدایی سجده کنید که آنها را آفریده
است.

پس اگر کبر ورزیدند، کسانی که (در عبودیت و معرفت)
نزد پروردگارشانند برایش شباروز تسبیح گویند، حال آنکه
آنان رنجور (و خسته) نمی‌شوند.

وَمِنْ ءَايَاتِهِۦ أَنَّكَ تَرَى الْأَرْضَ خَاشِعَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ ۚ إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا لَمُحْيِ الْمَوْتِ ۚ إِنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي ءَايَاتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَا أَفَمَن يُلْقَىٰ فِي النَّارِ خَيْرٌ أَمْ مَن يَأْتِي ءَامِنًا يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۚ أُعْمِلُوا مَا شِئْتُمْ إِنَّهُۥ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالَّذِ كُرِ لَمَّا جَاءَهُمْ ۖ وَإِنَّهُ لَكِتَابٌ عَزِيزٌ

لَا يَأْتِيهِ الْبَطِلُ مِن بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِن خَلْفِهِ ۖ تَنزِيلٌ مِّنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ

مَا يُقَالُ لَكَ إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِن قَبْلِكَ ۚ إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا أَعْجَمِيًّا لَقَالُوا لَوْلَا فُصِّلَتْ ءَايَاتُهُ ۖ ءَأَعْجَمِيٌّ وَعَرَبِيٌّ ۚ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا هُدًى وَشَفَآءٌ ۚ وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي ءَاذَانِهِمْ وَقُرْ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى ۚ أُولَٰئِكَ يُنَادُونَ مِن مَّكَانٍ بَعِيدٍ

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَآخْتَلَفَ فِيهِ ۚ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ ۚ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ

مَّنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ۚ وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ

و از نشانه‌های اوست، که تو زمین را به‌راستی افسرده می‌نگری. پس چون باران بر آن فرو ریزیم به جنبش در آید و بر دمد. (آری،) همان کسی که آن را زندگی بخشید، همانا زنده‌کننده‌ی مردگان است. به‌راستی او بر هر چیزی بس تواناست.

بی‌امان کسانی که آیات ما را (از آشکاری) در خاک (عناد و جهالت) پوشیده می‌دارند بر ما پوشیده نیستند. آیا پس آنکه در آتش افکنده می‌شود بهتر است، یا کسی که در روز قیامت آسوده خاطر و با آرامش می‌آید؟ هر چه خواهید بکنید (که) به‌راستی او به آنچه انجام می‌دهید بیناست.

کسانی که به این یادواره [قرآن] – چون بدیشان رسید– کفر ورزیدند (به کیفر خود می‌رسند). و به‌راستی آن کتابی است عزیز.

از پیش رویش و از پشت (سر)ش باطل سویش نیاید؛ فرو فرستاده‌ای پیاپی از حکیمی بس ستوده است.

به تو جز آنچه به پیامبران پیش از تو گفته شده است گفته نمی‌شود. به‌راستی پروردگارت همواره صاحب پوشش و دارنده‌ی عقابی [پیگیری‌ای] پردرد است.

و اگر این (کتاب) را قرآنی عجمی گردانیده بودیم بی‌چون می‌گفتند: «چرا آیه‌های آن جداسازی و تبیین نشده؟ آیا (کتابی) عجمی و (مخاطب آن) عرب زبان؟» بگو: «این (کتاب) برای کسانی که ایمان‌آورنده‌اند رهنمود و درمانی است. و کسانی که ایمان نمی‌آورند در گوش‌هایشان سنگینی است و قرآن برایشان کوری (و ره‌گم‌کردگی) است. ایشان از مکانی دور ندا داده می‌شوند.

و به‌راستی و درستی موسی را کتاب [تورات] دادیم؛ پس در آن اختلاف شد و اگر از جانب پروردگارت فرمان [مهلت] سبقت نگرفته بود، بی‌گمان میانشان داوری شده بود و اما آنان در (باره‌ی) آن در (ژرفای) شکی مستندند.

هر که کار شایسته‌ای کند، به سود (خود) اوست؛ و هر که بدی کند، به زیان (خود) اوست. و پروردگار تو به بندگان (خود) بسیار ستمکار نیست.

إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ مِّنْ أَكْمَامِهَا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ أَيْنَ شُرَكَائِيَ قَالُوا ءَاذَنَّاكَ مَا مِنَّا مِنْ شَهِيدٍ

وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَدْعُونَ مِن قَبْلُ وَظَنُوا مَا لَهُمْ مِّنْ حَافِظٍ

لَا يَسْمُ الْإِنسَنُ مِن دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِن مَّسَّهُ الشَّرُّ فَيَئُوسٌ قَنُوطٌ

وَلَيْنُ أَذَقْنَهُ رَحْمَةً مِّنَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ مَّسَّتْهُ لَيَكُولَنَّ هَذَا لِي وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِن رُّجِعْتُ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّ لِي عِندَهُ لَلْحُسْنَىٰ فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ

وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنسَنِ أَعْرَضَ وَنَجَّجَانِيهِ ؕ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَاءٍ عَرِيضٍ

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِن كَانَ مِنْ عِندِ اللَّهِ ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهِ ؕ مَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ

سَنُرِيهِمْ ءَايَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

أَلَا إِنَّهُمْ فِي مِرْيَةٍ مِّن لِّقَاءِ رَبِّهِمْ ؕ أَلَا إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ خَبِيرٌ

۴۸

۴۹

۵۰

۵۱

۵۲

۵۳

۵۴

علمِ رستاخیز تنها سوی او برگشت می‌شود. و میوه‌ها از غلاف‌هایشان بیرون نمی‌آیند و هیچ مادینه‌ای باری نمی‌گیرد و باری نمی‌گذارد، مگر در (پرتو) علم او. و روزی که (خدا) آنان را ندا در دهد: «شریکان من کجایند؟» گویند: «با بانگ رسا به تو اعلام می‌کنیم (که) هیچ گواهی (بر شریکان) از میان ما نیست.»

و آنچه از پیش می‌خواندند از (نظر) آنان گم و ناپدید شد و گمان (درستی) کردند (که) آنان را هرگز راه گریزی نیست.

انسان از درخواست خیر خسته نمی‌شود و چون آسیبی بدو در رسد کانون یأس و نومیدی است.

و اگر به‌راستی از جانب خود بدو رحمتی – پس از زبانی که به او رسیده است – بچشانیم، (هم) او همانا بی‌چون خواهد گفت: «من سزاوار آتم و گمان ندارم که رستاخیز بر پا شونده است و اگر هم بر فرض محال سوی پروردگارم باز گردانیده شوم بی‌گمان نزد او برایم (زندگی) بس بهتر خواهد بود.» پس همواره کسانی را که کافر شدند (یا) کفران کردند، به آنچه انجام داده‌اند همانا به خوبی آگاه خواهیم کرد و بی‌گمان از عذابی سخت بی‌امان به آنان خواهیم چشانید.

و چون انسان را نعمتی دادیم، روی برتابد و خود را (از روی تکبر) به پهلویش خرامان کنار کشد و چون آسیبی بدو در رسد دارای درخواستی وسیع است.

بگو: «آیا دیدید اگر (قرآن) از نزد خدا باشد، سپس به آن کافر شدید، چه کسی گمراه‌تر از آن کس خواهد بود که در جداسازی و مخالفتی دور و دراز (دچارشده) است؟»

به زودی نشانه‌های خود را در تمامی افق‌ها و دیدگاه‌ها و در خودهایشان بدیشان می‌نمایانیم، تا برایشان به‌راستی روشن گردد که او تمامی حق است. آیا و کافی نیست که پروردگارت خود همواره بر هر چیزی بسی گواه است؟

هان! (که) آنان در لقای پروردگارشان در (ثرفای) شکی بی‌مستند فرو رفته‌اند. هان! که او بی‌گمان بر هر چیزی احاطه (ی علمی و قدرت و حکمت) دارد.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱
۴۱۹

حم

حم.

عَسَق

۲

عسق.

كَذَلِكَ يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ اللَّهُ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ

۳

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۖ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

۴

تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ ۚ وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ
بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ ۗ أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ
الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

۵

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ اللَّهُ حَفِیْظٌ عَلَيْهِمْ وَمَا
أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ

۶

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِتُنْذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ
حَوْلَهَا وَتُنْذِرَ يَوْمَ الْجُمُعِ لَا رَيْبَ فِيهِ ۚ فَرِیقٌ فِي الْجَنَّةِ
وَفَرِیقٌ فِي السَّعِيرِ

۷

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِنْ يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ
فِي رَحْمَتِهِ ۚ وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

۸

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ ۖ فَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ يُحْيِي
الْمَوْتَىٰ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۹

وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ ۚ إِلَى اللَّهِ ذَلِكُمُ اللَّهُ
رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ

۱۰
۴۲۰

این گونه، خدای عزیز و حکیم سوی تو و سوی کسانی که
پیش از تو بودند وحی می‌کند.

آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است تنها از اوست و او
تنها بلندمرتبه‌ی بزرگ است.

چیزی نمانده که (در پی‌آمد شرک) آسمان‌ها از فرازشان
بشکافند. و فرشتگان با سپاس پروردگارشان، تسبیح
می‌گویند، و برای کسانی که در زمین هستند بسی پوشش
می‌طلبند. آگاه باش! همانا خداست که همو بسی پوشنده‌ی
رحمتگر بر ویژگان است.

و کسانی که به جای او سرپرستانی (برای خود) گرفته‌اند،
(بدانند که) خداست که بر آنان (و اینان) نگهبان است، و تو
بر اینان نگهبانی نیستی.

و بدین‌سان قرآنی آشکار سوی تو وحی کردیم تا مرکز
مجمعات مکلفان [مکه] و کسانی را که پیرامون آنند
هشدار دهی و (نیز) روز گرد آمدن (مکلفان) را – که شکی
مستند در آن نیست – هشدار دهی؛ (در آن روز) گروهی
در بهشتند و گروهی در آتش سوزان فروزان.

و اگر خدا می‌خواست، همانا آنان را (به اجبار) امتی یگانه
می‌گردانید. و اما هر که را بخواهد، به رحمت خویش
درمی‌آورد. و ستمگران (هرگز) نه هیچ پشتیبانی دارند و نه
یآوری.

یا از مادون او سرپرستانی (برای خود) گرفته‌اند؟ پس
خداست که (هم) او سرپرست (راستین) است و اوست که
مردگان را زنده می‌کند و (هم) اوست که بر هر چیزی بسی
تواناست.

و درباره‌ی هر چیزی اختلاف کردید، پس حکمش تنها سوی
خداست. این پروردگار من است. تنها بر او توکل کردم و
تنها سوی او پیاپی باز می‌گردم.

فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا يَذُرُّكُمْ فِيهِ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

شَرَعَ لَكُم مِّنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَن يُنِيبُ

وَمَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعِيًا بَيْنَهُمْ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى لَّفَقَضَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ أُورِثُوا الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ

فَلِذَلِكَ فَادَّعُ وَأَسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ ءَامَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمُ اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ لَنَا أَعْمَلْنَا وَلَكُمْ أَعْمَلُكُمْ لَا حُجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ

پدیدآورنده‌ی آسمان‌ها و زمین (بر فطرت توحید) است. از سنخ خودتان برایتان جفت‌هایی قرار داد، و از دام‌ها (نیز) جفت‌هایی(نهاد). بدین وسیله شما را در آفرینش آشکار و نمودار می‌گرداند. هرگز چیزی (در ذات و صفات و افعالش) همانند او نیست و اوست بسیار شنوای بس بینا.

گنجینه‌ها، سازمان‌ها و سامان‌ها و درب‌های آسمان‌ها و زمین(و همه چیز آن‌ها) تنها از آن اوست. برای هر کس که بخواهد روزی را گشاده یا تنگ می‌گرداند. همواره اوست که به هر چیزی بس داناست.

از کل دین، آنچه را که به نوح درباره‌ی آن سفارش کرد، برایتان راهی بگشود. و آنچه را به تو وحی کردیم و آنچه را که درباره‌ی آن به ابراهیم و موسی و عیسی سفارش نمودیم که: «دین را بر پا بدارید و در آن از یکدیگر جدا نشوید.» بر مشرکان آنچه که ایشان را سوی آن فرامی‌خوانی، گران می‌آید. خدا هر که را بخواهد، سوی خود برمی‌گزیند و هر که را به او برگشت پیایی می‌کند، سوی خود راه می‌نماید.

و (در دین) متفرق نشدند، مگر پس از آنکه علم (وحیانی) برایشان آمد، در حال ستم‌کاری (و برتری جویی) میان یکدیگر. و اگر سخنی (دایر بر تأخیر عذاب) از جانب پروردگارت تا زمانی معین، پیشی نگرفته بود، بی‌گمان (در دنیا) میانشان (عملاً) داوری می‌شد. و کسانی که بعد از آنان کتاب (وحیانی) را به میراث یافتند، به‌راستی در(باره‌ی) آن در (ژرفای) شکی مستند غوطه‌ورند.

پس بنابراین (در برابر گسیختگی مکلفان از حق)، تو همچنان به دعوت (رسالتی پایانی) بپرداز و همان گونه که مأموری ایستادگی کن و هوس‌های آنان را پیروی مکن و بگو: «به هر کتابی که خدا نازل کرده است ایمان آوردم و مأمور شدم میاتتان عدالت و ساماندهی کنم؛ خدا، پروردگار ما و پروردگار شماست؛ اعمال ما از آن ما و اعمال شما از آن شماست؛ حجتی (جز حجت الهی) در میان ما و میان شما نیست؛ خدا بین ما را جمع می‌کند و بازگشت همه تنها سوی اوست.»

وَالَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا أُسْتُجِيبَ لَهُمْ حُجَّتُهُمْ دَاحِضَةً عِنْدَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ

و کسانی که در (باری) خدا- پس از آنکه دعوتش پذیرفته شد -به مجادله و ستیز برخیزند، حجتشان پیش پروردگارشان باطل و ناچیز است و خشمی (از خدا) بر ایشان بوده و برایشان عذابی سخت است.

اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ

۱۷

خداست که کتاب را به تمامی حق و وسیله‌ی سنجش را فرود آورد. و چه به تو می‌فهماند (که) شاید (آن) ساعت (پایانی) نزدیک باشد؟

يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ أَلَا إِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ

۱۸

کسانی که به آن ایمان ندارند بسی شتابزده آن را می‌خواهند، و کسانی که ایمان آورده‌اند، از آن با تعظیم هراسناکند و می‌دانند که آن حق است. هان! همانا آنان که در (باری) قیامت تردیدی بی‌مستند می‌ورزند، همواره در گمراهی دور و درازی می‌باشند.

اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ

۱۹

خدا نسبت به بندگانش بسی کانون لطف است؛ هر که را بخواهد روزی می‌دهد و اوست (همان) نیرومند عزیز.

مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ

۲۰
۴۲۱ ر

کسی که کشت آخرت را می‌خواسته، برای وی در کشته‌اش می‌افزاییم و کسی که کشت این دنیا را می‌خواسته، به او برخی از آن را می‌دهیم؛ حال آنکه در آخرت او را بهره و نصیبی نیست.

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۲۱

یا برای آنان شریکانی است که در آنچه خدا بدان اجازه نداده، برایشان راهی از (آن) دین گشودند؟ و اگر کلمه‌ی (ربانی) جداسازی (درباره‌ی جدایی رستاخیز از دنیا) نبود، بی‌گمان (در همین دنیا) میانشان (عملاً) داوری می‌شد. و برای ستمکاران شکنجه‌ای پر درد است.

تَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَهُمْ وَقَعُ بِهِمْ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتِ الْجَنَّاتِ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ

۲۲

(پس از مرگ) ستمکاران را از آنچه انجام دادند، با بزرگداشتی هراسناک می‌بینی و حال آنکه (همان اعمال) به (سر و سامان) ایشان فرود آورده است. و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده‌اند، در سبزه‌زارها و باغ‌هایند (و) آنچه را خواهند نزد پروردگارشان خواهند داشت. این است همان فضلیت بزرگ.

ذَٰلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهَ عِبَادَهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ وَمَن يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ فِيهَا حُسْنًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَإِن يَشِإِ اللَّهُ يَخْتِمْ عَلَى قَلْبِكَ وَيَمْحُ اللَّهُ الْبَاطِلَ وَيُحِقُّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَن عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ

وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضْلِهِ ۗ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ

وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ وَلَكِن يُنَزِّل بِقَدَرٍ مَّا يَشَاءُ إِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ

وَهُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ الْغَيْثَ مِّن بَعْدِ مَا قَنَطُوا وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ ۗ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ

وَمِنَ ءَايَاتِهِ خَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَثَّ فِيهِمَا مِن دَابَّةٍ ۚ وَهُوَ عَلَىٰ جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ

وَمَا أَصَابَكُمْ مِّن مُّصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُوا عَن كَثِيرٍ

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ ۚ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

۲۴

۲۵

۲۶

۲۷
حزب
۱۹۵

۲۸

۲۹

۳۰
۴۲۲ ر

۳۱

این (نماد) بزرگ همان پاداشی است، که خدا بندگان خود را که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده‌اند (بدان) مژده می‌دهد. بگو: «بر آن (رسالت) پاداشی از شما نمی‌خواهم، مگر دوستی درباره‌ی نزدیکتران (رسالتی خود).» و هر کس نیکی را با دشواری به جای آورد، برای او در آن نیکی‌ای (بسیار) خواهیم افزود. به‌راستی خدا بسی پושنده‌ی شکرگزار است.

یا می‌گویند: «بر خدا دروغی بسته است!» پس اگر خدا بخواهد بر دلت مهر پایانی می‌نهد. و خدا باطل را محو و حق را با کلمات خویش پا برجا می‌کند. اوست که به (راز) ذات سینه‌ها بسی داناست.

و اوست کسی که توبه را از بندگان خود می‌پذیرد و از گناهان(شان) درمی‌گذرد و آنچه می‌کنید می‌داند.

و (درخواست) کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته (ی ایمان) کرده‌اند، به شایستگی اجابت می‌کند و از فضل خویش به آنان افزون می‌بخشد. و برای کافران عذابی سخت است.

و اگر خدا روزی را بر بندگانش فراخ گرداند، بی‌گمان در زمین سر به طغیان و تجاوز برمی‌دارند. ولی آنچه را بخواهد به اندازه‌ای (که مصلحت است) به تدریج فرو می‌فرستد. به‌راستی او به (حال) بندگانش (بسی) آگاه و بیناست.

و اوست کسی که باران را – پس از آنکه (مردمان) نومید شدند – فرود می‌آورد و رحمت خویش را (بر آنان) می‌گسترده و (هم) اوست سرپرست بسی ستوده.

و از نشانه‌های (ربوبیت) اوست آفرینش آسمان‌ها و زمین و آنچه از جنبندگان در آن دو پراکند و او هرگاه می‌خواهد بر گردآوردن (عاقلان)شان بسی تواناست.

و هر (گونه) مصیبتی به شما در رسید ناشی از دستاورد خود شماست و (خدا) از بسیاری (از این‌ها در دنیا) چشم‌پوشی می‌کند.

و شما در زمین درمانده‌کننده‌ی (خدا و خدایان) نیستید و جز خدا برای شما هیچ سرپرست و یآوری (هم) نیست.

وَمِنْ ءَايَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ

۳۳

إِنْ يَشَأْ يُسْكِنِ الرِّيحَ فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلَى ظَهْرِهِۦ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ

۳۴

أَوْ يُوقِنَنَّ بِمَا كَسَبُوا وَيَعْفُ عَنْ كَثِيرٍ

۳۵

وَيَعْلَمَ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي ءَايَاتِنَا مَا لَهُمْ مِّنْ حَّيْصٍ

۳۶

فَمَا أُوتِيتُمْ مِّنْ شَيْءٍ فَمَتَّعِ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

۳۷

وَالَّذِينَ يَمْتَنِبُونَ كَبَرِ الْأَثَمِ وَالْفَوَاحِشِ وَإِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ

۳۸

وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ

۳۹

وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ

۴۰

وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا ۖ فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ ۗ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ

۴۱

وَلَمَنِ اتَّقَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِ ۖ فَأُولَٰئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِّنْ سَبِيلٍ

۴۲

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ ۚ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۴۳

وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَٰلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ

۴۴

ر۴۲۳

وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَلِيٍّ مِّنْ بَعْدِهِ ۖ وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَىٰ مَرَدٍّ مِّنْ سَبِيلٍ

و از نشانه‌های (ربانی) او کشتی‌های دریانورد کوه‌پیکر – چون پرچم‌ها– در دریاست.

اگر بخواهد باد را ساکن می‌گرداند، پس کشتی‌ها همچنان بر روی آن [دریا] ساکن بمانند. همانا در این (امر) برای هر شکیبای بسیار شکرگزاری نشانه‌هاست.

یا به (سزای) آنچه (کشتی‌نشینان) مرتکب شده‌اند هلاکشان می‌کند و از بسیاری از آنها (اکنون) درمی‌گذرد.

و (تا) آنان را که در آیات ما مجادله می‌کنند، نشانه نهد. ایشان را هیچ گریزگاهی نیست.

پس آنچه به شما داده شده، برخورداری (از کالای) زندگی دنیاست و آنچه پیش خداست برای کسانی که ایمان آورده و به پروردگارشان اعتماد دارند بهتر و پایدارتر است.

و کسانی که از گناهان بزرگ‌تر و زشتکاری‌های تجاوزگر خود را دور می‌دارند و چون به خشم در می‌آیند، (هم)آنان درمی‌گذرند.

و کسانی که (ندای) پروردگارشان را پاسخ مثبت داده و نماز بر پا داشته و کارشان در میانشان مشورت است و از آنچه روزیشان داده‌ایم انفاق می‌کنند.

و کسانی که چون ستم برایشان رسد، (هم)ایشان بی‌قرار، کوشا و جویای یاری می‌باشند.

و جزای بدی، بدی‌ای همانند آن است. پس هر کس درگذرد و نیکوکاری کند، پاداش او بر خداست. بی‌گمان او ستمگران را دوست نمی‌دارد.

و کسانی که پس از ستم (دیدن) خود، با کوششی همی یاری جویند (و انتقام گیرند) پس راهی [نکوهشی] بر ایشان نیست.

راه (نکوهش) تنها بر کسانی است که به مردم ستم می‌کنند و در زمین (و زمینه‌ی تکلیف) بناحق تجاوز می‌نمایند. ایشان برایشان عذابی دردناک است.

و هر که همواره صبر کند و (از تجاوز دیگران) چشم پوشد، بی‌چون این (خویشتن‌داری، حاکی) از اراده‌ی قوی (در) کارهاست.

و هر که را خدا بی‌راه کند، برای او هیچ سرپرستی پس از او نیست. و ستمگران را می‌بینی که چون عذاب را بنگرند گویند: «آیا راهی برای بازگشت (به دنیا) هست؟»

وَتَرَاهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَشِيعِينَ مِنَ الدَّلِّ يَنْظُرُونَ مِنْ
طَرْفٍ خَفِيٍّ وَقَالَ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ الْخَسِرِينَ الَّذِينَ
خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي
عَذَابٍ مُّقِيمٍ

وَمَا كَانَ لَهُمْ مِّنْ أَوْلِيَاءَ يَنْصُرُونَهُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ وَمَنْ
يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ

أَسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ مِّنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنْ
اللَّهِ مَا لَكُمْ مِّنْ مَّلْجَأٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُمْ مِّنْ نَّكِيرٍ

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِظًا إِلَّا
الْبَلْعُ وَإِنَّا إِذَا أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَرَحَ بِهَا وَانْ
تُصِبَّهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ يَهَبُ لِمَنْ
يَشَاءُ إِنْتًا وَيَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ الدُّكُورَ

أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنْتًا وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ عَقِيمًا إِنَّهُ
عَلِيمٌ قَدِيرٌ

وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِنْ وَرَائِ
حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ بِإِذْنِهِ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ

و آنان را در حالت ذلت و فروتنی می‌بینی (که) بر آتش
نمایش داده می‌شوند، در حالی‌که زیر چشمی می‌نگرند. و
کسانی که گرویدند گفتند: «زیانکاران - بی‌گمان -
کسانی‌اند که روز قیامت خودهاشان و کسانی‌شان را زیان
کرده‌اند.» هان! ستمکاران همواره در عذابی پدیدارند.

و جز خدا برای آنان اولیای دیگری نبوده (که) یاریشان کنند.
و هر کس را خدا بپناه گذارد پس هیچ راهی برای او
نیست.

پیش از آنکه روزی فرا رسد (که) از جانب خدا برگشتی
ندارد، پروردگارتان را به‌راستی اجابت کنید. در آن هنگام
(و هنگامه) نه برای شما بازگشت و پناهی و نه برایتان
(مجال) هیچ (انگار و) انکاری است.

پس اگر روی برتابند، ما تو را بر آنان (به عنوان) نگهبان
نفرستاده‌ایم (و) بر عهده‌ی تو جز رسانیدن پیام رسا(ی
رسالتی) نیست. و ما همواره چون رحمتی از جانب خود به
انسان بچشانیم، بدان شاد (و سرمست) گردد و چون به
(سزای) دستاورد پیش‌فرستاده‌شان به آنان بدی در رسد،
انسان بی‌گمان پس از آن ناسپاس و کفران‌کننده است.

فرمانروایی (مطلق) آسمان‌ها و زمین تنها از خداست؛ هر چه
بخواهد می‌آفریند؛ برای هر کس بخواهد فرزند دختر و برای
هرکس بخواهد فرزند پسر می‌بخشد.

یا برای‌شان پسران و دخترانی (توآمان) با یکدیگر می‌گرداند
و هر که را بخواهد عقیم می‌سازد و همواره اوست بسی
دانای بسیار توانا.

و هیچ بشری را نرسیده است که خدا با او سخن گوید، جز
به وحی، بدون پرده و حجاب یا از فراسوی حجابی. یا
فرستاده‌ای بفرستد و به اذن او هر چه بخواهد وحی کند.
به‌راستی اوست بلندمرتبه‌ای سنجیده‌کار.

وَكَذَٰلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرِنَا مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا
الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَٰكِن جَعَلْنَاهُ نُورًا نَّهْدِي بِهِٓ مَن
نَّشَاءُ مِّنْ عِبَادِنَا وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

صِرَاطِ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ ۭ
إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ

۴۳. زخرف	الرُّخْف: زینت	مکی	۸۹ آیه	۷ صفحه
----------	----------------	-----	--------	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
حم

وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ

إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لَّعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِّ حَكِيمٍ

أَفَنَضْرِبُ عَنْكُمُ الذِّكْرَ صَفْحًا أَن كُنْتُمْ قَوْمًا مُّسْرِفِينَ

وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِن نَّبِيِّ فِي الْأَوَّلِينَ

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا كَانُوا بِهِٓ يَسْتَهْزِءُونَ

فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَمَضَىٰ مَثَلُ الْأَوَّلِينَ

وَلَيْن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ
خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا
لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

وهمین‌گونه (جهان‌شمول و پایدار) از امر خودمان سوی تو
روحی (جان‌فزا) وحی کردیم. تو نمی‌دانسته‌ای نه (این)
کتاب و نه (این) ایمان چیست؟ ولی آن را نوری گردانیدیم
که هر که از بندگان خود را بخواهیم با آن راه می‌نماییم. و
به‌راستی تو همواره سوی راهی راست هدایت می‌کنی.

راه (همان) خدایی که آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین
است تنها از آن اوست. هان! همه‌ی کارها و (همه‌ی) چیزها
تنها سوی خدا باز می‌گردند.

حم.

سوگند به (این) کتاب روشن‌گر.

ما بی‌گمان آن را قرآنی روشن‌بینان نهادیم، شاید شما
عقل‌هاتان را به کار گیرید.

و همواره این (قرآن)، در کتاب اصلی (علم ربّانی) نزد ما
بسی‌والا و پر حکمت و فشرده است.

آیا پس به (صِرف) اینکه شما قومی مسرف بوده‌اید (باید)
این یادواره را از شما باز داریم؟

و چه بسیار پیامبرانی بزرگ (که) در (میان) پیشینیان روانه
کردیم.

و هیچ پیامبر بزرگی سوی ایشان نیاید، مگر اینکه او را به
مسخره می‌گرفته‌اند.

پس حمله‌ورتر از اینان را به هلاکت رسانیدیم و همانند (و)
نماد) پیشینیان گذشته است.

و بی‌گمان اگر از آنان بپرسی: «آسمان‌ها و زمین را چه کسی
آفرید؟» به‌راستی همواره گویند: «خدای عزیز بس دانا
آفریدشان.»

کسی که زمین را برای شما گهواره‌ای گردانید، و برای شما
در آن راه‌هایی هموار نهاد؛ شاید راه یابید.

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَّيِّتًا ۚ
كَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ

وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا جَعَلَ لَكُم مِّنَ الْفُلْكِ
وَالْأَنْعَامِ مَا تَرَكُبُونَ

لِتَسْتَوُوا عَلَى ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ
عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَنَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَٰذَا وَمَا كُنَّا لَهُ
مُقْرِنِينَ

وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ

وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا إِنَّ الْإِنسَانَ لَكَفُورٌ مُّبِينٌ

أَمْ أُتَّخَذَ مِنَّا يَخْلُقُ بَنَاتٍ وَأَصْفَاكُمْ بِالْبَنِينَ

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا ظَلَّ وَجْهُهُ
مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ

أَوْ مَنْ يُنشِئُ فِي الْحَلِيِّ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ

وَجَعَلُوا أَلَمَتِ الْكَ الَّذِينَ هُمْ عَبْدُ الرَّحْمَنِ إِنَّا أَشْهَدُوا
خَلْقَهُمْ سَخِطَبُ شَهَدَتْهُمْ وَيُسْأَلُونَ

وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ ۚ مَا لَهُمْ بِذَٰلِكَ مِنْ
عِلْمٍ إِن هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ

أَمْ ءَاتَيْنَهُم كِتَابًا مِّن قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ

بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا ءَابَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ ءَاثِرِهِمْ
مُتَّهَدُونَ

و کسی که آبی به‌تدریج و به‌اندازه از آسمان فرو فرستاد.
پس با آن، شهری مرده را زنده کردیم. (بدانید که) همین
گونه (از گورها) بیرون آورده می‌شوید.

و کسی که تمامی جُفت‌ها را آفرید و برای شما از کشتی‌ها و
حیوانات رام آنچه را سوار می‌شوید قرار داد،

تا بر پشت‌های آن(ها) قرار و آرامش گیرید. سپس چون بر
آن(ها) نشستید، نعمت پروردگارتان را یاد کنید و بگویید:
«پاک است کسی که این(ها) را برای ما رام کرد، حال آنکه
ما را یارای این گونه نزدیک کردن (و بهره‌گیری از) آن نبوده
است.»

» و به‌راستی ما بی‌گمان سوی پروردگارمان بازخواهیم
گشت.»

و برای او بعضی از بندگانش را جزئی [؛چون فرزند و
شریک] قرار دادند. به‌راستی که انسان بسیار ناسپاسی
آشکارگر است.

یا از آنچه می‌آفریند، برای خویش دخترانی برگرفته، و شما
را با (دادن) پسران (بر خود) برگزیده است؟

و هنگامی که یکی از آنان را به آنچه به رحمان نسبت
می‌دهد خبر دهند، چهره‌ی او (دگرگون و) سیاه می‌گردد، در
حالی‌که خشم و تأسف خود را فروبرنده است.

آیا و کسی (را شریک خدا می‌کنند) که همواره در زر و زیور
پرورش می‌یابد، در حالی که برابر درگیرکنندگان
آشکارکننده(ی خود و خودی‌هایش) نیست؟

و فرشتگانی را که خود، بندگان رحمانند، مادینه (و دختران
او) قرار دادند. آیا در خلقت آنان حضور داشتند؟ گواهی
(گزارف) ایشان به زودی نوشته می‌شود و (از آن) پرسیده
می‌شوند.

و گفتند: «اگر رحمان می‌خواست، ما آنها را نمی‌پرستیدیم.»
آنان به این (دعوی) هیچ دانایی ندارند (و) جز حدسی به
گزارف نمی‌زنند.

یا به آنان پیش از آن (قرآن) کتابی داده‌ایم؛ پس ایشان
بدان تمسک جویندگانند؟

بلکه گفتند: «ما بی‌گمان پدرانمان را بر روشی (هماهنگ)
یافتیم و ما همچنان بر پی آثارشان هدایت‌یافتگانیم.»

وَكَذَٰلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ مُّقْتَدُونَ

قَالَ أَوَلَوْ جِئْتُكُمْ بِأَهْدَىٰ مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ آبَاءَكُمْ^ط قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِءَ كَافِرُونَ

فَاتَّقَمْنَا مِنْهُم^ط فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَقِبُهُ الْمُكَذِّبِينَ

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ

إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ

وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

بَلْ مَتَّعْتُ هَؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْحَقُّ وَرَسُولٌ مُّبِينٌ

وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِءَ كَافِرُونَ

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَٰذَا الْقُرْآنُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظِيمِ

أَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ^ج نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَّعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا^ج وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سُخْرِيًّا^ط وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ

وَلَوْلَا أَن يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَّجَعَلْنَا لِمَن يَكْفُرُ بِالرَّحْمَنِ لِبُيُوتِهِمْ سُفْهًا مِّنْ فِضَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ

و بدین گونه در هیچ گروهی پیش از تو هشداردهنده‌ای نفرستادیم، مگر آنکه بی‌بندوبارهای غرق در نعمت‌ها گفتند: «ما پدران خود را بر روشی (هماهنگ در بت‌پرستی) یافته‌ایم و ما از پی ایشان راه‌یافته‌ایم.»

گفت: «آیا و هر چند من راهوارتر از آنچه پدرانتان را بر آن یافته‌اید برایتان بیاورم؟» گفتند: «ما (نسبت) به آنچه بدان فرستاده شده‌اید بی‌چون کافریم.»

پس، از آنان انتقام گرفتیم. پس بنگر فرجام تکذیب‌کنندگان چگونه بوده است.

و چون ابراهیم به پدر (تربیتی) خود و قومش گفت: «من همواره از آنچه و آن‌گونه که می‌پرستید بیزارم.»

«مگر آن که بر فطرت (توحیدی)‌ام آفرید. پس (هم) او مرا همواره به زودی راهنمایی خواهد کرد.»

و آن (فطرت توحیدی) را در پی بازماندگانش کلمه‌ای استوار [درست و ثابت] قرار داد، شاید آنان (به خدا) بازگردند.

بلکه اینان و پدرانشان را بر خوداری‌ای دادم، تا حقیقت و فرستاده‌ای آشکارگر سویشان آمد.

و چون آن حقیقت سویشان آمد، گفتند: «این افسونی است، و ما بی‌گمان به آن کافرانیم.»

و گفتند: «چرا این قرآن بر مردی بزرگ(منش) از (آن) دو مجتمع [مکه و طائف] فرود نیامده است؟»

آیا (هم) ایشان رحمت پروردگارت را تقسیم می‌کنند؟ ماییم که (وسایل) معاش آنان را در زندگی دنیا میانشان تقسیم کرده‌ایم و برخی از آنان را درجاتی (مادی و نه روحانی) بالاتر از بعضی (دیگر) داده‌ایم، تا بعضی از آنها بعضی (دیگر) را به خدمت بگیرند. و رحمت پروردگارت از آنچه آنان می‌اندوزند بهتر است.

و اگر (چنان) نبود که مردم (در انکار خدا) امتی واحد می‌گشتند، همواره برای خانه‌هایشان – برای کسانی‌که به رحمان کفر می‌ورزند – سقف‌هایی از نقره و نردبان‌هایی که بر آنها آشکار گردند می‌نهادیم.

وَلِيُؤْتِيَهُمُ أَبْوَابًا وَسُرُرًا عَلَيْهَا يَتَكَبَّرُونَ

۳۵

رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ

۳۶

۴۲۷ر

وَمَنْ يَعِشْ عَنِ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ نُقَيِّضْ لَهُ شَيْطَانًا فَهُوَ لَهُ

قَرِينٌ

۳۷

وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ

۳۸

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَنَا قَالَ يَلَيْتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ

فَبِئْسَ الْقَرِينُ

۳۹

وَلَنْ يَنْفَعَكُمُ الْيَوْمَ إِذ ظَلَمْتُمْ أَنْكُم فِي الْعَذَابِ

مُشْتَرِكُونَ

۴۰

أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْعُمْى وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ

مُبِينٍ

۴۱

فَإِمَّا نَذْهَبَنَّ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَ

۴۲

أَوْ نُرِيَنَّكَ الَّذِي وَعَدْنَاهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِم مُّقْتَدِرُونَ

۴۳

فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ ۖ إِنَّكَ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

۴۴

وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ ۖ وَسَوْفَ تُسْأَلُونَ

۴۵

وَسَأَلَ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ

الرَّحْمَنِ ءَالِهَةً يُعْبَدُونَ

۴۶

۴۲۸ر

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِۦ فَقَالَ إِنِّي

رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ

۴۷

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَضْحَكُونَ

و برای خانه‌هاشان نیز درها و تخت‌هایی که بر آنها تکیه زنند، مقرر می‌داشتیم؛

و فرعون و فرعونیان را از او و از آنچه او می‌فرمود، می‌ترسیدند؛

و فرعون و فرعونیان را از او و از آنچه او می‌فرمود، می‌ترسیدند؛

و فرعون و فرعونیان را از او و از آنچه او می‌فرمود، می‌ترسیدند؛

و زر و زیورهایی (دیگر را نیز). و همهی این‌ها همواره جز متاع زندگی دنیا نیست و آخرت پیش پروردگارت تنها برای پرهیزگاران است.

و فرعون و فرعونیان را از او و از آنچه او می‌فرمود، می‌ترسیدند؛

و فرعون و فرعونیان را از او و از آنچه او می‌فرمود، می‌ترسیدند؛

و فرعون و فرعونیان را از او و از آنچه او می‌فرمود، می‌ترسیدند؛

و هر کس از یاد (خدای) رحمان دل بگرداند، برایش شیطانی بر می‌گماریم؛ پس برای وی قرین و همنشین است.

و فرعون و فرعونیان را از او و از آنچه او می‌فرمود، می‌ترسیدند؛

و فرعون و فرعونیان را از او و از آنچه او می‌فرمود، می‌ترسیدند؛

و فرعون و فرعونیان را از او و از آنچه او می‌فرمود، می‌ترسیدند؛

و بی‌گمان آنان ایشان را همواره از راه (خدا) باز می‌دارند، حال آنکه می‌پندارند راه‌یافتگانند.

و فرعون و فرعونیان را از او و از آنچه او می‌فرمود، می‌ترسیدند؛

و فرعون و فرعونیان را از او و از آنچه او می‌فرمود، می‌ترسیدند؛

تا آن‌گاه که او (با دمسازش) به حضورمان آید (به شیطان) گوید: «ای کاش میان من و تو، فاصله‌ی خاور و باختر بود. پس چه بد دمسازی (هستی)!»

و فرعون و فرعونیان را از او و از آنچه او می‌فرمود، می‌ترسیدند؛

و فرعون و فرعونیان را از او و از آنچه او می‌فرمود، می‌ترسیدند؛

و فرعون و فرعونیان را از او و از آنچه او می‌فرمود، می‌ترسیدند؛

و امروز هرگز شرکت شما در عذاب بی‌گمان سودی برایتان ندارد؛ چون (هم‌سان) ستم کردید.

و فرعون و فرعونیان را از او و از آنچه او می‌فرمود، می‌ترسیدند؛

و فرعون و فرعونیان را از او و از آنچه او می‌فرمود، می‌ترسیدند؛

و فرعون و فرعونیان را از او و از آنچه او می‌فرمود، می‌ترسیدند؛

و فرعون و فرعونیان را از او و از آنچه او می‌فرمود، می‌ترسیدند؛

آیا پس تو کران را می‌شنوانی، یا نابینایان و کسی را که همواره در گمراهی آشکارگری بوده راه می‌نمایی؟

و فرعون و فرعونیان را از او و از آنچه او می‌فرمود، می‌ترسیدند؛

و فرعون و فرعونیان را از او و از آنچه او می‌فرمود، می‌ترسیدند؛

پس اگر ما تو را حتماً (از دنیا) می‌بریم، همواره از آنان انتقام‌کشندگانیم.

و فرعون و فرعونیان را از او و از آنچه او می‌فرمود، می‌ترسیدند؛

یا (اگر) آنچه را به آنان وعده داده‌ایم به‌راستی به تو نشان دهیم، همواره ما بر آنان قدرتمندانیم.

و فرعون و فرعونیان را از او و از آنچه او می‌فرمود، می‌ترسیدند؛

و فرعون و فرعونیان را از او و از آنچه او می‌فرمود، می‌ترسیدند؛

پس به (وسیله‌ی) آنچه سوی تو وحی شده است با کوشش، (خود و دیگران را از بی‌راهی‌ها به راه آر و) نگهدار، که تو همواره بر راهی راست استواری.

و فرعون و فرعونیان را از او و از آنچه او می‌فرمود، می‌ترسیدند؛

و فرعون و فرعونیان را از او و از آنچه او می‌فرمود، می‌ترسیدند؛

و به‌راستی این (قرآن) برای تو و برای قوم تو به‌درستی یادواره‌ای (بزرگ) است و در آینده‌ای دور(از آن) پرسیده خواهید شد.

و فرعون و فرعونیان را از او و از آنچه او می‌فرمود، می‌ترسیدند؛

و فرعون و فرعونیان را از او و از آنچه او می‌فرمود، می‌ترسیدند؛

و از رسولان ما – که پیش از تو گسیل داشتیم – جویا شو (که) آیا در برابر (خدای) رحمان، خدایانی که مورد پرستش قرار گیرند مقرر داشته‌ایم؟

و فرعون و فرعونیان را از او و از آنچه او می‌فرمود، می‌ترسیدند؛

و فرعون و فرعونیان را از او و از آنچه او می‌فرمود، می‌ترسیدند؛

و فرعون و فرعونیان را از او و از آنچه او می‌فرمود، می‌ترسیدند؛

و همانا موسی را با نشانه‌های خویش سوی فرعون و فرعونیان روانه کردیم. پس گفت: «من به راستی فرستاده‌ی پروردگار جهانیانم.»

و فرعون و فرعونیان را از او و از آنچه او می‌فرمود، می‌ترسیدند؛

و فرعون و فرعونیان را از او و از آنچه او می‌فرمود، می‌ترسیدند؛

پس چون آیات ما را برایشان آورد، ناگهان ایشان به آنها (همی) می‌خندند.

٤٣:
خرف
٤٨
/٨٩

وَمَا نُرِيهِمْ مِنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا ۖ وَأَخَذْنَاهُمْ
بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

۴۹

وَقَالُوا يَا أَيُّهَ السَّاحِرِ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ إِنَّنَا لَمُهْتَدُونَ

५०

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ

51

وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ ۚ قَالَ يَاقَوْمُ أَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ
وَهَٰذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِن تَحْتِي ۚ أَفَلَا تُبْصِرُونَ

୬୨

أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِّنْ هَٰذَا الَّذِي هُوَ مَهِينٌ وَلَا يَكَادُ يُبِينُ

۵۳

فَلَوْلَا أُلْقِيَ عَلَيْهِ أَسُورَةٌ مِّنْ ذَهَبٍ أَوْ جَاءَ مَعَهُ الْمَلَأِكَةُ
مُقْتَرِنِينَ

১৮

فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهُ ۖ فَأَطَاعُوهُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَسِيقِينَ

55

فَلَمَّا ءَاسَفُونَا اُنْتَقِمْنَا مِنْهُمْ فَاغْرَقْنَاهُمْ اَجْمَعِينَ

५६

فَجَعَلْنَاهُمْ سَلَفًا وَمَثَلًا لِلْآخِرِينَ

৫৮

حزب
۱۹۸
۴۲۹

وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ

৫৮

وَقَالُوا ۖ اِلٰهُنَا خَيْرٌ اَمْ هُوَ ۚ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ ۚ اِلَّا جَدَلًا ۚ بَلْ هُمْ
قَوْمٌ خَصِمُونَ

১৭

إِنْ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ

90

وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَلَائِكَةً فِي الْأَرْضِ يَخْلُفُونَ

و ما هیچ نشانه‌ای (ربانی) به ایشان نمی‌نماییم، مگر اینکه آن از (نشانه) همانندش بزرگتر است. و به عذاب گرفتیمشان، تا مگر (به راه) برگردند.

و گفتند: «هان ای فسونگر! پروردگارت را - به (پاس) آنچه
تو عهد کرده - برایمان بخوان، (که) ما به‌راستی (در این
صورت) بی‌گمان راه‌یافتگانیم.»

پس چون (پرده‌ی) عذاب را از آنها برگرفتیم، ناگهان (هم) آنان بپیمان می‌شکنند.

و فرعون در میان گروهش ندا در داد (و) گفت: «ای مردمان (کشور) من! آیا پادشاهی مصر و این نهرها - که از زیر (کاخ‌ها و باغ‌های) من روان است - از آن من نیست؟ بیس مگر نمی‌نگرید؟»

«یا من بهترم از این کس [موسی] که (هم) او بسی بی‌مقدار است و نزدیک به این (هم) نیست (که خود را و افکارش را) نشان دهد؟»

«پس چرا بر او دستبندهایی زرین (از سوی خدایش) افکنده نشده؟ یا با او فرشتگانی پیوسته نیامده‌اند؟»

پس قوم خود را سبک گرفت، تا پیرویش کردند. آنان بی‌گمان مردمانی منحرف بوده‌اند.

پس هنگامی که ما را به (خشم و) اندوه درآوردند، از آنان انتقام گرفتیم. پس همه‌ی آنان را غرق کردیم.

در نتیجه آنان را گذشته‌ای و نمادی برای آیندگان نهادیم.

و هنگامی که پسر مریم (برایشان به عنوان) مثال و نمونه‌ای آورده شد، به ناگاه قوم تو از او به شدت منصرف (و منحرف) می‌شوند.

و گفتند: «آیا معبودان ما بهترند یا او؟» آن مثال را جز از راه جدل برای تو نزدند، بلکه آنان مردمی ستیزه‌جو و جدلی‌پیشه‌اند.

(عیسی) جز بنده‌ای نیست که بر وی مَت نهادیم و او را برای فرزندان اسرائیل نماد و نمودی (وحیانی) گردانیده‌ایم.

و اگر بخواهیم بی‌گمان از شما فرشتگانی - که در (روی) زمین جانشین (یکدیگر) باشند - قرار می‌دهیم.

وَإِنَّهُ لَعِلْمٌ لِّلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَاتَّبِعُونِ هَٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ

۶۲

وَلَا يَصُدَّنَّكُمُ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

۶۳

وَلَمَّا جَاءَ عِيسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَلِأُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

۶۴

إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ

۶۵

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ ۖ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابِ يَوْمِ ٱلْأَلَمِ

۶۶

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

۶۷

ٱلْأَخِلَآءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا ٱلْمُتَّقِينَ

۶۸

ر۴۳هـ

يَعْبَادِ لَا خَوْفَ عَلَيْكُمُ ٱلْيَوْمَ وَلَا أَنتُمْ تَحْزَنُونَ

۶۹

ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا مُسْلِمِينَ

۷۰

أَدْخُلُوا ٱلْجَنَّةَ أَنتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ تُحْبَرُونَ

۷۱

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِّن ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ ۖ وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ ٱلْأَنفُسُ وَتَلَذُّ ٱلْأَعْيُنُ ۖ وَأَنتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

۷۲

وَتِلْكَ ٱلْجَنَّةُ ٱلَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ

۷۳

لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِّنْهَا تَأْكُلُونَ

و همانا فرود آمدن ملائکه، علمی است برای ساعت (آخرین). پس زنهار در آن تردید نکنید و مرا پیروی کنید؛ این راهی است راست!

و مبادا شیطان شما را (از حق) جلوگیری کند (که) همانا او برای شما دشمنی آشکارگر است.

و چون عیسی با دلایل آشکار آمد، گفت: «بهراستی شما را حکمت آوردم و تا دربارهی بعضی از آنچه در آن اختلاف میکنید برایتان توضیح دهم. پس از خدا پروا کنید و فرمانم ببرید.»

«همانا خداست (که) او پروردگار من و پروردگار شماست. پس او را بپرستید؛ این راهی است بس راست.»

پس از میانشان، احزاب (ستمگر) دست به اختلاف زدند. پس وای از عذاب روزی دردناک برای کسانی که ستم کردند.

آیا جز (این) انتظار می‌برند و می‌نگرند، که ساعت (قیامت) – در حالی که حدس نمی‌زنند – ناگهان آنان را در رسد؟

در آن روز، همگی دوستان – جز پرهیزگاران – بعضیشان دشمن بعضی دیگرند.

ای بندگان من! امروز بر شما بیمی نیست و نه شما غمگین می‌شوید:

کسانی که به آیاتمان ایمان آورده و تسلیم (ما) بوده‌اند.

شما با همگناتان به شادمانی داخل بهشت شوید.

سینی‌هایی از طلا و جام‌هایی بر گرد آنان گردانده می‌شود و در آنجا آنچه را دل‌ها(شان) اشتها کند و دیدگان(شان) لذت برد، هست. و شما در آن جاودانید.

و آن است همان بهشتی که به آنچه می‌کرده‌اید میراث یافتید.

در آنجا برای شما میوه‌هایی (فراوان) است (که) از آنها می‌خورید.

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ

۷۵ لَا يُفْتَرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ

۷۶ وَمَا ظَلَمْنَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ

۷۷ وَنَادَوْا يَمْلِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ ۖ قَالَ إِنَّكُمْ مَكِثُونَ

۷۸ لَقَدْ جِئْنَاكُمْ بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ

۷۹ أَمْ أَبْرَمُوا أَمْرًا فَإِنَّا مُبْرِمُونَ

۸۰ أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ ۚ بَلَىٰ وَرُسُلْنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ

۸۱ قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَبْدِينَ

۸۲ سُبْحَنَ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ

۸۳ فَذَرَهُمْ يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ

۸۴ وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌُ وَفِي الْأَرْضِ إِلَهٌُ ۚ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ

۸۵ وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

۸۶ وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَعَةَ إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

۸۷ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولَنَّ اللَّهُ ۖ فَأَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ

۸۸ وَقِيلَ لَهُ يَرْبِّ إِنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا يُؤْمِنُونَ

۸۹ فَأَصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

مجرمان بی‌گمان در عذاب جهنم ماندگارند.

آن (عذاب) از آنان هرگز سستی نمی‌یابد و آنان در آنجا (از سستی آن) نومیدند.

و ما به ایشان ستم نکردیم، بلکه خودشان ستمکاران بوده‌اند.

و ندا کردند: «ای مالک! باید پروردگارت جان ما را بستاند.» پاسخ داد: «همانا شما ماندگارید.»

همواره حق را برایتان آوردیم، لیکن بیشترتان حق را بسی ناپسند می‌دارید.

یا در کاری (بد) ابرام و استقامت ورزیده‌اند؟ پس ما (نیز در مکافاتشان) همواره استقامت‌کنندگانیم.

یا می‌پندارند که ما بی‌گمان رازشان و نجوایشان را نمی‌شنویم؟ چرا! حال آنکه فرستادگان ما نزدشان (اعمال پیدا و نهانشان را یکسان) می‌نویسند.

بگو: «اگر برای رحمان فرزندی بود، پس من نخستین پرستندگانم.»

پروردگار آسمان‌ها و زمین (و) پروردگار عرش، از آنچه توصیفش می‌کنند منزّه است.

پس آنان را رها کن، تا (در یاوه‌گویی خود) فرو روند و بازی کنند، (و) تا (آن) روزشان را که بدان وعده داده می‌شوند دریابند.

و اوست کسی که در آسمان خداست و در زمین خداست و او حکیم بسیار داناست.

و مبارک (و خجسته) است کسی که فرمانروایی آسمان‌ها و زمین و آنچه میان آن دو است از آن اوست و علم ساعت (پایانی) نزد اوست. و تنها سوی او برگردانیده می‌شوید.

و کسانی (را) که به جای او می‌خوانند (و می‌پرستند، آنان) اختیار شفاعت(شان) را ندارند، مگر آن کسانی که آگاهانه به حق گواهی دادند.

و اگر هر آینه از آنان بپرسی: «چه کسی ایشان را خلق کرده؟» بی‌چون و به‌راستی خواهند گفت: «خدا.» پس چگونه و به کجا (از حقیقت) بازگردانیده می‌شوند؟»

و گفته‌اش (که): «پروردگارم! اینان گروهی‌اند که ایمان نمی‌آورند.»

پس از ایشان روی گردان و بگو: «سلام!» پس در آینده‌ای دور خواهند دانست.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	۴۳۱ ر
۲	حَمْدٌ	
۳	وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ	
۴	إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَرَّكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ	
۵	فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ	
۶	أَمْرًا مِّنْ عِندِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ	
۷	رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ	
۸	رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِن كُنْتُمْ مُوقِنِينَ	
۹	لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ	
۱۰	بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ	
۱۱	فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُحَانٍ مُّبِينٍ	
۱۲	يَغْشَى النَّاسَ هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ	
۱۳	رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ	
۱۴	أَنَّى لَهُمُ الذِّكْرَى وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُّبِينٌ	
۱۵	ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَّجْنُونٌ	
۱۶	إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا إِنَّكُمْ عَائِدُونَ	
۱۷	يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَى إِنَّا مُنتَقِمُونَ	
۱۸	وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ	۱۷ حزب ۱۹۹
۱۹	أَن أَدُؤُوا إِلَيَّ عِبَادَ اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ	

حم.

سوگند به کتاب روشنگر.

همانا ما آن را در شبی پر برکت نازل کردیم (و) ما همواره هشداردهنده بوده‌ایم.

در آن (شب) هر امر فشرده‌ای، جدا (و از هم باز) می‌شود.

کاری [فیصله‌ای] را از جانب ما. همواره ما فرستنده(ی پیامبران و فرشتگان) بوده‌ایم:

رحمتی از پروردگارت. او همانا او بسیار شنوای بس داناست.

پروردگار آسمان‌ها و زمین و آنچه میان آن دو است؛ اگر یقین داشته‌اید.

معبودی جز او نیست؛ او زنده می‌کند و (همو) می‌میراند؛ پروردگار شما و پروردگار پدران نخستیتان.

بلکه آنان در (ژرفای) شکی، بازی می‌کنند.

پس در انتظار روزی باش که آسمان دودی نمایانگر بر آورد،

(که) مردم را فرا گیرد، این است عذابی پر درد.

(گویند:) «پروردگاران! این عذاب را از ما بازگردان. بی‌گمان ما ایمان‌آورندگانیم.»

آنان را کجا (جای آن) یادواره باشد، حال آنکه به‌راستی برایشان پیامبری روشنگر آمده است.

سپس، از او روی برتافتند و گفتند: «تعلیم‌یافته‌ای دیوانه است.»

بی‌چون ما اندکی باز دارنده‌ی عذاییم (ولی) همواره شما برگشت‌کنندگان (به همان گناهان) می‌باشید.

روزی (دررسد) که دست به بزرگ‌ترین حمله می‌زنیم. همانا ما انتقام‌گیرندگانیم.

و بی‌گمان، پیش از آنان قوم فرعون را آزمونی آتشین نمودیم، حال آنکه پیامبری با کرامت برایشان آمد.

(به آنان گفت:) «بندگان خدا را به من باز سپارید. همانا من برای شما فرستاده‌ای امینم.»

وَأَن لَّا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ إِنِّي ءَاتِيكُمْ بِسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ

وَإِنِّي عَذْتُ رَبِّيَّ وَرَبَّكُمْ أَن تَرْجُمُونِ

وَإِن لَّمْ تُوْمِنُوا لِي فَاَعْتَرِلُونِ

فَدَعَا رَبَّهُ أَنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ

فَأَسْرِ بِعِبَادِي لَيْلًا إِنَّكُمْ مُّتَّبِعُونَ

وَأَتْرَكَ الْبَحْرَ رَهْوًا إِنَّهُمْ جُنْدٌ مُّغْرَقُونَ

كَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ

وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ

وَنَعْمَةٍ كَانُوا فِيهَا فَاكِهِينَ

كَذٰلِكَ وَأَوْرَثْنٰهَا قَوْمًا ءَاخِرِينَ

فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنْظَرِينَ

وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ

مِّن فِرْعَوْنَ إِنَّهُ كَانَ عَالِيًا مِّنَ الْمُسْرِفِينَ

وَلَقَدْ أَخْتَرْنَاهُم عَلَىٰ عِلْمٍ عَلَى الْعٰلَمِينَ

وَعَآتَيْنَهُم مِّنَ الْآيَاتِ مَا فِيهِ بَلَاءٌ مُّبِينٌ

إِنَّ هَؤُلَاءِ لَيَقُولُونَ

إِنْ هِيَ إِلَّا مَوْتَتُنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُنشَرِينَ

فَأْتُوا بِآبَائِنَا إِن كُنْتُمْ صٰدِقِينَ

أَهُمْ خَيْرٌ أَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ أَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا مُّجْرِمِينَ

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِعِبِينَ

مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

«و اینکه بر خدا برتری و (زبردستی) ننمایید. من همانا برای شما آورنده‌ی سلطه‌ای بیانگرم.»

«و به‌راستی من به پروردگار خود و پروردگار شما پناه بردم، (از این) که مرا سنگباران کنید.»

«و اگر برای من ایمان (به خدا) نمی‌آورید، پس از من بس کناره بگیرید.»

پس پروردگار خود را خواند که: «همانا اینان گروهی مجرمانند.»

(فرمود:) «پس بندگانم را شبانه ببر، (که) همواره شما مورد پیگردید.»

«و دریا را حال آنکه آرام است پشت سر بگذار. بی‌گمان آنان سپاهیانی غرق‌شدگانند.»

(وه!) چه باغ‌ها و چشمه‌سارانی (که آنها بعد از خود) بر جای نهادند.

و کشتزارهایی و جایگاهی گرامی.

و نعمتی نعمت‌وار که از آن با بی‌بندوباری و خوشحالی برخوردار بوده‌اند.

(آری) این چنین (بود) و آنها را به گروهی دیگر به میراث دادیم.

پس آسمان و زمین بر آنان زاری نکردند. و مهلت‌یافتگان (هم) نبوده‌اند.

و به‌راستی، فرزندان اسرائیل را از عذاب خفت‌آور به‌درستی رهانیدیم؛

از (دست) فرعون که بی‌امان سرآمدی از اسرافگران بود.

و بی‌گمان آنان را بر (پایه‌ی) علمی (مطلق) بر جهانیان (در ظاهر) به‌راستی برگزیدیم.

و از نشانه‌ها(ی ربّانی) آنچه را که در آن آزمایشی آتشین (و) آشکارگر بود، بدیشان دادیم.

همواره اینان [ب:کافران] همی گویند:

«جز مرگ نخستین، دیگر (مرگی) نیست و ما پراکنده‌شدگان (از گورهامان پس از مرگمان) نیستیم.»

«اگر (از) راستان بوده‌اید، پس پدران ما را (باز پس) بیاورید.»

آیا ایشان بهترند، یا قوم تُبَّع و کسانی که پیش از آنها بودند؟ آنان را هلاک کردیم. بی‌گمان ایشان (از) مجرمان بوده‌اند.

و ما آسمان‌ها و زمین و آنچه را که میان آن دو است، بازی‌کنان نیافریدیم.

ما آن دو را جز به حق نیافریدیم ولی بیشترشان نمی‌دانند.

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَتُهُمْ أَجْمَعِينَ

يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلَىٰ عَنْ مَوْلَىٰ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ

إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ إِنََّّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

إِنَّ شَجَرَتَ الزُّقُومِ

۴۳
۴۳۳۳

طَعَامُ الْأَثِيمِ

كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ

كَغَلِي الْحَمِيمِ

خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ إِلَىٰ سَوَاءِ الْجَحِيمِ

ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ

ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ

إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ

فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ

يَلْبَسُونَ مِنْ سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُّتَقَابِلِينَ

كَذَلِكَ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ ءَامِنِينَ

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَىٰ وَوَقَلَهُمْ عَذَابَ
الْجَحِيمِ

۵۶

فَضْلًا مِّن رَّبِّكَ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

۵۷

فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

۵۸

فَأَرْتَقِبْ إِنَّهُمْ مُّرْتَقِبُونَ

۵۹

همواره روز جداسازی آخرین وقت مقرر (و جایگاه و پایگاه) همه‌ی آنهاست.

روزی که هیچ دوستی از هیچ دوستی (توان) هیچ‌گونه کفایتی را ندارد و نه آنان (به‌وسیله‌ای دیگر) یاری می‌شوند؛

مگر کسی را که خدا(یش) رحمت کرده است. همانا اوست، (هم)او عزیز رحمتگر بر ویژگان.

همواره درخت زَقُوم،

خوراک گناه‌پیشه است.

چون لِرِد داغ روغن زیتون در شکم‌ها می‌جوشد؛

همانند جوشش (مایعی) سخت داغ.

او [؛گناه‌پیشه] را بگیرید؛ پس با قوت و شدت و اهانت گریبانش را بگیرید و در میان دوزخش بکشانید.

سپس از عذابِ مایعی داغ بر سرش فرو ریزید.

«بچش (که) تو، (همین) تو بی‌چون عزیزی بس گرامی هستی!»

بی‌گمان این است (همان) چیزی که درباره‌ی آن تردید می‌کردید.

به‌راستی پرهیزگاران در جایگاهی امن هستند.

در بوستان‌هایی (با درختان) سر به هم آورده و (کنار) چشمه‌سارها،

از پرنیانی نازک و دیبایی ستبر می‌پوشند، حال آنکه برابر یکدیگرند.

(آری،) چنان است و آنها را با حوریان درشت‌چشم همسر گردانیدیم.

در آنجا هر میوه‌ای را (که بخواهند) آسوده‌خاطر (همی) می‌خوانند (و می‌خواهند).

در آنجا جز مرگِ نخستین، مرگی نخواهند چشید، و (خدا) آنها را از عذاب دوزخ نگاه داشته است.

حال آنکه (این) بخششی است از جانب پروردگارت. این است همان کامیابی راحت بزرگ.

پس تنها آن (قرآن) را به زبان تو آسان گردانیدیم، شاید با کاوشی پند گیرند.

پس بس مراقب باشید (که) اینان بی‌گمان همواره مراقبند.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	۴۳۴ ر
۲	تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ	
۳	إِنَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِلْمُؤْمِنِينَ	
۴	وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُثُّ مِنْ دَابَّةٍ ؕ آيَاتٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ	
۵	وَأَخْتَلَفَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ الرِّيْحِ ؕ آيَاتٌ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ	
۶	تِلْكَ ؕ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَ اللَّهِ وَءَايَاتِهِ ؕ يُؤْمِنُونَ	
۷	وَيُلِّ لِكُلِّ أَقَاكٍ أُنْهِمِ	
۸	يَسْمَعُ ؕ آيَاتِ اللَّهِ تُتْلَى عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ	
۹	وَإِذَا عَلِمَ مِنْ ؕ آيَاتِنَا شَيْئًا اتَّخَذَهَا هُزُوًا ؕ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ	
۱۰	مِّنْ وَرَائِهِمْ جَهَنَّمُ وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا شَيْئًا وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ ؕ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ	
۱۱	هَٰذَا هُدًى ۖ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رَّجْزٍ أَلِيمٌ	
۱۲	اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ ۖ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ ۖ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ	۱۲ حزب ۲۰۰ ۴۳۵ ر
۱۳	وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّنْهُ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ	

حم.

فرو فرستادن تدریجی این کتاب، از جانب خدای عزیزِ حکیم است.

به‌راستی در آسمان‌ها و زمین، برای مؤمنان به‌درستی نشانه‌هایی است.

و در آفرینشتان و آنچه از (انواع) جنبنده‌ها (در زمین و آسمان) پراکنده می‌گرداند، برای مردمی که یقین می‌آورند نشانه‌هایی است.

و (نیز در) پیایی آمدن شب و روز، و آنچه خدا، روزی از آسمان فرود آورده، پس به (وسیله‌ی) آن، زمین را پس از مرگش زنده گردانیده و (همچنین در) گوناگون کردن و جابه‌جا نمودن بادها (به هر سو) –برای مردمی که می‌اندیشند– نشانه‌هایی است.

این‌هاست نشانه‌های خدا. به حق آنها را بر تو می‌خوانیم، پس بعد از خدا و نشانه‌هایش به کدام حدیث [تازه‌ای] خواهند گروید؟

وای برای هر دروغزن گناه‌پیشه‌ای!

آیات خدا را که بر او خوانده می‌شود می‌شنود، سپس به حال تکبر، چنان که گویی آن را نشنیده (بر آنچه خود می‌خواهد و می‌گوید) سماجت می‌ورزد. پس او را به عذابی پردرد بشارت ده.

و هنگامی که از نشانه‌های ما چیزی بداند، آنها را به ریشخند گیرد. آنان برایشان عذابی خفت‌بار است.

از پشت سر آنان دوزخ است و نه آنچه را اندوخته و نه آن اولیایی را که غیر از خدا اختیار کردند، پیشیزی به کارشان نمی‌آیند. و برایشان عذابی بزرگ است.

این رهنمودی (بزرگ) است؛ و کسانی که آیات پروردگارشان را انکار کردند، برایشان عذابی از اضطرابی بس دردناک است.

خدایی است که دریا را برایتان رام گردانید، تا کشتی‌ها در آن به فرمان‌اش روان شوند و تا از فضلش جويا گردید و شاید شکرگزارید.

و آنچه را در آسمان‌ها و آنچه را در زمین است، به سود شما رام کرد؛ حال آنکه همه‌ی (این رامش) از اوست. همواره در این (جریان) برای مردمانی که می‌اندیشند بی‌گمان نشانه‌هایی است.

قُلْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَىٰ الْعَالَمِينَ

وَعَآتَيْنَاهُم بَيْنَاتٍ مِّنَ الْأُمْرِ ۖ فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ ۚ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

إِنَّهُمْ لَن يَغْنَوْا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا ۚ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ۖ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ

هَذَا بَصِيرَةٌ لِّلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ أُجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَن نَّجْعَلَهُم كَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَّحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ

وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَلِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

به کسانی که ایمان آوردند بگو تا از کسانی که به روزها ی (پیروزی حق بر باطل) خدا امید ندارند (اکنون) درگذرند، تا خدا گروهی را به سبب آنچه مرتکب می‌شده‌اند به مجازات رساند.

هر که (کار) شایسته‌ای کند، به سود خودش و هر که بدی کند بر زیان خودش است. سپس تنها سوی پروردگارتان برگردانیده می‌شوید.

و بی‌گمان همواره فرزندان اسرائیل را کتاب [تورات] و حکم [سیاست] و پیامبری [شریعت] دادیم و از چیزهای پاکیزه روزیشان کردیم و آنان را بر جهانیان [از گذشته‌گان و همزمانانشان] برتری دادیم.

و روشنی‌هایی از امر [دین] به آنان دادیم. پس جز بعد از آنکه علم برایشان (حاصل) آمد- از روی ظلم و رقابت میان خودشان- دستخوش اختلاف نشدند. به‌راستی پروردگارت روز قیامت میانشان درباره‌ی آنچه در آن اختلاف می‌کرده‌اند، داوری خواهد کرد.

سپس تو را بر راهواره‌ای (بس روشن) از امر (دین) نهادیم. پس آن را پیروی کن و هوس‌های کسانی را که نمی‌دانند پیروی مکن.

بی‌چون آنان در برابر خدا از تو هرگز هیچ‌گونه کفایت و حمایتی نمی‌کنند (و به هیچ‌وجه به کار تو نمی‌آیند) و ستمگران، بی‌گمان بعضیشان پشتوانه‌ی بعضی (دیگر)ند. و خدا ولی و پشتوانه‌ی پرهیزگاران است.

این (کتاب) برای مردم، دیدگاه‌هایی و برای قومی که یقین می‌آورند، هدایت و رحمتی بزرگ است.

یا کسانی که مرتکب کارهای بد شده‌اند پنداشته‌اند که آنان را مانند کسانی قرار می‌دهیم که ایمان آورده و کارهای شایسته کردند؛ حال آنکه زندگی‌شان و مرگشان یکسان است؟ چه بد داوری می‌کنند!

و خدا آسمان‌ها و زمین را به حق آفرید و تا هر کسی به موجب آنچه به دست آورده جزا داده شود و اینان ستم (هم) نمی‌شوند.

أَفَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَى عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَى سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَى بَصَرِهِ غِشَاوَةً فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ مَّا كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَأُتُوا بِآبَائِنَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

قُلِ اللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُومِدِ الْيَحْسِرُ الْمُبْطِلُونَ

وَتَرَىٰ كُلَّ أُمَّةٍ جَائِيَةً كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَىٰ إِلَىٰ كِتَابِهَا الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

هَذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنسِخُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمْ تَكُنْ ءَايَتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنْتُمْ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ

وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا قُلْتُمْ مَا نَدْرِي مَا السَّاعَةُ إِنْ نَظُنُّ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُستَيْقِنِينَ

پس آیا دیدی کسی را که معبودش را هوای نفسش برگرفته و خدا او را آگاهانه گمراه گردانیده و بر گوش و دلش مُهر زده و بر دیده‌اش پرده‌ای نهاده؟ پس آیا بعد از خدا چه کسی او را هدایت خواهد کرد؟ آیا پس (از این) به‌درستی (درستی‌ها را) یاد نمی‌کنید؟

و گفتند: «غیر از زندگی دنیای ما (زندگی دیگری) نیست؛ می‌میریم و زنده می‌شویم و ما را جز دهر [طبیعت] هلاک نمی‌کند.» حال آنکه به این (گزافه) هیچ علمی ندارند (و) اینان بجز گمان نمی‌بافند.

و هنگامی که آیات ما به روشنی بر آنان خوانده شود، دلیلشان همواره جز این نبوده است که گویند: «اگر (از) راستان بوده‌اید پدرانمان را بیاورید.»

بگو: «خدا شما را زنده می‌کند، پس آنکه شما را می‌میراند، سپس شما را فراسوی روز رستاخیز – که شکی مستند در آن نیست – گرد می‌آورد ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.»

و فرمانروایی آسمان‌ها و زمین تنها از آن خداست و روزی که ساعت (قیامت) بر پا شود، در آن هنگام (و هنگامه) باطل‌کنندگان (حق) زیان خواهند دید.

و هر امتی را به زانو در آمده بینی؛ هر امتی سوی کتابش [تکارنامه‌ی اعمالش] فراخوانده می‌شود (و بدیشان می‌گویند): «آنچه را می‌کرده‌اید امروز درمی‌یابید.»

«این کتاب و نوشته‌ی ماست، که علیه شما حق را بازگو (و افشاگری) می‌کند. ما بی‌چون از آنچه می‌کرده‌اید پیوسته نسخه‌برداری می‌کرده‌ایم.»

پس اما کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته‌(ی ایمان) کرده‌اند، در نتیجه پروردگارشان آنان را در جوار رحمت خویش داخل می‌گرداند. این همان کامیابی سالم روشنگر است.

و اما کسانی که کافر شدند (به آن‌ها گفته شود): «پس مگر آیات من بر شما خوانده نمی‌شده پس تکبر نمودید و مردمی بدکار بوده‌اید؟»

و هنگامی که گفته شود: « وعده‌ی خدا همواره حق است و هرگز شکی مستند در ساعت (قیامت) نیست.» گویید: «ما نمی‌دانیم ساعت چیست. ما جز اندک گمانی نداریم و از جویندگان یقین (هم) نیستیم.»

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِۦ
يَسْتَهْزِءُونَ

وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنْسِلُكُمْ كَمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا
وَمَأْوٰنَكُمْ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّن تَّصْرِينَ

ذَٰلِكُمْ بِأَنكُمۡ أَخَذْتُمۡ ءَايَتِ اللَّهِ هُزُوًا وَغَرَّتْكُمُ
الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ

فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعٰلَمِينَ

وَلَهُ الْكِبَرِيَّاءُ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۴۶. احقاف

الأَحْقَاف: سرزمین احقاف

مکی

۳۵ آیه

۵ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حم

حم.

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

مَا خَلَقْنَا السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ
مُّسَمًّی ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أُنذِرُوا مُعْرِضُونَ

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أُرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنْ
الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمٰوٰتِ ۖ أَتُتَوٰنِي بِكِتَابٍ مِّنْ
قَبْلِ هَٰذَا أَوْ أَثَرَةٍ مِّنْ عِلْمٍ إِن كُنتُمْ صٰدِقِينَ

وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَن لَّا يَسْتَجِیْبُ لَهُۥ
إِلَى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ وَهُمْ عَن دُعَائِهِمْ غٰفِلُونَ

و (صورت و حقیقت) بدی‌های آنچه کردند، بر آنان پدیدار
شد و آنچه را که بدان ریشخند می‌کردند، آنان را سراسر
فرا گرفت.

و گفته شد: «همان‌گونه که دیدار امروزتان را فراموش
کردید، امروز (هم) شما را فراموش می‌کنیم و پناهگاهتان
آتش است (و) برای شما هیچ یاورانی (هم) نیستند.»

این به‌راستی بدین سبب است، که شما آیات خدا را به
ریشخند گرفتید و زندگی دنیا فریبتان داد..» پس امروز نه
از این (آتش) بیرون آورده می‌شوند و نه عتاب و سرزنش
می‌گردند (که ارزش سرزنش را هم ندارند).

پس سپاس تنها از آن خداست؛ پروردگار آسمان‌ها و
پروردگار زمین و پروردگار جهانیان.

و در آسمان‌ها و زمین، تنها بزرگی از آن اوست و تنها اوست
عزیز حکیم.

فرو فرستادن تدریجی این کتاب، از جانب خدای عزیز حکیم
است.

(ما) آسمان‌ها و زمین و آنچه را که میان آن دو است جز به
حقّ و (تا) زمانی معین نیافریدیم. و آنان که کافر شدند، از
آنچه هشدار داده شده‌اند رویگردانند.

بگو: «آیا آنچه را به جای خدا فرا می‌خوانید دیده (و
دریافته)اید؟ به من نشان دهید (که) چه چیزی از زمین را
آفریده‌اند، یا (مگر) آنان را در (کار) آسمان‌ها (با خدا)
مشارکتی است؟ اگر راست می‌گویید، کتابی پیش از این
[:قرآن] یا اثر و بازمانده‌ای از دانشی (وحیانی) نزد من
آرید.»

و چه کسی گمراه‌تر از کسی است، که جز خدا را می‌خواند؛
کسی را که تا روز قیامت (به آنان) پاسخ نمی‌دهد، حال آنکه
آنان (هم) از درخواست اینان غافلانند؟

وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ ۚ قُلْ إِنِ افْتَرَيْتُهُ ۖ فَلَا تَمْلِكُونَ لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا ۚ هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ ۚ كَفَىٰ بِهِ ۚ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ ۚ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

قُلْ مَا كُنْتُ بِدَعَا مِنَ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرَىٰ مَا يَفْعَلُ بِي وَلَا بِكُمْ ۚ إِنِ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَكَفَرْتُمْ بِهِ ۚ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِ ۚ فَقَامَنَ وَأُسْتُكْبِرْتُمْ ۖ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَّا سَبَقُونَا إِلَيْهِ ۚ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ ۚ فَسَيَقُولُونَ هَذَا إِفْكٌ قَدِيمٌ

وَمِنْ قَبْلِهِ ۚ كَتَبُ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً ۚ وَهَذَا كِتَابٌ مُّصَدِّقٌ لِّسَانًا عَرَبِيًّا لِّيُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَبُشْرَىٰ لِّلْمُحْسِنِينَ

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۖ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ جَزَاءُ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

و هنگامی که مردمان (در آن هنگامه) گرد هم شوند (اینان) دشمنان آنانند و عبادتشان را انکار می‌کنند.

و زمانی که آیاتمان به روشنی بر ایشان خوانده شود، آنان که کفر ورزیدند – هنگامی که حق سوبشان آمد – گویند: «این سحری آشکارگر است.»

یا می‌گویند: «این (کتاب) را (بر خدا) افترا زده است.» بگو: «اگر آن را افترا زده‌ام، پس شما از (سوی) خدا برایم مالک چیزی نیستید. او آگاه‌تر است به آنچه در آن (افترا) پر و لبریز (از باطل) می‌کنید. گواهی او میان من و شما بس است، و اوست بسی پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگان.»

بگو: «من از (میان) پیامبران، نودرآمدی (بی‌مانند) نبوده‌ام و نمی‌دانم با من و با شما چه معامله‌ای خواهد شد (و جز آنچه را که به من وحی می‌شود، پیروی نمی‌کنم؛ و من جز هشداردهنده‌ای روشنگر (بیش) نیستم.»

بگو: «آیا دیدید اگر این (قرآن) از نزد خدا باشد و شما بدان کافر شده باشید و شاهی از فرزندان اسرائیل بر همانندیِ (وحیانی بودن) آن (با تورات و انجیل) گواهی داده، پس (بدان) ایمان آورده باشد و شما تکبر نموده باشید (آیا باز هم شما ستمکار نیستید)؟ البته خدا گروه ستمگران را هدایت نمی‌کند.»

و کسانی که کافر شدند – برای کسانی که ایمان آوردند – گفتند: «اگر این ایمان خوب بود، آنان بر ما (در آن) بدان پیشی نمی‌گرفتند.» و چون (اینان) بدان هدایت نیافته‌اند، پس به زودی خواهند گفت: «این (خود) گمراهی سابقه‌داری است.»

حال آنکه پیش از آن، کتاب موسی، به حال راهبری(شان) و (مایه‌ی) رحمتی (برایشان) بود. و این (قرآن) کتابی است به زبانی آشکارا که تصدیق‌کننده(ی آن) است، تا کسانی را که ستم کردند هشدار دهد و برای نیکوکاران مژده‌ای باشد.

بی‌گمان کسانی که گفتند: «پروردگار ما خداست» سپس (در گفتار و کردارشان) ایستادگی کردند، نه بیمی بر آنان است و نه ایشان غمگین می‌شوند.

ایشان بهشتیانند که به پاداش آنچه انجام می‌دادند جاودانه در آن می‌مانند.

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا
وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَفَصَّلُوهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰ إِذَا
بَلَغَ أَشُدَّهُ وَبَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ
نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا
تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي ۖ إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ
الْمُسْلِمِينَ

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ نَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَنَتَجَاوَزُ
عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ ۖ وَعَدَ الصَّٰدِقُ الَّذِي كَانُوا
يُوعَدُونَ

وَالَّذِي قَالَ لِيَا لِدِيهِ أَفٍ لَّكُمْ أَتَعِدَانِي أَنْ أُخْرَجَ وَقَدْ
خَلَتِ الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِي وَهُمَا يَسْتَغِيثَانِ اللَّهَ وَيْلَكَ ءَامِنُ
إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَيَقُولُ مَا هَذَا إِلَّا أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ
قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا خَٰسِرِينَ

وَلِكُلِّ دَرَجَتٌ مِّمَّا عَمِلُوا وَلِيُوقَفِيَهُمْ أَعْمَلَهُمْ وَهُمْ لَا
يُظْلَمُونَ

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَذَهَبْتُمْ طَيِّبَتِكُمْ
فِي حَيَاتِكُمْ الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ
الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا
كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ

و انسان را (نسبت) به پدر و مادرش به احسانی (بسیار) و سفارش کردیم (که) مادرش با تحمل رنجی شدید به او باردار شد و با تحمل رنجی شدید او را به دنیا آورد، و باربرداشتن و از شیرگرفتن او سی ماه است. تا آن‌گاه که به رشدهای خود دست یافت و به چهل‌سالگی رسید. می‌گوید: «پروردگارم! مرا همی پاس‌دار، تا نعمتی را که به من و به پدر و مادرم ارزانی داشته‌ای سپاس گزارم و اینکه کار شایسته‌ای انجام دهم که آن را خوش داری و در (بارهی) فرزندانم برایم اصلاح فرمای. همواره من سوی تو روی آورده‌ام و به‌راستی من از تسلیم‌شدگان (در برابر تو) می‌باشم.»

اینانند کسانی‌که در میان بهشتیان، بهترین آنچه را انجام داده‌اند از ایشان - به خوبی - خواهیم پذیرفت و از گناهان کوچکی‌شان در می‌گذریم؛ (یعنی) وعده‌ی راستین که بدان وعده داده می‌شده‌اند.

و آن کس که به پدر و مادر خود گفت: «اف بر شما! آیا به من وعده می‌دهید که (از گور) برون خواهم شد؟ و حال آنکه همواره پیش از من نسل‌ها سپری (و نابود) شده‌اند.» در حالی که آن دو خدا را به یاری همی طلبند (گویند): «وای بر تو! ایمان بیاور. به‌راستی وعده‌ی (عذاب) خدا حق است.» پس پسر می‌گوید: «این‌ها جز افسانه‌های پراکنده‌ی گذشتگان نخستین نیست.»

اینان کسانی هستند که گفته‌ی (خدا) علیه ایشان - همراه با امت‌هایی از جنیان و امت‌هایی که همواره پیش از آنان (روزگاران) به سر بردند - به حقیقت پیوست. بی‌گمان آنان زیانکاران بوده‌اند.

و برای هر یک در نتیجه‌ی آنچه انجام داده‌اند درجاتی است و تا (خدا) اعمالشان را بهره‌ای وافی دهد؛ حال آنکه آنان ستم (هم) نمی‌شوند.

و (به یاد آور) روزی را که آنهایی که کفر ورزیده‌اند، بر آتش نمایش داده می‌شوند (به آنان گفته شود): «نعمت‌های پاکیزه‌ی خود را در زندگی دنیاتان (خودخواهانه) از میان بردید و با آنها برخوردار شدید؛ پس امروز به (سزای) آنچه در زمین به ناحق سرکشی می‌نموده‌اید و به آنچه نافرمانی می‌کرده‌اید، به عذاب خفت‌بار گرفتار شوید.»

وَأَذْكُرُ أَخَا عَادٍ إِذْ أَنْذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَتْ
الْثُّدُرُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي
أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَأْفِكَنَا عَنْ ءَالِهَتِنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ
مِنَ الصَّادِقِينَ

قَالَ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَأُبَلِّغُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ
وَلَكِنِّي أَرِيتُكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ

فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَّتِهِمْ قَالُوا هَذَا عَارِضٌ
مُمْطِرُنَا بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ

تُدَمِّرُ كُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَأَصْبَحُوا لَا يُرَى إِلَّا مَسَكِنُهُمْ
كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ

وَلَقَدْ مَكَنَّاهُمْ فِيمَا إِنْ مَكَّنَّاكُمْ فِيهِ وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا
وَأَبْصَرًا وَأَفْعِدَّةً فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَا أَبْصَرُهُمْ
وَلَا أَفْعِدَّتُهُمْ مِّنْ شَيْءٍ إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ
وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا حَوْلَكُمْ مِّنَ الْقُرَىٰ وَصَرَّفْنَا الْآيَاتِ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

فَلَوْلَا نَصْرُهُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِن دُونِ اللَّهِ قُرْبَانًا ءَالِهَةً بَلْ
ضَلُّوا عَنْهُمْ وَذَلِكَ إِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

و (هود) برادر عادیان را به یاد آر، چون قوم خویش را در
ریگستان‌ها بیم داد – حال آنکه از روبه‌رویش و از پشت
سرش همواره هشداردهندگان گذشته‌اند – که: «جز خدا
را مپرستید؛ همواره من بر شما از عذاب روزی بزرگ
بیمناکم.»

گفتند: «آیا آمده‌ای که ما را از خدایانمان – با دروغ‌پردازی
– برانی و برگردانی؟ پس اگر از راستان بوده‌ای، آنچه به ما
وعده می‌دهی برایمان بیاور.»

گفت: «تمامی علم تنها نزد خداست و آنچه را بدان فرستاده
شده‌ام به شما به‌درستی می‌رسانم. ولی من شما را گروهی
می‌بینم که نادانی می‌کنید.»

پس هنگامی که آن (عذاب) را (به صورت) نمادین (چون)
ابری سوی وادی‌های خود دیدند، گفتند: «این ابری نمادین
است که برای ما باران‌آور است.» (هود گفت:) «بلکه آن
چیزی است که بدان بسی شتاب می‌کردید. (این ابرنما)
بادی است که در آن عذابی پر درد است.»

«همه چیز را به دستور پروردگارش از بنیان بر می‌کند.»
پس چنان شدند که جز جایگاه‌هاشان دیده نمی‌شد. این
چنین گروه مجرمان را سزا می‌دهیم.

و به‌راستی همچنان در چیزی به آنان امکان دادیم، که به
شما در آن (چنان) امکانی ندادیم و برای آنان گوش‌ها و
دیده‌ها و دل‌هایی شعله‌ور [نیرومندتر از شما] قرار دادیم
و چون به نشانه‌های خدا انکار می‌ورزیدند، نه گوش‌هاشان
و نه دیدگان‌شان و نه دل‌های شعله‌ورشان به هیچ وجه از
چیزی بی‌نیازشان نکرد و آنچه بدان ریشخندش می‌کردند
آنان را فراگرفت.

و بی‌گمان، گروه‌هایی (در) پیراموتتان را بی‌چون هلاک
کردیم، و آیات خود را (برایشان) گونه‌گون بیان داشتیم،
شاید آنان (از بیراهه‌شان به راه خدا) بازگردند.

پس چرا کسانی را که فروتر از خدا را، به منزله‌ی معبودانی،
برای تقرب (به خدا) اختیار کرده بودند، آنان را یاری
نکردند، بلکه از آنان پنهان شدند؟ و این بود دروغشان و
آنچه به گزاف برمی‌بافته‌اند.

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ مُّنْذِرِينَ

و چون تنی چند از جّیان را سوی تو روانه کردیم، حال آنکه قرآن را به‌خوبی می‌شنوند؛ پس هنگامی که به محضرش رسیدند (به یکدیگر) گفتند: «(خودتان و دیگران را) ساکت کنید.» و چون به انجام رسید، هشداردهندگان سوی قوم خود بازگشتند.

قَالُوا يٰقَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنزِلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَىٰ الْحَقِّ وَإِلَىٰ طَرِيقٍ مُّسْتَقِيمٍ

۳۵

گفتند: «ای قوم ما! همانا ما کتابی را شنیدیم. که بعد از موسی نازل شده، حال آنکه تصدیق‌کننده‌ی کتاب‌هایی برابر اوست و سوی حق و سوی راهی راست راهبری می‌کند.»

يَقَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا بِهِ، يَعْفِرْ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُمْ مِّنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ

۳۱

«ای قوم ما! دعوت‌کننده‌ی (سوی) خدا را اجابت کنید و به او ایمان آرید، تا خدا برخی از گناهانِ دنباله‌دارتان را برایتان بپوشاند و از عذابی پر درد پناهتان دهد.»

وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءُ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

۳۲

«و هر کس دعوت‌کننده‌ی سوی خدا را اجابت نکند، در زمین درمانده‌کننده‌ی (خدا و خداییان) نیست و پس از او اولیایی ندارد. اینان در گمراهی آشکارگرند.»

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَمْ يَعْ يَخْلُقْهُنَّ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ بَلَىٰ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۳۳

آیا و ندانستند آن خدایی که آسمان‌ها و زمین را آفرید – حال آنکه در آفریدن آنها درمانده نگردید – می‌تواند مردگان را (نیز) زنده کند؟ آری، همواره اوست که بر همه چیزی بسیار تواناست.

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ

۳۴

و روزی که کافران بر آتش نمایش داده می‌شوند (از آنان پرسیده شود): «آیا این حق نیست؟» گویند: «سوگند به پروردگارمان (که) آری!» فرمود: «پس به (سزای) آنچه کفر می‌ورزیده‌اید عذاب را بچشید.»

فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرُونَ مَا يُوعَدُونَ لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنْ نَّهَارٍ بَلَّغٌ فَهَلْ يُهْلَكُ إِلَّا الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ

۳۵

پس چنان که پیامبران اولوالعزم صبر کردند، صبر کن و برای (عذاب) آنان [کافران] شتابزده مباش. روزی که آنچه را وعده داده می‌شوند بنگرند، گویی آنان جز ساعتی از روز را (در گذشته) نمانده‌اند؛ (این خود) رسانه‌ای (بزرگ) است. پس آیا جز گروه نافرمانان هلاک می‌شوند؟

کسانی که کفر ورزیدند و (مردمان را) از راه خدا باز داشتند (خدا) اعمال آنان را (تباه و) گمراه کرد.

و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کردند و به آنچه تدریجاً بر محمد (ص)فرود آمد گرویدند – حال آنکه آن (تمامی) حقّ از جانب پروردگارشان است– (خدا نیز) بدی‌های‌شان را زدود و (خاطره‌ی) مهمشان را اصلاح کرد.

این بدین سبب است که آنان که کفر ورزیدند، بی‌گمان از باطل پیروی کردند. و کسانی که ایمان آوردند از (تمامی) حق – که از جانب پروردگارشان است – به‌راستی پیروی کردند. این‌گونه خدا برای (بیداری) مردمان مثال‌هایشان را می‌زند.

پس چون با کسانی که کفر ورزیده‌اند برخورد کنید، پس (باید همتتان) زدن گردن‌هاشان و گردن‌کشانشان (باشد) تا هنگامی که آنان را (در کشتار) از پای درآوردید. پس (اسیران را) به شدت در بند کشید؛ در نتیجه یا (بر آنان) منت نهید (و آزادشان کنید) و یا فدیة بگیرید (که عوضشان را از اسیراتتان بازپس گیرید) تا جنگ، سنگینی‌هایش را فرونهد. این است (دستور خدا) و اگر خدا بخواهد، از ایشان انتقام می‌کشد، ولی (فرمان پیکار داد) تا برخی از شما را به وسیله‌ی برخی (دیگر) بیازماید. و کسانی که در راه خدا کشته شده‌اند، هرگز (خدا) کارهایشان را ضایع نمی‌کند.

به زودی آنان را راه می‌نماید و یادآوری مهمشان را اصلاح می‌کند.

و در بهشتی که آن را برایشان شناسایی داده، ایشان را درمی‌آورد.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! اگر (دین) خدا را یاری کنید، خدا (هم) یا©ن می‌کند، و گام‌هایتان را استوار می‌دارد.

و کسانی که کفر ورزیدند، پس (خدا) نگوئساری بر ایشان نهاد و اعمالشان را بر باد داد.

این همواره بدین سبب است که اینان آنچه را خدا نازل کرده هرگز خوش نداشتند، پس (خدا نیز) کارهایشان را فرو ریخت و بی‌ثمر کرد.

پس مگر در زمین نگشته‌اند تا بنگرند فرجام کسانی که پیش از آنها بودند، چگونه بود؟ خدا بر (سروسامان)شان هلاکتی ویرانگر فرود آورد، و برای کافران همانندهایش می‌باشد.

این همواره برای آن است که خدا مولا و سرپرست کسانی است که ایمان آورده‌اند. همانا کافران را هیچ مولایی (ربّانی) نیست.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَلَهُمْ

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَءَامَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ كَفَرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ

ذَٰلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَأَنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ ۚ كَذَٰلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَلَهُمْ

فَإِذَا لَقِيتُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضَرْبَ الرِّقَابِ حَتَّىٰ إِذَا أَثْنَتُمُوهُمْ فَشُدُّوا الْوَثَاقَ فِإِمَّا مَنًّا بَعْدُ وَإِمَّا فِدَاءً حَتَّىٰ تَضَعَ الْحَرْبُ أَوْزَارَهَا ۚ ذَٰلِكَ ۖ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَانتَصَرَ مِنْهُمْ وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَ بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ ۖ وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَن يُضِلَّ أَعْمَلَهُمْ

سَيَهْدِيهِمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ

وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَفَهَا لَهُمْ

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَنصُرُوا اللَّهَ يَنصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعَسَا لَهُمُ الْاَعْمَلُ

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أُنْزِلَ اللَّهُ فَاحْبَطَ أَعْمَلَهُمْ

أَقَلَّمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۖ دَمَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ۖ وَلِلْكَافِرِينَ أَمْثَلُهَا

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَأَنَّ الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَى لَهُمْ

۱
۴۴۲

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۱۰
حزب
۲۰۵۳

۱۱

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ
تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ
وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ

وَكَايْنٍ مِّنْ قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِّنْ قَرْيَتِكَ الَّتِي أَخْرَجَتْكَ
أَهْلَكْنَاهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ

أَفَمَن كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِ ۖ كَمَن زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ ۖ
وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ ۖ فِيهَا أَنْهَارٌ مِّن مَّاءٍ غَيْرِ
ءَاسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِّن لَّبَنٍ لَّمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ ۖ وَأَنْهَارٌ مِّنْ خَمْرٍ لَّذَّةٍ
لِّلشَّرِبِِينَ وَأَنْهَارٌ مِّنْ عَسَلٍ مُّصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِن كُلِّ
الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ ۖ كَمَنْ هُوَ خَلَدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا
مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ

وَمِنْهُمْ مَّن يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّىٰ إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِنْدِكَ قَالُوا
لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَآذَا قَالَ ءَانِفًا أُولَٰئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ
عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ

وَالَّذِينَ أَهْتَدُوا زَادَهُمْ هُدًى وَءَاتَاهُمْ تَقْوَاهُمْ

فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً ۖ فَقَدْ جَاءَ
أَشْرَاطُهَا فَأَنَّىٰ لَهُمْ إِذَا جَاءَتْهُمْ ذِكْرُهُمْ

فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ
وَالْمُؤْمِنَاتِ ۚ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلِّبَكُمُ ۖ وَمَثْوَىٰ كُفْرِكُمْ

خدا بی‌گمان کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته(ی
ایمانشان) کرده‌اند، در باغ‌هایی که از زیر(درختان سر
درهم)شان نهرها روان است در می‌آورد. و کسانی که کافر
شدند، بهره(ی حیوانی) می‌برند و همان‌گونه که چارپایان
می‌خورند، می‌خورند و جایگاه و پایگاهشان آتش است.

و چه بسیار از گروه‌هایی که– نیرومندتر از آن گروهی
بودند که تو را از قریه‌ات بیرون راندند– ما هلاکشان
کردیم. پس برایشان هرگز یآوری نیست.

آیا پس کسی که بر حجتی روشن از جانب پروردگار خویش
بوده است، چون کسی است که بدی کردارش برای او زیبا
جلوه داده شده؟ و (اینان) هوس‌های خودشان را پیروی
کردند؟

مثل بهشتی که پرهیزگاران (به آن) وعده داده شدند، (این
است که) در آن نهرهایی است از آبی که رنگ و بو و طعمش
برنگشته؛ و نهرهایی از شیری که مزه‌اش دگرگون نشده؛ و
نهرهایی از باده‌هایی که برای نوشندگان لذتی است
(عقلانه)؛ و نهرهایی از انگبین ناب. و در آنجا از هر گونه
ثمراتی برایشان (فراهم) است و (از همه بالاتر) پوششی از
پروردگار آنهاست. آیا چنین کسی (در چنین باغی دل‌انگیز)
مانند کسی است که جاودانه در آتش است و (اینان) آبی
جوشان به خوردشان داده شد، پس معده‌هایشان را از هم
فرو پاشید؟

و از (میان) ایشان [منافقان] کسانی‌اند که (در ظاهر) به
(سخنان) تو همی گوش فرا می‌دهند، تا هنگامی که از نزد
تو بیرون روند. به دانش‌یافتگان (وحیانی) گویند: «لحظاتی
پیش چه گفت؟» اینان همانانند که خدا بر دل‌هایشان مهر
زده است. و (اینان) هوس‌های خود را پیروی کردند.

و (اما) کسانی که به هدایت گراییدند (خدا) آنان را (هر
چه) بیشتر هدایت کرد و (پاداش) پرهیزگاریشان را
(شایسته‌ی هدایتشان) به آنان داد.

پس آیا (کافران) جز این انتظار می‌برند و می‌نگرند که
رستخیز به ناگهان آنان را در رسد؟ در صورتی که نشانه‌ها
و شروطش اینک به‌راستی پدید آمده است. پس اگر
(رستخیز) آنان را در رسد، دیگر چه زمانی (جای) یادآوری
آنان است؟

پس بدان که هیچ معبودی جز خدا نیست؛ و برای کار
دنبالمدار رسالت (از شرّ کافران از خدا) پوششی بجوی و
برای مردان و زنان باایمان (نیز) پوشش بخواه و خداست که
جابه‌جایی و پناهگاه و جایگاه شما را می‌داند.

وَيَقُولُ الَّذِينَ ءَامَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌۭ فَاِذَا اُنْزِلَتْ سُورَةٌۭ مُحْكَمَةٌ وَّذِكْرٌ فِيهَا الْقِتَالُ رَاٰیْتَ الَّذِيْنَ فِي قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ يَنْظُرُوْنَ اِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشٰی عَلَیْهِ مِنَ الْمَوْتِۙ فَاُوْلٰی لَهُمْ

طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَّعْرُوْفٌۭۚ فَاِذَا عَزَمَ الْاَمْرُۙ فَلَوْ صَدَقُوا۟ اللّٰهُ لَكَانَ خَيْرًاۚ لَّهُمْ

۲۱

فَهَلْ عَسَيْتُمْۚ اِنْ تَوَلَّيْتُمْۚ اَنْ تُفْسِدُوْا۟ فِي الْاَرْضِ وَتُقَطِّعُوْا۟ اَرْحَامَكُمْۚ

۲۲

اُوْلٰٓئِكَ الَّذِيْنَ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ فَاَصَمَّهُمْ وَاَعَمٰۤی اَبْصَرَهُمْ

۲۳

اَفَلَا يَتَدَبَّرُوْنَ الْقُرْءَانَ اَمْ عَلٰی قُلُوْبٍۭۙ اَقْفَالُهَاۙ

۲۴

اِنَّ الَّذِيْنَ اُرْتَدُّوْا عَلٰۤی اَدْبَرِهِمْ مِّنْۢ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدٰی الشَّيْطٰنُ سَوَّلَ لَهُمْ وَاَمَلٰی لَهُمْ

۲۵

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوْا لِلَّذِيْنَ كَرِهُوْا مَا نَزَّلَ اللّٰهُ سَنُطِيعُكُمْۚ فِیۡ بَعْضِ الْاَمْرِۙ وَاللّٰهُ يَعْلَمُۙ اِسْرَارَهُمْ

۲۶

فَكَيْفَۙ اِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ يَضْرِبُوْنَ وُجُوْهَهُمْ وَاَدْبَرَهُمْ

۲۷

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ اَتَّبَعُوْا مَاۤ اَسْخَطَ اللّٰهُ وَكَرِهُوْا رِضْوٰنَهُۥۚ فَاحْبَطَۙ اَعْمَالَهُمْ

۲۸

اَمْ حَسِبَ الَّذِيْنَ فِي قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌۙ اَنْ لَّنْ يُخْرِجَ اللّٰهُ اَضْغٰنَهُمْ

۲۹
۴۴۵ر

و کسانی که ایمان آوردند می‌گویند: «چرا سوره‌ای [مجموعه‌ای از آیات درباره‌ی جهاد] نازل نشد؟» پس هنگامی‌که سوره‌ای محکم نازل شد و در آن نام کشتار آمد، آنان که در دل‌هاشان مرضی هست – مانند کسی که به حال بیهوشی مرگ افتاده – به تو می‌نگرند. پس (همین حالت) برایشان بهتر است.

فرمان‌پذیری و سخنی شایسته (برایشان بایسته) است و هنگامی که کار به تصمیم کشد، همواره خیر آنان در این است که با خدا در عمل و سخن راست باشند (که این) برایشان خوب و بهتر است.

پس (ای منافقان!) آیا امید بستید که اگر سرپرست مردم شدید، در زمین افساد کنید و خویشاوندی‌های خود را از هم بگسلید؟

اینان (همان) کسانی‌اند که خدا آنان را لعنت کرده؛ پس گوش‌ها(ی جان‌ها)شان را کر و چشم‌ها(ی دل‌ها)شان را کور کرده است.

آیا پس آیات قرآن را با نگرشی جامع (درست) نمی‌اندیشند؟ یا (مگر) بر دل‌هایی قفل‌هایشان نهاده شده است؟

بی‌گمان، کسانی که –پس از آنکه (راه) هدایت بر آنان روشن شد– به گذشته‌ها(ی باطل)شان برگشتند، شیطان برایشان (خواسته‌های شیطانیشان را) آراسته و به آرزوهای دور و درازشان انداخته است.

این به‌راستی بدین جهت است که آنان به کسانی که آنچه را خدا نازل کرده بسی بدحال و بدنوال بودند. گفتند: «ما در برخی کارها از شما اطاعت خواهیم کرد.» حال آنکه خدا از پنهان کردن رازشان آگاه است.

پس چگونه است هنگامی که فرشتگان (عذاب) جانشان را می‌ستانند، حال آنکه بر چهره‌ها و پشت‌هاشان می‌زنند؟

این بدین سبب است که آنان از آنچه خدا را به خشم آورده پیروی کرده‌اند، و خوشامدش را بس ناخوش داشتند. پس اعمالشان را تباه و ناچیز کرد.

یا کسانی که در دل‌هاشان مرضی هست، پنداشتند که خدا هرگز کینه‌هاشان را برون [افشا] نخواهد کرد؟

وَلَوْ نَشَاءُ لَأَرَيْنَاكَهُمْ فَلَعَرَفْتَهُمْ بِسِيمَاهُمْ وَلَتَعْرِفَنَّهُمْ فِي
لَحْنِ الْقَوْلِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ

وَلَتَبْلُوَنَكُمْ حَتَّى نَعْلَمَ الْمُجْهِدِينَ مِنْكُمْ وَالصَّابِرِينَ
وَنَبْلُوَ أَخْبَارَكُمْ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَشَاقُّوا الرَّسُولَ
مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ لَن يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا
وَسَيَحْبِطُ أَعْمَالُهُمْ

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَلَا
تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ مَاتُوا وَهُمْ
كُفَّارٌ فَلَن يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ

فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلَامِ وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ وَاللَّهُ مَعَكُمْ
وَلَن يَتْرُكُمُ أَعْمَالَكُمْ

إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌّ وَلَهُوَ وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ
أُجُورَكُمْ وَلَا يَسْأَلَكُمْ أَمْوَالَكُمْ

إِنْ يَسْأَلْكُمُوهَا فَيُحْفِكُمْ تَبْخُلُوا وَيُخْرِجْ أَصْغَنَكُمْ

هَآأَنْتُمْ هَآؤُلَآءِ تُدْعَوْنَ لِتُنفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَمِنْكُمْ مَنْ
يَبْخُلُ ۚ وَمَنْ يَبْخُلْ فَإِنَّمَا يَبْخُلْ عَنِ نَفْسِهِ ۗ وَاللَّهُ الْغَنِيُّ
وَأَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ ۚ وَإِنْ تَتَوَلَّوْا يَسْتَبَدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا
يَكُونُوا أَمْثَلَكُمْ

و اگر بخواهیم، همواره آنان را به تو می‌نمایانیم، پس ایشان
را به چهره‌هاشان همواره بشناسی. و به‌راستی در اشاره‌ی
گزافِ سخن(شان)، به (حال) آنان به‌خوبی پی خواهی بُرد. و
خداست که کارهای شما را می‌داند.

و به‌راستی شما را بی‌گمان می‌آزماییم، تا مجاهدان و
شکیبایانِ از شما را نشانه نهیم و گزارش‌هایتان را ارزیابی
کنیم.

همانا کسانی که کافر شدند و (مردم را) از راه خدا باز
داشتند و پس از آنکه راه هدایت بر آنان آشکار شد، با
پیامبر (خدا) به جدایی درافتادند، هرگز به خدا گزندی
نمی‌رسانند؛ و به زودی (خدا) کرده‌هایشان را تباه خواهد
کرد.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! خدا را اطاعت کنید و
پیامبرش را (نیز) اطاعت کنید و (با تخلفتان در این میان)
اعمالتان را باطل مکنید.

بی‌گمان آنان که کفر ورزیدند و از راه خدا جلوگیری کردند،
سپس در حال کفر مردند، هرگز خدا از آنان درنخواهد
گذشت.

پس سستی نورزید حال آنکه (کافران را) به آشتی
می‌خوانید، با آنکه شما (از آنان) برترید. و خدا با شماست و
(ارزش) کارهایتان را هرگز نخواهد کاست.

زندگی این دنیا تنها بازی و بازدارنده‌ای (از حق) است و اگر
ایمان بیاورید و (خدا را) پروا بدارید، خدا پاداش‌هاتان را
می‌دهد و اموالتان را (در عوض) از شما نمی‌خواهد.

اگر اموال شما را بخواهد، پس به اصرار و اجبار از شما
طلب کند، بخل می‌ورزید. و (بدین ترتیب) کینه‌های
شدیدتان را برملا می‌کند.

هان! شما همان (مردمی) هستید (که) برای انفاق در راه
خدا فرا خوانده می‌شوید. پس برخی از شما بخل می‌ورزد و
هر کس بخل ورزد، تنها به زیان خود بخل می‌ورزد. و خدا
بی‌نیاز است و شما نیازمندید. و اگر روی برتایید، خدا جای
شما را به مردمی غیر از شما خواهد داد (و) سپس
همانندتان نیستند.

۱
۴۴۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا

۲

لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ
وَعَلَيْكَ وَيَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا

۳

وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَزِيزًا

۴

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَانًا
مَعَ إِيْمَانِهِمْ ۖ وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ
عَلِيمًا حَكِيمًا

۵

لِيَدْخُلَ الْمُؤْمِنِينَ ۖ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفَّرُ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ ۚ وَكَانَ ذَلِكَ
عِنْدَ اللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا

۶

وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ ۚ وَالْمُنَافِقَاتِ ۚ وَالْمُشْرِكِينَ ۚ وَالْمُشْرِكَاتِ
الظَّالِمِينَ ۚ إِنَّ اللَّهَ ظَنُّ السَّوِّ عَلَى السَّوِّ ۖ وَالسَّوِّ غَضَبُ
اللَّهِ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ ۖ وَسَاءَتْ مَصِيرًا

۷

وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا

۸

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا

۹

لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ ۚ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً
وَأَصِيلًا

ما به‌راستی برای تو گشایش و پیروزی بخشیدیم، (چه)
پیروزی روشنگری.

تا خدا پی‌آمد خطرناک دنیوی کار (رسالت) تو را – گذشته و
آینده‌اش – را بیوشاند و نعمت خود را بر تو تمام گرداند و
تو را به راهی راست هدایت کند.

و خدا تو را به نصرتی ارجمند یاری نماید.

او کسی است که در دل‌های مؤمنان آرامش (ویژه) را فرو
فرستاد تا ایمانی با (داشتن) ایمانشان بیفزایند. و سپاهیان
آسمان‌ها و زمین تنها از خدایند. و خدا بس دانایی
سنجیده‌کار بوده است.

تا مردان و زنانی را که ایمان آورده‌اند در باغ‌هایی که از زیر
(درختان) شان نهرها روان است، جاودانه در آورد و
بدی‌هایشان را از آنان بزدايد؛ و این (فرجام نیک) در
پیشگاه خدا به‌سلامتی کامیابی بزرگی بوده است.

و تا مردان و زنان نفاق‌پیشه و مردان و زنان مشرک بدگمان
به خدا را عذاب کند، بر آن حالت گردونه‌ی بد (در نشیب و
فراز زمان) است. و خدا بر ایشان خشم نموده و لعنتشان
کرده و جهنم را برای آنان آماده گردانیده و (چه) بد
سرانجامی است!

و سپاهیان آسمان‌ها و زمین تنها از خدایند و خدا همواره
عزیز سنجیده‌کار بوده است.

(ای پیامبر!) ما تو را همواره گواهی‌دهنده‌ای و بشارت‌گری و
هشداردهنده‌ای فرستادیم.

تا (شما مکلفان) به خدا و فرستاده‌اش ایمان آورید و
بزرگش بدارید و ارجش نهید و خدا را بامدادان و
شامگاهان به پاکی بستانید.

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ
أَيْدِيهِمْ فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَى نَفْسِهِ وَمَنْ أَوْفَى
بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا

سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَا أَمْوَالُنَا
وَأَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَا يَقُولُونَ بِالسِّنْتِهِمْ مَا لَيْسَ فِي
قُلُوبِهِمْ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ
بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرًا

بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَى أَهْلِيهِمْ
أَبَدًا وَرُئِيَ ذَلِكَ فِي قُلُوبِكُمْ وَظَنَنْتُمْ ظَنًّا سَوْءًا وَكُنْتُمْ
قَوْمًا بُورًا

وَمَنْ لَمْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ
سَعِيرًا

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَعْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ
يَشَاءُ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انْطَلَقْتُمْ إِلَى مَغَانِمَ لِتَأْخُذُوهَا ذَرُونَا
نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلِمَ اللَّهِ قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونَا
كَذَلِكَ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ فَسَيَقُولُونَ بَلْ تَحْسُدُونَنَا بَلْ
كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا

بی‌گمان کسانی که با تو بیعت می‌کنند، به‌راستی تنها با خدا
بیعت می‌کنند. دست خدا بالای دست‌های آنان است. پس
هر کس پیمان شکند، تنها به زیان خود پیمان می‌شکند، و
هر کسی بر آنچه با خدا بر عهده‌ی خود عهده‌ی بسته وفادار
بماند، زودا (که) خدا پاداشی بزرگ به او می‌بخشد.

سر باز زدگان از جنگ، از بادیه‌نشینان، به زودی به تو
خواهند گفت: «اموالمان و کسانمان ما را (به خود) مشغول
داشتند، پس برای ما پوشش [بخشش] بخواه.» چیزی را
که در دل‌هایشان نیست بر زبان‌هایشان می‌رانند. بگو:
«پس اگر خدا بخواهد به شما زبانی یا سودی برساند چه
کسی از (عذاب) خدا برای شما اختیار چیزی را دارد؟ بلکه
(این) خداست که به آنچه می‌کنید همواره آگاه بوده است.»

«(نه چنان بوده.) بلکه پنداشتید که پیامبر و مؤمنان هرگز
به خاندان خود برنخواهند گشت، و این (پندار) در
دل‌هایتان نمودی زیبا یافته بود و گمان بد کردید. شما
مردمی بس زیان‌بار بوده‌اید.»

و هر کس به خدا و پیامبرش ایمان نیاورد، ما برای کافران
آتشی سوزان آماده کرده‌ایم.

و فرمانروایی آسمان‌ها و زمین تنها از خداست. برای هر که
بخواهد می‌پوشد و هر که را بخواهد عذاب می‌کند و خدا
بی‌گمان بسی پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگان است.

هنگامی که به (قصد) گرفتن غنایم روانه شدید، به زودی
بر جای‌ماندگان متخلف خواهند گفت: «بگذارید ما (هم) به
دنبال شما بیاییم.» (این‌گونه) می‌خواهند کلام خدا را
تبدیل کنند. بگو: «هرگز از پی ما نخواهید آمد. خدا از
پیش درباری شما چنین فرمود.» پس به زودی خواهند
گفت: «(نه)، بلکه بر ما رشک می‌برید.» (نه چنین است.)
بلکه جز اندکی در نمی‌یابند.

قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سُدُّعُونَ إِلَىٰ قَوْمٍ أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ تُقَاتِلُونَهُمْ أَوْ يُسْلِمُونَ ۖ فَإِنْ تُطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا وَإِنْ تَتَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِّن قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَىٰ حَرْجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرْجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرْجٌ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۖ وَمَنْ يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا

لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَبَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا

وَمَغَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا

وَعَدَكُمْ اللَّهُ مَغَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا فَعَجَلَ لَكُمْ هَذِهِ ۚ وَكَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ وَلِتَكُونَ ءَايَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا

وَأُخْرَىٰ لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا

وَلَوْ قَتَلَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَلَّوْا الْأَدْبَرَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا

سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلُ ۖ وَلَن تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا

به بر جای ماندگان متخلف، از بادیه‌نشینان، بگو: «زودا سوی قومی (رزمنده‌ی) سخت زورمند دعوت خواهید شد (که) یا با آنان بجنگید یا اسلام آورند. پس اگر فرمان ببرید خدا شما را پاداشی نیک می‌دهد و اگر – همچنان که از پیش، پشت کردید – (باز هم) روی بگردانید، شما را به عذابی پر درد معذَّب می‌دارد.»

بر نابینا تنگنایی نیست و بر لنگ تنگنایی نیست و بر بیمار تنگنایی نیست (که در جهاد و ماندش شرکت نکنند). و هر کس خدا و پیامبرش را فرمان بَرَد وی را در باغ‌هایی که از زیر (درختان)شان نهرها روان است در می‌آورد و هر کس را (که) روی برتابد به عذابی دردناک معذَّبش می‌دارد.

خدا بی‌گمان هنگامی که مؤمنان، زیر (آن) درخت با تو بیعت می‌کردند از آنان خشنود شد. پس آنچه در دل‌هایشان بود دانست و بر آنان آرامش فرو فرستاد و پیروزی نزدیکی را به آنان پاداش داد.

و (نیز) غنیمت‌های فراوانی را (که آنها) می‌گیرند. و خدا همواره نیرومند سنجیده‌کار بوده است.

خدا به شما غنیمت‌های فراوان (دیگری) وعده داده (که) آنها را خواهید گرفت. پس این (پیروزی) را برای شما پیش انداخت و دست‌های مردمان را از شما کوتاه ساخت، و تا برای مؤمنان نشانه‌ای باشد و شما را به راهی راست هدایت کند.

و (غنیمت‌های) دیگری (نیز هست) که شما بر آنها دست نیافته‌اید (و) خدا بر آنها همواره احاطه داشته و خدا بر هر چیزی بسیار توانا بوده است.

و اگر کسانی که کافر شدند، با شما کشتار کنند، بی‌چون (به) شما) پشت خواهند کرد، سپس پشتوانه و یآوری نخواهند یافت.

سَنَتِ الهی را (که) از پیش همین بوده (پاس‌دار و انتظار داشته باش) و برای سَنَتِ الهی هرگز جایگزینی نخواهی یافت.

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا

هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْهَدْيِ مَعْكُوفًا أَنْ يَبْلُغَ حِلَّهُمْ وَلَوْلَا رِجَالُ مُؤْمِنُونَ وَنِسَاءُ مُؤْمِنَاتٌ لَمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ تَطَّوَّهُمْ فِتْصِيبَكُمْ مِنْهُمْ مَعَرَّةٌ بِغَيْرِ عِلْمٍ لِيَدْخُلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا

لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّءْيَا بِالْحَقِّ لَتَدْخُلَنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ ءَامِنِينَ مُحَلِّقِينَ رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ لَا تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ فَتْحًا قَرِيبًا

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا

و اوست کسی که در دل مکه - پس از پیروز کردنتان بر آنان - دست‌هایشان را از شما و دست‌هایتان را از ایشان بازداشت، پس از آنکه شما را بر آنان چیره ساخت. و خدا به آنچه می‌کنید بسی بینا بوده است.

آنان کسانی می‌باشند که کافر شدند و از (ورود) شما (به) مسجدالحرام جلوگیری کردند و نگذاشتند قربانی نگه‌داشته‌ی شما را به محلش برسد و اگر (در مکه) مردان و زنان باایمانی نبودند که (ممکن بود) بی‌آنکه آنان را بشناسید، ندانسته پامالشان کنید. و عار و بی‌مقداری از ایشان برایتان بماند (فرمان حمله به مکه می‌دادیم) تا خدا هر که را بخواهد در رحمت خویش آورد. اگر (کافر و مؤمن) از هم متمایز می‌شدند، همواره کافران را به عذاب دردناکی معذب می‌داشتیم.

چون کافران در دل‌های خود، تعصب، (آن هم) تعصب جاهلیت نهادند، پس خدا آرامشی از خود بر فرستاده‌ی خویش و بر مؤمنان فرو فرستاد و کلمه‌ی تقوا را ملازم آنان ساخت و (در واقع) آنان به (رعایت) آن سزاوارتر و (هم) اهل آن بودند. و خدا همواره بر هر چیزی بسی دانا بوده است.

بهراستی خدا رؤیای پیامبر خود را به‌درستی تحقق بخشید (که) شما بدون شک، به خواست خدا در حالی که سرهاتان را تراشیده و (موها یا ناخن‌های خود را) کوتاه کرده‌اید، همواره بدون ترسی در مسجدالحرام در خواهید آمد. خدا آنچه را که نمی‌دانستید دانست. در نتیجه پس از این، پیروزی نزدیکی (برای شما) قرار داد.

اوست کسی که پیامبر خود را به (تمامی) هدایت، با آیین پای‌برجای راستا، و سرشار از حق روانه ساخت، تا آن را بر تمام ادیان پیروز گرداند و گواه بودن خدا کافی بوده است.

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ
بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا
سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِّنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي
التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْأَهُ فَآزَرَهُ
فَاسْتَعْلَظَ فَاسْتَوَىٰ عَلَىٰ سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ
الْكُفَّارَ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ
مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا

۴۸
فتح
۲۹
/۲۹

۴۹. حَبْرَات

الحُجْرَات: حجره‌ها

مدنی

۱۸ آیه

۳ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْدِمُوا بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَأَتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

۱
حزب
۲۰۶
۴۵۰ ر

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ
النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَن
تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ

۲

إِنَّ الَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصْوَاتَهُمْ عِندَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ
أُمْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَىٰ لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ

۳

إِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِنَ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لَا
يَعْقِلُونَ

۴

محمد پیامبر خداست؛ و کسانی که با اویند، بر کافران
سختگیران و با خودهایشان مهربانانند. آنان را در رکوع و
سجود می‌بینی (که) فضل و خشنودی خدا را همی جویند.
علامت (مشخصه‌ی) آنان بر اثر و نمود سجود در
چهره‌هایشان پیداست. این نماد ایشان است در تورات و
نمادشان در انجیل. چون کشته‌ای است که جوانه‌ی خود را
بر آورده و آن را مایه دهد تا ستر شود و بر ساقه‌های خود
بایستد و زارعان را به شگفت آورد، تا از (انبوهی) آنها
(خدا) کافران را به خشم در اندازد. خدا به کسانی از آنان
که ایمان آورده و کارهای شایسته‌ی (ایمان) کرده‌اند،
پوشش و پاداشی بزرگ وعده داده است.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! در برابر خدا و پیامبر،
(خود یا دیگران را) پیش نیندازید و خدا را پروا ندارید.
همانا خدا بسی شنوای بسیار داناست.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! صداهایتان را از صدای
پیامبر بلندتر مکنید، و همچنان که بعضی از شما با بعضی
دیگر بلند سخن می‌گویند یا او به صدای بلند سخن مگویند،
که کرده‌هایتان تباه شود، حال آنکه باریک‌بینی نمی‌کنید.

بی‌گمان کسانی که نزد پیامبر خدا صدایشان را فرو
می‌شکنند همان کسانی که خدا دل‌هایشان را برای
پرهیزگاری آزموده (و) برایشان پوششی و پاداشی بزرگ
است.

بی‌گمان کسانی که از پشت اطاق‌ها(یت) تو را صدا می‌زنند
بیشترشان خردورزی نمی‌کنند.

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

۶

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَن تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهْلَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ

۷

وَأَعْلَمُوا أَن فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِّنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ أُولَٰئِكَ هُمُ الرَّاشِدُونَ

۸

فَضَلًا مِّنَ اللَّهِ وَنِعْمَةً وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

۹

وَإِن طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا ۖ فَإِن بَغَتْ إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَىٰ فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتَّىٰ تَفِيءَ إِلَىٰ أَمْرِ اللَّهِ فَإِن فَاءَتْ فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ

۱۰

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلَحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

۱۱

۴۵۱ ر

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِّن قَوْمٍ عَسَىٰ أَن يَكُونُوا خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِّن نِّسَاءٍ عَسَىٰ أَن يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ ۚ وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِاللُّغَبِ ۖ بئْسَ الْأَسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَن لَّمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

و اگر اینان همواره صبر کنند تا بر آنان درآیی، همانا برایشان بهتر است. و خدا پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگیان است.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! اگر فاسقی برایتان خبری آورد، پس نیک واری و آشکارگری کنید، مبدا به نادانی، گروهی را آسیب برسانید؛ پس از آنچه کرده‌اید پشیمان شوید.

و بدانید که پیامبر خدا در میان شماست. اگر در بسیاری از کارها از (رای و میل) شما پیروی کند، به‌راستی دچار زحمت می‌شوید. لیکن خدا ایمان را برای شما دوست‌داشتنی گردانید و آن را در دل‌های شما بیاراست و کفر و پلیدکاری و سرکشی را در نظرتان بس ناخوشایند ساخت. هم ایشان [ایمان‌آوردگان] رشدیافتگانند.

حال آنکه بخشی از خدا و نعمتی است (از او که به شما داده). خدا بس دانای سنجیده‌کار است.

و اگر دو گروه از مؤمنان با یکدیگر کشتار کنند، پس میان آن دو را اصلاح کنید. پس اگر یکی از آنان بر دیگری تعدی کرد، شما با آن (گروهی) که تعدی می‌کند کشتار کنید تا به فرمان خدا بازگردد. پس اگر بازگشت، میان آنها را دادگرانه سازش دهید و تقسیمی شایسته کنید؛ خدا همواره دادگران را دوست می‌دارد.

مؤمنان فقط با هم برادرند، پس میان برادرانتان را سازش دهید و از خدا پروا بدارید، شاید مورد رحمت قرار گیرید.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! نباید گروهی (از مردان) گروه دیگر را مسخره کنند؛ شاید آنها از این‌ها بهتر باشند. و نه زنانی، زنانی (دیگر) را (مسخره کنند) شاید آنان از اینان بهتر باشند. و از خودهاتان عیبجویی نکنید و به همدیگر لقب‌های زشت ندهید؛ چه ناپسندیده است نام زشت پس از ایمان. پس هر کس توبه نکند آنان خودشان ستمکارانند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ
الظَّنِّ إِثْمٌ ۖ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا
أُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ
وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ
شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ اللَّهِ
أَتْقَىٰكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ

قَالَتِ الْأَعْرَابُ ءَامَنَّا قُل لَّمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِن قُولُوا أَسْلَمْنَا
وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ
وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِّنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا
وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ
الصَّادِقُونَ

قُلْ أَتَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ بِدِينِكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

يَمُنُّونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُل لَّا تَمُنُّوا عَلَيَّ إِسْلَامَكُم بَلِ
اللَّهُ يَمُنُّ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَاكُمْ لِلْإِيمَانِ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا
تَعْمَلُونَ

هان ای کسانی که ایمان آوردید! از بسیاری گمان‌ها
بپرهیزید که پاره‌ای از گمان‌ها بدفرجام است. و تجسس
مکنید (و) بعضی از شما از بعضی دیگر غیبت نکند. آیا کسی
از شما دوست دارد که گوشت برادر (مؤمن) مرده‌اش را
بخورد؟ پس از آن بسی بدتان می‌آید و خدای را پروا
ندارید. خدا بی‌گمان بسی برگشت‌کننده‌ی رحمتگر بر
ویژگان است.

هان ای مردمان! ما شما را به‌راستی از مرد و زنی آفریدیم و
شما را ملت‌هایی و قبیله‌هایی گردانیدیم تا یکدیگر را
(متقابل) شناسایی کنید. همواره ارجمندترین شما نزد خدا
پرهیزگارترین شماست. همانا به‌راستی خدا بسیار دانای
بس آگاه است.

بادیه‌نشینان گفتند: «ایمان آوردیم.» بگو: «ایمان نیاوردید.
لیکن بگویید اسلام آوردیم.» و هنوز در دل‌هایتان ایمان
داخل نشده است و اگر خدا و پیامبر او را فرمان برید، او از
(ارزش) کرده‌هایتان چیزی کم نمی‌کند. همواره خدا بسی
پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگان است.

مؤمنان، تنها کسانی‌اند که به خدا و پیامبرش گرویده،
سپس شک نیاورده و با مال و جان‌شان در راه خدا جهاد
کردند. ایشان، (هم)‌اینان راستانند.

بگو: «آیا خدا را به دین خود آگاهی می‌دهید؟ و حال آنکه
خدا آنچه را که در آسمان‌ها و در زمین است می‌داند. و خدا
به هر چیزی بسیار داناست.»

(اینان) از اینکه اسلام آورده‌اند بر تو منت می‌نهند. بگو:
«بر من از اسلام آوردتان منت مگذارید؛ بلکه خدا با
هدایت کردتان برای ایمان، بر شما منت می‌نهد، اگر (از)
راستان بوده‌اید.»

«همواره (این) خداست که نهفته‌ی آسمان‌ها و زمین را
می‌داند و خدا(ست که) به آنچه می‌کنید بیناست.»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ق وَالْقُرْآنِ الْمَجِيدِ

شَيْءٌ عَجِيبٌ

أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا ذَلِكْ رَجْعٌ بَعِيدٌ

قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ وَعِندَنَا كِتَابٌ حَفِيظٌ

بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَّرِيجٍ

أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا

لَهَا مِنْ فُرُوجٍ

وَالْأَرْضِ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ

زَوْجٍ بَهِيجٍ

تَبَصَّرَةٌ وَذِكْرَىٰ لِكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ

وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُّبْرَكًا فَأَنْبَتْنَا بِهِ جَنَّاتٍ وَحَبَّ

الْحَصِيدِ

وَالَّتِخْلَ بَاسِقَاتٍ لِّهَا طَلْعٌ نَّضِيدٌ

رِزْقًا لِلْعِبَادِ وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلَدَةً مَّيْتًا كَذَلِكَ الْخُرُوجُ

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّسِّ وَثَمُودُ

وَعَادُ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ لُوطٍ

وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمُ تُبَّعٍ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ

وَعِيدٍ

أَفَعَيَّنَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِّنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ

(که آنان نگرویدند) بلکه از اینکه هشداردهنده‌ای از خودشان برایشان آمد در شگفت شدند. پس کافران گفتند: «این (محمّد و حکایت معاد) چیزی عجیب است.»

«آیا چون مُردیم و خاک شدیم (از نو زنده می‌شویم)؟ این بازگشتی بعید (و دور از عقل و منطق) است!»

(ما) همانا دانسته‌ایم آنچه را که زمین از (کیفیت) اجسادشان فرو می‌کاهد. و پیش ما کتابی [نوشته‌ای] نگهبان است.

بلکه با حق هنگامی که برایشان آمده (همو را) تکذیب کردند. پس آنها در ژرفای کاری در هم و سر در گم (مانده) اند.

پس مگر به آسمان بالای سرشان ننگریسته‌اند که چگونه آن را ساخته و پرداخته و زینتش داده‌ایم و برای آن هیچ گونه شکاف‌ها و سوراخ‌هایی نیست.

و زمین را فرو کشیدیم و در آن (لنگرآسا) کوه‌هایی را فرو افکندیم و در آن از هرگونه جفت دل‌انگیزی رویاندیم.

(تا) برای هر بنده‌ی راهوار توبه‌کاری، بینش‌افزا و یادواره‌ای باشد.

و از آسمان، آبی پربرکت به‌تدریج فرود آوردیم؛ پس با آن باغ‌ها و دانه‌های دروکردنی را رویانیدیم.

و درختان خرما را (هم) در حالی که فراورده‌هایی روی هم چیده دارند.

حال آنکه (این‌ها همه) برای روزی بندگان (من) است. و با آن (آب) سرزمین مرده‌ای را زنده گردانیدیم. بیرون شدن مردگان (نیز) بدان‌گونه است.

پیش از ایشان قوم نوح و اصحاب رسّ و ثمود،

و عاد و فرعون، برادران لوط،

و بیشه‌نشینان و قوم تُبَّع، همه، فرستادگان (ما) را تکذیب کردند. پس وعده‌ی (عذاب) مرا سزاوار شدند.

پس مگر (ما) به آفرینش نخستین(مان) ناتوان شده‌ایم؟ (نه!) بلکه آنان از آفرینش جدید در شبهه‌اند.

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ

إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ

مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ

وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذَلِكَ يَوْمُ الْوَعِيدِ

وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَاقٍ وَشَهِيدٌ

لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ

وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا مَا لَدَىٰ عَتِيدٌ

أَلْقِيَا فِي جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَنِيدٍ

مَّتَّاعٍ لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُّرِيبٍ

أَلَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ فَأَلْقِيَاهُ فِي الْعَذَابِ الشَّدِيدِ

قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطْغَيْتُهُ وَلَكِن كَانَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ

قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا لَدَيَّ وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُمْ بِالْوَعِيدِ

مَا يُبَدِّلُ الْقَوْلُ لَدَيَّ وَمَا أَنَا بِظَلَمٍ لِّلْعَبِيدِ

يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأَتْ وَتَقُولُ هَلْ مِنْ مَّزِيدٍ

وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ

هَذَا مَا تُوْعَدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيظٍ

مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَنَ بِالْغَيْبِ وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُنِيبٍ

أَدْخُلُوهَا بِسَلَامٍ ذَلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ

و ما بی‌گمان انسان را به‌راستی آفریدیم حال آنکه می‌دانیم نفس او چه وسوسه‌ای به او می‌کند و ما از شاه‌رگ (او) به او نزدیک‌تریم.

چون دو (فرشته‌ی) دریافت‌کننده– نشسته‌ای از راست و نشسته‌ای از چپ– (از اعمالش را) به خوبی دریافت می‌دارند.

(آدمی) هیچ جریانی را به لفظ در نمی‌آورد مگر اینکه مراقبی آماده و نیرومند و حسابگر نزد اوست (و آن را به خوبی و درستی ضبط و ثبت می‌کند).

و بیهوشی مرگ، به‌راستی در رسید (و) این همان است که از آن گریزان بوده‌ای.

و در صور [شیپور جان‌افزا] دمیده شد. این است روز تهدید (من).

و هر کسی آمد (در حالی که) با او سوق‌دهنده و گواهی‌دهنده‌ای است،

(به او می‌گویند:) «همواره از این (حال) سخت در (ژرفای) غفلت بوده‌ای. پس ما پرده‌ات را (از جلو دیدگانت) برداشتیم. پس دیده‌ات امروز تیزبین است.»

و (فرشته‌ی) همنشین او می‌گوید: «این است آنچه پیش من (به گونه‌ای محکم و روشن) نگهبانی شده است.»

(به آن دو فرشته خطاب می‌شود:) «هر کافر سرسختی را در جهنم فرو افکنید.»

«(که) بسی باز دارنده‌ی از هر خیری (بوده) است و (هر) متجاوزِ شک مستند آورنده‌ای را نیز.»

«کسی که با خدا، خدایی دیگر قرار داده. پس (ای دو فرشته!) او را در عذاب شدید فرو افکنید.»

همدمش [شیطان] گفت: «پروردگارمان! من او را به طغیان وا نداشتم، ولی (خودش) در گمراهی دور و درازی بوده است.»

(خدا) فرمود: «در پیشگاه من (با همدیگر) مستیزید حال آنکه به‌راستی از پیش به شما هشدار این وعده‌ی عذاب را داده بودم.»

«پیش من (این) گفتمان دگرگون نمی‌گردد و من (نسبت) به بندگانم زیاد بیدادگر نیستم.»

(همی بنگر) روزی را که (ما) به دوزخ می‌گوییم: «آیا پر شدی؟» و (او) می‌گوید: «آیا بیشتر (هم) هست؟»

و بهشت برای پرهیزگاران با آرایشی (ویژه) نزدیک آورده شد، حال آنکه دور (هم) نیست.

(و به آنان گویند:) «این همان است که وعده داده می‌شوید (و) برای هر بسیار راهوار (سوی خدا و) نگهدار (حدود خدا) است.»

کسی که (خدای) رحمان را به پنهان هراس داشت و با دلی پیایی بازگشت‌کننده‌ی سوی خدا آمد.

«به سلامتی (و شادکامی) در آن درآی (که) این روز جاودانگی است.»

هر چه بخواهند در آنجا برایشان (آماده) است و پیش ما فزون‌تر (از خواستارشان) است.

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّن قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا فَنَقَّبُوا فِي الْبِلَادِ هَلْ مِن مَّحِيصٍ

۳۷

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَذِكْرَىٰ لِمَن كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ

۳۸

وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِن لُّغُوبٍ

۳۹

فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ

۴۰

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَرَ السُّجُودِ

۴۱

وَأَسْمِعْ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادِ مَن مَّكَانٍ قَرِيبٍ

۴۲

يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَٰلِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ

۴۳

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَإِلَيْنَا الْمَصِيرُ

۴۴

يَوْمَ تَشَقَّقُ الْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا ذَٰلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرُ

۴۵

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ فَذِكْرٌ بِالْقُرْآنِ مَن يَخَافُ وَعِيدِ

۵۱. ذاریات

الدَّارِیَات: بادهای ذره افشان

مکی

۶۰ آیه

۴ صفحه

۱
۴۵۵ر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالذَّرِیَّتِ ذُرَّوَا

۲

فَالْحَمِلَتِ وِقْرًا

۳

فَالْجَرِیَّتِ یُسْرًا

۴

فَالْمُقْسِمَتِ أَمْرًا

۵

إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٌ

۶

وَإِنَّ الدِّینَ لَوَاقِعٌ

و چه بسیار نسل‌هایی را پیش از ایشان هلاک کردیم (که) ایشان حمله‌ورتر از اینان بودند. پس در شهرها پرسه‌ای زده بودند. (اما سرانجام) مگر گریزگاهی هست؟

همانا در این (عقوبت‌ها) برای هر که دلی داشته و گوش (دل برای دریافت حق) افکنده – در حالی که خود هم گواه است– بی‌گمان یادواره‌ای (درخشان) است.

به‌راستی ما آسمان‌ها و زمین و آنچه را که میان آن دو است بی‌چون در شش روز [؛زمان] آفریدیم. و هرگز ما را هیچ‌گونه خستگی لمس نکرد.

پس بر آنچه می‌گویند صبر کن و پیش از برآمدن آفتاب و پیش از غروب با ستایش پروردگارت تسبیح گوی.

و پاره‌ای از شب و به دنباله‌های سجود او را تسبیح گوی.

و روزی که منادی از جایی نزدیک ندا در دهد، به‌گوش (و به‌هوش) باش.

روزی که فریاد رستاخیز [؛جان‌خواه] را بحقّ می‌شنوند، آن (روز)، روز بیرون آمدن (از گورستان مرگ به آستانه‌ی زندگی) است.

بی‌گمان ما (هم)آئیم که خود زنده می‌کنیم و (هم) خود می‌میرانیم و همی برگشت‌ها تنها سوی ماست.

روزی که زمین به سرعت از (اجساد) آنان جدا و شکافته می‌شود. این گردآوری برما آسان است.

ما بدانچه می‌گویند داناتریم و تو به اجبار وادار کننده‌ی آنان (به ایمان) نیستی. پس با قرآن هر که را از تهدید من می‌ترسد یادآوری کن.

سوگند به نیروهای پراکننده، (چه) پراکندنی.

پس سوگند به بارداران باری سنگین، (چه) سنگینی‌ای.

پس سوگند به روانان به آسانی.

پس قسمت‌کنندگان امری [؛کار یا فرمان و یا چیزی].

همواره آنچه (به آن) وعده داده شده‌اید همانا راست است.

و (روز) بُروز طاعت و معصیت همانا روی‌دانی است.

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُكِ

قسم به آسمان (که) دارای راه‌هاست؛

إِنَّكُمْ لَفِي قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ

همانا شما (درباره‌ی رستاخیز) در (ژرفای) سخنی گوناگونید.

يُؤْفِكُ عَنْهُ مَنْ أَفِكَ

هر که از آن به دروغ برگردانده شود، (بخت) برگشته است.

قَتَلَ الْحَرَّاصُونَ

مرگ بر دروغ‌پردازان [؛دروغ‌پردازان کشته شده‌اند].

الَّذِينَ هُمْ فِي غَمْرَةٍ سَاهُونَ

کسانی که در ورطه‌(ی نادانی) سهو‌ناکند.

يَسْأَلُونَ أَيَّانَ يَوْمَ الدِّينِ

پرسند: «روز بُروز طاعت و معصیت کی است؟»

يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ

همان روزی که آنان بر آتش بس آزموده شوند.

ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ

(و به آنان گفته شود:) «فتنه و آشوب خود را بچشید. این است همان (بلایی) که با شتاب خواستار آن بوده‌اید.»

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ

پرهیزگاران بی‌گمان در باغستان‌ها و چشمه‌سار‌اند.

عَاخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ

حال آنکه آنچه را پروردگارشان به آنان عطا فرموده گیرندگاند. بی‌گمان آنان پیش از این نیکوکاران بوده‌اند.

كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ

و از شب اندکی را می‌غنوده‌اند.

وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ

و آنان سحرگاهان (از خدا) پوشش می‌خواهند.

وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ

و در اموالشان برای سائل و محروم، حقّی (معلوم) است.

وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِّلْمُوقِنِينَ

و در زمین برای اهل یقین نشانه‌هایی است؛

وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ

و (همچنان) در خودتان. پس مگر نمی‌نگرید؟

وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ

و روزی شما و آنچه (از بهشت) وعده داده می‌شوید در آسمان است.

فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقُّ مِثْلِ مَا أَنْتُمْ تَنْطِقُونَ

پس سوگند به پروردگار آسمان و زمین، که بی‌گمان آن حق است؛ همان‌گونه که خود شما (به روشنی) سخن می‌گویید.

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ

آیا خبر مهمانان ارجمند و گرامی ابراهیم به تو رسید؟

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا ^ط قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُّنْكَرُونَ

چون بر او درآمدند، پس سلامی گفتند. گفت: «سلام (بر) مردمی ناشناس.»

فَرَاغَ إِلَى أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ

پس به گونه‌ای پنهان به سوی اهلش روان شد و گوساله‌ای فربه (و بریان شده) بیاورد.

فَقَرَّبَهُوَ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ

پس آن را نزدیکشان برد. گفت: «مگر نمی‌خورید؟»

فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً ^ط قَالُوا لَا تَخَفْ ^ط وَبَشَّرُوهُ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ

پس، از ایشان ترسی به دل برگرفت. گفتند: «مترس.» و او را به پسری بسی دانا نوید دادند.

فَأَقْبَلَتِ امْرَأَتُهُ فِي صَرَّةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ

پس زنش پریشان (و فریادزنان) پیش آمد. پس سیلی بر چهره‌ی خود زد و گفت: «پیره‌زالی نازایم (چگونه بزایم)؟»

قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ ^ط إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ

گفتند: «پروردگارت چنین فرموده است. او، (هم)او حکیمی بس داناست.»

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ

لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّن طِينٍ

مُسَوَّمَةً عِندَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ

فَأَخْرَجْنَا مَن كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِّنَ الْمُسْلِمِينَ

وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ

وَفِي مُوسَىٰ إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ

فَتَوَلَّىٰ بُرْكُنَيْهِ ۚ وَقَالَ سَاحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ

فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ ۖ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ

وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ

مَا تَذَرُ مِن شَيْءٍ أَتَتْ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلَتْهُ كَالرِّمِيمِ

وَفِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتَّىٰ حِينٍ

فَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّعِقَةُ وَهُمْ يَنْظُرُونَ

فَمَا اسْتَطَعُوا مِنْ قِيَامٍ وَمَا كَانُوا مُنْتَصِرِينَ

وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَسِقِينَ

وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ

وَالْأَرْضَ فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمَاهِدُونَ

وَمِن كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

فَقِيرُوا إِلَى اللَّهِ ۖ إِنِّي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ

وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ ۖ إِنِّي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ

(ابراهیم) گفت: « ای فرستادگان! مهم شما (در این مأموریت) چیست؟»

گفتند: «ما همانا سوی گروهی (از) مجرمان فرستاده شده‌ایم.»

«تا سنگ‌هایی از گل بر (سر و سامان)شان فرو فرستیم.»

«حال آنکه نزد پروردگارت برای مسرفان نشانه‌گذاری شده است.»

«پس هر کس از مؤمنان را در آن (سامان) بود بیرون راندیم.»

«پس در آنجا جز یک خانه از تسلیم‌شدگان (برابر خدا بیشتر) نیافتیم.»

«و در آنجا برای آنان که از عذاب پر درد می‌ترسند، نشانه‌ای بر جا نهادیم.»

و (نیز) در (ماجرای) موسی، چون او را با حجتی مسلط و روشنگر سوی فرعون گسیل داشتیم.

پس (فرعون) با رکن (فرعونیت)اش روی برتافت و گفت: «(این شخص،) ساحری یا دیوانه‌ای است.»

پس او و سپاهیانش را برگرفتیم و آنان را در دریا افکندیم در حالی که او (در آخرین لحظه) نکوهشگر (خود و فرعونیان) بود.

و در (ماجرای) عادیان (نیز) ، چون بر سر (و سامان)شان باد نازا را فرستادیم.

هیچ چیزی را که بر آن وزد فروگذار نکند جز آنکه همچون خاکسترش کند.

و در (ماجرای) ثمودیان (نیز عبرتی بود) چون به ایشان گفته شد: «تا چندی برخوردار شوید.»

پس از فرمان پروردگارشان سر برتافتند تا در حالی که آنها می‌نگریستند، آذرخش (جانکاه) آنان را فرو گرفت.

پس هرگز نه توانستند به پای خیزند و نه جویندگان یارانی بوده‌اند.

و گروه نوح را (نیز) از پیش (از آن اقوام همین گونه هلاک کردیم). آنان بی‌گمان گروهی فاسق [:نافرمان] بوده‌اند.

و آسمان را به نیروهایی برافراشتیم و بی‌گمان، همانا ما توسعه‌دهندگانیم.

و زمین را رام و راهوار گسترانیدیم؛ پس چه نیکو گسترندگانیم.

و از هر چیزی دو گونه [جفت یکدیگر] آفریدیم، شاید شما یاد کنید.

پس فراسوی خدا فرار کنید. من بی‌گمان برایتان از (سوی) او ترساننده‌ای روشنگرم.

«و با خدا معبودی دیگر قرار مدهید. همانا من از جانب او هشداردهنده‌ای روشنگرم.»

كَذَٰلِكَ مَا أَتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ
أَوْ مَجْنُونٌ

۵۳ أَتَوَاصَوْا بِهِۦٓ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ

۵۴ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٍ

۵۵ وَذَكَرْ فَإِنَّ الدِّكْرَىٰ تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ

۵۶ وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

۵۷ مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُونَ

۵۸ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ

۵۹ فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ فَلَا
يَسْتَعْجِلُونَ

۶۰ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوْعَدُونَ

۵۲. طور	الطُّور: کوه طور	مکی	۴۹ آیه	۳ صفحه
---------	------------------	-----	--------	--------

۱ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالطُّورِ

۴۵۸ر

سوگند به (کوه) طور.

۲ وَكِتَابٍ مَسْطُورٍ

و به کتابی نگاشته شده

۳ فِي رَقٍ مَّنْشُورٍ

در طوماری گسترده.

۴ وَالْبَيْتِ الْمَعْمُورِ

سوگند به آن خانه‌ی آباد [تکعبه و قلب حضرت محمدص]

۵ وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوعِ

سوگند به بام بلند [آسمان و آسمان قلب محمدص]

۶ وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ

و به دریای افروخته [دریای دل فروزان محمدص]؛

۷ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ

(که) همواره عذاب پروردگارت همانا واقعی و شدنی است.

۸ مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ

برایش هیچ بازدارنده‌ای نیست.

۹ يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَوْرًا

روزی که آسمان روان گردد، چه روان‌شدنی!

۱۰ وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا

و کوه‌ها (جمله) به حرکتی سریع در آیند، چه سرعتی!

۱۱ فَوَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

پس در آن هنگامه وای بر تکذیب‌کنندگان.

۱۲ الَّذِينَ هُمْ فِي حَوْضٍ يَلْعَبُونَ

کسانی که در فرو رفتنی (در باطل) بازی می‌کنند.

۱۳ يَوْمَ يُدْعَوْنَ إِلَىٰ نَارٍ جَهَنَّمَ دَعَاً

روزی که با پرتابی سوی آتش جهنم به شدت کشیده می‌شوند، چه کشیدنی!

۱۴ هَٰذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ

(و به آنان گویند: «این همان آتشی است که به آن (همان را) تکذیب می‌کردید.»)

بدین‌سان کسانی را که پیش از آنان بودند هیچ پیامبری نیامد جز (اینکه) گفتند: «ساحری یا دیوانه‌ای است.»

آیا همدیگر را به این (سخن) سفارش کردند؟ (نه!) بلکه آنان مردمی سرکشند.

پس، از آنان روی بگردان، پس تو در خور سرزنش نیستی.

و یاد(شان) آور، که مؤمنان را بی‌گمان، یادواره سودمند است.

و جنّ و انس را نیافریدم جز برای آنکه مرا بپرستند.

از آنان هیچ روزی نمی‌خواهم و نمی‌خواهم که مرا خوراک دهند.

همواره خداست که خود بسی روزی‌دهنده‌ی نیرومند استوار است.

پس بی‌گمان برای کسانی که ستم کردند پیامدی بد است؛ همانند پیامد بد یارانشان. پس در خواستن عذاب از من شتاب نجویند.

پس وای برای کسانی که کافر شدند از آن روزشان که وعده داده می‌شوند.

أَفْسِحَرُّ هَذَا أَمْ أَنْتُمْ لَا تُبْصِرُونَ

۱۶

أَصْلَوْهَا فَأَصْبِرُوا أَوْ لَا تَصْبِرُوا سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

۱۷

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَعِيمٍ

۱۸

فَكَهِنِينَ بِمَا ءَاتَاهُمْ رَبُّهُمْ وَوَقَلَهُمُ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ

۱۹

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

۲۰

مُتَكِّينَ عَلَى سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ وَزَوَّجْنَاهُم بِحُورٍ عِينٍ

۲۱

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُم بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُمْ مِّنْ عَمَلِهِمْ مِّنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِينٌ

۲۲

وَأَمَدَدْنَاهُمْ بِفَكَهَةٍ وَلَحْمٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ

۲۳

يَتَنَزَّعُونَ فِيهَا كَأَسَا لَا لَغْوٌ فِيهَا وَلَا تَأْثِيمٌ

۲۴
حزب
۲۱۰

وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَّهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَّكْنُونٌ

۲۵

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ

۲۶

قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ

۲۷

فَمَنْ أَلَّلهُ عَلَيْنَا وَوَقَلْنَا عَذَابَ السَّمُومِ

۲۸

إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ

۲۹
۴۵۹ر

فَذَكِّرْ فَمَا أَنْتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ

۳۰

أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَّتَرَبَّصُ بِهِءَ رَيْبَ الْمُنُونِ

۳۱

قُلْ تَرَبَّصُوا فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُرَبِّصِينَ

«آیا پس این افسونی است؟ یا شما (درست) نمی‌نگرید؟»

«آن را بیفروزید. پس خواه شکیبایی کنید و خواه شکیبایی نکنید بر زیانتان یکسان است. تنها جزای شما کارهایی است که می‌کرده‌اید.»

پرهیزگاران بی‌گمان در باغ‌هایی و (در) ناز و نعمتی می‌باشند.

به آنچه پروردگارشان به آنان داده سرگرم و دلشادند و پروردگارشان آنها را از عذاب بس زبانه‌دار دوزخ مصون داشته است.

(به آنان گویند:) «به (پاداش) آنچه به جای می‌آورید به گوارایی بخورید و بنوشید.»

در حالی‌که بر تخت‌هایی ردیف (یکدیگر) تکیه زده‌اند اینان را همسران و حوران درشت‌چشم گردانده‌ایم.

و کسانی‌که ایمان آوردند و فرزندان و پیروانشان در ایمان از آنان پیروی کردند، ایشان را به آنان ملحق کردیم و چیزی از کار ایشان نکاستیم. هر کسی در گرو دستاورد خویش است.

در حالی‌که با (هر نوع) میوه‌ای و گوشتی که دلخواه آنهاست آنان را مدد (و تقویت) کردیم.

در آنجا جامی از دست هم می‌ریابند که در آن (ربودن جام) نه یاهوای است و نه بازدارندگی از خیری.

و برای (خدمت) آنان پسرانی است که بر گردشان همی‌گردند، انگار بی‌گمان (آنان) مرواریدی‌اند که (در صدف) نهفته است.

و برخیشان رو به برخی کردند، حال آنکه از هم می‌پرسند.

گفتند: «ما پیشتر در میان خانواده‌ی خود با مهربانی (از عذاب) بیمناک بودیم.»

«پس خدا بر ما منت گذاشت و ما را از عذاب سمّی نگه داشت.»

«ما بی‌گمان از دیرباز او را می‌خواندیم، که او، (هم)‌او بس نیکویِ رحمتگر بر ویژگیان است.»

پس یادآوری‌(شان) کن که تو به نعمت پروردگارت نه کاهنی و نه دیوانه‌ای.

یا می‌گویند: «شاعری است (که) بسی انتظار مرگش را می‌بریم (و چشم به راهِ بدِ زمانه بر اوییم).»

بگو: « منتظر باشید، پس من (نیز) با شما از منتظرانم.»

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَمُهُمْ بِهَذَا أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ

۳۳
أَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُۥٓ بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ

۳۴
فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِّثْلِهِۦٓ إِن كَانُوا صَادِقِينَ

۳۵
أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمْ الْخَالِقُونَ

۳۶
أَمْ خَلَقُوا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ لَا يُوقِنُونَ

۳۷
أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمْ الْمَصِيطِرُونَ

۳۸
أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ يَسْتَمِعُونَ فِيهِۦ فَلْيَأْتِ مُسْتَمِعُهُمْ بِسُلْطَنِ
مُّبِينٍ

۳۹
أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمْ الْبَنُونَ

۴۰
أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِّن مَّغْرَمٍ مُّثْقَلُونَ

۴۱
أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ

۴۲
أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ

۴۳
أَمْ لَهُمْ إِلَٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ

۴۴
وَإِن يَرَوْا كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ مَّرْكُومٌ

۴۵
فَذَرَهُمْ حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ

۴۶
يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ

۴۷
وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَلِكَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا
يَعْلَمُونَ

۴۸
وَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ
حِينَ تَقُومُ

۴۹
وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَرَ النُّجُومِ

یا پندارهای خواب‌آلودشان، آنان را به این (موضعگیری) وا می‌دارد یا آنان گروهی سرکشند؟

یا می‌گویند: «آن را بربافته.» بلکه ایمان نمی‌آورند.

پس اگر (از) راستان بوده‌اند، سخنی همانند آن بیاورند.

یا از هیچ خلق شده‌اند یا آنکه خودشان آفریدگار (خود)ند؟

یا آسمان‌ها و زمین را (هم) خلق کرده‌اند؟ (نه)، بلکه یقین ندارند.

یا ذخایر پروردگار تو نزد آنهاست؟ یا (هم)ایشان تسلّط (تامّ بر آنها) دارند؟

یا نردبانی دارند که در آن می‌شنوند؟ پس باید شنونده‌ی آنان برهانی آشکارگر بیاورد.

یا خدا را دختران است و شما را پسران؟

یا از آنها مزدی مطالبه می‌کنی، پس آنان از (تعهد ادای) توانی گرانبارند؟

یا (علم) غیب نزد آنهاست، پس آنان (آن را) می‌نویسند؟

یا می‌خواهند نیرنگی بزنند؟پس آنان که کافر شده‌اند، خودشان دچار نیرنگند.

یا ایشان را جز خدا معبودی است؟ منزّه است خدا از آنچه (با او) شریک می‌گیرند.

و اگر پاره‌هایی از ابر سیاه را در حال سقوط از آسمان ببینند گویند: «ابری متراکم است.»

پس بگذارشان تا به آن روزشان که در آن بیهوش می‌افتند برسند.

روزی که نیرنگشان به هیچ وجه به کارشان نیاید و نه آنان حمایت می‌شوند.

و بی‌گمان، برای کسانی که ظلم کرده‌اند غیر از این (عذاب) ، عذابی (دیگر) است ولی بیشترشان نمی‌دانند.

و برای حکم پروردگارت شکیبایی کن. پس تو خود در دیدگاه‌های مایی، و هنگامی که به پا خیزی با نیایش پروردگارت (همو را) تسبیح گوی.

و (پس از آن) پاره‌ای از شب و در فروشدن ستارگان، تسبیح‌گوی او باش.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ	سوگند به اختر فروزان[قرآن و آورنده‌اش] آن هنگام که فرود آمد؛
۲	مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ	(که) همنشین شما نه گمراه شده و نه در نادانی بر عقیده‌ی فاسدی است؛
۳	وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ	و از سر هوا(ی نفس، یا هوای عقل یا هوای مشورت) هرگز سخنی نمی‌گوید.
۴	إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ	گفتارش (و کردار و رفتارش) بجز وحی‌ای که (به او) وحی می‌شود نیست.
۵	عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ	آن را (خدای) شدیدالقوا به او آموخت.
۶	ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَىٰ	او خود مرور کرده‌ای مستحکم (و) نیرومند است. پس (مسلط بر جهان) ایستاد.
۷	وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ	حال آنکه او در افق اعلی است.
۸	ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ	سپس به خدا نزدیک شد؛ پس به او درآویخت و نزدیکتر شد.
۹	فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ	پس (فاصله‌اش) به قدر (اتصال) دو (اتهای) کمان یا نزدیکتر از آن بود.
۱۰	فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ	پس (همان خدای شدیدالقوا) به بنده‌اش آنچه را باید وحی فرماید وحی فرمود.
۱۱	مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ	آنچه را دل لبریز از شعلمی نور(ش) دید انکار(ش) نکرد.
۱۲	أَفَتُمَارُونَهُ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ	آیا پس در آنچه می‌بیند با او جدال می‌کنید؟
۱۳	وَلَقَدْ رَءَاهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ	و همواره در حال فرود آمدنی دیگر هم، او را (با دل فروزانش) دید.
۱۴	عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ	نزد سدرۃالمنتهی[:آخرین مکان و مکانت عالم امکان].
۱۵	عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَىٰ	(که) بهشت جاودان نزد آن است.
۱۶	إِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَىٰ	چون «سدره» را آنچه می‌پوشد، می‌پوشدش.
۱۷	مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَىٰ	دیده(اش) منحرف نگشت و از حدّ در نگذشت.
۱۸	لَقَدْ رَأَىٰ مِنْ ءَايَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَىٰ	بی‌گمان (برخی) از آیات بزرگ پروردگار خود را همچنان بدید.
۱۹	أَفَرَأَيْتُمُ اللَّتَ وَالْعُزَّىٰ	پس آیا شما (هم) لات و عزی را دیدید؟
۲۰	وَمَنْوَةَ الثَّالِثَةِ الْاُخْرَىٰ	و (هم) منات، (آن) سومین دیگر را.
۲۱	أَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْأُنثَىٰ	آیا (به خیالتان) برای شما پسر است و برای او دختر؟
۲۲	تِلْكَ إِذَا قِسْمَةٌ ضِيزَىٰ	این قسمت و بخشی است بسی ستمکارانه (و نابرابر).
۲۳	إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمِيَّتُوهَا أَنْتُمْ وَعَابَاؤُكُمْ مَّا أَنزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنْفُسُ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمُ الْهُدَىٰ	
۲۴	أَمْ لِلْإِنسَنِ مَا تَمَنَّىٰ	برای انسان است آنچه را آرزو کرد؟
۲۵	فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ	پس آن سرا و این سرا تنها از آن خداست.
۲۶	وَكَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمَوَاتِ لَا تُغْنِي شَفَعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا مِنْ بَعْدِ أَنْ يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَرْضَىٰ	و چه بسیار فرشتگانی که در آسمان‌هایند حال آنکه شفاعتشان به کاری نیاید، مگر پس از آنکه خدا برای هر که خواهد و خشنود باشد اجازه دهد.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيَسْمُونَهُ الِّمَلَائِكَةَ تَسْمِيَةً
الْأُنثَى

۲۸

وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ الظَّنَّ لَا
يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا

۲۹

فَاعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّىٰ عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ
الدُّنْيَا

۳۰

ذَٰلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِّنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّٰ عَنْ
سَبِيلِهِ ۖ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَىٰ

۳۱

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسَءُوا
بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَىٰ

۳۲

الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبِيرَ الْأَثْمِ وَالْفَوَاحِشِ إِلَّا اللَّمَمَ إِنَّ
رَبَّكَ وَاسِعٌ الْمَغْفِرَةِ ۖ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنْشَأَكُمْ مِّنَ
الْأَرْضِ وَإِذْ أَنْتُمْ أَجِنَّةٌ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ ۖ فَلَا تُزَكُّوْا
أَنفُسَكُمْ ۖ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقَىٰ

۳۳
۴۶۲۲

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّىٰ

۳۴

وَأَعْطَىٰ قَلِيلًا وَأَكْثَىٰ

۳۵

أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهَوْا يَرَىٰ

۳۶

أَمْ لَمْ يُنَبِّأْ بِمَا فِي صُحُفِ مُوسَىٰ

۳۷

وَأِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّىٰ

۳۸

أَلَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ

۳۹

وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَنِ إِلَّا مَا سَعَىٰ

۴۰

وَأَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ يُرَىٰ

۴۱

ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءَ الْأَوْفَىٰ

۴۲

وَأَنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الْمُنتَهَىٰ

۴۳

وَأَنَّهُ هُوَ أَضْحَكَ وَأَبْكَىٰ

۴۴

وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتٌ وَأَحْيَا

کسانی که به آخرت ایمان نمی‌آورند، بی‌گمان، هم‌آنان،
فرشتگان را در نامگذاری به نام مؤنث نام می‌نهند.

و ایشان را به این (کار) هیچ (بینش و) دانشی نیست. جز
گمان را پیروی نمی‌کنند، و گمان از حقیقت سود و بهره‌ای
ندهد.

پس، از هر کس که از یاد ما روی برتافته و جز زندگی دنیا
را نخواسته، روی برتاب.

این همان رسایی (نارسای) دانش آنان است. همواره
پروردگار تو، خود به (حال) کسی که از راه او منحرف شده
داناتر و او به کسی که راه یافته (نیز) آگاه‌تر است.

و هر چه در آسمان‌ها و هر چه در زمین است تنها از
خداست، تا کسانی را که بد کرده‌اند، به آنچه انجام داده‌اند
کیفر دهد و آنان را که نیکی کرده‌اند، به نیکتر (از آن)
پاداش دهد.

آنان که از گناهان بزرگ و بزرگتر [تجاوزگر] – جز
لغزش‌های کوچک – خودداری می‌ورزند، پروردگارت (نسبت
به آنها) پوششی فزاینده دارد. چون شما را از زمین پدید
آورد، و چون در شکم‌های مادرانتان (در زهدان‌هاشان)
نهفته بودید، به (حال) شما داناتر است، پس خودهاتان را
پاک بشمارید. او به (حال) کسی که پرهیزگاری کرده داناتر
است.

آیا پس آن کس را که (از حق) روی برتافته دیدی؟

اندکی بخشید و (از مابقی) بخل ورزید.

آیا نزدش علم غیب است؛ پس (هم)او (آن را) می‌بیند؟

یا بدانچه در صحیفه‌های موسی است خبر نیافته است؟

و (نیز در صحیفه‌های) ابراهیم که به خوبی (در انجام
رسالتش) وفا کرد.

که هیچ بردارنده‌ی باری، بار (گناه) دیگری را بر نمی‌دارد.

و اینکه برای انسان جز حاصل تلاش خودش نیست.

و همواره (نتیجه‌ی) کوشش او به زودی (در برزخ) دیده
خواهد شد.

سپس – هر چه تمام‌تر– بدان (در قیامت) پاداش داده
شود.

و اینکه به‌راستی فرجام (کار) سوی پروردگار تو است.

و اینکه به‌راستی اوست که خندانَد و گریانَد.

و اینکه به‌راستی (هم)او میرانَد و زنده کرد.

وَأَنَّهُ ۖ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ

مِنْ تُطْفَةِ إِذَا تُمْنَىٰ

وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّشَأَ الْأُخْرَىٰ

وَأَنَّهُ ۖ هُوَ أَغْنَىٰ وَأَقْنَىٰ

وَأَنَّهُ ۖ هُوَ رَبُّ الشِّعْرَىٰ

وَأَنَّهُ ۚ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَىٰ

وَتُمُودًا ۖ فَمَا أَبْقَىٰ

وَقَوْمَ نُوحٍ ۖ مِنْ قَبْلُ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطْعَىٰ

وَالْمُوتِفَكَّةَ أَهْوَىٰ

فَعَشَّهَا مَا غَشَّىٰ

فَبِأَيِّ ءَالٍ رَبِّكَ تَتَمَارَىٰ

هَذَا نَذِيرٌ ۖ مِنَ النَّذْرِ الْأُولَىٰ

أَزِفَتِ الْأَزِفَةُ

لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ

أَفَمِنْ هَذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ

وَتَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ

وَأَنْتُمْ سَمِيدُونَ

فَاسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا۟ ﷻ

۶۲
سجده
واجب

۵۴. قمر الْقَمَرُ: ماه مکی ۵۵ آیه ۴ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَقْرَبَتِ السَّاعَةُ ۖ وَأَنْشَقَّ الْقَمَرُ

۱
۴۶۳ر

وَإِنْ يَرَوْا ءَايَةً يُعْرِضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ

وَكَذَّبُوا ۖ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ۖ وَكُلُّ أَمْرٍ مُّسْتَقَرٌّ

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْأَنْبَاءِ مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ

حِكْمَةٌ بَالِغَةٌ ۖ فَمَا تُغْنِ التَّذْرُ

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَىٰ شَيْءٍ نُّكْرٍ

و هم اوست که به درستی دو نوع آفرید: نر و ماده.

از نطفه‌ای آن هنگام که (ضمن منی) می‌جهد.

و هم پدید آوردن (عالم) دیگر به‌راستی تنها بر (عهده‌ی) اوست.

و هم اوست که (شما را) بی‌نیاز کرد و کفایت بخشید.

و هم اوست که پروردگار (ستاره‌ی) «شعری» است.

و هم اوست که عادیان نخستین را هلاک کرد.

و ثمودیان را (نیز هلاک کرد)، پس (کسی از آنان را) باقی نگذاشت.

و بیشتر (از همه‌ی آنان) قوم نوح را، (که) بی‌گمان آنان ستمگرترین (ستمگران) و سرکش‌ترین (سرکشان) بودند

و دروغ‌پردازان را فرو افکند.

پس پوشاند بر آنان (از باران گوگردی) آنچه پوشاند.

پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگارت تردید داری؟

این (پیامبر نیز) بیم‌دهنده‌ای از (جمله‌ی) بیم‌دهندگان نخستین است.

نزدیک‌شونده [؛ رستاخیز] نزدیک شد.

جز خدا کسی آشکارکننده‌ی آن (از نهان) نیست.

آیا پس از این سخن عجب دارید؟

و می‌خندید و نمی‌گریید؟

و شما در لهو، متکبر و سر به هوایید.

پس برای خدا سجده کنید و هم‌او را بپرستید.

ساعت نزدیک شد و ماه (فرو) شکافت.

و اگر نشانه‌ای بینند روی گردانند و گویند: «سحری همیشگی است.»

و تکذیب نمودند و هوس‌های خویش را پیروی کردند. و هر امری [؛ فرمان، کار و چیزی] قرارگیرنده است.

و همواره به‌راستی از اخبار مهم آنچه را جایگاه انزجار (از کفر) است به ایشان رسید.

حکمتی‌رسا(ست). پس ترسانندگان بی‌نیاز(شان) نمی‌کنند.

پس روزی که داعیِ (حق) سوی امری دهشتناک (و) ناشناخته) دعوت می‌کند، از آنان روی برتاب.

حُشَعًا أَبْصَرُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُّنتَشِرٌ

۸ مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا يَوْمٌ عَسِرٌ

۹ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا مَجْنُونٌ وَازْدُجِرَ

۱۰ فَدَعَا رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ فَأَنْتَصِرْ

۱۱ فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُّنْهَمِرٍ

۱۲ وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ قَدْ قُدِرَ

۱۳ وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ أَلْوَاحٍ وَدُسْرٍ

۱۴ تَجْرَى بِأَعْيُنِنَا جَزَاءَ لِّمَن كَانَ كُفِرَ

۱۵ وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا آيَةً فَهَلْ مِنْ مُّدَّكِرٍ

۱۶ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذِرِ

۱۷ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّدَّكِرٍ

۱۸ كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذِرِ

۱۹ إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي يَوْمِ نَحْسٍ مُّسْتَمِرٍّ

۲۰ تَنْزِعُ النَّاسَ كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ مُّنْقَعِرٍ

۲۱ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذِرِ

۲۲ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّدَّكِرٍ

۲۳ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ

۳۶۴

۲۴ فَقَالُوا أَبَشَرًا مِنَّا وَحِدًا نَّتَّبِعُهُۥٓ إِنَّا إِذَا لَفِيَ ضَلَلٍ وَسُعُرٍ

۲۵ أَعُلِقَى الدِّكْرِ عَلَيْهِ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ أَشِرُّ

۲۶ سَيَعْلَمُونَ غَدًا مِّنَ الْكَذَّابِ الْأَشِرِّ

۲۷ إِنَّا مُرْسِلُوا النَّاقَةِ فِتْنَةً لَهُمْ فَأَرْتَقِبْهُمْ وَاصْطَبِرْ

در حالی که دیدگانشان بسی فروهشته است، چون ملخ‌های پراکنده از گورها(ی خود) بر می‌آیند.

سوی آن دعوتگر، چشم دوخته و نگرانند. کافران می‌گویند: «این روزی دشوار است.»

سوی آن دعوتگر، چشم دوخته و نگرانند. کافران می‌گویند: «این روزی دشوار است.»

سوی آن دعوتگر، چشم دوخته و نگرانند. کافران می‌گویند: «این روزی دشوار است.»

پیش از آنان، قوم نوح (نیز) به تکذیب پرداختند. پس بنده‌ی ما را تکذیب کردند و گفتند: «دیوانه‌ای است.» و بسی زجرکشیده.

پیش از آنان، قوم نوح (نیز) به تکذیب پرداختند. پس بنده‌ی ما را تکذیب کردند و گفتند: «دیوانه‌ای است.» و بسی زجرکشیده.

پس پروردگارش را خواند که: «بسی مغلوب شده‌ام؛ پس بس یاری(ام) فرمای!»

پس درهای آسمان را به آبی بس ریزان و فراوان (بر سروسامانشان) گشودیم.

پس پروردگارش را خواند که: «بسی مغلوب شده‌ام؛ پس بس یاری(ام) فرمای!»

و زمین را با انفجاری سراسری تبدیل به چشمه‌هایی کردیم. پس آب (فراگیر) بر کاری که به‌راستی مقدر شده بود در رسید.

و زمین را با انفجاری سراسری تبدیل به چشمه‌هایی کردیم. پس آب (فراگیر) بر کاری که به‌راستی مقدر شده بود در رسید.

و او را بر (کشتی) دارای الوارهای میخ‌آجین سوار کردیم.

و او را بر (کشتی) دارای الوارهای میخ‌آجین سوار کردیم.

حال آنکه (کشتی) زیر نظرهای (علم و توان و حکمت) ما روان است. (این) پاداش کسی بود که مورد انکار واقع شده بود.

و به‌راستی آن (سفینه) را بی‌چون (بر جایی) نهادیم (تا) عبرتی مستمر (باشد)؛ پس آیا هیچ پندگیرنده‌ای هست؟

و به‌راستی آن (سفینه) را بی‌چون (بر جایی) نهادیم (تا) عبرتی مستمر (باشد)؛ پس آیا هیچ پندگیرنده‌ای هست؟

و به‌راستی آن (سفینه) را بی‌چون (بر جایی) نهادیم (تا) عبرتی مستمر (باشد)؛ پس آیا هیچ پندگیرنده‌ای هست؟

پس چگونه بود عذابم و هشداردهندگان (از سوی) من؟

پس چگونه بود عذابم و هشداردهندگان (از سوی) من؟

و قرآن را بی‌گمان برای هشداری آسان کردیم. پس آیا هیچ پندگیرنده‌ای هست؟

و قرآن را بی‌گمان برای هشداری آسان کردیم. پس آیا هیچ پندگیرنده‌ای هست؟

عادیان به تکذیب پرداختند. پس چگونه بود عذابم و هشداردهندگان (از سوی) من؟

عادیان به تکذیب پرداختند. پس چگونه بود عذابم و هشداردهندگان (از سوی) من؟

ما بی‌گمان بر (سر و سامان)شان در روز شومی، به طور مداوم، تند بادی سخت سردِ توفنده فرو فرستادیم،

ما بی‌گمان بر (سر و سامان)شان در روز شومی، به طور مداوم، تند بادی سخت سردِ توفنده فرو فرستادیم،

(که) مردم را از جای می‌کند؛ گویی تنه‌های نخلی بودند که ریشه کن شده‌اند.

(که) مردم را از جای می‌کند؛ گویی تنه‌های نخلی بودند که ریشه کن شده‌اند.

پس چگونه بود عذاب من و هشداردهندگان (از سوی) من؟

پس چگونه بود عذاب من و هشداردهندگان (از سوی) من؟

و ما قرآن را بی‌گمان برای پندگیری بس آسان کردیم؛ پس آیا هیچ پندگیرنده‌ای هست؟

و ما قرآن را بی‌گمان برای پندگیری بس آسان کردیم؛ پس آیا هیچ پندگیرنده‌ای هست؟

ثمودیان به‌وسیله‌ی هشداردهندگان (همانان را) تکذیب کردند.

ثمودیان به‌وسیله‌ی هشداردهندگان (همانان را) تکذیب کردند.

پس گفتند: «آیا بشری از خودمان را (که) تنها (و بی‌یار و گواه است) پیروی کنیم؟ در این صورت، ما همواره در گمراهی و آتشباری هستیم.»

پس گفتند: «آیا بشری از خودمان را (که) تنها (و بی‌یار و گواه است) پیروی کنیم؟ در این صورت، ما همواره در گمراهی و آتشباری هستیم.»

«آیا از میان ما این یادواره (تنها) بر او القا شده است؟ (نه)، بلکه او بس دروغ‌پردازی بس خوشحال (و خودپسند) است.»

«آیا از میان ما این یادواره (تنها) بر او القا شده است؟ (نه)، بلکه او بس دروغ‌پردازی بس خوشحال (و خودپسند) است.»

زودا خواهید دانست چه کسی بس دروغ‌پردازی، بس خوشحال است.

زودا خواهید دانست چه کسی بس دروغ‌پردازی، بس خوشحال است.

ما همواره برای آزمایش آتشینشان (آن) ماده شتر را فرستنده‌ایم. پس (به صالح گفتیم:) «منتظرشان باش و بسی شکیبایی کن.»

وَنَبِّئَهُمْ أَنَّ الْمَاءَ قِسْمَةٌ بَيْنَهُمْ كُلُّ شِرْبٍ مُحْتَضَرٌّ

۲۹

فَنَادَوْا صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطَى فَعَقَرَ

۳۰

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذِرِ

۳۱

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيْحَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا كَهَشِيمِ الْمُحْتَظِرِ

۳۲

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ

۳۳

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالنُّذْرِ

۳۴

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا إِلَّا عَالَ لُوطٌ حَجَّتْهُمْ بِسَحْرِ

۳۵

يَعْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ

۳۶

وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا بِالنُّذْرِ

۳۷

وَلَقَدْ رَاودُوهُ عَنْ صَيْفِهِۦ فَطَمَسْنَا أَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذِرِ

۳۸

وَلَقَدْ صَبَحَهمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُّسْتَقَرٌّ

۳۹

فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذِرِ

۴۰

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ

۴۱

وَلَقَدْ جَاءَ عَالَ فِرْعَوْنَ النُّذُرُ

۴۶۵ر

۴۲

كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذْنَاهُمْ أَخْذَ عَزِيزٍ مُّقْتَدِرٍ

۴۳

أَكْفَارُكُمْ خَيْرٌ مِّنْ أُولَئِكَمْ أَمْ لَكُمْ بَرَاءَةٌ فِي الزُّبُرِ

۴۴

أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُّنتَصِرٌ

۴۵

سَيَهْزِمُ الْجَمْعُ وَيُولُونَ الدُّبُرُ

۴۶

بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَذْهَى وَأَمَرُّ

۴۷

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ

۴۸

يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَى وُجُوهِِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ

۴۹

إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ

«و به آنان (این) خبر مهم را بده که آب میانشان قسمت شده است: هرکدام را آشامیدنی (به نوبت آمده) و حاضر شده است.»

پس (سرکرده‌ی) همگامشان را ندا در دادند. پس او شمشیر برگرفت و (شتر را) پی کرد و از پا درآورد.

پس چگونه بود عذابم و هشداردهندگان (از سوی) من؟

ما بر (سر و سامان)شان یک بانگ (مرگبار) فرو فرستادیم و چون گیاه خشکیده(ی کومه‌ها) ریز ریز و آماده(ی سوختن یا خوردن حیوانات) شدند.

و ما همواره قرآن را برای پندگیری(شان) آسان کردیم؛ پس آیا پند گیرنده‌ای هست؟

قوم لوط با هشداردهندگان (همان‌ها و ما را) را تکذیب کردند.

ما بر (سر و سامان)شان سنگبارانی انفجاری فرو فرستادیم (و) فقط خانواده‌ی لوط بودند که سحرگاهان نجاتشان دادیم.

حال آنکه نعمتی از جانب ما بود. هر که پاس و سپاس دارد، بدین‌سان (او را) پاداش می‌دهیم.

و (لوط) آنها را همواره از حمله‌ی ناگهانیمان سخت بیم داده بود. پس درباره‌ی تهدیدکنندگان تردید کرده، به جدال برخاستند.

و همواره از مهمان(های) او با حيله و مراوده بسی کام دل خواستند. پس فروغ دیدگان‌شان را ستردیم. پس عذاب مرا و هشداردهندگان مرا بچشید.

و به‌راستی صبحگاهان بی‌امان عذابی ماندنی به سراغ آنان آمد.

عذاب و هشداردهندگان مرا بچشید.

و بی‌گمان قرآن را برای هشدار آسان کردیم؛ پس آیا هیچ هشدارگیرنده‌ای هست؟

و به‌درستی هشداردهندگان سوی فرعونیان آمدند.

(اما آنها) با همه‌ی نشانه‌های ما (همان‌ها و ما را) تکذیب کردند. پس ما با عزت و اقتدار (گریبان) آنان را فرو گرفتیم.

آیا کافراتان، از اینان (که برشمردیم) برترند، یا شما را در نوشته‌ها(ی وحیانی‌تان) خط امانی (از تکلیف و عذاب) است؟

یا می‌گویند: «ما با یکدیگر پیوند و جمع‌ایم (که) از هم کمک یافته (و در نتیجه) چیره‌ایم!»

زودا که این جمع در هم شکسته شوند و پشت کنند.

بلکه موعدشان، ساعت [:قیامت] است و ساعت، هراسناک‌تر و تلخ‌تر است.

مجرمان بی‌گمان در گمراهی و آتشِ زبانه‌دارند.

روزی که در آتش به رو کشیده می‌شوند (و به آنان گفته شود:) «لهیب آتش‌سوزان (کبود کننده‌ی چهره و هلاکت‌بار) را بچشید و احساسش کنید.»

به‌راستی ما هر چیزی را به اندازه‌ای (حکیمانه و آگاهانه) آفریده‌ایم.

وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ

و فرمان ما جز یک (اراده) نیست، (آن هم) چون چشم بر هم زدنی (یا کمتر).

۵۱

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا أَشْيَاءَكُمْ فَهَلْ مِنْ مُدْكِرٍ

و همواره (هم‌مسلمان و) همراهان‌تان را سخت به هلاکت رساندیم. پس آیا هشدارگیرنده‌ای هست؟

۵۲

وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ

و هر چه کردند در کتاب‌ها(ی اعمالشان و کتاب علم خدا) درج است.

۵۳

وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَطَرٌّ

و هر خُرد و بزرگی (در آن) به خوبی نوشته شده است.

۵۴

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ

همواره پرهیزگاران در میان باغ‌ها و نهرها،

۵۵

فِي مَقْعَدٍ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُّقْتَدِرٍ

در نشستگاهی راستین نزد شاهنشاهی توانمندند.

۵۵. رحمن	الرَّحْمَنُ: بخشاینده	مدنی	۷۸ آیه	۴ صفحه
----------	-----------------------	------	--------	--------

۱
حزب
۲۱۳
ر ۴۶۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الرَّحْمَنُ

(خدای) رحمتگر بر آفریدگان

۲

عَلَّمَ الْقُرْآنَ

قرآن را تعلیم داد (و)

۳

خَلَقَ الْإِنْسَانَ

انسان را آفرید (و)

۴

عَلَّمَهُ الْبَيَانَ

به او بیان آموخت.

۵

الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ

خورشید و ماه (سخت) زیر پوشش مراقبت و حسابند.

۶

وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ

و ستاره و بوته و درخت سجده‌کنانند.

۷

وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ

و آسمان را برافراشت و میزان (تکوین و تشریع و تکالیف) را فروگذاشت.

۸

أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ

که مبدا در این میزان طغیان کنید.

۹

وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ

و وزن را به انصاف بر پا بدارید و سنجش را زیان نرسانید .

۱۰

وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ

و زمین را برای آدمیان و پریان نهاد.

۱۱

فِيهَا فَلَکِهُتٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ

که) در آن، میوه‌ها و نخل‌ها با خوشه‌های غلافدار،

۱۲

وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ

و دانه‌های پوست‌دار و گیاه خوش‌بوی ریحانی است.

۱۳

فَبِأَيِّ آءَالَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان (همان و او را) تکذیب می‌کنید؟

۱۴

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ كَالْفَخَّارِ

انسان را از گل خشکیده‌ای همانند کوزه‌گر آفرید.

۱۵

وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَّارِجٍ مِّن نَّارٍ

و جنّ را از مخلوطی آتشین آفرید.

۱۶

فَبِأَيِّ آءَالَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان (همان و او را) تکذیب می‌کنید؟

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ

پروردگار دو خاور و پروردگار دو باختر.

۱۸ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان (همان و او را) تکذیب می‌کنید؟

۱۹ مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ

دو دریا را (به گونه‌ای) در هم آمیخت در حالی‌که با هم برخوردی نمی‌کنند.

۲۰ بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ

میان آن دو، فاصله‌ای است که به هم تجاوز نمی‌کنند.

۲۱ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان (همان و او را) تکذیب می‌کنید؟

۲۲ يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ

از هر دو (دریا) مروارید و مرجان برآید.

۲۳ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان (همان و او را) تکذیب می‌کنید؟

۲۴ وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ

و او را در دریا کشتی‌های سازمان‌یافته(ای است که) همچون پرچم‌ها است.

۲۵ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان (همان و او را) تکذیب می‌کنید؟

۲۶ كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ

هر چه بر زمین [؛طبیعت] تکیه زده، فانی است.

۲۷ وَيَبْقَىٰ وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

و ذات باشکوه و ارجمند کرامت‌دهنده و وجهی پروردگارت باقی است.

۲۸ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان (همان و او را) تکذیب می‌کنید؟

۲۹ يَسْأَلُهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ

هر که در آسمان‌ها و زمین است از او درخواست می‌کند. هر روزی [؛زمانی]، او در کار و فرمانی است.

۳۰ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان (همان و او را) تکذیب می‌کنید؟

۳۱ سَنَفْرُغُ لَكُمْ أَيَّهَ الثَّقَلَانِ

ای جنّ و انس! زودا که ما به خوبی به شما بپردازیم.

۳۲ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان (همان و او را) تکذیب می‌کنید؟

۳۳ يَمَعَشَرَ الْجَنِّ وَالْإِنسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَن تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَنِ

ای گروه جنّیان و انسیان! اگر می‌توانید از کرانه‌های آسمان‌ها و زمین به بیرون رخنه کنید، پس رخنه کنید، (ولی) جز در سلطه(ی ربانی) در نیابید.

۳۴ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان (همان و او را) تکذیب می‌کنید؟

۳۵ يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شَوَاظٌ مِّن نَّارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ

بر سر شما شراره‌هایی از آتش و از مس فرو فرستاده خواهد شد. پس (از کسی) یاری نتوانیدگرفت.

۳۶ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان (همان و او را) تکذیب می‌کنید؟

۳۷ فَإِذَا أَنْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ

پس آن‌گاه که آسمان از هم شکافت و چون تهمانده‌ی روغن زیتون گلگون گردد.

۳۸ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان (همان و او را) تکذیب می‌کنید؟

۳۹ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌّ

پس در آن روز، هیچ انس و جنّی از گناهش پرسیده نشود.

۴۰ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان (همان و او را) تکذیب می‌کنید؟

يُعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَصِي وَالْأَقْدَامِ

۴۲ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۴۳ هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ

۴۴ يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ ءَانِ

۴۵ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۴۶ وَلَمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ

رح۴۶

۴۷ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۴۸ ذَوَاتَا أَفْنَانٍ

۴۹ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۵۰ فِيهِمَا عَيْنَانِ ثَجْرِيَانِ

۵۱ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۵۲ فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ

۵۳ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۵۴ مُتَكِّينَ عَلَىٰ فُرُشٍ بَطَآئِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ وَجَنَى الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ

۵۵ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۵۶ فِيهِنَّ قَلْصِرَاتُ الْطَّرْفِ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ

۵۷ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۵۸ كَانَهُنَّ أَلْيَافُوتٌ وَالْمَرْجَانُ

۵۹ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۶۰ هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَنِ إِلَّا الْإِحْسَنُ

۶۱ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۶۲ وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّتَانِ

۶۳ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۶۴ مُدْهَامَتَانِ

۶۵ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۶۶ فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّاحَتَانِ

۶۷ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

تیهکاران از سیمایشان شناخته می‌شوند و از پیشانی‌هایشان و پاهایشان گرفته می‌شوند.

پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان (همان و او را) تکذیب می‌کنید؟

این همان جهنمی است که تیهکاران با آن (همان و او را) تکذیب می‌کنند.

(اینان) میان جهنم و مایعی بس داغ و لبریز می‌گردند.

پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان (همان و او را) تکذیب می‌کنید؟

و هر کس را که از مقام پروردگارش بترسد دو باغ (سدرهم) است.

پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان (همان و او را) تکذیب می‌کنید؟

که دارای شاخساران رنگارنگند.

پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان (همان و او را) تکذیب می‌کنید؟

در آن دو (باغ) دو چشمه‌سار روان است.

پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان (همان و او را) تکذیب می‌کنید؟

در آن دو (باغ) از هر میوه‌ای دو گونه همسان است.

پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان (همان و او را) تکذیب می‌کنید؟

بر بسترهایی که آستر آنها از ابریشم درشت‌بافت است تکیه زنند و چیدن میوه‌ی آن دو باغ (به آسانی) در دسترس است.

پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان (همان و او را) تکذیب می‌کنید؟

در آن (باغ‌ها، دلبرانی) فروهشته‌نگاهند که دست هیچ انس و جنّی پیش از ایشان به آنان نرسیده است.

پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان (همان و او را) تکذیب می‌کنید؟

گویی که آنها یاقوت و مرجان‌اند.

پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان (همان و او را) تکذیب می‌کنید؟

آیا پاداش احسان جز احسان است؟

پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان (همان و او را) تکذیب می‌کنید؟

و پایین‌تر از آن دو (باغ)، دو باغ (دیگر نیز) هست.

پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان (همان و او را) تکذیب می‌کنید؟

(که از شدّت سبزی) آن دو سیه‌گون می‌نمایند.

پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان (همان و او را) تکذیب می‌کنید؟

در آن دو (باغ) دو چشمه‌ساران همچنان جوشانند.

پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان (همان و او را) تکذیب می‌کنید؟

فِيهِمَا فَكَيْهَةٌ وَنَحْلٌ وَرُمَانٌ

در آن دو، میوه‌ای و درخت خرمایی و اناری است.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان (همان و او را) تکذیب می‌کنید؟

فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ

در آنجا (زنانی) نکوخیان و نکورویانند.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان (همان و او را) تکذیب می‌کنید؟

حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ

(و) حورانی، پرده‌نشینان در (دل) خیمه‌ها.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان (همان و او را) تکذیب می‌کنید؟

لَمْ يَطْمِئْنُوا إِنَّهُمُ بَالِهَةٌ وَلَا جَانٌّ

هیچ انس و جنّی پیش از ایشان با آنان هم بستر نشده است.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان (همان و او را) تکذیب می‌کنید؟

مُتَكَبِّرِينَ عَلَى رَفْرَفٍ خُضِرٍ وَعَبَقَرِيٍّ حِسَانِ

بر بالش‌های سبز و فرش‌هایی بس نیکو تکیه زده‌اند.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان (همان و او را) تکذیب می‌کنید؟

تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

خجسته است نام پروردگار شکوهمند و گرامی‌دارنده.

۵۶. واقعه

الْوَاقِعَةُ: پیشامد

مکی

۹۶ آیه

۴ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ

هنگامی که (قیامت) واقع شونده وقوع یابد؛

لَيْسَ لَوْعَتِهَا كَاذِبَةٌ

در وقوعش هرگز گزافی نیست.

خَافِضَةٌ رَّافِعَةٌ

پست‌کننده‌ای بالابرنده است.

إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًا

چون زمین با تکان و اضطراب سختی لرزانده شود؛

وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًّا

و کوه‌ها به گونه‌ای دهشت‌آور خُرد گردند؛

فَكَانَتْ هَبَاءً مُنْبَثًّا

پس غباری پراکنده شوند؛

وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً

و شما سه دسته گردید:

فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ

پس صاحبان برکت راستین؛ چیست صاحبان برکت؟

وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ

و صاحبان شوم و رذیلت؛ چیست صاحبان رذیلت؟

وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ

و سبقت‌گیرندگان (این سرا) همان سبقت‌گیرندگان (آن سرا)‌اند.

أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ

همان مقربان (به خدای منان).

فِي جَنَّاتٍ التَّعِيمِ

در باغستان‌های پر نعمت.

ثَلَاثَةٌ مِنَ الْأُولَى

(اینان) گروهی بسیار از پیشینیان،

وَقَلِيلٌ مِنَ الْآخِرِينَ

و اندکی از پسینیان(اند).

عَلَى سُرُرٍ مَّوْضُونَةٍ

بر تخت‌هایی بافته همچون زره.

مُتَكَبِّرِينَ عَلَيْهَا مُتَقَبِّلِينَ

روبه‌روی هم بر آنها تکیه‌زنندگانند.

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ

۱۸ بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقٍ وَكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ

۱۹ لَا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنْزِفُونَ

۲۰ وَفَكَهَّةٍ مِّمَّا يَتَخِفَّرونَ

۲۱ وَلَحْمِ طَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ

۲۲ وَحُورٌ عِينٌ

۲۳ كَأَمْثَلِ اللَّوْلُوعِ الْمَكْنُونِ

۲۴ جَزَاءٌ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۲۵ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْثِيمًا

۲۶ إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا

۲۷ وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ

۲۸ فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ

۲۹ وَطَلْحٍ مَّنضُودٍ

۳۰ وَظِلٍّ مَّمْدُودٍ

۳۱ وَمَاءٍ مَّسْكُوبٍ

۳۲ وَفَكَهَّةٍ كَثِيرَةٍ

۳۳ لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ

۳۴ وَفُرُشٍ مَّرْفُوعَةٍ

۳۵ إِنَّا أَنْشَأْنَاهُنَّ إِنْشَاءً

۳۶ فَجَعَلْنَاهُنَّ أَبْكَارًا

۳۷ عُرُبًا أَتْرَابًا

۳۸ لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ

۳۹ ثَلَاثَةٌ مِّنَ الْأَوَّلِينَ

۴۷۰ ر

۴۰ وَثَلَاثَةٌ مِّنَ الْآخِرِينَ

۴۱ وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ

۴۲ فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ

۴۳ وَظِلٍّ مِّن يَحْمُومٍ

۴۴ لَا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ

۴۵ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتْرَفِينَ

۴۶ وَكَانُوا يُصِرُّونَ عَلَى الْحِنثِ الْعَظِيمِ

۴۷ وَكَانُوا يَقُولُونَ أَيُّذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَئِنَّا لَمَبْعُوثُونَ

۴۸ أَوْ عَابَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ

۴۹ قُلْ إِنَّ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ

۵۰ لَمَجْمُوعُونَ إِلَىٰ مِيقَتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ

نوجوانانی، جاودان بر گردشان می‌گردند.

با جام‌ها و آبریزها و پیاله‌ای از باده‌ی ناب روان.

(که) نه از آن سردرد گیرند و نه (آن را) پایان دهند.

و میوه‌ای از هر چه همی‌پسندند.

و (از) گوشت پرنده‌ای، هر چه اشتها کنند.

و حوریانی چشم‌درشت.

همانند مروارید (ناسفته‌ی) پنهان (در صدف).

حال آنکه پاداشی است به آنچه می‌کرده‌اند.

در آنجا نه بیهوده‌ای می‌شوند و نه (سخنی) گناه‌آلود با پی‌آمدی بد.

(سخنی) بجز گفته‌ی سلامی سالم نیست.

و صاحبان برکت و راستین. و چیست این صاحبان برکت و راستین؟

در (زیر) درختان کُناری بی‌خار.

و درخت‌های موز که میوه‌اش خوشه‌خوشه روی هم انباشته است.

و سایه‌ای پایدار (و کشش‌دار).

و آبی از بلندابی ریزان.

و میوه‌ای فراوان.

نه انقطاع یافته و نه ممنوع.

و همخوابگانی بالا بلند در بلندها(ی تخت‌ها).

ما بی‌گمان آنان را پدید آورده‌ایم، پدید آوردنی (بس نیکو)!

پس ایشان را دوشیزه و دست‌نخورده قرار دادیم.

دارای تمامی زیبایی آشکار زنان؛ همسالان با شوهران.

برای راستان و برکت یافتگان.

گروهی از پیشینیان،

و گروهی از پسینیان.

و چپی‌های نکوهیده. چیست چپی‌های نکوهیده؟

غرق شدگان در سمّی فراوان و (مایعی) جوشان.

و سایه‌ای از دود تار پر خفقان.

نه خنک و نه ملایم.

اینان بودند که همواره پیش از این نازپروردگانی در نعمتی فراوان غرق بوده‌اند.

و بر گناه بزرگِ پیمان‌شکنی پافشاری می‌کرده‌اند؟

و می‌گفته‌اند: «آیا هنگامی(که) مردیم و خاک و استخوان شدیم، آیا همین ما (باز هم) همانا برانگیختگانییم؟»

«آیا و پدران نخستینمان (نیز)؟!»

بگو: «بی‌گمان پیشینیان و پسینیان.»

«به‌راستی همگان در موعد روزی معلوم گردآوری شوندگانتد.»

ثُمَّ إِنَّكُمْ أَيْهَا الضَّالُّونَ الْمُكَذِّبُونَ

۵۲

لَا يَكُونُ مِنْ شَجَرٍ مِّنْ زُقُومٍ

۵۳

فَمَالِئُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ

۵۴

فَشَرِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ

۵۵

فَشَرِبُونَ شُرْبَ الْهِيمِ

۵۶

هَذَا نُزْلُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ

۵۷

نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ

۵۸

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ

۵۹

عَأَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ

۶۰

نَحْنُ قَدَرْنَا بَيْنَكُمْ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ

۶۱

عَلَىٰ أَنْ تُبَدِّلَ أَمْثَلَكُمْ وَنُنشِئَكُمْ فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ

۶۲

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ

۶۳

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ

۶۴

عَأَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُ أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ

۶۵

لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ

۶۶

إِنَّا لَمُعْرِضُونَ

۶۷

بَلْ نَحْنُ مُحَرِّمُونَ

۶۸

أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ

۶۹

عَأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنْزِلُونَ

۷۰

لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أَجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ

۷۱

أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ

۷۲

عَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنْشِئُونَ

۷۳

نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذَكُّرًا وَفِتْنًا لِلْمُفْضِلِينَ

۷۴

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ

۷۵

حزب
۲۱۵
۴۷۱ ر

۷۶

وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَّوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ

سپس بی‌گمان شما ای گمراهان و تکذیب‌کنندگان!

همواره از درختی (که) از زُقوم (است) خوردگانید.

پس پر کنندگان شکم‌ها(ی‌تان) از آنید.

پس روی آن از آن مایه‌ی جوشان نوشندگانید.

پس نوشندگان، (چونان) نوشیدن اشتران تشنه.

این است مهمانسرای آنان به روز جزا.

ما شما را آفریدیم، پس چرا تصدیقمان نمی‌کنید؟

آیا پس آنچه را (که به صورت نطفه) فرو می‌جهانید دیده‌اید؟

آیا شما آن را می‌آفرینید یا ما آفریننده‌ایم؟

ماییم که میان شما مرگ را مقَدَر کرده‌ایم و ما هرگز (درماندگان و) پیشی‌گرفته‌شدگان نیستیم،

بر اینکه (شما را به) همانندتان تبدیل کنیم و شما را در آنچه نمی‌دانید (دیگر بار) پدیدار سازیم.

و همواره بی‌چون پدیدار شدن نخستین خود را شناختید. پس چرا به شایستگی (آن را) یاد نمی‌کنید؟

آیا پس آنچه را کشت می‌کنید، دیده‌اید؟

آیا شما آن را (بی‌یاری ما) زراعت می‌کنید، یا ماییم که زراعت‌کنندگانیم؟

اگر بخواهیم همواره خاشاکش می‌گردانیم، پس در افسوس (و تعجب) می‌افتید.

(و می‌گویید:) «همانا ما فریب‌خوردگان و زیان‌دیدگانیم.»

«بلکه ما محرومانیم.»

آیا پس آبی را که می‌نوشید دیده‌اید؟

آیا شما آن را از (دل) ابر آبتن به آب فرود آوردید، یا ما فرود آورندگانیم؟

اگر بخواهیم آن را تلخ می‌گردانیم. پس چرا سپاس نمی‌دارید؟

آیا پس آتشی را که بر می‌افروزید نگریسته‌اید؟

آیا شما درختش را – بی‌سابقه– پدیدار کردید یا ما پدید آورندگانیم؟

ما آن را یادواره و برخورداری برای نیازمندان– که نیروی زندگی‌بخش می‌خواهند– قرار دادیم.

پس به نام پروردگار بزرگت (او را) تنزیه کن.

پس به فرودگاه‌های ستارگان [دل‌های فروزان پیمبران] سوگند نمی‌خورم.

و اگر بدانید، آن سوگندی سخت بزرگ است!

إِنَّهُ لَقُرْءَانٌ كَرِيمٌ

همانا این (پیام وحیانی) همواره قرآنی دارای برکاتی همگانی است.

فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ

در کتابی (از دستبرد) نگهبانی شده.

لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ

که جز پاک‌شدگان بدان دست نیازند.

تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ

فرود آمده‌ای است تدریجی از جانب پروردگار جهانیان.

أَفَبِهَذَا الْحَدِيثِ أَنْتُمْ مُدْهِنُونَ

آیا شما این گفتار نوین را سبک‌گیرندگانیذ؟

وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنْكُمْ تُكَذِّبُونَ

و تنها نصیب خودتان را همواره در تکذیب (آن) قرار می‌دهید؟

فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحُلُقُومَ

پس چرا نه، آن‌گاه که (جانتان) به گلویتان رسد.

وَأَنْتُمْ حِينِيذٍ تَنْظُرُونَ

و حال آنکه— در این هنگام— خود نظاره‌گرید.

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا تُبْصِرُونَ

و ما به آن (محتضر) از شما نزدیک‌تریم ولی نمی‌بینید.

فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ

پس چرا، نه اگر شما جزا نیافتگانید (و حساب و کتابی در کار نیست)،

تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

چرا اگر راست می‌گویید، روح را بر نمی‌گردانید؟

فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ

پس اما اگر او از مقرِّبان باشد،

فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتْ نَعِيمٌ

در نتیجه (در) آسایش و راحت و بهشت پُر نعمت (است).

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ

و اما اگر از راستان و برکت‌یافتگان باشد؛

فَسَلَّمَ لَكَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ

پس، از این راستان برایت سلامی است.

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ

و اما اگر از تکذیب‌کنندگان گمراه بوده است،

فَنُزِّلُ مِنَ حَمِيمٍ

پس (برایشان) مهمانخانه‌ای از مایعی جوشان است؛

وَتَصْلِيَةُ جَحِيمٍ

و (نیز) افروختن آتشی فروزان.

إِنَّ هَذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ

به‌راستی این همان حق‌الیقین است.

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ

پس به نام پروردگار بزرگت تسبیح گوی.

۵۷. حدید

الحَدِيد: آهن

مدنی

۲۹ آیه

۵ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ يُحْيِي وَيُمِيتُ ۚ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۲

فرماندهی آسمان و زمین تنها از اوست، و او بر هر چیزی بسی تواناست.

هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ ۚ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

۳

اوست اول و آخر و ظاهر و باطن و او به هر چیزی بسی داناست.

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۚ يَعْلَمُ مَا يَلْجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا ۖ وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ ۚ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ وَأَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلَفِينَ فِيهِ ۖ فَالَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ

وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَىٰ عَبْدِهِ ءَايَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِّيُخْرِجَكُمْ مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۚ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَّنْ أَنْفَقَ مِن قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَتْلَ أَوْلِيكَ أَعْظَمَ دَرَجَةً مِّنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِن بَعْدِ وَقَتْلُوا وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

مَّن ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضْعِفُهُ لَهُ ۖ وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ

اوست کسی که آسمان‌ها و زمین را در شش روز [زمان] آفرید. سپس بر عرش (ربوبیت) چیره شد، در حالی‌که آنچه در زمین فرو رود و آنچه از آن برآید و آنچه از آسمان فرود آید و آنچه در آن بالا رود (همه را) می‌داند. و هر کجا بودید او با شماست و خدا به هر چه می‌کنید بسیار بیناست.

فرمانروایی (مطلق) آسمان‌ها و زمین تنها از اوست و همه‌ی چیزها تنها سوی خدا بازگردانیده می‌شوند.

شب را در روز می‌آورد و روز را در شب می‌آورد. و او به (راز) ذاتی سینه‌ها بسی داناست.

به خدا و پیامبرش ایمان آورید و از آنچه شما را در (استفاده از) آن، جانشین (دیگران) کرده، انفاق کنید. پس کسانی از شما که ایمان آورده و انفاق کردند، پاداشی بزرگ برایشان (مقرر) است.

و شما را چیست (که) به خدا ایمان نمی‌آورید و حال آنکه پیامبر (خدا) شما را دعوت می‌کند تا به پروردگارتان ایمان آورید و اگر مؤمن بوده‌اید، و خدا بی‌گمان از شما پیمان گرفته است.

او کسی است که بر بنده‌ی خود آیات روشنی (را) به‌تدریج فرو می‌فرستد، تا شما را از تاریکی‌ها به نور برون آورد و خدا همواره (نسبت) به شما بسی مهربان (و) رحمتگر بر ویژگیان است.

و شما را چیست که در راه خدا انفاق نمی‌کنید؟ حال آنکه میراث آسمان‌ها و زمین تنها از آن اوست. کسانی از شما که پیش از (آن) پیروزی (بزرگ)، انفاق و کشتار کردند، (با دیگران) یکسان نیستند. ایشان از حیث درجه بزرگ‌تر از کسانی‌اند که پس از فتح به انفاق و کشتار پرداخته‌اند. و خدا به هر کدام وعده‌ی نیکوترین (زندگی) را داده و خدا به آنچه می‌کنید بسی آگاه است.

کیست آن کس که خدا را وامی نیکو دهد تا برای وی چندان‌ش گرداند و او را پاداشی پرکرامت است.

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَى نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
وَبِأَيْمَانِهِمْ بِشْرُكُمْ الْيَوْمَ جَنَّتُ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

يَوْمَ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ وَالْمُنْفِقَاتُ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا انْظُرُونَا
نَقْتَبِسْ مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا
فَضُرِبَ بَيْنَهُم بِسُورٍ لَهُو بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُ
مِنْ قَبْلِهِ الْعَذَابُ

يُنَادُونَهُمْ أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا بَلَى وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ
أَنْفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْأَمَانِيُّ حَتَّى جَاءَ
أَمْرُ اللَّهِ وَغَرَّكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ

فَالْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا
مَأْوَاكُمْ النَّارُ هِيَ مَوْلَاكُمْ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ
مِنْ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ
فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ

أَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا لَكُمْ
الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

إِنَّ الْمَصَدِّقِينَ وَالْمُصَدِّقَاتِ وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا
يُضَعْفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ

روزی که مردان و زنان مؤمن را می‌بینی که نورشان
پیشاپیش آنها و از جانب راستشان می‌شتابد (به آنان
گویند: «امروز مژده‌ی شما باغ‌هایی است که از زیر
(درختان)شان نهرها روان است حال آنکه در آنها
جاودانید. این است همان کامیابی سالم بزرگ.»

روزی که مردان و زنان منافق به کسانی که ایمان آورده‌اند
گویند: «ما را بنگرید تا مقداری از نورتان را بهره بگیریم.»
گفته شد: «واپس روید. پس نوری درخواست کنید.» پس
میانشان دیواری زده شد که آن را دربی است: باطنش در
(ژرفای) رحمت و از سوی ظاهرش عذاب است.

(در آن روز) دو رویان، آنان را ندا در می‌دهند: «آیا ما با
شما نبودیم؟» گفتند: «چرا ولی شما خودتان را در فتنه
افکندید و امروز و فردا کردید و تردید آوردید، و آرزوها
(ی باطل)، شما را مغرور کرد تا فرمان خدا آمد و (شیطان)
غرور آفرین، شما را درباره‌ی خدا به غرور آورد.»

«پس امروز نه از شما و نه از کسانی که کافر شده‌اند
عوضی گرفته نشود. پناهگاهتان آتش است. (هم) آن
سرپرست و پشتوانه‌ی شماست و چه بد سرانجامی است.»

آیا برای کسانی که ایمان آورده‌اند هنگام آن نرسیده که
دل‌هایشان به یاد خدا و آنچه از حق نازل شده خاشع گردد
و مانند کسانی نباشند که از پیش به آنها کتاب داده شد و
زمان بر آنان به درازا کشید، پس دل‌هایشان سخت گردید.
در حالی که بسیاری از آنان فاسق‌اند.

بدانید که خدا همانا زمین را پس از مرگش زنده
می‌گرداند. به‌راستی آیات (خود) را برای شما روشن
گردانیدیم، شاید شما خردورزی کنید.

بی‌گمان، مردان و زنان صدقه‌دهنده حال آنکه به خدا وامی
نیکو داده‌اند، ایشان را (رحمتی) مضاعف و برایشان پاداشی
با کرامت است.

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهِۦٓ اُولٰٓئِكَ هُمُ الصّٰدِقُۢونَ
وَالشّٰهَدَآءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ اَجْرُهُمْ وَاُنُوْرُهُمْ وَالَّذِينَ كَفَرُوْا
وَكَذَبُوْا بِآيٰتِنَا اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ الْجَحِيْمِ

اَعْلَمُوْا اَنَّمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ وِزِيْنَةٌ وَتَفَاخُرٌ
بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِى الْاَمْوَالِ وَالْاَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ
اَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُوْنُ
حُطَمًا وَّفِى الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيْدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللّٰهِ
وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا اِلَّا مَتَعُ الْعُرُوْرِ

سَابِقُوْا اِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ
السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ اُعِدَّتْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهِۦٓ ذٰلِكَ
فَضْلُ اللّٰهِ يُؤْتِيْهِ مَن يَشَآءُ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ

مَا اَصَابَ مِنْ مُّصِيْبَةٍ فِى الْاَرْضِ وَلَا فِى اَنْفُسِكُمْ اِلَّا فِى
كِتٰبٍ مِّن قَبْلِ اَنْ نَّبْرَآهَا اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيْرٌ

لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوْا بِمَا ءَاتٰكُمْ
وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُوْرٍ

الَّذِيْنَ يَبْخُلُوْنَ وَيَاْمُرُوْنَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَمَن يَتَوَلَّ فَاِنَّ
اللّٰهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيْدُ

و کسانی که به خدا و پیامبران ايمان آوردند، ایشان،
(هم) آنان راستان و گواهان نزد پروردگارشانند (و) ایشان
راست پاداششان و نورشان. و کسانی که کفر ورزیده و به
آیاتمان (همان‌ها و ما را) تکذیب کردند آنان همدمان
آتشند.

بدانید که زندگی دنیا، تنها بازی و سرگرمی بازدارنده‌ی از
حق و آرایش و فخرفروشی شما به یکدیگر، و فزون‌خواهی
در اموال و فرزندان است. (مثل آنها) همچون بارانی است
که کافر را رُستنی آن (باران) به شگفتی اندازد. سپس (آن
کشت) به هیجان آید، پس تا آن را زرد بینی؛ سپس
خاشاک شود. و در آخرت (دنیاپرستان را) عذابی سخت
است و (مؤمنان را) از (جانب) خدا پوششی و خشنودی
بزرگی است. و زندگانی دنیا جز کالایی فریبنده نیست.

(برای رسیدن) فراسوی پوششی از پروردگارتان و بهشتی
که پهنایش چون پهنای آسمان و زمین است (و) برای کسانی
آماده شده که به خدا و پیامبران ايمان آوردند؛ بر
یکدیگر سبقت جویید. این فضل خداست که به هر کس
بخواهد آن را می‌دهد. و خدا کانون فزونی‌بخش بزرگی
است.

هیچ مصیبتی نه در زمین و نه در خودهاتان به شما نرسید،
مگر اینکه - پیش از آنکه شما را سازمان دهیم- (علمش)
در کتابی است (ربانی). این (کار) همواره بر خدا آسان
است.

تا بر آنچه از دست شما رفته اندوهگین نشوید، و به آنچه
به شما داده است شادمانی نکنید. و خدا هیچ خودپسند
فخرکننده‌ای را دوست نمی‌دارد؛

کسانی که بخل می‌ورزند و مردمان را به بخل ورزیدن فرمان
می‌دهند. و هر که روی گرداند خدا بی‌گمان (هم) او بی‌نیاز
ستوده است.

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ

ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ عَائِثِهِم بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَعَاتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَعَامِنُوا بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

لَيْلًا يَعْلَمُ أَهْلُ الْكِتَابِ إِلَّا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّنْ فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

(ما) پیامبرانمان را به راستی و درستی با (همه‌ی) دلایل آشکار فرستادیم و با آنها کتاب و میزان فرود آوردیم تا مردم به انصاف (عادلانه و فاضلانه) برخیزند. و آهن را که در آن برای مردمان نیرویی سخت و سودهایی است، فرو فرستادیم، تا خدا نشانه گذارد چه کسی در نهان، او و پیامبران‌ش را یاری می‌کند. خدا به راستی نیرومندی عزیز است.

و به راستی و درستی، نوح و ابراهیم را فرستادیم و در میان فرزندان‌شان نبوت و کتاب را قرار دادیم. پس برخی از آنان راه‌یافته‌اند و بسیاری از آنان فاسق‌اند.

سپس به دنبال آنان پیامبران خود را، پی در پی آوردیم. و عیسی پسر مریم را در پی (آنان) آوردیم و به او انجیل دادیم و در دل‌های کسانی که از او پیروی کردند رأفت و رحمت نهادیم. و (اما) رهبانیتی که از پیش خود در آوردند ما آن را بر ایشان مقرر نکردیم مگر برای آنکه کسب خشنودی خدا کنند. پس آن را چنان که حق رعایتش بود منظور نداشتند. پس پاداش کسانی از ایشان را که ایمان آوردند به آنها دادیم. و بسیاری از آنان فاسق‌اند.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! از خدا پروا بدارید و به پیامبر او بگروید تا از رحمت خویش شما را دو بهره‌ی کفالت‌کننده، عطا کند و برای شما نوری قرار دهد که به وسیله‌ی آن راه سپرید و (خطاهایتان را) برایتان بپوشاند و خدا بسی پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگان است.

تا اهل کتاب ندانند که به هیچ وجه فزون‌بخشی خدا در (حیطه‌ی) قدرت آنان نیست و اینکه بخشایشگری تنها در دست خداست؛ به هرکس بخواهد آن را می‌دهد و خدا دارای فزون‌بخشی بسیار است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ

الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْكُمْ مَنْ نِسَائِهِمْ مَا هُنَّ أُمَّهَاتُهُمْ إِنَّ أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا اللَّائِي وَلَدْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنْكَرًا مِنَ الْقَوْلِ وَزُورًا وَإِنَّ اللَّهَ لَعَفُوفٌ غَفُورٌ

وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِّن قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَا ذَٰلِكُمْ تُوعَظُونَ بِهِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِن قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَا فَمَنْ لَّمْ يَسْتَطِعْ فَاِطْعَامُ سِتِّينَ مِسْكِينًا ذَٰلِكَ لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ كُبِتُوا كَمَا كُبِتَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا أَحْصَاهُ اللَّهُ وَنَسُوهُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

خدا به درستی گفته‌ی آن زنی را که درباره‌ی شوهرش با تو مجادله می‌نمود - در حالی‌که سوی خدا شکایت می‌برد - شنید. خدا گفتگوی شما هر دو را می‌شنود. خدا همواره بسی شنوای بسیار بیناست.

از میان شما کسانی که زنانشان را ظاهر می‌کنند، آنان مادرانشان نیستند. مادران (حقیقی) آنان تنها کسانی‌اند که ایشان را زاده‌اند و همانا آنان سخنی ناپسند و دروغ می‌گویند. و خدا به راستی و درستی درگذرنده‌ی پوشاننده است.

و کسانی که زنانشان را ظاهر می‌کنند، سپس از آنچه گفته‌اند برمی‌گردند، پیش از آنکه با یکدیگر همخوابگی کنند آزاد کردن دربندی (برعهده‌ی آنان) است. این (حکمی) است که بدان پند داده می‌شوید و خدا به آنچه انجام می‌دهید بسیار آگاه است.

پس کسی که (این را) نمی‌یابد، باید پیش از تماسشان دو ماه پیایی روزه بدارد و هر که نتواند، خوراندن شصت بینوا برعهده‌ی او است. این (حکم) برای آن است که به خدا و فرستاده‌ی او (درست) ایمان بیاورید و این‌هاست حدود خدا و برای کافران عذابی دردناک است.

بی‌گمان کسانی که با خدا و فرستاده‌ی او جدایی می‌کنند، ناچار با ذلت (به عقب) برگشت داده شده‌اند؛ همان گونه که آنان که پیش از ایشان بودند چنان شدند. و به راستی آیات روشن (خود) را فرستادیم و برای کافران عذابی خفت‌بار است.

روزی که خدا همه‌ی آنان را (از گورهایشان) برمی‌انگیزد پس به دستاوردهایشان آگاهی مهمشان می‌دهد. خدا کارشان را به خوبی برشمرده است، حال آنکه آنان، آن را فراموش کرده‌اند. و خدا بر هر چیزی بسی گواه است.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ط مَا
يَكُونُ مِنْ نَجْوَى ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ
سَادِسُهُمْ وَلَا أَذْنَى مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ
مَا كَانُوا ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيمٌ

۸

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نُهُوا عَنِ النَّجْوَى ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا
عَنْهُ وَيَتَنَادَوْنَ بِاللَّائِمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ ط وَإِذَا
جَاءُوكَ حَيَّوكَ بِمَا لَمْ يُحْيِكَ بِهِ اللَّهُ وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ
لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُكُمْ جَهَنَّمُ يَصْلَوْنَهَا ط
فَبِئْسَ الْمَصِيرُ

۹

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا تَنَجَّيْتُمْ فَلَا تَتَنَادَوْا بِاللَّائِمِ
وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَتَنَادَوْا بِالْبِرِّ وَالتَّقْوَى ط
وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

۱۰

إِنَّمَا النَّجْوَى مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزَنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَيْسَ
بضَّارِهِمْ شَيْءٌ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

۱۱

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ
فَأَفْسَحُوا يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ ط وَإِذَا قِيلَ أَنْشُرُوا فَأَنْشُرُوا
يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ
دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

آیا ندیدی (که) خدا به راستی آنچه را که در آسمان‌ها و
آنچه را در زمین است می‌داند؟ هیچ گفتگوی محرمانه‌ای
میان سه تن نیست مگر آنکه او چهارمین آن‌ها است و نه
پنج تن جز آنکه او ششمین آن‌ها است، و نه کمتر یا بیشتر
جز آنکه او با آنهاست، هر جا (که) باشند. سپس روز قیامت
آنان را به آنچه کرده‌اند آگاهی بس مهم خواهد داد. همواره
خدا به هر چیزی بسی داناست.

آیا کسانی را که از نجوا منع شدند، ندیدی (که) سپس به
آنچه از آن منع گردیدند بر می‌گردند و با همدیگر به گناه
دنیا‌مدار و عدوان و عصیان پیامبر، محرمانه گفتگو می‌کنند
و هنگامی که نزد تو آیند، تو را بدانچه خدا به آن (شیوه)
زنده‌باد گفته، زنده‌باد می‌گویند و در میان خودشان
می‌گویند: «چرا به آنچه می‌گوییم خدا ما را عذاب نمی‌کند؟»
جهنم برای آنان کافی است، آن را می‌افروزند. پس چه بد
سرانجامی است.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! چون با یکدیگر محرمانه
گفتگو کنید، به آنچه دارای پیامدی بد و یا تعدی و نافرمانی
پیامبر است با همدیگر محرمانه گفتگو نکنید و به نیکوکاری
و پرهیزگاری نجوا کنید و از خدایی که سویش محشور
خواهید شد پروا بدارید.

(اینگونه) نجوا بی‌گمان تنها از شیطان است، تا کسانی که
ایمان آوردند غمگین شوند. و (این نجوا) جز به اذن خدا
هیچ آسیبی به آنان نمی‌رساند. و مؤمنان باید تنها بر خدا
اعتماد کنند.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! چون به شما گفته شود:
«در مجالس تا اندازه‌ای توان (تان برای دیگران) جای
بگشایید»، پس جای گشایید، تا خدا برای شما گشایش
دهد. و هنگامی که گفته شود: «برخیزید»، برخیزید. تا خدا
کسانی از شما را که گرویده و کسانی را که دانش (ایمانی)
داده شده‌اند به مراتبی بلند گرداند. و خدا به آنچه می‌کنید
بسی آگاه است.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نَجَّيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِمُوا بَيْنَ يَدَيْ
نَجْوَانِكُمْ صَدَقَةٌ ذَٰلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَأَظْهَرُ فَإِن لَّمْ تَجِدُوا
فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

ءَأَشْفَقْتُمْ أَن تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَانِكُمْ صَدَقْتِ فَإِذْ لَمْ
تَفْعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ
وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۚ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِم مَّا هُمْ
مِّنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَحْلِفُونَ عَلَى الْكَذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُتَّةً فَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ
مُّهِينٌ

لَن تَغْنِي عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِّنَ اللَّهِ شَيْئًا
أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ ۖ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ
وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ ۚ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَذِبُونَ

أَسْتَحْوِذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنسَهُمُ ذِكْرَ اللَّهِ ۚ أُولَٰئِكَ
حِزْبُ الشَّيْطَانِ ۚ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادِّثُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۖ أُولَٰئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ

كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي ۚ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ

هان ای کسانی که ایمان آوردید! هنگامی که با پیامبر گفتگویی محرمانه می‌کنید، پیش از گفتگوی محرمانه‌ی خود صدقه‌ای پیشکش کنید. این برای شما بهتر و پاکیزه‌تر است. پس اگر چیزی نیافتید خدا بسی پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگیان است.

آیا با بزرگداشت (حضرتش) ترسیدید که پیش از گفتگوی محرمانه‌ی خود صدقه‌هایی تقدیم دارید؟ پس چون (چنان) نکردید و خدا (هم) بر شما بازگشت (کرد)، پس نماز را بر پا بدارید و زکات را بدهید و خدا و پیامبرش را فرمان برید. و خدا به آنچه می‌کنید بسی آگاه است.

آیا کسانی را ننگریسته‌ای که گروهی را که خدا بر آنان خشم کرده به دوستی گرفته‌اند؟ آنان نه از شمایند و نه از ایشان و به دروغ سوگند یاد می‌کنند در حالی که خودشان (هم) می‌دانند.

خدا برایشان عذابی سخت آماده کرده است. بی‌گمان آنان چه بد می‌کرده‌اند.

سوگندهای خود را (چون) سپری (برای خود) قرار دادند. پس از راه خدا باز داشتند. پس برایشان عذابی خفت‌بار است.

از (عذاب) خدا نه از اموالشان و نه از اولادشان هرگز کاری ساخته نیست. آنان همگنان دوزخند، حال آنکه در آن جاودانه‌اند.

روزی که خدا همه‌ی آنان را (از گورهایشان) برمی‌انگیزد، پس همان گونه که برای شما سوگند یاد می‌کنند برای او (نیز) سوگند یاد کنند، و چنان پندارند که بر چیزی (از حق) اند. هان! آنان بی‌گمان، (هم)ایشان دروغگویانند.

شیطان بر آنان بس چیره شده. پس خدا را از یادشان برده. آنان حزب شیطانند؛ هان! حزب شیطان (هم)ایشان بی‌گمان زیانکارانند.

کسانی که با خدا و پیامبرش جدایی می‌طلبد، آنان همواره در (زمره‌ی) خوارترین (مردمان)‌اند.

خدا (چنان) نبشته است که: «حتماً من و فرستادگانم چیره خواهیم گشت.» آری، خدا نیرومندی عزیز است.

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ
اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ
عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُمْ
بِرُوحٍ مِّنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ
اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

۵۸
مجادله
۲۲
/۲۲

۴ صفحه

۲۴ آیه

مدنی

الحشر: گردآمدن

۵۹. حشر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ

۱
۴۷۹

هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ
دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّوا أَنْهُمْ
مَّانِعَتُهُمْ حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَأَتَتْهُمْ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ
يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ
بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا يٰأُولِيَ الْأَبْصَارِ

۲

وَلَوْلَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاءَ لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ
فِي الْآخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ

۳

(هرگز) گروهی را نخواهی یافت که به خدا و روز بازپسین
ایمان می‌آورند (ولی) با کسانی (که) با خدا و رسولش
جدایی می‌کنند، طرح دوستی افکنند؛ هر چند پدرانشان یا
پسرانشان یا برادرانشان یا عشیره‌ی آنان باشند. این‌ها
(که) خدا ایمان را در دل‌هایشان نقشی پای‌برجا داده و آنها
را با روحی (ایمانی) از جانب خود تأیید کرده، و آنان را به
باغ‌هایی که از زیر (درختان)شان نهرها روان است در
می‌آورد، حال آنکه (آنجا) ماندگارند. خدا از ایشان خشنود و
آنها از او خشنودند. اینانند حزب خدا. آری، حزب خدا همان
رستگارکنندگانند.

آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است تسبیح‌گوی خدا
بوده‌اند و اوست عزیز سنجیده‌کار.

اوست کسی که، از میان اهل کتاب کسانی را که کافر شدند
در نخستین جمع (از مدینه) بیرون راند، (حال آنکه) گمان
نمی‌کردید که بیرون روند و خودشان همواره گمان داشتند
که دژهایشان از (عذاب) خدا نگهدارنده‌شان است. پس خدا از
جایی که هرگز گمان نمی‌کردند بر آنان درآمد و در
دل‌هایشان بیم افکند، در حالی که خودشان به دست‌های
خودشان و دست‌های مؤمنان خانه‌های خود را خراب
می‌کنند. پس ای صاحب‌نظران! عبرت بگیرید.

و اگر خدا جلای وطن را بر آنان مقرر نکرده بود، همواره آنان
را در دنیا عذاب می‌کرد و در آخرت (هم) برایشان عذاب
آتش است.

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُّوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۚ وَمَن يُشَاقِّ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ
شَدِيدُ الْعِقَابِ

۵

مَا قَطَعْتُمْ مِّن لِّينَةٍ أَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَائِمَةً عَلَىٰ أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ
اللَّهِ وَلِيُخْرِجَ الْفَاسِقِينَ

۶

وَمَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِ
خِيلٍ وَلَا رِكَابٍ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَىٰ مَن يَشَاءُ
وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۷

مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ
وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ كَىٰ لَا
يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ وَمَا تَلَكُمْ الرَّسُولُ
فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ
شَدِيدُ الْعِقَابِ

۸

لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ
يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۚ
أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ

۹

وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَن هَاجَرَ
إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِّمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ
عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ ۚ وَمَن يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ
فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

این (دربهدری) برای آن بود که آنان همواره با خدا و
پیامبرش جدایی کردند و هر که با خدا جدایی کند همانا خدا
سخت‌کیفر است.

آنچه از نهال (خرما) بریدید یا آنها را (دست نخورده) بر
ریشه‌هایشان بر جای نهادید، به اذن خداست و برای اینکه
(خدا) نافرمانان را خوار گرداند.

و آنچه را خدا از آنان (به رسم غنیمت) بر پیامبر خود
برگردانید، شما (برای تصاحب آن) اسب یا سواری (دگری)
بر آن نتاختید. ولی خدا فرستادگانش را بر هر که بخواهد
چیره می‌گرداند. و خدا بر هر چیزی بس تواناست.

آنچه خدا از (دارایی) ساکنان آن قریه‌ها بر پیامبرش
برگردانید، از آن خدا و از آن پیامبرش و از آن
خویشاوندان نزدیکتر(ش) و (برای) یتیمان و بینوایان و در
راه مانده(ها) است، تا میان توانگراتان دست به دست
نگردد. و آنچه را فرستاده(ی او) برایتان آورد (هم) آن را
بگیرید، و از آنچه شما را از آن بازداشت، باز ایستید. و از
خدا پروا بدارید که خدا سخت‌کیفر است.

(این غنایم، نخست) اختصاص به بینوایان از مهاجران دارد
که از دیارشان و اموالشان رانده شدند، در حالی‌که فضلی
از خدا و خشنودی‌ای از او می‌جویند و خدا و پیامبرش را
یاری می‌کنند. اینان (هم) اینان راستانند.

و (نیز) کسانی که پیش از مهاجران در مدینه جای امان و
ایمان گرفته‌اند (و) هر کس را سوی آنان کوچ کرده دوست
دارند، و نسبت به آنچه به ایشان داده شده است در
سینه‌هایشان نیازی نمی‌یابند، و هر چند برای خودشان
احتیاجی مبرم باشد، آنها را بر خودشان مقدم می‌دارند. و
هر کس از خست نفس خود مصون ماند، ایشان (هم)
ایشان (راست‌کاران و) رستگارکنندگانند.

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا
الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ
ءَامَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا
مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا
نُطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِنْ قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ
يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

لَئِنْ أُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُونَهُمْ
وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ لَيُولَّيْنَّ الْأَدْبَرَ ثُمَّ لَا يُصَرُّونَ

لَأَنْتُمْ أَشَدُّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا
يَفْقَهُونَ

لَا يَقْتُلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرَى مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءِ
جُدُرٍ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ

كَمَثَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ

كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ
إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ

و (نیز) کسانی که بعد از آنان [مهاجران و انصار] آمدند
گویند: «پروردگاران! برایمان و برای آن برادرانمان که در
ایمان آوردن بر ما پیشی گرفتند بیوشان، و در دل‌هایمان
نسبت به کسانی که ایمان آورده‌اند (هیچ گونه) کینه‌ای
وامگذار. پروردگاران! راستی که تو مهربانِ رحمتگر بر
ویژگانی.»

آیا فراسوی کسانی که دورویی کردند ننگریستی (که) به
برادرانشان از اهل کتاب – که کافر شدند – می‌گویند: «اگر
همانا اخراج شدید، همواره با شما بی‌چون بیرون خواهیم
آمد و درباری شما هرگز از کسی فرمان نخواهیم برد و اگر
کشتار شدید به‌راستی حتماً یا ©ن خواهیم کرد.» و خدا
گواهی می‌دهد که همانا آنان، بس دروغگویانند.

به‌راستی اگر (یهودیان) اخراج شوند، آنان با ایشان بیرون
نخواهند رفت و اگر کشتار شدند، (منافقان) آنان را یاری
نخواهند کرد و اگر (هم) یاریشان کنند بی‌چون (در جنگ)
بی‌امان پشت خواهند کرد (و) سپس یاری نمی‌شوند.

شما بی‌گمان در سینه‌های آنان بیش از خدا هراسناکید، چرا
که آنان گروهی‌اند که دقت و بررسی نمی‌کنند.

آنان، دسته‌جمعی – جز در قریه‌هایی که دارای استحکاماتی
است، یا از پشت دیوارها – با شما کشتار نمی‌کنند.
گرفتاریشان میان خودهایشان سخت است. آنان را متحد
می‌پنداری حال آنکه دل‌هایشان پراکنده است، زیرا آنان
گروهی‌اند که در نمی‌یابند (و نمی‌فهمند).

(درست) مانند کسانی‌که اخیراً (در واقعه‌ی بدر) سزای کار
(بد) خود را چشیدند و برایشان عذابی دردناک است.

همانند شیطان، چون به انسان گفت: «کافر شو!» پس چون
کافر شد، گفت: «من همواره از تو بیزارم، زیرا من به‌راستی
از خدا، پروردگار جهانیان، می‌ترسم.»

فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدَيْنِ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ
الظَّالِمِينَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ
لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ أُولَٰئِكَ
هُمْ الْفَاسِقُونَ

لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ
هُمْ الْفَائِزُونَ

لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْءَانَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا
مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ
يَتَفَكَّرُونَ

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ
الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ
الْمُؤْمِنُ الْمُهِيمُنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا
يُشْرِكُونَ

هُوَ اللَّهُ الْخَلِيقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ
يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

پس فرجامشان آن بود که هر دو بی‌گمان در آتش جاودانند،
و همان سزای ستمگران است.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! از خدا پروا بدارید و هر
کس باید بنگرد که برای فردایی از پیش چه فرستاده است،
و (باز) از خدا پروا بدارید خدا همواره به آنچه می‌کنید
بسی آگاه است.

و همانند کسانی مباشید که خدا را فراموش کردند، پس
خدا نیز آنان را از یاد خودهاشان ببرد (و) آنان همان
نافرمانانند.

دوزخیان با بهشتیان یکسان نیستند. بهشتیان همان
کامیابانند.

اگر این قرآن را بر کوهی فرو می‌فرستادیم، همواره آن کوه
را از بیم خدا فروتن (و) از هم پاشیده می‌دید. و این
مثلاً را برای مردمان می‌زنیم، شاید آنان بیندیشند.

او خدایی است که جز او معبودی نیست؛ داننده‌ی پنهان و
آشکار است؛ اوست رحمتگر بر آفریدگان، رحمتگر بر
ویژگان.

او خدایی است که جز او معبودی نیست؛ همان فرمانروای
دارای قداست و پاکی بسیار، امن‌دهنده‌ی پناهندگان،
نگهبان (آفریدگان)، عزیز، پیونددهنده‌ی گسسته‌ها (و)
متکبر (به حقیقت کبریایی راستین). پاک است خدا از آنچه
با او شریک می‌گردانند.

اوست خدای خالق سازنده‌ی صورتگر (که) بهترین نام‌ها از
اوست. آنچه در آسمان‌ها و زمین است (جمله) برای او
تسبیح می‌گویند، و او عزیز حکیم است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ
تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ
يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنْ
كُنْتُمْ خَرَجْتُمْ جِهَدًا فِي سَبِيلِي وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِي تُسِرُّونَ
إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنْتُمْ وَمَنْ
يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ

۱
۴۸۲

إِنْ يَثْقَفُوكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءَ وَيَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ
أَيْدِيَهُمْ وَأَلْسِنَتَهُم بِالسُّوءِ وَوَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ

۲

لَنْ تَنفَعَكُمْ أَرْحَامُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

۳

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ
قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَءُؤُا مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ
أَبَدًا حَتَّى تُوْمِنُوا بِاللَّهِ وَحَدَهُ إِلَّا قَوْلَ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ
لَا اسْتَعْفِرَنَّ لَكَ وَمَا أَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ رَبَّنَا
عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ

۴

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاعْفِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ
أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۵

هان ای کسانی که ایمان آوردید! دشمن من و دشمن خودتان را اولیا (ی خود) مگیرید، در حالی که (خودتان و دیگران را) فراسوی شان (با اسراری از مسلمانان) با مودت می افکنید، حال آنکه بی گمان به آن حقیقت که برایتان آمده کافرند؛ در حالی که پیامبر (خدا) و شما را (از مکّه) بیرون می کنند، (چرا) که به خدا - پروردگارتان - ایمان می آورید. اگر برای جهاد در راه راهوار من و طلب خشنودی ام برون آمده اید (شما) پنهانی با آنان رابطه ی دوستی برقرار می کنید، حال آنکه من به آنچه پنهان داشتید و آنچه آشکار نمودید داناتر و هر که از شما چنین کند، همواره راه راست را گم کرده است.

اگر بر شما با کاوش دست یابند، دشمنان شمايند. و سويتان به بدی دست هاشان و زبان هاشان را می گشايند و دوست دارند (که ای) کاش کافر شويد.

نه خويشاتان و نه فرزندانان به شما هرگز سودی نمی رسانند. (خدا) روز رستاخيز مياتان جدایی می افکند، و خدا به آنچه انجام می دهيد بيناست.

همواره برای شما در (قصه ی رسالتی) ابراهيم و کسانی که با اويند سرمشقی نيکو بوده است؛ چون به قوم خود گفتند: «ما از شما و از آنچه به جای خدا می پرستيد بيزاريم. به شما کفر ورزيديم و میان ما و شما دشمنی و کينه ی هميشگی پديدار شد، تا تنها به خدا ايمان آوريد.» جز (در اين) سخن ابراهيم (که) به (نا) پدری خود (گفت): «همانا به راستی برايت (از خدا) پوشش می خواهم و از طرف خدا برايت هيچ چیزی در دست ندارم. پروردگارمان! بر تو توکل کرديم و سوی تو - بارها - بازگشتيم و فرجام تنها سوی توست.»

«پروردگارمان! ما را وسيله ی آزمایشی آتش بار برای کسانی که کفر ورزيدند مگردان و برايمان ببوشان که تو خود عزيز حکیمی.»

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ

وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ

عَسَى اللَّهُ أَن يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُم مِّنْهُمْ

مَوَدَّةً وَاللَّهُ قَدِيرٌ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

لَّا يَنْهَكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقْتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ

يُخْرِجُوكُم مِّن دِيَارِكُمْ أَن تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ

يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ

إِنَّمَا يَنْهَكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَتَلُواكُم فِي الدِّينِ

وَأَخْرَجُوكُم مِّن دِيَارِكُمْ وَظَاهَرُوا عَلَىٰ إِخْرَاجِكُمْ أَن

تَوَلَّوْهُمْ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ فَاُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مِهْجِرَاتٍ

فَأَمْتَحِنُوهُنَّ ۚ اللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ ۚ فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ

مُؤْمِنَاتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ ۚ لَا هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ وَلَا

هُم يَحِلُّونَ لَهُنَّ ۚ وَعَاقِبَةُ مَا أَنفَقُوا وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَن

تَنكِحُوهُنَّ إِذَا ءَاتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ ۚ وَلَا تُمْسِكُوا بِعِصَمِ

الْكُوفَرِ ۚ وَسْئَلُوا مَا أَنفَقْتُمْ وَلْيَسْأَلُوا مَا أَنفَقُوا ۚ ذَٰلِكُمْ

حُكْمُ اللَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

وَإِن فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِّنْ أَزْوَاجِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ فَعَاقِبَتُهُمْ

فَعَاتُوا ۚ الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَزْوَاجُهُمْ مِّثْلَ مَا أَنفَقُوا ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ

الَّذِي أَنْتُمْ بِهِءٍ مُّؤْمِنُونَ

بی‌گمان برایتان در (پیروی از) آنان به‌راستی سر مشقی
نیکو بوده است؛ برای آنان که به خدا و روز بازپسین امید
داشته‌اند. و هر کس روی برتابد خدا – (هم) او– بی‌نیاز
ستوده است.

شاید خدا میان شما و میان کسانی از آنان که (ایشان را)
دشمن داشتید، نوعی دوستی برقرار کند، و خدا تواناست و
خدا پوشنده‌ای رحمتگر بر ویژگان است.

خدا شما را از (دوستی با) کسانی که در دین با شما کشتار
نکرده و شما را از دیارتان بیرون نکرده‌اند، باز نمی‌دارد، که
با آنان نیکی کنید، و با ایشان عدالت – و فراتر از آن–
ورزید. خدا بی‌گمان دادگران را دوست می‌دارد.

تنها خدا شما را از دوستی با کسانی باز می‌دارد که در دین
با شما کشتار کرده و شما را از خانه‌هایتان بیرون رانده، و
در بیرون راندنتان با یکدیگر پشتیبانی کردند و هر کس
آنان را به ولایت برگیرد، ایشان، (هم) اینان ستمگرانند.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! هنگامی که زنان باایمان به
حال مهاجرت نزدتان آیند، آنان را بیازمایید؛ خدا به ایمان
آنان داناتر (از دیگران) است. پس اگر آنان را باایمان
دانستید، دیگر ایشان را سوی کافران باز نگردانید؛ نه آن
زنان برایشان حلالند و نه آن مردان برای این زنان حلالند. و
هر چه خرج (این زنان) کرده‌اند، به شوهرانشان باز پس
دهید، و بر شما هیچ گناهی نیست که – در صورتی که
مهرشان را به آنان بدهید – با ایشان ازدواج کنید و
عصمت‌های زنان کافر را (در زناشویی خود) بر مگیرید و
آنچه را شما (برای زنان کافر خود که به کفار پناهنده
شده‌اند) خرج کرده‌اید (از کافران) مطالبه کنید و آنها هم
باید آنچه را (برای زنان هجرت کرده بر خود) خرج کرده‌اند
(از شما) مطالبه کنند. این حکم خداست (که) میان شما
داوری می‌کند و خدا بس دانایی حکیم است.

و اگر کسی از همسرانتان سوی کفار رفت، پس پیگیری
کردید، در نتیجه به کسانی که همسرانشان (از دستشان)
رفته‌اند، برابر آنچه خرج کرده‌اند بازدهید. و از آن خدایی
که به او ایمان دارید بهراسید.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعْنَكَ عَلَى أَنْ لَا يُشْرِكْنَ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَدَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ بِبُهْتَانٍ يَفْتَرِينَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِيَنَّ فِي مَعْرُوفٍ فَبَايِعَهُنَّ وَأَسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَيسُّوْا مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا يَيسُ الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ

۶۱. صف الصَّف: صف مدنی ۱۴ آیه ۲ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ

كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَأَنَّهُمْ بُنِينَ مَرْصُوعٌ

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَقُومُ لِمَ تُؤْذُونِي وَقَدْ تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

هان ای پیامبر! هنگامی که زنان باایمان نزد تو آیند در حالی که با تو بیعت می‌کنند که چیزی را با خدا شریک نسازند و دزدی ننمایند و زنا نکنند و فرزندان خود را نکشند و (بچه‌های حرام‌زاده‌ی) پیش دست و پای خود را با بهتان (و حيله) به شوهرانشان نبندند. و در (کار) معروف و پسندیده‌ی ایمانی، تو را نافرمانی نکنند، پس با آنان بیعت کن و از خدا برایشان پوشش بخواه (که) بی‌گمان خدا بسی پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگیان است.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! مردمی را که خدا بر آنان خشم کرده هرگز به دوستی و سرپرستی برنگیرید. آنان بی‌گمان از آخرت نومید شدند، همان گونه که کافران از صاحبان گورها نومید شدند.

آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است برای خدا تسبیح گفتند و اوست عزیز حکیم.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! چرا چیزی می‌گویید که (آن را) انجام نمی‌دهید.

بزرگ‌خشمی است نزد خدا که بگویید آنچه را انجام نمی‌دهید.

خدا همواره کسانی را دوست دارد که در راه او صف‌کشیدگان – چنان که گویی بنایی ریخته شده از سُرَب هستند – کشتار می‌کنند.

و چون موسی به قوم خود گفت: «ای قوم من! چرا آرام می‌دهید، با اینکه به‌درستی می‌دانید من به راستی فرستاده‌ی خدا فراسوی شما هستم؟» پس چون (از حق) برگشتند، خدا (هم) دل‌هایشان را (همچنان از آن) برگردانید و خدا مردم نافرمان را هدایت نمی‌کند.

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَبْنِي إِسْرَءِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُّصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اُسْمُهُوَ أَحْمَدٌ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُوَ يُدْعَى إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى تِجْرَةٍ تُنْجِيكُمْ مِّنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ

تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسْكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

وَأُخْرَىٰ تُحِبُّونَهَا ۖ نَصْرٌ مِّنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ ۖ وَبَشِيرِ الْمُؤْمِنِينَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِّلْحَوَارِيِّنَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ فَءَامَنْتَ طَآئِفَةٌ مِّنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَكَفَرْتَ طَآئِفَةٌ ۖ فَأَيَّدَآ الَّذِينَ ءَامَنُوا عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَٰلِمِينَ

۷

۸

۹

۱۰
۴۸۵ر

۱۱

۱۲

۱۳

۱۴

و چون عیسی پسر مریم گفت: «ای فرزندان اسرائیل! من به‌راستی فرستاده‌ی خدا سوی شمایم، حال آنکه تورات را که در برابر من است تصدیق کننده‌ام و به فرستاده‌ای که پس از من می‌آید و نام او احمد (ص) است بشارت‌گرم.» پس هنگامی‌که برایشان دلایلی روشن آورد، گفتند: «این سحری آشکارگر است.»

و چه کسی ستمگرتر از آن (نا)کس است که با وجود آنکه سوی تسلیم (در برابر خدا) فرا خوانده می‌شود، بر خدا دروغ می‌بندد؟ و خدا ستمگران را راه نمی‌نماید.

می‌خواهند نور خدا را با دهان‌هاشان خاموش کنند حال آنکه خدا –گر چه کافران را بسی ناخوش آید– نور خود را کامل‌کننده است.

اوست کسی که فرستاده‌ی خود را به تمامی هدایت و آیین راستای پابرجا روانه کرد تا آن را بر هر چه دین است برتر گرداند؛ هر چند مشرکان را بسی ناخوش آید.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! آیا شما را بر تجارتی راه نمایم (که) شما را از عذابی دردناک می‌رهاند؟

به خدا و فرستاده‌اش ایمان می‌آورید و در راه خدا با اموالتان و جان‌هاتان جهاد کنید. این (گذشت و فداکاری) اگر می‌دانسته‌اید، برای شما بهتر است؛

تا گناهان دنباله‌دارتان را برایتان بیوشاند و شما را در باغ‌هایی که از زیر (درختان)شان نهرها روان است و (در) سراهایی خوش، در باغ‌های همیشگی در آورد. این (خود) کامیابی راحت (و) بزرگ است.

و (رحمتی) دیگر (که) آن را دوست دارید، یاری و پیروزی نزدیکی از جانب خداست و مؤمنان را (بدان) بشارت ده.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! یاران خدا باشید. همان گونه که عیسی پسر مریم به حواریان گفت: «یاران من سوی خدا، چه کسانی‌اند؟» حواریان گفتند: «ما یاران خداییم.» پس گروهی از اسرائیلیان ایمان آوردند و گروهی کافر شدند. پس کسانی را که ایمان آوردند علیه دشمنانشان تأیید کردیم تا (بر آنان) چیره شدند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ
الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

۱
حزب
۲۲۱
۴۸۶ ج

هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ
آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا
مِن قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

وَعَاخِرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۳

ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

۴

مَثَلُ الَّذِينَ حُمِّلُوا التَّوْرَةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ
يَحْمِلُ أَسْفَارًا بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

۵

قُلْ يَٰأَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِنْ زَعَمْتُمْ أَنَّكُمْ أَوْلِيَاءُ لِلَّهِ مِنْ
دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۶

وَلَا يَتَمَنَّوْنَهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمْت أَيْدِيَهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
بِالظَّالِمِينَ

۷

قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِيكُمْ ثُمَّ
تُرَدُّونَ إِلَىٰ عَلِيمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ

۸

آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است، برای خدا تسبیح
گویند. (خدایی که) تنها او پادشاهی بس مقدس (و) عزیز
حکیم است.

کسی که در میان مادرزادگان [بی‌بهرگان از وحی]
فرستاده‌ای از خودشان برانگیخت، حال آنکه آیات او را بر
آنان می‌خواند و پاکشان می‌گرداند و کتاب و حکمت بدیشان
تعلیم می‌دهد. و گرچه آنان همواره پیش از آن در (ثرقایی)
گمراهی آشکارگری بوده‌اند.

و (نیز) بر گروه‌هایی دیگر از ایشان، هنگامی که در پیشان
می‌آیند و اوست (همان) عزیز حکیم.

این (بزرگ‌فضیلت) فضل خداست. آن را به هر که بخواهد
می‌دهد و خدا دارای فضل بسیاری است.

مثل کسانی که (علم و عمل) تورات بر عهده‌ی آنان گذارده
شد، سپس (با کوتاهی کردنشان) آن را بر دوشهانشان
نگرفتند، همچون مثل خری است که کتاب‌هایی را بر پشت
می‌کشد. و چه زشت است نماد آن قومی که با آیات خدا
(همان‌ها و خدا را) تکذیب کردند. و خدا ستمگران را راه
نمی‌نماید.

بگو: «ای کسانی که یهودی شده‌اید! اگر پنداشتید که (تنها)
شما به‌راستی دوستان خدایید نه دیگر مردمان، اگر (از)
راستان بوده‌اید، پس درخواست مرگ کنید.»

و (اما) هرگز - به سبب آنچه از پیش با دست‌های خویش
فرستاده‌اند - آرزوی مرگ نمی‌کنند. و خدا به (حال)
ستمگران بسی داناست.

بگو: «بی‌گمان مرگی که از آن می‌گریزید، بی‌چون همان
گریبانگیرتان است؛ آن‌گاه سوی (خدای) دانای نهان و آشکار
(جهان) برگردانیده خواهید شد؛ پس به آنچه - انجام
می‌داده‌اید - به خوبی آگاهتان خواهد کرد.»

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

۱۰

فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

۱۱

وَإِذَا رَأَوْا تِجْرَةً أَوْ لَهْوًا أَنْفَضُوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهِوِ وَمِنَ التِّجْرَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

۶۳. منافقون

الْمُنَافِقُونَ: منافقان

مدنی

۱۱ آیه

۲ صفحه

۱
۴۸۸ ر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ

۲

اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۳

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ

۴
حزب
۲۲۲

وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَإِنْ يَقُولُوا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ^ص كَانَتْهُمْ خُشْبٌ مُمْسَكَةٌ^ص يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْ قَتَلَهُمُ اللَّهُ^ط أَنَّى يُؤْفَكُونَ

هان ای کسانی که ایمان آوردید! هنگامی که برای نماز از روز جمعه ندا(ی اذان) در داده شد، سوی یاد خدا بشتابید و دادوستد را واگذارید. اگر می‌دانسته‌اید همین برای شما بهتر است.

پس چون نماز گزارده شد در (روی) زمین (و زمینه‌ی کارتان) پراکنده گردید و از فضل خدا جویا شوید و خدا را بسیار یاد کنید، شاید شما رستگار کنید.

و هنگامی که دادوستد یا سرگرمی بازدارنده‌ی از خدا را ببینند، سوی آن پراکنده می‌شوند و تو را در حالی که ایستاده‌ای وا می‌نهند. بگو: «آنچه نزد خداست از لهُو و (حتی) از دادوستد بهتر است و خدا بهترین روزی‌دهندگان است.»

هنگامی که منافقان نزد تو آیند گویند: «گواهی می‌دهیم که تو همی به‌راستی پیامبر خدایی.» و خدا (هم) می‌داند که تو به‌راستی و درستی پیامبر او هستی، و خدا گواهی می‌دهد که مردم دور و بی‌گمان سخت دروغ‌گویانند.

سوگندهای خود را (چون) سپری بر خود بر گرفته، پس (مکلفان را) از راه خدا باز داشته‌اند. به‌راستی که آنان چه بد می‌کرده‌اند.

این بدین سبب است که آنان ایمان آورده، سپس کافر شدند، در نتیجه بر دل‌هایشان مهر زده شد و (دیگر) نمی‌توانند بفهمند.

و چون آنان را ببینی، هیکل‌هایشان تو را به شگفتی در می‌آورد و چون سخن گویند به گفتارشان گوش فرا می‌داری. ایشان دشمن (حق)‌اند. پس از آنان بپرهیز. خدا با آنان کشتار کرده (که) به گزاف (از حق منحرف و کنده و) افکنده می‌شوند.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَّأْ رُءُوسَهُمْ وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ

سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلَى مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّى يَنْفَضُوا^ط وَلِلَّهِ خَزَائِنُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْمُنْفِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ

يَقُولُونَ لِنِ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لِيُخْرِجَنَا الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلُّ^ج وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ الْمُنْفِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

وَأَنْفِقُوا مِنْ مَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُنْ مِنَ الصَّالِحِينَ

وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

۶

۷

۸

۹

۴۸۹۹

۱۰

۱۱

و هنگامی که برایشان گفته شود: «بیایید تا پیامبر خدا برایتان پوشش بخواهد»، سرهای خود را بر می‌گردانند، و آنان را می‌بینی که متکبرانه (از راه خدا) باز می‌دارند.

بر آنان یکسان است: چه برایشان پوشش بخواهی، یا برایشان پوشش نخواهی، خدا هرگز برایشان نخواهد پوشاند. خدا بی‌گمان فاسقان را راهنمایی نمی‌کند.

آنان (همان) کسانی‌اند که می‌گویند: «به کسانی که نزد پیامبر خدایند انفاق مکنید، تا (از گردش) پراکنده شوند حال آنکه تمامی گنجینه‌های آسمان‌ها و زمین از خداست ولی منافقان در نمی‌یابند.

گویند: «اگر به مدینه بر گردیم همواره آنکه عزیزتر است، آن زبون‌تر را بی‌چون از آنجا بیرون خواهد راند.» حال آنکه عزت تنها برای خدا و پیامبر او و مؤمنان است؛ لیکن این دورویان نمی‌دانند.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! (زنهار که) اموالتان و فرزندان‌تان شما را از یاد خدا غافل نگردانند و هر کس چنان کند، پس هم‌آنان خودشان زیانکارانند.

و از آنچه روزی شما گردانیدیم، انفاق کنید، پیش از آنکه یکی از شما را مرگ فرا رسد. پس بگوید: «پروردگارم! چرا تا مدتی نزدیک (مرگ) مرا به تأخیر نینداختی تا به‌راستی تصدیق کنم و از شایستگان باشم؟»

و هر کس اجلش فرا رسد، هرگز خدا آن را به تأخیر نمی‌افکند. و خدا به آنچه می‌کنید بسی آگاه است.

۱
۴۹۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ
الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۲

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

۳

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ
صُورَكُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ

۴

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا
تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

۵

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ فَذَاقُوا وَبَالَ
أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۶

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا أَبَشَرٌ
يَهْدُونَنَا فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا وَاسْتَغْنَى اللَّهُ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَمِيدٌ

۷

رَعِمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُبْعَثُوا قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ
لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ

۸

فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْثُورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

۹

يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَٰلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ وَمَنْ يُؤْمِنْ
بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَٰلِكَ
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

هر چه در آسمان‌ها و هر چه در زمین است برای خدا تسبیح
گویند و او راست پادشاهی و او راست (همه‌ی) سپاس و
(هم) او بر هر چیزی بسیار تواناست.

اوست کسی که شما را آفرید؛ پس برخی از شما (به هنگام
تکلیف) کافرند و برخی (در آن هنگام) مؤمنند، و خدا به
آنچه می‌کنید بس بیناست.

آسمان‌ها و زمین را به (تمامی) حق آفرید و شما را
صورت‌گیری کرد و صورت‌هایتان را نیکو ساخت. و بازگشت
تنها سوی اوست.

آنچه را که در آسمان‌ها و زمین است می‌داند و آنچه را که
پنهان می‌کنید و آنچه را که آشکار می‌دارید (نیز) می‌داند. و
خدا به (راز) ذاتی سینه‌ها(تان) بسی داناست.

آیا خبر مهم کسانی که پیش از این کافر شدند –پس فرجام
سخت بدکاریشان را چشیدند، حال آنکه عذاب پر دردی
برای آنان است– به شما نرسیده است؟

این (بد فرجامی) از آن روست که بی‌گمان پیامبران‌شان
دلائل آشکار برایشان می‌آورده‌اند، پس آنان می‌گفتند: «آیا
بش‌هایی ما را هدایت می‌کنند؟» پس کافر شدند و روی
گردانیدند، و خدا (از آنان) بی‌نیازی کرد. و خدا بی‌نیازی
بس ستوده است.

کسانی که کافر شدند، پنداشتند که هرگز برانگیخته
نخواهند شد. بگو: «آری، سوگند به پروردگارم، همانا
به‌راستی برانگیخته خواهید شد. سپس شما همواره به
آنچه کرده‌اید بی‌چون خبری مهم داده خواهید شد و این
تنها بر خدا آسان است.»

پس به خدا و پیامبر او و آن نوری که ما فرو فرستادیم
ایمان آورید و خدا به آنچه می‌کنید بسیار آگاه است.

هنگامی که شما را برای روز گردآوری (آخرت) گرد می‌آورد،
آن (روز)، روز زیان‌باری و فریب‌خوردگی در میان شماست و
هر کس به خدا ایمان آورد و کار شایسته‌ای کند، بدی‌هایش
را از او بسترده، و او را در باغ‌هایی جاودانه (که) از زیر
(درختان)‌شان نهرها روان است داخل کند. این است
کامیابی بزرگ.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
خَالِدِينَ فِيهَا ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

مَا أَصَابَ مِنْ مُّصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ
قَلْبَهُ ۖ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ ۚ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَى
رَسُولِنَا الْمُبَالِغُ الْمُبِينُ

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا
لَكُمْ فَأَحْذَرُوهُمْ ۚ وَإِنْ تَعَفَّوْا وَتَصَفَّحُوا وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ

إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ

فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْمَعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنْفِقُوا خَيْرًا
لِّأَنْفُسِكُمْ ۚ وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ

إِنْ تُقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُّضَاعِفْهُ لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۚ
وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ

عَلِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

و کسانی که کافر شدند و با آیاتمان (همان‌ها و ما را) تکذیب کردند، آنان –جاودانه– همراهان آتشند. و چه بد سرانجامی است.

هیچ مصیبتی جز به اذن خدا نرسد، و هر که به خدا ایمان آورد دلش را به راه آورد. و خدا به هر چیزی بسی داناست.

و خدا را فرمان برید و پیامبر (او) را پیروی کنید. پس اگر روی بگردانید، بر (عهده‌ی) پیامبرمان، فقط پیام‌رسانی روشن‌گر است.

خدا(ست که) جز او معبودی نیست. پس مؤمنان باید تنها بر خدا توکل کنند.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! بی‌گمان برخی از همسرانتان و فرزندان‌تان دشمنان شمايند. پس از آنان بر حذر باشید و اگر ببخشایید و (از آنان) روی بگردانید و پوشش نهید (بهتر است). به‌راستی خدا بسی پوشنده‌ی رحمت‌گر بر ویژگان است.

اموالتان و فرزندان‌تان تنها وسیله‌ی آزمایشی آت‌شینند، و خداست که نزد او پاداشی بزرگ است.

پس تا می‌توانید از خدا پروا بدارید و بشنوید و فرمان ببرید و آنچه را برایتان خیر است (در راه خدا) انفاق کنید و کسی که خست نفسش نگهبانی شود، همانان رستگارکنندگانند.

اگر خدا را وامی نیکو دهید، آن را برایتان افزون می‌گرداند و برای شما می‌پوشاند. و خدا بسی شکرگزار بسیار بردبار است.

دانای نهان و آشکار و عزیز حکیم است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا تَخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا

۱
حزب
۲۳
۴۹۲

فَإِذَا بَلَغَنَّ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُوا ذَوَى عَدْلٍ مِّنكُمْ وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذَلِكَ يُوَعِّظُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا

۲

وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بَلِغُ أَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا

۳

وَاللَّيِّ يَسِّنَ مِنَ الْمَحِيضِ مِنْ نِّسَائِكُمْ إِنْ أَرَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ وَاللَّيِّ لَمْ يَحْضَنْ وَأُولَتْ الْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا

۴

ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْكُمْ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا

۵

هان ای پیامبر برجسته! چون زنان را طلاق گویند، پس از (زمان‌بندی) عده‌ی آنان طلاقشان گویند و حساب عده را نگه دارید. و خدا - پروردگارتان - را پروا بدارید. آنان را از خانه‌هایشان بیرون مرانید و آنها هم از خانه‌هایشان بیرون نروند، مگر آنکه مرتکب فحشایی آشکارگر گردند. و این است مرزبندی‌های الهی و هر کس از مرزهای خدا پای فراتر نهد، بی‌چون به خودش ستم کرده. نمی‌دانی، شاید خدا پس از این، جریانی (خوشایند) پدید آورد.

پس هنگامی که عده‌ی آنان سر رسید به شایستگی (پیش از پایان آن) نگاهشان دارید، یا به شایستگی از آنان جدا شوید و دو مرد عادل را از میان خود (بر طلاق یا رجوع) گواه گیرید و این گواهی را برای خدا به پا دارید. این است اندرزی که - به هر کس که به خدا و روز بازپسین ایمان می‌آورده - داده می‌شود. و هر کس از خدا پروا کند، خدا برای او راه بیرون‌شدنی (از گرفتاری‌ها) قرار می‌دهد،

و از جایی که حسابش را نمی‌کند، (خدا) روزیش می‌دهد. و هر کس بر خدا توکل کند، پس (هم) او برایش بس است. خدا کار و فرمانش را انجام‌دهنده است. به‌راستی خدا برای هر چیزی ارزش و اندازه‌ای قرار داده است.

و آن زنان که از خون حیض (ماهانه) نومیدند، اگر شک دارید (که خون حیضی خواهند دید یا نه،) عده‌ی آنان سه ماه است و دخترانی (هم) که هنوز خون حیض ندیده‌اند (در حالی‌که در سن دیدن‌اند نیز عده‌شان سه ماه است) و زنان باردار سرآمد (عده)‌شان این است که وضع حمل کنند. و هر کس از خدا پروا بدارد خدا برایش از کارش آسانی‌ای می‌نهد.

این است فرمان خدا که آن را سويتان فرستاده است. و هر کس از خدا پروا کند، بدی‌های کوچکش را از او بزداید، و پاداشش را بزرگ گرداند.

أَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِّنْ وُجْدِكُمْ وَلَا تُضَارُّوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا عَلَيْهِنَّ وَإِنْ كُنَّ أُولَاتٍ حَمْلٍ فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّىٰ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ وَأَتَمُّوْا بَيْنَكُمْ بِمَعْرُوفٍ وَإِنْ تَعَاَسَرْتُم فَسَرِّضُوهُ لَهَا وَآخَرَىٰ

لِيُنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِّن سَعَتِهِ ۖ وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَا آتَاهَا ۚ سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا

وَكَايْنٍ مِّن قَرْيَةٍ عَتَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ ۖ فَحَاسَبْنَاهَا حِسَابًا شَدِيدًا وَعَذَّبْنَاهَا عَذَابًا نُّكَرًا

فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْرًا

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ الَّذِينَ ءَامَنُوا قَدْ أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا

رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْكُمْ ءَايَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ لِّيُخْرِجَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۚ وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ رِزْقًا

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا

از آن‌گونه (مسکن) که (خود) سکونت داشتید – از موجودی و توانتان – آنان را سکتا دهید و به آنان آسیب (و زیان) مرسانید، تا عرصه را بر ایشان تنگ کنید و اگر باردارند نفقه‌شان را بدهید تا بارشان را فرونهند. پس اگر برای شما (فرزندانتان را) شیر دهند مزدشان را به ایشان بدهید، و (در این باره) به شایستگی میان خودتان مشورت کنید و اگر کارتان (در این مورد) با هم به دشواری کشید، به زودی زن دیگری برای او (انتخاب کنید)، پس او را شیر خواهد داد.

هر که دارای گشایش است باید از گشایشش هزینه کند و هر که روزیش تنگ شده، باید از آنچه خدا به او داده هزینه کند. خدا هیچ کس را جز (به اندازه‌ی) آنچه به او داده است تکلیف نمی‌کند. خدا به زودی پس از دشواری آسانی می‌نهد.

و چه بسیار (از) گروه‌ها که از فرمان پروردگارشان و از پیامبران‌ش سرپیچیدند. پس، از آنها حسابی سخت کشیدیم و آنان را به عذابی بس (ناهنجار و) منکر دچار کردیم.

پس کیفر زشت عمل خود را چشیدند و پایان کارشان زیان بود.

خدا برای آنان عذابی سخت آماده کرده است. پس ای خردمندان که ایمان آوردید! از خدا پروا بدارید. به‌راستی خدا فراسوی شما یادواره‌ای فرو فرستاده است؛

فرستاده‌ای که آیات روشنگر خدا را بر شما تلاوت می‌کند، تا کسانی را که ایمان آوردند و کارهای شایسته‌(ی ایمان) کردند از تاریکی‌ها سوی روشنایی بیرون برد و هر کس به خدا بگردد و کار شایسته کند او را در باغ‌هایی– سردرهم– که از زیر (درختان)‌شان نهرها روان است، در می‌آورد (که) جاودانه برای همیشه در آن هم‌چنان ماندنی هستند. بی‌گمان خدا روزی‌ای را برایش به‌خوبی آورده است.

خدا کسی است که هفت آسمان را و همانند آنها (هفت) زمین را آفرید. فرمان (تکوین و تشریع خدا) در میان آنها به تدریج فرود می‌آید تا بدانید که خدا به‌درستی بر هر چیزی بسیار تواناست و به‌راستی علمش همواره هر چیزی را در بر گرفته است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبْتَغِي مَرْضَاتَ
أَزْوَاجِكَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ أَيْمَانِكُمْ وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ
الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

وَإِذْ أَسَرَّ النَّبِيُّ إِلَى بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا نَبَّأَتْ بِهِ
وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَفَ بَعْضُهُ وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ
فَلَمَّا نَبَّأَهَا بِهِ قَالَتْ مَنْ أَتْبَاكَ هَذَا قَالَ نَبَّأَنِي الْعَلِيمُ
الْخَبِيرُ

إِنْ تَتُوبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِنْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ
فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةُ
بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ

عَسَى رَبُّهُوَ أَنْ طَلَّقَكُنَّ أَنْ يُبْدِلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا مِّنْكَنَّ
مُسْلِمَاتٍ مُّؤْمِنَاتٍ قَانِتَاتٍ تَتَّبِعْنَ عِبَادَاتٍ سَدِّحَاتٍ
تَتَّبِعْنَ وَأَبْكَارًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا
النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ
اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَذِرُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

هان ای پیامبر برجسته! چرا آنچه را خدا برای تو حلال گردانیده (بر خود) حرام می‌کنی؟ حال آنکه خشنودی همسرانت را می‌طلبی. و خدا بسی پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگان است.

خدا بی‌گمان برایتان باز کردن (این‌گونه) سوگندهایتان را اکیداً واجب کرده است. و خدا سرپرست شماست، و اوست بسیار دانای حکیم.

و چون (این) پیامبر برجسته با یکی از همسرانش سخنی گفت، همین که وی آن را به برخی (از همسران) گزارشی مهم داد و خدا او را بر آن مطلع گردانید، (حضرتش) بخشی از آن را اظهار کرد و از بخشی (دیگر) اعراض نمود. پس چون همان را به آن زن خبری مهم داد، وی گفت: «چه کسی این خبر مهم را به تو داده؟» گفت: «مرا آن دانای آگاه (این‌گونه) خبر مهمی داده است.»

اگر شما دو زن سوی خدا بازگشت کنید (که) بس. بی‌گمان دل‌هایتان انحراف پیدا کرده است و اگر علیه او با یکدیگر تظاهر کنید، به‌راستی خدا خود سرپرست اوست و (نیز) جبرئیل و صالح مؤمنان و فرشتگان (هم) پس از این (ولایت ربانی) پشتیبان اویند.

اگر پیامبر، شما را طلاق گوید، امید است پروردگارش همسرانی بهتر از شما، مسلمان، مؤمن، فرمانبر، توبه‌کار، عابد، روزه‌دار، بیوه و دوشیزه را به او عوض دهد.

هان ای کسانی که ایمان آوردید! خودهاتان و کساتان را از آتشی که سوخت آن، مردم و سنگ است نگه دارید. بر آن (آتش) فرشتگانی خشن (و) سختگیر (گمارده شده) اند (که) از آنچه خدا به آنان دستور داده سرپیچی نمی‌کنند و آنچه را که مأمور می‌شوند انجام می‌دهند.

هان ای کسانی که کافر شدید! امروز عذر نیاورید، تنها همان را که عمل می‌کرده‌اید کیفر می‌یابید.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا تُوبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَتِمِّمْ لَنَا نُورَنَا وَاعْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۹

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَا لَهُمْ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

۱۰

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتَ نُوحٍ وَامْرَأَتَ لُوطَ ۖ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّٰخِلِينَ

۱۱

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا امْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِنَ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

۱۲

وَمَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا وَصَدَّقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتِبَ عَلَيْهَا الظِّلْمِينَ

هان ای کسانی که ایمان آوردید! سوی خدا بازگشتی بسیار ناصحانه کنید. امید است که پروردگارتان بدی‌هایتان را از شما بزداید و شما را به باغ‌هایی که از زیر (درختان)شان نهرها روان است در آورد. روزی که خدا پیامبر برجسته (خود) و کسانی را که با او ایمان آورده بودند خوار نمی‌گرداند، نورشان از پیشاپیش آنان و سمت راستشان می‌شتابد، گویند: «پروردگاران! نورمان را برایمان کامل گردان و برایمان (گناهانمان را) ببوشان، که تو بر هر چیزی بسیار توانایی.»

هان ای پیامبر برجسته! با کافران و منافقان جهاد کن و بر آنان سخت بگیر. و پناه‌گاهشان جهنم است و چه بد سرانجامی است.

خدا برای کسانی که کافر شدند، زن نوح و زن لوط را مثل آورده (که) هر دو تحت (نکاح) دو بنده‌ی شایسته از بندگان ما بودند. پس (اینان) به آنان خیانت کردند. و کاری از دست آن دو [شوهرانشان] درباره‌ی آنان از (عذاب) خدا ساخته نبود. و (به آن دو زن) گفته شد: «با داخل‌شوندگان، در آتش داخل شوید.»

و برای کسانی که ایمان آورده‌اند، خدا همسر فرعون را مثل آورد، آن‌گاه که گفت: «پروردگارم! نزد خود در بهشت خانه‌ای برایم بساز و مرا از فرعون و کردارش نجات ده و مرا از دست گروه ستمگران برهان.»

و مریم، دخت عمران را، همان کسی که عورت خود را (پاک) نگاه داشت. پس در آن از روح ویژه‌مان (از میان آفریدگان) دمیدیم و (وی) سخنان پروردگار خود و کتاب‌های او را تصدیق کرد و از عابدان مخلص بود.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَرَّكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا

وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ

الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَّا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ

مِن تَقْوَاتٍ فَأَرْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ

ثُمَّ أَرْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ

حَسِيرٌ

وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحٍ وَجَعَلْنَهَا رُجُومًا

لِلشَّيَاطِينِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيقًا وَهِيَ تَفُورُ

تَكَادُ تَمَيِّزُ مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ

خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ

قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِن

شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ

وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ

فَاعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ فَسُحْقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ

إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ

مبارک است کسی که فرمانروایی (جهان) تنها به دست اوست، و (هم) او بر هر چیزی بسی تواناست.

کسی که مرگ و زندگی را آفرید، تا شما را بیازماید (که) کدامتان نیکوکارترید. و اوست عزیزی بس پوشنده.

کسی که هفت آسمان را، طبقاتی (روی هم) بیافرید. در آفرینش (خدای) رحمان هیچ‌گونه (تضاد و) تفاوتی نمی‌بینی. پس باز (هم) بنگر، آیا هیچ‌گونه سستی (در آن) می‌بینی؟

سپس بار دیگر بنگر، تا دیده‌ات زبون و به حال درماندگی سویت بازگردد.

و همانا ما نزدیکترین آسمان (به زمین) را همواره با چراغ‌هایی زینت دادیم و آنها را (مراکزی) برای سنگباران‌هایی برای شیطان‌ها نهادیم و برایشان عذابی بس سوزان آماده کردیم.

و برای کسانی که به پروردگارشان کافر شدند، عذاب جهنم است و چه بد سرانجامی است.

هنگامی‌که در آنجا افکنده شوند، از آن خروشی (خراش‌دار) می‌شنوند، در حالی که زبانه می‌کشد.

نزدیک است از خشم شکافته شود. هر بار گروهی در آن افکنده شوند، نگاهبانان آن از ایشان پرسند: «مگر شما را هشداردهنده‌ای نیامد؟»

گفتند: «چرا، بی‌گمان هشداردهنده‌ای سویمان آمد، پس تکذیب(اش) کردیم و گفتیم خدا چیزی فرو نفرستاده است؛ شما جز در گمراهی بزرگی نیستید.»

و گفتند: «اگر شنیده بودیم، یا خردورزی می‌کردیم، در (میان) دوزخیان نبودیم.»

پس به گناه خود اعتراف کردند. پس برای جهنمیان بس فروپاشی (و نابسامانی) مقرر است.

بی‌گمان کسانی که از پروردگارشان در نهان با احترام می‌هراسند، برایشان همواره پوششی و پاداشی بزرگ است.

وَأَسِرُّوا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ ۖ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

۱۴

أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ

۱۵
۴۹۷۲

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذُلُولًا فَأَمْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا
وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ ۚ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ

۱۶

ءَأَمِنْتُمْ مَّنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ
تَمُورُ

۱۷

أَمْ أَمِنْتُمْ مَّنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ۖ
فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ

۱۸

وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيفَ كَانَ نَكِيرِ

۱۹

أَوْ لَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَفَّتٍ وَيقْبِضْنَ ۚ مَا
يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ ۚ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ

۲۰

أَمَّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ جُنْدٌ لَّكُمْ يَنْصُرُكُم مِّنْ دُونِ
الرَّحْمَنِ ۚ إِنَّ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ

۲۱

أَمَّنْ هَذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ ۚ بَلْ لَّجُّوا فِي
عُتُوٍّ وَنُفُورٍ

۲۲

أَفَمَنْ يَمْشِي مُكِبًّا عَلَىٰ وَجْهِهِ ۚ أَهْدَىٰ أَمَّنْ يَمْشِي سَوِيًّا
عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

۲۳

قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ
وَالْأَفْئِدَةَ ۚ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ

۲۴

قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

۲۵

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۲۶

قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ

و سختتان را (چه) پنهان بدارید، یا آشکارش نمایید، خدا
همواره به (راز) ذاتی سینه‌ها بسی آگاه است.

آیا کسی که (جهان را) آفریده است نمی‌داند؟ در حالی که او
بس باریک‌بین آگاه است.

اوست کسی که زمین را (همچون حیوانی راهوار) برای شما
رام گردانید. پس در فراخناهای آن رهسپار شوید و از
روزیش بخورید. و رستاخیز تنها فراسوی اوست.

آیا از آن کس که در آسمان (قدرت و علم و عدالت) است،
ایمن شدید (از این) که شما را در زمین فرو برد؟ پس
زمین (در آن هنگامه) ناگهان روان گردد.

یا از آن کسی که در آسمان است ایمن شدید، که بر شما
(تندبادی با) سنگریزه‌ای فرو فرستد؟ پس به زودی خواهید
دانست که بیم‌دهنده‌ی (از سوی) من چگونه است!

و همانا پیش از آنان (نیز) بی‌گمان کسانی تکذیب کردند.
پس انکار (و انکار) من چگونه بود؟

آیا و بالای سرشان، سوی پرندگان ننگریسته‌اند، حال آنکه
صف کشیدگان و نگهبانان (خود)اند (و) جز (خدای) رحمان
(کسی) آنها را نگه نمی‌دارد؟ به‌راستی او به هر چیزی بسیار
بیناست.

یا آن‌که برایتان سپاهی است تا از (عذاب) رحمان یا©ن
کند؟ کافران جز در (ژرفای) فریب نیستند.

یا کیست آن کس که شما را روزی می‌دهد، اگر (خدا) روزی
خود را (از شما) باز دارد؟ (نه!) بلکه در سرکشی و نفرت،
لجاجت و پافشاری کردند.

آیا پس آن کس که نگونسار بر چهره‌اش راه می‌پیماید
راه‌یافته‌تر است، یا آن کس که (راستا) بر راهی بس راست
می‌رود؟

بگو: «اوست آن کسی که شما را پدید آورد، و برای شما
گوش‌ها و دیده‌ها و دل‌هایی فروزان آفرید. چه کم
سپاسگزارید.»

بگو: «اوست آن کس که شما را در زمین پدیدار (و) آشکار
کرد و تنها فراسوی او(ست که) گرد آورده خواهید شد.»

و می‌گویند: «اگر (از) راستان بوده‌اید، (تحقق) این وعده
کی خواهد بود؟»

بگو: «(تمامی) علم تنها نزد خداست و من تنها
هشداردهنده‌ای روشن‌گرم.»

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سَيِّئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَدْعُونَ

۲۸

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكَنِیَ اللَّهُ وَمَنْ مَعِيَ أَوْ رَحِمَنَا فَمَنْ يُجِيرُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ

۲۹

قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ عَٰمِنًا بِهِ ۚ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

۳۵

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَآءٍ مَّعِينٍ

۶۸. قلم	القَلَمُ: قلم	مکی	۵۲ آیه	۳ صفحه
---------	---------------	-----	--------	--------

۱ حزب ۲۲۶/۴۹۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ

۲

مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ

۳

وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ

۴

وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ

۵

فَسَتُبْصِرُ وَيُبْصِرُونَ

۶

بِأَيِّكُمْ أَلْمَفُتُونَ

۷

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ ۚ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ

۸

فَلَا تُطِعِ الْمُكَذِّبِينَ

۹

وَدُّوا لَوْ تُدْهِنُ فَيُدْهِنُونَ

۱۰

وَلَا تُطِعْ كُلَّ حَلَّافٍ مَّهِينٍ

۱۱

هَمَّا زِ مَّشَاءٍ بَنَمِيمٍ

۱۲

مَّنَاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ

۱۳

عُتِلَ بَعْدَ ذَلِكَ زَنِيمٍ

۱۴

أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ

۱۵

إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ءَايَتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

پس آن‌گاه که آن (لحظه‌ی موعود) را نزدیک دیدند، چهره‌های آنانی که کافر شدند، بسی به ناپسامانی در هم رفت و گفته شد: «این همان چیزی است که آن را فرا می‌خوانده‌اید.»

بگو: «آیا دیدید، اگر خدا مرا و هر که را با من است هلاک کند، یا ما را مورد رحمت قرار دهد، پس چه کسی کافران را از عذابی پردرد (فراسوی خود) پناه خواهد داد؟»

بگو: «او تنها رحمتگر بر آفریدگان است. به او ایمان آوردیم و تنها بر او توکل کردیم، پس به زودی خواهید دانست چه کسی است که خود در گمراهی آشکارگری است.»

بگو: «آیا دیدید اگر آبِ شما، فروکشد، پس چه کس برایتان آبی جاری خواهد آورد؟»

ن، سوگند به قلم و آنچه (با آن) می‌نگارند،				
<p>(که) تو، با نعمت (پرورش وحی از) پروردگارت، دیوانه نیستی.</p>				
و بی‌گمان، تو را همواره پاداشی بی‌منت و پایدار است.				
<p>(که) در کدام یک از شما (عقلی) آتشبار (و) آشفته است.</p>				
و به‌راستی که تو بر خُلقِ بس بزرگ سلطه داری.				
پس به زودی خواهی دید و خواهند دید،				
<p>همانا پروردگارت، (هم)او بهتر می‌داند چه کسی از راهش منحرف شده، و (هم) او به راه‌یافتگان داناتر است.</p>				
پس، از تکذیب‌کنندگان فرمان مبر.				
دوست داشتند اگر (با آنان) نرمی کنی تا (با تو) نرمی نمایند.				
و از هر قسم‌خورنده‌ی بی‌مبالات بس فرومایه‌ای فرمان مبر،				
<p>(که) بسیار عیب‌جوست و برای خبرچینی پیاپی گام برمی‌دارد،</p>				
و بسی مانع از خیر، متجاوز و گناه‌پیشه است،				
<p>ترک‌کننده‌ی تمامی فضیلت‌ها و عمل‌کننده‌ی به همه‌ی رذیلت‌ها (و) پس از آن بی‌تبار است.</p>				
(برای) اینکه صاحب مال و پسرانی بوده،				
<p>هنگامی که آیاتمان بر او خوانده شود گوید: «(این‌ها) افسانه‌های پیشینیان است.»</p>				

سَنَسِمُهُ وَعَلَى الْخَرْطُومِ

إِنَّا بَلَوْنَهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ

وَلَا يَسْتَنْتُونَ

فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَائِمُونَ

فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ

فَتَنَادَوْا مُصْبِحِينَ

أَنِ اغْدُوا عَلَىٰ حَرْثِكُمْ إِن كُنتُمْ صَرِمِينَ

فَانْطَلَقُوا وَهُمْ يَتَخَفَتُونَ

أَن لَّا يَدْخُلْنَهَا أَلْيَوْمَ عَلَيْكُم مَسْكِينٌ

وَعَدُوا عَلَىٰ حَرْدٍ قَدِيرِينَ

فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوا إِنَّا لَضَالُّونَ

بَلْ نَحْنُ مُحْرَمُونَ

قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ

قَالُوا سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَلَوْمُونَ

قَالُوا يَوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِعِينَ

عَسَىٰ رَبُّنَا أَن يُبَدِّلَنَا خَيْرًا مِّنْهَا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا رَاغِبُونَ

كَذَٰلِكَ الْعَذَابُ ۖ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّتِ اللَّعِيمِ

أَفَتَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ

أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ

إِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَا تَخَيَّرُونَ

أَمْ لَكُمْ أَيْمَنُ عَلَىٰنَا بَلِغَتْهُ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَمَةِ إِنَّ لَكُمْ لَمَا تَحْكُمُونَ

سَلِّمُوا إِلَيْهِمْ بِذَٰلِكَ رَعِيمٌ

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ إِن كَانُوا صَادِقِينَ

يَوْمَ يُكْشَفُ عَن سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ

زودا که بر (بینی همچون) خرطوم(اش) داغ (رسوایی) نهیم.

ما بی‌گمان آنان را همان گونه که باغداران را آزمودیم، – چون سوگند خوردند بی‌چون صبحگاهان برخیزند و (میوه‌ی) آن (باغ) را همواره برچینند– مورد آزمایش قرار دادیم.

حال آنکه (این اموال را برای بینوایان) استثنا نکنند.

پس در حالی که آنان خواب بودند، (بلای) گردشگری (بر سروسامانشان) از جانب پروردگارت بر آن (باغ) به گردش درآمد.

پس (آن) باغ (اکنده) همچون برکنده شد.

پس (باغداران) بامدادان یکدیگر را ندا در دادند.

که: « اگر میوه‌چین هستید بامدادان سوی کشت خویش روید.»

پس (خستند و) رستند درحالی که (خود را از بینوایان) بسی پنهان می‌کردند.

که: «امروز هرگز نباید در باغ، بینوایی بر (منظر) شما درآید.»

و صبحگاهان در حالی که خود را بر منع (بینوایان) توانایان و تقدیرکنان می‌دیدند، رفتند.

پس چون آنان را دیدند گفتند: «همواره ما همی (از) گمراهانیم.»

«(نه!) بلکه ما (از) محرومانیم.»

میان‌ه‌روترشان گفت: «آیا به شما نگفتم (چرا خدا را) به پاکی نمی‌ستایید؟»

گفتند: «پروردگاران! تو را به پاکی می‌ستاییم. ما همانا ستمگران بوده‌ایم.»

پس بعضیشان رو به بعضی دیگر آوردند، در حالی که همدیگر را به نکوهش گرفتند.

گفتند: «ای وای برما که همواره سرکش بوده‌ایم!»

«امید است که پروردگاران بهتر از آن را به ما عوض دهد. ما به‌راستی سوی پروردگاران مشتاقانیم.»

عذاب (دنیا) چنان است، و عذاب آخرت – اگر می‌دانستند– بی‌چون بزرگتر است.

بی‌گمان برای پرهیزگاران، نزد پروردگارشان باغستان‌های پرناز و نعمت است.

پس آیا فرمانبرداران را چون مجرمان و (نافرمانان) قرار خواهیم داد؟

شما را چه شده؟ چگونه دآوری می‌کنید؟

یا شما را کتابی (وحیانی) است که در آن (وحی) فرا می‌گیرید،

که هرچه را برمی‌گزینید، بی‌گمان برای شما در آن (کتاب) خواهد بود؟

یا اینکه شما تا روز قیامت (از ما) سوگندهایی رسا گرفته‌اید که هر چه دلتان خواست همواره (به آن) حکم کنید؟

از آنان بپرس کدامشان بدین گمان است؟

یا برایشان شریکانی است؟ پس اگر راست می‌گویند شریکانشان را بیاورند.

روزی که از ساق (و سوق اعمالشان) پرده برگرفته شود به سجده فراخوانده شوند، پس نتوانند (سجده کنند).

خَشِيعَةً أَبْصَرُهُمْ تَرَهْقُهُمْ ذَلَّةٌ وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ وَهُمْ سَلِيمُونَ

۴۴

فَذَرْنِي وَمَنْ يُكَذِّبْ بِهَذَا الْحَدِيثِ^ط سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ

۴۵

وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ

۴۶

أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِّنْ مَّغْرَمٍ مُّثْقَلُونَ

۴۷

أَمْ عِنْدَهُمُ الْعَيْبُ فَهُمْ يَكْتُوبُونَ

۴۸

فَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْحُوتِ إِذْ نَادَىٰ وَهُوَ مَكْظُومٌ

۴۹

لَوْلَا أَن تَدَارَكَهُ نِعْمَةٌ مِّن رَّبِّهِ^ه لَنُبِذَ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ

۵۰

فَاجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَجَعَلَهُ^و مِنَ الصَّالِحِينَ

۵۱

وَإِن يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَرِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ

۵۲

وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ

چشمانشان خاشعانه [برهم] است و ذلت آنان را فراگرفته. در حالی که همواره به سجود دعوت می‌شدند (سجده نمی‌کردند) با آنکه سالم بودند.

پس مرا رها کن با کسی که به این حدیث (قرآن) تکذیب می‌کند. زودا (که) آنان را در عذاب پیایی داخل می‌کنیم، بدان گونه که نمی‌دانند.

و برایشان مهلت می‌دهیم. بی‌گمان کید من پای‌برجاست.

یا از آنان اجری می‌خواهی، پس ایشان از زیانشان گران‌بارند.

یا نزدشان غیب است، پس ایشان (آن را) می‌نویسند؟

پس برای حکم پروردگارت صبر کن، و مانند همراه ماهی [:یونس] مباش، چون (خدا را) ندا در داد در حالی که غضبش فرونشسته بود.

اگر نعمتی از پروردگارش او را در نیافته بود، بی‌گمان در بیابان (خشک و بی‌آب و گیاه) افکنده می‌شد در حالی که مذموم بود.

پس پروردگارش او را برگزید و از شایستگانش نهاد.

و بی‌گمان کسانی که کافر شدند، نزدیکند بی‌امان تو را به هنگامی که ذکر [:قرآن] را شنیدند با چشم‌هایشان متزلزل کنند، و گویند او همواره بس مجنون است.

در حالی که او جز یادواره‌ای برای جهانیان نیست.

۶۹. حاقه	الحَاقَّةُ: حتمی	مکی	۵۲ آیه	۳ صفحه
----------	------------------	-----	--------	--------

۱

حزب

۲۲۷

۵۰۰ ر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَاقَّةُ

۲

مَا الْحَاقَّةُ

۳

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ

۴

كَذَّبَتْ ثَمُودُ وَعَادٌ بِالْقَارِعَةِ

۵

فَأَمَّا ثَمُودُ فَأُهْلِكُوا بِالطَّاغِيَةِ

۶

وَأَمَّا عَادٌ فَأُهْلِكُوا بِرِيحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ

۷

سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَثَمَنِيَةً أَيَّامٍ حُسُومًا فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى كَأَنَّهُمْ أُعْجَازُ مُخْلِ خَاوِيَةٍ

۸

فَهَلْ تَرَى لَهُم مِّن بَاقِيَةٍ

(که خدا) آن را بر (سر و سامان)شان هفت شب و هشت روز چیره کرد، حال آنکه (این روزهای طوفانی) ریشه‌گننده‌هایی بودند. پس می‌بینی (این) گروه را که در آن (باد) از بنیاد برکنده شدند، گویی آنان پایه‌های پوک درختان خرمایی می‌باشند.

پس آیا برایشان هیچ (حالت) ماندگاری‌ای می‌بینی؟

وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكَتُ بِالْخَاطِئَةِ

فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخَذَةً رَابِيَةً

إِنَّا لَمَّا طَغَا الْمَاءُ حَمَلْنَاكُمْ فِي الْجَارِيَةِ

لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيَهَا أذُنٌ وَعَيْهٌ

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ نَفْخَةٌ وَاحِدَةٌ

وَحُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَاحِدَةً

فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ

وَأَنْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ

وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَنِيَةٌ

يَوْمَئِذٍ تُعَرِّضُونَ لَا تَخْفَى مِنْكُمْ خَافِيَةٌ

فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ ۖ فَيَقُولُ هَآؤُمُ اقْرَءُوا كِتَابِيَهٗ

إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلَاقٍ حِسَابِيَهٗ

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَّاضِيَةٍ

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ

قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ

وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ ۖ فَيَقُولُ يَلَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِيَهٗ

وَلَمْ أَدْرِ مَا حِسَابِيَهٗ

يَلَيْتَهَا كَانَتِ الْقَاضِيَةَ

مَا أَغْنَىٰ عَنِّي مَالِيَهٗ

هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِيَهٗ

خُذُوهُ فَغُلُّوهُ

ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلُّوهُ

ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ

إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ

وَلَا يَحْضُ عَلَىٰ طَعَامِ الْمِسْكِينِ

و فرعون و کسانی که پیش از او بودند و دورافتادگان (از حق) به خطاپیشگی سخت در آمدند.

پس فرستاده‌ی پروردگارشان را عصیان کردند، در نتیجه خدا (گریبان) آنان را به سختی برگرفت.

ما به‌راستی هنگامی که آب طغیان کرد شما را در (کشتی) روان حمل کردیم (در حالی که ذریه‌هایی در صلب‌های مردان و ترانب [؛ سینه‌های زنان] (بودید).

برای اینکه این کشتی را برایتان یادواره‌ای نهیم و گوش‌هایی شنوا آن را فرا گیرند،

پس هنگامی که در صور [؛بوق جان‌فرسا] یکجا دمیده شود،

و زمین و کوه‌ها (با زلزله‌ی فراگیر) حمل شوند، پس یکجا نرم (و ویران) گردند.

پس در این هنگام واقعه(ی قیامت) رخ دهد،

و آسمان بشکافد. پس آن در این هنگام بسی سست (بنیاد) است.

و فرشته بر اطراف آن (آسمان شکافته‌شده) است. و عرش پروردگارت را بالای سر (و سامان)شان در آن روز هشت نفر (از عرشیان) حمل می‌کنند.

چنان روزی (بر پروردگار) عرضه می‌شوید، حال آنکه هیچ (چیز) پنهان از شما (بر او) مخفی نباشد.

پس اما کسی که کتاب (اعمال)ش به دست راستش داده شود، گوید: «هان! کتاب مرا بخوانید.»

«من به‌راستی گمان (شایسته‌ی ایمان) داشتم که بی‌گمان حسابم را ملاقات خواهم کرد.»

پس او در (ژرفای) معیشتی رضایت‌بخش است.

در باغی والا، با درختانی سردرهم،

(که) چیدن‌هایش (به او) نزدیک است.

(به آنان گفته شود:) «به گوارایی بخورید و بیاشامید، به سبب آن چه در زمان‌های گذشته از پیش فرستادید.»

و اما کسی که کتابش به دست چپش داده شود، پس گوید: «ای کاش کتابم به من داده نمی‌شد.»

«و نمی‌دانستم حسابم چیست؟»

«ای کاش (قیامت هرگز) نبود.»

«مالم مرا بی‌نیاز نکرد.»

«از من سلطه و توانم [؛حال و مالم] ناچیز و نابود شد.»

(گفته شود:) «او را بگیرید و زنجیرش کنید.»

«سپس او را گیران‌هی جهنم نمایید.»

«سپس در رشته‌ای زنجیری که طولش هفتاد ذراع است فروگیریدش.»

«او به‌راستی به خدای بزرگ ایمان نمی‌آورده.

»و (خود و دیگران را) بر خوراک دادن بینوا وانمی‌داشته.»

فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هَهُنَا حَمِيمٌ

۳۶

وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غِسْلِينٍ

۳۷

لَا يَأْكُلُهُوَ إِلَّا الْخَطِئُونَ

۳۸

را ۵۰

فَلَا أَقْسِمُ بِمَا تُبْصِرُونَ

۳۹

وَمَا لَا تُبْصِرُونَ

۴۰

إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ

۴۱

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَّا تُوْمِنُونَ

۴۲

وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ قَلِيلًا مَّا تَذْكُرُونَ

۴۳

تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ

۴۴

وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَاوِيلِ

۴۵

لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ

۴۶

ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ

۴۷

فَمَا مِنْكُمْ مِّنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ

۴۸

وَإِنَّهُ لَتَذِكْرَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ

۴۹

وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُّكَذِّبِينَ

۵۰

وَإِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ

۵۱

وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ

۵۲

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ

۷۰. معارج	المَعَارِج: درجات	مکی	۴۴ آیه	۳ صفحه
------------------	-------------------	-----	--------	--------

۱

را ۵۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ

۲

لِّلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ وَدَاعٌ

۳

مِّنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ

۴

تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ

أَلْفَ سَنَةٍ

۵

فَأَصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا

۶

إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ وَبَعِيدًا

۷

وَنَرَنَاهُ قَرِيبًا

۸

يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْمُهْلِ

۹

وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ

۱۰

وَلَا يَسْأَلُ حَمِيمٌ حَمِيمًا

«پس امروز برای او این‌جا دوستی خون‌گرم نیست.»

«و نه خوراکی جز چرکابه‌ای (از دوزخیان)»

«که آن را جز خطاکاران نمی‌خورند.» !

پس، به آنچه می‌بینید، سوگند یاد نمی‌کنم.

و (نیز) به آنچه نمی‌بینید،

(که) این (قرآن) به‌راستی بی‌گمان گفتار فرستاده‌ای بزرگوار است.

و آن گفتار شاعری نیست. (چه) کم است آنچه ایمان می‌آورد.

و نه گفتار کاهنی است. (چه) کم است آنچه متذکر می‌شوید.

(پیام) فرود آمده‌ای است از جانب پروردگار جهانیان.

و اگر (او) پاره‌ای از گفته‌ها(ی ناروا) را بر ما همی بریزد،

با قدرت (بی‌نهایت)، (وحی ربانی را) از او برمی‌گیریم.

سپس رگ (زندگی و حیانی)اش را پاره می‌کنیم.

پس هیچ یک از شما مانع از (عذاب) او نیست.

و بی‌گمان (قرآن) یادواره‌ای برای پرهیزگاران است.

و ما به‌راستی می‌دانیم که از (میان) شما همواره تکذیب‌کنندگانی هستند.

و آن همواره بر کافران بی‌گمان حسرتی است.

و این (قرآن) به‌راستی بی‌شبهه (در راستای) حق یقین است.

پس به (پاس) نام پروردگار بزرگت (او را) تسبیح گوی.

يُبْصِرُونَهُمْ يَوَدُّ الْمُجْرِمُ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍ
بَبْنِيهِ

۱۲ وَصَلَحِبَّتِهِ وَأَخِيهِ

۱۳ وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي تُتَوِيهِ

۱۴ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنْجِيهِ

۱۵ كَلَّا إِنَّهَا لَأَطَىٰ

۱۶ نَزَاعَةً لِلشَّوَىٰ

۱۷ تَدْعُوا مَنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّىٰ

۱۸ وَجَمَعَ فَأَوْعَىٰ

۱۹ إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا

حزب
۲۲۸

۲۰ إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا

۲۱ وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا

۲۲ إِلَّا الْمُصَلِّينَ

۲۳ الَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ

۲۴ وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ

۲۵ لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ

۲۶ وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ

۲۷ وَالَّذِينَ هُمْ مِّنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُّشْفِقُونَ

۲۸ إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَا مُونِ

۲۹ وَالَّذِينَ هُمْ لِأُزُوجِهِمْ حَافِظُونَ

۳۰ إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ
مَلُومِينَ

۳۱ فَمَنِ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ

۳۲ وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ

۳۳ وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَتِهِمْ قَائِمُونَ

۳۴ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ

۳۵ أُولَٰئِكَ فِي جَنَّتٍ مُّكْرَمُونَ

۳۶ فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قِبَلَكَ مُهْطِعِينَ

رجز
۵۰۳

۳۷ عَنِ الَّيْمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ

۳۸ أَيَطْمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ أَنْ يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ

۳۹ كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِّمَّا يَعْلَمُونَ

آنان به ایشان بس نشان داده می‌شوند. گناهکار دوست
می‌دارد کاش برای رهایی از عذاب آن روز، می‌توانست
پسران خود را (به جای خود) عوض دهد،

و (نیز) همسرش را و برادرش را،

و جداساخته‌اش [مادرش] را که پناهش می‌دهد،

و هر که را که در روی زمین است، همه را (عوض دهد) و
سپس خود را نجات دهد.

نه چنین است. همانا آن (آتش) زیانه‌دار است.

پوست سر و اندام) بریان شده را بس برگکنده است.

هر که را پشت کرده و روی برتافته است (به خود)
می‌خواند.

و گردآورده(هایی) پس (آن را) انباشته.

به‌راستی انسان سخت آزمند (و بی‌تاب) خلق شده است.

چون صدمه‌ای به او در رسد جزع و لابه‌گننده است.

و چون خیری به او رسد (آن را از دیگران) بازدارنده است.

بجز نمازگزاران،

آنان که ایشان بر نمازشان پایدارانند.

و (هم) آنان که در اموالشان حقّ معلوم است،

برای سائل و محروم.

و کسانی‌که روز جزا را باور دارند،

و کسانی که از عذاب پروردگارشان با بزرگداشتنش
می‌هراسند.

بی‌گمان عذاب پروردگارشان (از کافران) بازداشته نیست.

و کسانی که برای (نگهداری) عورت‌هاشان حافظانند.

مگر بر همسران خود یا کنیزانشان؛ پس (در این صورت)
مورد نکوهش نیستند.

پس هرکس پا از این (حد) فراتر نهد آنان، (هم) ایشان از
حد درگذرندگانند.

و کسانی که امانتشان و پیمانشان را رعایت‌کنندگانند.

و آنان که به شهادت‌هایشان ایستایند.

و کسانی که برنمازشان محافظت دارند.

اینانند که در باغ‌هایی (در بهشت) گرامی‌اند.

پس آنان را که کفر ورزیده‌اند، چه شده (که) سویت
نگرانند؟

(گروه گروه)، از راست و چپ (از تو) فراری و متنفرند.

آیا هر یک از آنان طمع می‌بندد که در بهشت پرنعمت در
آورده شود؟

نه چنان است. ما آنان را بی‌گمان از آنچه (خود) می‌دانند
آفریدیم.

فَلَا أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ إِنَّا لَقَدِرُونَ

عَلَىٰ أَنْ تُبَدِّلَ خَيْرًا مِّنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ

فَذَرَهُمْ يَخْضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوْعَدُونَ

يَوْمَ يُخْرِجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَانَتْهُمْ إِلَىٰ نُصْبِ يُوفِضُونَ

خَشِيعَةً أَبْصَرُهُمْ تَرَهْقُهُمْ ذَلَّةٌ ذَلِكَ الْيَوْمُ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ

۷۱. نوح	نُوح: نوح	مکی	۲۸ آیه	۲ صفحه
---------	-----------	-----	--------	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِن قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

قَالَ يَقُومُ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ

أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُوا

يَغْفِرْ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرْكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا

فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَائِي إِلَّا فِرَارًا

وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصْبِعَهُمْ فِيَٰ عَازَانِهِمْ وَأَسْتَغْشَوْا ثِيَابَهُمْ وَأَصْرُوا وَاسْتَكْبَرُوا اسْتِكْبَارًا

ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا

ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا

فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا

پس به پروردگار خاوران و باختران سوگند یاد نمی‌کنم (که) بی‌گمان ما تواناییم،

بر اینکه (آن‌ها را) تبدیل به همانندشان گردانیم. و ما درمانده نیستیم.

پس واگذارشان (تا در باطلشان) فرو روند و بازی کنند تا روزی را که وعده داده می‌شوند ملاقات کنند.

روزی که از گورهاشان برون آیند گویی با یکدیگر فراسوی جایگاه‌هایی معین شده روانند.

حال آنکه دیدگانشان (از ترس) فرو هشته، خواری فراگیرشان می‌گردد. این (همان) روزی است (که) وعده داده می‌شده‌اند.

۱	۵۰۴۲	ما نوح را به‌راستی سوی قومش فرستادیم که: «قومت را پیش از آنکه عذابی دردناک به آنان در رسد، هشدار ده.»
۲		(نوح) گفت: «ای قوم من! همواره من برای شما بیم‌دهنده‌ای روشن‌گرم؛»
۳		«که خدا را بپرستید و از او پروا بدارید و مرا فرمان ببرید.»
۴		«تا برخی از از گناهاتتان را بر شما بپوشاند. و شما را سوی اجلی نامبرده [ناگزیر و ناگزیر] به تأخیر اندازد. اگر می‌دانستید، چون وقت مقررّ خدا در رسد، هرگز تأخیر نخواهد داشت.»
۵		(نوح) گفت: «پروردگارم! من قوم خود را همواره شب و روز (پیاپی) دعوت کردم.»
۶		«پس دعوت من جز بر گریزشان نیفزود.»
۷		«و من بی‌قرار، هربار که آنان را دعوت کردم تا برایشان (گناهانشان را) بپوشانی، انگشتانشان را در گوش‌هایشان نهادند و لباس‌هایشان را بر (سر‌ها)شان کشیدند و (بر کفرشان) اصرار ورزیدند و هر چه بیشتر بر کبر خود افزودند.»
۸		سپس آشکارا آنان را دعوت کردم.»
۹		«سپس به‌درستی برایشان اعلان کردم و در نهان و پنهان برایشان همی اندرز دادم.»
۱۰		« پس گفتم: “از پروردگارتان پوشش بخواهید که او به‌راستی بسی پوشاننده بوده است.”»

يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا

وَيُمِدُّكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَيَجْعَلْ لَكُمْ جَنَّاتٍ وَيَجْعَلْ لَكُمْ أَنْهَرًا

مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا

وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا

أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَوَاتٍ طِبَاقًا

وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسُ سِرَاجًا

وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا

ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ بِسَاطًا

لِتَسْلُكُوا مِنْهَا سُبُلًا فِجَاجًا

قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مَنْ لَّمْ يَزِدْهُ مَالُهُ وَوَلَدُهُ إِلَّا خَسَارًا

وَمَكْرُوءَ مَكْرًا كُبَّارًا

وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ ءَالِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا

وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا

مِمَّا خَطِيئَتِهِمْ أُغْرِقُوا فَأُدْخِلُوا نَارًا فَلَمْ يَجِدُوا لَهُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَارًا

وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْ عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ دَيَّارًا

إِنَّكَ إِنْ تَذَرَهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا فَاجِرًا كَفَّارًا

رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَلَدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِيَ مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ۖ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا

«تا (خدا باران و برف) آسمان را بر (سروسامان)تان بسی ریزان بفرستد»

«و شما را به اموال و پسرانی، امداد نماید و برایتان باغ‌هایی (با درختان سردر هم) قرار دهد و برایتان نهرها نهد.»

«شما را چه (بیماری) است که هیچ امیدی به وقار و شکوهی برای خدا ندارید؟»

«و حال آنکه (خدا) شما را به‌راستی گوناگون آفریده است.»

مگر ندیدید [ندانستید] (که) چگونه خدا هفت آسمان را طبقاتی بر روی هم آفریده است؟»

«و ماه را در میانشان روشنایی‌بخش گردانید و خورشید را چراغی (بسی روشن) قرار داد.»

«و خدا شما را از زمین رویانید روییدنی (ممتاز).»

«سپس شما را در آن بازمی‌گرداند و بیرون می‌آورد، برون آوردنی.»

«و خدا زمین را برای شما فرشی (گسترده) ساخت.»

«تا از راه‌های فراخ و پست و بلند آن راهوار راه یابید.»

نوح گفت: «پروردگارم! آنان مرا نافرمانی کردند و کسی را پیروی نمودند که مال و فرزندش جز بر زیان وی نیفزود.»

«و دست به نیرنگی بس بزرگ زدند؛»

«و گفتند: “زنهار! خدایان خود را رها مکنید و نه هرگز ودّ را و نه سواع و نه یغوث و یعوق و نسر را.”»

«و بسیاری را همواره گمراه کرده‌اند و جز بر گمراهی ستمکاران میفزای.»

از (اثر) گناهانشان غرق گشتند ، پس (همان جا) داخل آتش شدند، پس برای خودشان از غیر خدا یارانی نیافتند.

و نوح گفت: «پروردگارم! هیچ کس از کافران را بر روی زمین باقی مگذار.»

«بی‌گمان اگر تو آنان را رها کنی، بندگانت را گمراه می‌کنند و جز فاجرِ بسی کافر نسلی به وجود نیاورند.»

«پروردگارم! برای من و پدر و مادرم و برای هر که در سرایم به حالت ایمان درآمد و برای (کل) مردان و زنان باایمان بیوشان و جز بر هلاکت ستمکاران میفزای.»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْءَانًا عَجَبًا

يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ ۖ وَلَن نُشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا

وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا

وَأَنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى اللَّهِ شَطَطًا

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّن نَقُولَ الْإِنسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا

وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا

وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ أَن لَّن يَبْعَثَ اللَّهُ أَحَدًا

وَأَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَهَا مِْلَةً حَرَسًا شَدِيدًا وَشُهَبًا

وَأَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقْعِدَ لِّلسَّمِ ۖ فَمَن يَسْتَمِعِ الْآنَ يَجِدْ لَهُوْ شِهَابًا رَّصَدًا

وَأَنَّا لَا نَدْرِي أَشَرٌّ أُرِيدَ بِمَن فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا

وَأَنَّا مِنَّا الصَّالِحُونَ وَمِنَّا دُونَ ذَلِكَ كُنَّا طَرَائِقَ قِدَدًا

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّن نُّعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَن نُّعْجِزَهُ هَرَبًا

وَأَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدَىٰ ءَامَنَّا بِهِ ۖ فَمَن يُؤْمِنُ بِرَبِّهِ ۚ فَلَا يَخَافُ بَحْصًا وَلَا رَهَقًا

بگو: «به من وحی شده است که بهراستی تنی چند از جَنّیان گوش فرا داشتند. پس گفتند: بهدرستی ما قرآنی شگفت‌آور را شنیدیم.»

«(که) به راه راست هدایت می‌کند، پس به آن ایمان آوردیم و هرگز احدی را شریک پروردگارمان قرار نخواهیم داد.»

«و اینکه پروردگار بسی والاست، (و) همسر و فرزندی اختیار نکرده است.»

«و اینکه بی‌گمان کم‌خردمان، درباره‌ی خدا سخنانی یاوه و پراکنده می‌سراییده است.»

و اینکه ما بسی پنداشتیم که انس و جنّ هرگز بر خدا دروغی نمی‌بندند.»

«و اینکه مردانی از آدمیان به مردانی از جَنّیان بسی پناه می‌برده‌اند، پس قاهرانه (در گمراهیشان) افزودند.»

«و اینکه آنان (نیز) آن‌گونه که (شما) پنداشته‌اید، همواره گمان بردند که خدا هرگز کسی را زنده نخواهد گردانید.»

«و اینکه ما بی‌گمان بر آسمان دست یافتیم، پس آن را پر شده از نگهبانان و پاسداران توانا و نیزه‌های آتشین یافتیم.»

«و اینکه، بهراستی (در آسمان) برای شنیدن، همواره در جایگاه‌هایی (به کمین) می‌نشسته‌ایم، پس اکنون هر که بخواهد به گوش باشد، (تیر) شهابی در کمین خود می‌یابد.»

«و اینکه ما به درستی نمی‌دانیم آیا برای کسانی که در زمینند، بدی خواسته شده یا پروردگارشان برایشان رشد و نموی خواسته است؟»

«و اینکه بهراستی از میان ما برخی شایستگانند و برخی دونشان [ناشایستگان]. ما فرقه‌هایی جدای از یکدیگر بوده‌ایم.»

«و اینکه ما گمان شایسته‌ای داشتیم که هرگز نمی‌توانیم در زمین خدای را به ستوه آوریم و هرگز او را با گریز(مان) درمانده نتوانیم کرد.»

«و اینکه ما چون هدایت را شنیدیم، به درستی بدان گرویدیم. پس هر کس که به پروردگار خود ایمان آورد، از هیچ‌گونه کاستی ستمگرانه و نه در برگیری قاهرانه، بیم نداریم.»

وَأَنَّا مِنَّا الْمُسْلِمُونَ وَمِنَّا الْقَاسِطُونَ فَمَنْ أَسْلَمَ فَأُولَٰئِكَ تَحَرَّوْا رَشَدًا

۱۵ وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا

۱۶ وَالْوِاسْتَقْمُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَهُمْ مَّاءً غَدَقًا

۱۷ لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا

۱۸ وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا

۱۹ وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا

۲۰ قُلْ إِنَّمَا أَدْعُوا رَبِّي وَلَا أَشْرِكُ بِهِ أَحَدًا

۲۱ قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا

۲۲ قُلْ إِنِّي لَنْ يُجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا

۲۳ إِلَّا بَلَاغًا مِّنَ اللَّهِ وَرِسَالَتٍ ۚ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا

۲۴ حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ أَضَعُفٌ نَّاصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا

۲۵ قُلْ إِن أَدْرِىٰ أَقْرَبُ مَا تُوعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَدًا

۲۶ عَلِمَ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا

۲۷ إِلَّا مَن أَرْتَضَىٰ مِن رَّسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْلُكُ مِن بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا

۲۸ لِّيَعْلَمَ أَن قَدْ أَبْلَغُوا رِسَالَاتِ رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَىٰ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا

«و اینکه برخی از ما بی‌گمان مسلمان و برخی (هم) نامسلمانند. پس هر کس تسلیم (خدا) شد آنان در جستجوی راهی راهوار بوده‌اند.»

و اما بخش‌کنندگان (میان خدا و آفریدگان) ، پس هیزم جهنم بوده‌اند.

و اینکه اگر بر راه (خدا) پایداری کنند، همواره آنان را آبی بسیار گوارا بنوشانیم.

تا در این‌باره آنان را آزمایشی آتشین بنماییم و هرکس از یاد پروردگارش روی گرداند وی را در قید عذابی بسی بالا و بلند فرو می‌نهد.

و اینکه مساجد، به‌راستی ویژه‌ی خداست. پس هیچ کس را با خدا مخوانید.

و اینکه چون بنده‌ی خدا به‌راستی، برخاست، حال آنکه خدا را می‌خواند، چیزی نمانده بود که بر سر و رویش فرو افتند.

بگو: «من تنها پروردگار خود را می‌خوانم و احدی را با او شریک نمی‌گردانم.»

بگو: «من هرگز برای شما مالک هیچ زیان و سودی نیستم.»

بگو: «هرگز کسی مرا در برابر خدا پناه نمی‌دهد و هرگز پناهگاهی غیر از او نمی‌یابم.»

«(وظیفه‌ی من) تنها ابلاغی از سوی خدا و (رساندن) پیام‌های اوست و هر کس خدا و پیامبرش را نافرمانی کند، بی‌گمان برای او آتش دوزخ جاودانه است.»

«تا هنگامی‌که آن چه را وعده داده می‌شوند ببینند. پس به زودی دریابند که یاور چه کسی کمکش ضعیف‌تر و کدام یک شمارش کمتر است.»

بگو: «من نمی‌دانم آن چه وعده داده می‌شوید، نزدیک است یا خدا برایش مدتی دور قرار می‌دهد.»

(خدا) عالمِ (کل) غیب(ها) است، پس احدی را بر غیبش آگاه نمی‌کند.

مگر کسی از رسولان را. پس او بی‌گمان از پیش و پس او مترصد است،

تا نشانه نهد که به‌درستی، رسالت‌های پروردگارشان را ابلاغ کرده‌اند. حال آنکه به آن چه نزدشان است، احاطه کرده و عدد هر چیزی (به‌خوبی) را برشمرده است.

۱ ۵۰۸ر	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا الْمُزَّمِّلُ	ای جامه بر (جان و تن خویشتن) فرو پیچیده،
۲	قُمْ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا	شب را به‌پا خیز مگر اندکی.
۳	نِصْفَهُ أَوْ انْقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا	نیمش را، یا اندکی از نیمش را بکاه،
۴	أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا	یا بر آن (نیم) بیفزای، و قرآن را شمرده بخوان شمردنی (روشن).
۵	إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا	ما همواره به زودی بر تو گفتاری گران‌بار فرو می‌افکنیم.
۶	إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْأً وَأَقْوَمُ قِيلًا	بی‌گمان عبادت نشأت‌یافته از شب گامی استوارتر و فراتر و گفته‌اش پای‌برجاستر و گرانبارتر است.
۷	إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا	به‌راستی برایت، در روز، شناوری ای دور و دراز است.
۸	وَأَذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا	و نام پروردگار خود را یاد کن و فراسویش (آن گونه) انقطاعی یاب که (دیگران را نیز سویش) منقطع سازی.
۹	رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا	پروردگار خاور و باختر (که) خدایی جز او نیست؛ پس او را کارساز خویش برگیر.
۱۰	وَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَأَهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا	و بر آنچه می‌گویند شکیبا باش و از آنان با دوری‌گزیدنی زیبا، دور باش.
۱۱	وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولِيَ النَّعْمَةِ وَمَهْلَهُمْ قَلِيلًا	و مرا با تکذیب‌کنندگان نعمت‌وار واگذار و اندکی مهلتشان ده.
۱۲	إِنَّ لَدَيْنَا أَنْكَالًا وَجَحِيمًا	به‌راستی پیش ما عذاب‌هایی سخت و آتش پرزبانه،
۱۳	وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا	و طعامی گلوگیر و عذابی پردرد است،
۱۴	يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيبًا مَّهِيلًا	(در) روزی که زمین و کوه‌ها به لرزه درآیند، حال آنکه کوه‌ها ریگی انباشته‌اند.
۱۵	إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا	بی‌گمان، ما سوی شما فرستاده‌ای که گواه بر شماست روانه کردیم؛ همان گونه که فرستاده‌ای سوی فرعون فرستادیم.
۱۶	فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْذَاً وَبِيلًا	پس فرعون (آن) فرستاده را عصیان کرد. پس ما او را به گونه‌ای مرگبار بر گرفتیم.
۱۷	فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِن كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا	پس اگر کفر بورزید، چگونه از روزی که کودکان را پیر می‌گرداند پرهیز می‌کنید؟
۱۸	السَّمَاءُ مُنْفَطِرٌ بِهِ ۚ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا	آسمان از حادثه‌ی آن (روز) از هم شکافته (و) وعده‌ی او شدنی بوده است.
۱۹	إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ ۖ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا	همانا این‌ها یادواره‌ای است تا هر که بخواهد سوی پروردگارش راهی در پیش گیرد.

إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِنْ ثُلُثِي اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ ۖ وَثُلُثَهُ ۖ وَطَآئِفَةٌ مِّنَ الَّذِينَ مَعَكَ ۗ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ۚ عَلِمَ أَن لَّنْ نَّحْصُوهُ فَتَابَ عَلَيْكُمۡ ۖ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ ۚ عَلِمَ أَن سَيَكُونُ مِنكُم مَّرْضَىٰ وَءَاخِرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِن فَضْلِ اللَّهِ ۚ وَءَاخِرُونَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۖ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ ۚ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا ۚ وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُم مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرًا وَأَعْظَمَ أَجْرًا ۚ وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ ۖ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

۷۳: مزمل
۲۵
۲۵/
حزب
۲۳۵
۵۰۹ر

۷۴. مدثر	الْمُدَّثِّرُ: جامهٔ خواب به‌خود پیچیده	مکی	۵۶ آیه	۳ صفحه
-----------------	---	-----	--------	--------

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ	ای خموش در خود فرو رفته (و) خویشتن را پوشیده،
۲	فُمْ فَأَنْذِرْ	برخیز، پس هشدارده.
۳	وَرَبِّكَ فَكَبِّرْ	و پروردگارت را (نزد دیگران که کوچکش داشته‌اند) بزرگ گردان.
۴	وَتِيَابَكَ فَطَهِّرْ	و لباس‌هایت را پاک بدار.
۵	وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ	و از (هرگونه) پلیدی دور شو.
۶	وَلَا تَمْنُنْ تَسْتَكْثِرُ	و منت مگذار در حالی که فزونی‌طلب و برتری‌جویی.
۷	وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ	و برای پروردگارت شکیبایی کن.
۸	فَإِذَا نُقِرَ فِي النَّاقُورِ	پس چون در ناقور [؛بوق جان‌افزا] دمیده شود،
۹	فَذَلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ	پس آن روز، روزی ناگوار است!
۱۰	عَلَى الْكَافِرِينَ غَيْرُ يَسِيرٍ	بر کافران آسان نیست.
۱۱	ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا	مرا با آنکه (او را) تنها [؛بی‌تبار] آفریدم واگذار.
۱۲	وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَّمْدُودًا	و مالی بسیار راهوار و کشش‌دار برایش قرار دادم
۱۳	وَبَنِينَ شُهُودًا	و پسرانی حاضر و آماده (به خدمت دادم)،
۱۴	وَمَهَّدْتُ لَهُ تَمْهِيدًا	و برایش (همه چیز زندگی مادی را) بسی آماده کردم.
۱۵	ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ	سپس طمع دارد که (برآن) بیفزایم.
۱۶	كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِإِيْتِنَا عَنِيدًا	هرگز چنان نیست (که می‌پندارد). او بی‌امان دشمن آیات ما بوده.
۱۷	سَأَرْهُقُهُ صُعُودًا	به زودی او را به بالا رفتن از گردنه‌ای سخت وادار می‌کنم.

پروردگارت به‌راستی می‌داند که تو و گروهی از کسانی که با توأند، نزدیک به دوسوم از شب، و نصف آن را، یا یک‌سوم آن را (به عبادت) بر می‌خیزی. خداست که شب و روز را تقدیر و اندازه می‌دهد. (او) می‌داند که (شما) هرگز آن را ضبط نتوانید کرد. پس (از حکم نخستین) بر شما برگشت. پس هر چه از قرآن میسر می‌شود بخوانید. (خدا) دانست که به زودی در میاتتان بیمارانی خواهند بود، و دیگرانی (که) در زمین (پای) می‌زنند (هم) هستند حال آنکه از فضل خدا می‌جویند، و دیگرانی (هم) در راه خدا کشتار می‌کنند. پس هر چه از آن [؛قرآن] میسر شد بخوانید و نماز را بر پا بدارید و زکات را بپردازید و وامی نیکو به خدا دهید. و هر کار خوبی برای خویش از پیش فرستید، آن را نزد خدا بهتر و با پاداشی بیشتر بازخواهید یافت. و از خدا پوشش بخواهید. خدا بی‌گمان بسی پوشنده‌ی رحمتگر بر ویژگان است.

إِنَّهُ فَكَرَ وَقَدَّرَ

۱۹ فَقُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ

۲۰ ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ

۲۱ ثُمَّ نَظَرَ

۲۲ ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ

۲۳ ثُمَّ أَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ

۲۴ فَقَالَ إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ يُؤْثَرُ

۲۵ إِنَّ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ

۲۶ سَأُصْلِيهِ سَقَرَ

۲۷ وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرُ

۲۸ لَا تُبْقِي وَلَا تَذَرُ

۲۹ لَوَاحَةٌ لِلْبَشَرِ

۳۰ عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ

وَمَا جَعَلْنَا أَصْحَابَ النَّارِ إِلَّا مَلَائِكَةً وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيَقِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَيَزْدَادَ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِيمَانًا وَلَا يَرْتَابَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْكَافِرُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْبَشَرِ

۳۲ كَلَّا وَالْقَمَرِ

۵۱۱ ر

۳۳ وَاللَّيْلِ إِذَا أَدْبَرَ

۳۴ وَالصُّبْحِ إِذَا أَصْفَرَ

۳۵ إِنَّهَا لِأَحَدَى الْكُوبِ

۳۶ نَذِيرًا لِلْبَشَرِ

۳۷ لِمَن شَاءَ مِنْكُمْ أَن يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ

۳۸ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهينَةٌ

۳۹ إِلَّا أَصْحَابَ الْيَمِينِ

۴۰ فِي جَنَّتٍ يَتَسَاءَلُونَ

۴۱ عَنِ الْمُجْرِمِينَ

۴۲ مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ

۴۳ قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ

۴۴ وَلَمْ نَكُ نُطْعِمُ الْمِسْكِينَ

۴۵ وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَاطِئِينَ

۴۶ وَكُنَّا نُكَذِّبُ بَيَّوْمَ الدِّينِ

۴۷ حَتَّىٰ أَتَيْنَا الْيَقِينَ

بی‌چون (آن دشمن بداندیش) اندیشید و سنجید.

پس (این) کشته‌ی هوا و عنادِ خود)، چگونه سنجید؟

سپس گشته شد. چگونه سنجید؟

آن‌گاه نظر افکند.

سپس رو ترش نمود و چهره درهم کشید.

پس پشت گردانید و تکبر ورزید.

پس گفت: «این (قرآن) جز سحری ماندنی و پیروی‌شدنی نیست.»

«این غیر از سخن بشر نیست.»

زودا که او را گیرانه‌ی سقر [:آتش ذوب‌کننده] کنیم.

و تو چه دانی که سقر چیست؟

نه باقی می‌گذارد و نه رها می‌کند.

بشر (و بشره) را بسی دگرگون و ذوب می‌سازد.

(و) بر آن نوزده (نگهبان) است.

و ما موکلان آتش را جز فرشتگان نگردانیدیم، و شماری آنان را جز آزمایشی آتشبار برای کسانی که کافر شده‌اند قرار ندادیم. تا آنان که اهل کتابند یقین کنند و ایمان کسانی که ایمان آوردند افزون گردد و آنان که کتاب به ایشان داده شده و (نیز) مؤمنان، به شک مستندی نیفتند. و تا کسانی که در دل‌هایشان بیماری است و (نیز) کافران بگویند: «خدا از این مثل چه چیزی را اراده کرده است؟» این گونه خدا هر که را بخواهد بی‌راه می‌گذارد و هرکه را بخواهد به راه می‌آورد. و (شماری) سپاهیان پروردگارت را جز او نمی‌داند. و این (آیات) جز یادواره‌ای برای بشر نیست.

نه چنین است (که می‌پندارند)! سوگند به ماه،

و سوگند به شامگاه چون پشت کند،

و سوگند به بامداد چون چهره گشاید،

به‌راستی آیات (قرآن) بی‌گمان یکی از (آیات) بزرگ است.

حال آنکه هشداردهنده‌ی بشر است.

برای هر کس از شما که بخواهد پیشی گیرد یا پس بماند.

هر کسی در گرو دستاورد خویش است.

بجز یاران دست راست [:راستان].

در میان باغ‌هایی (با درختان) سردرهم، از یکدیگر می‌پرسند،

از مجرمان:

چه چیز شما را در سقر فرود آورد؟»

گویند: «ما از نمازگزاران نبوده‌ایم.»

«و بینوایان را غذا نمی‌داده‌ایم.»

«و با هرزه‌درایان هرزه‌درایی می‌کرده‌ایم.»

«و با روز جزا (همان را) تکذیب می‌کرده‌ایم.»

«تا یقینمان در رسید.»

فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفْعَةُ الشَّلَفِيعِينَ

۴۹ فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكَرَةِ مُعْرِضِينَ

۵۰ كَأَنَّهُمْ حُمُرٌ مُّسْتَنْفِرَةٌ

۵۱ فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ

۵۲ بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ أَنْ يُؤْتَىٰ صُحُفًا مُّنْشَرَةً

۵۳ كَلَّا بَلْ لَا يَخَافُونَ الْآخِرَةَ

۵۴ كَلَّا إِنَّهُ تَذَكُّرٌ

۵۵ فَمَنْ شَاءَ ذَكُرْهُ

۵۶ وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ التَّقْوَىٰ وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ

۷۵. قیامت	الْقِيَامَةِ: قیامت	مکی	۴۰ آیه	۲ صفحه
-----------	---------------------	-----	--------	--------

۱ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
۲۳۱ حزب
۵۱۲ ر

لَا أُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَمَةِ

۲ وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ

۳ أَيْحَسِبُ الْإِنْسَنُ أَنْ تَجْمَعَ عِظَامَهُ

۴ بَلَىٰ قَدِيرِينَ عَلَىٰ أَنْ نُسَوِيَ بَنَانَهُ

۵ بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَنُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ

۶ يَسْأَلُ أَيَّانَ يَوْمُ الْقِيَمَةِ

۷ فَإِذَا بَرَقَ الْبَصَرُ

۸ وَخَسَفَ الْقَمَرُ

۹ وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ

۱۰ يَقُولُ الْإِنْسَنُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفَرُّ

۱۱ كَلَّا لَا وَزَرَ

۱۲ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ

۱۳ يُنَبِّئُ الْإِنْسَنُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ

۱۴ بَلِ الْإِنْسَنُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ

۱۵ وَلَوْ أَلْقَىٰ مَعَاذِيرَهُ

۱۶ لَا تُحَرِّكْ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ

۱۷ إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْآنَهُ

۱۸ فَإِذَا قَرَأْنَاهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ

۱۹ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُ

پس شفاعت شفاعت‌کنندگان سودشان ندهد.

پس چیست برایشان (که) از یادواره رویگردانند؟!

که گویی بی‌گمان گورخرانی رمیده‌اند،

(که) از مقابل شیری ژیان فرار کرده‌اند!

بلکه هرکدام از آنها انتظار دارد نامه‌ی جداگانه‌ای بس گشوده و انتشار یافته (از سوی خدا) برایش فرستاده شود!

چنان نیست (که آنان می‌گویند)، بلکه از آخرت نمی‌هراسند!

چنان نیست (که آنها می‌گویند)! این (قرآن) بی‌گمان یادواره‌ای است.

پس هرکس بخواهد یادش آورد.

و هیچ کس به یاد نمی‌آورد، مگر اینکه خدا بخواهد؛ او اهل تقوی و اهل پوشش است!

به روز قیامت سوگند ندارم!

و نه سوگند به نفس لوامه [و:وجدان بیدار و ملامتگر].

آیا انسان می‌پندارد که هرگز استخوان‌هایش را جمع نخواهیم کرد؟!

آری! قادریم که (حتی خطوط سر) انگشتان او را سازمان دهیم!

بلکه انسان همی خواهد تا پیش رویش را بشکافد [خدا را علنی بنگرد و قیامت را ببیند و پیوسته فجور کند]!

(از این رو) می‌پرسد: «قیامت کی خواهد بود؟!»

پس در آن هنگام که چشم (از شدتِ وحشت) برق زند (و به گردش در آید)،

و ماه بی‌نور گردد،

و خورشید و ماه یک‌جا جمع شوند،

انسان در آن‌هنگام گوید: «گریزگاه کجاست؟!»

هرگز (چنین نیست)! راه فراری (از این گیرودار) و پناهگاهی نیست!

آن روز قرارگاه (نهایی) تنها سوی پروردگار تو است.

و در آن روز انسان از تمام آنچه پیش فرستاده و واگذاشته بسی آگاهی مهم داده می‌شود.

بلکه انسان خودش بر (وضع) خودش بسی آگاه است!

و هرچند (در ظاهر برای خود) عذرهایی بیفکند!

(ای پیامبر!) زبانت را به‌خاطر عجله برای خواندن آن [قرآن] حرکت مده.

همانا گردآوریش و خواندنش تنها بر عهده‌ی ماست!

پس هنگامی که آن را خواندیم، از خواندنش پیروی کن!

سپس بیان آن (نیز) بی‌گمان بر عهده‌ی ماست!

كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ

وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاضِرَةٌ

إِلَىٰ رَبِّهَا نَاطِرَةٌ

وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ بَاسِرَةٌ

تَظُنُّ أَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ

كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِيَ

وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ

وَضَنَّ أَنَّهُ الْفِرَاقُ

وَالْتَفَتِ السَّاقِ بِالسَّاقِ

إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ

فَلَا صَدَقَ وَلَا صَلَّىٰ

وَلَكِنْ كَذَبَ وَتَوَلَّىٰ

ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰ أَهْلِهِ ۖ يَتَمَطَّىٰ

أَوَّلَىٰ لَكَ فَأَوَّلَىٰ

ثُمَّ أَوَّلَىٰ لَكَ فَأَوَّلَىٰ

أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى

أَلَمْ يَكْ نُطْفَعًا مِّنْ مَّنِيٍّ يُمْنَىٰ

ثُمَّ كَانَ عِلْقَةً فَخَلَقَ فَسَوَّىٰ

فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ

أَلَيْسَ ذَٰلِكَ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ

۷۶. انسان

الْإِنْسَانُ: انسان

مدنی

۳۱ آیه

۳ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هَلْ أَتَىٰ عَلَى الْإِنْسَنِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُن شَيْئًا

مَذْكُورًا

إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُّطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ

سَمِيعًا بَصِيرًا

إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا

إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلًا وَأَغْلَلََّا وَسْعِيرًا

إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِن كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا

هرگز (چنان نیست که شما می‌پندارید)؛ بلکه شما (دنیای)

زودگذر را دوست می‌دارید!

و آخرت را وامی‌گذارید!

چهره‌هایی در آن روز باطروات است،

(که) سوی (رحمت) پروردگارشان نگرانند!

و در آن روز صورت‌هایی عبوس و درهم‌کشیده است،

(که) گمان دارند عذابی در پیش دارند که پشت را می‌شکنند!

چنان نیست (که انسان می‌پندارد! او ایمان نمی‌آورد) تا موقعی که جان به گلوگاهش رسد،

و گفته شود: «آیا کیست که (مرا از مرگ) نجات دهد؟!»

و گمان کرد که این همواره (همان) جدایی است.

و ساق (زندگی) به ساق (مرگ) در هم بیچید.

در آن روز مسیر همه تنها سوی (دادگاه) پروردگارت خواهد بود!

پس او نه تصدیق کرد و نه نماز خواند.

بلکه رویگرداند.

سپس سوی خانه‌ی خود بازگشت در حالی که چون خران (خرامان) قدم برمی‌داشت!

(این ناهنجاری) شایسته‌تر است برای تو، پس شایسته‌تر.

سپس (این ناهنجاری) برای تو شایسته‌تر است، پس شایسته‌تر.

آیا انسان گمان می‌کند که بی‌هدف و مهمل رها می‌شود؟!

آیا او نطفه‌ای از منی‌ای که می‌جهد نبود؟!

سپس به صورت خون بسته‌ای [؛آویزک] در آمد. پس خدا او را آفرید و سازمان داد،

تا از او دو زوج ؛ مرد و زن آفرید!

آیا (چنان نیرومندی) بر زنده کردن مردگان توانا نیست؟!

آیا زمانی از دهر [؛طول زمان جهان] بر انسان گذشت که چیزی قابل ذکر نبود؟!

ما بی‌گمان انسان را از نطفه‌ای همسازان [؛مخلوط] آفریدیم –حال آنکه او را همواره می‌آزماییم– پس شنوا و بینایش کردیم.

ما همانا راه را به او نشان دادیم، خواه سپاسگزار باشد یا بسی ناسپاس!

ما برای کافران، زنجیرها و غل‌ها و شعله‌های سوزان آتش را آماده کرده‌ایم!

همانا ابرار [؛نیکان] از جامی می‌نوشند که با آمیزه‌ای عطرآگین (آمیخته) بوده است.

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا

يُوفُونَ بِالنَّذْرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا

وَيُطْعَمُونَ اَلطَّعَامَ عَلَىٰ حُبِّهِۭ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا

إِنَّمَا نَطْعِمُكُمْ لَوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكْرًا

إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبَّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَمْطَرِيرًا

فَوَقَّعَهُمُ اللَّهُ شَرَّ ذَٰلِكَ اَلْيَوْمِ وَلَقَّعَهُمْ نَصْرَةً وَسُرُورًا

وَجَزَلَهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيرًا

مُتَّكِعِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرْبَابِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا وَلَا زَمَهْرِيرًا

وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلُّهَا وَذُلِّلَتْ قُطُوفُهَا تَذْلِيلًا

وَيُطَافُ عَلَيْهِم بِآنِيَةٍ مِّن فِضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيرًا

قَوَارِيرًا مِّن فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا

وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَبِيلًا

عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّى سَلْسَبِيلًا

وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَنٌ مُّخَلَّدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَّنثورًا

وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَّ رَأَيْتَ نَعِيمًا وَمُلَكًا كَبِيرًا

عَلَيْهِمْ ثِيَابٌ سُنْدُسٌ خُضْرٌ وَإِسْتَبْرَقٌ وَحُلُّوْاْ أَسَاوِرَ مِّن فِضَّةٍ وَسَقَاهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا

إِنَّ هَٰذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعْيُكُمْ مَّشْكُورًا

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْءَانَ تَنْزِيلًا

فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعْ مِنْهُمْ ءَائِمًا أَوْ كَفُورًا

وَاذْكُرِ اِسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا

چشمه‌ای را (که) بندگان خدا از آن می‌نوشند، حال آنکه آن را به شدت روان می‌کنند، روان کردنی.

(همان بندگانی که) به نذر (خود) وفا می‌کنند، و از روزی که گزند آن جویای پرواز بوده است ، می‌ترسند.

و بر (مبنای) دوستی خدا (و طعامشان)، آن را به بینوا و یتیم و اسیر می‌خورانند.

(و به آنان می‌گویند:) «ما تنها برای خشنودی خداست که به شما می‌خورانیم و پاداش و سپاسی (هم) از شما نمی‌خواهیم.»

«ما از پروردگارمان، از روزی (که) با چهره‌ای درهم نهاده است سخت هراسناکیم.»

پس خدا (هم) آنان را از آسیب آن روز نگه داشت، و شادابی و شادمانی به آنان بسی ارزانی داشت.

و به (پاس) آنکه صبر کردند، بهشت و پرنیان پاداششان داد.

حال آنکه در آن (بهشت) بر تخت‌ها(ی خویش) تکیه‌زنندگانند. در آن‌جا نه (حرارت) آفتابی بینند و نه سرمایی طاقت‌فرسا.

حال آنکه سایه‌ها(ی درختان) بر آنان نزدیک است و چیدنی‌هایش (به‌گونه‌ای شگفت‌آور) رام.

و ظروفی سیمین و جام‌هایی که بلورین بوده، بر (پیرامون) آنان گردانده می‌شود.

جام‌هایی از نقره را که درست به‌اندازه (و با کمال ظرافت) آنها را از کار درآورده‌اند.

و در آن‌جا از جامی که آمیزه‌ی زنجبیل داشته به آنان می‌نوشانند،

چشمه‌ای در آن‌جا که سلسبیل نامیده می‌شود.

و بر گردشان پسرانی جاودان می‌گردند. هنگامی که آنان را ببینی، گویی که مرواریدهایی (بر گرد خود) پراکنده‌اند.

و هنگامی که بدانجا نگری، (سرزمینی از) نعمتی (بارور) و کشوری پهناور می‌بینی.

جامه‌های ابریشمین سبز و دیبای ستبر در برشان است و با دست‌بندهای سیمین زینت شده، و پروردگارشان آشامیدنی‌ای پاک‌کننده به آنان نوشانید.

«همانا این برای شما پاداشی بوده است و کوشش شما مشکور بوده است.»

در حقیقت ما قرآن را بر تو به تدریج فروفرستادیم فرستادنی (رسا).

پس برای (رسیدن) فرمان پروردگارت شکیبایی کن و از (میان) آنان گناهکاری یا بسی ناسپاس را فرمان مبر.

و نام پروردگارت را بامدادان و شامگاهان یاد کن.

وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَوَسِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا

۲۷ إِنَّ هَؤُلَاءِ يُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ وَيَذَرُونَ وَرَاءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلًا

۲۸ نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ وَشَدَدْنَا أَسْرَهُمْ وَإِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَا أَمْثَلَهُمْ تَبْدِيلًا

۲۹ إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا

۳۰ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا

۳۱ يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

۷۷. مرسلات	المُرْسَلَات: فرستادگان	مکی	۵۰ آیه	۲ صفحه
------------	-------------------------	-----	--------	--------

۱ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا

سوگند به فرستادگان شناخته شده (بر محور ایمان)؛

۲ فَالْعَصْفَتِ عَصْفًا

پس (آن) توفندگان توفانی؛

۳ وَالنَّشِرَاتِ نَشْرًا

سوگند به پخش‌کنندگان پخش‌کردنی؛

۴ فَالْفَرَقَتِ فَرَقًا

پس به جدایی‌افکنان (آن) جدایی‌افکندنی؛

۵ فَالْمُلْقِيَتِ ذِكْرًا

پس به افکنندگان یادواره‌ای؛

۶ عُدْرًا أَوْ نُذْرًا

معذوران یا هشداردهندگان.

۷ إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَوَاقِعٌ

همواره آنچه وعده یافته‌اید بی‌چون شدنی است.

۸ فَإِذَا التَّجُومُ طُمِسَتْ

پس هنگامی که ستارگان محو شوند،

۹ وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ

و آن‌گاه که آسمان سوراخ شود،

۱۰ وَإِذَا الْجِبَالُ نُسِفَتْ

و آن‌گاه که کوه‌ها از جا کنده شوند،

۱۱ وَإِذَا الرُّسُلُ أُقِتَتْ

و آن‌گاه که پیامبران برایشان وقت مقرر گردد.

۱۲ لِأَيِّ يَوْمٍ أُجِّلَتْ

برای چه روزی [؛وقتشان] تأخیر شده است؟

۱۳ لِيَوْمِ الْفَصْلِ

برای روز جدایی.

۱۴ وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الْفَصْلِ

و تو را چه فهماند روز جدایی چیست؟

۱۵ وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ

(در) چنان روزی وای بر تکذیب‌کنندگان!

۱۶ أَلَمْ نُهْلِكِ الْأَوَّلِينَ

مگر پیشینیان را هلاک نکردیم؟

۱۷ ثُمَّ نُنْعِمُهُمُ الْآخِرِينَ

سپس از پی آنان دیگران را می‌بریم.

۱۸ كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ

با مجرمان چنان می‌کنیم.

۱۹ وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ

(در) چنان روزی وای بر تکذیب‌کنندگان!

و پاسی از شب را پس برایش سجده کن، و شبی دراز او را به پاکی بستانی.

اینان همواره (دنیای) شتابانِ زودگذر را دوست دارند و روزی گرانبار را (به غفلت) پشت (سر) می‌افکنند.

ما آنان را آفریده و پیوند (مفاصل) آنها را استوار کردیم و هنگامی که بخواهیم، آنان را به مانندهاشان تبدیل می‌کنیم.

بی‌گمان این (آیات) یادواره‌ای است. پس هر کس بخواهد، راهی سوی پروردگارش بگیرد.

و تا خدا نخواهد، (شما) نخواهید خواست؛ همواره خدا بسیار دانای حکیم بوده است.

هر که را بخواهد، در رحمت خویش در آورد، و برای ظالمان عذابی پردرد آماده کرده است.

أَلَمْ تَخْلُقْهُمْ مِّن مَّاءٍ مَّهِينٍ

مگر شما را از آبی بی‌مقدار نیافریدیم؟

فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ

پس آن را در جایگاهی استوار نهادیم،

إِلَى قَدَرٍ مَّعْلُومٍ

تا اندازه‌ای معین،

فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ الْقَدِرُونَ

پس اندازه‌گیری کردیم، پس چه خوب توانای اندازه‌گیریم.

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

(در) چنان روزی وای بر تکذیب‌کنندگان!

أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ كِفَاتًا

مگر زمین را پرنده‌ای تندپرواز و نگهبان ننهادیم؟

أَحْيَاءَ وَأَمْوَاتًا

نگهبان سرنشینانش، چه زندگان و چه مردگان،

وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوْسَىٰ شَٰخِصَتٍ وَأَسْقَيْنَاكُم مَّاءً فُرَاتًا

و کوه‌های سر بلند در آن نهادیم. و به شما آبی گوارا نوشانیدیم.

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

(در) چنان روزی وای بر تکذیب‌کنندگان!

أَنْظِلُّوْا إِلَىٰ مَا كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ

رها شوید سوی همان چیزی که آن را تکذیب می‌کردید.

أَنْظِلُّوْا إِلَىٰ ظِلِّ ذِي ثُلُثِ شُعْبٍ

رها شوید سوی سایه‌ای آتشین (که) سه گوشه دارد.

لَا ظَلِيلٍ وَلَا يُغْنِي مِنَ الْهَبِ

نه سایه‌بان است و نه از شعله‌(ی آتش) بی‌نیاز می‌کند.

إِنَّهَا تَرْمِي بِشَرَرٍ كَالْقَصْرِ

(این آتش سیاه‌فام) چون کاخی (آتشبار) شراره می‌افکند،

كَأَنَّهُ جِمَلَتٌ صُفْرٌ

گویی به‌راستی شترانی زرد رنگند

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

(در) چنان روزی وای بر تکذیب‌کنندگان!

هَذَا يَوْمٌ لَا يَنْطِقُونَ

این روزی است که دم نمی‌زنند،

وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ

و رخصت (هم) نمی‌یابند تا پوزش بخواهند.

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

(در) چنان روزی وای بر تکذیب‌کنندگان!

هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمَعْنَاكُمْ وَالْأَوَّلِينَ

این (همان) روز جدایی است! شما و (جمله‌ی) پیشینیان را گرد آوردیم.

فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِدُونِ

پس اگر حيله‌ای دارید، با من حيله کنید.

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

(در) چنان روزی وای بر تکذیب‌کنندگان!

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلِّ وَعُيُونٍ

پرهیزگاران بی‌گمان (در) زیر سایه‌ها و در (کنار) چشمه‌سارانند،

وَقَوَاكِهِ مِمَّا يَشْتَهُونَ

و (کنار) هر میوه‌ای از آنچه خوش دارند.

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

«به (پاداش) آنچه می‌کردید، با گوارایی بخورید و بیاشامید،»

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

«ما به‌راستی نیکوکاران را چنان پاداش می‌دهیم.»

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

(در) چنان روزی وای بر تکذیب‌کنندگان!

كُلُوا وَتَمَتَّعُوا قَلِيلًا إِنَّكُمْ تُجْرِمُونَ

(ای کافران! در دنیا) بخورید و اندکی برخوردار شوید (که) شما بی‌امان مجرمانید.

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

(در) چنان روزی وای بر تکذیب‌کنندگان!

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ارْكَعُوا لَا يَرْكَعُونَ

و هنگامی که به آنان گفته شود: «رکوع کنید.» رکوع نمی‌کنند.

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

(در) چنان روزی وای بر تکذیب‌کنندگان!

فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ

پس به کدامین حدیثی پس از خدا (و قرآن) ایمان می‌آورند؟

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ	جزء ۳۰، حزب ۲۳۳، ر ۵۱۸
۲	عَنِ النَّبِيِّ الْعَظِيمِ	
۳	الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ	
۴	كَلَّا سَيَعْلَمُونَ	
۵	ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ	
۶	أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهْدًا	
۷	وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا	
۸	وَخَلَقْنَكُمْ أَزْوَاجًا	
۹	وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا	
۱۰	وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا	
۱۱	وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا	
۱۲	وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا	
۱۳	وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا	
۱۴	وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا	
۱۵	لِنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا	
۱۶	وَجَنَّاتٍ أَلْفَافًا	
۱۷	إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَتًا	
۱۸	يَوْمَ يُنفَخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا	
۱۹	وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا	
۲۰	وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا	
۲۱	إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا	
۲۲	لِّلظَّالِمِينَ مَاءً بَارِبًا	
۲۳	لَّيْسَ فِيهَا مِنْ عَذَابٍ مُّتَبَعًا	
۲۴	لَّا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا	
۲۵	إِلَّا حَمِيمًا وَغَسَّاقًا	
۲۶	جَزَاءً وَفَاقًا	
۲۷	إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا	
۲۸	وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا	
۲۹	وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا	
۳۰	فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا	

از چه چیز (از یکدیگر و از تو) می‌پرسند؟

از خبر بس بزرگ.

چیزی که آنان در(بارهی) آن با هم در (ژرفای) اختلافند.

نه چنان است. زودا (در برزخ) خواهند دانست.

سپس نه چنان است. در آینده‌ای دور [؛رستاخیز] خواهند دانست.

آیا زمین را گهواره‌ای نهادیم؟

و کوه‌ها را (چون) میخ‌هایی قرار دادیم.

و شما را جفت‌هایی آفریدیم.

و خوابتان را (مایه‌ی) آرامش(تان) قرار دادیم.

و شب را (برایتان) پوششی نهادیم.

و روز را (برای) معاش (شما) نهادیم.

و بر فرازتان هفت (آسمان) استواران را بنا کردیم.

و چراغی بس فروزان گذاردیم.

و از ابرهای فشرده(ی بارنده) آبی بسیار، نهروار فرود آوردیم.

تا بدان دانه و گیاهی برویانیم،

و باغ‌هایی سردرهم پیچیده و انبوه را.

همواره وعده‌گاه، روز جدایی و داوری بوده‌است.

روزی که در صور [؛بوق جان‌افزا] دمیده شود. پس در پی آن، گروه گروه بیایند.

و آسمان، گشوده گردد. پس (از آنکه) درب‌هایی بوده است.

و کوه‌ها به سرعت روانه شوند. پس سراب بودند.

همانا جهنم کمینگاهی بوده.

برای سرکشان پناهگاهی (بوده).

حال آنکه روزگاری در آن درنگ‌کنندگانند.

آنجا نه خنکی چشند و نه آشامیدنی.

جز مایعی جوشان و چرکابه‌ای بس گلوگیر.

(این است) کیفری مناسب (با جرمشان).

بی‌گمان آنان بوده‌اند که به (روز) حساب امیدی نداشتند.

و با آیتان (همان‌ها و ما را) سخت تکذیب می‌کردند، چه تکذیب کردنی!

و هر چیزی را نوشته شده بر شمردیم.

پس بچشید که جز عذاب، هرگز (چیزی) برایتان نمی‌افزاییم.

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا

بی‌گمان برای پرهیزگاران کامیابی‌ای بی‌رنج است.

حَدَاقٍ وَأَعْنَبًا

باغ‌ها و انگورها.

وَكَوَاعِبَ أُنْرَابًا

و دخترانی فربه و پستان بر آمده (و با آنان) همسال و همسان.

وَكَأْسًا دِهَاقًا

و پیاله‌هایی) لبریزان.

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِذْبًا

در آنجا نه بیهوده‌ای شنوند و نه دروغ پردازی‌ای.

جَزَاءَ مِّن رَّبِّكَ عَطَاءٌ حِسَابًا

حال آنکه پاداشی از پروردگار تو و عطایی است حساب‌شده.

رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنُ لَا يَمْلِكُونَ

مِنْهُ خِطَابًا

پروردگار آسمان‌ها و زمین و آنچه میان آن دو است. رحمتگر بر آفریدگان. ایشان اختیار خطابی از او ندارند.

يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ

لَهُ الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا

روزی که روح و فرشتگان صف‌اندرصف به‌پاخیزند. سخن نگویند، مگر کسی که رحمان به او رخصت دهد، و سخنی شایسته گوید.

ذَلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ فَمَن شَاءَ اخْذَ إِلَىٰ رَبِّهِۦ مَآبًا

آن روز پای برجا (و) حق است؛ پس هر که خواهد، راه بازگشتی فراسوی پروردگارش برگیرد.

إِنَّا أَنْذَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ

وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَلَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا

ما همواره شما را از عذابی نزدیک هشدار دادیم؛ روزی که آدمی آنچه را با دستاوردش پیش فرستاده است بنگرد و کافر گوید: «ای کاش من خاک بودم!»

۷۹. نازعات	النَّازِعَات: به‌قدرت کِشندگان	مکی	۴۶ آیه	۲ صفحه
------------	--------------------------------	-----	--------	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًا

سوگند به کَنندگان (جان و جانان) در حالی که (در آنان) غرقند.

وَالنَّشِطَاتِ نَشْطًا

و به‌گره‌زندگان گره‌زدنی.

وَالسَّابِحَاتِ سَبْحًا

و به نیروهایی شناکنان شناکردنی.

فَالسَّيِّقَاتِ سَبَقًا

پس به پیشی‌گیرندگان پیشی‌گرفتنی.

فَالْمُدَبِّرَاتِ أَمْرًا

پس به تدبیرکنندگان کار (آفریدگان) تدبیر کردنی.

يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ

آن روز که (زمین) لرزنده بلرزد.

تَتَّبِعُهَا الرَّادِفَةُ

(و) از پی آن (لرزه‌ی دیگری) در ردیف‌اش) آید.

قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ

(در) چنان روزی، دل‌هایی بس نگران (و تپنده)‌اند.

أَبْصَرُهَا خَشِيعَةٌ

دیدگانشان فرو افتاده‌اند.

يَقُولُونَ أَعْنَا لَمْرَدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ

گویند: «آیا ما (باز) همواره در گودال‌ها(ی گورهامان به زندگی) بازگشت شوندگانیم؟

أَعِذَا كُنَّا عِظَمًا نَّخِرَةً

«آیا هنگامی (که) ما استخوان‌ریزه‌های پوسیده بوده‌ایم (زندگی را از سر می‌گیریم)؟»

قَالُوا تِلْكَ إِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ

گویند: «این (زندگی پس از مرگ) در این هنگام (و هنگامه) برگشتی زیانبار است.»

فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ

پس جز این نیست که آن بازگشت (بسته به) یک فریاد جان‌افزاست (و بس).

فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ

پس ناگهان آنان در زمینِ هموار خواهند بود.

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ

آیا داستان موسی تو را آمد؟

إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِاللَّوَادِ الْمُقَدَّسِ طَوًى

۱۷ اُذْهَبْ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ

۱۸ فَقُلْ هَلْ لَّكَ إِلَىٰ أَنْ تَزَكَّىٰ

۱۹ وَأَهْدِيكَ إِلَىٰ رَبِّكَ فَتَخْشَىٰ

۲۰ فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَىٰ

۲۱ فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ

۲۲ ثُمَّ أَذْبَرَ يَسْعَىٰ

۲۳ فَحَشَرَ فَنَادَىٰ

۲۴ فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَىٰ

۲۵ فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْآخِرَةِ وَالْأُولَىٰ

۲۶ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَنِ يَخْشَىٰ

۲۷ ءَأَنْتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ السَّمَاءُ بَنَاهَا

۵۲۱ر

۲۸ رَفَعَ سَمُكَهَا فَسَوَّاهَا

۲۹ وَأَعْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُحَاهَا

۳۰ وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَٰلِكَ دَحَاهَا

۳۱ أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرْعَاهَا

۳۲ وَالْجِبَالَ أَرْسَلَهَا

۳۳ مَتَاعًا لَّكُمْ وَلِإِنْعَامِكُمْ

۳۴ فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَةُ الْكُبْرَىٰ

۳۵ يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَىٰ

۳۶ وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ لِمَن يَرَىٰ

۳۷ فَأَمَّا مَن طَغَىٰ

۳۸ وَعَآثَرِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا

۳۹ فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَىٰ

۴۰ وَأَمَّا مَن خَافَ مَقَامَ رَبِّهٖ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ

۴۱ فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَىٰ

۴۲ يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَلُهَا

۴۳ فِيمَ أَنْتَ مِنْ ذِكْرِهَا

۴۴ إِلَىٰ رَبِّكَ مُنتَهَاهَا

۴۵ إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرُ مَنِ يَخْشَهَا

۴۶ كَانَتْهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحَاهَا

چون پروردگارش او را در وادی مقدّس به حال پیچیدگی (نورانش) ندا در داد:

«فراسوی فرعون برو، که وی بی‌امان طغیان کرده است.»

«پس (به او) بگو: "آیا سر آن داری که به پاکیزگی گرایي؟"»

«و تو را سوی پروردگارت راه نمایم تا پروا بداری؟"»

پس بزرگ‌ترین نشانه‌ی (چشمگیر دیدنی) خدا را بدو نمود.

پس (فرعون) تکذیب کرد و عصیان نمود.

سپس شتابان پشت کرد.

پس (گروهی را) گرد آورد. آن‌گاه ندا در داد.

پس گفت: «من برترین پروردگار شمایم!»

پس خدا (هم) او را به کیفر سخت دنیا و آخرت برگرفت.

به‌راستی برای هر کس که (از خدا) پروا بدارد، در این (ماجرا) به‌درستی عبرتی است.

آیا آفرینش شما بنیادین‌تر است، یا آسمان (که آن را) سازمان داده است؟

بلندای جذب‌شده‌اش را بر افراشت، پس آن را سازمان داد.

و شبش را تیره کرد و روزش را (روشن) برون آورد.

و پس از آن (حرکات ناهموار)، زمین را حرکتی هموار داد.

آبش و چراگاهش را از آن برون آورد.

و کوه‌ها را در عمقش کوبید.

حال آنکه (این آب و گیاه) بهره‌ای است برایتان و برای حیوانات نعمت‌وارتان.

پس آن‌گاه که آن هنگامی لبریز فراگیر از دشواری در رسد.

روزی که انسان آنچه (را) کوشیده است به یاد آورد!

و جهنم برای هر کس می‌نگرد بسی آشکار گردد.

پس اما هر کس طغیان کرد؛

و زندگی (پست) دنیا را (بر آخرت) برگزید؛

بی‌گمان (جایگاه و) پناهگاهش آتش زبانه‌دار است.

و اما کسی که از مقام پروردگارش هراسید، و نفس (خود) را از هوس باز داشت،

پس بی‌گمان پناهگاهش بهشت است.

درباره‌ی ساعت (پایانی جهان تکلیف) از تو می‌پرسند: «استواریش چه هنگام است؟»

تو در چه (شناختی) از یادواره‌ی آنی؟

پایانش فراسوی پروردگار توست.

تو تنها کسی را که از آن می‌هراسد هشدار می‌دهی.

روزی که آن را می‌بینند، گویی آنان بی‌گمان جز شبی یا روزش را درنگ نکرده‌اند.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	(ای پیمبر خوش‌خو! آن تندخو) چهره در هم کشید، و روی گردانید،
حزب ۲۳۴ ر ۵۲۲	عَبَسَ وَتَوَلَّى	
۲	أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَى	(هنگامی) که (آن) مرد نابینا سوبیش آمد.
۳	وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُ يَزَّكَّى	و تو را (ای بدخو) چه می‌فهماند؟ شاید (هم) او به پاکی گراید.
۴	أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرَى	یا یاد پذیرد، پس یادواره سودش دهد.
۵	أَمَّا مَنْ أَسْتَعْتَى	اما کسی که خود را بی‌نیاز پندارد.
۶	فَأَنْتَ لَهُ وَتَصَدَّى	پس تو برایش بانگی لطیف و پربرگ‌وساز می‌نوازی.
۷	وَمَا عَلَيْكَ أَلَّا يَزَّكَّى	و چیزی (هم) بر تو نیست که خود را پاک نگرداند!
۸	وَأَمَّا مَنْ جَاءَكَ يَسْعَى	و اما آن کس که شتابان نزدت آمد،
۹	وَهُوَ يَخْتَصَى	در حالی‌که (از خدا) می‌هراسد،
۱۰	فَأَنْتَ عَنْهُ تَلَهَّى	پس تو از او –با بی‌اعتنایی– سهل‌انگاری می‌کنی.
۱۱	كَلَّا إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ	ز نهار (چنان نیست!) این (آیات) همواره یادواره‌ای است.
۱۲	فَمَنْ شَاءَ ذَكَّرْهُ	پس هر کس بخواهد، آن را یاد کند.
۱۳	فِي صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ	در صحیفه‌هایی بس گرامی شده.
۱۴	مَرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ	بالا بلندی بسی پاک‌شده.
۱۵	بِأَيْدِي سَفَرَةٍ	به دست‌های فرستادگانی.
۱۶	كِتَابٍ بَرَرَةٍ	ارجمندان و نیکوکاران.
۱۷	قُتِلَ الْإِنْسَنُ مَا أَكْفَرَهُ	کشته شده است انسان! چه چیز او را به کفر و کفران واداشته؟
۱۸	مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ	(خدا) او را از چه چیز آفریده؟
۱۹	مِنْ نُّطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَّرَهُ	از نطفه‌ای آفریدش. پس اندازه‌ای بخشیدش.
۲۰	ثُمَّ السَّيْلَ يَسَّرَهُ	سپس او را فراسوی راه آسان گردانید.
۲۱	ثُمَّ أَمَاتَهُ فَأَقْبَرَهُ	سپس میراندش، پس در گورش نهاد.
۲۲	ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنشَرَهُ	سپس هنگامی که بخواهد او را باز می‌گرداند.
۲۳	كَلَّا لَمَّا يَقِضْ مَا أَمَرُهُ	نه چنان است! هنوز آنچه را به او دستور داده، انجام نداده است.
۲۴	فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَنُ إِلَى طَعَامِهِ	پس انسان باید به خوراک (روح و تن) خود بنگرد.
۲۵	أَنَّا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبًّا	که همانا ما آب را به صورت بارشی تند فرو ریختیم.
۲۶	ثُمَّ شَفَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا	سپس زمین را با شکافتنی (شایسته) شکافتیم.
۲۷	فَأَنْبَتْنَا فِيهَا حَبًّا	پس در آن دانه‌ای رویانیدیم،
۲۸	وَعِنَبًا وَقَضْبًا	و انگوری و سبزی‌ای،
۲۹	وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا	و (درخت) زیتونی و خرمایی،
۳۰	وَحَدَاقٍ غُلْبًا	و باغ‌هایی انبوه،
۳۱	وَفَكْهَةً وَأَبًّا	و میوه‌ای و چراگاهی.
۳۲	مَتَّعَا لَكُمْ وَلَا نَعْمِيْكُمْ	برای استفاده‌ی شما (مردمان) و دام‌هایتان.
۳۳	فَإِذَا جَاءَتِ الصَّاحَّةُ	پس چون فریاد گوش‌خراش و دل‌خراش و جان‌افزا در رسد؛
۳۴	يَوْمَ يَنْفِرُ الْمرءُ مِنْ أَخِيهِ	روزی که آدمی از برادرش،
۳۵	وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ	و از مادرش و پدرش،
۳۶	وَصَلِبَتِهِ وَبَنِيهِ	و از همسرش و فرزندانش می‌گریزد،
۳۷	لِكُلِّ أُمَرٍ مِّنْهُمْ يَوْمَ ذِ شَأْنٍ يُغْنِيهِ	(در آن روز) هر کس از آنان را کاری است، که او را تنها به خودش مشغول می‌دارد.
۳۸	وَجُوهٌ يَوْمَ ذِ مُسْفِرَةٌ	در چنان روزی چهره‌هایی درخشان است،
۳۹	صَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ	(که) خندان (و) و نویدگیرندگانند.
۴۰	وَوُجُوهٌ يَوْمَ ذِ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ	و چهره‌هایی است که بر آنها غبارهایی نشسته،
۴۱	تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌ	(و) آنها را تنگدستی و تنگی و خواری سخت پوشانده!
۴۲	أُولَئِكَ هُمُ الْكُفَرَةُ الْفَجَرَةُ	ایشان، (هم)آنان کافران و فاجراند.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ	آن‌گاه که خورشید در هم پیچیده گردد.
۲	وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ	و آن‌گاه که ستارگان درخشان تیره شوند.
۳	وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ	و آن‌گاه که کوه‌ها به شدت حرکت داده شوند.
۴	وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ	و آنگاه که شتران ماده (به هنگام زادن) وانهاده شوند.
۵	وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ	و آن‌گاه که وحشیان – بدون برگشت– گرد آورده شوند.
۶	وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ	و آن‌گاه که دریاها به شدت به جوش آورده شوند.
۷	وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ	و آن‌گاه که نفوس، به هم در پیوسته شوند.
۸	وَإِذَا الْمَوْءِدَةُ سُيِّلَتْ	و آن‌گاه که دختران (زنده) به گور شده پرسیده شوند،
۹	بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ	(که) به کدامین گناه کشته شدند؟
۱۰	وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ	و آن‌گاه که نامه‌ها (ی وحیانی و اعمال مکلفان) باز و آشکار گردند.
۱۱	وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ	و آن‌گاه که پوست آسمان – هم‌چون شتران– برکنده شود (و به حالت نخستین برگردد).
۱۲	وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِّرَتْ	و آن‌گاه که آتش پرهیجان جهنم به شدت برافروخته گردد.
۱۳	وَإِذَا الْجَنَّةُ أُزْلِفَتْ	و آن‌گاه که بهشت زینت‌یافته پیش آورده شود.
۱۴	عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا أَحْضَرَتْ	هر نفسی بداند چه پیش آورده.
۱۵	فَلَا أَقْسِمُ بِالْخُنُوسِ	پس سوگند نمی‌خورم به اختران بسی باز گردنده.
۱۶	الْجَوَارِ الْكُنَّسِ	روان‌شده‌ی پنهان‌شونده.
۱۷	وَاللَّيْلِ إِذَا عَسْعَسَ	سوگند به شب چون پس و پیش آید.
۱۸	وَالصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ	و سوگند به صبح چون تنفس کند.
۱۹	إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ	که (قرآن) بی‌گمان سخن فرستاده‌ی بزرگواری است.
۲۰	ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ	نیرومندی (که) نزد صاحب عرش فرماندهی بامکنت و مکانت است.
۲۱	مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ	(در) آنجا (هم) مطاع (و هم) امین است.
۲۲	وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُونٍ	و (این) مصاحب و همنشین شما مجنون نیست.
۲۳	وَلَقَدْ رَءَاهُ بِالْأُفُقِ الْمُبِينِ	و همانا او خدا را در افقی روشنگر (با دیده‌ی بصیرت) دید.
۲۴	وَمَا هُوَ عَلَى الْعَيْبِ بِضَنِينٍ	و او بر غیب بخیل نیست.
۲۵	وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ	و قرآن سخن شیطانی سنگباران شده نیست.
۲۶	فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ	پس به کجا می‌روید؟
۲۷	إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ	این قرآن به جز یادواره‌ای برای عالمیان نیست.
۲۸	لِمَن شَاءَ مِنْكُمْ أَن يَسْتَقِيمَ	(بلکه) برای هر کس از شما که بخواهد (در سایه‌ی وحی) مستقیم گردد.
۲۹	وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ	و تا خدا، پروردگار جهانیان، نخواهد، (شما نیز) نخواهید خواست.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	هنگامی که آسمان از هم بشکافتد.
حزب ۲۳۵ ۵۲۴ر	إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ	
۲	وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ	و هنگامی که اختران پراکنده شوند.
۳	وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِرَتْ	و هنگامی که دریاها بسیار روان شوند (و فوران کنند).
۴	وَإِذَا الْقُبُورُ بُعِثَتْ	و هنگامی که گورها (زیر و زبر و) انگیخته شوند.
۵	عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ	هر نفسی آنچه را پیش فرستاده و باز پس نهاده، بداند.
۶	يَا أَيُّهَا الْإِنْسَنُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ	هان ای انسان! چه چیز تو را به پروردگار کریمت مغرور ساخت؟
۷	الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّنَكَ فَعَدَلَكَ	(همان) کسی که تو را آفرید؛ پس سازمانت داد، و بعد تو را سامان بخشید.
۸	فِي أَيِّ صُورَةٍ مَّا شَاءَ رَكَّبَكَ	(و) در هر چهره‌ای [روحی و جسمی] آنچه می‌خواست، تو را ترکیب داد.
۹	كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِالَّذِينَ	هرگز نه چنان است! شما دین را (با همان) تکذیب می‌کنید.
۱۰	وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ	و همواره بر شما بی‌گمان نگهبانانی (گماشته شده) اند؛
۱۱	كِرَامًا كَتِيبِينَ	کریمانِ نویسندگان (اعمال شما)،
۱۲	يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ	آنچه را می‌کنید، می‌دانند.
۱۳	إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ	بہ‌راستی نیکان بی‌گمان در (ژرفای) نعمتی اندرند.
۱۴	وَإِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ	و بدکاران همی بی‌امان در آتشی شعله‌ورند.
۱۵	يَصَلُّونَهَا يَوْمَ الدِّينِ	روز بُروز طاعت، آن را می‌افروزند.
۱۶	وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ	و آنها از آن (عذاب) پنهان نیستند.
۱۷	وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ	و تو را چه فهمانید که روزِ دین [بُروز طاعت] چیست؟
۱۸	ثُمَّ مَّا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ	چه فهماندت که روز دین چیست؟
۱۹	يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِّنَفْسٍ شَيْئًا وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ	روزی را که هیچ‌کس برای کسی هیچ اختیاری ندارد و در آن روز، فرمان تنها از خداست.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	وای بر کم‌کنندگان!
ر۵۲۵	وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ	
۲	الَّذِينَ إِذَا أَكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ	همنان که چون از مردمان پیمانه‌ای ستانند، تمام ستانند.
۳	وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ	و چون آنان را پیمانه یا وزن کنند، به ایشان زیان رسانند.
۴	أَلَا يَظُنُّ أُولَئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ	آیا ایشان گمان نمی‌دارند که بی‌گمان برانگیختگانند،
۵	لِيَوْمٍ عَظِيمٍ	برای روزی بزرگ.
۶	يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ	روزی که مردمان در برابر پروردگار جهانیان به پای ایستند.

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفُجَارِ لَفِي سِجِّينٍ

وَمَا أَدْرَاكَ مَا سِجِّينٌ

كِتَابٌ مَّرْقُومٌ

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

الَّذِينَ يُكَذِّبُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ

وَمَا يُكَذِّبُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ

إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ءَايَتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِم مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ

كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَحْجُوبُونَ

ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُوا الْجَحِيمِ

ثُمَّ يُقَالُ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ

وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ

كِتَابٌ مَّرْقُومٌ

يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ

عَلَى الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ

تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ

يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَخْتُومٍ

خِتَلُمُهُمْ مِسْكٌ وَفِي ذَٰلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَافِسُونَ

وَمِزَاجُهُمْ مِنْ تَسْنِيمٍ

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ

إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا يَضْحَكُونَ

وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ

وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ

وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ هَٰؤُلَاءِ لَضَالُّونَ

وَمَا أُرْسِلُوا عَلَيْهِمْ حَفِظِينَ

فَالْيَوْمَ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ

هرگز نه چنان است (که می‌پندارند)! کتاب (اعمال) فاجران بی‌چون و بی‌امان در (ژرفای) سجین است.

و تو را چه آگاه کرد که سجّین چیست؟

کتابی است رقم زده و نوشته شده.

وای در آن هنگام (و هنگامه) بر تکذیب‌کنندگان!

آنان که با روز جزا (همان را) تکذیب می‌کنند.

و جز هر تجاوزپیشه‌ی گناهکاری به آن تکذیب نمی‌کند.

هنگامی که آیاتمان بر او خوانده شود، گوید: « (این‌ها) بافته‌ها و افسانه‌های پیشینانتان است.»

هرگز (نه چنان است)! بلکه آنچه مرتکب می‌شده‌اند زنگار بر دل‌هایشان بسته است.

هرگز (نه چنان است)! بلکه آنان بی‌گمان در آن روز، از پروردگارشان سخت محجوبند.

سپس بی‌چون، آنان جهنم را بی‌امان گیرانده‌اند.

سپس (به ایشان) گفته می‌شود: «این (همان) است که به آن تکذیب می‌کردید.»

هرگز (نه چنان است)! همواره کتاب نیکان به‌راستی در (ژرفای) علیّون است.

و چه (چیز) تو را شناساند (که) علیّون چیست؟

کتابی است رقم زده شده.

مقربان آن را مشاهده می‌کنند.

بی‌گمان نیکوکاران همواره در (ژرفای) نعمت پریار (الهی) اند.

بر تخت‌ها (نشسته) می‌نگرند.

در چهره‌هایشان طراوت نعمت (بهشت) را می‌شناسی.

از باده‌ای مَهر زده شده نوشانیده شوند.

(باده‌ای که) مَهر آن، مشک است، و در این (نعمت‌ها) کوشندگان در پیشگیری (از دیگران) باید از یکدیگر پیشی گیرند.

و ترکیبش از (بلندای) چشمه‌ای سر‌اشیب است.

چشمه‌ای را که نزدیک‌شدگان (به خدا) از آن می‌نوشند.

کسانی که گناه می‌کردند، همواره از (کار) آنان که ایمان آورده بودند ریشخند می‌زدند.

و چون بر ایشان می‌گذشتند، (به مسخره) اشاره‌(ی چشم و ابرو) با هم ردّ و بدل می‌کردند.

و هنگامی که نزد خانواده‌(های) خود باز می‌گشتند، به شوخ‌طبعی می‌پرداختند.

و هنگامی که مؤمنان را می‌دیدند، می‌گفتند: «اینان بی‌امان گمراه‌انند.»

و حال آنکه آنان (به عنوان) نگهبانانی بر اینان فرستاده نشده‌اند.

پس امروز، کسانی که ایمان آوردند از (کار) کافران می‌خندند.

عَلَىٰ الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ

هَلْ تُؤِيبُ الْكَفَّارُ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ

۳۶

۸۴. انشقاق	الْإِنْشِقَاقُ: شکافتن	مکی	۲۵ آیه
------------	------------------------	-----	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ

۱
حزب
۲۳۶
۵۲۶ر

وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ

۲

وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ

۳

وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ

۴

وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ

۵

يَتَأْتِيهَا الْإِنْسُنُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدْحًا فَمُلَاقِيهِ

۶

فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ وَبِمِينِهِ

۷

فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا

۸

وَيَنْقَلِبُ إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا

۹

وَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ

۱۰

فَسَوْفَ يَدْعُوا ثُبُورًا

۱۱

وَيُصَلِّي سَعِيرًا

۱۲

إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا

۱۳

إِنَّهُ ظَنَّ أَن لَّنْ يَحُورَ

۱۴

بَلَىٰ إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِ بَصِيرًا

۱۵

فَلَا أَقْسِمُ بِالْشَّفَقِ

۱۶

وَاللَّيْلِ وَمَا وَسَقَ

۱۷

وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ

۱۸

لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَن طَبَقٍ

۱۹

فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

۲۰

وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ ۝

۲۱
سجده
مستحب

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُكْذِبُونَ

۲۲

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ

۲۳

فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

۲۴

إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ

۲۵

بر تخت‌ها(ی خود نشسته و) نظاره می‌کنند.

(با این جریان) آیا کافران به پاداش نیک! آنچه می‌کرده‌اند رسیده‌اند؟

آن‌گاه که آسمان از هم بشکافتد.

و پروردگارش را فرمان برد و (چنان) سزد.

و آن‌گاه که زمین کنشیده شود،

و آنچه را در درون دارد برون افکند و تهی گردد.

و پروردگارش را فرمان برد و (چنان) سزد.

هان ای انسان! بی‌گمان تو سوی پروردگار خود در تلاشی. پس او را ملاقات‌کننده‌ای.

پس اما کسی که کارنامه‌اش به دست راستش داده شود،

پس در آینده‌ای زود با او حسابی آسان شود.

و شادمان سوی کسانش باز گردد.

و اما کسی که کارنامه‌اش (از) پشت سرش به او داده شود،

پس در آینده‌ای دور هلاک و تباهی (خویش) را (همی) خواهد.

و آتشی زبانه‌دار بیفزورد.

او بی‌گمان در (میان) خانواده‌ی خود شادمان بود.

او همانا پنداشت که هرگز حیرت‌زا بر نخواهد گشت.

آری، همواره پروردگارش به او بینا بود.

پس به روشنیِ میانه‌ی روز و شب سوگند نمی‌خورم.

سوگند به شب و آنچه (شب) فرو پوشاند.

و سوگند به ماه، چون بدرتمام شود.

بی‌چون و بی‌امان از حالی به حالی بر خواهید نشست.

پس آنان را چیست (که) ایمان نمی‌آورند؟

و (چرا) چون بر آنان قرآن تلاوت شود به‌راستی (برایش) سجده [؛خشوع] نمی‌کنند؟

(نه!) بلکه آنان که کفر ورزیده‌اند، (به آن همان را) تکذیب می‌کنند.

و خدا به آنچه در پنهان نگاه می‌دارند داناتر است.

پس آنان را به عذابی دردناک نوید ده.

مگر کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته(ی ایمان) کرده‌اند، (که) آنان را پاداشی بی‌مَنّت و ناگسستی خواهد بود.

۱۵۳۷	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ	سوگند به آسمان دارای کاخ‌ها.
۲	وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ	و سوگند به روز موعود [؛قیامت].
۳	وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ	و سوگند به گواه و گواهی‌شونده.
۴	قُتِلَ أَصْحَابُ الْأُخْدُودِ	مرگ بر آدم‌سوزان زمینِ شکافدار .
۵	النَّارِ ذَاتِ الْوُوقُودِ	آتش مایه‌دار و گیرانهِی انبوه.
۶	إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ	چون آنان بر بلندای آن نشسته‌اند.
۷	وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ	و ایشان بر آنچه بر (سر و سامان) مؤمنان می‌آوردند، گواهانند.
۸	وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ إِلَّا أَن يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ	و از آنان عیبی انتقام‌آور نگرفته بودند، جز اینکه (آنان) به خدای عزیز ستوده ایمان آوردند.
۹	الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ	کسی (که) فرمانروایی آسمان‌ها و زمین از اوست، و خدا بر هر چیزی بسیار گواه است.
۱۰	إِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوا فَلَهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابُ الْحَرِيقِ	بی‌امان کسانی که مردان و زنان مؤمن را به آتش در کشیده، سپس توبه نکردند، برایشان عذاب جهنم است و ایشان را عذاب بس سوزان است.
۱۱	إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۚ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيرُ	بی‌گمان کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته(ی ایمان) کردند، برایشان باغ‌هایی (با درختان) سردرهم است که از زیر (درختان)شان نهرها روان است؛ این است (همان) کامیابی سالم بزرگ.
۱۲	إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ	بهراستی حمله‌ی پروردگارت سخت سنگین است.
۱۳	إِنَّهُ هُوَ يُبْدِي وَيُعِيدُ	همواره (هم)اوست که (آفرینش را) می‌آغازد و (هم او) باز می‌گرداند.
۱۴	وَهُوَ الْغَفُورُ الْودُودُ	و اوست بس پوشنده‌ی (گناهان و نقصان‌ها و) بسی دوستدار (مؤمنان).
۱۵	ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ	صاحب عرش و دارای کرامت و رحمتی گشاده (در عرش و فرش).
۱۶	فَعَالٌ لِّمَا يُرِيدُ	آنچه می‌خواهد (نسبت به آن) فعال است.
۱۷	هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ	آیا تو را حدیث سپاهیان آمد؟
۱۸	فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ	(سپاهیان) فرعون و ثمود.
۱۹	بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ	بلکه آنان که کافر شده‌اند در (ژرفای) تکذیبند.
۲۰	وَاللَّهُ مِنْ وَرَائِهِم مَّحِيطٌ	حال آنکه خدا از پشتشان (بر ایشان) محیط است.
۲۱	بَلْ هُوَ قُرْءَانٌ مَّجِيدٌ	بلکه آن قرآنی، با کرامتی گشاده است،
۲۲	فِي لَوْحٍ مَّحْفُوظٍ	(که) در لوحی [؛جایگاهی آشکار] محفوظ است.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ	سوگند به آسمان و فرودآینده(ای) از آن.
۲	وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ	و چه فهماندت که آن فرودآینده چیست؟
۳	النَّجْمُ الثَّاقِبُ	اختر فروزان سوراخ‌کن.
۴	إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ	هیچ کس نیست مگر اینکه در آن هنگام (و هنگامه)، نگاهبانی (ربانی) بر او (گماشته شده) است.
۵	فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ	پس انسان باید بنگرد که از چه آفریده شده است؟
۶	خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ	از آبی‌چهنده آفریده شده،
۷	يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ	(که) از مُلَب (مرد) و از میان استخوان‌های سینه(ی زن)، برون می‌آید.
۸	إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ	همواره او [خدا] بر باز گردانیدن وی به‌راستی تواناست.
۹	يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ	آن روز که رازها فاش شوند،
۱۰	فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ	پس برای او [انسان و...] نه هیچ نیرویی است و نه هیچ یاورى.
۱۱	وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ	سوگند به آسمان دارای (حالت) بازگردانیدن (امانت‌ها) و بازگشتن (به حالت گازی نخستین).
۱۲	وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ	و سوگند به زمین شکافدار (آماده‌ی کِشت).
۱۳	إِنَّهُ لَقَوْلُ فَصْلٍ	(که) همانا این قرآن بی‌گمان گفتاری قاطع و جداکننده(ی حق از باطل) است.
۱۴	وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ	و آن (هرگز) شوخی نیست.
۱۵	إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا	آنان بی‌امان دست به نیرنگی بزرگ می‌زنند.
۱۶	وَأَكِيدُ كَيْدًا	و (من نیز برابرشان) دست به نیرنگی بزرگ می‌زنم.
۱۷	فَمَهْلِ الْكَافِرِينَ أَمْهَلُهُمْ رُوَيْدًا	پس کافران را مهلت ده و اندکی آنان را به حال خود واگذار.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى	نام پروردگار –والاترین– خود را به پاکی بستای.
۲	الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّى	همان که آفرید، پس سامان بخشید.
۳	وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَى	و آن که اندازه‌گیری کرد، پس راهنمایی نمود.
۴	وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَى	و کسی که چراگاه را برون آورد.
۵	فَجَعَلَهُ غُثَاءً أَحْوَى	پس (از چندی) آن را خاشاکی تیره‌گون گردانید.
۶	سَنُقَرِّبُكَ فَلَا تَنْسَى	ما به زودی تو را خواننده(ی آیات وحیانی) خواهیم کرد، پس (آن را) فراموش نمی‌کنی.
۷	إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى	جز آنچه (را) خدا خواسته (که برایت نخواند). همواره او آشکار و آنچه را که نهان است می‌داند.
۸	وَنُيَسِّرُكَ لِلْيُسْرَى	و (کار) تو را برای (بیمودن) آسان‌ترین راه آسان کنیم.
۹	فَذَكِّرْ إِنْ نَفَعَتِ الذِّكْرَى	پس به یاد(شان) آور، اگر یادواره سودمند است.
۱۰	سَيِّدَ كُرٍّ مِّنْ يَحْشَى	آن کس که بهراسد، زودا به‌راستی پند گیرد.
۱۱	وَيَتَجَنَّبُهَا الْأَشْقَى	و شقی‌ترین (مکلفان) خود را از آن با کوشش، دور کند.
۱۲	الَّذِي يَصِلَى النَّارَ الْكُبْرَى	کسی که آتشی بزرگ را شعله زند.
۱۳	ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى	سپس در آن نه بمیرد و نه زندگی کند.
۱۴	قَدْ أَفْلَحَ مَن تَزَكَّى	به‌راستی رستگار کرد آن کس که خود را بسی پاک گرداند.
۱۵	وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّى	و نام پروردگارش را یاد کرد، پس نماز گزارد.

بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا

وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ

إِنَّ هَٰذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَىٰ

صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ

۸۸. غاشیہ	الْغَاشِيَةِ: غاشیہ	مکی	۲۶ آیہ
-----------	---------------------	-----	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْعَٰثِيَةِ

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ خَٰشِعَةٌ

عَامِلَةٌ نَّاصِبَةٌ

تَصَلَّىٰ نَارًا حَامِيَةً

تُسْقَىٰ مِنْ عَيْنٍ عَٰنِيَةٍ

لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ ضَرِيعٍ

لَّا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاعِمَةٌ

لِّسَعْيِهَا رَاضِيَةٌ

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ

لَّا تَسْمَعُ فِيهَا لَغِيَةً

فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ

فِيهَا سُرُرٌ مَّرْفُوعَةٌ

وَأَكْوَابُ مَوْضُوعَةٌ

وَنَمَارِقُ مَصْفُوعَةٌ

وَزَرَاجِي مَبْثُوثَةٌ

أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ

وَالِى السَّمَآءِ كَيْفَ رُفِعَتْ

وَالِى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ

وَالِى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ

فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ

لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَيْطِرٍ

إِلَّا مَنْ تَوَلَّىٰ وَكَفَرَ

فَيُعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ

إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ

ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ

بلکہ (شما) زندگی دنیا را (بر آخرت) بر می‌گزینید.

حال آنکه آخرت نیکوتر و پایدارتر است.

بی‌گمان در صحیفه‌های گذشته (همچنان) این (وحی) موجود است؛

(در) صحیفه‌های ابراهیم و موسی.

در چنان روزی، چهره‌هایی زی‌بوند؛

تلاش‌کننده‌ی رنج‌برنده‌اند؛

آتشی بس سوزان را شعله زنند؛

از چشمه‌ای داغ (و) جوشان لبریز، نوشانیده شوند؛

خوراکی جز آنچه به تضرعشان آورَد ندارند؛

(خوراکی که) نه فربه کند و نه از گرسنگی بی‌نیاز کند؛

در آن روزگاران چهره‌هایی شادابند؛

برای کوشش خود خشنودند؛

در بهشتی بالا و والایند؛

سخن بیهوده‌ای در آنجا نشنوند؛

در آن چشمه‌ای روان است؛

در آن تخت‌هایی بلند است؛

و قدح‌هایی بی‌دسته نهاده شده؛

و نازبالش‌هایی پهلوی هم، چیده شده؛

و فرش‌هایی (زربفت)، پراکنده و گسترده.

آیا پس به شتر نمی‌نگرند، (که) چگونه آفریده شده؟

و سوی آسمان که چگونه برافراشته شده؟

و سوی کوه‌ها که چگونه (بر زمین) نصب شده‌اند؟

و به زمین که چگونه گسترده شده؟

پس یادآور باش که تو، تنها، یادآورنده‌ای (و)

بر آنان تسلطی نداری.

مگر کسی که روی گردانید و کفر ورزید.

پس خدا او را به بزرگ‌ترین عذاب تعذیب کند.

بی‌گمان بازگشت آنان تنها سوی ماست.

سپس حسابشان بی‌امان تنها بر ماست.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالْفَجْرِ	سوگند به سپیده‌دم؛
۲	وَلَيَالٍ عَشْرٍ	و به شب‌هایی ده‌گانه (مانند ده شب اول ذیحجه)؛
۳	وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ	و به جفت و تاق [آفریدگان و آفریدگار، همانند و بی‌مانند].
۴	وَاللَّيْلِ إِذَا يَسِرِ	و به شب، هنگامی که سیر می‌کند.
۵	هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرِ	آیا در این، برای خردمندی خویشتن‌دار (نیاز به) سوگندی است؟
۶	أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ	مگر ندیدی که پروردگارت با عادیان (نخستین) چه کرد؟
۷	إِرمَ ذَاتِ الْعِمَادِ	(با) عمارات ستون‌دار اِرم.
۸	الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبَلَدِ	آن که ماندش در شهرها ساخته نشده؟
۹	وَتَمُودَ الَّذِي جَابُوا الصَّخَرَ بِالْوَادِ	و (با) تمودیان، همانان که در گودی، تخته‌سنگ‌ها را بریدند؟
۱۰	وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ	و (با) فرعون، صاحب (خرگاه‌ها و کاخ‌ها و) میخ‌های بلند.
۱۱	الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبَلَدِ	همانان که در شهرها به طغیان سر برافراشتند.
۱۲	فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ	پس در آنها بسی فساد کردند.
۱۳	فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ	پس پروردگارت بر (سروسامان)شان تازیانه‌ی عذابی فرو نواخت.
۱۴	إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ	بی‌گمان پروردگارت بی‌امان در کمین (آنان) است.
۱۵	فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ	پس اما انسان، هنگامی که پروردگارش وی را بیازماید و گرامیش بدارد، و نعمت به او دهد، گوید: «پروردگارم مرا گرامی داشته است.»
۱۶	وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهْنَنِ	و اما هنگامی که بیازمایدش، پس روزی‌اش را بر او تنگ گرداند، گوید: «پروردگارم به من اهانت کرده است.»
۱۷	كَلَّا بَلْ لَا تُكْرِمُونَ الْيَتِيمَ	هرگز نه (چنین و نه چنان است)! بلکه یتیم را گرامی نمی‌دارید؛
۱۸	وَلَا تَحْضُونَ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ	و بر خوراک (دادن به) بینوا (همدیگر را) بر نمی‌انگیزید؛
۱۹	وَتَأْكُلُونَ التُّرَاثَ أَكْلًا لَّمًّا	و میراث را چپاول‌گرانه می‌خورید؛
۲۰	وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا	و مال را دوست می‌دارید، دوست‌داشتنی بسیار.
۲۱	كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا	هرگز (نه چنان است)! آن‌گاه که زمین، در هم کوبیده شود کوبیده‌شدنی،
۲۲	وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا	و پروردگارت با فرشتگان (کارگزار) صف‌اندرصف آیند،
۲۳	وَجِئَاءَ يَوْمَيْهِمِ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ وَأَنَّى لَهُ الدِّكْرَى	و جهنم در آن هنگام (هنگامه) آورده شود، آن روز است که انسان (حق را) به خوبی یاد آورد. و کجا و کی برایش جای یادواره است؟

يَقُولُ يَلَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي

۲۵

فَيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابُهُ أَحَدٌ

۲۶

وَلَا يُوثِقُ وَثَاقُهُ أَحَدٌ

۲۷

يَأْتِيَتْهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ

۲۸

أَرْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً

۲۹

فَادْخُلِي فِي عِبَادِي

۳۰

وَادْخُلِي جَنَّتِي

<div> <div><div>۹۰.</div></div> <div> <div>بلد</div> <div>الْبَلَد: شهر</div> <div>مکی</div> <div>۲۰ آیه</div> </div> </div>
--

۱
حزب
۲۳۸
۵۳۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ

۲

وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ

۳

وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدَ

۴

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ

۵

أَيَحْسَبُ أَنْ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ

۶

يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَالًا لُبَدًا

۷

أَيَحْسَبُ أَنْ لَمْ يَرَهُ أَحَدٌ

۸

أَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ

۹

وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ

۱۰

وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ

۱۱

فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ

۱۲

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ

۱۳

فَكَ رَقَبَةً

۱۴

أَوْ إِطْعَمٌ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ

۱۵

يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ

۱۶

أَوْ مَسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ

۱۷

ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا

بِالْمَرْحَمَةِ

۱۸

أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ

۱۹

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ

۲۰

عَلَيْهِمْ نَارٌ مُّؤَصَّدَةٌ

گوید: «کاش برای زندگانی (اصلی) خود (چیزی) پیش فرستاده بودم.»

پس در این هنگام (و هنگامه) هیچ کس همچون عذاب کردن او، عذاب نکند.

و هیچ‌کس (هم) چون در بند کشیدن او، در بند نکشد.

هان ای نفس مطمئنه[:آرمیده]!

خشنود (از خدا) و خوشایند سوی پروردگارت باز گرد.

پس در میان بندگان ویژه‌ام در آی،

و در بهشت ویژه‌ام داخل شو.

<div> <div><div>۹۰.</div></div> <div> <div>بلد</div> <div>الْبَلَد: شهر</div> <div>مکی</div> <div>۲۰ آیه</div> </div> </div>
--

به این شهر [:مکه] سوگند نمی‌خورم.

حال آنکه تو در این شهر جای داری، یا حرمتت در آن هتک شده.

سوگند(م) به پدری (هم‌چون محمد) است. و (نیز) آن (فرزندانی) که تولید کرده.

به‌راستی انسان را در (ژرفای) سختی(اش) به‌درستی آفریدیم؟

آیا پندارد (که) هیچ کس هرگز بر او دست نتواند یافت؟

گوید: «مالی انباشته را تباه کردم.»

آیا پندارد که هیچ کس او را ندیده است؟

آیا برایش دو چشم ننهادیم،

و زبانی و دو لب؟

و هر دو راه (خیر و شر) را در بلندای نمایانشان بدو ننمودیم؟

پس هرگز نخواست از گردنه(ی عاقبت‌نگر) با کوشش و کاوش بالا رود.

و چه شناساندت (که آن) گردنه چیست؟

در بندی را (از گرفتاری و بندش) آزاد کردن،

یا در روز گرسنگی‌ای سخت، طعامی دادن،

یتیمی خویشاوند را،

یا بینوایی خاک‌نشین را.

یا بینوایی خاک‌نشین را.

سپس از (زمره‌ی) کسانی بوده که گرویده‌اند و یکدیگر را به شکیبایی و مرحمت سفارش کرده‌اند.

اینانند راستان و برکت‌یافتگان.

و کسانی که به انکار (و انگار) نشانه‌های ما پرداخته‌اند، آنانند (ناخجستانگان: شوم‌زدگان).

بر (سر و سامان)شان آتشی سرپوشیده – هم‌چون طبقه‌ای – احاطه دارد.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا	سوگند به خورشید و میان‌روزش.
۲	وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَّهَا	سوگند به ماه هنگامی که از پیش می‌رود.
۳	وَالنَّهَارِ إِذَا جَلَّهَا	سوگند به روز هنگامی که خورشید را نمایان کند.
۴	وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَاهَا	سوگند به شب هنگامی که چون پرده بر آن پوشد.
۵	وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنَاهَا	سوگند به آسمان و آنچه آن را سازمان و سامان داد.
۶	وَالْأَرْضِ وَمَا طَحَاهَا	سوگند به زمین و آنچه که آن را گشاده کرد و به حرکت درآورد.
۷	وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا	سوگند به نَفْسِی و آنچه سازمانش داد.
۸	فَالْهَمَّهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا	پس پلیدکاری و پرهیزگاریش را به او الهام کرد.
۹	قَدْ أَفْلَحَ مَنْ رَكَّهَا	(که) هر کس نفسش را پاک گردانید، به‌راستی رستگار کرد.
۱۰	وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّهَا	و هر کس آلوده‌اش ساخت، همواره زیان کرد.
۱۱	كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا	ثمودیان با طغیانشان به تکذیب پرداختند،
۱۲	إِذِ انْتَبَعَثَ أَشْقَاهَا	چون شقی‌ترینشان برانگیخته شد.
۱۳	فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا	پس فرستاده‌ی خدا به آنان گفت: «زنهار! ماده شتر خدا را و (نوبت) آب خوردنش را (حرمت نهید).»
۱۴	فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذَنبِهِمْ فَسَوَّاهَا	پس دروغزنش خواندند و آن (ماده شتر) را پی کردند. پس پروردگارشان به (سزای) گناهشان بر (سر و سامان)شان هلاکتی پراضطراب فرو فرستاد. پس (دوباره شتر را زنده کرد) و سامانش داد.
۱۵	وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا	و از پی‌آمد کار خویش، بیمی نمی‌دارد.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰ	سوگند به شب هنگامی که پرده افکند.
۲	وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰ	و سوگند به روز هنگامی که جلوه‌گری کند.
۳	وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ	و سوگند به آن چه نر و ماده را آفرید.
۴	إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَّىٰ	(که) همانا کوشش‌تان پراکنده است.
۵	فَأَمَّا مَنْ أَعْطَىٰ وَاتَّقَىٰ	پس اما آن کس که (حق را) داد و (از ناحق) پروا داشت،
۶	وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَىٰ	و به نیکوترین زندگی تصدیق کرد،
۷	فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْيُسْرَىٰ	به زودی او را برای آسان‌ترین (زندگی)، راهوار و آسان کنیم.
۸	وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَىٰ	و اما آن کس که بخل ورزید و خود را بی‌نیاز دید،
۹	وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَىٰ	و نیکوترین (زندگی) را تکذیب کرد،
۱۰	فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْعُسْرَىٰ	به زودی او را برای سخت‌ترین (زندگی)، راهوار و آسان کنیم.
۱۱	وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّىٰ	و هنگامی که سقوط کرد، (دیگر) مالش به کارش نیاید.
۱۲	إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَىٰ	همواره تنها بر (عهده‌ی) ما بی‌شک هدایت‌گری است.
۱۳	وَإِنَّ لَنَا لَلْآخِرَةَ وَالْأُولَىٰ	و به‌راستی دنیا و آخرت به‌درستی از ماست.
۱۴	فَأَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّىٰ	پس شما را به آتشی زبانه‌دار هشدار دادم.

لَا يَصْلَحُهَا إِلَّا الْأَشَقَى

جز شقی‌ترین (مکلفان) آن را نیفزود.

الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّى

کسی که تکذیب کرد و رخ برتافت.

وَسَيَجْزِيهَا الْأُنْقَى

و زودا (که) پرهیزگارترین (مکلفان) از آن به شایستگی دور داشته خواهد شد.

الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى

کسی که مال خود را می‌دهد، در حالی که خود را پاک می‌کند.

وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَى

و برای احدی نزد او نعمتی دارای پاداش نیست.

إِلَّا أُبْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَى

جز خواستن رضای پروردگارش که بسی برتر است (منظوری ندارد).

وَلَسَوْفَ يَرْضَى

و همانا در آینده‌ای دور، خشنود خواهد شد.

۹۳. ضحی

الضُّحَى: روشنایی روز

مکی

۱۱ آیه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالضُّحَى

سوگند به روشنایی میان روز؛

وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَى

و سوگند به شب چون به نیمه رسید؛

مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَى

(که) پروردگارت تو را وانگذاشته و دشمن نداشته است.

وَلِلْآخِرَةِ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْأُولَى

و همانا (زندگی) آخرین برای تو از (زندگی) نخستین بهتر است.

وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَى

و در آینده‌ای دور، پروردگارت همواره تو را (رحمت بی‌زحمت رسالتی) اعطا خواهد کرد، پس خوشنود گردی.

أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَى

مگر نه (اینکه) تو را یتیم یافت، پس پناه داد؟

وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَى

و تو را سرگشته‌ای یافت، پس هدایت کرد؟

وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَى

و تو را عیال‌وار یافت، پس بی‌نیاز گردانید؟

فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ

پس اما یتیم را خوار و زار مکن.

وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ

و اما سائل را پس (هرگز) بانگ مزن.

وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ

و اما به وسیله‌ی نعمت پروردگارت، پس (آن را) بازگو کن.

۹۴. انشراح

الْشَّرْح: گشایش

مکی

۸ آیه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ

آیا سینه‌ات را برایت نگشادیم؟

وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ

و بار گرانت را از دوشت بر نداشتیم؟

الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ

(باری گران) که پشتت را شکسته.

وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ

و نامت را برایت بلند گردانیدیم؟

فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا

پس به‌راستی با دشواری، آسانی است.

إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا

به‌درستی با دشواری، آسانی است.

فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ

پس چون (از کار رسالتت) فراغت یافتی، (برای خود جایگزینی) نصب کن.

وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَأَرْعَبْ

و با اشتیاق، سوی پروردگارت روی آر.

۹۵. تین	التَّيْنِ: انجیر	مکی	۸ آیه
---------	------------------	-----	-------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالَّتَيْنِ وَالزَّيْتُونِ

۱
۵۳۷

وَطُورِ سِينِينَ

۲

وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ

۳

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ

۴

ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ

۵

إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ

۶

فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدَ بِالِّدِينِ

۷

أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ

۸

۹۶. علق	الْعَلَقُ: خون بسته	مکی	۱۹ آیه
---------	---------------------	-----	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ

۱
۵۳۸

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ

۲

أَقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ

۳

الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ

۴

عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ

۵

كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَيْطَغَى

۶

أَنْ رَّءَاهُ أَسْتَغَى

۷

إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الرُّجْعَى

۸

أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَى

۹

عَبْدًا إِذَا صَلَّى

۱۰

أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَى الْهُدَىٰ

۱۱

أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَىٰ

۱۲

أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ

۱۳

أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَىٰ

۱۴

كَلَّا لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ لَنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ

۱۵

نَاصِيَةٍ كَذِبَةٍ خَاطِئَةٍ

۱۶

فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ

۱۷

سَدْعُ الزَّبَانِيَةِ

۱۸

كَلَّا لَا تُطِعْهُ وَأَسْجُدْ وَاقْتَرِبْ ۝

۱۹
سجده واجب

سوگند به انجیر و زیتون.

و سوگند به طور سینا.

و سوگند به این شهر [مکه‌ی مکرمه] پر از امن.

(که) به‌راستی انسان را بی‌گمان در نیکوترین سازمان آفریدیم.

سپس او را به پست‌ترین پست‌ها بازگردانیدیم.

مگر کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته‌(ی ایمان) کردند، که برایشان پاداشی بی‌منت و بی‌پایان است.

پس چه چیز تو را پس از این به تکذیب دین وادار (و بدبین) می‌کند.

آیا خدا حاکمترین داوران نیست؟

بخوان به نام پروردگارت که آفرید.

انسان را از علق [میلیون‌ها آویزه‌ی منی] آفرید.

بخوان و پروردگار تو کریم‌ترین است.

کسی که با قلم آموزش داد.

آنچه را که انسان نمی‌دانست به او آموزش داد.

چنان نیست (که انسان سرنهد). همواره انسان بی‌گمان سرکشی می‌کند،

که خود را بی‌نیاز دید.

بی‌امان بازگشت(شان) سوی پروردگار تو است.

آیا دیدی آن کس را که باز می‌داشت؛

بنده‌ای را آن‌گاه که نماز می‌گزارد؟

آیا دیدی اگر آن بنده بر هدایت، راهوار و استوار بوده،

یا (دیگران را هم) به پرهیزگاری واداشته؟

آیا دیدی اگر (این) بازداشته شده به تکذیب پردازد و روی برگرداند (چه کیفری در پیش دارد)؟

مگر ندانست که خدا همواره می‌بیند؟

زنهار! اگر به‌راستی باز نایستد، پیشانیش را بی‌امان سخت بگیریم؛

(همان) پیشانی دروغزنِ خطاکار را.

پس باید گروه ویژه‌ی خود را بخواند.

به زودی آتش‌بانان را فراخوانیم.

زنهار! فرمانش مبر و سجده کن و برای قرب الهی کاوش و پویش نمای.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ	ما بی‌گمان این (قرآن) را در شب قدر نازل کردیم.
۲	وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ	و چه فهمانیدت (که) شب قدر چیست؟
۳	لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ	شب قدر از هزار ماه بهتر است.
۴	تَنْزِيلُ الْمَلَكِ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِم مِّن كُلِّ أَمْرٍ	در آن (شب) فرشتگان، با روح [سرپرست فرشتگان] به فرمان پروردگارشان، از هر فرمانی، چیزی و کاری (که مقرر شده) فرود آیند.
۵	سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطَلَعِ الْفَجْرِ	آن (شب) تا درخشش شکاف صبحگاهان، صلح و سلام است.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ مُنْفَكِينَ حَتَّىٰ تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ	کافران –از اهل کتاب و مشرکان– (از انحرافشان) دست‌بردار نبودند تا ایشان را حجتی آشکار آید.
۲	رَسُولٌ مِّنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُّطَهَّرَةً	فرستاده‌ای از جانب خدا که بر آنان صحیفه‌هایی بسی پاک شده‌ی [و:حیانی] را تلاوت کند.
۳	فِيهَا كُتِبَ قِيمَةُ	در آنها نوشته‌هایی استوار، پای‌برجا و پر بهاست.
۴	وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَةُ	و اهل کتاب دستخوش پراکندگی نشدند، مگر پس از آنکه ایشان را (برهان) آشکار آمد.
۵	وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقِيَمَةِ	و فرمان نیافتند جز اینکه خدا را بپرستند، حال آنکه دین (خود) را برای او خالص‌کننده‌اند (و) از غیر خدا رویگرداننده‌اند و نماز را بر پا بدارند و زکات را بدهند. و دین استوار، پربها و پایدار همین است.
۶	إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَٰئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ	بی‌امان کسانی از اهل کتاب که کفر ورزیده‌اند –و (نیز) مشرکان – در آتش دوزخند، حال آنکه در آن ماندگارند؛ اینانند، (هم)ایشان بدترین آفریدگان.
۷	إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ	بی‌گمان کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته‌ی (ایمان) کردند، اینان، (هم)ایشان بهترین آفریدگاند.

جَزَاؤُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّتْ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَلِيدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ حَشِيَ رَبَّهُ وَ

۹۹. زلزال	الزَّلْزَلَةُ: زلزله	مدنی	۸ آیه
-----------	----------------------	------	-------

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا	هنگامی که زمین به لرزش ویژه‌اش لرزانیده شود،
۲	وَأُخْرِجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا	و زمین بارهای سنگین خود را (از درونش) برون افکند،
۳	وَقَالَ الْإِنْسَنُ مَا لَهَا	و انسان گوید: «زمین را چه شده است؟»
۴	يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا	در این هنگام (و هنگامه) زمین خبرهای خود را بازگو کند.
۵	بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَى لَهَا	بدان سبب که پروردگارت به‌راستی برایش وحی کرده است.
۶	يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِيُرَوْا أَعْمَلَهُمْ	در آن هنگام (و هنگامه)، مردمان از گورهایشان –به حال پراکندگی– صادر (و بیرون رانده) شوند، تا کارهایشان به آنان نشان داده شود.
۷	فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ	پس هر کس هم‌وزن ذره‌ای نیکی کند، همان را خواهد دید.
۸	وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ	و هر کس هم‌وزن ذره‌ای بدی کند همان را خواهد دید.

۱۰۰. عادیات	الْعَادِيَات: دوندگان	مکی	۱۱ آیه	۲ صفحه
-------------	-----------------------	-----	--------	--------

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالْعَدِيَّتِ صُبْحًا	سوگند به دوندگان– نفس‌زنان– با صدایی بلند.
۲	فَالْمُورِيَّتِ قَدْحًا	پس (سوگند به) به افروزندگان آتش در حال جهش.
۳	فَالْمُغِيرَاتِ صُبْحًا	پس (سوگند به) هجوم‌کنندگان ناگهان (در) صبحگاهان.
۴	فَأَثَرُنَ بِهِ نَقْعًا	پس با آن (یورش)، گردی برانگیختند.
۵	فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا	پس بدان (هجوم)، در دل گروهی درآمدند.
۶	إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ	(که) انسان بی‌امان برای پروردگارش سخت ناسپاس است.
۷	وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ	و او خود همواره بر این (ناسپاسی) همی گواه است.
۸	وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ	و بی‌چون او سخت شیفته‌ی مال است.
۹	أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ	پس مگر نمی‌داند هنگامی که آنچه در گورهاست برانگیخته و بیرون ریخته گردد،

پاداششان نزد پروردگارشان باغ‌هایی (با درختان) سردرهم جاودان است، که از زیر (درختان)شان، نهرها روان است. جاودانه و بی‌پایان در آن همی می‌مانند. خدا از آنان خشنود است و (آنان نیز) از او خشنودند. این (پاداش) برای کسی است که دلباخته‌ی پروردگارش بوده با بزرگداشتش (از او) بهراسد.

وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ

و آنچه در سینه‌هاست به‌خوبی برون آورده شود؟

إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَئِذٍ خَبِيرٌ

۱۱

۱۰۱ . قارعه	القَارِعَةُ: کوبنده	مکی	۱۱ آیه
-------------	---------------------	-----	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
القَارِعَةُ

۱

ر۵۴۳

کوبنده!

مَا الْقَارِعَةُ

۲

چیست کوبنده؟

وَمَا أَذْرَكَ مَا الْقَارِعَةُ

۳

و چه فهمانیدت (که) کوبنده چیست؟

يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ

۴

روزی که مردم همچون پروانه پراکنده‌اند،

وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ

۵

و کوه‌ها مانند پشم زده‌شده‌اند.

فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ

۶

پس اما هر کس میزان‌هایش سنگین بود،

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ

۷

هم(او) در زندگی‌ای خوشایند است.

وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ

۸

و اما هر که میزان‌هایش سبک بود،

فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ

۹

محور و مقصدش پرتگاهی آتشین است.

وَمَا أَذْرَكَ مَا هِيَ

۱۰

و چه فهمانیدت (آن) پرتگاه چیست؟

نَارٌ حَامِيَةٌ

۱۱

آتشی است سوزنده و گدازنده.

۱۰۲ . تکاثر	التَّكَاثُرُ: افتخار به زیادی ثروت	مکی	۸ آیه
-------------	------------------------------------	-----	-------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْهَيْكُمُ التَّكَاثُرُ

۱

ر۵۴۴

تفاخر به افزون‌طلبی، شما را (به خود واداشته و) از خدا باز داشته.

حَتَّى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ

۲

تا گذارتان به گورستان‌ها رسید.

كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ

۳

هرگز (نه چنان است)! در آینده [بررخ] خواهید دانست.

ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ

۴

سپس هرگز (نه چنان است)! در آینده [رستاخیز] خواهید دانست.

كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ

۵

هرگز چنین نیست، اگر علم‌الیقین دارید!

لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ

۶

بی‌گمان دوزخ را بی‌امان می‌بینید.

ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ

۷

سپس آن را بی‌چون به عین‌الیقین همواره خواهید دید.

ثُمَّ لَتُسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ

۸

سپس به‌راستی در آن هنگام (و هنگامه) از نعمت (پروردگارتان) بی‌امان پرسیده خواهید شد.

۱۰۳ . عصر	الْعَصْرُ: روزگار	مکی	۳ آیه
-----------	-------------------	-----	-------

۱ ر۵۴۵	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالْعَصْرِ	سوگند به عصر [؛ فشار و زمان فشار زیان‌بار یا سودمند].
۲	إِنَّ الْإِنْسَانَ لِفِي خُسْرٍ	(که) انسان بی‌گمان در (ژرفای) زیان است.
۳	إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَّصَوْا بِالصَّبْرِ	مگر کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته(ی ایمان) کرده و همدیگر را به حق سفارش کردند و یکدیگر را به شکیبایی سفارش نمودند.

۱۰۴ . همزه	الْهُمَزَةُ: عیب‌جو	مکی	۹ آیه
------------	---------------------	-----	-------

۱ ر۵۴۶	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ	وای بر هر کوشای در غیبت‌گویی (و) عیب‌جویی!
۲	الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ	آن کس که مالی گرد آورد و بر شمردش.
۳	يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ	پندارد که مالش او را ماندگار کرده.
۴	كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ	هرگز (نه چنان است)! همواره در آتش خردکننده همی فروافکنده خواهد شد.
۵	وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحُطَمَةُ	و چه فهمانیدت (که) آن آتش خردکننده چیست؟
۶	نَارُ اللَّهِ الْمَوْقَدَةُ	آتش افروخته‌ی خدایی است.
۷	الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْأَفْئِدَةِ	(آتشی) که بر دل‌های آتش‌وار فرو افروزد.
۸	إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُّوَصَّدَةٌ	(آتشی) که همواره بر (سروسامان)شان حلقه‌وار فراگیر است.
۹	فِي عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ	در ستونی بس کشیده شده.

۱۰۵ . فیل	الْفِيلُ: فیل	مکی	۵ آیه
-----------	---------------	-----	-------

۱ ر۵۴۷	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ	آیا ندیدی پروردگارت با پیل‌بانان چه کرد؟
۲	أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ	آیا نیرنگشان را در (ژرفای) گمراه کردن ننهاد؟
۳	وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ	و بر سروسامانشان، پرندگانی صف‌اندر صف فرستاد.
۴	تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ	حال آنکه بر آنان سنگ(هایی) از سنگ گل می‌افکنند.
۵	فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ	پس (خدا) آنان را مانند علفی جویده‌شده گردانید.

۱۰۶ . قريش	قُرَيْشٌ: قريش	مکی	۴ آیه
------------	----------------	-----	-------

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لَا يَلْفُ قُرَيْشٍ	برای الفت دادن به قريشيان.
۲	إِلَيْهِمْ رِحْلَةَ الْشِتَاءِ وَالصَّيْفِ	افت دادنشان به هنگام کوچ زمستان و تابستان.
۳	فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ	پس باید خدای این خانه را بپرستند.
۴	الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِّنْ جُوعٍ وَعَآمَنَهُمْ مِّنْ خَوْفٍ	کسی که در گرسنگی غذایشان داد، و از ترس (دشمن) آسوده‌خاطرشان کرد.

۱۰۷ . ماعون	الْمَاعُونُ: ظرف غذا	مکی	۷ آیه
-------------	----------------------	-----	-------

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْإِذْنِ	آیا کسی را دیدی که با دین (همین را) تکذیب می‌کند؟
۲	فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْيَتِيمَ	پس این همان کس است که یتیم را به سختی می‌راند.
۳	وَلَا يُخْضُ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ	و بر خوراک بینوا ترغیب نمی‌کند.
۴	فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ	پس وای بر نمازگزاران!
۵	الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ	کسانی که از (انجام به وقت و درست) نمازشان سهل‌انگارند.
۶	الَّذِينَ هُمْ يُرْءَوْنَ	کسانی که ایشان ریا می‌کنند.
۷	وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ	و از چیزهایی ناچیز (نیازمندان را) باز می‌دارند.

۱۰۸ . کوثر	الْكُوثَرُ: خیر فراوان	مکی	۳ آیه
------------	------------------------	-----	-------

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّا أَعْطَيْنَكَ الْكَوْثَرَ	ما همواره به تو تمامی (خیرات) بسیار پربار را بخشودیم.
۲	فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَحْزَرْ	پس برای پروردگارت نمازگزار و گلو (یت را برایش) فرو نه.
۳	إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ	همانا دشمنت خود بی‌تبار است.

۹۰۱ . کافرون	الْكَافِرُونَ: کافران	مکی	۶ آیه
<p>۱ ر ۵۵۱</p> <p>بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قُلْ يَتَّيِّهَا الْكٰفِرُونَ</p>	<p>بگو: «هان ای کافران!»</p>		
<p>۲</p> <p>لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ</p>	<p>«(من) نمی‌پرستم، آنچه را (شما) می‌پرستید.»</p>		
<p>۳</p> <p>وَلَا أَنْتُمْ عٰبِدُونَ مَا أَعْبُدُ</p>	<p>«و نه شما پرستنده‌اید، آنچه را (من) می‌پرستم.»</p>		
<p>۴</p> <p>وَلَا أَنَا عٰبِدٌ مَّا عٰبَدْتُمْ</p>	<p>«و من پرستنده نیستم، آن‌گونه که (شما) می‌پرستید.»</p>		
<p>۵</p> <p>وَلَا أَنْتُمْ عٰبِدُونَ مَا أَعْبُدُ</p>	<p>«و نه شما پرستنده‌اید آن‌گونه که من می‌پرستم.»</p>		
<p>۶</p> <p>لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ</p>	<p>«دین شما برای خودتان و دین من (هم) برای خودم.»</p>		

۱۰۱ . نصر	النَّصْر: یاری	مدنی	۳ آیه
<p>۱ ر ۵۵۲</p> <p>بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ</p>	<p>هنگامی که یاری خدا و پیروزی(اش) فرا رسد،</p>		
<p>۲</p> <p>وَرَأَيْتِ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا</p>	<p>و بینی مردم دسته دسته در دین خدا در آیند،</p>		
<p>۳</p> <p>فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا</p>	<p>پس با ستایش پروردگارت نیایشگر باش و از او پوشش بخواه، (که) وی همواره برگشت‌کننده و پذیرای برگشتگان (سرگشته) بوده است.</p>		

۱۱۱ . مسد	المَسَد: لیف خرما	مکی	۵ آیه
<p>۱ ر ۵۵۳</p> <p>بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ</p>	<p>بریده است دو دست ابولهب و (خودش هم) بریده است.</p>		
<p>۲</p> <p>مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ</p>	<p>داراییش و دستاورزش سودش نداد.</p>		
<p>۳</p> <p>سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ</p>	<p>به زودی آتشی زبانه‌دار (پس از مرگش) بیفروزد.</p>		
<p>۴</p> <p>وَأَمْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ</p>	<p>و زنش، بس کشنده‌ی هیزم است؛</p>		
<p>۵</p> <p>فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ</p>	<p>بر گردنش طنابی از لیف[: گردن بندطلایی] خرماست.</p>		

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بگو: «او خدای یکتا و یگانه است.»
۵۴ر	قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ	
۲	اللَّهُ الصَّمَدُ	«خدا، (همان) پروردگار بی‌نیاز مطلق است.»
۳	لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ	«(هرگز) نژاد و زاده نشد.»
۴	وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ	«و برای او هیچ‌گاه همتا و همپایی نبوده است.»

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بگو: «پناه می‌برم به پروردگار گشایشگر؛»
۵۵ر	قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ	
۲	مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ	«از شرّ آنچه آفریده است؛»
۳	وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ	«و از شرّ هر شروری، هنگامی که شبانه سوراخ (و پرده‌ری) کند؛»
۴	وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ	«و از شرّ فوت و فن‌کنندگان در گره‌ها ؛»
۵	وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ	«و از شرّ هر حسودی هنگامی که حسد ورزد.»

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بگو: «پناه می‌برم به پروردگار مردم؛»
۵۵۶ر	قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ	
۲	مَلِكِ النَّاسِ	«(به) مالک و حاکم (بر) مردم؛»
۳	إِلَهِ النَّاسِ	«(به) معبود مردم.»
۴	مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ	«از شرّ وسوسه‌گر بس فراری و پنهان‌گر؛»
۵	الَّذِي يُوسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ	«آن‌که در درون سینه‌های مردم وسوسه می‌کند؛»
۶	مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ	«(خواه) از جنیان و (خواه) انسان!»